

Statistical Restoration Greek New Testament

Edited by
Alan Bunning

Statistical Restoration Greek New Testament
Copyright © 2023 by Alan Bunning. All rights reserved.

Center for New Testament Restoration
October 4, 2023 electronic edition

This work is released under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA 4.0). Attribution must be given to Alan Bunning and the Center for New Testament Restoration in any derivative works, and any changes made must be indicated.

A printed version of this work has been published by GlossaHouse (<https://glossahouse.com>) and is priced to recover the publisher's costs with no profit going to Alan Bunning or the Center for New Testament Restoration.

Table of Contents

Introduction

Background.....	iii
Orthography.....	iv
Versification	v
Apparatus.....	v
Witnesses	vi
Acknowledgements	xi

New Testament

Κατὰ Μαθθαῖον	1
Κατὰ Μᾶρκον	47
Κατὰ Λουκᾶν.....	85
Κατὰ Ἰωάννην	143
Πράξεις Ἀποστόλων	185
Πρὸς Ῥωμαίους	229
Πρὸς Κορινθίους Α.....	245
Πρὸς Κορινθίους Β.....	261
Πρὸς Γαλάτας.....	271
Πρὸς Ἐφεσίους.....	277
Πρὸς Φιλιππησίους.....	283
Πρὸς Κολοσσαεῖς	287
Πρὸς Θεσσαλονικεῖς Α.....	291
Πρὸς Θεσσαλονικεῖς Β.....	295
Πρὸς Τιμόθεον Α.....	297
Πρὸς Τιμόθεον Β.....	303
Πρὸς Τίτον.....	307
Πρὸς Φιλήμονα.....	309
Πρὸς Ἑβραίους.....	311
Ἰακώβου.....	323
Πέτρου Α.....	329
Πέτρου Β.....	335
Ἰωάννου Α.....	339
Ἰωάννου Β.....	345
Ἰωάννου Γ.....	347
Ἰούδα	349
Ἀποκάλυψις Ἰωάννου.....	351

Introduction

The Statistical Restoration Green New Testament (SRGNT or SR for short) is the world's first computer-generated Greek New Testament, designed to restore the text of the original autographs using scientific statistical analysis. The SR was created from scratch in conformance to the principles of Scientific Textual Criticism, requiring objectivity, plausibility, transparency, and reproducibility.¹ The SR endeavored to reflect the most probable text based on algorithms that simulate reasoned-eclecticism processes commonly used by scholars, weighing both external and internal evidence. The external evidence was weighed based on manuscript reliability, earliness, and diversity of support, while the internal evidence considered word probabilities within a variant unit and consideration of variant patterns.² The SR offers several improvements compared to other modern critical texts:

- The SR replaces the subjective theological bias of human editors with the use of objective statistical and computational methods. The theological implications of the words were not considered when making textual decisions, but instead, internal and external evidence was objectively weighed without denominational preference. As a result, the SR provides a rational text built on an objective scientific standard.
- The SR weighs the manuscript data in a consistent manner that is not possible by human editors. The computer can accurately process complex statistical relationships which cannot be kept track of or discerned by human intuition. The computer can make the exact same decisions when given the same conditions, whereas humans are often swayed by unconscious biases and may not remember what they did the previous time. Accordingly, the SR does not contain any eccentric readings that are found in some other critical texts.³
- The SR is based on all the early extant manuscripts dated before AD 400, which includes all the continuous-text manuscripts, and quotations from amulets, inscriptions, and other writings. This data was not readily available as a complete dataset until the creation of the CNTR collation.⁴ Since the SR only considers extant evidence, it does not contain any conjectural emendations that are found in some other critical texts, but only actual readings found in manuscripts.⁵

- The SR was built on processes that are openly inspectable, publicly verifiable, and scientifically reproducible, providing an inherent basis for a trustworthy text. When combined with the CNTR collation, each textual decision can be independently scrutinized and judged based on its own merits. The probability of each word is displayed along with the data that it was directly derived from, which can be drilled down all the way to the actual manuscripts themselves.
- The SR provides a model for ongoing maintainability where the text can be updated immediately whenever new manuscript evidence is found, or new assessments are given to the existing manuscripts. It does not take years to assemble a committee, painstakingly go through all the manuscript evidence by hand, and then vote on each variant reading. The SR can be regenerated in less than a minute reflecting all of the latest evidence.
- The SR is also available in several electronic formats⁶ and comes with several additional resources, such as Enhanced Strong Numbers (ESN), morphological parsing, and English context sensitive glosses. Such resources normally have to be manually added later when a critical text is released, but they are generated automatically with the SR text because they are already encoded in the CNTR database for every possible variant that could be chosen.
- The SR is released under open-source licenses which will allow others to build on the work and contribute other improvements to serve the needs of the global church. The text is released under the Creative Commons Attribution 4.0 International License (CC BY 4.0)⁷ and the source code is released under the GNU General Public License 3.0 (GPLv3).⁸ This is particularly significant in that it satisfies the need to provide an open-licensed modern critical text, based on the best manuscript evidence available, with a process that is fully transparent and accessible to the public.

Some might initially pause at the idea of a computer-generated text, wondering if the computer is somehow creating the words of the New Testament. When in reality, the computer is merely selecting between the existing ancient textual variants just as all other textual critics have done, but only now with greater statistical accuracy and without any theological bias. This is supported by the observation that most of the scribes of our earliest manuscripts who were closest to the source were already doing their own textual criticism,⁹ thus it is not necessary to try to do textual criticism

afresh 2000 years after the fact, but only to weigh the work that was already done.¹⁰

Background

The SR was created in 2022 by Alan Bunning for the Center for New Testament Restoration (CNTR).¹¹ From its initial conceptualization, the creation of the SR took almost two decades to complete. It began with the creation of the Scientific Greek New Testament Interlinear (SGNTI) project in 2003, with the goal of providing a computer-generated collation of all the earliest Greek manuscripts in an interlinear format. Using hundreds of original electronic transcriptions created over the life of that project, the Bunning Heuristic Prototype (BHP) Greek New Testament was created by hand in November 2012.¹² The creation of the BHP revealed the need for a computer to help make consistent textual criticism decisions, and served as a preliminary template to approximate the results of what could foreseeably be produced in a computer-generated Greek New Testament.¹³

The SGNTI project was later absorbed into the Center for New Testament Restoration (CNTR) in 2013, founded with the charter to advance scientific textual criticism with applications from the fields of data science and computer science. The initial basis of an algorithm for the first computer-generated text was discussed in the CNTR Project Description in 2016 and later updated to include a basic formula in 2018. Using that formula as a starting point, the alpha version of the program was written on October 1, 2020. That algorithm underwent several further improvements through a number of successive iterations using a data-driven approach. A number of technical breakthroughs had to occur along the way in order to accomplish this feat, including the classification of homophones based on the orthographical-priority method,¹⁴ the automatic determination of variant unit boundaries and their relationships to each other,¹⁵ and rating the statistical reliability of manuscripts against the corpus of data.¹⁶ Based on those innovations, the beta version of the text was released on September 20, 2021. And after a few more minor tweaks, the final version of the SR text was released on October 17, 2022.

While the SR used a complete set of extant manuscripts up to AD 400, there were a few places where the data set was relatively sparse, only containing two early witnesses for some verses.¹⁷ As a result, expert-assist and expert-override features were utilized to consult the readings of other critical texts in the few areas where the evidence was insufficient. This

should be addressed in future editions with the inclusion of church father quotations and foreign versions. Accordingly, the SR should not be viewed as an end, but merely the starting point of a process that will continue to be improved with additional data and better processing. A scientific computer-generated text that is open to public scrutiny represents a huge step forward in textual criticism toward providing the accuracy and textual authority worthy of the New Testament.

Orthography

The SR text is released with two different orthographies – Koine Greek and Medieval Greek. The Koine Greek orthography is representative of the form the early manuscripts which do not contain any capitalization, punctuation, or diacritical marks. The early manuscripts contained different spellings of words, some which cannot be found in most biblical lexicons. There are many places where every early manuscript is in agreement with how a word is spelled, which is different than how it is depicted in our modern biblical resources. A statistical algorithm was used to determine the most probable spelling of words at each location in the text. The early manuscripts also contained *nomina sacra* (Latin for “sacred names”) which are not normally shown in modern biblical resources. Most early manuscripts abbreviated certain words (such as “God”, “Lord”, “Jesus”, “Christ”, “Spirit”) with a line drawn over the letters to presumably indicate deity, where the same words were written out fully for other contexts. The early manuscripts did not contain spaces between words, but they were added to the text as a convenience to the reader.¹⁸ The Koine Greek orthography allows the reader the opportunity to interact with the text in a manner that would be more representative of the original autographs.

The Medieval Greek orthography is representative of a later form of the text that developed during the Middle Ages and is still depicted in most modern biblical resources.¹⁹ This includes capitalization, punctuation, diacritical marks, and canonical spellings which were non-existent in the original autographs. These features were added to the text by computer-assisted processes that looked for commonality across several different critical texts, and applied various metrics for where there were disagreements, and therefore may contain some anomalies. It should be understood that while these added features are often helpful, they necessarily bias the interpretation of the text in a number of places due to editorial decisions. Capitalization imposes the concept of importance and/or

deity, punctuation forces the interpretation of certain clauses, and diacritical marks direct the meaning of heteronyms – all which make determinations where the text could otherwise have been ambiguous, allowing for other valid possible interpretations. The SR text includes additional punctuation marks that are not normally found in other critical texts, such as quotations marks and exclamation points to assist Bible translators. It also introduces the ° symbol to indicate the words that would have been written in the form of *nomina sacra*.

Versification

There were no verse numbers in the original Greek manuscripts, so this text uses the de facto standard in versification first introduced by Robert Estienne (also known as Roberti Stephani and Robertus Stephanus) in his 1551 publication of the Greek New Testament.²⁰ The chapter divisions had previously been established in the 13th century by Stephen Langton, Archbishop of Canterbury.²¹ These verse numbers may not exactly match some other texts, as almost every Bible produced deviates slightly from the original standard in its own unique way. Criticisms in the usage and placement of these verse numbers have been well documented. Verse numbers are merely supplied here as a standard reference system and should never be construed to have any relationship with the beginning of sentences or phrases.

Apparatus

The apparatus shown at the bottom of pages displays other variant readings that were present among the early witnesses. This apparatus is a reduced form of the CNTR Universal Apparatus (UA),²² where the term “universal” refers to the fact that it can be used with any base text due to the nature of its simplified nomenclature. It is also the first complete apparatus referencing all extant manuscripts before AD 400, showing both positive and negative witnesses. The compact format used here reduces the UA by eliminating some variant units that are insignificant or not necessarily translatable. Even then, it is unique in that when a variant is listed, it displays all of the readings for all of the early witnesses. The apparatus was computer-generated directly from the raw manuscript data to help reduce any possible errors. The apparatus uses the following symbols:

Substitution points:

- ⌈ ⌋ Alternative variant reading
- [[ ]] Omitted traditional passage

Readings:

- | Separator between alternative variant readings
- Omitted reading
- * Omitted traditional passage

Witnesses:

- * Uncorrected original scribe
- a,b Correction of later scribe
- v Variant reconstructed with high probability (*vid*)

Witnesses

The witnesses used in creating the SR text consisted of all early extant manuscripts dated up to AD 400 as recorded in the CNTR database. These witnesses have been divided into the categories of class 1 and class 2 witnesses.

Class 1 Witnesses

Class 1 witnesses consist of continuous-text manuscripts that contained one or more books of the New Testament. These are identified by Gregory-Aland numbers that were first introduced by Caspar Rene Gregory,²³ and then updated by Kurt Aland,²⁴ and are now maintained at the Institut für Neutestamentliche Textforschung (INTF) at the University of Münster.²⁵ The leading character identifies whether the text was written on papyrus (“P”), parchment (“0”), or ostracon (“O”). In some cases, manuscripts that were originally assigned more than one GA number are represented by the first identifier and are combined with the “+” sign in the Aliases column.

ID	Dates	Aliases
O23	300-599	O. Petrie 414
P1	225-274	P. Oxy. 1 2
P4	150-199	
P5	200-249	P. Oxy. 2 208 + P. Oxy. 15 1781

ⲡ6	300-399	
ⲡ8	300-349	
ⲡ9	275-324	P. Oxy. 3 402
ⲡ13	200-224	P. Oxy. 4 657, PSI 12 1292
ⲡ15	275-299	ⲡ15 (P. Oxy. 7 1008) + ⲡ16 (P. Oxy. 1009)
ⲡ17	250-299	P. Oxy. 8 1078
ⲡ18	250-299	P. Oxy. 8 1079
ⲡ19	300-499	P. Oxy. 9 1170
ⲡ20	200-299	P. Oxy. 9 1171
ⲡ21	300-499	P. Oxy. 10 1227
ⲡ22	225-274	P. Oxy. 10 1228
ⲡ23	200-225	P. Oxy. 10 1229
ⲡ24	250-299	P. Oxy. 10 1230
ⲡ25	375-399	
ⲡ27	200-299	P. Oxy. 11 1355
ⲡ28	275-299	P. Oxy. 13 1596
ⲡ29	200-224	P. Oxy. 13 1597
ⲡ30	200-249	P. Oxy. 13 1598
ⲡ32	150-199	P. Rylands 1 5
ⲡ35	200-299	PSI 1 1
ⲡ37	225-274	P. Mich. 3 137
ⲡ38	175-224	P. Mich. 3 138
ⲡ39	200-249	P. Oxy. 15 1780
ⲡ40	200-299	P. Baden 4 57
ⲡ45	200-224	P. Beatty 1
ⲡ46	175-224	P. Beatty 2
ⲡ47	250-299	P. Beatty 3
ⲡ48	200-224	PSI 10 1165
ⲡ49	225-274	ⲡ49 (P. Yale 1 2) + ⲡ65 (PSI 14 1373)
ⲡ51	350-449	P. Oxy. 18 2157
ⲡ52	100-149	P. Rylands 3 457
ⲡ53	225-274	P. Mich. 6652
ⲡ57	350-449	MPER NS 4 40
ⲡ64	150-199	ⲡ64 (Magdalen Papyrus) + ⲡ67 (P. Barc. 1)
ⲡ66	125-174	P. Bodmer 2
ⲡ69	225-274	P. Oxy. 24 2383
ⲡ70	275-299	P. Oxy. 24 2384
ⲡ71	300-399	P. Oxy. 24 2385
ⲡ72	275-324	P. Bodmer 7-8
ⲡ75	175-199	P. Bodmer 14-15, Mater Verbi Papyrus
ⲡ77	150-199	ⲡ77 (P. Oxy. 34 2683) + ⲡ103 (P. Oxy. 64 4403)
ⲡ81	350-399	
ⲡ82	300-399	
ⲡ85	375-424	
ⲡ86	275-324	P. Köln 2 80

ⲡ87	175-224	P. Köln 4 170
ⲡ88	300-399	
ⲡ89	300-399	P. Laur. 4 142
ⲡ90	150-199	P. Oxy. 50 3523
ⲡ91	200-299	
ⲡ92	275-324	
ⲡ95	200-224	
ⲡ98	100-199	
ⲡ100	200-299	P. Oxy. 65 4449
ⲡ101	200-299	P. Oxy. 64 4401
ⲡ102	275-324	P. Oxy. 64 4402
ⲡ104	100-124	P. Oxy. 64 4404
ⲡ106	200-299	P. Oxy. 65 4445
ⲡ107	200-224	P. Oxy. 65 4446
ⲡ108	175-224	P. Oxy. 65 4447
ⲡ109	150-199	P. Oxy. 65 4448
ⲡ110	250-299	P. Oxy. 66 4494
ⲡ111	200-249	P. Oxy. 66 4495
ⲡ113	200-299	P. Oxy. 66 4497
ⲡ114	200-299	P. Oxy. 66 4498
ⲡ115	225-274	P. Oxy. 66 4499
ⲡ116	300-349	MPER N.S. 29 21
ⲡ117	300-399	
ⲡ118	200-299	P. Köln 10 420
ⲡ119	200-299	P. Oxy. 71 4803
ⲡ120	300-399	P. Oxy. 71 4804
ⲡ121	200-299	P. Oxy. 71 4805
ⲡ122	350-449	P. Oxy. 71 4806
ⲡ123	300-399	P. Oxy. 72 4844
ⲡ125	275-324	P. Oxy. 73 4934
ⲡ126	300-349	PSI 15 1497
ⲡ129	200-299	
ⲡ130	200-399	
ⲡ131	200-299	
ⲡ132	200-399	P. Oxy. 81 5258
ⲡ133	200-299	P. Oxy. 81 5259
ⲡ134	250-350	Willoughby Papyrus
ⲡ135	300-499	
ⲡ137	100-299	P. Oxy. 83 5345
ⲡ138	200-299	P. Oxy. 83 5346
ⲡ139	300-399	P. Oxy. 83 5347
01	325-360	Ⲭ, Codex Sinaiticus
02	375-499	A, Codex Alexandrinus
03	325-349	B, Codex Vaticanus
04	375-499	C, Ephraemi Rescriptus

05	375-425	D, Bezae Cantabrigiensis
029	300-499	029 + 0113 + 0125 + 0139, T, Codex Borgianus
032	375-499	W, Codex Washingtonianus, Freer Gospels
057	300-499	
058	300-399	MPER NS 29 23
059	350-449	059 + 0215 (MPER NS 4 34)
0160	300-349	
0162	275-324	P. Oxy. 6 847
0169	300-399	P. Oxy. 8 1080
0171	175-224	PSI 1 2
0173	350-449	PSI 1 5
0176	300-499	PSI 3 251
0181	350-449	MPER NS 29 31
0185	350-449	MPER NS 29 49
0188	300-399	
0189	175-224	
0206	300-399	P. Oxy. 11 1353
0207	350-399	PSI 10 1166
0214	300-499	MPER NS 4 33
0219	300-499	MPER NS 4 42
0220	275-324	P. Schoyen 1 20
0221	300-399	MPER NS 4 43
0228	300-399	MPER NS 4 50
0230	300-399	PSI 13 1306
0231	300-399	P. Ant. 1 11
0232	275-324	P. Ant. 1 12
0242	350-399	
0252	300-349	P. Barc. 6
0258	300-399	
0270	300-499	
0308	250-299	P. Oxy. 66 4500
0312	250-299	
0315	300-499	
0323	300-499	Syriac Sinaiticus

Class 2 Witnesses

Class 2 witnesses are not copies of New Testament books, but rather citations of the Greek New Testament from sources such as inscriptions, amulets, talismans, and church fathers writings. These are identified by Trismegistos numbers.²⁶ Some manuscripts that were originally (mis)assigned Gregory-Aland numbers have been reclassified to this category since they were clearly not copies of books of the New Testament.

ID	Dates	Aliases
18004	306-337	SB 5 7872
33368	313-314	P. Erl. Diosp. 1, P. Erl. 107
59453	350-399	
59463	250-350	P. Mich. 18 764
61317	200-249	P. Oxy. 3 405
61318	275-324	
61458	350-499	PSI Congr. 13 4
61461	275-324	P. Oxy. 1 5
61617	300-499	PSI 6 719
61645	225-274	Ⲣ80
61695	275-324	Ⲣ78, P. Oxy. 34 2684
61709	275-324	Ⲣ50, P. Yale 1 3
61710	300-599	O. Crum 515
61715	250-349	Ⲣ7
61795	300-399	0192, ⲉ1604, P. Bala'izah 1 25
61839	300-399	Ⲣ62
61840	350-399	P. Schøyen 1 16
61868	300-349	Ⲣ10, P. Oxy. 2 209
61871	300-599	
61873	375-424	Ⲣ99, Chester Beatty AC 1499
61914	175-224	Ⲣ212, Dura Parchment 24, P. Dura 10
62312	285-299	Ⲣ12, P. Amh. 1 3b
62315A	325-360	01, ⲭ, Codex Sinaiticus
62318A	375-499	02, A, Codex Alexandrinus
62318B	375-499	02, A, Codex Alexandrinus
62318C	375-499	02, A, Codex Alexandrinus
62324	300-399	
62325	300-399	Stud. Pal. 20 294
62335	200-299	P. Bon. 1
62336	200-299	P. Oxy. 3 406
62337	250-299	P. Egerton 2
62340	300-399	P. Amst. 1 25
62341	300-499	P. Achmim 1, P. Bouriant 3
62342	375-499	P. Oxy. 13 1601
62343	300-499	MPER NS 4 51-52
62826	250-399	P. Rylands 3 469
63017	300-699	
63820	100-299	P. Gen. 3 125
63857	150-249	P. Mich. 18 763
63986	200-299	
64007	200-299	P. Oxy. 2 210
64206	200-299	P. Ant. 2 54
64243	200-299	MPER NS 4 51, Fayum Gospel

64348	200-399	
64372	300-399	
64399	300-399	P. Merton 2 51
64404	300-399	P. Duke 660
64491	300-399	P. Oxy. 60 4010
64522	300-399	
64596	300-350	P. Oxy. 15 1782
64605	350-549	P. Princ. 2 107, Supp. Mag. I 29
64663	300-599	
64670	300-699	
64692	375-399	
64853	300-399	BKT 6.7.1
102798	300-699	Lefebvre 61, Jalabert 183
119961	200-399	Lefebvre 33, Jalabert 170
120128	300-699	Lefebvre 237, Jalabert 181
120527	300-699	Lefebvre 744, Jalabert 188
120528	300-699	Lefebvre 745, Jalabert 189
120532	300-699	Lefebvre 749, Jalabert 173
140277	275-399	P. Oxy. 76 5073
145321	250-350	P. Mich. 4157a + 4170a
641699	300-499	

Acknowledgements

It probably could go without saying that this undertaking would not have been possible without being able to stand on the shoulders of giants that went before in the field of textual criticism. Beyond that, there are a few individuals who I want to thank in particular:

- My wife, Joanne, and children, Regan and Anna, who patiently allowed me the time to commit thousands of hours on such a massive project, and also participated in various aspects of the project themselves.
- Dr. David Dilling ThD, PhD of the Kensington Theological Academy, who not only taught me Greek, but also proofread and contributed to some of the early work.
- Volunteers from unfoldingWord and other individuals all over the world who helped with various aspects of the CNTR project.

But most of all, I want to give all praise and glory to Jesus Christ, who is the Lord of my life. For if it were not for Him, this project never would have been started, and none of this would have ever transpired.

---

¹ Alan Bunning, *Restoration of the New Testament: The Case for Scientific Textual Criticism*, Biblical Worldview Publishing, 2022; <https://greekcntr.org/resources/STC.pdf>, accessed March 31, 2023.

² Alan Bunning, “The First Computer-Generated Greek New Testament”, *TC: A Journal of Biblical Textual Criticism*, vol. 28, p. 111-126, 2023.

³ Alan Bunning, *Restoration of the New Testament*, §2.3.2.

⁴ <https://greekcntr.org/collation/index.htm>.

⁵ Alan Bunning, *Restoration of the New Testament*, §1.2.1.3.

⁶ <https://github.com/Center-for-New-Testament-Restoration/SR>.

⁷ <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0>.

⁸ <https://www.gnu.org/licenses/gpl-3.0.en.html>.

⁹ Alan Bunning, *Restoration of the New Testament*, §1.2.3.2.

¹⁰ Alan Bunning, *Restoration of the New Testament*, §3.3.1.

¹¹ <http://greekcntr.org>.

¹² <https://github.com/Center-for-New-Testament-Restoration/BHP>.

¹³ This BHP was later reluctantly released under an open license in 2017 to serve as the basis for the unfolding Word Greek New Testament (UGNT) which has subsequently been translated into dozens of other languages. This was done with an agreement that it would later be replaced with a new computer-generated text upon its completion.

¹⁴ Alan Bunning, “Orthographic Priority for Interpreting Homophones in New Testament Manuscripts”, Biblical Lexicography section, 2021 Society of Biblical Literature Conference (San Antonio, TX), November 22, 2021.

¹⁵ Alan Bunning, “Scientific Definition of Variant Unit Boundaries”, Textual Criticism and Papyrology section, 2022 Midwest Region Society for Biblical Literature (Virtual meeting), February 5, 2022.

¹⁶ Alan Bunning, “Corpus-Based Statistical Measurements of Textual Reliability for New Testament Manuscripts”, Textual Criticism and Papyrology section, 2022 Midwest Region Society for Biblical Literature, (Virtual meeting), February 5, 2022.

¹⁷ There are 124 verses in 1 Timothy, 2 Timothy, Titus, Philemon, and Revelation that are limited to only two early witnesses.

¹⁸ The text can also be viewed without the spaces on the CNTR website. <https://greekcntr.org/manuscripts/index.htm?0G4SR#>

¹⁹ Most seminaries teach Medieval Greek along with a contrived Erasmian pronunciation system that was invented even later.

²⁰ Printing errata were corrected in Matthew 12:50, Mark 11:33, Luke 16:31, John 4:53, 13:38, Acts 23:25-26, 23:35, 24:19-20, 1 Thes. 2:12, 2 John 1:12.

²¹ George William Gilmore, *New Schaff-Herzog Encyclopedia of Religious Knowledge*, vol. 2, p. 113, Baker Book House: Grand Rapids, MI, 1954.

²² <https://greekcntr.org/apparatus/index.htm>.

²³ Caspar Rene Gregory, *Die griechischen Handschriften des Neuen Testaments*, J.C. Hinrichs'sche Buchhandlung: Leipzig, Germany, 1908.

²⁴ Kurt Aland, et al. eds., *Kurzgefaßte Liste der griechischen Handschriften des Neuen Testaments*, 2nd revised ed. Walter de Gruyter & Co.: Berlin, Germany, 1994.

²⁵ “Fortführung der Handschriftenliste”, Institut für Neutestamentliche Textforschung (INTF), University of Münster; http://www.uni-muenster.de/NTTextforschung/KgLSGII06_12_12.pdf, accessed March 31, 2023.

²⁶ <https://www.trismegistos.org>.

Κατὰ Μαθθαῖον

1 ¹Βίβλος γενέσεως Ὁησοῦ Ὁχριστοῦ, υἱοῦ Δαυίδ, υἱοῦ Ἀβραάμ: ²Ἀβραάμ ἐγέννησεν τὸν Ἰσαάκ, Ἰσαάκ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰακώβ, Ἰακώβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, ³Ἰούδας δὲ ἐγέννησεν τὸν Φαρὲς καὶ τὸν Ζάρα ἐκ τῆς Θαμάρ, Φαρὲς δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἑσρῶμ, Ἑσρῶμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀράμ, ⁴Ἀράμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀμιναδάβ, Ἀμιναδάβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ναασσών, Ναασσών δὲ ἐγέννησεν τὸν Σαλμών, ⁵Σαλμών δὲ ἐγέννησεν τὸν Βόες ἐκ τῆς Ῥαχάβ, Βόες δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωβήδ ἐκ τῆς Ῥούθ, Ἰωβήδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰεσσαί, ⁶Ἰεσσαί δὲ ἐγέννησεν τὸν Δαυίδ τὸν βασιλέα.

Δαυίδ δὲ ⁷ἐγέννησεν τὸν Σολομῶνα ἐκ τῆς τοῦ Οὐρίου, ⁷Σολομών δὲ ἐγέννησεν τὸν Ῥοβοάμ, Ῥοβοάμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀβιά, Ἀβιά δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀσάφ, ⁸Ἀσάφ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωσαφάτ, Ἰωσαφάτ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωράμ, Ἰωράμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ὀζιαν, ⁹Ὀζίας δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωαθάμ, Ἰωαθάμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀχάζ, Ἀχάζ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐζεκιαν, ¹⁰Ἐζεκιίας δὲ ἐγέννησεν τὸν Μανασσῆ, Μανασσῆς δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀμώς, Ἀμώς δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωσιαν, ¹¹Ἰωσίας δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰεχονίαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος.

¹²Μετὰ δὲ τὴν μετοικεσίαν Βαβυλῶνος, Ἰεχονίας ἐγέννησεν τὸν Σαλαθιήλ, Σαλαθιήλ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ζοροβαβέλ, ¹³Ζοροβαβέλ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀβιούδ, Ἀβιούδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐλιακείμ, Ἐλιακείμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀζώρ, ¹⁴Ἀζώρ δὲ ἐγέννησεν τὸν Σαδῶκ, Σαδῶκ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀχείμ, Ἀχείμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐλιούδ, ¹⁵Ἐλιούδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐλεάζαρ, Ἐλεάζαρ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ματθάν, Ματθάν δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰακώβ, ¹⁶Ἰακώβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωσήφ τὸν ἄνδρα Μαρίας, ἐξ ἧς ἐγεννήθη Ὁησοῦς, ὁ λεγόμενος Ὁχριστός.

¹⁷Πᾶσαι οὖν αἱ γενεαὶ ἀπὸ Ἀβραάμ ἕως Δαυίδ γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ Δαυίδ ἕως τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος ἕως τοῦ Ὁχριστοῦ γενεαὶ δεκατέσσαρες.

¹⁸Τοῦ δὲ Ὁησοῦ Ὁχριστοῦ ¹ἡ γένεσις οὕτως ἦν: μνηστευθεΐσης τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας τῷ Ἰωσήφ, πρὶν ἢ συνελθεῖν αὐτοὺς, εὐρέθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἐκ Ὁπνεύματος Ἁγίου. ¹⁹Ἰωσήφ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, δίκαιος ὢν καὶ μὴ θέλων αὐτὴν Ὁδειγματῖσαι, ¹ἐβουλήθη λάθρα ἀπολῦσαι αὐτήν. ²⁰Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἐνθυμηθέντος, ἰδοὺ, ἄγγελος ὉΚυρίου κατ' ὄναρ ἐφάνη αὐτῷ λέγων, ὉἸωσήφ, υἱὸς Δαυίδ, μὴ φοβηθῆς παραλαβεῖν Μαρριάμ τὴν γυναῖκά σου, τὸ γὰρ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν ἐκ Ὁπνεύματος Ἁγίου.

²¹Τέξεται δὲ υἷόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ὁἰησοῦν, αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῶν.” ²²Τοῦτο δὲ ὄλον γέγονεν, ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ Ἐκυρίου διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος, ²³“Ἴδου, ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἕξει καὶ τέξεται υἷόν, καὶ καλέσουσιν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ”, ὃ ἐστὶν μεθερμηνευόμενον, “Μεθ’ ἡμῶν ὁ Ὁεός”. ²⁴Ἐγερθεὶς δὲ Ὁἰωσήφ ἀπὸ τοῦ ὕπνου, ἐποίησεν ὡς προσέταξεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος Ἐκυρίου, καὶ παρέλαβεν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, ²⁵καὶ οὐκ ἐγένωσκεν αὐτὴν ἕως οὗ ἔτεκεν υἷόν. ^Γ καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ὁἰησοῦν.

2 ¹Τοῦ δὲ Ὁἰησοῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλέεμ τῆς Ἰουδαίας ἐν ἡμέραις Ἐρῳδου τοῦ βασιλέως, ἰδοὺ, μάγοι ἀπὸ ἀνατολῶν παρεγένοντο εἰς Ἱεροσόλυμα ²λέγοντες, “Ποῦ ἐστὶν ὁ, τεχθεὶς Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Εἶδομεν γὰρ αὐτοῦ τὸν ἀστέρα ἐν τῇ ἀνατολῇ καὶ ἤλθομεν προσκυνῆσαι αὐτῷ.” ³Ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς Ἐρῳδου ἐταράχθη, καὶ πᾶσα Ἱεροσόλυμα μετ’ αὐτοῦ. ⁴Καὶ συναγαγὼν πάντας τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς τοῦ λαοῦ, ἐπυνθάνετο παρ’ αὐτῶν ποῦ ὁ ὉΧριστὸς γεννᾶται. ⁵Οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ, “Ἐν Βηθλέεμ τῆς Ἰουδαίας”. οὕτως γὰρ γέγραπται διὰ τοῦ προφήτου: ⁶“Καὶ σύ Ἰουδαία, γῆ Ἰούδα, οὐδαμῶς ἔλαχίστη εἶ ἐν τοῖς ἡγεμόσιν Ἰούδα· ἐξ Ἰσοῦ γὰρ ἐξελεύσεται ἡγούμενος, ὅστις ποιμανεῖ τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραήλ.”

⁷Τότε Ἐρῳδου λάθρα καλέσας τοὺς μάγους, ἠκρίβωσεν παρ’ αὐτῶν τὸν χρόνον τοῦ φαινομένου ἀστέρος. ⁸Καὶ πέμψας αὐτοὺς εἰς Βηθλέεμ εἶπεν, “Πορευθέντες, ἐξετάσατε ἀκριβῶς περὶ τοῦ παιδίου· ἐπὶ δὲ εὑρητε, ἀπαγγείλατέ μοι ὅπως κἀγὼ ἐλθὼν προσκυνήσω αὐτῷ.” ⁹Οἱ δὲ ἀκούσαντες τοῦ βασιλέως, ἐπορεύθησαν, καὶ ἰδοὺ, ὁ ἀστήρ, ὃν εἶδον ἐν τῇ ἀνατολῇ, προῆγεν αὐτούς ἕως ἐλθὼν ἐστάθη ἐπάνω οὗ ἦν τὸ παιδίον. ¹⁰Ἰδόντες δὲ τὸν ἀστέρα, ἐχάρησαν χαρὰν μεγάλην σφόδρα. ¹¹Καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν οἰκίαν, εἶδον τὸ παιδίον μετὰ Μαρίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ πεσόντες προσεκύνησαν αὐτῷ, καὶ ἀνοίξαντες τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν, προσήνεγκαν αὐτῷ δῶρα: χρυσὸν, καὶ λίβανον, καὶ σμύρναν. ¹²Καὶ χρηματισθέντες κατ’ ὄναρ μὴ ἀνακάμψαι πρὸς Ἐρῳδον, δι’ ἄλλης ὁδοῦ ἀνεχώρησαν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν.

¹³Ἀναχωρησάντων δὲ αὐτῶν, ἰδοὺ, ἄγγελος Ἐκυρίου φαίνεται κατ’ ὄναρ τῷ Ἰωσήφ λέγων, “Ἐγερθεὶς, παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ φεῦγε εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἴσθι ἐκεῖ ἕως ἂν εἶπω σοι· μέλλει γὰρ Ἐρῳδου ζητεῖν τὸ παιδίον, τοῦ ἀπολέσαι αὐτό.” ¹⁴Ὁ δὲ ἐγερθεὶς, παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ νυκτὸς καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Αἴγυπτον, ¹⁵καὶ ἦν ἐκεῖ ἕως τῆς τελευτῆς Ἐρῳδου, ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ Ἐκυρίου διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος, “Ἐξ Αἰγύπτου ἐκάλεσα τὸν Υἱόν μου.”

¹⁶Τότε Ἐρῳδου, ἰδὼν ὅτι ἐνεπαίχθη ὑπὸ τῶν μάγων, ἐθυμώθη λίαν καὶ ἀποστείλας, ἀνείλεν πάντας τοὺς παῖδας τοὺς ἐν Βηθλέεμ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ὄριοις αὐτῆς ἀπὸ διετοῦς καὶ κατωτέρω, κατὰ τὸν χρόνον ὃν ἠκρίβωσεν παρὰ τῶν μάγων. ¹⁷Τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν διὰ Ἱερεμίου τοῦ προφήτου λέγοντος, ¹⁸“Φωνὴ ἐν Ῥαμὰ ἠκούσθη, ^Γ κλαυθμὸς καὶ ὄδυρμος πολὺς, Ῥαχὴλ κλαίουσα τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ οὐκ ἤθελεν παρακληθῆναι, ὅτι οὐκ εἰσίν.”

²⁴Ἐγερθεὶς 01 03 04 | διεγερθεὶς 05 032¹ ²⁵Γ - 01 03 | αὐτῆς τον πρωτοτοκον 04 05 032¹ ⁶βηθλεεμ γη ιουδα ουδαμωσ 01 03 04 | βεθλεεμ της ιουδαίας μη 05 | βηθλεεμ τη ιουδα ουδαμωσ 032¹ Γ σου 03 032 | ου 01 04 05¹ Γ γαρ 01 03 05 032 | - 01* | γαρ μοι 04¹ ¹³Γ φαίνεται κατ οναρ τω ιωσηφ 01 05 | κατ οναρ εφανη τω ιωσηφ 03 | κατ οναρ φαίνεται τω ιωσηφ 04 | φαίνεται τω ιωσηφ κατ οναρ 032¹ ¹⁸Γ - 01 03 | θρηνος και 04 05 032¹

¹⁹Τελευτήσαντος δὲ τοῦ Ἡρώδου, ἰδοῦ, ἄγγελος Κυρίου φαίνεται κατ' ὄναρ τῷ Ἰωσήφ ἐν Αἰγύπτῳ ²⁰λέγων, “Ἐγερθεῖς, παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ πορεύου εἰς γῆν Ἰσραήλ, τεθνήκασιν γὰρ οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου.” ²¹Ὁ δὲ ἐγερθεῖς, παρέλαβεν τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ εἰσηλθεν¹ εἰς γῆν Ἰσραήλ. ²²Ἀκούσας δὲ ὅτι Ἀρχέλαος βασιλεύει ^Γ τῆς Ἰουδαίας ἀντὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἡρώδου, ἐφοβήθη ἐκεῖ ἀπελθεῖν· χρηματισθεὶς δὲ κατ' ὄναρ, ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη τῆς Γαλιλαίας, ²³καὶ ἐλθὼν, κατώκησεν εἰς πόλιν λεγομένην Ναζαρέτ, ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τῶν προφητῶν, ὅτι “Ναζωραῖος κληθήσεται.”

3 ¹Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκεῖναις παραγίνεται Ἰωάννης ὁ Βαπτιστῆς, κηρύσσων ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Ἰουδαίας ²λέγων, “Μετανοεῖτε, ἤγγικεν γὰρ ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν.” ³Οὗτος γὰρ ἐστὶν ὁ ῥηθὲς διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος, “Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ: “Ετοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ.”” ⁴Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶχεν τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ ἀπὸ τριχῶν καμήλου καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφύν αὐτοῦ, ἣ δὲ τροφή ἦν αὐτοῦ ἀκρίδες καὶ μέλι ἄγριον. ⁵Τότε ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν Ἱεροσόλυμα, καὶ πᾶσα ἡ Ἰουδαία, καὶ πᾶσα ἡ περίχωρος τοῦ Ἰορδάνου, ⁶καὶ ἐβαπτίζοντο ἐν τῷ Ἰορδάνῳ ^Γ Ποταμῷ ὑπ' αὐτοῦ,¹ ἐξομολογούμενοι τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν.

⁷Ἰδὼν δὲ πολλοὺς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων ἐρχομένους ἐπὶ τὸ βάπτισμα ^Γ αὐτοῦ,¹ εἶπεν αὐτοῖς, “Γεννήματα ἐχιδνῶν, τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς;” ⁸Ποίησατε οὖν καρπὸν ἄξιον τῆς μετανοίας. ⁹Καὶ μὴ δόξητε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς, πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ, λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται ὁ Θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ. ¹⁰Ἦδη δὲ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν ρίζαν τῶν δένδρων κεῖται· πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.

¹¹Ἐγὼ μὲν ὑμᾶς βαπτίζω ἐν ὕδατι εἰς μετάνοιαν, ὁ δὲ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἰσχυρότερός μου ἐστίν, οὗ οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς τὰ ὑποδήματα βαστάσαι. Αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ καὶ πυρί. ¹²Οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ διακαθαριεῖ τὴν ἄλωνα αὐτοῦ, καὶ συναῖξει τὸν σίτον αὐτοῦ εἰς τὴν ἀποθήκην, ^Γ τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἀσβέστω.”

¹³Τότε παραγίνεται ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην πρὸς τὸν Ἰωάννην, τοῦ βαπτισθῆναι ὑπ' αὐτοῦ. ¹⁴Ὁ δὲ ^Γ διεκώλυεν αὐτὸν λέγων, “Ἐγὼ χρεῖαν ἔχω ὑπὸ σοῦ βαπτισθῆναι, καὶ σὺ ἔρχῃ πρὸς με;” ¹⁵Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτόν, “Ἄφες ἄρτι, οὕτως γὰρ πρέπειν ἐστὶν ἡμῖν πληρῶσαι πᾶσαν δικαιοσύνην.” Τότε ἀφίησιν αὐτόν. ¹⁶Βαπτισθεὶς δὲ, ὁ Ἰησοῦς εὐθὺς ἀνέβη ἀπὸ τοῦ ὕδατος· καὶ ἰδοῦ, ἀνεώχθησαν ^Γ οἱ οὐρανοί, καὶ εἶδεν τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ καταβαῖνον ὡσεὶ ¹ περιστερὰν καὶ ἐρχόμενον ἐπ' αὐτόν. ¹⁷Καὶ ἰδοῦ, φωνὴ ἐκ τῶν οὐρανῶν λέγουσα, ^Γ “Οὗτός ἐστιν¹ ὁ Υἱός μου, ὁ ἀγαπητός ἐν ᾧ εὐδόκησα.”

4 ¹Τότε ὁ Ἰησοῦς ἀνήχθη¹ εἰς τὴν ἔρημον ὑπὸ τοῦ Πνεύματος πειρασθῆναι ὑπὸ τοῦ διαβόλου. ²Καὶ νηστεύσας ἡμέρας τεσεεράκοντα καὶ νύκτας τεσεεράκοντα, ὕστερον ἐπέινασεν. ³Καὶ προσελθὼν ^Γ ὁ πειράζων, εἶπεν αὐτῷ, “Εἰ Υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ,

^{21Γ} εἰσηλθεν 01 03 04 | ηλθεν 05 032¹ ^{22Γ} - 01 03 | ἐπι 04 05 032¹ ^{6Γ} ποταμου υπ αυτου 01 03 04 032 | υπ αυτου 05 | ποταμου 01*¹ ^{7Γ} αυτου 01 04 05 032 | - 01* 03¹ ^{12Γ} - 01 04^v | αυτου 03 032¹ ^{14Γ} - 01* 03 | ιωαννης 01 04 032¹ ^{16Γ} - 01* 03 61317^v | αυτω 01 04 032¹ ^Γ ωσει 01 03 04 032 | ως ^{17Γ} ουτος εστιν ^{17Γ} ^{17Γ} ουτος εστιν ^{17Γ} 01 01 03 04 032 | συ ει 05 61317^v ^{1Γ} ^{1Γ} τοτε ο ιησους ανηχθη ^{17Γ} 01 05 032 | τοτε ιησους ανηχθη 03 | ανηχθη ο ιησους 04^v ^{13Γ} - ^{17Γ} 01 01 03 032 | αυτω 04 05¹

εἰπέ ἵνα οἱ λίθοι οὗτοι ἄρτοι γένωνται.”⁴ Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, “Γέγραπται, ‘Οὐκ ἐπ’ ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος, ἀλλ’ ἐπὶ παντὶ ῥήματι ἐκπορευομένῳ διὰ στόματος ὁ Θεοῦ.’”

⁵ Τότε παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν, καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ, ⁶ καὶ ἔλεγεν αὐτῷ, “Εἰ Υἱὸς εἶ τοῦ ὁ Θεοῦ, βάλε σεαυτὸν κάτω· γέγραπται γάρ, ὅτι ‘Τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ’, καὶ, ‘Επὶ χειρῶν ἀρουσίν σε, μήποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου.’” ⁷ Ἐφη αὐτῷ ὁ ὁ Ἰησοῦς, “Πάλιν γέγραπται, ‘Οὐκ ἐκπειράσεις ὁ Κύριον τὸν ὁ Θεόν σου.’”

⁸ Πάλιν παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς ὄρος ὑψηλὸν λίαν, καὶ ἔδεικνυσιν αὐτῷ πάσας τὰς βασιλείας τοῦ κόσμου καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν, ⁹ καὶ εἶπεν αὐτῷ, “Ταῦτά σοι πάντα δώσω, ἐὰν πεσῶν προσκυνήσῃς μοι.” ¹⁰ Τότε λέγει αὐτῷ ὁ ὁ Ἰησοῦς, “Ὑπαγε, Σατανᾶ· γέγραπται γάρ, ‘Κύριον τὸν ὁ Θεόν σου προσκυνήσεις, καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις.’” ¹¹ Τότε ἀφίησιν αὐτὸν ὁ διάβολος, καὶ ἰδοὺ, ἄγγελος προσήλθον καὶ διηκόνουν αὐτῷ.

¹² Ἀκούσας δὲ ὅτι Ἰωάννης παρεδόθη, ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. ¹³ Καὶ καταλιπὼν τὴν Ναζαρά, ἐλθὼν κατώκησεν εἰς Καφαρναοὺμ, τὴν παραθαλασσίαν ἐν ὀρίοις Ζαβουλῶν καὶ Νεφθαλεὶμ· ¹⁴ ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος, ¹⁵ “Γῆ Ζαβουλῶν καὶ Ἰσραὴλ Νεφθαλεὶμ, ὁδὸν θαλάσσης, πέραν τοῦ Ἰορδάνου, Γαλιλαία τῶν ἐθνῶν. ¹⁶ Ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκοτίᾳ φῶς εἶδεν μέγα, καὶ τοῖς καθημένοις ἐν χώρᾳ καὶ σκιᾷ θανάτου, φῶς ἀνέτειλεν αὐτοῖς.” ¹⁷ Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ ὁ Ἰησοῦς κηρῦσσειν καὶ λέγειν, “Μετανοεῖτε, ἤγγικεν γὰρ ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν.”

¹⁸ Περιπατῶν δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, εἶδεν δύο ἀδελφούς, Σίμωνα τὸν λεγόμενον Πέτρον καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, βάλλοντας ἀμφίβληστρον εἰς τὴν θάλασσαν, ἦσαν γὰρ ἀλεεῖς. ¹⁹ Καὶ λέγει αὐτοῖς, “Δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς Ἰσραὴλ ἀλεεῖς ἀνθρώπων.” ²⁰ Οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὰ δίκτυα, ἠκολούθησαν αὐτῷ. ²¹ Καὶ προβάς ἐκεῖθεν, εἶδεν ἄλλους δύο ἀδελφούς, Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ Ζεβεδαίου τοῦ πατρὸς αὐτῶν, καταρτίζοντας τὰ δίκτυα αὐτῶν, καὶ ἐκάλεσεν αὐτούς. ²² Οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὸ πλοῖον καὶ τὸν πατέρα αὐτῶν, ἠκολούθησαν αὐτῷ.¹

²³ Καὶ περιῆγεν ὁ ὁ Ἰησοῦς ἐν ὄλῃ τῇ Γαλιλαίᾳ,¹ διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, καὶ κηρῦσσειν τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας, καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ. ²⁴ Καὶ ἀπήλθεν ἡ ἀκοή αὐτοῦ εἰς ὄλην τὴν Συρίαν. Καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς, ἔχοντας ποικίλαις νόσοις, καὶ βασιάνοις συνεχομένους, δαιμονιζομένους, καὶ σεληνιαζομένους, καὶ παραλυτικούς,

⁶ ἔλεγεν 01* 03 04 05 | εἶπεν 01 032¹ ⁸ ἔδεικνυσιν 03 04 032 | δεικνυει 01 | εδειξεν 05¹ ¹⁵ γῆ 01 03 04 | - 05 032¹ ¹⁹ Γ - 01* 03 04 032 | γενεσθαι 01 05¹ ²¹ Γ καὶ προβάς ἐκεῖθεν εἶδεν ἀλλοὺς δύο ἀδελφούς ἰακωβον τον του ζεβεδαιου καὶ ἰωαννην τον αδελφον αυτου εν τω πλοιω μετα ζεβεδαιου του πατρος αυτων καταρτιζοντας τα δικτυα αυτων καὶ ἐκάλεσεν αὐτούς 01* 03 05 | καὶ προβάς ἐκεῖθεν εἶδεν ἀλλοὺς δύο ἀδελφούς ἰακωβον τον του ζεβεδαιου καὶ ἰωαννην τον αδελφον αυτου εν τω πλοιω μετα ζεβεδαιου του πατρος αυτων καταρτιζοντας τα δικτυα αυτων καὶ ἐκάλεσεν αὐτούς 01 | καὶ προβάς ἐκεῖθεν εἶδεν ἀλλοὺς δύο ἀδελφούς ἰακωβον τον του ζεβεδαιου καὶ ἰωαννην τον αδελφον αυτου εν τω πλοιω μετα ζεβεδαιου του πατρος αυτων καταρτιζοντας τα δικτυα αυτων καὶ ἐκάλεσεν αὐτούς 04 | - 032¹ ²² Γ οἱ δε ευθεως αφεντες το πλοιον καὶ τον πατερα αυτων ηκολουθησαν αυτω 01 03 04 05 | οἱ δε ευθεως αφεντες το πλοιον αυτων καὶ τον πατερα αυτων ηκολουθησαν αυτω 01* | - 032¹ ²³ Γ ο ἰησους εν ολη τη γαλιλαια 04 | εν ολη τη γαλιλαια 03 | ολην την γαλιλαιαν ο ἰησους 032 | ο ἰησους εν τη γαλιλαια 01* | ο ἰησους ολην την γαλιλαιαν 01 05 | ο κυριος ἰησους ολην την γαλιλαιαν 64853¹ ²⁴ Γ απηλθεν 03 05 032 | εζηληθεν 01 04¹

καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς. ²⁵Καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, καὶ Δεκαπόλεως, καὶ Ἱεροσολύμων, καὶ Ἰουδαίας, καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου.

5 ¹Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος καὶ καθίσαντος αὐτοῦ, προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. ²Καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ, ἐδίδασκεν αὐτοὺς λέγων, ³“Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν. ⁴Μακάριοι οἱ πενθοῦντες, ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται. ⁵Μακάριοι οἱ πραεῖς, ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσιν τὴν γῆν. ⁶Μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύνην, ὅτι αὐτοὶ χορτασθήσονται. ⁷Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες, ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται. ⁸Μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ, ὅτι αὐτοὶ τὸν ὁ Θεὸν ὄψονται. ⁹Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί, ὅτι ἑαυτοὶ ἰσχυροὶ υἱοὶ τοῦ Θεοῦ κληθήσονται. ¹⁰Μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἕνεκεν δικαιοσύνης, ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν. ¹¹Μακάριοι ἐστε ὅταν ἰδνειδίσωσιν ὑμᾶς καὶ διώξωσιν καὶ εἰπῶσιν ἑπὶ πάντων ὑμῶν ψευδόμενοι ἕνεκεν ἐμοῦ. ¹²Χαίrete καὶ ἀγαλλιᾶσθε, ὅτι ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς· οὕτως γὰρ ἐδίωξαν τοὺς προφῆτας τοὺς πρὸ ὑμῶν.

¹³Ἦμεῖς ἐστε τὸ ἄλας τῆς γῆς· ἐὰν δὲ τὸ ἄλας μωρανθῇ, ἐν τίνι ἀλισθήσεται; εἰς οὐδὲν ἰσχύει ἔτι, εἰ μὴ βληθὲν ἔξω, καταπατεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων.

¹⁴Ἦμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου. Οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω ὄρους κειμένη. ¹⁵Οὐδὲ καίουσιν λύχνον καὶ τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μῶδιον, ἀλλ’ ἐπὶ τὴν λυχνίαν, καὶ λάμπει πᾶσιν τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ. ¹⁶Οὕτως λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα, καὶ δοξάσωσιν τὸν Πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

¹⁷Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον ἢ τοὺς προφῆτας· οὐκ ἦλθον καταλῦσαι, ἀλλὰ πληρῶσαι. ¹⁸Ἀμὴν, γὰρ λέγω ὑμῖν, ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἰῶτα ἐν ἡ μία κεραία οὐ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου, ἕως ἂν πάντα γένηται. ¹⁹Ὅς ἐὰν οὖν λύσῃ μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων, καὶ διδάξῃ οὕτως τοὺς ἀνθρώπους, ἐλάχιστος κληθήσεται ἐν τῇ Βασιλείᾳ τῶν Οὐρανῶν· ὁ δὲ ἂν ποιῆσῃ καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας κληθήσεται ἐν τῇ Βασιλείᾳ τῶν Οὐρανῶν. ²⁰Λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι ἐὰν μὴ περισσεύσῃ ὑμῶν ἡ δικαιοσύνη πλεῖον τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων, οὐ μὴ εἰσελθῆτε εἰς τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν.¹

²¹Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις, “Ὁ φονεύσεις”, ὁ δὲ ἂν φονεύσῃ, ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει. ²²Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ὀργιζόμενος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, ἢ ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει· ὁ δὲ ἂν εἴπῃ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, “Ρακά”, ἔνοχος ἔσται τῷ Συνεδρίῳ· ὁ δὲ ἂν εἴπῃ, “Μωρέ”, ἔνοχος ἔσται εἰς τὴν Γέενναν τοῦ πυρός. ²³Ἐὰν οὖν προσφέρῃς τὸ δῶρόν σου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, κάκεῖ μνησθῆς ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἔχει τι κατὰ σοῦ, ²⁴ἄφες ἐκεῖ τὸ δῶρόν σου ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου. Καὶ ὑπάγε πρῶτον διαλλάγηθι τῷ ἀδελφῷ σου, καὶ τότε ἔλθων, πρόσφερε τὸ δῶρόν σου. ²⁵Ἴσθι εὐνοῶν τῷ ἀντιδίκῳ σου ταχὺ, ἕως ὅτου εἶ μετ’ αὐτοῦ ἐν τῇ ὁδῷ, μήποτε σε παραδῶ ὁ ἀντίδικος τῷ κριτῇ,

⁹Γ αυτοι 03 032 | - 01 04 05¹ ¹¹Γ ονειδισωσιν υμας και διωξωσιν 03 04 | ονειδισωσιν υμας και διωξουσιν 01 032 | διωξουσιν υμας και ονειδισουσιν 05¹ ¹³Γ παν πονηρον καθ υμων 01 03 | παν πονηρον ρημα καθ υμων 04 032 | καθ υμων παν πονηρον 05¹ ¹⁹Γ ετι ρ386 01 03 04 | - 05 032¹ ¹βληθεν ρ386 01 03 04 | βληθηναι 05 032¹ ¹⁹Γ ος δ αν ποιηση και διδαξη ουτος μεγας κληθησεται εν τη βασιλεια των ουρανων 01 03 | - 01* 05 032¹ ²⁰Γ λεγω γαρ υμιν οτι εαν μη περισσευση υμων η δικαιοσυνη πλειον των γραμματεων και φαρισαιων ου μη εισελθητε εις την βασιλειαν των ουρανων ρ364^Y 01 03 | λεγω γαρ υμιν οτι εαν μη περισσευση υμων η δικαιοσυνη πλεον των γραμματεων και φαρισαιων ου μη εισελθητε εις την βασιλειαν των ουρανων 01* 032 | - 05¹ ²²Γ - ρ364 01 03 | εικη 05 032¹

καὶ ὁ κριτὴς Ἦ Ἦ τῷ ὑπηρέτῃ, καὶ εἰς φυλακὴν βληθήσῃ. ²⁶ Ἀμὴν, λέγω σοι, οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν, ἕως ἂν ἀποδώσῃ τὸν ἔσχατον κοδράντην.

²⁷ Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη, Ὅυ μοιχεύσεις. ²⁸ Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι Ἦ αὐτήν, Ἦ ἤδη ἐμοίχευσεν αὐτήν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. ²⁹ Εἰ δὲ ὁ ὀφθαλμὸς σου ὁ δεξιὸς σκανδαλίζει σε, ἕξελε αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ, συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται ἐν τῶν μελῶν σου, καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου βληθῇ εἰς Γέενναν. ³⁰ Καὶ εἰ ἡ δεξιὰ σου χεὶρ σκανδαλίζει σε, ἕκκοψον αὐτήν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ, συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται ἐν τῶν μελῶν σου, καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου εἰς Γέενναν ἀπέλθῃ. ¹

³¹ Ἐρρέθη δέ, Ὅς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, δότω αὐτῇ ἀποστάσιον. ³² Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ἀπολύων τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, παρεκτὸς λόγου πορνείας, ποιεῖ αὐτήν μοιχευθῆναι, Ἦ καὶ ὃς ἐὰν ἀπολελυμένην γαμήσῃ, μοιχᾶται. ¹

³³ Πάλιν ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις, Ὅυκ ἐπιорκήσεις, ἀποδώσεις δὲ τῷ Ὑκυρίῳ τοὺς ὄρκους σου. ³⁴ Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ὁμόσαι ὅλως· μήτε ἐν τῷ οὐρανῷ, ὅτι θρόνος ἐστὶν τοῦ Ὑθεοῦ. ³⁵ μήτε ἐν τῇ γῆ, ὅτι ὑποπόδιόν ἐστιν τῶν ποδῶν αὐτοῦ· μήτε εἰς Ἱεροσόλυμα, ὅτι πόλις ἐστὶν τοῦ μεγάλου Βασιλέως. ³⁶ μήτε ἐν τῇ κεφαλῇ σου ὁμόσης, ὅτι οὐ δύνασαι Ἦ μίαν τρίχα λευκὴν ποιῆσαι ἢ μέλαιναν. ¹ ³⁷ Ἐστω δὲ ὁ λόγος ὑμῶν, ναὶ ναὶ, οὐ οὐ· τὸ δὲ περισσὸν τούτων ἐκ τοῦ πονηροῦ ἐστίν.

³⁸ Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη, Ὅφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ καὶ ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος. ³⁹ Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, μὴ ἀντιστῆναι τῷ πονηρῷ· ἀλλ' ὅστις σε ῥαπίζει εἰς τὴν δεξιὰν Ἦ σιαγόνα, σου ¹ στρέψον αὐτῷ καὶ τὴν ἄλλην. ⁴⁰ καὶ τῷ θέλοντι σοι κριθῆναι καὶ τὸν χιτῶνά σου λαβεῖν, ἄφες αὐτῷ καὶ τὸ ἱμάτιον. ⁴¹ καὶ ὅστις σε Ἦ ἀγγαρεύσει ¹ μίλιον ἕν, ὕπαγε μετ' αὐτοῦ δύο. ⁴² Τῷ αἰτοῦντι σε, δός, καὶ τὸν θέλοντα ἀπὸ σοῦ δανίσασθαι, μὴ ἀποστραφῆς.

⁴³ Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη, Ὅἄγαπήσεις τὸν πλησίον σου, καὶ μισήσεις τὸν ἐχθρόν σου. ⁴⁴ Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, Ἦ καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν Ἦ διωκόντων ὑμᾶς. ⁴⁵ ὅπως γένησθε υἱοὶ τοῦ Πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς, ὅτι τὸν ἦλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς, καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους. ⁴⁶ Ἐὰν γὰρ ἀγαπήσῃτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, τίνα μισθὸν ἔχετε; Οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν; ⁴⁷ Καὶ ἐὰν ἀσπάσῃσθε τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν μόνον, τί περισσὸν ποιεῖτε; Οὐχὶ καὶ οἱ ἔθνηκοι τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν; ⁴⁸ Ἐσεσθε οὖν ὑμεῖς τέλειοι ὡς ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὁ Ἦ οὐράνιος ¹ τέλειός ἐστιν.

²⁵ Γ - 364^v 01 03 | σε 05 032¹ Γ - 364^v 01 03 | παραδω 032 | παραδώσει 05¹ ²⁸ Γ αὐτην 03 05 032 | αὐτης 01 | - 364 01*¹ ³⁰ Γ καὶ εἰ ἡ δεξιὰ σου χεὶρ σκανδαλίζει σε ἐκκοψον αὐτην καὶ βάλε ἀπο σοῦ συμφέρει γὰρ σοι ἵνα ἀποληται ἐν τῶν μελῶν σου καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμα σου εἰς γεενναν ἀπελθῃ 01 03 | καὶ εἰ ἡ δεξιὰ σου χεὶρ σκανδαλίζει σε ἐκκοψον αὐτην καὶ βάλε ἀπο σοῦ συμφέρει γὰρ σοι ἵνα ἀποληται ἐν τῶν μελῶν σου ὅλον τὸ σῶμα σου εἰς γεενναν ἀπελθῃ 01* | - 05 | καὶ εἰ ἡ δεξιὰ σου χεὶρ σκανδαλίζει σε κοψον αὐτην καὶ βάλε ἀπο σοῦ συμφέρει γὰρ σοι ἵνα ἀποληται ἐν τῶν μελῶν σου καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμα σου βληθῇ εἰς γεενναν 032¹ ³² Γ καὶ ὅς ἐὰν ἀπολελυμένην γαμήσῃ μοιχᾶται 01 032 | καὶ ὅς ἐὰν ἀπολελυμένην γαμήσῃ μοιχᾶται 01* | καὶ ὁ ἀπολελυμένην γαμήσῃ μοιχᾶται 03 | - 05¹ ³⁶ Γ μίαν τρίχα λευκὴν ποιῆσαι ἢ μέλαιναν 01 03 | μίαν τρίχαν λευκὴν ποιῆσαι ἢ μέλαιναν 01* 032 | ποιεῖν τρίχα μίαν λευκὴν ἢ μέλαιναν 05¹ ³⁹ Γ σιαγόνα σου 03 05 | σιαγόνα 01 032¹ ⁴¹ Γ ἀγγαρεύσει 03 | ἀγγαρεύσει 01 032 | ἀγγαρεύει 05¹ ⁴⁴ Γ - 01 03 | εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς καλῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς 032 | εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμῖν καλῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς 05¹ Γ - 01 03 | ἐπιπραζόντων ὑμᾶς καὶ 032 | ἐπιπραζόντων καὶ 05¹ ⁴⁸ Γ οὐράνιος 01 03 | οὐρανοῖς 05 032¹

6 ¹Προσέχετε τὴν ἰδικοισύνην ὑμῶν μὴ ποιεῖν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, πρὸς τὸ θεαθῆναι αὐτοῖς· εἰ δὲ μὴ γε, μισθὸν οὐκ ἔχετε παρὰ τῷ Πατρὶ ὑμῶν, τῷ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

²Ὅταν οὖν ποιῆς ἐλεημοσύνην, μὴ σαλπίσσης ἔμπροσθέν σου, ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ ποιοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς ῥύμαις, ὅπως δοξασθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων. Ἄμην, λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσιν τὸν μισθὸν αὐτῶν. ³Σοῦ δὲ ποιοῦντος ἐλεημοσύνην, μὴ γνῶτω ἡ ἀριστερά σου τί ποιεῖ ἡ δεξιά σου, ⁴ὅπως ἦ ἴσου ἡ ἐλεημοσύνη ἱ ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ Πατὴρ σου, ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ, ἱ ἀποδώσει σοι.

⁵Καὶ ὅταν προσεύχη, οὐκ ἔσεσθε ὡς οἱ ὑποκριταί, ὅτι φιλοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς γωνίαις τῶν πλατειῶν ἐστῶτες προσεύεσθαι, ὅπως φανῶσιν τοῖς ἀνθρώποις. Ἄμην, λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν. ⁶Σὺ δὲ ὅταν προσεύχη, εἰσελθε εἰς τὸ ταμεῖόν σου καὶ κλείσας τὴν θύραν σου, πρόσευξα τῷ Πατρὶ σου, τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ Πατὴρ σου, ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ, ἀποδώσει σοι. ⁷Προσευχόμενοι δὲ μὴ βατταλογῆσητε ὡσπερ οἱ ἐθνικοί, δοκοῦσιν γὰρ ὅτι ἐν τῇ πολυλογίᾳ αὐτῶν εἰσακουσθήσονται. ⁸Μὴ οὖν ὁμοιωθῆτε αὐτοῖς, οἶδεν γὰρ ὁ Θεός ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὡν χρεῖαν ἔχετε πρὸ τοῦ ὑμᾶς αἰτῆσαι αὐτόν.

⁹Οὕτως οὖν προσεύεσθε ὑμεῖς· Πάτερ ἡμῶν, ἱ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά σου. ¹⁰Ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου, γεννηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς. ¹¹Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον. ¹²Καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφήκαμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν. ¹³Καὶ μὴ εἰσενέγκης ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. ¹⁴Ἐὰν γὰρ ἀφήτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος. ¹⁵Ἐὰν δὲ μὴ ἀφήτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, οὐδὲ ὁ Πατὴρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν.

¹⁶Ὅταν δὲ νηστεύητε, μὴ γίνεσθε ὡς οἱ ὑποκριταὶ σκυθρωποί, ἀφανίζουσιν γὰρ τὰ πρόσωπα αὐτῶν, ὅπως φανῶσιν τοῖς ἀνθρώποις νηστεύοντες. Ἄμην, λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσιν τὸν μισθὸν αὐτῶν. ¹⁷Σὺ δὲ νηστεύων, ἄλειψαι σου τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπόν σου νίψαι, ¹⁸ὅπως μὴ φανῆς τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων, ἀλλὰ τῷ Πατρὶ σου τῷ ἐν τῷ κρυφαίῳ· καὶ ὁ Πατὴρ σου, ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυφαίῳ, ἀποδώσει σοι.

¹⁹Μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου σῆς καὶ βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται διορύσσουσιν καὶ κλέπτουσιν· ²⁰θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ, ὅπου οὔτε σῆς οὔτε βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται οὐ διορύσσουσιν· οὐδὲ κλέπτουσιν. ²¹Ὅπου γὰρ ἐστὶν ὁ θησαυρός σου, ἐκεῖ ἔσται καὶ ἡ καρδία σου.

¹ἰδικοισύνην 01* 03 05 | ἐλεημοσύνην 032 | δοςιν 01⁴ ἰσου ἡ ἐλεημοσύνη 01 03 032 | σου ἐλεημοσύνη 01* | ἡ ἐλεημοσύνη σου 05¹ ἱ- 01 03 032 | ἡ 01* 05¹ ἱ- 01 03 | αὐτος 05 032¹ ἰσεσθε 01 03 | εση 01* 05 032¹ ⁷βατταλογησητε 01 03 | βαττολογησητε 05 | βατταλογητε 032¹ ⁸ο θεος 01 03 | - 01* 05 032¹ ⁹ο 01 03 05 032 33368 61617 64491 64605 | - 01* 64605* | ω 61840¹ ¹⁰ελθετω ἡ βασιλεία σου γεννηθητω το θελημα σου ως εν ουρανω και επι γης 03 | ελθατω ἡ βασιλεία σου γεννηθητω το θελημα σου ως εν ουρανω και επι γης 01 032 | ελθετω ἡ βασιλεία σου γεννηθητω το θελημα σου ως εν ουρανω και επι της γης 64206^v | ελθατω ἡ βασιλεία σου γεννηθητω το θελημα σου εν ουρανω και επι της γης 05 | - 64605 | ελθετω ἡ βασιλεία σου ως εν γης 64491¹ ¹²αφηκαμεν 01 03 | αφιομεν 05 032 64372¹ ¹³απο του πονηρου 01 03 05 64372 64491^v | απο του πονηρου οτι σου εστιν ἡ βασιλεία και ἡ δυναμις και ἡ δοξα εις τους αιωνας αμην 032 | εις τους 61840¹ ¹⁵τα παραπτωματα αυτων 03 032 | - 01 05¹ ἰαφησει 03 032 | υμιν αφησει 01 | αφησει υμιν 05¹ ¹⁸τω κρυφαιω 01 03 | τω κρυπτω 032 | κρυφαιω 05¹ ²⁰ουδε κλεπτουσιν 03 | και κλεπτουσιν 01 | - 032¹

²²Ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός. Ἐὰν οὖν ἧ ὁ ὀφθαλμός σου ἀπλοῦς, ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινὸν ἔσται. ²³Ἐὰν δὲ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρὸς ἧ, ὅλον τὸ σῶμά σου σκοτεινὸν ἔσται. Εἰ οὖν τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος, ἐστὶν τὸ σκότος πόσον!

²⁴Οὐδεὶς δύναται δυοὶ κυρίοις δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν ἓνα μισήσει καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει, ἢ ἐνὸς ἀνθέξεται καὶ τοῦ ἐτέρου καταφρονήσει. Οὐ δύνασθε ὁ Θεὸς δουλεύειν καὶ μαμωνᾶ.

²⁵Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν τί φάγητε ἢ τί πῖντε, μηδὲ τῷ σώματι ὑμῶν τί ἐνδύσησθε. Οὐχὶ ἡ ψυχὴ πλεῖον ἐστὶ τῆς τροφῆς, καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος; ²⁶Ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι οὐ σπεύρουσιν, οὐδὲ θερίζουσιν, οὐδὲ συναγούσιν εἰς ἀποθήκας, καὶ ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτά· οὐχ ὑμεῖς μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν; ²⁷Τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἓνα; ²⁸Καὶ περὶ ἐνδύματος τί μεριμνᾶτε; Καταμάθετε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ πῶς αὐξάνουσιν· οὐ ἴκοιοῦσιν¹ οὐδὲ νήθουσιν. ²⁹Λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι οὐδὲ Σολομῶν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἐν τούτων. ³⁰Εἰ δὲ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ σήμερον ὄντα, καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον, ὁ Θεὸς οὕτως ἀμφιένυσσιν, οὐ πολλῶ μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι; ³¹Μὴ οὖν μεριμνήσητε λέγοντες, ‘Τί φάγωμεν’, ἢ, ‘Τί πῖνωμεν’, ἢ, ‘Τί περιβαλώμεθα;’ ³²Πάντα γὰρ ταῦτα τὰ ἔθνη ἐπιζητοῦσιν· οἶδεν γὰρ ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος ὅτι χρῆζετε τούτων ἀπάντων. ³³Ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν βασιλείαν καὶ τὴν δικαιοσύνην¹ αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν. ³⁴Μὴ οὖν μεριμνήσητε εἰς τὴν αὔριον, ἢ γὰρ αὔριον μεριμνήσει ἑαυτῆς. Ἄρκετόν τῇ ἡμέρᾳ ἡ κακία αὐτῆς.

7 ¹Μὴ κρίνετε, ἵνα μὴ κριθῆτε· ²ἐν ᾧ γὰρ κρίματι κρίνετε, κριθήσεσθε, καὶ ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε, μετρηθήσεται ὑμῖν. ³Τί δὲ βλέπετε τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ ἐν τῷ σῶ ὀφθαλμῷ δοκόν οὐ κατανοεῖς; ⁴Ἡ πῶς ἐρεῖς τῷ ἀδελφῷ σου, ‘Ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρφος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου’, καὶ ἰδοῦ, ἡ δοκὸς ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου; ⁵Ὑποκριτὰ, ἔκβαλε πρῶτον ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου τὴν δοκόν, καὶ τότε διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου.

⁶Μὴ δῶτε τὸ ἅγιον τοῖς κυσίν, μηδὲ βάλητε τοὺς μαργαρίτας ὑμῶν ἐμπροσθεν τῶν χοίρων, μήποτε καταπατήσουσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς ποσίν αὐτῶν, καὶ στραφέντες ῥήξωσιν ὑμᾶς.

⁷Αἰτεῖτε καὶ δοθήσεται ὑμῖν· ζητεῖτε καὶ εὕρησεται· κρούετε καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν. ⁸Πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει, καὶ ὁ ζητῶν εὕρισκει, καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγήσεται. ⁹Ἡ τίς ἐστὶν ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος, ὃν ἴ¹ αἰτήσῃ¹ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἄρτον, μὴ λίθον ἐπιδώσει αὐτῷ; ¹⁰Ἡ καὶ ἰχθὺν αἰτήσῃ, μὴ ὄφιν ἐπιδώσει αὐτῷ; ¹¹Εἰ οὖν ὑμεῖς πονηροὶ ὄντες, οἴδατε δόματα ἀγαθὰ διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσω μᾶλλον ὁ Πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς δώσει ἀγαθὰ τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν;

¹²Πάντα οὖν, ὅσα ἐὰν θέλητε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς. Οὗτος γὰρ ἐστὶν ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται.

¹³Εἰσελάθε διὰ τῆς στενῆς πύλης· ὅτι πλατεῖα ἡ πύλη καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ἀπώλειαν, καὶ πολλοὶ εἰσὶν οἱ εἰσερχόμενοι δι’ αὐτῆς. ¹⁴τί¹ στενὴ ἡ

²⁸Γ κοπιουσιν 03 | κοπιωσιν 01 | κοπια 032¹ ³³Γ βασιλειαν και την δικαιοσυνην 01 64663^v | βασιλειαν του θεου και την δικαιοσυνην 032 | δικαιοσυνην και την βασιλειαν 03¹ 9^f - 01* 03 04 | εαν 01 032¹ Γ αιτησει 01 03 | αιτηση 032 | αιτησεις 04¹ ¹⁴Γ τι 01 03 04 032 | οτι 01* 03*¹

πύλη και τεθλιμμένη ή οδός ή άπάγουσα εις την ζωήν, και όλίγοι εισιν οι εύρίσκοντες αὐτήν.

¹⁵Προσέχετε Ἰ από τῶν ψευδοπροφητῶν, οἵτινες ἔρχονται πρὸς ὑμᾶς ἐν ἐνδύμασι προβάτων, ἔσθωθεν δέ εισιν λύκοι ἄρπαγες. ¹⁶Από τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς. Μήτι συλλέγουσιν από ἀκανθῶν σταφυλάς, ἢ από τριβόλων σῦκα; ¹⁷Οὕτως πᾶν δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς καλοὺς ποιεῖ, τὸ δὲ σαπρὸν δένδρον καρποὺς πονηροὺς ποιεῖ. ¹⁸Οὐ δύναται δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς πονηροὺς ἔνεγκεῖν, ¹ οὐδὲ δένδρον σαπρὸν καρποὺς καλοὺς ποιεῖν. ¹⁹Πᾶν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. ²⁰Ἄρα γε από τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς.

²¹Οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι, “Κύριε, Κύριε”, εἰσελεύσεται εἰς τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν, ἀλλ’ ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. ²²Πολλοὶ ἐροῦσίν μοι ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, “Κύριε, Κύριε, οὐ τῷ σῶ ὀνόματι ἐπροφητεύσαμεν, καὶ τῷ σῶ ὀνόματι δαιμόνια ἐξεβάλομεν, καὶ τῷ σῶ ὀνόματι δυνάμεις πολλὰς ἐποιήσαμεν;” ²³Καὶ τότε ὁμολογήσω αὐτοῖς, ὅτι “Οὐδέποτε ἔγνων ὑμᾶς, “ἀποχωρεῖτε ἀπ’ ἐμοῦ, οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν””.

²⁴Πᾶς οὖν ὅστις ἀκούει μου τοὺς λόγους τούτους καὶ ποιεῖ αὐτούς, Ἰ ὁμοιωθήσεται Ἰ ἀνδρὶ φρονιμῷ, ὅστις ὠκοδόμησεν αὐτοῦ τὴν οἰκίαν ἐπὶ τὴν πέτραν. ²⁵Καὶ κατέβη ἡ βροχὴ, καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ, καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι, καὶ Ἰ προσέπεσαν Ἰ τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἔπεσεν, τεθεμελίωτο γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν. ²⁶Καὶ πᾶς ὁ ἀκούων μου τοὺς λόγους τούτους καὶ μὴ ποιῶν αὐτούς, ὁμοιωθήσεται ἀνδρὶ μωρῷ, ὅστις ὠκοδόμησεν αὐτοῦ τὴν οἰκίαν ἐπὶ τὴν ἄμμον. ²⁷Καὶ κατέβη ἡ βροχὴ, καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ, καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι, καὶ Ἰ προσέκοψαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἔπεσεν καὶ ἦν ἡ πτώσις αὐτῆς μεγάλη.”

²⁸Καὶ ἐγένετο, ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους, ἐξελήσοντο οἱ ὄχλοι ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ. ²⁹ἦν γὰρ διδάσκων αὐτούς ὡς ἐξουσίαν ἔχων, καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς Ἰ αὐτῶν. Ἰ

8 ¹Καταβάντος δὲ αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ὄρους, ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί. ²Καὶ ἰδού, ³λεπρὸς Ἰ προσελθὼν, Ἰ προσεκύνει αὐτῷ λέγων, “Κύριε, ἐὰν θέλῃς, δύνασαί με καθαρῖσαι.” ³Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἦψατο αὐτοῦ λέγων, “Θέλω, καθαρῖσθητι.” Καὶ εὐθέως ἐκαθάρισθη αὐτοῦ ἡ λέπρα. ⁴Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, “Ὅρα μηδενὶ εἴπῃς, ἀλλὰ ὑπάγε σεαυτὸν, δεῖξον τῷ ἱερεῖ, καὶ Ἰ προσένεγκον Ἰ τὸ δῶρον ὁ προσέταξεν Μωϋσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς.”

⁵Εἰσελθόντος δὲ αὐτοῦ εἰς Καφαρναοὺμ, προσῆλθεν αὐτῷ ἑκατόνταρχος παρακαλῶν αὐτὸν ⁶καὶ λέγων, Ἰ Κύριε, ὁ παῖς μου βέβηλται ἐν τῇ οἰκίᾳ παραλυτικός, δεινῶς βασανιζόμενος. ⁷Καὶ λέγει αὐτῷ, Ἰ “Ἐγὼ ἐλθὼν, θεραπεύσω αὐτόν.” ⁸Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἑκατόνταρχος Ἰ ἔφη, Ἰ “Κύριε, οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς ἵνα μου ὑπὸ τὴν στέγην εἰσέλθῃς, ἀλλὰ μόνον εἰπέ λόγῳ καὶ ἰαθήσεται ὁ παῖς μου. ⁹Καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν Ἰ τασσόμενος, Ἰ ἔχων ὑπ’ ἐμαυτὸν στρατιώτας, καὶ λέγω τούτῳ, Ἰ Πορεύθητι, καὶ πορεύεται, καὶ ἄλλῳ, Ἰ Ἐρχου, καὶ ἔρχεται, καὶ τῷ δούλῳ μου, Ἰ Ποίησον τοῦτο, καὶ ποιεῖ.” ¹⁰Ἀκούσας δὲ, ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασεν καὶ εἶπεν τοῖς

¹⁵Γ - 01 03 | δε 04 032¹ ¹⁸Γ ενεγκειν 01* 03 | ποιειν 01 04 032¹ ²⁴Γ ὁμοιωθησεται 01 03 | ὁμοιωσω αυτον 04 032¹ ²⁵Γ προσεπεσαν 01 03 04 | προσεπεσεν 01* | προσεκρουσαν 032¹ ²⁷Γ επνευσαν οι ανεμοι και 03 04 032 | - 01* | επνευσαν οι ανεμοι 01¹ ²⁹Γ αυτων 01 03 | και οι φαρισαιοι 04 | αυτων και οι φαρισαιοι 032¹ ²Γ προσελθων 01 03 | ελθων 04 032¹ ⁴Γ προσενεγκον 03 04 | προσενεγκε 01 032¹ ⁷Γ - 01 03 | ο ιησους 04 032¹ ⁸Γ εφη 01 03 032 | ειπεν 01* 04¹ ⁹Γ τασσομενος 01 03 | - 04 032¹

ἀκολουθοῦσιν, “Ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ἵνα παρ’ οὐδενὶ τοσαύτην πίστιν ἐν τῷ Ἰσραὴλ εἶρον. ¹¹Λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι πολλοὶ ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν ἤξουσιν καὶ ἀνακλιθήσονται μετὰ Ἀβραάμ, καὶ Ἰσαὰκ, καὶ Ἰακώβ, ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. ¹²οἱ δὲ υἱοὶ τῆς βασιλείας ἐκβληθήσονται εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον, ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.” ¹³Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τῷ ἑκατοντάρχη, “Ὑπάγε, ὡς ἐπίστευσας, γεννηθήτω σοι.” Καὶ ἰάθη ὁ παῖς ¹⁴ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ. ¹⁵Καὶ ἔλθων ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν Πέτρου, εἶδεν τὴν πενθερὰν αὐτοῦ βεβλημένην καὶ πυρέσσουσαν, ¹⁶καὶ ἤψατο τῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετός, καὶ ἠγέρθη, καὶ διηκόνει αὐτῷ.

¹⁷Οψίας δὲ γενομένης, προσήνεγκαν αὐτῷ δαιμονιζομένους πολλούς, καὶ ἐξεβάλεν τὰ πνεύματα λόγῳ, καὶ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας, ἐθεράπευσεν. ¹⁸ὅπως πληρωθῆ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος, “Αὐτὸς τὰς ἀσθενείας ἡμῶν ἔλαβεν καὶ τὰς νόσους ἐβάστασεν.”

¹⁹Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὄχλον περὶ αὐτὸν, ἐκέλευσεν ἀπελθεῖν εἰς τὸ πέραν. ²⁰Καὶ προσελθὼν, εἷς γραμματεὺς εἶπεν αὐτῷ, “Διδάσκαλε, ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἐὰν ἀπέρχῃ.” ²¹Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, “Αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσιν καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις, ὁ δὲ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνειν.” ²²Ἄλλος δὲ τῶν μαθητῶν εἶπεν αὐτῷ, “Κύριε, ἐπίτρεψόν μοι πρῶτον ἀπελθεῖν καὶ θάψαι τὸν πατέρα μου.” ²³Ὁ δὲ Ἰησοῦς λέγει αὐτῷ, “Ἀκολουθεῖ μοι καὶ ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς.”

²⁴Καὶ ἐμβάντι αὐτῷ εἰς πλοῖον, ἠκολούθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. ²⁵Καὶ ἰδοὺ, σεισμὸς μέγας ἐγένετο ἐν τῇ θαλάσῃ, ὥστε τὸ πλοῖον καλύπτεσθαι ὑπὸ τῶν κυμάτων, αὐτὸς δὲ ἐκάθευδεν. ²⁶Καὶ προσελθόντες, ἠγείραν αὐτὸν λέγοντες, “Κύριε, σῶσον, ἵνα ἀπολλύμεθα!” ²⁷Καὶ λέγει αὐτοῖς, “Τί δειλοί ἐστε, ὀλιγόπιστοι;” Τότε ἐγερεῖς, ἐπετίμησεν τοῖς ἀνέμοις καὶ τῇ θαλάσῃ, καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη. ²⁸Οἱ δὲ ἄνθρωποι ἐθαύμασαν λέγοντες, “Ποταπὸς ἐστὶν οὗτος, ὅτι καὶ οἱ ἄνεμοι καὶ ἡ θάλασσα αὐτῷ ὑπακούουσιν;”

²⁹Καὶ ἔλθόντος αὐτοῦ εἰς τὸ πέραν εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν, ὑπήντησαν αὐτῷ δύο δαιμονιζόμενοι ἐκ τῶν μνημείων ἐξερχόμενοι, χαλεποὶ λίαν ὥστε μὴ ἰσχύειν τινὰ παρελθεῖν διὰ τῆς ὁδοῦ ἐκείνης. ³⁰Καὶ ἰδοὺ, ἔκραξαν λέγοντες, “Τί ἡμῖν καὶ σοί, Υἱὸς τοῦ Θεοῦ; ἤλθες ὧδε ἵνα πρὸ καιροῦ βασανίσαι ἡμᾶς;” ³¹Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, “Ἐγὼ ἀπέστειλον ἡμᾶς εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων.” ³²Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, “Ὑπάγετε.” Οἱ δὲ ἐξεληθόντες ἀπήλθον εἰς τοὺς χοίρους καὶ ἰδοὺ, ὥρμησεν πᾶσα ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἀπέθανον ἐν τοῖς ὕδασι. ³³Οἱ δὲ βόσκοντες ἔφυγον, καὶ ἀπελθόντες εἰς τὴν πόλιν, ἀπήγγειλαν πάντα καὶ τὰ τῶν

¹⁰παρ ουδενι τοσαυτην πιστιν εν τω ισραηλ 03 032 | ουδε εν τω ισραηλ τοσαυτην πιστιν 01 04¹ 13Γ- 01 03 | αυτου 04 032¹ Γ εν τη ωρα εκεινη 01 03 | απο της ωρας εκεινης 04 | εν τη ημερα εκεινη 032¹ Γ- 01 03 032 | και υποστρεψας ο εκατονταρχος εις τον οικον αυτου εν αυτη τη ωρα ευρεν τον παιδα υγιανοντα 01* 04¹ 18Γ οχλον 03 | πολλους οχλους 04 | οχλους 01 | οχλον πολυν 032¹ 21Γ- 01 03 | αυτου 04 032¹ 25Γ- 01 03 | οι μαθηται αυτου 04^v 032¹ Γ- 01 03 04 | ημας 032 0242^v 1 28Γ ελθοντος αυτου 01 03 04 | ελθοντι αυτω 032 | ελθοντων αυτων 01* 1 29Γ- 03 04 0242 | ημας απολεσαι 01* | ημας 01 | απολεσαι ημας 032¹ Γ βασανισαι ημας 01 03 04 0242 | - 01* | βασανισαι 032¹ 31Γ αποστειλον ημας 01 03 0242^v | επιτρεψον ημιν απελθειν 04 032¹ 32Γ απηλθον 01 04 032 | απηλθαν 03 | εισηλθον 0242¹ Γ πασα η αγελη 01 03 032 | η αγελη πασα 04 | η αγελη 0242¹ Γ απεθανον 01* 03 032 0242 | απεθαναν 01 | απεθανεν 04¹

δαιμονιζομένων. ³⁴Καὶ ἰδοῦ, πᾶσα ἡ πόλις ἐξῆλθεν εἰς ὑπάντησιν τῷ Ἰησοῦ, καὶ ἰδόντες αὐτὸν, παρεκάλεσαν Ἰδὼς¹ μεταβῆ ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν.

9 ¹Καὶ ἐμβὰς εἰς πλοῖον, διεπέρασεν καὶ ἦλθεν εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν. ²Καὶ ἰδοῦ, προσέφερον αὐτῷ παραλυτικὸν ἐπὶ κλίνης βεβλημένον. Καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν, εἶπεν τῷ παραλυτικῷ, “Θάρσει, τέκνον, ἰσχύει σου αἰ ἁμαρτία.” ³Καὶ ἰδοῦ, τινες τῶν γραμματέων εἶπον ἐν ἑαυτοῖς, “Οὗτος βλασφημεῖ!” ⁴Καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν εἶπεν, “Ἴνα τί ἐνθυμεῖσθε πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; ⁵Τί γὰρ ἐστὶν εὐκοπώτερον εἰπεῖν, ἰσχύει σου αἰ ἁμαρτία, ἢ εἰπεῖν, Ἔγειρε καὶ περιπάτει;” ⁶Ἴνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ Υἱὸς τοῦ Ἄνθρωπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας” (τότε λέγει τῷ παραλυτικῷ), Ἔγερθεῖς, ἄρον σου τὴν κλίνην καὶ ὑπάγει εἰς τὸν οἶκόν σου.” ⁷Καὶ ἐγερθεῖς, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. ⁸Ἰδόντες δὲ, οἱ ὄχλοι ἐφοβήθησαν καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεὸν, τὸν δόντα ἐξουσίαν τοιαύτην τοῖς ἀνθρώποις.

⁹Καὶ παράγων ὁ Ἰησοῦς ἐκείθεν, ¹εἶδεν ἄνθρωπον καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον Μαθθαῖον λεγόμενον, ¹καὶ λέγει αὐτῷ. Ἄκουσθε μοι.” Καὶ ἀναστὰς, ἠκολούθησεν αὐτῷ.

¹⁰Καὶ ἐγένετο αὐτοῦ ἀνακειμένου ἐν τῇ οἰκίᾳ, καὶ ἰδοῦ, πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ ἐλθόντες συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. ¹¹Καὶ ἰδόντες, οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, “Διὰ τί μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίει ὁ διδάσκαλος ὑμῶν;” ¹²Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας εἶπεν, “Οὐ χρεῖαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ, ἀλλὰ οἱ κακῶς ἔχοντες. ¹³Πορευθέντες δὲ, μάθετε τί ἐστίν: Ἐλεος θέλω καὶ οὐ θυσίαν, οὐ γὰρ ἦλθον καλεῖσαι δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς.”

¹⁴Τότε προσέρχονται αὐτῷ οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου λέγοντες, “Διὰ τί ἡμεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι νηστεύομεν, ἰσχύει σου οὐ νηστεύουσιν;” ¹⁵Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “Μὴ δύναται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος ἰσχύειν, ἔφ’ ὅσον μετ’ αὐτῶν ἐστὶν ὁ νυμφίος; Ἐλευσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ’ αὐτῶν ὁ νυμφίος, ¹καὶ τότε νηστεύουσιν. ¹⁶Οὐδεὶς δὲ ἐπιβάλλει ἐπιβλημα ράκους ἀγνάφου ἐπὶ ἱματίῳ παλαιῷ· αἶρει γὰρ τὸ πλήρωμα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἱματίου, καὶ χειρὸν σχίσμα γίνεται. ¹⁷Οὐδὲ βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μή γε, ρήγνυνται οἱ ἀσκοί, καὶ ὁ οἶνος ἐκχεῖται ἰσχύει σου οἱ ἀσκοὶ ἀπόλλυνται. ¹Ἄλλα βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινοὺς, ¹καὶ αἰσθητότεροι συντηροῦνται.”

¹⁸Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος αὐτοῖς, ἰδοῦ, ἄρχων εἰς ἰσχυροὺς, ¹προσεκύνει αὐτῷ λέγων, ἰσχύει σου ἡ θυγάτηρ μου ἄρτι ἐτελεύτησεν· ἀλλὰ ἐλθὼν ἐπίθεσ τὴν χεῖρά σου ἐπ’ αὐτήν καὶ ζήσεται.” ¹⁹Καὶ ἐγερθεῖς, ὁ Ἰησοῦς ἠκολούθησεν αὐτῷ καὶ οἱ μαθηταὶ

³⁴Γωπος 01 04 | ἰνα 03 032¹ 2Γωφινται 01 03 | αφωνται 04 032 | αφιονται 05¹ 5Γωφινται 01 05 | αφινται 03 | αφωνται 04 032¹ 6Γωδητε 01 03 032 | ἰδητε 04 05¹ 7Γωερθεῖς 01 04 032 | εγειρε 03 05¹ 9Γωησους εκειθεν 01 03 04 032 | ο ησους 01* | εκειθεν ο ησους 05¹ 1Γωαθθαιον λεγομενον 01 03 05 | - 04 | μαθθαιον καλουμενον 032¹ 1Γωκολουθησεν 03 032 | ηκολουθει 01 05¹ 10Γωαυτου ανακειμενου 03 05 032 | ανακειμενων 01 | ανακειμενου αυτου 04¹ 12Γω- 01 03 05 | ησους 04 032¹ 14Γω- 01* 03 | πολλα 04 05 032 | πυκνα 01¹ 15Γωπενθειν 01 03 04 | νηστευειν 05 032¹ 1Γωελουσνται δε ημεραι οταν απαρθη απ αυτων ο νυμφιος 05 | ελευσονται δε ημεραι οταν αφαιρεθη απ αυτων ο νυμφιος 032¹ 17Γωκαι οι ασκοι απολλυνται 01 03 | και οι ασκοι απολυνται 04 032 | απολλυνται και οι ασκοι 05¹ 1Γωαλλα βαλλουσιν οινον νεον εἰς ασκους καινους 03 032 | αλλα οινον νεον εἰς ασκους καινους βλητεον 01 | αλλα οινον νεον εἰς ασκους βαλλουσιν καινους 04 | βαλλουσιν δε οινον νεον εἰς ασκους καινους 05¹ 18Γωπροσελθων 01 03 | ελθων 04 05 032¹ 1Γωτι 03 04 032 | - 01 05¹ 19Γωηκολουθησεν 03 032 | ηκολουθει 01 04 05¹

αὐτοῦ. ²⁰Καὶ ἰδοῦ, γυνὴ αἰμορροοῦσα δώδεκα ἔτη προσελθοῦσα ὄπισθεν, ἤψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ. ²¹Ἐλεγεν γὰρ ἐν ἑαυτῇ, “Ἐὰν ἴμῳ ἄψωμαι¹ τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, σωθήσομαι.” ²²Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἰστραφεῖς¹ καὶ ἰδὼν αὐτὴν εἶπεν, “Θάρσει, θύγατερ ἡ πίστις σου σέσωκέν σε.” Καὶ ἐσώθη ἡ γυνὴ ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. ²³Καὶ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἄρχοντος, καὶ ἰδὼν τοὺς αὐλητὰς καὶ τὸν ὄχλον θορυβούμενον ²⁴ἔλεγεν,¹ “Ἀναχωρεῖτε, οὐ γὰρ ἀπέθανεν τὸ κοράσιον, ἀλλὰ καθεύδει.” Καὶ κατεγέλων αὐτοῦ. ²⁵Ὅτε δὲ ἐξεβλήθη ὁ ὄχλος, εἰσελθὼν ἐκράτησεν τῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ ἠγέρθη τὸ κοράσιον. ²⁶Καὶ ἐξηλήθεν ἡ φήμη αὐτῆ¹ εἰς ὅλην τὴν γῆν ἐκείνην.

²⁷Καὶ παράγοντι ἐκεῖθεν τῷ Ἰησοῦ, ἠκολούθησαν αὐτῷ¹ δύο τυφλοὶ κρᾶζοντες καὶ λέγοντες, “Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ υἱὸς Δαυὶδ.” ²⁸Ἐλθόντι δὲ¹ εἰς τὴν οἰκίαν, προσήλθον αὐτῷ οἱ ἄ¹ τυφλοὶ, καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “Πιστεύετε ὅτι δύναμαι τοῦτο ποιῆσαι;”¹ λέγουσιν αὐτῷ, “Ναί, Κύριε.” ²⁹Τότε ἤψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν λέγων, “Κατὰ τὴν πίστιν ὑμῶν γενηθήτω ὑμῖν.” ³⁰Καὶ ἠνεώχθησαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοί.¹ Καὶ ἐνεβριμήθη¹ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων, “Ὁρᾶτε μηδεὶς γινωσκέτω.” ³¹Οἱ δὲ ἐξελθόντες, διεφήμισαν αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ γῆ ἐκείνῃ.

³²Αὐτῶν δὲ ἐξερχομένων, ἰδοῦ, προσήνεγκαν αὐτῷ ἄ¹ κωφὸν δαιμονιζόμενον. ³³Καὶ ἐκβληθέντος τοῦ δαιμονίου, ἐλάλησεν ὁ κωφός. Καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι λέγοντες, “Οὐδέποτε ἐφάνη οὕτως ἐν τῷ Ἰσραήλ.” ³⁴Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἔλεγον, “Ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια.”¹

³⁵Καὶ περιῆγεν ὁ Ἰησοῦς τὰς πόλεις πάσας καὶ τὰς κώμας, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας, καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν. ³⁶Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους, ἐσπλαγχνίσθη περὶ αὐτῶν, ὅτι ἦσαν ἐσκυλμένοι καὶ ἐρριμμένοι, ὡσεὶ¹ πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα. ³⁷Τότε λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, “Ὁ μὲν θερισμὸς πολὺς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι· ³⁸δεήθητε οὖν τοῦ Κυρίου τοῦ θερισμοῦ, ὅπως ἐκβάλλῃ ἐργάτας εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ.”

10 ¹Καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν πνευμάτων ἀκαθάρτων, ὥστε ἑκβάλλειν¹ αὐτὰ καὶ θεραπεύειν πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν. ²Τῶν δὲ δώδεκα ἀποστόλων τὰ ὀνόματά ἐστιν ταῦτα: πρῶτος Σίμων ὁ λεγόμενος Πέτρος, καὶ Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, καὶ Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, ³Φίλιππος καὶ Βαρθολομαῖος, Θωμᾶς καὶ Μαθθαῖος ὁ τελώνης, Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ἀλφαίου ἄ¹ καὶ Θαδδαῖος,¹ ⁴Σίμων ὁ Καναναῖος καὶ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, ὁ καὶ παραδοὺς αὐτόν.

⁵Τούτους τοὺς δώδεκα ἀπέστειλεν ὁ Ἰησοῦς παραγγείλας αὐτοῖς λέγων, “Εἰς ὁδὸν ἐθνῶν μὴ ἀπέλθητε, καὶ εἰς πόλιν Σαμαρειτῶν μὴ εἰσέλθητε· ⁶πορευέσθε δὲ μᾶλλον πρὸς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραὴλ. ⁷Πορευόμενοι δὲ κηρύσσετε

²¹μονον αφωμαι 01 03 04 032 | αφωμαι 01* | αφωμαι μονον 05¹ ²²ιησους 01 03 04 032 | - 01* | εστη 05¹ ἰστραφεῖς 01 03 05 | επιστραφεῖς 04 032¹ ²⁴ελεγεν 01 03 05 | λεγει αυτοις 04 032¹ ²⁶αυτη 03 032 | αυτης 01 04* | αυτου 04 05¹ ²⁷αυτω 01 04 032 | - 03 05¹ ἰυιος 03 032 120532 | υιε 01 04 05¹ ²⁸ελθοντι δε 03 04 032 | εισελθοντι δε 01 | και ερχεται 05¹ ἰ- 03 04 032 | δυο 01 05¹ ἰδυναμαι τουτο ποιησαι 01 05 032 | δυναμαι υμιν τουτο ποιησαι 01* | τουτο δυναμαι ποιησαι 03 | δυναμαι ποιησαι τουτο 04¹ ³⁰αυτων οι οφθαλμοι 03 04 032 | οι οφθαλμοι 01 | οι οφθαλμοι αυτων 05¹ ἰενεβριμηθη 01 03 | ενεβριμησατο 04 05 032¹ ³²Γ- 01 03 | ανθρωπον 04 05 032¹ ³⁴οι δε φαρισαιοι ελεγον εν τω αρχοντι των δαιμονιων εκβαλλει τα δαιμονια 01 03 04 | οι δε φαρισαιοι ελεγον τω αρχοντι των δαιμονιων εκβαλλει τα δαιμονια 01* 032 | - 05¹ ³⁶ωσει 01 03 032 | ως 04 05¹ ¹εκβαλλειν 01 03 032 | εκβαλλειν 04 05¹ ³και θαδδαιος 01 03 04^v | και λεββαιοσ ο επικληθεισ θαδδαιος 032 | θαδδαιος 01* | και λεββαιοσ 05¹

ἀποκτεῖναι· Ἔφοβεῖσθε¹ δὲ μᾶλλον τὸν δυνάμενον καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα ἀπολέσαι ἐν Γεέννῃ.²⁹ Οὐχὶ δύο στρουθία ἄσσαρίου ἔπωλεῖται;¹ Καὶ ἐν ἐξ αὐτῶν οὐ πεσεῖται ἐπὶ τὴν γῆν, ἄνευ τοῦ Πατρὸς ὑμῶν.³⁰ Ὑμῶν δὲ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς πᾶσαι ἠριθμημέναί εἰσιν.³¹ Μὴ οὖν φοβεῖσθε· πολλῶν στρουθίων διαφέρετε ὑμεῖς.

³²Πᾶς οὖν ὅστις ὁμολογήσει ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὁμολογήσω καὶ ἐγὼ ἔν αὐτῷ¹ ἔμπροσθεν τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.³³ Ὅστις δ' ἄρνήσῃται με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ἀρνήσομαι καὶ ἐγὼ αὐτὸν ἔμπροσθεν τοῦ Πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.

³⁴Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην ἐπὶ τὴν γῆν· οὐκ ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην, ἀλλὰ μάχαιραν.³⁵ Ἦλθον γὰρ διχάσαι ἄνθρωπον κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ θυγατέρα κατὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς, καὶ νύμφην κατὰ τῆς πενθερᾶς αὐτῆς³⁶ καὶ ἐχθροὶ τοῦ ἀνθρώπου οἱ οἰκιακοὶ αὐτοῦ.³⁷ Ὁ φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμὲ, οὐκ ἔστιν μου ἄξιος· καὶ ὁ φιλῶν υἱὸν ἢ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμὲ, οὐκ ἔστιν μου ἄξιος.¹³⁸ Καὶ ὅς οὐ λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου, οὐκ ἔστιν μου ἄξιος.³⁹ Ὁ εὐρὼν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολέσει αὐτήν, καὶ ὁ ἀπολέσας τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔνεκεν ἐμοῦ εὐρήσει αὐτήν.

⁴⁰Ὁ δεχόμενος ὑμᾶς ἐμὲ δέχεται, καὶ ὁ ἐμὲ δεχόμενος δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με.⁴¹ Ὁ δεχόμενος προφήτην εἰς ὄνομα προφήτου, μισθὸν προφήτου λήμψεται, καὶ ὁ δεχόμενος δίκαιον εἰς ὄνομα δικαίου, μισθὸν δικαίου λήμψεται.⁴² Καὶ ὅς ἐάν ποτίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τούτων ποτήριον ψυχροῦ, μόνον εἰς ὄνομα μαθητοῦ, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ.”

11¹ Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς διατάσσων τοῖς δώδεκα μαθηταῖς αὐτοῦ, μετέβη ἐκεῖθεν τοῦ διδάσκειν καὶ κηρύσσειν ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν.

²Ὁ δὲ Ἰωάννης, ἀκούσας ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ τὰ ἔργα τοῦ Ἰησοῦ, πέμψας διὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, εἶπεν αὐτῷ, “Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἕτερον προσδοκῶμεν;”⁴ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, “Πορευθέντες ἀπαγγείλατε Ἰωάννῃ ἃ ἀκούετε καὶ βλέπετε: ⁵‘τυφλοὶ ἀναβλέπουσιν’, καὶ χωλοὶ περιπατοῦσιν, λεπροὶ καθαρίζονται, καὶ κωφοὶ ἀκούουσιν, καὶ νεκροὶ ἐγείρονται, καὶ ἄπτωχοι εὐαγγελίζονται’.⁶ Καὶ μακάριός ἐστιν ὅς ἐάν μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί.”

⁷Τούτων δὲ πορευομένων, ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς λέγειν τοῖς ὄχλοις περὶ Ἰωάννου, “Τί ἐξήλθατε εἰς τὴν ἔρημον θεάσασθαι; Κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον; ⁸Ἀλλὰ τί ἐξήλθατε ἰδεῖν; Ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἢ ἡμφιεσμένον; Ἴδου, οἱ τὰ μαλακὰ φοροῦντες ἐν τοῖς οἴκοις τῶν βασιλέων ἢ ἄλλα τί ἐξήλθατε; Προφήτην ἰδεῖν; Ναί, λέγω ὑμῖν, καὶ περισσότερον προφήτου.¹⁰ Οὗτός ἔστιν περὶ οὗ γέγραπται, Ἴδου, ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου ἔμπροσθέν σου’.¹¹ Ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, οὐκ ἐγήγερται ἐν γεννητοῖς γυναικῶν μεζίων Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ. Ὁ δὲ μικρότερος ἐν τῇ Βασιλείᾳ τῶν Οὐρανῶν, μεζίων αὐτοῦ ἐστιν.¹² Ἀπὸ δὲ τῶν ἡμερῶν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ ἕως ἄρτι, ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν βιάζεται, καὶ βιασταὶ ἀρπάζουσιν αὐτήν.¹³ Πάντες γὰρ οἱ προφῆται καὶ ὁ

Ἔφοβεῖσθε 01 03 | φοβηθητε 05 | φοβεῖσθαι 04 032¹ ²⁹ἔπωλεῖται 01 03 04 032 | πωλούνται 05 0171¹ ³²Ἐν αὐτῷ 01 03 04 032 | αὐτον 319 05 62318C¹ ³³Γ- 03 032 | ἀν 01 04 05¹ ³⁷Καὶ ὁ φιλῶν υἱὸν ἢ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἐστιν μου ἄξιος 01 03 04 032 | - 319 03* 05¹ ⁸Γ- 01 03 05 | ἱματίοις 04 032¹ Ἔ- 01 03 | εἰσιν 04 05 032¹ ¹⁰Γ- 01 03 05 | γὰρ 04 032¹

νόμος ἕως Ἰωάννου ἐπροφήτευσαν. ¹⁴Καὶ εἰ θέλετε δέξασθαι, αὐτός ἐστιν Ἥλιος, ὁ μέλλων ἔρχεσθαι. ¹⁵Ὁ ἔχων ὤτα ἴακούειν, ἴακουέτω.

¹⁶Τίνι δὲ ὁμοιώσω τὴν γενεὰν ταύτην; Ὁμοία ἐστὶν παιδίοις ἱαθημένοις ἐν ταῖς ἀγοραῖς, ¹ ἃ προσφωνοῦντα τοῖς ἐτέροις ἱ ¹⁷ λέγουσιν, Ἡὐλήσαμεν ὑμῖν καὶ οὐκ ὠρχήσασθε ἔθρηνησαμεν ἱ ¹ καὶ οὐκ ἐκόψασθε. ¹⁸Ἦλθεν γὰρ Ἰωάννης μῆτε ἐσθίων μῆτε πίνων, καὶ λέγουσιν, Ἄταιμόνιον ἔχει. ¹⁹Ἦλθεν ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ἐσθίων καὶ πίνων, καὶ λέγουσιν, Ἰδοῦ, ἄνθρωπος, φάγος καὶ οἰνοπότης, τελωνῶν φίλος καὶ ἀμαρτωλῶν! Καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν ἱακνῶν αὐτῆς.”

²⁰Τότε ἤρξατο ἱ ὀνειδίζειν τὰς πόλεις ἐν αἷς ἐγένοντο αἱ πλεῖσται δυνάμεις αὐτοῦ, ὅτι οὐ μετενόησαν. ²¹Οὐαὶ σοι, Χοραζὶν! Οὐαὶ σοι, Βηθσαϊδάν! Ὅτι εἰ ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἐγένοντο αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι ἂν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῶ ἱ μετενόησαν. ²²Πλὴν λέγω ὑμῖν, Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἀνεκτότερον ἔσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ ὑμῖν. ²³Καὶ σύ, Καφαρναούμ, μὴ ἕως οὐρανοῦ ὑψωθῆσῃ; ἕως Ἄιδου ἱ καταβῆσῃ. Ὅτι εἰ ἐν Σοδόμοις ἐγενήθησαν αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν σοί, ἕμεινεν ἂν μέχρι τῆς σήμερον. ²⁴Πλὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἱ γῆ Σοδόμων ἀνεκτότερον ἔσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ σοί.

²⁵Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, “Ἐξομολογοῦμαι σοι, Πάτερ, Ἰκρίε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἱ ἔκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις. ²⁶Ναί, ὁ Πατήρ, ὅτι οὕτως εὐδοκία ἐγένετο ἕμπροσθέν σου. ²⁷Πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ Πατρός μου, καὶ οὐδεὶς ἱ ἐπιγινώσκει τὸν Υἱὸν, εἰ μὴ ὁ Πατήρ, οὐδὲ τὸν Πατέρα τις ἐπιγινώσκει, εἰ μὴ ὁ Υἱὸς, καὶ ὃ ἐὰν βούληται ὁ Υἱὸς ἀποκαλύψαι.

²⁸Δεῦτε πρὸς με, πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς. ²⁹Ἄρατε τὸν ζυγὸν μου ἐφ’ ὑμᾶς, καὶ μάθετε ἀπ’ ἐμοῦ, ὅτι πραῦς εἰμι καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ, καὶ εὐρήσετε ἀνάπαυσιν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν”. ³⁰Ὁ γὰρ ζυγὸς μου χρηστὸς καὶ τὸ φορτίον μου ἐλαφρὸν ἐστίν.”

12 ¹Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ, ἐπορεύθη ὁ Ἰησοῦς τοῖς Σάββασι διὰ τῶν σπορίμων· οἱ δὲ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπειάσαν, καὶ ἤρξαντο ἱ τίλλειν στάχυας καὶ ἐσθίειν. ²Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἰδόντες, ἱ εἶπαν αὐτῷ, “Ἰδοῦ, οἱ μαθηταὶ σου ποιοῦσιν ὁ οὐκ ἕξεστιν ποιεῖν ἐν Σαββάτῳ.” ³Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, “Ὁὐκ ἀνέγνωτε τί ἐποίησεν Δαυὶδ, ὅτε ἐπειάσεν καὶ οἱ μετ’ αὐτοῦ; ⁴Πῶς εἰσήλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς ἄρτους τῆς Προθέσεως ἱ ἔφαγον, ὁ οὐκ ἕξδὸν ἦν αὐτῷ φαγεῖν, οὐδὲ τοῖς μετ’ αὐτοῦ, εἰ μὴ τοῖς ἱερεῦσιν μόνοις; ⁵Ἡ οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῷ νόμῳ ὅτι ἱ τοῖς Σάββασι οἱ ἱερεῖς ἐν τῷ ἱερῷ τὸ Σάββατον βεβηλοῦσιν, καὶ ἀναίτιοι εἰσιν; ⁶Λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι τοῦ ἱεροῦ μεῖζόν ἐστιν ὡδε. ⁷Εἰ δὲ ἐγνώκετε τί ἐστίν: “Ἐλεος θέλω καὶ οὐ θυσίαν”, οὐκ ἂν κατεδικάσατε τοὺς ἀναίτιους. ⁸Κύριος γὰρ ἐστίν τοῦ Σαββάτου ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου.”

¹⁵ἱακούειν 01 04 032 | - 03 05¹ ¹⁶ἱαθημενοις ἐν ταῖς ἀγοραῖς 01 03 | ἱαθημενοις ἐν ἀγοραῖς 04 032 | ἱαθημενοις ἐν τῇ ἀγορᾷ 05¹ ἱ - 01 03 05 | αὐτῶν 04 032¹ ¹⁷ἱ - 01 03 05 | καὶ 04 032¹ ἱ - 01 03 05 | ὑμῖν 04 032¹ ¹⁹ἱακνῶν 03 04 05 | ἐργῶν 01 03* 032¹ ²⁰ἱ - 01 03 05 | ὁ ἱησοῦς 04 032¹ ²¹ἱ - 03 05 032 | ἱαθημενοι 01 04¹ ²³ἱακαβῆσῃ 03 05 032 | κακαβῆσῆσῃ 01 04¹ ²⁴ἱγῆ σοδομων ἀνεκτοτερον ἐσται 03 04 032 | ἀνεκτοτερον ἐσται ἱγῆ σοδομων 01 | ἱγῆς σοδομων ἀνεκτοτερον ἐσται 05¹ ²⁵ἱεκρυψας 01 03 05 61839 | ἀπεκρυψας 04 032¹ ²⁷ἱεπιγινωσκει 01 03 05 | γινωσκει 370 04 | ἐπιγινωσκει 032¹ ¹ἱτιλλειν σταχυας 01 03 04 | τοῦ σταχυας τιλλειν 05 | τιλλειν τοὺς σταχυας 032¹ ²ἱ - 01 03 032 | αὐτοὺς 04 05¹ ⁴ἱεφαγον 01 03 | ἐφαγεν 370 04 05 032¹ ἱεξον ἱην 01 03 032 | ἐξεστιν 04 | ἱην ἐξον 05¹ ⁵ἱ - 370¹ 01 03 | ἐν 04 05 032¹

⁹Καὶ μεταβάς ἐκεῖθεν, ἦλθεν εἰς τὴν συναγωγὴν αὐτῶν. ¹⁰Καὶ ἰδοὺ, ἄνθρωπος χεῖρα ἔχων ξηράν. Καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν λέγοντες, “Εἰ ἔξεστι τοῖς Σάββασιν ἴθεραπευεῖν;” ¹¹Ἴνα ἱκατηγορήσωσιν αὐτοῦ. ¹¹Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, “Τίς ἔσται ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος, ὃς ἔξει πρόβατον ἓν, καὶ ἐὰν ἐμπέσῃ τοῦτο τοῖς Σάββασιν εἰς βόθυνον, οὐχὶ ἱκρατῆσει ἱ αὐτὸ καὶ ἐγερεῖ;” ¹²Πόσω οὖν διαφέρει ἄνθρωπος προβάτου; Ὡστε ἔξεστιν τοῖς Σάββασιν καλῶς ποιεῖν.” ¹³Τότε λέγει τῷ ἀνθρώπῳ, “Ἐκτεινόν σου τὴν χεῖρα.” Καὶ ἔξέτεινεν, καὶ ἀπεκατεστάθη, ὑγιῆς ὡς ἡ ἄλλη. ¹⁴Ἐξεληθόντες δὲ, οἱ Φαρισαῖοι συμβούλιον ἔλαβον κατ’ αὐτοῦ, ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσιν.

¹⁵Ὁ δὲ Ἰησοῦς γνοὺς, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν. Καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ἱ πολλοί, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς ἱ πάντας, ¹⁶καὶ ἐπέτιμησεν αὐτοῖς ἵνα μὴ φανερὸν αὐτὸν ποιήσωσιν. ¹⁷Ἴνα πληρωθῆ τὸ ῥῆθὲν διὰ Ἡσαίου τοῦ προφήτου λέγοντος, ¹⁸“Ἴδοὺ, ὁ παῖς μου ὃν ἠρέτισα, ὁ ἀγαπητός μου ὃν ἱ εὐδόκησεν ἡ ψυχὴ μου. Θήσω τὸ Ἱνευμά μου ἐπ’ αὐτόν, καὶ κρίσιν τοῖς ἔθνεσιν ἀπαγγελεῖ. ¹⁹Οὐκ ἐρίσει, οὐδὲ κραυγάσει, οὐδὲ ἀκούσει τις ἐν ταῖς πλατείαις τὴν φωνὴν αὐτοῦ. ²⁰Κάλαμον συντετριμμένον οὐ κατεάξει, καὶ λίνον τυφόμενον οὐ σβέσει, ἕως ἂν ἐκβάλλῃ εἰς νῆκος τὴν κρίσιν. ²¹Καὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἔθνη ἔλπιουσιν.”

²²Τότε προσηνέχθη αὐτῷ ἱ δαιμονιζόμενος, τυφλὸς καὶ κωφός, ¹καὶ ἐθεράπευσεν αὐτόν, ὥστε τὸν ἱ κωφὸν ἱ λαλεῖν καὶ βλέπειν. ²³Καὶ ἐξίσταντο πάντες οἱ ὄχλοι καὶ ἔλεγον, “Μῆτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς Δαυίδ;” ²⁴Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες εἶπον, “Οὗτος οὐκ ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια, εἰ μὴ ἐν τῷ Βεεζεβούλ, ἄρχοντι τῶν δαιμονίων.” ²⁵Εἰδὼς ἱ δὲ ἱ τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν, εἶπεν αὐτοῖς, “Πᾶσα βασιλεία μερισθεῖσα καθ’ ἑαυτῆς ἐρημοῦται, καὶ πᾶσα πόλις ἡ οἰκία μερισθεῖσα καθ’ ἑαυτῆς οὐ σταθήσεται. ²⁶Καὶ εἰ ὁ Σατανᾶς τὸν Σατανᾶν ἐκβάλλει, ἐφ’ ἑαυτὸν ἐμερίσθη. Πῶς οὖν σταθήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ; ²⁷Καὶ εἰ ἐγὼ ἐν Βεεζεβούλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλλουσιν; Διὰ τοῦτο, αὐτοὶ κριταὶ ἔσσονται ὑμῶν. ²⁸Εἰ δὲ ἐν Ἱνεύματι Ἱθεοῦ ἐγὼ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἔφθασεν ἐφ’ ὑμᾶς ἡ Βασιλεία τοῦ Ἱθεοῦ. ²⁹Ἡ πῶς δύναται τις εἰσελεθεῖν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἱσχυροῦ καὶ τὰ σκευὴ αὐτοῦ ἱ ἀρπάσαι, ¹ἐὰν μὴ πρῶτον δῆσῃ τὸν ἱσχυρόν; Καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἱ διαρπάσει. ³⁰Ὁ μὴ ὦν μετ’ ἐμοῦ κατ’ ἐμοῦ ἔστιν, καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ’ ἐμοῦ σκορπίζει. ³¹Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, πᾶσα ἁμαρτία καὶ βλασφημία ἀφεθήσεται τοῖς ἀνθρώποις, ἡ δὲ τοῦ Ἱνεύματος βλασφημία οὐκ ἀφεθήσεται. ἱ ³²Καὶ ὃς ἐὰν εἶπῃ λόγον κατὰ τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἹΑνθρώπου, ἀφεθήσεται αὐτῷ· ὃς δ’ ἂν εἶπῃ κατὰ τοῦ Ἱνεύματος τοῦ ἹΑγίου, οὐκ ἱ ἀφεθήσεται αὐτῷ, οὔτε ἐν τούτῳ τῷ αἰῶνι οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι.

³³Ἡ ποιήσατε τὸ δένδρον καλὸν καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ καλόν, ἡ ποιήσατε τὸ δένδρον σαπρὸν καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ σαπρόν· ἐκ γὰρ τοῦ καρποῦ, τὸ δένδρον γινώσκεται. ³⁴Γεννήματα ἐχιδνῶν, πῶς δύνασθε ἀγαθὰ λαλεῖν, πονηροὶ ὄντες; Ἐκ

¹⁰Ἱθεραπευεῖν 03 04 | Ἱθεραπευσαι 01 05 032¹ ἱκατηγορησωσιν 01 03 04 | κατηγορησουσιν 05 032¹ ¹¹κρατῆσει 03 04 032 | κρατῆσας 01 | κρατει 05¹ Ἱαυτο καὶ εγερει 03 032 | εγερει αυτο 01 | αυτο καὶ εγειρει 04 05¹ ¹⁴Ἱεξεληθοντες δε οι φαρισαιοι συμβουλιον ελαβον κατ αυτου 01 03 04 | καὶ εξεληθοντες οι φαρισαιοι συμβουλιον ελαβον κατ αυτου 05 | οι δε φαρισαιοι συμβουλιον ελαβον κατ αυτου 032¹ ¹⁵Ἱ- 01 03 | οχλοι 04 05 032¹ Ἱπαντας 01 03 04 | παντας δε ους εθεραπευσεν επεπληξεν αυτοις 05 032¹ ¹⁸Ἱον 01* 03 | εις ον 01 032 | εν ω 05¹ ²²Ἱδαιμονιζομενος τυφλος καὶ κωφος 01 05 032 | δαιμονιζομενον τυφλον καὶ κωφον 03 | δαιμονιζομενος κωφος 04¹ Ἱκωφον 01 03 05 | τυφλον καὶ κωφον 04 | κωφον καὶ τυφλον 032¹ ²⁵Ἱειδως 01* 03 04 032 | ιδων ϳ21 01 05¹ Ἱ- ϳ21 01 03 05 | ο ιησους 04 032¹ ²⁹Ἱαρπασαι 03 04 032 | διαρπασαι 01 05¹ Ἱδιαρπασει 03 04 | διαρπαση 01 05 032¹ ³¹Ἱ- 01 03 | τοις ανθρωποις 04 05 032¹ ³²Ἱ- ϳ21 01 04 05 032 | μη 01* 03¹

γὰρ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας, τὸ στόμα λαλεῖ. ³⁵Ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ ἐκβάλλει ἀγαθὰ, καὶ ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πονηροῦ θησαυροῦ ἐκβάλλει πονηρά. ³⁶Λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι πᾶν ῥῆμα ἀργὸν ὃ ἴσθητε λαλήσουσιν¹ οἱ ἄνθρωποι, ἴσθητε ἀποδώσουσιν¹ περὶ αὐτοῦ λόγον ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως. ³⁷Ἐκ γὰρ τῶν λόγων σου δικαιωθήσῃ, καὶ ἐκ τῶν λόγων σου καταδικασθήσῃ.”

³⁸Τότε ἀπεκρίθησαν αὐτῷ τινες τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων λέγοντες, “Διδάσκαλε, θέλομεν ἀπὸ σοῦ σημεῖον ἰδεῖν.” ³⁹Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, “Γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ἐπιζητεῖ, καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ, εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωναῦ τοῦ προφήτου. ⁴⁰Ὡσπερ γὰρ ἦν Ἰωνᾶς ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας, οὕτως ἔσται ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς γῆς τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας. ⁴¹Ἄνδρες Νινευίται ἀναστήσονται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ κατακρινοῦσιν αὐτήν· ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα Ἰωναῦ, καὶ ἰδοὺ, πλεῖον Ἰωναῦ ὤδε. ⁴²Βασίλισσα νότου ἐγερθήσεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ κατακρινεῖ αὐτήν· ὅτι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν Σολομῶνος, καὶ ἰδοὺ, πλεῖον Σολομῶνος ὤδε.

⁴³Ὅταν δὲ τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται δι’ ἀνδρῶν τόπων ζητοῦν ἀνάπαυσιν καὶ οὐχ εὐρίσκει. ⁴⁴Τότε λέγει, ‘Εἶς τὸν οἶκόν μου ἐπιστρέψω ὅθεν ἐξῆλθον.’ Καὶ ἔλθων,¹ εὐρίσκει σχολάζοντα σεσαρωμένον καὶ κεκοσμημένον. ⁴⁵Τότε πορεύεται καὶ παραλαμβάνει μεθ’ ἑαυτοῦ ἑπτὰ ἔτερα πνεύματα πονηρότερα ἑαυτοῦ, καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ καὶ γίνεται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χεῖρονα τῶν πρώτων. Οὕτως ἔσται καὶ τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ πονηρᾷ.”

⁴⁶Ἐτι ἰαυτοῦ λαλοῦντος¹ τοῖς ὄχλοις, ἰδοὺ, ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰστήκεισαν ἔξω, ζητοῦντες αὐτῷ λαλήσαι.¹ ⁴⁷Εἶπεν δὲ τις αὐτῷ, “Ἰδοὺ, ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοὶ σου ἔξω ἐστήκασιν ζητοῦντές σοι λαλήσαι.”¹ ⁴⁸Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν ἰαυτῷ λέγοντι αὐτῷ,¹ “Τίς ἐστὶν ἡ μήτηρ μου ἰαυτῷ¹ καὶ τίνας εἰσὶν οἱ ἀδελφοὶ μου;” ⁴⁹Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἰαυτοῦ¹ ἐπὶ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶπεν, “Ἰδοὺ, ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοὶ μου. ⁵⁰Ὅστις γὰρ ἂν ποιῇ¹ τὸ θέλημα τοῦ Πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς, αὐτὸς μου ἀδελφός, καὶ ἀδελφὴ, καὶ μήτηρ ἐστίν.”

13 ¹Ἐν ἰαυτῷ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἰαυτῷ οἰκίας,¹ ἐκάθητο παρὰ τὴν θάλασσαν. ²Καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ὄχλοι πολλοί, ὥστε αὐτὸν εἰς πλοῖον ἐμβάντα καθῆσθαι, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν εἰστήκει. ³Καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς πολλὰ ἐν παραβολαῖς λέγων, “Ἰδοὺ, ἐξῆλθεν ὁ σπείρων ἰαυτῷ σπείρειν.¹ ⁴Καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν, ἂ μὲν ἔπεσεν παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ ἦλθεν¹ τὰ πετεινὰ καὶ κατέφαγεν αὐτά. ⁵Ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὰ πετρώδη, ὅπου οὐκ εἶχεν γῆν πολλήν, καὶ εὐθέως ἐξανέτειλεν διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς, ⁶ἡλίου δὲ ἀνατείλαντος, ἐκαυματίσθη καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ρίζαν ἐξηράνθη. ⁷Ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀνέβησαν αἱ ἄκανθαι

³⁶Γ - 01 03 05 | εαν 04 032¹ Γ λαλησουσιν 01 03 04 | λαλησωσιν 032 | λαλουσιν 05¹ Γ αποδωσουσιν 01* 03 04 05 | δωσουσιν 01 | αποδωσωσιν 032¹ ⁴⁴Γ ελθων 01a 03 04 032 | - 01 | ελθων 05¹ ⁴⁶Γ αυτου λαλουντος 01 03 | δε αυτου λαλουντος 04 032 | λαλουντος δε αυτου 05¹ Γ ζητουντες αυτω λαλησαι 01 03 04 032 | - 01* | ζητουντες λαλησαι αυτω 05¹ ⁴⁷Γ ειπεν δε τις αυτω ιδου η μητηρ σου και οι αδελφοι σου εξω εστηκασιν ζητουντες σοι λαλησαι 04 032 | - 01* 03 | ειπεν δε τις των μαθητων αυτου ιδου η μητηρ σου και οι αδελφοι σου εξω ζητουσιν σε 01 | ειπεν δε τις αυτω ιδου η μητηρ σου και οι αδελφοι σου εστηκεισαν εξω ζητουντες λαλησαι σοι 05¹ ⁴⁸Γ τω λεγοντι αυτω 01 03 05 | τω ειποντι αυτω 04 | - 032¹ Γ και 01 03 04 | η 05 032¹ ⁴⁹Γ αυτου 01 03 04 032 | - 01* 05¹ ⁵⁰Γ αν ποιηση 01 03 032 | αν ποιη 04 | ποιει 05 | ποιηση 62318C¹ ¹Γ - 01 03 | δε 04 05 032¹ Γ της οικιας 03 | απο της οικιας 04 032 | εκ της οικιας 01 | και 05¹ ³Γ του σπειρειν 03 | του σπειραι 01 032 | - 04 | σπειραι 05¹ ⁴Γ ηλθεν 01 04 032 | ηλθοντα 03 | ηλθον 05¹

καὶ ἠάπεπνιξαν⁷ αὐτά. ⁸Ἄλλα δὲ ἔπεσον ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν, καὶ ἐδίδου καρπὸν – ὁ μὲν ἑκατὸν, ὁ δὲ ἐξήκοντα, ὁ δὲ τριάκοντα. ⁹Ὁ ἔχων ὧτα, Ἦ ἀκουέτω.”

¹⁰Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ εἶπαν αὐτῷ, “Διὰ τί ἐν παραβολαῖς λαλεῖς αὐτοῖς;” ¹¹Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν ἑαυτοῖς, ¹ “Ὅτι ὑμῖν δέδοται γνῶναι τὰ μυστήρια τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν, ἐκείνοις δὲ οὐ δέδοται. ¹²Ὅστις γὰρ ἔχει, δοθήσεται αὐτῷ καὶ περισσευθήσεται ὅστις δὲ οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ’ αὐτοῦ. ¹³Διὰ τοῦτο ἐν παραβολαῖς αὐτοῖς λαλῶ, ὅτι βλέποντες οὐ βλέπουσιν, καὶ ἀκούοντες οὐκ ἀκούουσιν, οὐδὲ συνίουσιν. ¹⁴Καὶ ἀναπληροῦται Ἦ αὐτοῖς ἡ προφητεία Ἡσαΐου ἡ λέγουσα, “Ἀκοῆ Ἦ ἀκούσετε¹ καὶ οὐ μὴ συνῆτε, καὶ βλέποντες Ἦ βλέψετε¹ καὶ οὐ μὴ ἴδητε. ¹⁵Ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὠσὶν Ἦ βαρέως ἤκουσαν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν· μήποτε ἴδωσιν τοῖς ὀφθαλμοῖς, Ἦ καὶ τοῖς ὠσὶν Ἦ ἀκούσωσιν, καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσιν, καὶ ἐπιστρέψωσιν καὶ ἰάσομαι αὐτούς.” ¹⁶Ἦμῶν δὲ μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ ὅτι βλέπουσιν, καὶ τὰ ὧτα Ἦμῶν ὅτι ἀκούουσιν. ¹⁷Ἀμὴν, γὰρ λέγω ὑμῖν ὅτι πολλοὶ προφηταὶ καὶ δίκαιοι ἐπεθύμησαν ἰδεῖν ἃ βλέπετε, καὶ οὐκ ἔϊδαν, Ἦ καὶ ἀκούσαι ἃ ἀκούετε, καὶ οὐκ ἤκουσαν.

¹⁸Ἦμεῖς οὖν ἀκούσατε τὴν παραβολὴν τοῦ σπειράντος. ¹⁹Παντὸς ἀκούοντος τὸν λόγον τῆς βασιλείας καὶ μὴ συνιέντος, ἔρχεται ὁ πονηρὸς καὶ ἀρπάζει τὸ ἔσπαρμένον¹ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. Οὗτός ἐστιν ὁ παρὰ τὴν ὁδὸν σπαρεῖς. ²⁰Ὁ δὲ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπαρεῖς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων καὶ εὐθὺς μετὰ χαρᾶς λαμβάνων αὐτόν, ²¹οὐκ ἔχει δὲ ρίζαν ἐν ἑαυτῷ, ἀλλὰ πρόσκαιρός ἐστιν, γενομένης δὲ θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον, εὐθὺς σκανδαλίζεται. ²²Ὁ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας σπαρεῖς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων, καὶ ἡ μέριμνα τοῦ αἰῶνος Ἦ καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλοῦτου συμπνίγει τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπος γίνεται. ²³Ὁ δὲ ἐπὶ Ἦ τὴν καλὴν γῆν¹ σπαρεῖς, οὗτός ἐστιν ὁ Ἦ τὸν λόγον ἀκούων¹ καὶ συνιείς, ὃς δὴ καρποφορεῖ καὶ ποιεῖ, ὁ μὲν ἑκατὸν, ὁ δὲ ἐξήκοντα, ὁ δὲ τριάκοντα.”

²⁴Ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς λέγων, “Ὡμοιώθη ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν, ἀνθρώπῳ Ἦ σπειράντι¹ καλὸν σπέρμα ἐν τῷ ἀργῷ αὐτοῦ. ²⁵Ἐν δὲ τῷ καθεύδειν τοὺς ἀνθρώπους, ἦλθεν αὐτοῦ ὁ ἐχθρὸς καὶ ἐπέσπειρεν ζιζάνια ἀνά μέσον τοῦ σίτου καὶ ἀπῆλθεν. ²⁶Ὅτε δὲ ἐβλάστησεν ὁ χόρτος καὶ καρπὸν ἐποίησεν, τότε ἐφάνη καὶ τὰ ζιζάνια. ²⁷Προσελθόντες δὲ οἱ δούλοι τοῦ οἰκοδεσπότης εἶπον αὐτῷ, ‘Κύριε, οὐχὶ καλὸν σπέρμα Ἦ σπειρας¹ ἐν τῷ σῷ ἀργῷ; Πόθεν οὖν ἔχει ζιζάνια;’ ²⁸Ὁ δὲ ἔφη αὐτοῖς, ‘Ἐχθρὸς ἄνθρωπος τοῦτο ἐποίησεν.’ Οἱ δὲ δούλοι λέγουσιν αὐτῷ, ¹ ‘Θέλεις οὖν ἀπελθόντες, συλλέξωμεν αὐτά;’ ²⁹Ἦ δὲ φησιν, ¹ ‘Ὁὐ, μήποτε συλλέγοντες τὰ ζιζάνια, ἐκριζώσητε ἄμα αὐτοῖς τὸν σῖτον. ³⁰Ἀφετε συναυξάνεσθαι ἀμφοτέρα μέχρι τοῦ θερισμοῦ· καὶ ἐν καιρῷ τοῦ θερισμοῦ ἔρω τοῖς θερισταῖς, “Συλλέξατε πρῶτον τὰ ζιζάνια

⁷Ἦπεπνιξαν 03 04 032 | επνιξαν 01 05¹ ⁹Γ- 01 03 | ακουειν 04 05 032¹ ¹¹Γαυτοις 03 05 032 | - 01 04¹ ¹⁴Γ- 01 03 04 032 | επ 05 032a¹ ¹ἀκουσετε 01 04 05 | ακουσατε 03 | ακουσητε 032¹ Ἦβλεψετε 03 04 05 | βλεψητε 01 032¹ ¹⁵Γ- 03 05 032 62336^v | αυτων 01 04¹ Ἦ καὶ τοις ὠσιν 01* 03 04 05 032 | καὶ τοις ὠσιν αυτων 01 | αυτων καὶ τοις ὠσιν 62336^v ¹⁷Γειδαν 01 03 | ειδον 04 032 | ηδυνηθησαν ιδειν 05¹ ¹⁹Γεσπαρμενον 01 03 04 | σπειρομενον 05 032¹ ²²Γ- 01* 03 05 | τουτου 01 04 032¹ ²³Γτην καλην γην 01 03 04 | την γην την καλην 05 032¹ Ἦ τον λογον ακουων 01 03 04 | ακουων τον λογον 05 | τον λογον μου ακουων 032¹ ²⁴Γσπειραντι 01 03 032 | σπειροντι 04 05¹ ²⁷Γεσπειρας 01 03 | εσπειρες 04 05 032¹ ²⁸Γοι δε δουλοι λεγουσιν αυτω 01 | οι δε αυτω λεγουσιν 03 | οι δε δουλοι αυτω λεγουσιν 04 | οι δε δουλοι ειπον αυτω 032 | λεγουσιν αυτω οι δουλοι 05¹ ²⁹Γο δε φησιν 01 03 04 | ο δε εφη 032 | λεγει αυτοις 05¹

καὶ δῆσατε αὐτὰ εἰς δέσμας πρὸς τὸ κατακαῦσαι ἑαυτά,¹ τὸν δὲ σῖτον ἑσυναγάγετε¹ εἰς τὴν ἀποθήκην μου.””

³¹Ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς λέγων, “Ὁμοία ἐστὶν ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν κόκκῳ σινάπεως, ὃν λαβὼν ἄνθρωπος ἔσπειρεν ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ·³² ὁ μικρότερον μὲν ἐστὶν πάντων τῶν σπερμάτων, ὅταν δὲ αὐξηθῆ μεῖζον τῶν λαχάνων ἐστὶν καὶ γίνεται δένδρον, ὥστε ἐλθεῖν τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατασκηνοῦν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ.”

³³Ἄλλην παραβολὴν ἔλάλησεν αὐτοῖς:¹ “Ὁμοία ἐστὶν ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν ζύμῃ, ἣν λαβοῦσα, γυνὴ ἐνέκρυπεν εἰς ἀλεύρου σάτα τρία, ἕως οὗ ἐξυμώθη ὅλον.”

³⁴Ταῦτα πάντα ἔλάλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐν παραβολαῖς τοῖς ὄχλοις, καὶ χωρὶς παραβολῆς οὐδὲν ἐλάλει αὐτοῖς·³⁵ ὅπως πληρωθῆ τὸ ῥῆθὲν διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος, “Ἀνοίξω ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου, ἐρεύξομαι κεκρυμμένα ἀπὸ καταβολῆς κόσμου.”

³⁶Τότε ἀφείδους τοὺς ὄχλους, ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν. Ἦ¹ καὶ προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες, Ἦ¹ “Διασάφησον¹ ἡμῖν τὴν παραβολὴν τῶν ζιζανίων τοῦ ἀγροῦ.”³⁷ Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, Ἦ¹ “Ὁ σπείρων τὸ καλὸν σπέρμα ἐστὶν ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου·³⁸ ὁ δὲ ἀγρός ἐστὶν ὁ κόσμος· τὸ δὲ καλὸν σπέρμα, οὗτοί εἰσιν οἱ υἱοὶ τῆς βασιλείας· τὰ δὲ ζιζάνια εἰσιν οἱ υἱοὶ τοῦ πονηροῦ,³⁹ ὁ δὲ ἐχθρὸς, ὁ σπείρας αὐτά, ἐστὶν ὁ διάβολος· ὁ δὲ θερισμὸς συντέλεια αἰῶνος ἐστὶν,¹ οἱ δὲ θερισταὶ ἄγγελοι εἰσιν.⁴⁰ Ὡσπερ οὖν συλλέγεται τὰ ζιζάνια καὶ πυρὶ κατακαίεται,¹ οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος. Ἦ¹ ⁴¹Ἀποστελεῖ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, καὶ συλλέξουσιν ἐκ τῆς βασιλείας αὐτοῦ πάντα τὰ σκάνδαλα καὶ τοὺς ποιοῦντας τὴν ἀνομίαν,⁴² καὶ ἑβαλοῦσιν¹ αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.⁴³ Τότε οἱ δίκαιοι ἐκλάμψουσιν ὡς ὁ ἥλιος¹ ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Πατρὸς αὐτῶν. Ὁ ἔχων ὧτα, Ἦ¹ ἀκουέτω.

⁴⁴Ἦ¹ Ὁμοία ἐστὶν ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν θησαυρῷ κεκρυμμένῳ ἔν τῷ ἀγρῷ,¹ ὃν εὐρὼν ἄνθρωπος ἔκρυπεν, καὶ ἀπὸ τῆς χαρᾶς αὐτοῦ ὑπάγει καὶ ἑπωλεῖ πάντα ὅσα ἔχει,¹ καὶ ἀγοράζει τὸν ἀγρὸν ἐκεῖνον.

⁴⁵Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν ἑάνθρωπῳ¹ ἐμπόρῳ ζητοῦντι καλοὺς μαργαρίτας·⁴⁶ εὐρὼν δὲ¹ ἕνα πολύτιμον μαργαρίτην ἀπελθὼν, πέπρακεν πάντα ὅσα εἶχεν, καὶ ἠγόρασεν αὐτόν.

⁴⁷Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν σαγήνῃ βληθείσῃ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐκ παντὸς γένους συναγαγούσῃ·⁴⁸ ἦν ὅτε ἐπληρώθη, ἀναβιβάσαντες ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν καὶ καθίσαντες, συνέλεξαν τὰ καλὰ εἰς ἄγην, τὰ δὲ σαπρὰ ἔξω ἑβαλον.¹ ⁴⁹Οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος· ἐξελεύσονται οἱ ἄγγελοι, καὶ ἀφοριοῦσιν τοὺς πονηροὺς ἐκ μέσου τῶν δικαίων,⁵⁰ καὶ ἑβαλοῦσιν¹ αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· Ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

³⁰Γαυτα 01 03 04 032 | αυτας 03* | - 05¹ ἑσυναγαγετε 01 04 032 | συναγαγετε 03 | συλλεγεται 05¹ ³³ελαλησεν αυτοις 03 032 0242^v | ελαλησεν αυτοις λεγων 01 | παρεθηκεν αυτοις λεγων 04 | - 05¹ ³⁶Γ- 01 03 05 0242^v | ο ιησους 04 032¹ Γ διασαφησον 01 03 0242 | φρασον 04 05 032¹ ³⁷Γ- 01 03 05 | αυτοις 04 032 0242¹ ³⁹Γ ο δε θερισμος συντελεια αιωνος εστιν 01 03 05 | ο δε θερισμος συντελεια του αιωνος εστιν 04 032 | - 01*¹ ⁴⁰Γ κατακαιεται 01 03 | καιεται 04 032 0242^v | κατακαιονται 05¹ Γ- 01 03 05 | τουτου 04 032 0242¹ ⁴²Γ βαλουσιν 01 03 04 032 | βαλλουσιν 01* 05¹ ⁴³Γ- 01 03 0242 | ακουειν 04 05 032¹ ⁴⁴Γ- 01 03 05 0242 | παλιν 04 032¹ Γ εν τω αγρω 01 03 04 032 0242^v | - 01* | εν αγρω 05¹ Γ πωλει παντα οσα εχει 01 05 0242^v | πωλει οσα εχει 03 | παντα οσα εχει πωλει 04 032¹ ⁴⁵Γ ανθρωπω 01 04 05 032 0242 | - 01* 03¹ ⁴⁶Γ ευρων δε 01 03 05 | ος ευρων 04 032 | ευρων 0242¹ ⁴⁸Γ εβαλον 01 03 04 032 | εβαλλον 01* | εβαλαν 05¹ ⁵⁰Γ βαλουσιν 01 03 04 032 | βαλλουσιν 01* 05¹

⁵¹Γ¹ Συνήκατε ταῦτα πάντα;” Λέγουσιν αὐτῷ, “Ναί.” Γ¹ ⁵²Γ^ο δὲ¹ Γ^{εἶπεν}¹ αὐτοῖς, “Διὰ τοῦτο, πᾶς γραμματεὺς μαθητευθεὶς τῇ Βασιλείᾳ τῶν Οὐρανῶν ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπῳ, οἰκοδεσπότη, ὅστις ἐκβάλλει ἐκ τοῦ θησαυροῦ αὐτοῦ καινὰ καὶ παλαιά.”

⁵³Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τὰς παραβολὰς ταύτας, μετῆρεν ἐκεῖθεν. ⁵⁴Καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ, ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν, ὥστε ἐκπλήσσεσθαι αὐτοὺς καὶ λέγειν, “Πόθεν τούτῳ ἡ σοφία αὕτη καὶ αἱ δυνάμεις; ⁵⁵Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τοῦ τέκτονος υἱός; Οὐχ ἡ μήτηρ αὐτοῦ λέγεται Μαριάμ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, Ἰάκωβος, καὶ Γ¹Ἰωσήφ,¹ καὶ Σίμων, καὶ Ἰούδας; ⁵⁶Καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ οὐχὶ πᾶσαι πρὸς ἡμᾶς εἰσιν; Πόθεν οὖν τούτῳ ταῦτα πάντα;” ⁵⁷Καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, “Οὐκ ἔστιν προφήτης ἄτιμος, εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι¹ καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ.” ⁵⁸Καὶ οὐκ ἐποίησεν ἐκεῖ δυνάμεις πολλὰς, διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν.

14 ¹Γ¹ Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἤκουσεν Ἡρώδης¹ ὁ τετράρχης τὴν ἀκοὴν Ἰησοῦ, ²καὶ εἶπεν τοῖς παισὶν αὐτοῦ, “Οὗτός ἐστιν Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής· αὐτὸς ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ διὰ τοῦτο αἱ δυνάμεις ἐνεργοῦσιν ἐν αὐτῷ.” ³Ο γὰρ Ἡρώδης κρατήσας τὸν Ἰωάννην, ἔδησεν αὐτὸν καὶ ¹Γ¹ ἐν φυλακῇ ἀπέθετο, ¹ διὰ Ἡρωδιάδα, τὴν γυναῖκα Φιλίππου, τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. ⁴Ἐλεγεν γὰρ αὐτῷ ὁ Ἰωάννης, ¹ “Οὐκ ἔξοστίν σοι ἔχειν αὐτήν.” ⁵Καὶ θέλων αὐτὸν ἀποκτεῖναι, ἐφοβήθη τὸν ὄχλον, ὅτι ὡς προφήτην αὐτὸν εἶχον. ⁶Γενεσίους¹ δὲ Γ¹γενομένοις¹ τοῦ Ἡρώδου, ὠρχήσατο ἡ θυγάτηρ Γ¹τῆς Ἡρωδιάδος¹ ἐν τῷ μέσῳ καὶ ἤρρεσεν τῷ Ἡρώδῃ, ⁷ὅθεν μεθ’ ὄρκου, ὠμολόγησεν αὐτῇ δοῦναι ὃ ἐὰν αἰτήσῃται. ⁸Ἡ δὲ προβίασθεῖσα ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐτῆς, Γ¹ “Δός μοι”, φησίν, “ᾧδε ἐπὶ πίνακι, τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ.” ⁹Καὶ Γ¹ἐλυπήθη¹ ὁ βασιλεὺς διὰ Γ¹δὲ¹ τοὺς ὄρκους καὶ τοὺς συνανακειμένους, ἐκέλευσεν δοθῆναι. ¹⁰Καὶ πέμψας, ἀπεκεφάλισεν Ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ. ¹¹Καὶ ἠνέχθη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι, καὶ ἐδόθη τῷ κορασίῳ, καὶ ἤνεγκεν τῇ μητρὶ αὐτῆς. ¹²Καὶ προσελθόντες, οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἦραν τὸ πτῶμα Γ¹ καὶ ἔθαψαν αὐτόν,¹ καὶ ἐλθόντες, ἀπήγγειλαν τῷ Ἰησοῦ.

¹³Ἀκούσας δὲ, ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν ἐν πλοίῳ εἰς ἔρημον τόπον κατ’ ἰδίαν. Καὶ ἀκούσαντες, οἱ ὄχλοι ἠκολούθησαν αὐτῷ περὶ ἀπὸ τῶν πόλεων. ¹⁴Καὶ ἐξελθὼν, Γ¹ εἶδεν πολὺν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ’ αὐτοῖς καὶ ἐθεράπευσεν τοὺς ἀρρώστους αὐτῶν. ¹⁵Ὀψίας δὲ γενομένης, προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ Γ¹ λέγοντες, “Ἐρημός ἐστιν ὁ τόπος καὶ ἡ ὥρα ἤδη παρήλθεν· ἀπόλυσον Γ¹ τοὺς ὄχλους, ἵνα ἀπελθόντες εἰς τὰς κώμας, ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς βρώματα.” ¹⁶Ο δὲ Γ¹Ἰησοῦς¹ εἶπεν αὐτοῖς, “Οὐ χρεῖαν ἔχουσιν ἀπελθεῖν. Δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν.” ¹⁷Οἱ δὲ λέγουσιν αὐτῷ, “Οὐκ ἔχομεν ᾧδε, εἰ μὴ πέντε ἄρτους καὶ δύο ἰχθύας.” ¹⁸Ο δὲ εἶπεν, “Φέρετέ μοι ᾧδε

⁵¹Γ - 01 03 05 | λεγει αυτοις ο ιησους 04 032¹ Γ - 01 03 05 | κυριε 04 032¹ ⁵²Γ ο δε 01 03 032 | ο δε ιησους 04 | - 05¹ Γ ειπεν 01 03* 04 032 | λεγει 03 05¹ ⁵⁵Γ ιωσηφ 01 03 04 | ιωσης 377 032 | ιωαννης 01* 05¹ ⁵⁷Γ πατριδι 03 05 | πατριδι αυτου 032 | ιδια πατριδι 01 | ιδια πατριδι αυτου 04¹ ¹ Γ εν εκεινω τω καιρω ηκουσεν ηρωδης 01 03 04 032 | ηκουσεν ηρωδης εν εκεινω τω καιρω 01* | εν εκεινω δε τω καιρω ηκουσεν ηρωδης 05¹ ³ Γ αυτον και 01 04 032 | και 01* 03 | αυτον 05¹ Γ εν φυλακη απεθετο 01 03* | εν τη φυλακη απεθετο 03 | εθετο εν φυλακη 04 032 | εν τη φυλακη 05¹ ⁴ Γ αυτω ο ιωαννης 04 032 | ο ιωαννης αυτω 03 | ιωαννης 01 | αυτω ιωαννης 05¹ ⁶ Γ γενεσιους 01 03 05 | γενεσιων 04 032¹ Γ γενομενοις 01 03 05 | αγομενων 032 | γενομενων 04¹ Γ της ηρωδιαδος 01 03 04 | αυτου ηρωδιας 05 | ηρωδιαδος 032¹ ⁸ Γ - 01* 03 04 | ειπεν 01 05 032¹ ⁹ Γ ελυπηθη 01 04 032 | λυπηθεις 03 05¹ ¹ Γ δε 01 04 032 | - 03 05¹ ¹² Γ - 01 03 04 032 | αυτου 01* 05¹ Γ αυτον 01 03 | αυτο 04 05 032¹ ¹⁴ Γ - 01 03 05 | ο ιησους 04 032¹ ¹⁵ Γ - 01 03 | αυτου 04 05 032¹ Γ - 03 05 032 | ουν 01 04¹ ¹⁶ Γ ιησους 03 04 032 | - 01 05¹

αὐτούς.”¹⁹ Καὶ ἑκελεύσας¹ τοὺς ὄχλους ἀνακλιθῆναι ἐπὶ τοῦ χόρτου, καὶ λαβῶν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν, εὐλόγησεν καὶ κλάσας, ἔδωκεν τοῖς μαθηταῖς τοὺς ἄρτους, οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ὄχλοις.²⁰ Καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν, καὶ ἦσαν τὸ περισσεῦον τῶν κλασμάτων, δώδεκα κοφίνους πλήρεις.²¹ Οἱ δὲ ἐσθίοντες ἦσαν ἄνδρες ἰσοῦσι¹ πεντακισχίλιοι, χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων.

²² Καὶ εὐθέως¹ ἠνάγκασεν τοὺς μαθητὰς ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον, καὶ προάγειν αὐτὸν εἰς τὸ πέραν, ἕως οὗ ἀπολύσῃ τοὺς ὄχλους.²³ Καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος κατ’ ἰδίαν προσευξάσθαι. Ὁψίας δὲ γενομένης, μόνος ἦν ἐκεῖ.²⁴ Τὸ δὲ πλοῖον ἤδη ἴμεσον τῆς θαλάσσης ἦν,¹ βασανιζόμενον ὑπὸ τῶν κυμάτων, ἦν γὰρ ἐναντίος ὁ ἄνεμος.²⁵ Τετάρτη δὲ φυλακῆ τῆς νυκτός, ἦλθεν¹ πρὸς αὐτοὺς περιπατῶν ἐπὶ τὴν θάλασσαν.²⁶ Οἱ δὲ μαθηταὶ ἰδόντες, αὐτὸν¹ ἐπὶ τῆς θαλάσσης περιπατοῦντα, ἐταράχθησαν λέγοντες, ὅτι “Φάντασμα ἐστίν”, καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου ἔκραξαν.²⁷ Εὐθὺς δὲ ἐλάλησεν ἰὸ Ἰησοῦς αὐτοῖς¹ λέγων, “Θαρσεῖτε, ἐγὼ εἰμι, μὴ φοβεῖσθε.”

²⁸ Ἀποκριθεὶς δὲ αὐτῷ, ὁ Πέτρος εἶπεν,¹ “Κύριε, εἰ σὺ εἶ, κέλευσόν με ἔλθειν πρὸς σὲ ἐπὶ τὰ ὕδατα.”²⁹ Ὁ δὲ εἶπεν, “Ἐλθέ.” Καὶ καταβὰς ἀπὸ τοῦ πλοίου, Πέτρος περιπάτησεν ἐπὶ τὰ ὕδατα ἰσοῦσι¹ ἦλθεν¹ πρὸς τὸν Ἰησοῦν.³⁰ Βλέπων δὲ τὸν ἄνεμον ἰσχυρὸν,¹ ἐφοβήθη καὶ ἀρξάμενος καταποντίζεσθαι, ἔκραξεν λέγων, “Κύριε, σῶσόν με.”³¹ Εὐθέως δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἐπέλαβετο αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτῷ, “Ὀλιγόπιστε, εἰς τί ἐδίστασας;”³² Καὶ ἀναβάντων¹ αὐτῶν εἰς τὸ πλοῖον, ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος.³³ Οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ ἰσοῦσι¹ προσεκύνησαν αὐτῷ λέγοντες, “Ἀληθῶς ὁ Θεοῦ Υἱὸς εἶ!”

³⁴ Καὶ διαπεράσαντες, ἦλθον ἐπὶ τὴν γῆν εἰς Γεννησαρέτ.³⁵ Καὶ ἐπιγνόντες αὐτὸν, οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου ἐκείνου ἀπέστειλαν εἰς ὄλην τὴν περίχωρον ἐκείνην, καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας,³⁶ καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα μόνον ἄψωνται τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· καὶ ὅσοι ἤψαντο διεσώθησαν.

15 ¹ Τότε προσέρχονται τῷ Ἰησοῦ ἀπὸ Ἱεροσολύμων, Φαρισαῖοι καὶ γραμματεῖς λέγοντες,² “Διὰ τί οἱ μαθηταὶ σου παραβαίνουνσιν τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων; Οὐ γὰρ νίπτονται τὰς χεῖρας ἰσοῦσι¹ ὅταν ἄρτον ἐσθίωσιν.”³ Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, “Διὰ τί καὶ ὑμεῖς παραβαίνετε τὴν ἐντολὴν τοῦ ὁ Θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν; ⁴ Ὁ γὰρ ὁ Θεὸς ἐνετείλατο λέγων,¹ ‘Τίμα τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα’, καί, ‘Ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα, θανάτῳ τελευτάτω.’ ⁵ Ὑμεῖς δὲ λέγετε, ‘Ὁς ἂν εἴπῃ τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρὶ, ‘Δῶρον ὃ ἐστὶν ἐξ ἐμοῦ ὠφελθηῖς’, ⁶ οὐ μὴ τιμῆσει τὸν πατέρα αὐτοῦ.’ ἰσοῦσι¹ Καὶ ἠκυρώσατε ἰσοῦσι¹ τὸν λόγον ἰσοῦσι¹ τοῦ ὁ Θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν. ⁷ Ὑποκριταὶ! Καλῶς ἐπροφήτευσεν περὶ ὑμῶν Ἡσαΐας λέγων,⁸ ἰσοῦσι¹ ‘Ὁ λαὸς οὗτος ἰσοῦσι¹ τοῖς χεῖλεσίν με τιμᾶ,

¹⁸Γ ὠδε αὐτους 01 03 | αὐτους ὠδε 04 032 | αὐτους 05¹ ¹⁹Γ κελεύσας 03 04 05 032 | ἐκελεύσεν 01 | κέλευσατε 03*¹ ²¹Γ ὠσει 01 03 04 | ὠς 05 | - 032¹ ²²Γ εὐθεως 01 03 05 032 | - 01* 04¹ ²⁴Γ μεσον της θαλασσης ην 01 04 032 | απο της γης απειχεν 03 | ην εις μεσον της θαλασσης 05¹ ²⁵Γ ηλθεν 01 03 | απηλθεν 04¹ 05 032¹ ²⁶Γ οι δε μαθηται ιδοντες αυτον 01 03 05 | και ιδοντες αυτον οι μαθηται 04 032 | ιδοντες δε αυτον 01*¹ ²⁷Γ ο ιησους αυτοις 01 03 | αυτοις ο ιησους 04 032 | αυτοις 01* 05¹ ²⁸Γ αυτο ο πετρος ειπεν 01 04 032 | ο πετρος ειπεν αυτω 03 | αυτω πετρος ειπεν 05¹ ²⁹Γ και 03 04¹ | - 01 05 032¹ ¹ Γ ηλθεν 03 04 | ελθειν 05 032 | ελθειν ηλθεν 01¹ ³⁰Γ ισχυρον 03 04 05 | - 01 03*¹ | ισχυρον σφοδρα 032¹ ³²Γ αναβαντων 01 03 05 | εμβαντων 04 032¹ ³³Γ - 01 03 04¹ | ελθοντες 05 032¹ ² Γ - 01 03 | αυτων 04 05 032¹ ⁴ Γ ενετειλατο λεγων 01 04 032 | ειπεν 03 05¹ ⁶ Γ - 01 03 05 | η την μητερα αυτου 04 032¹ ¹ Γ τον λογον 03 05 | την εντολην 032 | τον νομον 01 04¹ ⁸ Γ - 01 03 05 62318C | εγγιζει μοι 04 032¹ Γ - 01 03 05 62318C | τω στοματι αυτων και 04 032¹

ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἴστανται ἀπ' ἐμοῦ. ⁹Μάτην δὲ σέβονται με, διδάσκοντες διδασκαλίας ἐντάλαμα ἀνθρώπων.”

¹⁰Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον, εἶπεν αὐτοῖς, “Ἀκούετε καὶ συνίετε! ¹¹Οὐ τὸ εἰσερχόμενον εἰς τὸ στόμα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ τὸ ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ στόματος, τοῦτο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.” ¹²Τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ Ἦ λέγουσιν αὐτῷ, “Οἶδας ὅτι οἱ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες τὸν λόγον ἐσκανδαλίσθησαν;” ¹³Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, “Πᾶσα φυτεία ἣν οὐκ ἐφύτευσεν ὁ Πατὴρ μου ὁ οὐράνιος ἐκρίζωθήσεται. ¹⁴Ἄφετε αὐτούς ὁδηγοὶ εἰσὶν τυφλοὶ Ἦ τυφλός, δὲ τυφλὸν ἐὰν ὁδηγῇ, ἀμφοτέρω ἐκβόθυνον πεσοῦνται.” ¹⁵Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ, “Φράσον ἡμῖν τὴν παραβολήν.” Ἦ ¹⁶Ὁ δὲ εἶπεν, “Ἀκμὴν καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε; ¹⁷Ὁὐπω νοεῖτε ὅτι πᾶν τὸ εἰσπορευόμενον εἰς τὸ στόμα, εἰς τὴν κοιλίαν χωρεῖ, καὶ εἰς ἀφεδρῶνα ἐκβάλλεται; ¹⁸Τὰ δὲ ἐκπορευόμενα ἐκ τοῦ στόματος, ἐκ τῆς καρδίας ἐξέρχεται, κἀκεῖνα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. ¹⁹Ἐκ γὰρ τῆς καρδίας ἐξέρχονται διαλογισμοὶ πονηροὶ, φόνοι, μοιχεῖαι, πορνεῖαι, κλοπαί, ψευδομαρτυρίαι, βλασφημίαι. ²⁰Ταῦτά ἐστιν τὰ κοινοῦντα τὸν ἄνθρωπον, τὸ δὲ ἀνίπτους χερσὶν φαγεῖν, οὐ κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.”

²¹Καὶ ἐξελθὼν ἐκεῖθεν, ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη Τύρου καὶ Σιδῶνος. ²²Καὶ ἰδοὺ, γυνὴ Χαναναία ἀπὸ τῶν ὀρίων ἐκείνων ἐξεληθούσα, ἔκραζεν Ἦ λέγουσα, “Ἐλέησόν με, ὀ Κύριε, Ἦ Υἱὸς Δαυὶδ ἡ θυγάτηρ μου κακῶς δαιμονίζεται.” ²³Ὁ δὲ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῇ λόγον. Καὶ προσελθόντες, οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἠρώτουν αὐτὸν λέγοντες, “Ἀπόλυσον αὐτήν, ὅτι κράζει ὕπισθεν ἡμῶν.” ²⁴Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, “Οὐκ ἀπεστάλην εἰ μὴ εἰς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραὴλ.” ²⁵Ἦ δὲ ἐληθούσα προσεκύνη αὐτῷ λέγουσα, “ὀ Κύριε, βοήθει μοι!” ²⁶Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, “Οὐκ ἔστιν καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων καὶ βαλεῖν τοῖς κυναρίοις.” ²⁷Ἦ δὲ εἶπεν, “Ναί, ὀ Κύριε, καὶ γὰρ τὰ κυνάρια ἐσθίει ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τῶν κυρίων αὐτῶν.” ²⁸Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ, “ὀ Γύναι, μεγάλη σου ἡ πίστις· γενηθήτω σοι ὡς θέλεις.” Καὶ ἰάθη ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

²⁹Καὶ μεταβάς ἐκεῖθεν, ὁ Ἰησοῦς ἦλθεν παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἀναβάς εἰς τὸ ὄρος, ἐκάθητο ἐκεῖ. ³⁰Καὶ προσῆλθον αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ, ἔχοντες μεθ' ἑαυτῶν Ἦ χωλούς, κυλλούς, τυφλούς, κωφούς, καὶ ἑτέρους πολλούς, καὶ ἔρριψαν αὐτούς παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ἔθεράπευσεν αὐτούς. ³¹ὥστε τοὺς ὄχλους θαυμάσαι, βλέποντας κωφούς λαλοῦντας, κυλλούς ὑγιεῖς, καὶ χωλούς περιπατοῦντας, καὶ τυφλοὺς βλέποντας καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεὸν Ἰσραὴλ.

³²Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶπεν, Ἦ “Σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον, ὅτι ἤδη ἡμέραι τρεῖς προσμένουσίν μοι, καὶ οὐκ ἔχουσιν τί φάγωσιν· καὶ

Ἦ ἀπεχει 01 03 04 032 | εστιν 05 | απεστιν 62318C ^{12f}- 01 03 05 | αυτου 04 032 ¹ Ἦ λεγουσιν 03 05 | ειπον 04 032 | ειπαν 01 ^{14f}- 01 03 05 | τυφλων 04 032 ¹ Ἦ εις βοθυνον πεσοῦνται 01 03 04 | εμπεσοῦνται εις βοθυνον 05 | εις βοθυνον εμπεσοῦνται 032 ^{15f}- 01 03 | τατην 04 05 032 ^{16f}- 01 03 05 | ιησουσ 04 032 ^{17f} ουπω 01 04 032 | ου 03 05 ^{18f} εκ της καρδιας εξερχεται κακεινα κοινοι τον ανθρωπον 01a 03 04 | εκ της καρδιας 01 | εκ της καρδιας εξερχεται εκεινα κοινωνει τον ανθρωπον 05 | - 032 ^{19f} εκ γαρ της καρδιας 01a 03 04 05 | - 01 | εκ της καρδιας 032 ^{22f} εκραζεν 03 05 | εκραυγασεν 04 032 | εκραξεν 01 ¹ Ἦ - 01 03 04 | αυτω 032 | οπισω αυτου 05 ¹ Ἦ υιος 03 05 032 | υιε 01 04 ^{25f} προσεκυνηι 01 03 05 | προσεκυνησεν 04 032 ^{30f} χωλους κυλλους τυφλους κωφους 03 | χωλους τυφλους κυλλους κωφους 01 | χωλους κωφους τυφλους κυλλους 04 | χωλους τυφλους κυλλους 05 | κωφους χωλους τυφλους κυλλους 032 ¹ Ἦ παρα τους 01 03 032 | - 04 | υπο τους 05 ¹ Ἦ αυτου 01 03 05 | του ιησου 04 032 ^{31f} τους οχλους 03 032 | τον οχλον 01 04 05 ^{32f} αυτου 03 04 05 | - 01 032 ¹ Ἦ - 01 03 05 032 | αυτοις 01a 04 ¹

ἀπολύσαι αὐτοὺς νήσετε· οὐ θέλω, ἵνα μήποτε ἐκλυθῶσιν ἐν τῇ ὁδῷ.”³³ Καὶ λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταί, Ἰ ἵ “Πόθεν ἡμῖν ἐν ἐρημίᾳ, ἄρτοι τοσοῦτοι ὥστε χορτάσαι ὄχλον τοσοῦτον;”³⁴ Καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “Πόσους ἄρτους ἔχετε;” Οἱ δὲ εἶπον, “Ἐπτὰ, καὶ ὀλίγα ἰχθύδια.”³⁵ Καὶ Ἰ παραγγείλας τῷ ὄχλῳ ἵ ἀναπεσεῖν ἐπὶ τὴν γῆν, ³⁶ ἔλαβεν ἵ τοὺς ἑπτὰ ἄρτους καὶ τοὺς ἰχθύας, καὶ εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ Ἰ ἐδίδου ἵ τοῖς μαθηταῖς, Ἰ οἱ δὲ μαθηταί Ἰ τοῖς ὄχλοις.³⁷ Καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν, καὶ ἦσαν τὸ περισσεῦον τῶν κλασμάτων, ἑπτὰ σφυρίδας πλήρεις.³⁸ Οἱ δὲ ἐσθιοντες ἦσαν τετρακισχίλιοι ἄνδρες,¹ χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων.³⁹ Καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους, Ἰ ἐνέβη ἵ εἰς τὸ πλοῖον καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὄρια Μαγαδάν.

16 ¹ Καὶ προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι καὶ Σαδδουκαῖοι, πειράζοντες Ἰ ἐπηρώτησαν αὐτὸν ἵ σημεῖον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπιδειξάτω αὐτοῖς. ² Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, [“Ὀψίας γενομένης λέγετε, Ἐὐδία πυρρᾶζει γὰρ ὁ ἵ καὶ πρῶτῃ, σήμερον χειμῶν, πυρρᾶζει γὰρ στυγνάζων ὁ οὐρανός. Τὸ μὲν πρόσωπον τοῦ οὐρανοῦ γινώσκετε διακρίνειν, τὰ δὲ σημεῖα τῶν καιρῶν οὐ δύνασθε.”] ⁴ Ἐνεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς Ἰ σημεῖον ἐπιζητεῖ, ἵ καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ, εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωανᾶ.” Ἰ ¹ Καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς ἀπῆλθεν.

⁵ Καὶ ἐλθόντες Ἰ οἱ μαθηταί εἰς τὸ πέραν, ἐπελάθοντο ἵ ἄρτους λαβεῖν. ⁶ Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, “Ὁρᾶτε καὶ προσέχετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων.” ⁷ Οἱ δὲ διελογίζοντο ἐν ἑαυτοῖς λέγοντες, ὅτι “Ἄρτους οὐκ ἐλάβομεν.” ⁸ Γνοὺς δὲ, ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, “Τί διαλογίζεσθε ἐν ἑαυτοῖς, ὀλιγόπιστοι, ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχετε;” ⁹ Οὐπω νοεῖτε, Ἰ οὐδὲ μνημονεῦτε ἵ τοὺς πέντε ἄρτους τῶν πεντακισχιλίων, καὶ πόσους κοφίνους ἐλάβετε; ¹⁰ Οὐδὲ τοὺς ἑπτὰ ἄρτους τῶν τετρακισχιλίων, καὶ πόσας σφυρίδας ἐλάβετε; ¹¹ Πῶς οὐ νοεῖτε ὅτι οὐ περὶ ἵ ἄρτων Ἰ εἶπον ὑμῖν; Ἰ Προσέχετε Ἰ δὲ ἵ ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων.” ¹² Τότε συνῆκαν ὅτι οὐκ εἶπεν προσέχειν ἀπὸ τῆς ζύμης Ἰ τῶν ἄρτων, ἵ ἀλλὰ ἀπὸ τῆς διδαχῆς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων.

¹³ Ἐλθὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Καισαρείας τῆς Φιλίππου, ἠρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγων, “Τίνα Ἰ λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἵ τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου;” ¹⁴ Οἱ δὲ εἶπον, “Οἱ μὲν ἵ Ἰωάννην τὸν Βαπτιστὴν, ἄλλοι δὲ Ἰ Ἡλίαν, ἕτεροι δὲ Ἰ Ιερειμίαν ἢ ἕνα τῶν προφητῶν.” ¹⁵ Λέγει αὐτοῖς, “Ἰ ὑμεῖς δὲ, τίνα με λέγετε εἶναι;” ¹⁶ Ἀποκριθεὶς δὲ Σίμων Πέτρος εἶπεν, “Σὺ εἶ ὁ Ἰησοῦς, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος.” ¹⁷ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, “Μακάριος εἶ, Σίμων Βαριωνᾶ, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα οὐκ ἀπεκάλυψέν σοι, ἀλλ’ ὁ Πατὴρ μου, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. ¹⁸ Κἀγὼ δὲ σοι λέγω ὅτι σὺ εἶ Πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν ἐκκλησίαν, καὶ πύλαι Ἰ Αἰδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτήν. ¹⁹ Δώσω σοι τὰς κλεῖδας τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν, καὶ ὃ ἐὰν δήσης ἐπὶ τῆς

Ἰ μήποτε ἐκλυθῶσιν ἐν τῇ ὁδῷ 03 04 05 032 | μη ἐκλυθῶσιν ἐν τῇ ὁδῷ 01 | - 05*¹ ³³Γ - 01 03 | αὐτοῦ 04 05 032¹ ³⁵Γ παραγγείλας τῷ ὄχλῳ 01 03 05 | ἐκελευσεν τοὺς ὄχλους 032 | ἐκελευσεν τοὺς ὄχλους 04¹ ³⁶Γ ἔλαβεν 01 03 05 | καὶ λαβὼν 04 032¹ Ἰ ἐδίδου 01 03 05 | ἐδωκεν 04 032¹ Ἰ - 01 03 05 | αὐτοῦ 04 032¹ Ἰ τοῖς ὄχλοις 01 03 | τῷ ὄχλῳ 04 05 032¹ ³⁸Γ οἱ δὲ ἐσθιοντες ἦσαν τετρακισχίλιοι ἄνδρες 04 05 032 | οἱ δὲ ἐσθιοντες ἦσαν ἄνδρες ὡσεὶ τετρακισχίλιοι 01 | οἱ δὲ ἐσθιοντες ἦσαν ὡς τετρακισχίλιοι ἄνδρες 03 | - 05*¹ ³⁹Γ ἐνέβη 01 03 | ἀνεβη 04 032 | ἐμβαινει 05¹ ¹ Ἰ ἐπηρώτησαν αὐτὸν 03 04 032 | ἐπηρωτων αὐτον 01 | αὐτον ἐπηρωτησαν 05¹ ² [- 01 03 | * 04 05 032] ⁴ Ἰ σημεῖον ἐπιζητεῖ 01 03 04 032 | σημεῖον αἰτεῖ 03* | ζητεῖ σημεῖον 05¹ Ἰ - 01 03 05 | τοῦ προφήτου 04 032¹ ⁵ οἱ μαθηταί εἰς τὸ πέραν ἐπελάθοντο 01 03 04 | οἱ μαθηταί αὐτοῦ εἰς τὸ πέραν ἐπελάθοντο 032 | εἰς τὸ πέραν ἐπελάθοντο οἱ μαθηταί 05¹ ⁸ Ἰ ἔχετε 01 03 05 | ἐλάβετε 04 032¹ ⁹ οὐδὲ μνημονεῦτε 03 04 05 | - 01 | οὐτε μνημονεῦτε 032¹ ¹¹ Ἰ ἄρτων 01 03 04 | ἄρτου 05 032¹ Ἰ εἶπον ὑμῖν 01 03 032 | ὑμῖν εἶπον 04 | εἶπον 05¹ Ἰ δὲ 01 03 04 | - 05 032¹ ¹² Ἰ τῶν ἄρτων 03 | τοῦ ἄρτου 04 032 | τῶν φαρισαίων καὶ σαδδουκαίων 01 | - 05¹ ¹³ Ἰ λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι 03 | οἱ ἄνθρωποι εἶναι λέγουσιν 01 | λέγουσιν με οἱ ἄνθρωποι εἶναι 04 032 | με οἱ ἄνθρωποι λέγουσιν εἶναι 05¹ ¹⁴ Ἰ μὲν 01 03 04 | - 05 032¹

γῆς, ἔσται δεδεμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς, καὶ ὃ ἐὰν λύσης ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς.”²⁰ Τότε Ἰδιστεῖλατο¹ τοῖς μαθηταῖς ἵνα μηδενὶ εἰπῶσιν ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ ἄριστος.¹

²¹ Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς Ἰαριστος¹ δεικνύειν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι Ἰδει¹ αὐτὸν εἰς Ἰεροσόλυμα ἀπελθεῖν, καὶ πολλὰ παθεῖν ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ ἀρχιερέων, καὶ γραμματέων, καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι.²² Καὶ προσλαβόμενος αὐτὸν, ὁ Πέτρος ἤρξατο Ἰπιτιμᾶν αὐτῷ λέγων,¹ “Ἰλεῶς σοι, Ἰκῦριε· οὐ μὴ ἔσται σοι τοῦτο.”²³ Ὁ δὲ στραφεὶς εἶπεν τῷ Πέτρῳ, “Ἰπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ! Σκάνδαλον Ἰεῖ ἔμοῦ,¹ ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων.”

²⁴ Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, “Ἰί τις θέλει ὀπίσω μου ἔλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν, καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθεῖτω μοι.²⁵ Ὁς γὰρ ἐὰν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν Ἰαπολέσῃ¹ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔνεκεν ἔμοῦ, εὐρήσει αὐτήν.²⁶ Τί γὰρ Ἰωφεληθήσεται¹ ἄνθρωπος, ἐὰν τὸν κόσμον ὄλον κερδήσῃ, τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ζημιωθῇ; ἸΗ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ;²⁷ Μέλλει γὰρ ὁ Ἰιὸς τοῦ Ἰανθρώπου ἔρχεσθαι ἐν τῇ δόξῃ τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν Ἰαγγέλων¹ αὐτοῦ, καὶ Ἰτότε ἀποδώσει ἑκάστῳ κατὰ τὴν πρᾶξιν αὐτοῦ.²⁸ Ἰμὴν, λέγω ὑμῖν Ἰότι¹ εἰσὶν τινες τῶν ὤδε ἐσώτων οἴτινες οὐ μὴ γεύσονται θανάτου, ἔως ἂν Ἰδῶσιν τὸν Ἰιὸν τοῦ Ἰανθρώπου ἔρχόμενον ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.”

17 ¹ Καὶ μεθ' ἡμέρας ἔξ, παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον, καὶ Ἰάκωβον, καὶ Ἰωάννην, τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὕψηλόν κατ' Ἰδιάν.² Καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν, καὶ ἔλαμπεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ Ἰήλιος, τὰ δὲ Ἰμάτια αὐτοῦ ἐγένετο λευκὰ ὡς τὸ φῶς.³ Καὶ Ἰδου, Ἰῶφθη¹ αὐτοῖς Μωϋσῆς καὶ Ἰηλίας συλλαλοῦντες μετ' αὐτοῦ.⁴ Ἰποκριθεὶς δὲ, ὁ Πέτρος εἶπεν τῷ Ἰησοῦ, “Ἰκῦριε, καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὤδε εἶναι. Εἰ θέλεις, Ἰποιῶσω¹ ὤδε τρεῖς σκηνάς, σοὶ μίαν, καὶ Μωϋσεὶ μίαν, καὶ Ἰηλίᾳ μίαν.”⁵ Ἐτι αὐτοῦ λαλοῦντος, Ἰδου, νεφέλη φωτεινὴ ἐπεσκίασεν αὐτούς, καὶ Ἰδου, φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα, “Ὀῦτός ἐστιν ὁ Ἰιὸς μου, ὁ ἀγαπητός ἐν ὤ εὐδόκησα· ἀκούετε αὐτοῦ!”⁶ Καὶ ἀκούσαντες, οἱ μαθηταὶ ἔπεσαν ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα.⁷ Καὶ Ἰπροσηλθεν¹ ὁ Ἰησοῦς καὶ Ἰἀψάμενος¹ αὐτῶν εἶπεν, “Ἰγέρθητε καὶ μὴ φοβεῖσθε.”⁸ Ἰπάραντες δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς Ἰαὐτῶν,¹ οὐδένα εἶδον εἰ μὴ Ἰαὐτὸν Ἰησοῦν μόνον.¹

⁹ Καὶ καταβαινόντων Ἰαὐτῶν¹ ἐκ τοῦ ὄρους, ἐνετείλατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων, “Μηδενὶ εἶπτε τὸ ὄραμα, ἔως οὔ ὁ Ἰιὸς τοῦ Ἰανθρώπου Ἰεκ νεκρῶν ἀναστῇ.”¹⁰ Καὶ ἐπρωτότησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ Ἰαὐτοῦ¹ λέγοντες, “Ἰτί οὔν οἱ γραμματεῖς λέγουσιν ὅτι Ἰηλίαν Ἰδει ἔλθεῖν¹ πρῶτον;”¹¹ Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, Ἰ “Ἰηλίας μὲν ἔρχεται καὶ

²⁰ Ἰδιστεῖλατο 01 04 032 | ἐπιτιμησεν 03 05¹ Ἰο χριστος 01 03 | Ἰησους ο χριστος 04 032 | ο χριστος Ἰησους 05¹ ²¹ Ἰχριστος 01 03 | - 04 05 032¹ Ἰδει 01 03 04 05 | δι 05* 032¹ ²² ἐπιτιμαν αυτω λεγων 01 032 | λεγει αυτω επιτιμων 03 | επιτιμιαν αυτω λεγων 04 | αυτω επιτιμαν και λεγειν 05¹ ²³ Ἰει εμου 01 03 | μου ει 032 | ει μου 04 | ει εμοι 05¹ ²⁵ ἀπολεση 01 03 04 | ἀπολεσει 05 032¹ ²⁶ ὠφεληθησεται 01 03 | ὠφελεται 04 05 032¹ ²⁷ ἀγγελων 01 03 032 | ἀγγελων των αγιων 04 | αγιων ἀγγελων 05¹ ²⁸ ὅτι 01 03 | - 04 05 032¹ ³ ὠφθη 01 03 05 | ὠφθησαν 04 032¹ ⁴ ποιησω 01 03 04 | ποιησωμεν 05 032¹ ⁷ προσηλθεν 01 03 05 | προσελθων 04 032¹ Ἰαψαμενος 01 03 | Ἰηπατο 04 05 032¹ ⁸ αυτων 01 03 05 | αυτων ουκειτι 04 | - 032¹ Ἰαυτον Ἰησουν μονον 03 | τον Ἰησουν μονον 04 | Ἰησουν αυτον μονον 01 | μονον τον Ἰησουν 05 | Ἰησουν μονον 032¹ ⁹ αυτων 01 03 04 | - 05 032¹ Ἰεκ νεκρων ἀναστη 01 04 | εκ νεκρων ἐγερθη 03 05 | ἀναστη εκ νεκρων 032¹ ¹⁰ αυτου 03 04 05 | - 01 032¹ Ἰδει ἔλθειν 01 05 032 | διελθειν 03 04¹ ¹¹ Ἰ- 03 05 032 | αυτοις 01 04¹

ἀποκαταστήσει πάντα·¹² λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι Ἡλίας ἤδη ἦλθεν καὶ οὐκ ἐπέγνωσαν αὐτὸν, ἀλλὰ ἐποίησαν ἔν¹ αὐτῷ ὅσα ἠθέλησαν. Οὕτως καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου μέλλει πάσχειν ὑπ' αὐτῶν.”¹³ Τότε συνῆκαν οἱ μαθηταὶ ὅτι περὶ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ εἶπεν αὐτοῖς.

¹⁴Καὶ ἐλθόντων ἁ¹ πρὸς τὸν ὄχλον, προσῆλθεν αὐτῷ ἄνθρωπος γονυπετῶν αὐτὸν¹⁵ καὶ λέγων, “Κύριε, ἐλέησόν μου τὸν υἱόν, ὅτι σεληνιάζεται καὶ κακῶς ἔχει.”¹ Πολλάκις γὰρ πίπτει εἰς τὸ πῦρ, καὶ ἁ¹πολλάκις¹ εἰς τὸ ὕδωρ. ¹⁶Καὶ προσήνεγκα αὐτὸν τοῖς μαθηταῖς σου, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν αὐτὸν θεραπεῦσαι.”¹⁷ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, “ὦ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη, ἕως πότε μεθ' ὑμῶν ἔσομαι; ἕως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; Φέρετέ μοι αὐτὸν ᾧδε.”¹⁸ Καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ τὸ δαιμόνιον, καὶ ἐθεραπεύθη ὁ παῖς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. ¹⁹Τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ κατ' ἰδίαν εἶπον, “Διὰ τί ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό;”²⁰ Ὁ δὲ ἁ¹λέγει¹ αὐτοῖς, “Διὰ τὴν ὀλιγοπιστίαν ἁ¹ ὑμῶν. Ἀμὴν, γὰρ λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἐρεῖτε τῷ ὄρει τούτῳ, Ἐμετάβα ἔνθεν¹ ἐκεῖ, καὶ μεταβήσεται, καὶ οὐδὲν ἀδυνατήσῃ ὑμῖν.” [[²¹Τοῦτο δὲ τὸ γένος οὐκ ἐκπορεύεται εἰ μὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ.]]

²²Συστρεφομένων δὲ αὐτῶν¹ ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “Μέλλει ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων,²³ καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθήσεται.” Καὶ ἐλυπήθησαν σφόδρα.

²⁴Ἐλθόντων δὲ αὐτῶν εἰς Καφαρναοὺμ, προσῆλθον οἱ τὰ δίδραχμα λαμβάνοντες τῷ Πέτρῳ καὶ εἶπον, “Ὁ διδάσκαλος ὑμῶν ἁ¹ οὐ τελεῖ τὰ ἁ¹ δίδραχμα;”²⁵ λέγει, “Ναί.” Καὶ ἁ¹ ἁ¹ ἐλθόντα¹ εἰς τὴν οἰκίαν, προέφθασεν αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς λέγων, “Τί σοι δοκεῖ, Σίμων; Οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, ἀπὸ τίνων λαμβάνουσιν τέλη ἢ κῆνσον; Ἀπὸ τῶν υἱῶν αὐτῶν ἢ ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων;”²⁶ λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος ἁ¹ ἁ¹ “Ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων.” Εἰπόντος δέ, ἁ¹ “Ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων”, ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, “Ἄρα γε ἐλευθεροί εἰσιν οἱ υἱοί.²⁷ Ἴνα δὲ μὴ σκανδαλίσωμεν αὐτούς, πορευθεὶς εἰς θάλασσαν, βάλε ἄγκιστρον καὶ τὸν ἀναβάντα πρῶτον ἰχθὺν ἄρον, καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ, εὐρήσεις στατήρα· ἐκεῖνον λαβὼν, δὸς αὐτοῖς ἀντὶ ἐμοῦ καὶ σοῦ.”

18¹ Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ λέγοντες, “Τίς ἄρα μείζων ἐστὶν ἐν τῇ Βασιλείᾳ τῶν Οὐρανῶν;”² Καὶ προσκαλεσάμενος ἁ¹ παιδίον, ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν³ καὶ εἶπεν, “Ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ στραφήτε καὶ γένησθε ὡς τὰ παιδιά, οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν. ⁴Ὅστις οὖν ταπεινώσει ἑαυτὸν ὡς τὸ παιδίον τοῦτο, οὗτός ἐστιν ὁ μείζων ἐν τῇ Βασιλείᾳ τῶν Οὐρανῶν. ⁵Καὶ ὃς ἐὰν δέξηται ἕν παιδίον τοιοῦτο ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται.

⁶Ὅς δ' ἂν σκανδαλίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν τούτων τῶν πιστευόντων εἰς ἐμέ, συμφέρει αὐτῷ ἵνα κρεμασθῇ μύλος ὀνικὸς περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ καταποντισθῇ ἐν τῷ

¹² ἔν 03 04 | - 01 05 032¹ ¹⁴Γ - 01 03 05 | αὐτῶν 04 032¹ ¹⁵Γ ἐχει 01 03 | πασχει 04 05 032¹ ἁ¹πολλάκις 01 03 04 | ἐνιοτε 05 | - 032¹ ²⁰Γ λέγει 01 03 05 | ἰησοῦς εἶπεν 04 032¹ ὀλιγοπιστιαν 01 03 | ἀπιστιαν 04 05 032¹ ἔνθεν 01 03 05 | ἐντευθεν 04 032¹ ²¹[[- 01 03 | * 04,05,032]] ²²Γ συστρεφομενων δε αυτων 01 03 | αναστρεφομενων δε αυτων 04 032 | αυτων δε αναστρεφομενων 05¹ ²⁴Γ ου τελει τα 03 04 | ου τελει 01 05 | ουτε το 032¹ ²⁵Γ - 01 03 05 | οτε 04 032¹ ἔλθοντα 03 | εἰσελθοντα 01 | εἰσηλθεν 032 | ἦλθον 04 | εἰσελθοντι 05¹ ²⁶Γ λέγει αυτω ο πετρος 04 032 | - 03 | ο δε εφη 01 | λεγει αυτω 05¹ ἁ¹ απο των αλλοτριων ειποντος δε 01 | ειποντος δε 03 | - 05 032 | απο των αλλοτριων ειποντος δε αυτου 04¹ ²Γ - 01 03 | ο ιησοῦς 05 032¹

πελάγει τῆς θαλάσσης. ⁷Οὐαὶ τῷ κόσμῳ ἀπὸ τῶν σκανδάλων! Ἀνάγκη γὰρ ἐστὶν ἐλθεῖν τὰ σκάνδαλα, πλὴν Ἦ οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκεῖνῳ ¹ δι' οὗ τὸ σκάνδαλον ἔρχεται!

⁸Εἰ δὲ ἡ χεὶρ σου ἢ ὁ πούς σου σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· καλὸν σοὶ ἐστὶν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν Ἦ κυλλὸν ἢ χωλόν, ἢ δύο χεῖρας ἢ δύο πόδας ¹ ἔχοντα, βληθῆναι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον. ⁹Καὶ εἰ ὁ ὀφθαλμός σου σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· καλὸν σοὶ ἐστὶν μονόφθαλμον εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν, ἢ δύο ὀφθαλμούς ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν Γέενναν τοῦ πυρός.

¹⁰Οῤαῖτε μὴ καταφρονήσητε ἐνὸς τῶν μικρῶν τούτων, λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οἱ ἄγγελοι αὐτῶν ἐν οὐρανοῖς, διὰ παντὸς βλέπουσι τὸ πρόσωπον τοῦ Πατρὸς μου, τοῦ ἐν οὐρανοῖς. ¹¹Ἦλθεν γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου σῶσαι τὸ ἀπολωλός. ¹²Τί ὑμῖν δοκεῖ; Ἐὰν γένηται τι ἀνθρώπῳ ἑκατὸν πρόβατα, καὶ πλανηθῇ ἓν ἐξ αὐτῶν, οὐχὶ Ἦ ἀφεί; ¹ τὰ ἐνενήκοντα ἐννέα Ἦ ἐπὶ τὰ ὄρη, καὶ ¹ πορευθεὶς ζητεῖ τὸ πλανώμενον; ¹³Καὶ ἐὰν γένηται εὐρεῖν αὐτό, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι χαίρει ἐπ' αὐτῷ μᾶλλον ἢ ἐπὶ τοῖς ἐνενήκοντα ἐννέα τοῖς μὴ πεπλανημένοις. ¹⁴Οὕτως οὐκ ἔστιν θέλημα ἔμπροσθεν τοῦ Πατρὸς Ἦ ὑμῶν, ¹ τοῦ ἐν οὐρανοῖς, ἵνα ἀπόληται ἓν τῶν μικρῶν τούτων.

¹⁵Ἐὰν δὲ ἀμαρτήσῃ Ἦ ὁ ἀδελφός σου, ὕπαγε ἔλεγξον αὐτὸν μεταξὺ σοῦ καὶ αὐτοῦ μόνου. Ἐὰν σου ἀκούσῃ, ἐκέρδησας τὸν ἀδελφόν σου. ¹⁶Ἐὰν δὲ μὴ ἀκούσῃ, παράλαβε Ἦ μετὰ σοῦ ἔτι, ἓνα ἢ δύο, ¹ ἵνα ἔπι στόματος δύο Ἦ μαρτύρων ἢ τριῶν, ¹ σταθῇ πᾶν ῥῆμα'. ¹⁷Ἐὰν δὲ παρακούσῃ αὐτῶν, εἰπὲ τῇ ἐκκλησίᾳ. Ἐὰν δὲ καὶ τῆς ἐκκλησίας παρακούσῃ, ἔστω σοι ὡσπερ ὁ ἐθνικός καὶ ὁ τελώνης. ¹⁸Ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ὅσα ἂν δήσητε ἐπὶ τῆς γῆς, Ἦ ἔσται δεδεμένα ἐν οὐρανῷ, καὶ ὅσα ἐὰν λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ¹ ἔσται λελυμένα ἐν οὐρανῷ. ¹ ¹⁹Πάλιν Ἦ ἀμὴν, ¹ λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν δύο Ἦ συμφωνήσωσιν ἐξ ὑμῶν ¹ ἐπὶ τῆς γῆς περὶ παντὸς πράγματος, οὗ ἐὰν αἰτήσωνται, γενήσεται αὐτοῖς παρὰ τοῦ Πατρὸς μου, τοῦ ἐν οὐρανοῖς. ²⁰Οὗ ¹ γὰρ εἰσὶν δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἰμι ἐν μέσῳ αὐτῶν."

²¹Τότε προσελθὼν, Ἦ ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ, ¹ "Κύριε, ποσάκις ἀμαρτήσῃ εἰς ἐμέ ὁ ἀδελφός μου, καὶ ἀφήσω αὐτῷ; Ἐως ἐπτάκις;" ²²Λέγει αὐτῷ ὁ Ἦ Ἰησοῦς, "Οὐ λέγω σοι ἔως ἐπτάκις, ἀλλὰ ἔως ἔβδομηκοντάκις ἐπτά!

²³Διὰ τοῦτο ὡμοιώθη Ἦ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὃς ἠθέλησεν συνᾶραι λόγον μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ. ²⁴Ἀρξαμένου δὲ αὐτοῦ συναίρειν, προσήχη εἷς αὐτῷ ὀφειλέτης μυρίων ταλάντων. ²⁵Μὴ ἔχοντος δὲ αὐτοῦ ἀποδοῦναι, ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ κύριος πραθῆναι, καὶ τὴν γυναῖκα, Ἦ καὶ τὰ τέκνα, καὶ πάντα ὅσα εἶχεν, καὶ ἀποδοθῆναι. ²⁶Πεσῶν οὖν ὁ δοῦλος προσεκύνει αὐτῷ λέγων, Ἦ "Κύριε, ¹ μακροθύμησον

⁷οἰαὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκεῖνῳ 03 | οἰαὶ τῷ ἀνθρώπῳ 01 | δε οἰαὶ τῷ ἀνθρώπῳ 05 | ἐκεῖνῳ οἰαὶ τῷ ἀνθρώπῳ 032 ⁸κυλλὸν ἢ χωλὸν ἢ δύο χεῖρας ἢ δύο πόδας 01 03 | χωλὸν ἢ κυλλὸν ἢ δύο χεῖρας ἢ δύο πόδας 032 | χωλὸν ἢ κυλλὸν ἢ δύο πόδας ἢ δύο χεῖρας ἢ δύο πόδας 01 03 | [- 01 03 | * 05,032] ¹²ἀφεί 01 032 | ἀφίσει 03 | ἀφίσειν 05 ¹Ἦ ἐπὶ τὰ ὄρη καὶ 05 | ἐπὶ τὰ ὄρη 01 032 | - 01* | προβάτα ἐπὶ τὰ ὄρη καὶ 03 ¹Ἦ ὑμῶν 01 032 | μου 03 | ἡμῶν 05 ¹Ἦ 01 03 | εἰς σε 05 032 ¹⁶μετὰ σοῦ ἐτι ἐνα ἢ δύο 05 032 | μετὰ σεαυτοῦ ἐτι ἐνα ἢ δύο 01 | ἐτι ἐνα ἢ δύο μετὰ σοῦ 03 ¹Ἦ μαρτύρων ἢ τριῶν 03 032 | ἢ τριῶν μαρτύρων 01 | ἢ τριῶν 05 ¹⁸ἔσται δεδεμένα ἐν οὐρανῷ καὶ ὅσα ἐὰν λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς 03 | ἔσται δεδεμένα ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ὅσα ἐὰν λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς 032 058 ^v | ἔσται δεδεμένα ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ ὅσα ἐὰν λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς 01 | ἔσται δεδεμένοι ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ ὅσα ἐὰν λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς 01* | - 05 | ἔσται δεδεμένα ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ ὅσα ἐὰν λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς 05a ¹ Ἦ οὐρανῷ 01 03 | τῷ οὐρανῷ 032 058 | τοῖς οὐρανοῖς 05 ¹⁹ἀμὴν 03 058 | - 01 05 032 ¹Ἦ συμφωνήσωσιν ἐξ ὑμῶν 03 05 | ὑμῶν συμφωνήσωσιν 032 | συμφωνήσωσιν ἐξ ὑμῶν 01 | ἐξ ὑμῶν συμφωνήσωσιν 058 ¹ ²⁰οἰαὶ 01* 03 032 | οἰαὶ 01 | οὐκ 05 ²¹Ἦ πετρος εἶπεν αὐτῷ 03 | αὐτῷ ὁ πετρος εἶπεν 032 | ὁ πετρος εἶπεν 01 | πετρος εἶπεν αὐτῷ 05 ²⁵Ἦ - 01 03 | αὐτοῦ 05 032 ²⁶κύριε 01 032 058 | - 03 05 ¹

ἐπ' ἐμοί, καὶ πάντα ἴαποδώσω σοι.¹ ²⁷Σπλαγχνισθεὶς δὲ, ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἀπέλυσεν αὐτόν, καὶ τὸ δάνειον ἀφῆκεν αὐτῷ. ²⁸Ἐξελθὼν δὲ, ὁ δοῦλος ἐκείνος εὗρεν ἕνα τῶν συνδούλων αὐτοῦ, ὃς ὤφειλεν αὐτῷ ἑκατὸν δηνάρια, καὶ κρατήσας αὐτὸν ἔπινηγεν λέγων, Ἐπίδοδος εἶ τι ὀφείλεις; ²⁹Πεσὼν οὖν, ὁ σύνδουλος αὐτοῦ παρεκάλει αὐτὸν λέγων, Ἐπιδοθῆσον ἐπ' ἐμοί, καὶ ἴαποδώσω σοι. ³⁰Ὁ δὲ οὐκ ἤθελεν, ἀλλὰ ἀπελθὼν, ἔβαλεν αὐτὸν εἰς φυλακὴν, ἕως ἴαποδῶ τὸ ὀφειλόμενον. ³¹Ἰδόντες ἰοῦν οἱ σύνδουλοι αὐτοῦ τὰ γενόμενα, ἐλυπήθησαν σφόδρα, καὶ ἐλθόντες διεσάφησαν τῷ κυρίῳ ἐαυτῶν πάντα τὰ γενόμενα. ³²Τότε προσκαλεσάμενος αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ λέγει αὐτῷ, Δούλε πονηρὲ, πᾶσαν τὴν ὀφειλὴν ἐκείνην ἀφῆκά σοι, ἐπεὶ παρεκάλεσάς με. ³³Οὐκ ἔδει ἴα καὶ σὲ ἴελεῖσαι τὸν σύνδουλόν σου, ὡς κἀγὼ σὲ ἴελεσα; ³⁴Καὶ ὀργισθεὶς, ὁ κύριος αὐτοῦ παρέδωκεν αὐτὸν τοῖς βασανισταῖς, ἕως οὗ ἴαποδῶ πᾶν τὸ ὀφειλόμενον ἴαυτῷ. ³⁵Οὕτως καὶ ὁ Πατήρ μου ὁ οὐράνιος ποιήσει ὑμῖν, ἐὰν μὴ ἀφῆτε ἕκαστος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ἀπὸ τῶν καρδιῶν ὑμῶν.” ^Γ1

19 ¹Καὶ ἐγένετο, ὅτε ἴετέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους, μετῆρεν ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὄρια τῆς Ἰουδαίας πέραν τοῦ Ἰορδάνου. ²Καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί, καὶ ἔθεράπευσεν αὐτοὺς ἐκεῖ.

³Καὶ προσῆλθον αὐτῷ Φαρισαῖοι, πειράζοντες αὐτὸν καὶ λέγοντες, ^Γ1 Ἐἰ ἔξιστιν ^Γ1 ἀπολύσαι τὴν γυναῖκα αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν αἰτίαν; ⁴Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, ^Γ1 Ὁὐκ ἀνέγνωτε ὅτι ὁ ποιήσας ἀπ' ἀρχῆς, ἄρσεν καὶ θῆλυ, ἐποίησεν αὐτούς; ⁵Καὶ εἶπεν, Ἐνεκα τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα ἴα καὶ τὴν μητέρα, ¹ καὶ ἴα κολληθήσεται ¹ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν; ⁶Ὡστε οὐκέτι εἰσὶν δύο, ἀλλὰ σὰρξ μία. Ὁ οὖν ὁ ἑθεὸς συνέζευξεν, ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω.” ⁷Λέγουσιν αὐτῷ, Τί οὖν Μωϋσῆς ἐνετείλατο ἴαδοῦναι βιβλίον ἀποστασίου καὶ ἀπολύσαι ἴαυτήν; ⁸Λέγει αὐτοῖς, ὅτι ἴα Μωϋσῆς πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν, ἐπέτρεψεν ὑμῖν ¹ ἀπολύσαι τὰς γυναῖκας ὑμῶν, ἀπ' ἀρχῆς δὲ οὐ γέγονεν οὕτως. ⁹ἴελέγω δὲ ὑμῖν ἴατι ὃς ἄν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἴα μὴ ἐπὶ πορνείᾳ, ¹ καὶ ἴαγαμῆσῃ ἄλλην, ¹ ἴαμοιχᾶται. ¹ ἴαΚαὶ ὁ ἀπολελυμένην γαμῶν μοιχᾶται.”¹

¹⁰Λέγουσιν ἴαυτῷ οἱ μαθηταί, ^Γ1 Ἐἰ οὕτως ἴα ἐστὶν ἡ αἰτία τοῦ ἀνθρώπου ¹ μετὰ τῆς γυναικός, οὐ συμφέρει γαμῆσαι. ¹¹Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Ὁὐ πάντες χωροῦσιν τὸν λόγον τούτον, ἀλλ' οἷς δέδοται. ¹²Εἰσὶν γὰρ εὐνοῦχοι, οἵτινες ἐκ κοιλίας μητρὸς ἐγεννήθησαν οὕτως, καὶ εἰσὶν εὐνοῦχοι οἵτινες εὐνουχίσθησαν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, καὶ εἰσὶν εὐνοῦχοι οἵτινες εὐνούχισαν ἑαυτοὺς διὰ τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν. Ὁ δυνάμενος χωρεῖν, χωρεῖτω.”

ἴαποδώσω σοι 01 03 | σοι ἀποδώσω 032 | ἀποδώσω 05¹ 30Γ - 01 03 04 | ου 05 032¹ 31Γ ουν 01 03 05 | δε 04 032¹ 33Γ και σε 01 03 04 032 | ουν ϖ25 | ουν και σε 05¹ 34Γ αυτω 01 04 032 | - 03 05¹ 35Γ - 01 03 05 | τα παραπτωματα αυτων 04 032¹ 1Γ ετελεσεν 01 03 032 | ετελλεν 04 | εαλαησεν 05¹ 3Γ - 01 03 04 | αυτω 05 032¹ Γ - 01 03 | ανθρωπω 04 05 032¹ 4Γ - 01 03 05 | αυτοις 04 032¹ 5Γ και την μητερα 01 03 05 | αυτου και την μητερα 04 | και την μητερα αυτου 032¹ Γ κολληθησεται 03 05 032 | προσκολληθησεται 01 04¹ 7Γ αυτην 03 04 032 | - 01 05¹ 8Γ μωυσης προς την σκληροκαρδιαν υμων επετρεψεν υμιν 01 03 04 | προς την σκληροκαρδιαν υμων επετρεψεν υμιν μωυσης 05 | μωυσης επετρεψεν προς την σκληροκαρδιαν υμων 032 | μωυσης επετρεψεν υμιν προς την σκληροκαρδιαν υμων 032a¹ 9Γ οτι 01 04 032 | - 03 05¹ Γ μη επι πορνεια 01 04 032 | παρεκτος λογου πορνειας 03 05¹ Γ γαμηση αλλην 01 05 032 | ποιει αυτην 03 | γαμηση αλλην ποιει αυτην 04¹ Γ μοιχεται 01 05 032 | μοιχευθηναι ϖ25 03 04¹ Γ και ο απολελυμενην γαμων μοιχεται 04 032 | - 01 05¹ | και ο απολελυμενην γαμησας μοιχεται 03 | ωσαυτως και ο γαμων απολελυμενην μοιχεται ϖ25¹ 10Γ αυτω ϖ71 03 04 05 032 | - ϖ25 01¹ Γ - ϖ71 01 03 | αυτου ϖ25 04 05 032¹ Γ εστιν η αιτια του ανθρωπου 01 03 04 032 | εστιν η αιτια του ανδρος 05 | εστιν αιτια του ϖ71¹

¹³Τότε προσηνέχθησαν αὐτῶ παιδιά, ἵνα τὰς χεῖρας ἐπιθῆ αὐτοῖς καὶ προσεύξηται· οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπέτιμησαν αὐτοῖς. ¹⁴Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν, “Ἄφετε τὰ παιδιά καὶ μὴ κωλύετε αὐτὰ ἐλθεῖν πρὸς με, τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν.” ¹⁵Καὶ ἐπιθεὶς ἰ τὰς χεῖρας αὐτοῖς, ¹ ἐπορεύθη ἐκεῖθεν.

¹⁶Καὶ ἰδοὺ, εἷς προσελθὼν ἰ αὐτῶ εἶπεν, ἰ “Διδάσκαλε, ἰ τί ἀγαθὸν ποιήσω, ἵνα ἰ σχῶ ζωὴν ἰ αἰώνιον;” ¹⁷Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῶ, “Τί με ἰ ἐρωτᾷς περὶ τοῦ ἀγαθοῦ; ἰ Ἐἷς ἐστὶν ὁ ἀγαθός. ἰ ἰ Εἰ δὲ θέλεις ἰ εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν, ἰ τήρει ἰ τὰς ἐντολάς.” ¹⁸Λέγει αὐτῶ, “Ποίας;” Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἰ εἶπεν, ἰ τὸ “Οὐ φονεύσεις, οὐ μοιχεύσεις, οὐ κλέψεις, οὐ ψευδομαρτυρήσεις, ¹⁹Τίμα τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα”, καὶ, “Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.” ²⁰Λέγει αὐτῶ ὁ νεανίσκος, “Πάντα Ταῦτα ἰ ἐφύλαξα· ἰ τί ἔτι ὑστερῶ;” ²¹Ἐφη αὐτῶ ὁ Ἰησοῦς, “Εἰ θέλεις τέλειος εἶναι, ὑπάγε πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα, καὶ δὸς πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν ἰ οὐρανοῖς, ἰ καὶ δεῦρο, ἀκολουθεῖ μοι.” ²²Ἀκούσας δὲ, ὁ νεανίσκος ἰ τὸν λόγον, ἰ ἀπῆλθεν λυπούμενος, ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά.

²³Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, “Ἀμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι πλούσιος δυσκόλως εἰσελεύσεται εἰς τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν. ²⁴Πάλιν δὲ λέγω ὑμῖν, ἰ εὐκόπωτέρον ἐστὶν κάμηλον ἰ διὰ τρήματος ῥαφίδος διελθεῖν ἰ ἢ πλούσιον εἰσελθεῖν εἰς τὴν Βασιλείαν τοῦ ἰ Θεοῦ.” ²⁵Ἀκούσαντες δὲ, οἱ μαθηταὶ ἐξεπλήσσοντο σφόδρα λέγοντες, “Τίς ἄρα δύναται σωθῆναι;” ²⁶Ἐμβλέψας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, “Παρὰ ἀνθρώποις τοῦτο ἀδύνατόν ἐστιν, παρὰ δὲ ἰ Θεῶ πάντα δυνατά.”

²⁷Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῶ, “Ἰδοὺ, ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἠκολουθήσαμεν σοι· τί ἄρα ἔσται ἡμῖν;” ²⁸Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, “Ἀμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι ὑμεῖς οἱ ἀκολουθήσαντές μοι ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ, ὅταν καθίσῃ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ἐπὶ θρόνον ὁδοῦ αὐτοῦ, καθήσεσθε καὶ ἰ ὑμεῖς ἰ ἐπὶ δώδεκα θρόνους, κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλάς τοῦ ἰσραὴλ. ²⁹Καὶ πᾶς ὅστις ἀφήκεν ἰ οἰκίας, ἢ ἰ ἀδελφούς, ἢ ἰ ἀδελφάς, ἢ πατέρα, ἢ μητέρα, ἢ ἰ γυναῖκα, ἢ ἰ τέκνα, ἢ ἰ ἀγρούς, ἢ ἰ ἔνεκεν τοῦ ἰ ἐμοῦ ὀνόματος, ἰ ἑκατονταπλασίονα ἰ λήμψεται καὶ ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσει. ³⁰Πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι, καὶ ἰ ἔσχατοι πρῶτοι. ἰ

20 ¹Ὁμοία γάρ ἐστὶν ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν ἀνθρώπῳ, οἰκοδεσπότη, ὅστις ἐξῆλθεν ἄμα πρῶτῖ μισθώσασθαι ἐργάτας εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. ²Συμφωνήσας δὲ μετὰ τῶν ἐργατῶν ἐκ δηναρίου τὴν ἡμέραν, ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. ³Καὶ ἐξελθὼν περὶ τρίτην ὥραν, εἶδεν ἄλλους ἐστῶτας ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀργούς· ⁴καὶ ἐκείνοις εἶπεν, “Ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα, ἰ καὶ ὁ ἐὰν ἦ δίκαιον, δώσω ὑμῖν.” ⁵Οἱ δὲ ἀπῆλθον. Πάλιν ἰ ἐξελθὼν περὶ ἰ ἕκτην καὶ ἐνάτην ὥραν, ἰ

¹⁵ἰ τας χειρας αυτοις 03 05 | αυτοις τας χειρας 04 032 | τας χειρας επ αυτους 01 ¹⁶αυτω ειπεν 01 03 | ειπεν αυτω 04 032 | λεγει αυτω 05 ¹⁷Γ - 01 03 05 | αγαθε 04 032 ¹⁸ἰ σχω ζωην 03 04 05 | ζωην 01 | ζωην εχω 032 ¹⁹Γ ερωτας περι του αγαθου 01 03 | λεγεις αγαθον ουδεις 04 032 | ερωτας περι αγαθου 05 ²⁰ἰ εἷς ἐστιν ὁ ἀγαθός 01 03 | ἀγαθός εἰ μὴ εἰς ὁ 04 032 | ἐστὶν ὁ ἀγαθός 03* | εἰς ἐστὶν ἀγαθός 05 ²¹Γ - 01 03 05 | θεος 04 032 ²²ἰ εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν 032 ²³ἰ 01 03 04 | εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν 032 | εἰς τὴν ζωὴν ελθειν 05 ²⁴ἰ τήρει 03 05 | τήρησον 01 04 032 ²⁵ἰ εἶπεν 01 04 05 032 | εφη 03 05 032 ²⁶ἰ εφύλαξα 01 03 | εφύλαξαμην εκ νεοτητος μου 04 032 | εφυλαξα εκ νεοτητος 05 ²⁷ἰ ουρανοις 03 04 05 | ουρανω 01 032 ²⁸ἰ τον λογον 04 05 032 | τον λογον τουτον 03 | - 01 ²⁹Γ - 03 05 032 | οτι 01 04 ³⁰ἰ δια τρηματος ραφιδος διελθειν 03 | δια τρηματος ραφιδος 01 | δια τρηματος ραφιδος διελθειν 05 | δια τρυμαλιας ραφιδος 04 | εισελθειν δια τρυπηματος ραφιδος 032 ³¹ἰ ὑμεῖς 03 04 032 | αυτοι 01 05 ³²ἰ οἰκίας 03 05 032 | - 01 04 ³³ἰ ἡ γυναικα 01 04 032 | - 03 05 ³⁴Γ - 01* 03 05 032 | ἡ οικιας 01 04 ³⁵ἰ ἑκατονταπλασιονα 01 04 032 | πολλαπλασιονα 03 | εκατονταπλασιον 05 ³⁶ἰ εσχατοι πρῶτοι 03 05 | πρῶτοι εσχατοι 01 | οι εσχατοι πρῶτοι 04 | εσχατοι εσονται πρῶτοι 032 ³⁷ἰ 4Γ - 03 05 032 | μου 01 04 ³⁸ἰ 5Γ - 03 032 | δε 01 04 05 ³⁹ἰ ἕκτην και ἐνατην ὡραν 01 03 04 032 | ὡραν ἕκτην και ἐνδεκατην 05* | ὡραν ἕκτην και ἐνατην 05 ¹

ἐποίησεν ὡσαύτως. ⁶Περὶ δὲ τὴν ἑνδεκάτην ⁷ἔξελθὼν, ¹εὔρεν ἄλλους ἐστῶτας, ¹καὶ λέγει αὐτοῖς, “Τί ὧδε ἐστήκατε ὅλην τὴν ἡμέραν ἀργοί;” ⁷Λέγουσιν αὐτῷ, “Ὅτι οὐδεὶς ἡμᾶς ἐμισθώσατο.” Λέγει αὐτοῖς, “Υπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα.” ¹⁸Ὁψίας δὲ γενομένης λέγει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος τῷ ἐπιτρόπῳ αὐτοῦ, “Κάλεσον τοὺς ἐργάτας καὶ ἀπόδος ¹αὐτοῖς ¹τὸν μισθὸν, ἀρχάμενος ἀπὸ τῶν ἐσχάτων ἕως τῶν πρώτων.” ⁹Καὶ ἐλθόντες ¹οἱ περὶ τὴν ἑνδεκάτην ὥραν, ἔλαβον ἀνὰ δηνάριον. ¹⁰Καὶ ἐλθόντες οἱ πρῶτοι ἐνόμισαν ὅτι πλεῖον λήμψονται, καὶ ἔλαβον ¹ἀνὰ δηνάριον καὶ αὐτοί. ¹¹Λαβόντες δὲ, ἐγόγγυζον κατὰ τοῦ οἰκοδεσπότη ¹²λέγοντες, ¹“Οὔτοι οἱ ἔσχατοι μίαν ὥραν ἐποίησαν, καὶ ἴσους ¹ἡμῖν αὐτοὺς ¹ἐποίησας, τοῖς βαστάσασιν τὸ βάρος τῆς ἡμέρας καὶ τὸν καύσωνα.” ¹³Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς ἐνὶ αὐτῶν εἶπεν, “Ἐταῖρε, οὐκ ἀδικῶ σε. Οὐχὶ δηναρίου συνεφώνησάς μοι; ¹⁴Ἄρον τὸ σὸν καὶ ὕπαγε. Θέλω δὲ ¹τούτῳ τῷ ἐσχάτῳ ¹δοῦναι ὡς καὶ σοί. ¹⁵“¹Ἡ ¹οὐκ ἔξεστίν μοι, ¹ὅ θέλω ποιῆσαι ¹ἐν τοῖς ἐμοῖς; ¹Ἡ ὁ ὀφθαλμὸς σου πονηρὸς ἐστίν, ὅτι ἐγὼ ἀγαθὸς εἰμι;” ¹⁶Οὕτως ἔσσονται οἱ ἔσχατοι πρῶτοι, καὶ οἱ πρῶτοι ἔσχατοι.” ¹

¹⁷Καὶ ἀναβαίνων ὁ ¹Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα, παρέλαβεν τοὺς δώδεκα ¹μαθητὰς ¹κατ’ ἴδιαν, καὶ ἐν τῇ ὁδῷ εἶπεν αὐτοῖς, ¹⁸“Ἴδου, ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ γραμματεῦσιν, καὶ κατακρινούσιν αὐτὸν ¹θανάτῳ, ¹⁹καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν, εἰς τὸ ἐμπαίξει, καὶ μαστιγῶσαι, καὶ σταυρῶσαι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ¹ἀναστήσεται.” ¹

²⁰Τότε προσῆλθεν αὐτῷ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου μετὰ τῶν υἱῶν αὐτῆς, προσκυνούσα καὶ αἰτοῦσά τι παρ’ αὐτοῦ. ²¹Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ, “Τί θέλεις;” Λέγει αὐτῷ, “Εἶπε ἵνα καθίσωσιν οὗτοι οἱ δύο υἱοί μου, εἷς ἐκ δεξιῶν ¹καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων σου ἐν τῇ βασιλείᾳ σου.” ²²Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ¹Ἰησοῦς εἶπεν, “Οὐκ οἶδατε τί αἰτεῖσθε. Δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ μέλλω πίνειν;” ¹Λέγουσιν αὐτῷ, “Δυνάμεθα.” ²³Λέγει αὐτοῖς, “Τὸ μὲν ποτήριόν μου πίεσθε, ¹τὸ δὲ καθίσει ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ εὐωνύμων, οὐκ ἔστιν ἐμὸν ¹δοῦναι, ἀλλ’ οἷς ἠτοίμασται ὑπὸ τοῦ Πατρός μου.”

²⁴Καὶ ἀκούσαντες, οἱ δέκα ἠγανάκτησαν περὶ τῶν δύο ἀδελφῶν. ²⁵Ὁ δὲ ¹Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτοὺς εἶπεν, ¹“Οἶδατε ὅτι οἱ ἄρχοντες τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν, καὶ οἱ μεγάλοι κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν. ²⁶Οὐχ οὕτως ¹ἔσται ¹ἐν ὑμῖν ἀλλ’ ὅς ἐάν θέλῃ ἐν ὑμῖν μέγας γενέσθαι, ἔσται ὑμῶν διάκονος, ²⁷καὶ ὅς ἂν θέλῃ ¹ἐν ὑμῖν εἶναι πρῶτος, ¹ἔσται ὑμῶν δοῦλος.” ²⁸Ὅσπερ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου οὐκ ἤλθεν διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.”

²⁹Καὶ ἐκπορευομένων αὐτῶν ἀπὸ Ἱεριχῶ, ἠκολούθησεν ¹αὐτῷ ¹ὄχλος πολὺς. ³⁰Καὶ ἰδοὺ, δύο τυφλοὶ καθήμενοι παρὰ τὴν ὁδόν, ἀκούσαντες ὅτι ¹Ἰησοῦς παράγει,

⁶Γ- 01 03 05 | ὠραν 04 032¹ Γ ἐξελθων 01 03 04 032 | εξηλθεν 01* 05¹ Γ- 01 03 05 | αργους 04 032¹ Γ- 01 03 05 | και ο εαν η δικαιον ληψεσθε 04 032¹ ⁸Γ αυτοις 03 05 032 | - 01 04¹ ⁹Γ και ελθοντες 01 04 032 | ελθοντες δε 03 05 | ελθοντες ουν 05¹ ¹⁰Γ ανα δηναριον και αυτοι 03 | το ανα δηναριον και αυτοι 01 | και αυτοι ανα δηναριον 05 032 | και αυτοι το ανα δηναριον 04¹ ¹²Γ- 01 03 05 | οτι 04 032¹ Γ ημιν αυτοις 03 04 032 | αυτοις ημιν 01 05 | ημιν αυτον 032*¹ ¹⁴Γ τουτω τω εσχατω 01 03 04 032 | τουτω ω εσχατω 01* | τω εσχατω τουτω 05¹ ¹⁵Γ η 01 04 032 | - 03 05¹ Γ ο θελω ποιησαι 01 03 05 | ποιησαι ο θελω 04 | ποιησαι ως θελω 032¹ ¹⁶Γ- 01 03 | πολλοι γαρ εισιν κλητοι ολιγοι δε εκλεκτοι 04 05 032¹ ¹⁷Γ μαθητας 03 04 032 | - 01 05¹ ¹⁸Γ θανατω 04 05 032 | εις θανατον 01 | - 03¹ ¹⁹Γ αναστησεται 03 05 032 | εγερθησεται 01 04¹ ²¹Γ- 01 03 | σου 04 05 032¹ ²²Γ- 01 03 05 | η το βαπτισμα ο εγω βαπτιζομαι βαπτισθηναι 04 032¹ ²³Γ- 01 03 05 | και το βαπτισμα ο εγω βαπτιζομαι βαπτισθησθε 04 032¹ Γ- 01 03 | τουτο 04 05 032¹ ²⁵Γ- ³⁴5^ν 01 03 04 | αυτοις 05 032¹ ²⁶Γ εσται 01 04 032 | εστιν 03 05¹ ²⁷Γ εν υμιν ειναι πρωτος ³⁴5^ν 01 04 05 | ειναι υμων πρωτος 03 | εν υμιν πρωτος ειναι 032¹ ²⁹Γ αυτω 01 03 04 05 032 | - ³⁴5^ν 01*¹ Γ οχλος πολυς 01 03 04 032 | οχλοι πολλοι ³⁴5^ν 05¹

ἔκραξαν λέγοντες, Ἔλεησον ἡμᾶς, Ὁ Κύριε, Ἰγιὲ Δαυίδ. ³¹Ὁ δὲ ὄχλος ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα σιωπήσωσιν. Οἱ δὲ μείζον ἔκραξαν λέγοντες, “Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς, Ἰγιὸς Δαυίδ.” ³²Καὶ στὰς, ὁ Ἰησοῦς ἐφώνησεν αὐτοὺς καὶ εἶπεν, “Τί θέλετε ποιήσω ὑμῖν;” ³³Λέγουσιν αὐτῷ, “Κύριε, ἵνα ἀνοιγῶσιν ἡμῶν οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν.” ³⁴Σπλαγχνισθεὶς δὲ, ὁ Ἰησοῦς ἤψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, καὶ εὐθέως ἀνέβλεψαν καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ.

21 ¹Καὶ ὅτε ἤγγισαν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ ἦλθον εἰς Βηθφαγή πρὸς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, τότε Ἰησοῦς ἀπέστειλεν δύο μαθητὰς λέγων αὐτοῖς, “Πορευέσθε εἰς τὴν κώμην, τὴν κατέναντι ὑμῶν, καὶ εὐθέως εὐρήσετε ὄνον δεδεμένην καὶ πῶλον μετ’ αὐτῆς λύσαντες ἀγάγετέ μοι. ³Καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἶπη τι, ἐρεῖτε, ὅτι Ὁ Κύριος αὐτῶν χρεῖαν ἔχει, εὐθὺς δὲ ἀποστελεῖ αὐτούς.” ⁴Τοῦτο δὲ ὄλον γέγονεν, ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος, ⁵“Εἶπατε τῇ θυγατρὶ Σιών, Ἰδοῦ, ὁ βασιλεὺς σου ἔρχεται σοι, πραῦς καὶ ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ ὄνον καὶ ἐπὶ πῶλον, υἱὸν ὑποζυγίου.” ⁶Πορευθέντες δὲ οἱ μαθηταί, καὶ ποιήσαντες καθὼς συνέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, ἤγαγον τὴν ὄνον καὶ τὸν πῶλον, καὶ ἐπέθηκαν ἐπ’ αὐτῶν τὰ ἱμάτια, καὶ ἔπεκαθισεν ἐπάνω αὐτῶν. ⁸Ὁ δὲ πλεῖστος ὄχλος ἔστρωσαν ἑαυτῶν τὰ ἱμάτια ἐν τῇ ὁδῷ, ἄλλοι δὲ ἔκοπτον κλάδους ἀπὸ τῶν δένδρων, καὶ ἔστρώννουν ἐν τῇ ὁδῷ. ⁹Οἱ δὲ ὄχλοι οἱ προάγοντες αὐτὸν καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον λέγοντες, “Ὡσαννὰ τῷ Υἱῷ Δαυίδ! Ἐὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου! Ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις!” ¹⁰Καὶ εἰσελθόντος αὐτοῦ εἰς Ἱεροσόλυμα, ἐσείσθη πᾶσα ἡ πόλις λέγουσα, “Τίς ἐστὶν οὗτος;” ¹¹Οἱ δὲ ὄχλοι ἔλεγον, “Οὗτός ἐστιν ὁ προφήτης Ἰησοῦς, ὁ ἀπὸ Ναζαρεθ τῆς Γαλιλαίας.”

¹²Καὶ εἰσῆλθεν Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερόν, καὶ ἐξέβαλεν πάντας τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν κατέστρεψεν, καὶ τὰς καθέδρας τῶν πωλούντων τὰς περιστεράς. ¹³Καὶ λέγει αὐτοῖς, “Γέγραπται, Ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς κληθήσεται, ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ποιεῖτε σπήλαιον ληστῶν.”

¹⁴Καὶ προσῆλθον αὐτῷ, τυφλοὶ καὶ χωλοὶ ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς. ¹⁵Ἰδόντες δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς, τὰ θαυμάσια ἃ ἐποίησεν, καὶ τοὺς παῖδας τοὺς κράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ καὶ λέγοντας, “Ὡσαννὰ τῷ Υἱῷ Δαυίδ”, ἠγανάκτησαν καὶ εἶπαν αὐτῷ, “Ἀκούεις τί οὗτοι λέγουσιν;” Ὁ δὲ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς, “Ναί, οὐδέποτε ἀνέγγυτε, ὅτι Ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων, κατηρτίσω αἶνον;” ¹⁷Καὶ καταλιπὼν αὐτούς, ἐξῆλθεν ἔξω τῆς πόλεως εἰς Βηθανίαν, καὶ ἠύλισθη ἐκεῖ.

¹⁸Πρῶτ’ δὲ ἐπανάγων εἰς τὴν πόλιν, ἐπέπεισεν. ¹⁹Καὶ ἰδὼν συκὴν μίαν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, ἦλθεν ἐπ’ αὐτήν καὶ οὐδὲν εὗρεν ἐν αὐτῇ, εἰ μὴ φύλλα μόνον, καὶ λέγει αὐτῇ, “Μηκέτι ἐκ σοῦ καρπὸς γένηται εἰς τὸν αἰῶνα.” Καὶ ἐξηράνθη παραχρῆμα ἡ συκὴ. ²⁰Καὶ ἰδόντες οἱ μαθηταὶ ἐθαύμασαν λέγοντες, “Πῶς παραχρῆμα ἐξηράνθη ἡ συκὴ;”

³⁰ελεησον ημας κυριε 345^v 04 032 | κυριε ελεησον ημας 03 | ελεησον ημας ιησου 01 | ελεησον ημας 05¹
³¹μειζον εκραξαν 03 05 | μειζον εκραζον 04 032 | πολλω εκραυγασαν 345 | πολλω μαλλον εκραξαν 01¹
 Ἰυιοσ 03 032 | υιε 04 05 | υιου 01¹ ³³οι οφθαλμοι ημων 03 05 | ημων οι οφθαλμοι 04 032 | οι οφθαλμοι υμων 01¹ ³⁴των οφθαλμων αυτων 01 04 032 | των ομματων αυτων 05 | των οφθαλμων αυτου 01* | αυτων των ομματων 03¹ Γ- 01 03 05 | αυτων οι οφθαλμοι 04 032¹ ²πορευεσθε 01 03 05 | πορευθητε 04 032¹ ³αποστελει 01 03 05 | αποστελλει 04 032¹ ⁴ολον 03 032 | - 01 04 05¹ ⁵επι 01 03 | - 04 05 032¹ ⁶συνεταξεν 03 04 05 | προσεταξεν 01 032¹ ⁷Γ- 01* 03 05 | αυτων 01 04 032¹ ⁸επεκαθισεν 03 04 | εκαθισαν 01 | εκαθητο 05 | εκαθισεν 032¹ ⁸εστρωννυον 03 04 032 | εστρωσαν 01 05¹ ⁹εκραζον 01 03 04 | εκραξαν 05 032¹ ¹²Γ- 01 03 | του θεου 04 05 032¹ ¹³ποιειτε 01 03 | εποιησατε 04 05 032¹ ¹⁶οτι 03 04 032 | - 01 05¹ ¹⁸επαναγων 03 04 | επαναγαγων 01 03* | παραγων 05 | υπαγων 032¹

²¹Ἀποκριθεὶς δὲ, ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, “Ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν καὶ μὴ διακριθῆτε, οὐ μόνον τὸ τῆς συκῆς ποιήσετε, ἀλλὰ ἴκαν' τῷ ὄρει τοῦτ' εἶπτε, Ἐπιπέσει καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν, γενήσεται. ²²Καὶ πάντα ὅσα ἴκαν' αἰτήσητε ἐν τῇ προσευχῇ πιστεύοντες, λήψετε.”

²³Καὶ ἐλθόντος αὐτοῦ εἰς τὸ ἱερὸν, προσῆλθον αὐτῷ διδάσκοντι οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ λέγοντες, “Ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς; Καὶ τίς σοι ἔδωκεν τὴν ἐξουσίαν ταύτην;” ²⁴Ἀποκριθεὶς δὲ, ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, “Ἐρωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ λόγον ἓνα, ὃν ἐὰν εἴπητέ μοι, κἀγὼ ὑμῖν ἐρῶ ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. ²⁵Τὸ βάπτισμα τὸ Ἰωάννου, πόθεν ἦν; Ἐξ οὐρανοῦ ἢ ἐξ ἀνθρώπων;” Οἱ δὲ διελογίζοντο παρ' ἑαυτοῖς λέγοντες, “Ἐὰν εἴπωμεν, Ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ ἡμῖν, Διὰ τί οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ;” ²⁶Ἐὰν δὲ εἴπωμεν, Ἐξ ἀνθρώπων, φοβούμεθα τὸν ὄχλον, πάντες γὰρ ὡς προφήτην ἔχουσιν τὸν Ἰωάννην.” ²⁷Καὶ ἀποκριθέντες τῷ Ἰησοῦ, εἶπον, “Οὐκ οἶδαμεν.” Ἐφη αὐτοῖς καὶ αὐτός, “Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.”

²⁸Τί δὲ ὑμῖν δοκεῖ; Ἄνθρωπος εἶχεν τέκνα δύο. Καὶ προσελθὼν τῷ πρώτῳ εἶπεν, Ἐπίπεσον, ὑπάγε σήμερον, ἐργάζου ἐν τῷ ἀμπελῶνι μου. ²⁹Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, Ἐθέλω ἕτερον μεταμελήθεις, ἀπῆλθεν. ³⁰Προσελθὼν δὲ τῷ ἐτέρῳ εἶπεν ὡσαύτως. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, Ἐγὼ, κύριε· καὶ οὐκ ἀπῆλθεν. ³¹Τίς ἐκ τῶν δύο ἐποίησεν τὸ θέλημα τοῦ πατρός;” Λέγουσιν, Ἦ ὁ πρῶτος.” Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “Ἀμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι οἱ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι προάγουσιν ὑμᾶς εἰς τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. ³²Ἦλθεν γὰρ Ἰωάννης πρὸς ὑμᾶς ἐν ὁδῷ δικαιοσύνης, καὶ οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ, οἱ δὲ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι ἐπίστευσαν αὐτῷ· ὑμεῖς δὲ ἰδόντες, οὐ μετεμελήθητε ὑστερον τοῦ πιστεῦσαι αὐτῷ.”

³³Ἄλλην παραβολὴν ἀκούσατε: ἄνθρωπος ἦν οἰκοδεσπότης, ὅστις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ φραγμὸν αὐτῷ περιέθηκεν, καὶ ὠρυξεν ἐν αὐτῷ ληνὸν, καὶ ὠκοδόμησεν πύργον, καὶ ἐξέδετο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησεν. ³⁴Ὅτε δὲ ἤγγισεν ὁ καιρὸς τῶν καρπῶν, ἀπέστειλεν τοὺς δούλους αὐτοῦ πρὸς τοὺς γεωργοὺς, λαβεῖν τοὺς καρποὺς αὐτοῦ. ³⁵Καὶ λαβόντες οἱ γεωργοὶ τοὺς δούλους αὐτοῦ, ὃν μὲν ἔδειραν, ὃν δὲ ἀπέκτειναν, ὃν δὲ ἐλιθοβόλησαν. ³⁶Πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους, πλείονας τῶν πρώτων, καὶ ἐποίησαν αὐτοῖς ὡσαύτως. ³⁷Ὑστερον δὲ ἀπέστειλεν πρὸς αὐτοὺς τὸν υἱὸν αὐτοῦ λέγων, Ἐντραπήσονται τὸν υἱόν μου. ³⁸Οἱ δὲ γεωργοὶ ἰδόντες τὸν υἱόν, εἶπον ἐν ἑαυτοῖς, Ὁὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· δεῦτε, ἀποκτείνωμεν αὐτὸν καὶ ἰσχυώμεν τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ. ³⁹Καὶ λαβόντες αὐτὸν, ἔξεβαλον ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος καὶ ἀπέκτειναν. ⁴⁰Ὅταν οὖν ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, τί ποιήσει τοῖς γεωργοῖς ἐκεῖνοις;” ⁴¹Λέγουσιν αὐτῷ, Κακοὺς κακῶς ἀπολέσει αὐτούς, καὶ τὸν ἀμπελῶνα

²¹Γκαν 01 03 04 | και 05 032¹ ²²Γαν 01 03 | εαν 04 032 | - 05¹ ²⁸μου 03 032 | - 01 04 05¹ ²⁹Γου θελω υστερον μεταμεληθεις απηλθεν 01 | εγω κυριε και ουκ απηλθεν 03 | ου θελω υστερον δε μεταμεληθεις απηλθεν 04 032 | ου θελω υστερον δε μεταμεληθεις απηλθεν εις τον αμπελωνα 05¹ ³⁰προσελθων δε τω δευτερω ειπεν ωσαυτως ο δε αποκριθεις ειπεν ου θελω υστερον μεταμεληθεις 03 | προσελθων δε τω ετερω ειπεν ωσαυτως εγω κυριε και ουκ 01 | και προσελθων τω ετερω ειπεν ωσαυτως ο δε αποκριθεις ειπεν εγω κυριε και ουκ 04 | προσελθων δε τω ετερω ειπεν ωσαυτως ο δε αποκριθεις ειπεν εγω κυριε υπαγω και ουκ 05 | και προσελθων τω ετερω ειπεν ωσαυτως ο δε απεκριθης ειπεν εγω κυριε και ουκ 032¹ ³¹Γ - 01 03 05 | αυτω 04 032¹ Γ πρωτος 01 04 032 | υστερος 03 | εσχατος 05¹ ³²Γου 01 04 032 | ουδε 03 | - 05¹ ³⁶παλιν 3104 03 04 032 | και παλιν 01 | παλιν ουν 05¹ ³⁸Γσχωμεν 01 03 05 | κατασχωμεν 04 032¹ ³⁹Γεξεβαλον εξω του αμπελωνος και απεκτειναν 03 04 032 | εβαλον εξω του αμπελωνος και απεκτειναν 01 | απεκτειναν και εξεβαλαν εξω του αμπελωνος 05¹

ἐκδώσεται ἄλλοις γεωργοῖς, οἵτινες ἀποδώσουσιν αὐτῷ τοὺς καρπούς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν.”

⁴²Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “Οὐδέποτε ἀνέγνωτε ἐν ταῖς Γραφαῖς, ‘Λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ ἔστιν θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν’; ⁴³Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν ὅτι ἄρθήσεται ἀφ’ ὑμῶν ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, καὶ δοθήσεται ἔθνη ποιοῦντι τοὺς καρπούς αὐτῆς. ⁴⁴Καὶ ὁ πεσὼν ἐπὶ τὸν λίθον τοῦτον, συνθλασθήσεται ἐφ’ ὃν δ’ ἂν πέσῃ, λικμήσει αὐτόν.”

⁴⁵Καὶ ἀκούσαντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι τὰς παραβολὰς αὐτοῦ, ἔγνωσαν ὅτι περὶ αὐτῶν λέγει. ⁴⁶Καὶ ζητοῦντες αὐτὸν κρατῆσαι, ἐφοβήθησαν ἵνα τοὺς ὄχλους, ἵνα ἐπειὶ ἵνα εἰς ἱεροσόλυμα προφήτην αὐτὸν εἶχον.

22 ¹Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς πάλιν εἶπεν ἵνα παραβολαῖς αὐτοῖς λέγων, ²“Ὡμοιωθῆ ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν ἀνθρώπῳ, βασιλεῖ, ὅστις ἐποίησεν γάμους τῷ υἱῷ αὐτοῦ. ³Καὶ ἀπέστειλεν τοὺς δούλους αὐτοῦ, καλέσαι τοὺς κεκλημένους εἰς τοὺς γάμους, καὶ οὐκ ἤθελον ἔλθειν. ⁴Πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους λέγων, ‘Ἐἴπατε τοῖς κεκλημένοις, “Ἴδου, τὸ ἄριστόν μου ἡτοίμακα, οἱ ταῦροί μου καὶ τὰ σιτιστὰ τεθυμένα, καὶ πάντα ἕτοιμα· δεῦτε εἰς τοὺς γάμους.”’ ⁵Οἱ δὲ ἀμελήσαντες ἀπῆλθον, ἵνα εἰς τὸν ἴδιον ἀγρόν, ὃς δὲ ἐπὶ τὴν ἐμπορίαν αὐτοῦ. ⁶Οἱ δὲ λοιποὶ κρατήσαντες τοὺς δούλους αὐτοῦ, ὕβρισαν καὶ ἀπέκτειναν. ⁷Ὁ δὲ βασιλεὺς ὠργίσθη, καὶ πέμψας τὰ στρατεύματα αὐτοῦ, ἀπώλεσεν τοὺς φονεῖς ἐκείνους, καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν ἐνέπρησεν. ⁸Τότε λέγει τοῖς δούλοις αὐτοῦ, “Ὁ μὲν γάμος ἕτοιμός ἐστιν, οἱ δὲ κεκλημένοι οὐκ ἦσαν ἄξιοι. ⁹Πορεύεσθε οὖν ἐπὶ τὰς διεξόδους τῶν ὁδῶν, καὶ ὅσους ἐὰν εὔρητε, καλέσατε εἰς τοὺς γάμους.” ¹⁰Καὶ ἐξελθόντες, οἱ δούλοι ἐκείνοι εἰς τὰς ὁδοὺς, συνήγαγον πάντας ἵνα οὓς εὔρον, πονηροὺς τε καὶ ἀγαθοὺς καὶ ἐπλήσθη ὁ γάμος ἵνα ἀνακειμένῳ. ¹¹Εἰσελθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς θεάσασθαι τοὺς ἀνακειμένους, εἶδεν ἐκεῖ ἄνθρωπον οὐκ ἐνδεδυμένον ἔνδυμα γάμου. ¹²καὶ λέγει αὐτῷ, “Ἐταῖρε, πῶς εἰσῆλθες ὧδε μὴ ἔχων ἔνδυμα γάμου;” Ὁ δὲ ἐφίμωθη. ¹³Τότε ὁ βασιλεὺς εἶπεν τοῖς διακόνοις, ‘Δῆσαντες αὐτοῦ ἵνα πόδας καὶ χεῖρας, ἵνα ἐκβάλετε αὐτὸν εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.’ ¹⁴Πολλοὶ γάρ εἰσιν κλητοὶ, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί.”

¹⁵Τότε πορευθέντες, οἱ Φαρισαῖοι συμβούλιον ἔλαβον ὅπως αὐτὸν παγιδεύσωσιν ἐν λόγῳ. ¹⁶Καὶ ἀποπέλλουσιν αὐτῷ τοὺς μαθητὰς αὐτῶν μετὰ τῶν Ἑρωδιανῶν λέγοντας, “Διδάσκαλε, οἶδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ, καὶ τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ διδάσκεις, καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός, οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων. ¹⁷Εἰπέ οὖν ἡμῖν, τί σοι δοκεῖ; Ἐξέστιν δοῦναι κῆνσον Καίσαρι ἢ οὐ;” ¹⁸Γινούσ δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πονηρίαν αὐτῶν εἶπεν, “Τί με πειράζετε, ὑποκριταί; ¹⁹Ἐπιδείξατέ μοι τὸ νόμισμα τοῦ κήνσου.” Οἱ δὲ προσήνεγκαν αὐτῷ δηνάριον. ²⁰Καὶ λέγει αὐτοῖς, ἵνα “Τίνος ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή;” ²¹Λέγουσιν, ἵνα “Καίσαρος.” Τότε λέγει αὐτοῖς, “Ἀπόδοτε

⁴³ ὅτι 04 05 032 | - 01 03¹ ⁴⁶ τους οχλους 03 05 032 | τον οχλον 01 04¹ ἵνα 01 03 05 | επειδι 04 032¹ ἵνα 01 03 | ως 04 05 032¹ ἵνα 01 03 05 | αυτοις εν παραβολαις 04 032 | παραβολαις αυτοις 01*¹ ἵνα 03 032 | ο 01 04 | οι 05¹ ⁷ ὁ δε βασιλευς 01 03 | και ακουσας ο βασιλευς εκεινος 04 032 | εκεινος ο βασιλευς ακουσας 05¹ ¹⁰ ους 01 03 05 | οσους 04 032¹ ἵνα γαμος 03 04 032 | νυμφων 01 03* | αγαμος των 05¹ ¹³ ἵνα ποδας και χειρας 01 03 | ποδας και χειρας αρατε αυτον 04 032 | αρατε αυτον ποδων και χειρων 05¹ ἵνα - 01 03 | και 04 05 032¹ ἵνα αυτον 01 03 05 | - 04 032¹ ²⁰ και λεγει αυτοις 01 03 032 | ο δε λεγει αυτοις 04 | λεγει αυτοις ο ιησους 05¹ ²¹ ἵνα - 01 03 | αυτω 05 032¹

οὖν τὰ Καίσαρος Καίσαρι, καὶ τὰ τοῦ Ἰησοῦ τῷ Ἰησοῦ.”²² Καὶ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν, καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἀπῆλθαν.

²³ Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ προσῆλθον αὐτῷ Σαδδουκαῖοι λέγοντες, μὴ εἶναι ἀνάστασιν, καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν ²⁴ λέγοντες, “Διδάσκαλε, Μωϋσῆς εἶπεν, “Ἐάν τις ἀποθάνῃ μὴ ἔχων τέκνα, ἐπιγαμβρεύσει ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἀναστήσει σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ.”²⁵ Ἦσαν δὲ παρ’ ἡμῖν ἑπτὰ ἀδελφοί· καὶ ὁ πρῶτος γήμας ἐτελεύτησεν, καὶ μὴ ἔχων σπέρμα, ἀφῆκεν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. ²⁶ Ὁμοίως καὶ ὁ δεύτερος, καὶ ὁ τρίτος, ἕως τῶν ἑπτὰ, ²⁷ ὕστερον δὲ πάντων, ἀπέθανεν ἡ γυνή. ²⁸ Ἐν τῇ ἀναστάσει οὖν, τίνος τῶν ἑπτὰ ἔσται γυνή; Πάντες γὰρ ἔσχον αὐτήν.”

²⁹ Ἀποκριθεὶς δὲ, ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, “Πλανᾶσθε, μὴ εἰδότες τὰς Γραφὰς, μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ Ἰησοῦ. ³⁰ Ἐν γὰρ τῇ ἀναστάσει, οὔτε γαμοῦσιν οὔτε γαμίζονται, ἀλλ’ ὡς ἄγγελοι Ἰησοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ εἰσιν. ³¹ Περὶ δὲ τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν, οὐκ ἀνέγνωτε τὸ ῥηθὲν ὑμῖν ὑπὸ τοῦ Ἰησοῦ λέγοντος, ³² “Ἐγώ εἰμι ὁ Θεὸς Ἀβραάμ, καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαὰκ, καὶ ὁ Θεὸς Ἰακώβ;” Οὐκ ἔστιν ὁ Θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων.” ³³ Καὶ ἀκούσαντες, οἱ ὄχλοι ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ.

³⁴ Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες ὅτι ἐφίμωσεν τοὺς Σαδδουκαίους, συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτό. ³⁵ Καὶ ἐπηρώτησεν εἷς ἐξ αὐτῶν, νομικὸς πειράζων αὐτόν, Ἰησοῦ ³⁶ “Διδάσκαλε, ποία ἐντολὴ μεγάλη ἐν τῷ νόμῳ;” ³⁷ Ὁ δὲ ἔφη αὐτῷ, ¹ “Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐν ὅλῃ καρδίᾳ σου, καὶ ἐν ὅλῃ ψυχῇ σου, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου.” ³⁸ Αὕτη ἐστὶν ἡ μεγάλη καὶ πρώτη ἐντολή. ³⁹ Δευτέρα Ἰησοῦ ¹ ὁμοία αὐτῇ, ¹ “Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.” ⁴⁰ Ἐν ταύταις ταῖς δυσὶν ἐντολαῖς, ὅλος ὁ νόμος κρέματα καὶ οἱ προφῆται.”

⁴¹ Συνηγμένων δὲ τῶν Φαρισαίων, ἐπηρώτησεν αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς ⁴² λέγων, “Τί ὑμῖν δοκεῖ περὶ τοῦ Χριστοῦ; Τίνος υἱὸς ἐστίν;” Λέγουσιν αὐτῷ, “Τοῦ Δαυὶδ.” ⁴³ Λέγει αὐτοῖς, “Πῶς οὖν Δαυὶδ ἐν Ἰησοῦ καλεῖ Κύριον αὐτόν;” λέγων, ⁴⁴ “Ἐἶπεν Κύριος τῷ Κυρίῳ μου, “Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποκάτω τῶν ποδῶν σου;”” ⁴⁵ Εἰ οὖν Δαυὶδ καλεῖ αὐτόν, “Κύριον”, πῶς υἱὸς αὐτοῦ ἐστίν;” ⁴⁶ Καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο ἀποκριθῆναι αὐτῷ λόγον, οὐδὲ ἐτόλμησέν τις ἀπ’ ἐκείνης τῆς ἡμέρας ¹ ἐπερωτῆσαι αὐτόν οὐκέτι.

23 ¹ Τότε Ἰησοῦς ἐλάλησεν ¹ τοῖς ὄχλοις καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ² λέγων, “Ἐπὶ τῆς Μωϋσέως καθέδρας ἐκάθισαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι. ³ Πάντα οὖν ὅσα ἂν εἴπωσιν ὑμῖν, ἴποιήσατε καὶ τηρεῖτε, ¹ κατὰ δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν, μὴ ποιεῖτε, λέγουσιν γὰρ καὶ οὐ ποιοῦσιν. ⁴ Δεσμεύουσιν δὲ φορτία βαρέα ¹ καὶ δυσβάστακτα, ¹ καὶ ἐπιτιθέασιν ἐπὶ τοὺς ὤμους τῶν ἀνθρώπων, αὐτοὶ δὲ τῷ δακτύλῳ αὐτῶν οὐ θέλουσιν κινῆσαι αὐτά. ⁵ Πάντα δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν, ποιοῦσιν πρὸς τὸ θεαθῆναι τοῖς ἀνθρώποις. Πλατύνουσι γὰρ τὰ φυλακτήρια αὐτῶν καὶ μεγαλύνουσι τὰ κράσπεδα. ⁶ Φιλοῦσι δὲ τὴν πρωτοκλισίαν ἐν τοῖς δείπνοις, καὶ τὰς πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς, ⁷ καὶ τοὺς ἀσπασμούς ἐν ταῖς ἀγοραῖς, καὶ καλεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, “Ραββί”. ¹ ⁸ Ὑμεῖς δὲ μὴ κληθῆτε “Ραββί”, εἷς γὰρ ἐστὶν Ἰησοῦς ὁ καθηγητὴς, ¹ πάντες δὲ ὑμεῖς ἀδελφοί

³⁰Γ - 03 05 | θεου 01 | του θεου 032¹ ³⁵Γ - 01 03 | και λεγων 05 032¹ ³⁷Γ εφη αυτω 01 03 | ιησους ειπεν αυτω 032 | εφη αυτω ιησους 05¹ ³⁹Γ - 01* 03 | δε 01 05 032¹ | ομοια αυτη 01 032 | ομοιως 03 | ομοια ταυτη 05¹ ⁴³Γ καλει κυριον αυτον 01 61461^v | καλει αυτον κυριον 05 | κυριον αυτον καλει 032 | καλει αυτον αυτον κυριον 03¹ ⁴⁶Γ ημερας 01 03 | ωρας 05 032¹ ¹Γ ο ιησους ελαλησεν 01 | ιησους ελαλησεν 03 032 | ελαλησεν ο ιησους 05¹ ³Γ ποιησατε και τηρειτε 01a 03 | τηρειν τηρειτε και ποιεите 032 | ποιησατε 01 | ποιεите και τηρειτε 05¹ ⁴Γ και δυσβαστακτα 03 032 | - 01 | και α δυσβαστακτα 05¹ ⁷Γ - 01 03 | ραββι 05 032¹ ⁸Γ υμων ο καθηγητης 01 05 | υμων ο διδασκαλος 03 | ο καθηγητης υμων 032¹

έστε. ⁹Καὶ ‘Πατέρα’ μὴ καλέσητε ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς, εἷς γάρ ἐστιν ἡ ὑμῶν ὁ Πατήρ ὁ οὐράνιος.¹ ¹⁰Μηδὲ κληθῆτε ‘Καθηγηταί’, ἵτι καθηγητῆς ὑμῶν ἐστιν εἷς,¹ ὁ ὁ Χριστός.¹¹ ¹¹Ὁ δὲ μεῖζων ὑμῶν ἔσται ὑμῶν διάκονος.¹² Ὅστις δὲ ὑψώσει ἑαυτὸν, ταπεινωθήσεται, καὶ ὅστις ταπεινώσει ἑαυτὸν, ὑψωθήσεται.

¹³Οὐαὶ ἡ δὲ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί! Ὅτι κλείετε τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων· ὑμεῖς γὰρ οὐκ εἰσέρχεσθε, οὐδὲ τοὺς εἰσερχομένους ἀφίετε εἰσελθεῖν. [[¹⁴Οὐαὶ δὲ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί, ὅτι κατεσθίετε τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν, καὶ προφάσει μακρᾶ προσευχόμενοι διὰ τοῦτο λήψεσθε περισσότερον κρίμα.]] ¹⁵Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί! Ὅτι περιάγετε τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηρὰν ποιῆσαι ἓνα προσήλυτον, καὶ ὅταν γένηται, ποιεῖτε αὐτὸν υἱὸν Γεέννης διπλότερον ὑμῶν.

¹⁶Οὐαὶ ὑμῖν, ὀδηγοὶ τυφλοὶ, οἱ λέγοντες, “Ὁς ἂν ὁμόση ἐν τῷ ναῶ, οὐδὲν ἐστιν, ὃς δ’ ἂν ὁμόση ἐν τῷ χρυσῷ τοῦ ναοῦ ὀφείλει.”¹⁷ Μωροὶ καὶ τυφλοὶ! Τίς γὰρ μεῖζων ἐστίν, ὁ χρυσὸς ἢ ὁ ναὸς ὁ ἁγιάσας¹ τὸν χρυσόν;¹⁸ Καί, “Ὁς ἂν ὁμόση ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ, οὐδὲν ἐστιν, ὃς δ’ ἂν ὁμόση ἐν τῷ δῶρῳ τῷ ἐπάνω αὐτοῦ ὀφείλει.”¹⁹ Ἔγωγε καὶ¹ τυφλοὶ! Τί γὰρ μεῖζων, τὸ δῶρον, ἢ τὸ θυσιαστήριον τὸ ἀγιάζον τὸ δῶρον;²⁰ Ὁ οὖν ὁμόσας ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ, ὀμνύει ἐν αὐτῷ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἐπάνω αὐτοῦ.²¹ Καὶ ὁ ὁμόσας ἐν τῷ ναῶ, ὀμνύει ἐν αὐτῷ καὶ ἐν τῷ ἁγίῳ κατοικοῦντι¹ αὐτόν.²² Καὶ ὁ ὁμόσας ἐν τῷ οὐρανῷ, ὀμνύει ἐν τῷ θρόνῳ τοῦ Θεοῦ καὶ ἐν τῷ καθημένῳ ἐπάνω αὐτοῦ.

²³Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί! Ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ ἥδυσμον, καὶ τὸ ἄνηθον, καὶ τὸ κύμινον, καὶ ἀφήκατε τὰ βαρύτερα τοῦ νόμου: τὴν κρίσιν, καὶ τὸ ἔλεος, καὶ τὴν πίστιν. Ταῦτα ἡ δὲ¹ ἔδει ποιῆσαι, κάκεῖνα μὴ ἄφειναι.¹ ²⁴Ὀδηγοὶ τυφλοὶ! Οἱ διυλίζοντες τὸν κώνωπα τὴν δὲ κάμηλον καταπίνοντες!

²⁵Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί! Ὅτι καθαρίζετε τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τῆς παροψίδος, ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ἡ¹ ἐξ¹ ἀρπαγῆς καὶ ἁκρασίας.¹ ²⁶Φαρισαῖε τυφλέ! Καθάρισον πρῶτον τὸ ἐντὸς τοῦ ποτηρίου καὶ τῆς παροψίδος, ἵνα γένηται καὶ τὸ ἔκτος¹ ἁγίων¹ καθαρὸν.

²⁷Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί! Ὅτι παρομοιάζετε τάφοις κεκονιαμένοις, οἵτινες ἔξωθεν μὲν φαίνονται ὡραῖοι, ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ὀστέων νεκρῶν καὶ πάσης ἀκαθαρσίας.²⁸ Οὕτως καὶ ὑμεῖς ἔξωθεν μὲν φαίνεσθε τοῖς ἀνθρώποις δίκαιοι, ἔσωθεν δὲ ἐστε μεστοὶ ὑποκρίσεως καὶ ἀνομίας.

²⁹Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί! Ὅτι οἰκοδομεῖτε τοὺς τάφους τῶν προφητῶν, καὶ κοσμεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν δικαίων³⁰ καὶ λέγετε, Ἐἴ ἡμεθα ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν πατέρων ἡμῶν, οὐκ ἂν ἡμεθα κοινωνοὶ αὐτῶν ἐν τῷ αἵματι τῶν προφητῶν.³¹ Ὡστε μαρτυρεῖτε ἑαυτοῖς ὅτι υἱοὶ ἐστε τῶν φονευσάντων τοὺς προφήτας.³² Καὶ ὑμεῖς πληρώσατε¹ τὸ μέτρον τῶν πατέρων ὑμῶν.³³ Ὁφεις, γεννήματα ἐχιδνῶν, πῶς φύγητε ἀπὸ τῆς κρίσεως τῆς Γεέννης;³⁴ Διὰ τοῦτο, ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω πρὸς ὑμᾶς προφήτας, καὶ σοφοὺς, καὶ γραμματεῖς. Ἐξ αὐτῶν ἀποκτενεῖτε καὶ σταυρώσατε, καὶ

⁹ ὁ πατήρ ὁ οὐράνιος 01 03 | ὁ πατήρ ὑμῶν ὁ ἐν οὐρανῶν 05 032¹ ¹⁰ ὅτι καθηγητῆς ὑμῶν ἐστὶν εἷς 03 | εἷς γὰρ ἐστὶν ὑμῶν ὁ καθηγητῆς 01 | ὅτι καθηγητῆς ὑμῶν ἐστὶν 05 | εἷς γὰρ ἐστὶν ὁ καθηγητῆς 032¹ ¹³ ἔγωγε καὶ 01 03 05 | - 01* 032¹ ¹⁴ [- 01 03 05 | * 032] ¹⁷ ἁγιάσας 01 03 05 | ἁγιάζων 04 032¹ ¹⁹ μωροὶ καὶ 03 04 032 | - 01 05¹ ²¹ κατοικοῦντι 01 03 | κατοικήσαντι 04 05 032¹ ²³ ἔδει 03 04 032 | - 01 05¹ ἄφειναι 01 03 | ἀφαιρεῖναι 04 05 032¹ ²⁵ ἐξ 01 03 032 | - 04 05¹ ἁκρασίας 01 03 05 | ἀδικίας 04 | ἀκρασίας ἀδικίας 032¹ ²⁶ ἐκτος 03 04 032 | ἐντος 01 | ἐξῶθεν 05¹ ἁγίων 01 04 032 | αὐτοῦ 03 05¹ ²⁷ οἵτινες 03 04 032 | - 01 05¹ ³⁰ λέγετε 03 04 | λεγεται 01 05 032¹ ³² πληρώσατε 01 04 032 | ἐπληρώσατε 03 05¹

ἐξ αὐτῶν μαστιγώσετε ἐν ταῖς συναγωγαῖς ὑμῶν,¹ καὶ διώξετε ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν·³⁵ ὅπως ἔλθῃ ἐφ' ὑμᾶς πᾶν αἷμα δίκαιον ἐκχυννόμενον ἐπὶ τῆς γῆς, ἀπὸ τοῦ αἵματος Ἀβελ τοῦ δικαίου, ἕως τοῦ αἵματος Ζαχαρίου Ἰουῖο Βαραχίου,¹ ὃν ἐφρονεύσατε μεταξὺ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ θυσιαστηρίου.³⁶ Ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ἡ ἤξει πάντα ταῦτα ἐπὶ τὴν γενεὰν ταύτην.

³⁷ Ἱερουσαλήμ, Ἱερουσαλήμ, ἡ ἄποκτείνουσα τοὺς προφήτας¹ καὶ λιθοβολοῦσα, τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν! Ποσάκις ἠθέλησα ἐπισυναγαγεῖν¹ τὰ τέκνα σου, ὃν τρόπον ὄρνις ἐπισυνάγει τὰ νοσσία ἑαυτῆς¹ ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ ἠθέλησατε.³⁸ Ἴδου, ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν ἔρημος!³⁹ Λέγω γὰρ ὑμῖν, οὐ μὴ με ἴδητε ἀπ' ἄρτι ἕως ἂν εἶπητε, Ἐὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου!”

24 ¹Καὶ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ἐπορεύετο, καὶ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐπιδειξάτι αὐτῷ τὰς οἰκοδομὰς τοῦ ἱεροῦ.² Ὁ δὲ ἄποκριθεὶς¹ εἶπεν αὐτοῖς, “Οὐ βλέπετε ἑαυτὰ πάντα;¹ Ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀφεθῇ ὧδε λίθος ἐπὶ λίθον, ὃς οὐ καταλυθῆσεται.”

³Καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ὄρους τῶν Ἐλαιῶν, προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ ἡ κατ' ἰδίαν λέγοντες, “Εἶπε ἡμῖν πότε ταῦτα ἔσται, καὶ τί τὸ σημεῖον τῆς σῆς παρουσίας καὶ συντελείας τοῦ αἰῶνος;”⁴ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, “Βλέπετε, μὴ τις ὑμᾶς πλανήσῃ.⁵ Πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες, Ἐγὼ εἰμι ὁ Χριστός, καὶ πολλοὺς πλανήσουσιν.⁶ Μελλήσετε δὲ ἀκούειν πολέμους, καὶ ἀκοὰς πολέμων. Ὁρᾶτε, μὴ θροεῖσθε· δεῖ γὰρ ἡ γενέσθαι, ἀλλ' οὕτω ἐστὶν τὸ τέλος.⁷ Ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν, καὶ ἔσονται ἑλιμοὶ καὶ σεισμοὶ¹ κατὰ τόπους.⁸ Πάντα δὲ ταῦτα ἀρχὴ ὧδίνων.

⁹Τότε παραδώσουσιν ὑμᾶς εἰς θλίψιν, καὶ ἀποκτενοῦσιν ὑμᾶς. Καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν,¹ διὰ τὸ ὄνομά μου.¹⁰ Καὶ τότε σκανδαλισθήσονται πολλοὶ, καὶ ἀλλήλους παραδώσουσιν καὶ μισήσουσιν ἀλλήλους.¹¹ Καὶ πολλοὶ ψευδοπροφήται ἔγερθήσονται¹ καὶ ἑπλανήσουσιν πολλοὺς.¹ ¹²Καὶ διὰ τὸ πληθυνθῆναι τὴν ἀνομίαν, ψυγήσεται ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν.¹³ Ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται.¹⁴ Καὶ κηρυχθήσεται ἑαυτοῦ τὸ εὐαγγέλιον¹ τῆς βασιλείας ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ, εἰς μαρτύριον πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν, καὶ τότε ἔξει τὸ τέλος.

¹⁵Ὅταν οὖν ἴδητε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως, τὸ ῥηθὲν διὰ Δανιὴλ τοῦ προφήτου, ἐστὸς ἐν τόπῳ ἁγίῳ (ὁ ἀναγινώσκων νοεῖτω),¹⁶ τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη,¹⁷ ὁ ἐπὶ τοῦ δώματος, μὴ καταβάτω ἄραι ἑαυτῶν ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ,¹⁸ καὶ ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ, μὴ ἐπιστρεψάτω ὀπίσω ἄραι τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ.¹⁹ Οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἔχουσαις, καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις.²⁰ Προσεύχεσθε

³⁴Γ καὶ ἐξ αὐτῶν μαστιγώσετε ἐν ταῖς συναγωγαῖς ὑμῶν 03 04 032 | καὶ ἐξ αὐτῶν μαστιγώσετε ἐν ταῖς συναγωγαῖς 377^v | ἐξ αὐτῶν καὶ μαστιγώσετε ἐν ταῖς συναγωγαῖς ὑμῶν 01 | - 05¹ 35^f ἰουῖο βαραχίου 03 04 05 032 | βαραχίου 377 | - 01¹ 36^f - 377 01 03 05 | οἱ 04 032¹ 37^f ἀποκτείνουσα τοὺς προφήτας 377^v 03 05 032 | ἀποκτείνουσα τοὺς προφήτας 04 | τοὺς προφήτας ἀποκτείνουσα 01¹ ἠθέλησα ἐπισυναγαγεῖν 03 04 05 032 | ἠθέλησα ἐπισυναγαγεῖν 377 | ἠθέλησα ἐπισυναγαγεῖν 01¹ ἑαυτῆς 01 03 05 032 | ἑαυτῆς 04 | - 03*¹ 2^f ἀποκριθεὶς 01 03 05 | ἰησοῦς 04 032¹ ἑαυτὰ πάντα 01 03 04 | πάντα ταῦτα 05 032 | ταῦτα 01*¹ 3^f - 01 03 05 | αὐτοῦ 04 032¹ 6^f - 01 03 05 | πάντα 04 032¹ 7^f ἑλιμοὶ καὶ σεισμοὶ 03 05 | ἑλιμοὶ καὶ λοιμοὶ καὶ σεισμοὶ 04 | σεισμοὶ καὶ λοιμοὶ 01 | λοιμοὶ καὶ ἑλιμοὶ καὶ σεισμοὶ 032¹ 9^f πάντων τῶν ἐθνῶν 03 032 | τῶν ἐθνῶν 01 | πάντων 04 | πάντων ἐθνῶν 05¹ 11^f ἐγερθήσονται 01 03 | ἐξεγερθήσονται 05 | ἀναστήσονται 032¹ ἑπλανήσουσιν πολλοὺς 03 05 | πολλοὺς πλανήσουσιν 01 | πλανήσουσιν 032¹ 14^f τοῦτο τὸ εὐαγγέλιον 01 03 032 | τὸ εὐαγγέλιον 370*^v | τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο 370^v 05¹ 15^f δανιὴλ 01 03 032 62335 | ἰσραὴλ 01* | δανιηλοῦ 05¹ 17^f τα 03 032 | τὶ 05 | τὸ 01¹

δὲ ἵνα μὴ γένηται ἡ φυγὴ ὑμῶν χειμῶνος, μηδὲ Ἰαββᾶτω.²¹ Ἔσται γὰρ τότε θλίψις μεγάλη, οἷα οὐ γέγονεν ἅπ' ἀρχῆς κόσμου ἕως τοῦ νῦν, οὐδ' οὐ μὴ γένηται.²² Καὶ εἰ μὴ ἐκολοβώθησαν αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σὰρξ, διὰ δὲ τοὺς ἐκλεκτοὺς, κολοβωθήσονται αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι.²³ Τότε ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ, Ἰδοὺ, ὦδε ὁ Ἰησοῦς, ἢ Ὡδε, μὴ πιστεύσητε.²⁴ Ἐγερθήσονται γὰρ ψευδοχριστοὶ καὶ ψευδοπροφῆται, καὶ δώσουσιν σημεῖα μεγάλα καὶ τέρατα, ὥστε Ἰπλανῆσαι εἰ δυνατόν καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς.²⁵ Ἰδοὺ, προεῖρηκα ὑμῖν.²⁶ Ἐὰν οὖν εἴπωσιν ὑμῖν, Ἰδοὺ, ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐστὶν, μὴ ἐξέλθητε. Ἰδοὺ, ἐν τοῖς ταμείοις, μὴ πιστεύσητε.²⁷ Ὡσπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ ἐξέρχεται ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ φαίνεται ἕως δυσμῶν, οὕτως ἔσται ἡ παρουσία τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου.²⁸ Ὃπου ἐάν ᾦ τὸ πτώμα, ἐκεῖ συναχθήσονται οἱ αἰετοί.

²⁹Εὐθέως δὲ μετὰ τὴν θλίψιν τῶν ἡμερῶν ἐκείνων, ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς, καὶ οἱ ἀστέρες πεσοῦνται ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται.³⁰ Καὶ τότε φανήσεται τὸ σημεῖον τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου ἐν οὐρανῷ, καὶ τότε κόψονται πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς, καὶ ὄψονται τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου, ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς.³¹ Καὶ ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ μετὰ σάλπιγγος φωνῆς μεγάλης, καὶ ἐπισυναΐξουσιν τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων, ἅπ' ἄκρων οὐρανῶν ἕως ἄκρων αὐτῶν.

³²Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς, μάθετε τὴν παραβολὴν: ὅταν ἦδη ὁ κλάδος αὐτῆς γένηται ἀπαλὸς καὶ τὰ φύλλα ἔκφυη, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος.³³ Οὕτως καὶ ὑμεῖς ὅταν ἴδῃτε ταῦτα πάντα, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς ἐστὶν ἐπὶ θύραις.³⁴ Ἀμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη, ἕως ἂν πάντα ταῦτα γένηται.³⁵ Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσεται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσιν.¹

³⁶Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ ὥρας οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι τῶν οὐρανῶν, οὐδὲ ὁ Υἱός, εἰ μὴ ὁ Πατὴρ μόνος.³⁷ Ὡσπερ γὰρ αἱ ἡμέραι τοῦ Νῶε, οὕτως ἔσται ἡ παρουσία τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου.³⁸ Ὡς γὰρ ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις ταῖς πρὸ τοῦ κατακλισμοῦ τρώγοντες καὶ πίνοντες, γαμοῦντες καὶ γαμίζοντες, ἄχρι ἧς ἡμέρας εἰσηλθεν, Νῶε εἰς τὴν κιβωτόν.³⁹ Καὶ οὐκ ἔγνωσαν, ἕως ἦλθεν ὁ κατακλισμὸς καὶ ἦρεν ἅπαντας, οὕτως ἔσται ἡ παρουσία τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου.⁴⁰ Τότε ἔσονται δύο ἐν τῷ ἀγρῷ, εἷς παραλαμβάνεται, καὶ εἷς ἀφίεται.⁴¹ Δύο ἀλήθουςαι ἐν τῷ μύλῳ, μία παραλαμβάνεται, καὶ μία ἀφίεται.⁴² Γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἴδατε ποῖα ἡμέρα ὁ Κύριος ὑμῶν ἔρχεται.⁴³ Ἐκεῖνο δὲ γινώσκετε ὅτι εἰ ἦδει ὁ οἰκοδεσπότης, ποῖα φυλακῆ ὁ κλέπτης ἔρχεται, ἐγρηγόρησεν ἂν, καὶ οὐκ ἂν εἶασεν διορυγῆναι τὴν οἰκίαν αὐτοῦ.⁴⁴ Διὰ τοῦτο καὶ, ὑμεῖς γίνεσθε ἕτοιμοι, ὅτι ἢ οὐ δοκεῖτε ὥρα, ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ἔρχεται.

⁴⁵Τίς ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς δοῦλος καὶ φρόνιμος, ὃν κατέστησεν ὁ κύριος ἐπὶ τῆς οἰκτείας αὐτοῦ, τοῦ δοῦναι αὐτοῖς τὴν τροφήν ἐν καιρῷ; ⁴⁶Μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος, ὃν ἐλθὼν ὁ κύριος αὐτοῦ εὐρήσει οὕτως ποιοῦντα.⁴⁷ Ἀμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι ἐπὶ

²⁰Γ σαββατω 01 03 032 | σαββατου 05 62335¹ ²¹Γ γεγονεν 03 032 | εγενετο 01 05¹ ³⁰Γ ου 01 03 | - 05 032¹

²⁴Γ μεγαλα 03 05 032a | - 01 032¹ ¹Γ πλανησαι 03 032 | πλανηθησαι 01 05¹ ³⁰Γ τοτε κοψονται 03 032 | κοψονται 01 | κοψονται τοτε 05¹ ³¹Γ φωνης 03 | - 01 032 | και φωνης 05¹ ³²Γ εκφυη γινωσκετε 01 03 | εκφυη γινωσκεται 05 | εκφυει γινωσκεται 032¹ ³⁴Γ οτι 03 05 | - 01 032¹ ³⁵Γ ο ουρανος και η γη παρελευσεται οι δε λογοι μου ου μη παρελθωσιν 03 05 | ο ουρανος και η γη παρελευσονται οι δε λογοι μου ου μη παρελθωσιν 032 | - 01¹ ³⁷Γ γαρ 03 05 | δε 01 032¹ ³⁸Γ ταις 01 032 | εκειναις ταις 03 | εκειναις 05¹ ⁴³Γ γινωσκετε 01 03 | γινωσκεται 05 032¹ ⁴⁵Γ οικτειας 03 032 | θεραπειας 05 | οικιας 01¹

πᾶσιν τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ, καταστήσει αὐτόν. ⁴⁸Ἐὰν δὲ εἶπῃ ὁ κακὸς δούλος ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, ‘Χρονίζει μου ὁ κύριος’, ^Γ ¹ ⁴⁹καὶ ἄρξῃται τύπτειν τοὺς συνδούλους ἑαυτοῦ, ἐσθίῃ ^Γ ¹ ^{δὲ} ¹ καὶ πίνη μετὰ τῶν μεθυόντων, ⁵⁰ἤξει ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἐν ἡμέρᾳ ἣ οὐ προσδοκᾷ, καὶ ἐν ὥρᾳ ἣ οὐ γινώσκει, ⁵¹καὶ διχοτομήσει αὐτόν, καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ὑποκριτῶν θήσει· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

25 ¹Τότε ὁμοιωθήσεται ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν δέκα παρθένοις, αἵτινες λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας αὐτῶν ἐξῆλθον εἰς ὑπάντησιν τοῦ νυμφίου. ²Πέντε δὲ ἐξ αὐτῶν ἦσαν μωραὶ, καὶ πέντε φρόνιμοι. ³Αἱ γὰρ ¹ μωραὶ λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας αὐτῶν, οὐκ ἔλαβον μεθ’ ἑαυτῶν ἔλαιον· ⁴αἱ δὲ φρόνιμοι ἔλαβον ἔλαιον ἐν τοῖς ἀγγείοις, ^Γ ¹ μετὰ τῶν λαμπάδων ἑαυτῶν. ⁵Χρονίζοντος δὲ τοῦ νυμφίου, ἐνύσταξαν πᾶσαι καὶ ἐκάθευδον. ⁶Μέσης δὲ νυκτὸς, κραυγὴ γέγονεν, ‘Ἴδου, ὁ νυμφίος!’ ^Γ ¹ ^{Ἐξέρχεσθε} ¹ εἰς ἅπαντησιν. ⁷Τότε ἠγέρθησαν πᾶσαι αἱ παρθένοι ἐκεῖναι, καὶ ἐκόσμησαν τὰς λαμπάδας ἑαυτῶν. ⁸Αἱ δὲ μωραὶ ταῖς φρονίμοις εἶπον, ‘Δότε ἡμῖν ἐκ τοῦ ἐλαίου ὑμῶν, ὅτι αἱ λαμπάδες ἡμῶν σβέννυνται.’ ⁹Ἀπεκρίθησαν δὲ αἱ φρόνιμοι λέγουσαι, ‘Μήποτε οὐ ^Γ ¹ ^{μη} ¹ ἄρκῃσθε ἡμῖν καὶ ὑμῖν· πορεύεσθε ^Γ ¹ ^{μᾶλλον} πρὸς τοὺς πωλοῦντας, καὶ ἀγοράσατε ἑαυταῖς.’ ¹⁰Ἀπερχομένων δὲ αὐτῶν ἀγοράσαι, ἦλθεν ὁ νυμφίος, καὶ αἱ ἔτοιμοι εἰσῆλθον μετ’ αὐτοῦ εἰς τοὺς γάμους, καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα. ¹¹‘Υστερον δὲ ^Γ ¹ ^{ἔρχονται} ¹ καὶ αἱ λοιπαὶ παρθένοι λέγουσαι, ‘Κύριε, κύριε, ἄνοιξον ἡμῖν!’ ¹²Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, ‘Ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, οὐκ οἶδα ὑμᾶς.’ ¹³Γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἶδατε τὴν ἡμέραν, οὐδὲ τὴν ὥραν.

¹⁴Ὡσπερ ^Γ ¹ ^{γὰρ} ¹ ἄνθρωπος ἀποδημῶν, ἐκάλεσεν τοὺς ἰδίους δούλους, καὶ παρέδωκεν αὐτοῖς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. ¹⁵Καὶ ᾧ μὲν ἔδωκεν πέντε τάλαντα, ᾧ δὲ δύο, ᾧ δὲ ἓν, ἐκάστῳ κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν, καὶ ἀπεδήμησεν εὐθέως. ¹⁶Πορευθεὶς, ^Γ ¹ ὁ τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν, ἠργάσατο ἐν αὐτοῖς καὶ ^Γ ¹ ^{ἐκέρδησεν} ¹ ἄλλα πέντε τάλαντα. ¹⁷Ὡσαύτως καὶ ὁ τὰ δύο, ^Γ ¹ ^{ἐκέρδησεν} ¹ ἄλλα δύο. ¹⁸Ὁ δὲ τὸ ἓν λαβὼν, ἀπελθὼν ὠρυξεν ^Γ ¹ ^{γῆν} ¹ καὶ ἔκρυψεν τὸ ἀργύριον τοῦ κυρίου αὐτοῦ. ¹⁹Μετὰ δὲ ^Γ ¹ ^{πολὸν} ¹ χρόνον, ¹ ἔρχεται ὁ κύριος τῶν δούλων ἐκείνων, καὶ συναίρει λόγον μετ’ αὐτῶν. ²⁰Καὶ προσελθὼν ὁ, τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν, προσήνεγκεν ἄλλα πέντε τάλαντα λέγων, ‘Κύριε, πέντε τάλαντά μοι παρέδωκας, ἴδε, ἄλλα πέντε τάλαντα ἐκέρδησα.’ ^Γ ¹ ²¹Ἐφη ^Γ ¹ αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ, ‘Εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ! Ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω· εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου.’ ²²Προσελθὼν ^Γ ¹ καὶ ὁ τὰ δύο τάλαντα ^Γ ¹ εἶπεν, ‘Κύριε, δύο τάλαντά μοι παρέδωκας, ἴδε, ἄλλα δύο τάλαντα ἐκέρδησα.’ ^Γ ¹ ²³Ἐφη αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ, ‘Εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ! Ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω· εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου.’ ²⁴Προσελθὼν δὲ καὶ ὁ τὸ ἓν τάλαντον εἰληφώς εἶπεν, ‘Κύριε, ἔγνωνα σε, ὅτι σκληρὸς εἶ ἄνθρωπος, θερίζων ὅπου οὐκ ἔσπειρας, καὶ συναγών ^Γ ¹ ^{ὄθεν} ¹ οὐ διεσκόρπισας. ²⁵Καὶ φοβηθεὶς ἀπελθὼν, ἔκρυψα

⁴⁸Γ- 01 03 | ελθειν 04 05 032¹ ⁴⁹Γ αυτοσ εσθιη 03 04^ν 05 | εσθιειν 032 | εαυτου εσθιη 01¹ ^Γ ^{δε} 01 03 05 | τε 04 032¹ ³Γ αι γαρ 01 03 04 | αιτινες 032 | αι συν 05¹ ⁴Γ- 01 03 05 | αυτων 04 032¹ ^Γ ^{εαυτων} 01 03 | αυτων 05 032 | - 04¹ ⁶Γ εξερχεσθε 01 03 04 05 | ερχεται εξερχεσθε 032 | εξερχεται 05*¹ ^Γ ^{απαντησιν} 01 03 | απαντησιν αυτου 02 05 032 | συναντησιν αυτω 04¹ ⁹Γ μη 03 04 05 032 | - 01 02¹ ^Γ - 01 02 03 05 | δε 04 032¹ ¹¹Γ ερχονται 01 02 03 04 | ηλθον 05 032¹ ¹⁴Γ γαρ ³35 01 02 03 04 | - 05 032¹ ¹⁶Γ- 01 03 | δε 02 04 05 032¹ ^Γ ^{εκερδησεν} 02* 03 04 05 | εποιησεν 01 02 032¹ ¹⁷Γ εκερδησεν 01 03 04 | εκερδησεν και αυτος 02 032 | και αυτος εκερδησεν 05¹ ¹⁸Γ γην 01 03 | εν τη γη 02 05 032 | την γην 04¹ ¹⁹Γ πολων χρονον 01 03 04 05 | χρονον πολων 02 | χρονον τινα 032¹ ²⁰Γ- ³35^ν 01 03 05 | επ αυτοις 02 04 032¹ ²¹Γ- ³35 01 03 04 05 | δε 02 032¹ ²²Γ- ³35^ν 01 03 | δε 02 04 05 032¹ ^Γ - ³35 02 03 04 032 | λαβων 01 05¹ ^Γ - ³35 01 03 05 | επ αυτοις 02 04 032¹ ²⁴Γ ^{οθεν} 01 02 03 04 | οπου 05 032¹

τὸ τάλαντόν σου ἐν τῇ γῆ. Ἴδε, ἔχεις τὸ σόν.²⁶ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ κύριος αὐτοῦ εἶπεν αὐτῷ, Ἐπισημῶς Δούλε καὶ ὀκνηρέ! Ἴδεις ὅτι θερίζω ὅπου οὐκ ἔσπειρα, καὶ συνάγω ὅθεν οὐ διεσκόρπισα;²⁷ Ἔδει σε οὖν βαλεῖν τὰ ἀργύριά μου τοῖς τραπεζίταις, καὶ ἐλθὼν, ἐγὼ ἐκομισάμην ἂν τὸ ἐμόν σὺν τόκῳ.²⁸ Ἄρατε οὖν ἀπ' αὐτοῦ τὸ τάλαντον, καὶ δότε τῷ ἔχοντι τὰ δέκα τάλαντα.²⁹ Τῷ γὰρ ἔχοντι ἵπαντι¹ δοθήσεται καὶ περισσευθήσεται, ἵ τοῦ δὲ ἵ μη ἔχοντος, καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ.³⁰ Καὶ τὸν ἀχρεῖον δοῦλον, ἔκβάλετε¹ εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον. Ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

³¹ Ὄταν δὲ ἔλθῃ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ, τότε καθίσει ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ.³² Καὶ συναχθήσονται ἔμπροσθεν αὐτοῦ πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἀφοριεῖ αὐτούς ἀπ' ἀλλήλων, ὥσπερ ὁ ποιμὴν ἀφορίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ τῶν ἐρίφων.³³ Καὶ στήσει τὰ μὲν πρόβατα ἐκ δεξιῶν ἵ αὐτοῦ, τὰ δὲ ἐρίφια ἐξ εὐωνύμων.¹ ³⁴ Τότε ἐρεῖ ὁ Βασιλεὺς τοῖς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ Πατρός μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου.³⁵ Ἐπείνασα γὰρ καὶ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, ἐδίψησα καὶ ἐποτίσατέ με, ξένος ἤμην καὶ συνηγάγετέ με,³⁶ γυμνὸς καὶ περιεβάλετέ με, ἡσθένησα καὶ ἐπεσκέψασθέ με, ἐν φυλακῇ ἤμην καὶ ἤλθατε πρὸς με.³⁷ Τότε ἀποκριθήσονται αὐτῷ οἱ δίκαιοι λέγοντες, Κύριε, πότε σε εἶδομεν πεινῶντα καὶ ἐθρέψαμεν, ἢ διψῶντα καὶ ἐποτίσαμεν;³⁸ Πότε δὲ σε εἶδομεν ξένον καὶ συνηγάγομεν, ἢ γυμνὸν καὶ περιεβάλομεν;³⁹ Πότε δὲ σε εἶδομεν ἵ ἀσθενῆ¹ ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ ἤλθομεν πρὸς σε;⁴⁰ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Βασιλεὺς ἐρεῖ αὐτοῖς, Ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε.⁴¹ Τότε ἐρεῖ καὶ τοῖς ἐξ εὐωνύμων, Πορεύεσθε ἀπ' ἐμοῦ κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον, τὸ ἡτοιμασμένον τῷ διαβόλῳ καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ.⁴² Ἐπείνασα γὰρ καὶ οὐκ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, καὶ ἐδίψησα καὶ οὐκ ἐποτίσατέ με,⁴³ ξένος ἤμην καὶ οὐ συνηγάγετέ με, ἵ γυμνὸς καὶ οὐ περιεβάλετέ με,¹ ἀσθενὴς καὶ ἐν φυλακῇ καὶ οὐκ ἐπεσκέψασθέ με.⁴⁴ Τότε ἀποκριθήσονται ἵ καὶ ἵ αὐτοὶ λέγοντες, Κύριε, πότε σε εἶδομεν πεινῶντα, ἢ διψῶντα, ἢ ξένον, ἢ γυμνὸν, ἢ ἀσθενῆ, ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ οὐ διηκονήσαμεν σοι;⁴⁵ Τότε ἀποκριθήσεται αὐτοῖς λέγων, Ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον οὐκ ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἐλαχίστων, οὐδὲ ἐμοὶ ἐποιήσατε.⁴⁶ Καὶ ἀπελεύσονται οὗτοι εἰς κόλασιν αἰώνιον, οἱ δὲ δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον.”

26 ¹ Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ἵ ὁ Ἰησοῦς πάντας τοὺς λόγους τούτους,¹ εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ,² Ὅϊδατε ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας τὸ Πάσχα γίνεται, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς τὸ σταυρωθῆναι.”

³ Τότε συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως, τοῦ λεγομένου Καϊάφα,⁴ καὶ συνεβουλεύσαντο ἵνα τὸν Ἰησοῦν δόλω κρατήσωσιν καὶ ἀποκτείνωσιν.⁵ Ἐλεγον δέ, ἵ Μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, ἵνα μὴ θόρυβος γένηται ἐν τῷ λαῷ.”

⁶ Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γενομένου ἐν Βηθανίᾳ ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ,⁷ προσῆλθεν αὐτῷ γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου ἵ βαρυτίμου,¹ καὶ κατέχεεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς

²⁷ τα ἀργυρία 01 03 032 | το ἀργυριον 02 04 05¹ ²⁹ παντι 01 02 03 04 | - 05 032¹ ἵ τοῦ δε 01 03 05 | ἀπο δε τοῦ 02 04 032¹ ³⁰ ἐκβάλετε 01 02 03 032 | ἐκβάλλετε 04 | βαλλεται ἐξω 05¹ ³¹ - 01 03 05 | ἀγιοι 02 032¹ ³³ αὐτου τὰ δε ἐριφια ἐξ εὐωνύμων 03 05 032 | τα δε ἐριφια ἐξ εὐωνύμων αὐτου 01 | τα δε ἐριφια ἐξ εὐωνύμων 02¹ ³⁹ ἀσθενῆ 01 02 032 | ἀσθενουσα 03 05¹ ⁴³ γυμνος καὶ οὐ περιεβαλετε με 02 03 05 032 | καὶ γυμνος ἤμην καὶ οὐ περιεβαλετε με 345^v | - 01¹ ⁴⁴ καὶ 345 02 03 05 032 | αὐτω 01* | - 01¹ ¹ ἵ ἰησοῦς παντας τοὺς λογους τούτους 01 02 03 05 | τοὺς λογους τούτους ὁ ἰησοῦς παντας 345^v | ὁ ἰησοῦς παντας τοὺς λογους τοὺς 032¹ ⁷ βαρυτιμου 03 032 | πολυτιμου 01 02 05¹

αὐτοῦ ἀνακειμένον. ⁸Ἰδόντες δὲ, οἱ μαθηταὶ Ἦ ἡγανάκτησαν λέγοντες, “Εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη;” ⁹Ἐδύνατο γὰρ τοῦτο πραθῆναι πολλοῦ καὶ δοθῆναι πτωχοῖς.” ¹⁰Γνοὺς δὲ, ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, “Τί κόπους παρέχετε τῇ γυναικί; Ἔργον γὰρ καλὸν ἠργάσατο εἰς ἐμέ. ¹¹Πάντοτε γὰρ τοὺς πτωχοὺς ἔχετε μεθ’ ἑαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. ¹²Βαλοῦσα γὰρ αὕτη τὸ μύρον τοῦτο ἐπὶ τοῦ σώματός μου, πρὸς τὸ ἐνταφιάσαι με ἐποίησεν. ¹³Ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ὅπου ἔαν κηρυχθῆ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ, λαληθήσεται καὶ ὁ ἐποίησεν αὕτη εἰς μνημόσυνον αὐτῆς.”

¹⁴Τότε πορευθεὶς εἰς τῶν δώδεκα, Ἦ λεγόμενος Ἰούδας Ἰσκαριώτης Ἦ πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς ¹⁵εἶπεν, “Τί θέλετέ μοι δοῦναι, κἀγὼ ὑμῖν παραδώσω αὐτόν;” Οἱ δὲ ἔστησαν αὐτῷ τριάκοντα Ἦ ἀργύρια. ¹⁶Καὶ ἀπὸ τότε ἐζήτει εὐκαιρίαν, ἵνα αὐτόν παραδῷ.

¹⁷Τῇ δὲ πρώτῃ τῶν Ἀζύμων, προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ λέγοντες, “Ποῦ θέλεις ἐτοιμάσωμέν σοι φαγεῖν τὸ Πάσχα;” ¹⁸Ὁ δὲ εἶπεν, “Υπάγετε εἰς τὴν πόλιν πρὸς τὸν δεῖνα καὶ εἶπατε αὐτῷ, “Ὁ διδάσκαλος λέγει, “Ὁ καιρὸς μου ἐγγύς ἐστιν· πρὸς σὲ ποιῶ τὸ Πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου.”” ¹⁹Καὶ ἐποίησαν οἱ μαθηταὶ ὡς συνέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἠτοίμασαν τὸ Πάσχα.

²⁰Ὀψίας δὲ γενομένης, ἀνέκειτο μετὰ τῶν δώδεκα, Ἦ ²¹καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν εἶπεν, “Ἀμὴν, λέγω ὑμῖν Ἦ ὅτι Ἦ εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με.” ²²Καὶ λυπούμενοι σφόδρα, ἤρξαντο λέγειν Ἦ αὐτῷ Ἦ εἷς ἕκαστος, αὐτῶν, Ἦ “Μῆτι ἐγὼ εἰμι, Ἦ Κύριε;” ²³Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, “Ὁ ἐμβάψας μετ’ ἐμοῦ τὴν χεῖρα ἐν τῷ τρυβλίῳ, οὗτός με παραδώσει. ²⁴Ὁ μὲν Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ὑπάγει καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ, οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκεῖνῳ δι’ οὗ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου παραδίδοται. Καλὸν ἦν αὐτῷ, εἰ οὐκ Ἦ γεννήθη Ἦ ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος.” ²⁵Ἀποκριθεὶς δὲ Ἰούδας, ὁ παραδίδους αὐτόν εἶπεν, “Μῆτι ἐγὼ εἰμι, Ἦ Ραββί;” Λέγει αὐτῷ, Ἦ “Σὺ εἶπας.”

²⁶Ἐσθιόντων δὲ αὐτῶν, λαβὼν ὁ Ἰησοῦς ἄρτον, καὶ Ἦ εὐλογήσας Ἦ ἔκλασεν Ἦ καὶ Ἦ δούς Ἦ τοῖς μαθηταῖς εἶπεν, “Λάβετε, φάγετε, τοῦτο ἐστιν τὸ σῶμά μου.” ²⁷Καὶ λαβὼν ποτήριον καὶ εὐχαριστήσας, ἔδωκεν αὐτοῖς λέγων, “Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες, ²⁸τοῦτο γὰρ ἐστιν τὸ αἷμά μου τῆς Ἦ διαθήκης, τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυννόμενον εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. ²⁹Λέγω δὲ ὑμῖν, Ἦ οὐ μὴ πῖω ἄπ’ ἄρτι ἐκ τούτου τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ὅταν αὐτὸ Ἦ πίνω Ἦ μεθ’ ὑμῶν καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Πατρὸς μου.” ³⁰Καὶ ὑμνήσαντες, ἐξῆλθον εἰς τὸ Ὄρος τῶν Ἐλαιῶν.

³¹Τότε λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “Πάντες ὑμεῖς σκανδαλισθήσεσθε ἐν ἐμοὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ, γέγραπται γὰρ, Ἦ Πατάξω τὸν ποιμένα, καὶ διασκορπισθήσονται τὰ πρόβατα τῆς ποιμνῆς.” ³²Μετὰ δὲ τὸ ἐγεροθῆναί με, προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν.” ³³Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ, Ἦ “Εἰ Ἦ πάντες σκανδαλισθήσονται ἐν σοί, ἐγὼ οὐδέποτε σκανδαλισθήσομαι.” ³⁴Ἐφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, “Ἀμὴν, λέγω σοι ὅτι Ἦ ἐν Ἦ ταύτῃ τῇ νυκτὶ

⁸Γ - ϖ45^v ϖ64^v 01 03 05 | αυτου 02 032¹ ¹⁴Γ ο λεγομενος ιουδας ισκαριωτης 01 02 03 032 | ο λεγομενος ιουδας σκαριωτης 05 | - 05* | λεγομενος ιουδας ϖ64^v ¹⁵Γ αργυρια 01 03 032 | αργυρα 02 | στατηρας 05¹ ²⁰Γ - ϖ37^v ϖ45^v 03 05 | μαθητων 01 02 032¹ ²¹Γ οτι 01 02 03 05 032 | - ϖ37 ϖ45¹ ²²Γ αυτω ϖ64 01 02 03 032 | - ϖ37^v ϖ45 05¹ Ἦ εἰς ἕκαστος αυτων ϖ45 05 | εἰς ἕκαστος 01 03 04 | ἕκαστος αυτων ϖ37 02 032 | - ϖ64¹ ²⁴Γ ἐγεννηθη ϖ37 ϖ45 01 03 04 05 032 62318B | ἐγεννηθη ϖ37* 02¹ ²⁵Γ - ϖ37^v 02 03 04 05 032 0160^v | ο ιησους ϖ45 01¹ ²⁶Γ ευλογησας ϖ45 01 03 04 05 0160 | ευχαριστησας 02 032 59453¹ Ἦ εκλασεν ϖ37 ϖ45 01 02 03 04 05 032 0160 | εκαλεσεν ϖ37* 59453¹ Ἦ δους ϖ37 ϖ45^v 01 03 05 0160 | εδιδου 01* 02 04 032 | εδωκεν 59453¹ ²⁸Γ - ϖ37 ϖ45 01 03 | καινης 02 04 05 032¹ ²⁹Γ - ϖ37^v ϖ45 01 03 05 | οτι 02 04 032¹ Ἦ πινω 01 02 03 04 032 | πιω ϖ37 05¹ ³³Γ ει ϖ37 ϖ53 02 03 04 05 | ει και 032 | - 01¹ ³⁴Γ εν ϖ53 01 02 03 04 032 0160 | - ϖ37 05¹

πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι, τρὶς ἀπαρνήση με.”³⁵ Λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος, “Κὰν δέη με σὺν σοὶ ἀποθανεῖν, οὐ μὴ σε ἀπαρνήσομαι.” Ὁμοίως^Γ καὶ πάντες οἱ μαθηταὶ εἶπον.

³⁶Τότε ἔρχεται μετ’ αὐτῶν ὁ Ἰησοῦς εἰς χωρίον λεγόμενον Γεθσημανί, καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς, ^Γ “Καθίσατε ἑαυτοῦ ἕως ἑοῦς ἀπελθὼν ἕκεῖ προσεύξωμαι.”¹ ³⁷Καὶ παραλαβὼν τὸν Πέτρον καὶ τοὺς δύο υἱοὺς Ζεβεδαίου, ἤρξατο λυπεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν. ³⁸Τότε λέγει αὐτοῖς, “Περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχὴ μου ἕως θανάτου· μείνατε ὧδε καὶ γρηγορεῖτε μετ’ ἐμοῦ.” ³⁹Καὶ ἑπροσελθὼν¹ μικρὸν, ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ προσευχόμενος καὶ λέγων, “Πάτερ μου, εἰ δυνατόν ἐστιν, παρελθάτω ἀπ’ ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο. Πλὴν οὐχ ὡς ἐγὼ θέλω, ἀλλ’ ὡς σύ.” ⁴⁰Καὶ ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητὰς¹ καὶ εὐρίσκει αὐτοὺς καθεύδοντας, καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ, “Οὕτως οὐκ ἰσχύσατε μίαν ὥραν γρηγορῆσαι μετ’ ἐμοῦ; ⁴¹Γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν. Τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής.” ⁴²Πάλιν ἐκ δευτέρου ἀπελθὼν προσηύξατο λέγων, “Πάτερ μου, εἰ οὐ δύναται τοῦτο παρελθεῖν, ^Γ ἂν μὴ αὐτὸ πῖω, γενηθήτω τὸ θέλημά σου.” ⁴³Καὶ ἐλθὼν¹ πάλιν, εὗρεν αὐτοὺς¹ καθεύδοντας, ἦσαν γὰρ αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ βεβαρημένοι. ⁴⁴Καὶ ἀφείξας αὐτοὺς ἑπάλιν ἀπελθὼν, προσηύξατο¹ ἕκ τρίτου τὸν αὐτὸν¹ λόγον εἰπὼν ἑπάλιν.¹ ⁴⁵Τότε ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητὰς¹ καὶ λέγει αὐτοῖς, “Καθεύδετε τὸ λοιπὸν καὶ ἀναπαύεσθε; Ἴδου, ἤγγικεν ἡ ὥρα, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας ἁμαρτωλῶν. ⁴⁶Ἐγείρεσθε, ἄγωμεν! Ἴδου, ἤγγικεν ὁ παραδιδούς με!”

⁴⁷Καὶ ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἰδοὺ, Ἰουδας εἷς τῶν δώδεκα ἦλθεν, καὶ μετ’ αὐτοῦ ὄχλος πολὺς μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων ἀπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ. ⁴⁸Ὁ δὲ παραδιδούς αὐτὸν, ἔδωκεν αὐτοῖς σημεῖον λέγων, “Ὅν ἂν φιλήσω, αὐτός ἐστιν· κρατήσατε αὐτόν.” ⁴⁹Καὶ εὐθέως προσελθὼν τῷ Ἰησοῦ εἶπεν, “Χαίρε, Ῥαββί, καὶ κατεφίλησεν αὐτόν.”¹ ⁵⁰Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ,¹ “Ἐταῖρε, Ἐφ’ ὃ πάρει;” Τότε προσελθόντες, ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐπὶ τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐκράτησαν αὐτόν. ⁵¹Καὶ ἰδοὺ, εἷς τῶν¹ μετὰ Ἰησοῦ, ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἀπέσπασεν τὴν μάχαιραν αὐτοῦ καὶ πατάξας τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως, ἀφείλεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον. ⁵²Τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, “Ἀπόστρεψον τὴν μάχαιράν σου εἰς τὸν τόπον αὐτῆς, πάντες γὰρ οἱ λαβόντες μάχαιραν, ἐν μαχαίρῃ ἀπολοῦνται. ⁵³Ἡ δοκεῖς ὅτι οὐ δύναμαι ἄρτι παρακαλέσαι τὸν Πατέρα μου, καὶ παραστήσει μοι¹ πλείω¹ ἢ δώδεκα ἑλεγεῶνων¹ ἀγγέλων; ⁵⁴Πῶς οὖν πληρωθῶσιν αἱ Γραφαί, ὅτι οὕτως δεῖ γενέσθαι;” ⁵⁵Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τοῖς ὄχλοις, “Ὡς ἐπὶ ληστὴν ἐξήλθατε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν με; Καθ’ ἡμέραν ἔν

³⁵Γ- ρ337ν ρ345ν ρ353ν 01 03 04 05 | δε 02 032 0160ν¹ ³⁶Γ- ρ337ν ρ345ν 03 | αυτου 01 02 04 05 032¹ Γ αυτου ρ353 02 03 05 032 | - 01 04¹ Γ ου 03 | ου αν ρ353 02 | - 01 04 | αν 05 032¹ Γ εκει προσευξωμαι 01 03 | προσευξωμαι εκει 02 04 032 | εκει προσευξωμαι 05¹ ³⁹Γ προσελθων ρ353 01 02 04 05 032 | προσελθων ρ337 03¹ ⁴⁰Γ τους μαθητας ρ337 ρ353 01 02 03 04 032 | τους μαθητας αυτου 05 | αυτους 05*¹ ⁴²Γ- ρ337ν 01 03 05 | απ εμου 02 04 032¹ ⁴³Γ παλιν ευρεν αυτους ρ337ν 01 03 04 05 | ευρεν αυτους παλιν 02 032¹ ⁴⁴Γ παλιν απελθων προσηυξατο 01 03 04 05 | απελθων προσηυξατο ρ337 | απελθων προσηυξατο παλιν 02 032¹ Γ εκ τριτου τον αυτον 03 04 032 | τον αυτον ρ337ν 02 05 | τον αυτον εκ τριτου 01¹ Γ παλιν ρ337 01 03 | - 02 04 05 032¹ ⁴⁵Γ- ρ337 01 02 03 04 | αυτου 05 032¹ ⁴⁹Γ ειπεν χαιρε ραββι και κατεφιλησεν αυτον 01 02 03 05 | - ρ337 | ειπεν αυτω χαιρε ραββι και κατεφιλησεν αυτον 04 | και ειπεν χαιρε ραββι και κατεφιλησεν αυτον 032¹ ⁵⁰Γ ο δε ιησους ειπεν αυτω 02 03 04 032 | ειπεν αυτω ρ337 | ο δε ειπεν αυτω 01 | ειπεν δε αυτω ο ιησους 05¹ ⁵¹Γ των 01 02 03 05 032 | - ρ337 | τω 04¹ ⁵³Γ αρτι παρακαλεσαι τον πατερα μου και παραστησει μοι 02 04 05 032 | παρακαλεσαι τον πατερα μου και παραστησει μοι αρτι 03 | παρακαλεσαι τον πατερα μου και παραστησει μοι 02 δε αρτι 01¹ Γ - 01 03 05 | η 02 04 032¹ Γ λεγεωνων 01 02 04 | λεγιωνας 03 032* | λεγεωνας 032 | λεγιωνης 05¹

τῷ ἱερῷ, ἐκαθεζόμενη διδάσκων,¹ καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με. ⁵⁶Τοῦτο δὲ ὄλον γέγονεν, ἵνα πληρωθῶσιν αἱ Γραφαὶ τῶν προφητῶν.” Τότε οἱ μαθηταὶ πάντες, ἀφέντες αὐτὸν ἔφυγον.

⁵⁷Οἱ δὲ κρατήσαντες τὸν Ὅϊησοῦν, ἀπήγαγον πρὸς Καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα, ὅπου οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι συνήχθησαν. ⁵⁸Ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει αὐτῷ ἄπο¹ μακρόθεν ἕως τῆς αὐλῆς τοῦ ἀρχιερέως, καὶ εἰσελθὼν ἔσω, ἐκάθητο μετὰ τῶν ὑπηρετῶν ἰδεῖν τὸ τέλος. ⁵⁹Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς Ἰ¹ καὶ τὸ Συνέδριον ὄλον ἐζήτουν ψευδομαρτυρίαν κατὰ τοῦ Ὅϊησοῦ, ὅπως Ἰ¹ αὐτὸν θανατώσωσιν,¹ ⁶⁰καὶ οὐχ εὔρον, πολλῶν Ἰ¹ προσελθόντων ψευδομαρτύρων.¹ Ἰ¹ Ὑστερον δὲ προσελθόντες δύο Ἰ¹ ⁶¹εἶπον, “Οὗτος ἔφη, ‘Δύναμαι καταλῦσαι τὸν ναὸν τοῦ Ὅθεοῦ, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν Ἰ¹ αὐτὸν οἰκοδομησαι.”¹ ⁶²Καὶ ἀναστὰς, ὁ ἀρχιερεὺς εἶπεν αὐτῷ, Ἰ¹ “Οὐδὲν ἀποκρίνη, τί οὐτοῖ σου καταμαρτυροῦσιν;”¹ ⁶³Ἰ¹ Ὁ δὲ Ὅϊησοῦς ἐσιώπα. Καὶ ὁ ἀρχιερεὺς εἶπεν αὐτῷ,¹ Ἰ¹ “Ἐξορκίζω σε κατὰ τοῦ Ὅθεοῦ τοῦ ζῶντος ἵνα ἡμῖν εἴπῃς εἰ σὺ εἶ ὁ Ὅχριστός, ὁ Υἱὸς τοῦ Ὅθεοῦ.” Ἰ¹ ⁶⁴Λέγει αὐτῷ ὁ Ὅϊησοῦς, “Σὺ εἶπας. Πλὴν λέγω ὑμῖν, ἀπ’ ἄρτι ὄψεσθε τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου, ‘καθήμενον ἐκ δεξιῶν’ τῆς δυνάμεως, καὶ ἔρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ.”¹ ⁶⁵Τότε ὁ ἀρχιερεὺς διέρρηξεν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ Ἰ¹ λέγων,¹ Ἰ¹ “Ἐβλασφήμησεν· τί ἔτι χρειάν ἔχομεν μαρτύρων; Ἰ¹ Δε, νῦν ἠκούσατε τὴν βλασφημίαν. Ἰ¹ ⁶⁶Τί ὑμῖν δοκεῖ;” Οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπον, Ἰ¹ “Ἐνοχος θανάτου ἐστίν.” ⁶⁷Τότε ἐνέπτυσαν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ ἐκολάφισαν αὐτόν, οἱ δὲ ἐράπισαν ⁶⁸λέγοντες, Ἰ¹ “Προφήτευσον ἡμῖν, Ὅχριστέ, τίς ἐστίν ὁ παίσας σε;”

⁶⁹Ὁ δὲ Πέτρος ἐκάθητο ἔξω ἐν τῇ αὐλῇ, καὶ προσῆλθεν αὐτῷ μία παιδίσκη λέγουσα, Ἰ¹ “Καὶ σὺ ἦσθα μετὰ Ὅϊησοῦ τοῦ Γαλιλαίου.” ⁷⁰Ὁ δὲ ἠρνήσατο ἔμπροσθεν Ἰ¹ πάντων¹ λέγων, Ἰ¹ “Οὐκ οἶδα τί λέγεις.” ⁷¹Ἐξεληθόντα δὲ Ἰ¹ εἰς τὸν πυλῶνα, εἶδεν αὐτὸν ἄλλη καὶ λέγει Ἰ¹ τοῖς Ἰ¹ ἐκεῖ, Ἰ¹ “Οὗτος ἦν μετὰ Ὅϊησοῦ τοῦ Ναζωραίου.” ⁷²Καὶ πάλιν ἠρνήσατο μετὰ ὄρκου, Ἰ¹ ὅτι Ἰ¹ “Οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον.” ⁷³Μετὰ μικρὸν δὲ προσελθόντες οἱ ἐστῶτες εἶπον τῷ Πέτρῳ, Ἰ¹ “Ἀληθῶς καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ, καὶ γὰρ ἡ λαλιά σου δηλὸν σε ποιεῖ.” ⁷⁴Τότε ἠρξάτο καταθεματίζειν καὶ ὁμνυεῖν, ὅτι Ἰ¹ “Οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον!” Καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ ἐφώνησεν. ⁷⁵Καὶ ἐμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ ῥήματος Ὅϊησοῦ εἰρηκότος, Ἰ¹ ὅτι Ἰ¹ “Πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι, τρίς ἀπαρνήσῃ με”. Καὶ ἐξελεθὼν ἔξω, ἔκλαυσεν πικρῶς.

27 ¹Πρωίως δὲ γενομένης, συμβούλιον ἔλαβον πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ κατὰ τοῦ Ὅϊησοῦ, ὥστε θανατῶσαι αὐτόν.² καὶ δήσαντες αὐτόν ἀπήγαγον καὶ παρέδωκαν Ἰ¹ Ἰ¹ Πιλάτῳ τῷ ἡγεμόνι.

⁵⁵Ἐν τῷ ἱερῷ ἐκαθεζομένη διδάσκων 01 03 | πρὸς ὑμᾶς ἐκαθεζομένη διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ 032 | ἐκαθεζομένη πρὸς ὑμᾶς διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ 02 | πρὸς ὑμᾶς ἐκαθεζομένη ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων 04 | πρὸς ὑμᾶς ἐκαθημένη ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων 05¹ ⁵⁸ἄπο 02 03 05 032 | - 01 04¹ ⁵⁹Ἰ - 01 03 05 | καὶ οἱ πρεσβύτεροι 02 04 032¹ Ἰ¹ αὐτὸν θανατώσωσιν 01 03 04 | θανατώσωσιν αὐτὸν 02 032 | αὐτὸν θανατώσωσιν 05¹ ⁶⁰προσελθόντων ψευδομαρτύρων 01 02 03 | ψευδομαρτύρων προσελθόντων 04 032 | προσήλθον ψευδομαρτυρῶν 05¹ Ἰ - 01 03 04 | οὐχ εὔρον 02 032 | καὶ οὐχ εὔρον τοῦ ἐξῆς 05¹ Ἰ - 01 03 | ψευδομαρτυρῶν 02 04 05 | μαρτυρῶν 02* | τινες ψευδομαρτυρῶν 032¹ ⁶¹Ἰ¹ αὐτὸν οἰκοδομησαι 01 04 | οἰκοδομησαι 03 | οἰκοδομησαι αὐτὸν 02 05 032¹ ⁶²Ἰ¹ οὐδὲν ἀποκρίνη τί οὐτοῖ σου καταμαρτυροῦσιν 01 02 03 04 05 032 | - 01* | οὐδὲν ἀποκρίνη τί οὐτοῖ σοι καταμαρτυροῦσιν 02*¹ ⁶³Ἰ¹ Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἰσῆλθε καὶ ὁ ἀρχιερεὺς εἶπεν αὐτῷ 01 03 | ὁ δὲ Ἰησοῦς εἰσῆλθε καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἀρχιερεὺς εἶπεν αὐτῷ 02 02* 04 032 | - 01* | ὁ δὲ Ἰησοῦς εἰσῆλθε ἀποκριθεὶς οὐν ὁ ἀρχιερεὺς εἶπεν αὐτῷ 05¹ Ἰ - 01 02 03 05 | τοῦ ζῶντος 04 032¹ ⁶⁵Ἰ¹ λέγων 03 05 | λέγων ὅτι 02 032 | καὶ λέγει ἰδε 01¹ Ἰ - 01 03 05 | αὐτοῦ 02 04 032¹ ⁷⁰Ἰ¹ πάντων 01 03 05 | αὐτῶν πάντων 02 04 032¹ ⁷¹Ἰ - 01 03 | αὐτὸν 02 04 032 | αὐτοῦ 05¹ Ἰ¹ τοῖς 01 03 05 032 | αὐτοῖς 02 04¹ ⁷²Ἰ¹ ὅτι 02 03 04 032 | - 01 05¹ ⁷⁵Ἰ¹ ὅτι 01 03 | αὐτῷ ὅτι 02 04 032 | - 05¹ 2Ἰ - 01 03 04 | αὐτὸν 02 05¹ 032¹ Ἰ - 01 03 | ποντικῶν 02 04 05¹ 032¹

³Τότε ἰδὼν Ἰούδας ὁ Ἐραδιδουὶς¹ αὐτὸν, ὅτι κατεκρίθη, μεταμεληθεὶς ἔστρεψεν¹ τὰ τριάκοντα ἀργύρια τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ πρεσβυτέροις ⁴λέγων, “Ἡμάρτον παραδοὺς αἷμα ἀθῶον.” Οἱ δὲ εἶπον, “Τί πρὸς ἡμᾶς; Σὺ ὄψῃ.” ⁵Καὶ ῥίψας τὰ ἀργύρια εἰς τὸν ναὸν, ἀνεχώρησεν καὶ ἀπελθὼν ἀπήγατο. ⁶Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς λαβόντες τὰ ἀργύρια εἶπον, “Οὐκ ἔξεστιν βαλεῖν αὐτὰ εἰς τὸν κορβανᾶν, ἐπεὶ τιμὴ αἱματός ἐστιν.” ⁷Συμβούλιον δὲ λαβόντες, ἠγόρασαν ἐξ αὐτῶν τὸν Ἄγρον τοῦ Κεραμέως, εἰς ταφὴν τοῖς ξένοις. ⁸Διὸ ἐκλήθη ὁ ἀγρὸς ἐκεῖνος, Ἄγρος Αἱματος ἕως τῆς σήμερον. ⁹Τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν διὰ Ἰερεμίου τοῦ προφήτου λέγοντος, “Καὶ ἔλαβον τὰ τριάκοντα ἀργύρια, τὴν τιμὴν τοῦ τετιμημένου, ὃν ἐτιμήσαντο” ἀπὸ υἱῶν Ἰσραὴλ, ¹⁰καὶ ἔδωκαν¹ αὐτὰ εἰς τὸν Ἄγρον τοῦ Κεραμέως, καθὰ συνέταξέν μοι Κύριος”.

¹¹Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔσταθη¹ ἔμπροσθεν τοῦ ἡγεμόνος καὶ ἐπρωτότησεν αὐτὸν ὁ ἡγεμὼν λέγων, “Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων;” Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔφη αὐτῷ, “Σὺ λέγεις.” ¹²Καὶ ἐν τῷ κατηγορεῖσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, οὐδὲν ἀπεκρίνατο. ¹³Τότε λέγει αὐτῷ ὁ Πιλάτος, “Οὐκ ἀκούεις ἄποστολόν σου καταμαρτυροῦσιν;” ¹⁴Καὶ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ πρὸς οὐδὲ ἓν ῥῆμα, ὥστε θαυμάζειν τὸν ἡγεμόνα λίαν.

¹⁵Κατὰ δὲ ἑορτὴν, εἰώθει ὁ ἡγεμὼν ἀπολύειν ἓνα τῶ ὄχλου δέσμιον, ὃν ᾔθελον. ¹⁶Εἶχον δὲ τότε δέσμιον ἐπίσημον, λεγόμενον Βαραββᾶν. ¹⁷Συνηγμένων οὖν αὐτῶν, εἶπεν αὐτοῖς ὁ Πιλάτος, “Τίνα θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν, Βαραββᾶν ἢ Ἰησοῦν, τὸν λεγόμενον Χριστόν;” ¹⁸ἦδει γὰρ ὅτι διὰ φθόνον παρέδωκεν αὐτόν. ¹⁹Καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ βήματος, ἀπέστειλεν πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ αὐτοῦ λέγουσα, “Μηδὲν σοὶ καὶ τῷ δικαίῳ ἐκείνῳ, πολλὰ γὰρ ἔπαθον σήμερον κατ’ ὄναρ δι’ αὐτόν.” ²⁰Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἔπεισαν τοὺς ὄχλους, ἵνα αἰτήσωνται τὸν Βαραββᾶν, τὸν δὲ Ἰησοῦν ἀπολέσωσιν. ²¹Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἡγεμὼν εἶπεν αὐτοῖς, “Τίνα θέλετε ἀπὸ τῶν δύο, ἀπολύσω ὑμῖν;” Οἱ δὲ εἶπον, τὸν “Βαραββᾶν.” ²²Λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος, “Τί οὖν ποιήσω Ἰησοῦν, τὸν λεγόμενον Χριστόν;” Λέγουσιν πάντες, “Σταυρωθήτω.” ²³Ὁ δὲ ἔφη, ¹“Τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν;” Οἱ δὲ περισσῶς ἔκραζον λέγοντες, “Σταυρωθήτω.” ²⁴Ἰδὼν δὲ ὁ Πιλάτος ὅτι οὐδὲν ὠφελεῖ, ἀλλὰ μᾶλλον θόρυβος γίνεται, λαβὼν ὕδωρ, ἀπενίψατο τὰς χεῖρας ἀπέναντι τοῦ ὄχλου λέγων, “Ἀθῶός εἰμι ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ δικαίου τούτου. Ὑμεῖς ὄψεσθε.” ²⁵Καὶ ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαὸς εἶπεν, “Τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐφ’ ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν.” ²⁶Τότε ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν, τὸν δὲ Ἰησοῦν φραγελλώσας, παρέδωκεν, ἵνα σταυρωθῇ.

²⁷Τότε οἱ στρατιῶται τοῦ ἡγεμόνος, παραλαβόντες τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸ πραιτώριον, συνήγαγον ἐπ’ αὐτὸν ὄλην τὴν σπεῖραν. ²⁸Καὶ ἔκδύσαντες¹ αὐτόν, χλαμύδα κοκκίνην περιέθηκάν αὐτῷ, ²⁹καὶ πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν, ἔπέθηκάν¹ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ κάλαμον ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, καὶ γονυπετήσαντες ἔμπροσθεν αὐτοῦ, ἔνεναιξαν¹ αὐτῷ λέγοντες, “Χαῖρε, ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων!” ³⁰Καὶ ἐμπτύσαντες εἰς αὐτόν, ἔλαβον τὸν κάλαμον, καὶ ἔτυπον εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. ³¹Καὶ ὅτε ἐνεναιξάν αὐτῷ, ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν χλαμύδα καὶ ἐνέδυσαν αὐτόν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἀπήγαγον αὐτόν εἰς τὸ σταυρῶσαι.

³Ἐραδιδουὶς 01 02 04 032 | παραδοὺς 03 0231¹ | ἔστρεψεν 01 03 0231 | ἀπεστρεψεν 02 04 032¹ | ¹⁰ἔδωκεν 02 03 04 | ἔδωκα 01 032 | ἔδωκεν 02*¹ | ¹¹ἔσταθη 01 03 04 | ἔστη 02 032¹ | ¹³ποσα 01 02 03 032 | οσα 03* | τοσα 05¹ | ²³Ὁ δὲ εφη 01 03 | ὁ δε ηγεμων εφη 02 032 | λεγει αυτοις ο ηγεμων 05¹ | ²⁸εκδυσαντες 01 02 032 | ενδυσαντες 03 05¹ | ²⁹επεθηκαν 01 02 05 | περιεθηκαν 03 | εθηκαν 032¹ | ³⁰ενεναιξαν 01 03 05 | ενεναιζον 02 032¹

³²Ἐξερχόμενοι δὲ, εὔρον ἄνθρωπον Κυρηναῖον, ὀνόματι Σίμωνα. Τοῦτον ἠγγάρευσαν ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ. ³³Καὶ ἐλθόντες εἰς τόπον Ἰεροσόλυμα λέγοντες ἑαυτοὺς ὅτι ἔστιν ἡ ἑβραϊκή λέξις Ἰεροσόλυμα, ἡ ἑβραϊκή λέξις Ἰερουσαλὴμ. ³⁴Ἐδωκαν αὐτῷ πιεῖν οἶνον μετὰ χολῆς μεμιγμένον· καὶ γευσάμενος, οὐκ ἠθέλησεν πιεῖν. ³⁵Σταυρώσαντες δὲ αὐτὸν, διμερίσαντο τὰ ἱμάτια αὐτοῦ βάλλοντες κλῆρον, ³⁶καὶ καθήμενοι ἐτήρουν αὐτὸν ἐκεῖ. ³⁷Καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τὴν αἰτίαν αὐτοῦ γεγραμμένην, “Οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς, ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων.”

³⁸Τότε σταυροῦνται σὺν αὐτῷ δύο λησταί, εἷς ἐκ δεξιῶν, καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων. ³⁹Οἱ δὲ παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτὸν, κινοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ⁴⁰καὶ λέγοντες, “Ὁ καταλύων τὸν ναὸν καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομῶν, σῶσον σεαυτὸν, εἰ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, καταβῆθι ἀπὸ τοῦ σταυροῦ!” ⁴¹Ὁμοίως ἡ οἱ ἀρχιερεῖς ἐμπαίζοντες μετὰ τῶν γραμματέων καὶ πρεσβυτέρων ἔλεγον, ⁴²“Ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι. Ὁ Βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐστίν, καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ, καὶ πιστεύσομεν ἐπ’ αὐτόν.” ⁴³Ἐπεποιθεν ἐπὶ τὸν Θεόν, ῥυσάσθω νῦν εἰ θέλει αὐτόν. Εἶπεν γάρ, ὅτι “Θεοῦ εἰμι Υἱός.” ⁴⁴Τὸ δ’ αὐτὸ καὶ οἱ λησταί, οἱ συσταυρωθέντες σὺν αὐτῷ, ὠνείδιζον αὐτόν.

⁴⁵Ἀπὸ δὲ ἕκτης ὥρας, σκότος ἐγένετο ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐνάτης. ⁴⁶Περὶ δὲ τὴν ἐνάτην ὥραν, ἔβροχεν ὁ Ἰησοῦς φωνὴ μεγάλη λέγων, “Ἐλωί, Ἐλωί, ἡ λεμὰ σαβαχθάιν,” τοῦτ’ ἔστιν, “Θεέ μου, Θεέ μου, ἵνα τί με ἐγκατέλιπες;” ⁴⁷Τινὲς δὲ τῶν ἐκεῖ ἐστηκότων ἀκούσαντες ἔλεγον, ὅτι “Ἥλιον φωνεῖ οὗτος.” ⁴⁸Καὶ εὐθέως δραμῶν εἷς ἐξ αὐτῶν καὶ λαβὼν σπόγγον, πλήσας τε ὄξους καὶ περιθεις καλάμῳ, ἐπότιζεν αὐτόν. ⁴⁹Οἱ δὲ λοιποὶ ἔλεγον, ἡ “Ἄφες, ἴδωμεν εἰ ἔρχεται Ἥλιος ἰσώσων αὐτόν.” ἡ ⁵⁰Ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλιν κράζας φωνὴ μεγάλη, ἀφῆκεν τὸ πνεῦμα. ⁵¹Καὶ ἰδοὺ, τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη ἀπ’ ἀνωθεν ἕως κάτω, εἰς δύο καὶ ἡ γῆ ἐσεισθη, καὶ αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν, ⁵²καὶ τὰ μνημεῖα ἀνεώχθησαν, καὶ πολλὰ σώματα τῶν κεκοιμημένων ἁγίων ἠγέρθη. ⁵³καὶ ἐξεληθόντες ἐκ τῶν μνημείων μετὰ τὴν ἔγερσιν αὐτοῦ, εἰσήλθον εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν καὶ ἐνεφανίσθησαν πολλοῖς. ⁵⁴Ὁ δὲ ἐκατόνταρχος καὶ οἱ μετ’ αὐτοῦ τηροῦντες τὸν Ἰησοῦν, ἰδόντες τὸν σεισμὸν καὶ τὰ γινόμενα, ἐφοβήθησαν σφόδρα λέγοντες, “Ἀληθῶς Υἱὸς Θεοῦ ἦν οὗτος.”

⁵⁵Ἦσαν δὲ ἐκεῖ γυναῖκες πολλαὶ ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι, αἵτινες ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας διακονοῦσαι αὐτῷ, ⁵⁶ἐν αἷς ἦν Μαρία ἡ

³³λεγομενον 02 05 032 | - 01 | τον λεγομενον 03 | κρανιου τοπος λεγομενος 01 03 | λεγομενος κρανιου τοπος 02 | κρανιου τοπος 05 | λεγομενον κρανιου τοπος 032 | ³⁴οινον 01 03 05 | οξος 02 032 | ηθελησεν 01 03 05 | ηθελεν 02 032 | ³⁵βαλλοντες 03 032 | βαλοντες 01 02 05 | ³⁹τας κεφαλας αυτων 01 02 03 | την κεφαλην αυτων 05 | αυτων τας κεφαλας 032 | ⁴¹Γ - 01 02 032 | και 03 | δε και 05 | γραμματεων και πρεσβυτερων 02 03 | πρεσβυτερων και γραμματεων 01 | γραμματεων και φαρισαιων 05 | γραμματεων και φαρισαιω 032 | ⁴²Γ - 01 03 05 | εἰ 02 032 | πιστευσωμεν 03 05 | πιστευσωμεν 01 032 | πιστευσωμεν 02 | αυτον 01 03 | αυτω 02 05 032 | ⁴³Γ νυν 01 03 | νυν αυτων 05 032 | αυτον 02 | ⁴⁴Γ συν 01 03 05 | - 02 032 | ⁴⁵επι πασαν την γην 02 03 05 032 | - 01* | επι ολην την γην 01 | ⁴⁶εβροχεν 03 032 | ανεβροχεν 01 02 05 | ελωι ελωι 01 03 | ηλι ηλι 02 05 032 | ⁴⁷Γ οτι 02 03 04 032 | - 01 05 | ⁴⁹ελεγον 01 02 04 032 | ειπαν 03 | ειπον 05 | σωσων 02 03 04 032 | σωσαι 01 | και σωσει 05 | Γ - 02 05 032 | αλλος δε λαβων λοχην ενυξεν αυτου την πλευραν και εξηλθεν υδωρ και αιμα 01 03 04 | ⁵¹Γ απ ανωθεν εως κατω εις δυο 03 04 | εις δυο απ ανωθεν εως κατω 02 032 | εις δυο ανωθεν εως κατω 01 | εις δυο μερη απ ανωθεν εως κατω 05 | ⁵²Γ και τα μνημεια ανεωχθησαν 03 05 | - 01 | και τα μνηματα ανεωχθη 02 | και τα μνημεια ηνεωχθη 04 | και τα μνημεια ανεωχθη 032 | ηγερθη 02 04 032 62337 | ηγερθησαν 01 03 05 | ⁵³Γ εισηλθον 02 03 04 032 62337 | - 01 | ηλθον 05 | ⁵⁴Γ γινομενα 01 02 04 032 | γινομενα 03 05 | υιος θεου ην 03 05 | θεου υιος ην 02 032 | υιος ην του θεου 01 | θεου υιος εστιν 04 | ⁵⁵Γ εκει 02 03 04 032 | κακει 01 | και 05 | Γ απο 01 03 04 05 | - 02 032 |

Μαγδαληνή, καὶ¹ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου καὶ Ἰωσή μητέρα,¹ καὶ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου.

⁵⁷ Ὁψίας δὲ γενομένης, ἦλθεν ἄνθρωπος πλούσιος ἀπὸ Ἀριμαθαίας, τοῦνομα Ἰωσήφ, ὃς καὶ αὐτὸς ἔμαθήτευσεν¹ τῷ Ἰησοῦ. ⁵⁸ Οὗτος ἔπροσελθὼν¹ τῷ Πιλάτῳ, ἤτησαστο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Τότε ὁ Πιλάτος ἐκέλευσεν ἀποδοθῆναι. ¹ ⁵⁹ καὶ λαβῶν τὸ σῶμα, ὁ Ἰωσήφ ἐνετύλιξεν αὐτὸ ¹ σινδόνι καθαρᾷ, ⁶⁰ καὶ ἔθηκεν αὐτὸ ἐν τῷ καινῷ αὐτοῦ μνημείῳ, ὃ ἐλατόμησεν ἐν τῇ πέτρᾳ, καὶ προσκυλίσας λίθον μέγαν τῇ θύρᾳ τοῦ μνημείου, ἀπῆλθεν. ⁶¹ Ἦν δὲ ἐκεῖ Μαριάμ ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη Μαρία, καθήμεναι ἀπέναντι τοῦ τάφου.

⁶² Τῇ δὲ ἐπαύριον, ἣτις ἐστὶν μετὰ τὴν παρασκευὴν, συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς Πιλάτον ⁶³ λέγοντες, “Κύριε, ἐμνήσθημεν ὅτι ἐκεῖνος ὁ πλάνος εἶπεν ἔτι ζῶν, ‘Μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐγείρομαι.’ ⁶⁴ Κέλευσον οὖν ἀσφαλισθῆναι τὸν τάφον ἕως τῆς τρίτης ἡμέρας, μήποτε ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ ¹ κλέψωσιν αὐτὸν καὶ εἴπωσιν τῷ λαῷ, ‘Ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν’, καὶ ἔσται ἡ ἐσχάτη πλάνη χειρῶν τῆς πρώτης.” ⁶⁵ Ἐφη δὲ αὐτοῖς ὁ Πιλάτος, “Ἐχετε κουστωδιάν, ὑπάγετε ἄσφαλίσασθε¹ ὡς οἴδατε.” ⁶⁶ Οἱ δὲ πορευθέντες ἠσφαλίσαντο τὸν τάφον, σφραγίσαντες τὸν λίθον μετὰ τῆς κουστωδίας.

28 ¹ Ὁψὲ δὲ Σαββάτων, τῇ ἐπιφωσκούσῃ εἰς μίαν σαββάτων, ἦλθεν Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη Μαρία, θεωρῆσαι τὸν τάφον. ² Καὶ ἰδοῦ, σεισμὸς ἐγένετο μέγας ἄγγελος γὰρ² Κυρίου καταβάς ἐξ οὐρανοῦ καὶ προσελθὼν, ἀπεκύλισεν τὸν λίθον ¹ καὶ ἐκάθητο ἐπάνω αὐτοῦ. ³ Ἦν δὲ ἡ εἰδέα αὐτοῦ¹ ὡς ἀστραπή, καὶ τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ λευκὸν ὡς¹ χιῶν. ⁴ Ἀπὸ δὲ τοῦ φόβου αὐτοῦ, ἐσειέθησαν οἱ τηροῦντες, καὶ ἔγενήθησαν¹ ὡς¹ νεκροί. ⁵ Ἀποκριθεὶς ὁ δὲ¹ ὁ ἄγγελος εἶπεν ταῖς γυναῖξιν, “Μὴ φοβεῖσθε ὑμεῖς, οἶδα γὰρ ὅτι Ἰησοῦν, τὸν ἐσταυρωμένον, ζητεῖτε. ⁶ Οὐκ ἔστιν ὧδε, ἠγέρθη γὰρ καθὼς εἶπεν. Δεῦτε ἴδετε τὸν τόπον ὅπου ἔκειτο. ¹ ⁷ Καὶ ταχὺ πορευθεῖσαι, εἶπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ ἰδοῦ, προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε. Ἰδοῦ, εἶπον ὑμῖν.” ⁸ Καὶ ἄπελθοῦσαι¹ ταχὺ ἀπὸ τοῦ μνημείου, μετὰ φόβου καὶ χαρᾶς μεγάλης, ἔδραμον ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. ⁹ Καὶ ἰδοῦ, Ἰησοῦς ὑπήνητησεν αὐταῖς λέγων, “Χαίρετε!” Αἱ δὲ προσελθοῦσαι, ἐκράτησαν αὐτοῦ τοὺς πόδας καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ. ¹⁰ Τότε λέγει αὐταῖς ὁ Ἰησοῦς, “Μὴ φοβεῖσθε. Ὑπάγετε ἀπαγγεῖλατε τοῖς ἀδελφοῖς μου ἵνα ἀπέλθωσιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, καὶ ἐκεῖ με ὄψονται.”

¹¹ Πορευομένων δὲ αὐτῶν, ἰδοῦ, τινες τῆς κουστωδίας ἐλθόντες εἰς τὴν πόλιν, ἀπήγγειλαν¹ τοῖς ἀρχιερεῦσιν ἅπαντα τὰ γενόμενα. ¹² Καὶ συναχθέντες μετὰ τῶν πρεσβυτέρων, συμβουλίον τε ἔλαβόντες,¹ ἀργύρια ἱκανὰ ἔδωκαν τοῖς στρατιώταις ¹³ λέγοντες, “Εἶπατε ὅτι, ‘Οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς ἐλθόντες ἔκλειψαν αὐτὸν, ἡμῶν κοιμωμένων.’ ¹⁴ Καὶ ἐὰν ἀκουσθῇ τοῦτο ἐπὶ τοῦ ἡγεμόνος, ἡμεῖς πείσομεν ¹ καὶ ὑμᾶς

⁵⁶ μαρια η μαγδαληνη και 02 03 032 | - 01 | μαριαμ η μαγδαληνη και 04 | μαρια μαγδαληνη και 05¹ Ἰωση μητηρ 02 03 04 | ιωσηφ μητηρ 05 032 | η μαρια η ιωσηφ 01¹ ⁵⁷ εμαθητευσεν 02 03 032 | εμαθητευθη 01 04 05¹ ⁵⁸ προσελθων 01 02 03 04 | προσηλθεν 05 | προσελθω 032¹ | - 01 03 | το σωμα 02 04 05 032¹ ⁵⁹ | - 01 02 04 032 | εν 03 05¹ ⁶⁴ | - 01 03 | αυτου 02 04 05 032¹ ⁶⁵ ασφαλισασθε 02 03 | ασφαλισασθαι 01 04 05 032¹ ² | - 01 03 05 | απο της θυρας 02 04 032¹ ³ ἦν δε η ειδα αυτου 01 02 04 05 032 | - 01* | ην δε η ειδη αυτου 03¹ Ἦν δε 01 03 05 | ωσει 02 04 032¹ ⁴ εγενηθησαν 01 03 04 05 | εγενοντο 02 032¹ Ἦν δε 01 02* 03 05 032 | ωσει 02 04¹ ⁵ Ἦν δε 01 02 03 05 | - 04 032¹ ⁶ | - 01 03 | ο κυριος 02 04 05 032¹ ⁸ απελθοουσαι 01 03 04 | εξελθουσαι 02 05 032¹ ⁹ και 01 03 05 032 | ως δε επορευοντο απαγγειλαι τοις μαθηταις αυτου και 02 04¹ ¹¹ απηγγειλαν 02 03 04 | ανηγγειλαν 01 05 | απηγγειλον 032¹ ¹² λαβοντες 02 03 04 05 032 | εποιησαν 01* | εποιησαν και λαβοντες 01¹ ¹⁴ | - 01 03 | αυτον 02 04 05 032¹

ἀμερίμνους ἵποιήσομεν.”¹⁵ Οἱ δὲ λαβόντες ἀργύρια ἐποίησαν ὡς ἐδιδάχθησαν. Καὶ διεφημίσθη ὁ λόγος οὗτος παρὰ Ἰουδαίοις μέχρι τῆς σήμερον Ἰ¹

¹⁶Οἱ δὲ ἕνδεκα μαθηταὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, εἰς τὸ ὄρος οὗ ἐτάξατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς. ¹⁷Καὶ ἰδόντες αὐτὸν προσεκύνησαν, Ἰ¹ οἱ δὲ ἐδίστασαν. ¹⁸Καὶ προσελθὼν, ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησεν αὐτοῖς λέγων, “Ἐδόθη μοι πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανῶ καὶ ἐπὶ γῆς. ¹⁹Ἰ¹ Πορευθέντες οὖν, Ἰ¹ μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, Ἰ¹ βαπτίζοντες¹ αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Ἐνεύματος, ²⁰διδάσκοντες αὐτοὺς τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν. Καὶ ἰδοὺ, ἐγὼ μεθ’ ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας, ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος.”

Κατὰ Μᾶρκον

1 ¹ Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, Ἰγίου Θεοῦ. ² Καθὼς γέγραπται ἐν Γ τῷ Ἡσαΐα τῷ προφήτῃ: ¹ “Ἴδου, Ἦ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου.” ³ “Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ: “Ετοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ.” ⁴ Ἐγένετο Ἰωάννης, ὁ βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. ⁵ Καὶ ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν πᾶσα ἡ Ἰουδαία χώρα καὶ οἱ Ἱεροσολυμίται Ἰ πάντες, καὶ ἐβαπτίζοντο Ἰ ὑπ’ αὐτοῦ ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ, Ἰ ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. ⁶ Καὶ ἦν ὁ Ἰωάννης ἐνδεδυμένος τρίχας καμήλου, καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ, καὶ ἔσθων ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον. ⁷ Καὶ ἐκήρυσσεν λέγων, “Ἐρχεται Ἰ ὁ ἰσχυρότερός μου ὀπίσω μου, Ἰ οὗ οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς, κύψας λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ. ⁸ Ἐγὼ ἐβάπτισα ὑμᾶς ὕδατι, Ἰ αὐτὸς δὲ Ἰ βαπτίσει ὑμᾶς Ἰ Ἦ Πνεύματι Ἁγίῳ.”

⁹ Καὶ ἐγένετο ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, ἦλθεν Ἰησοῦς ἀπὸ Ναζαρετ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἐβαπτίσθη εἰς τὸν Ἰορδάνην ὑπὸ Ἰωάννου. ¹⁰ Καὶ Ἰ εὐθὺς Ἰ ἀναβαίνων ἐκ τοῦ ὕδατος, εἶδεν σχιζομένους τοὺς οὐρανοὺς, καὶ τὸ Ἰ Πνεῦμα Ἰ ὡς περιστερὰν καταβαῖνον Ἰ Ἦ ἐπ’ αὐτόν. ¹¹ Καὶ φωνὴ Ἰ ἐγένετο Ἰ ἐκ τῶν οὐρανῶν: “Σὺ εἶ ὁ Υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν Ἰ σοὶ Ἰ εὐδόκησα.”

¹² Καὶ εὐθὺς τὸ Ἰ Πνεῦμα αὐτὸν ἐκβάλλει εἰς τὴν ἔρημον. ¹³ Καὶ ἦν ἐν τῇ ἐρήμῳ τεσεσράκοντα ἡμέρας, πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ, καὶ ἦν μετὰ τῶν θηρίων, καὶ οἱ ἄγγελοι διηκόνουν αὐτῷ.

¹⁴ Καὶ Μετὰ Ἦ τὸ παραδοθῆναι τὸν Ἰωάννην, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Γαλιλαίαν, κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον Ἦ τοῦ Θεοῦ ¹⁵ καὶ λέγων, Ἦ ὅτι “Πεπλήρωται ὁ καιρὸς καὶ ἦγγικεν ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ· μετανοεῖτε καὶ πιστεύετε ἐν τῷ εὐαγγελίῳ.”

¹ Ἰ υἱοῦ θεοῦ 01 03 05 032 | - 01* 140277 | υἱοῦ τοῦ θεοῦ 02 64853 | υἱοῦ θεοῦ υἱοῦ αβρααμ 61617 ² Ἦ τῆς ἡσασα τῷ προφήτῃ 01 03 140277 | τοῖς προφηταῖς 02 032 | ἡσασα τῷ προφήτῃ 05 ¹ Ἦ - 03 05 140277 | ἐγὼ 01 02 032 ¹ Ἦ ἀποστέλλω 02 03 05 032 | ἀποστέλω 01 140277 ⁵ Ἦ πάντες καὶ ἐβαπτίζοντο 03 05 | καὶ ἐβαπτίζοντο πάντες 02 032 | πάντες ἐβαπτίζοντο 01 ¹ Ἦ ὑπ’ αὐτοῦ ἐν τῷ ἰορδανῇ ποταμῷ 01 03 | ἐν τῷ ἰορδανῇ ποταμῷ ὑπ’ αὐτοῦ 02 | ἐν ἰορδανῇ ὑπ’ αὐτοῦ 05 | ἐν τῷ ἰορδανῇ ὑπ’ αὐτοῦ 032 ⁷ Ἦ ὁ ἰσχυρότερός μου ὀπίσω μου 01 032 | ὁ ἰσχυρός μου ὀπίσω μου 02 | ὁ ἰσχυρότερός μου ὀπίσω 03 | ὀπίσω μου ὁ ἰσχυρότερός μου 05 ⁸ Ἦ ἐγὼ ἐβάπτισα ὑμᾶς ὕδατι Ἦ137 01 03 | ἐγὼ μὲν ἐβάπτισα ὑμᾶς ἐν ὕδατι 02 032 | - 05 ¹ Ἦ βαπτίσει ὑμᾶς Ἦ137 02 03 | βαπτίσει 01 | ὑμᾶς βαπτίσει 05 | βαπτίση ὑμᾶς 032 ¹ Ἦ - Ἦ137 03 | ἐν 01 02 05 032 ¹⁰ Ἦ εὐθὺς 01 03 | εὐθεὺς 02 032 | - 05 ¹ Ἦ ὡς περιστερὰν καταβαῖνον 01 02 03 | ὡς περιστερὰν καταβαίνων 05 | καταβαῖνον ἀπο τοῦ οὐρανοῦ ὡσεὶ περιστερὰν 032 ¹ Ἦ - 02 03 05 | καὶ μὲνον 01 032 ¹¹ Ἦ ἐγένετο 02 03 032 | - 01 05 ¹ Ἦ σοὶ 01 03 05 | ὦ 02 032 ¹⁴ Ἦ καὶ μετὰ 03 05 | μετὰ δε 01 02 032 | καὶ με 03* ¹ Ἦ - 01 03 | τῆς βασιλείας 02 05 032 ¹⁵ Ἦ καὶ λέγων 03 032 | - 01* | λέγων 01 02 05 ¹

¹⁶Καὶ παράγων¹ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, εἶδεν Σίμωνα καὶ Ἀνδρέαν, τὸν ἀδελφὸν ¹Γ' Σίμωνος,¹ ἀμφιβάλλοντας ¹ ἐν τῇ θαλάσῃ, ἦσαν γὰρ ἄλεξις.¹⁷Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ¹δ' Ὁ Ἰησοῦς,¹ “Δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς γενέσθαι ἄλεξις ἀνθρώπων.”¹⁸Καὶ εὐθέως ἀφέντες τὰ δίκτυα, ἠκολούθησαν αὐτῷ.¹⁹Καὶ προβάς ¹ὀλίγον,¹ εἶδεν Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ αὐτοὺς ἐν τῷ πλοίῳ καταρτίζοντας τὰ δίκτυα.²⁰Καὶ εὐθὺς ἐκάλεσεν αὐτούς. Καὶ ἀφέντες τὸν πατέρα αὐτῶν Ζεβεδαιὸν ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ τῶν μισθωτῶν, ¹ἀπῆλθον ὀπίσω αὐτοῦ.¹

²¹Καὶ εἰσπορεύονται εἰς Καφαρναούμ. Καὶ εὐθέως ¹τοῖς Σάββασιν, εἰσελθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν, ἐδίδασκεν.¹ ²²Καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδασκίᾳ αὐτοῦ, ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων, καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς.²³Καὶ ¹εὐθὺς¹ ¹ἦν ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν¹ ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ, καὶ ἀνέκραξεν ²⁴λέγων, ¹Γ' “Τί ἡμῖν καὶ ¹σοί,¹ Ὁ Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; Ἥλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς; Οἶδά σε τίς εἶ, ὁ Ἅγιος τοῦ Θεοῦ!”²⁵Καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ¹δ' Ὁ Ἰησοῦς¹ λέγων,¹ “Φιμώθητι καὶ ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ!”²⁶Καὶ ¹σπαράξαν αὐτὸν, τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον,¹ καὶ ¹φωνῆσαν¹ φωνῆ μεγάλη, ἐξῆλθεν ἐξ αὐτοῦ.²⁷Καὶ ¹ἐθαμβήθησαν¹ ἅπαντες, ὥστε συζητεῖν αὐτοὺς λέγοντας, ¹Γ' “Τί ἐστὶν τοῦτο; ¹Διδαχὴ καινὴ,¹ ¹κατ' ἐξουσίαν καὶ¹ τοῖς πνεύμασιν τοῖς ἀκαθάρτοις ἐπιτάσσει, καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ!”²⁸Καὶ ἐξῆλθεν ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ ¹εὐθὺς πανταχοῦ¹ εἰς ὅλην τὴν περίχωρον τῆς Γαλιλαίας.

²⁹Καὶ εὐθὺς ἐκ τῆς συναγωγῆς ἐξελθὼν,¹ ¹ἦλθεν¹ εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος καὶ Ἀνδρέου, μετὰ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου.³⁰Ἡ δὲ πενθερὰ Σίμωνος κατέκειτο πυρέσσουσα, καὶ ¹εὐθὺς¹ λέγουσιν αὐτῷ περὶ αὐτῆς,³¹Καὶ προσελθὼν, ¹ἤγειρεν αὐτήν, κρατήσας τῆς χειρός.¹ Καὶ ¹ἀφήκεν αὐτήν ὁ πυρετός,¹ καὶ διηκόνει αὐτοῖς.

³²Ὀψίας δὲ γενομένης, ὅτε ἔδω ὁ ἥλιος, ἔφερον πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας ¹καὶ τοὺς δαιμονιζομένους.¹ ³³Καὶ ἦν ὅλη ἡ πόλις ἐπισυνηγμένη πρὸς τὴν θύραν.¹ ³⁴Καὶ ἔθεράπευσεν πολλοὺς κακῶς ἔχοντας ποικίλαις νόσοις, καὶ δαιμόνια

¹⁶καὶ παραγων 01 03 05 | περιπατων δε 02 032¹ Γ - 01 03 | αουτου 05 032 | του 02¹ Γσιμωνος 3137 01 02 03 | - 05 032¹ Γ - 3137¹ 01 03 | αμφιβληστρον 02 032 | τα δικτυα 05¹ 17¹ ο ηησουσ 01 02 03 05 | - 3137¹ ηησουσ 032¹ 19¹ ολιγον 03 05 032 | εκειθεν ολιγον 02 04 | εκειθεν 01¹ 20¹ απηλθον οπισω αουτου 01 02 03 04 | ηκολουθησαν αουτω 05 032¹ 21¹ Γ τοις σαββασιν εισελθων εις την συναγωγην εδιδασκεν 02 03 05 032 | τοις σαββασιν εδιδασκεν εις την συναγωγην 01 | εδιδασκεν εν τοις σαββασιν εις την συναγωγην 04¹ 23¹ ευθυσ 01 03 | - 02 04 05 032¹ Γ ην εν τη συναγωγη αυτων 01 02 03 032 | εν τη συναγωγη αυτων ην 04 | ην εν τη συναγωγη 05¹ 24¹ Γ - 01 03 05 032 | εα 02 04¹ Γ σοι 01 04 05 | συ 02 03 032¹ 25¹ Γ ο ηησουσ 01 02 03 04 | - 05 032¹ Γ λεγων 01 02 03 04 05 | - 01* 02* | και ειπεν 032¹ Γ αουτου 01 02 03 04 | του ανθρωπου πνευμα ακαθαρτον 05 032¹ 26¹ σπαραξαν αυτον το πνευμα το ακαθαρτον 01 02 04 | σπαραξαν αυτον το ακαθαρτον 03 | εξηλθεν το πνευμα το ακαθαρτον σπαραξας αυτον 05 | εξηλθεν το πνευμα σπαραξαν αυτον 032¹ Γ φωνησαν 01 03 | κραξαν 02 04 | κραξας 05 | ανεκραγεν 032¹ 27¹ εθαμβηθησαν 01 02 03 04 | εθαμβησαν 05 | εθαυμαζον 032¹ Γ τι εστιν τουτο 01 03 | τι εστιν τουτο τις 02 04 | τις 05 032¹ Γ διδαχη καινη 01 03 | η διδαχη η καινη αυτη 04 032 | η καινη αυτη διδαχη 02 | η διδαχη εκεινη η καινη αυτη 05¹ Γ κατ εξουσιαν και 01 03 | οτι και εξουσιαν και 02 04 | η εξουσια οτι και 05 | η εξουσιαστικη αουτου και οτι 032¹ 28¹ ευθυσ πανταχο 03 04 | ευθυσ 02 05 | - 01 | πανταχο 032¹ 29¹ και ευθυσ εκ της συναγωγης εξελθων 03 | και ευθυσ εκ της συναγωγης εξελθοντες 01 | και ευθεωσ εκ της συναγωγης εξελθοντες 02 04 | εξελθων δε εκ της συναγωγης 05 032¹ Γ ηλθεν 03 05 032 | ηλθον 01 02 04¹ 30¹ ευθυσ 01 03 05 | ευθεωσ 02 04 | - 032¹ 31¹ ηγειρεν αυτην κρατησας της χειροσ 01 03 | ηγειρεν αυτην κρατησας της χειροσ αυτης 02 04 | εκτεινας την χειρα κρατησας ηγειρεν αυτην 05 | εκτεινας την χειρα και επιλαβομενοσ ηγειρεν αυτην 032¹ Γ αφηκεν αυτην ο πυρετοσ 01 03 04 032 | αφηκεν αυτην ο πυρετοσ ευθεωσ 02 | ευθεωσ αφηκεν αυτην ο πυρετοσ 05¹ 32¹ και τουσ δαιμονιζομενοσ 02 03 04 | - 01 032 | νοσοισ ποικιλαισ και τουσ δαιμονιζομενοσ 05¹ 33¹ και ην ολη η πολισ επισυνηγμενη προς την θυραν 03 04 | και η πολισ ολη επισυνηγμενη ην προς την θυραν 02 | - 01 | και ην ολη η πολισ επισυνηγμενη προς την θυραν αουτου 05 | και η πολισ ολη συνηγμενη ην προς τας θυρασ 032¹

πολλά ἐξέβαλεν, καὶ οὐκ ἤφιεν τὰ δαιμόνια, λαλεῖν ὅτι ἤδειςαν αὐτόν. Ὁ Χριστὸν ἴδειν.¹

³⁵Καὶ πρῶτῃ ἔννουχα Ἰλίαν, ἀναστάς¹ ἔξηλθεν καὶ ἀπῆλθεν¹ εἰς ἔρημον τόπον, κάκεῖ προσήχετο. ³⁶Καὶ κατεδίωξεν αὐτόν Ἰ Σίμων καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, ³⁷καὶ εὔρον αὐτόν Ἰ καὶ λέγουσιν αὐτῷ, ὅτι “Πάντες ζητοῦσιν σε!” ³⁸Καὶ λέγει αὐτοῖς, “Ἄγωμεν ἄλλαχοῦ¹ εἰς τὰς ἔχομενας κωμοπόλεις, ἵνα καὶ ἐκεῖ κηρύξω,¹ εἰς τοῦτο γὰρ ἔξηλθον.”¹ ³⁹Καὶ ἦλθεν¹ κηρύσσων, εἰς τὰς συναγωγὰς αὐτῶν εἰς ὅλην τὴν Γαλιλαίαν, καὶ τὰ δαιμόνια ἐκβάλλων.

⁴⁰Καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτόν λεπρός, παρακαλῶν αὐτόν Ἰ λέγων Ἰ αὐτῷ, ὅτι Ἰ “Ἐὰν θέλῃς, δύνασαι με καθάρισαι.” ⁴¹Καὶ Ἰ σπλαγχνισθεὶς, ἐκτείνας τὴν χεῖρα Ἰ αὐτοῦ, Ἰ ἤψατο Ἰ καὶ λέγει Ἰ αὐτῷ, Ἰ “Θέλω, καθάρισθητι.” ⁴²Καὶ Ἰ εὐθὺς ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ ἡ λέπρα, καὶ ἐκαθάρισθη. ⁴³Καὶ ἐμβριμησάμενος αὐτῷ, εὐθὺς ἐξέβαλεν αὐτόν,¹ ⁴⁴καὶ λέγει αὐτῷ, “Ὅρα, μηδενὶ Ἰ μηδενὶ¹ εἴπῃς, ἀλλὰ ὕπαγε, Ἰ σεαυτὸν δεῖξον¹ τῷ ἱερεῖ, καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου Ἰ ἀ¹ προσέταξεν Μωϋσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς.” ⁴⁵Ὁ δὲ ἐξελθὼν ἤρξατο κηρύσσειν Ἰ πολλὰ¹ καὶ διαφημίζει τὸν λόγον, ὥστε μηκέτι Ἰ αὐτόν δύνασθαι¹ φανερῶς εἰς πόλιν εἰσελθεῖν, ἀλλ' ἔξω ἐπ' ἐρήμοις τόποις ἦν, καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν πάντοθεν.

2 ¹Καὶ Ἰ εἰσελθὼν πάλιν¹ εἰς Καφαρναοὺμ δι' ἡμερῶν, ἠκούσθη ὅτι ἐν οἴκῳ ἐστίν. ²Καὶ Ἰ συνήχθησαν πολλοὶ, ὥστε μηκέτι χωρεῖν, μηδὲ τὰ πρὸς τὴν θύραν, καὶ ἐλάλει Ἰ αὐτοῖς¹ τὸν λόγον. ³Καὶ ἔρχονται Ἰ φέροντες πρὸς αὐτόν παραλυτικόν,¹ Ἰ αἰρόμενον ὑπὸ τεσσάρων.¹ ⁴Καὶ μὴ δυνάμενοι Ἰ προσενέγκαι¹ αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον, ἀπεστέγασαν τὴν στέγην ὅπου ἦν, καὶ Ἰ ἐξορύξαντες,¹ χαλῶσι τὸν κράβατον ὅπου Ἰ ὁ

³⁴Γ καὶ θεράπευσεν πολλοὺς κακῶς ἔχοντας ποικιλίας νοσοῖς καὶ δαιμονία πολλὰ ἐξεβαλεν καὶ οὐκ ἤφιεν τὰ δαιμονία λαλεῖν ὅτι ἤδειςαν αὐτόν 03 | καὶ θεράπευσεν πολλοὺς κακῶς ἔχοντας ποικιλίας νοσοῖς καὶ δαιμονία πολλὰ ἐξεβαλεν καὶ οὐκ ἤφιεν λαλεῖν τὰ δαιμονία ὅτι ἤδειςαν αὐτόν 02 | καὶ δαιμονία πολλὰ ἐξεβαλεν καὶ οὐκ ἤφιεν λαλεῖν τὰ δαιμονία ὅτι ἤδειςαν αὐτόν 01 | καὶ θεράπευσεν πολλοὺς κακῶς ἔχοντας ποικιλίας νοσοῖς καὶ δαιμονία πολλὰ ἐξεβαλεν καὶ οὐκ ἤφιεν λαλεῖν τὰ δαιμονία ὅτι ἤδειςαν αὐτόν 04 | καὶ οὐκ ἤφιεν αὐτὰ λαλεῖν ὅτι ἤδειςαν αὐτόν καὶ θεράπευσεν πολλοὺς κακῶς ἔχοντας ποικιλίας νοσοῖς καὶ δαιμονία πολλὰ ἐξεβαλεν 05 | καὶ οὐκ ἤφιεν αὐτὰ λαλεῖν τὴν ἤδειςαν αὐτόν καὶ θεράπευσεν πολλοὺς κακῶς ἔχοντας ποικιλίας νοσοῖς καὶ δαιμονία πολλὰ ἐξεβαλεν 05* | καὶ θεράπευσεν πολλοὺς κακῶς ἔχοντας ποικιλίας νοσοῖς καὶ δαιμονία πολλὰ ἐξεβαλεν 05* | καὶ θεράπευσεν πολλοὺς κακῶς ἔχοντας ποικιλίας νοσοῖς καὶ δαιμονία πολλὰ ἐξεβαλεν ἀπ' αὐτῶν καὶ οὐκ ἤφιεν λαλεῖν τὰ δαιμονία ὅτι ἤδειςαν αὐτόν 032¹ Ἰ εἶναι 03 04 032 | - 01 02 05¹ ³⁵Γ λιαν ἀναστάς 01 02 03 04 | λιαν 05 | ἀναστάς 032¹ Ἰ ἐξηλθεν καὶ ἀπῆλθεν 01 02 04 05 | ἐξηλθεν 03 | ἀπῆλθεν 032¹ ³⁶Γ - 01 03 032 | ο 02 04 | τότε 05 | τε 05*¹ ³⁷Γ καὶ εὔρον αὐτόν 01 03 | καὶ εὔροντες αὐτόν 02 04 | καὶ οτε εὔρον αὐτόν 05 | - 032¹ Ἰ καὶ 01 03 | - 02 04 05 032¹ ³⁸Γ ἀλλαχοῦ 01 03 04 | - 02 05 032¹ Ἰ ἔχομενας κωμοπολεις 01 02 04 032 | ἔχομενα κωμοπολεις 03 | ἐγγὺς κωμῶν καὶ εἰς τὰς πόλεις 05¹ Ἰ να καὶ ἐκεῖ κηρύξω 02 03 04 | Ἰ να καὶ κηρύξω 01 05 | κηρύσσειν 032¹ Ἰ ἐξηλθον 01 03 04 | ἐξεληλυθα 02 05 | ἐληλυθα 032¹ ³⁹Γ ἦλθεν 01 03 | ἦν 02 04 05 032¹ ⁴⁰Γ - 03 05 032 | καὶ γονυπετῶν 01 | καὶ γονυπετῶν αὐτόν 02 04¹ Ἰ αὐτῷ ὅτι 01 02 | αὐτῷ κυριε ὅτι 03 | αὐτῷ κυριε 04 | - 05 | κυριε 032¹ ⁴¹Γ καὶ 01 03 05 | ο δε ἰησοῦς 02 04 032¹ Ἰ αὐτοῦ 01 03 05 | - 02 04 032¹ Ἰ - 01 03 | αὐτοῦ 02 04 05 032¹ Ἰ αὐτῷ 02 03 04 05 | - 01 032¹ ⁴²Γ - 01 03 05 032 | εἰποντος αὐτοῦ 02 04¹ ⁴³Γ καὶ ἐμβριμησάμενος αὐτῷ εὐθὺς ἐξεβαλεν αὐτόν 01 03 | καὶ ἐμβριμησάμενος αὐτῷ εὐθὺς ἐξεβαλεν αὐτόν 04 | καὶ ἐμβριμησάμενος αὐτῷ ἐξεβαλεν αὐτόν εὐθὺς 02 | καὶ ἐμβριμησάμενος αὐτῷ εὐθὺς ἐξεβαλεν αὐτόν 05 | - 032¹ ⁴⁴Γ μηδεν 03 04 | - 01 02 05 032¹ Ἰ σεαυτὸν δεῖξον 02 03 04 | σαυτόν δεῖξον 01 | δεῖξον σεαυτόν 05 | δεῖξον εαυτόν 032¹ Ἰ α 01 02 03 05 | καθῶς 04 | ο 032¹ ⁴⁵Γ πολλὰ 01 02 03 04 | - 05 032¹ Ἰ αὐτόν δύνασθαι 02 03 04 | δύνασθαι αὐτόν 01 | δύνασθαι 05 032¹ Ἰ εἰσελθὼν πάλιν 01 03 05 | εἰσηλθὼν πάλιν 02 04 | πάλιν ἔρχεται 032¹ ²Γ - Ἰ 388^v 01 03 032 | εὐθὺς 02 04 05¹ Ἰ αὐτοῖς Ἰ 388^v 01 02 03 04 | πρὸς αὐτοῦς 05 032¹ ³Γ φεροντες πρὸς αὐτόν παραλυτικόν Ἰ 388 01 03 | πρὸς αὐτόν παραλυτικόν φεροντες 02 | πρὸς αὐτόν φεροντες παραλυτικόν 04 05 | πρὸς αὐτόν βασταζόντες ἐν κράβατῳ παραλυτικόν 032¹ Ἰ αἰρομενον ὑπὸ τεσσαρῶν Ἰ 388 01 02 03 04 05 | αἰρομενων ὑπὸ τεσσαρῶν 03* | - 032¹ ⁴Γ προσενεγκαὶ Ἰ 388 01 03 | προσεγγισαὶ 02 04 05 | προσελθειν 032¹ Ἰ ἐξορύξαντες Ἰ 388 01 02 03 04 | - 05 032¹ Ἰ ὅπου Ἰ 388 01 03 | ἐφ ω 02 04 | ὅπου ἦν 05 | εἰς ὅν 032¹

παραλυτικός κατέκειτο. ⁵Καὶ ἰδὼν ὁ Ὑἱοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν, λέγει τῷ παραλυτικῷ, “Τέκνον, ἀφέωνται ἱ σου αἱ ἁμαρτίαι.” ⁶Ἦσαν δὲ τινες τῶν γραμματέων ἐκεῖ, καθήμενοι καὶ διαλογιζόμενοι ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, ἱ ἱ “Τί οὗτος οὕτως λαλεῖ; ἱ Βλασφημεῖ! Τίς δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας, εἰ μὴ εἰς ὁ Θεός;” ⁸Καὶ ἑυθύς ἑπιγνοὺς ὁ Ὑἱοῦς τῷ πνεύματι αὐτοῦ ὅτι οὕτως ἑ διαλογίζονται ἐν ἑαυτοῖς, ἑ λέγει αὐτοῖς, “Τί ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; ἑ Τί ἐστὶν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν ἑ τῷ παραλυτικῷ, ἑ ἀφέωνται σοι αἱ ἁμαρτίαι, ἑ ἢ εἰπεῖν, “Ἑγείρε καὶ ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει;” ¹⁰Ἴνα δὲ ἑ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἑχει ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ἑ ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας,” ἑ (λέγει τῷ παραλυτικῷ), ¹¹“Σοὶ λέγω, ἑγείρε ἑ ἄρον τὸν κράβαττόν σου, καὶ ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν σου.” ¹²Καὶ ἑ ἡγήθη, καὶ εὐθύς ἑ ἄρας τὸν κράβαττον, ἑ ἐξῆλθεν ἑμπροσθεν πάντων, ἑ ὥστε ἑ ἐξίστασθαι πάντας, ἑ καὶ δοξάζειν τὸν Θεὸν ἑ λέγοντας, ἑ ὅτι “Οὕτως οὐδέποτε ἑ εἶδομεν.”

¹³Καὶ ἐξῆλθεν πάλιν παρὰ τὴν θάλασσαν, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἑρχετο πρὸς αὐτόν, καὶ ἐδίδασκεν αὐτούς. ¹⁴Καὶ παράγων εἶδεν ἑ Λευὶν τὸν τοῦ Ἀλφαίου, καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, καὶ λέγει αὐτῷ, “Ἀκούθει μοι.” Καὶ ἀναστὰς, ἑ ἠκολούθησεν αὐτῷ.

¹⁵Καὶ ἑ γίνεται ἑ ἑ κατακεῖσθαι αὐτὸν ἑ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, καὶ ἑ πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ ἑ συνανέκειντο τῷ Ὑἱοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ἑ ἦσαν γὰρ πολλοὶ, καὶ ἑ ἠκολούθησαν αὐτῷ. ¹⁶Καὶ οἱ γραμματεῖς ἑ τῶν Φαρισαίων, ἑ ἰδόντες ὅτι ἐσθίει μετὰ τῶν ἁμαρτωλῶν καὶ τῶν τελωνῶν, ἑ ἔλεγον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ἑ ὅτι “Μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἑ ἐσθίει;” ἑ ἑ ἑ Καὶ ἀκούσας, ὁ Ὑἱοῦς λέγει αὐτοῖς, ἑ “Ὅυ χρεῖαν ἑχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἑατροῦ, ἀλλ’ οἱ κακῶς ἑχοντες. Οὐκ ἑ ἦλθον καλέσαι δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς.”

⁵Γ- 388 01 03 05 032 | σοι 02 04¹ Γ σου αι αμαρτια 388 01 03 05 032 | αι αμαρτια σου 02 | αι αμαρτυρια σου 02* | αι αμαρτια 04¹ 6^f- 388 01 02 03 04 | λεγοντες 05 032¹ 7^fβλασφημει 388 01 03 05 | βλασφημιας 02 04 032¹ 8^fευθυς 388 01 03 | ευθεως 02 04 | - 05 032¹ Γ αυτου 01 02 03 04 | αυτω 388 | - 05 032¹ Γ ουτως 388 01 05 | ουτως αυτου 02 04 | - 03 032¹ Γ λεγει 388 01 03 032 | ειπειν 02 04 05¹ 9^fτω παραλυτικω 388 01 02 03 04 | τω παραλυτω 05 | - 032¹ Γ αφεωνται σοι αι αμαρτια η ειπειν εγειρε και αρον τον κραβαττον σου και περιπατει 02 | αφιενται σου αι αμαρτια η ειπειν εγειρου και αρον τον κραβαττον σου και περιπατει 03 | αφιενται σου αι αμαρτια η ειπειν εγειρε και αρον τον κραβακτον σου και υπαγε 388^v 01 | αφεωνται σοι αι αμαρτια η ειπειν εγειρε αρον τον κραβαττον σου και περιπατει 04 | εγειρε αρον τον κραβαττον σου και υπαγε εις τον οικον σου η ειπειν αφεωνται σοι αι αμαρτια 05 | αφεωνται σοι αι αμαρτια η ειπειν εγειρε και περιπατει 032¹ 10^fειδητε 388 01 03 05 032 | ιδητε 02 04¹ Γ επι της γης αφιεναι αμαρτιας 388 01 04 05 | αφιεναι αμαρτιας επι της γης 03 | αφιεναι επι της γης αμαρτιας 02 | αφιεναι αμαρτιας 032¹ 11^fσοι λεγω εγειρε 02 03 04 05 | εγειρε σοι λεγω 388 01 | εγειρε 032¹ 12^fκαι 388 01 02 03 04 | - 05 | ο δε 032¹ Γ ηγεθη και ευθεις 388 01 03 032 | ηγεθη ευθεως 02 | ηγεθη και ευθεως 04^v | και ευθεως ηγεθη 05 | εγερθεις 032¹ Γ εξηλθεν εμπροσθεν παντων 388 01 03 | εξηλθεν εναντιον παντων 02 04 05 | εμπροσθεν παντων απηλθεν 032¹ Γ εξιστασθαι παντας 388 01 03 04 05 | εξιστασθαι παντες 02 | θαυμαζειν αυτους 032¹ Γ λεγοντας 388 01 02 04 | - 03 032 | και λεγειν 05¹ Γ ειδομεν 388 02 03 | ειδαμεν 04 05 | εφανε η εν τω ισραηλ 01 | ειδον 032¹ 14^fλευιν 388 03 04 032 | λευι 01 02 | ιακωβον 05¹ Γ ηκολουθησεν 388 01 02 03 05 | ηκολουθει 04 032¹ 15^fγινεται 388 01 03 032 | εγενετο 02 04 05¹ Γ - 388 01 03 05 032 | εν τω 02 04¹ Γ κατακεισθαι αυτον 388 01 02 03 04 | κατακειμενων αυτων 05 | ανακειμενων αυτων 032¹ Γ αυτου και 388^v 01 02 03 04 | αυτου 05 | - 032¹ Γ - 388^v 01 03 05 032 | ελθοντες 02 04¹ Γ ηκολουθουν 388 01 03 | ηκολουθησαν 02 04 05 032¹ 16^fτων φαρισαιων 388 01 03 032 | και οι φαρισαιοι 02 04 05¹ Γ ιδοντες οτι εσθιει μετα των αμαρτωλων και των τελωνων 03 | ιδοντες οτι εσθιει μετα των αμαρτωλων και τελωνων 03* | ιδοντες αυτον εσθιοντα μετα των τελωνων και αμαρτωλων 04 | και ιδοντες οτι ησθιεν μετα των αμαρτωλων και των τελωνων 388^v | και ιδοντες οτι ησθιεν μετα των τελωνων και αμαρτωλων 01 | ιδοντες αυτον μετα των τελωνων και αμαρτωλων εσθιοντα 02 | και ειδαν οτι ησθιεν μετα των αμαρτωλων και των τελωνων 05 | - 032¹ Γ οτι 388^v 03 04 | τι οτι 02 | δια τι 01 05 032¹ Γ τελωνων και αμαρτωλων 01 02 04 032 | τελωνων και των αμαρτωλων 388 03 | αμαρτωλων και των τελωνων 05¹ Γ εσθιει 388 02 03 05 032 | εσθιει ο διδασκαλος υμων 01 | ο διδασκαλος υμων εσθιει 04¹ Γ - 01 03 05 032 | και πινει 388 02 04¹ 17^fαυτοις 01 02 04 | αυτοις οτι 03 | οτι 388 | - 05 032¹

¹⁸Καὶ ἦσαν οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ Φαρισαῖοι νηστεύοντες. Καὶ ἔρχονται καὶ λέγουσιν αὐτῷ, “Διὰ τί οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου ἢ καὶ οἱ μαθηταὶ τῶν Φαρισαίων ἢ νηστεύουσιν, ἢ οἱ δὲ σοὶ μαθηταὶ οὐ νηστεύουσιν;” ¹⁹Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “Μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος ἐν ᾧ ὁ νυμφίος μετ’ αὐτῶν ἐστὶν νηστεύειν; Ὅσον χρόνον ἔχουσιν τὸν νυμφίον μετ’ αὐτῶν, οὐ δύνανται νηστεύειν. ²⁰Ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ’ αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ τότε νηστεύσουσιν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ.

²¹Οὐδεὶς ἐπίβλημα ράκουσ ἀγνάφου ἐπιράπτει ἐπὶ ἱμάτιον παλαιόν· εἰ δὲ μὴ αἴρει ἢ ἀπ’ αὐτοῦ τὸ πλήρωμα τὸ καινὸν τοῦ παλαιοῦ, καὶ χειρὸν σχίσμα γίνεται. ²²Καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκούς παλαιούς· εἰ δὲ μὴ ῥήξει ὁ οἶνος τοὺς ἀσκούς, καὶ ὁ οἶνος ἢ ἀπόλλυται καὶ οἱ ἀσκοί. ἢ Ἄλλὰ οἶνον νέον εἰς ἀσκούς καινοὺς βλητέον.”

²³Καὶ ἐγένετο, ἢ αὐτὸν ἐν τοῖς Σάββασιν παραπορευέσθαι διὰ τῶν σπορίμων, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἠρξάντο ἢ ὁδὸν ποιεῖν, τίλλοντες τοὺς στάχους. ²⁴Καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγον αὐτῷ, “Ἴδε, τί ποιοῦσιν ἢ τοῖς Σάββασιν ὁ οὐκ ἐξεστίν;” ²⁵Καὶ λέγει αὐτοῖς, “Οὐδέποτε ἀνέγνωτε τί ἐποίησεν Δαυὶδ, ὅτε χρεῖαν ἔσχεν καὶ ἐπέινασεν, αὐτὸς καὶ οἱ μετ’ αὐτοῦ; ²⁶Πῶς εἰσηλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ ἐπὶ Ἀβιαθάρ ἀρχιερέως, καὶ τοὺς ἄρτους τῆς Προθέσεως ἔφαγεν, οὐκ ἐξεστίν φαγεῖν, εἰ μὴ τοὺς ἱερεῖς, καὶ ἔδωκεν καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ οὖσιν;” ²⁷Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, “Τὸ Σάββατον διὰ τὸν ἄνθρωπον ἐγένετο, καὶ οὐκ ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ Σάββατον. ²⁸Ὡστε ἢ Κύριός ἐστιν ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου καὶ τοῦ Σαββάτου.”

3 ¹Καὶ εἰσηλθεν πάλιν εἰς συναγωγὴν, καὶ ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος, ἢ ἐξηραμμένην ἔχων τὴν χεῖρα. ²Καὶ παρετήρηον αὐτὸν, εἰ τοῖς Σάββασιν ἢ θεραπεύσει αὐτόν,

¹⁸καὶ οἱ μαθηταὶ τῶν φαρισαίων 388 01 03 04^v | καὶ οἱ τῶν φαρισαίων 05 | - 02 | καὶ τῶν φαρισαίων 032¹ | ἢ οἱ δε σοὶ μαθηταὶ οὐ νηστεύουσιν 02 04 05 032 | - 388 | οἱ δε μαθηταὶ σου οὐ νηστεύουσιν 01 | οἱ δε σοὶ οὐ νηστεύουσιν 03¹ ¹⁹ο ἰησοῦς 388 01 02 03 04 0315^v | - 05 032¹ ἢ ὅσον χρόνον ἔχουσιν τὸν νυμφίον μετ’ αὐτῶν οὐ δύνανται νηστεύειν 01 03 04 | ὅσον χρόνον μετ’ αὐτῶν οὐ δύνανται νηστεύειν 388 | - 05 032¹ ²¹ἢ ἀπ’ αὐτοῦ τοῦ πληρώματος τοῦ καινοῦ 02 032 | τοῦ πληρώματος ἀπ’ αὐτοῦ τοῦ καινοῦ 388 | τοῦ πληρώματος αὐτοῦ τοῦ καινοῦ 04 | πληρωμα ἀπ’ αὐτοῦ τοῦ καινοῦ 01 | τοῦ πληρώματος ἀπ’ αὐτοῦ τοῦ καινοῦ 03 | τοῦ πληρώματος τοῦ καινοῦ ἀπὸ 05¹ ἢ χειρὸν σχίσμα 388^v 01 02 03 04 0315 | χειρῶν σχίσμα 05 | πλεω σχίσμα 032¹ ²²ῥήξει ὁ οἶνος τοὺς ἀσκούς 388 01 03 04^v 05 | ῥησσει ὁ οἶνος ὁ νεὸς τοὺς ἀσκούς 02 | διαρρησσονται οἱ ἀσκοί 02¹ ἢ - 388 03 05 | εκχεεται 01 02 04 032¹ ἢ ἀπολλυται καὶ οἱ ἀσκοί 388 03 | καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολλονται 01 02 04 05 | καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολλονται 032¹ ἢ ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς ἀσκούς καινοὺς βλητέον 388 01 02 04 | ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς ἀσκούς καινοὺς 01* 03 | - 05 | ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς ἀσκούς καινοὺς βαλλόντων 032¹ ²³αὐτον ἐν τοῖς σαββάσιν παραπορευέσθαι 388 01 | αὐτον ἐν τοῖς σαββάσιν διαπορευέσθαι 03 05 | παραπορευέσθαι αὐτον ἐν τοῖς σαββάσιν 02 | τοῖς σαββάσιν διαπορευέσθαι αὐτον 04 | αὐτον ἐν τοῖς σαββάσιν πορευέσθαι 032¹ ἢ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἠρξάντο 388 01 03 04 032 | ἠρξάντο οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ 02 | οἱ μαθηταὶ ἠρξάντο 05¹ ἢ ὁδὸν ποιεῖν τίλλοντες 388 01 02 04 | ὁδοποιοῖν τίλλοντες 03 | τίλλειν 05 032¹ ²⁴τοῖς σαββάσιν ὁ οὐκ ἐξεστίν 388 01 03 04 032 | ὁ οὐκ ἐξεστίν τοῖς σαββάσιν 02 | τοῖς σαββάσιν ὁ οὐκ ἐξεστίν αὐτοῖς 05¹ ²⁵λέγει 388 01 04 032 | ἔλεγεν 02 03 | εἶπεν 05¹ ²⁶πῶς 388 01 02 04 032 | - 03 05¹ ἢ ἐπὶ ἀβιαθάρ ἀρχιερέως καὶ 01 03 | ἐπὶ ἀβιαθάρ τοῦ ἀρχιερέως καὶ 02 04 | καὶ 05 | - 032¹ ἢ τοὺς ἀρτους τῆς προθέσεως ἔφαγεν 01 02 03 04 | τοὺς ἀρτους τῆς προθέσεως ἔφαγεν 05 | ἔφαγεν τοὺς ἀρτους τῆς προθέσεως 032¹ ἢ οὐκ ἐξεστίν φαγεῖν εἰ μὴ τοὺς ἱερεῖς καὶ ἔδωκεν καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ οὖσιν 01 | οὐκ ἐξεστίν φαγεῖν εἰ μὴ τοῖς ἱερεῖσιν καὶ ἔδωκεν καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ οὖσιν 02 04 | οὐκ ἐξεστίν φαγεῖν εἰ μὴ τοὺς ἱερεῖς καὶ ἔδωκεν καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ οὖσιν 03 | καὶ ἔδωκεν τοῖς μετ’ αὐτοῦ οὖσιν οὐκ ἐξεστίν φαγεῖν εἰ μὴ τοῖς ἱερεῖσιν 05 | καὶ ἔδωκεν καὶ τοῖς μετ’ αὐτοῦ οὐκ ἐξεστίν φαγεῖν εἰ μὴ τοῖς ἱερεῖσιν 032¹ ²⁷ἢ καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς 01 02 03 04 | λέγω δε υμῖν 05 032¹ ἢ τὸ σάββατον δια τὸν ἄνθρωπον ἐγένετο καὶ οὐκ ὁ ἄνθρωπος δια τὸ σάββατον 01 03 04 | τὸ σάββατον δια τὸν ἄνθρωπον ἐγένετο οὐκ ὁ ἄνθρωπος δια τὸ σάββατον 02 | - 05 | οἱ τὸ σάββατον δια τὸν ἄνθρωπον ἐκτίθη 032¹ ²⁸ἢ ἐκεῖ 01 03 04 05 | ἐκεῖ ἢ 02 | ἐρχεται 032¹ ἢ ἐξηραμμένην ἔχων 01 02 03 04 0315 | ξηρὰν ἔχων 05 | ἐχων ξηρὰν 032¹ ²⁹- 02 03 032 0315^v | ἐν 01 04 05¹ ἢ θεραπεύσει 02 03 04 05 | θεραπεύει 01 032¹ ἢ αὐτον 01 02 03 04 | - 05 032¹

ἵνα ἁκατηγορήσωσιν¹ αὐτοῦ. ³Καὶ λέγει τῷ ἀνθρώπῳ τῷ ἁ τὴν χεῖρα ἔχοντι ξηράν,¹ “Ἐγειρε ἁ εἰς τὸ μέσον.”¹ ⁴Καὶ λέγει αὐτοῖς, “Ἐξεστὶν ἁ τῷ τοῖς Σάββασιν ἀγαθοποιῆσαι ἢ κακοποιῆσαι, ψυχὴν σῶσαι ἢ ἁποκτεῖναι;”¹ Οἱ δὲ εἰσιώπων. ⁵Καὶ περιβλεψάμενος αὐτούς μετ’ ὀργῆς, συλλυπούμενος ἐπὶ τῇ πωρώσει τῆς καρδίας αὐτῶν, λέγει τῷ ἀνθρώπῳ, “Ἐκτεινον τὴν χεῖρα σου.” Καὶ ἐξέτεινεν, καὶ ἁπεκατεστάθη ἁ ἡ χεὶρ αὐτοῦ. ⁶Καὶ ἐξεθρόντες, οἱ Φαρισαῖοι ἁ εὐθύς¹ μετὰ τῶν ἁρωδιανῶν συμβούλιον ἁ ἐποίησαν¹ κατ’ αὐτοῦ, ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσιν.

⁷Καὶ ὁ ἁ ἱησοῦς μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἀνεχώρησεν πρὸς τὴν θάλασσαν· καὶ πολὺ πλῆθος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἁ ἠκολούθησεν, καὶ ἀπὸ τῆς ἁουδαίας,¹ ⁸καὶ ἀπὸ ἁεροσολύμων, καὶ ἁ ἀπὸ τῆς ἁιδουμαίας, καὶ ἁ πέραν τοῦ ἁορδάνου, ἁ καὶ ἁ περὶ Τύρον καὶ Σιδῶνα, πλῆθος πολὺ ἁκούοντες¹ ἁ ὅσα ἁ ἐποίει, ἁ ἦλθον πρὸς αὐτόν.¹ ⁹Καὶ εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα πλοιάριον προσκαρτερῇ αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον, ἵνα μὴ θλίβωσιν αὐτόν. ¹⁰Πολλοὺς γὰρ ἐθεράπευσεν, ὥστε ἐπιπίπτειν αὐτῷ, ἵνα αὐτοῦ ἁψωνται ὅσοι εἶχον μᾶστιγας. ¹¹Καὶ τὰ πνεύματα¹ τὰ ἀκάθαρτα, ὅταν αὐτὸν ἁθεώρουν,¹ προσέπιπτον αὐτῷ καὶ ἔκραζον λέγοντα, ἁ ὅτι ἁ “Σὺ εἶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἁθεοῦ.” ¹²Καὶ πολλὰ ἐπετίμα αὐτοῖς ἵνα μὴ αὐτὸν φανερὸν ἁ ποιήσωσιν.¹

¹³Καὶ ἀναβαίνει εἰς τὸ ὄρος, καὶ προσκαλεῖται οὐς ἁ ἠθελεν αὐτός, ἁ καὶ ἁ ἁπῆλθον¹ πρὸς αὐτόν. ¹⁴Καὶ ἐποίησεν ἁ δώδεκα, οὐς καὶ ἀποστόλους ὠνόμασεν, ἵνα ὡσιν μετ’ αὐτοῦ,¹ καὶ ἵνα ἀποστέλλῃ αὐτοὺς κηρύσσειν ἁ τῷ ¹⁵καὶ ἁ ἔχειν¹ ἐξουσίαν ἁ ἐκβάλλειν τὰ δαιμόνια. ¹⁶ἁ καὶ ἐποίησεν τοὺς δώδεκα:¹ καὶ ἐπέθηκεν ἁ ὄνομα τῷ Σίμωνι,¹ Πέτρον, ¹⁷καὶ ἁ ἁκῶβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ ἁ ἁϊάννην τὸν ἀδελφὸν τοῦ ἁκῶβου, καὶ ἐπέθηκεν αὐτοῖς ὀνόματα¹ Βοανηργές, ὃ ἐστὶν ἁ “Υἱὸς βροντῆς”, ¹⁸καὶ ἁ ἁνδρέαν, καὶ Φίλιππον, καὶ Βαρθολομαῖον, καὶ Ματθαῖον, καὶ ἁ ἁωμᾶν, καὶ ἁ ἁκῶβον τὸν τοῦ ἁλφαίου, ἁ καὶ ἁ ἁθδαῖον,¹ καὶ Σίμωνα τὸν Καναναῖον, ¹⁹καὶ ἁ ἁουδᾶν ἁ ἁσκαριῶθ, ὃς¹ καὶ παρέδωκεν αὐτόν.

ἁκατηγορησωσιν 01 02 03 032 | κατηγορησουσιν 04 05¹ ³τὴν χεῖρα εχοντι ξηραν 03 | τὴν ξηραν χεῖρα εχοντι 01 04 | εξηραμμενην εχοντι τὴν χεῖρα 02 | τὴν χεῖραν εχοντι ξηραν 03* | εχοντι τὴν χεῖρα εξηραμμενην 05 | εχοντι τὴν χεῖρα ξηραν 032¹ ¹εἰς τὸ μεσον 01 02 03 04^v | καὶ στηθι εν μεσω 05 | εκ του μεσου 032¹ ^{4f}- 01 03 04 032 | εν 02 05¹ ἁποκτεῖναι 01 02 03 04 05 | ἀπολεσαι 05* 032¹ ^{5f}ἀπεκατεσταθη 01 02 03 032 | ἀποκατεσταθη 05 | ἀπεκατεστη 04¹ ⁶εὐθύς 01 03 04 | ευθεως 02 | - 05 032¹ ἁποιησαν 01 04 | ἐδιδουν 03 | ποιουν 02 | ποιουντες 05 | ποιουντο 032¹ ^{7f}ἠκολουθησεν καὶ ἀπο τῆς ἁουδαίας 03 | καὶ ἀπο τῆς ἁουδαίας ἠκολουθησαν 01 04 | ἠκολουθησεν αὐτω καὶ ἀπο τῆς ἁουδαίας 02 | καὶ τῆς ἁουδαίας 05 032¹ ^{8f}ἀπο τῆς ἁουδαίας καὶ 02 03 04 | - 01 032 | τῆς ἁουδαίας καὶ οἱ 05¹ ἁ καὶ 03 04 032 | καὶ οἱ 02 05 | - 01¹ ἁκουοντες 01 03 032 | ακουσαντες 02 04 05¹ ἁ ὅσα 01 02 03 032 | ἁ 04 05¹ ἠλθον πρὸς αὐτον 01 02 03 04 | ἠλθαν πρὸς αὐτον 05 | - 032¹ ^{11f}καὶ τὰ πνευματα 01 02 03 04 | καὶ πνευματα 05 | τὰ πνευματα δε 032¹ ἁθεωρουν 01 03 04 05 | εθεωρει 02 | ειδον 032¹ ἁ ὅτι 01 02 03 04 | - 05 032¹ ^{12f}ποιησωσιν 01 02 03 04 | ποιωσιν 05 032¹ ^{13f}καὶ 02 03 05 032 | οἱ δε 01 04¹ ἁπῆλθον 01 02 03 04 032 | απηλθεν 02* | ἠλθον 05¹ ^{14f}δωδεκα οὐς καὶ ἀποστόλους ὠνομασεν ἵνα ὡσιν μετ’ αὐτου 01 03 | δωδεκα ἵνα ὡσιν μετ’ αὐτου 02 | οὐς καὶ ἀποστόλους ὠνομασεν δωδεκα ἵνα ὡσιν μετ’ αὐτου 04^v | ἵνα ὡσιν δωδεκα μετ’ αὐτου 05 | δωδεκα μαθητας ἵνα ὡσιν μετ’ αὐτου οὐς καὶ ἀποστόλους ὠνομασεν 032¹ ἁ- 01 02 03 04 | τὸ ευαγγελιον 05 032¹ ^{15f}εχειν 01 02 03 04 | εδωκεν αὐτοις 05 032¹ ἁ- 01 03 04^v | θεραπευειν τας νοσους καὶ 02 05 032¹ ^{16f}καὶ ἐποιησεν τοὺς δώδεκα 01 03 04^v | - 02 05 032¹ ἁ ὄνομα τῷ σιμωνι 01 03 04 | τῷ σιμωνι ὄνομα 02 | σιμωνι ὄνομα 05 | ὄνομα σιμωνι 032¹ ^{17f}καὶ ἁκῶβον τὸν τοῦ ζεβεδαιου καὶ ἁϊαννην τὸν ἀδελφον τοῦ ἁκῶβου καὶ ἐπεθηκεν αὐτοις ὀνοματα 01 | καὶ ἁκῶβον τὸν τοῦ ζεβεδαιου καὶ ἁϊαννην τὸν ἀδελφον τοῦ ἁκῶβου καὶ ἐπεθηκεν αὐτοις ὀνομα 03 | καὶ ἁκῶβον τὸν τοῦ ζεβεδαιου καὶ ἁϊαννην τὸν ἀδελφον αὐτου ἁκῶβου καὶ ἐπεθηκεν αὐτοις ὀνοματα 02 | καὶ ἁκῶβον τὸν τοῦ ζεβεδαιου καὶ ἁϊαννην τὸν ἀδελφον ἁκῶβου καὶ ἐπεθηκεν αὐτοις ὀνοματα 04 | καὶ τὸν ἁκῶβον τοῦ ζεβεδαιου καὶ τὸν ἁϊαννην τὸν ἀδελφον τοῦ ἁκῶβου καὶ ἐπεθηκεν αὐτοις ὀνομα 05 | καὶ τὸν ἁκῶβον τοῦ ζεβεδαιου καὶ τὸν ἁϊαννην τὸν ἀδελφον αὐτου καὶ ἐπεθηκεν αὐτοις ὀνομα 05* | κοινως δε αὐτους ἐκαλεσεν 032¹ ^{18f}καὶ ἁθδαῖον 01 02 03 04 | καὶ λεββαῖον 05 | - 032¹ ^{19f}ἁσκαριωθ ος 01 03 04 | ἁσκαριωτην ος 02 | σκαριωθ ος 05 | ἁσκαριωτης ος 032¹

²⁰Καὶ ἔρχεται¹ εἰς οἶκον, καὶ συνέρχεται πάλιν ὁ ὄχλος, ὥστε μὴ δύνασθαι αὐτοὺς μηδὲ ἄρτον φαγεῖν.²¹ Καὶ ἀκούσαντες, ἴοι παρ' αὐτοῦ¹ ἐξήλθον κρατῆσαι αὐτόν, ἔλεγον γὰρ, ὅτι Ἔξέστη.²² Καὶ οἱ γραμματεῖς, οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων καταβάντες ἔλεγον, ὅτι “Βεελζεβούλ ἔχει”, καὶ, ὅτι “Ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων, ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια.”²³ Καὶ προσκαλεσάμενος αὐτοὺς, ἔν παραβολαῖς ἔλεγεν αὐτοῖς,¹ “Πῶς δύναται Σατανᾶς Σατανᾶν ἐκβάλλειν;²⁴ Καὶ ἐὰν βασιλεία ἐφ' ἑαυτὴν μερισθῆ, οὐ δύναται σταθῆναι ἢ βασιλεία ἐκείνη.²⁵ Καὶ ἐὰν οἰκία ἐφ' ἑαυτὴν μερισθῆ, οὐ δύνησεται¹ ἢ οἰκία ἐκείνη σταθῆναι.¹ ²⁶Καὶ εἰ ὁ Σατανᾶς ἀνέστη ἐφ' ἑαυτὸν καὶ ἐμερίσθη,¹ οὐ δύναται ἵστηναι,¹ ἢ ἀλλὰ τέλος ἔχει.²⁷ Ἄλλ' οὐ¹ δύναται οὐδεὶς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἰσχυροῦ εἰσελθὼν τὰ σκεύη αὐτοῦ διαρπάσαι,¹ ἐὰν μὴ πρῶτον τὸν ἰσχυρὸν δῆσῃ, καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει.¹

²⁸ Ἀμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι πάντα ἄφεθήσεται τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων τὰ ἁμαρτήματα¹ καὶ αἱ βλασφημίαι, ὅσα ἐὰν βλασφημήσωσιν.¹ ²⁹ Ὅς δ' ἂν βλασφημήσῃ εἰς¹ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, οὐκ ἔχει ἄφεσιν εἰς τὸν αἰῶνα,¹ ἀλλὰ ἔνοχος ἔστιν¹ αἰωνίου ἁμαρτήματος¹ – ³⁰ ὅτι ἔλεγον, “Πνεῦμα ἀκάθαρτον ἔχει.”¹

³¹ Καὶ ἔρχονται ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ,¹ καὶ ἕξω ἵστηκοντες,¹ ἀπέστειλαν πρὸς αὐτόν ἰκαλοῦντες¹ αὐτόν. ³² Καὶ ἐκάθητο ἑπὶ αὐτόν ὄχλος,¹ καὶ λέγουσιν αὐτῷ, “Ἴδου, ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου, ἢ ἕξω ζητοῦσίν σε.” ³³ Καὶ ἀποκριθεὶς¹ αὐτοῖς λέγει,¹ “Τίς ἐστὶν ἡ μήτηρ μου, ἢ καὶ¹ οἱ ἀδελφοί μου;”¹ ³⁴ Καὶ περιβλεψάμενος ἑτούς περὶ αὐτόν, κύκλω καθημένους¹ λέγει, “Ἴδε, ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου!³⁵ Ὅς γὰρ¹ ἂν ποιήσῃ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, οὗτος ἀδελφός μου καὶ ἀδελφὴ καὶ μήτηρ ἐστίν.”

²⁰ερχεται 01 03 032 | ερχονται 02 04 | εισερχονται 05¹ ²¹οι παρ αυτου 01 02 03 04 | περι αυτου οι γραμματεις και οι λοιποι 05 032¹ | εξεστη 01 02 03 04 | εξεστατε αυτους 05 | εξηρηνηται αυτου 032¹ ²³εν παραβολαις ελεγεν αυτοις 01 02 03 04 | εν παραβολαις ελεγεν ο κυριος ιησους 05 | ειπεν αυτοις εν παραβολαις 032¹ ²⁵δυνησεται 01 03 04 | δυναται 02 05 032¹ | η οικια εκεινη σταθηναι 01 04 | η οικια εκεινη στηναι 03 | σταθηναι η οικια εκεινη 02 | η οικια εκεινη εσταναι 05 | σταθηναι 032¹ ²⁶ανεστη εφ εαυτον και εμερισθη και 04 | μεμερισθα εφ εαυτον 05 | εφ εαυτον εμερισθη 032¹ | στηναι 01 03 04 | σταθηναι 02 05 032¹ | - 01 02 03 04 | η βασιλεια αυτου 05 032¹ ²⁷αλλ ου 01 03 04^v | - 02 05 032¹ | εις την οικιαν του ισχυρου εισελθων τα σκευη αυτου διαρπασαι 03 04 | τα σκευη του ισχυρου εισελθων εις την οικιαν αυτου διαρπασαι 02 | εισελθων εις την οικιαν του ισχυρου τα σκευη αυτου διαρπασαι 01 | τα σκευη του ισχυρου εισελθων εις την οικιαν αυτου διαρπασαι 05 | τα σκευη του ισχυρου διαρπασαι εισελθων εις την οικιαν 032¹ | διαρπασει 01 03 04 05 | διαρπαση 02 032¹ ²⁸αφεθησεται τοις υιοις των ανθρωπων τα αμαρτηματα 01 02 03 04 05 | αφεθησεται τοις ανθρωποις ανθρωπων τα αμαρτηματα 01* | τα αμαρτηματα αφεθησεται τοις υιοις των ανθρωπων 032¹ | οσα εαν βλασφημησωσιν 03 | οσας αν βλασφημησωσιν 02 | οσα αν βλασφημησωσιν 01 05 | οσας εαν βλασφημησωσιν 04 | - 032¹ ²⁹εις 01 02 03 04 | - 05 032¹ | εις τον αιωνα 01 02 03 04 | - 05 032¹ | εστιν 02 03 04 032 | εσται 01 05¹ | αμαρτηματος 01 03 | κρισεως 02 | αμαρτιας 04^v 05 032¹ ³⁰εχει 01 02 03 | αυτον εχει 04 | εχειν 05 | εχειν αυτον 032¹ ³¹και ερχονται η μητηρ αυτου και οι αδελφοι αυτου 03 04 | και ερχεται η μητηρ αυτου και οι αδελφοι αυτου 01 05 | ερχονται ουν οι αδελφοι αυτου και η μητηρ αυτου 02 | και ερχεται αυτου η μητηρ και οι αδελφοι αυτου 032¹ | στηκοντες 03 04 | εστωτες 02 05 032 | σταντες 01¹ | κολουντες 01 03 04 032 | φωνουντες 05 | ζητουντες 02¹ ³²περι αυτον οχλος 01 02 03 04 032 | προς αυτον οχλος 01* | προς τον οχλον 05¹ | - 01 03 04 032 | και αι αδελφαι σου 02 05¹ ³³αποκριθεις 01 03 04 | απεκριθη 02 05 032¹ | αυτοις λεγει 01 03 | αυτοις λεγων 02 05 | λεγει αυτοις 04 | ειπεν αυτοις 032¹ | και 01 03 04 032 | η 02 05¹ | μου 01 02 04 032 | - 03 05¹ ³⁴τους περι αυτον κυκλω καθημενους 01 03 04 | κυκλω τους περι αυτον καθημενους 02 | τους κυκλω καθημενους 05 | κυκλω αυτου καθημενους τους 032¹ ³⁵ος γαρ 01 02 04 05 | ος 03 | και ος 032¹

4¹Καὶ πάλιν ἤρξατο διδάσκειν παρὰ τὴν θάλασσαν. Καὶ ἴσυναγεται¹ πρὸς αὐτὸν ὄχλος¹ πλειστός,¹ ὥστε αὐτὸν ἴεις τὸ πλοῖον ἐμβάντα,¹ καθῆσθαι ἔν τῇ θαλάσῃ,¹ καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἴπρὸς τὴν θάλασσαν ἐπὶ τῆς γῆς¹ ἴῆσαν.¹ ²Καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἔν παραβολαῖς πολλά,¹ καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ,³ “Ἀκούετε! Ἰδοὺ, ἐξῆλθεν ὁ σπειρῶν ἴσπεῖραι.¹ ⁴Καὶ ἔγένετο ἐν τῷ σπεῖρειν, ὃ¹ μὲν ἔπεσεν παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ ἴλθεν τὰ πετεινὰ καὶ κατέφαγεν αὐτό.⁵ ⁵Καὶ ἄλλο¹ ἔπεσεν ἐπὶ τὸ πετρῶδες, καὶ ἴῶπου¹ οὐκ εἴχεν γῆν πολλήν, καὶ εὐθύς ἴεξανέτειλεν διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς.¹ ⁶Καὶ ὅτε ἀνέτειλεν ὁ ἴηλιος¹ ἴεκαυματίσθη,¹ καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ῥίζαν ἐξηράνθη.⁷ ⁷Καὶ ἴἄλλο¹ ἔπεσεν εἰς τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀνέβησαν αἱ ἴἄκανθαι καὶ συνἔπιξαν αὐτό, καὶ καρπὸν οὐκ ἔδωκεν.⁸ ⁸Καὶ ἴἄλλα¹ ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν καλήν, καὶ ἐδίδου καρπὸν, ἀναβαίνοντα καὶ ἴαυξανόμενα,¹ καὶ ἴεφφερεν¹ εἰς τριάκοντα, καὶ ἔν ἐξήκοντα, καὶ ἔν ἔκατόν.”⁹ ⁹Καὶ ἔλεγεν, ἴ“Ὅς ἔχει¹ ὠτα ἀκούειν, ἀκουέτω.”

¹⁰Καὶ ὅτε ἐγένετο κατὰ μόνας, ἴῆρώτων¹ αὐτὸν ἴοι περὶ αὐτὸν σὺν τοῖς δώδεκα τὰς παραβολάς.¹ ¹¹Καὶ ἴελεγεν¹ αὐτοῖς, “Ἰμῖν ἴτὸ μυστήριον δέδοται¹ τῆς Βασιλείας τοῦ ἴΘεοῦ· ἐκείνοις δὲ τοῖς ἔξω, ἐν παραβολαῖς τὰ πάντα γίνεται,¹² ἴνα ἴβλέποντες, ἴβλέπωσιν καὶ¹ μὴ ἴδωσιν, καὶ ἀκούοντες, ἴἀκούωσι καὶ¹ μὴ ἴσυνιῶσιν,¹ μήποτε ἐπιστρέψωσιν καὶ ἴἀφεθῇ¹ αὐτοῖς.”¹³ ἴ

¹³Καὶ λέγει αὐτοῖς, “Ὅκ οἴδατε τὴν παραβολὴν ταύτην, καὶ πῶς πάσας τὰς παραβολὰς γνῶσεσθε; ¹⁴Ὁ σπειρῶν τὸν λόγον σπεῖρει. ¹⁵Ὅυτοι δὲ εἰσιν οἱ παρὰ τὴν ὁδόν, ὅπου σπεῖρεται ὁ λόγος, καὶ ὅταν ἀκούσωσιν, εὐθύς ἔρχεται ὁ Σατανᾶς, καὶ ἴαῖρει¹ τὸν λόγον τὸν ἔσπαρμένον ἴεις¹ ἴαὐτούς.¹⁶ ¹⁶Καὶ οὔτοι ἴεἰσιν ὁμοίως¹ οἱ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπειρόμενοι, ἴοἶ¹ ὅταν ἀκούσωσιν τὸν λόγον, ἴεὐθύς¹ μετὰ χαρᾶς λαμβάνουσιν αὐτόν,¹⁷ καὶ οὐκ ἔχουσιν ῥίζαν ἐν ἑαυτοῖς, ἀλλὰ πρόσκαιροί εἰσιν, εἴτα γενομένης θλίψεως ἴῆ¹ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον, εὐθύς ἴσκανδαλίζονται.¹⁸ ¹⁸Καὶ ἄλλοι εἰσιν οἱ¹ εἰς τὰς ἀκάνθας σπειρόμενοι, οὔτοι εἰσιν οἱ ἴτὸν λόγον ἀκούσαντες,¹⁹ καὶ αἱ

¹ἴσυναγεται 01 03 04 | ἴσυνηχθη 05 032 | ἴσυνηχθησαν 02¹ ἴπλειστος 01 03 04 032 | ἴπολυς 02 05¹ ἴεις τὸ πλοῖον ἐμβάντα 03 05 032 | ἴεις πλοῖον ἐμβάντα 01 03* 04 | ἐμβάντα εἰς τὸ πλοῖον 02¹ ἴεν τὴ θαλάσση 01 02 03 04 | ἴπεραν τὴς θαλάσσης 05 | ἴπαρα τὸν αἴγιαλον 032¹ ἴπρος τὴν θαλάσσαν ἐπι τῆς γῆς 01 02 03 04 | ἴπεραν τῆς θαλάσσης 05 | ἐν τῷ αἴγιαλῷ 032¹ ἴῆσαν 01 03 04 | ἴην 02 05 032¹ ²ἴεν παραβολαῖς πολλὰ 02 03 04 | ἴπολλὰ ἐν παραβολαῖς 01 | ἐν παραβολαῖς πολλὰ 05 | ἐν παραβολαῖς 032¹ ³ἴσπειραι 01 03 032 | τὸ σπειραι 02 04 | - 05¹ ⁴ἴγενετο ἐν τῷ σπεῖρειν 01 02 03 04 | ἐν τῷ σπειραι 0 05 | τὸ 032¹ ⁵ἴκαὶ ἄλλο 01 03 04 | ἴἄλλο δε 02 | καὶ ἄλλα 05 | ἄλλα δε 032¹ ἴῶπου 01 02 03 04 | ἴοτι 05 032¹ ἴεξανέτειλεν διὰ τὸ μὴ εἶναι βάθος γῆς 01 02 04 | ἴεξανέτειλεν διὰ τὸ μὴ εἶναι βάθος τῆς γῆς 03 | ἴεξανέτειλεν διὰ τὸ μὴ εἶναι βάθος τῆς γῆς 05 | ἀνετίλει 032¹ ⁶ἴκαὶ οἱ ἀνετίλειν ο ἴηλιος 01 03 04 05 | ἴηλιου δε ἀνετίλειν 02 032¹ ἴεκαυματίσθη 01 02 04 032 | ἴεκαυματίσθησαν 03 05¹ ⁷ἴἄλλο 02 03 04 05 | ἴἄλλος 01 | ἴἄλλα 032¹ ⁸ἴἄλλα 01 03 04 032 | ἴἄλλο 02 05¹ ἴαυξανόμενα 01 03 | ἴαυξανόμενα 04 | ἴαυξανόμενα 02 05 032¹ ἴεφφερεν 02 03 | ἴεφφεν 01 04 | ἴφερει 05 032¹ ⁹ἴος ἔχει 01 03 04¹ 05 | ο ἔχων 02 032¹ ¹⁰ἴῆρωτων 02 03 | ἴῆρωτων 01 04 | ἴἐπρωτων 05 | ἴἐπρωτησαν 032¹ ἴοι περὶ αὐτὸν σὺν τοῖς δώδεκα τὰς παραβολὰς 01 03 04 | οἱ περὶ αὐτὸν σὺν τοῖς δώδεκα τὴν παραβολὴν 02 | οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τῆς ἴπαραβολῆς αὐτῆς 05 032¹ ¹¹ἴελεγεν 01 02 03 04 | ἴλεγει 05 032¹ ἴτὸ μυστήριον δέδοται 01 03 | ἴδέδοται γινῶναι τὸ μυστήριον 05 | ἴδέδοται τὸ μυστήριον 02 032¹ ¹²ἴβλεπωσιν καὶ 01 02 03 04 05 | ἴἀκούωσιν καὶ 05* | - 032¹ ἴἀκούωσι καὶ 01 02 03 05 | ἴἀκουῶσι καὶ 04 | - 032¹ ἴσυνιῶσιν 01 02 03 04 | ἴσυνῶσιν 05 032¹ ἴἀφεθῆ 01 03 04 032 | ἴἀφεθησεται 02 | ἴἀφεθησομαι 05¹ ἴ- 01 03 04 032 | τὰ μαρτήματα 02 05¹ ¹⁵ἴαῖρει 02 03 032 | ἴαρπάξει 01 04 | ἴαφαιρει 05¹ ἴεις 03 032 | ἐν 01 04 | ἐν ταῖς καρδίαις 05 | ἀπο τῆς καρδίας 02¹ ἴαὐτοὺς 03 032 | ἴαὐτοῖς 01 04 | ἴαὐτῶν 02 05¹ ¹⁶ἴεἰσιν ὁμοίως 02 03 | ἴεἰσιν 05 032 | ἴομοίως εἰσιν 01 04¹ ἴοι 01 02 04 05 | - 03 | ἴοἰτινες 032¹ ἴεὐθύς 01 03 04 | ἴεὐθεως 02 032 | - 05¹ ¹⁷ἴῆ 01 02 03 04 | καὶ 05 032¹ ἴσκανδαλίζονται 01 02 03 04 032α | ἴσκανδαλισθησονται 05 | ἴσκανδαλίζεται 032¹ ¹⁸ἴκαὶ ἄλλοι εἰσιν οἱ 01 03 04 05 | καὶ οὗτοι εἰσιν οἱ 02 | οἱ δε 032¹ ἴτὸν λόγον ἀκούσαντες 03 04 05 | τὸν λόγον ἀκούοντες 02 032 | ἴἀκούσαντες τὸν λόγον 01¹

μέριμνα τοῦ ἁίῳνος,¹ καὶ ἡ ἀπάτη¹ τοῦ πλοῦτου, ἡ καὶ αἰ περὶ τὰ λοιπὰ ἐπιθυμίαι¹ εἰσπορευόμεναι, συμπνίγουσιν τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπος γίνεται.¹ ²⁰Καὶ ἐκεῖνοί¹ εἰσιν οἱ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρέντες, οἵτινες ἀκούουσιν τὸν λόγον καὶ παραδέχονται καὶ καρποφοροῦσιν, ἔν τριάκοντα, καὶ ἔν¹ ἑξήκοντα, καὶ ἔν ἑκατόν.”

²¹Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, “Μήτι ἔρχεται ὁ λύχνος,¹ ἵνα ὑπὸ τὸν μόδιον τεθῆ, ἢ ὑπὸ τὴν κλίνην; Ὁὐχ¹ ἵνα ἐπὶ τὴν λυχνίαν τεθῆ;²² Οὐ γάρ ἐστιν ἡ κρυπτόν, ἔάν¹ ἡ μὴ ἵνα¹ φανερωθῆ, οὐδὲ ἐγένετο ἀπόκρυφον, ἀλλ’ ἵνα ἔλθῃ εἰς φανερόν.¹ ²³Εἴ τις ἔχει ὧτα ἀκούειν, ἀκούετω.” ²⁴Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, “Βλέπετε τί ἀκούετε. Ἐν ᾧ μέτρῳ ἡμετερεῖτε¹ μετρηθήσεται ὑμῖν, ἡ καὶ προστεθήσεται ὑμῖν.¹ ²⁵Ὁς γὰρ ἡ ἔχει, δοθήσεται αὐτῷ· καὶ ὁς οὐκ ἔχει, καὶ ὁ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ’ αὐτοῦ.”

²⁶Καὶ ἔλεγεν, “Οὕτως ἐστὶν ἡ Βασιλεία τοῦ ἁεοῦ: ὡς ἡ ἄνθρωπος ἡβάλη τὸν σπόρον¹ ἐπὶ τῆς γῆς,²⁷ καὶ καθευδῆ καὶ ἔγειρηται¹ νύκτα καὶ ἡμέραν, καὶ ὁ σπόρος βλαστᾷ καὶ ἡμκύνηται¹ – ὡς οὐκ οἶδεν αὐτός.²⁸ Ἁὐτομάτη¹ ἡ γῆ καρποφορεῖ: πρῶτον χόρτον, εἶτεν ἡστάχυν, εἶτα¹ πλήρης σῖτον ἔν τῷ στάχυι.²⁹ Ὄταν δὲ παραδοῖ ὁ καρπός, ἡεὐθὺς¹ ἀποστέλλει τὸ δρέπανον, ὅτι παρέστηκεν ὁ θερισμός.”

³⁰Καὶ ἔλεγεν, ἡ“Ἦὼς¹ ὁμοιωσωμεν τὴν Βασιλείαν τοῦ ἁεοῦ, ἡ ἔν τίνι ἡαὐτὴν παραβολῆ θῶμεν;¹ ³¹Ὡς ἡκόκκω¹ σινάπεως, ἡὸς¹ ὅταν¹ σπαρῆ ἐπὶ τῆς γῆς, μικρότερον ὄν¹ πάντων τῶν σπερμάτων ἡτῶν ἐπὶ τῆς γῆς,¹ ³²καὶ ὅταν σπαρῆ, ἀναβαίνει¹ καὶ γίνεται ἡμείζον πάντων τῶν λαχάνων,¹ καὶ ποιεῖ κλάδους μεγάλους, ὡστε ἡδύνασθαι ὑπὸ τὴν σκιάν αὐτοῦ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνοῦν.”

³³Καὶ τοιαυταὶ ἡπαραβολαῖς πολλαῖς,¹ ἡἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον, καθὼς ἡδύναντο ἀκούειν.³⁴ ἡχωρὶς δὲ παραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς, κατ’ ἡδίαν δὲ τοῖς ἡἰδίοις μαθηταῖς,¹ ἡπέλυεν ἡπάντα.¹

³⁵Καὶ λέγει αὐτοῖς ἔν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὁψίας γενομένης, ἡΔιέλθωμεν εἰς τὸ πέραν.” ³⁶Καὶ ἡἀφέντες¹ τὸν ὄχλον, παραλαμβάνουσιν αὐτὸν ὡς ἡν ἔν τῷ πλοῖῳ. Καὶ ἡἄλλα¹ ἡπλοῖα¹ ἡἦν¹ μετ’ αὐτοῦ. ³⁷Καὶ γίνεται λαῖλαψ ἡμεγάλη ἀνέμου,¹ καὶ τὰ κύματα

¹⁹ἁἰωνος 01 02 03 04 | βίου 05 032¹ ἡἁπατη 01 02 03 04 | ἀπαται 05 032¹ ἡκαὶ αἰ περὶ τὰ λοιπὰ ἐπιθυμίαι 02 03 04 | συμπνιγει τον λογον καὶ αἰ παρα τὰ λοιπὰ ἐπιθυμίαι 01 | – 05 032¹ ἡἄκαρπος γίνεται 01 02 03 04 | ἀκαρποὶ γίνονται 05 | ἀκαρποὶ γίνονται 032¹ ²⁰καὶ ἐκεῖνοί 01 03 04 | καὶ οὗτοι 02 05 | οὗτοι δε 032¹ ἡεν 01 02 05 032 | – 03 04¹ ²¹ἐρχεται ὁ λυχνος 01 03 04 | ὁ λυχνος ἐρχεται 02 | ἀπτεται ὁ λυχνος 05 | ὁ λυχνος καίεται 032¹ ἡουχ 01 02 03 04 | καὶ ουχὶ 05 | ἀλλ 032¹ ²²– 03 05 032 | τὶ 01 02 04¹ ἡεαν 01 02 03 04 | ἀλλ 05 032¹ ἡμὴ ἵνα 01 03 | μὴ 02 04 | ἡνα 05 032¹ ἡελθῃ εἰς φανερον 01 04 05 | εἰς φανερον ἐλθῃ 02 032 | φανερωθῆ 03¹ ²⁴ἡμετρεῖτε 01 03 05 | μετρεῖται 02 04 032¹ ἡκαὶ προστεθησεται ὑμιν 01 03 04 | καὶ προστεθησεται ὑμιν τοῖς ἀκουουσιν 02 | – 05 032¹ ²⁵– 01 03 04 032 | ἀν 02 05¹ ²⁶– 01 03 05 032 | εαν 02 | ἀν 04¹ ἡβαλη τον σπορον 01 02 03 | βαλη το σπορον 04 | σπορον βαλη 05 | βαλη σπορον 032¹ ²⁷ἡγειρηται 02 03 04 | ἡγειρεται 01 032 | ἡεγερθη 05¹ ἡμκκύνηται 01 02 03 04 | μκκύνεται 05 032¹ ²⁸ἡαυτοματη 01 02 03 04 | αὐτοματη γαρ 032 | οτι αὐτοματη 05¹ ἡσταχυν εἰτα 02 04 032 | σταχυν εἰτεν 03 | – 01 | σταχυας εἰτα 05¹ ²⁹ἡευθους 01 03 04 | ευθewos 02 05 | – 032¹ ³⁰ἡμείζον πάντων τῶν λαχανων 01 03 04 032 | τινι 02 05¹ ἡατην παραβολη θωμεν 01 03 | παραβολη παραβαλωμεν ατην 02 05 | τὴν παραβολην δωμεν 032¹ ³¹ἡκοκκω 01 03 04 05 | κοκκον 02 032¹ ἡος 02 03 | – 01 05* 032 | ως 04 | ὁ 05¹ ὅταν 01 02 03 04 | οτι ἀν 05 | ὁποταν 032¹ ἡον 01 03 | – 02 04 | ἐστιν 05 | ὡν 032¹ ἡτων ἐπὶ τῆς γῆς 01 03 032 | τῶν ἐπὶ τῆς γῆς ἐστιν 02 | ἐστιν 04 | εἰσιν ἐπὶ τῆς γῆς 05¹ ³²ἡκαὶ ὅταν σπαρῆ ἀναβαίνει 01 02 03 04 | – 05 | αὐξῆι 032¹ ἡμείζον πάντων τῶν λαχανων 01 03 04 032 | πάντων τῶν λαχανων μείζον 02 | μείζων πάντων τῶν λαχανων 05 | μείζον πάντων τῶν 032*¹ ³³ἡπαραβολαῖς πολλαῖς 01 02 03 04¹ | πολλαῖς παραβολαῖς 05 | παραβολαῖς 032¹ ³⁴ἡἰδιοὶς μαθηταῖς 01 03 04 | μαθηταῖς αὐτου 02 05 032¹ ἡπαντα 01 02 03 04 | αὐτας 05 032¹ ³⁶ἡαφέντες 01 02 03 04 | ἀφιουσιν ἡ345 05 032¹ ἡἀλλα 01 02 03 04 | ἀλλαι 05 | ἀμα 032¹ ἡπλοια 01 02 03 04 | πλοιαὶ πολλαὶ 05 | πολλοὶ 032¹ ἡην 02 03 04 | ἡσαν 01 05 032¹ ³⁷ἡμεγάλη ἀνεμου ἡ345 03 05 | ἀνεμου μεγάλη 02 | μεγας ἀνεμου 01 | ἀνεμου μεγαλου 04 | μεγαλου ἀνεμου 032¹

Ἐπέβαλλον¹ εἰς τὸ πλοῖον, ὥστε ἦδη γεμίζεσθαι τὸ πλοῖον.¹ ³⁸Καὶ αὐτὸς ἦν ἐν τῇ πρύμνῃ, ἐπὶ τὸ προσκεφάλαιον¹ καθεύδων. Καὶ διεγείρουσιν¹ αὐτὸν καὶ λέγουσιν αὐτῷ, “Διδάσκαλε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἀπολλύμεθα;” ³⁹Καὶ διεγερθεὶς,¹ ἐπέτιμῃσεν τῷ ἀνέμῳ καὶ εἶπεν τῇ θαλάσῃ,¹ “Σιώπα, πεφίμωσο.” Καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος, καὶ ἐγένετο γαλήνῃ μεγάλη. ⁴⁰Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, “Τί δειλοὶ ἐστε; Οὐπω¹ ἴχετε πίστιν;” ⁴¹Καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν, καὶ ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους, “Τίς ἄρα οὗτός ἐστιν, ὅτι καὶ ὁ ἄνεμος καὶ ἡ θάλασσα¹ αὐτῷ ὑπακούει;”¹

5 ¹Καὶ ἦλθον¹ εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης, εἰς τὴν χώραν τῶν Γερασηνῶν.¹ ²Καὶ ἐξεληθόντος αὐτοῦ¹ ἐκ τοῦ πλοίου, ἦ ὑπήντησεν αὐτῷ ἐκ τῶν μνημείων ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ, ³ὃς τὴν κατοίκησιν εἶχεν ἐν τοῖς μνήμασιν, καὶ οὐδὲ ἄλυσαι¹ οὐκέτι οὐδεὶς ἐδύνατο αὐτὸν¹ δῆσαι, ⁴διὰ τὸ αὐτὸν πολλάκις πέδαις καὶ ἀλύσει δεδεσθαι, καὶ διεσπᾶσθαι ὑπ’ αὐτοῦ τὰς ἀλύσεις¹ καὶ τὰς πέδας συντετριφθαι, καὶ οὐδεὶς ἴσχυεν αὐτὸν¹ δαμάσαι.¹ ⁵Καὶ διὰ παντὸς νυκτὸς καὶ ἡμέρας¹ ἐν τοῖς μνήμασιν καὶ ἐν τοῖς ὄρεσιν, ἦν κράζων καὶ κατακόπτων ἑαυτὸν λίθοις. ⁶Καὶ ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ¹ μακρόθεν, ἔδραμεν καὶ προσεκύνησεν αὐτόν,¹ ⁷καὶ κράζας φωνῇ μεγάλῃ λέγει, “Τί ἐμοὶ καὶ σοί Ἰησοῦ, γιῆ τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ὑψίστου; Ὁρκίζω σε τὸν Ἰησοῦν, μὴ με βασάνισῃς.” ⁸Ἐλεγεν ἄρα αὐτῷ, “Ἐξελθε, τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον ἐκ τοῦ ἀνθρώπου!” ⁹Καὶ ἐπήρωτα αὐτόν, “Τί ὄνομά σοι;” Καὶ λέγει αὐτῷ, “Λεγίων ὄνομά μοι,¹ ὅτι πολλοὶ ἐσμεν.” ¹⁰Καὶ παρεκάλει αὐτόν πολλὰ ἵνα μὴ αὐτὰ ἀποστείλῃ¹ ἔξω τῆς χώρας. ¹¹Ἦν δὲ ἐκεῖ πρὸς τῷ ὄρει, ἀγέλη χοίρων μεγάλη βοσκομένη.¹ ¹²καὶ παρεκάλεσαν¹ αὐτόν λέγοντες,¹ “Πέμψον ἡμᾶς εἰς τοὺς χοίρους, ἵνα εἰς αὐτοὺς εἰσέλθωμεν.” ¹³Καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς,¹ καὶ ἐξεληθόντα, τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους, καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρηνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, ὡς δισχίλιοι, καὶ ἐπνίγοντο ἐν τῇ θαλάσῃ. ¹⁴Καὶ οἱ βόσκοντες αὐτούς¹ ἔφυγον, καὶ ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. Καὶ ἐξῆλθον¹ ἰδεῖν τί ἐστὶν τὸ γεγονός. ¹⁵Καὶ ἔρχονται πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ θεωροῦσιν τὸν δαιμονιζόμενον κατήμενον,

Ἐπεβαλλον 02 03 04 | επεβαλεν 01 | εβαλεν 05 | εισεβαλεν 032¹ ὡστε ηδη γεμίζεσθαι το πλοιον 345^v 01 03 04 05 | ὡστε αυτο ηδη γεμίζεσθαι 02 032 | - 01*¹ ³⁸ το προσκεφαλαιον 345^v 01 02 03 04 | προσκεφαλαιου 05 032¹ διεγειρουσιν 02 03 | γεγειρουσιν 01 03* 04^v | διεγειραντες 05 032¹ ³⁹ διεγερθεις 01 02 03 04 | γεγερθεις 05 032¹ εἶπεν τη θαλασση 01 02 03 04 | τη θαλασση και ειπεν 05 032¹ ⁴⁰ δειλοι εστε ουπω 01 03 05 | δειλοι εστε ουτως 02 04 032¹ | - 345^v 01 03 05 032 | πως ουκ 02 04¹ ⁴¹ ο ανεμος και η θαλασσα 01 02 03 04 | η θαλασσα και οι ανεμοι 05 032¹ αὐτω υπακουει 01 04 | υπακουει αυτω 03 | υπακουουσιν αυτω 02 032 | υπακουουσιν 05¹ ἦλθον 01 02 03 05 | ηλθεν 04 | ηλθεν 032¹ γερασηνων 01 03 05 | γαδαρηνων 02 04 | γεργεσηνων 032¹ ² ἐξεληθοντος αυτου 01 03 04 | ἐξεληθοντι αυτω 02 | ἐξεληθοντων αυτων 05 032¹ | - 03 032 | ευθς 01 04 | ευθεως 02 05¹ ³ αλυσει 03 04 032 | αλυσεσιν 01 02 05¹ ουκει ουδεις εδυνατο αυτον 01 03 04 | ουδεις εδυνατο αυτον 02 | ουκει ουδεις αυτον εδυνατο 05 | αυτον ουκει εδυνατο 032¹ ⁴ πεδαις και αλυσει δεδεσθαι και διεσπασθαι υπ αυτου τας αλυσει 01 02 03 04 | δεδεμενον πεδαις και αλυσει εν αις εδησαν διεσπακεναι 05 | δεδεσθαι και πεδαις και αλυσει διεσπακεναι δε τας αλυσει 032¹ ἴσχυεν αυτον 02 03 04 | ισχυσεν αυτον 01 | αυτον ισχυν 05* | αυτον ισχυειν 05 | ισχυειν αυτον 032¹ δαμασαι 03 04 05 032 | - 01 | δησαι 02¹ ⁵ και δια παντος νυκτος και ημερας 01 02 03 04 | νυκτος δε και ημερας 05 | νυκτος δε και ημερας δια παντος 032¹ ⁶ απο 01 03 04 05 | - 02 032¹ αυτον 02 03 04 | αυτω 01 05 032¹ ⁸ γαρ 02 03 04 05 032 | - 01 02*¹ ⁹ λεγιων ονομα μοι 01 04 | λεγειων ονομα μοι 02 032 | λεγιων ονομα μοι εστιν 03 | εστιν μοι ονομα λεγιων 05¹ ¹⁰ αυτα αποστειλη 03 04 | αυτους αποστειλη 05 | αυτον αποστειλη 01 | αποστειλη αυτους 02 | αποστειλη αυτον 032¹ ¹¹ προς τω ορει αγηλη χοιρων μεγαλη βοσκομενη 01 03 04 | προς τω αγηλη χοιρων μεγαλη βοσκομενη 01* | αγηλη χοιρων μεγαλη βοσκομενων προς τω ορει 02 | προς τω ορει αγηλη χοιρων βοσκομενη 05 | αγηλη χοιρων μεγαλη προς τω ορει βοσκομενη 032¹ ¹² παρεκαλεσαν 01 03 04 | παρεκαλουν 02 05 | παρακαλεσαντες 032¹ λεγοντες 01 03 04 | παντες οι δαιμονες λεγοντες 02 | τα δαιμονια ειποντα 05 | ειπαν 032¹ ¹³ επετρεψεν αυτοις 01 03 04 032 | επετρεψεν αυτοις ευθεως ο ιησους 02 | ευθεως κυριος ιησους 05¹ ¹⁴ αυτον 01 03 04 032 | τους χοιρους 02 | αυτος 05¹ εξηλθον 01 04 05 032 | ηλθον 02 03¹

ίματισμένον καὶ ἰ σωφρονοῦντα, ἴ τὸν ἐσχηκότα τὸν λεγεῶνα,¹⁶ καὶ ἐφοβήθησαν.¹⁶ Καὶ διηγήσαντο αὐτοῖς οἱ ἰδόντες, πῶς ἐγένετο τῷ δαιμονιζομένῳ, καὶ περὶ τῶν χοίρων.¹⁷ Καὶ ἤρξαντο παρακαλεῖν αὐτὸν ἀπελθεῖν ἀπὸ τῶν ὀρίων αὐτῶν.¹⁸ Καὶ ἐμβαίνοντας αὐτοῦ εἰς τὸ πλοῖον, παρεκάλει αὐτὸν ὁ δαιμονισθεὶς ἵνα ἴ μετ' αὐτοῦ ἤ.¹⁹ Καὶ οὐκ ἀφῆκεν αὐτόν, ἀλλὰ λέγει αὐτῷ, “Ὑπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου, πρὸς τοὺς σοὺς, καὶ ἴ ἀπάγγειλον ἰ αὐτοῖς ὅσα ἴ ὁ Κύριός σοι πεποίηκεν,¹ καὶ ἠλέησέν σε.”²⁰ Καὶ ἀπῆλθεν καὶ ἤρξατο κηρύσσειν ἐν τῇ Δεκαπόλει, ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ πάντες ἐθαύμαζον.

²¹ Καὶ διαπεράσας τὸ ἰησοῦ ἐν τῷ πλοίῳ ἴ πάλιν εἰς τὸ πέραν,¹ συνήχθη ὄχλος πολὺς ἐπ' αὐτόν, καὶ ἦν παρὰ τὴν θάλασσαν.²² Καὶ ἴδου,¹ ἔρχεται ἴ εἰς ἴ τῶν ἀρχισυναγῶγων ἴ ὀνόματι ἴαειρος,¹ καὶ ἴδων αὐτόν, πίπτει ἴ πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ,²³ καὶ παρακαλεῖ αὐτόν ἴ πολλὰ λέγων, ὅτι “Τὸ θυγάτριόν μου ἐσχάτως ἔχει, ἵνα ἔλθῶν, ἐπιθῆς ἴ τὰς χεῖρας αὐτῆς,¹ ἵνα σωθῆ καὶ ἴ ζήσῃ.”²⁴ Καὶ ἀπῆλθεν μετ' αὐτοῦ.

Καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλος πολὺς, καὶ συνέθλιβον αὐτόν.²⁵ Καὶ γυνὴ οὖσα ἐν ῥύσει αἵματος δώδεκα ἔτη,²⁶ καὶ πολλὰ παθοῦσα ὑπὸ πολλῶν ἰατρῶν, καὶ δαπανήσασα τὰ ἴ παρ' ἴ ἑαυτῆς πάντα, καὶ μηδὲν ὠφεληθεῖσα, ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὸ χεῖρον ἐλθοῦσα,²⁷ ἀκούσασα τὰ περὶ τοῦ ἰησοῦ, ἐλθοῦσα ἴ ἐν τῷ ὄχλῳ ὀπισθεν, ἠψατο τοῦ ἰματίου αὐτοῦ.¹ ²⁸ Ἐλεγεν γὰρ, ὅτι ἴ “Ἐὰν ἴ ἄψωμαι κὰν τῶν ἰματίων αὐτοῦ,¹ σωθήσομαι.”²⁹ Καὶ εὐθὺς ἐξηράνθη ἠ πηγὴ τοῦ αἵματος αὐτῆς, καὶ ἔγνω τῷ σώματι ὅτι ἴται ἀπὸ τῆς μᾶστιγος.³⁰ Καὶ εὐθὺς ὁ ἰησοῦς, ἐπιγνοὺς ἐν ἑαυτῷ τὴν ἐξ αὐτοῦ δύναμιν ἐξελθοῦσαν, ἐπιστραφεὶς ἐν τῷ ὄχλῳ ἴ ἔλεγεν,¹ “Τίς μου ἠψατο τῶν ἰματίων;”³¹ Καὶ ἔλεγον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ,¹ “Βλέπεις τὸν ὄχλον συνθλίβοντά σε, καὶ λέγεις, ‘Τίς μου ἠψατο;’”³² Καὶ περιεβλέπετο ἰδεῖν τὴν τοῦτο ποιήσασαν.³³ Ἡ δὲ γυνὴ, φοβηθεῖσα καὶ τρέμουσα, ἴ εἰδυῖα ὁ γέγονεν ἴ αὐτῆς, ἠλθεν καὶ προσέπεσεν αὐτῷ, καὶ εἶπεν αὐτῷ πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν.³⁴ Ὁ δὲ ἴ εἶπεν αὐτῆς, “Θυγάτηρ, ἠ πίστις σου σέσωκέν σε ἴ υπαγε εἰς εἰρήνην, καὶ ἴσθι ὑγιὴς ἀπὸ τῆς μᾶστιγός σου.”

³⁵ Ἐτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἔρχονται ἀπὸ τοῦ ἀρχισυναγῶγου λέγοντες, ὅτι ἴ “Ἡ θυγάτηρ σου ἀπέθανεν· τί ἔτι σκύλλεις τὸν διδάσκαλον;”³⁶ Ὁ δὲ ἰησοῦς ἴ παρακούσας ἴ τὸν λόγον λαλούμενον λέγει τῷ ἀρχισυναγῶγῳ, “Μὴ φοβοῦ, μόνον

¹⁵ ἴ καθημενον ἰματισμενον και 01 03 05 | καθημενον και ἰματισμενον και 02 04 | - 032¹ ἴ τον ἐσχηκοτα τον λεγεωνα 02 03 04 032 | τον ἐσχηκοτα τον λεγιωνα 01 | - 05¹ ¹⁸ μετ αουτου η 01 02 04 032 | η μετ αουτου 05 | μετ αουτου ην 03¹ ¹⁹ ἀπαγγειλον 01 03 04 | ἀναγγειλον 02 | διαγγειλον Ὡ345 05 032¹ ἴ ο κυριος σοι πεποιηκεν 03 04 | σοι ο κυριος πεποιηκεν 02 032 | ο κυριος πεποιηκεν σοι 01 | σοι ο θεος εποιησε 05¹ ²¹ ἴ του ἰησου εν τω πλοιω 01 02 04 | του ἰησου εν πλοιω 03 | του ἰησου Ὡ345¹ 05 | εν τω πλοιω του ἰησου 032¹ ἴ παλιν εἰς το περαν 02 03 04 032 | παλιν Ὡ345 | εἰς το περαν παλιν 01 05¹ ²² ἴδου Ὡ345 02 04 032 | - 01 03 05¹ ἴ εἰς 01 02 03 04 | τις 05 032¹ ἴ ὀνοματι ἰαειρος 01 02 03 04 | - 05 | ω ὀνομα ἰαειρος 032¹ ἴδων αυτον πιπτει 01 02 03 04 | προσεπεσεν 05 | ἴδων αυτον προσπιπτει 032¹ ²³ και παρακαλει αυτον 01 02 04 | και παρεκαλει αυτον 03 032 | παρακαλων αυτον και 05¹ ἴ τας χειρας αυτη 01 03 04 032 | αυτω τας χειρας Ὡ345¹ 02 | αυτης εκ των χειρων σου 05¹ ἴ ζηση 01 03 04 05 | ζησεται 02 032¹ ²⁶ ἴ παρ 01 02 03 04 | - 05 032¹ ²⁷ εν τω οχλω οπισθεν ηψατο του ἰματιου αουτου 01 02 03 04 | εν τω οχλω οπισθεν ηψατο του ἰματιου αουτου 01* | οπισθεν και ηψατο του ἰματιου αουτου εν τω οχλω 05 | εν τω οχλω οπισθεν ηψατο αουτου 032¹ ²⁸ ἴ εαν 01 03 04 | - 02 05 032¹ ἴ ἀψωμαι καν των ἰματιων αουτου 04 | καν των ἰματιων αουτου ἀψωμαι 02 | ἀψωμαι καν του ἰματιου αουτου 01 | ἀψωμαι των ἰματιων αουτου 03 | καν του ἰματιου εαυτου ἀψωμαι 05 | καν των ἰματιων ἀψωμαι αουτου 032¹ ³⁰ ἴ ελεγεν 01 02 03 04 | εἶπεν 05 032¹ ³¹ και ελεγον αυτω οἱ μαθηται αουτου 01 02 03 04 | οἱ δε μαθηται αουτου λεγουσιν αυτω 05 | και ελεγον αυτω οἱ μαθηται 032¹ ³³ - 01 02 03 04 032 | και 01* | διο πεποιηκει λαθρα 05¹ ἴ - 01 03 04 05 | ἐπ 02 032¹ ³⁴ ἴ - 01 02 03 032 | ἰησους 04 05¹ ³⁶ - 01 03 05 032 | ευθεως 02 04¹ ἴ παρακουσας 01 03 032 | ακουσας 02 04 05¹

πίστευε.”³⁷ Καὶ οὐκ ἀφῆκεν ἰουδέναν μετ’ αὐτοῦ συνακολουθησάσθαι,¹ εἰ μὴ τὸν Πέτρον, καὶ Ἰάκωβον, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν Ἰακώβου.³⁸ Καὶ ἔρχονται εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχισυναγώγου, καὶ θεωρεῖ θόρυβον, καὶ κλαίοντας καὶ ἀλαλάζοντας πολλά.³⁹ Καὶ εἰσελθὼν λέγει αὐτοῖς, “Τί θορυβεῖσθε καὶ κλαίετε; Τὸ παιδίον οὐκ ἀπέθανεν, ἀλλὰ καθεύδει.”⁴⁰ Καὶ κατεγέλων αὐτοῦ. Ἦ Ἰησοῦς οὗτος ὁ ἐκβαλὼν πάντας, παραλαμβάνει τὸν πατέρα τοῦ παιδίου, καὶ τὴν μητέρα, καὶ τοὺς μετ’ αὐτοῦ, καὶ εἰσπορεύεται ὅπου ἦν τὸ παιδίον. Ἦ Ἰησοῦς οὗτος ὁ ἐκβαλὼν πάντας, παραλαμβάνει τὸν πατέρα τοῦ παιδίου, καὶ τὴν μητέρα, καὶ τοὺς μετ’ αὐτοῦ, καὶ εἰσπορεύεται ὅπου ἦν τὸ παιδίον. Ἦ Ἰησοῦς οὗτος ὁ ἐκβαλὼν πάντας, παραλαμβάνει τὸν πατέρα τοῦ παιδίου, καὶ τὴν μητέρα, καὶ τοὺς μετ’ αὐτοῦ, καὶ εἰσπορεύεται ὅπου ἦν τὸ παιδίον. Ἦ Ἰησοῦς οὗτος ὁ ἐκβαλὼν πάντας, παραλαμβάνει τὸν πατέρα τοῦ παιδίου, καὶ τὴν μητέρα, καὶ τοὺς μετ’ αὐτοῦ, καὶ εἰσπορεύεται ὅπου ἦν τὸ παιδίον.⁴¹ Καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς τοῦ παιδίου, λέγει αὐτῇ, “Ταλιθὰ,¹ κοούμι!” Ὁ ἐστὶν μεθερμηνευόμενον “Τὸ κοράσιον, σοὶ λέγω, ἔγειρε!”⁴² Καὶ εὐθὺς ἀνέστη τὸ κοράσιον καὶ περιεπάτει, ἦν γὰρ ἔτων δώδεκα. Καὶ ἐξέστησαν εὐθὺς ἑκστάσει μεγάλῃ.⁴³ Καὶ διεστείλατο αὐτοῖς πολλὰ ἵνα μηδεὶς γνοί τοῦτο, καὶ εἶπεν δοθῆναι αὐτῇ φαγεῖν.

6 Καὶ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν, καὶ ἔρχεται εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθοῦσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.² Καὶ γενομένου Σαββάτου, ἤρξατο διδάσκειν ἐν τῇ συναγωγῇ· καὶ πολλοὶ ἀκούοντες ἐξεπλήσσαντο λέγοντες, “Πόθεν τούτω ταῦτα, καὶ τίς ἡ σοφία ἢ δόξα τοῦτου, καὶ αἱ δυνάμεις τοιαύται διὰ τῶν χειρῶν αὐτοῦ γινόμεναι;”³ Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τέκτων, ὁ υἱὸς τῆς Μαρίας, καὶ ἀδελφὸς Ἰακώβου, καὶ Ἰωσήφ, καὶ Ἰούδα, καὶ Σίμωνος; Καὶ οὐκ εἰσὶν αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ ὡς πρὸς ἡμᾶς;” Καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ.⁴ Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, ὅτι “Οὐκ ἔστιν προφήτης ἄτιμος, εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ, καὶ ἐν τοῖς συγγενέσιν αὐτοῦ, καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ.”⁵ Καὶ οὐκ ἔδυνατο ἐκεῖ ποιῆσαι οὐδεμίαν δύναμιν,¹ εἰ μὴ ὀλίγοις ἀρρώστοις, ἐπιθεῖς τὰς χεῖρας, ἐθεράπευσεν.⁶ Καὶ ἐθαύμασεν διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν.

Καὶ περιῆγεν τὰς κώμας, κύκλω διδασκῶν.⁷ Καὶ προσκαλεῖται τοὺς δώδεκα, καὶ ἤρξατο αὐτοὺς ἀποστέλλειν δύο δύο, καὶ ἐδίδου αὐτοῖς ἐξουσίαν τῶν πνευμάτων τῶν ἀκαθάρτων.⁸ Καὶ παρήγγειλεν αὐτοῖς ἵνα μηδὲν αἴρωσιν εἰς ὁδόν, εἰ μὴ ράβδον μόνον, μὴ ἄρτον, μὴ πήραν, μὴ εἰς τὴν ζώνην χαλκόν,⁹ ἀλλὰ ὑποδεδεμένους σανδάλια, καὶ μὴ ἐνδύσθητε δύο χιτῶνας.¹⁰ Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, “Ὅπου ἐὰν εἰσέλθητε εἰς οἰκίαν, ἐκεῖ μένετε ἕως ἂν ἐξέλθητε ἐκεῖθεν.¹¹ Καὶ ὅς ἂν τόπος μὴ δέξηται ὑμᾶς, μὴδὲ ἀκούσωσιν ὑμῶν, ἐκπορευόμενοι ἐκεῖθεν, ἐκτινάξατε τὸν χεῖμα τὸν ὑποκάτω τῶν ποδῶν ὑμῶν, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς.”¹² Καὶ ἐξελθόντες, ἐκήρυξαν ἵνα μετανοώσιν.¹³ Καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλλον, καὶ ἤλειπον ἐλαίῳ πολλοὺς ἀρρώστους καὶ ἐθεράπευον.

³⁷ ουδεναν μετ αυτου συνακολουθησαι 01 03 04 | ουδενα αυτω ακολουθησαι 02 | ουδε ενα παρακολουθησαι αυτω 05 | αυτω ουδενα παρακολουθησαι 032¹ | τον 01 03 04 | - 02 05 | μονον 032¹ ^{40f} - 01 02 03 04 05 | ειδοτες οτι απεθανεν ϗ45^v 032¹ | - 01 03 05 | ανακειμενον 02 04 | κατακειμενον 032¹ ^{41f} | ταλιθα 01 02 03 04 | ταβιθα 05 032¹ | κοουμι 01 03 04 | κουμι 02 05 | - 032¹ ^{42f} - ϗ45^v 02 03 05 032 | ωσει 01 04¹ | ευθυς 01 03 04 | - ϗ45 02 032 | παντες 05¹ ^{4f} | εκειθεν και ερχεται 01 03 04 | εκειθεν και ηλθεν 02 05 | - 032¹ ^{2f} - 01 02 03 04 032 | επι τη διδαχη αυτου ϗ45^v 05¹ | - ϗ45 02 03 05 032 | παντα 01 | απαντα 04¹ | τουτω 01 03 04 | αυτω 02 05 032¹ | - ϗ45^v 01 02 03 032 | ινα 04 05¹ | γινομεναι 01 03 | γινονται 02 032 | γινονται 04 05¹ ^{3f} | και αδελφος 03 04 | αδελφος δε 02 032 | και ο αδελφος 01 05¹ | ιωσητος 03 05 | ιωση 02 04 032 | ιωσηφ 01¹ ^{4f} | τοις συγγενεσιν αυτου και εν 03 04 | τοις συγγενεσιν αυτου και εν 03^{*} | τοις συγγενεσιν και εν 01 02 05 032 | - 01^{*} ^{5f} | ποιησαι ουδεμιαν δυναμιν 01 03 04 | ουδεμιαν δυναμιν ποιησαι 02 | ουδεμιαν ποιησαι δυναμιν 05 | ουκετι ποιησαι δυναμιν 032¹ ^{6f} | εθαυμαzen 01 03 | εθαυμαzen 02 04 05 032¹ ^{7f} | και εδιδου 01 02 03 04 | δους 05 | και εδωκεν 032¹ ^{8f} | εξουσιαν των πνευματων των ακαθαρτων 01 02 03 05 032 | - 01^{*} | εξουσιαν πνευματων ακαθαρτων 04¹ ^{8f} | και παρηγγειλεν αυτοις 01 02 03 04 05 | - 01^{*} | και παρηγγειλεν αυτοις 032¹ | αιρωσιν 02 03 05 | αρωσιν 01 04 032¹ ^{11f} | ος 01 03 04 032 | οσοι 02 05¹ | τοπος 01 03 032 | - 02 04 05¹ | δεξηται 01 03 04 032 | δεξωνται 02 05¹ ^{12f} | εκηρυξαν 01 03 04 05 | εκηρυσσον 02 032¹ | μετανοωσιν 03 05 032 | μετανοησωσιν 01 02 04¹ ^{13f} | εξεβαλλον 01 02 03 | εξεβαλον 04 05 | εξελεμπον 032¹

¹⁴Καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης, φανερὸν γὰρ ἐγένετο τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ἔλεγεν, ὅτι “Ἰωάννης ὁ βαπτίζων” ἔγήγγηται ἐκ νεκρῶν,¹ καὶ διὰ τοῦτο ἐνεργοῦσιν αἱ δυνάμεις ἐν αὐτῷ.” ¹⁵Ἄλλοι δὲ ἔλεγον, ὅτι “Ἡλίας ἐστίν”· ἄλλοι δὲ ἔλεγον, ὅτι “Προφήτης, ὡς¹ εἷς τῶν προφητῶν.” ¹⁶Ἀκούσας δὲ, ὁ Ἡρώδης ἔλεγεν, ὅτι “Ὁν ἐγὼ ἀπεκεφάλισα Ἰωάννην, οὗτος¹ ἴδιος ἦγέρθη!”

¹⁷Αὐτὸς γὰρ ὁ Ἡρώδης, ἀποστείλας ἐκράτησεν τὸν Ἰωάννην, ἵνα καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ἐν φυλακῇ¹ διὰ Ἡρωδιάδα, τὴν γυναῖκα Φιλίππου, τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ,¹ ὅτι αὐτὴν ἐγάμησεν. ¹⁸Ἐλεγεν γὰρ ὁ Ἰωάννης τῷ Ἡρώδῃ, ὅτι “Οὐκ ἔξεστίν σοι ἔχειν τὴν γυναῖκα¹ τοῦ ἀδελφοῦ σου.” ¹⁹Ἡ δὲ Ἡρωδιάς ἐνεῖχεν αὐτῷ, καὶ ἠθέληεν αὐτὸν ἀποκτείνειν,¹ καὶ οὐκ ἠδύνατο· ²⁰ὁ γὰρ Ἡρώδης ἐφοβείτο τὸν Ἰωάννην, εἰδὼς αὐτὸν ἄνδρα δίκαιον καὶ ἅγιον, ἵνα καὶ¹ συντηρήσει αὐτόν, καὶ ἀκούσας αὐτοῦ, πολλὰ ἠπόρει,¹ καὶ ἠδέως αὐτοῦ ἤκουεν. ²¹Καὶ γενομένης ἡμέρας εὐκαιροῦ, ὅτε Ἡρώδης τοῖς γενεσίοις αὐτοῦ δεῖπνον ἐποίησεν, τοῖς μεγιστᾶσιν αὐτοῦ, καὶ τοῖς χιλιάρχοις, καὶ τοῖς πρώτοις τῆς Γαλιλαίας. ²²Καὶ εἰσελθούσης¹ τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ Ἡρωδιάδος, καὶ ὀρχησαμένης ἤρρεσεν¹ τῷ Ἡρώδῃ καὶ τοῖς συνακακισμένοις. Ὁ δὲ βασιλεὺς εἶπεν¹ τῷ κορασίῳ, “Ἄιτησόν με ὃ ἐὰν θέλῃς,¹ καὶ δώσω σοι.” ²³Καὶ ὤμοσεν αὐτῇ, ὅτι “Ὁ ἐὰν αἰτήσῃς, με, δώσω σοι,¹ ἕως ἡμίσεος τῆς βασιλείας μου.” ²⁴Καὶ ἔξελθοῦσα, εἶπεν τῇ μητρὶ αὐτῆς, “Τί αἰτήσωμαι;” Ἡ δὲ εἶπεν, ἵνα “τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ βαπτίζοντος.” ²⁵Καὶ εἰσελθοῦσα ἔεθυσεν μετὰ σπουδῆς πρὸς τὸν βασιλέα, ἠτήσατο λέγουσα, “Θέλω ἵνα¹ ἐξαυτῆς δῶς μοι¹ ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ.” ²⁶Καὶ περίλυπος γενόμενος ὁ βασιλεὺς, διὰ τοὺς ὄρκους καὶ τοὺς συνακακισμένους οὐκ ἠθέλησεν ἀθετῆσαι αὐτήν. ²⁷Καὶ εὐθὺς ἀποστείλας ὁ βασιλεὺς¹ σκεκουλάτορα, ἐπέταξεν ἑνεγκαι¹ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. Ἐπελθὼν, ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ,¹ ²⁸καὶ ἤνεγκεν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ¹ ἐπὶ πίνακι, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ κορασίῳ, καὶ τὸ κοράσιον ἔδωκεν αὐτὴν τῇ μητρὶ αὐτῆς. ²⁹Καὶ ἀκούσαντες, οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἦλθον, καὶ ἦραν τὸ πτῶμα αὐτοῦ, καὶ ἔθηκαν αὐτὸ¹ ἐν μνημείῳ.

¹⁴ελεγεν 01 02 04 | ελεγον 03 032 | ελεγοσεν 05¹ | βαπτίζων 01 02 03 04 | βαπτιστης 05 032¹ | εγγηγεται εκ νεκρων 01 03 05 | εκ νεκρων ηγερθη 032 | εκ νεκρων ανεστη 02 | ηγερθη εκ νεκρων 04¹ | ¹⁵προφητης ως 01 03 04 032 | προφητης εστιν ως 02 | - 05¹ | ¹⁶ελεγεν 345 01 03 04 | ειπεν 02 05 032¹ | Ιωαννην ουτος 02 03 04 032 | ουτος ιωαννης 01 | ουτος 05¹ | Γ- 345^v 01 03 05 032 | εστιν 02 04¹ | Γ- 345^v 01* 03 05 032 | αυτος 01 02 04¹ | ηγερθη 01 03 032 | ηγερθη εκ νεκρων 02 | ηγερθη απο των νεκρων 04 | εκ νεκρων ηγερθη 05¹ | ¹⁷και εδησεν αυτον εν φυλακη 345^v 01 03 04 | και εδησεν αυτον εν τη φυλακη 032 | εν φυλακη και εδησεν αυτον 02 | και εδησεν αυτον και εβαλεν εις φυλακην 05¹ | την γυναικα φιλιππου του αδελφου αυτου 01 02 03 04 05 032 | φιλιππου του αδελφου αυτου 03* | αυτου γυναικα 345¹ | ¹⁸εχειν την γυναικα 01 02 03 04 05 | εχειν αυτην γυναικα 05* | γυναικα εχειν 032¹ | ¹⁹αυτον αποκτειναι 01 02 03 032 | αυτον απολεσαι 04 | αποκτειναι αυτον 05¹ | ²⁰και 01 02 04 032 | - 345^v 03 | ειναι και 05¹ | ηπορει 345 01 03 | εποιει 02 04 05 | ηπορειτο 032¹ | ²²και εισελθουσης 345^v 02 03 04 032 | και ελθουσης 01 | εισελθουσης δε 05¹ | αυτου 01 03 05 | αυτης 02 04 032¹ | ηρρεσεν 01 03 04 | και αρρεσασης 345 02 05 032¹ | ο δε βασιλευς ειπεν 01 03 04 | ειπεν ο βασιλευς 345 05 032 | ειπεν ο ηρωδης 345* | ειπεν δε ο βασιλευς 02¹ | εαν θελεις 01 02 03 | θελεις 05 | δ αν θελεις 032¹ | ²³και ωμοσεν αυτη οτι ο εαν αιτησης με δωσω σοι 02 | και ωμοσεν αυτη οτι εαν με αιτησης δωσω σοι 03 | και ωμοσεν αυτη πολλα οτι εαν με αιτησης δωσω σοι 345^v | και ωμοσεν αυτη οτι ο εαν αιτησης δωσω σοι 01 | και ωμοσεν αυτη πολλα ει τι αν με αιτησης δωσω σοι 05 | - 032¹ | ²⁴και 345 01 03 | η δε 02 04 05 032¹ | Γ- 01 02 03 04 05 | αιτησαι 345 032¹ | του βαπτιζοντος 01 03 | του βαπτιστου 02 04 05 032¹ | ²⁵ευθυς μετα σπουδης προς τον βασιλεα ητησατο λεγουσα θελω ινα 01 03 04 | ευθεως μετα σπουδης προς τον βασιλεα ητησατο λεγουσα θελω ινα 02 | προς τον βασιλεα ειπεν 05 | ευθυς μετα σπουδης θελω ινα 032¹ | εξαυτης δωσ μοι 345^v 01 03 04 | μοι δωσ εξαυτης 02 | δωσ μοι 05 | μοι δωσ ης 032¹ | ²⁷ο βασιλευς 01 02 03 04 | - 05 032¹ | ενεγκαι 03 04 | ενεχθηναι 02 05 032 | ενεγκε 01¹ | και απελθων απεκεφαλαισεν αυτον εν τη φυλακη 03 | ο δε απελθων απεκεφαλαισεν αυτον εν τη φυλακη 02 05 | - 01 | επι πινακι και απελθων απεκεφαλαισεν αυτον εν τη φυλακη 04 032¹ | ²⁸και ηνεγκεν την κεφαλην αυτου 02 03 04 032 | - 01 | και ηνεγκεν την κεφαλην 05¹ | ²⁹αυτο 02 03 04 05 | αυτον 01 032¹

³⁰Καὶ συνάγονται οἱ ἀπόστολοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ, πάντα ὅσα ἐποίησαν καὶ ἴδαν¹ ἐδίδαξαν. ³¹Καὶ λέγει αὐτοῖς, “Δεῦτε ὑμεῖς αὐτοὶ κατ’ ἴδιαν¹ εἰς ἔρημον τόπον, καὶ ἀναπαύσασθε¹ ὀλίγον.” Ἦσαν γὰρ οἱ ἐρχόμενοι καὶ οἱ ὑπάγοντες πολλοί, καὶ οὐδὲ φαγεῖν εὐκαίρουν.¹ ³²Καὶ ἀπῆλθον ἐν τῷ πλοίῳ εἰς ἔρημον τόπον κατ’ ἴδιαν. ³³Καὶ εἶδον αὐτοὺς ὑπάγοντας, καὶ ἐπέγνωσαν¹ ἧ πολλοί, καὶ πεζῆ ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων συνέδραμον ἐκεῖ, καὶ προῆλθον αὐτούς.¹ ³⁴Καὶ ἐξελθῶν, εἶδεν πολὺν ὄχλον καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ’ αὐτούς, ὅτι ἦσαν ὡς πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα, καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς πολλὰ. ³⁵Καὶ ἤδη ὥρας πολλῆς γενομένης,¹ προσελθόντες αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἔλεγον,¹ ὅτι “Ἐρημός ἐστιν ὁ τόπος, καὶ ἤδη ὥρα πολλή· ³⁶ἀπόλυσον αὐτούς, ἵνα ἀπελθόντες εἰς τοὺς κύκλῳ ἀγροὺς καὶ κώμας, ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς ἧ τί φάγωσιν.” ³⁷Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς,¹ “Δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν.” Καὶ λέγουσιν αὐτῷ, “Ἀπελθόντες, ἀγοράσωμεν ἧ δηναρίων διακοσίων¹ ἄρτους, καὶ δώσομεν¹ αὐτοῖς φαγεῖν;” ³⁸Ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς, “Πόσους ἄρτους ἔχετε; Ὑπάγετε, ἴδετε.” Καὶ γνόντες λέγουσιν, ἧ “Πέντε καὶ δύο ἰχθύας.” ³⁹Καὶ ἐπέταξεν αὐτοῖς ἀνακλῖναι¹ πάντας, συμπόσια ἧ συμπόσια¹ ἐπὶ τῷ χλωρῷ χόρτῳ. ⁴⁰Καὶ ἀνέπεσον¹ πρασιαὶ πρασιαὶ, ἧ κατὰ ἑκατὸν καὶ κατὰ πεντήκοντα.¹ ⁴¹Καὶ λαβῶν ἧ τοὺς πέντε¹ ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν, εὐλόγησεν καὶ κατέκλασεν τοὺς ἧ ἄρτους, καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ,¹ ἵνα ἧ παρατιθῶσιν¹ αὐτοῖς, καὶ τοὺς δύο ἰχθύας ἐμέρισεν πᾶσιν. ⁴²Καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἔχορτάσθησαν. ⁴³Καὶ ἦσαν ἧ κλάσματα¹ δώδεκα κοφίνων ἧ πληρώματα,¹ καὶ ἀπὸ τῶν ἰχθύων. ⁴⁴Καὶ ἦσαν οἱ φαγόντες ἧ τοὺς ἄρτους,¹ πεντακισχίλιοι ἄνδρες.

⁴⁵Καὶ εὐθὺς ἧνάγκασεν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον, καὶ προάγειν ἧ εἰς τὸ πέραν¹ πρὸς Βηθησαϊδάν, ἧ ἔως αὐτὸς¹ ἀπολύει¹ τὸν ὄχλον. ⁴⁶Καὶ ἀποταξάμενος αὐτοῖς, ἀπῆλθεν εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι.

⁴⁷Καὶ ὁψίας γενομένης, ἦν ἧ τὸ πλοῖον ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης, καὶ αὐτὸς μόνος ἐπὶ τῆς γῆς. ⁴⁸Καὶ ἧ ἰδῶν¹ αὐτοὺς βασανιζομένους ἐν τῷ ἐλαύνειν, ἦν γὰρ ὁ ἄνεμος ἐναντίος αὐτοῖς, ἧ περὶ τετάρτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς, ἔρχεται ἧ πρὸς αὐτούς,¹ περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης, καὶ ἧ ἦθελεν¹ παρελθεῖν αὐτούς. ⁴⁹Οἱ, δὲ ἰδόντες αὐτὸν

³⁰ ἴδαν 02 03 05 | - 01 04 032¹ ³¹ λέγει 01 03 04 | εἶπεν 02 05 032¹ ἧ υμεῖς αὐτοὶ κατ’ ἴδιαν 01 02 03 04 | ὑπαγωμεν 05 | υμεῖς κατ’ ἴδιαν 032¹ ἧ ἀναπαύσασθε 02 03 | ἀναπαυσεθε 01 05 032 | ἀναπαύσασθαι 04¹ ἧ εὐκαίρουν 01 02 03 | ἠκαίρουν 04 032 | εὐκαίρος εἶχον 05¹ ³³ ἐπεγνωσαν 01 02 032 | ἐγνωσαν 03 05¹ ἧ - 03 05 032 | αὐτούς 01 02¹ ἧ καὶ προῆλθον αὐτούς 01 03 | καὶ προῆλθον αὐτούς καὶ συνέδραμον πρὸς αὐτὸν 02 | καὶ συνῆλθον αὐτοῦ 05 | - 032¹ ³⁴ εἶδεν πολὺν ὄχλον καὶ 03 032 | εἶδεν ὄχλον πολὺν καὶ 01 | ὁ ἰησοῦς εἶδεν πολὺν ὄχλον καὶ 02 | καὶ ἰδῶν πολὺν ὄχλον ὁ ἰησοῦς 05¹ ³⁵ γενομένης 02 03 032 | γινομένης 01 05¹ ἧ αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἔλεγον 03 | οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἔλεγον 01 | οἱ μαθηταὶ αὐτῷ λέγουσιν 02 | οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγουσιν αὐτῷ 05 | αὐτῷ οἱ μαθηταὶ λέγουσιν 032¹ ³⁶ - ἧ 03 05 032 | ἄρτους 02 | βρωματα 01¹ ³⁷ ὁ δε ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς 01 03 032 | ὁ δε ἀποκριθεὶς εἶπεν 02 | καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς 05¹ ἧ δηναρίων διακοσίων ἧ 01 02 03 | διακοσίων δηναρίων 05 | δηναρίων ἑκατὸν 032¹ ἧ δώσομεν ἧ 03 02 03 | δώμεν 032 | δώσωμεν 01 05¹ ³⁸ - ἧ 03 05 032 | αὐτῷ 02 05¹ ³⁹ ἀνακλῖναι 02 03 05 032 | ἀνακλιθῆναι 01 03*¹ ἧ συμπόσια ἧ 03 05 01 02 03 | - 05 032¹ ⁴⁰ ἀνεπεσον 02 03 05 | ἀνεπεσαν 01 032¹ ἧ κατὰ ἑκατὸν καὶ κατὰ πενήκοντα 01 03 05 | ἀνα ἑκατὸν καὶ ἀνα πενήκοντα 02 | - ἧ 03 05 | ἄνδρες ἑκατὸν καὶ ἀνα πενήκοντα 032¹ ⁴¹ τοὺς πέντε 01 02 03 032 | τοὺς ἧ πέντε 05¹ ἧ - ἧ 03 05¹ 01 02 03 | πέντε 05 032¹ ἧ αὐτοῦ ἧ 02 05 032 | - 01 03¹ ἧ παρατιθῶσιν 01 03¹ 032 | παραθῶσιν ἧ 03 05 02 05¹ ⁴³ κλάσματα ἧ 03 05 | κλάσμάτων 01 02 05 032¹ ἧ πληρώματα ἧ 03 05 01 03 032 | πληρείς 02 05¹ ⁴⁴ τοὺς ἄρτους 02 03 | - ἧ 03 05 032 | ὡς 01¹ ⁴⁵ εἰς τὸ πέραν 01 02 03 05 | - ἧ 03 05¹ 032¹ ἧ ἔως αὐτοῦ ἧ 03 05 01 02 03 | αὐτοῦ δε 05 | εἰς ἀν αὐτοῦ 032¹ ἧ ἀπολύει 01 03 05 | ἀπολυθῆναι ἧ 03 05 02 032¹ ⁴⁷ - 01 02 03 032 | παλαι ἧ 03 05 05¹ ⁴⁸ ἰδῶν 01 03 05 032 | εἶδεν ἧ 03 05 02¹ ἧ - 01 02 03 05 | σφοδρὰ ἧ 03 05 032¹ ἧ πρὸς αὐτοὺς ἧ 03 05 01 02 03 | - 05 032¹ ἧ ἦθελεν 01 02 03 032 | ἦλθεν ἧ 03 05 | ἠελησεν 05¹

ἐπὶ τῆς θαλάσσης περιπατοῦντα, ἔδοξαν ὅτι φάντασμα¹ ἔστιν,¹ καὶ ἀνέκραξαν.
⁵⁰Πάντες ἄρα αὐτὸν εἶδον,¹ καὶ ἐταράχθησαν. Ὁ δὲ εὐθὺς ἑλάλησεν μετ' αὐτῶν, καὶ λέγει αὐτοῖς, “Θαρσεῖτε, ἐγὼ εἰμι, μὴ φοβεῖσθε.”⁵¹ Καὶ ἀνέβη πρὸς αὐτοὺς εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος. Καὶ Ἰλιαν¹ ἐν ἑαυτοῖς ἐξίσταντο, ἵ¹ ⁵²οὐ γὰρ συνῆκαν ἐπὶ τοῖς ἄρτοις, ἄλλ' ἦν ἱ¹ αὐτῶν ἡ καρδία πεπωρωμένη.

⁵³Καὶ διαπεράσαντες ἐπὶ τὴν γῆν ἦλθον εἰς Γεννησαρετ, ἵ¹ καὶ προσωμίσθησαν.¹
⁵⁴Καὶ ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ τοῦ πλοίου, εὐθὺς ἐπιγνόντες αὐτὸν, ἵ¹ ⁵⁵περιέδραμον¹ ὄλην τὴν Ἰχώραν¹ ἐκείνην, καὶ ἤρξαντο ἐπὶ τοῖς κραβάττοις τοὺς κακῶς ἔχοντας περιφέρειν, ὅπου ἤκουον ὅτι ἔστιν.¹ ⁵⁶Καὶ ὅπου ἂν ἴ¹ εἰσπορεύετο¹ εἰς κώμας, ἢ εἰς πόλεις, ἢ εἰς ἀγροὺς,¹ ἐν ταῖς ἀγοραῖς ἐτίθεισαν τοὺς ἀσθενοῦντας, καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα κἂν τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ ἄψωνται· καὶ ὅσοι ἂν ἴ¹ ἤψαντο αὐτοῦ ἐσώζοντο.

7 ¹Καὶ συνάγονται πρὸς αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι καὶ τινες τῶν γραμματέων, ἐλθόντες ἀπὸ Ἱεροσολύμων,² καὶ ἰδόντες τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ὅτι¹ κοιναῖς χερσίν, τοῦτ' ἔστιν ἀνόμιον, ἑσθίουσιν¹ τοὺς ἄρτους. ἵ¹ ³(Οἱ γὰρ Φαρισαῖοι καὶ πάντες οἱ Ἰουδαῖοι, ἐὰν μὴ Ἰπυγῆ¹ νίψωνται τὰς χεῖρας οὐκ ἐσθίουσιν, κρατοῦντες τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων,⁴ καὶ ἀπ' ἀγορᾶς ἵ¹ ἐὰν μὴ βαπτίσωνται¹ οὐκ ἐσθίουσιν, καὶ ἄλλα πολλὰ ἔστιν ἃ παρέλαβον κρατεῖν, βαπτισμοὺς ποτηρίων καὶ ξεστῶν καὶ χαλκίων.) ἵ¹ ⁵Καὶ ἑπερωτῶσιν αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς, ἵ¹ “Διὰ τί οἱ μαθηταί σου οὐ περιπατοῦσιν κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων, ἀλλὰ κοιναῖς Ἰ¹ χερσίν¹ ἐσθίουσιν τὸν ἄρτον;” Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς¹ εἶπεν αὐτοῖς, “Καλῶς ἐπροφήτευσεν Ἡσαΐας περὶ ὑμῶν τῶν ὑποκριτῶν, ὡς γέγραπται, ὅτι¹ Ὁὗτος ὁ λαὸς τοῖς χεῖλεσίν με Ἰ¹ τιμᾶ,¹ ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω Ἰ¹ ἀπέχει¹ ἀπ' ἐμοῦ. ⁷Μάτην δὲ σέβονταί με, διδάσκοντες διδασκαλίας ἐντάλματα ἀνθρώπων.”⁸ Ἀφέντες τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, κρατεῖτε τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων.”¹

⁹Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, “Καλῶς ἀθετεῖτε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, ἵνα τὴν παράδοσιν ὑμῶν Ἰ¹ τηρήσητε.”¹⁰ Μωϋσῆς γὰρ εἶπεν, Ἰ¹ τιμὰ τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου,

⁴⁹ἔδοξαν ὅτι φαντασμα 01 03 | εδοξαν φαντασμα 02 05 | φαντασμα εδοξαν 032¹ ἔστιν 01 03 | ειναι 02 05 032¹ ⁵⁰ἵ¹ γὰρ αὐτον εἶδον Ἰ¹ 345^v 02 032 | γὰρ αὐτον εἶδαν 01 03 | - 05¹ ἵ¹ ο δε ευθως 01 03 | και ευθως 02 032 | και 05¹ ⁵¹Ἰλιαν 01 03 | λιαν εκπερισσου 02 | περισσω 05 | εκπερισσου 032¹ ἵ¹ - 01 03 | και εθαυμαζον 02 05 032¹ ⁵²ἄλλ 01 03 | - 02 05 032¹ ἵ¹ - 01 03 | γὰρ 02 05 032¹ ⁵³ἵ¹ καὶ προσωμίσθησαν 01 02 03 | - 05 032¹ ⁵⁴ἵ¹ - 01 03 05 | οἱ ἀνδρες τοῦ τοποῦ ἐκεῖνου 02 | οἱ ἀνδρες τοῦ τοποῦ 032¹ ⁵⁵ἵ¹ περιέδραμον 01 03 032 | περιδραμοντες 02 05¹ Ἰ¹ χωραν 01 03 | περιχωρον 02 05 032¹ ἵ¹ ἤκουον ὅτι 02 03 032 | ἤκουσθη ὅτι 01 | ἀν ἤκουσαν τον ἱησουν 05¹ ἔστιν 01 03 | ἐκεῖ ἐστιν 02 | ειναι 05 | ἐστιν ἐκεῖ 032¹ ⁵⁶ἵ¹ ὅπου ἂν 02 03 | ὅπου εαν 01 | που αν 05 | ὀπιταν 032¹ ἵ¹ εἰσπορεύετο 01 03 05 | εἰσεπορευοντο 02 032¹ ἵ¹ ἡ εἰς πόλεις ἡ εἰς ἀγροὺς 01 03 | ἡ πόλεις ἡ ἀγροὺς 02 032 | ἡ εἰς ἀγροὺς ἡ εἰς τὰς πόλεις 05¹ ἵ¹ ἂν 02 03 032 | - 01 05¹ ²ἵ¹ ὅτι 01 03 | - 02 05 | τινὰς 032¹ ἵ¹ ἐσθίουσιν 01 03 | ἐσθιοντας 02 05 032¹ ἵ¹ - 01 02 03 | ἐμεψαντο 032 | κατεγνωσαν 05¹ ³ἵ¹ πυγμη 02 03 05 | πυκνα 01 032¹ ⁴ἵ¹ - Ἰ¹ 345^v 01 02 03 | ὅταν ἐλθωσιν 05 | δε ὅταν ἐλθωσιν 032¹ ἵ¹ βαπτίσωνται Ἰ¹ 345 02 05 032 | ραντισωνται 01 03¹ ἵ¹ - Ἰ¹ 345^v 01 03 | και κλινων ἡ εἰς 032¹ ⁵ἵ¹ και 01 03 05 | ἐπειτα 02 032¹ ἵ¹ - 01 02 03 | λεγοντες 05 032¹ ἵ¹ χερσιν 01 03 | ἀνιπτοις χερσιν 02 | χερσιν και ἀνιπτοις Ἰ¹ 345 | ταις χερσιν 05 032¹ ⁶ἵ¹ ἀποκριθεις Ἰ¹ 345 02 05 032 | - 01 03¹ ἵ¹ καλως ἐπροφητευσεν ἱσαιας περὶ ὑμων τῶν ὑποκριτῶν ὡς γεγραπται ὅτι 01 03 | ὅτι καλως προεφητευσεν περὶ ὑμων ἱσαιας τῶν ὑποκριτῶν ὡς γεγραπται Ἰ¹ 345^v 02 | ὅτι καλως ἐπροφητευσεν ἱσαιας περὶ ὑμων ὑποκριτῶν και εἶπεν 05 | ὅτι καλως ἐπροφητευσεν ἱσαιας περὶ ὑμων τῶν ὑποκριτῶν ὡς γεγραπται 032¹ ἵ¹ τιμα Ἰ¹ 345 01 02 03 | αγαπα 05 032¹ ἵ¹ ἀπεχει 01 02 03 | ἀφεστηκεν 05 | εχει 032¹ ⁸ἵ¹ ἀφεντες τὴν ἐντολὴν του θεου κρατεῖτε τὴν ἐντολὴν των παραδοσιν των ανθρωπων 01 03 032 | αφεντες τὴν ἐντολὴν του θεου κρατεῖτε τὴν ἐντολὴν των ανθρωπων Ἰ¹ 345^v | αφεντες γαρ τὴν ἐντολὴν του θεου κρατεῖτε τὴν παραδοσιν των ανθρωπων βαπτισμου ξεστων και ποτηριων και παρομοια τοιαυτα πολλα ποιεῖτε 02 | βαπτισμοὺς ξεστων και ποτηριων και ἄλλα παρομοια α ποιεῖτε τοιαυτα πολλα αφεντες τὴν ἐντολὴν του θεου κρατεῖτε τὴν παραδοσιν των ανθρωπων 05¹ ⁹ἵ¹ τηρησητε 01 02 | στηρητε 05 032 | τηρητε 03¹

καί, “Ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα θανάτῳ τελευτάτω.”¹¹ Ὑμεῖς δὲ λέγετε, “Ἐὰν εἴπῃ ἄνθρωπος τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρὶ, “Κορβᾶν”, (ὃ ἐστὶν “Δῶρον”), “ὃ ἐὰν ἐξ ἐμοῦ ὠφελῆθῃς”,¹² οὐκέτι ἀφίετε αὐτὸν οὐδὲν ποιῆσαι τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρὶ,¹³ ἀκυροῦντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ τῇ παραδόσει ὑμῶν ἢ παρεδώκατε. Ἐκαὶ παρόμοια τοιαῦτα πολλὰ ποιεῖτε.”¹

¹⁴Καὶ προσκαλεσάμενος ἑπάλιν τὸν ὄχλον, ἔλεγεν αὐτοῖς, Ἐ“Ἀκούετε¹ μου πάντες καὶ συνίετε:¹⁵ οὐδέν ἐστιν ἕξωθεν τοῦ ἀνθρώπου εἰσπορευόμενον εἰς αὐτὸν, ὃ δύναται ἑαυτὸν κοινῶσαι¹ ἀλλὰ τὰ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἐκπορευόμενά,¹ ἔστιν τὰ κοινῶντα τὸν ἄνθρωπον.” [[¹⁶Εἴ τις ἔχει ὄρα ἀκούειν, ἀκουέτω.]]

¹⁷Καὶ ὅτε εἰσηλθεν¹ εἰς ἑοῖκον¹ ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ἐπρωτῶν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἑτὴν παραβολὴν.¹ ¹⁸Καὶ λέγει αὐτοῖς, “Οὕτως καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε; Οὐ νοεῖτε ὅτι πᾶν τὸ ἕξωθεν εἰσπορευόμενον εἰς τὸν ἄνθρωπον, οὐ δύναται αὐτὸν κοινῶσαι,¹⁹ ὅτι οὐκ εἰσπορεύεται ἑαυτοῦ εἰς τὴν καρδίαν,¹ ἀλλ’ εἰς τὴν κοιλίαν, καὶ εἰς τὸν ἄφεδρῶνα ἐκπορεύεται;” (Καθαρίζων¹ πάντα τὰ βρώματα.) ²⁰Ἐλεγεν δὲ, ὅτι “Τὸ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἐκπορευόμενον, ἐκεῖνο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.²¹ Ἐσωθεν γὰρ ἐκ τῆς καρδίας τῶν ἀνθρώπων οἱ διαλογισμοὶ οἱ κακοὶ ἐκπορεύονται, ἑπορνείαι, κλοπαί, φόνοι, μοιχεῖαι,¹ ²²πλεονεξία, πονηρία, δόλος, ἀσέλγεια, ὀφθαλμὸς πονηρός, βλασφημία, ὑπερηφανία, ἀφροσύνη.²³ Πάντα ταῦτα τὰ πονηρὰ ἕσωθεν ἐκπορεύεται καὶ κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.”

²⁴Ἐκεῖθεν δὲ ἀναστὰς,¹ ἀπῆλθεν εἰς τὰ ὄρια Τύρου ἑκαὶ Σιδῶνος.¹ Καὶ εἰσελθὼν εἰς οἰκίαν, οὐδένα ἤθελεν γνῶναι, καὶ οὐκ ἠδυνάσθη λαθεῖν.²⁵ Ἄλλ’ εὐθὺς ἀκούσασα γυνὴ¹ περὶ αὐτοῦ, ἥς εἶχεν τὸ θυγάτριον ἑαυτῆς¹ ἑπνεῦμα ἀκάθαρτον¹ ἔλθοῦσα, προσέπεσεν πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ.²⁶ Ἡ δὲ γυνὴ ἦν Ἑλληνίς, ἑσυροφοινίκισσα¹ τῷ γένει, καὶ ἠρώτα αὐτὸν ἵνα τὸ δαιμόνιον ἐκβάλλῃ ἐκ τῆς θυγατρὸς αὐτῆς.²⁷ Καὶ ἔλεγεν¹ αὐτῇ, “Ἄφες πρῶτον χορτασθῆναι τὰ τέκνα, οὐ γὰρ ἐστὶν καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων, καὶ τοῖς κυναρίοις βαλεῖν.”²⁸ Ἡ δὲ ἀπεκρίθη ἑκαὶ¹ ἑλέγει αὐτῷ,¹ ἑ“Ναί,¹ ἑΚύριε, ἑκαὶ¹ τὰ κυνάρια ἑυποκάτω τῆς τραπέζης ἐσθίουσιν¹ ἀπὸ ἑτῶν ψιχίων¹ τῶν παιδίων.”²⁹ Καὶ εἶπεν αὐτῇ, “Διὰ τοῦτον τὸν λόγον ὑπαγε, ἐξελήλυθεν τὸ δαιμόνιον, ἐκ τῆς

¹³ἑκαὶ παρομοια τοιαυτα πολλα ποιεῖτε 02 03 | καὶ παρομοια πολλα τοιαυτα ποιεῖτε 345^v 01 | καὶ παρομοια ταυτα πολλα ποιεῖτε 05 | - 032¹ ¹⁴ἑπαλιν 01 03 05 | παντα 345 02 032¹ ἑακουετε 01 02 032 | ἀκουσατε 03 05¹ ¹⁵ἑαυτον κοινῶσαι 345 02 05 032 | κοινῶσαι αὐτον 01 | το κοινουν αὐτον 03¹ ἑ- 345^v 01 03 | απ αὐτου εκεινα 02 | εκεινα 05 032¹ ¹⁶[[- 01 03 | * 02,05,032]] ¹⁷ἑεισηλθεν 02 03 05 | εἰσηλθον 01 032¹ ἑοικον 02 03 032 | τον οικον 01 | την οικιαν 05¹ ἑτην παραβολην 01 03 05 | περι της παραβολης 02 032¹ ¹⁹ἑαυτου εἰς την καρδιαν 01 02 03 | εἰς την καρδιαν αὐτου 05 | αὐτου εἰς την διανοιαν 032¹ ἑαφεδρωνα εκπορευεται καθαριζων 02 03 | αφεδρωνα εκβαλλετε καθαριζων 01 | οχετον εξερχεται καθαριζει 05 | αφεδρωνα χωρει καθαριζων 032¹ ²¹ἑπορνειαι κλοπαι φονοι μοιχειαι 01 03 | μοιχειαι πορνειαι φονοι 02 | πορνεια κλεμματα μοιχειαι φονος 05 | μοιχειαι πορνειαι κλοπαι φονοι 032* | μοιχειαι πορνειαι κλοπαι φονος 032¹ ²⁴ἑκειθεν δε αναστας 01 03 | καὶ εκειθεν αναστας 02 | καὶ αναστας εκειθεν 05 | καὶ αναστας 032¹ ἑκαὶ σιδωνος 01 02 03 | - 05 032¹ ²⁵ἑαλλ ευθους ακουσασα γυνη 01 03 | ακουσασα γαρ γυνη 02 032 | γυνη δε ευθεως ως ακουσασα 05¹ ἑαυτης 02 03 | - 345 01 05 032¹ ἑπνευμα ακαθαρτον 01 02 03 05 | εν πνευματι ακαθαρτω 345^v 032¹ ²⁶ἑσυροφοινικισσα 345 01 02 | συραφοινικισσα 03 | φοινισσα 05 | συραφοινισσα 032¹ ²⁷ἑκαὶ ελεγεν 01 03 | ο δε ιησους ειπεν 02 032 | καὶ λεγει 05¹ ²⁸ἑκαὶ 01 02 03 | - 345 05 032¹ ἑλεγει αὐτω 01 02 03 | λεγουσα 345 | αὐτω λεγουσα 05 032¹ ἑναὶ 01 02 03 | - 345 05 032¹ ἑκαὶ 345 01 03 032 | καὶ γαρ 02 | αλλα καὶ 05¹ ἑυποκατω της τραπεζης εσθιουσιν 03 05 032 | υποκατω της τραπεζης εσθιει 02 | εσθιουσιν υποκατω της τραπεζης 01 | τα υποκατω της τραπεζης 345^v ¹ἑτων ψιχιων 345 01 02 03 | των ψιχων 05 032¹

θυγατρός σου.”³⁰Καὶ ἀπελθοῦσα εἰς τὸν οἶκον Ἰακώβου, εὗρεν τὸ παιδίον βεβλημένον ἐπὶ τὴν κλίνην, καὶ τὸ δαιμόνιον ἐξεληλυθός.¹

³¹Καὶ πάλιν ἐξεληθὼν ἐκ τῶν ὀρίων Τύρου, ἦλθεν διὰ Σιδῶνος εἰς τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, ἀνὰ μέσον τῶν ὀρίων Δεκαπόλεως.¹ ³²Καὶ φέρουσιν αὐτῷ κωφὸν καὶ μογιλάον, καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα ἐπιθῇ αὐτῷ τὴν χεῖρα.¹ ³³Καὶ ἀπολαβόμενος αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ὄχλου κατ’ ἰδίαν, ἔβαλεν τοὺς δακτύλους αὐτοῦ εἰς τὰ ὕδατα αὐτοῦ, καὶ πύσας,¹ ἦψατο τῆς γλώσσης αὐτοῦ,³⁴ καὶ ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν ἐστέναξεν, καὶ λέγει αὐτῷ, “Ἐφραθά”, ὃ ἐστίν, “Διανοίχθητι”.³⁵ Καὶ ἠνοιγίσαν αὐτοῦ αἱ ἀκοαί, καὶ ἔλύθη ὁ δεσμὸς τῆς γλώσσης αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει ὀρθῶς.³⁶ Καὶ διεστείλατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ λέγωσιν.¹ Ὅσον δὲ αὐτοῖς διεστέλλετο, αὐτοὶ μᾶλλον περισσώτερον ἐκήρυσσον.³⁷ Καὶ ὑπερπερισσῶς ἐξεπλήσσοντο λέγοντες, “Καλῶς πάντα πεποίηκεν, καὶ τοὺς κωφοὺς ποιεῖ ἀκούειν, καὶ ἄλαλους λαλεῖν.”

8 ¹Ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις πάλιν, πολλοῦ ὄχλου ὄντος, καὶ μὴ ἐχόντων ἑαυτοῖς τί φάγωσιν, προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγει αὐτοῖς, ²“Σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον, ὅτι ἤδη ἡμέραι τρεῖς προσμένουσιν μοι, καὶ οὐκ ἔχουσιν τί φάγωσιν.³ Καὶ ἐὰν ἀπολύσω αὐτοὺς νήστευσι εἰς οἶκον αὐτῶν, ἐκλυθήσονται ἐν τῇ ὁδῷ. Καὶ τινες αὐτῶν ἀπὸ μακρόθεν ἤκασιν.” ⁴Καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, “Πόθεν τούτους δυνήσεται τις ὧδε χορτάσαι ἄρτων ἐπ’ ἑρημίας;” ⁵Καὶ ἠρώτα αὐτοὺς, “Πόσους ἔχετε ἄρτους;” Οἱ δὲ εἶπαν, “Ἐπτὰ.” ⁶Καὶ παραγγέλλει τῷ ὄχλῳ ἀναπεσεῖν ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ λαβὼν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους, εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ἵνα παρατιθῶσιν, καὶ παρέθηκάν τῳ ὄχλῳ.⁷ Καὶ εἶχαν ἰχθύδια ὀλίγα καὶ εὐλογήσας αὐτὰ, εἶπεν καὶ ταῦτα παρατιθέναι.⁸ Καὶ ἔφαγον καὶ ἐχορτάσθησαν, καὶ ἦσαν περισσεύματα κλασμάτων ἑπτὰ σπυρίδας.⁹ Ἦσαν δὲ οἱ φαγόντες ὡς τετρακισχίλιοι. Καὶ ἀπέλυσεν αὐτοὺς.¹⁰ Καὶ εὐθὺς ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἦλθεν εἰς τὰ μέρη Δαλμανουθά.¹

³⁰αυτης 02 03 | - 345 05 032 | εαυτης 01 | τ το παιδιον βεβλημενον επι την κλινην και το δαιμονιον εξεληλυθος 01 03 | το δαιμονιον εξεληλυθος και την θυγατερα βεβλημενην επι της κλινης 345 02 032 | την θυγατεραν βεβλημενην επι την κλινην και το δαιμονιον εξεληλυθος 05 | ³¹ηλθεν δια σιδωνος 01 03 05 | και σιδωνος ηλθεν 345 02 032 | δεκαπολεως 345 01 02 03 | της δεκαπολεως 05 | εις την δεκαπολιν 032 | ³²την χειρα 345 02 03 032 | τας χειρας 01 | την χειραν 05 | ³³εβαλεν τους δακτυλους αυτου εις τα ωτα αυτου και πτυσας 02 03 | ενεβαλεν τους δακτυλους αυτου εις τα ωτα αυτου πτυσας και 345 | ελαβεν τους δακτυλους εις τα ωτα αυτου και πτυσας 01 | πτυσας εβαλεν τους δακτυλους αυτου εις τα ωτα αυτου και 05 | εβαλεν δακτυλους πτυσας εις τα ωτα αυτου και 032 | ³⁵ηνοιγησαν αυτου αι ακοαι και 03 | ευθεως διηνοιχησαν αυτου αι ακοαι και 345 02 | ηνοιγησαν αυτου αι ακοαι και ευθους 01 | ηνοιγησαν αι ακοαι αυτου και 05 | ευθεως διηνοιγησαν αυτου αι ακοαι και 032 | ³⁶λεγωσιν 345 01 03 032 | ειπωσιν 02 05 | Ὅσον 01 02 03 | οι 05 | ὄσω 032 | αὐτοῖς διεστέλλετο αὐτοῖς 01 03 | αὐτοῖς διεστέλλετο 02 032 | αὐτοῖς 05 | ³⁷ἀλαλους 01 03 | τους αλαλους 02 05 | - 032 | ¹ - 01 02 03 | δε 05 032 | - 01 02 03 | αυτων 05 032 | αυτου 02 03 032 | - 01 05 | ² τον οχλον 01 02 03 | του οχλου τουτου 05 | τω οχλω 032 | μοι 01 02 032 | - 03 05 | ³ - 01 03 032 | γαρ 02 | εξ 05 | ⁴ αυτου 02 03 05 | αυτου και ειπαν 01 | λεγοντες 032 | τουτους δυνασεται τις ωδε 01 02 03 | τουτους δυνασεται τις 05 | ωδε δυνασαι αυτους 032 | ⁵ και ηρωτα 01 03 | και επηρωτα 02 05 | ο δε ηρωτησεν 032 | ⁶ παραγγελλει 01 03 05 | παρηγγειλεν 02 04 032 | ⁷ ευλογησας αυτα ειπεν και ταυτα παρατιθεναι 01 03 | ευλογησας αυτα παρεθηκεν 01* | ταυτα ευλογησας ειπεν παρατεθηκαι και αυτα 02 | ευλογησας αυτα ειπεν και ταυτα παραθετε 04 | ευχαριστησας ειπεν και αυτους εκελευσεν παρατιθεναι 05 | αυτα ευλογησας ειπεν παραθειναι 032 | ⁸ περισσευματα κλασματων επτα σπυριδας 02 03 | τα περισσευματα κλασματων επτα σπυριδας 01 04 | το περισσευμα των κλασματων σπυριδας επτα 05 | περισσευματα επτα σπυριδας πληρεις 032 | ⁹ οι φαγοντες ως 02 04 05 032 | ως 03 | - 01 | ¹⁰ ευθους εμβας 01 04 | εμβας ευθεως 02 | ευθους εμβας αυτος 03 | αυτος ανεβη 05 | εμβας ευθους 032 | εις τα μερη δαλμανουθα 01 02 03 04 | εις τα ορια μελεγαδα 05 | προς το ορος δαλμουαι 032 | μαγαδαν 345 |

¹¹Καὶ ἐξήλθον οἱ Φαρισαῖοι καὶ, ἤρξαντο συζητεῖν αὐτῷ, Ἱζητοῦντες παρ' αὐτοῦ σημεῖον ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ,¹ πειράζοντες αὐτόν. ¹²Καὶ ἀναστενάξας τῷ πνεύματι Ἰαυτοῦ¹ λέγει, “Τί ἢ γενεὰ αὕτη Ἱζητεῖ σημεῖον; Ἰαμὴν, Ἰλέγω ὑμῖν,¹ εἰ δοθήσεται τῇ γενεᾷ ταύτῃ σημεῖον.” ¹³Καὶ ἀφείδ αὐτούς, πάλιν ἐμβὰς Ἰἀπήλθεν εἰς τὸ πέραν.

¹⁴Καὶ ἐπελάθοντο Ἰλαβεῖν ἄρτους, Ἰκαὶ εἰ μὴ Ἰἓνα Ἰἄρτον οὐκ εἶχον¹ μεθ' εἰαυτῶν ἐν τῷ πλοίῳ. ¹⁵Καὶ διεσέλλετο αὐτοῖς λέγων, Ἰ“Οράτε,¹ βλέπετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ τῆς ζύμης ἸἩρώδου.”¹⁶ ἸΚαὶ Ἰδιελογίζοντο πρὸς ἀλλήλους, Ἰ“Οτι ἄρτους οὐκ Ἰἔχουσιν.¹ ¹⁷Καὶ γνοῦς, ὁ Ἰἱησοῦς λέγει αὐτοῖς, “Τί διαλογίζεσθε Ἰὸτι ἄρτους οὐκ ἔχετε; Οὐπω νοεῖτε, οὐδὲ συνίετε; ἸΠεπωρωμένην ἔχετε τὴν καρδίαν Ἰὑμῶν; ¹⁸“Οφθαλμοὺς ἔχοντες, οὐ Ἰβλέπετε; ἸΚαὶ ὤτα ἔχοντες,¹ οὐκ Ἰἀκούετε; ἸΚαὶ Ἰοὺ Ἰμνημονεύετε; ¹⁹“Οτε τοὺς πέντε ἄρτους ἔκλασα εἰς τοὺς πεντακισχιλίους, πόσους κοφίνους κλασμάτων πλήρεις ἤρατε;” Ἰλέγουσιν αὐτῷ, “Δώδεκα.” ²⁰“Οτε Ἰδὲ Ἰτοὺς ἑπτὰ Ἰεἰς τοὺς τετρακισχιλίους, πόσων σφυρίδων Ἰπληρώματα κλασμάτων ἤρατε;” Ἰκαὶ λέγουσιν Ἰ“Ἰἑπτὰ.” ²¹Καὶ Ἰἔλεγεν Ἰαὐτοῖς, Ἰ“Πῶς Ἰοὐπω Ἰσυνίετε;”

²²Καὶ Ἰἔρχονται Ἰεἰς Ἰβηθσαϊδάν,¹ καὶ φέρουσιν αὐτῷ τυφλόν, καὶ παρακαλοῦσιν αὐτόν Ἰνα αὐτοῦ Ἰψῆται. ²³Καὶ ἐπιλαβόμενος τῆς χειρὸς Ἰαυτοῦ τυφλοῦ,¹ Ἰἔξήνεγκεν Ἰαὐτόν ἔξω τῆς κώμης, καὶ πύσας εἰς τὰ ὄμματα αὐτοῦ, ἐπιθείς τὰς χεῖρας αὐτῷ, Ἰἐπηρώτα Ἰαὐτόν, “Ἰἔ τι Ἰβλέπεις;” ²⁴Καὶ ἀναβλέψας Ἰἔλεγεν,¹ “βλέπω τοὺς ἀνθρώπους, Ἰὸτι ὡς δένδρα Ἰὀρώ Ἰπεριπατοῦντας.” ²⁵Ἰἔτα πάλιν Ἰἐπέθηκεν Ἰτὰς χεῖρας ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ Ἰδιέβλεψεν¹ καὶ ἀπεκατέστη Ἰκαὶ ἐνεβλεπεν Ἰτηλαυγῶς Ἰπαντα.¹ ²⁶Καὶ ἀπέσειλεν Ἰαὐτόν εἰς οἶκον Ἰαυτοῦ λέγων, Ἰ“Μηδὲ εἰς τὴν κώμην εἰσεέλθης.”¹

¹¹Ἱζητούντες παρ αουτου σημειον απο του ουρανου 02 03 04 | σημειον εκ του ουρανου παρ αουτου ζητούντες 345^v | ζητούντες παρ αουτου σημειον ιδειν απο του ουρανου 01 | ζητούντες παρ αουτου το σημειον απο του ουρανου 05 | ζητούντες απ αουτου σημειον εκ του ουρανου 032¹ ¹²Ἰαυτου 01 03 04 | εαυτου 02 | - 05 032¹ Ἰζητει σημειον 01 03 04 05 | σημειον επιζητει 02 032 | σημειον αιτει 345¹ Ἰλεγω υμιν 01 02 04 05 | λεγω 03 | - 345 032¹ ¹³Ἰ- 01 03 04 | εἰς το πλοιον 345 05 032 | εἰς πλοιον 02¹ ¹⁴Ἰ- 01 02 03 04 | οἱ μαθηται αουτου 345 032 | οἱ μαθηται 05¹ Ἰκαὶ εἰ μῆ 01 02 03 04 | - 345^v 032 | εἰ μῆ 05¹ Ἰ- 01 02 03 04 05 | μονον 345 032¹ Ἰαρτον οουκ εἰχον 01 02 03 04 | αρτον εχοντες 345 | αρτον εἰχον 05 | εχοντες αρτον 032¹ ¹⁵Ἰορατε 01 02 03 032 | ορατε καὶ 345 04 | - 05¹ Ἰηρωδου 01 02 03 04 05 | των ηρωδιανων 345 032¹ ¹⁶Ἰκαὶ 01 02 03 04 05 | οἱ δε 345 032¹ Ἰ- 345 01 03 05 032 | λεγοντες 02 04¹ Ἰεχουσιν 345 03 032 | εχομεν 01 02 04 | εἰχαν 05¹ ¹⁷Ἰ- 01 02 03 04 | ἐν εαυτοις ολιγοπιστοι 345 032 | ἐν ταις καρδιαις υμων 05¹ Ἰπεπωρωμενην εχετε την καρδιαν 345^v 01 02 03 04 032 | πεπωρωμενη εστιν η καρδια 05 | πεπηρωμενη εστιν η καρδια 05*¹ ¹⁸Ἰβλεπετε 03 04 | βλεπεται 01 02 05 | βλεπουσιν 032¹ Ἰεχοντες 01 02 04 05 | εχοντε 03 | εχετε καὶ 032¹ Ἰακουετε 345 01 03 04 05 | ακουεται 02 032¹ Ἰου 01 02 03 04 032 | ουδε 345 05¹ Ἰμνημονευετε 345 01 03 04 05 | μνημονουεται 02 032¹ ²⁰Ἰδε 02 05 032 | - 345^v 03 | καὶ 01 | δε καὶ 04¹ Ἰ- 02 03 05 | αρτους 345 01 04 032¹ Ἰπληρωματα κλασματος 01 02 03 04 | των κλασματος πληρωματα 345^v | κλασματος 05 | πληρωματα 032¹ Ἰκαὶ λεγουσιν 01 03 04 | οἱ δε εἰπαν 032 | οἱ δε εἰπον 345 02 05¹ Ἰ- 345 01 02 05 032 | αυτω 03 04¹ ²¹Ἰελεγεν 01 02 03 04 | λεγει 345 05 032¹ Ἰπως 02 03 05 032 | - 01 04¹ Ἰσυνιετε 01 02 04 032 | νοειτε 03 | συννοειτε 05¹ ²²Ἰερχονται 03 04 05 032 | ερχεται 345 01 02¹ Ἰβηθσαιδαν 345 01 02 03 032 | βηθσαιδα 04 | βηθανιαν 05¹ ²³Ἰτου τυφλου 01 02 03 04 05 | αουτου 345 032¹ Ἰεξηνεγκεν 345^v 01 03 04 | εξηγαγεν 02 05 032¹ Ἰεπηρωτα 01 03 04 | επερωτα 02 05 | ηρωτα 032¹ Ἰβλεπεις 03 04 05 | βλεπει 01 02 032¹ ²⁴Ἰελεγεν 02 03 | εἰπεν 345 01 04 | λεγει 05 032¹ Ἰοτι 01 02 03 04 | - 05 032¹ Ἰορω 01 02 03 04 | - 05 032¹ ²⁵Ἰεπεθηκεν 01 02 04 032 | εθηκεν 03 | επιθεις 05¹ Ἰδιεβλεψεν 01 03 04 032 | εποιησεν αυτον αναβλεψαι 02 | ηρξατο αναβλεψαι 05¹ Ἰκαὶ ἐνεβλεπεν 03 032α | καὶ ἐνεβλεψεν 02 04 | καὶ εβλεψεν 01 | ωστε αναβλεψαι 05 | καὶ ανεβλεπεν 032¹ Ἰτηλαυγας απαντα 03 | τηλαυγας απαντας 02 | δηλαυγας απαντα 01 04 | τηλαυγας παντα 05 | παντα τηλαυγας 032¹ ²⁶Ἰαυτον εἰς οικον 02 03 04 05 | αυτον εἰς τον οικον 032 | εἰς οικον αυτον 01¹ Ἰμηδε εἰς την κωμην εἰσελθης 03 | μηδε εἰς την κωμην εἰσελθης μηδε εἰπης τῖνι ἐν τῇ κωμῃ 02 04 | μῆ εἰς την κωμην εἰσελθης 01 032 | μηδε εἰς την κωμην εἰσελθης μηδε εἰπης τῖνι ἐν τῇ πολει 02*¹ | μηδενι εἰπης εἰς την κωμην 05¹

²⁷Καὶ ἐξήλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὰς κώμας Καισαρείας τῆς Φιλίππου. Καὶ ἐν τῇ ὁδῷ ἔφηρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγων αὐτοῖς, ¹ “Τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι;” ²⁸Οἱ δὲ εἶπαν ἑαυτοῖς λέγοντες, ὅτι Ἰωάννην τὸν Βαπτιστὴν, καὶ ἄλλοι Ἡλίαν, ἄλλοι δὲ ὅτι εἷς τῶν προφητῶν.” ²⁹Καὶ αὐτὸς ἔφηρώτα αὐτοῦς, ¹ “Ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι;” Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ, “Σὺ εἶ ὁ Χριστός.” ¹ ³⁰Καὶ ἐπέτιμησεν αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ λέγωσιν περὶ αὐτοῦ.

³¹Καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς ὅτι δεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ Ἄνθρώπου πολλὰ παθεῖν, καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ὑπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν γραμματέων, καὶ ἀποκτανθῆναι, καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστῆναι. ³²Καὶ παρρησίᾳ τὸν λόγον ἐλάλει. Καὶ προσλαβόμενος αὐτὸν, ὁ Πέτρος ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ. ³³Ὁ δὲ, ἐπιστραφεὶς καὶ ἰδὼν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ἐπέτιμησεν τῷ Πέτρῳ καὶ λέγει, ¹ “Ὑπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ, ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων.”

³⁴Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς, ¹ “Εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν ἄπαρνησάσθω ἑαυτὸν, καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθεῖτω μοι. ³⁵Ὅς γὰρ ἐὰν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν, ὅς δ' ἂν ἀπολέσει τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἔμου καὶ τοῦ εὐαγγελίου, σώσει αὐτήν. ³⁶Τί γὰρ ὠφελεῖ ἄνθρωπον, ἢ κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον καὶ ζημιωθῆναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; ³⁷Τί γὰρ δώσει ἄνθρωπος ἀνάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; ³⁸Ὅς γὰρ ἐὰν ἐπαισχυνθῇ με καὶ τοὺς ἐμούς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ, τῇ μοιχαλίδι καὶ ἀμαρτωλῷ, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται αὐτὸν ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ Πατρὸς αὐτοῦ, μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἁγίων.” ¹ Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, “Ἀμήν, λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσὶν τινες τῶν ὧδε ἐστηκότων, οἵτινες οὐ μὴ γεύσονται θανάτου, ἕως ἂν ἴδωσιν τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει.”

²Καὶ μετὰ ἡμέρας ἕξ, παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον, καὶ τὸν Ἰάκωβον, καὶ τὸν Ἰωάννην, καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν μόνους. Καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν, καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο στίλβοντα λευκὰ λίαν, ὡς ὁ γὰρ ἰσὺς ἁπλοῦς ἐπὶ τῆς γῆς οὐ δύναται οὕτως λευκᾶναι. ⁴Καὶ ὥφθη αὐτοῖς Ἡλίας σὺν Μωϋσεῖ, καὶ ἦσαν συλλαλοῦντες τῷ Ἰησοῦ. ⁵Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος

²⁷ἐφηρώτα τους μαθητας αυτου 01 03 04 05 | ἐφηρώτα τους μαθητας 02 | τους μαθητας αυτου ἐφηρώτα 032¹ | αυτοις 01 02 03 04 032 | αυτους 01* | - 05¹ ²⁸εἶπαν 01 03 04 | ἀπεκριθησαν 02 05 032¹ | αυτω λεγοντες οτι 01 03 04^v | αυτω λεγοντες 05 | - 02 | λεγοντες οἱ μεν 032¹ | οτι εἰς 01 03 04 | ενα 02 032 | ως ενα 05¹ ²⁹καὶ αυτος 01 02 03 04 | αυτος δε 05 | - 032¹ | ἐφηρώτα αυτους 01 03 04 05 | λεγει αυτοις 02 032¹ | - 02 03 04 05 | ο υιος του θεου 01 | ο υιος του θεου του ζωντος 032¹ ³⁰λεγωσιν 01 02 03 | ειπωσιν 04 05 | λεγουσιν 032¹ ³²αυτον ο πετρος 01 02 04 032 | ο πετρος αυτον 03 | ο πετρος 05¹ ³³καὶ λεγει 01 03 04 0214^v | λεγων 02 05 032¹ ³⁴αυτοις 01 02 03 04 0214 | - 05 032¹ | ἀκολουθειν 345 04 05 032 0214 | ἐλθειν 01 02 03¹ | αυτου 345 02 03 04 05 | εαυτου 01 | - 032 0214^v ³⁵ος δ αν απολεσει την ψυχην αυτου 01 03 04 | ος δ αν απολεση την εαυτου ψυχην 032 | ος δ αν απολεση την ψυχην αυτου 02 0214 | - 05* | ος δ αν απολεσει αυτην 05¹ | ἔμου καὶ 01 02 03 04 032 0214^v | - 345 05¹ ³⁶ωφελει 345^v 01 03 032 0214 | ωφελησει 02 04 05¹ | - 01 03 0214^v | εαν 345 02 04 05 032¹ | κερδηση τον κοσμον ολον 345^v 02 05 032 | κερδησαι τον κοσμον ολον 01 03 | τον κοσμον ολον κερδηση 04¹ | ζημιωθηται 01 03 0214 | ζημιωθη 345^v 02 04 05 032¹ ³⁷τι γαρ 345 01 03 032 0214 | η τι 02 04 | η τι γαρ 05¹ | δωσει 345 02 04 05 032 0214^v | δοι 01 03¹ | αυτου 345 01 02 05 032 0214 | εαυτου 03 | αυτω 04¹ ³⁸εαν 345 01 03 04 | αν 05 032 | - 02¹ | ἐπαισχυνθη με 01 02 03 04 032 | ἐπαισχυνθη μεν 02* | ἐπαισχυνθησεται εμε 05¹ | ταυτη 01 02 03 04 05 | - 345 032¹ | μετα 01 02 03 04 05 | καὶ 345 032¹ ¹των ωδε εστηκοτων 02 04 032 | ωδε των εστηκοτων 03 | των εστηκοτων ωδε 345 | των ωδε εστωτων 01 | ωδε των εστηκοτων μετ εμου 05¹ | αν 01 02 03 04^v 05 | - 345 032¹ ²εν 02 03 04 05 | εν τω προσευχεσθαι αυτους 345^v 032¹ | - 01 02 03 04 05 | ο ιησους 345 032¹ ³- 345^v 01 03 04 032 | ως χιων 02 05¹ | οια 01 02 03 04 | ως 05 032¹ | ἐπι της γης ου δυναται ουτως λευκαναι 01 03 04 | ἐπι της γης ου δυναται λευκαναι 02 032 | ου δυναται ἐπι της γης λευκαναι 345^v | ου δυναται τις λευκαναι ἐπι της γης 05¹ ⁴ησαν συλλαλουντες 345 02 03 04 032 | ησαν λαλουντες 01 | συνελαουν 05¹

λέγει¹ τῷ Ἰησοῦ, “Ραββί, καλόν ἐστὶν ἡμᾶς ὡδε εἶναι, καὶ ποιήσωμεν¹ ἱερὰ τρεῖς σκηνάς, σοὶ μίαν, καὶ Μωϋσεὶ μίαν, καὶ Ἡλίας μίαν.”⁶ Οὐ γὰρ ἤδει τί ἀποκριθῆ¹ ἔκφοβοι γὰρ ἐγένοντο.⁷ ⁷Καὶ ἐγένετο νεφέλη ἐπισκιάζουσα αὐτοῖς,¹ καὶ ἐγένετο¹ φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης: Ἡ¹ “Οὗτός ἐστιν ὁ Υἱός μου, ὁ ἀγαπητός, ἀκούετε αὐτοῦ.”⁸ Καὶ ἐξάπινα περιβλεψάμενοι, οὐκέτι οὐδένα εἶδον, εἰ μὴ τὸν Ἰησοῦν μόνον μεθ’ ἑαυτῶν.¹

⁹Καὶ καταβαινόντων αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους, διεστέλατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ ἄ εἶδον διηγῆσονται,¹ εἰ μὴ ὅταν ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῆ.¹⁰ Καὶ τὸν λόγον ἐκράτησαν πρὸς ἑαυτοὺς, συζητοῦντες τί ἐστὶν τὸ ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι.¹¹ Καὶ ἐπηρώτων¹ αὐτὸν λέγοντες, ὅτι “Λέγουσιν Οἱ γραμματεῖς¹ ὅτι Ἡλίαν δεῖ ἔλθειν πρῶτον;”¹² Ο δὲ ἔφη¹ αὐτοῖς, “Ἡλίας γὰρ μὲν¹ ἔλθων πρῶτον ἀποκαθιστάνει¹ πάντα, καὶ πῶς γέγραπται ἐπὶ τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου, ἵνα πολλὰ πάθῃ καὶ ἐξουδενηθῆ; ¹³Ἄλλα λέγω ὑμῖν ὅτι καὶ Ἡλίας¹ ἔληλυθεν,¹ καὶ ἐποίησαν αὐτῷ ὅσα ἤθελον,¹ καθὼς γέγραπται ἐπ’ αὐτόν.”

¹⁴Καὶ ἐλθόντες πρὸς τοὺς μαθητὰς, εἶδεν¹ ὄχλον πολὺν περὶ αὐτοὺς, καὶ γραμματεῖς συζητοῦντας πρὸς αὐτούς.¹⁵ Καὶ εὐθὺς πᾶς ὁ ὄχλος ἰδόντες αὐτὸν ἐξεθαμβήθησαν,¹ καὶ προστρέχοντες¹ ἠσπάζοντο αὐτόν.¹⁶ Καὶ ἐπηρώτησεν αὐτούς,¹ “Τί συζητεῖτε πρὸς αὐτούς;”¹⁷ Καὶ ἀπεκρίθη¹ αὐτῷ εἰς ἐκ τοῦ ὄχλου,¹ “Διδάσκαλε, ἦνεγκα τὸν υἱόν μου πρὸς σέ, ἔχοντα πνεῦμα ἄλαλον.¹⁸ Καὶ ὅπου ἐὰν¹ αὐτὸν καταλάβῃ, ῥήσσει αὐτόν,¹ καὶ ἀφρίζει καὶ τρίζει τοὺς ὀδόντας, καὶ ξηραίνεται. Καὶ εἶπα τοῖς μαθηταῖς σου ἵνα αὐτὸ ἐκβάλωσιν, καὶ οὐκ ἴσχυσαν.”¹⁹ Ο δὲ ἀποκριθεὶς αὐτοῖς¹ λέγει, “Ὡ γενεὰ ἄπιστος!¹ Ἔως πότε πρὸς ὑμᾶς ἔσομαι; Ἔως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; Φέρετε αὐτὸν πρὸς με.”²⁰ Καὶ ἦνεγκαν αὐτὸν πρὸς αὐτόν. Καὶ ἰδὼν αὐτόν, τὸ πνεῦμα εὐθύς¹ συνεσπάραξεν¹ αὐτόν, καὶ πεσὼν ἐπὶ τῆς γῆς, ἐκυλίετο ἀφρίζων.²¹ Καὶ ἐπηρώτησεν τὸν πατέρα αὐτοῦ, “Πόσος χρόνος ἐστὶν, ὥς¹ τοῦτο γέγονεν αὐτῷ;” Ὁ δὲ εἶπεν, “Ἐκ παιδιοῦθεν.²² Καὶ πολλάκις¹ καὶ εἰς πῦρ αὐτὸν¹ ἔβαλεν καὶ εἰς ὕδατα, ἵνα ἀπολέσῃ αὐτόν. Ἀλλ’ εἴ τι δύνη, βοήθησον ἡμῖν, σπλαγχνισθεὶς ἐφ’ ἡμᾶς.”²³ Ο δὲ

⁵ο πετρος λεγει 01 02 03 04 | ειπεν πετρος 345 032 | ο πετρος ειπεν 05¹ | ποιησωμεν 345 01 02 03 04 | θελεις ποιησω 05 032¹ | - 01 02 03 05 | ωδε 345 04 032¹ | αποκριθη 03 04 | λαλησει 02 05 | λαλει 345 032 | απεκριθη 01¹ | εκφοβοι γαρ εγενοντο 01 03 04 05 | ησαν γαρ εκφοβοι 345^ν 02 032¹ | αυτοις 01 02 03 04 05 | αυτους 345 032¹ | εγενετο 01 03 04 | ηλθεν 02 05 | - 032¹ | - 345^ν 01 03 04 | λεγουσα 02 05 032¹ | ει μη τον ιησουν μονον μεθ εαυτων 01 05 | μεθ εαυτων ει μη τον ιησουν μονον 03 | αλλα τον ιησουν μονον μεθ εαυτων 02 04 032¹ | α ειδον διηγησονται 01 03 04 | διηγησονται α ειδον 02 | α ειδοσαν διηγησονται 05 | α ειδον εξηγησονται 032¹ | το 01 02 03 04 | σταν 05 032¹ | αναστηναι 01 02 03 04 | αναστη 05 032¹ | επηρωτων 01 03 04 05 | επηρωτησεν 02 032¹ | λεγουσιν οι γραμματεις 02 03 04 032 | λεγουσιν οι φαρισαιοι και οι γραμματεις 01 | οι γραμματεις λεγουσιν 05¹ | ελθειν πρωτον 02 03 04^ν 032 | διελθειν πρωτον 01 | πρωτον ελθειν 05¹ | εφη 01 03 04 | απκριθεις ειπεν 02 05 032¹ | μεν 01 02 03 04 | - 05 032¹ | αποκαθιστανει 02 03 032 | αποκαταστανει 01 05 | αποκαταστησει 04¹ | ¹³οτι και 02 03 04 05 | και 01 | οτι 032¹ | ηλιας 01 02 03 05 | ηλιας ηδη 04 | ηδη ηλιας 032¹ | εληλυθεν 01 02 03 05 | ηλθεν 04 032¹ | ηθελον 01 03 05 | ηθελησαν 02 032¹ | ¹⁴ειδεν 02 04 05 | ειδαν 03 | ειδον 01 032¹ | ¹⁵αυτον εξεθαμβηθησαν 01 03 04 032 | αυτον εξεθαμβηθη 02 | τον ιησουν εξεθαμβησαν 05¹ | προστρεχοντες 01 03 032 | προτρεχοντες 02 04 | προσχαιροντες 05¹ | ¹⁶αυτους 01 03 05 032 | τους γραμματεις 02 04¹ | προς αυτους 03 04 | προς εαυτους 01 02 032 | εν υμιν 05¹ | ¹⁷απεκριθη 01 03 05 | απκριθεις 02 04 032¹ | αυτω εις εκ του οχλου 01 03 05 | εις εκ του οχλου ειπεν 02 | αυτω εις εκ του οχλου ειπεν 04 | εκ του οχλου εις ειπεν αυτω 032¹ | ¹⁸εαν 02 03 | αν 04 05 032 | - 01¹ | αυτον 02 03 04 | - 01 05 032¹ | - 345^ν 01 02 03 04 | εκβαλεν αυτω 05 032¹ | ¹⁹ο δε απκριθεις αυτοις 01 02 03 | και απκριθεις αυτοις ο ιησους 345^ν 032 | ο δε απκριθεις 04 | και απκριθεις αυτοις 05¹ | - 01 02 03 04 05 | και διεστραμμενη 345^ν 032¹ | ²⁰προς αυτον και 01 02 03 04 | και 05 | προς αυτον 032¹ | το πνευμα ευθυς 01 03 04 | ευθεως το πνευμα 345 02 032 | το πνευμα 05¹ | συνεσπαραξεν 01 03 04 | εσπαραξεν 345 02 032 | εταραξεν 05¹ | ²¹ως 01 02 05 | εως 345 03 | εξ ου 04 032¹ | παιδιοθεν 01 02 03 04 | παιδος 05 | παιδοθεν 032¹ | ²²και εις πυρ αυτον 01 03 04 | αυτον και εις το πυρ 02 | αυτον εις πυρ 345 05 032¹

Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῶ, Ἦ τὸ Ἐὶ δύνῃ; Ἦ Πάντα δυνατὰ τῷ πιστεύοντι.”²⁴ Καὶ Ἐυθέρως¹ κράξας, ὁ πατήρ τοῦ παιδίου Ἦ ἔλεγεν,¹ “Πιστεύω, βοήθει μου τῇ ἀπιστίᾳ!”²⁵ Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐπισυντρέχει ὄχλος, ἐπετίμησεν τῷ πνεύματι Ἦ τῷ ἀκαθάρτῳ¹ λέγων αὐτῶ, “τὸ ἄλαλον καὶ κωφὸν πνεῦμα, ἐγὼ ἐπιτάσσω σοι, ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ, καὶ μηκέτι εἰσέλθῃς εἰς αὐτόν.”²⁶ Καὶ κράξας, καὶ πολλὰ σπαράξας, Ἦ ἐξῆλθεν· καὶ ἐγένετο ὡσεὶ νεκρὸς, ὥστε τοὺς πολλοὺς λέγειν ὅτι ἀπέθανεν.²⁷ Ὁ δὲ Ἰησοῦς κρατήσας Ἦ τῆς χειρὸς αὐτοῦ,¹ ἤγειρεν αὐτόν, Ἦ καὶ ἀνέστη.¹ ²⁸ Καὶ Ἦ εἰσελθόντος αὐτοῦ εἰς οἶκον,¹ Ἦ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ Ἦ κατ’ ἰδίαν ἐπηρώτων αὐτόν, Ἦ Ἦ Ὅτι¹ “Ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό;”²⁹ Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, “Τοῦτο τὸ γένος Ἦ ἐν οὐδενὶ¹ δύναται ἔξελθεῖν, εἰ μὴ ἐν προσευχῇ Ἦ καὶ νηστείᾳ.”¹

³⁰ Κἀκεῖθεν ἔξελθόντες, Ἦ παρεπορεύοντο¹ διὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ οὐκ ἤθελεν ἵνα τις γνοῖ·³¹ ἐδίδασκεν γὰρ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς,¹ ὅτι “Ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ ἀποκτανθεὶς, Ἦ μετὰ τρεῖς ἡμέρας¹ ἀναστήσεται.”³² Οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ ῥῆμα, καὶ ἐφοβοῦντο αὐτόν ἐπερωτῆσαι.

³³ Καὶ Ἦ ἦλθον¹ εἰς Καφαρναοῦμ. Καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ γενόμενος, ἐπηρώτα αὐτοῦς, “Τί ἐν τῇ ὁδῷ Ἦ διελογίζεσθε;”¹ ³⁴ Οἱ δὲ ἐσιώπων, πρὸς ἀλλήλους γὰρ διελέχθησαν Ἦ ἐν τῇ ὁδῷ,¹ τίς Ἦ μείζων.¹ ³⁵ Καὶ¹ καθίσας, ἐφώνησεν τοὺς δώδεκα καὶ λέγει αὐτοῖς, “Ἐἴ τις θέλει πρῶτος εἶναι, ἔσται πάντων ἔσχατος καὶ πάντων διάκονος.”³⁶ Καὶ λαβὼν παιδίον, ἔστησεν Ἦ αὐτὸ ἐν¹ μέσῳ αὐτῶν, καὶ Ἦ ἐναγκαλισάμενος¹ αὐτό, εἶπεν αὐτοῖς,³⁷ “Ὁς ἂν Ἦ τῶν Ἦ τοιούτων παιδίων¹ δέξῃται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὃς ἂν¹ ἐμὲ Ἦ δέξῃται,¹ οὐκ ἐμὲ δέχεται, ἀλλὰ τὸν ἀποστείλαντά με.”

³⁸ Ἦ Ἦ Ἐφη αὐτῶ ὁ Ἰωάννης,¹ “Διδάσκαλε, εἶδομέν τινα ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα δαιμόνια, Ἦ καὶ Ἦ ἐκωλύομεν¹ αὐτόν, ὅτι οὐκ ἠκολούθει ἡμῖν.”¹ ³⁹ Ὁ δὲ Ἦ Ἰησοῦς¹ εἶπεν, “Μὴ κωλύετε αὐτόν, οὐδεὶς γὰρ ἔστιν ὃς ποιήσει δύναμιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, καὶ δυνήσεται ταχὺ κακολογῆσαί με.”⁴⁰ Ὁς γὰρ οὐκ ἔστιν καθ’ Ἦ ἡμῶν,¹

²³Γ το 01 02 03 04 | - Ϝ45 05 | τουτο 032¹ Γ - Ϝ45 01 03 04 032 | πιστευσαι 02 05¹ ²⁴Γ ευθεως Ϝ45 02 05 032 | ευθως 03 | - 01 04¹ Γ - Ϝ45 01 02* 03 04 032 | μετα δακρυων 02 05¹ Γ ελεγεν 01 02 03 04 | ειπεν Ϝ45 032 | λεγει 05¹ ²⁵Γ τω ακαθαρτω 01 02 03 04 05 | - Ϝ45 032¹ ²⁶Γ - 03 04 05 032 | αυτον Ϝ45 01 02¹ ²⁷Γ - Ϝ45 01 03 05 032 | αυτον 02 04¹ Γ αυτου 01 03 04 05 | - 02 032¹ Γ και ανεστη 01 02 03 04 05 | - Ϝ45^ν 032¹ ²⁸Γ εισελθοντος αυτου εις οικον 01 03 04 05 032 | εισελθοντι Ϝ45 | εισελθοντα αυτον εις τον οικον 02¹ Γ - 01 02 03 04 05 | αυτω προσηλθον Ϝ45 | προσηλθον αυτω 032¹ Γ και ιδιαν επηρωτων αυτον 01 03 | επηρωτων αυτον και ιδιαν 02 | και ιδιαν αυτω και ηρωτησαν αυτον Ϝ45^ν | και ιδιαν επερωτων αυτον 04 | και ιδιαν ηρωτων αυτον 05 | και ιδιαν και επηρωτησαν αυτον 032¹ Γ - 01 02 03 04 05 | λεγοντες Ϝ45 032¹ Γ οτι 01 03 04 032 | δια τι 02 05¹ ²⁹Γ εν ουδενι 01 02 03 032 | ου 04 | εν ουδεν 05¹ Γ και νηστεια Ϝ45^ν 02 04 05 032 | - 01 03¹ ³⁰Γ παρεπορευοντο Ϝ45 01 02 04 032 | επορευοντο 03 05¹ ³¹Γ αυτοις 01 02 04 05 032 | - Ϝ45^ν 03¹ Γ μετα τρεις ημερας 01 03 04 05 | τη τριτη ημερα 02 032¹ ³²Γ ηλθον 01 03 032 | ηλθεν 02 04 | ηλθοσαν 05¹ Γ διελογιζεσθε 01 03 04 05 | προς εαυτους 032¹ Γ αν 03 05 032 | εαν 02 04 | - 01¹ Γ δεξηται 02 04 05 032 | δεχηται 03 | δεχεται 01¹ ³⁸Γ - 01 03 | απεκριθη δε 02 | απκριθεις δε 04 | απεκριθη 05 | και απκριθεις 032¹ Γ εφη αυτω ο ιωαννης 01 03 04 | αυτω ιωαννης λεγων 02 | αυτω ιωαννης και ειπεν 05 | αυτω ο ιωαννης ειπεν 032¹ Γ - 01 03 04 | ος ουκ ακολουθει ημιν 02 | ος ουκ ακολουθει μεθ ημων 05 | ος ουκ ηκολουθει ημιν 032¹ Γ εκωλυομεν 01 03 05 | εκωλυσαμεν 02 04 032¹ Γ οτι ουκ ηκολουθει ημιν 01 03 | οτι ουκ ακολουθει ημιν 02 04 | - 05 032¹ ³⁹Γ ιησους 01 02 03 04 | - 05 032¹ ⁴⁰Γ ημων 01 03 04 032 | ημων 02 05¹

ὕπερ ἡμῶν¹ ἐστίν. ⁴¹Ὅς γὰρ ἂν ποτίση ὑμᾶς ποτήριον ὕδατος ἐν ὀνόματι, ἢ ὅτι Ἰησοῦ¹ ἐστε, ἀμήν, λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ.

⁴²Καὶ ὃς ἂν σκανδαλίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τούτων τῶν πιστευόντων εἰς ἐμέ,¹ καλὸν ἔστιν αὐτῷ¹ μᾶλλον εἰ περιίκεται¹ μύλος ὀνίκος¹ περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ βέβληται εἰς τὴν θάλασσαν.¹ ⁴³Καὶ ἐὰν σκανδαλίξῃ σε ἡ χεὶρ σου, ἀπόκοψον αὐτήν· καλὸν ἔστιν σε¹ κυλλὸν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν, ἢ τὰς δύο χεῖρας ἔχοντα ἀπελθεῖν¹ εἰς τὴν Γέενναν, εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον. [[⁴⁴“Ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ, καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται.”]] ⁴⁵Καὶ ἐὰν ὁ πούς σου σκανδαλίξῃ σε, ἀπόκοψον αὐτόν· καλὸν ἔστιν¹ σε¹ εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν χωλόν,¹ ἢ τοὺς δύο πόδας ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν Γέενναν.¹ [[εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον. ⁴⁶“Ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ, καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται.”]] ⁴⁷Καὶ ἐὰν ὁ ὀφθαλμός σου¹ σκανδαλίξῃ σε, ἔκβαλε αὐτόν· καλὸν ἔστι¹ ἐστίν μονόφθαλμον εἰσελθεῖν εἰς τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ,¹ ἢ δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα βληθῆναι¹ εἰς τὴν Γέενναν, ἢ ⁴⁸ἔπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ, καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται¹.

⁴⁹Πᾶς γὰρ πυρὶ ἀλισθησεται.¹ ⁵⁰Καλὸν τὸ ἄλας, ἐὰν δὲ τὸ ἄλας ἄναλον γένηται,¹ ἐν τίνι αὐτὸ ἀρτύσετε; Ἐχετε ἐν ἑαυτοῖς ἄλα, καὶ εἰρηνεύετε ἐν ἀλλήλοις.”

10 ¹Καὶ ἐκεῖθεν ἀναστὰς, ἔρχεται εἰς τὰ ὄρια τῆς Ἰουδαίας, καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ συμπορεύονται πάλιν ἄλλοι¹ πρὸς αὐτόν, καὶ ὡς εἰώθει, πάλιν ἐδίδασκεν αὐτούς.

²Καὶ προσελθόντες, Φαρισαῖοι¹ ἐπηρώτων αὐτόν, “Εἰ ἔξεστιν ἀνδρὶ¹ γυναῖκα ἀπολῦσαι;” Πειράζοντες αὐτόν. ³Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, “Τί ὑμῖν ἐνετείλατο Μωϋσῆς;” ⁴Οἱ δὲ εἶπαν, “Ἐπέτρεψεν Μωϋσῆς βιβλίον ἀποστασίου γράψαι καὶ ἀπολῦσαι.” ⁵Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, “Πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν, ἔγραψεν ὑμῖν¹ τὴν ἐντολὴν ταύτην· ἄπο δὲ ἀρχῆς κτίσεως, ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς.” ⁷ ¹ ⁷ ¹ “Ἐνεκεν τούτου καταλείπει ἄνθρωπος¹ τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται γυναῖκα αὐτοῦ¹ ⁸καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν’.

ἡμων 01 03 04 032 | υμων 02 05¹ ⁴¹Γ- 02 03 04 | μου 01 05 032¹ Ἰησοῦ 02 03 04 05 | εμον 01 | χριστος 032¹ ⁴²εἰς ἐμε 02 03 032 | - 01 04 05¹ ἔστιν αὐτω 01 03 04 05 | αὐτω εστιν 02 | εστιν 032¹ περιικεται 01 02 03 04 | περιικετο 05 032¹ μυλος ονικος 01 03 04 05 | λιθος μυλικος 02 | μολον ονικον 032¹ βεβληται εἰς τὴν θαλασσαν 01 02 03 04 | εἰς τὴν θαλασσαν εβληθη 05 | εβληθη εἰς τὴν θαλασσαν 032¹ ⁴³εστιν σε 01 03 04 | σοι εστιν 02 032 | εστιν σοι 05¹ ἀπελθειν 02 03 04 032 | εἰσελθειν 01 | βληθηται 05¹ ⁴⁴[[- 01 03 04 032 | * 02,05]] ⁴⁵εστιν 01 02 03 04 | σοι εστιν 05 032¹ σε 01 02 03 04 | - 05 032¹ εἰσελθειν εἰς τὴν ζωὴν χωλον 02 03 04 032 | εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθειν κυλλον ἡ χωλον 01 | χωλον εἰσελθειν εἰς τὴν ζωὴν αιωνιον 05¹ βληθηται εἰς τὴν γενναν 02 03 04 05 | εἰς τὴν γενναν βληθηται 01 | ἀπελθειν εἰς τὴν γενναν 032¹ [[- 01 03 04 032 | * 02,05]] ⁴⁷εαν ο οφθαλμος σου 01 02 03 04 | ο οφθαλμος σου εἰ 05 | εἰ ο οφθαλμος σου 032¹ σε 01 03 | σοι 02 04 05 | - 032¹ εἰσελθειν εἰς τὴν βασιλειαν του θεου 03 04 05 032 | εἰς τὴν βασιλειαν του θεου 01 | εἰς τὴν βασιλειαν του θεου εἰσελθειν 02¹ βληθηται 01 02 03 04 | ἀπελθειν 05 | - 032¹ Γ- 01 03 05 032 | του πυρος 02 04¹ ⁴⁹εἰς γαρ πυρι αλισθησεται 03 | πας γαρ πυρι αλισθησεται και πασα θυσια αλι αλισθησεται 02 | πας γαρ εν πυρι αλισθησεται 01 | πας γαρ εν πυρι αλισθησεται και πασα θυσια αλι αλισθησεται 04 | πασα γαρ θυσια αλι αλισθησεται 05 | πας γαρ πυρι αλισθησεται 032¹ ⁵⁰αναλον γεννηται 01 02 03 04 | αναλον γεννησεται 05 | μωρανθη 032¹ ⁵¹και 01 03 04^v | δια του 02 | - 05 032¹ συμπορευονται παλιν 01 02 03 04 | συνερχεται παλιν 05 | συμπορευεται 032¹ ὄχλοι 01 02 03 04 | ὄχλος 05 032¹ ²και προσελθοντες φαρισαιοι 02 03 | και 05 | και προσελθοντες οι φαρισαιοι 01 04 | οι δε φαρισαιοι προσελθοντες 032¹ ἑπηρωτων αυτον εἰξεστιν ανδρι 01 03 05 | ἑπηρωτησαν αυτον εἰξεστιν ανδρι 01 04 | ἑπηρωτων αυτον εἰξεστιν ανδρι 04 | ἑπηρωτησαν αυτον εἰξεστιν ανδρι 032¹ ⁵ο δε 01 03 04 | και αποκριθεις ο 02 05 032¹ ἡμιν 01 02 03 04 | μωυσης 05 | - 032¹ ⁶αυτους 01 02 03 04 | - 05 032¹ Γ- 01 03 04 | ο θεος 02 05 032¹ ⁷Γ- 01 02 03 04 | και ειπεν 05 032¹ ανθρωπος 02 03 04 05 | ανθρωπων 01 | εκαστος 032¹ και προσκολληθησεται γυναικα αυτου 04 | - 03 | και προσκολληθησεται προς την γυναικα αυτου 05 032 | αυτου 01 | και προσκολληθησεται τη γυναικα αυτου 02¹

“Ὡστε οὐκέτι εἰσὶν δύο, ἀλλὰ μία σὰρξ ⁹Ὁ οὖν ὁ Θεὸς συνέζευξεν, ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω.”

¹⁰Καὶ Γεῖς τὴν οἰκίαν ¹ πάλιν, Γοὶ μαθηταὶ περὶ τούτου ἐπηρώτων ¹ Γαυτόν. ¹¹Καὶ λέγει αὐτοῖς, “Ὁς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ γαμήσῃ ἄλλην, μοιχᾶται ἐπ’ αὐτήν. ¹²Καὶ ἐὰν ἂν αὐτὴ ἀπολύσασα τὸν ἄνδρα αὐτῆς, γαμήσῃ ἄλλον, ¹ μοιχᾶται.”

¹³Καὶ προσέφερον αὐτῷ παιδία, ἵνα αὐτῶν ἄψηται· οἱ δὲ μαθηταὶ ἔπετίμησαν αὐτοῖς. ¹⁴Ἰδὼν δὲ, ὁ Ἰησοῦς ἠγανάκτησεν καὶ εἶπεν αὐτοῖς, “Ἀφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρὸς με, καὶ μὴ κωλύετε αὐτά, τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ. ¹⁵Ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ὅς ἂν μὴ δέξῃται τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν.” ¹⁶Καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτὰ, Γκατευλόγει τιθεὶς τὰς χεῖρας ἐπ’ αὐτά. ¹⁷

¹⁷Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ εἰς ὁδὸν, Γπροσδραμῶν Γεῖς ¹ καὶ γονυπετήσας αὐτὸν, ἐπηρώτα αὐτόν, Γ “Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσω, ἵνα ζῶην αἰώνιον κληρονομῆσω;” ¹⁸Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, “Τί με λέγεις ἀγαθόν; Οὐδεὶς ἀγαθός, εἰ μὴ εἷς ὁ Θεός. ¹⁹Τὰς ἐντολάς οἶδας: Γμὴ φονεύσης, μὴ μοιχεύσης, ¹ μὴ κλέψῃς, μὴ ψευδομαρτυρήσης’, Γμὴ ἀποστερήσης, ¹ Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα.” ²⁰Ὁ δὲ Γἔφη ¹ αὐτῷ, “Διδάσκαλε, ταῦτα πάντα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου.” ²¹Ὁ δὲ Ἰησοῦς ¹ ἐμβλέψας αὐτῷ, ἠγάπησεν αὐτόν καὶ εἶπεν αὐτῷ, Γ “Ἐν Γσε ¹ ὑστερεῖ: ὕπαγε, ὅσα ἔχεις πώλησον, καὶ δὸς πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ, καὶ Γδεῦρο, ἀκολουθεῖ μοι.” ²²Ὁ δὲ, στυγνάσας ἐπὶ τῷ λόγῳ, ἀπῆλθεν λυπούμενος, ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά.

²³Καὶ περιβλεψάμενος, ὁ Ἰησοῦς Γλέγει ¹ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, “Πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες, εἰς τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελεύσονται!” ²⁴Οἱ δὲ μαθηταὶ ἐθαμβοῦντο ἐπὶ τοῖς λόγοις αὐτοῦ. Ὁ δὲ ΓἸησοῦς πάλιν ¹ ἀποκριθεὶς λέγει αὐτοῖς, “Τέκνα, πῶς δύσκολόν ἐστιν ¹ εἰς τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν. ²⁵Εὐκοπώτερόν ἐστιν κάμηλον ¹ διὰ τρυμαλιᾶς ῥαφίδος Γδιελθεῖν, ¹ ἢ πλούσιον εἰς τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν.” ²⁶Οἱ δὲ περισσῶς ἐξεπλήσσοντο, λέγοντες πρὸς Γαυτόν, ¹ “Καὶ τίς δύναται σωθῆναι;” ²⁷Ἐμβλέψας ¹ αὐτοῖς, ὁ Ἰησοῦς λέγει, “Παρὰ ἀνθρώποις ¹ ἀδύνατον, Γἀλλ’ οὐ παρὰ Θεῷ, πάντα γὰρ ¹ δυνατὰ παρὰ τῷ Θεῷ.” ¹

¹⁰Γεις την οικιαν 01 03 05 | εν τη οικια 02 04 032 ¹ Γοι μαθηται περι τουτου επηρωτων 03 | οι μαθηται περι τουτου επηρωτων 01 | οι μαθηται αυτου περι τουτου επηρωτησαν 02 | οι μαθηται περι τουτου επηρωτων 04 | οι μαθηται αυτου περι του αυτου λογου επηρωτησαν 05 | επηρωτησαν οι μαθηται αυτου 032 ¹ Γαυτον 01 02 03 04 05 | αυτοις 01* | - 032 ¹²Γαυτη απολυσασα τον ανδρα αυτης γαμηση αλλον 01 03 04 | γνηη απολυση τον ανδρα αυτης και γαμηθη αλλω 02 | γνηη εξελθη απο του ανδρος και αλλον γαμηση 05 | αννη απολυση την γυναικα 032 ¹³Γεπετιμησαν αυτοις 01 03 04 | επετιμων τοις προσφερουσιν 02 05 032 ¹⁴Γκατευλογει τιθεις τας χειρας επ αυτα 01 03 04 | τιθεις τας χειρας επ αυτα ευλογει 02 | ετιθει τας χειρας επ αυτα και ευλογει 05 | επιτιθει τας χειρας επ αυτα και ευλογει 032 ¹⁵Γ- 01 03 04 | αυτα 02 05 032 ¹⁶Γ- 01 03 04 05 | ιδου τις πλουσιος 02 032 ¹⁷Γεις 01 03 04 05 | - 02 032 ¹⁸Γ- 01 02 03 04 | λεγων 05 032 ¹⁹Γμη φονευσης μη μοιχευσης 01 03 04 | μη μοιχευσης μη φονευσης 02 032 | μη φονευσης 01* | μη μοιχευσης μη πορνευσης 05 ²⁰Γμη αποστερησης 01 02 03 04 | - 03* 032 | μη αποστερησης 05 ²¹Γ- 02 03 05 | σου 01 04 032 ²²Γ- 01 03 | αποκριθεις 02 04 05 032 ²³Γεφη 01 03 04 | ειπεν 02 05 032 ²⁴Γο δε ιησους 01 03 04 05 | ο δε 02 | ιησους 032 ²⁵Γ- 02 03 04 05 | ετι 01 | ει θελεις τελειος ειναι 032 ²⁶Γσε 01 03 04 032 | σοι 02 05 ²⁷Γδευρο ακολουθει μοι 01 03 04 05 | δευρο ακολουθει μοι αραις τον σταυρον 02 | αραις τον σταυρον σου δευρο ακολουθει μοι 032 ²⁸Γλεγει 02 03 05 032 | ελεγεν 01 04 ²⁹Γιησους παλιν 01 03 04 05 | - 02 | ιησους 032 ³⁰Γ- 01 03 032 | τους πεποιθотας επι χρημασιν 02 04 | τους πεποιθотας επι τοις χρημασιν 05 ³¹Γευκοπωτερον εστιν καμηλον 01 03 04 032 | ευκοπωτερον δε εστιν καμηλον 02 | ταχιον καμηλος 05 ³²Γδιελθειν 03 04 | εισελθειν 01 02 032 | διελευσεται 05 ³³Γαυτον 01 03 04 | εαυτους 02 05 032 ³⁴Γ- 01 03 04 | δε 02 05 032 ³⁵Γ- 01 02 03 04 | τουτο 05 032 ³⁶Γαλλ ου παρα θεω παντα γαρ 01 03 04 | αλλ ου παρα τω θεω παντα γαρ 02 032 | - 05 ³⁷Γδυνατα παρα τω θεω 01 04 | δυνατα εστιν παρα τω θεω 02 | δυνατα παρα θεω 03 | εστιν παρα δε τω θεω δυνατον 05 | δυνατα τω θεω 032 ¹

²⁸Ἦρξατο Ἰάκωβος ὁ Πέτρος αὐτῶ,¹ “Ἴδου, ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἠκολουθήκαμέν¹ σοι.”²⁹ Ἐφη¹ ὁ Ἰησοῦς, Ἰ “Ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, οὐδεὶς ἐστὶν ὃς ἀφήκεν οἰκίαν, ἢ ἀδελφούς, ἢ ἀδελφάς, ἢ μητέρα, ἢ πατέρα,¹ ἢ τέκνα, ἢ ἀγρούς, ἔνεκεν ἔμοῦ καὶ¹ τοῦ εὐαγγελίου,³⁰ εἰ μὴ λάβῃ ἑκατονταπλασίονα νῦν ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, ἰοικίας, καὶ ἀδελφούς, καὶ ἀδελφάς, καὶ μητέρας, καὶ τέκνα, καὶ ἀγρούς, μετὰ διωγμῶν, καὶ¹ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ, ζῶν αἰώνιον.³¹ Πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι, καὶ ἔσχατοι πρῶτοι.”

³²Ἦσαν δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἀναβαίνοντες εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ἦν προάγων αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἔθαμβοῦντο, Ἰοὶ δὲ¹ ἠκολουθοῦντες ἐφοβοῦντο.¹ Καὶ παραλαβὼν πάλιν τοὺς δώδεκα, ἤρξατο αὐτοῖς λέγειν τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμβαίνειν.³³ Ὅτι “Ἴδου, ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσιν Ἰκαὶ τοῖς γραμματεῦσιν,¹ καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν θανάτῳ, καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν.³⁴ Καὶ ἐμπαίξουσιν αὐτῷ, Ἰκαὶ ἐμπύσουσιν αὐτῷ, καὶ μαστιγώσουσιν αὐτὸν,¹ Ἰκαὶ ἀποκτενοῦσιν,¹ καὶ Ἰμετὰ τρεῖς ἡμέρας¹ ἀναστήσεται.”

³⁵Καὶ Ἰπροσπορεύονται¹ αὐτῷ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης, Ἰοὶ δύο¹ υἱοὶ Ζεβεδαίου, λέγοντες Ἰαὐτῷ,¹ “Διδάσκαλε, θέλομεν Ἰνα ὃ εἰς αἰτήσωμέν σε, ποιήσης ἡμῖν.”³⁶ Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, “Τί θέλετε με ποιήσω ὑμῖν;”³⁷ Οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ, “Δὸς ἡμῖν,¹ Ἰνα εἶς σου ἐκ δεξιῶν, καὶ εἶς Ἰἐξ εὐωνύμων¹ καθίσωμεν ἐν τῇ δόξῃ σου.”³⁸ Ὁ δὲ Ἰησοῦς Ἰεἶπεν αὐτοῖς, “Οὐκ οἶδατε τί αἰτεῖσθε. Δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω, ἢ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆναι;”³⁹ Οἱ δὲ εἶπαν Ἰαὐτῷ,¹ “Δυνάμεθα.” Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, “Τὸ Ἰποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω, πίεσθε, καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι, βαπτισθήσεσθε,⁴⁰ τὸ δὲ καθίσει ἐκ δεξιῶν μου Ἰἢ¹ ἐξ εὐωνύμων, οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ’ οἷς ἠτοίμασαι.”

²⁸Γλεγειν ο πετρος αυτω 01 03 04 | ο πετρος λεγειν αυτω 02 | πετρος λεγειν αυτω 05 | αυτω λεγειν ο πετρος 032¹ ἠκολουθηκαμεν 03 04 05 032 | ηκολουθησαμεν 01 02¹ ²⁹εφη 01 03 | αποκριθεις 02 032 | αποκριθεις δε 05 | και αποκριθεις 04¹ Ἰ - 01 03 05 | ειπεν 02 04 032¹ Ἰ η μητερα η πατερα 03 04 032 | η πατερα η μητερα 01 02 | η μητερα 05¹ Ἰ - 01 03 05 032 | η γυναικα 02 04¹ Ἰ εμου και 02 03 | εμου και ενεκεν 04 032 | - 01 | εμου η ενεκα 05¹ ³⁰οικιας και αδελφους και αδελφας και μητερας και τεκνα και αγρους μετα διωγμων και 03 | και 01* | οικιας και αδελφους και αδελφας και μητερας και τεκνα και 01 | οικιας και αδελφους και αδελφους και μητερας και τεκνα και αγρους μετα διωγμων και 02 04 | ος δε αφηκεν οικιαν και αδελφας και αδελφους και μητερας και τεκνα και αγρους μετα διωγμου 05 | οικιας και αδελφας και μητερας και τεκνα και αγρους μετα διωγμων και 032¹ ³²οι δε 01 03 04 | και 02 | - 05 032¹ Ἰ ακολουθουντες εφοβουντο 01 02 03 04 | - 05 | ακολουθουντες αυτω 032¹ ³³και τοις γραμματεουσιν 02 03 | και γραμματεουσιν 04 05 032 | - 01¹ ³⁴και εμπυσουσιν αυτω και μαστιγωσουσιν αυτον 03 04 | και μαστιγωσουσιν αυτον και εμπυσουσιν αυτω 02 | και εμπυσουσιν αυτω και μαστιγωσουσιν αυτον 01 | και μαστιγωσουσιν αυτον και εμπυσουσιν αυτω και μαστιγωσουσιν αυτον 02* | και εμπυσουσιν αυτω 05 | και μαστιγωσουσιν αυτον και εμπυσουσιν αυτω 032¹ Ἰ και αποκτενουσιν 01 03 | και αποκτενουσιν αυτον 04 032 | - 02 05¹ Ἰ μετα τρεις ημερας 01 03 04 05 | τη τριτη ημερα 02 032¹ ³⁵προσπορευονται 02 03 04 05 | παραπορευονται 01 | προσηλθον 032 | προσελθοντες 032*¹ Ἰοι δυο 03 04 | οι 01 05 032 | - 02¹ Ἰ αυτω 01 03 04 05 | - 02 032¹ Ἰ να ο εαν αιτησωμεν σε ποιησης ημιν 03 | - 01 | να ο εαν αιτησομεν σε ποιησης ημιν 02 | να οτι αν αιτησωμεν σε ποιησης ημιν 04 | ο αν σε ερωτησωμεν ποιησης ημιν 05 | να ο αν σε αιτησωμεθα ποιησης ημιν 032 032a¹ ³⁶ο δε ειπεν αυτοις τι θελετε με ποιησω ημιν 03 | ο δε ειπεν αυτοις τι θελετε ποιησω ημιν 04 | ο δε ειπεν αυτοις τι θελετε ποιησαι με ημιν 02 | - 01 | ο δε λεγει αυτοις ποιησω ημιν 05 | ο δε ειπεν αυτοις τι θελετε ποιησαι ημιν 032 | ο δε ειπεν αυτοις τι θελετε με ποιησαι ημιν 032a¹ ³⁷οι δε ειπαν αυτω δος ημιν 03 04 | οι δε ειπον αυτω δος ημιν 02 032 032a | - 01 | και ειπαν αυτω δος ημιν 05¹ Ἰ εξ ευωνυμων 05 032 | εξ αριστερων 03 | εξ ευωνυμων σου 02 04 | σου εξ ευωνυμων 01¹ ³⁸- 01 02 03 04 | αποκριθεις 05 032¹ ³⁹αυτω 01 02 03 04 | - 05 032¹ Ἰ - 01 03 04 | μεν 02 05 032¹ ⁴⁰η 01 03 05 032 | και 02 04¹

⁴¹Καὶ ἀκούσαντες, οἱ δέκα ἤρξαντο ἀγανακτεῖν περὶ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου.¹
⁴²Καὶ προσκαλεσάμενος αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς¹ λέγει αὐτοῖς, “Οἴδατε ὅτι οἱ δοκοῦντες ἄρχιν τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν, καὶ οἱ ἄγιοι¹ αὐτῶν κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν.² Οὐχ οὕτως ἔστιν ἐν ὑμῖν· ἀλλ’ ὅς ἂν θέλῃ ἄρχει γενέσθαι ἐν ὑμῖν,³ ἔσται ὑμῶν διάκονος,⁴ καὶ ὅς ἂν θέλῃ ἐν ὑμῖν¹ εἶναι πρῶτος, ἔσται πάντων¹ δοῦλος.⁵ Καὶ γὰρ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου οὐκ ἦλθεν διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι, καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.”

⁴⁶Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱεριχώ.¹ Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἀπὸ Ἱεριχῶ, καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ ὄχλου ἰκανοῦ, ὁ υἱὸς Τιμαίου, Βαρτιμαῖος, τυφλὸς προσαίτης, ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδόν.¹ ⁴⁷Καὶ ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖός ἐστιν,¹ ἤρξατο κράζειν καὶ λέγειν, “Υἱὲ Δαυίδ, Ἰησοῦ, ἐλέησόν με.”² ⁴⁸Καὶ ἐπετίμων αὐτῷ πολλοὶ ἵνα σιωπήσῃ· ὁ δὲ πολλῶ μάλλον ἔκραζεν, “Υἱὲ Δαυίδ, ἐλέησόν με.”³ ⁴⁹Καὶ στὰς, ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, “Φωνήσατε αὐτόν.”⁴ Καὶ φωνοῦσι τὸν τυφλόν, λέγοντες αὐτῷ,¹ “Θάρσει, ἔγειρε, φωνεῖ σε.”⁵ Ὁ δὲ, ἀποβαλὼν τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ ἀναπηδήσας,¹ ἦλθεν πρὸς τὸν Ἰησοῦν.² ⁵¹Καὶ ἀποκριθεὶς ἑἷς αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν,¹ “Τί σοι θέλεις ποιῆσω;” Ὁ δὲ τυφλὸς εἶπεν αὐτῷ, “Ραββουνί, ἵνα ἀναβλέψω.”² Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, “Ἔγειρε, ἢ πίστις σου σέσωκέν σε.” Καὶ εὐθὺς ἀνέβλεψεν, καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ἐν τῇ ὁδῷ.

11 ¹Καὶ ὅτε ἐγγίζουσιν εἰς Ἱεροσόλυμα, εἰς Βηθθαγὰ καὶ ἑἷς Βηθανίαν πρὸς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ,² καὶ λέγει αὐτοῖς, “Ἔγχετε εἰς τὴν κώμην τὴν κατέναντι ὑμῶν,¹ καὶ εὐθὺς εἰσπορευόμενοι εἰς αὐτήν, εὐρήσατε πῶλον δεδεμένον ἐφ’ ὃν οὐδεὶς ἀνθρώπων οὕπω ἔκάθισεν· ἄρξασθε αὐτόν καὶ φέρετε.¹ ³Καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ, ‘Τί ποιεῖτε τοῦτο;’ εἶπατε, ὅτι ὁ Κύριος αὐτοῦ χρειάν ἔχει, καὶ εὐθὺς αὐτόν ἀποστέλλει πάλιν ὡδε.”⁴ Καὶ ἀπῆλθον,¹ καὶ εὗρον πῶλον δεδεμένον πρὸς τὴν θύραν ἔξω ἐπὶ τοῦ ἀμφοδίου, καὶ λύουσιν αὐτόν.⁵ Καὶ τινες τῶν ἐκεῖ ἐστηκότων ἔλεγον αὐτοῖς, “Τί ποιεῖτε λύοντες τὸν πῶλον;” Ὁὶ δὲ εἶπον αὐτοῖς καθὼς εἶπεν ἑἷς ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀφῆκαν αὐτούς.⁷ Καὶ ἄγουσιν τὸν πῶλον

⁴¹Γιακωβου και ιωαννου 01 03 04 032 | των δυο αδελφων 02 | του ιακωβου και ιωαννου 05¹ ⁴²Γ και προσκαλεσαμενος αυτους ο ιησους 03 04 05 | ο δε ιησους προσκαλεσαμενος αυτους 02 | και προσκαλεσαμενος αυτους ιησους 01 | ο δε προσκαλεσαμενος 032¹ Γ μεγαλοι 02 03 05 032 | βασιλεις 01 04¹ ⁴³Γ δε 01 02 03 04 | - 05 032¹ Γ μεγας γενεσθαι εν υμιν 01 03 04 | γενεσθαι μεγας εν υμιν 02 | μεγας εν υμιν ειναι 05 | εν υμιν μεγας γενεσθαι 032¹ Γ εσται 02 03 05 032 | εστω 01 04¹ ⁴⁴Γ εν υμιν 01 03 04 | υμων 02 05 032¹ Γ παντων 01 02 03 04 | υμων 05 | υμων παντων 032¹ ⁴⁶Γ και ερχονται εις ιεριχω 01 02 03 04 032 | - 03* | και ερχεται εις ιεριχω 05¹ Γ απο 01 02 03 032 | - 04 05¹ Γ προσαιτης εκαθητο παρα την οδον 01 03 | εκαθητο παρα την οδον προσαιτων 02 032 | εκαθητο παρα την οδον 04 | εκαθητο παρα την οδον επαιτων 05¹ ⁴⁷Γ ο ναζωραιος εστιν 01 02 04 | ο ναζαρηνης εστιν 032 | εστιν ο ναζαρηνης 03 | ο ναζορηνης εστιν 05¹ ⁴⁸Γ και επετιμων αυτω πολλοι ινα σιωπηση ο δε πολλω μαλλον εκραζεν υιε δαυιδ ελεησον με 01 02 04 | και επετιμων αυτοι πολλοι ινα σιωπηση ο δε πολλω μαλλον εκραζεν υιε δαυιδ ελεησον με 03 | και επετιμων αυτω πολλοι ινα σιωπηση ο δε πολλω μαλλον εκραζεν υιε δαυιδ ελεησον με 05 | - 032¹ ⁴⁹Γ φωνησατε αυτον 01 03 04 | αυτον φωνηθηται 02 05 032¹ Γ αυτω 01 02 03 04 | - 05 032¹ ⁵⁰Γ αναπηδησας 01 03 05 | αναστας 02 04 032¹ ⁵¹Γ - 01 03 04 05 | λεγει 02 032¹ Γ ειπεν 01 03 04 05 | - 02 032¹ ¹Γ - 02 03 032 | εις 01 04 05¹ ²Γ και λεγει 01 02 03 04 | και ειπεν 05 | λεγων 032¹ Γ κωμην την κατεναντι 02 03 04 05 | κωμην 01 | κατεναντι κωμην 032¹ Γ υμων 02 03 04 05 | - 01 032¹ Γ ουδεις ανθρωπων ουπω 01 04 | ουδεις ουπω ανθρωπων 03 | ουδεις ανθρωπων 05 | ουδεις ποποτε ανθρωπων 02 | ουπω ουδεις ανθρωπων 032¹ Γ εκαθισεν 01 03 04 | κεκαθικεν 01* 02 | και καθικεν 05 | επικεκαθικεν 032¹ Γ λυσατε 01 03 04 | λυσαντες 02 05 032¹ Γ φερετε 01 03 04 | αγαγετε 02 05 032¹ ³Γ ποιειτε τουτο 01 02 03 | ποιειτε του τουτο 04 | λυετε τον πωλον 05 | - 032¹ Γ αυτον αποστελλει παλιν 01 05 | αυτον αποστελλει 02 | αυτον αποστελλει 032 | αποστελλει παλιν αυτον 03 | αυτον παλιν αποστελλει 04¹ ⁴Γ και απηλθον 01 03 | απηλθον δε 02 04 032 | και απελθοντες 05¹ ⁶Γ ειπεν 01 03 04 032 | ενετειλατο 02 | ειρηκει 05¹ Γ - 01 02 03 04 | αυτοις 05 032¹ ⁷Γ αγουσιν 01 04 032 | φερουσιν 03 | ηγαγον 02 05¹

πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐπιβάλλουσιν αὐτῷ τὰ ἱμάτια ἑαυτῶν,⁷ καὶ ἑκάθισεν ἑπ' αὐτόν.⁸ Καὶ πολλοὶ τὰ ἱμάτια ἑαυτῶν ἔστρωσαν εἰς τὴν ὁδόν, ἄλλοι δὲ στιβάδας κόψαντες ἐκ τῶν ἀγρῶν.⁹ Καὶ οἱ προάγοντες καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον, Ἦ Ὁσσαννά! Ἐὐλόγημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου! Ἐὐλογημένη ἡ ἐρχομένη βασιλεία τοῦ πατρὸς ἡμῶν, Δαυὶδ! Ὁσσαννά ἐν τοῖς ὑψίστοις!

¹¹Καὶ εἰσηλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα, εἰς τὸ ἱερὸν· καὶ περιβλεψάμενος πάντα, ὀψίας ἤδη ὄουσης τῆς ὥρας,¹ ἔξηλθεν εἰς Βηθανίαν μετὰ τῶν δώδεκα.

¹²Καὶ τῇ ἐπαύριον, ἐξεληθόντων αὐτῶν ἀπὸ Βηθανίας, ἐπέινασεν.¹³ Καὶ ἰδὼν συκὴν ἀπὸ μακρόθεν ἔχουσαν φύλλα, ἦλθεν εἰς αὐτήν· ἔειπεν ἑαυτῷ ἔτι ἄρα τι εὐρήσει ἐν αὐτῇ, καὶ ἐλθὼν ἔπι αὐτήν, οὐδὲν εὔρεν· ἔειπεν ἑαυτῷ ἔτι μὴ φύλλα, ὁ γὰρ καιρὸς οὐκ ἔστιν σύκων.¹⁴ Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῇ, Μηκέτι εἰς τὸν αἰῶνα, ἐκ σοῦ μηδεὶς καρπὸν φάγοι.¹ Καὶ ἤκουον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

¹⁵Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ ἱερὸν, ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας καὶ τοὺς ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν καὶ τὰς καθέδρας τῶν πωλούντων τὰς περιστερὰς κατέστρεψεν.¹⁶ Καὶ οὐκ ἤφιεν ἵνα τις διενέγκῃ σκευὸς διὰ τοῦ ἱεροῦ.¹⁷ Καὶ ἐδίδασκεν καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, Οὐ γέγραπται, ὅτι Ὁ οἶκός μου, οἶκος προσευχῆς κληθήσεται πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν; Ὑμεῖς δὲ ἐποίησατε αὐτὸν σπήλιον ληστῶν.¹⁸ Καὶ ἤκουσαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς, καὶ ἐζήτουν πῶς αὐτὸν ἀπολέσωσιν· ἐφοβοῦντο γὰρ αὐτόν, πᾶς γὰρ ὁ ὄχλος ἐξεπλήσσετο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ.¹⁹ Καὶ ὅταν ὀψὲ ἐγένετο, ἐξεπορεύοντο ἔξω τῆς πόλεως.¹

²⁰Καὶ παραπορευόμενοι πρωῒ, εἶδον τὴν συκὴν ἐξηραμμένην ἐκ ῥιζῶν.²¹ Καὶ ἀναμνησθεὶς ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ, Ραββί, ἴδε, ἡ συκὴ ἣν κατηράσω ἐξήρανται.²² Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς, Ἔχετε πίστιν Θεοῦ.²³ Ἀμὴν, ὅτι ὅς ἂν εἴπῃ τῷ ὄρει τούτῳ, Ἀρθητι καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ μὴ διακριθῇ ἐν τῇ

ἑαυτων 02 04 | αυτω 01 | εαυτων 03 | αυτου 05 | - 032¹ ἑκαθισεν 02 03 04 | εκαθισαν 01 | καθιζει 05 032¹
⁸ αυτων 01 02 04 05 | εαυτων 03 | - 032¹ εστρωσαν 01 02 03 04 | εστρωννυον 05 032¹ ἄλλοι δε στιβαδας κοψαντες εκ των αγρων 01 03 | ἄλλοι δε στοιβαδας εκοπτον εκ των δενδρων και εστρωννυουν εις την οδον 02 | ἄλλοι δε στοιβαδας εκοπτον εκ των αγρων 04 | ἄλλοι δε στιβαδας εκοπτον εκ των δενδρων και εστρωννυουν την οδον 05 | - 032¹ ⁹ - 01 03 04 | λεγοντες 02 05 032¹ Ὁσσαννα 01 02 03 04 | - 05 032¹ ¹¹ ουσης της ωρας 01 02 04 032 | ουσας ωρας 05¹ ¹³ συκην απο μακροθεν 02 03 04 0188 | συκην μιαν απο μακροθεν 01 | απο μακροθεν συκην 05 032¹ ἔτι ἀρα τι εὐρήσει 01 02 03 04 032 | ἰδειν εαν τι 05 | ως εὐρησῶν τι 0188¹ | και ἐλθὼν 01 02 03 04 032 | και 05 | ἐλθὼν δε 0188¹ ἔπι αὐτήν 01 02 03 04 032 | - 05 0188¹ ἔτι μὴ φύλλα 01 02 03 04 05 | ἐμὴ φύλλα μονον 032 | ἐν αὐτῇ 0188¹ ὁ γὰρ καιρος οὐκ ἔστι 01 03 04 | οὐ γὰρ ἡν καιρος 02 | οὐ γὰρ ἡν ο καιρος 05 032 | οὐ γὰρ ἡν καρπος 0188¹ ¹⁴ και αποκριθει ειπεν αυτη 01 02 03 04 | αποκριθει ειπεν αυτη 05 | και αποκριθει ειπεν αυτη ο ιησους 032 | ο δε ιησους ειπεν αυτη 0188¹ ἔεις τον αιωνα εκ σου μηδεις καρπον φαγοι 01 03 04 | εκ σου εις τον αιωνα μηδεις καρπον φαγοι 02 | εις τον αιωνα εκ ου μηδεις καρπον φαγη 05* | εις τον αιωνα εκ σου μηδεις καρπον φαγη 05 | εις τον αιωνα εκ σου καρπον μηδεις φαγη 032 | απο σου καρπον φαγοι εις τον αιωνα 0188¹ ¹⁵ ερχονται 01 02 03 032 0188 | ηρχονται 04 | εισηλθων 05¹ | και τους αγοραζοντας 01 02 03 04 | και αγοραζοντας 05 0188^ν | - 032¹ | και τας καθεδρας των πωλουντων τας περιστερας κατεστρεψεν 02 03 04 032 | κατεστρεψεν και τας καθεδρας των πωλουντων τας περιστερας 01 | και τας καθεδρας των πωλουντων τας περιστας 05 | και τας καθεδρας των πωλουντων τας περιστερας ανεστρεψεν 0188¹ ¹⁷ και ελεγεν 01 03 04^ν 0188 | λεγων 02 05 032¹ αυτοις ου 01 02 04 032 | ου 03 | αυτοις 05 0188¹ ὅτι 01 02 03 032 | - 04 05 0188¹ ἐποιησατε αὐτον 01 04 032 | πεποιηκατε αὐτον 03 | αὐτον ἐποιησατε 02 | ἐποιησατε αὐτήν 05¹ ¹⁸ πας γὰρ 01 03 04 032 | ὅτι πας 02 05¹ ¹⁹ ὅταν 01 03 04 032 | ὅτε 02 05¹ ἔγενετο 01 03 04 05 | ἐγίνετο 02 032¹ ἐξεπορευοντο ἐξω της πολεως 02 03 | ἐξεπορευετο ἐξω της πολεως 01 04 | ἐξεπορευετο εκ της πολεως 05 | ἐξω της πολεως ἐξεπορευοντο 032¹ ²⁰ παραπορευομενοι πρωι 03 04 032 | πρωι παραπορευομενοι 02 | παρεπορευετο πρωι 01 | παραπορευομενοι το πρωι 05¹ ²² - 02 03 04 032 | ει 01 05¹ ²³ - 01 03 05 | γαρ 02 04 032¹ ὅτι 02 03 04 | - 01 05 032¹

καρδία αὐτοῦ, ἀλλὰ ἠπιστεύη ὅτι ὁ ἑλαλεῖ γίνεται, ἔσται αὐτῶ.²⁴ Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, πάντα ὅσα ἠπροσεύχεσθε καὶ αἰτεῖσθε, πιστεύετε ὅτι ἔλαβετε, καὶ ἔσται ὑμῖν.²⁵ Καὶ ὅταν ἠστήκητε ἠπροσευχόμενοι, ἀφίετε εἴ τι ἔχετε κατὰ τινος, ἵνα καὶ ὁ Πατήρ ὑμῶν, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἀφῆ ὑμῖν τὰ παραπτώματα ὑμῶν.” [[²⁶Εἰ δὲ ὑμεῖς οὐκ ἀφίετε, οὐδὲ ὁ πατήρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν.]]

²⁷Καὶ ἔρχονται πάλιν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ἐν τῷ ἱερῷ περιπατοῦντος αὐτοῦ, ἔρχονται πρὸς αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς, καὶ οἱ γραμματεῖς, καὶ οἱ πρεσβύτεροι.²⁸ Καὶ ἔλεγον αὐτῶ, “Ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς; Ἡ τίς σοι ἔδωκεν τὴν ἐξουσίαν ταύτην, ἵνα ταῦτα ποιῆς;”²⁹ Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔειπεν αὐτοῖς, “Ἐπερωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ ἓνα λόγον, καὶ ἀποκρίθητέ μοι, καὶ ἐρῶ ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. Τὸ βάπτισμα τὸ Ἰωάννου, ἢ ἐξ οὐρανοῦ ἦν ἢ ἐξ ἀνθρώπων; Ἀποκρίθητέ μοι.”³¹ Καὶ διελογίζοντο πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντες, ἢ ἐὰν εἴπωμεν, “Ἐξ οὐρανοῦ”, ἔρει, ἢ Διὰ τί οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῶ; ³²Ἄλλὰ εἴπωμεν, “Ἐξ ἀνθρώπων”; (Ἐφοβοῦντο τὸν ὄχλον, ἅπαντες γὰρ εἶχον τὸν Ἰωάννην ὄντως ὅτι προφήτης ἦν.)³³ Καὶ ἀποκριθέντες τῷ Ἰησοῦ λέγουσιν, “Οὐκ οἶδαμεν.” Καὶ ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς, “Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.”

12¹Καὶ ἤρξατο αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς λαλεῖν: Ἄμπελῶνα ἀνθρωπος ἐφύτευσεν, καὶ περιέθηκεν φραγμὸν, καὶ ὥρυξεν ὑπολήνιον, καὶ ὠκοδόμησεν πύργον, καὶ ἐξέδετο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησεν.² Καὶ ἀπέστειλεν πρὸς τοὺς γεωργοὺς τῷ καιρῷ δοῦλον, ἵνα παρὰ τῶν γεωργῶν λάβῃ ἀπὸ τῶν καρπῶν τοῦ ἀμπελῶνος.³ Καὶ λαβόντες αὐτὸν, ἔδειραν καὶ ἀπέστειλαν κενόν.⁴ Καὶ πάλιν ἀπέστειλεν πρὸς αὐτοὺς ἄλλον δοῦλον, κἀκεῖνον ἔκεφαλίσαν καὶ ἠτίμασαν.⁵ Καὶ ἄλλον ἀπέστειλεν, κἀκεῖνον ἀπέκτειναν, καὶ πολλοὺς ἄλλους, οὓς μὲν δέροντες, οὓς δὲ ἀποκτείνοντες.⁶ Ἐτι ἓνα εἶχεν υἰὸν ἀγαπητόν, καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν ἔσχατον πρὸς αὐτοὺς λέγων, ὅτι “Ἐντραπήσονται τὸν υἰόν μου.”⁷ Ἐκεῖνοι δὲ οἱ γεωργοὶ πρὸς ἑαυτοὺς εἶπαν, ὅτι “Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος δεῦτε, ἀποκτείνωμεν αὐτόν, καὶ ἡμῶν ἔσται ἡ κληρονομία.”⁸ Καὶ λαβόντες, ἀπέκτειναν αὐτόν, καὶ ἐξέβαλον

ἠπιστευη 01 03 | πιστευση 02 04 05 032¹ ἠλαλει γινεται εσται 01 03 | λεγει γινεται εσται 02 04 032 | αν ειπη γενησεται 05²⁴ προσευχεσθε και 01 03 04 05 | αν προσευχομενοι 02 | προσευχομενοι 032¹ ελαβετε 01 03 04 032 | λαμβανεται 02 | ληψεσθε 05²⁵ στηκητε 03 032 | στηκτητε 02 04 05 | στητε 01¹ αφη 01 02 03 04 | αφησει 05 | ανη 032²⁶ [- 01 03 032 | * 02 04 05]]²⁸ ελεγον φ45 01 03 04 032 | λεγουσιν 02 05¹ ἠ τις σοι εδωκεν την εξουσιαν ταυτην ινα ταυτα ποιης 01 03 04 | και τις σοι την εξουσιαν ταυτην εδωκεν ινα ταυτα ποιης 02 | - 05 | και τις σοι ταυτην την εξουσιαν εδωκεν 032 | την εξουσιαν ταυτην δεδωκεν ινα ταυτα ποιης φ45^v ²⁹ φ45^v 01 03 04 | αποκριθεις 02 05 032¹ επερωτησω 01 02 03 04 05 | επερωτω φ45 032¹ υμας καγω 01 05 032 | υμας 03 04 | καγω υμας 02¹ 30¹ φ45^v 02 03 05 032 | ποθεν 01 04¹ εξ ουρανω ην 02 03 | ην εξ ουρανω 01 04 | εξ ουρανω ην 05 | απ ουρανω ην 032¹ 31¹ διελογιζοντο 03 04 05 032 | ελογιζοντο 02 | προσελογιζοντο 01¹ ἠ φ45^v 01 02 03 04 | τι ειπωμεν 05 | οτι 032¹ ερει 01 02 03 04 | λεγει υμιν 05 | ερει ημιν 032¹ ουν 01 03 05 | - 02 04 032¹ 32¹ αλλα φ45^v 01 02 03 04 | αλλα εαν 032 | εαν 05¹ εφοβουντο 01 02 03 04 | φοβουμεν 05 | φοβουμεθα 032¹ οχλον 01 03 04 | λαον 02 05 032¹ ειχον φ45 01 02 03 04 | ηδειςαν 05 032¹ οντως οτι 03 04 | οτι οντως 02 032 | οτι 01 | οτι αληθως 05¹ 33¹ ο ιησους 01 03 04 | ο ιησους αποκριθεις 032 | αποκριθεις ο ιησους 02 05¹ ¹ αμπελωνα ανθρωπος εφυτευσεν 01 03 04 | αμπελωνα εφυτευσεν ανθρωπος 02 05 | ανθρωπος τις εφυτευσεν αμπελωνα φ45^v 032¹ ²¹ λαβη απο των καρπων του αμπελωνος 03 04 | λαβη απο του καρπου του αμπελωνος 02 032 | λαβη απο των καρπων του αμπελωνος 01 | απο του καρπου του αμπελωνος δωσουσιν 05¹ ³¹ και 01 03 05 | οι δε 02 04 032¹ 4¹ - 01 03 05 032 | λιθοβολησαντες 02 04¹ εκεφαλιασαν και 01 03 | εκεφαλιασαν και 02 04 05 | κεφαλιασαντες 032¹ ἠ - 01 03 05 | απεστειλαν 02 04 032¹ 5¹ - 01 03 04 05 | παλιν 02 032¹ ἠ κακεινον απεκτειναν 01 02 03 04 | δουλον κακεινον απεκτειναν 05 | - 032¹ ους 01 03 05 | τους 02 04 032¹ ους 01 03 | τους 02 04 032 | αλλους 05¹ 6¹ ετι 01 03 | ετι ουν 02 04 05 | υστερον δε 032¹ ειχεν υιον 01 03 | υιον εχων 032 | εχων υιον 02 04 05¹ ἠ - 01 03 04 05 | αυτου φ45 02 032¹ αυτου 01 02 03 04 | - 05 032¹ εσχατον προς αυτους 01 03 04 | προς αυτους εσχατον 02 032 | εσχατον 05¹

Ἐαυτὸν ἕξω τοῦ ἀμπελῶνος. Ὁ Τί οὖν ποιήσει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος; Ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργούς, καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις. ¹⁰Οὐδὲ τὴν Γραφήν ταύτην ἀνέγνωτε: Ἐλίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας ¹¹παρὰ Ἐκυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ ἔστιν θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν;”

¹²Καὶ ἐζήτουν αὐτὸν κρατῆσαι, καὶ ἐφοβήθησαν τὸν ὄχλον, ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν εἶπεν. Ἐκαὶ ἀφέντες αὐτὸν, ἀπῆλθον. ¹

¹³Καὶ ἀποστέλλουσιν πρὸς αὐτὸν τινὰς τῶν Φαρισαίων καὶ τῶν Ἑρωδιανῶν, ἵνα αὐτὸν ἀγρεύσωσιν λόγῳ. ¹⁴Ἐκαὶ ἔλθοντες, λέγουσιν αὐτῷ, ¹Ἐδιδάσκαλε, οἶδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ, καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός, οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων, ἀλλ’ ἐπ’ ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ Ἐθεοῦ διδάσκεις. ¹ Ἐξεστὶν Ἐδοῦναι κῆνσον Καίσαρι ¹ ἢ οὐ; Ἐδῶμεν ἢ μὴ δῶμεν;” ¹⁵Ὁ δὲ ἔιδῶς αὐτῶν τὴν ὑπόκρισιν, εἶπεν αὐτοῖς, Ἐτί με πειράζετε; ¹ Ἐφέρετέ μοι δηνάριον, ἵνα ἔιδῶ.” ¹⁶Οἱ δὲ ἤνεγκαν. Καὶ λέγει αὐτοῖς, Ἐτίνας ἢ εἰκῶν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφὴ;” Ἐοἱ δὲ ἔειπαν Ἐαὐτῷ, ¹ ἘΚαίσαρος.” ¹⁷Ὁ δὲ ἘἸησοὺς εἶπεν Ἐαὐτοῖς, ¹ Ἐτὰ Καίσαρος ἀπόδοτε ¹ Καίσαρι, καὶ τὰ τοῦ Ἐθεοῦ τῷ Ἐθεῷ.” Καὶ Ἐἐξεθαύμαζον Ἐπ’ αὐτῷ.

¹⁸Καὶ ἔρχονται Σαδδουκαῖοι πρὸς αὐτόν, οἵτινες λέγουσιν ἀνάστασιν μὴ εἶναι, καὶ Ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντες, ¹⁹Ἐδιδάσκαλε, Μωϋσῆς ἔγραψεν ἡμῖν, ὅτι Ἐάν Ἐτινος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ, καὶ Ἐκαταλίπῃ ¹ γυναῖκα καὶ Ἐμὴ ἀφῆ τέκνα, ¹ ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα, ¹ καὶ Ἐἐξαναστήσῃ ¹ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. ²⁰Ἐπτά ἀδελφοὶ ἦσαν ¹ καὶ ὁ Ἐπρῶτος ἔλαβεν γυναῖκα, καὶ Ἐαποθνήσκων, ¹ οὐκ ἀφῆκεν σπέρμα ²¹ καὶ ὁ δεῦτερος ἔλαβεν αὐτήν, ¹ καὶ ἀπέθανεν, μὴ καταλιπὼν ¹ σπέρμα, ¹ καὶ ὁ τρίτος ὡσαύτως. ²²Ἐκαὶ οἱ Ἐπτά, οὐκ ἀφῆκαν σπέρμα. ¹ ἘἘσχάτον πάντων ¹ καὶ, ἡ γυνὴ ἀπέθανεν. ²³Ἐν τῇ Ἐἀναστάσει, ¹ τίνας αὐτῶν ἔσται γυνή; Οἱ γὰρ Ἐπτά ἔσχον αὐτὴν γυναῖκα.” ²⁴Ἐφη αὐτοῖς ὁ ἘἸησοὺς, ¹ ἘΟὐ διὰ τοῦτο πλανᾶσθε, μὴ εἰδότες τὰς Γραφὰς, μὴδὲ τὴν δύναμιν τοῦ Ἐθεοῦ; ²⁵Ἐταν γὰρ Ἐκ νεκρῶν ἀναστῶσιν, ¹ οὔτε γαμοῦσιν ¹ οὔτε γαμιζονται, ¹ ἀλλ’ εἰσὶν ὡς ἄγγελοι ἐν τοῖς οὐρανοῖς. ²⁶Περὶ δὲ τῶν νεκρῶν, ὅτι ἐγείρονται, οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῇ βίβλῳ Μωϋσέως ἐπὶ τοῦ βάρτου, ¹ Ἐπῶς ¹ εἶπεν αὐτῷ ὁ

⁸Ἐαυτον 02 03 04 05 | - 01 032 ¹²Ἐκαὶ αφεντες αυτον απηλθον 01 02 03 04 | καὶ αφεντες αυτον απηλθαν 05 | - 032 ¹⁴Ἐκαὶ 01 03 04 05 | οἱ δε 345 02 032 ¹Ἐλθοντες λεγουσιν αυτω 01 02 03 04 | ἐπηρωτων αυτον 05 | ἐλθοντες ηρξαντο ερωταν αυτον 032 ¹Ἐ - 345 ⁹01 02 03 | εἰπε ημιν 01 04 | εἰπε ουν ημιν 01 05 | εἰπον ουν ημιν 032 ¹Ἐδουναὶ κηνσον καισαρι 01 03 04 032a | κηνσον καισαρι δουναὶ 02 | δουναὶ επικεφαλιον καισαρι 05 | δουναὶ καισαρι 032 ¹Ἐδωμεν η μη δωμεν 01 02 03 04 032 | δωμεν ουν η μη δωμεν 345 ⁹ | - 05 ¹⁵Ἐιδως 02 03 04 032 | ιδων 01 05 ¹Ἐ - 01 02 03 04 05 | υποκριται 345 032 ¹Ἐιδω 02 03 | ειδω 01 04 05 032 ¹⁶οἱ δε 345 ⁹ 01 03 04 032 | - 02 05 ¹Ἐειπαν 01 03 04 05 032 | εἰπον 345 | λεγουσιν 02 ¹Ἐαυτω 01 02 03 04 05 | - 345 032 ¹⁷ο δε ιησους 01 03 04 | καὶ αποκριθεις ο ιησους 02 | αποκριθεις δε ο ιησους 05 | καὶ αποκριθεις 032 ¹Ἐαυτοις 01 02 04 032 | - 03 05 ¹Ἐτα καισαρος αποδοτε 01 03 04 032 | αποδοτε τα καισαρος 02 | αποδοτε τα του καισαρος τω 05 ¹Ἐξεθαυμαζον 01 03 | εθαυμασαν 02 04 032 | εθαυμαζοντο 05 ¹⁸Ἐπηρωτων 01 03 05 | ἐπηρωτησαν 02 032 | ἐπηρωτου 04 ¹⁹Ἐκαταλιπη 02 03 | καταλειψη 01 | καταλειπει 04 | εχη 05 032 ¹Ἐμη αφη τεκνα 01 04 | μη αφη τεκνον 345 ⁹ 03 | τεκνα μη αφη 02 05 | τεκνον μη αφη 032 ¹Ἐ - 345 ⁹ 01 03 04 032 | αυτου 02 05 ¹Ἐεξαναστηση 01 03 05 032 | εξαναστησει 02 04 ²⁰Ἐπτα αδελφοι ησαν 01* 02 03 04 032 | επτα αδελφοι ησαν παρ ημιν 01 | ησαν ουν παρ ημιν επτα αδελφοι 05 ¹Ἐπρωτος 01 02 03 05 032 | εις 01* | - 04 ²¹Ἐαποθνησκων 01 02 03 04 | απεθανεν και 05 032 ²²Ἐκαὶ απεθανεν μη καταλιπων 01 03 04 | καὶ απεθανεν και ουδε αυτος αφηκεν 02 | καὶ απεθανεν και ουδε αυτος ουκ αφηκεν 05 | καὶ ουδε αυτος αφηκεν 032 ¹Ἐκαὶ ο τριτος ωσαυτως 01 02 03 04 | - 05 | ο τριτος ωσαυτως 032 ²²Ἐ - 01 03 04 032 | καὶ ελαβον αυτην ωσαυτως 02 | καὶ ωσαυτως ελαβον αυτην 05 ¹Ἐεσχάτον παντων 01 03 04 032 | εσχατη παντων 02 | - 05 ¹Ἐκαὶ η γυνη απεθανεν 01 03 04 05 | απεθανεν και η γυνη 02 | η γυνη απεθανεν 032 ²³Ἐἀναστασει 01 03 04 | ουν ἀναστασει 02 | ἀναστασει ουν 05 032 ²⁴Ἐφη αυτοις ο ιησους 01 03 04 | καὶ αποκριθεις ο ιησους εἰπεν αυτοις 02 | αποκριθεις δε ο ιησους εἰπεν αυτοις 05 032 ²⁵Ἐοὔτε γαμοῦσιν 01 02 03 04 032 | - 01* | οὔ γαμοῦσιν 05 ¹Ἐοὔτε γαμιζονται 01 03 04 | οὔτε γαμιζονται 032 | οὔτε ἐγαμισκονται 02 | οὔτε γαμιζουσιν 05 ²⁶Ἐπῶς 01 03 04 | ὡς 02 05 032 ¹

°Θεὸς λέγων, “Ἐγὼ ὁ °Θεὸς Ἀβραάμ, καὶ °Θεὸς Ἰσαάκ, καὶ ὁ °Θεὸς Ἰακώβ;”²⁷ Οὐκ ἔστιν °Θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων. ^Γ Πολὺ πλανᾶσθε.”

²⁸Καὶ προσελθὼν εἰς τῶν γραμματέων, ἀκούσας αὐτῶν συζητούντων, ^Γ ἰδὼν¹ ὅτι καλῶς ἀπεκρίθη αὐτοῖς, ἐπηρώτησεν αὐτόν, “Ποία ἐστὶν Ἔντολή πρώτη πάντων;”¹ ²⁹Ἄπεκρίθη ὁ °Ἰησοῦς, ^Γ ὅτι¹ Ἔντολή ἡ πρώτη ἐστίν: ^Γ “Ἄκουε, Ἰσραήλ, °Κύριος ὁ °Θεὸς ἡμῶν °Κύριος εἷς ἐστίν, ³⁰καὶ ἀγαπήσεις °Κύριον τὸν °Θεόν σου, ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας¹ Ἔντολή σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου.”¹ ³¹Δευτέρα ἡ ἐντολή: ^Γ “Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.” Μείζων τούτων ἄλλη ἐντολή οὐκ ἔστιν.” ³²Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ γραμματεὺς, “Καλῶς, Διδάσκαλε, ἐπ’ ἀληθείας εἶπας, ὅτι Ἔντολή ἐστίν, καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος πλην αὐτοῦ,” ³³καὶ, τὸ Ἀγαπᾶν αὐτόν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, καὶ ἐξ ὅλης τῆς συνέσεως, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος,¹ καὶ, τὸ Ἀγαπᾶν τὸν πλησίον ὡς ἑαυτόν,¹ περισσώτερον¹ ἐστὶν πάντων τῶν ὀλοκαυτωμάτων καὶ θυσιῶν.” ³⁴Καὶ ὁ °Ἰησοῦς, ἰδὼν αὐτόν, ὅτι νουνεχῶς ἀπεκρίθη, εἶπεν αὐτῷ, “Οὐ μακρὰν εἶ ἀπὸ τῆς Βασιλείας τοῦ °Θεοῦ.” Καὶ οὐδεὶς οὐκέτι ἐτόλμα αὐτόν ἐπερωτῆσαι.¹

³⁵Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ °Ἰησοῦς ἔλεγεν διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ, ^Γ “Πῶς λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι ὁ Χριστὸς, υἱὸς Δαυὶδ ἐστίν;” ³⁶Αὐτὸς Δαυὶδ εἶπεν ἐν τῷ °Πνεύματι τῷ ἁγίῳ, Ἔειπεν ὁ °Κύριος τῷ °Κυρίῳ μου, “Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποκάτω τῶν ποδῶν σου.”” ³⁷Αὐτὸς Δαυὶδ λέγει αὐτόν, “Κύριον,” καὶ πόθεν υἱὸς αὐτοῦ ἐστίν;” Καὶ ὁ πολὺς ὄχλος ἤκουεν αὐτοῦ ἠδέως.¹

³⁸Καὶ ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ, ἔλεγεν, ^Γ “Βλέπετε ἀπὸ τῶν γραμματέων, τῶν θελώντων ἐν στολαῖς περιπατεῖν, καὶ ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς, ³⁹καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς δεῖπνοις, ⁴⁰οἱ κατεσθιόντες τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν, καὶ προφάσει μακρὰ προσευχόμενοι. Οὗτοι λήμψονται περισσώτερον κρίμα.”

⁴¹Καὶ καθίσας ἑαυτὸν κατέναντι τοῦ γαζοφυλακίου, ἔθεώρει πῶς ὁ ὄχλος βάλλει χαλκὸν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον· καὶ πολλοὶ πλοῦσιοι ἔβαλλον πολλὰ. ⁴²Καὶ ἐλθοῦσα

²⁷Γ - ρ345^v 01 03 04 032 | υμεις ουν 02 05¹ ²⁸Γιδων 01 04 05 032 | ειδως 02 03¹ Ἔντολή πρώτη παντων 01 03 04 | πρώτη παντων εντολή 02 | εντολή πρώτη 05 | πρώτη εντολή 032¹ ²⁹ἄπεκρίθη ο ἰησους 01 03 | ο δε ἰησους απεκρίθη 02 04 | αποκριθεις δε ο ἰησους 05 | ο δε 032¹ ὅτι 01 03 | αυτω οτι 02 04 | ειπεν αυτω 05 032¹ ἡ πρώτη 01 03 | πρώτη παντων 02 04 | παντων πρώτη 05 032¹ ἔστιν 01 03 | εντολή 02 | εντολή εστιν αυτη 04 | - 05 032¹ ³⁰της ψυχης σου και εξ ολης της διανοιας 01 032 | της διανοιας σου και εξ ολης της ψυχης 02 | ψυχης σου και εξ ολης διανοιας 03 | της ψυχης σου και εξ ολης 05¹ ἔντολή σου και εξ ολης της ισχυος σου 01 03 | σου και εξ ολης της ισχυος σου αυτη πρώτη εντολή 02 | της ισχυος σου αυτη πρώτη εντολή 05 | αυτη και εξ ολης της ισχυος σου αυτη πρώτη 032¹ ³¹Γ - 01 03 | ομοια 02 05 | ομοιος 032¹ αυτη 01 02 03 032 | αυτης 02* | ταυτη 05¹ ³²διδασκαλε επ αληθειας ειπας 02 03 032 | διδασκαλε επ αληθειας ειπες 01 | ειπες διδασκαλε επ αληθειας 05¹ ἔστιν 01 02 03 | ἐστιν ο θεος 05 | θεος ἐστιν 032¹ ³³Γ - 01 03 032 | της ψυχης και εξ ολης 02 | της ψυχης αυτου 05¹ ἔντολή σου 02 03 032 | ισχυος 01 | - 05¹ ἔντολή σου 01 032¹ ἡ περισσώτερον 01 03 | πλείον 02 05 032¹ ³⁴αυτον 02 03 | - 01 05 032¹ ουκετι ετολμα αυτον επερωτησαι 02 03 | ουκετι ετολμα επερωτησαι αυτον 01 | ετολμα αυτον επερωτησαι 05 | ετολμα αυτον ουκετι επερωταν 032¹ ³⁵ἔλεγεν διδασκων εν τω ιερω 01 02 03 | διδασκων εν τω ιερω ειπεν 05 | λεγει διδασκων εν τω ιερω 032¹ ³⁶αυτος 01 03 032 | αυτος γαρ 02 | και ουτος 05¹ ἔντολή σου 01 05 | εν 02 032 | τω 03¹ ἔειπεν 01 03 032 | λεγει 02 05¹ ὑποκατω 03 05 032 | υποποδιον 01 02¹ ³⁷ποθεν 02 03 05 | πως 01 032¹ ἤκουεν αυτου ηδεως 02 03 032 | ηκουσεν αυτου ηδεως 01 | ηδεως αυτου ηκουεν 05¹ ³⁸εν τη διδαχη αυτου ελεγεν 03 | ελεγεν αυτος εν τη διδαχη αυτου 02 | εν τη διδαχη αυτου λεγεν 01 | ελεγεν αυτος 05 | λεγει εν τη διδαχη αυτου 032¹ ⁴⁰κατεσθιοντες 01 02 032 | κατεσθοντες 03 | κατεσθουσιν 05¹ ἔντολή σου 01 02 03 | ορφανων 05 | ορφανων και 032¹ ⁴¹καθισας 01 02 03 | - 05 | εστως 032¹ ἑαυτὸν του γαζοφυλακιου 01 | ο ἰησους κατεναντι του γαζοφυλακιου 02 032 | απεναντι του γαζοφυλακιου 03 | κατεναντι του γαζοφυλακιου καθεζομενος ο ἰησους 05¹ ἔβαλλει χαλκον εις τὸ γαζοφυλάκιον και πολλοι πλοῦσιοι 02 03 | βαλλει τον χαλκον εις το γαζοφυλακιον και πολλοι πλοῦσιοι 01 032 | - 05¹

μία χήρα πτωχή ἔβαλεν λεπτά δύο, ὃ ἐστὶν κοδράντης. ⁴³Καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς, “Ἀμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα αὕτη ἢ πτωχή, πλεῖον πάντων ἔβαλεν¹ τῶν βαλλόντων εἰς τὸ γαζοφυλάκιον. ⁴⁴Πάντες γὰρ ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον, αὕτη δὲ ἐκ τῆς ὑστερήσεως αὐτῆς πάντα ὅσα εἶχεν ἔβαλεν, ὅλον τὸν βίον αὐτῆς.”

13 ¹Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἱεροῦ, λέγει αὐτῷ εἰς ^Γ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, “Διδάσκαλε, ἴδε, ποταποὶ λίθοι καὶ ποταπαὶ οἰκοδομαί!” ²Καὶ ὁ “Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ,¹ “Βλέπεις ταύτας τὰς μεγάλας οἰκοδομάς; Οὐ μὴ ἀφεθῆ ὧδε λίθος ἐπὶ λίθον, ὃς οὐ ^Γ μὴ καταλυθῆ.”^{1 Γ}

³Καὶ καθημένου αὐτοῦ εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν κατέναντι τοῦ ἱεροῦ, ^Γ ἐπηρώτα¹ αὐτὸν κατ’ ἰδίαν Πέτρος, καὶ Ἰάκωβος, καὶ Ἰωάννης, καὶ Ἀνδρέας, ⁴“Εἶπὸν ἡμῖν πότε ταῦτα ἔσται, καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ ^Γ ταῦτα συντελεῖσθαι πάντα;”^{1 5Γ} Ὁ δὲ “Ἰησοῦς ἤρξατο λέγειν αὐτοῖς,¹ “Βλέπετε, μὴ τις ὑμᾶς πλανήσῃ. ⁶Πολλοὶ ^Γ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες, ὅτι “Εγὼ εἰμι”, καὶ πολλοὺς πλανήσουσιν. ⁷Ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων, μὴ θροεῖσθε· δεῖ ^Γ γενέσθαι, ἀλλ’ οὐπω τὸ τέλος. ⁸Ἐγεγρήσεται γὰρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν. Ἔσονται σεισμοὶ ^Γ κατὰ τόπους, ἔσονται λιμοὶ ἀρχὴ ὠδίνων ταῦτα.¹

^{9Γ}Βλέπετε δὲ ὑμεῖς ἑαυτοὺς παραδώσουσιν^{1 Γ} ὑμᾶς εἰς συνέδρια καὶ εἰς συναγωγὰς ^Γ δαρήσεσθε,¹ καὶ ἐπὶ ἡγεμόνων καὶ βασιλέων ^Γ σταθήσεσθε¹ ἕνεκεν ἐμοῦ, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. ¹⁰Καὶ εἰς πάντα τὰ ἔθνη ^Γ πρῶτον δεῖ¹ κηρυχθῆναι τὸ εὐαγγέλιον. ¹¹Καὶ ὅταν ἄγωσιν ὑμᾶς παραδιδόντες, μὴ προμεριμνᾶτε τί λαλήσητε, ἀλλ’ ὃ ἐὰν δοθῆ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, ^Γ τοῦτο¹ λαλεῖτε, οὐ γὰρ ἐστε ὑμεῖς οἱ λαλοῦντες, ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον. ¹²Καὶ παραδώσει ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον, καὶ πατὴρ τέκνον, καὶ ^Γ ἐπαναστήσονται¹ τέκνα ἐπὶ γονεῖς καὶ θανατώσουσιν αὐτούς. ¹³Καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου. Ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται.

¹⁴Ὅταν δὲ ἴδητε ‘τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως’, ^Γ ἐστηκότα¹ ὅπου οὐ δεῖ, ὁ ἀναγινώσκων νοεῖτω, τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη, ¹⁵ὃ δὲ ἐπὶ τοῦ δώματος, μὴ καταβάτω, ^Γ μὴδὲ εἰσελθέτω ἄραί τι ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, ¹⁶καὶ ὁ εἰς τὸν ἄγρον, ^Γ μὴ ἐπιστρεψάτω ^Γ εἰς τὰ¹ ὀπίσω, ἄρα τοὶ ἱμάτιον αὐτοῦ. ¹⁷Οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις! ¹⁸Προσεύχεσθε δὲ

^{43Γ}εβαλεν 02 03 05 | βεβληκεν 032 | εβαλλεν 01¹ 1Γ- 01 03 032 | εκ 02 05¹ 2Γ ο ιησους ειπεν αυτω 01 03 | αποκριθεις ο ιησους ειπεν αυτω 02 | αποκριθεις ειπεν αυτοις ο ιησους 05 | αποκριθεις ειπεν αυτω 032¹ | μη καταλυθη 02 03 05 | καταλυθησεται 01 | μη αφεθη ουδε διαλυθησεται 032¹ Γ- 01 02 03 | και δια τριων ημερων αλλος αναστησεται ανευ χειρων 05 032¹ 3Γ επηρωτα 01 03 032 | επηρωτων 05 | επερωτων 02¹ 4Γ ταυτα συντελεισθαι παντα 01 03 | παντα ταυτα συντελεισθαι 05 | ταυτα παντα συντελεισθαι 02 | ταυτα συντελεισθαι 032¹ 5Γ ο δε ιησους ηρξατο λεγειν αυτοις 01 03 | ο δε ιησους αποκριθεις αυτοις ηρξατο λεγειν 02 | και αποκριθεις ο ιησους ειπεν αυτοις 05 | και αποκριθεις αυτοις ο ιησους ηρξατο λεγειν 032¹ 6Γ- 01 03 032 | γαρ 02 05¹ 7Γ- 01 03 032 | γαρ 02 05¹ 8Γ κατα τοπους εσονται λιμοι αρχη ωδινων ταυτα 03 | κατα τοπους και εσονται λιμοι και ταραχαι αρχαι ωδινων ταυτα 02 | αρχη ωδινων ταυτα 01 | κατα τοπους και λιμοι αρχη ωδινων ταυτα 05 | κατα τοπους λιμοι ταραχαι 032¹ 9Γ βλεπετε δε υμεις εαυτους παραδωσουσιν 02 03 | βλεπετε δε υμεις παραδωσουσιν 01 | ειτα υμας αυτους παραδωσουσιν 05 | και δωσουσιν 032¹ Γ- 03 05 032 | γαρ 01 02¹ Γ δαρησεσθε 01 03 | δαρησεσθαι 02 05 032¹ Γ σταθησεσθε 01 03 | σταθησεσθαι 02 05 032¹ 10Γ πρωτον δε 01 03 05 | δε πρωτον 02 | προς τον λαον δε 01* | πρωτον δε δε 032¹ 11Γ τουτο 01 02 03 | αυτο 05 | εκεινο 032¹ 12Γ επαναστησονται 01 02 05 | επαναστησεται 03 | αναστησονται 032¹ 14Γ εστηκοτα 01 03 | εστος 02 | εστηκος 05 | στηκον 032¹ 15Γ- 01 03 | εις την οικιαν 02 05 032¹ 16Γ- 01 03 05 | ων 02 032¹ Γ εις τα 02 03 032 | - 01 05¹

ἵνα μὴ γένηται χειμῶνος.¹ ¹⁹Ἔσονται γὰρ αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι θλιψίς, οἷα οὐ γέγονεν τοιαύτη, ἀπ' ἀρχῆς ἡ κτίσεως ἦν ἔκτισεν ὁ Θεός,¹ ἕως τοῦ νῦν, καὶ οὐ μὴ γένηται.²⁰ Καὶ εἰ μὴ ἔκολωβωσεν ὁ Κύριος τὰς ἡμέρας, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σὰρξ. Ἀλλὰ διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς, οὓς ἐξελέξατο, ἐκολωβωσεν τὰς ἡμέρας.²¹ Καὶ τότε ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ, "Ἴδε, ὦδε ὁ Χριστός," ἢ "Ἴδε, ἔκει", μὴ πιστεύετε.²² Ἐγερθήσονται γὰρ ψευδοχριστοὶ καὶ ψευδοπροφήται, καὶ δώσουσιν σημεῖα καὶ τέρατα, πρὸς τὸ ἀποπλανᾶν εἰ δυνατόν τοὺς ἐκλεκτούς,²³ Ὑμεῖς δὲ βλέπετε ἰδοὺ, προείρηκα ὑμῖν πάντα.

²⁴Ἀλλὰ ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, μετὰ τὴν θλίψιν ἐκείνην, ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται, καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς,²⁵ καὶ οἱ ἀστέρες ἔξονται ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἠπίπτοντες,¹ καὶ αἱ δυνάμεις αἱ ἐν τοῖς οὐρανοῖς σαλευθήσονται.²⁶ Καὶ τότε ὄψονται τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλαις,¹ μετὰ δυνάμεως πολλῆς καὶ δόξης.²⁷ Καὶ τότε ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους ἑαυτοῦ καὶ ἐπισυνάξει τοὺς ἐκλεκτούς αὐτοῦ, ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων, ἀπ' ἄκρου γῆς ἕως ἄκρου οὐρανοῦ.

²⁸Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς, μάθετε τὴν παραβολήν: ὅταν ἦδη ὁ κλάδος αὐτῆς ἀπαλὸς γένηται, καὶ ἐκφύῃ τὰ φύλλα, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν.²⁹ Οὕτως καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδῃτε ταῦτα γινόμενα, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς ἐστὶν ἐπὶ θύραις.³⁰ Ἀμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη, μέχρις οὗ ταῦτα πάντα γένηται.³¹ Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρελεύσονται.¹

³²Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἡ τῆς ὥρας, οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι ἐν οὐρανῷ, οὐδὲ ὁ Υἱός, εἰ μὴ ὁ Πατήρ.³³ Βλέπετε, ἀγρυπνεῖτε, καὶ προσεύχεσθε, οὐκ οἴδατε γὰρ πότε ὁ καιρὸς ἐστίν.¹ ³⁴Ὡς ἄνθρωπος ἀπόδημος, ἀφείς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, καὶ δούξας τοῖς δούλοις αὐτοῦ τὴν ἐξουσίαν, ἐκάστω τὸ ἔργον αὐτοῦ, καὶ τῷ θυρωρῷ ἐνετείλατο ἵνα γρηγορῇ.³⁵ Γρηγορεῖτε οὖν, οὐκ οἴδατε γὰρ, πότε ὁ κύριος τῆς οἰκίας ἔρχεται, ἢ ὄψῃ, ἢ μεσονύκτιον, ἢ ἀλεκτοροφωνίας, ἢ πρωΐ,³⁶ μὴ ἐλθὼν ἐξαίφνης, εὕρη ὑμᾶς καθεύδοντας.³⁷ Ὁ δὲ ὑμῖν λέγω, πᾶσιν λέγω, γρηγορεῖτε!"

14 ¹Ἦν δὲ τὸ Πάσχα καὶ τὰ Ἄζυμα μετὰ δύο ἡμέρας. Καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς, πῶς αὐτὸν ἐν δόλῳ κρατήσαντες, ἀποκτείνωσιν.² Ἐλεγον γὰρ, "Μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, μήποτε ἔσται θόρυβος τοῦ λαοῦ."

³Καὶ ὄντος αὐτοῦ ἐν Βηθανίᾳ, ἐν τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, κατακειμένου αὐτοῦ, ἦλθεν γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου, νάρδου πιστικῆς πολυτελοῦς¹ συντρίψασα τὴν ἀλάβαστρον, κατέχευεν αὐτοῦ τῆς κεφαλῆς.⁴ Ἦσαν δὲ τινες

¹⁸Γεννηται χειμωνος 01 03 032 | γεννηται η φυγη υμων χειμωνος 02 | χειμωνος γενωνται 05¹ ¹⁹Κτισεως ην εκτισεν ο θεος 01 03 | κτισεως ης εκτισεν ο θεος 02 | κτισεως 05 | ης εκτισεν ο θεος 032¹ ²⁰εκολωβωσεν κυριος 01 03 | κυριος εκολωβωσεν 02 04 05 | εκολωβωσεν 032¹ ²¹η 02 04 05 | - 01 032 | και 03¹ ἴδε 01 03 05 | ἴδου 02 032 | - 04¹ ²²γαρ 02 03 05 032 | δε 01 04¹ ²³ἴδου 01 02 04 05 | - 03 032¹ ²⁵εσονται εκ του ουρανου 01 02 03 04 | εκ του ουρανου εσονται 05 | εκ του ουρανου 032¹ ἠπιπτοντες 01 03 04 05 | εκπιπτοντες 02 | πεσουνται 032¹ ἠαι εν τοις ουρανοις 01 02 03 04 | των ουρανων 05 | εν τοις ουρανοις 032a | εν τω ουρανω 032¹ ²⁶εν νεφελαις 01 02 03 04 | επι των νεφελων 05 | εν νεφελῃ 032¹ ²⁷- 03 05 032 | αυτου 01 02 04¹ ἠαυτου 01 02 03 04 | - 05 032¹ ²⁸γινωσκετε 01 02 03 04 | γινωσκειται 05 032¹ ²⁹ἴδητε ταυτα 01 02 03 | εἴδητε ταυτα 04 | εἴδητε παντα ταυτα 05 | ταυτα εἴδητε 032¹ ἠγινωσκετε 01 03 04 032 | γινωσκειται 02 05¹ ³⁰ου 02 04 05 | - 01 032 | του 03¹ ³¹μη 01 02 04 032 | - 03 05¹ ἠπαρελευσονται 01 03 | παρελθωσιν 02 04 05 032¹ ³²η 02 03 04 | και 01 05 032¹ ³³- 01 02 03 04 | ουν 05 | δε 032¹ ἠκαι προσευχεσθε 01 02 04 032 | - 03 05¹ ἠεστιν 01 02 03 04 | - 05 032¹ ³⁵η 01 03 04 | - 02 05 032¹ ³⁷ο 01 03 04 | α 02 032 | εγω 05¹ ἠπασιν λεγω 01 02 03 04 | - 05 | πασιν 032¹ ¹εν δολω κρατησαντες 01 02 03 04 | κρατησαντες 05 | δολω κρατησαντες 032¹ ²γαρ 01 03 04 05 | δε 02 032¹ ³ναρδου πιστικῆς πολυτελους 01 03 04 | ναρδου πιστικῆς πολυτιμου 02 032 | - 05¹

ἀγανακτοῦντες πρὸς ἑαυτούς,¹ ἧ¹ “Εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη ἧ τοῦ μύρου γέγονεν;¹ ὅ¹ ἡδύνατο γὰρ ἧ τοῦτο τὸ μύρον πραθῆναι ἧ ἐπάνω δηναρίων τριακοσίων, καὶ δοθῆναι τοῖς πτωχοῖς.” Καὶ ἐνεβριμῶντο αὐτῆ. ὅ¹ δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, ἧ¹ “Ἀφετε αὐτήν· τί αὐτῆ κόπους παρέχετε; Καλὸν ἧ ἔργον ἡργάσατο ἐν ἐμοί. ὅ¹ Πάντοτε γὰρ τοὺς πτωχοὺς ἔχετε μεθ’ ἧ ἑαυτῶν,¹ καὶ ὅταν θέλητε, δύνασθε ἧ αὐτοῖς ἧ εὖ ποιῆσαι, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. ὅ¹ ὁ ἔσχεν ἧ ἑποίησεν, προέλαβεν μυρίαί τὸ σῶμά μου εἰς τὸν ἐνταφιασμόν. ὅ¹ Ἀμὴν, ἧ δὲ ἧ λέγω ὑμῖν, ὅπου ἐὰν κηρυχθῆ τὸ εὐαγγέλιον ἧ εἰς ὅλον τὸν κόσμον, καὶ ὅ ἑποίησεν αὕτη, λαληθήσεται εἰς μνημόσυνον αὐτῆς.”

¹⁰Καὶ ἧ Ἰούδας ἧ Ἰσκαριώθ, ὅ¹ ἧ εἰς τῶν δώδεκα,¹ ἀπῆλθεν πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς, ἧ ἵνα ἧ αὐτὸν παραδῶ ἧ αὐτοῖς.¹ ὅ¹ Οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐχάρησαν, καὶ ἐπηγγείλαντο αὐτῷ ἀργύριον δοῦναι. Καὶ ἐζήτηε πῶς αὐτὸν εὐκαίρως παραδοῖ.

¹²Καὶ τῆ πρώτῃ ἧμέρᾳ τῶν Ἀζύμων, ὅτε τὸ Πάσχα ἔθουον, λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, “Ποῦ θέλεις ἀπελθόντες ἐτοιμάσωμεν, ἧ ἵνα φάγης τὸ Πάσχα;” ¹³Καὶ ἀποστέλλει ἧ δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ,¹ καὶ λέγει αὐτοῖς, “ἧ Υπάγετε εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἀπαντήσεται ὑμῖν ἧ ἄνθρωπος, κεράμιον ὕδατος βαστάζων· ἀκολουθήσατε αὐτῷ. ¹⁴Καὶ ὅπου ἐὰν εἰσέλθῃ, εἶπατε τῷ οἰκοδεσπότῃ, ὅτι “ὁ διδάσκαλος λέγει, “Ποῦ ἐστὶν τὸ κατάλυμά μου, ὅπου ἧ τὸ Πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω;”” ¹⁵Καὶ αὐτὸς ὑμῖν δεῖξει ἀνάγειον μέγα ἐστρωμένον ἧτοιμον· ἐκεῖ ἐτοιμάσατε ἧμῖν.” ¹⁶Καὶ ἐξῆλθον οἱ μαθηταὶ, ἧ καὶ ἧλθον εἰς τὴν πόλιν, καὶ εὔρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς, καὶ ἧτοίμασαν τὸ Πάσχα.

¹⁷Καὶ ὅψιας γενομένης, ἔρχεται μετὰ τῶν δώδεκα. ¹⁸Καὶ ἀνακειμένων αὐτῶν καὶ ἐσθιόντων, ἧ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν,¹ “Ἀμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι εἰς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με, ὅ ἐσθίων μετ’ ἐμοῦ.” ¹⁹ἧ ἧ Ἠρξάντο λυπεῖσθαι, καὶ λέγειν αὐτῷ εἰς καθ’ εἷς, “Μῆτι ἐγώ;” ἧ ἧ ²⁰ὁ δὲ ἧ εἶπεν αὐτοῖς, “Εἰς ἧ τῶν δώδεκα, ὅ ἐμβαπτόμενος μετ’ ἐμοῦ εἰς τὸ ἧ τρύβλιον. ²¹ἧ ὅτι ὁ μὲν Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ἧ ὑπάγει,¹ καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ, οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι’ οὗ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου παραδίδοται· καλὸν ἧ ἦν ἧ αὐτῷ εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἧ ἄνθρωπος ἐκεῖνος.”

²²Καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν, λαβῶν ἧ ἄρτον, ἧ εὐλογήσας, ἧ ἔκλασεν ἧ καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς, καὶ εἶπεν, “Λάβετε, τοῦτο ἐστὶν τὸ σῶμά μου.” ²³Καὶ λαβῶν ποτήριον, εὐχαριστήσας, ἧ ἔδωκεν αὐτοῖς, καὶ ἔπιον ἐξ αὐτοῦ πάντες. ²⁴Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, “Τοῦτο ἐστὶν τὸ αἷμά μου τῆς διαθήκης, τὸ ἐκχυννόμενον ὑπὲρ πολλῶν. ²⁵Ἀμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι ἧ οὐκέτι ἧ οὐ

⁴ τινες ἀγανακτοῦντες πρὸς ἑαυτούς 02 03 | τινες ἀγανακτοῦντες πρὸς αὐτούς 01 | μαθηταὶ αὐτοῦ διεποντοῦντο 05 | τινες τῶν μαθητῶν ἀγανακτοῦντες πρὸς ἑαυτούς 032¹ ἧ- 01 03 04^v | καὶ λεγοντες 02 032 | καὶ ελεγον 05¹ ἧ τοῦ μύρου γεγονεν 01 02 03 04 | τοῦ μύρου 05 | γεγονεν 032¹ ἧ¹ τοῦτο τὸ μύρον πραθῆναι 02 03 04 | τοῦ μύρον πραθῆναι 01 | πραθῆναι τὸ μύρον τοῦτο 05 | πραθῆναι τὸ μύρον 032¹ ἧ¹ - 01 02 03 04 | αὐτοῖς 05 032¹ ἧ- 02 03 04 05 | γὰρ 01 032¹ ἧ¹ ἑαυτῶν 01 02 03 04 | ὑμῶν 05 032¹ ἧ¹ αὐτοῖς 03 04 05 032 | αὐτοῦ 02 | - 01¹ ἧ¹ - 01 03 032 | αὐτῆ 02 05 | αἰτῆ 04¹ ἧ¹ δὲ 01 03 05 | - 02 04 032¹ ἧ- 01 03 05 032 | τοῦτο 02 04¹ ἧ¹ Ἰσκαριώθ 0 03 04 | ο Ἰσκαριώθης 02 032 | Ἰσκαριώθ 01 | σκαριώθης 05¹ ἧ¹ εἰς τῶν δώδεκα 01 03 04 032 | - 02 | ἐκ τῶν δώδεκα 05¹ ἧ¹ αὐτον παραδῶ 01 04 | αὐτον παραδοῖ 03 | παραδῶ αὐτον 02 | προδοῖ αὐτον 05 | παραδοῖ αὐτον 032¹ ἧ¹ αὐτοῖς 01 02 03 04 | - 05 032¹ ἧ¹ δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ 01 02 03 04 | δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῖς 01* | δύο ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ 05 | τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο 032¹ ἧ¹ τὸ Πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φαγῶ 01 02 03 04 | μετὰ τῶν μαθητῶν μου φαγομαί τὸ Πάσχα 05 | τὸ Πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φαγομαί 032¹ ἧ¹ - 01 03 | αὐτου 02 04 05 032¹ ἧ¹ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν 01 03 04 | εἶπεν ὁ Ἰησοῦς 02 032 | λέγει ὁ Ἰησοῦς 05¹ ἧ¹ - 01 03 | οἱ δὲ 02 05 032 | καὶ 04¹ ἧ- 01 03 04 032 | καὶ ἄλλος μῆτι ἐγώ 05 | εἰμι ραββὶ καὶ ἄλλος μῆτι ἐγώ 02¹ ἧ¹ - 01 03 04 05 | ἀποκριθεὶς 02 032¹ ἧ- 01 03 04 032 | ἐκ 02 05¹ ἧ- 01 02 05 032 | ἐν 03 04¹ ἧ¹ ὅτι 01 03 | - 02 04 05 032¹ ἧ¹ ὑπαγεῖ 01 02 03 04 | παραδίδοται 05 | παραδίδοται ὑπαγεῖ 032¹ ἧ¹ ἦν 01 02 04 05 | - 03 032¹ ἧ¹ - 01 03 05 032 | ο Ἰησοῦς 01* 02 04¹ ἧ¹ εὐλογήσας ἔκλασεν 02 03 04 032 | ἔκλασεν εὐλογήσας 01 | εὐλόγησεν καὶ ἔκλασεν 05¹ ἧ¹ οὐκέτι 02 03 | - 01 04 05 032¹

μὴ πῖω ἐκ τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου, ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὅταν αὐτὸ πίνω καινὸν, ἐν τῇ Βασιλείᾳ τοῦ Ὁθεοῦ.”

²⁶Καὶ ὑμνήσαντες, ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν. ²⁷Καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, ὅτι “Πάντες Ἰσκανδαλισθήσεσθε,¹ ἢ ὅτι γέγραπται, ‘Πατάξω τὸν ποιμένα καὶ τὰ πρόβατα διασκορπισθήσονται.’ ²⁸Ἀλλὰ μετὰ τὸ ἐγερθῆναί με, προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν.” ²⁹Ὁ δὲ Πέτρος ἔφη ἑαυτῷ, “Εἰ καὶ πάντες Ἰσκανδαλισθήσονται, ἀλλ’ οὐκ ἐγώ.” ³⁰Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, “Ἀμὴν, λέγω σοι ὅτι ἡ σὺ σήμερον,¹ ταύτη τῇ νυκτὶ, πρὶν ἢ δις ἰσκέτορα φωνῆσαι, τρίς ἔμε ἀπαρνήσῃ.” ³¹Ὁ δὲ Ἰσκανδαλιστὴς ἐλάλει,¹ “Ἐὰν ἴδῃ με¹ συναποθανεῖν σοι, οὐ μὴ σε ἀπαρνήσομαι.” Ὡσαύτως ἰσκανδαλιστὴς καὶ πάντες ἔλεγον.

³²Καὶ ἔρχονται εἰς χωρίον, οὗ τὸ ὄνομα Γεθσημανί, καὶ λέγει ἰσκανδαλιστὴς τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ,¹ “Καθίσατε ὧδε, ἕως προσεύξωμαι.” ³³Καὶ παραλαμβάνει τὸν Πέτρον, καὶ τὸν Ἰάκωβον, καὶ τὸν Ἰωάννην, μετ’ αὐτοῦ, καὶ ἤρξατο ἐκθαμβεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν. ³⁴Καὶ λέγει αὐτοῖς, “Περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχὴ μου ἕως θανάτου· μείνατε ὧδε καὶ γρηγορεῖτε.” ³⁵Καὶ ἰσκανδαλιστὴς μικρὸν, ἔπιπτεν¹ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ προσηύχετο ἵνα¹ εἰ δυνατόν ἐστιν, ἢ παρελθῇ ἀπ’ αὐτοῦ ἡ ὥρα. ³⁶Καὶ ἔλεγεν, “Ἀββᾶ, ὁ Πατήρ, πάντα δυνατά σοι. ἢ παρενεγκε¹ τὸ ποτήριον τοῦτο ἀπ’ ἐμοῦ· ἀλλ’ οὐ τί ἐγὼ θέλω, ἀλλὰ τί σὺ.” ³⁷Καὶ ἔρχεται καὶ εὐρίσκει αὐτοὺς καθεύδοντας, καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ, “Σίμων, καθεύδεις; Οὐκ ἴσχυσας μίαν ὥραν γρηγορῆσαι; ³⁸Γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε ἵνα μὴ ἔλθητε¹ εἰς πειρασμόν. Τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής.” ³⁹Καὶ πάλιν ἀπελθὼν, προσηύξατο τὸν αὐτὸν λόγον εἰπὼν. ⁴⁰Καὶ πάλιν ἔλθων, εὗρεν αὐτοὺς¹ καθεύδοντας, ἦσαν γὰρ αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ ἰσκανδαλιστὴς καταβαρυνόμενοι,¹ καὶ οὐκ ᾔδεισαν τί ἀποκριθῶσιν αὐτῷ. ⁴¹Καὶ ἔρχεται τὸ τρίτον, καὶ λέγει αὐτοῖς, “Καθεύδετε τὸ λοιπὸν καὶ ἀναπαύεσθε. Ἀπέχει, ἢ ἦλθεν ἡ ὥρα. Ἴδου,¹ παραδίδοται ὁ Υἱὸς τοῦ Ἄνθρώπου εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἰσκανδαλιστῶν. ⁴²Ἐγείρεσθε, ἄγωμεν. Ἴδου,¹ ἰσκανδαλιστὴς παραδίδούς με ἡγγικεν!”¹

⁴³Καὶ εὐθὺς¹ ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, παραγίνεται ἰσκανδαλιστὴς, ἢ εἰς τῶν δώδεκα, καὶ μετ’ αὐτοῦ ὄχλος ἢ μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων, παρὰ τῶν ἀρχιερέων, καὶ τῶν γραμματέων, καὶ τῶν πρεσβυτέρων. ⁴⁴Δεδώκει δὲ ὁ ἰσκανδαλιστὴς αὐτὸν σύσσημον ἰσκανδαλιστῶν,¹ “Ὁν ἂν φιλήσω, αὐτός ἐστιν· κρατήσατε αὐτόν, καὶ ἰσκανδαλιστὴς ἀσφαλῶς.” ⁴⁵ἰσκανδαλιστὴς ἔλθων εὐθὺς¹ προσελθὼν αὐτῷ, λέγει, “Ραββί”, καὶ κατεφίλησεν

²⁷ἰσκανδαλισθήσεσθε 01 02 03 04 032 64243 | ὑμεῖς ἰσκανδαλισασθαί 05 | ἰσκανδαλισθησονται 032*1 Γ- 01 03 04 05 | εν μοι εν τη νυκτι ταυτη 02 032 64243¹ ²⁹εφη 01 02 03 04 | λεγει 05 032¹ ³⁰συ σημερον 02 03 032 | σημερον 01 04 | - 05¹ Γ η δις 02 03 | - 01 05 032 | η 04 | δις 64243¹ Γ με απαρνηση 03 04 05 | απαρνηση με 02 | με απαρνησει 01 | με αρνηση 032¹ ³¹ο 01 03 05 | ο 02 04 032¹ Γ- 01 03 05 | πετρος 02 04 032¹ Γ εκπερισσως ελαλει 01 03 05 | εκπερισσου ελεγεν μαλλον 02 | εκπερισσως ελεγεν 04 | μαλλον περισσως ελεγεν 032¹ Γ δεη με 02 03 | με δεη 04 032 | με 01 | μη δεη 05¹ Γ δε και 01 02 04 032 | και 03 | δε 05¹ ³²τοις μαθηταις αυτου 01 03 04 032 | τοις μαθηταις 02 | αυτοις 05¹ ³⁵προσελθων 01 03 032 | προσελθων 02 04 05¹ Γ επιπτεν 01 03 | επεσεν 02 04 05 032¹ Γ ινα 02 03 04 | - 01 05 032¹ Γ- 01 02 03 04 | ινα 05 032¹ ³⁶Γ- 01 02 03 04 | εισιν 05 | εστιν 032¹ Γ παρενεγκε 03 05 032 | παρενεγκαί 01 02 04¹ ³⁸Γ ελθητε 01 03 | εισελθητε 02 04 05 032¹ ⁴⁰Γ παλιν ελθων ευρεν αυτους 01 03 | υποστρεψας ευρεν αυτους παλιν 02 04 032 | ελθων ευρεν αυτους 05¹ Γ καταβαρυνομενοι 02 03 | βεβαρημενοι 04 | καταβεβαρημενοι 01 | καταβαρουμενοι 05 032¹ ⁴¹Γ- 01 02 03 04 | το τελος 05 032¹ Γ ηλθεν η ωρα ιδου 01 02 03 04 | και η ωρα ιδου 05 | ιδου ηλθεν η ωρα και 032¹ ⁴²Γ ο παραδιδους με ηγγικεν 02 03 032 | ο παραδιδους με ηγγισεν 01 04 | ηγγικεν ο παραδιδων με 05¹ ⁴³Γ ευθυς 01 03 04 | ευθewis 02 | - 05 032¹ Γ- 01 03 04 032 | ο ισκαριωτης 02 | σκαριωτης 05¹ Γ- 01 03 | πολυς 02 04 05 032¹ ⁴⁴Γ αυτοις λεγων 01 02 03 04 | λεγων 05 | λεγων αυτοις 032¹ Γ απαγατε 01 03 05 | απαγαγετε 02 04 | αγαγατε 032¹ ⁴⁵Γ και ελθων ευθυς 03 04 | και ελθων ευθewis 02 032 | και ελθων ευθυς και 01 | και 05¹

αυτόν. ⁴⁶Οἱ δὲ ἐπέβαλαν ἱ τὰς χεῖρας αὐτῶν¹ καὶ ἐκράτησαν αὐτόν. ⁴⁷Εἷς δὲ¹ ἱ τις τῶν¹ ἱ παρεστηκότων,¹ σπασάμενος τὴν μάχαιραν, ἱ ἔπαισεν¹ τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἀφείλεν αὐτοῦ τὸ ὠτάριον. ⁴⁸Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἱησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, “Ὡς ἐπὶ ληστήν ἐξήλθατε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν με; ⁴⁹Καθ’ ἡμέραν ἡμῖν πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων, καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με· ἀλλ’ ἵνα πληρωθῶσιν αἱ Γραφαί.” ⁵⁰Καὶ ἀφέντες αὐτόν, ἔφυγον πάντες.

⁵¹Καὶ νεανίσκος τις¹ ἱ συνηκολούθει¹ αὐτῷ, περιβεβλημένος σινδόνα ἐπὶ γυμνοῦ. ἱ Καὶ κρατοῦσιν αὐτόν,¹ ⁵²ὁ δὲ καταλιπὼν τὴν σινδόνα, γυμνὸς ἔφυγεν. ἱ

⁵³Καὶ ἀπήγαγον τὸν ἱησοῦν πρὸς τὸν ἀρχιερέα, ἱ καὶ συνέρχονται ἱ αὐτῷ πάντες¹ οἱ ἀρχιερεῖς, καὶ ἱ οἱ πρεσβύτεροι, καὶ οἱ γραμματεῖς.¹ ⁵⁴Καὶ ὁ Πέτρος ἀπὸ μακρόθεν ἠκολούθησεν αὐτῷ, ἕως ἔσω εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως καὶ ἦν συγκαθήμενος μετὰ τῶν ὑπηρετῶν, καὶ θερμαίνόμενος πρὸς τὸ φῶς. ⁵⁵Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ ὄλον τὸ Συνέδριον ἐζήτησαν κατὰ τοῦ ἱησοῦ μαρτυρίαν, εἰς τὸ θανατῶσαι αὐτόν, καὶ οὐχ ἠύρισκον. ⁵⁶Πολλοὶ γὰρ ἐψευδομαρτύρουν κατ’ αὐτοῦ, καὶ ἴσαι αἱ μαρτυρίαι οὐκ ἦσαν. ⁵⁷Καὶ τινες ἀναστάντες, ἐψευδομαρτύρουν κατ’ αὐτοῦ λέγοντες,¹ ⁵⁸ὅτι “Ἡμεῖς ἠκούσαμεν αὐτοῦ λέγοντος, ὅτι “Ἐγὼ καταλύσω τὸν ναὸν τοῦτον, τὸν χειροποίητον, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν ἄλλον ἀχειροποίητον οἰκοδομήσω.” ⁵⁹Καὶ οὐδὲ οὕτως ἴση ἦν ἡ μαρτυρία αὐτῶν. ⁶⁰Καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρχιερεὺς εἰς μέσον, ἐπηρώτησεν τὸν ἱησοῦν λέγων, “Οὐκ ἀποκρίνη οὐδέν; ἱ Τί¹ οὐτοί σου καταμαρτυροῦσιν;” ⁶¹Ὁ¹ δὲ ἱ ἐσιώπα, καὶ ἱ οὐκ¹ ἀπεκρίνατο οὐδέν. ἱ Πάλιν¹ ἱ ὁ ἀρχιερεὺς ἐπηρώτα αὐτόν, καὶ λέγει αὐτῷ,¹ “Σὺ εἶ ὁ ἱ Χριστὸς, ὁ Υἱὸς ἱ τοῦ εὐλογητοῦ;” ⁶²Ὁ δὲ ἱησοῦς ἱ εἶπεν, ἱ “Ἐγὼ εἰμι. Καὶ ὄψεσθε τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου ἕκ δεξιῶν καθημένον” τῆς δυνάμεως, καὶ ἐρχόμενον μετὰ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ.” ⁶³Ὁ δὲ ἀρχιερεὺς διαρρήξας τοὺς χιτῶνας αὐτοῦ λέγει, “Τί ἔτι χρεῖαν ἔχομεν μαρτύρων; ⁶⁴Ἡκούσατε ἱ τῆς βλασφημίας.¹ ἱ Τί ἱ ὑμῖν φαίνεται;” Οἱ δὲ πάντες¹ κατέκριναν αὐτόν, ἱ ἔνοχον εἶναι¹ θανάτου. ⁶⁵Καὶ ἥρξαντό τινες ἐμπτύειν αὐτῷ, καὶ περικαλύπτειν ἱ αὐτοῦ τὸ πρόσωπον,¹ καὶ κολαφίζειν αὐτόν, καὶ λέγειν αὐτῷ, “Προφήτευσον!” Καὶ οἱ ὑπηρεταὶ ῥαπίσμασιν ἱ αὐτὸν ἔλαβον.¹

⁶⁶Καὶ ὄντος τοῦ Πέτρου ἱ κάτω ἐν τῇ αὐλῇ,¹ ἔρχεται μία τῶν παιδικῶν τοῦ ἀρχιερέως, ⁶⁷καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον θερμαίνόμενον, ἐμβλέψασα αὐτῷ λέγει, “Καὶ σὺ

⁴⁶ἱ τας χειρας αυτων 01 04 032 | τας χειρας αυτω 03 05 | τας χειρας αυτων επ αυτον 02¹ ⁴⁷ἱ εις δε 01 02 03 04 | και 05 | και εις 032¹ ἱ τις των 03 04 032 | των 01 02 | τις 05¹ ἱ παρεστηκοτων 01 02 03 04 | - 05 | παρεστωτων 032¹ ἱ επαισεν 02 03 | επεσεν 01 04 05 032 | πεσεν 05*¹ ⁵¹ἱ και νεανισκος τις 01 03 04 | και εις τις νεανισκος 02 032 | νεανισκος δε τις 05¹ ἱ συνηκολουθει 01 03 04 | ηκολουθησεν 02 | ηκολουθει 05 032¹ ἱ και κρατουσιν αυτον 01 03 04 05 | και κρατουσιν αυτον ο νεανισκοι 02 | οι δε νεανισκοι εκρατησαν αυτον 032¹ ⁵²ἱ - 01 03 04 | απ αυτων 02 05 032¹ ⁵³ἱ - 01 03 04 05 | καιαφαν 02 032¹ ἱ αυτω παντες 02 03 | παντες 01 05 032 | προς αυτον 04¹ ἱ οι πρεσβυτεροι και οι γραμματεις 01 03 04 032 | οι γραμματεις και οι πρεσβυτεροι 02 | γραμματεις και πρεσβυτεροι 05 | ο πρεσβυτεροι και οι γραμματεις 032*¹ ⁵⁷ἱ και τινες ανασταντες εψευδομαρτυρουν κατ αυτου λεγοντες 01 02 03 04 | και αλλοι ανασταντες εψευδομαρτυρουν και ελεγον κατ αυτου 05 | λεγοντες 032¹ ⁶⁰ἱ τι 01 02 04 05 | στι 03 032¹ ⁶¹ἱ ο 01 02 03* 04 032 | ος 03 | εκεινος 05¹ ἱ - 03 04 05 032 | ιησους 01 02¹ ἱ ουκ 01 03 04 | - 02 05 032¹ ἱ παλιν 01 02 03 04 | - 05 | και παλιν 032¹ ἱ ο αρχιερευς επηρωτα αυτον και λεγει αυτω 01 03 04 | ο αρχιερευς επερωτα αυτον και λεγει αυτω 02 | και λεγει αυτω ο αρχιερευς 05 | επηρωτα αυτον εκ δευτερου και λεγει αυτω 032¹ ἱ του ευλογητου 03 04 05 | του θεου 01 | του θεου του ευλογητου 02 | του ευλογημενου 032¹ ⁶²ἱ - 01 02 03 04¹ | αποκριθεις 05 032¹ ἱ - 01 02 03 04 | αυτω 05 032¹ ⁶⁴ἱ της βλασφημιας 01 03 04 | την βλασφημιαν 02 05 032¹ ἱ - 01 02 03 04 | αυτου 05 | του στοματος αυτου 032¹ ἱ υμιν φαίνεται οι δε παντες 01 02 03 04 | υμιν δοκει παντες δε 05 | φαίνεται υμιν και παντες 032¹ ἱ ενοχον ειναι 01 03 04 | ειναι ενοχον 02 032 | ενοχον 05¹ ⁶⁵ἱ αυτου το προσωπον 01 03 04 | το προσωπον αυτου 02 032 | τω προσωπω αυτου 05¹ ἱ αυτον ελαβον 01 02 03 04 | ελαμβανον αυτον 05 | αυτον ελαμβανον 032¹ ⁶⁶ἱ κατω εν τη αυλη 01 03 04 | εν τη αυλη κατω 02 032 | εν τη αυλη 05¹

μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Ναζαρηνοῦ ἦσθα τοῦ Ἰησοῦ.”⁶⁸ Ὁ δὲ ἠρνήσατο λέγων, “Οὔτε οἶδα, οὔτε ἐπίσταμαι Ἰσὺ τί λέγεις”. Καὶ ἐξῆλθεν ἔξω εἰς τὸ προαύλιον.⁶⁹ Καὶ ἡ παιδίσκη ἰδοῦσα αὐτὸν, ἤρξατο πάλιν λέγειν τοῖς παρεστώσιν, ὅτι “Οὗτος ἐξ αὐτῶν ἐστίν.”⁷⁰ Ὁ δὲ πάλιν ἠρνεῖτο. Καὶ μετὰ μικρὸν, πάλιν οἱ παρεστώτες ἔλεγον τῷ Πέτρῳ, “Ἀληθῶς ἐξ αὐτῶν εἶ, ἰκανὸν γὰρ Γαλιλαῖος εἶ”,⁷¹ ὁ δὲ ἤρξατο ἀναθεματίζειν καὶ ὀμνύειν, ὅτι “Οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον τοῦτον, ὃν λέγετε!”⁷² Καὶ εὐθὺς ἐκ δευτέρου ἄλεκτωρ ἐφώνησεν. Καὶ ἀνεμνήσθη ὁ Πέτρος τὸ ῥῆμα ὡς εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, ὅτι “Πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι τρίς με ἀπαρνήσῃ”,⁷³ καὶ ἐπιβαλὼν, ἔκλαιεν.⁷⁴

15⁷⁵ Καὶ εὐθὺς ἡ πρώτη, συμβούλιον ποιήσαντες οἱ ἀρχιερεῖς, μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ γραμματέων,⁷⁶ καὶ ὅλον τὸ συνέδριον, δῆσαντες τὸν Ἰησοῦν, ἀπήνεγκαν καὶ παρέδωκαν Πιλάτῳ.⁷⁷ Καὶ ἐπρωτήσεν αὐτὸν ὁ Πιλάτος, “Σὺ εἶ ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων;” Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ λέγει,⁷⁸ “Σὺ λέγεις.”⁷⁹ Καὶ κατηγοροῦν αὐτοῦ οἱ ἀρχιερεῖς πολλά.⁸⁰ Ὁ δὲ Πιλάτος πάλιν ἐπρωτήσεν αὐτὸν λέγων, “Οὐκ ἀποκρίνη οὐδέν; Ἴδε, πόσα σου κατηγοροῦσιν!”⁸¹ Ὁ δὲ Ἰησοῦς οὐκέτι οὐδὲν ἀπεκρίθη, ὥστε θαυμάζειν τὸν Πιλάτον.

⁸² Κατὰ δὲ ἑορτήν, ἀπέλυεν αὐτοῖς ἕνα δέσμιον, ὃν παρητούντο.⁸³ Ἦν δὲ ὁ λεγόμενος Βαραββᾶς, μετὰ τῶν στασιαστῶν δεδεμένος, οἵτινες ἐν τῇ στάσει φόνον πεποιήκεισαν.⁸⁴ Καὶ ἀναβὰς, ὁ ὄχλος ἤρξατο αἰτεῖσθαι καθὼς ἡ ἐποίησεν αὐτοῖς.⁸⁵ Ὁ δὲ Πιλάτος ἀπεκρίθη αὐτοῖς λέγων, “Θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν τὸν Βασιλέα τῶν Ἰουδαίων;”⁸⁶ Ἐγίνωσκεν γὰρ ὅτι διὰ φθόνον παραδεδώκεισαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς.⁸⁷ Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς ἀνέσεισαν τὸν ὄχλον, ἵνα μᾶλλον τὸν Βαραββᾶν ἀπολύσῃ αὐτοῖς.⁸⁸ Ὁ δὲ Πιλάτος πάλιν ἀποκριθεὶς ἔλεγεν αὐτοῖς, “Τί οὖν ποιήσω ὃν λέγετε τὸν Βασιλέα τῶν Ἰουδαίων;”⁸⁹ Οἱ δὲ πάλιν ἔκραζαν, ἡ “Σταύρωσον αὐτόν!”⁹⁰ Ὁ δὲ Πιλάτος ἔλεγεν αὐτοῖς, “Τί γὰρ ἐποίησεν κακόν;” Οἱ δὲ περισσῶς ἔκραζαν, ἡ “Σταύρωσον αὐτόν!”⁹¹ Ὁ δὲ Πιλάτος βουλόμενος τῷ ὄχλῳ τὸ ἱκανὸν ποιῆσαι, ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν, καὶ παρέδωκεν τὸν Ἰησοῦν φραγελλώσας, ἵνα σταυρωθῇ.⁹²

⁶⁷ του ναζαρηνου ησθα του ιησου 03 04 | του ναζαρηνου ιησου ησθα 02 | του ιησου ησθα του ναζαρηνου 01 | του ιησου του ναζορηνου ησθα 05 | του ναζαρηνου ιησου ης 032¹ ⁶⁸ συ τι 01 03 04 032 | τι συ 02 | τι 05¹ | εξω εις το προαυλιον 01 02 03 04 | εξω εις την προσαυλην 05 | εις την εξω αυλην 032¹ | - 01 03 032 | και αλεκτωρ εφωνησεν 02 04 05¹ ⁶⁹ ηρξατο παλιν λεγειν 01 04 | παλιν ηρξατο λεγειν 02 | ειπεν 03 | ο δε παλιν ηρνησατο και ηρξατο λεγειν 05 | ηρξατο λεγειν 032¹ ⁷⁰ ο δε παλιν ηρνειτο 01 02 03 04 | - 05 | ο δε παλιν ηρνησατο 032¹ | παρεστωτες 01 02 03 04 | παρεστηκοτες 05 | περιστηκοτες 032¹ | και γαρ γαλιλαιος ει 01 03 04 05 | και γαρ γαλιλαιος ει και η λαλια σου ομοιαζει 02 | - 032¹ ⁷¹ ομνυειν 01 02 04 032 | ομνυαι 03 | λεγειν 05¹ | τουτον ον λεγατε 02 03 04 032 | - 01 | ον λεγατε 05¹ ⁷² ευθυς εκ δευτερου 03 | εκ δευτερου 02 | ευθυς 01 | ευθεως εκ δευτερου 05 032¹ | τ ο ρημα ως 01 02 03 04 | τ ο ρημα ο 05 | του ρηματος ου 032¹ | αυτω ο ιησους οτι πριν αλεκτορα φωνησαι τρις με απαρνηση 01 04 032 | αυτω ο ιησους οτι πριν αλεκτορα δις φωνησαι τρις με απαρνηση 03 | αυτω ο ιησους οτι πριν αλεκτορα φωνησαι δις απαρνηση με τρις 02 | ιησουν 05¹ ⁷³ επιβαλων εκλαιεν 02 03 032 | επιβαλων εκλαυσεν 01 04 | ηρξατο κλαιειν 05¹ ⁷⁴ - 01 03 04 05 | επι το 02 032¹ ⁷⁵ ποιησαντες 02 03 032 | ετοιμασαντες 01 04 | εποιησαν 05¹ | πρεσβυτερων και γραμματεων 02 03 | πρεσβυτερων και των γραμματεων 01 05 032 | γραμματεων και πρεσβυτερων 04¹ | απηνεγκαν 01 02 03 | απηγαγον 04 05 032¹ ⁷⁶ αυτω λεγει 01 03 04¹ | 05 | ειπεν αυτω 02 | ειπεν 032¹ ⁷⁷ παλιν επηρωτησεν αυτον 01 02 | παλιν επηρωτα αυτον 03 032 | επηρωτησεν αυτον παλιν 04 05¹ ⁷⁸ παρητουντο 01 02 03 | ητουντο 04 05 032¹ ⁷⁹ φονον πεποιηκεισαν 02 03 04 032 | φονον τινα πεποιηκεισαν 01 | πεποιηκεισαν φονον 05¹ ⁸⁰ - 01 03 04 032 | αι 02 05¹ ⁸¹ εγινωσκεν 03 | εγνωκει 01 | επεγινωσκεν 02 | ηδει 05 032¹ | παραδεδωκεισαν 01 02 03 04 | παρεδωκαν 05 032¹ ⁸² παλιν αποκριθεις 01 03 04 | αποκριθεις παλιν 02 | αποκριθεις 05 032¹ | ελεγεν 01 03 04 | ειπεν 02 05 032¹ | - 01 03 04 032 | θελετε 02 05¹ | ον λεγατε 01 04 | λεγατε 03 | - 02 05 032¹ ⁸³ - 01 03 04 | λεγοντες 02 05¹ ⁸⁴ εκραζαν 01 03 04 | εκραζον 02 05¹ ⁸⁵ βουλομενος τω οχλω τ ο ικανον ποιησαι 02 | βουλομενος ποιησαι τ ο ικανον τω οχλω 01 04 | βουλομενος τω οχλω τ ο ικανον ποιειν 03 | - 05¹

¹⁶Οἱ δὲ στρατιῶται ἀπήγαγον αὐτὸν ἕσω τῆς αὐλῆς, ὃ ἔστιν πραιτώριον, καὶ συγκαλοῦσιν ὅλην τὴν σπεῖραν. ¹⁷Καὶ ἐνδιδύσκουσιν αὐτὸν πορφύραν, καὶ περιτιθέασιν αὐτῷ πλέξαντες ἀκάνθινον στέφανον, ¹⁸καὶ ἤρξαντο ἀσπάζεσθαι αὐτόν, “Χαῖρε, Ἰασιλεῦ τῶν Ἰουδαίων!” ¹⁹Καὶ ἔτυπτον ἑαυτοῦ τὴν κεφαλὴν καλάμῳ, ¹καὶ ἐνέπτυσαν αὐτῷ, καὶ τιθέντες τὰ γόνατα, προσεκύνουν αὐτῷ. ²⁰Καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ, ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν πορφύραν, καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἴδια ἱμάτια αὐτοῦ. ¹Καὶ ἐξάγουσιν αὐτὸν, ἵνα ἑσταυρώσωσιν ¹αὐτόν. ¹

²¹Καὶ ἀγγαρεύουσιν παράγοντά τινα Σίμωνα Κυρηναῖον, ἐρχόμενον ἀπ’ ἀγροῦ, τὸν πατέρα Ἀλεξάνδρου καὶ Ῥούφου, ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ. ²²Καὶ φέρουσιν αὐτὸν ἐπὶ τὸν Γολγοθᾶν, τόπον ¹ὃ ἔστιν μεθερμηνευόμενος, “Κρανίου Τόπος”. ²³Καὶ ἐδίδουν αὐτῷ, ¹ἑσμυρνισμένον οἶνον, ¹ἃς δὲ ¹οὐκ ἔλαβεν. ²⁴Καὶ σταυρώσαντες αὐτὸν, διαμερίζονται τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, βάλλοντες κλῆρον ἐπ’ αὐτὰ, τίς τί ἄρῃ.

²⁵Ἦν δὲ ὥρα τρίτη, καὶ ἑσταύρωσαν αὐτόν. ²⁶Καὶ ἦν ἡ ἐπιγραφή τῆς αἰτίας αὐτοῦ ἐπιγεγραμμένη, “Ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων.” ²⁷Καὶ σὺν αὐτῷ ἑσταυροῦσιν δύο ληστές, ¹ἓνα ἐκ δεξιῶν καὶ ἓνα ἐξ εὐωνύμων αὐτοῦ. [²⁸Καὶ ἐπληρώθη ἡ Γραφή ἢ λέγουσα, “Καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη.”] ²⁹Καὶ οἱ παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτόν, κινουῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ λέγοντες, “Οὐδὰ, ὃ καταλύων τὸν ναὸν καὶ οἰκοδομῶν ἐν τρισὶν ἡμέραις, ¹ἃ σῶσον σεαυτὸν, ἑκατάβας ¹ἀπὸ τοῦ σταυροῦ!” ³¹Ὁμοίως καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, ἐμπαίζοντες πρὸς ἀλλήλους μετὰ τῶν γραμματέων ἔλεγον, “Ἄλλους ἕσωσεν, ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι. ³²Ὁ Χριστὸς, ὁ Βασιλεὺς Ἰσραὴλ καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ, ἵνα ἴδωμεν καὶ πιστεῦσωμεν!” Καὶ οἱ συνεσταυρωμένοι ¹σὺν αὐτῷ ¹ὠνείδιζον αὐτόν.

³³Καὶ γενομένης ὥρας ἕκτης, σκότος ἐγένετο ἐφ’ ὅλην τὴν γῆν, ἕως ὥρας ἐνάτης. ³⁴Καὶ τῇ ἐνάτῃ ὥρᾳ, ἐβόησεν ὁ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ, ¹ἢ ἢ “Ἐλωῖ, Ἐλωῖ, ¹λεμὰ σαβαχθάνι;” ὃ ἔστιν μεθερμηνευόμενον, ¹“Ὁ Θεὸς μου, ¹ὁ Θεὸς μου, εἰς τί ἔγκατέλιπές με;” ³⁵Καὶ τινες τῶν παρεστηκότων, ¹ἀκούσαντες ἔλεγον, ¹“Ἴδε, ¹Ἡλίαν φωνεῖ.” ³⁶Δραμῶν δὲ ἑπτά, ¹καὶ γεμίσας σπόγγον ὄξους περιθεις ¹καλάμῳ, ἐπότιζεν αὐτόν λέγων, “Ἄφετε, ἴδωμεν εἰ ἔρχεται Ἡλίας καθελεῖν αὐτόν.” ³⁷Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀφῆς φωνὴν μεγάλην, ἐξέπνευσεν. ³⁸Καὶ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο, ἀπ’ ἄνωθεν ἕως κάτω. ³⁹Ἰδὼν δὲ ὁ κεντυρίων ¹ὁ παρεστηκὼς ἐξ ἐναντίας αὐτοῦ ὅτι οὕτως ¹ἢ ἢ ἐξέπνευσεν εἶπεν, “Ἀληθῶς οὗτος ὁ ἄνθρωπος Υἱὸς Θεοῦ ἦν!”

⁴⁰Ἦσαν δὲ καὶ γυναῖκες ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι, ἐν αἷς ¹καὶ ¹Μαριὰμ ἡ Μαγδαληνῆ, καὶ Μαρία ἡ Ἰακώβου τοῦ μικροῦ καὶ Ἰωσὴ μήτηρ, καὶ Σαλώμη, ⁴¹αἱ ¹

¹⁸ βασιλεῦ 01 03 05 | ο βασιλεὺς 02 04 ¹⁹ αὐτου την κεφαλην καλαμω 01 02 03 | την κεφαλην αυτου καλαμω 04 | αυτον καλαμω εις την κεφαλην 05 ²⁰ ἴδια ἱματια αὐτου 01 | ἱματια αὐτου 03 04 | ἱματια τα ἴδια 02 | ἱματια 05 | ἴδια ἱματια 05 ²¹ ἑσταυρωσωσιν 01 03 | σταυρωσουσιν 02 04 05 ¹ αὐτον 02 03 04 05 ²² τον γολγοθαν τοπον 03 | γολγοθα τοπον 02 04 | τον γολγοθαν 01 | τοπον γολγοθα 05 ²³ - 01 03 04 | πειν 02 | πειν 05 ¹ ἃς δε 01 03 | ο δε 02 04 | και 05 ²⁴ σταυρουσιν δυο ληστας 01 02 04 | εσταυρωσαν δυο ληστας 03 | σταυρουνται δυο λησται 05 ²⁵ [- 01 02 03 04 05 05 ²⁶ * none] ²⁷ οικοδομων εν τρισιν ημεραις 03 05 ²⁸ εν τρισιν ημεραις οικοδομων 01 04 | τρισιν ημεραις οικοδομων 02 | οικοδομων τρισιν ημεραις 05 ²⁹ καταβας 01 03 05 05 ³⁰ και καταβα 02 04 ³¹ συν αυτω 01 03 05 ³² αυτω 02 04 05 ³³ * - 05 ³⁴ - 01 03 05 05 ³⁵ λεγων 02 04 ³⁶ Ἐλωι ελωι 01 02 03 04 | ηλι ηλι 05 05 ³⁷ ἢ ο θεος μου 01 04 05 | ο θεος 02 05 ³⁸ - 03 ³⁹ ἔγκατελιπες με 01 03 05 ⁴⁰ με εγκατελιπες 02 04 | ονειδισας με 05 ⁴¹ παρεστηκωτων 04 05 ¹ παρεστωτων 01 05 | εστηκωτων 02 03 ¹ ἴδε 01 03 05 ² ἴδου 02 | οτι 04 | - 05 ³ τις 01 03 05 ⁴ εις 02 04 05 ⁵ ἢ - 01 03 05 05 ⁶ τε 02 04 ⁷ ἢ ο παρεστηκως εξ εναντιας αυτου οτι ουτως 01 02 03 04 | ο παρεστηκως εκει ουτως 05 | παρεστως αυτω οτι 03 ⁸ ἢ - 01 03 | κραξας 02 04 03 ⁹ | αυτον κραξαντα και 05 ¹⁰ και 01 03 | ην και 02 04 | ην 05 03 ¹¹ αἱ 01 03 | αι και 05 | και 02 04 03 ¹²

ὅτε ἦν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ ἠκολούθουν αὐτῶ ἑκατὸν καὶ διηκόνον αὐτῶ,¹ καὶ ἄλλαι πολλαὶ αἰσυναναβᾶσαι αὐτῶ εἰς Ἱεροσόλυμα.

²Καὶ ἤδη ὀψίας γενομένης, ἐπεὶ ἦν παρασκευή, ὃ ἐστὶν προσάββατον, ³ἐλθὼν Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, εὐσχήμων βουλευτής, ὃς καὶ αὐτὸς ἦν προσδεχόμενος τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, τολμήσας, εἰσῆλθεν πρὸς τὸν Πιλάτον καὶ ἠτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. ⁴Ὁ δὲ Πιλάτος ἑθαύμασεν εἰ ἤδη τέθνηκεν, καὶ προσκαλεσάμενος τὸν κεντυρίωνα, ἐπηρώτησεν αὐτὸν εἰ ἤδη ἀπέθανεν. ⁵Καὶ γονοὺς ἀπὸ τοῦ κεντυρίωνος, ἐδώρησατο τὸ πτῶμα τῷ Ἰωσήφ. ⁶Καὶ ἀγοράσας σινδῶνα, καθελὼν αὐτὸν, ἐνείλησεν τῇ σινδόνι, καὶ ἔθηκεν αὐτὸν ἐν μνήματι ὃ ἦν λελατομημένον ἐκ πέτρας, καὶ προσεκύλισεν λίθον ἐπὶ τὴν θύραν τοῦ μνημείου. ⁷Ἡ δὲ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ Μαρία ἡ Ἰωσῆ, ἐθεώρουν ποῦ τεθεῖται.

16 ¹Καὶ διαγενομένου τοῦ σαββάτου, ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου, καὶ Σαλωμῆ, ἠγόρασαν ἀρώματα, ἵνα ἐλθοῦσαι ἀλείψωσιν αὐτόν. ²Καὶ λίαν πρῶτῃ μὲν τῶν σαββάτων, ἔρχονται ἐπὶ τὸ μνημεῖον, ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου. ³Καὶ ἔλεγον πρὸς ἑαυτάς, “Τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου;” ⁴Καὶ ἀναβλέψασα θεωροῦσιν ὅτι ἀποκεκλύσται ὁ λίθος, ἦν γὰρ μέγας σφοδρά. ⁵Καὶ εἰσελθοῦσαι εἰς τὸ μνημεῖον, εἶδον νεανίσκον καθήμενον ἐν τοῖς δεξιotois, περιβεβλημένον στολὴν λευκὴν, καὶ ἐξεθαμβήθησαν. ⁶Ὁ δὲ λέγει αὐταῖς, “Μὴ φοβεῖσθε. Ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν Ναζαρηνὸν, τὸν ἐσταυρωμένον. Ἠγέρθη! Οὐκ ἔστιν ὧδε. Ἴδε, ὁ τόπος ὅπου ἔθηκαν αὐτόν. Ἀλλὰ ὑπάγετε, εἴπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ τῷ Πέτρῳ, ὅτι προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε, καθὼς εἶπεν ὑμῖν.” ⁸Καὶ ἐξελθοῦσαι, ἔφυγον ἀπὸ τοῦ μνημείου, εἶχεν γὰρ αὐτάς τρόμος καὶ ἔκστασις, καὶ οὐδενὶ οὐδὲν εἶπον, ἐφοβοῦντο γάρ. ⁹Ἀναστὰς δὲ πρῶτῃ σαββάτου ἐφάνη πρῶτον Μαρίᾳ τῇ Μαγδαληνῇ, ἧς ἐκβεβλήκει ἐπὶ δαιμόνια.

¹⁰Ἐκείνη πορευθεῖσα ἀπήγγειλεν τοῖς μετ’ αὐτοῦ γενομένοις, πενθοῦσιν καὶ κλαίουσιν ¹¹καὶ κείνοι ἀκούσαντες ὅτι ζῆ καὶ ἐθεάθη ὑπ’ αὐτῆς ἠπίστησαν ¹²μετὰ δὲ ταῦτα δυσὶν ἐξ αὐτῶν περιπατοῦσιν ἐφανερῶθι ἐν ἐτέρᾳ μορφῇ, πορευομένοις εἰς ἀγρόν. ¹³Καὶ κείνοι ἀπελθόντες ἀπήγγειλαν τοῖς λοιποῖς· οὐδὲ ἐκείνοις ἐπίστευσαν. ¹⁴Ἐπειτα ἀνακειμένοις

ἑκατὸν καὶ διηκόνον αὐτῶ 01 02 03 | - 04 05 | καὶ διηκόνουσαν αὐτῶ 032¹ 44 ἑθαύμασεν 02 03 04 032 | εθαύμαζεν 01 05¹ ἑπέθανεν 01 02 03 04 | τεθνηκεῖ 05 | τεθνηκεν 032¹ 45 πτωμα 01 03 05 | σωμα 02 04 032¹ ἰωσηφ 01 02 04 05 | ἰωση 03 032¹ 46 τῇ σινδόνι 01 02 03 04 | εἰς τὴν σινδῶνα 05 032¹ ἑθηκεν αὐτον 01 03 05 032 | κατεθηκεν αὐτον 04 | καθηκεν αὐτο 02¹ 47 ἡ δε μαρια ἡ μαγδαληνη καὶ μαρια ἡ ἰωση εθεωρουν που τεθειται 04 | ἡ δε μαρια ἡ μαγδαληνη καὶ μαρια ἡ ἰωσητος εθεωρουν που τεθειται 03 | - 01 | ἡ δε μαρια ἡ μαγδαληνη καὶ μαρια ἡ ἰωσηφ εθεωρουν που τεθειται 02 | ἡ δε μαρια ἡ μαγδαληνη καὶ μαρια ἰακωβου εθεωρανο τον τοπον οπου τεθειται 05 | ἡ δε μαρια ἡ μαγδαληνη καὶ μαρια ἡ ἰωση μητηρ εθεωρουν που τιθεται 032¹ 1¹ καὶ διαγενομενου του σαββατου 02 03 04 032 | - 01 | καὶ 05¹ ἡ μαρια ἡ μαγδαληνη καὶ μαρια ἡ του ἰακωβου καὶ σαλωμη 03 | μαρια ἡ μαγδαληνη καὶ μαρια ἡ του ἰακωβου καὶ σαλωμη 02 | ἡ δε μαρια ἡ μαγδαληνη καὶ μαρια ἡ ἰακωβου καὶ σαλωμη 01 | μαρια ἡ μαγδαληνη καὶ μαρια ἡ ἰακωβου καὶ σαλωμη 04 032 | - 05¹ 2¹ καὶ λιαν 01 02 03 04 | καὶ 05 | - 032¹ 1¹ πρῶτῃ μὲν τῶν σαββατων ερχονται 03 032 | πρῶτῃ τῇ μὲν τῶν σαββατων ερχονται 01 | πρῶτῃ τῆς μίας σαββατων ερχονται 02 04 | ερχονται πρῶτῃ μίας σαββατου 05¹ 3¹ ἀποκυλισει ἡμιν 01 02 03 04 | ἡμιν ἀποκυλισει 05 | σημειον ἀποκαλυπει 05* | ἀποκυλιση ἡμιν 032¹ 4¹ καὶ ἀναβλεψασα θεωρουσιν οτι ἀποκεκλυσται 02 04 032 | καὶ ἀναβλεψασα θεωρουσιν οτι ἀνακεκλυσται 03 | καὶ ἀναβλεψασα θεωρουσιν ἀνακεκλιμενον 01 | - 05¹ 1¹ ὁ λιθος ἦν γὰρ μέγας σφοδρά 02 03 04 | τον λιθον ἦν γὰρ μέγας σφοδρα 01 | ἦν γὰρ μέγας σφοδρα καὶ ερχονται καὶ ευρισκουσιν ἀποκεκλυσιμενον τον λιθον 05 | ο λιθος ἦν γὰρ σφοδρα μέγας 032¹ 5¹ εἶδον νεανίσκον 01 02 03 04 | νεανίσκον εἶδον 05 | θεωρουσιν νεανίσκον 032¹ 6¹ ἐκθαμβεισθε 01 02 03 04 | φοβεισθαι 05 032¹ 7¹ ζητετε τον ναζαρηνον 01 02 03 04 | ζητετε 01* 05 | τον ναζαρηνον ζητετε 032¹ 8¹ ἰδε 01 02 03 04 | εἶδετε ἐκεῖ 05 032¹ 9¹ - 01 02 03 04 | αὐτου 05 032¹ 7¹ προαγει 01 02 03 04 | ἰδου προαγω 05 032¹ 8¹ γὰρ 01 03 05 032 | δε 02 04¹ 1¹ τρομος 01 02 03 04 | φοβος 05 032¹ 9¹ [- 01 03 | * 02 04 032 05¹]]

αὐτοῖς τοῖς ἕνδεκα ἐφανερώθη, καὶ ὠνείδισεν τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν καὶ σκληροκαρδίαν, ὅτι τοῖς θεασαμένοις αὐτὸν ἐγηγερμένον οὐκ ἐπίστευσαν. ¹⁵Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, “Πορευθέντες εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα κηρύξατε τὸ εὐαγγέλιον πάσῃ τῇ κτίσει. ¹⁶Ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς σωθήσεται· ὁ δὲ ἀπιστήσας κατακριθήσεται. ¹⁷Σημεῖα δὲ τοῖς πιστεύουσιν ταῦτα παρακολουθήσει: ἐν τῷ ὀνόματί μου δαιμόνια ἐκβαλοῦσιν· γλώσσαις λαλήσουσιν καιναῖς· ¹⁸ὄφεις ἀροῦσιν· κἄν θανάσιμόν τι πίωσιν οὐ μὴ αὐτοὺς βλάψῃ· ἐπὶ ἀρρώστοις χεῖρας ἐπιθήσουσιν, καὶ καλῶς ἔξουσιν. ¹⁹Ὁ μὲν οὖν Ἰσχυρὸς, μετὰ τὸ λαλήσαι αὐτοῖς, ἀνελήφθη εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν τοῦ Ἰσχυροῦ. ²⁰Ἐκεῖνοι δὲ ἐξελθόντες ἐκήρυξαν πανταχοῦ, τοῦ Ἰσχυροῦ συνεργοῦντος, καὶ τὸν λόγον βεβαιοῦντος διὰ τῶν ἐπακολουθούντων σημείων. Ἀμήν.]]

Κατὰ Λουκᾶν

1 ¹Επειδήπερ πολλοὶ ἐπεχείρησαν ἀνατάξασθαι διήγησιν, περὶ τῶν πεπληροφορημένων ἐν ἡμῖν πραγμάτων, ²καθὼς παρέδωκαν ἡμῖν οἱ ἀπ' ἀρχῆς, αὐτόπται καὶ ὑπηρεταὶ γενόμενοι τοῦ λόγου, ³ἔδοξε κάμοι παρηκολουθηκότι ἄνωθεν πᾶσιν ἀκριβῶς, καθεξῆς σοι γράψαι, κράτιστε Θεόφιλε, ⁴ἵνα ἐπιγνῶς περὶ ὧν κατηχήθης λόγων τὴν ἀσφάλειαν.

⁵Ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡρώδου βασιλέως τῆς Ἰουδαίας, ἱερεὺς τις ὀνόματι Ζαχαρίας ἐξ ἐφημερίας Ἀβιά, καὶ γυνὴ αὐτῷ ἐκ τῶν θυγατέρων Ἀαρῶν, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς, Ἐλισάβητ. ⁶Ἦσαν δὲ δίκαιοι ἀμφοτέροι ἐναντίον τοῦ Θεοῦ, πορευόμενοι ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς καὶ δικαιομασίαις τοῦ Κυρίου ἀμεμπτοι. ⁷Καὶ οὐκ ἦν αὐτοῖς τέκνον, καθότι ἡ Ἐλισάβητ ἦν ¹στεῖρα, καὶ ἀμφοτέροι προβεβηκότες ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν ἦσαν.

⁸Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἱερατεύειν αὐτὸν, ἐν τῇ τάξει τῆς ἐφημερίας αὐτοῦ ἔναντι τοῦ Θεοῦ, ⁹κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἱερατείας, ἔλαχε τοῦ θυμιάσαι, εἰσελθὼν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Κυρίου. ¹⁰Καὶ πᾶν τὸ πλῆθος ἦν τοῦ λαοῦ προσευχόμενον ἔξω τῆ ὥρα τοῦ θυμιάματος. ¹¹Ὡφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος Κυρίου, ἐστὼς ἐκ δεξιῶν τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ θυμιάματος. ¹²Καὶ ἐταράχθη Ζαχαρίας ἰδὼν, καὶ φόβος ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτόν. ¹³Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτόν ὁ ἄγγελος, “Μὴ φοβοῦ, Ζαχαρία, διότι εἰσηκούσθη ἡ δέησίς σου, καὶ ἡ γυνὴ σου Ἐλισάβητ γεννήσει υἱόν σοι, ¹καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωάννην. ¹⁴Καὶ ἔσται χαρὰ σοι καὶ ἀγαλλίασις, καὶ πολλοὶ ἐπὶ τῇ γενέσει αὐτοῦ χαρήσονται. ¹⁵Ἔσται γὰρ μέγας ἐνώπιον τοῦ Κυρίου, καὶ οἶνον καὶ σίκερα οὐ μὴ πῖνῃ, καὶ Πνεύματος Ἁγίου πλησθήσεται ἔτι ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ. ¹⁶Καὶ πολλοὺς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπιστρέψει ἐπὶ Κύριον, τὸν Θεὸν αὐτῶν. ¹⁷Καὶ αὐτὸς Γπροελεύσεται ¹ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν πνεύματι καὶ δυνάμει ΓἩλεία, ¹ἐπιστρέψαι καρδίας πατέρων ἐπὶ τέκνα, καὶ ἀπειθεῖς ἐν φρονήσει δικαίων, ἐτοιμάσαι Κυρίῳ λαὸν κατεσκευασμένον.” ¹⁸Καὶ εἶπεν Ζαχαρίας πρὸς τὸν ἄγγελον, “Κατὰ τί γνώσομαι τοῦτο; Ἐγὼ γὰρ εἰμι πρεσβύτης, καὶ ἡ γυνὴ μου προβεβηκυῖα ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῆς.” ¹⁹Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῷ, “Ἐγὼ εἰμι Γαβριήλ, ὁ παρεστηκὼς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ ἀπεστάλην λαλῆσαι πρὸς σέ, καὶ εὐαγγελίσασθαί σοι ταῦτα. ²⁰Καὶ ἰδοὺ, ἔση σιωπῶν καὶ μὴ δυνάμενος λαλῆσαι, ἄχρι Γῆς ἡμέρας ¹γένηται ταῦτα, ἀνθ' ὧν οὐκ ἐπίστευσας τοῖς λόγοις μου, οἵτινες πληρωθήσονται εἰς τὸν καιρὸν αὐτῶν.”

⁷Γ ηλισταβητ ην 02 04 | ην η ελισαβητ 01 05 | ην ελισαβητ 03 032 ¹9Γ κυριου 01 02 03 032 | θεου 04 05 ¹13Γ σοι 01 02 03 04 032 | σου 01* | - 05 ¹17Γ προελευσεται 01 02 03 05 032 | προσελευσεται 03* 04 ¹Γ ηλια 01 03 032 | ηλιου 02 04 05 ¹20Γ ης ημερας 01 02 03 04 | ημερας ης 05 | ημερας 032 ¹

²¹Καὶ ἦν ὁ λαὸς προσδοκῶν τὸν Ζαχαρίαν, καὶ ἐθαύμαζον ἐν τῷ χρονίζειν αὐτὸν ἐν τῷ ναῷ. ²²Ἐξελθὼν δὲ οὐκ ἐδύνατο λαλῆσαι αὐτοῖς, καὶ ἐπέγνωσαν ὅτι ὄπτασιαν ἑώρακεν ἐν τῷ ναῷ. Καὶ αὐτὸς ἦν διανεύων αὐτοῖς, καὶ διέμενε κωφός. ²³Καὶ ἐγένετο ὡς ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τῆς λειτουργίας αὐτοῦ, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

²⁴Μετὰ δὲ ταύτας τὰς ἡμέρας συνέλαβεν Ἑλισάβετ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ περιέκρυβεν ἑαυτὴν μῆνας πέντε λέγουσα, ²⁵ὅτι “Οὕτως μοι πεποίηκεν ὁ Κύριος, ἐν ἡμέραις αἷς ἐπεῖδεν, ἀφελεῖν ὄνειδος μου ἐν ἀνθρώποις.”

²⁶Ἐν δὲ τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ, ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος Γαβριὴλ ἀπὸ τοῦ ὁ Θεοῦ εἰς πόλιν Γαλιλαίας, ἣ ὄνομα Ναζαρετ, ²⁷πρὸς παρθένον ἑμνηστευμένην ἄνδρὶ, ᾧ ὄνομα Ἰωσήφ, ἐξ οἴκου Γαλιλαίας Δαυιδ, καὶ τὸ ὄνομα τῆς παρθένου Μαριάμ. ²⁸Καὶ εἰσελθὼν ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτήν, ²⁹εἶπεν, “Χαῖρε, κεχαριτωμένη! ὁ Κύριος μετὰ σοῦ.” ³⁰Ἡ δὲ εἶπεν ὁ ἄγγελος αὐτῇ, ³¹“Μὴ φοβοῦ, Μαριάμ, εὗρες γὰρ χάριν παρὰ τοῦ Θεοῦ. ³²Καὶ ἰδοὺ, συλλήμψῃ ἐν γαστρὶ, καὶ τέξῃ υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν. ³³Ὁ υἱὸς ἔσται μέγας, καὶ Υἱὸς Ὑψίστου κληθήσεται, καὶ δώσει αὐτῷ ὁ Κύριος ὁ Θεὸς τὸν θρόνον Δαυιδ, τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ³⁴καὶ βασιλεύσει ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰακώβ, εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, οὐκ ἔσται τέλος.” ³⁵Εἶπεν δὲ Μαριάμ πρὸς τὸν ἄγγελον, “Πῶς ἔσται τοῦτο, ἔπειδ’ ἄνδρα οὐ γινώσκω;” ³⁶Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῇ, “Πνεῦμα Ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σέ, καὶ δύναμις Ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι. ³⁷Ἰδοὺ καὶ τὸ γεννώμενον Ἅγιον κληθήσεται, Υἱὸς Θεοῦ. ³⁸Καὶ ἰδοὺ, Ἑλισάβετ, ἡ συγγενὴς σου, καὶ αὐτὴ ἔσται ἐν γαστρὶ υἱόν ἐν γήρει αὐτῆς, καὶ οὗτος μὴ ἔκτος ἐστὶν αὐτῇ τῇ καλουμένῃ στείρα. ³⁹Ὅτι οὐκ ἀδυνατήσει παρὰ τοῦ Θεοῦ πᾶν ῥῆμα.” ⁴⁰Εἶπεν δὲ Μαριάμ, “Ἰδοὺ, ἡ δούλη Κυρίου· γένοιτό μοι κατὰ τὸ ῥῆμά σου.” Καὶ ἀπῆλθεν ἀπ’ αὐτῆς ὁ ἄγγελος.

⁴¹Ἀναστὰσα δὲ Μαριάμ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις, ἐπορεύθη εἰς τὴν ὄρεινὴν μετὰ σπουδῆς, εἰς πόλιν Ἰουδαίας, ⁴²καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον Ζαχαρίου, καὶ ἠσπάσατο τὴν Ἑλισάβετ. ⁴³Καὶ ἐγένετο, ὡς ἤκουσεν τὸν ἄσπασμόν τῆς Μαρίας ἡ Ἑλισάβετ, ἐσκίρτησεν τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς, καὶ ἐπλήσθη πνεύματος ἁγίου ἡ Ἑλισάβετ, ⁴⁴καὶ ἀνεφώνησεν φωνῇ μεγάλῃ καὶ εἶπεν, “Εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξίν, καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου. ⁴⁵Καὶ πόθεν μοι τοῦτο, ἵνα ἔλθῃ ἡ μήτηρ τοῦ Κυρίου μου πρὸς ἐμέ; ⁴⁶Ἰδοὺ γὰρ, ὡς ἐγένετο ἡ φωνὴ τοῦ ἄσπασμοῦ σου εἰς τὰ ὦτά μου, ἐσκίρτησεν ἐν ἀγαλλιάσει τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ μου. ⁴⁷Καὶ μακαρία ἡ πιστεύουσα ὅτι ἔσται τελείωσις τοῖς λελαλημένοις αὐτῇ παρὰ Κυρίου.”

⁴⁸Καὶ εἶπεν Μαριάμ: “Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον, ⁴⁹καὶ ἠγαλλίασεν τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τοῦ Θεοῦ, τῷ Σωτῆρί μου. ⁵⁰Ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπεινῶσιν τῆς δούλης αὐτοῦ. Ἰδοὺ γὰρ, ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσίν με πᾶσαι αἱ γενεαί. ⁵¹Ὅτι ἐποίησέν μοι μεγάλα ὁ δυνατός, καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ. ⁵²Καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ εἰς γενεὰς καὶ ἐν γενεαῖς τοῖς φοβουμένοις αὐτόν.” ⁵³Ἐποίησεν κράτος ἐν βραχίονι

²⁶Γαλιλαίας ἡ ὄνομα ναζαρετ 02 03 04 032 | τῆς ἰουδαίας ἡ ὄνομα ναζαρετ 01 | γαλιλαίαν 05¹

²⁷ἑμνηστευμένην 01 02 03 032 | μεμνηστευμένην 04 | μεμνησμένην 05¹ Γ- 02 03 05 032 | καὶ πατρίας 01 04¹

²⁸ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτήν 02 04 05 | πρὸς αὐτήν 03 032 | πρὸς αὐτήν ὁ ἄγγελος 01¹ Γ- 01 03 032 | εὐλογημένη

σὺ ἐν γυναιξίν 02 04 05¹ 29Γ- 01 03 05 032 | ἰδοὺσα 02 04¹ Γ ἐπὶ τῷ λογῷ διαταραχθῆ 01 03 032 | διαταραχθῆ ἐπὶ

τῷ λογῷ αὐτοῦ 02 | διαταραχθῆ 04 | ἐπὶ τῷ λογῷ ἐταραχθῆ 05¹ 30Γ ὁ ἄγγελος αὐτῇ 01 02 03 032 | ὁ ἄγγελος

πρὸς αὐτήν 04 | αὐτῇ ὁ ἄγγελος 05¹ 34Γ ἐπεὶ 01 03 | ἐπὶ 02 04 05 032¹ 35Γ διο 01 02 03 04 05 | διοτι 02* 032¹

36Γ συνειληφέν 01 03 032 | συνειληφῆσα 02 04 05¹ 42Γ φωνῇ 01 02 04 05 | κραυγῇ 03 032¹ 50Γ γενεὰς 02 03 04

032 | γενεᾶν 01 05¹ Γ καὶ γενεὰς 03 04 032 | γενεῶν 02 05 | καὶ γενεᾶν 01¹

αὐτοῦ, διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοία καρδίας αὐτῶν. ⁵²Καθεῖλεν δυνάστας ἀπὸ θρόνων, καὶ ὕψωσεν ταπεινοὺς. ⁵³Ἐπεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν, καὶ πλουτοῦντας ἐξάπεστειλεν κενούς. ⁵⁴Ἀντελάβετο Ἰσραὴλ παιδὸς αὐτοῦ, μνησθῆναι ἐλέους, ⁵⁵καθὼς ἐλάλησεν πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, τῷ Ἀβραάμ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ, εἰς τὸν αἰῶνα.” ⁵⁶Ἐμεινεν δὲ Μαριὰμ σὺν αὐτῇ ἴως ἡμῶν τρεῖς, καὶ ὑπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς. ⁵⁷Τῇ δὲ Ἐλισάβετ ἐπλήσθη ὁ χρόνος, τοῦ τεκεῖν αὐτήν, καὶ ἐγέννησεν υἱόν. ⁵⁸Καὶ ἤκουσαν οἱ περίοικοι καὶ οἱ συγγενεῖς αὐτῆς ὅτι ἐμεγάλυνεν ὁ Κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ μετ’ αὐτῆς, καὶ συνέχαιρον αὐτῇ. ⁵⁹Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ, ἦλθον περιτεμεῖν τὸ παιδίον, καὶ ἐκάλουν αὐτὸ ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, Ζαχαρίαν. ⁶⁰Καὶ ἀποκριθεῖσα ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἶπεν, “Οὐχί, ἀλλὰ κληθήσεται Ἰωάννης.” ⁶¹Καὶ εἶπον πρὸς αὐτήν, ὅτι “Οὐδεὶς ἐστὶν ἐκ τῆς συγγενείας σου, ὃς καλεῖται τῷ ὀνόματι τούτῳ.” ⁶²Ἐνένευον δὲ τῷ πατρὶ αὐτοῦ, τὸ τί ἂν θέλοι καλεῖσθαι αὐτό. ⁶³Καὶ αἰτήσας πινακίδιον, ἔγραψεν λέγων, “Ἰωάννης ἐστὶν ὄνομα αὐτοῦ.” Καὶ ἐθαύμασαν πάντες. ⁶⁴Ἀνεψώθη δὲ τὸ στόμα αὐτοῦ παραχρῆμα, ἡ γλῶσσα αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει εὐλογῶν τὸν Θεόν. ⁶⁵Καὶ ἐγένετο ἐπὶ πάντας φόβος, τοὺς περιοικοῦντας αὐτοῦ, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ὄρεινῃ τῆς Ἰουδαίας διελαλεῖτο πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα. ⁶⁶Καὶ ἔθεντο πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, λέγοντες, “Τί ἄρα τὸ παιδίον τοῦτο ἔσται;” Καὶ γὰρ χεὶρ Κυρίου ἦν μετ’ αὐτοῦ.

⁶⁷Καὶ Ζαχαρίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ, ἐπλήσθη Πνεύματος Ἁγίου καὶ ἐπροφήτευσεν λέγων, ⁶⁸“Εὐλογητὸς ὁ Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, ὅτι ἐπεσκέψατο καὶ ἐποίησεν λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ, ⁶⁹καὶ ἡγήρειν κέρας σωτηρίας ἡμῖν, ἐν οἴκῳ Δαυὶδ, παιδὸς αὐτοῦ, ⁷⁰(καθὼς ἐλάλησεν διὰ στόματος τῶν ἁγίων ἄπ’ αἰῶνος προφητῶν αὐτοῦ), ⁷¹σωτηρίαν ἐξ ἐχθρῶν ἡμῶν, καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν μισούντων ἡμᾶς, ⁷²ποιῆσαι ἔλεος μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ μνησθῆναι διαθήκης ἁγίας αὐτοῦ, ⁷³ὄρκον ὃν ὤμοσεν πρὸς Ἀβραάμ, τὸν πατέρα ἡμῶν, τοῦ δοῦναι ἡμῖν ⁷⁴ἀφόβως ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν ἡμῶν ῥυσθέντας, λατρεῦειν αὐτῷ ⁷⁵ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ ἐνώπιον αὐτοῦ, ἡμέρας ἅσας τῆς ἡμέρας ἡμῶν. ⁷⁶Καὶ σὺ δέ, παιδίον, προφήτης ὕψιστου κληθήσῃ, προπορεύσῃ γὰρ ἐνώπιον Κυρίου ἐτοιμάσαι ὁδοὺς αὐτοῦ, ⁷⁷τοῦ δοῦναι γινῶσιν σωτηρίας τῷ λαῷ αὐτοῦ, ἐν ἀφέσει ἁμαρτιῶν αὐτῶν, ⁷⁸διὰ σπλάγχνα ἐλέους Θεοῦ ἡμῶν, ἐν οἷς ἐπισκεψεται ἡμᾶς ἀνατολή ἐξ ὕψους, ⁷⁹ἐπιφᾶναι τοῖς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένοις, τοῦ κατευθῆναι τοὺς πόδας ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης.”

⁸⁰Τὸ δὲ παιδίον ἠῤῥξανε καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύματι, καὶ ἦν ἐν ταῖς ἐρήμοις ἕως ἡμέρας ἀναδείξωσ αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἰσραὴλ.

2 ¹Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἐξῆλθεν δόγμα παρὰ Καίσαρος Αὐγούστου, ἀπογράφεσθαι πᾶσαν τὴν οἰκουμένην. ²(Αὕτη ἡ ἀπογραφή πρώτη ἐγένετο

⁵⁶Γωσ 01 03 032 | ὤσει 02 04 | - 05¹ 60Γ- 01 02 03 032 | το ὄνομα αὐτοῦ 04 05¹ 64Γ το στόμα αὐτοῦ παραχρῆμα 01 02 03 04 032 | παραχρῆμα το στόμα αὐτοῦ 34^v | το στόμα αὐτοῦ 05¹ ἡ καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ 34^v 01 02 03 032 | καὶ ἡ γλῶσσα 04 | - 05¹ 65Γ διελαλεῖτο πάντα 01 02 03 04 05 032 | ελαλεῖτο πάντα 34 | δια 01*¹ 66Γ ἀκούσαντες 34 01 02 03 032 | ἀκουοντες 04 05¹ ἡ τῆ καρδία 34 01 02 03 04 | ταῖς καρδιαῖς 05 032¹ 68Γ κυριος 01 02 03 04 05 | - 34 032¹ 70Γ ἀπ αἰῶνος προφητων αὐτοῦ 34 03 | τῶν ἀπ αἰῶνος προφητων αὐτοῦ 02 04 | ἀπ αἰῶνος αὐτοῦ προφητων 01 032 | προφητων αὐτοῦ τῶν ἀπ αἰῶνος 05¹ 74Γ- 34^v 01 03 032 | ἡμῶν 02 04 05¹ 75Γ πασαις ταῖς ἡμεραις 34^v 03 032 | πασαις τας ἡμερας 01 02 04 05¹ 76Γ ἐνώπιον 34 01 03 032 | προ προσωπου 02 04 05¹ 77Γ αὐτων 01 03 05 | ἡμων 02 04 | αὐτοῦ 032¹ 78Γ ἐπισκεψεται 34 01 03 032 | ἐπεσκεψατο 02 04 05¹ 2Γ ἀπογραφή πρώτη ἐγενετο 03 | ἡ ἀπογραφή πρώτη ἐγενετο 02 04 032 | ἀπογραφή ἐγενετο πρώτη 01 | ἀπογραφῆν ἐγενετο πρώτη 01* | ἐγενετο ἀπογραφή πρώτη 05¹

ἡγεμονεύοντος τῆς Συρίας Κυρηνίου.)³ Καὶ ἐπορεύοντο πάντες ἀπογράφεσθαι, ἕκαστος εἰς τὴν ἑαυτοῦ⁴ πόλιν.¹ ⁴ Ἀνέβη δὲ καὶ Ἰωσήφ, ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐκ πόλεως Ναζαρεθ, εἰς τὴν Ἰουδαίαν εἰς πόλιν Δαυίδ, ἣτις καλεῖται Βηθλέεμ, διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἐξ οἴκου καὶ πατριᾶς Δαυίδ,⁵ ἀπογράψασθαι¹ σὺν Μαριάμ, τῇ ἐμνηστευμένη αὐτῷ, οὔσῃ ἐγκύω.⁶ Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἐκεῖ, ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ τεκεῖν αὐτήν.⁷ Καὶ ἔτεκεν τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐσπαργάνωσεν αὐτὸν, καὶ ἀνέκλινεν αὐτὸν ἐν φάτνῃ, διότι οὐκ ἦν αὐτοῖς τόπος ἐν τῷ καταλύματι.

⁸ Καὶ ποιμένες ἦσαν ἐν τῇ χώρᾳ τῇ αὐτῇ, ἀγραυλοῦντες καὶ φυλάσσοντες φυλακὰς τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὴν ποίμνην αὐτῶν.⁹ Καὶ ἅγγελος¹ Κυρίου ἐπέστη αὐτοῖς, καὶ δόξα Κυρίου περιέλαμψεν αὐτούς, καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν.¹⁰ Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἅγγελος, “Μὴ φοβεῖσθε, ἰδοὺ γὰρ, εὐαγγελίζομαι ὑμῖν χαρὰν μεγάλην, ἣτις ἔσται παντὶ τῷ λαῷ,¹¹ ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον Σωτὴρ, ὅς ἐστιν Χριστὸς, Κύριος, ἐν πόλει Δαυίδ.¹² Καὶ τοῦτο ὑμῖν τὸ σημεῖον: εὐρήσετε βρέφος ἐσπαργανωμένον, ἃ καί κείμενον¹ ἐν φάτνῃ.”¹³ Καὶ ἐξαίφνης ἐγένετο σὺν τῷ ἀγγέλῳ πλήθος στρατιᾶς οὐρανοῦ,¹ αἰνούντων τὸν Θεὸν καὶ λεγόντων,¹⁴ Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη¹ ἐν ἀνθρώποις εὐδοκίας!”

¹⁵ Καὶ ἐγένετο ὡς ἀπῆλθον ἀπ’ αὐτῶν εἰς τὸν οὐρανὸν οἱ ἅγγελοι,¹ οἱ ποιμένες ἔλάλουν¹ πρὸς ἀλλήλους, “Διέλθωμεν δὴ ἕως Βηθλέεμ, καὶ ἴδωμεν τὸ ῥῆμα τοῦτο τὸ γεγονός, ὃ ὁ Κύριος ἐγνώρισεν ἡμῖν.”¹⁶ Καὶ ἦλθον σπεύσαντες, καὶ ἀνεῦραν¹ τὴν τε Μαριάμ καὶ τὸν Ἰωσήφ, καὶ τὸ βρέφος, κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ.¹⁷ Ἰδόντες δὲ, ἐγνώρισαν περὶ τοῦ ῥήματος τοῦ λαληθέντος αὐτοῖς, περὶ τοῦ παιδίου τούτου.¹⁸ Καὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες, ἐθαύμασαν περὶ τῶν λαληθέντων ὑπὸ τῶν ποιμένων πρὸς αὐτούς.¹⁹ Ἡ δὲ Μαρία πάντα συνετήρει τὰ ῥήματα ταῦτα, συμβάλλουσα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς.²⁰ Καὶ ὑπέστρεψαν οἱ ποιμένες, δοξάζοντες καὶ αἰνοῦντες τὸν Θεὸν ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἤκουσαν καὶ εἶδον, καθὼς ἐλαλήθη πρὸς αὐτούς.

²¹ Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν ἡμέραι ὀκτῶ τοῦ περιτεμεῖν αὐτόν, καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦς, τὸ κληθὲν ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου πρὸ τοῦ συλλημφθῆναι αὐτὸν ἐν τῇ κοιλίᾳ.

²² Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ καθαιρισμοῦ αὐτῶν κατὰ τὸν νόμον Μωϋσέως, ἀνήγαγον αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα παραστῆσαι τῷ Κυρίῳ,²³ καθὼς γέγραπται ἐν νόμῳ Κυρίου, ὅτι “Πᾶν ἄρσεν διανοῖγον μήτραν, ἅγιον τῷ Κυρίῳ κληθήσεται”,²⁴ καὶ τοῦ δοῦναι θυσίαν, κατὰ τὸ εἰρημένον ἐν τῷ νόμῳ Κυρίου, “Ζεῦγος τρυγόνων ἢ δύο νοσοῦς περιστερῶν.”

²⁵ Καὶ ἰδοὺ, ἄνθρωπος ἦν ἐν Ἱερουσαλὴμ, ᾧ ὄνομα Συμεών, καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος καὶ εὐλαβής, προσδεχόμενος παράκλησιν τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ Πνεῦμα ἦν ἅγιον ἐπ’ αὐτόν.²⁶ Καὶ ἦν αὐτῷ κεχηματισμένον ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, μὴ ἰδεῖν θάνατον πρὶν ἂν ἴδῃ τὸν Χριστὸν Κυρίου.²⁷ Καὶ ἦλθεν ἐν τῷ Πνεύματι εἰς τὸ ἱερόν· καὶ ἐν τῷ εἰσαγαγεῖν¹ τοὺς γονεῖς, τὸ παιδίον Ἰησοῦν, τοῦ ποιῆσαι αὐτοὺς κατὰ τὸ εἰθισμένον τοῦ νόμου περὶ αὐτοῦ,²⁸ καὶ αὐτὸς ἐδέξατο αὐτὸ εἰς τὰς ἀγκάλας, ἃ καὶ

³ ἑαυτου 03 05 032 | ιδιαν 02 04 | εαυτων 01¹ Γπολιν 01 02 03 032 | χωραν 04 | πατριδα 05¹ ⁵ ἀπογραψασθαι 03 04 | ἀπογραφεσθαι 01 02 05 032 | - 02*¹ 9Γ - 01 03 032 | ιδου 02 05¹ ¹ φοβον μεγαν 01 02 05 | σφοδρα 03 | φοβον μεγαν σφοδρα 032¹ ¹²Γ και κειμενον 01 03 032 | κειμενον 02 | - 01* 05¹ ¹³Γ ουρανιου 01 02 03 032 | ουρανου 03* 05¹ ¹⁴Γ ειρηνη 01 02 03 05 032 | ειρηνης 64670 120128¹ ¹⁵Γ - 01 03 032 | και οι ανθρωποι 02 05¹ ¹ ἑλαλουν 01 03 032 | ειπον 02 05¹ ¹⁶Γ ανευραν 01 03 | ανευρον 01* 02 | ευρον 05 032¹ ²⁶Γ αν 01 03 | η 02 05 | - 032¹ ²⁷Γ εισαγαγειν 01 03 05 | εισαγειν 02 032¹ ²⁸Γ - 01 03 032 | αυτου 02 05¹

εὐλόγησεν τὸν ὁ Θεὸν καὶ εἶπεν, ²⁹“Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, Δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμά σου ἐν εἰρήνῃ· ³⁰ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, ³¹ὃ ἠτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν, ³²φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν· καὶ δόξαν λαοῦ σου, Ἰσραὴλ.” ³³Καὶ ἦν ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ ἧ ἑθαυμάζοντες ἐπὶ τοῖς λαλουμένοις περὶ αὐτοῦ. ³⁴Καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς Συμεὼν, καὶ εἶπεν πρὸς Μαριάμ τὴν μητέρα αὐτοῦ, “Ἰδοὺ, οὗτος κεῖται εἰς πτώσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον, ³⁵καὶ σοῦ ἧ αὐτῆς τὴν ψυχὴν διελεύσεται ῥομφαία, ὅπως ἂν ἀποκαλυφθῶσιν ἐκ πολλῶν καρδιῶν διαλογισμοί.”

³⁶Καὶ ἦν Ἄννα προφῆτις, θυγάτηρ Φανουήλ, ἐκ φυλῆς Ἀσήρ· αὕτη προβεβηκυῖα ἐν ἡμέραις πολλαῖς, ζήσασα μετὰ ἀνδρὸς ἕτη ἑπτὰ ἀπὸ τῆς παρθενίας αὐτῆς, ³⁷καὶ αὕτη χρῆσθαι ἕως ἡμερῶν ὀγδοήκοντα τεσσάρων, ἢ οὐκ ἀφίστατο τοῦ ἱεροῦ, νηστειαῖς καὶ δεήσεσιν λατρεύουσα νύκτα καὶ ἡμέραν. ³⁸Καὶ αὕτη τῇ ὥρᾳ ἐπιστάσα, ἀνθωμολογεῖτο τῷ Θεῷ, καὶ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ, πᾶσιν τοῖς προσδεχομένοις λύτρωσιν ἧ Ἰερουσαλήμ.

³⁹Καὶ ὡς ἐτέλεσαν πάντα τὰ κατὰ τὸν νόμον Κυρίου, ἑπέστρεψαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, εἰς πόλιν ἑαυτῶν Ναζαρέτ. ⁴⁰Τὸ δὲ παιδίον ἠῤῥξανεν καὶ ἐκραταιοῦτο, πληρούμενον σοφία, καὶ χάρις Θεοῦ ἦν ἐπ’ αὐτό.

⁴¹Καὶ ἐπορεύοντο οἱ γονεῖς αὐτοῦ κατ’ ἔτος εἰς Ἰερουσαλήμ τῇ ἑορτῇ τοῦ Πάσχα. ⁴²Καὶ ὅτε ἐγένετο ἑπτῶν δώδεκα, ἀναβαινόντων αὐτῶν ἧ κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἑορτῆς, ⁴³καὶ τελειωσάντων τὰς ἡμέρας, ἐν τῷ ὑποστρέφειν αὐτοὺς, ὑπέμεινεν ἧ Ἰησοῦς, ὁ παῖς ἧ ἐν Ἰερουσαλήμ, καὶ οὐκ ἔγνωσαν οἱ γονεῖς αὐτοῦ. ⁴⁴Νομίσαντες δὲ αὐτὸν εἶναι ἐν τῇ συνοδίᾳ, ἦλθον ἧμέρας ὀδὸν καὶ ἀνεζήτησαν αὐτὸν ἐν τοῖς συγγενέσιν ἧ καὶ τοῖς γνωστοῖς, ⁴⁵καὶ μὴ εὐρόντες, ὑπέστρεψαν εἰς Ἰερουσαλήμ, ἀναζητοῦντες αὐτόν. ⁴⁶Καὶ ἐγένετο μετὰ ἡμέρας τρεῖς, εὔρον αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ, καθεζόμενον ἐν μέσῳ τῶν διδασκάλων, καὶ ἀκούοντα αὐτῶν καὶ ἐπερωτῶντα αὐτούς. ⁴⁷Ἐξίσταντο δὲ πάντες ἧ οἱ ἀκούοντες αὐτοῦ ἧ ἐπὶ τῇ συνέσει καὶ ταῖς ἀποκρίσεσιν αὐτοῦ. ⁴⁸Καὶ ἰδόντες αὐτόν, ἐξεπλάγησαν καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν ἡ μήτηρ αὐτοῦ, “Τέκνον, τί ἐποίησας ἡμῖν οὕτως; Ἰδοὺ, ὁ πατὴρ σου κάγω, ὀδυνώμενοι ζητοῦμέν σε.” ⁴⁹Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς, “Τί ὅτι ἐζητεῖτέ με; Οὐκ ἤγδειτε ὅτι ἐν τοῖς τοῦ πατρός μου δεῖ εἶναί με;” ⁵⁰Καὶ αὐτοὶ οὐ συνήκαν τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησεν αὐτοῖς. ⁵¹Καὶ κατέβη ἧ μετ’ αὐτῶν καὶ ἦλθεν εἰς Ναζαρέτ, καὶ ἦν ὑποτασσόμενος αὐτοῖς. Καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ διετήρει πάντα τὰ ῥήματα ἧ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς.

⁵²Καὶ Ἰησοῦς πρόεκοπτεν τῇ σοφίᾳ, καὶ ἡλικίᾳ, καὶ χάριτι παρὰ Θεοῦ καὶ ἀνθρώποις.

3 ¹Ἐν ἔτει δὲ πεντεκαιδεκάτῳ τῆς ἡγεμονίας Τιβερίου Καίσαρος, ἡγεμονεύοντος Ποντίου Πιλάτου τῆς Ἰουδαίας, καὶ τετραρχοῦντος τῆς Γαλιλαίας Ἡρώδου,

³³Γ- 01 03 05 032 | αὐτου 01* 02¹ ³⁵Γ- 03 032 | δε 01 02 05¹ ³⁷Γεως 01 02 03 | ως 032 | - 05¹ ³⁸Γ- 01 03 032 | εν 02 05¹ ³⁹Γεπεστρεψαν 03 032 | υπεστρεψαν 02 05 | επεστρεψεν 01¹ ⁴⁰Γσοφια 03 05 032 | σοφιας 01 02¹ ⁴²Γετων δωδεκα 01 02 03 | στων δωδεκα 01* | αυτω ετη δωδεκα 05 | ετων δεκαδυο 032¹ Γ- 01 03 05 032 | εις ιεροσολυμα 02 | ιεροσολυμα 04¹ ⁴³Γιησους ο παις 02 03 04 032 | ο παις 01 | ο παις ιησους 05¹ Γεγνωσαν οι γονεις 01 03 05 032 | εγνω ιωσηφ και η μητηρ 02 04¹ ⁴⁴Γημερας οδον 01 02 03 032 | ημερας 04 | οδον ημερας 05¹ Γκαι τοις γνωστοις 02 03 04 032 | και εν τοις γνωστοις 05 | - 01¹ ⁴⁵Γαναζητουντες 03 04 05 032 | ζητουντες 01 02¹ ⁴⁷Γοι ακουοντες αυτου 01 02 04 05 | - 03 032¹ ⁴⁹Γηδειτε 01 02 03 04 | οιδατε 05 032¹ ⁵¹Γμετ αυτων και ηλθεν 01 02 03 032 | - 04^ν | μετ αυτων 05¹ Γ- 01 03 05 032 | ταυτα 02 04¹ ¹Γτης ιουδαιας και τετραρχουντος 02 03 04 032 | και τετραρχουντος 01 | της ιουδαιας 05¹ Γτης γαλιλαιας ηρωδου 01 03 04 032 | ηρωδου της γαλιλαιας 02 | ηρωδου 05¹

Φιλίππου δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ τετραρχοῦντος Ἰουραίας¹ καὶ Τραχωνίτιδος χώρας, καὶ Λυσανίου τῆς Ἀβιληνῆς τετραρχοῦντος,² ἐπὶ ἀρχιερέως Ἄννα καὶ Καϊάφα, ἐγένετο ῥῆμα Ἐθεοῦ ἐπὶ Ἰωάννην, τὸν Ζαχαρίου υἱόν, ἐν τῇ ἐρήμῳ.³ Καὶ ἦλθεν εἰς πᾶσαν περίχωρον τοῦ Ἰορδάνου, κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεςιν ἁμαρτιῶν,⁴ ὡς γέγραπται ἐν βίβλῳ λόγων Ἠσαΐου τοῦ προφήτου, Ἰ¹ “Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ: “Ετοιμάσατε τὴν ὁδὸν Ἐκυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ.⁵ Πᾶσα φάραγξ πληρωθήσεται, καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς ταπεινωθήσεται, καὶ ἔσται τὰ σκολιὰ εἰς εὐθείαν, καὶ αἱ τραχεῖαι εἰς ὁδοὺς λείας⁶ καὶ ὄψεται πᾶσα σὰρξ τὸ σωτήριον τοῦ Ἐθεοῦ.”

⁷ Ἐλεγεν οὖν τοῖς ἐκπορευομένοις ὄχλοις βαπτισθῆναι ὑπὸ αὐτοῦ, “Γεννήματα ἐχιδνῶν, τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς;⁸ Ποιήσατε οὖν Ἰ καρποὺς ἀξίους Ἰ τῆς μετανοίας καὶ μὴ ἄρξησθε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς, Ἰ Πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ’, λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται ὁ Ἐθεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ.’⁹ Ἦδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν ρίζαν τῶν δένδρων κείται: πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιοῦν Ἰ καρπὸν καλόν,¹ ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.”

¹⁰ Καὶ Ἰ ἐπηρώτων¹ αὐτὸν οἱ ὄχλοι λέγοντες, “Τί οὖν ποιήσωμεν;”¹¹ Ἀποκριθεὶς δὲ Ἰ ἔλεγεν¹ αὐτοῖς, “Ὁ ἔχων δύο χιτῶνας, μεταδώτω τῷ μὴ ἔχοντι, καὶ ὁ ἔχων βρώματα, ὁμοίως ποιείτω.”¹² Ἦλθον δὲ καὶ τελῶναι βαπτισθῆναι, καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν, “Διδάσκαλε, τί ποιήσωμεν;”¹³ Ὁ δὲ Ἰ εἶπεν πρὸς αὐτούς,¹ “Μηδὲν πλέον παρὰ τὸ διατεταγμένον ὑμῖν πράσσετε.”¹⁴ Ἐπηρώτων δὲ αὐτόν καὶ στρατευόμενοι λέγοντες, Ἰ “Τί ποιήσωμεν καὶ ἡμεῖς;”¹ Καὶ εἶπεν Ἰ αὐτοῖς,¹ “Μηδένα διασεῖσητε μηδὲ συκοφαντήσητε, καὶ ἀρκεῖσθε τοῖς ὄψωνις ὑμῶν.”

¹⁵ Προσδοκῶντος δὲ τοῦ λαοῦ καὶ διαλογιζομένων πάντων ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν περὶ τοῦ Ἰωάννου, μήποτε αὐτὸς εἴη ὁ Ἐχριστός,¹⁶ ἀπεκρίνατο Ἰ λέγων πᾶσιν ὁ Ἰωάννης,¹ “Ἐγὼ μὲν ὕδατι βαπτίζω ὑμᾶς, Ἰ ἔρχεται δὲ ὁ ἰσχυρότερός μου, οὗ οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς λῦσαι τὸν ἱμᾶντα τῶν ὑποδημάτων Ἰ αὐτοῦ· αὐτὸς¹ ὑμᾶς βαπτίσει ἐν Ἐπνεύματι Ἰ Αγίῳ, καὶ πυρί¹⁷ οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ Ἰ διακαθᾶραι¹ τὴν ἄλωνα αὐτοῦ, καὶ Ἰ συναγαγεῖν τὸν σίτον¹ εἰς τὴν ἀποθήκην αὐτοῦ, τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ Ἰ ἀσβέστω.”

¹⁸ Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἔτερα παρακαλῶν, εὐηγγελίζετο τὸν λαόν.¹⁹ Ὁ δὲ Ἰρῳδῆς ὁ τετράρχης, ἐλεγχόμενος ὑπὸ αὐτοῦ περὶ Ἰρῳδιάδος, τῆς γυναικὸς Ἰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ περὶ πάντων Ἰ ὧν ἐποίησεν πονηρῶν¹ ὁ Ἰρῳδῆς,²⁰ προσέθηκεν καὶ τοῦτο ἐπὶ πᾶσιν: κατέκλεισεν τὸν Ἰωάννην ἐν φυλακῇ.

²¹ Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ βαπτισθῆναι ἄπαντα τὸν λαόν, καὶ Ἰησοῦ βαπτισθέντος, καὶ προσευχομένου ἀνεψοχθῆναι τὸν οὐρανόν,²² καὶ καταβῆναι τὸ Ἐπνεῦμα τὸ Ἰγιον

Ἰ της ιουραιας 01 02 03* 04 | της ορεινης 03 | της ιουραιας τετραρχουντος της ιουραιας 05 | της ιουραιας τετραρχουντος της ιουδαϊας 05* | της ιουδαϊας 032¹ 4¹ - 01 03 05 032 | λεγοντος 02 04¹ 8¹ Ἰ καρπους αξιους 01 02 04 | αξιους καρπους 03 | καρπον αξιον 05 032¹ 9¹ Ἰ καρπον καλον 01 02 03 04 032 | καρπον 34 | καρπους καλους 05¹ 10¹ Ἰ επηρωτων 34 01 02 03 04 | επηρωτησαν 05 032¹ 11¹ Ἰ ελεγεν 01 03 04 | λεγει 02 05 | ειπεν 032¹ 13¹ Ἰ ειπεν προς αυτους 34 02 03 04 032 | - 01 | ειπεν αυτοις 05¹ 14¹ Ἰ τι ποιησωμεν και ημεις 34 01 03 04 032 | και ημεις τι ποιησωμεν 02 | τι ποιησωμεν ινα σωθωμεν 05¹ Ἰ αυτοις 34 03 04 05 | προς αυτους 01 02 032¹ 16¹ Ἰ λεγων πασιν ο ιωαννης 34 01 03 032 | ο ιωαννης πασιν λεγων 02 04 | επιγνους τα διανοηματα αυτων ειπεν 05¹ Ἰ - 34 01 02 03 032 | εις μετανοιαν 04 05¹ Ἰ αυτου αυτος 34 01 02 03 04 032 | αυτου 01* | αυτος 05¹ 17¹ Ἰ διακαθαραι 34 01* 03 | και διακαθαριει 01 02 04 05 032¹ Ἰ συναγαγειν τον σιτον 34 01* 03 | συναξει τον σιτον 02 04 032 | συναξει τον σιτον 01 | τον μεν σιτον συναξει 05¹ 19¹ Ἰ - 34 34 05 01 03 05 | φιλιππου 02 04 032¹ Ἰ ὧν εποιησεν πονηρων 34 34 02 03 04 05 | των πονηρων ὧν εποιησεν 01 032¹

σωματικῶ εἶδει, ὡς περιστεράν ἐπ' αὐτόν, καὶ φωνήν ἐξ οὐρανοῦ γενέσθαι: “Σὺ εἶ ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ἱσοῖ εὐδόκησα.”¹

²³Καὶ αὐτὸς ἦν ὁ Ἰησοῦς ἀρχόμενος ὡσεὶ ἐτῶν τριάκοντα, ὧν ἱσὺς, ὡς ἐνομιζέτο, ἱσὺς Ἰωσήφ, ἱσὺς τοῦ Ἥλι, ἱσὺς τοῦ Ματθαίου, τοῦ Λευι, τοῦ Μελχι, τοῦ Ἰανναί, τοῦ Ἰωσήφ, ἱσὺς τοῦ Ματταθίου, τοῦ Ἀμῶς, τοῦ Ναοῦμ, τοῦ Ἑσλι, τοῦ Ναγγαί, ἱσὺς τοῦ Μάαθ, τοῦ Ματταθίου, τοῦ Σεμεῖν, τοῦ Ἰωσήφ, τοῦ Ἰωδᾶ, ἱσὺς τοῦ Ἰωαννάν, τοῦ Ῥησᾶ, τοῦ Ζοροβαβέλ, τοῦ Σαλαθιήλ, τοῦ Νηρι, ἱσὺς τοῦ Μελχι, τοῦ Ἀδδι, τοῦ Κωσᾶμ, τοῦ Ἐλμαδάμ, τοῦ Ἡρ, ἱσὺς τοῦ Ἰησοῦ, τοῦ Ἐλιέξερ, τοῦ Ἰωρεῖμ, τοῦ Μαθθαί, τοῦ Λευι, ἱσὺς τοῦ Συμεῶν, τοῦ Ἰουδα, τοῦ Ἰωσήφ, τοῦ Ἰωνάμ, τοῦ Ἐλιακειμ, ἱσὺς τοῦ Μελεᾶ, τοῦ Μεννά, τοῦ Ματταθά, τοῦ Ναθάμ, τοῦ Δαυιδ, ἱσὺς τοῦ Ἰεσσαί, τοῦ Ἰωβήδ, τοῦ Βόος, τοῦ Σαλά, τοῦ Ναασσῶν, ἱσὺς τοῦ Ἀμινάδαβ, τοῦ Ἀδμίν, τοῦ Ἀρνι, τοῦ Ἐσρῶμ, τοῦ Φαρές, τοῦ Ἰουδα, ἱσὺς τοῦ Ἰακῶβ, τοῦ Ἰσαάκ, τοῦ Ἀβραάμ, τοῦ Θάρα, τοῦ Ναχώρ, ἱσὺς τοῦ Σερουχ, τοῦ Ῥαγαῦ, τοῦ Φάλεκ, τοῦ Ἐβερ, τοῦ Σαλά, ἱσὺς τοῦ Καϊνάμ, τοῦ Ἀρφαξᾶδ, τοῦ Σήμ, τοῦ Νῶε, τοῦ Λάμεχ, ἱσὺς τοῦ Μαθουσαλά, τοῦ Ἐνωχ, τοῦ Ἰάρετ, τοῦ Μαλελεήλ, τοῦ Καϊνάμ, ἱσὺς τοῦ Ἐνωχ, τοῦ Σήθ, τοῦ Ἀδάμ, τοῦ Θεοῦ.¹

4 ὁ Ἰησοῦς δὲ πλήρης τοῦ Πνεύματος Ἁγίου, ὑπέστρεψεν ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ἦγετο ἐν τῷ Πνεύματι ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἡμέρας τεσεράκοντα πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ διαβόλου. Καὶ οὐκ ἔφαγεν οὐδὲν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ συντελεσθειῶν αὐτῶν, ἐπέινασεν. Ἐἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ διάβολος, “Εἰ Υἱός εἶ τοῦ Θεοῦ, εἰπέ τῷ λίθῳ τούτῳ ἵνα

²²σοι ευδοκησα 34 01 03 | σοι ηυδοκησα 02 032 | εγω σημερον γεγεννηκα σε 05¹ 23¹ υιος ως ενομιζετο 34 01 03 032 | ως ενομιζετο υιος 02 | ως ενομιζετο ειναι υιος 05¹ ἱσὺς τοῦ Ἥλι 34^v 01 01* 02 03 03* | τοῦ Ἰακῶβ 05 | - 032¹ 24¹ τοῦ μαθθαί τοῦ Λευι τοῦ μελχι τοῦ Ἰανναί τοῦ Ἰωσήφ 01 01* 03 | τοῦ μαθθαί τοῦ Λευι τοῦ μελχι τοῦ Ἰανναί τοῦ Ἰωσήφ 02 | τοῦ μαθθαί τοῦ Ἥλι τοῦ μελχι τοῦ Ἰανναί τοῦ Ἰωσήφ 03* | τοῦ μαθθαί τοῦ ἐλεάζαρ τοῦ ἐλιοῦδ τοῦ Ἰαχέιν τοῦ σαδῶκ 05 | - 032 | τοῦ μαθθαί τοῦ Λευι τοῦ μελχι Ἰανναί τοῦ Ἰωσήφ 34^v 1 25¹ τοῦ ματταθίου τοῦ ἀμῶς τοῦ ναοῦμ τοῦ Ἑσλι τοῦ ναγγαί 01 01* 02 03 03* | τοῦ ἀζῶρ τοῦ ἐλιακειμ τοῦ ἀβιουδ τοῦ ζοροβαβέλ τοῦ σαλαθιήλ 05 | - 032 | τοῦ ματταθίου ἀμῶς τοῦ ναοῦμ τοῦ Ἑσλι τοῦ ναγγαί 34^v 1 26¹ τοῦ μαθθαί τοῦ ματταθίου τοῦ σεμείν τοῦ Ἰωσήφ τοῦ Ἰωδᾶ 34^v 01 01* 03 03* | τοῦ μαθθαί τοῦ ματταθίου τοῦ σεμείν τοῦ Ἰωσήφ τοῦ Ἰουδα 02 | τοῦ Ἰαχέιν τοῦ Ἰωκαίμ τοῦ ἐλιακειμ τοῦ Ἰωσῆ τοῦ ἀμῶς 05 | - 032¹ 27¹ τοῦ Ἰωαννάν τοῦ Ῥησᾶ τοῦ ζοροβαβέλ τοῦ σαλαθιήλ τοῦ νηρι 34^v 01 02 03 03* | τοῦ Ἰωαννάν τοῦ Ῥησᾶ τοῦ ζοροβαβέλ τοῦ σαλαθιήλ τοῦ νηρι 34^v 01 02 03 03* | τοῦ Ἰωαννάν τοῦ Ῥησᾶ τοῦ ζοροβαβέλ τοῦ σαλαθιήλ τοῦ νηρι 01* | τοῦ μαθθαί τοῦ μελχι τοῦ Ἰανναί τοῦ Ἰωσήφ 05 | - 032¹ 28¹ τοῦ μελχι τοῦ ἀδδι τοῦ κωσᾶμ τοῦ ἐλμαδάμ τοῦ Ἡρ 34^v 01 01* 03 03* | τοῦ μελχι τοῦ ἀδδι τοῦ κωσᾶμ τοῦ ἐλμαδάμ τοῦ Ἡρ 02 | τοῦ οζία τοῦ ἀμασίμ τοῦ Ἰωσῆ τοῦ οχοζιου τοῦ Ἰωραμ 05 | - 032¹ 29¹ τοῦ Ἰησοῦ τοῦ ἐλιέξερ τοῦ Ἰωρεῖμ τοῦ μαθθαί τοῦ Λευι 03 03* | τοῦ Ἰωσήφ τοῦ ἐλιέξερ τοῦ Ἰωρεῖμ τοῦ μαθθαί τοῦ Λευι 02 | τοῦ Ἰησοῦ τοῦ ἐλιέξερ τοῦ Ἰωρεῖμ τοῦ μαθθαί τοῦ Λευι 34^v 01 01* | τοῦ Ἰωσαφᾶ τοῦ ἀσάφ τοῦ ἀβιουδ τοῦ ροβοᾶμ τοῦ σολομῶν 05 | - 032¹ 30¹ τοῦ συμεῶν τοῦ Ἰουδα τοῦ Ἰωσήφ τοῦ Ἰωαννάν τοῦ ἐλιακειμ 01 01* 03 03* | τοῦ συμεῶν τοῦ Ἰουδα τοῦ Ἰωσήφ τοῦ Ἰωαννάν τοῦ ἐλιακειμ 02 | - 05 032 | τοῦ συμεῶν τοῦ Ἰουδα Ἰωσήφ τοῦ ἐλιακειμ 34^v 1 31¹ τοῦ μελεᾶ τοῦ μεννά τοῦ ματταθά τοῦ ναθάμ τοῦ Δαυιδ 34^v 01 01* 03 03* | τοῦ μελεᾶ τοῦ ματταθά τοῦ ναθάμ τοῦ Δαυιδ 02 | τοῦ Δαυιδ 05 | - 032¹ 32¹ τοῦ Ἰεσσαί τοῦ Ἰωβήδ τοῦ Βόος τοῦ Σαλά τοῦ Ναασσῶν 01 01* 03 03* | τοῦ Ἰεσσαί τοῦ Ἰωβήδ τοῦ Βόος τοῦ Σαλάμῶν τοῦ Ναασσῶν 02 | τοῦ Ἰεσσαί τοῦ Ἰωβήδ τοῦ Βόος τοῦ Σαλάμῶν τοῦ Ναασσῶν 05 | - 032 | Ἰεσσαί τοῦ Ἰωβήδ τοῦ Βόος τοῦ Σαλά τοῦ Ναασσῶν 34^v 1 33¹ τοῦ ἀμινάδαβ τοῦ ἀρνι τοῦ Ἐσρῶμ τοῦ Φαρές τοῦ Ἰουδα 34^v | τοῦ ἀρνι τοῦ Ἐσρῶμ τοῦ Φαρές τοῦ Ἰουδα 03 03* | τοῦ ἀμινάδαβ τοῦ ἀρνι τοῦ Ἐσρῶμ τοῦ Φαρές τοῦ Ἰουδα 05 | τοῦ ἀδάμ τοῦ ἀδμίν τοῦ ἀρνι τοῦ Ἐσρῶμ τοῦ Φαρές τοῦ Ἰουδα 01 01* | τοῦ ἀμινάδαβ τοῦ ἀρνι τοῦ Ἐσρῶμ τοῦ Ἰουδα 02 | - 032¹ 34¹ τοῦ Ἰακῶβ τοῦ Ἰσαάκ τοῦ ἀβραάμ τοῦ θάρα τοῦ ναχώρ 01 01* 02 03 03* 05 | - 032 | Ἰακῶβ τοῦ ἀβραάμ τοῦ θάρα τοῦ ναχώρ 34^v 1 35¹ τοῦ Σερουχ τοῦ Ῥαγαῦ τοῦ Φάλεκ τοῦ Ἐβερ τοῦ Σαλά 01 01* 02 03 03* 05 | - 032 | Σερουχ τοῦ Φάλεκ τοῦ Ἐβερ τοῦ Σαλά 34^v 1 36¹ τοῦ καϊνάμ τοῦ ἀρφαξᾶδ τοῦ Σήμ τοῦ Νῶε τοῦ Λάμεχ 34^v 01 01* 02 03 03* | τοῦ ἀρφαξᾶδ τοῦ Σήμ τοῦ Νῶε τοῦ Λάμεχ 05 | - 032¹ 37¹ τοῦ Μαθουσαλά τοῦ Ἐνωχ τοῦ Ἰάρετ τοῦ Μαλελεήλ τοῦ καϊνάμ 01 01* 02 03 03* 05 | - 032 | τοῦ Μαθουσαλά τοῦ Ἐνωχ τοῦ Ἰάρετ τοῦ Μαλελεήλ καϊνάμ 34^v 1 38¹ τοῦ Ἐνωχ τοῦ Σήθ τοῦ ἀδάμ τοῦ Θεοῦ 01 01* 03 03* 05 | τοῦ Ἐνωχ τοῦ Σήθ τοῦ ἀδάμ τοῦ Θεοῦ 02 | - 032 | τοῦ Ἐνωχ τοῦ Σήθ τοῦ ἀδάμ τοῦ Θεοῦ 34^v 1

καὶ οὐδεὶς αὐτῶν ἐκαθαρίσθη, εἰ μὴ Ναϊμᾶν ὁ Σύρος.”²⁸ Καὶ ἐπλήσθησαν πάντες θυμοῦ ἐν τῇ συναγωγῇ ἀκούοντες ταῦτα,²⁹ καὶ ἀναστάντες, ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω τῆς πόλεως, καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἕως ὄφρου τοῦ ὄρους ἐφ’ οὗ ἡ πόλις ἠγοδόμητο αὐτῶν,¹ ὥστε¹ κατακρημνίσαι αὐτόν.³⁰ Αὐτὸς δὲ, διελθὼν διὰ μέσου αὐτῶν, ἐπορεύετο.

³¹ Καὶ κατήλθεν εἰς Καφαρναοὺμ, πόλιν τῆς Γαλιλαίας. Καὶ ἦν διδάσκων αὐτοὺς ἐν τοῖς Σάββασι.³² Καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ, ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ ἦν ὁ λόγος αὐτοῦ.³³ Καὶ ἐν τῇ συναγωγῇ ἦν ἄνθρωπος ἔχων πνεῦμα δαιμονίου ἀκαθάρτου, καὶ ἀνέκραξεν φωνῇ μεγάλῃ,³⁴ “Ἐα! Τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; Ἥλθες ἵνα ἀπολέσῃς ἡμᾶς; Ὅτι οἶδά σε τίς εἶ, ὁ Ἅγιος τοῦ Θεοῦ.”³⁵ Καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς λέγων, “Φιμώθητι, καὶ ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ!” Καὶ ῥίψαν αὐτὸν τὸ δαιμόνιον εἰς τὸ μέσον, ἐξῆλθεν ἀπ’ αὐτοῦ, ἠμῶν βλάψαν αὐτόν.¹ ³⁶ Καὶ ἐγένετο θάμβος ἐπὶ πάντας, καὶ συνελάλουν πρὸς ἀλλήλους λέγοντες, “Τίς ὁ λόγος οὗτος, ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ καὶ δυνάμει ἐπιτάσσει τοῖς ἀκαθάρτοις πνεύμασιν, καὶ ἐξέρχονται;”³⁷ Καὶ ἐξεπορεύετο ἤχος περὶ αὐτοῦ εἰς πάντα τόπον τῆς περιχώρου.

³⁸ Ἀναστὰς δὲ ἀπὸ τῆς συναγωγῆς, εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος. Πενθερὰ δὲ τοῦ Σίμωνος ἦν συνεχομένη πυρετῷ μεγάλῳ, καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν περὶ αὐτῆς.³⁹ Καὶ ἐπιστὰς ἐπάνω αὐτῆς, ἐπετίμησεν τῷ πυρετῷ, καὶ ἀφῆκεν αὐτήν· ἡ παραχρημα δὲ ἄναστασα, διηκόνει αὐτοῖς.

⁴⁰ Δύνοντας δὲ τοῦ ἡλίου, πάντες ὅσοι εἶχον ἀσθενοῦντας νόσοις ποικίλαις, ἤγαγον αὐτοὺς πρὸς αὐτόν, ὁ δὲ ἐνὶ ἐκάστῳ αὐτῶν,¹ τὰς χεῖρας ἐπιτιθεῖς,¹ ἔθεράπευεν αὐτούς.⁴¹ Ἐξήρχετο¹ δὲ καὶ δαιμόνια ἀπὸ¹ πολλῶν, κρίζοντα¹ καὶ λέγοντα, ὅτι “Σὺ εἶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ.” Καὶ ἐπιτιμῶν, οὐκ εἶα αὐτὰ λαλεῖν, ὅτι ᾔδεισαν τὸν Χριστὸν αὐτὸν εἶναι.

⁴² Γενομένης δὲ ἡμέρας, ἐξελθὼν ἐπορεύθη εἰς ἔρημον τόπον, καὶ οἱ ὄχλοι ἐπεζήτουν αὐτόν, καὶ ἦλθον ἕως αὐτοῦ, καὶ κατεῖχον αὐτόν τοῦ μὴ πορεύεσθαι ἀπ’ αὐτῶν.⁴³ Ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς, ὅτι “Καὶ ταῖς ἐτέραις πόλεσιν εὐαγγελισασθαί με δεῖ¹ τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἐπὶ τοῦτο¹ ἀπεστάλην.”⁴⁴ Καὶ ἦν κηρύσσων εἰς τὰς συναγωγὰς τῆς Ἰουδαίας.¹

5 ¹ Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ, τὸν ὄχλον ἐπικεῖσθαι αὐτῷ¹ καὶ¹ ἀκούειν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ αὐτὸς ἦν ἐστῶς παρὰ τὴν λίμνην Γεννησαρέτ,² καὶ εἶδεν ἑξήκοντα¹ ἐστῶτα παρὰ τὴν λίμνην, οἱ δὲ ἀλιεῖς ἀπ’ αὐτῶν ἀποβάντες,¹ ἔπλυνον¹ τὰ δίκτυα.³ Ἐμβὰς δὲ εἰς ἓν τῶν πλοίων, ὃ ἦν Σίμωνος, ἠρώτησεν αὐτόν ἀπὸ τῆς γῆς ἐπαναγαγεῖν¹ ὀλίγον.

²⁹ ἠγοδομητο αυτων 34 01 03 032 | αυτων ωκοδομητο 02 04 | οικοδομηται αυτων 05¹ ὥστε 34 01 03 05 032 | εις το 02 04¹ ³⁴ εα 01 03 032 | λεγων εα 02 04 | λεγων 05¹ ἀπολεσαι ημας 34^v 01 02 03 04 032 | ημας 375 | ημας ωδε απολεσαι 05¹ ³⁵ μηδεν βλαψαν αυτον 375 01 02 03 04 | μηδεν βλαψας αυτον 05 | - 032¹ ³⁹ παραχρημα δε 01 02 03 032 | και παραχρημα 04 | παραχρημα ωστε 05¹ ⁴⁰ ηγαγον 375 01 02 03 04 | εφερον 05 | ηγον 032¹ ἄτων 01 02 03 032 | αυτω 04 | - 05¹ τας χειρας επιθεις 03 05 032 | τας χειρας επιθεις 02 | επιθεις τας χειρας 01 04¹ ἔθεραπευεν 375 03 05 032 | εθεραπευσεν 01 02 04¹ ⁴¹ εξηρχετο 375 02 03 05 032 | εξηρχοντο 01 04¹ ἄπο 375 02 03 04 05 | - 01 032¹ κρίζοντα 03 04 | κρουγαζοντα 02 05 032 | κρίζοντων 01¹ ⁴³ και ταις ετεραις πολεσιν ευαγγελισασθαι με δει 01 02 04 | και ταις ετεραις πολεσιν ευαγγελισασθαι δει με 03 032 | δει με και εις τας αλλας πολεις ευαγγελισασθαι αυταις 05* | δει με και εις τας αλλας πολεις ευαγγελισασθαι 05¹ ὅτι ἐπὶ τοῦτο 375 01 03 032 | ὅτι εἰς τοῦτο 02 04 | εἰς τοῦτο γὰρ 05¹ ⁴⁴ τῆς ἰουδαίας 375 01 03 04 | τῆς γαλιλαίας 02 05 | τῶν ἰουδαίων 032¹ ¹ και 375 01 02 03 032 | του 04 05¹ ² δυο πλοια 375^v 05 | πλοια δυο 03 032 | πλοια 01 | δυο πλοιαρια 02 04¹ ἄπ αυτων αποβαντες 375 03 04 05 032 | αποβαντες απ αυτων 02 | αυτων αποβαντες 01¹ ἔπλυνον 375 03 05 032 | απεπλυναν 02 | επλυναν 01 04¹ ³ απο της γης επαναγαγειν 34^v 375 01 03 04 032 | απο της γης επαναγειν 02 | επαναγαγειν απο της γης 05¹

Καθίσας δὲ, ἐδίδασκεν ἐκ τοῦ πλοίου τοὺς ὄχλους. ⁴ Ὡς δὲ ἐπαύσατο λαλῶν, εἶπεν πρὸς τὸν Σίμωνα, “Ἐπανάγαγε εἰς τὸ βάθος καὶ χαλάσατε τὰ δίκτυα ὑμῶν εἰς ἄγραν.” ⁵ Καὶ ἀποκριθεὶς Σίμων εἶπεν, ⁶ “Ἐπιστάτα, δι’ ὄλης νυκτὸς κοπιάσαντες, οὐδὲν ἐλάβομεν, ἐπὶ δὲ τῷ ῥήματι σου, χαλάσω ἡ δίκτυα.” ⁷ Καὶ τοῦτο ποιήσαντες, συνέκλεισαν πληθὸς ἰχθύων πολὺ, ἡ διερρήσοτο δὲ τὰ δίκτυα αὐτῶν. ⁸ Καὶ ἡκατένευσαν τοῖς μετόχοις ἐν τῷ ἐτέρῳ πλοίῳ, τοῦ ἐλθόντος ἡ συλλαβεσθαι αὐτοῖς ἡ καὶ ἦλθον, καὶ ἔπλησαν ἀμφοτέρω τὰ πλοῖα, ὥστε βυθίζεσθαι αὐτά. ⁹ Ἰδὼν δὲ, Σίμων ἡ Πέτρος προσέπεσεν τοῖς γόνασιν ἡ Ἰησοῦ λέγων, “Ἐξελθε ἀπ’ ἐμοῦ, ὅτι ἀνὴρ ἡμαρτωλὸς εἰμι, Κύριε.” ¹⁰ Θάμβος γὰρ περιέσχεν αὐτὸν καὶ πάντας τοὺς σὺν αὐτῷ, ἐπὶ τῇ ἄγρα τῶν ἰχθύων ὧν συνέλαβον, ἡ ὁμοίως ἡ δὲ καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, υἱοὺς Ζεβεδαίου, οἳ ἦσαν κοινῶν τῷ Σίμωνι. Καὶ εἶπεν πρὸς τὸν Σίμωνα ὁ Ἰησοῦς, ¹¹ “Μὴ φοβοῦ ἀπὸ τοῦ νῦν ἀνθρώπους ἔσῃ ζωγρῶν.” ¹² Καὶ καταγαγόντες τὰ πλοῖα ἐπὶ τὴν γῆν, ἀφέντες πάντα, ἡ ἠκολούθησαν αὐτῷ.

¹³ Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν μιᾷ τῶν πόλεων, καὶ ἰδοὺ, ἀνὴρ πλήρης λέπρας, ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν, πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον, ἐδέηθη αὐτοῦ λέγων, “Κύριε, ἐὰν θέλῃς, δύνασαί με καθαρῖσαι.” ¹⁴ Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἡ ἴψατο αὐτοῦ λέγων, “Θέλω, καθαρῖσθητι!” Καὶ εὐθέως ἡ ἡ λέπρα ἀπῆλθεν ἀπ’ αὐτοῦ. ¹⁵ Καὶ αὐτὸς παρήγγειλεν αὐτῷ, “Μηδενὶ εἰπεῖν, ἀλλὰ ἀπελθὼν ἡ δεῖξον σεαυτὸν τῷ ἱερεῖ, καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρῖσμοῦ σου καθὼς προσέταξεν Μωϋσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς.” ¹⁶ Διήρχετο δὲ μᾶλλον ὁ λόγος περὶ αὐτοῦ, καὶ συνήρχοντο ὄχλοι πολλοὶ ἀκούειν, καὶ θεραπεύεσθαι ἀπὸ τῶν ἀσθενειῶν αὐτῶν. ¹⁷ Αὐτὸς δὲ ἦν ὑποχωρῶν ἐν ταῖς ἐρήμοις καὶ προσευχόμενος.

¹⁸ Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, ἡ καὶ αὐτὸς ἦν διδάσκων, καὶ ἦσαν καθήμενοι Φαρισαῖοι καὶ νομοδιδάσκαλοι, οἳ ἦσαν ἡ ἑλληνιστῆς ἐκ πάσης κώμης τῆς Γαλιλαίας, καὶ Ἰουδαίας, καὶ Ἰερουσαλήμ. Καὶ δύναμις Κυρίου ἦν εἰς τὸ ἰᾶσθαι αὐτόν. ¹⁹ Καὶ ἰδοὺ, ἄνδρες φέροντες ἐπὶ κλίνης ἄνθρωπον ὃς ἦν παραλελυμένος, καὶ ἐζήτουν αὐτὸν εἰσενεγκεῖν καὶ θεῖναι ἐνώπιον αὐτοῦ. ²⁰ Καὶ μὴ εὐρόντες ποίας εἰσενέγκωσιν αὐτὸν διὰ τὸν ὄχλον, ἀναβάντες ἐπὶ τὸ δῶμα, διὰ τῶν κεράμων καθῆκαν αὐτὸν σὺν τῷ κλινιδίῳ εἰς τὸ μέσον ἔμπροσθεν τοῦ Ἰησοῦ. ²¹ Καὶ ἰδὼν τὴν

⁵ | και αποκριθεις σιμων ειπεν 375^v 03 | και αποκριθεις ο σιμων ειπεν 02 04 032 | και αποκριθεις ειπεν σιμων 01 | ο δε σιμων αποκριθεις ειπεν 05¹ Γ- 34^v 375 01 03 | αυτω 02 04 05 032¹ τα δικτυα 375^v 01 03 05 032 | το δικτυον 02 04¹ 6¹ διερρησοτο δε τα δικτυα 375 01 03 | διερρηγνυτο δε το δικτυον 02 | διηρητο δε το δικτυον 04 | ωστε τα δικτυα ρησοσθαι 05 | διερρησοοντο δε τα δικτυα 032¹ 7¹ κατενευσαν 375 02 03 032 | κατενευσευεν 01 | κατενευεν 05¹ | συλλαβεσθαι 34 375 01 02 03 04 032 | συλλαμβανεσθαι 01* | βοηθειν 05¹ | και ηλθον και 375 02 03 | και ηλθαν και 01 032 | ελθοντες συν 05¹ 8¹ δε 34^v 375 01 02 03 04 | ο δε 05 | δε ο 032¹ | πετρος 34 375 01 02 03 04 | - 05 032¹ | τοις γονασιν ιησου 34^v 375 01 03 032 | τοις γονασιν του ιησου 02 04 | αυτου τοις ποσιν 05¹ 10¹ δε και ιακωβον και ιωαννην υιους ζεβεδαιου οι ησαν κοινῶν 375 02 03 032 | δε και ιακωβος και ιωαννης οι υιοι ζεβεδαιου οι ησαν κοινῶν 01 | δε και ιακωβον και ιωαννην οι ησαν κοινῶν 04^v | ησαν δε κοινῶν αυτου ιακωβος και ιωαννης υιοι ζεβεδαιου 05¹ | προς τον σιμωνα ο ιησους 01 02 04 032 | προς τον σιμωνα ιησους 03 | αυτοις δευτε και 05¹ 11¹ επι την γην αφεντες παντα 01 03 | επι την γην αφεντες απαντα 02 04 | παντα κατελειψαν επι της γης και 05 | και επι την γην αφεντες απαντα 032¹ 13¹ η λεπρα απηλθεν απ αυτου 01 02 03 04 032 | α η λεπρα απηλθεν απ αυτου 01* | εκαθαρισθη 05¹ 14¹ δειξον σεαυτον τω ιερει και 01 02 03 04 032 | - 01* | και δειξον σεαυτον τω ιερει και 05¹ 17¹ και αυτος ην διδασκων και ησαν καθημενοι φαρισαιοι 01 02 04 032 | και αυτος ην διδασκων και ησαν καθημενοι οι φαρισαιοι 03 | αυτου διδασκοντος συλλεθειν τους φαρισαιους 05¹ | οι ησαν 01 02 03 04 032 | ησαν 01* | ησαν δε 05¹ | ελληλυθοτες 01 02 03 04 032 | συνηλυθοτες 02* 05¹ | αυτον 01 03 032 | αυτους 02 04 05¹ 20¹ - 01 02 03 032 | ο ιησους 04 | ιησους 05¹

πίστιν αὐτῶν εἶπεν, ¹ “Ἄνθρωπε, ἀφέωνται ἱ σοὶ αἱ ἁμαρτίαι σου.” ²¹ Καὶ ἤρξαντο διαλογίζεσθαι οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι λέγοντες, “Τίς ἐστὶν οὗτος ὃς λαλεῖ βλασφημίας; Τίς δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας εἰ μὴ ὁ μόνος ὁ Θεός;” ²² Ἐπιγνούς δὲ ὁ Ἰησοῦς τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, ¹ ἀποκριθεὶς εἶπεν πρὸς αὐτούς, “Τί διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; ²³ Τί ἐστὶν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν, ‘Ἀφέωνται ἱ σοὶ αἱ ἁμαρτίαι σου’, ἢ εἰπεῖν, ‘Ἐγειρε καὶ περιπάτει’; ²⁴ Ἴνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ἐξουσίαν ἔχει ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας”, εἶπεν ἡ τῶ παραλελυμένω, ¹ “σοὶ λέγω, ἔγειρε, καὶ ἄρας ¹ τὸ κλινιδίον σου, πορεύου εἰς τὸν οἶκόν σου.” ²⁵ Καὶ παραχρῆμα ἀναστὰς ἐνώπιον ἑαυτῶν, ¹ ἄρας ἐφ’ ὃ κατέκειτο, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ δοξάζων τὸν Θεόν. ²⁶ Καὶ ἔκστασις ἔλαβεν ἅπαντας, ¹ καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν, καὶ ἐπλησθησαν φόβου ¹ λέγοντες, ὅτι “εἶδομεν παράδοξα σημερον.”

²⁷ Καὶ μετὰ ταῦτα ἐξῆλθεν, ¹ καὶ ἐθεάσατο τελώνην ὀνόματι Λευὶν, καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, καὶ εἶπεν ¹ αὐτῷ, “Ἀκολούθει μοι.” ²⁸ Καὶ καταλιπὼν πάντα, ἀναστὰς ἠκολούθει ¹ αὐτῷ.

²⁹ Καὶ ἐποίησεν ἡ δοχὴν μεγάλην Λευὶς αὐτῷ ¹ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, καὶ ἦν ὄχλος πολὺς τελωνῶν ¹ καὶ ἄλλων, ¹ οἱ ἦσαν μετ’ αὐτῶν κατακείμενοι. ¹ ³⁰ Καὶ ἐγόγγυζον οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς αὐτῶν ¹ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγοντες, “Διὰ τί μετὰ τῶν τελωνῶν ¹ καὶ ἁμαρτωλῶν ¹ ἐσθίετε ¹ καὶ πίνετε;” ¹ ³¹ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτούς, “Οὐ χρειάν ἔχουσιν οἱ υγιαίνοντες ἰατροῦ, ἀλλὰ οἱ κακῶς ἔχοντες. ³² Οὐκ ἐλήλυθα καλέσαι δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν.”

³³ Οἱ δὲ εἶπαν πρὸς αὐτόν, ¹ “Οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου νηστεύουσιν πυκνὰ, καὶ δεῖσσις ποιοῦνται, ὁμοίως καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων, οἱ δὲ σοὶ ἐσθίουσιν καὶ πίνουσιν.” ³⁴ Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτούς, “Μὴ ¹ δύνασθε τοὺς υἱοὺς ¹ τοῦ νυμφῶνος ἐν ᾧ ὁ νυμφίος μετ’ αὐτῶν ἐστὶν ποιῆσαι ¹ νηστεύειν; ³⁵ Ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι καὶ ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ’ αὐτῶν ὁ νυμφίος, τότε νηστεύουσιν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις.” ³⁶ Ἐλεγεν δὲ καὶ παραβολὴν πρὸς αὐτούς: ὅτι “Οὐδεὶς ἐπίβλημα ἁπὸ ἱματίου καινοῦ σχίσας, ¹ ἐπιβάλλει ἐπὶ ἱμάτιον παλαιόν· εἰ δὲ μή γε καὶ τὸ καινὸν σχίσει, καὶ τῷ παλαιῷ οὐ συμφωνήσει ¹ τὸ ἐπίβλημα τὸ ἀπὸ τοῦ καινοῦ. ¹ ³⁷ Καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκούς παλαιούς· εἰ δὲ μή γε ¹ ῥήξει ¹ ὁ οἶνος ὁ νέος ¹ τοὺς ἀσκούς, καὶ αὐτὸς ἐκχυθήσεται, καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται. ³⁸ Ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς ἀσκούς καινοὺς

Γ - 01 03 | αυτω 02 032 | τω παραλυτικω 04 05 ¹ σοι αι αμαρτιαι σου 02 03 04 | σου αι αμαρτιαι 01 05 032 ¹ ²²Γ αποκριθεις 01 02 03 032 | - 04 05 ¹ ²³σοι 02 03 0312 | - 01 04 05 032 ¹ ²⁴Γ τω παραλελυμενω 02 03 | τω παραλυτικω 01 04 05 032 ¹ Γ αρας 02 03 04 032 | αρων 01 05 ¹ ²⁵αυτων 02 03 04 05 032 | αυτου 01 | παντων 032* ¹ ²⁶Γ και εκστασις ελαβεν απαντας 01 02 03 04 | - 05 032 ¹ Γ και εδοξαζον τον θεον και επλησθησαν φοβου 01 03 04 | και επλησθησαν φοβου και εδοξαζον τον θεον 02 | και επλησθησαν θαμβου 05 | και επλησθησαν φοβου 032 ¹ ²⁷Γ μετα ταυτα εξηλθεν 01 02 04 032 | μετα αυτα εξηλθεν 03 | ελθων παλιν παρα την θαλασσαν τον επακολουθουντα αυτω οχλον εδιδασκεν 05 ¹ Γ ειπεν 02 03 04 032 | λεγει 01 05 ¹ ²⁸Γ ηκολουθει 03 05 032 | ηκολουθησεν 01 02 04 ¹ ²⁹Γ δοχην μεγαλην λευις αυτω 02 03 04 032 | δοχην μεγαλην λευις 01 | λευι δοχην αυτω μεγαλην 05 ¹ Γ και αλλων 02 03 04 05 | - 01 | και αμαρτωλων 032 ¹ Γ οι ησαν μετ αυτων κατακειμενοι 01 02 03 04 032 | οι ησαν μετ αυτου κατακειμενοι 03* | ανακειμενων 05 ¹ ³⁰Γ εγογγυζον οι φαρισαιοι και οι γραμματεις αυτων 03 04 032 | εγογγυζον οι γραμματεις αυτων και οι φαρισαιοι 02 | εγογγυζον οι φαρισαιοι και οι γραμματεις 01 | οι φαρισαιοι και οι γραμματεις εγογγυζον 05 ¹ Γ και αμαρτωλων 01 02 03 032 | - 04 05 | αμαρτωλων 0312 ¹ Γ εσθιετε 02 03 04 | εσθιεται 01 05 032 0312 ¹ Γ και πινετε 01 02 03 | πινετε Ψ4 | και πινεται 04 05 032 | - 0312 ¹ ³¹Γ ο ιησους 01 02 04 05 0312 | ιησους Ψ4 03 | - 032 ¹ ³³Γ - Ψ4 03 032 | δια τι 01 02 04 05 ¹ ³⁴Γ δυνασθε τους υιους 02 03 04 032 | δυνανται οι υιοι 01 05 ¹ Γ αυτων εστιν ποιησαι 02 03 04 032 | αυτων εστιν 01 | εαυτων 05 ¹ ³⁶Γ απο Ψ4 01 03 05 032 | - 02 04 ¹ Γ σχισας Ψ4 01 03 05 032 | - 02 04 ¹ Γ το επιβλημα το απο του καινου Ψ4 01 03 04 032 | το απο του καινου 02 | το απο του καινου επιβλημα 05 ¹ ³⁷Γ ρηξει 01 02 03 05 032 | ρηγνυσι Ψ4 | ρησει 04 ¹ Γ οινος ο νεος Ψ4 03 04 05 032 | νεος οινος 02 | οινος 01 ¹

βλητέον.¹ ¹ ³⁹ Οὐδεις πίων παλαιὸν θέλει νέον· λέγει γάρ, “Ὁ παλαιὸς χρηστὸς ἔστιν.”¹

6 ¹ Ἐγένετο δὲ ἔν σαββάτῳ διαπορευέσθαι αὐτὸν¹ διὰ σπορίμων, ¹ καὶ ἔτιλλον οἱ¹ μαθηταὶ αὐτοῦ, ¹ καὶ ἤσθιον τοὺς στάχους, ψύχοντες ταῖς χερσίν.¹ ² Τινὲς δὲ τῶν Φαρισαίων εἶπον, ¹ “Τί ποιεῖτε ὁ οὐκ ἔξεστιν τοῖς Σάββασιν;” ³ Καὶ ἀποκριθεὶς ἔπρὸς αὐτοὺς εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, ¹ “Οὐδὲ τοῦτο ἀνέγνωτε, ὃ ἐποίησεν Δαυὶδ ὅτε ἐπέινασεν αὐτὸς, καὶ οἱ μετ’ αὐτοῦ ¹ ⁴ ὥς¹ εἰσηλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Ἱεσοῦ, καὶ τοὺς ἄρτους τῆς Προθέσεως ἔλαβων,¹ ἔφαγεν καὶ ἔδωκεν τοῖς μετ’ αὐτοῦ, οὓς οὐκ ἔξεστιν φαγεῖν, εἰ μὴ μόνους τοὺς ἱερεῖς;” ⁵ Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, ¹ ⁶ “Κύριός ἐστιν ἡ τοῦ Σαββάτου ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου.”¹

⁶ Ἐγένετο δὲ¹ ἔν ἑτέρῳ¹ Σαββάτῳ, εἰσελθεῖν αὐτὸν εἰς τὴν συναγωγὴν καὶ διδάσκειν· καὶ ἦν ἄνθρωπος ἐκεῖ,¹ καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἡ δεξιὰ ἦν ξηρά.¹ ⁷ Παρατηροῦντο δὲ αὐτὸν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, εἰ ἔν τῷ Σαββάτῳ θεραπεύσει,¹ ἵνα εὕρωσιν ἡ κατηγορεῖν¹ αὐτοῦ. ⁸ Αὐτὸς δὲ ἤδει τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, ¹ εἶπεν δὲ¹ τῷ ἀνδρὶ¹ τῷ ξηρὰν ἔχοντι τὴν χεῖρα, ¹ “Ἐγειρε, καὶ στήθι εἰς τὸ μέσον.” Καὶ ἀναστὰς, ἔστη. ⁹ Εἶπεν δὲ ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτούς, ¹ ¹⁰ “Ἐπερωτῶ¹ ὑμᾶς, εἰ ἔξεστιν τῷ Σαββάτῳ ἀγαθοποιῆσαι ἢ κακοποιῆσαι, ψυχὴν σῶσαι ἢ ἀπολέσαι;” ¹⁰ Καὶ περιβλεψάμενος ἅπαντας αὐτούς,¹ εἶπεν ἑαυτῷ,¹ ¹¹ “Ἐκτεῖνον τὴν χεῖρά σου.” Ὁ δὲ¹ ἐποίησεν,¹ καὶ ἡ ἀποκατεστάθη¹ ἡ χεὶρ αὐτοῦ. ¹¹ Αὐτοὶ δὲ ἐπλήσθησαν ἀνοίας, καὶ διελάλουν¹ πρὸς ἀλλήλους ὅτι ἂν ποίησαιεν τῷ Ἰησοῦ.¹

¹² Ἐγένετο δὲ ἔν ταῖς ἡμέραις ταύταις, ἐξελεθεῖν αὐτὸν εἰς τὸ ὄρος προσευξασθαι, καὶ ἦν διανυκτερεύων ἐν τῇ προσευχῇ τοῦ Ἱεσοῦ. ¹³ Καὶ ὅτε ἐγένετο ἡμέρα, προσεφώνησεν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ ἐκλεξάμενος ἀπ’ αὐτῶν δώδεκα, οὓς καὶ

³⁸ βλητέον 34 01 02 03 04 | βαλλουσιν 01* 05 | βαλλῆται 032¹ Γ- 34 375^v 01 03 032 | και αμφοτεροι συντηρουνται 02 04 | και αμφοτεροι τηρουνται 05¹ ³⁹ ουδεις πίων παλαιον θελει νεον λεγει γαρ ο παλαιος χρηστος εστιν 34 375^v 03 | και ουδεις πίων παλαιον θελει νεον λεγει γαρ ο παλαιος χρηστος εστιν 01 032 | και ουδεις πίων παλαιον ευθως θελει νεον λεγει γαρ ο παλαιος χρηστοτερος εστιν 02 | και ουδεις πίων παλαιον θελει νεον λεγει γαρ ο παλαιος χρηστοτερος εστιν 04 | - 05¹ ¹ εν σαββατω διαπορευεσθαι αυτον 34 01 03 032 | εν σαββατω δευτεροπρωτω διαπορευεσθαι αυτον 02 | εν σαββατω δευτεροπρωτω πορευεσθαι αυτον 04 | αυτον εν σαββατω δευτεροπρωτω διαπορευεσθαι 05¹ ¹ και ετιλλον οι 34 375^v 01 02 03 04 032 | οι δε 05 | και ετελλον οι 032*¹ ¹ και ησθιον τους σταχους ψυχοντες ταις χερσιν 34 375^v 03 | τους σταχους και ησθιον ψυχοντες ταις χερσιν 02 032 | σταχους και ησθιον ψυχοντες ταις χερσιν 01 | και ησθιον τους σταχους ψυχοντες ταις χερσιν αυτων 04 | τους σταχους και ψυχοντες ταις χερσιν ησθιον 05¹ ² ειπον 34 01 03 04 032 | ειπον αυτοις 02 | ελεγον αυτω ιδε 05¹ ¹ ο ουκ εξεστιν τοις σαββασιν 34 375^v 03 | ο ουκ εξεστιν ποιειν εν τοις σαββασιν 02 04 | ο ουκ εξεστιν ποιειν τοις σαββασιν 01 032 | τοις σαββασιν ο ουκ εξεστιν 05¹ ³ προς αυτους ειπεν ο ιησους 375^v 04 | προς αυτους ειπεν ιησους 34 03 | ο ιησους προς αυτους ειπεν 01 032 | ο ιησους ειπεν προς αυτους 02 | ο ιησους ελεγεν προς αυτους 05¹ Γ- 34 375^v 01 03 05 032 | οντες 02 04¹ ⁴ ως 01 02 04 032 | - 34 375^v 03 05¹ ¹ λαβων 34 03 04 | ελαβεν και 02 | - 01 05 032¹ ⁵ - 34 01 03 032 | οτι 02 05¹ ¹ του σαββατου ο υιος του ανθρωπου 34^v 01 03 032 | ο υιος του ανθρωπου και του σαββατου 02 05¹ ⁶ δε 34 01 03 032 | δε και 02 | και 05¹ ¹ εν ετερω 01 02 03 032 | εν τω ετερω 34 | - 05¹ ¹ ανθρωπος εκει 34 01 03 032 | εκει ανθρωπος 02 | ανθρωπος 05¹ ¹ η χειρ αυτου η δεξια ην ξηρα 01 02 03 032 | η χειρ αυτου η δεξια αυτου ην ξηρα 34 | ξηραν εχων την χειρα 05¹ ⁷ θεραπευσει 34 03 | θεραπευει 01 02 05 032¹ ¹ κατηγορειν 34 01 03 | κατηγοριαν 02 032 | κατηγορησαι 05¹ ⁸ ειπεν δε 34 01 03 032 | και ειπεν 02 | λεγει 05¹ ¹ τω ανδρι 34 01 03 | τω ανθρωπω 02 032 | - 05¹ ⁹ ο ιησους προς αυτους 01 02 05 | ιησους προς αυτους 34 03 | προς αυτους ο ιησους 032¹ ¹ επερωτω 34 01 03 032 | επερωτησω 02 05¹ ¹⁰ παντας αυτους 34 01 02 03 | παντας αυτους 05 | παντας 032¹ ¹ αυτω 34 02 03 | τω ανθρωπω 01 05 032¹ ¹ ο δε 34 01 02 03 | και 05 032¹ ¹ εποιησεν 34 02 03 | εξετεινεν 01 05 032¹ ¹ αποκατεσταθη 34 03 | απεκατεσταθη 02 05 032 | απεκατεστη 01¹ Γ- 34 375^v 01 03 032 | ως η αλλη 02 | ως και η αλλη 05¹ ¹¹ διελαλουν 375 01 02 03 032 | ελαλουν 34 | διελογιζοντο 05¹ ¹ τι αν ποιησαιεν τω ιησου 34 375 03 | τι αν ποιησαιεν τω ιησου 01 032 | λεγοντες τι αν ποιησαιεν τω ιησου 02 | πως απολεσωσιν αυτον 05¹

ἀποστόλους ὠνόμασεν: ¹⁴Σίμωνα ὃν καὶ ὠνόμασεν Πέτρον, καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ Ἰάκωβον, καὶ Ἰωάννην, καὶ Φίλιππον, καὶ Βαρθολομαῖον, ¹⁵καὶ Μαθθαῖον, καὶ Θωμᾶν, ¹⁶καὶ Ἰάκωβον ¹⁷καὶ Ἀλφαίου, καὶ Σίμωνα τὸν καλούμενον Ζηλωτὴν, ¹⁶καὶ Ἰούδαν Ἰακώβου, καὶ Ἰούδαν Ἰσκαριώθ, ὃς ἐγένετο προδότης.

¹⁷Καὶ καταβὰς μετ' αὐτῶν, ἔστη ἐπὶ τόπου πεδινοῦ, καὶ ὄχλος ¹πολὺς ¹μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ πλῆθος πολὺ τοῦ λαοῦ ἀπὸ πάσης τῆς Ἰουδαίας, καὶ Ἱερουσαλήμ, καὶ τῆς παραλίου Τύρου καὶ Σιδῶνος, ¹⁸οἱ ἤλθον ἀκοῦσαι αὐτοῦ καὶ ἰαθῆναι ἀπὸ τῶν νόσων αὐτῶν. Καὶ οἱ ¹ἐνοχλούμενοι ¹ἀπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων ἐθεραπεύοντο. ¹⁹Καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ¹ἐζήτουν ¹ἄπτεσθαι αὐτοῦ, ὅτι δύναμις παρ' αὐτοῦ ἐξήρχετο καὶ ἴατο πάντας.

²⁰Καὶ αὐτὸς ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἔλεγεν, “Μακάριοι οἱ πτωχοί, ὅτι ὑμετέρα ἐστὶν ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ. ²¹Μακάριοι οἱ πεινῶντες νῦν, ὅτι χορτασθήσεσθε. ²²Μακάριοι οἱ κλαίοντες νῦν, ὅτι γελάσετε. ²³Μακάριοι ἐστε ὅταν μισήσωσιν ὑμᾶς οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὅταν ἀφορίσωσιν ὑμᾶς, ¹καὶ ὀνειδίσωσιν, καὶ ἐκβάλωσιν ¹τὸ ὄνομα ὑμῶν ὡς πονηρὸν, ἕνεκα τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου. ²³Χάρητε ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, καὶ σκιρτήσατε, ἰδοὺ γὰρ, ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τῷ οὐρανῷ. Κατὰ ¹τὰ αὐτὰ ¹γὰρ ἐποίουν τοῖς προφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν. ²⁴Πλὴν οὐαὶ ὑμῖν τοῖς πλουσίοις, ὅτι ἀπέχετε τὴν παράκλησιν ὑμῶν. ²⁵Οὐαὶ ὑμῖν, οἱ ἐμπεπλησμένοι ἔσονται, ¹ὅτι πεινάσετε. Οὐαὶ, ¹οἱ γελῶντες νῦν, ὅτι πενήσετε καὶ κλαύσετε. ²⁶Οὐαὶ ¹ὅταν ὑμᾶς καλῶς εἴπωσιν ¹πάντες οἱ ἄνθρωποι, ¹κατὰ ¹τὰ αὐτὰ ¹γὰρ ἐποίουν τοῖς ψευδοπροφήταις ¹οἱ πατέρες αὐτῶν. ¹

²⁷Ἀλλὰ ὑμῖν λέγω τοῖς ἀκούουσιν, ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, καλῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς, ²⁸εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς, προσεύχεσθε περὶ τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς. ²⁹Τῷ τύπτοντί σε ἐπὶ τὴν σιαγόνα, πάρεχε καὶ τὴν ἄλλην, καὶ ἀπὸ τοῦ αἵροντός σου τὸ ἱμάτιον, καὶ τὸν χιτῶνα μὴ κωλύσης. ³⁰Παντὶ ¹αἰτοῦντί σε δίδου, καὶ ἀπὸ τοῦ αἵροντος τὰ σὰ, μὴ ἀπαίτει. ³¹Καὶ καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, ¹ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως.

³²Καὶ εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν; Καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσιν. ³³Καὶ ¹γὰρ ¹ἐὰν ἀγαθοποιῆτε τοὺς ἀγαθοποιούντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν; Καὶ ¹οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν. ³⁴Καὶ ἐὰν ¹δανίσητε ¹παρ' ὧν ἐλπίζετε ¹λαβεῖν, ¹ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν; ¹Καὶ ¹οἱ ἁμαρτωλοὶ ἁμαρτωλοῖς δανίζουσιν, ἵνα ἀπολάβωσιν τὰ ἴσα. ³⁵Πλὴν ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, καὶ ἀγαθοποιεῖτε, καὶ δανίζετε ¹μηδὲν ¹ἀπελπίζοντες καὶ ἔσται ὁ

¹⁵Γ- ρ375^v 02 03 032 | και ρ34 01 | τον επικαλουμενον διδυμον και 05¹ Γ- ρ34 ρ375^v 01 03 032 | τον του 02 05¹

¹⁷Γ πολυς ρ75 01 03 032 | - 02 05¹ Γ ιερουσαλημ και της παραλιου τυρου και σιδωνος ρ75^v 02 03 | ιερουσαλημ και πιραιας και της παραλιου τυρου και σιδωνος 01 | αλλων πολειων 05 | ιερουσαλημ και της πιραιας και της παραλιου τυρου και σιδωνος 032¹ ¹⁸Γ ενοχλουμενοι ρ75 01 02 03 029 | οχλουμενοι 05 032¹ ¹⁹Γ εζητουν ρ75 01 03 029 032 | εζητει 02 05¹ ²¹Γ μακαριοι οι κλαιοντες νυν οτι γελασετε ρ75 01 02 03 029 | - 05 | μακαριοι οι κλαιοντες νυν οτι γελασουσιν 032¹ ²²Γ υμας 01 02 03 029 032 | - ρ75^v 05¹ Γ ονειδισωσιν και εκβαλωσιν ρ75 01 02 03 029 032 | εκβαλωσιν και ονειδισωσιν 05 | και 029*¹ ²³Γ τα αυτα ρ75 03 05 032 | ταυτα 01 02¹ ²⁵Γ νυν ρ75 01 03 029 032 | - 02 05¹ Γ - 01 03 029 032 | υμιν ρ75 02 05¹ ²⁶Γ - ρ75 01 02 03 032 | υμιν 05 032*¹ Γ υμας καλωσ ειπωσιν ρ75 03 | καλωσ υμασ ειπωσιν 032 | καλωσ ειπωσιν υμασ 01 02 | καλωσ υμιν ειπωσιν 05¹ Γ παντες οι ανθρωποι ρ75 02 03 | οι ανθρωποι 05 | οι ανθρωποι παντες 01 | παντες ανθρωποι 032¹ Γ τα αυτα ρ75 01 03 05 032 | ταυτα 01* 02¹ Γ οι πατερες αυτων 01 02 05 032 | - ρ75^v 03¹ ³⁰Γ - ρ75^v 01 03 032 | δε τω 02 05¹ ³¹Γ - ρ345^v ρ75^v 03 | και υμεις 01 02 05 032¹ ³³Γ γαρ ρ75 01 03 | - 02 05 032¹ Γ - ρ345^v ρ75 01 03 032 | γαρ 02 05¹ ³⁴Γ δανισητε ρ75 01 03 032 | δανιζετε 02 05¹ Γ λαβειν ρ75 01 03 032 | απολαβειν 02 05¹ Γ υμιν χαρις εστιν 01 02 | υμιν χαρις ρ345 ρ75 03 | χαρις υμιν εστιν 05 | χαρις εστιν υμιν 032¹ Γ - ρ345 ρ75 01 03 032 | γαρ 02 05¹ ³⁵Γ μηδεν ρ75 02 03 05 | μηδενα 01 032¹

μισθὸς ὑμῶν πολὺς, ^Γ καὶ ἔσεσθε υἱοὶ Ὑψίστου, ὅτι αὐτὸς χρηστός ἐστὶν ἐπὶ τοὺς ἀχαρίστους καὶ πονηροὺς. ³⁶Γίνεσθε οἰκτίρμονες, καθὼς ὁ Πατὴρ ὑμῶν οἰκτίρμων ἐστίν.

³⁷Καὶ μὴ κρίνετε, ^Γ καὶ οὐ¹ μὴ κριθῆτε. Καὶ μὴ ^Γ καταδικάζετε, ^Γ καὶ οὐ¹ μὴ ^Γ καταδικασθῆτε. ¹ Ἀπολύετε, καὶ ἀπολυθήσεσθε. ³⁸Δίδοτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν· μέτρον καλὸν, ^Γ πεπισμένον σεσαλευμένον ^Γ ὑπερεκχυννόμενον, δώσουσιν εἰς τὸν κόλπον ὑμῶν, ^Γ ὧ γὰρ μέτρῳ ^Γ μετρεῖτε, ἀντιμετρηθήσεται ¹ ὑμῖν.”

³⁹Εἶπεν δὲ καὶ παραβολὴν αὐτοῖς: “Μήτι δύναται τυφλὸς τυφλὸν ὀδηγεῖν; Οὐχὶ ἀμφοτέροι εἰς βόθυνον ^Γ πεσοῦνται; ¹ ⁴⁰Οὐκ ἔστιν μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον, ^Γ κατηρτισμένος δὲ πᾶς ἔσται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ. ⁴¹Τί δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ δοκὸν τὴν ἐν τῷ ἰδίῳ ὀφθαλμῷ οὐ κατανοεῖς; ⁴²^Γ Πῶς δύνασαι λέγειν τῷ ἀδελφῷ σου, “Ἀδελφέ, ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου”, αὐτὸς τὴν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου δοκὸν οὐ βλέπων; Ὑποκριτὰ, ἔκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ τότε διαβλέψεις ^Γ τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου ἐκβαλεῖν. ¹

⁴³Οὐ γὰρ ἔστιν δένδρον καλὸν ποιοῦν ^Γ καρπὸν σαπρὸν, ¹ οὐδὲ ^Γ ἄλιον ¹ δένδρον σαπρὸν ποιοῦν καρπὸν καλόν. ⁴⁴Ἐκαστον γὰρ δένδρον ἐκ τοῦ ἰδίου καρποῦ ^Γ γινώσκεται. ¹ Οὐ γὰρ ἐξ ἄκανθῶν συλλέγουσιν σῦκα, οὐδὲ ἐκ βάτου σταφυλὴν τρυγῶσιν. ⁴⁵Ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ ^Γ τῆς καρδίας αὐτοῦ ¹ προφέρει τὸ ἀγαθόν, καὶ ὁ ^Γ πονηρὸς ¹ ἐκ τοῦ πονηροῦ ^Γ προφέρει τὸ πονηρόν. Ἐκ γὰρ περισσεύματος καρδίας ^Γ λαλεῖ τὸ στόμα αὐτοῦ. ¹

⁴⁶Τί δέ με καλεῖτε “Κύριε, Κύριε”, καὶ οὐ ποιεῖτε ἃ λέγω; ⁴⁷Πᾶς ὁ ἐρχόμενος πρὸς με, καὶ ἀκούων μου τῶν λόγων καὶ ποιῶν αὐτούς, ὑποδείξω ὑμῖν τί ἐστὶν ὅμοιος; ⁴⁸Ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδομοῦντι οἰκίαν, ὃς ἔσκαψεν καὶ ἐβάθυνεν καὶ ἔθηκεν θεμέλιον ἐπὶ τὴν πέτραν· πλημμύρης δὲ γενομένης προσέρρηξεν ὁ ποταμὸς τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἴσχυσεν σαλευσαί αὐτήν, ^Γ διὰ τὸ καλῶς οἰκοδομηθῆσαι αὐτήν. ¹ ^Γ ⁴⁹Ὁ δὲ ἀκούσας καὶ μὴ ποιήσας, ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπῳ ^Γ οἰκοδομήσαντι ¹ οἰκίαν ἐπὶ τὴν γῆν χωρὶς θεμελίου, ^Γ ἣ προσέρρηξεν ¹ ὁ ποταμὸς καὶ ^Γ εὐθὺς ¹ ^Γ συνέπεσεν, ¹ καὶ ἐγένετο τὸ ῥήγμα τῆς οἰκίας ἐκείνης μέγα.”

Γ- ϖ345^v ϖ375^v 01* 03 05 032 | εν τοις ουρανοις 01 02¹ ³⁷Γ και ου ϖ345 ϖ375 01 03 04 | ινα 02 05 032¹ ^Γ καταδικαζετε 01 02 04 05 032 | δικαζετε ϖ375 03¹ ^Γ και ου ϖ375 01 02 03 04 032a | ινα 05 032¹ ^Γ καταδικασθητε 01 02 04 05 032 | καταδικασθησεσθε ϖ345 | δικασθητε 03¹ ³⁸Γ πεπισμενον σεσαλευμενον ϖ375 03 | πεπισμενον και σεσαλευμενον 02 04 | πεπισμενον σεσαλευμενον 01 | σεσαλευμενον πεπισμενον 05 032¹ Γ- ϖ345 ϖ375 01 03 05 032 | και 02 04¹ ^Γ ω γαρ μετρω 01 03 05 032 | τω γαρ αυτω μετρω ω 02 04 | τω αυτω μετρω ω ϖ345^v ¹ ^Γ μετρειτε αντιμετρηθησεται ϖ375 03 04 05 032 | μετρεται αντιμετρηθησεται 01 02 | μετρειτε μετρηθησεται 03*¹ ³⁹Γ πεσοονται ϖ375^v 01 02 04 | εμπεσοονται 03 05 032¹ ⁴⁰Γ- ϖ345^v ϖ375 01 03 05 032 | αυτου 02 04¹ ⁴²Γ- ϖ375 01 03 | η 02 04^v 05 032¹ ^Γ το καρφος το εν τω οφθαλμου του αδελφου σου εκβαλειν ϖ375^v 03 032 | εκβαλειν το καρφος το εν τω οφθαλμου του αδελφου σου 01 02 04 | εκβαλειν το καρφος εκ του οφθαλμου του αδελφου σου 05¹ ⁴³Γ καρπον σαπρον ϖ375^v 01 02 03 04 | καρπους σαπρους 05 | καρπον κακον 032¹ ^Γ παλιν ϖ375 01 03 032 | - 02 04 05¹ ⁴⁴Γ γινωσκεται 01 03 04 05 | γινωσκετε ϖ375 02 | γινωσκεται 032¹ ⁴⁵Γ της καρδιας αυτου 02 04 032 | της καρδιας ϖ375 01 03 64399^v | αυτου της καρδιας 05¹ ^Γ πονηρος ϖ375 01 03 05 | πονηρος ανθρωπος 02 04 032¹ Γ- ϖ375 01 03 05 032 | θησαυρου της καρδιας αυτου 02 04¹ ^Γ λαλει το στομα του ϖ345^v ϖ375^v 02 03 032 | το στομα αυτου λαλει 01 | το στομα λαλει 04 | καλει το στομα αυτου 05¹ ⁴⁸Γ δια το καλωσ οικοδομηθησαι αυτην 01 03 032 | - ϖ345^v 02 04 05 | δια το καλωσ ωκοδομηθησαι αυτην ϖ375^v | τε το καλωσ οικοδομηθησαι αυτην 032*¹ Γ- ϖ345^v ϖ375^v 01 03 032 | τεθεμελιωτω γαρ επι την πετραν 02 04 05¹ ⁴⁹Γ οικοδομησαντι ϖ375 01 02 03 05 | οικοδομουντι 04 032¹ ^Γ η προσερρηξεν ϖ375 01 02 03 04 | συνερρηξεν 05 | και προσερρηξεν 032¹ ^Γ ευθυς ϖ345 ϖ375 01 03 04^v | ευθεωσ 02 032 | - 05¹ ^Γ συνεπεσεν ϖ345 ϖ375 01 03 05 | επεσεν 02 04 032¹

7¹ Ἐπειδὴ¹ ἔπληρωσεν πάντα¹ τὰ ῥήματα αὐτοῦ εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ λαοῦ, εἰσῆλθεν εἰς Καφαρναοῦμ. ²Ἐκατοντάρχου δέ τινος¹ Ἰσραήλ¹ κακῶς ἔχων, ἤμελλεν τελευτᾶν, ὃς ἦν αὐτῷ ἔντιμος. ³Ἀκούσας δὲ περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἀπέστειλεν¹ πρὸς αὐτὸν¹ πρεσβυτέρους τῶν Ἰουδαίων, ἐρωτῶν αὐτὸν ὅπως ἐλθὼν διασώσῃ τὸν δοῦλον αὐτοῦ. ⁴Οἱ δὲ παραγενόμενοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν, παρεκάλουν¹ αὐτὸν σπουδαίως λέγοντες ἵνα ὅτι “Ἀξίος ἐστὶν ὧ παρέξῃ τοῦτο, ἵνα ἀγαπᾶ γὰρ τὸ ἔθνος ἡμῶν, καὶ τὴν συναγωγὴν αὐτὸς ἠγάπησεν ἡμῖν.” ⁶Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπορεύετο σὺν αὐτοῖς. Ἦδη δὲ αὐτοῦ οὐ μακρὰν ἀπέχοντος¹ ἄπο¹ τῆς οἰκίας, ἔπεμψεν¹ ὁ ἑκατόνταρχος φίλους λέγων αὐτῷ, ¹ “Κύριε, μὴ σκύλλου, οὐ γὰρ ἰκανὸς εἰμι ἵνα ὑπὸ τὴν στέγην μου εἰσέλθῃς. ⁷διὸ οὐδὲ ἑμαυτὸν ἤξίωσα πρὸς σὲ ἐλθεῖν· ἀλλὰ εἶπέ λόγῳ, καὶ ἰαθήτω¹ ὁ παῖς μου. ⁸καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν τασσόμενος, ἔχων ὑπ’ ἑμαυτὸν στρατιώτας, καὶ λέγω τούτῳ, ‘Πορεύθητι’, καὶ πορεύεται, καὶ ἄλλῳ, ‘Ἐρχοῦ’, καὶ ἔρχεται, καὶ τῷ δούλῳ μου, ‘Ποίησον τοῦτο’, καὶ ποιεῖ.” ⁹Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς, ἐθαύμασεν αὐτόν,¹ καὶ στραφεὶς ἔειπεν αὐτῷ ὁχλῶ εἶπεν, ¹ “Λέγω ὑμῖν, οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν εὑρόν.” ¹⁰καὶ ὑποστρέψαντες εἰς τὸν οἶκον οἱ πεμφθέντες,¹ εὑρόν τὸν δοῦλον ὑγιαίνοντα.

¹¹καὶ ἐγένετο ἐν¹ τῷ¹ ἐξῆς, ἔπορεύθη¹ εἰς πόλιν καλουμένην Ναΐν, καὶ συνεπορεύοντο αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ¹ καὶ ὄχλος πολὺς. ¹²Ὡς δὲ ἤγγισεν¹ τῇ πύλῃ τῆς πόλεως, καὶ ἰδοὺ ἐξεκομίζετο τεθνηκῶς μονογενῆς υἱὸς τῆ μητρὶ αὐτοῦ, καὶ αὐτὴ ἦν¹ χήρα, καὶ ὄχλος τῆς πόλεως ἰκανὸς ἦν σὺν¹ αὐτῇ. ¹³καὶ ἰδὼν αὐτήν, ὁ κύριος¹ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ’ αὐτήν, καὶ εἶπεν αὐτῇ, “Μὴ κλαῖε.” ¹⁴καὶ προσελθὼν, ἤψατο τῆς σοροῦ, οἱ δὲ βαστάζοντες ἔστησαν, καὶ εἶπεν, “Νεανίσκε, σοὶ λέγω, ‘Ἐγέρθητι!’” ¹⁵καὶ ἀνεκάθισεν ὁ νεκρὸς καὶ ἤρξατο λαλεῖν, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν τῇ μητρὶ αὐτοῦ. ¹⁶Ἐλαβεν δὲ φόβος πάντας, καὶ ἐδόξαζον τὸν θεὸν λέγοντες, ὅτι “Προφήτης μέγας ἠγέρθη¹ ἐν ἡμῖν!” καὶ, ὅτι “Ἐπεσκέψατο ὁ θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ!” ¹⁷καὶ ἐξῆλθεν ὁ λόγος οὗτος ἐν ὅλῃ τῇ Ἰουδαίᾳ περὶ αὐτοῦ, καὶ ἦν¹ πάσης τῆ περιχώρῳ.

¹⁸καὶ ἀπηγγείλαν Ἰωάννη οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ πάντων τούτων. καὶ¹ προσκαλεσάμενος δύο τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ὁ Ἰωάννης ¹⁹ἔπεμψεν πρὸς τὸν Ἰησοῦν λέγων,¹ “Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος ἢ ἕτερον προσδοκῶμεν;” ²⁰Παραγενόμενοι δὲ

¹Ἐπειδὴ 7:45 7:5 2 03 04 032 | ἐπει δὲ 01 | καὶ ἐγένετο ὅτε 05¹ ἔπληρωσεν πάντα 7:75 02 03 04 032 | ἐπληρωσεν 01 | ἐτελεσεν ταῦτα 05¹ ²δοῦλος 7:75 01 02 03 04 032 | δούλου 7:45 | τις 05¹ ³πρὸς αὐτὸν 7:75 01 02 03 04 032 | - 7:45^v 05¹ ⁴παρεκάλουν 03 04 032 | ἠρωτων 01 05 | παρεκάλεσαν 02¹ ⁵7:45^v 01 03 05 032 | αὐτῷ 02 04¹ ⁶οικοδομήσεν 7:75 01 02 03 | οικοδομήσεν 04 05 | ἐποίησεν 032¹ ⁶αὐτοῦ οὐ μακρὰν ἀπέχοντος 7:45^v 7:75 01 02 03 04 | οὐ μακρὰν ἀπέχοντος αὐτοῦ 05 | αὐτοῦ οὐ μακρὰν ἀπέχοντος 032¹ ⁷ἀπο 7:75^v 02 03 04 032 | - 01 05¹ ⁷7:45^v 7:75 01* 03 | πρὸς αὐτὸν 01 05 | ἐπ’ αὐτὸν 02 | πρὸς αὐτοὺς 032¹ ⁸λέγων αὐτῷ 02 03 04 05 032 | αὐτῷ λέγων 7:75 | λέγων 01⁷ ⁹ιαθήτω 7:75 03 | ιαθήσεται 01 02 04 05 032¹ ⁹αὐτὸν 7:75 01 02 03 04 032 | - 05 0312¹ ¹⁰τῷ ὁχλῳ εἶπεν αὐτῷ ὁχλῶ εἶπεν 7:75^v 01 02 03 04 | εἶπεν τῷ ἀκολουθοῦντι ὁχλῷ 05 0312 | τῷ ὁχλῳ εἶπεν 032¹ ¹⁰εἰς τὸν οἶκον οἱ πεμφθέντες 01 03 032 | οἱ πεμφθέντες εἰς τὸν οἶκον 02 04 | εἰς οἶκον οἱ πεμφθέντες 05¹ ¹¹δοῦλον 7:75 01 03 032 | ἀσθενούντα δούλου 02 04 | ἀσθενούντα 05¹ ¹¹ἐγένετο ἐν 7:75 01 02 03 04 | - 05 | ἐγένετο 032¹ ¹¹τῷ 7:75 02 03 | τῇ 01 04 05 032¹ ¹¹ἐπορεύθη 7:75 01 03 032 | ἐπορεύετο 02 04 05¹ ¹¹7:75 01 03 05 032 | ἰκανοὶ 02 04¹ ¹²ἠγγισεν 01 02 03 04 | ἠγγίζεν 05 032¹ ¹²καὶ αὐτὴ ἦν 7:75 01 03 04 | καὶ αὐτὴ 02 032 | - 05¹ ¹³ἰκανὸς ἦν σὺν 7:75^v 01 03 032 | ἰκανὸς σὺν 02 04 | συνεληλυθει 05¹ ¹³κύριος 7:75 01 02 03 04 | ἰησοῦς 05 032¹ ¹⁴ἠγέρθη 7:75 01 02 03 04 | ἐγηγερταὶ 032 | ἐξηγερθη 05¹ ¹⁴7:75 01 03 032 | ἐν 02 05 0312¹ ¹⁴καὶ ἀπηγγείλαν ἰωάννη οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ πάντων τούτων καὶ 7:75 01 02 03 0312 | ἐν οἷς καὶ μετρί ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ οὐ καὶ 05 | καὶ ἀπηγγείλαν ἰωάννη οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ πάντων τούτων καὶ 032¹ ¹⁹ἔπεμψεν πρὸς τὸν ἰησοῦν λέγων 01 02 032 | ἐπεμψεν πρὸς τὸν κύριον λέγων 03 | λέγει πορευθέντες 05¹

Ἐπὶ αὐτὸν, οἱ ἄνδρες¹ εἶπαν, “Ἰωάννης ὁ Βαπτιστῆς ἄπεστείλεν¹ ἡμᾶς πρὸς σὲ λέγων, “Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν;”²¹ Ἐν ἑκείνῃ τῇ ὥρᾳ, ἐθεράπευσεν πολλοὺς ἀπὸ νόσων, καὶ μαστίγων, καὶ ἰσχυρῶν πονηρῶν¹ καὶ τυφλοῖς πολλοῖς ἐχαρίσατο βλέπειν.²² Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, “Πορευθέντες, ἀπαγγείλατε Ἰωάννῃ ἃ εἶδετε¹ καὶ ἠκούσατε: Ἐτυφλοὶ ἀναβλέπουσιν, χωλοὶ περιπατοῦσιν, λεπροὶ καθαρίζονται, καὶ κωφοὶ ἀκούουσιν, νεκροὶ ἐγείρονται, ἔπτωχοι εὐαγγελίζονται.”²³ Καὶ μακάριός ἐστιν ὁς ἐὰν μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί.”

²⁴ Ἀπελθόντων δὲ τῶν ἀγγέλων Ἰωάννου, ἤρξατο λέγειν ἑπὶ τοὺς ὄχλους περὶ Ἰωάννου,¹ “Τί ἐξήλαθε εἰς τὴν ἔρημον θεάσασθαι; Κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον;²⁵ Ἄλλὰ τί ἐξήλαθε ἰδεῖν; Ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἱματίοις ἡμφιεσμένον; Ἰδοὺ, οἱ ἐν ἱματισμῷ ἐνδόξῳ καὶ τρυφῇ ὑπάρχοντες ἐν τοῖς βασιλείοις εἰσίν.²⁶ Ἄλλὰ τί ἐξήλαθε¹ ἰδεῖν; Προφήτην; Ναί, λέγω ὑμῖν, καὶ περισσώτερον προφήτου.²⁷ Οὗτός ἐστιν περὶ οὗ γέγραπται, “Ἰδοὺ, ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου ἔμπροσθέν σου.”²⁸ Λέγω ἡμῖν, Ἐμείζων ἐν γεννητοῖς γυναικῶν Ἰωάννου οὐδεὶς ἐστίν· ὁ δὲ μικρότερος ἐν τῇ Βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ μεζῶν αὐτοῦ ἐστίν.”²⁹ (Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀκούσας καὶ οἱ τελῶναι, ἐδικαίωσαν τὸν Θεόν, βαπτισθέντες τὸ βάπτισμα Ἰωάννου·³⁰ οἱ δὲ Φαρισαῖοι καὶ οἱ νομικοὶ, τὴν βουλήν τοῦ Θεοῦ ἠθέτησαν ἑἰς ἑαυτούς,¹ μὴ βαπτισθέντες ὑπ’ αὐτοῦ.)³¹ “Τίνι οὖν ὁμοίωσιν τοὺς ἀνθρώπους τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ τίνι εἰσίν ὅμοιοι;³² Ὅμοιοί εἰσιν παιδίοις τοῖς ἐν ἀγορᾷ καθημένοις, καὶ προσφωνοῦσιν ἀλλήλοις, Ἐλέγει,¹ Ἐβλάστησα ὑμῖν καὶ οὐκ ὠρῆσασθε· ἔθρηνησαμεν καὶ οὐκ ἐκλαύσατε.”³³ Ἐλήλυθεν γὰρ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστῆς, μὴ ἐσθίων ἄρτον¹ μήτε πίνων οἶνον,¹ καὶ λέγετε,¹ Ἐδαίμονιον ἔχει.³⁴ Ἐλήλυθεν ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου, ἐσθίων καὶ πίνων, καὶ λέγετε,¹ Ἰδοὺ, ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, φίλος τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν.”³⁵ Καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ πάντων τῶν τέκνων αὐτῆς.”¹

³⁶ Ἡρώτα δὲ τις αὐτὸν τῶν Φαρισαίων ἵνα φάγη μετ’ αὐτοῦ· καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Φαρισαίου, ἑκατέκλιθη.¹ ³⁷ Καὶ ἰδοὺ γυνὴ ἥτις ἦν ἐν τῇ πόλει ἁμαρτωλός, καὶ ἐπιγνοῦσα ὅτι κατὰκειται ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Φαρισαίου, κομίσασα ἀλάβαστρον μύρου,³⁸ καὶ στᾶσα ὀπίσω παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ κλαίουσα, ἑτοῖς δάκρυσιν ἤρξατο βρέχειν τοὺς πόδας αὐτοῦ,¹ καὶ ταῖς θριξίν τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ἐξέμασσεν, καὶ κατεφίλει τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ἤλειπεν τῷ μύρῳ.³⁹ Ἰδὼν δὲ ὁ Φαρισαῖος, ὁ καλέσας αὐτὸν, εἶπεν

²⁰προς αυτον οι ανδρες 375^v 02 03 032 | προς αυτον 01* | οι ανδρες προς αυτον 01 05¹ | απεστειλεν 375 01 03 032 | απεσταλκεν 02 05¹ | 21| εκεινη 375 01 03 032 | αυτη δε 02 05¹ | πνευματων πονηρων 02 03 032 | πνευματων ακαθαρτων 01 | πονηρων πνευματων 05¹ | 22| απαγγειλατε 375 01 02 03 | ειπατε 05 032¹ | ειδετε 375 01 03 032 | ειδατε 02 | ειδον υμων οι οφθαλμοι 05¹ | ηκουσατε 375 01 03 032 | ηκουσατε οτι 02 | α ηκουσαν υμων τα ωτα οτι 05¹ | 24| προς τους οχλους περι ιωαννου 02 03 032 | τοις οχλοις περι ιωαννου 01 | προς του οχλου περι ιωαννου 375 | περι ιωαννου τοις οχλοις 05¹ | 26| εξηληθατε 375 01 03 05 | εξεληλυθατε 02 032¹ | 28| - 375 01 03 | γαρ 02 | δε 05 032¹ | μειζων εν γεννητοις γυναικων ιωαννου ουδεις εστιν 375 01 03 | μειζων εν γεννητοις γυναικων προφητης ιωαννου του βαπτιστου ουδεις εστιν 02 | μειζων εν γεννηται γυναικων ιωαννου ουδεις εστιν 01* | οτι 05 | οτι μειζων εν γεννητοις γυναικων ιωαννου ουδεις εστιν 032¹ | 30| εις εαυτους 02 03 032 | - 01 05 | εις αυτους 032*¹ | 32| α λεγει 01 03 | και λεγουσιν 02 | λεγοντες 05 | λεγοντα 032¹ | 33| εσθιων αρτον 01 032 | εσθων αρτον 03 | αρτον εσθιων 02 | εσθων 05¹ | πινων οινον 01 03 032 | οινον πινων 02 | πινων 05¹ | λεγετε 02 03 05 | λεγεται 01 032¹ | 34| λεγετε 02 03 05 | λεγεται 382 01 032¹ | 35| παντων των τεκνων αυτης 03 032 | των τεκνων αυτης παντων 02 | παντων των εργαων αυτης 01 | των τεκνων αυτης 05¹ | 36| κατεκλιθη 03 05 | ανεκλιθη 02 032 | κατεκειτο 01¹ | 37| ητις ην εν τη πολει 375^v 01 03 | εν τη πολει ητις ην 02 | εν τη πολει 05 | τις ην εν τη πολει 032¹ | 38| τοις δακρυσιν ηρξατο βρεχειν τους ποδας αυτου 01 03 032 | ηρξατο βρεχειν τους ποδας αυτου τοις δακρυσιν 02 | τοις δακρυσιν εβρεξε τους ποδας αυτου 05¹

ἐν ἑαυτῷ ἰλέγων, ¹ “Οὗτος εἶ ἦν προφήτης, ἐγίνωσκεν ἂν τίς καὶ ποταπὴ ἢ γυνὴ, ἣτις ἄπτεται αὐτοῦ, ὅτι ἁμαρτωλὸς ἐστίν.” ⁴⁰Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ὡησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτόν, “Σίμων, ἔχω σοί τι εἰπεῖν.” Ὁ δὲ, ἰ “Διδάσκαλε, εἶπέ”, φησίν. ⁴¹ “Δύο χρεοφειλέται ἦσαν δανιστῆτινι: ὁ εἷς ὥφειλεν δηνάρια πεντακόσια, ὁ δὲ ἕτερος πεντήκοντα. ⁴²Μὴ ἐχόντων ἰδέῃ αὐτῶν ἀποδοῦναι, ἀμφοτέροις ἐχαρίσατο. Τίς οὖν αὐτῶν, ἰ πλεῖον ἀγαπήσει αὐτόν;” ⁴³ Ἀποκριθεὶς ἰδέῃ Σίμων εἶπεν, “Υπολαμβάνω ὅτι ὧ τὸ πλεῖον ἐχαρίσατο.” Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, “Ὅρθῶς ἔκρινας.” ⁴⁴Καὶ στραφεὶς πρὸς τὴν γυναῖκα, τῷ Σίμωνι ἔφη, “Βλέπεις ταύτην τὴν γυναῖκα; Εἰσηλθόν σου εἰς τὴν οἰκίαν, ὕδωρ ἰ μοι ἐπὶ πόδας ἰ οὐκ ἔδωκας αὕτη δὲ τοῖς δάκρυσιν ἔβρεξέν μου τοὺς πόδας, καὶ ταῖς θριξίν αὐτῆς ἐξέμαξεν. ⁴⁵ Φίλημά μοι οὐκ ἔδωκας αὕτη δὲ ἀφ’ ἧς εἰσηλθόν, οὐ ἰ διέλιπεν ἰ καταφιλοῦσά μου τοὺς πόδας. ⁴⁶ ἰ Ελαίω ἰ τὴν κεφαλὴν μου οὐκ ἦλειψας αὕτη δὲ μύρω ἦλειπεν ἰ τοὺς πόδας μου. ἰ ⁴⁷ Ὁὐ χάριν, λέγω σοι, ἰ ἀφέωνται ἰ αἱ ἁμαρτίαι αὐτῆς ἰ αἱ πολλάι, ὅτι ἠγάπησεν πολὺ ὧ δὲ ὀλίγον ἀφίεται, ὀλίγον ἀγαπᾷ.” ⁴⁸ Εἶπεν δὲ αὐτῇ, ἰ “Ἀφέωνται ἰ σου αἱ ἁμαρτίαι.” ⁴⁹ Καὶ ἦρξαντο οἱ συνανακείμενοι λέγειν ἐν ἑαυτοῖς, “Τίς οὗτός ἐστιν ὃς καὶ ἁμαρτίας ἀφήσιν;” ⁵⁰ Εἶπεν δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα, “Ἡ πίστις σου σέσωκέν σε πορεύου εἰς εἰρήνην.”

8 ¹Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ καθεξῆς, καὶ αὐτὸς διώδευεν κατὰ πόλιν καὶ κώμην, κηρύσσων καὶ εὐαγγελιζόμενος τὴν Βασιλείαν τοῦ ὁ Θεοῦ, καὶ οἱ δώδεκα σὺν αὐτῷ, ²καὶ γυναϊκές τινες αἱ ἦσαν τεθεραπευμέναι ἀπὸ πνευμάτων πονηρῶν καὶ ἀσθενειῶν: Μαρία ἡ καλουμένη Μαγδαληνὴ, ἀφ’ ἧς δαιμόνια ἐπτὰ ἐξεληλύθει, ³καὶ Ἰωάννα γυνὴ Χουζᾶ ἐπιτρόπου Ἡρώδου, καὶ Σουσάννα, καὶ ἕτεραι πολλάι, αἵτινες διηκόνουν ἰ αὐτοῖς ἰ ἐκ τῶν ὑπαρχόντων ἰ αὐταῖς. ¹

⁴Συνιόντος δὲ ὄχλου πολλοῦ καὶ τῶν κατὰ πόλιν ἐπιπορευομένων πρὸς αὐτόν, εἶπεν διὰ παραβολῆς: ⁵ “Ἐξῆλθεν ὁ σπεῖρων ἰ τοῦ σπεύραι ἰ τὸν σπόρον αὐτοῦ. Καὶ ἐν τῷ σπεύρειν αὐτόν, ὁ μὲν ἔπεσεν παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ κατεπατήθη καὶ τὰ πετεινὰ ἰ τοῦ οὐρανοῦ ἰ κατέφαγεν ἰ αὐτό. ⁶ Καὶ ἕτερον ἰ κατέπεσεν ἰ ἐπὶ τὴν πέτραν, καὶ φυὲν ἐξηράνθη διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἰκμάδα. ⁷ Καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐν μέσῳ τῶν ἀκανθῶν, καὶ συμφυεῖσαι αἱ ἄκανθαὶ ἀπέπνιξαν αὐτό. ⁸ Καὶ ἕτερον ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν, καὶ φυὲν ἐποίησεν καρπὸν ἑκατονταπλασίονα.” Ταῦτα λέγων, ἐφώνει, “Ὁ ἔχων ὦτα ἀκούει, ἀκούετω.”

³⁹ ἰ λέγων ἰ 375 01 02 03 | - 05 032 ⁴⁰ ἰ διδασκαλε εἶπε φησιν 01 03 | εφη διδασκαλε εἶπε 02 | εφη διδασκαλε εἶπον 05 | διδασκαλε φησιν εἶπε 032 ⁴² ἰ δε 01 02 032 | - 375^v 03 05 ¹ ἰ πλεῖον ἀγαπήσει αὐτον 01 03 | ἐπι πλεῖον αὐτον ἀγαπήσει 02 | αὐτον πλεον ἀγαπήσει 05 | πλεον ἀγαπήσει αὐτον 032 ⁴³ ἰ δε 01 | - 375^v 03 | δε ο 02 | ο 05 | ο δε 032 ⁴⁴ ἰ μοι ἐπι ποδας 03 | ἐπι τοὺς ποδας μου 02 | μου ἐπι τοὺς ποδας 01 | ἐπι ποδας μοι 05 | ὑπο ποδας μοι 032 ⁴⁵ ἰ διέλιπεν 03 05 | διέλειπεν 01 02 032 ⁴⁶ ἰ ελαίω 01 02 03 | ελεω 05 032 ¹ ἰ τοὺς ποδας μου 02 03 | μου τοὺς ποδας 01 | - 05 032 ⁴⁷ ἰ ἀφεωνται 02 03 05 | ἀφρονται 01 | αφιενται 032 ¹ ἰ αμαρτιαι αὐτης 375^v 03 | αὐτης αἱ αμαρτιαι 01 02 032 | αὐτη 05 ¹ ἰ αἱ πολλαι οτι ἠγαπησεν πολυ ω δε ολιγον αφιεται ολιγον αγαπα 375^v 01 02 032 | αἱ πολλαι οτι ἠγαπησεν πολυ ω δε ολιγον αφιεται και ολιγον αγαπα 03 | πολλα 05 ¹ ⁴⁸ ἰ αφρωνται 02 03 05 | αφρονται 01 | αφιενται 032 ³ ἰ αυτοις 03 05 032 | αυτω 01 02 ¹ ἰ αυταις 01 02 03 032 | αυτων 01* 05 ¹ ⁵ ἰ του σπειραι 375^v 01 02 03 | - 02* | σπειραι 05 032 ¹ ἰ του ουρανου 375 01 02 03 | - 05 032 ¹ ἰ αυτο 01 02 05 032 | αυτα 375 03 ¹ ἰ κατεπεσεν 375 03 | επεσεν 01 02 05 032 ¹

⁹Ἐπηρεώτων δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ ἑαυτοῦ, ¹ “Τίς ἑαυτὴ εἶη ἢ παραβολή;” ¹⁰Ὁ δὲ εἶπεν, “Ὑμῖν δέδοται ἑγνῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ Ἱεοῦ, ¹ τοῖς δὲ λοιποῖς ἐν παραβολαῖς, ἵνα ἄβλεποντες μὴ ἑβλέπωσιν, ¹ καὶ ἀκούοντες μὴ συνιῶσιν”.

¹¹Ἔστιν δὲ αὐτὴ ἢ παραβολή: ὁ σπόρος ἐστὶν ὁ λόγος τοῦ Ἱεοῦ. ¹²Οἱ δὲ παρὰ τὴν ὁδὸν εἰσιν οἱ ἑἀκούσαντες, εἶτα ¹ ἔρχεται ὁ διάβολος καὶ αἶρει τὸν λόγον ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῶν, ἵνα μὴ πιστεύσαντες σωθῶσιν. ¹³Οἱ δὲ ἐπὶ τῆς πέτρας, οἱ ὅταν ἀκούσωσιν μετὰ χαρᾶς δέχονται τὸν λόγον, καὶ ἑοῦτοι ¹ ῥίζαν οὐκ ἔχουσιν, οἱ πρὸς καιρὸν πιστεύουσιν, καὶ ἐν καιρῷ πειρασμοῦ ἀφίστανται. ¹⁴Τὸ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας πεσόν, οῦτοῖ εἰσιν οἱ ἀκούσαντες, καὶ ὑπὸ μεριμνῶν, καὶ πλοῦτου, καὶ ἡδονῶν τοῦ βίου, πορευόμενοι συμπνίγονται καὶ οὐ τελεσφοροῦσιν. ¹⁵Τὸ δὲ ἐν τῇ καλῇ γῆ, οῦτοῖ εἰσιν οἵτινες ἐν καρδίᾳ καλῇ καὶ ἀγαθῇ, ἀκούσαντες τὸν λόγον κατέχουσιν, καὶ καρποφοροῦσιν ἐν ὑπομονῇ.

¹⁶Οὐδεὶς δὲ λύχνον ἄψας, καλύπτει αὐτὸν σκευεὶ ἢ ὑποκάτω κλίνης τίθησιν, ἀλλ’ ἐπὶ ἑλυχνίας ¹ τίθησιν, ¹ ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι βλέπωσιν τὸ φῶς. ¹⁷Οὐ γάρ ἐστιν κρυπτόν ὁ οὐ φανερόν γενήσεται, οὐδὲ ἀπόκρυφον ὁ οὐ μὴ γνωσθῇ ¹ καὶ εἰς φανερόν ἔλθῃ. ¹⁸Βλέπετε οὖν πῶς ἀκούετε· ὅς ἑὰν γάρ ¹ ἔχη, δοθήσεται αὐτῷ, καὶ ὅς ἑὰν μὴ ἔχη, καὶ ὁ δοκεῖ ἔχειν ἀρθήσεται ἀπ’ αὐτοῦ.”

¹⁹Παρεγένετο δὲ πρὸς αὐτὸν ἢ μήτηρ ¹ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἡδύναντο συντυχεῖν αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον. ²⁰Ἀπηγγέλη δὲ αὐτῷ, ¹ “Ἡ μήτηρ ἑσου ¹ καὶ οἱ ἀδελφοὶ σου, ἐστήκασιν ἔξω ἰδεῖν ἑθέλοντές σε.” ²¹Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν ἑπρὸς ¹ ἑαυτοῦς, ¹ “Μήτηρ μου καὶ ἀδελφοὶ μου, οῦτοῖ εἰσιν οἱ τὸν λόγον τοῦ Ἱεοῦ ἀκούοντες καὶ ποιοῦντες.”

²²Ἐγένετο δὲ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, ἑκαὶ αὐτὸς ἐνεβῆ ¹ εἰς πλοῖον καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοῦς, “Διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν τῆς λίμνης”. Καὶ ἀνήχθησαν. ²³Πλεόντων δὲ αὐτῶν, ἀφύπνωσεν. Καὶ κατέβη λαίλαψ ἑἀνέμου εἰς τὴν λίμνην, ¹ καὶ συνεπληροῦντο καὶ ἐκινδύνεον. ²⁴Προσελθόντες δὲ, διήγειραν αὐτὸν λέγοντες, ἑ“Ἐπιστάτα, ἑΠιστάτα, ¹ ἀπολλύμεθα!” Ὁ δὲ ἑδιεγερθεὶς, ¹ ἐπέτιμησεν τῷ ἀνέμῳ, καὶ τῷ κλύδωνι, τοῦ ὕδατος, καὶ ἑἐπαύσαντο ¹ καὶ ἐγένετο γαλήνη. ²⁵Ἐἶπεν δὲ αὐτοῖς, “Ποῦ ἢ πίστις ὕμων;” Φοβηθέντες δὲ, ἐθαύμασαν λέγοντες πρὸς ἀλλήλους, “Τίς ἄρα οὗτός ἐστιν, ὅτι καὶ τοῖς ἀνέμοις ἐπιτάσσει καὶ τῷ ὕδατι;” ¹ καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ;” ¹

⁹αυτου ϖ75 01 03 | αυτου λεγοντες 02 | αυτου το 05 | - 032 ¹αυτη ειη η παραβολη ϖ75 01 032 | ειη η παραβολη αυτη 02 05 | αυτη ειη παραβολη 03 ¹ ¹⁰γνωναι τα μυστηρια της βασιλειας του θεου ϖ75 01 02 03 | γνωναι τας μυστηρια της βασιλειας του θεου 01* | τα μυστηρια της βασιλειας του θεου γνωναι 05 | γνωναι τα μυστηρια του θεου 032 ¹ βλεπωσιν ϖ75 01 02 03 | ιδωσιν 05 032 ¹ ¹²ακουσαντες ειτα ϖ75 01 03 | ακουοντες ειτα 02 032 | ακολουθουντες αν 05 ¹ ¹³οιτοι ϖ75 01 02 032 | αυτοι 03 | - 05 ¹ ¹⁶ελυχνιας ϖ75 02 03 032 | την λυχνιαν 01 05 ¹ ¹τιθησιν ϖ75 01 03 | επιτιθησιν 02 032 | τιθει 05 ¹ ¹ινα οι εισπορευομενοι βλεπωσιν το φως 01 02 05 032 | - ϖ75 03 ¹ ¹⁷ο ου μη γνωσθη ϖ75 01 03 | ο ου γνωσθησεται 02 032 | αλλα ινα γνωσθη 05 ¹ ¹⁸αν γαρ 01 03 | γαρ εαν 02 | γαρ αν 05 | γαρ ϖ75 032 ¹ ¹⁹- ϖ75 02 03 032 | αυτου 01 05 ¹ ²⁰- ϖ75 02 03 032 | οτι 01 05 ¹ ¹σου 02 03 05 032 | - ϖ75 01 ¹ ¹θελοντες σε ϖ75 03 | σε θελοντες 01 02 032 | ζητουντες σε 05 ¹ ²¹προς ϖ75 01 02 03 032 | - 05 032* ¹ ¹αυτους 01 02 03 032 | αυτον ϖ75 | αυτοις η 05 ¹ ²²και αυτος ενεβη 01 02 03 032 | και ανεβη ϖ75 | ενεβη 01* | αναβηναι αυτον 05 ¹ ²³ανεμου εις την λιμνην 01 02 032 | εις την λιμνην ανεμου ϖ75 03 | ανεμου πολλη εις την λιμνην 05 ¹ ²⁴επιστατα επιστατα ϖ75 01 02 03 | κυριε κυριε 05 | επιστατα 032 ¹ ¹διεγερθεις ϖ75 01 03 | εγερθεις 02 05 032 ¹ ¹επαυσαντο ϖ75 02 03 05 | επαυσατο 01 032 ¹ ²⁵και υπακουουσιν αυτω 01 02 05 032 | - ϖ75 03 ¹

²⁶Γ Καὶ κατέπλευσαν¹ εἰς τὴν χώραν τῶν Γερασηνῶν,¹ ἥτις ἐστὶν ἀντιπέρα τῆς Γαλιλαίας, ²⁷Ἐξεληθόντι δὲ αὐτῶ ἐπὶ τὴν γῆν, ὑπήντησεν Ἦ ἄνῆρ τις¹ ἐκ τῆς πόλεως Ἐχων¹ δαιμόνια, Ἦ καὶ χρόνῳ ἰκανῶ¹ Ἦ οὐκ ἐνεδύσατο ἰμάτιον,¹ καὶ ἐν οἰκίᾳ οὐκ ἔμενεν, ἀλλ' ἐν τοῖς μνήμασιν. ²⁸Ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν, ἀνακράξας προσέπεσεν αὐτῶ, καὶ φωνῆ μεγάλη εἶπεν, “Τί ἐμοὶ καὶ σοί, Ἦ Ἰησοῦ, Ἦ γιῆ τοῦ Ἰεσοῦ τοῦ Ἰψίστου; Δέομαί σου, μὴ με βασανίσῃς!” ²⁹Παρήγγειλεν¹ γὰρ τῶ πνεύματι τῶ Ἰακαθάρτῳ ἐξελεθῆν¹ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου. Πολλοῖς γὰρ χρόνοις συνηπάκει αὐτόν, Ἦ καὶ ἐδεσμεύετο¹ ἀλύσειν καὶ πέδαις, φυλασσόμενος, καὶ διαρρήσων τὰ δεσμὰ, ἤλαύνετο ὑπὸ τοῦ δαιμονίου εἰς τὰς ἐρήμους. ³⁰Ἐπρωτότησεν δὲ αὐτόν Ἦ Ἰησοῦς,¹ “Τί σοι ὄνομα ἐστίν;” Ἦ δὲ εἶπεν, “Λεγεών”, ὅτι Ἦ εἰσηλθεν δαιμόνια πολλὰ¹ εἰς αὐτόν. ³¹Καὶ παρεκάλουν¹ αὐτόν Ἦ ἵνα μὴ ἐπιτάξῃ αὐτοῖς εἰς τὴν Ἄβυσσον ἀπελθεῖν.

³²Ἦν δὲ ἐκεῖ ἀγέλη χοίρων ἰκανῶν βοσκομένη ἐν τῶ ὄρει, Ἦ καὶ παρεκάλεσαν¹ αὐτόν Ἦ ἐπιτρέψῃ αὐτοῖς εἰς ἐκείνους εἰσελθεῖν. Καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς. ³³Ἐξεληθόντα δὲ τὰ δαιμόνια ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, Ἦ εἰσηλθον¹ εἰς τοὺς χοίρους, καὶ ὠρμησεν Ἦ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημοῦ εἰς τὴν λίμνην, καὶ ἀπεπνίγη.

³⁴Ἰδόντες δὲ οἱ βόσκοντες, τὸ γεγονός, ἔφυγον καὶ ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. ³⁵Ἐξῆλθον δὲ Ἦ ἰδεῖν τὸ γεγονός, καὶ ἦλθαν πρὸς τὸν Ἰησοῦν,¹ καὶ Ἦ εὔραν¹ Ἦ καθήμενον τὸν ἀνθρώπον,¹ Ἦ ἀφ' οὗ τὰ δαιμόνια ἐξῆλθεν,¹ ἰματισμένον καὶ σωφρονοῦντα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐφοβήθησαν. ³⁶Ἦπήγγειλαν δὲ¹ αὐτοῖς οἱ ἰδόντες, πῶς ἐσώθη ὁ δαιμονισθεὶς. ³⁷Καὶ ἠρώτησεν Ἦ αὐτόν ἅπαν τὸ πλῆθος τῆς περιχώρου¹ τῶν Γερασηνῶν,¹ ἀπελθεῖν ἀπ' αὐτῶν, ὅτι φόβῳ μεγάλῳ συνείχοντο. Αὐτὸς Ἦ δὲ ἐμβάς,¹ Ἦ εἰς πλοῖον,¹ Ἦ ὑπέστρεψεν.¹ ³⁸Ἦδεῖτο δὲ αὐτοῦ ὁ ἀνὴρ ἀφ' οὗ ἐξεληλύθει τὰ δαιμόνια, εἶναι σὺν αὐτῶ. Ἀπέλυσεν¹ δὲ αὐτόν Ἦ λέγων, ³⁹“Ἦπόστρεφε εἰς τὸν οἶκόν σου, καὶ διηγοῦ ὅσα Ἦ σοι ἐποίησεν ὁ Ἰεσοῦς.”¹ Καὶ ἀπῆλθεν καθ' ὅλην τὴν πόλιν, κηρύσσων ὅσα ἐποίησεν αὐτῶ ὁ Ἰησοῦς.

²⁶Γ και κατεπλευσαν 7375 01 02 03 | κατεπλευσαν δε 05 | και κατεπλευσεν 032¹ Γγερασηνων 7375 03 05 | γαδαρηνων 02 032 | γεργεσηνων 01¹ 27Γ- 7375 01 03 032 | αυτω 02 05¹ Γ ανηρ τις 7375 01 02 032 | τις ανηρ 03 | ανηρ 05¹ Γ εχων 7375 01 03 | ος ειχεν 02 05 032¹ Γ και χρονω ικανω 7375^v 01 03 | εκ χρονων ικανων και 02 032 | απο χρονων ικανων ος 05¹ Γ ουκ ενεδυσατο ιματιον 7375 01 03 | ιματιον ουκ ενεδιδυσκετο 02 05 032¹ 28Γ ιησου 01 02 03 04 032 | - 7375 05¹ 29Γ παρηγγειλεν 7375 03 | παρηγγειλεν 01 02 04 032 | ελεγεν 05¹ Γ ακαθαρτω εξελθειν 7375 01 02 03 032 | ακαθαρτω εξηλθεν 04 | ακαρτω εξελθε 05¹ Γ και δεσμευετο 7375 01 03 | και δεσμειτο 02 04 032 | δεσμειτο γαρ 05¹ 30Γ ο ιησους 7375 03 | ο ιησους λεγων 02 04 05 032 | - 01¹ Γ σοι ονομα εστιν 7375 01 03 05 | σοι εστιν ονομα 02 032 | ονομα σοι 04¹ Γ εισηλθεν δαιμονια πολλα 7375 01 03 | δαιμονια πολλα εισηλθεν 02 032 | δαιμονια πολλα εισηλθον 04 | πολλα γαρ ησαν δαιμονια 05¹ 31Γ και παρεκαλουν 7375 01 03 04 | και παρεκαλει 02 | παρεκαλουν δε 05 | - 032¹ Γ αυτον 7375 01 02 03 04 | - 05 032¹ 32Γ και παρεκαλεσαν 7375 03 04 | και παρεκαλουν 01 02 032 | παρεκαλουν δε 05¹ 33Γ εισηλθον 7375 01 02 03 04 | εισηλθεν 032 | ωρμησαν 05¹ 35Γ εξηλθον δε 7375 01 02 03 032 | και εξηλθον 04 | παραγομενων δε 05¹ Γ ιδειν το γενονος και ηλθαν προς τον ιησουν 7375 03 | ιδειν το γενονος και ηλθον προς τον ιησουν 01 02 04 032 | εκ της πολεως 05¹ Γ ευραν 7375 03 | ευρον 01 02 04 032 | θεωρησαντων 05¹ Γ καθημενον τον ανθρωπον 7375 01 02 03 04 | καθημενον τον δαιμονιζομενον 05 | τον ανθρωπον καθημενον 032¹ Γ αφ ου τα δαιμονια εξηλθεν 7375 01 03 | αφ ου τα δαιμονια εξηληλυθει 02 04 032 | - 05¹ 36Γ απηγγειλαν δε 7375 01 02 03 032 | και απηγγειλαν 04 | απηγγειλαν γαρ 05¹ 37Γ αυτον απαν το πληθος της περιχωρου 7375^v 02 03 04 | αυτον παν το πληθος της περιχωρου 01 032 | τον ιησουν παντες και η χωρα 05¹ Γ γερασηνων 7375 03 04 05 | γαδαρηνων 02 032 | γεργεσηνων 01¹ Γ δε εμβας 7375 01 03 04 032 | εμβας 02 | εμβας δε 05¹ Γ εις πλοιον 01 03 04 | εις το πλοιον 7375^v 02 032 | - 05¹ Γ υπεστρεψεν 02 03 04 05 032 | συνεστρεψεν 01 | επεστρεψαν 01*¹ 38Γ εδειτο δε αυτου ο ανηρ αφ ου εξηληλυθει τα δαιμονια ειναι συν αυτω απελυσεν 7375^v 01 02 03 | εδεετο δε αυτου ο ανηρ αφ ου εξηληλυθει τα δαιμονια ειναι συν αυτω απελυσεν 01* | εδεετο δε αυτου ο ανηρ αφ ου τα δαιμονια εξηληλυθει ειναι συν αυτω απελυσεν 04 | ηρωτα δε αυτον ο ανηρ αφ ου εξηληλυθει τα δαιμονια ειναι συν αυτω απελυσεν 05 | εδιδασκεν 032¹ Γ - 7375^v 01 03 05 | ο ιησους 02 04 032¹ 39Γ σοι εποιησεν ο θεος 7375 01 03 032 | εποιησεν σοι ο θεος 02 | σοι ο κυριος πεποιηκεν 04 | σοι ο θεος εποιησεν 05¹

⁴⁰Γ' Ἐν δὲ¹ τῷ ἲ υποστρέφειν¹ τὸν ὄ Ἰησοῦν, ἀπεδέξατο αὐτὸν ὄ ὄχλος,¹ ἦσαν γὰρ πάντες προσδοκῶντες αὐτόν. ⁴¹Καὶ ἰδοὺ, ἦλθεν ἀνὴρ ῶ ὄνομα Ἰάειρος, καὶ ὄ οὔτος¹ ἄρχων τῆς συναγωγῆς ὑπῆρχεν, καὶ πεσὼν παρὰ τοὺς πόδας ὄ Ἰησοῦ, παρεκάλει αὐτὸν εἰσελθεῖν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, ⁴²Γ' ὄτι θυγάτηρ μονογενῆς ἦν αὐτῶ,¹ ὡς ἐτῶν δῶδεκα, καὶ αὐτὴ ἀπέθνησκειν.

Ἐν δὲ¹ τῷ ὑπάγειν αὐτόν, οἱ ὄχλοι συνέπνιγον αὐτόν. ⁴³Καὶ γυνὴ οὔσα ἐν ῥύσει αἵματος ἀπὸ ἐτῶν δῶδεκα, ἦτις ὄ οὐκ ἴσχυσεν ἀπ' οὐδενὸς¹ θεραπευθῆναι, ⁴⁴προσελθοῦσα ὄπισθεν, ἦψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, καὶ παραχρῆμα ἔστη ἡ ῥύσις τοῦ αἵματος αὐτῆς. ⁴⁵Καὶ εἶπεν ὄ ὄ Ἰησοῦς, “Τίς ὄ ἀψάμενός μου;” Ἀρνούμενων δὲ πάντων, εἶπεν ὄ Πέτρος, ὄ “Ἐπιστάτα, οἱ ὄχλοι συνέχουσίν σε καὶ ἀποθλίβουσιν.” ὄ ⁴⁶ὄ δὲ ὄ Ἰησοῦς εἶπεν, “Ἦσατό μου τις, ἐγὼ γὰρ ἔγνωνα δύναμιν ἐξεληλυθυῖαν ἀπ' ἐμοῦ.” ⁴⁷Ἰδοῦσα δὲ ἡ γυνὴ ὄτι οὐκ ἔλαθεν, τρέμουσα ἦλθεν¹ καὶ προσπεσοῦσα αὐτῶ, ὄ δι' ἦν αἰτίαν ἦψατο αὐτοῦ, ἀπήγγειλεν¹ ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ, καὶ ὄ ὡς¹ ἰάθη παραχρῆμα. ⁴⁸ὄ δὲ εἶπεν ὄ αὐτῆ,¹ “Θύγατερ, ἡ πίστις σου σέσωκέν σε πορεύου εἰς εἰρήνην.”

⁴⁹Ἐτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἔρχεται τις παρὰ τοῦ ἀρχισυναγῶγου λέγων, ὄ ὄτι “Τέθνηκεν ἡ θυγάτηρ σου, ὄ μνηκεί¹ σκύλλε τὸν διδάσκαλον.” ⁵⁰ὄ δὲ ὄ Ἰησοῦς ἀκούσας, ἀπεκρίθη αὐτῶ, ὄ ⁵¹“Μὴ φοβοῦ, μόνον πίστευε, καὶ σωθήσεται.” ὄ ⁵²Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν οἰκίαν, οὐκ ὄ ἀφῆκεν εἰσελθεῖν¹ ὄ τινα σὺν αὐτῶ,¹ εἰ μὴ Πέτρον, καὶ Ἰωάννην, καὶ Ἰάκωβον, καὶ τὸν πατέρα τῆς παιδὸς, καὶ τὴν μητέρα. ⁵³Ἐκκλιον δὲ πάντες καὶ ἐκόπτοντο αὐτήν. ὄ δὲ εἶπεν, “Μὴ κλαίετε, οὐ ὄ γὰρ¹ ἀπέθανεν, ἀλλὰ καθεύδει.” ⁵⁴Καὶ κατεγέλων αὐτοῦ, εἰδότες ὄτι ἀπέθανεν. ⁵⁵Αὐτὸς δὲ ὄ κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτῆς, ἐφώνησεν λέγων, “Ἦ παῖς, ἔγειρε!” ⁵⁶Καὶ ἐπέστρεψεν τὸ πνεῦμα αὐτῆς, ὄ καὶ ἀνέστη παραχρῆμα,¹ καὶ διέταξεν αὐτῆ δοθῆναι φαγεῖν. ⁵⁷Καὶ ἐξέστησαν οἱ γονεῖς αὐτῆς ὄ δὲ παρήγγειλεν αὐτοῖς μηδενὶ εἰπεῖν τὸ γεγονός.

9 ¹Συγκαλεσάμενος δὲ τοὺς δῶδεκα, ὄ ἔδωκεν αὐτοῖς δύναμιν καὶ ἐξουσίαν ἐπὶ πάντα τὰ δαιμόνια, καὶ νόσους θεραπεύειν, ²καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς κηρύσσειν τὴν Βασιλείαν τοῦ ὄ Θεοῦ, καὶ ἰᾶσθαι ὄ τοὺς ἀσθενεῖς,¹ ³Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς, “Μηδὲν αἴρετε εἰς τὴν ὄδόν, μήτε ῥάβδον, μήτε πῆραν, μήτε ἄρτον, μήτε ἀργύριον, μήτε ὄ δύο χιτῶνας ὄ ἔχειν.¹ ⁴Καὶ εἰς ἦν ἄν οἰκίαν εἰσέλθητε, ἐκεῖ μένετε καὶ ἐκεῖθεν ἐξέρχεσθε. ⁵Καὶ ὄσοι ἄν μὴ δέχωνται ὑμᾶς, ἐξερχόμενοι ἀπὸ τῆς πόλεως ἐκείνης, ὄ τὸν κωνιορτόν

⁴⁰Γ' εν δε 375 03 | εγενετο δε εν 01 02 04 05 032¹ | υποστρεφειν 375 01 03 | υποστρεφαι 02 04 05 032¹ | ο οχλος 375 01 02 03 032 | οχλος 04 | τον οχλον 05¹ | 41Γ' οτος 375 03 05 | αυτος 01 02 04 032¹ | 42Γ' οτι θυγατηρ μονογενης ην αυτω 375^v 02 03 04 032 | οτι θυγατηρ μονογενης αυτω 01 | ην γαρ θυγατηρ αυτω μονογενης 05¹ | εν δε 375 01 02 03 032 | και εγενετο εν 04 05¹ | 43Γ' - 375 03 05 | ιατροις προσαναλωσασα ολον τον βιον 02 032 | ιατροις προσαναλωσασα ολον τον βιον αυτης 04 | ιατροις προσαναλωσασα ολον τον βιον εαυτης και 01¹ | ισχυσεν απ ουδενος 375 02 03 | ισχυσεν υπ ουδενος 01 04 032 | ισχυσεν ουδε σθενος 01* | ουδε εις ισχυεν 05¹ | 45Γ' - 375 03 | και οι συν αυτω 01 02 04 05 032¹ | 375^v 01 03 | και λεγεις τις ο αφσαμενος μου 02 032 | και λεγεις τι ο αφσαμενος μου 04 | και λεγεις τις μου ηψατο 05¹ | 47Γ' ιδουσα δε η γυνη οτι ουκ ελαθεν εντρομος ουσα ηλθεν 05¹ | 48Γ' δι ην αιτιαν ηψατο αυτου απηγγειλεν 375 02 03 04^v 05 032 | διηγγειλεν 01 | δι ην αιτιαν απηγγειλεν 02*¹ | 49Γ' ως 375 01 02 03 04 | οτι 05 | πως 032¹ | 48Γ' αυτη 375 03 05 | αυτη θαρσει 02 04 032 | - 01¹ | 49Γ' - 375^v 01 03 | αυτω 02 04 05 032¹ | 49Γ' μνηκει 375 01 03 05 | μη 02 04 032¹ | 50Γ' - 375 01 03 | λεγων 02 04 05 032¹ | 51Γ' αφηκεν εισελθειν 03 04 05 | αφηκεν εισελθειν ουδενα 02 032 | ουδενα αφηκεν συνεισελθειν 01¹ | τινα συν αυτω 03 04 | - 02 032 | αυτω 01 | συν αυτω τινα 05¹ | 52Γ' γαρ 01 03 04 05 032 | - 375^v 02¹ | 54Γ' - 375^v 01 03 05 | εκβαλων παντας εξω και 02 032 | εκβαλων παντας και 04¹ | 55Γ' και ανεστη παραχρημα 375 02 03 04 05 032 | - 01* | ανεστη παραχρημα 01¹ | 1Γ' - 375 02 03 05 032 | αποστολους 01 04¹ | 2Γ' τους ασθενεις 01 02 05 | - 03 | τους ασθενουντας 04 032¹ | 3Γ' - 01 03 04 | ανα 02 05 032¹ | 4Γ' εχειν 02 03 04 05 032 | - 01* | εχετε 01¹

ἀπὸ τῶν ποδῶν ὑμῶν ἀποτινάσσετε,¹ εἰς μαρτύριον ἐπ' αὐτούς.”⁶ Ἐξερχόμενοι δέ, διήρχοντο κατὰ τὰς κώμας,¹ εὐαγγελιζόμενοι καὶ θεραπεύοντες πανταχοῦ.

⁷Ἦκουσεν δὲ Ἡρώδης ὁ τετράρχης τὰ γινόμενα πάντα, καὶ διηπόρει,¹ διὰ τὸ λέγεσθαι ὑπὸ τινων ὅτι Ἰωάννης ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν,¹ ἠὲ ὑπὸ τινων δὲ ὅτι Ἡλίας ἐφάνη, ἄλλων δὲ ὅτι προφήτης τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη. ⁹Εἶπεν δὲ Ἡρώδης, Ἦ “Ἰωάννην ἐγὼ ἀπεκεφάλισα, τίς δὲ ἐστὶν οὗτος περὶ οὗ ἢ ἀκούω τοιαῦτα;” Καὶ ἐξήτει ἰδεῖν αὐτόν.

¹⁰Καὶ ὑποστρέψαντες, οἱ ἀπόστολοι διηγήσαντο αὐτῷ ὅσα ἐποίησαν.¹ Καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς, ὑπεχώρησεν κατ' ἰδίαν εἰς πόλιν καλουμένην Βηθσαϊδᾶ.¹ ¹¹Οἱ δὲ ὄχλοι γνόντες, ἠκολούθησαν αὐτῷ. Καὶ ἀποδεξάμενος¹ αὐτοὺς, ἐλάλει αὐτοῖς περὶ τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς χρεῖαν ἔχοντας θεραπείας, ἴατο.

¹²Ἡ δὲ ἡμέρα ἦρξατο κλίνειν, προσελθόντες δὲ οἱ δώδεκα εἶπον αὐτῷ, “Ἀπόλυσον τὸν ὄχλον, ἵνα πορευθέντες εἰς τὰς κύκλῳ κώμας καὶ ἀγρούς, καταλύσωσιν καὶ εὕρωσιν ἐπισιτισμόν, ὅτι ὧδε ἐν ἐρήμῳ τόπῳ ἐσμέν.” ¹³Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς, “Δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν.” Οἱ δὲ εἶπαν, “Οὐκ εἰσὶν ἡμῖν πλεῖον ἢ ἄρτοι πέντε¹ καὶ ἰχθύες δύο, εἰ μήτι πορευθέντες, ἡμεῖς ἀγοράσωμεν εἰς πάντα τὸν λαὸν τοῦτον βρώματα.” ¹⁴(Ἦσαν γὰρ ὡσεὶ ἄνδρες πεντακισχίλιοι.) Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, “Κατακλίνατε αὐτοὺς κλισίας ὡσεὶ ἄνα πεντήκοντα.” ¹⁵Καὶ ἐποίησαν οὕτως, καὶ κατέκλιναν ἅπαντας.¹ ¹⁶Λαβὼν δὲ τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν, εὐλόγησεν αὐτοὺς καὶ κατέκλασεν, καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς παραθεῖναι¹ τῷ ὄχλῳ. ¹⁷Καὶ ἔφαγον καὶ ἐχορτάσθησαν πάντες, καὶ ἦρθη τὸ περισσεῦσαν¹ αὐτοῖς¹ κλασμάτων κόφινοι δώδεκα.

¹⁸Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν προσευχόμενον¹ κατὰ μόνας, συνησαν¹ αὐτῷ οἱ μαθηταί, καὶ ἐπρώτησεν αὐτοὺς λέγων, “Τίνα με λέγουσιν οἱ ὄχλοι¹ εἶναι;” ¹⁹Οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπαν, “Ἰωάννην τὸν Βαπτιστὴν, ἄλλοι δὲ, Ἡλίαν, ἄλλοι δὲ ὅτι προφήτης τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη.” ²⁰Εἶπεν δὲ αὐτοῖς, “Ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι;” Πέτρος δὲ ἀποκριθεὶς¹ εἶπεν, “Τὸν Χριστὸν τοῦ Θεοῦ.”

²¹Ὁ δὲ, ἐπιτιμήσας αὐτοῖς, παρήγγειλεν μηδενὶ λέγειν τοῦτο,²² εἰπὼν, ὅτι “Δεῖ τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν, καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ ἀρχιερέων, καὶ γραμματέων, καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ¹ ἔγερθῆναι.”¹

⁵τον κονιορτον απο των ποδων υμων αποτινασσετε 01 03 | τον κονιορτον απο των ποδων υμων αποτιναξατε 02 04 032 | εκτιναξατε τον κονιορτον των ποδων υμων 05¹ ⁶διηρχοντο κατα τας κωμας 375 02 03 04 032 | διηρχοντο κατα κωμας 01 | κατα πολεις και ηρχοντο 05¹ ⁷παντα και διηπορει 375^ν 01 03 04 | υπ αυτου παντα και διηπορει 02 032 | ηπορειτο 05¹ ⁸ηγερθη εκ νεκρων 375 01 03 04 | εγηγηραται εκ νεκρων 02 032 | εκ νεκρων ανεστη 05¹ ⁹τις 01 03 04 | εις 02 032 | - 05¹ ⁹¹- 375 01 02 03 032 | οτι 04¹ 05¹ ¹- 375 01 02* 03 04 | εγω 02 05 032¹ ¹⁰εποιησαν 375 01 02 03 05 | εποιησεν 01* 032¹ ¹πολιν καλουμενην βηθσαιδα 375 03 | τοπον ερημον πολεως καλουμενης βηθσαιδαν 032 | τοπον ερημον πολεως καλουμενης βηθσαιδα 04^ν | τοπον ερημον 01 | ερημον τοπον πολεως καλουμενης βηθσαιδαν 02 | κωμην λεγομενην βηθσαιδα 05¹ ¹¹αποδεξάμενος 375 01 03 05 | δεξαμενος 02 04 | δεχομενος 032¹ ¹³πλειον η 02 03 04 032 | πλειονες 01 | πλεον η 05¹ ¹αρτοι πεντε 01 03 | πεντε αρτοι 02 05 | επτα αρτοι 04 | πεντε αρτων 032¹ ¹⁴ωσει 01 03 04 05 | - 02 032¹ ¹⁵και κατεκλιναν απαντας 03 | και ανεκλιναν απαντας 02 04 032 | και κατεκλιναν παντας 01 | - 05¹ ¹⁶ευλογησεν αυτους και 03 04 | ηυλογησεν αυτους και 375^ν 02 032 | ευλογησεν και 01 | προσηυξατο και ευλογησεν επ αυτους 05¹ ¹παραθειναι 375 01 03 04 | παρατιθειναι 02 05 032¹ ¹⁷το περισσευσαν 375 01 02 03 04 | το περισσευμα 05 032¹ ¹αυτους 375 02 03 04 | των 01 05 | αυτων των 032¹ ¹⁸αυτον προσευχομενον 01* 02 03 04 032 | αυτον εν τοπω προσευχομενον 01 | αυτους 05¹ ¹συνησαν 01 02 03 04 05 032 | συνητησαν 375 | συνητησαν 03*¹ ¹λεγουσιν οι οχλοι 375 04 05 032 | οι οχλοι λεγουσιν 01 03 | λεγουσιν οι ανθρωποι 02¹ ²⁰πετρος δε αποκριθεις 375 01 03 04 | αποκριθεις δε ο πετρος 02 05 | αποκριθεις δε πετρος 032¹ ²²τη τριτη ημερα 375^ν 01 02 03 04 032 | τριτη 375*¹ | μεθ ημερας τρεις 05¹ ¹εγερθηναι 375 01 03 032 | αναστηναι 02 04 05¹

²³Ἐλεγεν δὲ πρὸς πάντας, “Εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἔρχεσθαι, ἵαπωνησάσθω¹ ἑαυτὸν, ἵα καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καθ’ ἡμέραν,¹ καὶ ἀκολουθεῖτω μοι. ²⁴Ὁς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ’ ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔνεκεν ἐμοῦ, οὗτος σώσει αὐτήν. ²⁵Τί γὰρ ἴωφελεῖται¹ ἄνθρωπος, κερδήσας τὸν κόσμον ὅλον, ἑαυτὸν δὲ ἀπολέσας ἢ ζημιωθεῖς; ²⁶Ὁς γὰρ ἂν ἐπαισχυνθῇ με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους, τοῦτον ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ, καὶ τοῦ Πατρὸς, καὶ τῶν ἁγίων ἀγγέλων. ²⁷Λέγω δὲ ὑμῖν ἴαληθῶς,¹ εἰσὶν τινες τῶν αὐτοῦ ἐστηκότων, οἱ οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου, ἕως ἂν ἴδωσιν τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.”

²⁸Ἐγένετο δὲ μετὰ τοὺς λόγους τούτους ὥσει ἡμέραι ὀκτῶ, παραλαβὼν Πέτρον, καὶ Ἰωάννην, καὶ Ἰάκωβον, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι. ²⁹Καὶ ἔγένετο ἐν τῷ προσεύχασθαι αὐτὸν, τὸ εἶδος τοῦ προσώπου αὐτοῦ¹ ἕτερον, καὶ ὁ ἱματισμὸς αὐτοῦ λευκὸς ἕξαστράπτων. ³⁰Καὶ ἰδοὺ, ἄνδρες δύο συνελάλουν αὐτῷ, οἵτινες ἦσαν Ἰωυσεὶ καὶ Ἡλίας, ³¹οἱ ὀφθέντες ἐν δόξῃ, ἔλεγον ἵα τὴν ἕξοδον αὐτοῦ, ἢν ἡμελλεν¹ πληροῦν ἐν Ἰερουσαλήμ. ³²Ὁ δὲ Πέτρος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἦσαν βεβαρημένοι ὑπνω· διαγρηγορήσαντες δὲ εἶδον τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ τοὺς δύο ἄνδρας τοὺς συνεστῶτας αὐτῷ. ³³Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ διαχωρίζεσθαι αὐτοὺς ἀπ’ αὐτοῦ, εἶπεν ὁ Πέτρος πρὸς τὸν Ἰησοῦν, “Ἐπιστάτα, καλὸν ἐστὶν ἡμᾶς ὦδε εἶναι, καὶ ἵαποιήσωμεν σκηναὺς τρεῖς:¹ μίαν σοὶ, καὶ μίαν Ἰωυσεῖ, καὶ μίαν Ἡλίᾳ”, μὴ εἰδὼς ὃ λέγει. ³⁴Ταῦτα δὲ αὐτοῦ λέγοντος, ἐγένετο νεφέλη καὶ ἔπεσκίαζεν¹ αὐτούς· ἐφοβήθησαν δὲ ἐν τῷ εἰσελθεῖν αὐτούς¹ εἰς τὴν νεφέλην. ³⁵Καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα, “Οὗτός ἐστιν ὁ Υἱὸς μου, ἵα ἐκλελεγμένος,¹ αὐτοῦ ἀκούετε.” ³⁶Καὶ ἐν τῷ γενέσθαι τὴν φωνὴν, εὐρέθη Ἰησοῦς μόνος. ἵα αὐτοὶ¹ εἰσῆγσαν, καὶ οὐδενὶ ἀπήγγειλαν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις ἵα οὐδὲν ὦν ἔωρακαν.¹

³⁷Ἐγένετο δὲ ἵα τῇ ἐξῆς ἡμέρᾳ,¹ κατελθόντων αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους, συνήντησεν αὐτῷ ὄχλος πολὺς. ³⁸Καὶ ἰδοὺ, ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ ὄχλου ἔβόησεν¹ λέγων, “Διδάσκαλε, δέομαί σου ἔπιβλέψαι¹ ἐπὶ τὸν υἱόν μου, ὅτι μονογενὴς μοί ἐστιν.” ³⁹Καὶ ἰδοὺ,¹ ἵα πνεῦμα λαμβάνει αὐτόν, καὶ ἐξαίφνης κράζει¹ καὶ σπαράσσει αὐτόν μετὰ ἀφροῦ, καὶ ἵα μῶγισ¹ ἀποχωρεῖ ἀπ’ αὐτοῦ, συντρίβον αὐτόν. ⁴⁰Καὶ ἐδεήθη τῶν μαθητῶν σου ἵνα ἐκβάλωσιν ἵαυτό,¹ καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν. ⁴¹Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, “Ὡ γενεὰ

²³Γαπαρνησασθω ρ75 03* 04 032 | αρνησασθω 01 02 03 05¹ | Γακαρατω τον σταυρον αυτου καθ ημεραν ρ75 01 02 03 032 | και αρατω τον σταυρον αυτου 04^v | - 05¹ 25¹ ωφελειται ρ75 02 03 032 | ωφελει 01 04 05¹ 27¹ αληθως 01 02 03 04 032 | αληθως οτι ρ45 | οτι αληθως ρ75^v 05¹ 29¹ εγενετο εν τω προσευχασθαι αυτον το ειδος του προσωπου αυτου ρ75 02 03 04 032 | εγενετο εν τω προσευξασθαι αυτον το ειδος του προσωπου αυτου ρ45 | εν τω προσευξασθαι αυτον το ειδος του προσωπου αυτου εγενετο 01 | εγενετο εν τω προσευχασθαι αυτον η ειδα του προσωπου αυτου 05¹ 30¹ οιτινες ησαν ρ45 ρ75 01 02 03 032 | οι ησαν 04 | ην δε 05¹ 31¹ - ρ345 ρ75 01 02 03 032 | δε 04 05¹ | ημελλεν ρ75 01 02 04 032 | εμελλεν 03 | εμελλεν ρ45 | μελλει 05¹ 33¹ ποιησωμεν σκηνας τρεις ρ45 ρ75 02 03 04 032 | ποιησωμεν σκηνας τρεις 01 | θελει ποιησω ωδε τρεις σκηνας 05¹ 34¹ επεσκιαζεν ρ75 01 03 | επεσκιασεν ρ45 02 04 05 032¹ | εισελθειν αυτους 01 03 | εκεινους εισελθειν ρ45 02 05 032 | εισελθειν ρ75 | αυτους εισελθειν 04¹ 35¹ ο εκλελεγμενος ρ45 ρ75 01 03 | ο αγαπητος 02 04 05 032¹ 36¹ και αυτοι ρ75 01 02 03 04 032 | και ρ45 | αυτοι δε 05¹ | ουδεν ρ75 01 02 03 04 032 | - ρ45 05¹ | Γεωρακαν ρ45 ρ75^v 03 | γεωρακασιν 01 02 04 032 | γεωρακεν ρ45* | εθεασαν 05¹ 37¹ - ρ345 ρ75^v 01 03 032 | εν 02 04 | δια 05¹ | Γη εξης ημερα ρ75^v 01 02 03 04 032 | της ημερας ρ45 05¹ 38¹ εβοησεν ρ45 ρ75 01 03 04 05 | ανεβοησεν 02 032¹ | Γεπιβλεψαι ρ45 02 03 04 | επιβλεψον 01 05 032¹ 39¹ και ιδου ρ45 ρ75 02 03 04 032 | και 01 | - 05¹ | Γπνευμα λαμβανει αυτον και εξαιφνης κραζει ρ45^v ρ75^v 02 03 04 032 | πνευμα λαμβανει αυτον και εξαιφνης κραζει και ρασσει 01 | λαμβανει γαρ αυτον εξαιφνης πνευμα και ρησσει 05¹ | μογισ ρ75 01 02 04 05 | μολεις 03 032¹ 40¹ αυτο ρ75 01 02 03 04 032 | αυτον ρ45 05¹

ἄπιστος καὶ διεστραμμένη, ἕως πότε ἔσομαι πρὸς ὑμᾶς καὶ ἀνέξομαι ὑμῶν; Προσάγαγε ὧδε τὸν υἱόν σου.”⁴² Ἐτι δὲ ἱεροσερχομένου¹ αὐτοῦ, ἔρρηξεν αὐτὸν τὸ δαιμόνιον καὶ συνεσπάραξεν. Ἐπετίμησεν δὲ ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ, καὶ ἴασατο τὸν παῖδα καὶ ἀπέδωκεν αὐτὸν τῷ πατρὶ αὐτοῦ.⁴³ Ἐξεπλήσσοντο δὲ πάντες ἐπὶ τῇ μεγαλειότητι τοῦ Θεοῦ.

Πάντων δὲ θαυμαζόντων ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐποίει, εἶπεν¹ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ⁴⁴“Θέσθε ὑμεῖς εἰς τὰ ὧτα ὑμῶν τοὺς λόγους τούτους, ὁ γὰρ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου μέλλει παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων.”⁴⁵ Οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ ῥήμα τοῦτο, καὶ ἦν παρακεκαλυμμένον ἀπ’ αὐτῶν, ἵνα μὴ αἰσθῶνται αὐτό, καὶ ἐφοβοῦντο ἐρωτῆσαι αὐτὸν περὶ τοῦ ῥήματος τούτου.

⁴⁶ Εἰσῆλθεν δὲ διαλογισμὸς ἐν αὐτοῖς, ἵ τὸ τίς ἂν εἶη μείζων αὐτῶν.⁴⁷ Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶδὼς¹ τὸν διαλογισμὸν τῆς καρδίας αὐτῶν, ἐπιλαβόμενος ἱ παιδίον,¹ ἔστησεν αὐτὸ παρ’ ἑαυτῷ,⁴⁸ καὶ εἶπεν ἑαυτοῖς,¹ “Ὅς ἐὰν δέξηται τοῦτο τὸ παιδίον ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται, καὶ ὁὗς ἂν ἐμὲ δέξηται, δέχεται¹ τὸν ἀποστείλαντά με. Ὁ γὰρ μικρότερος ἐν πᾶσιν ὑμῖν ὑπάρχων, οὗτός ἔστιν¹ μέγας.”

⁴⁹ Ἀποκριθεὶς δὲ Ἰωάννης εἶπεν, ἑπιστάτα,¹ εἶδομέν τινα ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα δαιμόνια, καὶ ἐκωλύομεν¹ αὐτὸν, ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ μεθ’ ἡμῶν.”⁵⁰ Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, “Μὴ κωλύετε, ὁὗς¹ γὰρ οὐκ ἔστιν καθ’ ὑμῶν, ὑπὲρ ἑμῶν¹ ἔστιν.”

⁵¹ Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὰς ἡμέρας τῆς ἀναλήψεως αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς τὸ πρόσωπον ἑστήρισεν,¹ τοῦ πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλήμ,⁵² καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸ προσώπου ἑαυτοῦ.¹ Καὶ πορευθέντες, εἰσῆλθον εἰς κώμην Σαμαρειτῶν, ὡς ἐτοιμάσαι αὐτῷ.⁵³ Καὶ οὐκ ἐδέξαντο αὐτόν, ὅτι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἦν πορευόμενον εἰς Ἱερουσαλήμ.⁵⁴ Ἰδόντες δὲ, οἱ μαθηταὶ ἱ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης εἶπαν, “Κύριε, θέλεις εἶπωμεν πῦρ καταβῆναι ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἀναλῶσαι αὐτούς;” ἱ⁵⁵ Στραφεῖς δὲ, ἐπετίμησεν αὐτοῖς.⁵⁶ Καὶ ἐπορεύθησαν εἰς ἑτέραν κώμην.

⁵⁷ Καὶ¹ πορευομένων αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ, εἶπέν τις πρὸς αὐτόν, “Ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἐὰν ἑἀπερχῆ.” ἱ⁵⁸ Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, “Αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσιν, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις, ὁ δὲ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνει.”⁵⁹ Εἶπεν δὲ πρὸς ἕτερον, “Ἀκολουθεῖ μοι.” Ὁ δὲ εἶπεν, ἑ⁶⁰ “Κύριε,¹ ἐπίτρεψόν μοι ἑἀπελθόντι, πρῶτον¹ θάψαι τὸν πατέρα μου.”⁶⁰ Εἶπεν δὲ αὐτῷ,¹ “Ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκροὺς, σὺ δὲ ἀπελθὼν, διάγγελλε τὴν Βασιλείαν

⁴¹ ὧδε τον υιον σου 375 01 03 | τον υιον σου ωδε 02 04 032 | τον υιον σου 05¹ ⁴² προσερχομενου 375 02 03 05 032 | προσερχομενου 01 04¹ ⁴³ ειπεν 375 01 03 05 | ο ιησους ειπεν 02 04 032 | - 01*¹ ⁴⁶ εισηλθεν δε διαλογισμος εν αυτοις 375⁴⁵ 375 01 02 03 04 | - 05 | εισηλθεν δε διαλογισμος αυτοις 032¹ ⁴⁷ ειδως 375 01 03 | ιδων 02 04 05 032¹ ἱ παιδιον 375 03 04 05 | παιδιου 01 02 032¹ ⁴⁸ αυτοις 375 01 02 03 04 032 | - 375 05¹ ἱ ος αν εμε δεζηται δεχεται 375⁴⁵ 03 | ος εαν εμε δεζηται 02 04 032 | ος δ αν εμε δεζηται δεχεται 375 | ος εμε δεχεται δεχεται 01 | - 05¹ ἑστιν 375 375 01 03 04 | εσται 02 05 032¹ ⁴⁹ επιστατα 375 01 02 03 05 032 | διδασκαλε 375 04¹ ἑκωλυομεν 375 375 01 03 | εκωλυσαμεν 02 04 05 032¹ ⁵⁰ ος 01 02 03 032 | - 375 | αυτον ος 04 05¹ ἱ υμων 375 03 04 05 032 | ημων 01 02¹ ⁵¹ εστηρισεν 375 375 03 | αυτου εστηριξεν 01 02 05 | αυτου εστηρισεν 04 | εστηριξεν αυτου 032¹ ⁵² αυτου 375 01 03 04 05 032 | - 375 | εαυτου 02 032a¹ ⁵⁴ - 375 375 01 03 | αυτου 02 04 05 032¹ ἱ - 375 375 01 03 | ως και ηλιας εποιησεν 02 04 05 032¹ ⁵⁷ και 375 375 01 03 04 | εγενετο δε 02 032 | και εγενετο 05¹ ἱ απερχη 375 01 02 03 04 032 | υπαγης 375 | υπαγεις 05¹ ἱ - 375 375 01 03 05 | κυριε 02 04 032¹ ⁵⁹ κυριε 375 375 01 02 04 032 0181 | - 03 05¹ ἱ απελθοντι πρωτων 375 375 04 0181 | πρωτον απελθοντι 01 03 | απελθειν πρωτων 02 | πρωτον απελθοντα 05 | απελθοντι 032¹ ⁶⁰ ειπεν δε αυτω 375⁴⁵ 375 01 03 0181 | ειπεν δε αυτω ο ιησους 02 04 032 | ο δε ειπεν αυτω 05¹

τοῦ ὁ Θεοῦ.”⁶¹ Εἶπεν δὲ καὶ ἕτερος, “Ἀκολουθήσω σοι, ὁ Κύριε, πρῶτον δὲ ἐπίτρεψόν μοι ἀποτάξασθαι τοῖς εἰς τὸν οἶκόν μου.”⁶² Εἶπεν δὲ ὁ Ἰησοῦς,¹ “Οὐδεὶς ἔπιβαλὼν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπ’ ἄροτρον, καὶ βλέπων εἰς τὰ ὀπίσω,¹ εὐθετός ἐστιν τῇ Βασιλείᾳ τοῦ ὁ Θεοῦ.”

10¹ Μετὰ δὲ ταῦτα, ἀνέδειξεν¹ ὁ ὁ Κύριος ἑτέρους ἑβδομήκοντα ἑδύο,¹ καὶ ἀπέστειλεν ἑαυτούς¹ ἀνὰ δύο πρὸ προσώπου αὐτοῦ, εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ τόπον οὗ ἤμελλεν αὐτὸς ἔρχεσθαι.² Ἐλεγεν ἑδὲ¹ πρὸς αὐτούς, “Ὁ μὲν θερισμὸς πολὺς, οἱ δὲ ἔργαται ὀλίγοι. Δεήθητε οὖν τοῦ ὁ Κυρίου τοῦ θερισμοῦ, ὅπως ἑργάτας ἐκβάλῃ¹ εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ.³ Ὑπάγετε ἰδοὺ, ἑ¹ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς ἄρνας ἐν μέσῳ λύκων.⁴ Μὴ βαστάζετε βαλλάντιον, μὴ πήραν, μὴ ὑποδήματα, καὶ μηδένα κατὰ τὴν ὁδὸν ἀσπάσσηθε.⁵ Εἰς ἣν δ’ ἂν ἑισέλθητε οἰκίαν, πρῶτον¹ λέγετε, ‘Εἰρήνη τῷ οἴκῳ τούτῳ.’⁶ Καὶ ἂν ἐκεῖ ἡ υἱὸς εἰρήνης, ἐπαναπαῖσεται ἐπ’ αὐτὸν ἡ εἰρήνη ὑμῶν· εἰ δὲ μὴ γε ἐφ’ ὑμᾶς ἀνακάμψει.⁷ Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ οἰκίᾳ μένετε, ἐσθίοντες καὶ πίνοντες τὰ παρ’ αὐτῶν, ἄξιος γὰρ ὁ ἑργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ.⁸ Μὴ μεταβαίνετε ἐξ οἰκίας εἰς οἰκίαν.⁹ Καὶ¹ εἰς ἣν ἑ¹ ἂν πόλιν εἰσέρχησθε, καὶ δέχωνται ὑμᾶς, ἐσθίετε τὰ παρατιθέμενα ὑμῖν.⁹ Καὶ θεραπεύετε τοὺς ἐν αὐτῇ ἀσθενεῖς, καὶ λέγετε αὐτοῖς, “Ἠγγικεν ἐφ’ ὑμᾶς ἡ Βασιλεία τοῦ ὁ Θεοῦ.”¹⁰ Εἰς ἣν δ’ ἂν πόλιν ἑισέλθητε,¹ καὶ μὴ δέχωνται ὑμᾶς, ἐξεληθόντες εἰς τὰς πλατείας αὐτῆς εἶπατε,¹¹ “Καὶ τὸν κονιορτὸν τὸν κολληθέντα ἑ¹ ἡμῖν¹ ἐκ τῆς πόλεως ἑ¹ ὑμῶν¹ ἑ¹ εἰς τοὺς πόδας¹ ἀπομασσόμεθα ὑμῖν· πλὴν τοῦτο γινώσκετε ὅτι ἡγγικεν ἑ¹ ἡ Βασιλεία τοῦ ὁ Θεοῦ.”¹² Λέγω ἑ¹ ὑμῖν ὅτι Σοδόμοις ἑ¹ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκεῖνῃ ἀνεκτότερον ἔσται,¹ ἢ τῇ πόλει ἐκεῖνῃ.

¹³ Οὐαὶ σοι, Χοραζὶν! Οὐαὶ σοι, Βηθσαϊδά! Ὅτι ἑ¹ ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἑ¹ ἐγενήθησαν¹ αἱ δυνάμεις, αἱ γενόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι ἂν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ καθήμενοι μετενόησαν.¹⁴ Πλὴν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι, ἀνεκτότερον ἔσται ἑ¹ ἐν τῇ κρίσει¹ ἑ¹ ἢ ὑμῖν.¹⁵ Καὶ σύ, Καφαρναούμ, ἑ¹ μὴ¹ ἕως οὐρανοῦ ἑ¹ ὑψωθῆσῃ;¹ ἑ¹ ἑ¹ ἕως ἑ¹ Αἰδοῦ καταβῆσῃ.

⁶²Γ ειπεν δε ο ιησους ρ345 ρ375 03 0181 | ειπεν δε προς αυτον ο ιησους 01 | ειπεν δε ο ιησους προς αυτον 02 04 032 | ο δε ιησους ειπεν αυτω 05¹ ἑ¹ επιβαλων την χειρα αυτου επ αροτρον και βλεπων εις τα οπισω 01 04 | επιβαλων την χειρα επ αροτρον και βλεπων εις τα οπισω 03 | εις τα οπισω βλεπων και επιβαλων την χειρα αυτου επ αροτρον ρ345^v | επιβαλων την χειρα επ αροτρον και βλεπων εις τα οπισω ρ375 0181 | επιβαλον την χειρα αυτου επ αροτρον και βλεπων εις τα οπισω 01* | επιβαλλων την χειρα αυτου επ αροτρον και βλεπων εις τα οπισω 02 032 | εις τα οπισω βλεπων και επιβαλλων την χειρα αυτου επ αροτρον 05¹ ¹⁴μετα δε ταυτα ανεδειξεν ρ345^v 01 02 03 04 032 0181 | μετα δε ταυτα ενεδειξεν ρ375 | απεδειξεν δε 05¹ ἑ¹ δυο ρ375 03 05 0181 | - 01 02 04 032¹ ἑ¹ αυτους 01 02 04 05 032 | - ρ345^v ρ375 03 0181¹ ^{2f}δε ρ375 01 03 04 05 | ουν 02 032¹ ἑ¹ εργατας εκβαλη 03 05 0181 | εκβαλη εργατας 01 02 04 032 | εργατης εκβαλη ρ375¹ ^{3f}- ρ375 01 02 03 | εγω 04 05 032 0181¹ ^{5f}εισελθητε οικιαν πρωτον ρ375 01 03 0181 | οικιαν εισερχησθε πρωτον 02 032 | οικιαν εισελθητε πρωτον 04 | εισελθητε πρωτον οικιαν 05¹ ^{7f}- ρ345^v ρ375 01 03 05 | εστιν 02 04 032 0181¹ ^{8f}και ρ375 01 03 04 05 032 | και 02 0181 | - ρ345¹ ἑ¹- ρ345 ρ375 01 03 04 05 032 | δ 02 0181¹ ^{10f}εισελθητε ρ345 ρ375 01 03 04 05 | εισερχησθε 02 032 | επερχησθε 0181¹ ^{11f}ημιν ρ345 ρ375 02 03 04 05 032 | υμιν 01 032*¹ ἑ¹ υμων ρ375 01 02 03 04 05 032a 0181 | - ρ345 032¹ ἑ¹ εις τους ποδας ρ345 ρ375 01 03 05 0181 | εις τους ποδας ημων 02 04 032¹ ἑ¹- ρ345 ρ375 01 03 05 0181 | εφ υμας 02 04 032¹ ^{12f}- ρ345 ρ375 02 03 04 032 0181 | δε 01 05¹ ἑ¹ εν τη ημερα εκεινη ανεκτοτερον εσται ρ345 ρ375 01 03 04 032 0181 | ανεκτοτερον εσται εν τη ημερα εκεινη 02 | ανεκτοτερον εσται εν τη βασιλεια του θεου 05¹ ^{13f}ει ρ375 01 02 03 04 05 0181 | - ρ345 032¹ ἑ¹ γεννηθησαν ρ345 01 03 05 | εγενοντο 02 04 032 | εγεννηθησαν ρ375 | - 0181¹ ^{14f}εν τη κρισει ρ375 01 02 03 04 032 | - ρ345 05¹ ἑ¹ ρ345 ρ375 01 02 03 032 | - 04 05¹ ^{15f}μη ρ345 ρ375 01 03 05 | η 02 04 032¹ ἑ¹ υψωθηση ρ345 ρ375 01 03 05 | υψωθεισα 02 04 032¹ ἑ¹- ρ375 01 02 03 032 | και ρ345 | η 04 05¹ ἑ¹- ρ345 01 02 04 05 032 | του ρ375 03 | ο 01*¹

¹⁶Ὁ ἄκούων ὑμῶν, ἐμοῦ¹ ἀκούει, καὶ ὁ ἀθετῶν ὑμᾶς, ἐμὲ ἀθετεῖ· ὁ δὲ ἐμὲ ἀθετῶν, ἀθετεῖ τὸν ἀποστείλάντά με.”

¹⁷Υπέστρεψαν δὲ ἰοὶ ἑβδομήκοντα δύο μετὰ χαρᾶς¹ λέγοντες, “Κύριε, καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσεται ἡμῖν ἐν τῷ ὀνόματί σου.” ¹⁸Εἶπεν δὲ αὐτοῖς, “Ἐθεώρουσιν τὸν Σατανᾶν ὡς ἀστραπὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα. ¹⁹Ἴδου, ἰδέδωκα¹ ὑμῖν τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄφρων καὶ σκορπίων, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ, καὶ οὐδὲν ὑμᾶς ἰοὺ μὴ¹ ἄδικήση. ²⁰Πλὴν ἐν τούτῳ μὴ χαίρετε ὅτι τὰ πνεύματα ὑμῖν ὑποτάσσεται, χαίρετε δὲ ὅτι τὰ ὀνόματα ὑμῶν ἔγγεγραπται¹ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.”

²¹Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, ἠγαλλιάσατο ἰ τῷ ὀπνεύματι ἰ τῷ ἁγίῳ¹ ἰ καὶ εἶπεν, “Ἐξομολογοῦμαι σοι, Πάτερ, ὀ Κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις. Ναί, ὀ Πατῆρ, ὅτι οὕτως εὐδοκία ἐγένετο ἔμπροσθέν σου. ²²ἰ Πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ Πατρός μου, καὶ οὐδεὶς γινώσκει τίς ἐστὶν ὀ Υἱός, εἰ μὴ ὀ Πατῆρ, καὶ τίς ἐστὶν ὀ Πατῆρ, εἰ μὴ ὀ Υἱός καὶ ὃ ἐὰν ἰβούληται¹ ὀ Υἱός ἀποκαλύψαι.”

²³Καὶ στραφεὶς πρὸς τοὺς μαθητὰς κατ’ ἰδίαν, εἶπεν, “Μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ βλέποντες ἂ βλέπετε! ²⁴Λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι πολλοὶ προφητῆται καὶ βασιλεῖς ἠθέλησαν ἰδεῖν ἂ ὑμεῖς βλέπετε, καὶ οὐκ εἶδαν, καὶ ἀκούσαι ἰ ἂ ἀκούετε, καὶ οὐκ ἠκουσαν.”

²⁵Καὶ ἰδὼν, νομικός τις ἀνέστη, ἐκπειράζων αὐτὸν λέγων, “Διδάσκαλε, τί ποιήσας, ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω;” ²⁶Ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτόν, “Ἐν τῷ ἰ νόμῳ τί¹ γέγραπται; Πῶς ἀναγινώσκεις;” ²⁷Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, “ἁγαπήσεις ὀ Κύριον τὸν ὀ Θεόν σου, ἰ ἐξ ὅλης καρδίας¹ σου, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ἰσχύί σου, ἰ καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου’, καὶ, ‘Τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.’” ²⁸Εἶπεν δὲ αὐτῷ, “Ὀρθῶς ἀπεκρίθης. Τοῦτο ποιεῖ, καὶ ζήση.”

²⁹Ὁ δὲ θέλων ἰδικαιῶσαι ἑαυτὸν,¹ εἶπεν πρὸς τὸν ὀ ἰησοῦν, “Καὶ τίς ἐστὶν μου πλησίον;” ³⁰Υπολαβὼν ἰ ὀ ἰησοῦς εἶπεν, “Ἀνθρωπός τις κατέβαινεν ἀπὸ ἰερουσαλήμ εἰς ἰεριχῶν, καὶ λησταῖς περιέπεσεν, οἱ καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν, καὶ πληγὰς ἐπιθέντες, ἀπῆλθον ἀφέντες ἠμίθανῃ. ἰ ³¹Κατὰ ἰσυγκυρίαν¹ ἰ δὲ¹ ἰερεύς τις ἰκατέβαινεν¹ ἐν τῇ ὀδῷ ἐκείνῃ, καὶ ἰδὼν αὐτὸν ἀντιπαρῆλθεν. ³²ἰ ὀμοίως δὲ καὶ λευίτης γενόμενος κατὰ τὸν τόπον, ἐλθὼν καὶ ἰδὼν ἀντιπαρῆλθεν. ³³Σαμαρείτης δὲ τις ὀδεύων ἠλθεν κατ’

¹⁶ἰ ακουων υμων εμου ἰ45 ἰ75 01 03 04 05 032 | υμων ακουων εμου 02 | εμου ακουων υμας 02*¹ ¹⁷ἰοι εβδομηκοντα δυο μετα χαρας ἰ45 ἰ75 03 05 | οἱ εβδομηκοντα μετα χαρας 01 04 032 | μετα χαρας οἱ εβδομηκοντα 02¹ ¹⁹ἰδεδωκα ἰ75 01 03 04 05¹ | διδωμι ἰ45 02 05¹ ἰου μη ἰ45 ἰ75 01 02 03 04 032 | - 01* 05¹ ἰαδικηση ἰ45 ἰ75 03 04 | αδικησει 01 02 05 032¹ ²⁰ἰεγγεγραπται ἰ75 01 03 | εγγραφη ἰ45 02 04 05 032¹ ²¹ἰ- ἰ75 02 03 04 032 | ἐν ἰ45 01 05¹ ἰτω αγιω ἰ75 01 03 04 05 | - ἰ45^v 02 032¹ ἰ- ἰ45^v ἰ75 01 03 05 | ο ἰησους 02 04 032¹ ²²ἰ- ἰ45 ἰ75 01 03 05 | καὶ στραφεῖς προς τους μαθητας ειπεν 02 04 032¹ ἰβουληται ἰ75 01 03 04 05 | βουλεται 02 032¹ ²⁴ἰ- 01 02 04 05 032 | μου ἰ75 03¹ ²⁶ἰνομω τι ἰ75 01 02 03 04 032 | ονοματι 05 | ονομα 05*¹ ²⁷ἰεξ ὅλης καρδίας ἰ75 03 | ἐξ ὅλης της καρδίας 01 02 04 032 | ἐν ὀλη τη καρδια 05¹ ἰκαὶ ἐν ὀλη τη διανοια σου καὶ τὸν πλησιον σου ὡς σεαυτον ἰ75 01 03 | καὶ ἐξ ὀλης της διανοιας σου καὶ τὸν πλησιον σου ὡς σεαυτον 04 032 | - ἰ45^v | καὶ ἐξ ὀλης της διανοιας σου καὶ τὸν πλησιον σου ὡς σεαυτον 02 | καὶ τὸν πλησιον σου ὡς σεαυτον 05¹ ²⁹ἰδικαιωσαι εαυτον ἰ75 01 03 04 | δικαιουν εαυτον 02 032 | δικαιωσαι αυτον 01* | εαυτον δικαιωσαι 05¹ ³⁰ἰ- ἰ75 01 03 04 | δε ἰ45 02 05 032¹ ἰ- ἰ45 ἰ75 01 03 05 | τυχανοντα 02 04 032¹ ³¹ἰσυγκυριαν ἰ45 ἰ75* 01 02 03 04 032 | συντυχαν ἰ75 | τυχα 05¹ ἰδε ἰ75 01 02 03 04 032 | - ἰ45 05¹ ἰκατεβαινεν ἰ45 ἰ75 01 02 03 04 | καταβαινων 05 032¹ ³²ἰομοιως δε καὶ λευιτης γενομενος κατα τον τοπον ελθων καὶ ἰδων αντιπαρηλθεν 04 | ομοιως δε καὶ λευιτης κατα τον τοπον ελθων καὶ ἰδων αντιπαρηλθεν ἰ75 03 | ομοιως δε καὶ λευιτης γενομενος κατα τον τοπον καὶ ἰδων αντιπαρηλθεν ἰ45 | - 01 | ομοιως δε καὶ λευιτης γενομενος κατα τον τοπον ελθων καὶ ἰδων αυτον αντιπαρηλθεν 02 | ομοιως δε καὶ λευιτης γενομενος κατα τον τοπον καὶ ἰδων αυτον αντιπαρηλθεν 05 | ομοιως καὶ λευιτης γενομενος κατα τον τοπον ελθων καὶ ἰδων αντιπαρηλθεν 032¹

αὐτὸν, καὶ ἰδὼν Ἦ ἐσπλαγχνίσθη ³⁴καὶ προσελθὼν, κατέδησεν τὰ τραύματα αὐτοῦ, ἐπιχέων ἔλαιον καὶ οἶνον, ἐπιβιάσας δὲ αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἴδιον κτῆνος, ἤγαγεν αὐτὸν εἰς πανδοχεῖον καὶ ἐπεμελήθη αὐτοῦ. ³⁵Καὶ ἐπὶ τὴν αὔριον Ἦ ἐκβαλὼν, ἔδωκεν δύο δηνάρια τῷ πανδοχεῖ, καὶ εἶπεν, Ἦ “Ἐπιμελήθητι αὐτοῦ, καὶ ὅ τι ἂν προσδαπανήσης, Ἦ ἐγὼ ἐν τῷ ἐπανέρχεσθαι με¹ ἀποδώσω σοι.” ³⁶Τίς Ἦ τούτων τῶν τριῶν Ἦ πλησίον δοκεῖ σοι¹ γεγονῆναι, τοῦ ἐμπεσόντος εἰς τοὺς ληστάς;” ³⁷Ὁ δὲ εἶπεν, “Ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος μετ’ αὐτοῦ.” Εἶπεν Ἦ δὲ Ἦ αὐτῷ Ἦ Ὁ Ἰησοῦς, “Πορεύου καὶ Ἦ σὺ ποίει ὁμοίως.”

³⁸Ἦ Ἐν δὲ Ἦ τῷ πορεύεσθαι αὐτοὺς, Ἦ αὐτὸς εἰσῆλθεν Ἦ εἰς κώμην τινά· γυνὴ δὲ τις ὄνοματι Μάρθα ὑπεδέξατο αὐτὸν, Ἦ ³⁹καὶ τῆδε Ἦ ἀδελφὴ καλουμένη Μαριάμ, Ἦ καὶ Ἦ παρακαθασθεῖσα Ἦ πρὸς Ἦ τοὺς πόδας Ἦ τοῦ Ἦ Ἰησοῦ, Ἦ ἤκουεν τὸν λόγον αὐτοῦ. ⁴⁰Ἦ δὲ Μάρθα περιεσπάτο περὶ πολλὴν διακονίαν· ἐπιστάσα δὲ εἶπεν, “Κύριε, οὐ μέλει σοι ὅτι Ἦ ἀδελφὴ μου Ἦ μόνην με κατέλιπεν Ἦ διακονεῖν; Εἶπέ οὖν αὐτῇ Ἦ Ἦ μοι συναντιλάβηται!” ⁴¹Ἀποκριθεὶς δὲ Ἦ εἶπεν αὐτῇ Ὁ “Κύριος, Ἦ “Μάρθα, Μάρθα, μεριμνᾷς καὶ θορυβάζῃ περὶ πολλά, ⁴²Ἦ ἔνός δέ ἐστιν χρεία¹ Μαριάμ Ἦ γὰρ Ἦ τὴν ἀγαθὴν μερίδα ἐξελέξατο, Ἦ τις οὐκ ἀφαιρεθήσεται Ἦ ἀπ’ Ἦ αὐτῆς.”

11 ¹Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν τόπῳ τινὶ προσευχόμενον, ὡς ἐπαύσατο, εἶπέν τις τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς αὐτόν, “Κύριε, δίδαξον ἡμᾶς προσεύχεσθαι, καθὼς Ἦ καὶ Ἦ Ἰωάννης Ἦ ἐδίδαξεν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ.” ²Εἶπεν δὲ αὐτοῖς, “Ὅταν Ἦ προσεύχησθε, Ἦ λέγετε, Ἦ Πάτερ, Ἦ ἄγισθήτω τὸ ὄνομά σου. Ἦ Ἐλθάτω Ἦ ἡ βασιλεία σου. Ἦ Ἦ τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον, Ἦ δίδου Ἦ ἡμῖν τὸ καθ’ Ἦ ἡμέραν. Ἦ ⁴Καὶ Ἦ ἀφες ἡμῖν τὰς Ἦ ἀμαρτίας ἡμῶν, Ἦ καὶ Ἦ γὰρ Ἦ αὐτοῖς Ἦ ἀφίομεν Ἦ παντὶ ὄφειλοντι Ἦ ἡμῖν. Καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν.” Ἦ

⁵Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς, “Τίς ἐξ ὑμῶν Ἦ ξέει φίλον, καὶ πορεύεται πρὸς αὐτὸν μεσονυκτίου, καὶ Ἦ εἶπη Ἦ αὐτῷ, Ἦ Φίλε, χρῆσόν μοι τρεῖς ἄρτους, Ἦ ἔπειδὴ φίλος Ἦ μου παρεγένετο ἐξ ὁδοῦ πρὸς με, Ἦ καὶ οὐκ Ἦ ἔχω Ὁ παραθήσω αὐτῷ.” ⁷Κάκεινος Ἦ ἔσωθεν ἀποκριθεὶς εἶπη, Ἦ Μὴ μοι κόπους παρέχε· Ἦ ἤδη Ἦ θύρα κέκλεισται, καὶ τὰ παιδιά μου

³³Γ- ϙ45 ϙ75 01 03 | αυτον 02 04 05 032¹ ³⁵Γ- ϙ45 ϙ75 01 03 05 | εξελθων 02 032 | εξελθων και 04¹ Γ- ϙ45 ϙ75 03 05 | αυτω 01 02 04 032¹ Ἦ εγω εν τω επανερχεσθαι με ϙ45 ϙ75 02 03 04 032 | εν τω επανερχεσθαι με 01 | εν τω επανερχεσθαι με εγω 05¹ ³⁶Γ- ϙ45 ϙ75 01 03 | ουν 02 04 05 032¹ Ἦ τουτων των τριων ϙ45 ϙ75 01 02 03 04 032 | τουτων τριων 01* | - 05¹ Ἦ πλησιον δοκει σοι ϙ75 01 02 03 04 032 | δοκει σοι πλησιον ϙ45 | δοκεις πλησιον 05¹ ³⁷δε ϙ45 ϙ75 01 03 04 05 | ουν 02 032¹ Ἦ αυτω ϙ45 ϙ75 01 02 03 04 | - 05 032¹ Ἦ συ ϙ45 02 03 04 05 032 | σοι ϙ75 01¹ ³⁸Γεν δε ϙ45 ϙ75 01 03 | εγενετο δε εν 02 04 05 032¹ Ἦ αυτος εισηλθεν ϙ75 01 02 03 04 032 | εισηλθεν αυτος ϙ45 | εισελθειν 05¹ Γ- ϙ45 ϙ75 03 | εις την οικιαν 01* 04 | εις τον οικον αυτης 02 05 032 | εις την οικιαν αυτης 01¹ ³⁹Γη 01 02 03 04 05 032 | - ϙ45 ϙ75 01*¹ Ἦ παρακαθασθεισα ϙ75 01 02 03 04 | παρακαθισασα ϙ45 05 032¹ Ἦ προς ϙ75 01 03 04 | παρα ϙ45 02 05 032¹ Ἦ του ιησου ϙ45 02 032 | του κυριου 01 03 05 | ιησου ϙ75 | αυτου 04¹ ⁴⁰Γ μονην με κατελιπεν ϙ45 ϙ75 01 | μονην με κατελειπεν 02 03 04 | κατελιπεν με μονην 05 | μονην με εγκατελειψεν 032¹ Ἦ μοι συναντιλαβηται ϙ75 01 02 03 04 032 | μοι συλλαβηται ϙ45 | μου αντιλαβητε 05¹ ⁴¹Γ ειπεν αυτη ο κυριος ϙ75 01 03 | ειπεν αυτη ο ιησους 02 04 032 | ο κυριος ειπεν αυτη ϙ45 | ο ιησους ειπεν αυτη 05¹ ⁴²Γ ενος δε εστιν χρεια ϙ45 ϙ75 02 04 032 | ολιγων δε εστιν η ενος 01 | ολιγων δε χρεια εστιν η ενος 03 | - 05¹ Ἦ γαρ ϙ75 01 03 | δε 02 04 032 | - 05¹ Ἦ αρ ϙ45^v ϙ75 02 04 032 | - 01 03 05¹ ¹Γ και ιωαννης ϙ45^v ϙ75 02 03 04 05 032 | - 01* | ιωαννης 01¹ ²Γ προσευχησθε 01 03 05 | προσευχεσθε ϙ75 02 04 032¹ Γ- ϙ75 01 03 | ημων ο εν τοις ουρανοις 02 04 05 032¹ Ἦ η βασιλεια σου 01 02 03 04 032 | βασιλεια σου ϙ75 | σου η βασιλεια 05¹ Γ- ϙ75 03 | γενηθητω το θελημα σου ως εν ουρανω ουτω και επι γης 01 | γενηθητω το θελημα σου ως εν ουρανω και επι γης 02 04 05 032¹ ³Γ διδου ϙ75 02 03 04 032 | dos 01 05¹ Ἦ το καθ ημεραν ϙ75 02 03 04 032 | καθ ημεραν 01 | σημερον 05¹ ⁴Γ- ϙ75 02 03 04 032 | ως 01 05¹ Ἦ γαρ ϙ75 02 03 04 032 | - 01 05¹ Ἦ αφιομεν ϙ75 02 03 04 05 032 | αφιεμεν 01 | οφειλομεν 032*¹ Γ- ϙ75 01 03 | αλλα ρυσαι ημας απο του πονηρου 02 04 05 032¹ ⁵Γ ειπη ϙ75 01 03 04 | ερει 02 05 032¹ ⁶Γ μοι παρεγενετο εξ οδου προς με ϙ75 01 02 03 032 | παρεγενετο εξ οδου προς με 04 | μοι παρεστιν απ αγρου 05¹ ⁷Γ κακεινος ϙ45 ϙ75 01 03 04 032 | και εκεινος 02 | εκεινος δε 05¹

μου, ὅθεν ἐξήλθον.’²⁵ Καὶ ἔλθον, εὐρίσκει Γ¹ σεσαρωμένον καὶ κεκοσμημένον.²⁶ Τότε πορεύεται καὶ παραλαμβάνει Γ¹ ἕτερα πνεύματα πονηρότερα ἑαυτοῦ ἑπτά,¹ καὶ εἰσελθόντα, κατοικεῖ ἐκεῖ, καὶ γίνεται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου, χεῖρονα τῶν πρώτων.”

²⁷Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ λέγειν αὐτὸν ταῦτα, ἐπάρασά τις φωνὴν γυνὴ ἐκ τοῦ ὄχλου, εἶπεν αὐτῷ, “Μακαρία ἡ κοιλία ἡ βαστάσασά σε, καὶ μαστοὶ οὓς ἐθήλασας.”²⁸ Αὐτὸς δὲ εἶπεν, “Μενοῦν, μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ ὁ Θεοῦ καὶ φυλάσσοντες.”

²⁹Τῶν δὲ ὄχλων ἐπαθροισζομένων, ἤρξατο λέγειν, “Ἡ γενεὰ αὕτη Γ¹ γενεὰ¹ πονηρὰ ἐστίν· σημεῖον Γ¹ ζητεῖ¹ καὶ σημεῖον Γ¹ οὐ δοθήσεται αὐτῇ, εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ.¹ ³⁰Καθὼς γὰρ ἐγένετο Ἰωνᾶς τοῖς Νινευίταις σημεῖον, οὕτως ἔσται καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου τῇ γενεᾷ ταύτῃ. ³¹Βασίλισσα νότου ἐγερθήσεται Γ¹ ἐν τῇ κρίσει¹ μετὰ Γ¹ τῶν ἀνδρῶν¹ τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ κατακρινεῖ Γ¹ αὐτούς,¹ ὅτι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν Σολομῶνος, καὶ ἰδοὺ, πλεῖον Σολομῶνος ὤδε. ³²Γ¹ Ἄνδρες Νινευίται ἀναστήσονται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ κατακρινουσίν αὐτήν, ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα Ἰωνᾶ, καὶ ἰδοὺ, πλεῖον Ἰωνᾶ ὤδε.¹

³³Οὐδεὶς Γ¹ λύχνον ἄψας εἰς κρύπτην τίθησιν, Γ¹ οὐδὲ ὑπὸ τὸν μόδιον,¹ ἀλλ’ ἐπὶ τὴν λυχνίαν, ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι τὸ Γ¹ φῶς¹ βλέπωσιν. ³⁴Ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστίν ὁ ὀφθαλμὸς σου. Ὅταν Γ¹ ὁ ὀφθαλμὸς σου ἀπλοῦς ᾖ, καὶ ὄλον τὸ σῶμά σου φωτεινὸν ἐστίν· ἐπὶ δὲ πονηρὸς ᾖ, καὶ τὸ σῶμά σου σκοτεινόν. Γ¹ ³⁵Σκόπει οὖν, μὴ τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστίν. ³⁶Γ¹ εἰ οὖν τὸ σῶμά σου ὄλον φωτεινόν, μὴ ἔχον μέρος τι σκοτεινόν, ἔσται φωτεινόν ὄλον, ὡς ὅταν ὁ λύχνος τῇ ἀστραπῇ φωτιζῇ σε.”¹

³⁷Ἐν δὲ Γ¹ τῷ λαλῆσαι, ἔρωτᾷ αὐτὸν¹ Ἐφρασαῖος¹ ὅπως ἀριστήσῃ παρ’ αὐτῷ, εἰσελθὼν δὲ, ἀνέπεσεν. ³⁸Ὁ δὲ Ἐφρασαῖος ἰδὼν, ἐθαύμασεν ὅτι οὐ πρῶτον ἐβαπτίσθη πρὸ τοῦ ἀρίστου. ³⁹Εἶπεν δὲ ὁ Κύριος πρὸς αὐτόν, “Νῦν ὑμεῖς οἱ Ἐφρασαῖοι τὸ ἐξῶθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ πίνακος καθαρίζετε, τὸ δὲ ἔσωθεν ὑμῶν γέμει ἀρπαγῆς καὶ πονηρίας. ⁴⁰Ἄφρονες! Οὐχ ὁ ποιήσας τὸ ἐξῶθεν, καὶ τὸ ἔσωθεν ἐποίησεν; ⁴¹Πλὴν τὰ ἐνόντα δότε ἐλεημοσύνην, καὶ ἰδοὺ, πάντα καθαρὰ Γ¹ ὑμῖν ἐστίν.¹

²⁵Γ- ρ345^v ρ375 01 02 05 032 | σχολάζοντα 03 04¹ ²⁶Γ- ρ375 01* 02 03 05 032 | μεθ εαυτου 01 04¹ Γετερα πνευματα πονηροτερα εαυτου επτα ρ375 01 03 | επτα ετερα πνευματα πονηροτερα εαυτου 02 04 032 | επτα ετερα πνευματα πονηροτερα εαυτου επτα 01* | επτα πνευματα πονηροτερα εαυτου 05¹ ²⁹Γεναε ρ375 01 02 03 05 | - 04 032¹ Γζητεῖ ρ345 ρ375 01 02 03 | επιζητει 04 05 032¹ Γου δοθησεται αυτη ει μη το σημειον ιωνα ρ375 01 03 05 | ου δοθησεται αυτη ει μη το σημειον ιωνα του προφητου 02 04 032 | ει μη το ιωνα ρ345¹ ³¹Γεν τη κρισει ρ375 01 02 03 04 032 | - ρ345 05¹ Γτων ανδρων ρ375 02 03 05 032 | των ανθρωπων 01 | - 04¹ Γαυτους 01 02 03 04 05 032 | αυτην ρ345 ρ375¹ ³²Γανδρες νινευιται αναστησονται εν τη κρισει μετα της γενεας ταυτης και κατακρινουσιν αυτην οτι μετενοησαν εις το κηρυγμα ιωνα και ιδου πλειον ιωνα ωδε 01 02 03 04 032 | ανδρες νινευιται αναστησονται τη κρισει μετα της γενεας ταυτης και κατακρινουσιν αυτην οτι μετενοησαν εις το κηρυγμα ιωνα και ιδου πλειον ιωνα ωδε ρ345 | ανδρες νινευιται αναστησονται εν τη κρισει μετα της γενεας ταυτης και κατακρινουσιν αυτην οτι μετενοησαν εις το κηρυγμα ιωνα και ιδου πλειον ιωνα ωδε ρ375 | - 05¹ ³³Γ- ρ345 ρ375 01 03 04 05 | δε 02 032¹ Γουδε υπο τον μοδιον 01 02 03 04 05 032 | - ρ345 ρ375¹ Γφως ρ375 01 03 04 05 | φεγγος ρ345 02 032¹ ³⁴Γ- ρ345 ρ375 01 03 05 032 | ουν 02 04¹ Γ- ρ375 01 02 03 04 032 | εσται ρ345 | εστιν 05¹ ³⁶Γει ουν το σωμα σου ολον φωτεινον μη εχον μερος τι σκοτεινον εσται φωτεινον ολον ως οταν ο λυχνος τη αστραπη φωτιζη σε ρ375 02 032 | ει ουν το σωμα σου ολον φωτεινον μη εχων μελος τι σκοτεινον εσται φωτεινον ολον ως οταν ο λυχνος τη αστραπη φωτιζη σε ρ345 | ει ουν το σωμα σου ολον φωτεινον μη εχον τι μερος σκοτεινον εσται φωτεινον ολον ως οταν λυχνος τη αστραπη φωτιζη σε 01 | ει ουν το σωμα σου ολον φωτεινον μη εχον μερος τι σκοτεινον εσται φωτεινον ολον ως οταν ο λυχνος εν τη αστραπη φωτιζη σε 03 | ει ουν το σωμα σου ολον φωτεινον μη εχον μερος σκοτεινον εσται φωτεινον ολον ως οταν ο λυχνος τη αστραπη φωτιζη σε 04 | - 05¹ ³⁷Γτω λαλησαι ερωτα αυτον ρ375 01 03 032 | τω λαλησαι ηρωτα αυτον ρ345 04 | τω λαλησαι αυτον ερωτα αυτον 02 | αυτου 05¹ Γφαρισαιος ρ345 ρ375 01 03 | φαρισαιος τις 02 04 032 | τις φαρισαιος 05¹ ⁴¹Γυμιν εστιν ρ375 01 02 03 04 032 | υμιν εσται ρ345 | εσται υμιν 05¹

⁴²Ἄλλὰ οὐαὶ ὑμῖν τοῖς Φαρισαίοις, ἵτι' ἀποδεκατοῦτε τὸ ἡδύοσμον, καὶ τὸ πήγανον, καὶ πᾶν λάχανον, καὶ παρέρχεσθε τὴν κρίσιν καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ. Ταῦτα δὲ ἔδει ποιῆσαι, κάκεῖνα μὴ παρεῖναι.¹ ⁴³Οὐαὶ ὑμῖν τοῖς Φαρισαίοις,¹ ὅτι ἀγαπάτε τὴν πρωτοκαθεδρίαν ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς. ἵτι' ⁴⁴Οὐαὶ ὑμῖν, ἵτι' ὅτι ἔστε ὡς τὰ μνημεῖα τὰ ἄδηλα, καὶ οἱ ἄνθρωποι περιπατοῦντες ἐπάνω οὐκ οἶδασιν."

⁴⁵Ἀποκριθεὶς δὲ τις τῶν νομικῶν λέγει αὐτῷ, "Διδάσκαλε, ταῦτα λέγων, καὶ ἡμᾶς ὑβρίζεις."⁴⁶Ὁ δὲ εἶπεν, "Καὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς οὐαὶ! Ὅτι φορτίζετε τοὺς ἀνθρώπους φορτία δυσβάστακτα, καὶ αὐτοὶ ἐνὶ τῶν δακτύλων ὑμῶν οὐ προσπαύετε τοῖς φορτίοις.⁴⁷Οὐαὶ ὑμῖν, ὅτι οἰκοδομεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν προφητῶν, ἵτι' οἱ δὲ πατέρες ὑμῶν ἀπέκτειναν αὐτούς.⁴⁸Ἄρα μαρτυρεῖτε καὶ συνευδοκεῖτε τοῖς ἔργοις τῶν πατέρων ὑμῶν, ὅτι αὐτοὶ μὲν ἀπέκτειναν αὐτούς, ὑμεῖς δὲ οἰκοδομεῖτε. ἵτι' ⁴⁹Διὰ τοῦτο καὶ ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ εἶπεν, Ἀποστελῶ εἰς αὐτοὺς προφῆτας καὶ ἀποστόλους, καὶ ἐξ αὐτῶν ἀποκτενοῦσιν καὶ διώξουσιν,⁵⁰ ἵνα ἐκζητηθῇ τὸ αἷμα πάντων τῶν προφητῶν, τὸ ἐκχυννόμενον ἀπὸ καταβολῆς κόσμου, ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης,⁵¹ ἀπὸ αἵματος Ἄβελ ἕως αἵματος Ζαχαρίου, τοῦ ἀπολομένου μεταξὺ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ οἴκου. Ναί, λέγω ὑμῖν, ἐκζητηθήσεται ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης.⁵²Οὐαὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς, ὅτι ἤρατε τὴν κλεῖδα τῆς γνώσεως· αὐτοὶ οὐκ εἰσήλθατε, καὶ τοὺς εἰσερχομένους ἐκωλύσατε."

⁵³Κάκειθεν ἐξεληθόντος αὐτοῦ, ἤρξαντο οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι δεινῶς ἐνέχειν, καὶ ἀποστοματίζειν αὐτὸν περὶ πλειόνων,⁵⁴ ἐνεδρευόντες αὐτὸν ἠθρευσαί τι ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ. ἵτι'

12 Ἐν οἷς ἐπισυναχθεισῶν τῶν μυριάδων τοῦ ὄχλου, ὥστε καταπατεῖν ἀλλήλους, ἤρξατο λέγειν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ πρῶτον, "Προσέχετε ἑαυτοῖς ἀπὸ τῆς ζύμης, τῶν Φαρισαίων, ἣτις ἐστὶν ὑπόκρισις. ²Οὐδὲν δὲ συγκεκαλυμμένον ἐστίν, ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται, καὶ κρυπτὸν ὃ οὐ γνωσθήσεται. ³Ἄνθ' ὧν ὅσα ἐν τῇ σκοτίᾳ εἶπατε, ἐν τῷ φωτὶ ἀκουσθήσεται, καὶ ὃ πρὸς τὸ οὐκ ἐλάλησατε ἐν τοῖς ταμείοις, κηρυχθήσεται ἐπὶ τῶν δωματίων.

⁴² ὅτι 01 02 03 04 05 032 | - 345 | οτε 375 ἵτι' του θεου ταυτα δε εδει ποιησαι κακεινα μη παρειναι 375 03 | του θεου ταυτα εδει ποιησαι κακεινα μη αφειναι 032 | του θεου ταυτα δε εδει ποιησαι κακεινα μη αφειναι 345 01 | του θεου ταυτα εδει ποιησαι κακεινα μη αφειναι 01* | του θεου ταυτα δε ποιησαι και κεινα μη παραφειναι 02 | ταυτα δε εδει ποιησαι κακεινα μη παρειναι 03* | του θεου ταυτα δε εδει ποιησαι κακεινα μη αφειναι 04 | του θεου 05¹ ⁴³ τοις φαρισαιοις 345 375 02 03 04 032 | φαρισαιοι 01 05¹ ἵτι' - 345 375 01 02 03 032 | και τας πρωτοκλισιας εν τοις δειπνοις 04 | και πρωτοκλισιας εν τοις δειπνοις 05¹ ⁴⁴ ἵτι' - 345 375 01 03 04 | γραμματεις και φαρισαιοι υποκριται 02 032 | γραμματεις και φαρισαιοι 05¹ ἔστε ὡς 375 01 02 03 04 032 | ὡς εστε 345 | εστε 05¹ ⁴⁶ - 01 02 04 05 032 | υμεις 375 03¹ ⁴⁷ ὅτι δε 375 02 03 05 032 | και οι 01 04¹ ⁴⁸ μαρτυρετε 375 02 04 05 032 | μαρτυρες εστε 01 03¹ ἵτι' - 375 01 03 05 | αυτων τα μνημεια 02 04 032¹ ⁴⁹ αποκτενουσιν 375 02 03 04 05 032 | αποκτεινουσιν 01 032a¹ ἵτι' διωξουσιν 375 01 03 04 | εκδιωξουσιν 02 05 032¹ ⁵⁰ εκχυννομενον 01 02 04 05 032 | εκκεχυμενον 345 03 | εκχυννομενον 375¹ ⁵¹ του απολομενου μεταξυ 345^v 375 02 03 04 032 | του απολομενου μετοξυ 01 | υιου βαραχιου ον εφονευσαν ανα μεσον 05¹ ⁵² εισηρχομενους 375 01 02 03 04 032 | εισπορευομενους 345 05¹ ⁵³ κακειθεν εξελθοντος 01 03 04 | - 02 05 032 | κακειθεν εξελθοντες 375¹ ἵτι' αυτου 345^v 375 01 03 04 | λεγοντος δε αυτου ταυτα προς αυτους 02 032 | λεγοντες δε ταυτα προς αυτους 05¹ ἔνεχειν 375 01 02 03 04 032 | εχειν 345 05¹ ⁵⁴ ενεδρευοντες αυτου 345 375 03 | ενεδρευοντες αυτον ζητουντες 02 04 032 | ενεδρευοντες 01 | ζητουντες 05¹ ἵτι' - 345 375 01 03 | ινα κατηγορησωσιν αυτου 04 032a | ινα κατηγορησωσιν αυτου 02 032 | ινα ευρωσιν κατηγορησαι αυτου 05¹ ἵτι' εν οις επισυναχθεισων των μυριαδων του οχλου 375 01 02 03 04 032 | εν οις συναχθεισων των μυριαδων του λαου 345 | πολλων δε οχλων συνπεριεχοντων κυκλω 05¹ ² δε 345 375 02 03 04 032 | - 01 | γαρ 05¹ συγκεκαλυμμενον εστιν 375 02 03 05 032 | κεκαλυμμενον εστιν 345 01 | εστιν κεκαλυμμενον 04¹

⁴Λέγω δὲ ὑμῖν, τοῖς φίλοις μου, μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτεινόντων τὸ σῶμα, ἔκαστος τὸν μετὰ τὸ ἀποκτείνειν, ἔχοντα ἐξουσίαν ἔμβαλεῖν εἰς τὴν γέενναν· ναί, λέγω ὑμῖν, τοῦτον φοβήθητε. ⁵Οὐχὶ πέντε στρουθία ἔπωλονται ἄσασαρίων δύο; Καὶ ἐν ἐξ αὐτῶν οὐκ ἔστιν ἐπιλελησμένον ἐνώπιον τοῦ Ἰησοῦ. ⁶Ἀλλὰ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς ὑμῶν πᾶσαι ἠριθμῆνται. ⁷Μὴ φοβεῖσθε, πολλῶν στρουθίων διαφέρετε.

⁸Λέγω δὲ ὑμῖν, ὁ πᾶς ὃς ἂν ὁμολογήσῃ ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἄνθρώπου ὁμολογήσῃ, ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ. ⁹ὁ δὲ ἀρνησάμενός με ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων, ἀπαρνηθήσεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ. ¹⁰Καὶ πᾶς ὃς ἐρεῖ λόγον εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ Ἄνθρώπου, ἀφεθήσεται αὐτῷ· τῷ δὲ εἰς τὸ Ἅγιον Πνεῦμα βλασφημήσαντι, οὐκ ἀφεθήσεται. ¹¹Ὅταν δὲ εἰσφέρωσιν ὑμᾶς ἐπὶ τὰς συναγωγὰς, καὶ τὰς ἀρχὰς, καὶ τὰς ἐξουσίας, μὴ μεριμνήσητε πῶς ἢ τί ἀπολογήσησθε ἢ τί εἴπητε. ¹²τὸ γὰρ Ἅγιον Πνεῦμα διδάξει ὑμᾶς ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἃ δεῖ εἰπεῖν.

¹³Εἶπεν δὲ τις ἐκ τοῦ ὄχλου αὐτῷ, “Διδάσκαλε, εἰπέ τῷ ἀδελφῷ μου μερῖσασθαι μετ’ ἐμοῦ τὴν κληρονομίαν.” ¹⁴Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, “Ἄνθρωπε, τίς με κατέστησεν κριτὴν ἢ μεριστὴν ἐφ’ ὑμᾶς;” ¹⁵Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς, “Ὁρᾶτε καὶ φυλάσσετε ἀπὸ πάσης πλεονεξίας, ὅτι οὐκ ἐν τῷ περισσεύειν τινὶ, ἢ ζωῇ αὐτοῦ ἔστιν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ.” ¹⁶Εἶπεν δὲ παραβολὴν πρὸς αὐτούς λέγων, “Ἄνθρώπου τινὸς πλουσίου εὐφόρησεν ἡ χώρα. ¹⁷Καὶ διελογίζετο ἐν ἑαυτῷ λέγων, ‘Τί ποιήσω, ὅτι οὐκ ἔχω ποῦ συναξῶ τούς καρπούς μου;’ ¹⁸Καὶ εἶπεν, ‘Τοῦτο ποιήσω: καθελῶ μου τὰ ἀποθήκας καὶ μερίζοντας οἰκοδομήσω, καὶ συναξῶ ἐκεῖ πάντα τὸν σῖτον καὶ τὰ ἀγαθὰ μου.’ ¹⁹Καὶ ἐρῶ τῇ ψυχῇ μου, ‘Ψυχὴ, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ κείμενα εἰς ἔτη πολλά· ἀναπαύου, φάγε, πίε, εὐφραίνου.’” ²⁰Εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ Θεός, “Ἄφρων, ταύτῃ τῇ νυκτὶ, τὴν ψυχὴν σου αἰτοῦσιν ἀπὸ σοῦ· ἃ δὲ ἠτοίμασας, τίνοι ἔσται;” ²¹Οὕτως ὁ θησαυρίζων ἐαυτῷ καὶ μὴ εἰς Θεὸν πλουτῶν.”

⁴καὶ μετὰ ταῦτα 345 375 02 03 032 | καὶ μετὰ ταῦτα 01 | τὴν δε ψυχὴν 05¹ | περισσότερον 345 375 01 03 032 | περισσόν 02 05¹ ⁵φοβήθητε 345 375 02 03 032 62318C | - 01 05¹ | ἐμβαλεῖν εἰς τὴν γεένναν 375 02 03 | βαλεῖν εἰς τὴν γεένναν 345 032 | ἐμβαλλεῖν εἰς τὴν γεένναν 01 | εἰς γεένναν βαλεῖν 05 | βαλεῖν εἰς γεένναν 62318C¹ ⁶πωλονται 375 01 03 | πωλεῖται 345 02 05 032¹ ⁷ἠριθμῆνται 375 01 02 03 032 | ἠριθμημεναι 345 05¹ | - 345 375 03 | συν 01 02 05 032¹ ⁸- 345 375 02 03 032 | οἱ 01 05¹ | ὁμολογήσῃ 345 375 01 032 | ὁμολογήσει 02 03 05¹ ⁹ὁ δε ἀρνησάμενος με ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων ἀπαρνηθήσεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ θεοῦ 375 01 03 032 | - 345 | ὁ δε ἀρνησάμενος με ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων ἀπαρνηθήσεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ θεοῦ 01* | ὁ δε ἀρνησάμενος με ἐμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων ἀπαρνηθήσεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ θεοῦ 02 | ὁ δε ἀρνησάμενος με ἐμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων ἀρνηθήσεται ἐμπροσθεν τῶν ἀγγέλων τοῦ θεοῦ 05¹ ¹⁰βλασφημήσαντι 345 375 02 03 032 | βλασφημοῦντι 01 | - 05¹ ¹¹εἰσφέρωσιν 345 375 01 03 | προσφέρωσιν 02 032 | φερωσιν 05¹ | μεριμνήσητε 375 01 03 | μεριμνᾶτε 02 032 | προμεριμνᾶτε 05¹ ¹⁴κριτὴν 375 01 03 05 | δικαστὴν 02 032¹ ¹⁵ἡ ζωὴ αὐτοῦ ἐστὶν 375 01 02 03 | ἐστὶν ἡ ζωὴ 05 | ἡ ζωὴ αὐτῶν ἐστὶν 032¹ | αὐτῷ 375 03 05 | αὐτοῦ 01 02 | αὐτῶν 032¹ ¹⁸οἰκοδομήσω καὶ 375 02 03 032 | ἀνοικοδομήσω καὶ 01 | κακεῖ 05¹ | ἐκεῖ παντὰ 375 01* 02 03 032 | παντὰ 345 05 | ἐκεῖ 01¹ | σῖτον καὶ τὰ ἀγαθὰ μου 345^v 375 03 | γεννημὰτα μου καὶ τὰ ἀγαθὰ μου 02 032 | σῖτον μου καὶ τὰ ἀγαθὰ μου 375* 01 | γεννημὰτα μου 01* 05¹ ²⁰τὴν ψυχὴν σου αἰτοῦσιν 375 03 | τὴν ψυχὴν σου ἀπαιτοῦσιν 01 02 032 | ἀπαιτοῦσιν τὴν ψυχὴν σου 05¹ ²¹οὕτως ὁ θησαυρίζων ἐαυτῷ καὶ μὴ εἰς θεὸν πλουτῶν 375 02 | οὕτως ὁ θησαυρίζων αὐτῷ καὶ μὴ εἰς θεὸν πλουτῶν 01 03 | - 05 | οὕτως ὁ θησαυρίζων ἐν ἐαυτῷ καὶ μὴ εἰς θεὸν πλουτῶν 032¹

²²Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς ^Γ1 “Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ, ^Γτί φάγητε μὴδὲ τῷ σώματι ¹ τί ἐνδύσθησθε. ²³·^Η ^Γγὰρ ¹ ψυχὴ πλεῖον ἐστὶν τῆς τροφῆς, καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος. ²⁴Κατανοήσατε ^Γ τοὺς κόρακας, ¹ ὅτι ^Γ οὐ¹ σπείρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν, οἷς οὐκ ἔστιν ταμεῖον οὐδὲ ἀποθήκη, καὶ ὁ ¹ Θεὸς τρέφει αὐτούς. Πόσω μᾶλλον ὑμεῖς διαφέρετε τῶν πετεινῶν! ²⁵Τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν, δύναται ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ προσθεῖναι πῆχυν; ^Γ1 ²⁶·^Γ Εἰ οὖν οὐδὲ ἐλάχιστον δύνασθε, τί περὶ τῶν λοιπῶν ¹ μεριμνᾶτε; ²⁷Κατανοήσατε τὰ κρίνα πῶς ἀυξάνει, οὐ κοπιᾷ οὐδὲ νήθει· λέγω δὲ ὑμῖν, ^Γ1 οὐδὲ Σολομῶν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ, περιεβάλετο ὡς ἐν τούτων. ²⁸·^Γ Εἰ δὲ ¹ ἔν ἐν ἀγρῷ τὸν χόρτον ὄντα σήμερον, ¹ καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον, ὁ ¹ Θεὸς οὕτως ἀμφιέξει, πόσω μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι; ²⁹·^{Καὶ} ὑμεῖς μὴ ζητεῖτε τί φάγητε, ¹ ἢ ¹ τί πῖντε, καὶ μὴ μετεωρίζεσθε. ³⁰·^{Ταῦτα} γὰρ πάντα τὰ ἔθνη τοῦ κόσμου ¹ ἐπιζητοῦσιν, ¹ ὑμῶν δὲ ὁ Πατὴρ οἶδεν ὅτι χρῆζετε τούτων. ³¹·^{Πλὴν} ζητεῖτε τὴν βασιλείαν ¹ αὐτοῦ, ¹ καὶ ¹ ταῦτα ¹ προστεθήσεται ὑμῖν.

³²·^{Μὴ} φοβοῦ, τὸ μικρὸν ποίμνιον, ὅτι εὐδόκησεν ὁ Πατὴρ ὑμῶν, δοῦναι ὑμῖν τὴν βασιλείαν. ³³·^{Πωλήσατε} τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν, καὶ δότε ἐλεημοσύνην. Ποιήσατε ἑαυτοῖς βαλλάντια μὴ παλαιούμενα, θησαυρὸν ἀνέκλειπτον ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ὅπου κλέπτῃς οὐκ ἐγγίζει οὐδὲ σὴς διαφθείρει. ³⁴·^{Ὅπου} γὰρ ἐστὶν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ καὶ ἡ καρδιά ὑμῶν ἔσται.

³⁵·^{Ἔστωσαν} ^Γ ὑμῶν αἱ ὀσφύες ¹ περιεζωσμένοι, καὶ οἱ λύχνοι καιόμενοι, ³⁶·^{καὶ} ὑμεῖς ὅμοιοι ἀνθρώποις προσδεχομένοις τὸν κύριον ἑαυτῶν, πότε ἀναλύσῃ ἐκ τῶν γάμων, ἵνα ἐλθόντος ^Γ καὶ κρούσαντος, εὐθέως ¹ ἀνοίξωσιν αὐτῷ. ³⁷·^{Μακάριοι} οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι, οὓς ἐλθὼν, ὁ ¹ Κύριος εὐρήσει γρηγοροῦντας. Ἀμήν, λέγω ὑμῖν ὅτι περιζώσεται καὶ ἀνακλιεῖ αὐτούς, καὶ παρελθὼν, διακονήσει αὐτοῖς. ³⁸·^{Κἂν} ^Γ1 ἐν τῇ ¹ δευτέρᾳ ¹ κἂν ἐν τῇ ¹ τρίτῃ ¹ φυλακῇ ἔλθῃ, καὶ εὖρη οὕτως, ¹ μακάριοί εἰσιν ^Γ ἐκεῖνοι!¹

³⁹·^{Τοῦτο} δὲ γινώσκετε, ὅτι εἰ ἤδει ὁ οἰκοδεσπότης ποῖα ὥρα ὁ κλέπτῃς ἔρχεται, ¹ ἐγρηγόρησεν ἂν καὶ ¹ οὐκ ¹ ἂν ¹ ἄφηκεν διορυχθῆναι τὸν οἶκον αὐτοῦ. ⁴⁰·^{Καὶ} ὑμεῖς ^Γ1 γίνεσθε ἔτοιμοι, ὅτι ἡ ὥρα οὐ δοκεῖτε, ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ἔρχεται.”

⁴¹·^{Εἶπεν} δὲ ^Γ1 ὁ Πέτρος, “Κύριε, πρὸς ἡμᾶς τὴν παραβολὴν ταύτην λέγεις, ἢ καὶ πρὸς πάντας;” ⁴²·^{Καὶ} εἶπεν ὁ ¹ Κύριος, “Τίς ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς οἰκονόμος ^Γ1 ὁ ¹ φρόνιμος,

²²Γ- ρ345ν ρ375 03 | αὐτου 01 02 05 032¹ | Γτι φαγητε μηδε τω σωματι ρ375 01 02 05 032 | τι φαγητε μηδε τω σωματι υμων 03 | υμων τι φαγητε μηδε τω σωματι ρ345ν¹ 23Γ γαρ ρ375 01 03 05 | - ρ345 02 032¹ 24Γ τους κορακας ρ375 01 02 03 032 | τα πετεινα του ουρανου και τους κορακας ρ345 | τα πετεινα του ουρανου 05¹ Γου ρ345 ρ375 02 03 032 | ουτε 01 05¹ 25Γ- ρ345 ρ375 01* 03 05 | ενα 01 02 032¹ 26Γ ει ουν ουδε ελαχιστον δυνασθε τι περι των λοιπων ρ345 ρ375 03 | ει ουν ουτε ελαχιστον δυνασθε τι περι των λοιπων 02 032 | ει ουν ουδε ελαχιστον τι δυνασθε τι περι των λοιπων 01 | και περι των λοιπων τι 05¹ 27Γ- ρ345 ρ375 03 032 | οτι 01 02 05¹ 28Γ ει δε ρ345 02 03 05 032 | ει τε ρ375 | ιδε 01¹ Γεν αγρω τον χορτον οντα σημερον ρ375 01 03 | εν αγρω σημερον τον χορτον οντα ρ345 | τον χορτον σημερον εν αγρω οντα 02 032 | τον χορτον του αγρου σημερον οντα 05¹ 29Γ η ρ375 02 05 032 | και ρ345 01 03¹ 30Γ επιζητουσιν ρ375 01 03 | επιζητει ρ345 02 032 | ζητει 05¹ 31Γ αὐτου 01 03 05* | του θεου ρ345 02 05 032 | - ρ375¹ Γ ταυτα ρ345 ρ375 01* 03 | ταυτα παντα 01 02 05 | - 032¹ 35Γ υμων αι οσφυες ρ345ν ρ375 01 03 032 | αι οσφυες υμων 02 | υμων η οσφυς 05¹ 36Γ και κρουσαντος ευθεως ρ375 01 03 05 032 | ευθεως και κρουσαντος ρ345 | και κρουσαντος αὐτου ευθεως 02¹ 38Γ- ρ375 01 03 032 | ελθη 02 | ελθη τη εσπερινη φυλακη και ευρησει ουτως ποιησει και εαν 05¹ Γ δευτερα καν εν τη ρ375 01 03 | δευτερα φυλακη και εν τη 02 | δευτερα και τη 05 | - 032¹ Γ φυλακη ελθη και ευρη ουτως ρ375 01 03 032 | φυλακη και ελθων ευρη ουτως 02 | - 05¹ Γ εκεινοι ρ375 01 03 05 | οι δουλοι εκεινοι 02 032 | - 01*¹ 39Γ εγρηγορησεν αν και 02 03 032 | - ρ375 01* 05 | εγρηγορησεν και 01¹ Γ αν ρ375 01 02 05 | - 03 032¹ Γ αφηκεν διορυχθηναι τον οικον αὐτου ρ375 01 03 | αφηκεν διορυχθηναι τον οικον αὐτου 02 032 | - 05¹ 40Γ- ρ375 01 03 | ουν 02 032 | δε 05¹ 41Γ- ρ375 03 05 | αὐτω 01 02 032¹ 42Γ ο ρ375 03 05 032 | και 01 02¹

ὄν καταστήσει ὁ Κύριος ἐπὶ τῆς θεραπείας αὐτοῦ, τοῦ ἰδιδόνα¹ ἐν καιρῷ σιτομέτριον; ⁴³Μακάριος ὁ δούλος ἐκεῖνος, ὃν ἐλθὼν, ὁ κύριος αὐτοῦ εὐρήσει οὕτως ποιῶντα. ⁴⁴Ἀληθῶς λέγω ὑμῖν ὅτι ἐπὶ πᾶσιν τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ¹ καταστήσει αὐτόν. ⁴⁵Ἐὰν δὲ εἴπη ὁ δούλος ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, Ἐκτιμῶν ὁ κύριός μου ἔρχεσθαι, καὶ ἄρξηται τύπτειν τοὺς παῖδας καὶ τὰς παιδίσκας, ἐσθίειν τε καὶ πίνειν καὶ μεθύσκεσθαι, ⁴⁶ἤξει ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἐν ἡμέρᾳ ἧ οὐ προσδοκᾷ, καὶ ἐν ὥρᾳ ἧ οὐ γινώσκει, καὶ διχοτομήσει αὐτόν, καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ ἔμετὰ τῶν ἀπίστων θήσει.¹ ⁴⁷Ἐκεῖνος δὲ ὁ δούλος, ὁ γνοὺς τὸ θέλημα τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ ἔμετὰ τῶν ἀπίστων θήσει.¹ ⁴⁸Ὁ δὲ μὴ γνοὺς, ποιήσας δὲ ἄξια πληγῶν, δαρήσεται ὀλίγας. Παντὶ ἔμετὰ τῶν ἀπίστων θήσει.¹ ⁴⁹Ὁ δὲ μὴ γνοὺς, ποιήσας δὲ ἄξια πληγῶν, δαρήσεται ὀλίγας. Παντὶ ἔμετὰ τῶν ἀπίστων θήσει.¹ ⁵⁰Ὁ δὲ μὴ γνοὺς, ποιήσας δὲ ἄξια πληγῶν, δαρήσεται ὀλίγας. Παντὶ ἔμετὰ τῶν ἀπίστων θήσει.¹

⁴⁹Πῦρ ἦλθον βαλεῖν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ τί θέλω εἰ ἤδη ἀνήφθη; ⁵⁰Βάπτισμα δὲ ἔχω βαπτισθῆναι, καὶ πῶς συνέχομαι ἕως ὅτου¹ τελεσθῆ! ⁵¹Δοκεῖτε ὅτι εἰρήνην παρεγενόμην δοῦναι ἐν τῇ γῆ; Οὐχί, λέγω ὑμῖν, ἀλλ' ἡ¹ διαμερισμόν. ⁵²Ἔσονται γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν, πέντε ἐν ἐνὶ οἴκῳ¹ διαμεμερισμένοι, τρεῖς¹ ἐπὶ δυσὶν, καὶ δύο ἐπὶ τρισίν. ⁵³Διαμερισθήσονται ἑκατὸν ἐπὶ οὐκίᾳ, καὶ υἱὸς ἐπὶ πατρί, ἡ μήτηρ ἐπὶ θυγατέρᾳ, καὶ θυγάτηρ ἐπὶ τῇ μητέρᾳ, ἡ πενθερὰ ἐπὶ τῇ νύμφῃ αὐτῆς, ἡ νύμφη ἐπὶ τῇ πενθερᾷ.¹

⁵⁴Ἐλεγεν δὲ καὶ τοῖς ὄχλοις, Ὅταν ἴδῃτε νεφέλην ἀνατέλλουσαν ἐπὶ δυσμῶν, εὐθέως λέγετε, ὅτι Ὁμβροὶ ἔρχονται, καὶ γίνεται οὕτως. ⁵⁵Καὶ ὅταν νότον πνεόντα, λέγετε, ὅτι Ἰσχυροὶ ἔρχονται, καὶ γίνεται. ⁵⁶Ἐκτιμῶν ὁ κύριός μου ἔρχεσθαι, καὶ ἄρξηται τύπτειν τοὺς παῖδας καὶ τὰς παιδίσκας, ἐσθίειν τε καὶ πίνειν καὶ μεθύσκεσθαι, ἡξει ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἐν ἡμέρᾳ ἧ οὐ γινώσκει, καὶ ἐν ὥρᾳ ἧ οὐ προσδοκᾷ, καὶ διχοτομήσει αὐτόν, καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ ἔμετὰ τῶν ἀπίστων θήσει.¹

⁵⁷Τί δὲ καὶ ἀφ' ἐαυτῶν, οὐ κρίνετε τὸ δίκαιον; ⁵⁸Ὡς γὰρ ὑπάγεις μετὰ τοῦ ἀντιδίκου σου ἐπ' ἄρχοντα ἐν τῇ ὁδῷ, δὸς ἐργασίαν ἀπηλλάχθαι ἀπ' αὐτοῦ, μήποτε κατασύρῃ σε πρὸς τὸν κριτὴν, καὶ ὁ κριτὴς σε παραδώσει τῷ πράκτορι, καὶ ὁ πράκτωρ σε βαλεῖ εἰς φυλακὴν. ⁵⁹Λέγω σοι, οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν ἕως ὅτου ἔσχατον λεπτόν ἀποδῷς.¹

13 ¹Παρήσαν δὲ τινες ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ, ἀπαγγέλλοντες αὐτῷ περὶ τῶν Γαλιλαίων, ὧν τὸ αἷμα Πιλάτος ἔμιξεν μετὰ τῶν θυσῶν αὐτῶν. ²Καὶ

ἰδιδόνα 02 03 05 | διαιδιδόνα 375 | διαδουνα 01 | δουνα 032¹ ⁴⁴αυτου 375 01 02 03 05 | αυτω 345 032¹ ⁴⁶μετα των απιστων θησει 345 375 01 02 03 | θησει μετα των απιστων 05 | μετα απιστων θησει 032¹ ⁴⁷μη ετοιμασας η ποιησας 375 01 03 | μη ετοιμασας μηδε ποιησας 02 | ποιησας 345 | μη ποιησας 05 | μη ετοιμασας 032¹ ⁴⁸δε 345 01 02 03 05 032 | - 375 01*¹ ἰ πολυ ζητηθησεται 375 01 02 03 032 | ζητηθησεται πολυ 345 | ζητηθησεται 01* | ζητησουσιν 05¹ ἰ και ω παρεθεντο πολυ περισητερον 345 02 03 032 | υιος επι πατρι και πατηρ επι υιω 345 | πατηρ επι υιω και υιος επι πατρι και 01 | πατηρ επι υιω και υιος επι πατρι αυτου διαμερισθησονται 05¹ ἰ και θυγατηρ επι την μητερα 345 375 03 05 | και θυγατηρ επι μητηρ 02 | και θυγατηρ επι μητερα 01 | - 032¹ ἰ αυτης 345 375 02 03 05 032 | - 375* 01¹ ἰ - 345 375 01 03 05 | αυτης 02 032¹ ⁵⁴λεγετε 345 375 03 05 | λεγεται 01 02 032¹ ἰ οτι 345 375 01 02 03 | - 05 032¹ ⁵⁵οτι 375 02 03 032 | - 345 01 05¹ ἰ εσται 375 01 02 03 | ερχεται 345 01* 032 | εσεται 05¹ ⁵⁶ - 375 01 02 03 032 | πλην 345 05¹ ἰ καιρον δε 375 03 | δε καιρον 01 02 032 | καιρον 345 05¹ ἰ οιδατε δοκιμαζειν 375 01 03 | δοκιμαζετε 345 02 05 032¹ ⁵⁸σε παραδωσει 375 01 02 03 | σε παραδω 032 | παραδωσει σε 345 05¹ ἰ σε βαλει 375 01 03 | σε βαλη 01* 02 032 | βαλει σε 05¹ ⁵⁹ - 345* 375 01 03 | ου 05 032 | του 02¹ ἰ και το εσχατον λεπτον αποδωσ 345* 375 01 03 032 | και τον εσχατον λεπτον αποδωσ 02 | αποδοις τον εσχατον κοδραντην 05¹

ἀποκριθεὶς Ἦ ἔειπεν αὐτοῖς, “Δοκεῖτε ὅτι οἱ Γαλιλαῖοι οὗτοι, ἁμαρτωλοὶ παρὰ πάντας τοὺς Γαλιλαίους ἐγένοντο, ὅτι Ἦ τοιαῦτα Ἦ πεπόνθασιν; ³Οὐχί, λέγω ὑμῖν, ἀλλ’ ἐὰν μὴ Ἦ μετανοήτε, ¹ πάντες ὁμοίως ἀπολεισθε. ⁴Ἦ ἐκεῖνοι οἱ δεκαοκτῶ ἐφ’ οὓς ἔπρσεν ὁ πύργος ἐν τῷ Σιλῶμ καὶ ἀπέκτεινεν αὐτούς, δοκεῖτε ὅτι αὐτοὶ ὀφειλέται ἐγένοντο παρὰ πάντας τοὺς ἀνθρώπους τοὺς κατοικοῦντας Ἦ Ἰερουσαλήμ; ⁵Οὐχί, λέγω ὑμῖν, ἀλλ’ ἐὰν μὴ Ἦ μετανοήτε, ¹ πάντες ὁμοίως ἀπολεισθε.”

⁶Ἦλεγεν δὲ ταύτην τὴν παραβολὴν: “Συκὴν εἶχέν τις Ἦ πεφυτευμένην ἐν τῷ ἀμπελῶνι αὐτοῦ, ¹ καὶ ἦλθεν ζητῶν καρπὸν ἐν αὐτῇ, καὶ οὐχ εὔρεν. ⁷Ἦ ἔειπεν δὲ πρὸς τὸν ἀμπελουργόν, “Ἰδοῦ, τρία ἔτη Ἦ ἀφ’ οὗ ἔρχομαι ζητῶν καρπὸν ἐν τῇ συκῇ ταύτῃ, καὶ οὐχ εὔρισκω. Ἦ ἔκκοψον Ἦ αὐτήν, Ἦ ἵνα τί καὶ τὴν γῆν καταργεῖ;” ⁸Ο δὲ ἀποκριθεὶς λέγει αὐτῷ, “Κύριε, ἄφες αὐτήν καὶ τοῦτο τὸ ἔτος, ἔως ὅτου σκάψω περὶ αὐτήν καὶ βάλω κόπρια ⁹ καὶ μὲν ποιήσῃ καρπὸν εἰς τὸ μέλλον, εἰ δὲ μὴ γε ἐκκόψεις αὐτήν.”

¹⁰Ἦν δὲ διδάσκων ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν ἐν τοῖς Σάββασιν. ¹¹Καὶ ἰδοῦ, Ἦ γυνὴ πνεῦμα ἔχουσα ἀσθενείας ¹ ἔτη δεκαοκτῶ, καὶ ἦν συγκύπτουσα καὶ μὴ δυναμένη ἀνακύψαι εἰς τὸ παντελές. ¹²Ἰδὼν δὲ αὐτήν, ὁ Ἦ Ἰησοῦς προσεφώνησεν καὶ εἶπεν αὐτῇ, “Γύναι, ἀπολέλυσαι Ἦ τῆς ἀσθενείας σου.” ¹³Καὶ ἐπέθηκεν Ἦ αὐτῇ τὰς χεῖρας, ¹ καὶ παραχρῆμα ἀνωρθώθη καὶ Ἦ ἐδόξαζεν ¹ τὸν Ἦ Θεόν. ¹⁴Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος, ἀγανακτῶν ὅτι Ἦ τῷ Σαββάτῳ ἐθεράπευσεν ὁ Ἦ Ἰησοῦς, ἔλεγεν τῷ ὄχλῳ, ὅτι ¹ “Ἐξ ἡμέραι εἰσὶν Ἦ ἐν αἷς δεῖ ἐργάζεσθαι ¹ ἐν αὐταῖς οὖν ἐρχόμενοι θεραπεύεσθε, καὶ μὴ τῇ Ἦ ἡμέρᾳ τοῦ Σαββάτου.” ¹⁵Ἀπεκρίθη Ἦ δὲ ¹ αὐτῷ ὁ Ἦ Κύριος καὶ εἶπεν, Ἦ “Ἦ Ὑποκριταὶ! Ἦ Ἐκαστος ὑμῶν Ἦ τῷ Σαββάτῳ ¹ οὐ λύει τὸν βουῖν αὐτοῦ, Ἦ τὸν ὄνον ¹ ἀπὸ τῆς φάτνης, καὶ ἀπαγαγὼν ποτίζει; ¹⁶Ταύτην δὲ θυγατέρα Ἦ βραβὰμ οὖσαν, Ἦν ἔδωκεν ὁ Σατανᾶς, ἰδοῦ, Ἦ δέκα καὶ ὀκτῶ ἔτη, ¹ οὐκ ἔδει λυθῆναι ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τούτου τῇ Ἦ ἡμέρᾳ τοῦ Σαββάτου;” ¹⁷Καὶ ταῦτα λέγοντος αὐτοῦ, κατησχύνοντο Ἦ πάντες ¹ οἱ ἀντικείμενοι αὐτῷ, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἔχαιρεν ἐπὶ πᾶσιν τοῖς ἐνδόξοις Ἦ τοῖς γινομένοις ὑπ’ αὐτοῦ. ¹

¹⁸Ἦλεγεν Ἦ οὖν, ¹ “Τίνι ὁμοία ἐστὶν Ἦ Βασιλεία τοῦ Ἦ Θεοῦ, καὶ τίνι ὁμοιώσω αὐτήν; ¹⁹Ὅμοία ἐστὶν κόκκῳ σινάπεως, ὃν λαβὼν, Ἦ ἄνθρωπος ἔβαλεν εἰς κῆπον Ἦ αὐτοῦ, καὶ Ἦ ῥῆξεν καὶ ἐγένετο εἰς δένδρον, Ἦ καὶ Ἦ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ Ἦ κατεσκήνωσεν ἐν τοῖς κλάδοις ¹ αὐτοῦ.”

2Γ- 375 01 03 | ο ἰησους 02 05 032¹ Ἦ τοιαυτα 375 02 032 | ταυτα 01 03 05¹ 3Γ μετανοητε 375 01 03 032 | μετανοησθε 02 05¹ 4Γ ἰερουσαλημ 375 03 05 | εν ἰερουσαλημ 01 02 032¹ 5Γ μετανοητε 375 03 032 | μετανοησθε 01 02 05¹ 6Γ πεφυτευμενην εν τῷ ἀμπελωνι αὐτου 375 03 05 032 | εν τῷ ἀμπελωνι αὐτου πεφυτευμενην 02 | πεφυτευμενην εν ἀμπελωνι αὐτου 01¹ 7Γ ἀφ ου 375 01 03 05 | - 02 032¹ Γ- 375 01 03 05 032 | ουν 375 02¹ 11Γ γυνη πνευμα εχουσα ασθενειας 375 375 01 03 | γυνη ην πνευμα εχουσα ασθενειας 02 | γυνη εν ασθενεια ην πνευματος 05 | ην γυνη πνευμα εχουσα ασθενειας 032¹ 12Γ- 375 375 03 032 | απο 01 02 05¹ 13Γ αυτη τας χειρας 375 01 02 03 032 | επ αυτη τας χειρας 375 | τας χειρας αυτη 05¹ 14Γ εδοξαεν 375 01 02 03 05 032 | εδοξαζον 01*¹ 14Γ τῷ σαββατῳ εθεραπευσεν ο ἰησους ελεγεν τῷ οχλῳ οτι 375 375 01 03 | τῷ σαββατῳ εθεραπευσεν ο ἰησους ελεγεν τῷ οχλῳ 375 02 032 | ελεγεν τῷ οχλῳ οτι τῷ σαββατῳ εθεραπευσεν ἰησους 05¹ 15Γ εν αις δει εργαζεσθαι 375 375 375 01 02 03 05 032 | - 01* | δει εργαζεσθαι 03*¹ 15Γ δε 375 375 01 03 05 | ουν 02 032¹ Ἦ υποκριται 375 01 02 03 | υποκριται 375 05 032¹ Γ- 375 375 375 01 03 05 032 | εν 02 032¹ Ἦ τῷ σαββατῳ 375 375 02 03 05 | - 01 | σαββατω 032¹ Ἦ τον ονον 375 375 01 03 032 | η την ονον 02 | και τον ονον 05¹ 16Γ δεκα και οκτω ετη 375 01 02 03 032 | δεκαοκτω ετη 375 375¹ | ετη δεκαοκτω 05¹ 17Γ παντες 375 01 02 03 032 | - 375 05¹ Ἦ τοις γινομενοις υπ αυτου 375 375 02 032 | τοις λεγομενοις υπ αυτου 01 | τοις γενομενοις υπ αυτου 03 | υπ αυτου γινομενοις 05¹ 18Γ ουν 375 375 01 03 | δε 02 05 032¹ 19Γ- 375 01 03 05 | μεγα 375 02 032¹ Ἦ κατεσκηνωσεν εν τοις κλαδοις 375 375 01 03 032 | κατεσκηνοουν εν τοις κλαδοις 02 | κατεσκηνωσαν υπο τους κλαδους 05¹

²⁰Γ Καὶ πάλιν εἶπεν,¹ “Τίνι ὁμοιώσω τὴν Βασιλείαν τοῦ ὁ Θεοῦ; ²¹Ὅμοια ἐστὶν ζύμη, ἣν λαβοῦσα, γυνὴ ἔνεκρυψεν¹ εἰς ἀλεύρου σάτα τρία, ἕως οὗ ἐζυμώθη ὅλον.”

²²Καὶ διεπορεύετο κατὰ πόλεις καὶ κώμας διδάσκων, καὶ πορείαν ποιούμενος εἰς Ἱεροσόλυμα. ²³Εἶπεν δέ τις αὐτῷ, “Κύριε, εἰ ὀλίγοι οἱ σωζόμενοι;” Ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς, ²⁴“Ἀγωνίζεσθε εἰσελθεῖν διὰ τῆς στενῆς θύρας,¹ ὅτι πολλοί, λέγω ὑμῖν, ζητήσουσιν εἰσελθεῖν καὶ οὐκ ἰσχύσουσιν. ²⁵Ἀφ’ οὗ ἂν ἔγερθῇ ὁ οἰκοδεσπότης¹ καὶ ἀποκλείσῃ τὴν θύραν, καὶ ἄρξησθε ἔξω ἐστάναι καὶ κρούειν τὴν θύραν λέγοντες, ‘Κύριε, ἦ ἄνοιξον ἡμῖν’ καὶ ἀποκριθεὶς ἐρεῖ ὑμῖν, ‘Οὐκ οἶδα ὑμᾶς, πόθεν ἐστέ.’ ²⁶Τότε ἔρξεσθε¹ λέγειν, ‘Ἐφάγομεν ἐνώπιόν σου καὶ ἐπίομεν, καὶ ἐν ταῖς πλατείαις ἡμῶν ἐδίδαξας.’ ²⁷Καὶ ἐρεῖ, ‘Λέγων¹ ὑμῖν, ‘Οὐκ οἶδα ἡ πόθεν ἐστέ.’ ¹ ἀπόστητε ἀπ’ ἐμοῦ, πάντες ἐργάται ἄδικίας”·¹ ²⁸Ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων, ὅταν ὄψῃσθε¹ Ἀβραάμ, καὶ Ἰσαὰκ, καὶ Ἰακώβ, καὶ πάντας τοὺς προφήτας, ἐν τῇ Βασιλείᾳ τοῦ ὁ Θεοῦ, ὑμᾶς δὲ ἐκβαλλομένους ἔξω. ²⁹Καὶ ἤξουσιν ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν καὶ ἀπὸ¹ βορρᾶ καὶ νότου, καὶ ἀνακλιθήσονται ἐν τῇ Βασιλείᾳ τοῦ ὁ Θεοῦ. ³⁰Καὶ ἰδοὺ, εἰσὶν ἔσχατοι οἱ ἔσσονται πρῶτοι, καὶ εἰσὶν πρῶτοι οἱ ἔσσονται ἔσχατοι.”

³¹Ἐν τῇ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ προσήλθαν τινες Φαρισαῖοι λέγοντες αὐτῷ, “Ἐξελθε καὶ πορεύου ἐντεῦθεν, ὅτι Ἡρώδης θέλει σε¹ ἀποκτείνειν.” ³²Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, “Πορευθέντες εἶπατε τῇ ἀλώπεκι ταύτῃ, ‘Ἰδοὺ, ἐκβάλλω δαιμόνια, καὶ ἰάσεις ἄποτελῶ¹ σήμερον καὶ αὔριον, καὶ τῇ τρίτῃ τελειοῦμαι.’ ³³Πλὴν δεῖ με, σήμερον καὶ αὔριον¹ καὶ τῇ ἔχομένῃ¹ πορεύεσθαι, ὅτι οὐκ ἐνδέχεται προφήτην ἀπολέσθαι ἔξω Ἱερουσαλήμ. ³⁴Ἱερουσαλήμ, Ἱερουσαλήμ, ἡ ἀποκτείνουσα τοὺς προφήτας, καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν, ποσάκις ἠθέλησα ἐπισυνάξει τὰ τέκνα σου, ὃν τρόπον ὄρνις τὴν ἑαυτῆς νοσσιὰν¹ ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ ἠθέλησατε. ³⁵Ἰδοὺ, ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν. Ἄλέγω δὲ¹ ὑμῖν, ἦ οὐ μὴ ἰδητέ με ἕως ἦ¹ εἴπητε, Ἐὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.”

14 ¹Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἔλθεῖν αὐτὸν εἰς οἶκόν τινος τῶν ἀρχόντων Φαρισαίων, Σαββάτῳ φαγεῖν ἄρτον, καὶ αὐτοὶ ἦσαν παρατηρούμενοι αὐτόν. ²Καὶ ἰδοὺ, ἄνθρωπός τις ἦν ὑδρωπικός ἔμπροσθεν αὐτοῦ. ³Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς τοὺς νομικοὺς καὶ Φαρισαίους Ἄλέγων,¹ “Ἐξεστὶν τῷ Σαββάτῳ θεραπεῦσαι ἢ οὐ;”¹ ⁴Οἱ δὲ ἠσύχασαν. Καὶ ἐπιλαβόμενος, ἴασατο αὐτόν καὶ ἀπέλυσεν. ⁵Καὶ ἦ¹ πρὸς αὐτούς

²⁰Γ και παλιν ειπεν 345 375 01 03 | παλιν ειπεν 02 032 | η 05¹ 21Γ ενεκρυψεν 375 01 02 05 032 | εκρυψεν 345 03¹ 24Γ εισελθειν δια της στενης θυρας 375 01 03 05 | εισελθειν δια της στενης πυλης 02 032 | δια της στενης θυρας εισελθειν 345¹ 25Γ εγερθη ο οικοδεσποτης 01 02 03 032 | εγερθη ο δεσποτης 375 | ο οικοδεσποτης εισελθη 05¹ Γ - 375 3138¹ 01 03 | κυριε 02 05 032¹ 26Γ αρξεσθε 375 03 | αρξησθε 01 02 05 032¹ 27Γ λεγων 375 03 | λεγω 375* 02 05 032 62318C | - 01¹ Γ ποθεν εστε 375 03 | υμας ποθεν εστε 01 02 032 62318C | υμας 05¹ Γ αδικιας 375 3138¹ 01 02 03 032 | ανομιας 05 62318C¹ 28Γ οψησθε 375 02 03 032 | ιδητε 01 | οψεσθε 03* 05¹ 29Γ απο 375 3138 03 | - 01 02 05 032¹ 31Γ αυτη 375 01 02 03 | ταυτη 05 032¹ Γ θελει σε 01 02 03 | σε θελει 345 375 032 | ζητει σε 05¹ 32Γ αποτελω 375 01 03 | επιτελω 02 032 | ποιουμαι και 345 | αποτελουμαι 05¹ 33Γ και αυριον 345 375 02 03 032 | - 01 | και τη αυριον 05¹ Γ εχομενη 02 03 032 | ερχομενη 375 01 05¹ 34Γ την εαυτης νοσσιαν 03 032 | - 375 | την εαυτου νοσσιαν 01 | τα εαυτης νοσσια 02 | τα νοσσια αυτης 05¹ 35Γ λεγω δε 375 02 03 05 032 | λεγω 345 01¹ Γ - 345 375 01 03 05 | οτι 02 032¹ Γ - 375 03 | ηξει οτε 05 | αν ηξει οτε 02 032 | αν 345 01 | αν ηξει οτε 032*¹ 3Γ λεγων 375 01 03 | λεγων ει 345 02 032 | - 05¹ Γ θεραπευσαι 345 375 01 03 05 | θεραπευειν 02 032¹ Γ η ου 375 01 03 05 | - 345 02 032¹ 5Γ - 345 375 03 05 | αποκριθεις 01 02 | αποκριθεις ο ιησους 032¹

εἶπεν, ¹ “Τίνος ὑμῶν ^Γ ἱὸς ¹ ἢ βοῦς εἰς φρέαρ πεσεῖται, ^Γ καὶ οὐκ εὐθέως ἀνασπάσει αὐτὸν ἐν ἡμέρᾳ τοῦ Σαββάτου;” ⁶ Καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἀνταποκριθῆναι ^Γ πρὸς ταῦτα.

⁷ Ἐλεγεν δὲ πρὸς τοὺς κεκλημένους παραβολὴν, ἐπέχων πῶς τὰς πρωτοκλισίας ἐξελέγοντο, λέγων πρὸς αὐτούς, ⁸ “Ὅταν κληθῆς ^Γ ὑπὸ τινος εἰς γάμους, ¹ μὴ κατακλιθῆς εἰς τὴν πρωτοκλισίαν, μήποτε ἐντιμότερός ^Γ σου ἢ ¹ κεκλημένος ^Γ ὑπ’ αὐτοῦ, ⁹ ¹ καὶ ἐλθὼν, ὁ σὲ καὶ αὐτὸν καλέσας ἔρει σοι, ‘Δὸς τούτῳ τόπον’, καὶ τότε ἄρξη μετὰ αἰσχύνης τὸν ἔσχατον τόπον κατέχειν. ¹⁰ Ἄλλ’ ὅταν κληθῆς, πορευθεὶς ἀνάπεσε εἰς τὸν ἔσχατον τόπον, ἵνα ὅταν ἔλθῃ ὁ κεκληκῶς σε ^Γ ἔρει ¹ σοι, ‘Φίλε, προσανάβηθι ἀνώτερον.’ Τότε ^Γ ἔσται σοι δόξα ¹ ἐνώπιον ^Γ πάντων ¹ τῶν συνανακειμένων σοι. ¹¹ “Ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, καὶ ὁ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται.” ¹² Ἐλεγεν δὲ καὶ τῷ κεκληκῶτι αὐτόν, “Ὅταν ποιῆς ἄριστον ἢ δεῖπνον, μὴ φῶναι τοὺς φίλους σου, μηδὲ τοὺς ἀδελφούς σου, μηδὲ τοὺς ^Γ συγγενεῖς σου, ¹ μηδὲ γείτονας πλουσίους, μήποτε καὶ αὐτοὶ ἀντικαλέσωσίν σε καὶ γένηται ἀνταπόδομά σοι. ¹³ Ἄλλ’ ὅταν ^Γ ποιῆς δοχὴν ¹ κάλει πτωχοὺς, ἀναπεῖρους, χωλοὺς, τυφλοὺς, ¹⁴ καὶ μακάριος ἔσῃ, ὅτι οὐκ ἔχουσιν ἀνταποδοῦναί σοι, ἀνταποδοθήσεται γάρ σοι ἐν τῇ ἀναστάσει τῶν δικαίων.”

¹⁵ Ἀκούσας δὲ τις ^Γ τῶν συνανακειμένων ταῦτα, ¹ εἶπεν αὐτῷ, ^Γ “Μακάριος ὅστις φάγεται ἄρτον ἐν τῇ Βασιλείᾳ τοῦ Ἰησοῦ.” ¹⁶ Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, ¹ “Ἀνθρωπὸς τις ^Γ ἐποίησεν ¹ δεῖπνον μέγα, καὶ ἐκάλεσεν πολλοὺς. ¹⁷ Καὶ ἀπέστειλεν τὸν δούλον αὐτοῦ τῇ ὥρᾳ τοῦ δεῖπνου εἰπεῖν τοῖς κεκλημένοις, “Ἐρχεσθε, ὅτι ἡδὴ ^Γ ἔτοιμά ἐστιν.” ¹⁸ Καὶ ἤρξαντο ἀπὸ μιᾶς πάντες παραιτεῖσθαι. Ὁ πρῶτος εἶπεν ^Γ αὐτῷ, ¹ “Ἄγρὸν ἠγόρασα καὶ ^Γ ἔχω ἀνάγκην ¹ ^Γ ἐξελεθῶν ¹ ἰδεῖν αὐτόν· ἐρωτῶ ^Γ σε ¹ ἔχε με παρητημένον.” ¹⁹ Καὶ ἕτερος εἶπεν, “Ζεύγη βοῶν ἠγόρασα πέντε καὶ πορεύομαι δοκιμάσαι αὐτά· ἐρωτῶ σε ἔχε με παρητημένον.” ²⁰ Καὶ ἕτερος εἶπεν, “Ἐγὼ εἶμι καὶ διὰ τοῦτο ¹ οὐ δύναμαι ἐλθεῖν.” ²¹ Καὶ παραγενόμενος, ὁ δούλος ἀπήγγειλεν τῷ κυρίῳ αὐτοῦ ταῦτα. Τότε ὀργισθεὶς, ὁ οἰκοδεσπότης εἶπεν τῷ δούλῳ αὐτοῦ, “Ἐξελθε ταχέως εἰς τὰς πλατείας καὶ ῥύμας τῆς πόλεως, καὶ τοὺς πτωχοὺς, καὶ ἀναπεῖρους, καὶ τυφλοὺς, καὶ χωλοὺς, εἰσάγαγε ὧδε.” ²² Καὶ ^Γ εἶπεν ὁ δούλος, ¹ “Κύριε, γέγονεν ^Γ ὁ ¹ ἐπέταξας, καὶ ἔτι τόπος ἐστίν.” ²³ Καὶ εἶπεν ὁ κύριος πρὸς τὸν δούλον, ^Γ ¹ “Ἐξελθε εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ φραγμαῖς, καὶ ἀνάγκασον

^Γ πρὸς αὐτοὺς εἶπεν 345 375 03 | πρὸς αὐτὸν εἶπεν 01 | εἶπεν πρὸς αὐτοὺς 02 05 032¹ ^Γ - 375 01 03 05 032 | η 345 | ο 02¹ ^Γ υἱὸς 345 375 02 03 032 | ονος 01 | προβατὸν 05¹ ^Γ καὶ οὐκ εὐθεως ἀνασπάσει αὐτὸν ἐν ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου 375 01 03 | καὶ οὐκ εὐθεως ἀνασπάσει αὐτὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου 032 | καὶ εὐθεως οὐκ ἀνασπάσει αὐτὸν ἐν ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου 345 | καὶ οὐκ εὐθεως ἀνασπάσει αὐτὸ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου 02 | τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου καὶ οὐκ εὐθεως ἀνασπάσει αὐτὸν 05¹ ⁶ ἴσχυσαν ἀνταποκριθῆναι 345 375 02 03 032 | ἴσχυσαν ἀποκριθῆναι 01 | ἀπεκριθήσαν 05¹ ^Γ - 345 375 01 03 05 | αὐτῷ 02 032¹ ⁸ ὑπο τινος εἰς γάμους 345^v 01 02 03 032 | ὑπο τινος 375 | εἰς γάμους 05¹ ^Γ σου ἢ 345^v 01 02 03 032 | η 375 | σου 05¹ ^Γ ὑπ’ αὐτοῦ 375 01 02 03 032 | - 345 05 | αὐτοῦ 01*¹ ¹⁰ ἔρει 375 01 03 | εἰπῆ 02 05 032¹ ^Γ ἔσται σοι δόξα 02 03 05 032 | ἔσται δόξα σοι 375 | ἔσται δόξα 01* | σοι ἔσται δόξα 01¹ ^Γ πάντων 375 01 02 03 | - 05 032¹ ¹² συγγενεῖς σου 375 02 03 032 | συγγενεῖς 01 | - 05¹ ¹³ ποιῆς δοχὴν 02 05 032 | δοχὴν ποιῆς 03 | δοχὴν ποιήσης 375 01¹ ¹⁵ ^Γ τῶν συνανακειμένων ταῦτα 375 02 03 032 | τῶν συνανακειμένων 01* | ταῦτα τῶν συνανακειμένων 01 05¹ ^Γ μακάριος ὅστις φαγεται ἄρτον ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ 375 01 03 | μακάριος ὅς φαγεται ἄριστον ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ 02* 032 | μακάριος ὅς φαγεται ἄρτον ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ 02 05 | - 01*¹ ¹⁶ ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ 375 01 02 02* 03 032 | - 01* | οὐ δὲ εἶπεν 05¹ ^Γ ἐποίησεν 375 01 03 | ἐποίησεν 02 05 032¹ ¹⁷ ἔτοιμα ἐστίν 345^v 03 | ἔτοιμα ἐστίν πάντα 02 032 | ἔτοιμα εἰσιν 375 01* | ἔτοιμα εἰσιν πάντα 01 | πάντα ἔτοιμα ἐστίν 05¹ ¹⁸ αὐτῷ 375 01 02 03 032 | - 345^v 05¹ ^Γ ἔχω ἀνάγκην 375 01 02 032 | ἔχω ἀνάγκη 03 | ἀνάγκην ἔχω 05¹ ^Γ ἐξελεθῶν 375 01 03 05 | ἐξελεθῆναι καὶ 02 032¹ ^Γ σε 375 01 02 03 05 032 | σοι 375* | - 01*¹ ²⁰ ἐγὼ εἶμι καὶ διὰ τοῦτο 375 01 02 03 032 | ἐγαμηκᾶ καὶ διὰ τοῦτο 345^v | ἐλαβὼν διὸ 05¹ ²² εἶπεν ὁ δούλος 345^v 375 01 03 032 | εἶπεν αὐτῷ ὁ δούλος 02 | ὁ δούλος εἶπεν 05¹ ^Γ ο 345 375 01 03 05 | ὡς 02 032¹ ²³ ^Γ - 345 375 01 02 03 032 | αὐτοῦ 375* 05¹

εἰσελθεῖν, ἵνα γεμισθῇ μου ὁ οἶκος· ²⁴λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τῶν κεκλημένων, γεύσεται μου τοῦ δεῖπνου.”

²⁵Συνεπορεύοντο δὲ αὐτῶ ὄχλοι πολλοί, καὶ στραφεῖς, εἶπεν πρὸς αὐτούς, ²⁶“Εἴ τις ἔρχεται πρὸς με, καὶ οὐ μισεῖ τὸν πατέρα ἑαυτοῦ, καὶ τὴν μητέρα, καὶ τὴν γυναῖκα, καὶ τὰ τέκνα, καὶ τοὺς ἀδελφούς, καὶ τὰς ἀδελφάς, ἔτι ἴδὲ καὶ τὴν ψυχὴν ἑαυτοῦ, οὐ δύναται μου εἶναι μαθητής. ²⁷“Ὅστις ¹ οὐ βαστάζει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἔρχεται ὀπίσω μου, οὐ δύναται εἶναι μου μαθητής. ²⁸Τίς γὰρ ἐξ ὑμῶν θέλων πύργον οἰκοδομῆσαι, οὐχὶ πρῶτον καθίσας, ψηφίζει τὴν δαπάνην, εἰ ἔχει εἰς ἀπαρτισμόν; ²⁹“Ἴνα μήποτε θέντος αὐτοῦ θεμέλιον καὶ μὴ ισχύοντος ἐκτελέσαι, πάντες οἱ θεωροῦντες ἄρξωνται ἵνα αὐτῷ ἐμπαίζωσιν ³⁰λέγοντες, ὅτι ‘Οὗτος ὁ ἄνθρωπος ἤρξατο οἰκοδομεῖν, καὶ οὐκ ἴσχυσεν ἐκτελέσαι.’ ³¹” Ἡ τίς βασιλεὺς πορευόμενος ἵνα ἐτέρω βασιλεῖ συμβαλεῖν ¹ εἰς πόλεμον, οὐχὶ καθίσας πρῶτον ἵνα βουλευσεται ¹ εἰ δυνατός ἐστιν ἐν δέκα χιλιάσιν ὑπαντῆσαι τῷ μετὰ εἴκοσι χιλιάδων ἐρχομένῳ ἐπ’ αὐτόν; ³²Εἰ δὲ μή γε ἔτι αὐτοῦ πόρρω ὄντος, πρεσβεῖαν ἀποστείλας ἐρωτᾷ εἰρήνην. ³³Οὕτως ἵνα οὖν ¹ πᾶς ἐξ ὑμῶν ὃς οὐκ ἀποτάσεται πᾶσιν τοῖς ἵνα αὐτοῦ ὑπάρχουσιν, ¹ οὐ δύναται εἶναι μου μαθητής. ¹

³⁴Καλὸν ἵνα οὖν ¹ τὸ ἄλλας, ἐὰν δὲ τὸ ἄλλας μωρανθῇ, ἐν τίνι ἀρτυθήσεται; ³⁵Οὕτε εἰς γῆν οὕτε εἰς κοπρίαν εὐθετόν ἐστιν· ἕξω βάλλουσιν αὐτό. Ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν, ἀκούτω.”

15 ¹Ἦσαν δὲ αὐτῷ ἐγγίζοντες πάντες οἱ τελῶναι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀκούειν αὐτοῦ. ²Καὶ διεγόγγυζον οἱ Ἰουδαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς λέγοντες, ὅτι “Οὗτος ἁμαρτωλοὺς προσδέχεται καὶ συνεσθίει αὐτοῖς.” ³Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς τὴν παραβολὴν ταύτην λέγων, ⁴“Τίς ἄνθρωπος ἐξ ὑμῶν, ἔχων ἑκατὸν πρόβατα καὶ ἀπολέσας ¹ ἐξ αὐτῶν ἓν, οὐ καταλείπει τὰ ἐνενήκοντα ἑννέα ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ πορεύεται ἐπὶ τὸ ἀπολωλός, ἕως ἵνα εὕρῃ αὐτό; ⁵Καὶ εὕρων, ἐπιτίθησιν ἐπὶ τοὺς ὤμους αὐτοῦ χαίρων. ⁶Καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν οἶκον, συγκαλεῖ τοὺς φίλους καὶ τοὺς γείτονας, λέγων αὐτοῖς, ‘Συγχαρήτέ μοι, ὅτι εὗρον τὸ πρόβατόν μου τὸ ἀπολωλός!’ ⁷Λέγω ὑμῖν ὅτι οὕτως χαρὰ ἐν τῷ οὐρανῷ ἔσται ἐπὶ ἐνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι, ἢ ἐπὶ ἐνενήκοντα ἑννέα δικαίοις, οἵτινες οὐ χρεῖαν ἔχουσιν μετανοίας.

⁸Ἡ τίς γυνὴ δραχμὰς ἔχουσα δέκα, ἐὰν ἀπολέσῃ δραχμὴν μίαν, οὐχὶ ἅπτει λύχνον, καὶ σαροῖ τὴν οἰκίαν, καὶ ζητεῖ ἐπιμελῶς, ἕως ἵνα εὕρῃ; ⁹Καὶ εὕρουσα, συγκαλεῖ τὰς φίλας καὶ γείτονας ¹ λέγουσα, ‘Συγχαρήτέ μοι, ὅτι εὗρον τὴν δραχμὴν ἣν ἀπόλεσα.’ ¹⁰Οὕτως λέγω ὑμῖν, ἵνα γίνεται χαρὰ ¹ ἐν ὀπίσω τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ ἐπὶ ἐνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι.”

¹¹Εἶπεν δὲ, “Ἄνθρωπός τις εἶχεν δύο υἱούς. ¹²Καὶ εἶπεν ὁ νεώτερος αὐτῶν τῷ πατρί, ‘Πάτερ, δός μοι τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς οὐσίας.’ ¹³Ὁ δὲ ¹ διεῖλεν αὐτοῖς τὸν βίον. ¹³Καὶ μετ’ οὐ πολλὰς ἡμέρας συναγαγὼν πάντα, ὁ νεώτερος υἱὸς ἀπεδήμησεν εἰς χώραν

²⁶δε φ45 01 02 05 032 | τε 03 | - φ75¹ ²⁷οστις φ45 φ75 01 | και οστις 02 032 | οστις ουν 03 | και ος 05¹

²⁹αυτω εμπαιζειν φ75 01 02 03 032 | εμπαιζειν αυτω φ45^v | - 05¹ ³¹ετερω βασιλει συμβαλειν φ75 02 03 05 | συμβαλειν ετερω βασιλει 032 | ετερω βασιλει συμβαλλειν 01¹ ἵνα βουλευσεται φ75 01 03 | βουλευσεται 02 05 032¹ ³³ουν φ45^v φ75 01 02 03 | ουν και 05 | - 032¹ ἑαυτου υπαρχουσιν φ75 01 02 03 | υπαρχουσιν αυτου 05 | αυτου υπαρχουσιν 032¹ ἵνα ειναι μου μαθητης 01 03 | μου ειναι μαθητης 02 032 | ειναι μου μαθητας φ75 | μου μαθητης ειναι 05¹ ³⁴ουν φ75 01 03 | - 02 05 032¹ ²τε φ75 01 03 05 | - 02 032¹ ⁴απολεσας φ75 01 02 03 032 | απολεση 03* 05¹ ἵνα - φ75 03 05 032 | ου 01 02¹ ⁸ου φ75 01 03 | οτου 02 032 | - 05¹ ⁹τας φιλας και γειτονας φ75 01 03 | τας φιλας και τας γειτονας 02 032 | τας γειτονας και φιλας 05¹ ¹⁰γινεται χαρα φ75 01 03 | χαρα γινεται 02 032 | χαρα εσται 05¹ ¹²ο δε 02 03 | και 01 05 032 | - φ75¹

μακράν, καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισεν τὴν οὐσίαν αὐτοῦ, Ἰζῶν ἀσώτως.¹⁴ Δαπανήσαντος δὲ αὐτοῦ πάντα, ἐγένετο λιμὸς ἰσχυρὰ κατὰ τὴν χώραν ἐκείνην, καὶ αὐτὸς ἤρξατο ὑστερεῖσθαι.¹⁵ Καὶ πορευθεὶς, ἐκολλήθη ἐνὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης, καὶ ἔπεμψεν αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ βόσκειν χοίρους.¹⁶ Καὶ ἐπεθύμει ἄρτοσθῆναι ἵνα ἔκ τῶν κερατίων ὧν ἤσθιον οἱ χοῖροι, καὶ οὐδεὶς ἐδίδου αὐτῷ.¹⁷ Εἰς ἑαυτὸν δὲ ἐλθὼν ἔφη,¹⁸ Ἰσοῖοι μίσθιοι τοῦ πατρός μου περισσεύονται ἄρτων, ἐγὼ δὲ Ἰλιμῶ ὧδε Ἰ ἀπόλλυμαι; Ἰ Ἀναστάς, πορεύσομαι πρὸς τὸν πατέρα μου, καὶ ἐρῶ αὐτῷ, “Πάτερ, ἤμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου,¹⁹ οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός σου. Ἰ Ποίησόν με ὡς ἕνα τῶν μισθίων σου.”²⁰ Καὶ ἀναστάς, ἤλθεν πρὸς τὸν πατέρα ἑαυτοῦ. Ἰ Ἐτι δὲ αὐτοῦ μακράν ἀπέχοντος, εἶδεν αὐτὸν ὁ πατήρ αὐτοῦ, καὶ ἐσπλαγχνίσθη, καὶ δραμῶν, Ἰ ἐπέπεσεν ἑπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ κατεφίλησεν αὐτόν.²¹ Εἶπεν δὲ ὁ υἱὸς αὐτῷ, Πάτερ, ἤμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός σου.²² Εἶπεν δὲ ὁ πατήρ πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ, Ἰ Ταχὺ Ἰ ἐξενέγκατε Ἰ στολὴν τὴν πρώτην, καὶ ἐνδύσατε αὐτόν, καὶ δότε δακτύλιον εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πόδας,²³ καὶ Ἰ φέρετε Ἰ τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν, θύσατε, καὶ φαγόντες εὐφρανθῶμεν.²⁴ Ἰ Ὅτι οὗτος ὁ υἱὸς μου νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησεν, Ἰ ἦν ἀπολωλὼς καὶ εὐρέθη.”

²⁵ Ἦν δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ πρεσβύτερος ἐν ἀγρῷ Ἰ καὶ ὡς ἐρχόμενος, ἠγγίσεν Ἰ τῇ οἰκίᾳ, ἠκούσεν συμφωνίας καὶ χορῶν.²⁶ Καὶ προσκαλεσάμενος ἕνα τῶν παιδῶν, ἐπυνθάνετο τί Ἰ ἄν εἶη ταῦτα.²⁷ Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, ὅτι Ἰ Ὁ ἀδελφός σου ἠκει, καὶ ἔθυσεν ὁ πατήρ σου τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν, ὅτι ὑγιαίνοντα αὐτὸν ἀπέλαβεν.²⁸ Ὡργίσθη δὲ καὶ οὐκ ἠθέληεν εἰσελθεῖν. Ὁ δὲ πατήρ αὐτοῦ ἐξελθὼν, παρεκάλει αὐτόν.²⁹ Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν τῷ πατρὶ Ἰ αὐτοῦ, Ἰ Ἰδοὺ, τὸσαῦτα ἔτη δουλεύω σοι, καὶ οὐδέποτε ἐντολὴν σου παρήλαθον, καὶ ἐμοὶ οὐδέποτε ἔδωκας ἔριφον, ἵνα μετὰ τῶν φίλων μου εὐφρανθῶ.³⁰ Ὅτε Ἰ δὲ ὁ υἱὸς σου οὗτος, ὁ καταφαγὼν σου τὸν βίον μετὰ πορνῶν ἤλθεν, ἔθυσας αὐτῷ τὸν σιτευτόν μόσχον!³¹ Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, Ἰ Τέκνον, σὺ πάντοτε μετ’ ἐμοῦ εἶ, καὶ πάντα τὰ ἐμὰ σὰ ἐστίν.³² Εὐφρανθῆναι δὲ καὶ χαρῆναι ἔδει, ὅτι ὁ ἀδελφός σου οὗτος, νεκρὸς ἦν καὶ ἔζησεν,¹ καὶ ἀπολωλὼς καὶ εὐρέθη.”

16 Ἰ Ἐλεγεν δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητάς, Ἰ Ἰ “Ἀνθρωπὸς τις ἦν πλούσιος, ὃς εἶχεν οἰκονόμον, καὶ οὗτος διεβλήθη αὐτῷ ὡς διασκορπίζων τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ.² Καὶ φωνήσας αὐτόν, εἶπεν αὐτῷ, Ἰ Τί τοῦτο ἀκούω περὶ σοῦ; Ἰ Ἀπόδος τὸν λόγον τῆς οἰκονομίας Ἰ σου,¹ οὐ γὰρ Ἰ δύνῃ ἔτι Ἰ οἰκονομεῖν.³ Εἶπεν δὲ ἐν ἑαυτῷ ὁ οἰκονόμος, Ἰ Τί ποιήσω, ὅτι ὁ κύριός μου ἀφαιρεῖται τὴν οἰκονομίαν ἀπ’ ἐμοῦ; Ἰ Σκάπτειν οὐκ ἰσχύω, Ἰ ἐπαιτεῖν αἰσχύνομαι.⁴ Ἰ Ἐγὼν τί ποιήσω, ἵνα ὅταν μετασταθῶ

¹³ Ἰζων ασωτως 375 01 02 03 032 | εις χωραν μακραν 01* | τον βιον ζων ασωτως 05¹ ¹⁶ Ἰ χορτασθηναι 375 01 03 05 | γεμισαι την κοιλιαν αυτου 02 | γεμισαι την κοιλιαν και χορτασθηναι 032¹ Ἰ εκ 375 01 03 05 | απο 02 032¹ ¹⁷ Ἰ εφη 375 01 03 | ειπεν 02 05 032¹ Ἰ λιμω ωδε 375 01 03 | λιμω 02 032 | ωδε λιμω 05¹ ¹⁹ Ἰ ποιησον με ως ενα των μισθίων σου 01 02 03 05 | ποιησον μοι ως ενα των μισθίων σου 375 | - 032¹ ²⁰ Ἰ επεπεσεν 375 01 02 03 | ενεπεπεσεν 05 | επεσεν 032¹ ²¹ Ἰ - 375 02 032 | ποιησον με ως ενα των μισθίων σου 01 03 05¹ ²² Ἰ ταχυ 375 01 03 | - 02 032 | ταχεως 05¹ Ἰ ἐξενεγκατε 01 03 05 032 | ενεγκατε 375 | ἐξενεγκαντες 02¹ ²³ Ἰ φερετε 375 01 03 | απολωλως και ευρεθη 05 | - 032¹ ²⁵ Ἰ και ως ερχομενος ηγγισεν 375 01 03 032 | και ως ερχομενος ηγγιζεν 02 | ελθων δε και εγγισας 05¹ ²⁶ Ἰ αν 375 03 | - 01 02 032 | θελει 05¹ ²⁹ Ἰ αυτου 375 02 03 05 | - 01 032¹ ³⁰ Ἰ δε ο 01 02 03 032 | - 375 | τω δε 05¹ ³² Ἰ εζησεν 375 01 03 | ανεζησεν 02 05 032¹ Ἰ - 375 01 03 05 | αυτου 02 032* | αυτου 032¹ ² σου 375 01 03 032 | - 02 05¹ Ἰ δυνη ετι 375 03 05 032 | δυνηση ετι 02 | ετι δυνη 01¹

Ἐκ¹ τῆς οἰκονομίας, δέξωνταί με εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν.⁵ Καὶ προσκαλεσάμενος ἕνα ἕκαστον τῶν χρεοφειλετῶν τοῦ κυρίου ἑαυτοῦ, ἔλεγεν τῷ πρώτῳ, Ἰόσον ὀφείλεις τῷ κυρίῳ μου; ⁶Ὁ δὲ εἶπεν, Ἐκατὸν βάτους ἐλαίου. Ἦ δὲ εἶπεν¹ αὐτῷ, Ἐδέξαι σου ἰὰ γράμματα¹ καὶ καθίσας ἰαχεῶς γράψον¹ πεντήκοντα. ⁷Ἐπειτα ἑτέρῳ εἶπεν, Σὺ δὲ ἰόσον ὀφείλεις; Ὁ δὲ εἶπεν, Ἐκατὸν κόρους σίτου. Λέγει αὐτῷ, Ἐδέξαι σου ἰὰ γράμματα¹ καὶ γράψον ὀγδοήκοντα.⁸ Καὶ ἐπήνεσεν ὁ κύριος τὸν οἰκονόμον τῆς ἀδικίας, ὅτι φρονίμως ἐποίησεν. Ὅτι οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου φρονιμώτεροι ὑπὲρ τοὺς υἱοὺς τοῦ φωτός εἰς τὴν γενεὰν τὴν ἑαυτῶν εἰσιν. ⁹Καὶ ἐγὼ ὑμῖν λέγω, ἑαυτοῖς ποιήσατε φίλους ἐκ τοῦ μαμωνᾶ τῆς ἀδικίας, ἵνα ὅταν ἐκλίπη, δέξωνται ὑμᾶς εἰς τὰς αἰωνίους σκηνάς.

¹⁰Ὁ πιστὸς ἐν ἐλαχίστῳ, καὶ ἐν πολλῷ πιστὸς ἐστίν, καὶ ὁ ἐν ἐλαχίστῳ ἄδικος, καὶ ἐν πολλῷ ἄδικός ἐστιν. ¹¹Εἰ οὖν ἐν τῷ ἀδίκῳ μαμωνᾶ, πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ἀληθινὸν τίς ὑμῖν πιστεύσει; ¹²Καὶ εἰ ἐν τῷ ἀλλοτρίῳ, πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ὑμέτερον τίς ὑμῖν δώσει; ¹³Οὐδεὶς οἰκέτης δύναται δυοῖς κυρίοις δουλεύειν, ἢ γὰρ τὸν ἕνα μισήσει, καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει, ἢ ἐνὸς ἀνθέξεται, καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει. Οὐ δύνασθε Ἐεῶ δουλεύειν καὶ μαμωνᾶ.¹⁴

¹⁴Ἦκουον δὲ ταῦτα ἰάντα οἱ Φαρισαῖοι,¹ φιλάργυροι ὑπάρχοντες, καὶ ἐξεμυκτήριζον αὐτόν. ¹⁵Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ἔμεῖς ἐστε οἱ δικαιοῦντες ἑαυτοὺς ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων, ὁ δὲ Ἐεὸς γινώσκει τὰς καρδίας ὑμῶν· ὅτι τὸ ἐν ἀνθρώποις ὑψηλὸν, βδέλυγμα ἐνώπιον τοῦ Ἐεοῦ.

¹⁶Ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται μέχρι Ἰωάννου· ἀπὸ τότε ἡ Βασιλεία τοῦ Ἐεοῦ εὐαγγελίζεται, καὶ πᾶς εἰς αὐτὴν βιάζεται. ¹⁷Εὐκοπώτερον δὲ ἐστίν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν παρελθεῖν, ἢ τοῦ νόμου μίαν κεραίαν πεσεῖν.

¹⁸Πᾶς ὁ ἀπολύων τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ γαμῶν ἑτέραν, μοιχεύει, καὶ ἰπᾶς ὁ¹ ἀπολελυμένην ἀπὸ ἀνδρὸς γαμῶν, μοιχεύει.

¹⁹Ἀνθρωπος δὲ τις ἦν πλούσιος, καὶ ἐνεδιδύσκετο πορφύραν καὶ βύσσον, εὐφραίνομενος καθ' ἡμέραν λαμπρῶς. ²⁰Πτωχὸς δὲ τις ἰ ὀνόματι Λάζαρος, ἰ ἐβέβλητο πρὸς τὸν πυλῶνα αὐτοῦ, εἰλκωμένος ²¹καὶ ἐπιθυμῶν χορτασθῆναι ἀπὸ ἰ τῶν πιπτόντων¹ ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ πλουσίου· ἀλλὰ καὶ οἱ κύνες ἐρχόμενοι ἰ ἐπέλειχον¹ τὰ ἔλκη αὐτοῦ. ²²Ἐγένετο δὲ ἀποθανεῖν τὸν πτωχὸν, καὶ ἀπενεχθῆναι αὐτὸν ἰ ὑπὸ τῶν ἀγγέλων εἰς τὸν κόλπον Ἀβραάμ.¹ Ἀπέθανεν δὲ καὶ ὁ πλούσιος καὶ ἑτάφη. ²³Καὶ ἐν τῷ Ἄιδῃ ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ὑπάρχων ἐν βασάνοις, ὀρᾷ Ἀβραάμ ἀπὸ μακρόθεν, καὶ Λάζαρον ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ. ²⁴Καὶ αὐτὸς φωνήσας εἶπεν, Πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέησόν με καὶ πέμψον Λάζαρον, ἵνα βάψῃ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου αὐτοῦ ὕδατος, καὶ καταψύξῃ τὴν γλῶσσάν μου, ὅτι ὀδυνῶμαι ἐν τῇ φλογὶ ταύτῃ.²⁵ Εἶπεν δὲ Ἀβραάμ, Τέκνον, μνήσθητι ὅτι ἀπέλαβες ἰ τὰ ἀγαθὰ σου¹ ἐν τῇ ζωῇ σου, καὶ Λάζαρος ὀμοίως τὰ κακὰ. Νῦν δὲ ὤδε παρακαλεῖται, σὺ δὲ ὀδυνᾶσαι. ²⁶Καὶ ἐν πᾶσι τούτοις,

⁴Ἐκ 375 01 03 05 | - 02 032¹ ⁶ο δε ειπεν 375 01 02 03 | και ειπεν 032 | ειπεν δε 05¹ ἰα γραμματα 375 01 03 05 | το γραμμα 02 032¹ ἰαχεως γραψον 01 02 032 | γραψον ταχεως 375 03 | γραψον 05¹ ἰα γραμματα 375 01 03 05 | το γραμμα 02 032¹ ¹⁴ἰαντα οι φαρισαιοι 375 01 03 | παντα και οι φαρισαιοι 02 032 | παντα 01* | οι φαρισαιοι 05¹ ¹⁸ἰπας ο 01 02 032 | ο 03 05 | - 375¹ ²⁰ἰ- 375 01 03 05 | ην 02 032¹ ἰ- 375 01 03 05 | ος 02 032¹ ²¹ἰτων πιπτοντων 375 01 03 | των ψιχιων των πιπτοντων 02 032 | των ψιχιων των πιπτοντων 05¹ ἰεπελειχον 01 02 03 | απελειχον 032 | ελειχον 05¹ ²²ἰυπο των αγγελων εις τον κολπον αβρααμ 375 01 02 03 | υπο των αγγελων εις τον κολπον του αβρααμ 032 | εις τον κολπον αβρααμ υπο των αγγελων 05¹ ²⁵ἰα αγαθα σου 375 01 03 05 | συ τα αγαθα σου 032 | τα αγαθα σου συ 02¹

μεταξὺ ἡμῶν καὶ ὑμῶν χάσμα μέγα ἐστήρικται, ὅπως οἱ θέλοντες διαβῆναι ἔνθεν¹ πρὸς ὑμᾶς μὴ δύνωνται, μηδὲ ἐκείθεν πρὸς ἡμᾶς διαπερῶσιν.²⁷ Εἶπεν δέ, “Ἐρωτῶ Ἦσεν οὖν¹ Πάτερ, ἵνα πέμψῃς αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου,²⁸ ἔχῃ γὰρ πέντε ἀδελφούς, ὅπως διαμαρτύρηται αὐτοῖς, ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ ἔλθωσιν εἰς τὸν τόπον τοῦτον τῆς βασιάνου.”²⁹ Λέγει δὲ Ἦ¹ Ἀβραάμ, “Ἐχουσι Μωϋσέα καὶ τοὺς προφήτας ἀκουσάτωσαν αὐτῶν.”³⁰ Οὐ δὲ εἶπεν, “Οὐχί, Πάτερ Ἀβραάμ, ἀλλ’ ἐάν τις ἀπὸ νεκρῶν Ἦ¹ πορευθῆ¹ πρὸς αὐτοὺς, μετανοήσουσιν.”³¹ Εἶπεν δὲ αὐτῶ, “Ἐἰ Μωϋσέως καὶ τῶν προφητῶν οὐκ ἀκούουσιν, οὐδ’ ἐάν τις ἐκ νεκρῶν Ἦ¹ ἀναστῆ, πεισθήσονται.”¹

17¹ Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, “Ἀνένδεκτόν ἐστιν τοῦ τὰ σκάνδαλα μὴ ἔλαθεῖν, Ἦ¹ πλην¹ οὐαὶ δι’ οὗ ἔρχεται! Ἦ¹ λυσιτελεῖ αὐτῶ εἰ Ἦ¹ λίθος μυλικὸς¹ περικείται περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ ἔρριπται εἰς τὴν θάλασσαν, ἢ ἵνα σκανδαλίση τῶν μικρῶν τούτων ἓνα.”³ Προσέχετε ἑαυτοῖς! Ἐάν Ἦ¹ ἀμάρτη ὁ ἀδελφός σου, ἐπιτίμησον αὐτῶ, καὶ ἐάν μετανοήσῃ, ἄφες αὐτῶ.⁴ Καὶ ἐάν ἐπάκεις τῆς ἡμέρας ἀμαρτήσῃ εἰς σέ, καὶ ἐπάκεις Ἦ¹ ἐπιστρέψῃ πρὸς σέ, λέγων Ἦ¹ Μετανοῶ, ἀφήσεις¹ αὐτῶ.”

⁵ Καὶ εἶπαν οἱ ἀπόστολοι τῶ Ἦ¹ Κυρίῳ, “Πρόσθετε ἡμῖν πίστιν!”⁶ Εἶπεν δὲ ὁ Ἦ¹ Κύριος, “Ἐἴ ἔχετε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἐλέγετε ἂν Ἦ¹ τῆ συκαμίνῳ ταύτῃ, Ἐκριζώθητι καὶ Ἦ¹ φυτεύθητι ἐν τῆ θαλάσῃ, καὶ ὑπήκουσεν ἂν ὑμῖν.

⁷ Τίς δὲ Ἦ¹ ἐξ ὑμῶν δοῦλον ἔχων,¹ ἄροτριῶντα ἢ ποιμαίνοντα, ὃς εἰσελθόντι ἐκ τοῦ ἀγροῦ ἐρεῖ Ἦ¹ αὐτῶ, Ἦ¹ Εὐθέως παρελθὼν ἀνάπεσε; Ἦ¹ Ἄλλ’ Ἦ¹ οὐχί¹ ἐρεῖ αὐτῶ, Ἐτοιμάσον τί δειπνήσω, καὶ περιζωσάμενος διακόνει μοι, ἔως φάγω καὶ πίω, καὶ μετὰ ταῦτα φάγεσαι καὶ πίεσαι σύ; Ἦ¹ ἢ ἔχει χάριν Ἦ¹ τῶ δούλῳ,¹ ὅτι ἐποίησεν τὰ διαταχθέντα; Ἦ¹ Ἦ¹⁰ Οὕτως καὶ ὑμεῖς ὅταν ποιήσητε πάντα τὰ διαταχθέντα ὑμῖν,¹ λέγετε, Ἦ¹ ὅτι Ἦ¹ Δοῦλοι ἀχρεῖοὶ ἐσμεν, ὃ ὠφελομεν ποιῆσαι πεποιήκαμεν.”

¹¹ Καὶ ἐγένετο ἐν τῶ πορευέσθαι Ἦ¹ εἰς Ἦ¹ Ἱερουσαλήμ, καὶ αὐτὸς διήρχετο διὰ μέσον Σαμαρείας καὶ Γαλιλαίας.¹² Καὶ εἰσερχομένου αὐτοῦ εἷς τινα κώμην, Ἦ¹ ἀπήνησαν¹ δέκα λεπροὶ ἄνδρες, Ἦ¹ οἱ Ἦ¹ ἔστησαν πόρρωθεν.¹³ Καὶ αὐτοὶ Ἦ¹ ἦραν φωνὴν λέγοντες, “Ἦ¹ Ἰησοῦ, Ἦ¹ Ἐπιστάτα, ἐλέησον ἡμᾶς.”¹⁴ Καὶ ἰδὼν, εἶπεν αὐτοῖς, Ἦ¹ “Πορευθέντες ἐπιδείξτε ἑαυτοὺς τοῖς Ἦ¹ ἱερεῦσιν.” Καὶ ἐγένετο ἐν τῶ ὑπάγειν αὐτοὺς, ἐκαθαρίσθησαν.¹⁵ Εἷς δὲ ἐξ αὐτῶν ἰδὼν ὅτι Ἦ¹ ἰάθη,¹ ὑπέστρεψεν μετὰ φωνῆς μεγάλης δοξάζων τὸν Ἦ¹ Θεόν,¹⁶ καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ, εὐχαριστῶν αὐτῶ καὶ αὐτὸς Ἦ¹ Σαμαρείτης.¹⁷ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἦ¹ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἦ¹ “Οὐχ οἱ Ἦ¹ δέκα¹ ἐκαθαρίσθησαν; Οἱ Ἦ¹ δὲ¹

²⁶ Ἦ¹ ενθεν 375 01 02 03 | - 05 032¹ ²⁷ σε ουν 02 03 05 | ουν σε 375 01 | σε 032¹ ²⁹ Γ- 375 01 03 | αυτω 02 05 | αυτω 0 032¹ ³⁰ πορευθη 02 03 05 032 | εγερθη 375 | αναστη 01¹ ³¹ Γ αναστη πεισθησονται 01 02 03 | εγερθη πεισθησονται 375 | αναστη και απεληθ προς αυτους πιστευουσιν 05 | απεληθ πιστευουσιν 032¹ ¹ Γ πλην 375 01 03 05 | - 02 032¹ ² Γ λιθος μυλικος 375 01 03 05 | μυλος ονικος 02 | λιθος ονικος 032¹ ³ Γ- 375^v 01 03 05 | δε 02 032¹ ⁴ Γ- 375^v 01 03 05 | της ημερας 02 032¹ ⁵ Γ μετανω αφησεις 01 02 03 032 | μετανοση αφες 05 | αφησει 375¹ ⁶ Γ τη συκαμινω ταυτη εκριζωθητι και 02 03 032 | τη συκαμινω εκριζωθητι και 375 01 | τουτω μεταβα εντευθεν εκει και μετεβαινειν και τη συκαμινω 05¹ ⁷ Γ εξ υμων δουλον εχων 01 02 03 032 | υμων δουλον εχων 375 | εχων υμων δουλον 05¹ ⁸ Γ αυτω 375 01 03 05 | - 02 032¹ ⁹ Γ ουχι 01 02 03 032 | ουχ 375¹ | - 05¹ ¹⁰ Γ τω δουλω 375 01 02 03 05 | τω δουλω εκεινω 032 | - 01*¹ Γ- 375 01 03 | ου δοκω 02 032 | αυτω ου δοκω 05¹ ¹¹ Γ ουτως και υμεις οταν ποιησητε παντα τα διαταχθεντα υμιν 375 03 032 | ουτως και υμεις οταν ποιησητε τα διαταχθεντα υμιν 01 | υμιν 01* | ουτως και υμεις οταν ποιησητε παντα ταυτα τα διαταχθεντα υμιν 02 | ουτως και υμεις οταν ποιησητε οσα λεγω 05¹ ¹² Γ ουτι 375 01 03 05 | - 02 032¹ ¹³ Γ- 375 01 03 | αυτον 02 05 032¹ ¹⁴ Γ απηνησαν 375 375 01 03 | απηνησαν αυτω 02 032 | υπηνητησαν αυτω 01 | οπου ησαν 05¹ ¹⁵ Γ ουτι 375 02 03 032 | - 01 05¹ ¹⁶ Γ εστησαν πορρωθεν 375 02 05 | ανεστησαν πορρωθεν 03 | - 01 | εστησαν πορρω 032¹ ¹⁷ Γ- 375 01 02 03 032 | θελω καθαρισθητε και ευθειας εκαθαρισθησαν 375b | τεθεραπευσθη 05¹ ¹⁸ Γ ιαθη 375 01 02 03 | εκαθαρισθη 05 | ειαθη 032¹ ¹⁹ Γ ουχ οι 03 032 | ουχι οι 01 02 | αυτοις 05¹ ²⁰ Γ δεκα 01 03 | δεκα ουτοι 02 032 | ουτοι δεκα 05¹ ²¹ Γ δε 01 03 032 | - 02 05¹

ένεά ποῦ; ¹⁸Οὐχ εὐρέθησαν ὑποστρέψαντες δοῦναι δόξαν τῷ ᾠθεῶ, εἰ μὴ ὁ ἀλλογενῆς οὔτος;” ¹⁹Καὶ εἶπεν αὐτῶ, “Ἀναστάς, πορευού· ἢ πίστις σου σέσωκέν σε!”

²⁰Ἐπερωτηθεῖς δὲ ὑπὸ τῶν Φαρισαίων πότε ἔρχεται ἡ Βασιλεία τοῦ ᾠθεοῦ, ἀπεκρίθη αὐτοῖς καὶ εἶπεν, “Οὐκ ἔρχεται ἡ Βασιλεία τοῦ ᾠθεοῦ μετὰ παρατηρήσεως, ²¹οὐδὲ ἐροῦσιν, Ἰδοὺ, ὦδε’, ἢ, ἢ Ἐκεῖ’. Ἰδοὺ γὰρ, ἡ Βασιλεία τοῦ ᾠθεοῦ ἐντὸς ὑμῶν ἐστιν.”

²²Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητάς, “Ἐλεύσονται ἡμέραι ἢ ὅτε ἐπιθυμήσετε ¹ μίαν τῶν ἡμερῶν τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου ἰδεῖν, καὶ οὐκ ὄψεσθε. ²³Καὶ ἐροῦσιν ὑμῖν, “Ἰδοὺ, ἢ ἐκεῖ’, ἢ, ἢ Ἰδοὺ, ὦδε’· ¹ μὴ ἢ ἀπέλθῃτε μὴδὲ ¹ διώξητε. ²⁴Ὡσπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ ἀστράπτουσα ἐκ τῆς ὑπὸ τὸν οὐρανὸν εἰς τὴν ὑπ’ οὐρανὸν λάμπει, οὕτως ἔσται ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου. ἢ ¹ ²⁵Πρῶτον δὲ ἢ δεῖ ¹ αὐτὸν πολλὰ παθεῖν, καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης. ²⁶Καὶ καθὼς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Νῶε, οὕτως ἔσται καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου: ²⁷ἦσθιον, ἔπινον, ἐγάμουν, ἢ ἐγαμίζοντο, ¹ ἄχρι ἢς ἡμέρας εἰσηλθεν Νῶε εἰς τὴν κιβωτόν, καὶ ἦλθεν ὁ κατακλυσμὸς καὶ ἀπώλεσεν πάντας. ²⁸Ὁμοίως ἢ καθὼς ¹ ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Λῶτ: ἦσθιον, ἔπινον, ἢ γόραζον, ἐπώλουν, ἐφύτευον, ὦκοδόμουν. ²⁹ἢ δὲ ἡμέρα ἐξῆλθεν Λῶτ ἀπὸ Σοδόμων, ἔβρεξεν πῦρ καὶ θεῖον ἀπ’ οὐρανοῦ καὶ ἀπώλεσεν πάντας. ³⁰Κατὰ ἢ ταῦτα ¹ ἔσται ἢ ἡμέρα, ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ἀποκαλύπτεται. ³¹Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὃς ἔσται ἐπὶ τοῦ δώματος, καὶ τὰ σκεῦη αὐτοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ, μὴ καταβάτω ἄραι αὐτά, καὶ ὁ ἐν ἀργῶ, ὁμοίως μὴ ἐπιστρέψατω εἰς τὰ ὀπίσω. ³²Μνημονεύετε τῆς γυναικὸς Λῶτ. ³³Ὁς ἢ ἐὰν ¹ ζητήσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἢ περιποιήσασθαι, ¹ ἀπολέσει αὐτήν, ὃς ἢ δ’ ¹ ἂν ἢ ἀπολέσῃ, ¹ ἢ ἢ ζωογονήσῃ αὐτήν. ³⁴Λέγω ὑμῖν, ταῦτη τῇ νυκτὶ ἢ ἔσονται δύο ἐπὶ κλίνης μιᾶς, ¹ ὁ εἷς παραλημφθήσεται, καὶ ὁ ἕτερος ἀφεθήσεται. ³⁵Ἔσονται δύο ἀλήθουσαι ἐπὶ τὸ αὐτό, ἢ μία παραλημφθήσεται, ἢ δὲ ἕτερα ἀφεθήσεται.” ¹ [[³⁶Δύο ἔσονται ἐν τῷ ἀργῶ· ὁ εἷς παραλημφθήσεται, καὶ ὁ ἕτερος ἀφεθήσεται.]] ³⁷Καὶ ἀποκριθέντες λέγουσιν αὐτῶ, “Ποῦ, ᾠΚύριε;” ᾠ Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, “Ὁπου τὸ σῶμα, ἐκεῖ ἢ καὶ ¹ ἢ οἱ ἀετοὶ ἐπισυναχθήσονται.” ¹

18 ¹Ἐλεγεν δὲ παραβολὴν αὐτοῖς, πρὸς τὸ δεῖν πάντοτε προσεύχεσθαι αὐτοὺς καὶ μὴ ἐγκακεῖν ²λέγων, “Κριτῆς τις ἦν ἐν τινὶ πόλει, τὸν ᾠθεὸν μὴ φοβούμενος καὶ ἄνθρωπον μὴ ἐντρέπόμενος. ³Χήρα δὲ ἦν ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ, καὶ ἦρχετο πρὸς αὐτὸν λέγουσα, “Ἐκδίκησόν με ἀπὸ τοῦ ἀντιδίκου μου.” ⁴Καὶ οὐκ ἤθελεν ἐπὶ χρόνον, μετὰ ταῦτα δὲ εἶπεν ἐν ἑαυτῶ, “Εἰ καὶ τὸν ᾠθεὸν οὐ φοβοῦμαι ἢ οὐδὲ ἄνθρωπον ¹ ἐντρέπομαι, ⁵διὰ γε τὸ παρέχειν μοι κόπον τὴν χήραν ταύτην, ἐκδικήσω αὐτήν, ἵνα μὴ εἰς τέλος ἐρχομένη ὑπωπιάζῃ με.” ⁶Εἶπεν δὲ ὁ ᾠΚύριος, “Ἀκούσατε τί ὁ κριτῆς τῆς ἀδικίας λέγει.

¹⁹ἢ πιστις σου σεσωκεν σε 01 02 032 | - 03 | οτι ἢ πιστις σου σεσωκεν σε 05 ¹ ²¹Γ- 375 01 03 | ἰδου 02 05 032 ¹

²²ἢ οτε ἐπιθυμησετε 375 01 02 03 032 | του ἐπιθυμησαι υμας 311 ¹ ⁵ ²³Γεκει ἢ ἰδου ὠδε 375 03 | ὠδε ἢ ἰδου ἐκει 02 | ἐκει καὶ ἰδου ὠδε 01 | ὠδε ἰδου ἐκει 05 032 ¹ ἢ ἀπελθῃτε μὴδε 02 05 032 | - 375 03 | ἀπελθῃτε μῃτε 01 ¹ ²⁴Γ- 375 03 05 | ἐν τῇ ἢμερᾳ αὐτου 01 02 032 ¹ ²⁵Γδει 375 01 02 03 | δι 05 032 ¹ ²⁷Γεγαμίζοντο 375 01 03 05 | ἐξεγαμίζοντο 02 032 ¹ ²⁸Γκαθως 375 01 03 | καὶ ὠς 02 05 032 ¹ ³⁰Γταυτα 375 01 02 032 | τα αυτα 03 05 ¹ ³³Γεαν 375 01 02 03 032 | αν εαν 01* | αν 05 ¹ ἢ περιποιήσασθαι 375 03 | σωσαι 01 02 032 | - 05 ¹ ἢ δ 375 01 03 | - 02 05 032 ¹ ἢ ἀπολεση 03 05 032 | ἀπολεσει 01 02 ¹ Γ- 375 ⁵ 01 03 05 | αυτην 02 032 ¹ ³⁴Γεσονται δυο ἐπι κλινης μιᾶς 375 01 | δυο εσονται ἐπι κλινης μιᾶς 02 032 | εσονται δυο ἐπι κλινης 03 | εσονται ἐπι κλινης μιᾶς δυο 05 ¹ ³⁵Γεσονται δυο ἀληθουσαι ἐπι το αὐτο ἢ μια παραλημφθησεται ἢ δε ετερα ἀφεθησεται 375 01 03 | δυο εσονται ἀληθουσαι ἐπι το αὐτο μια παραλημφθησεται καὶ ἢ ετερα ἀφεθησεται 02 032 | - 01* | εσονται δυο ἀληθουσαι ἐπι το αὐτο ἢ μια παραλημφθησεται καὶ ἢ ετερα ἀφεθησεται 05 ¹ ³⁶[[- 375 01 02 03 032 | * 05]] ³⁷Γκαὶ 01 03 | - 02 05 032 ¹ ἢ οἱ αετοι ἐπισυναχθησονται 01 03 | συναχθησονται οἱ αετοι 02 05 032 | συναχθησονται οἱ αετοι ἐκει συναχθησονται 05* ¹ ⁴Γουδε ἀνθρωπον 01 03 029 | καὶ ἀνθρωπον ουκ 02 05 032 ¹

⁷Ὁ δὲ ὁ θεὸς οὐ μὴ ἱ ποιήσῃ¹ τὴν ἐκδίκησιν τῶν ἐκλεκτῶν αὐτοῦ, τῶν βωόντων ἑαυτῶ¹ ἡμέρας καὶ νυκτός, καὶ μακροθυμεῖ ἐπ’ αὐτοῖς; ⁸λέγω ὑμῖν ὅτι ποιήσει τὴν ἐκδίκησιν αὐτῶν ἐν τάχει. Πλὴν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔλθων, ἄρα εὐρήσει τὴν πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς;”

⁹εἶπεν δὲ καὶ πρὸς τινὰς τοὺς πεποιοῦστας ἐφ’ ἑαυτοῖς ὅτι εἰσὶν δίκαιοι καὶ ἐξουθενοῦντες τοὺς λοιποὺς, τὴν παραβολὴν ταύτην: ¹⁰“Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερόν προσεύξασθαι, ὁ εἷς Φαρισαῖος, καὶ ὁ ἕτερος τελώνης. ¹¹Ὁ Φαρισαῖος σταθεῖς ἑαυτὸν πρὸς ἑαυτὸν ἱ προσηύχετο: ¹“Ὁ θεός, εὐχαριστῶ σοι ὅτι οὐκ εἰμι ὡσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, ἄρπαγες, ἄδικοι, μοιχοί, ἢ καὶ ὡς οὗτος ὁ τελώνης. ¹²Νηστεύω δις τοῦ σαββάτου, ἀποδεκατεύω πάντα, ὅσα κτῶμαι.” ¹³Ὁ δὲ τελώνης μακρόθεν ἑστὼς, οὐκ ἤθελεν οὐδὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπάραι εἰς τὸν οὐρανόν, ἀλλ’ ἔτυπεν τὴν στήθος αὐτοῦ λέγων, “Ὁ θεός, ἰλάσθητί μοι, τῷ ἁμαρτωλῷ!” ¹⁴λέγω ὑμῖν, κατέβη οὗτος δεδικαιωμένος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, ἢ παρ’ ἐκείνου. ¹Ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται.”

¹⁵Προσέφερον δὲ αὐτῶ καὶ τὰ βρέφη, ἵνα αὐτῶν ἀπτηται ἰδόντες δὲ, οἱ μαθηταὶ ἐπετίμων αὐτοῖς. ¹⁶Ὁ δὲ ἰησοῦς προσεκαλέσατο αὐτὰ λέγων, ¹“Ἀφετε τὰ παιδιά ἔρχεσθαι πρὸς με, καὶ μὴ κωλύετε αὐτά, τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. ¹⁷Ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ὅς ἂν μὴ δέξῃται τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν.”

¹⁸καὶ ἐπρωτήσεν τις αὐτὸν ἄρχων λέγων, “Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσας, ζῶν αἰώνιον κληρονομήσω;” ¹⁹εἶπεν δὲ αὐτῶ ὁ ἰησοῦς, “Τί με λέγεις ἀγαθόν; Οὐδεὶς ἀγαθός, εἰ μὴ εἷς ὁ θεός. ²⁰Τὰς ἐντολὰς οἶδας: Μὴ μοιχεύσης, μὴ φονεύσης, μὴ κλέψῃς, μὴ ψευδομαρτυρήσῃς, τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα.” ²¹Ὁ δὲ εἶπεν, “Ταῦτα πάντα ἐφύλαξα ἐκ νεότητος μου.” ²²ἀκούσας δὲ, ὁ ἰησοῦς εἶπεν αὐτῶ, “Ἐτι ἕν σοι λείπει πάντα ὅσα ἔχεις, πώλησον καὶ διάδος πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανοῖς, καὶ δεῦρο, ἀκολούθει μοι.” ²³Ὁ δὲ ἀκούσας ταῦτα, περίλυπος ἐγενήθη, ἦν γὰρ πλούσιος σφόδρα. ²⁴Ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ ἰησοῦς εἶπεν, ¹“Πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες, εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελεύσονται. ²⁵εὐκοπώτερον γὰρ ἐστὶν κάμηλον διὰ τρήματος βελόνης εἰσελθεῖν, ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν.” ²⁶εἶπον δὲ οἱ ἀκούσαντες, ¹“καὶ τίς δύναται σωθῆναι;” ²⁷Ὁ δὲ εἶπεν, “τὰ ἀδύνατα παρὰ ἀνθρώποις, δυνατὰ παρὰ τῷ θεῷ ἐστίν.” ¹

²⁸εἶπεν δὲ ὁ πέτρος, “Ἰδοὺ, ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἠκολουθήσαμεν σοι.” ²⁹Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, “Ἀμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς ἐστὶν ὃς ἀφήκεν οἰκίαν, ἢ γυναῖκα,

⁷ἱ ποιησῃ 775 01 03 05 | ποιήσει 02 029 032¹ ἱ αὐτῶ 775 01 03 029 | πρὸς αὐτον 02 032 | αὐτων 05¹ ¹¹ταυτα πρὸς αὐτον 775 03 029 | πρὸς αὐτον ταυτα 02 032 | ταυτα 01 | καθ ἑαυτον ταυτα 05¹ ἱ προσηυχето 775 01 03 05 029 | προσηυξατο 02 | προσευχεται 032¹ ¹³ἱ - 775^v 01 03 05 029 | εἰς 02 032¹ ¹⁴εἰς τον οικον αυτου 01 | εἰς τον οικον αυτου η 02 032 | εἰς τον οικον εαυτου 03 029 | μαλλον 05¹ ἱ παρ εκεινον 01 03 05 029 | γαρ εκεινος 02 | εκεινος 032¹ ¹⁵επετιμων 01 03 05 029 | επετιμησαν 02 032¹ ¹⁶προσεκαλεσατο 01 03 029 | προσκαλεσαμενος 02 032 | προσεκαλειτο 05¹ ἱ αὐτα 01 02 05 032 | - 775^v 03¹ ἱ λεγων 01 03 05 | ειπεν 02 032¹ ἱ με 01 02 03 05 | υμας 032* | εμε 032¹ ²¹ἱ μου 01 02 032 | - 03 05¹ ²²ἱ - 01 03 05 | ταυτα 02 032¹ ἱ διαδος 03 032 | dos 01 02 05¹ ²³ἱ εγενηθη 01 03 | εγενετο 02 05 032¹ ²⁴ἱ ο ιησους ειπεν 01 | ο ιησους περιλυπον γενομενον ειπεν 02 032 | ιησους ειπεν 03 | περιλυπον γενομενον ειπεν ο ιησους 05¹ ἱ εἰς την βασιλειαν του θεου εισορευονται 01 05 | εἰς την βασιλειαν του θεου εισορευονται 03 | εισελευσονται εἰς την βασιλειαν του θεου 02 032¹ ²⁵ἱ τρηματος βελονης 01 03 05 | τρυμαλιας ραφιδος 02 032¹ ἱ εἰσελθειν 01 03 032 | διελθειν 02 05¹ ²⁶ἱ ακουσαντες 01 02 03 | ακουντες 05 032¹ ²⁷ἱ παρα τω θεω εστιν 01 03 | εστιν παρα τω θεω 02 | παρα θεω εστιν 05 032¹ ²⁸ἱ αφηκαμεν παντα και 01 02 032 | αφεντες τα ιδια 03 | τα ιδια αφεντες 05¹ ²⁹ἱ οτι 02 03 032 | - 01 05¹

ἢ ἀδελφούς, ἢ γονεῖς,¹ ἢ τέκνα, εἶνεκεν τῆς Βασιλείας τοῦ ὁ Θεοῦ,³⁰ ὅς οὐχὶ¹ μὴ ἴπολαβῆ¹ πολλαπλασίονα ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ, ζῶν αἰώνιον.”

³¹Παραλαβὼν δὲ τοὺς δώδεκα, εἶπεν πρὸς αὐτούς, “Ἴδου, ἀναβαίνομεν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ τελεσθήσεται πάντα τὰ γεγραμμένα διὰ τῶν προφητῶν τῷ Ἰησοῦ τοῦ Ἄνθρώπου. ³²Παραδοθήσεται γὰρ τοῖς ἔθνεσιν, καὶ ἐμπαυχθήσεται, καὶ ὕβρισθήσεται, καὶ ἐμπυτσήσεται. ³³Καὶ μαστιγώσαντες, ἴποκτενοῦσιν¹ αὐτόν, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, ἀναστήσεται.” ³⁴Καὶ αὐτοὶ οὐδὲν τούτων συνῆκαν, καὶ ἦν τὸ ῥῆμα τοῦτο κεκρυμμένον ἀπ’ αὐτῶν, καὶ οὐκ ἐγίνωσκον τὰ λεγόμενα.

³⁵Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἐγγίζειν αὐτόν εἰς Ἱεριχώ, τυφλὸς τις ἑκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν ἐπαϊτῶν.¹ Ἦ¹ ³⁶Ἀκούσας δὲ ὄχλου διαπορευομένου, ἐπυνθάνετο τί εἴη τοῦτο. ³⁷Ἀπήγγειλαν δὲ αὐτῷ, ὅτι “Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος παρέρχεται.” ³⁸Καὶ ἐβόησεν λέγων, “Ἰησοῦ, Υἱὲ Δαυίδ, ἐλέησόν με.” ³⁹Καὶ οἱ προάγοντες ἐπετίμων αὐτῷ ἵνα σιγήσῃ. Αὐτὸς δὲ πολλῷ μᾶλλον ἔκραζεν, “Υἱὲ¹ Δαυίδ, ἐλέησόν με.” ⁴⁰Σταθεὶς δὲ, Ἦ¹ Ἰησοῦς¹ ἐκέλευσεν αὐτόν ἀχθῆναι πρὸς αὐτόν. Ἐγγίσαντος δὲ αὐτοῦ, ἐπρωῶτησεν αὐτόν, ⁴¹Ἦ¹ “Τί σοι θέλεις ποιήσω;” Ὁ δὲ εἶπεν, “Κύριε, ἵνα ἀναβλέψω.” ⁴²Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, “Ἀνάβλεψον· ἡ πίστις σου σέσωκέν σε.” ⁴³Καὶ παραχρήμα ἀνέβλεψεν, καὶ ἠκολούθει αὐτῷ, δοξάζων τὸν ὁ Θεόν. Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἰδὼν, ἔδωκεν αἶνον τῷ ὁ Θεῷ.

19 ¹Καὶ εἰσελθὼν, διήρχετο τὴν Ἱεριχώ. ²Καὶ ἰδοῦ, ἀνὴρ ὀνόματι καλούμενος Ζακχαῖος, καὶ αὐτὸς ἦν ἀρχιτελώνης, Ἦ¹ καὶ αὐτὸς¹ πλούσιος. ³Καὶ ἐζήτει ἰδεῖν τὸν Ἰησοῦν τίς ἐστίν, καὶ οὐκ ἠδύνατο ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ὅτι τῇ ἡλικίᾳ μικρὸς ἦν. ⁴Καὶ Ἦ¹ προδραμῶν¹ Ἦ¹ ἔμπροσθεν, ἀνέβη ἐπὶ συκομορέαν, ἵνα ἴδῃ αὐτόν, ὅτι ἐκείνης ἡμέλλεν διέρχεσθαι. ⁵Καὶ Ἦ¹ ὡς ἦλθεν ἐπὶ τὸν τόπον, ἀναβλέψας, ὁ Ἰησοῦς¹ εἶπεν πρὸς αὐτόν, “Ζακχαῖε, σπεύσας κατάβηθι, σήμερον γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ σου δεῖ με μεῖναι.” ⁶Καὶ σπεύσας, κατέβη καὶ ὑπεδέξατο αὐτόν χαίρων. ⁷Καὶ ἰδόντες, πάντες διεγόγγυζον λέγοντες, ὅτι “Παρὰ ἀμαρτωλῶ ἀνδρὶ εἰσηλθεν καταλῦσαι.” ⁸Σταθεὶς δὲ, Ζακχαῖος εἶπεν πρὸς τὸν ὁ Κύριον, “Ἴδου, τὰ ἡμίσιά Ἦ¹ μου τῶν ὑπαρχόντων,¹ ὁ Κύριε, Ἦ¹ τοῖς πτωχοῖς δίδωμι,¹ καὶ εἴ τινὸς τι ἐσυκοφάντησα, ἀποδίδωμι τετραπλοῦν.” ⁹Εἶπεν δὲ Ἦ¹ πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς,¹ ὅτι “Σήμερον σωτηρία Ἦ¹ τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγένετο, καθότι καὶ αὐτὸς υἱὸς Ἀβραάμ ἐστίν. ¹⁰Ἦ¹ Ἦ¹ λθεν γὰρ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολωλός.”

¹¹Ἀκουόντων δὲ αὐτῶν ταῦτα προσθεὶς, εἶπεν παραβολὴν διὰ τὸ ἐγγὺς εἶναι Ἱερουσαλήμ αὐτόν, καὶ Ἦ¹ δοκεῖν αὐτούς¹ ὅτι παραχρήμα μέλλει ἡ Βασιλεία τοῦ ὁ Θεοῦ ἀναφαίνεσθαι. ¹²Εἶπεν οὖν, “Ἀνθρωπὸς τις εὐγενῆς ἐπορεύθη εἰς χώραν μακρὰν, λαβεῖν ἑαυτῷ βασιλείαν καὶ ὑποστρέψαι. ¹³Καλέσας δὲ δέκα δούλους ἑαυτοῦ, ἔδωκεν

Ἦ¹ γυναῖκα ἡ ἀδελφους ἡ γονεις 01 03 | γονεις ἡ ἀδελφους ἡ γυναῖκα 02 032 | γονεις ἡ ἀδελφους ἡ ἀδελφας ἡ γυναῖκα 05¹ ³⁰Ἦ¹ οὐχὶ 01 03 | Ἦ¹ οὐ 02 032 | εαν 05¹ Ἦ¹ ἀπολαβῆ 01 02 032 | λαβῆ 03 05¹ ³³Ἦ¹ ἀποκτενοῦσιν 01 02 03 029 | ἀποκτεινοῦσιν 05 032¹ ³⁵Ἦ¹ ἐκαθητο παρα την ὁδον ἐπαϊτων 01 03 029 | ἐκαθητο παρα την ὁδον 02 032 | ἐπαϊτων ἐκαθητο παρα την ὁδον 05¹ Ἦ¹ - 01 03 05 029 | προσαιτων 02 032¹ ³⁹Ἦ¹ υἱε 02 03 029 032 | Ἦ¹ Ἰησου υἱου 01 | υἱος 05¹ ⁴⁰Ἦ¹ Ἰησοῦς 03 05 029 | Ἦ¹ Ἰησοῦς 01 032 | - 02¹ ⁴¹Ἦ¹ - 01 03 05 029 | λεγων 02 032¹ ²¹Ἦ¹ καὶ αὐτος 03 029 | καὶ οὐτος Ἦ¹ 02 | καὶ Ἦ¹ 01 | - 05 | οὐτος Ἦ¹ 032¹ ⁴Ἦ¹ προδραμων 01 02 03 029 | προλαβων 05 | προσδραμων 032¹ Ἦ¹ - 02 05 029 032 | εἰς το 01 03¹ ⁵Ἦ¹ Ἦ¹ Ἦ¹ λθεν ἐπι τον τοπον ἀναβλεψας ὁ Ἦ¹ 01 | Ἦ¹ Ἦ¹ λθεν ἐπι τον τοπον ἀναβλεψας Ἦ¹ 03 029 | ἐγενετο ἐν τῳ διερχεσθαι αὐτον εἰδεν καὶ 05¹ ⁸Ἦ¹ μου των ὑπαρχοντων 01 03 | των ὑπαρχοντων μου 02 032 | των ὑπαρχοντων μοι 05¹ Ἦ¹ τοῖς πτωχοῖς διδωμι 01 05 | διδωμι τοῖς πτωχοῖς 02 032 | πτωχοῖς διδωμι 03¹ ⁹Ἦ¹ πρὸς αὐτον ὁ Ἦ¹ 01 02 032 | πρὸς αὐτον Ἦ¹ 03 | ὁ Ἦ¹ 01 03 032 | πρὸς αὐτον 05¹ Ἦ¹ - 01 03 032 | ἐν 02 05¹ ¹¹Ἦ¹ δοκει αὐτοῖς 01 02 03 032 | δοκει αὐτοῖς 01* | δοκει 05¹

αὐτοῖς δέκα μνᾶς, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς, Ἦραγατεύσασθαι ἔν ᾧ ἔρχομαι.¹⁴ Οἱ δὲ πολῖται αὐτοῦ ἐμίσουν αὐτόν, καὶ ἀπέστειλαν πρεσβείαν ὀπίσω αὐτοῦ λέγοντες, Ὁὐ θέλομεν τοῦτον βασιλεῦσαι ἐφ' ἡμᾶς.¹⁵ Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐπιανελεῖν αὐτόν, λαβόντα τὴν βασιλείαν, καὶ εἶπεν φωνηθῆναι αὐτῷ¹ τοὺς δούλους τούτους οἷς ἔδωκεν¹ τὸ ἀργύριον, ἵνα γνοῖ τί διεπραγματεύσαντο.¹⁶ Παρεγένετο δὲ ὁ πρῶτος λέγων, Κύριε, ἡ μνᾶ σου, ἔδεκα προσηργάσατο μνᾶς.¹⁷ Καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἐὖ ἀγαθὲ δούλε! Ὅτι ἐν ἐλαχίστῳ, πιστὸς ἐγένου, ἴσθι ἐξουσίαν ἔχων ἐπάνω δέκα πόλεων.¹⁸ Καὶ ἦλθεν ὁ δευτέρος λέγων, Ἡ μνᾶ σου, Κύριε, ἐποίησεν πέντε μνᾶς.¹⁹ Εἶπεν δὲ καὶ τούτῳ, Ἦραγατεῦσαι ἐπὶ ἐπάνω γίνου¹ πέντε πόλεων.²⁰ Καὶ ὁ ἕτερος ἦλθεν λέγων, Κύριε, ἰδοὺ, ἡ μνᾶ σου, ἦν εἶχον ἀποκειμένην ἐν σουδαρίῳ.²¹ Ἐφοβούμην γάρ σε, ὅτι ἄνθρωπος αὐστηρὸς εἶ, αἴρεις ὁ οὐκ ἔθηκας, καὶ θερίζεις ὁ οὐκ ἔσπειρας.²² Λέγει¹ αὐτῷ, Ἐκ τοῦ στόματός σου κρίνω σε, πονηρὲ δούλε. Ἦιδεις ὅτι ἐγὼ ἄνθρωπος αὐστηρὸς εἰμι, αἴρων ὁ οὐκ ἔθηκα, καὶ θερίζων ὁ οὐκ ἔσπειρα;²³ Καὶ διὰ τί οὐκ ἔδωκας ἔμοι τὸ ἀργύριον¹ ἐπὶ τράπεζαν, κἀγὼ ἐλθὼν, σὺν τόκῳ ἂν ἔπραξα;²⁴ Καὶ τοῖς παρεστῶσιν εἶπεν, Ἦραγατεῦσαι ἐπὶ αὐτοῦ τὴν μνᾶν, καὶ δότε τῷ, τὰς δέκα μνᾶς ἔχοντι.²⁵ Καὶ εἶπαν αὐτῷ, Κύριε, ἔχει δέκα μνᾶς.²⁶ Λέγω ἡμῖν¹ ὅτι παντὶ τῷ ἔχοντι, δοθήσεται, ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος, καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται.²⁷ Πλὴν Ἦ τοὺς ἐχθροὺς μου τούτους,¹ τοὺς μὴ θελήσαντάς με βασιλεῦσαι ἐπὶ αὐτούς, ἀγάγετε ὧδε καὶ κατασφάζετε Ἦ αὐτούς¹ ἔμπροσθέν μου.”

²⁸ Καὶ εἰπὼν ταῦτα ἐπορεύετο ἔμπροσθεν ἀναβαίνων εἰς Ἱεροσόλυμα.²⁹ Καὶ ἐγένετο ὡς ἤγγισεν εἰς Βηθφαγὴ καὶ Βηθανιά, πρὸς τὸ ὄρος Ἦ τὸ καλούμενον Ἐλαιῶν,¹ ἀπέστειλεν δύο τῶν μαθητῶν Ἦ¹ ³⁰ λέγων,¹ Ἦγάγετε εἰς τὴν κατέναντι κώμην, ἐν ἣ εἰσπορευόμενοι εὐρήσετε πῶλον Ἦδεδεμένον, ἐφ' ὃν οὐδεὶς πώποτε ἀνθρώπων ἐκάθισεν, καὶ λύσαντες αὐτόν, ἀγάγετε.³¹ Καὶ ἐάν τις ὑμᾶς ἐρωτᾷ, Διὰ τί λύετε; Οὕτως ἐρεῖτε, Ἦ ὅτι Ὁ Κύριος αὐτοῦ χρειᾶν ἔχει.”³² Ἀπελθόντες δὲ Ἦ οἱ ἀπεσταλμένοι εὗρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς.³³ Ἦ λυόντων δὲ αὐτῶν τὸν πῶλον, εἶπαν οἱ κύριοι αὐτοῦ πρὸς αὐτούς, Ἦ τί λύετε τὸν πῶλον; Ἦ³⁴ οἱ δὲ εἶπαν, ὅτι Ἦ Ὁ Κύριος αὐτοῦ χρειᾶν ἔχει.”³⁵ Καὶ Ἦγαγον Ἦ αὐτόν πρὸς τὸν Ἦ Ἰησοῦν, καὶ ἐπὶ Ἦψαντες αὐτῶν τὰ Ἦμάτια ἐπὶ τὸν πῶλον,¹ ἐπεβίβασαν τὸν Ἦ Ἰησοῦν.³⁶ Πορευομένου δὲ αὐτοῦ, Ἦπεστρώννυσαν τὰ Ἦμάτια ἐαυτῶν

¹³πραγματευσασθαι 01 02 | πραγματευσασθε 03 | πραγματευσασθαι 05 032¹ ¹⁵αὐτῳ 01 02 03 | αὐτου 05 | - 032¹ ἔδωκεν 01 03 05 | ἐδωκεν 02 032¹ Ἦ τι διεπραγματεύσαντο 01 03 05 | τις τι διεπραγματεύσατο 02 | τις ἐπραγματεύσατο 032¹ ¹⁶δέκα προσηργάσατο μνας 03 | προσηργάσατο δέκα μνας 02 032 | δέκα προσηργάσα μνας 01 | δέκα μνας προσηργάσατο 05¹ ¹⁹καὶ σὺ ἐπάνω γίνου 01 03 | καὶ σὺ γίνου ἐπάνω 02 | γίνου καὶ σὺ ἐπάνω 05 | καὶ σὺ γένου ἐπάνω 032¹ ²²λέγει 01 03 | λέγει δε 02 032 | ὁ δε εἶπεν 05¹ ²³μοι το ἀργυριον 01 02 03 032¹ | το ἀργυριον μου 05 | το ἀργυριον 032¹ Ἦ αὐτο ἐπράξα 01 03 | ἐπράξα αὐτο 05 032 | αὐτο ἀνεπράξα 02¹ ²⁵καὶ εἶπαν αὐτῳ κυριε εχει δέκα μνας 01 03 | καὶ εἶπον αὐτῳ κυριε εχει δέκα μνας 02 | καὶ εἶπαν αὐτῳ εχει δέκα μνας 03* | - 05 032¹ ²⁶ἡμῖν 01 03 | γὰρ ἡμῖν 02 05 032 | - 01*¹ Ἦ - 01 03 | ἀπ αὐτου 02 05 032¹ ²⁷τοὺς ἐχθροὺς μου τούτους 01 03 | τοὺς ἐχθροὺς μου ἐκεινοὺς 02 032 | ἐκεινοὺς τοὺς ἐχθροὺς μου 05¹ Ἦ αὐτοὺς 01 03 | - 02 05 032¹ ²⁹το καλούμενον ἐλαιῶν 01 02 03 | το καλούμενον 03* | τῶν ἐλαιῶν καλούμενον 05 | το καλούμενον ἐλαιῶνα 032¹ Ἦ - 01 03 | αὐτου 02 05 032¹ ³⁰λέγων 01 03 05 | εἶπων 02 032¹ Ἦ δεδεμενον ἐφ ὃν οὐδεὶς πώποτε ἀνθρώπων ἐκάθισεν καὶ λύσαντες αὐτον ἀγάγετε 03 | δεδεμενον ἐφ ὃν οὐδεὶς πώποτε ἀνθρώπων ἐκάθισεν λύσαντες αὐτον ἀγάγετε 01 032 | δεδεμενον ἐφ ὃν οὐδεὶς πώποτε ἀνθρώπων ἐκάθισεν λύσαντες ἀγάγετε αὐτον 02 | - 05* | ἐφ ὃν οὐδεὶς ἀνθρώπων ἐκάθισεν καὶ λύσαντες ἀγάγετε 05¹ ³¹Ἦ - 01 03 05 | αὐτῳ 02 032¹ ³²Ἦ οἱ ἀπεσταλμένοι εὗρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς 01 02 03 | ἀπεκρίθησαν 05 | οἱ ἀπεσταλμένοι εὗραν καθὼς εἶπεν αὐτοῖς 032¹ ³³λυόντων δε αὐτῶν τὸν πῶλον εἶπαν οἱ κύριοι αὐτου πρὸς αὐτοὺς τι λύετε τὸν πῶλον 01 03 | λυόντων δε αὐτῶν τὸν πῶλον εἶπον οἱ κύριοι αὐτου πρὸς αὐτοὺς τι λύετε τὸν πῶλον 02 032 | - 05¹ ³⁴Ἦ δε εἶπαν οἱ 01 03 | οἱ δε εἶπον οἱ 02 032 | οἱ 05¹ ³⁵Ἦ αὐτον πρὸς τὸν Ἦ Ἰησοῦν καὶ ἐπὶ Ἦψαντες αὐτῶν τὰ Ἦμάτια ἐπὶ τὸν πῶλον 01 03 | αὐτον πρὸς τὸν Ἦ Ἰησοῦν καὶ ἐπὶ Ἦψαντες αὐτῶν τὰ Ἦμάτια ἐπὶ τὸν πῶλον 02 032 | τὸν πῶλον ἐπεβίβαν τὰ Ἦμάτια αὐτῶν ἐπὶ αὐτον 05¹

ἐν τῇ ὁδῷ. ³⁷Ἐγγίζοντος δὲ αὐτοῦ ἤδη πρὸς τῇ καταβάσει τοῦ ὄρους τῶν Ἐλαιῶν, ἤρξαντο ἅπαν¹ τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν χαίροντες αἰνεῖν τὸν ἄριστον φωνῇ μεγάλῃ περὶ πασῶν ὧν εἶδον δυνάμεων ³⁸λέγοντες, “Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ὁ βασιλεὺς ἐν ὀνόματι Κυρίου.”¹ Ἐν οὐρανῷ εἰρήνη¹ καὶ δόξα ἐν ὑψίστοις.” ³⁹Καί τινες τῶν Φαρισαίων ἀπὸ τοῦ ὄχλου εἶπαν πρὸς αὐτόν, “Διδάσκαλε, ἐπιτίμησον τοῖς μαθηταῖς σου.” ⁴⁰Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν, Ἦ¹ “Λέγω ὑμῖν Ἦ¹ ὅτι ἐὰν οὗτοι σιωπήσουσιν, οἱ λίθοι κρᾶξουσιν.”

⁴¹Καὶ ὡς ἤγγισεν, ἰδὼν τὴν πόλιν, ἔκλαυσεν ἐπ’ αὐτήν ⁴²λέγων, ὅτι “Εἰ ἔγνων Ἦ¹ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, καὶ σὺ,¹ τὰ πρὸς εἰρήνην. Ἦ¹ νῦν δὲ ἐκρύβη ἀπὸ ὀφθαλμῶν σου. ⁴³Ὅτι ἤξουσιν ἡμέραι Ἦ¹ ἐπὶ σέ, καὶ περιβαλοῦσιν¹ οἱ ἐχθροὶ σου χάρακά σοι, καὶ περικυκλώσουσιν σε Ἦ¹ καὶ συνέξουσιν σε¹ πάντοθεν, ⁴⁴καὶ ἔδαφιούσιν σε καὶ τὰ τέκνα σου ἐν σοί, καὶ οὐκ ἀφήσουσιν Ἦ¹ λίθον ἐπὶ λίθον ἐν σοί, ἂνθ’ ὧν οὐκ ἔγνων¹ τὸν¹ καιρὸν τῆς ἐπισκοπῆς σου.”

⁴⁵Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ ἱερὸν, ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας, Ἦ¹ ⁴⁶λέγων αὐτοῖς, “Γέγραπται, Ἦ¹ Ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς,” Ἦ¹ ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ἐποιήσατε Ἰσραηλιν ληστῶν.”

⁴⁷Καὶ ἦν διδάσκων τὸ καθ’ ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ· οἱ δὲ ἄρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ἐζήτουν αὐτὸν ἀπολέσαι καὶ οἱ πρῶτοι τοῦ λαοῦ, ⁴⁸καὶ οὐχ εὗρισκον τὸ τί ποιήσωσιν, ὁ λαὸς γὰρ ἅπας Ἦ¹ ἐξεκρέμετο¹ αὐτοῦ ἀκούων.

20 ¹Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, Ἦ¹ διδάσκοντος αὐτοῦ τὸν λαὸν ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ εὐαγγελιζομένου, ἐπέστησαν οἱ ἄρχιερεῖς¹ καὶ οἱ γραμματεῖς σὺν τοῖς πρεσβυτέροις, ²καὶ εἶπαν Ἦ¹ λέγοντες πρὸς αὐτόν, Ἦ¹ “Εἶπὸν ἡμῖν¹ ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς, ἢ τίς ἐστὶν ὁ δούς σοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην;” ³Ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς, “Ἐρωτήσω ὑμᾶς καγὼ Ἦ¹ λόγον¹ καὶ εἰπάτε μοι: ⁴τὸ βάπτισμα Ἰωάννου, ἐξ οὐρανοῦ ἦν ἢ ἐξ ἀνθρώπων;” ⁵Οἱ δὲ Ἦ¹ συνελογίσαντο¹ πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντες, ὅτι “Ἐὰν εἴπωμεν, “Ἐξ οὐρανοῦ”, ἔρει, Ἦ¹ Διὰ τί Ἦ¹ οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ;” ⁶Ἐὰν δὲ εἴπωμεν, “Ἐξ ἀνθρώπων”, ὁ λαὸς ἅπας καταλιθάσει ἡμᾶς, πεπεισμένος γάρ ἐστιν Ἰωάννην προφήτην εἶναι.” ⁷Καὶ ἀπεκρίθησαν, μὴ εἰδέναί Ἦ¹ πόθεν. ⁸Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, “Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.”

³⁷ἤρξαντο ἅπαν 01 02 03 | ἤρξατο παν 05 | ἤρξατο ἀπανταν 032¹ ³⁸ο βασιλευς εν ονοματι κυριου 01 03 | βασιλευς εν ονοματι κυριου 02 | εν ονοματι κυριου ευλογημενος ο βασιλευς 05 | εν ονοματι κυριου 032¹ | εν ουρανω ειρηνη 03 | ειρηνη εν ουρανω 05 032 | εν ουρανω εν ειρηνη 01 | ειρηνη εν ουρανοις 02¹ ⁴⁰Γ- 01 03 | αυτοις 02 05 032¹ | Γστι 01 02 03 05 | - 03* 032¹ ⁴²Γ εν τη ημερα ταυτη και συ 01 03 | και συ και γε εν τη ημερα σου ταυτη 032 | και συ και γε εν τη ημερα ταυτη 02 | και συ εν τη ημερα ταυτη 05¹ Γ- 01 03 | σου 02 032 | σοι 05¹ ⁴³επι σε και περιβαλουσιν 02 03 032 | επι σε και παρεμβαλουσιν 01 04 | και βαλουσιν επι σε 05¹ Γ και συνεξουσιν σε 02 03 04 05 | και συνεξουσιν 01 | - 032¹ ⁴⁴Γ λιθον επι λιθον εν σοι 01 03 | εν σοι λιθον επι λιθω 02 04 032 | λιθον επι λιθον εν ολη σοι 05¹ Γ τον 01 02 03 032 | - 04 | εις 05¹ ⁴⁵Γ- 01 03 | εν αυτω και αγοραζοντας 02 032 | και τους αγοραζοντας 04 | εν αυτω και αγοραζοντας και τας τραπεζας των κολλυβιστων εξεχεεν και τας καθεδρας των πωλουτων τας περιστερας 05¹ ⁴⁶Γ- 01 03 | οτι 02 04 05 032¹ Γ- 01 03 | εστιν 02 04 05 032¹ ⁴⁷Γ ιερω οι δε 02 03 04 05 032 | - 01* | ιερω οι 01¹ ⁴⁸Γ εξεκρεμετο 01 03 | εξεκρεματο 02 04 032 | εκρεματο 05¹ Γ- 01 03 05 | εκεινων 02 04 032¹ Γ αρχιερεις 01 03 04 05 | ιερεις 02 032¹ ²Γ λεγοντες προς αυτον 01 03 | προς αυτον λεγοντες 02 032 | προς αυτον 04 05¹ Γ ειπον ημιν 01 03 | ειπε ημιν 02 05 032 | - 01* 04¹ ³Γ λογον 01 03 032 | ενα λογον 04 05 | λογον ενα 02¹ ⁵Γ συνελογισαντο 02 03 | συνελογιζοντο 01 04 05 032¹ Γ- 01 03 032 | συν 02 04 05¹ ⁷Γ- 01 02 03 032 | αυτους 04 | αυτους το 05¹

⁹Ἦρξατο δὲ πρὸς τὸν λαὸν λέγειν¹ τὴν παραβολὴν ταύτην: ¹ Ἄνθρωπος ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα,¹ καὶ ἐξέδετο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησεν χρόνους ἰκανοὺς. ¹⁰Καὶ καιρῷ¹ ἀπέστειλεν πρὸς τοὺς γεωργοὺς δούλον, ἵνα ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος ἴδωσουσιν¹ αὐτῷ. Ἰδοὺ δὲ γεωργοὶ ἐξαπέστειλαν αὐτὸν, δειράντες¹ κενόν. ¹¹Καὶ προσέθετο¹ ἕτερον πέμψαι¹ δούλον· οἱ δὲ, κἀκεῖνον δειράντες καὶ ἀτιμάσαντες, ἐξαπέστειλαν κενόν. ¹²Καὶ προσέθετο¹ τρίτον πέμψαι· ¹ οἱ δὲ καὶ¹ τοῦτον τραυματίσαντες, ἐξέβαλον. ¹³Εἶπεν δὲ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, Ἵσως τοῦτον¹ ἐντραπήσονται. ¹⁴Ἰδόντες δὲ αὐτὸν, οἱ γεωργοὶ διελογίζοντο πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντες, Ὁὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· ¹ ἀποκτείνωμεν αὐτόν, ἵνα ἡμῶν γένηται ἡ κληρονομία. ¹⁵Καὶ ἐκβαλόντες αὐτὸν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος, ἀπέκτειναν. Τί οὖν ποιήσει αὐτοῖς ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος; ¹⁶Ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει¹ τοὺς γεωργοὺς τούτους,¹ καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις.” Ἀκούσαντες δὲ¹ εἶπαν, “Μὴ γένοιτο!” ¹⁷Ὁ δὲ ἐμβλέψας αὐτοῖς εἶπεν, “Τί οὖν ἐστὶν τὸ γεγραμμένον τοῦτο, Ἰδοὺ ὁ λίθος ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας;” ¹⁸Πᾶς ὁ πεσὼν ἐπ’ ἐκεῖνον τὸν λίθον, συνθλασθήσεται· ἐφ’ ὃν δ’ ἂν πέσῃ, λικμησεί αὐτόν.” ¹⁹Καὶ ἐξήτησαν¹ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ ἀρχιερεῖς¹ ἐπιβαλεῖν ἐπ’ αὐτὸν τὰς χεῖρας, ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, καὶ ἐφοβήθησαν τὸν λαόν, ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς¹ εἶπεν τὴν παραβολὴν ταύτην.¹

²⁰Καὶ παρατηρήσαντες,¹ ἀπέστειλαν ἐγκαθέτους ὑποκρινομένους ἑαυτοὺς δικαίους εἶναι, ἵνα ἐπιλάβωνται αὐτοῦ λόγου,¹ ὥστε¹ παραδοῦναι αὐτὸν τῇ ἀρχῇ καὶ τῇ ἐξουσίᾳ τοῦ ἡγεμόνος.¹ ²¹Καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν λέγοντες, “Διδάσκαλε, οἶδαμεν ὅτι ὀρθῶς λέγεις, καὶ διδάσκεις, καὶ οὐ λαμβάνεις πρόσωπον, ἀλλ’ ἐπ’ ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ διδάσκεις. ²²Ἐξέστιν ἡμᾶς¹ Καίσαρι φόρον δοῦναι ἢ οὐ;” ²³Κατανοήσας δὲ αὐτῶν τὴν πανουργίαν,¹ εἶπεν πρὸς αὐτούς,¹ ¹ ²⁴“Δεῖξατέ μοι δηνάριον· ¹ τίνας ἔχει εἰκόνα καὶ ἐπιγραφὴν;” ¹ οἱ δὲ εἶπαν, “Καίσαρος.” ²⁵Ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς,¹ ¹ “Τοῖνυν ἀπόδοτε¹ τὰ Καίσαρος Καίσαρι, καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ.” ²⁶Καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἐπιλαβεῖσθαι τοῦ ῥήματος¹ ἐναντίον τοῦ λαοῦ, καὶ θαυμάσαντες ἐπὶ τῇ ἀποκρίσει αὐτοῦ, ἐσίγησαν.

⁹Ἦρξατο δε προς τον λαον λεγειν 01 02 03 04 032 | ηρξατο δε προς τον λαον 01* | ελεγεν δε 05¹ Γ - 01 02 03 032 | αμπελωνα 04 05¹ Γ ανθρωπος εφυτευσεν αμπελωνα 01 03 | ανθρωπος τις εφυτευσεν αμπελωνα 02 032 | ανθρωπος εφυτευσεν 04 | εφυτευσεν ανθρωπος 05¹ ¹⁰Γ και καιρω 01 03 | και εν καιρω 02 032 | και εν τω καιρω 04 | καιρω δε 05¹ Γ δωσουσιν 01 02 03 | δωσιν 04 05 032¹ Γ | ο δε γεωργοι εξαπεστειλαν αυτον δειραντες 01 03 | ο δε γεωργοι δειραντες αυτον εξαπεστειλαν 02 04 | δειραντες δε αυτον εξαπεστειλαν 05 | ο δε γεωργοι δειραντες αυτον εξαπεστειλαν αυτον 032¹ ¹¹Γ προσεθετο 01 02 03 04 032 | εθετο 01* | - 05¹ Γ ετερον πεμψαι 01 02 03 | πεμψαι ετερον 04^v 032 | επεμψεν ετερον 05¹ ¹²Γ τριτον πεμψαι 01 03 | πεμψαι τριτον 02 04 032 | τριτον επεμψεν 05¹ Γ | ο δε και 01 03 04 032 | ο δε 02 | και 05¹ ¹³Γ ισως τουτον 01 03 04 | ισως τουτον ιδοντες 02 032 | τυχον τουτον 05¹ ¹⁴Γ αλληλους 01 03 05 | εαυτους 02 04 032¹ Γ - 02 03 032 | δευτε 01 04 05¹ ¹⁶Γ τους γεωργους τουτους 02 03 04 032 | τουτους 01 | τους γεωργους 05 | τους γεωργους αμπελωνος 032*¹ Γ ακουσαντες δε 01 03 04 032 | ο δε ακουσαντες 02 05¹ ¹⁹Γ εξητησαν 01 02 03 032 | εξητησαν 04 05¹ Γ γραμματεις και οι αρχιερεις 02 03 032 | αρχιερεις και οι γραμματεις 01 05 | γραμματεις και οι φαρισαιοι 04¹ Γ ειπεν την παραβολην ταυτην 01 03 | την παραβολην ταυτην ειπεν 02 04 032 | ειρηκεν την παραβολην ταυτην 05¹ ²⁰Γ παρατηρησαντες 01 02 03 04 | αποχωρησαντες 05 | υποχωρησαντες 032¹ Γ λογου 01 02 03 032 | λογον 04 | των λογων 05¹ Γ ωστε 01 03 04 05 | εις το 02 032¹ Γ τη αρχη και τη εξουσια του ηγεμονος 02 03 04 032 | τη αρχη και εξουσια του ηγεμονος 01 | τω ηγεμονι 05¹ ²²Γ ημας 01 02 03 | ημιν 04 05 032¹ ²³Γ πανουργιαν 01 02 03 032 | πονηριαν 04 05¹ Γ - 01 03 | τι με πειραζετε 02 05 032 | τι με πειραζετε υποκριται 04¹ ²⁴Γ - 02 03 05 032 | ο δε εδειξαν αυτω και ειπαν 01 | ο δε εδειξαν και ειπεν 04¹ Γ | ο 01 03 | αποκριθεντες 02 04 05 032¹ ²⁵Γ προς αυτους 01 03 | αυτοις 02 04 05 032¹ Γ τοινυν αποδοτε 01 03 | αποδοτε τοινυν 02 04 032 | αποδοτε 05¹ ²⁶Γ επιλαβεσθαι του ρηματος 01 03 | επιλαβεσθαι αυτου ρηματος 02 04 032 | αυτου ρημα επιλαβεσθαι 05¹

²⁷Προσελθόντες δέ τινες τῶν Σαδδουκαίων, οἱ ἴδοντες ἄνάστασιν μὴ εἶναι, ἐπρωήτησαν αὐτὸν ²⁸λέγοντες, “Διδάσκαλε, Μωϋσῆς ἔγραψεν ἡμῖν, “Ἐάν τις ἀδελφὸς ἀποθάνῃ ἔχων γυναῖκα, καὶ οὗτος ἄτεκνος ἦν ἡ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα, καὶ ἔξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ.”²⁹ Ἐπτα οὖν ἀδελφοὶ ἦσαν· καὶ ὁ πρῶτος, λαβὼν γυναῖκα, ἀπέθανεν ἄτεκνος· ³⁰καὶ ὁ δεύτερος, καὶ ὁ τρίτος ἔλαβεν αὐτήν, ὡσαύτως ἔδὲ καὶ οἱ ἑπτὰ, οὐ κατέλιπον τέκνα, καὶ ἀπέθανον.³² Ὑστερον καὶ ἡ γυνὴ ἀπέθανεν.³³ Ἐν τῇ οὖν ἀναστάσει, τίνας αὐτῶν γίνεται γυνή; Οἱ γὰρ ἑπτὰ ἔσχον αὐτὴν γυναῖκα.”

³⁴Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “Οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου γαμοῦσιν καὶ γαμίσκονται,³⁵ οἱ δὲ καταξιωθέντες τοῦ αἰῶνος ἐκείνου, τυχεῖν καὶ τῆς ἀναστάσεως τῆς ἐκ νεκρῶν, οὔτε γαμοῦσιν οὔτε γαμίζονται· οὐδὲ γὰρ ἀποθανεῖν ἔτι δύνανται, ἰσαγγελοὶ γὰρ εἰσιν, καὶ υἱοὶ τοῦ Θεοῦ, τῆς ἀναστάσεως υἱοὶ ὄντες.³⁷ Ὅτι δὲ ἐγείρονται οἱ νεκροί, καὶ Μωϋσῆς ἐμήνυσεν ἐπὶ τῆς βάτου, ὡς λέγει Κύριον, ‘τὸν Θεὸν Ἀβραάμ, καὶ Θεὸν Ἰσαὰκ, καὶ Θεὸν Ἰακώβ’.³⁸ Θεὸς δὲ οὐκ ἔστιν νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων, πάντες γὰρ αὐτῷ ζῶσιν.”³⁹ Ἀποκριθέντες δέ τινες τῶν γραμματέων εἶπαν, “Διδάσκαλε, καλῶς εἶπας.”⁴⁰ Οὐκέτι γὰρ ἐτόλμων ἐπερωτᾶν αὐτὸν οὐδέν.

⁴¹Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς, “Πῶς λέγουσιν τὸν Χριστὸν εἶναι Δαυὶδ υἱόν; Ἀὐτὸς γὰρ Δαυὶδ λέγει ἐν βίβλῳ Ψαλμῶν, ‘Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου, ‘Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.’”⁴⁴ Δαυὶδ οὖν, αὐτὸν Κύριον, καλεῖ, καὶ πῶς αὐτοῦ υἱὸς ἐστιν;”

⁴⁵Ἀκούοντας δὲ παντὸς τοῦ λαοῦ, εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, “Προσέχετε ἀπὸ τῶν γραμματέων τῶν θελόντων περιπατεῖν ἐν στολαῖς, καὶ φιλοῦντων ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς, καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς δείπνοις,⁴⁷ οἱ κατεσθίουσιν τὰς οἰκίας τῶν πτωχῶν, καὶ προφάσει μακρᾶ προσεύχονται. Οὗτοι λήμψονται περισσώτερον κρίμα.”

21 ¹Ἀναβλέψας δὲ, εἶδεν τοὺς βάλλοντας εἰς τὸ γαζοφυλάκιον τὰ δῶρα αὐτῶν πλουσίους.² Εἶδεν δὲ τινα χήραν πενιχρὰν, βάλλουσαν ἐκεῖ λεπτὰ δύο.³ Καὶ εἶπεν, “Ἀληθῶς λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα αὕτη ἢ πτωχή, πλεῖον πάντων ἔβαλεν·⁴ πάντες γὰρ οὗτοι ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον εἰς τὰ δῶρα, ἡ αὕτη δὲ ἐκ τοῦ ὑστερήματος αὐτῆς, πάντα τὸν βίον ὃν εἶχεν ἔβαλεν.”

⁵Καὶ τινῶν λεγόντων περὶ τοῦ ἱεροῦ ὅτι λίθοις καλοῖς καὶ ἀναθήμασιν κεκόσμηται,⁶ εἶπεν, “Ταῦτα ἂ θεωρεῖτε, ἐλεύσονται ἡμέραι ἐν αἷς οὐκ ἀφεθήσεται λίθος ἐπὶ λίθῳ, ὃς οὐ καταλυθήσεται.”

²⁷Γ λέγοντες 01 03 04 05 | αντιλέγοντες 02 032¹ ²⁸Γ έχων γυναίκα και ουτος ατεκνος 01 02 03 032 | έχων γυναίκα 01* | ατεκνος έχων γυναίκα 05¹ Γ - 01* 02 05 032 | η 03 | ην 01¹ Γ - 01 03 05 | αποθανη 02 032¹ Γ εξαναστηση 01 03 05 | εξαναστησει 02 032¹ ²⁹Γ επτα ουν αδελφοι ησαν 01* 02 03 032 | επτα ουν αδελφοι ησαν παρ ημιν 01 | ησαν παρ ημιν επτα αδελφοι 05¹ ³⁰Γ - 01 03 05 | ελαβεν 02 032¹ Γ - 01 03 05 | την γυναίκα και ουτος απεθανεν ατεκνος 02 032¹ ³¹Γ δε και 01 03 032 | ωσαυτως δε και 02 | - 05¹ ³²Γ - 01 03 05 | δε παντων 02 032¹ ³³Γ εν τη ουν 02 05 032 | ουν εν τη 03 | εν τη 01¹ Γ γίνεται 02 03 032 | εσται 01 05¹ ³⁴Γ - 01 03 05 | αποκριθεις 02 032¹ Γ γαμίσκονται 01 03 | εκγαμίζονται 02 032 | γαμουνται 05¹ ³⁶Γ δυνανται 01 02 03 | μελλουσιν 05 032¹ Γ και υιοι 01 03 032 | και οι υιοι 02 | - 05¹ Γ εισιν θεου 02 03 | εισιν του θεου 032 | θεου εισιν 01 | τω θεω 05¹ ³⁷Γ εμηνυσεν 01 02 03 | εδηλωσεν 05 032¹ Γ και θεον ιακωβ 01 03 05 | και τον θεον ιακωβ 02 | - 032¹ ⁴⁰Γ γαρ 01 03 | δε 02 05 032¹ ⁴¹Γ ειναι δαυιδ υιον 01 03 | υιον δαυιδ ειναι 02 032 | υιον δαυιδ 05¹ ⁴²Γ αυτος γαρ 01 03 | και αυτος 02 05 032¹ ⁴⁵Γ αυτου 01 02 032 | - 03 05¹ ²Γ δε τινα 01 03 | δε τινα και 02 | δε και τινα 05 | τινα και 032¹ ⁴¹Γ - 01 03 | του θεου 02 05 032¹ ⁵Γ και αναθημασιν κεκοσμηται 03 | και αναθημασιν κεκοσμηται 01 02 032a | κεκοσμηται και αναθημασιν 05 | και αναθημασιν κεκοσμητο 032¹ ⁶Γ ωδε 01 03 | - 02 032 | εν τοιχω ωδε 05¹

⁷Ἐπηρεώτησαν δὲ αὐτὸν λέγοντες, “Διδάσκαλε, πότε οὖν ταῦτα ἔσται, καὶ τί τὸ σημεῖον ἴσταν μέλλῃ ταῦτα γίνεσθαι;”⁸ ὁ δὲ εἶπεν, “Βλέπετε, μὴ πλανηθῆτε· πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες, Ἦ ἔγωγε εἰμι, καὶ, Ὁ καιρὸς ἤγγικεν. Μὴ πορευθῆτε ὀπίσω αὐτῶν. ⁹Ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ ἀκαταστασίας, μὴ πτοηθῆτε· δεῖ γὰρ ταῦτα γενέσθαι πρῶτον, ἀλλ’ οὐκ εὐθὺς τὸ τέλος.” ¹⁰Τότε ἔλεγεν αὐτοῖς, “Ἐγερθήσεται ἔθνος ἐπ’ ἔθνος, καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν, ¹¹σεισμοὶ τε μεγάλοι, καὶ κατὰ τόπους, λιμοὶ καὶ λοιμοὶ ἔσονται, φόβητρά τε ἔσονται καὶ σημεῖα ἀπ’ οὐρανοῦ μεγάλα ἔσονται.

¹²Πρὸ δὲ τούτων πάντων, ἐπιβαλοῦσιν ἐφ’ ὑμᾶς τὰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ διώξουσιν, παραδιδόντες εἰς τὰς συναγωγὰς καὶ φυλακάς, ἀπαγομένους ἐπὶ βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνας, ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου. ¹³Ἀποθήσεται ἡμῖν εἰς μαρτύριον. ¹⁴Θέτε οὖν ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν μὴ προμελετᾶν ἀπολογηθῆναι, ¹⁵ἐγὼ γὰρ δώσω ὑμῖν στόμα καὶ σοφίαν, ἣ οὐ δυνήσονται ἀντιστηναὶ ἢ ἀντειπεῖν πάντες οἱ ἀντικείμενοι ὑμῖν. ¹⁶Παραδοθήσεσθε δὲ καὶ ὑπὸ γονέων, καὶ ἀδελφῶν, καὶ συγγενῶν, καὶ φίλων, καὶ θανατώσουσιν ἐξ ὑμῶν. ¹⁷Καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου. ¹⁸Καὶ θριξὲς ἐκ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν, οὐ μὴ ἀπόληται. ¹⁹Ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν, κτήσεσθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν.

²⁰Ὅταν δὲ ἴδητε κυκλομένην ὑπὸ στρατοπέδων Ἱερουσαλήμ, τότε ἔγνωτε ὅτι ἤγγικεν ἡ ἐρήμωσις αὐτῆς. ²¹Τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη, καὶ οἱ ἐν μέσῳ αὐτῆς, ἐκχωρεῖτωσαν, καὶ οἱ ἐν ταῖς χώραις, μὴ εἰσερχέσθωσαν εἰς αὐτήν. ²²Ὅτι ἡμέραι ἐκδικήσεως αὐταὶ εἰσιν τοῦ πλησθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα. ²³Οὐαὶ ἡμῖν ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις· ἔσται γὰρ ἀνάγκη μεγάλη ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ὄργη τῷ λαῷ τούτῳ. ²⁴Καὶ πεσοῦνται στόματι μαχαίρας, καὶ αἰχμαλωτισθήσονται εἰς τὰ ἔθνη πάντα· καὶ Ἱερουσαλήμ ἔσται πατουμένη ὑπὸ ἐθνῶν, ἄχρι οὗ πληρωθῶσιν ἡμεροὶ ἐθνῶν.

²⁵Καὶ ἔσονται σημεῖα ἐν ἡλίῳ, καὶ σελήνῃ, καὶ ἄστροις, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς συνοχὴ ἐθνῶν, ἐν ἀπορίᾳ ἡχῶν θαλάσσης καὶ σάλου, ἀποψυχόντων ἀνθρώπων ἀπὸ φόβου καὶ προσδοκίας τῶν ἐπερχομένων τῇ οἰκουμένῃ, αἱ γὰρ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται. ²⁷Καὶ τότε ὄψονται τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου, ἐρχόμενον ἐν νεφέλῃ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς. ²⁸Ἀρχομένων δὲ τούτων γίνεσθαι, ἀνακύψατε καὶ ἐπάρατε τὰς κεφαλὰς ὑμῶν, διότι ἐγγίζει ἡ ἀπολύτρωσις ὑμῶν.”

²⁹Καὶ εἶπεν παραβολὴν αὐτοῖς: “Ἴδετε τὴν συκῆν καὶ πάντα τὰ δένδρα· ³⁰ὅταν προβάλωσιν ἡδη, βλέποντες ἄφ’ ἑαυτῶν, γινώσκετε ὅτι ἡδη ἔγγυς τὸ θέρος

⁷ ὅταν μελλῃ ταυτα γινεσθαι 01 02 03 | της σης ελευσεως 05 | οταν μελλει ταυτα γινεσθαι 032¹ 8^f - 01 03 | οτι 02 05 032¹ | ο καιρος ηγγικεν μη 03 05 | ο καιρος ηγγικεν μη ουν 02 032 | - 01¹ 11^f | και σημεια απ ουρανου μεγαλα 02 032 | και απ ουρανου σημεια μεγαλα 03 | και σημεια μεγαλα απ ουρανου 01 | και σημεια απ ουρανου 02* | απ ουρανου και σημεια μεγαλα 05¹ 12^f | απαγομενους 01 03 05 | αγομενους 02 032¹ 13^f - 01 03 05 | δε 02 032¹ 15^f | αντιστηναι η αντειπειν 01 03 | αντειπειν ουδε αντιστηναι 032 | αντειπειν η αντιστηναι 02 | αντιστηναι 05¹ 19^f | κτησεσθε 02 03 | κτησασθε 01 05 032¹ 20^f | υπο στρατοπεδων ιερουσαλημ 01 03 032 | υπο στρατοπεδων την ιερουσαλημ 02 | ιερουσαλημ υπο στρατοπεδων 05¹ | γνωτε 01 02 03 | γνωσεσθε 05 | γινωσκεται 032¹ 23^f | δε 01 02 04 032 | - 03 05¹ | αναγκη μεγαλη επι της γης και οργη 02 03 04 05 | αναγκη μεγαλη επι της γης και οργη εν 032 | εν εκειναις ταϊς ημεραις αναγκη μεγαλη επι της γης και οργη 01¹ 24^f | μαχαιρας 01 02 04 | μαχαιρης 03 | ρομφαιας 05 | μαχαιραις 032¹ | ου 01 03 04 05 | - 02 032¹ | καιροι εθνων 01 02 04 032 | και εσονται καιροι εθνων 03 | - 05¹ 25^f | ηχους 01 02 03 04 | ηχουσις 05 032¹ 30^f | ηδη βλεποντες αφ 01 02 03 04 032 | ηδη βλεποντες αυτων αφ 01* | τον καρπον 05¹ | εαυτων γινωσκετε 01 02 03 04 | αυτων γινωσκεται 05 032¹ | οτι ηδη 03 04 032 | οτι 01 | διοτι ηδη 02 | ηδη οτι 05¹

με παθεῖν. ¹⁶Λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐ¹ μὴ ὀφείλω αὐτὸ, ἕως ὅτου πληρωθῆ ἐν τῇ Βασιλείᾳ τοῦ ὁ Θεοῦ.” ¹⁷Καὶ δεξάμενος ποτήριον, εὐχαριστήσας εἶπεν, “Λάβετε τοῦτο, καὶ διαμερίσατε εἰς ἑαυτοῦς.” ¹⁸Λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι οὐ μὴ πίω ἀπὸ τοῦ νῦν ἀπὸ τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου, ἕως ὅτου ἡ Βασιλεία τοῦ ὁ Θεοῦ ἔλθῃ.” ¹⁹Καὶ λαβὼν ἄρτον, εὐχαριστήσας, ἔκλασεν καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς λέγων, “Τοῦτο ἐστὶν τὸ σῶμά μου, ὅτι ὑπὲρ ὑμῶν διδόμενον· τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν.” ²⁰Καὶ τὸ ποτήριον ὡσαύτως μετὰ τὸ δειπνήσαι λέγων, “Τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ καινὴ διαθήκη ἐν τῷ αἵματί μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν ἐκχυννόμενον.” ²¹Πλὴν ἰδοὺ, ἡ χεὶρ τοῦ παραδιδόντος με μετ’ ἐμοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης. ²²Ὅτι ὁ Υἱὸς μὲν τοῦ Ἀνθρώπου κατὰ τὸ ὄρισμένον πορεύεται, πλὴν οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι’ οὗ παραδίδοται.” ²³Καὶ αὐτοὶ ἤρξαντο συζητεῖν πρὸς ἑαυτοὺς, τὸ τίς ἅρα εἶη ὁ ἐξ αὐτῶν, ὁ τοῦτο μέλλων πράσσειν.

²⁴Ἐγένετο δὲ καὶ φιλονεικία ἐν αὐτοῖς, ὁ τίς αὐτῶν δοκεῖ εἶναι μείζων. ²⁵Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, “Οἱ βασιλεῖς τῶν ἐθνῶν κυριεύουσιν αὐτῶν, καὶ οἱ ἐξουσιάζοντες αὐτῶν, εὐεργέται, καλοῦνται. ²⁶Ἐμεῖς δὲ οὐχ οὕτως, ἀλλ’ ὁ μείζων ἐν ὑμῖν, γίνεσθω ὡς ὁ νεώτερος, καὶ ὁ ἡγούμενος, ὡς ὁ διακονῶν. ²⁷Τίς γὰρ μείζων, ὁ ἀνακειμένος ἢ ὁ διακονῶν; Οὐχὶ ὁ ἀνακειμένος; Ἐγὼ δὲ ἐν μέσῳ ὑμῶν εἰμι ὡς ὁ διακονῶν.

²⁸Ἐμεῖς δὲ ἐστε οἱ διαμεμενηκότες μετ’ ἐμοῦ, ἐν τοῖς πειρασμοῖς μου. ²⁹Καγὼ διατίθεμαι ὑμῖν καθὼς διέθετό μοι ὁ Πατὴρ μου βασιλείαν, ὅτινα ἔσθητε καὶ πίνητε ἐπὶ τῆς τραπέζης μου ἐν τῇ βασιλείᾳ μου, καὶ καθῆσθε ἐπὶ θρόνων, τὰς δώδεκα φυλάς κρινόντες τοῦ Ἰσραὴλ.

³¹Σίμων, Σίμων, ἰδοὺ, ὁ Σατανᾶς ἐξητήσατο ὑμᾶς τοῦ σινιάσαι ὡς τὸν σίτον· ³²ἐγὼ δὲ ἐδέηθην περὶ σοῦ ὅτινα μὴ ἐκλίπῃ ἡ πίστις σου· καὶ σὺ ποτε ἐπιστρέψας, στήρισον τοὺς ἀδελφούς σου.” ³³Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, “Κύριε, μετὰ σοῦ ἔτοιμός εἰμι καὶ εἰς φυλακὴν καὶ εἰς θάνατον πορεύεσθαι.” ³⁴Ὁ δὲ εἶπεν, “Λέγω σοι, Πέτρε, οὐ φωνήσῃ σήμερον ἀλέκτωρ, ἕως τρίς ἔμε ἀπαρνήσῃ εἰδέναι.”

¹⁶ ὅτι ου ρ75 01 02 03 | οτι ουκετι ου 032 | ου 04 | ουκετι 05¹ | φαγω αυτο ρ75^v 01 03 | φαγω εξ αυτου 02 04^v 032 | φαγομαι απ αυτου 05¹ ¹⁷ εις εαυτους 03 04 | εαυτοις 02 05 032 | αλληλοις 01¹ ¹⁸ ρ75 03 04 05 | οτι 01 02 032¹ | ου μη πιω απο του νυν ρ75^v 01 03 032 | ου μη πιω 02 04 | απο του νυν ου μη πιω 05¹ | ου ρ75^v 01 03 04 | οτου 02 05 032a | του 032¹ | η βασιλεια του θεου ελθη ρ75^v 01 02 03 032 | βασιλεια του θεου ελθη 04 | ελθη η βασιλεια του θεου 05¹ ¹⁹ το υπερ υμων διδομενον τουτο ποιειτε εις την εμην αναμνησιν ρ75^v | - 05 | το υπερ υμων διδομενον τουτο ποιειται εις την εμην αναμνησιν 01 02 02* 032 | το υπερ υμων διδομενον τουτο ποιειτε την εμην αναμνησιν 03¹ ²⁰ και το ποτηριον ωσαυτως μετα το δειπνησαι λεγων τουτο το ποτηριον η καινη διαθηκη εν τω αιματι μου το υπερ υμων εκχυννομενον ρ75^v 01 03 | - 05 | ωσαυτως και το ποτηριον μετα το δειπνησαι λεγων τουτο το ποτηριον η καινη διαθηκη εν τω αιματι μου το υπερ υμων εκχυννομενον 02 | ωσαυτως και το ποτηριον μετα το δειπνησαι λεγων τουτο το ποτηριον η καινη διαθηκη εν τω αιματι μου το υπερ υμων εκχυννομενον 02* | ωσαυτως και το ποτηριον μετα το δειπνησαι λεγων τουτο το ποτηριον η καινη διαθηκη εν τω αιματι μου το υπερ υμων εκχυννομενον 032¹ ²² οτι ρ75 01 03 05 029 | και 02 032¹ | ο υιος μεν ρ75 03 029 | ο μεν υιος 02 032 | ο υιος 01 | μεν ο υιος 05¹ ²³ και αυτοι ρ75 01 02 03 029 | αυτοι δε 05 | και 032¹ | εξ αυτων ρ75 02 03 029 032 | εξ αυτων ειη 01 | - 05¹ ²⁴ δε και 02 03 05 029 032 | και ρ75 | δε 01¹ | εν αυτοις 02 03 05 029 032 | εις εαυτους 01 | εν εαυτοις 02*¹ ²⁵ οι εξουσιαζοντες ρ75 02 03 05 029 | οι αρχοντες των εξουσιαζουσιν 01 | εξουσιαζουσιν 032¹ ²⁶ γινεσθω 01 03 05 029 | γενεσθω ρ75 02 032¹ ²⁷ τις γαρ μειζων ρ75 02 03 029 032 | τις γαρ ο μειζων 01 | μαλλον η 05¹ | ουχι ο ανακειμενος εγω δε εν μεσω υμων ειμι ρ75 01 03 029 | ουχι ο ανακειμενος εγω δε ειμι εν μεσω υμων 02 | εγω γαρ εν μεσω υμων ηλθον ουχ ως ο ανακειμενος αλλ 05 | ουχι ο ανακειμενος εγω ειμι εν μεσω υμων 032¹ ³⁰ καθησθε ρ75^v 03 029 | καθησεσθε 01 02 032 | καθεζησθε 05¹ | τας δωδεκα φυλας κρινοντες ρ75 03 029 | κρινοντες τας δωδεκα φυλας 01 02 032 | κρινοντες δωδεκα φυλας 05¹ ³¹ ρ75 03 029 | ειπεν δε ο κυριος 01 02 05 032¹ ³⁴ ρ75^v 01 03 029 | μη 02 05 032¹ | εως ρ75^v 01 03 029 | πριν η 02 032 | εως οτου 05¹ | με ρ75 01 03 05 029 | - 02 032¹ | - ρ75^v 01 03 029 | μη 02 05 032¹ | - 03 029 | με 02 05 032¹

³⁵Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, “Ὅτε ἀπέστειλα ὑμᾶς ἄτερ βαλλαντίου, καὶ πήρας, καὶ ὑποδημάτων, μὴ τινος ὑστερήσατε;” Οἱ δὲ εἶπαν, “Οὐθένός.” ³⁶Εἶπεν δὲ ἰ αὐτοῖς, “Ἀλλὰ νῦν ὁ ἔχων βαλλάντιον ἀράτω, ὁμοίως καὶ πήραν, καὶ ὁ μὴ ἔχων, πωλησάτω τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ ἀγορασάτω μάχαιραν. ³⁷Λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι τοῦτο τὸ γεγραμμένον, δεῖ τελεσθῆναι ἐν ἐμοί, τὸ ‘Καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη· καὶ ἴ γὰρ τὸ ἰ περὶ ἐμοῦ τέλος ἔχει.” ³⁸Οἱ δὲ εἶπαν, “Κύριε, ἰδοῦ, ἰ μάχαιραι ὦδε δύο.” Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, “Ἰκανόν ἐστιν.”

³⁹Καὶ ἐξελθὼν, ἐπορεύθη κατὰ τὸ ἔθος εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἑλαιῶν, ἠκολούθησαν δὲ αὐτῷ καὶ οἱ μαθηταί. ⁴⁰Γενόμενος δὲ ἐπὶ τοῦ τόπου, εἶπεν αὐτοῖς, “Προσεύχεσθε ἰ μὴ ἴ εἰσελθεῖν ἰ εἰς πειρασμόν.” ⁴¹Καὶ αὐτὸς ἀπεσπάσθη ἀπ’ αὐτῶν ὡσεὶ λίθου βολήν, καὶ θεῖς τὰ γόνατα, ἴ προσηύχετο ⁴²ἴ λέγων, “Πάτερ, εἰ βούλει, παρένεγκε τοῦτο τὸ ποτήριον ἀπ’ ἐμοῦ· πλην μὴ τὸ θέλημά μου, ἀλλὰ τὸ σὸν γίνεσθω.” ⁴³ἴ Ὡφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος ἀπ’ οὐρανοῦ ἐνισχύων αὐτόν. ⁴⁴Καὶ γενόμενος ἐν ἀγωνίᾳ, ἴ εκτενέστερον προσηύχετο. ἴ Ἐγένετο δὲ ὁ ἰδρῶς αὐτοῦ ὡσεὶ θρόμβοι αἵματος καταβαίνοντες ἐπὶ τὴν γῆν.]] ⁴⁵Καὶ ἀναστὰς ἀπὸ τῆς προσευχῆς, ἴ ἐλθὼν πρὸς τοὺς μαθητὰς, εἶρεν ἴ κοιμωμένους αὐτοὺς ἰ ἀπὸ τῆς λύπης, ⁴⁶καὶ εἶπεν αὐτοῖς, “Τί καθεύδετε; ἴ Αναστάντες προσεύχεσθε ἴνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν.”

⁴⁷ἴ Ἐτι ἴ αὐτοῦ λαλοῦντος, ἴδοῦ, ἴ ὄχλος καὶ ὁ ἴ λεγόμενος ἴ Ἰούδας, ἴ εἷς τῶν δώδεκα, ἴ προήρχετο ἰ αὐτοῦς, καὶ ἴ ἠγγισεν τῷ ἴ Ἰησοῦ φιλήσαι αὐτόν. ⁴⁸ἴ Ἰησοὺς δὲ ἴ εἶπεν ἴ αὐτῷ, “Ἰούδα, ἴ φιλήματι τὸν Υἱὸν τοῦ ἴ Ἀνθρώπου παραδίδως;” ⁴⁹ἴ Ἰδόντες δὲ οἱ περὶ αὐτὸν τὸ ἐσόμενον, ἴ εἶπαν, “Κύριε, ἴ εἰ πατάξομεν ἐν μάχαιρῃ;” ⁵⁰Καὶ ἐπάταξεν εἷς τις ἐξ αὐτῶν τὸν δούλον τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἀφείλεν τὸ οὖς αὐτοῦ τὸ δεξιόν. ⁵¹ἴ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἴ Ἰησοὺς εἶπεν, “ἴ Ἐὰν ἴ ἔως τούτου!” Καὶ ἀψάμενος τοῦ ἴ ωτίου, ἴ ἴασατο αὐτόν. ⁵²ἴ Ἐἶπεν δὲ ἴ Ἰησοὺς ἴ πρὸς τοὺς παραγενομένους ἐπ’ αὐτόν, ἀρχιερεῖς, καὶ στρατηγοὺς τοῦ ἴ ἱεροῦ, καὶ πρεσβυτέρους, “Ὡς ἐπὶ ἴ ληστὴν ἴ ἐξήλαθε ἴ μετὰ μάχαιρών

³⁶Εἶπεν δε 375 03 029 | εἶπεν ουν 02 032 | ο δε εἶπεν 01 05¹ 37Γ γαρ το 01 03 032 | γαρ τα 02 | το 05 | το γαρ 029¹ 38Γ κυριε ιδου 375 02 03 029 | ιδου 01 032 | ιδου κυριε 05¹ 40Γ προσευχεσθε 375 03 029 | προσευχεσθαι 01 02 05 032¹ Γ εἰσελθειν 375 01 02 03 029 032 | - 03* | εἰσεληθε 05¹ 41Γ προσηυχετο 375 02 03 032 | προσευξατο 375^v 029 | προσηυξατο 01 01* | προσευχετο 05¹ 42Γ λεγων πατερ ει βουλει παρενεγκε τουτο το ποτηριον απ εμου πλην μη το θελημα μου αλλα το σον γινεσθω 375^v 03 029 | - 369 | λεγων πατερ ει βουλει παρενεγκαι τουτο το ποτηριον τουτο απ εμου πλην μη το θελημα μου αλλα το σον γινεσθω 01* | λεγων πατερ ει βουλει παρενεγκαι τουτο το ποτηριον απ εμου πλην μη το θελημα μου αλλα το σον γινεσθω 01 | λεγων πατερ ει βουλει παρενεγκειν το ποτηριον τουτο απ εμου πλην μη το θελημα μου αλλα το σον γινεσθω 02 032 | λεγων πατερ μη το θελημα μου αλλα το σον γινεσθω ει βουλει παρενεγκε τουτο το ποτηριον απ εμου 05¹ 45Γ κοιμωμενους αυτους 375 01 03 05 029 0171 | αυτους κοιμωμενους 02 032 | αυτους καθευδοντας κοιμωμενους 375^v 1 47Γ - 375 01 02 03 029 032 | δε 375^v 05 0171¹ Γ λεγομενος 375 01 02 03 029 032 | καλουμενος 05 0171 | καλουμενου 05*¹ Γ - 375^v 375 01 02 03 029 032 | ισκαριωθ 05 0171^v 1 Γ προηρχετο 01 02 03 029 032 | προσηρχετο 375 | προηγεν 05¹ Γ ηγγισεν τω ιησου φιλησαι αυτον 375 01 02 03 029 032 | εγγισας εφιλησεν τον ιησουν τουτο γαρ σημειον δεδωκει αυτοις ον αν φιλησω αυτος εστιν 05 | εφιλησεν τον ιησουν 375^v 1 48Γ ιησους δε 375 01 03 029 | ο δε ιησους 02 05 032¹ Γ αυτω ιουδα 375 02 03 029 032 0171^v | αυτω 01 | τω ιουδα 05¹ 49Γ ειπαν κυριε 375 01 03 029 | ειπον αυτω κυριε 02 032 | ειπαν τω κυριω 05 | αυτω 0171^v 1 51Γ αποκριθεις δε ο ιησους ειπεν εατε εως τουτου και απσαμενος του ωτιου ιασατο αυτον 375 01 02 03 029 0171 | αποκριθεις δε ο ιησους ειπεν εατε εως τουτου και απσαμενος του ωτιου αυτου ιασατο αυτον 02 | αποκριθεις δε ο ιησους ειπεν εατε εως τουτου και απσαμενος του ωτιου ιασατο αυτον 03 | αποκριθεις δε ο ιησους ειπεν εατε εως τουτου και εκτεινας την χειρα ηψατο αυτου και απεκατεσταθη το ους αυτου 05 | αποκριθεις δε ο ιησους ειπεν εασατε εως τουτου και απσαμενος του ωτιου ιασατο αυτον 032 | - 0171¹ 52Γ ιησους 375 01 02 03 029 0171 | ο ιησους 032 | - 05¹ Γ εξηλαθε 375 01 03 05 029 | εξηληλυθατε 02 032 | εξηλαθε 0171¹

καὶ ξύλων; ⁵³Καθ' ἡμέραν ὄντος μου ἴμεθ' ὑμῶν ἐν τῷ ἱερῷ, ἵ οὐκ ἐξετείνετε τὰς χεῖρας ἐπ' ἐμέ. Ἄλλ' αὕτη ἔστιν ὑμῶν ἡ ὥρα, καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ σκότους.”

⁵⁴Συλλαβόντες δὲ αὐτὸν, ἤγαγον ἰκαὶ εἰσήγαγον ἵ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀρχιερέως. Ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει ἵ μακρόθεν. ⁵⁵Ἐριαψάντων ἵ δὲ πῦρ ἐν μέσῳ τῆς αὐλῆς, καὶ συγκαθισάντων, ἵ ἐκάθητο ἵ ὁ Πέτρος ἵ μέσος ἵ αὐτῶν. ⁵⁶Ἰδοῦσα δὲ αὐτὸν, παιδίσκη τις καθήμενον πρὸς τὸ φῶς, καὶ ἀτενίσασα αὐτῷ εἶπεν, “Καὶ οὗτος σὺν αὐτῷ ἦν.” ⁵⁷Ὁ δὲ ἠρήσατο ἵ λέγων, “Ὁὐκ οἶδα αὐτόν, γύναι.” ⁵⁸Καὶ μετὰ βραχῦ, ἕτερος ἰδὼν αὐτὸν ἕφη, “Καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ.” Ὁ δὲ Πέτρος ἵ ἕφη, ἵ “Ἀνθρωπε, οὐκ εἰμί.” ⁵⁹Καὶ διαστάσης ὡσεὶ ὥρας μιᾶς, ἄλλος τις διίσχυρίζετο λέγων, “Ἐπ' ἀληθείας καὶ οὗτος ἵ μετ' αὐτοῦ ἦν, ἵ καὶ γὰρ Γαλιλαῖός ἐστιν.” ⁶⁰Εἶπεν δὲ ὁ Πέτρος, “Ἀνθρωπε, οὐκ οἶδα ὁ λέγεις.” Καὶ παραχρῆμα ἕτι λαλοῦντος αὐτοῦ, ἐφώνησεν ἀλέκτωρ. ⁶¹Καὶ στραφεῖς, ἵ ἵ ὁ Κύριος ἵ ἐνέβλεψεν τῷ Πέτρῳ, ἵ καὶ ἵ ὑπεμνήσθη ἵ ὁ Πέτρος ἵ τοῦ ῥήματος τοῦ Κυρίου, ἵ ὡς εἶπεν αὐτῷ, ὅτι “Πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι σήμερον, ἀπαρνήσῃ με τρίς.” ⁶²Καὶ ἐξελθὼν ἕξω, ἕκλαυσεν πικρῶς. ἵ

⁶³Καὶ οἱ ἄνδρες οἱ συνέχοντες ἵ αὐτόν, ἵ ἐνέπαιζον αὐτῷ ἵ δέροντες. ἵ ⁶⁴Καὶ περικαλύψαντες ἵ αὐτόν, ἵ ἵ ἵ ἐπηρώτων ἵ λέγοντες, “Προφήτευσον, τίς ἐστιν ὁ παίσας σε;” ⁶⁵Καὶ ἕτερα πολλὰ βλασφημοῦντες, ἕλεγον εἰς αὐτόν.

⁶⁶Καὶ ὡς ἐγένετο ἡμέρα, συνήχθη τὸ πρεσβύτεριον τοῦ λαοῦ, ἀρχιερεῖς τε καὶ γραμματεῖς, καὶ ἵ ἀπήγαγον ἵ αὐτόν εἰς τὸ Συνέδριον αὐτῶν ἵ λέγοντες, “Εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστός, ἵ εἰπὸν ἡμῖν.” ἵ Εἶπεν δὲ αὐτοῖς, “Ἐὰν ὑμῖν εἶπω, οὐ μὴ πιστεύσητε. ⁶⁸Ἐὰν ἵ δὲ ἵ ἐρωτήσω, οὐ μὴ ἀποκριθῆτε. ἵ ἵ ⁶⁹Ἀπὸ τοῦ νῦν δὲ ἕσται ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ἵ καθήμενος ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ.” ⁷⁰Εἶπαν ἵ δὲ ἵ πάντες, “Σὺ οὖν εἶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ;” Ὁ δὲ πρὸς αὐτοὺς ἕφη, “Υμεῖς λέγετε ὅτι ἐγὼ εἰμί.” ⁷¹Οἱ δὲ εἶπαν, “Τί ἕτι ἕχομεν μαρτυρίας χρεῖαν; ἵ Αὐτοῖ γὰρ ἠκούσαμεν ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ.”

23 ¹Καὶ ἀναστὰν, ἕπαν τὸ πλῆθος αὐτῶν ἠγαγον αὐτόν ἐπὶ τὸν Πιλάτον. ²Ἦρξαντο δὲ κατηγορεῖν αὐτοῦ λέγοντες, “Τοῦτον ἵ εὔρομεν ἵ διαστρέφοντα τὸ ἕθνος ἵ ἡμῶν, ἵ καὶ κωλύοντα ἵ φόρους Καίσαρι διδόναι, ἵ καὶ λέγοντα ἕαυτὸν

⁵³μεθ υμων εν τω ιερω 375 01 02 03 029 032 | εν τω ιερω μεθ υμων 05 | εν τω ιερω 0171^v | ἕστιν υμων 375 03 05 029 032 0171^v | υμων εστιν 02 | εστιν 01¹ 54 | και εισηγαγον 375 01 02 03 029 | - 05 | και συνηγαγον αυτον 032¹ | - 375 01 02 03 029 032 | αυτω απο 05 | απο 0171¹ 55 | περιψαντων 375 01 03 029 | αφαντων 02 05 032 0171¹ | - 375 01 03 05 029 0171^v | αυτων 02 032¹ | ο 01 02 03 029 032 | - 375 | και ο 05¹ | μεσος 375 03 029 | εν μεσω 01 02 032 | μετ 05¹ 57 | - 375 01 03 029 | αυτον 02 05 032¹ | ουκ οιδα αυτον γυνοι 375 01 03 029 | γυνοι ουκ οιδα αυτον 02 032 | ουκ οιδα αυτον 05¹ 58 | πετρος 375 01 02 03 029 032 | - 369 05¹ | εφη 375 01 03 029 | ειπεν 369 02 05 032¹ 59 | μετ αυτου ην 375 01 02 03 05 029 032 | ην μετ αυτου 369^v | μετ αυτου 01*¹ 61 | - 375 01 02 03 05 029 032 | ο πετρος 369 029*¹ | ο κυριος 375 01 02 03 032 | - 369^v | ο ιησους 05 | ο κυριε 029¹ | και 375 01 02 03 05 029 032 | τοτε 369 | - 05*¹ | ο πετρος 369^v 375 01 02 03 029 032 | - 05 0171^v | ἵ ος ειπεν αυτω οτι πριν αλεκτορα φωνησαι σημερον απαρνηση με τρις 375 01 029 | ως ειπεν αυτω οτι πριν αλεκτορα φωνησαι απαρνηση με τρις 02 032 | ως ειπεν αυτω οτι πριν η αλεκτορα φωνησαι σημερον απαρνηση με τρις 03 | ως ειπεν αυτω πριν αλεκτορα φωνησαι τρις απαρνηση με μη ειδεναι με 05 | - 0171^v | ως ειπεν αυτω πριν αλεκτορα φωνησαι σημερον 369^v 62 | και εξελθων εξω εκλαυσεν πικρως 375 01 03 05 029 | και εξελθων εξω ο πετρος εκλαυσεν πικρως 02 032 | - 0171¹ 63 | αυτον 375 01 03 05 029 0171 | τον ιησουν 02 032¹ | δερωντες 375 01 02 03 029 032 | - 05 0171¹ 64 | αυτον 375 02 03 029 032 | - 01 05¹ | - 375 01 03 029 | ετυπτον αυτου το προσωπον και 02 032 | αυτου το προσωπον ετυπτον 05¹ | ἐπηρωτων 375 03 029 | ἐπηρωτων αυτον 01 02 032 | αυτον 05¹ 66 | απηγαγον 375 01 03 05 029 | ανηγαγον 02 032¹ 67 | ειπον ημιν 375 01 03 029 | ειπε ημιν 02 032 | - 05¹ 68 | δε 375 01 03 029 | δε και 02 032 | - 05¹ | - 375 01 03 029 | μοι η απολυσητε 02 05 032¹ 70 | δε 375 01 03 05 029 | ουν 02 032¹ 71 | εχομεν μαρτυριας χρειαν 375 03 029 | χρειαν εχομεν μαρτυρων 05¹ 2 | ευρομεν 375 01 02 032 | ευραμεν 03 029 | ευρον 05¹ | ἡμων 375 01 03 05 029 | - 02 032¹ | φορους καισαρι διδοναι 375 01 03 029 | καισαρι φορους διδοναι 032 | καισαρι φορον διδοναι 02 | φορους καισαρι 05¹

“Χριστὸν, βασιλέα εἶναι.”³ Ὁ δὲ Πιλάτος ἠρώτησεν αὐτὸν λέγων, “Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων;” Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ¹ ἔφη,¹ “Σὺ λέγεις;”⁴ Ὁ δὲ Πιλάτος εἶπεν πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ὄχλους, “Οὐδὲν εὐρίσκω αἴτιον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ.”⁵ Οἱ δὲ ἐπίσχυον λέγοντες, ὅτι “Ἀνασείει τὸν λαόν, διδάσκων καθ’ ὅλης τῆς Ἰουδαίας, ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἕως ᾧδε.”

⁶ Πιλάτος δὲ ἀκούσας, ἠ ἐπηρώτησεν εἰ ὁ ἄνθρωπος Γαλιλαῖός¹ ἐστίν. ⁷ Καὶ ἐπιγνοὺς ὅτι ἐκ τῆς ἐξουσίας Ἡρώδου ἐστίν, ἀνέπεμψεν αὐτὸν πρὸς τὸν Ἡρώδη, ὄντα καὶ αὐτὸν¹ ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν ταύταις¹ ταῖς ἡμέραις. ⁸ Ὁ δὲ Ἡρώδης ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν, ἐχάρη λίαν, ἦν γὰρ ἐξ ἰκανῶν χρόνων θέλων ἰδεῖν αὐτὸν,¹ διὰ τὸ ἀκούειν ἠ περὶ αὐτοῦ, καὶ ἠλπίζεν¹ τι σημεῖον ἰδεῖν ὑπ’ αὐτοῦ γινόμενον. ⁹ Ἐπηρώτα δὲ αὐτὸν ἐν λόγοις ἰκανοῖς, αὐτὸς δὲ ἠ¹ οὐδὲν ἀπεκρίνατο αὐτῷ.¹ ¹⁰ Εἰστήκεισαν δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς εὐτόνως κατηγοροῦντες αὐτοῦ. ¹¹ Ἐξουθενήσας δὲ αὐτὸν καὶ ὁ Ἡρώδης σὺν τοῖς στρατεύμασιν αὐτοῦ, καὶ ἐμπαίξας περιβαλὼν ἠ ἐσθῆτα λαμπρὰν, ἀνέπεμψεν¹ αὐτὸν τῷ Πιλάτῳ. ¹² Ἐγένοντο δὲ φίλοι ὅ τε Ἡρώδης καὶ ὁ Πιλάτος¹ ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ μετ’ ἀλλήλων προὔπηρχον γὰρ ἐν ἐχθρᾷ ὄντες πρὸς αὐτούς.¹

¹³ Πιλάτος δὲ συγκαλεσάμενος τοὺς ἀρχιερεῖς, καὶ τοὺς ἄρχοντας, καὶ τὸν λαόν,¹⁴ εἶπεν πρὸς αὐτούς, “Προσηνέγκατέ μοι τὸν ἄνθρωπον τοῦτον, ὡς ἀποστρέφοντα τὸν λαόν, καὶ ἰδοὺ, ἐγὼ ἐνώπιον ὑμῶν ἀνακρίνας, οὐθὲν εὔρον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ αἴτιον ἧν κατηγορεῖτε κατ’ αὐτοῦ.¹ ¹⁵ Ἄλλ’ οὐδὲ Ἡρώδης, ἀνέπεμψεν¹ γὰρ αὐτὸν πρὸς ἡμᾶς.¹ Καὶ ἰδοὺ,¹ οὐδὲν ἄξιον θανάτου ἐστίν πεπραγμένον αὐτῷ.¹⁶ Παιδεύσας οὖν αὐτὸν, ἀπολύσω.” [[¹⁷ Ἀνάγκη δὲ εἶχεν ἀπολύειν αὐτοῖς κατὰ ἑορτὴν ἕνα.]]

¹⁸ Ἀνέκραγον δὲ παμπληθεῖ¹ λέγοντες, “Ἄιρε τοῦτον, ἀπόλυσον δὲ ἡμῖν τὸν Βαραββᾶν!”¹⁹ Ὅστις ἦν, διὰ στάσιν τινὰ γενομένην ἐν τῇ πόλει καὶ φόνον, βληθείς¹ ἐν τῇ φυλακῇ. ²⁰ Πάλιν δὲ ὁ Πιλάτος προσεφώνησεν αὐτοῖς,¹ θέλων ἀπολύσαι τὸν Ἰησοῦν. ²¹ Οἱ δὲ ἐπεφώνουν λέγοντες,¹ ἠ “Σταύρου, σταύρου¹ αὐτόν.”¹ ²² Ὁ δὲ τρίτον εἶπεν πρὸς αὐτούς, “Τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν οὗτος; Οὐδὲν αἴτιον θανάτου εὔρον ἐν αὐτῷ. Παιδεύσας οὖν αὐτὸν, ἀπολύσω.”²³ Οἱ δὲ ἐπέκειντο φωναῖς μεγάλας, αἰτούμενοι

³ Ὁ δε αποκριθεις αυτω 01 02 03 029 | ο δε αποκριθεις 375 | ο δε απεκριθη αυτω 05 | αυτος 032¹ ἔφη 375 02 03 029 032 | λεγει 01 | λεγων 05¹ 6¹ - 375 01 03 029 | γαλιλαιαν 02 032 | την γαλιλαιαν 05¹ ὁ ανθρωπος γαλιλαιος 375 01 02 03 029 032 | ανθρωπος γαλιλαιος 03* | απο της γαλιλαιας 03* | απο της γαλιλαιας 05¹ 7¹ πρὸς τον ηρωδη οντα και αυτον 375 03 029 | πρὸς ηρωδη οντα και αυτον 01 02 032 | πρὸς ηρωδη οντα κατ αυτον 01* | τω ηρωδη οντι αυτω 05¹ ἠ ταυταις 375 02 03 029 032 | αυταις 01 | εκειναις 05¹ 8¹ ἐξ ἰκανων χρονων θελων ιδειν αυτον 375 01 03 029 | θελων εξ ἰκανου ιδειν αυτον 02 | θελων ιδειν αυτον εξ ἰκανων χρονων 05 | θελων εξ ἰκανου χρονου ιδειν αυτον 032¹ ἠ - 375 01 03 05 029 | πολλα 02 032¹ ἠ λπιζειν 01 02 03 05 032 | ἠ λπισεν 375 | ελπιζειν 029¹ 9¹ - 375 02 03 029 032 | ουκ 01 05¹ ἠ ουδεν απεκρινατο αυτω 375 02 03 029 032 | απεκρινατο αυτω 01 | απεκρινατο αυτω ουδεν 05 | ουδεν απεκρινατο αυτον 032*¹ 11¹ αυτον και 375 029 | αυτον 02 03 05 032 | και 01¹ ἠ - 375 01 03 029 | αυτον 02 032 | αυτον α 05¹ ἠ ανεπεμψεν 02 03 05 029 032 | επεμψεν 375 01¹ 12¹ εγενοντο δε φιλοι ο τε ηρωδης και ο πιλατος 01 03 029 | εγενοντο δε φιλοι ο τε πιλατος και ο ηρωδης 02 032 | εγενετο δε φιλοι ο τε ηρωδης και ο πιλατος 375 | δε εν αηδια ο πιλατος και ο ηρωδης εγενοντο φιλοι 05 | εγενοντο δε φιλοι ο τε πιλατος και ηρωδης 032*¹ ἠ μετ αλληλων προυπηρχον γαρ εν εχθρα οντες προς αυτους 03 029 | μετ αλληλων προυπηρχον γαρ εν εχθρα οντες προς εαυτους 02 032 | μετ αλληλων προυπηρχεν γαρ εν εχθρα οντες προς αυτους 375 | μετ αλληλων προυπηρχοντο γαρ εν εχθρα οντες προς αυτους 01 | - 05¹ 14¹ ὦν κατηγορειτε κατ αυτου 375 03 029 | ὦν κατηγορειτε αυτου 01 02 | - 05 | ὦν κατηγορεται κατ αυτου 032¹ 15¹ ανεπεμψεν 375 01 03 029 | ανεπεμψα 02 05 032¹ αυτον προς ημας 375 01 03 029 | υμας προς αυτον 02 05 032¹ ἠ ιδου 375 01 02 03 029 032 | ο ιδου 01* | - 05¹ 17¹ [[- 375 02 03 029 | * 01,032 01* 05]] 18¹ δε παμπληθει 01 02 03 05 | δε αυτον παμπληθει 375 | παμπληθει δε 029 | ουν παμπληθει 032¹ 19¹ βληθεις 375 03 029 | βεβλημενος 01 02 05 032 | - 01*¹ 20¹ αυτοις 375 01 03 029 | - 02 032 | αυτους 05¹ 21¹ επεφωνουν λεγοντες 01 02 03 032 | επεφωνουν λεγον 375 | εκραξαν 05¹ ἠ σταυρου σταυρου 375 01 03 05 | σταυρωσον σταυρωσον 02 032* | σταυρωσον 032¹ αυτον 375 01 02 03 032 | τον 05 | - 032*¹

Γαυτὸν σταυρωθῆναι,¹ καὶ κατίσχυον αἱ φωναὶ αὐτῶν. Γ¹ 24Γ Καὶ Πιλάτος ἐπέκρινεν¹ γενέσθαι τὸ αἷτημα αὐτῶν. 25Ἀπέλυσεν δὲ τὸν διὰ στάσιν καὶ φόνον βεβλημένον εἰς τὴν φυλακὴν, ὃν ἤτοῦντο, τὸν δὲ Ἰησοῦν παρέδωκεν τῷ θελήματι αὐτῶν.

26Καὶ ὡς ἀπήγαγον αὐτόν, ἐπιλαβόμενοι Γσίμωνά, τινα¹ Κυρηναῖον ἐρχόμενον ἀπ' ἀγροῦ, ἐπέθηκαν αὐτῷ τὸν σταυρὸν, Γφέρειν¹ ὄπισθεν τοῦ Ἰησοῦ. 27Ἠκολούθει δὲ αὐτῷ πολὺ πλῆθος τοῦ λαοῦ, καὶ γυναικῶν Γαῖ¹ ἐκόπτοντο καὶ ἔθρηνουν αὐτόν. 28Στραφεῖς δὲ Γπρὸς αὐτάς, Ἰησοῦς εἶπεν,¹ “Θυγατέρες Ἰερουσαλήμ, μὴ κλαίετε ἐπ' ἐμέ, πλὴν ἐφ' ἑαυτάς κλαίετε, καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ὑμῶν. 29Ὅτι Γἰδοῦ,¹ Γἔρχονται ἡμέραι¹ ἐν αἷς ἐροῦσιν, ‘Μακάριαι αἱ στεῖραι, καὶ κοιλία αἱ οὐκ ἐγέννησαν, καὶ μαστοὶ οἱ οὐκ ἔθρεψαν.’¹ 30Τότε ἄρξονται λέγειν τοῖς ὄρεσιν, “Πέσετε ἐφ' ἡμᾶς”, καὶ τοῖς βουνοῖς, “Καλύψατε ἡμᾶς”.¹ 31Ὅτι εἰ ἐν τῷ ὑγρῷ ξύλῳ, ταῦτα ποιοῦσιν, ἐν τῷ ξηρῷ, τί γένηται;”

32Ἦγοντο δὲ καὶ ἕτεροι κακούργοι δύο σὺν αὐτῷ ἀναιρεθῆναι. 33Καὶ ὅτε Γἦλθον¹ ἐπὶ τὸν τόπον τὸν καλούμενον Κρανίον, ἐκεῖ ἐσταύρωσαν αὐτόν καὶ τοὺς κακούργους, ὃν μὲν ἐκ δεξιῶν, ὃν δὲ ἐξ ἀριστερῶν. [[³⁴Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔλεγεν, “Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς, οὐ γὰρ οἶδασιν τί ποιοῦσιν.”]]³⁴ Διαμεριζόμενοι δὲ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ἔβαλον κλῆρον. 35Καὶ εἰστήκει ὁ λαὸς θεωρῶν. ἐξεμυκτήριζον δὲ Γκαὶ οἱ ἄρχοντες¹ Γ¹ λέγοντες, “Ἄλλους ἔσωσεν, σωσάτω ἑαυτόν, εἰ Γοὔτος¹ Γἔστιν ὁ Χριστὸς, ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ ἐκλεκτός.”¹ 36Ἐνεπαίξαν¹ δὲ αὐτῷ καὶ οἱ στρατιῶται προσερχόμενοι, ὄξος προσφέροντες αὐτῷ, 37καὶ λέγοντες, Γ“Εἰ σὺ εἶ ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, σῶσον σεαυτόν!”³⁸ Ἦν δὲ καὶ ἐπιγραφὴ Γἐπ' αὐτῷ: Γ¹ Γ“Ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων οὔτος.”¹

39Εἷς δὲ τῶν κρεμασθέντων κακούργων ἐβλασφήμη αὐτόν Γλέγων, “Οὐχὶ σὺ εἶ ὁ Χριστὸς; Σῶσον σεαυτόν καὶ ἡμᾶς!”⁴⁰ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἕτερος Γἐπιτιμῶν¹ αὐτῷ Γἔφη,¹ Γ“Οὐδὲ ἰ φοβῆ σὺ τὸν Θεόν, ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ κρίματι Γεἶ;¹ 41Καὶ ἡμεῖς μὲν δικαίως, ἄξια γὰρ ὧν ἐπράξαμεν ἀπολαμβάνομεν· οὔτος δὲ οὐδὲν ἄτοπον ἔπραξεν.”⁴² Καὶ Γἔλεγεν,

²³Γαυτον σταυρωθηναὶ 375 01 02 032 | αυτον σταυρωσαι 03 | σταυρωθηνα αυτον 05¹ Γ- 375 01 03 | και των αρχιερων 02 032 | και των των αρχιερων 05¹ 24Γ και πιλατος επεκρινεν 375 01 03 | ο δε πιλατος επεκρινεν 02 032 | επεκρινεν δε ο πιλατος 05¹ 26Γ σιμωνα τινα 375 01 03 | σιμωνος τινος 02 032 | τινα σιμωνα 04 05¹ Γ φερειν 375 02 03 04 05 032 | - 01* | αιρειν 01¹ 27Γ αι 375 02 03 04 05 | αι και 032 | - 01¹ 28Γ προς αυτας ιησους ειπεν 375 01 03 | προς αυτας ο ιησους ειπεν 02 032 | ο ιησους προς αυτας ειπεν 04 | ο ιησους ειπεν προς αυτας 05¹ 29Γ ιδου 01 02 03 04 032 | - 375 05¹ Γ ερχονται ημεραι 02 03 032 | ερχεται ημεραι 375 | ημεραι ερχονται 01 04 | ελευσονται ημεραι 05¹ Γ εθρεψαν 375 01 03 04 | εθλησασαν 02 032 | εζεθρεψαν 05¹ 33Γ ηλθον 375 01 03 04 | ηλθαν 05 | απηλθον 02 032¹ 34[[- 375 03 05 032 | * 01,04 02]]³⁵ Γ και οι αρχοντες 375 02 03 04 032 | οι αρχοντες 01 | και 05¹ Γ - 375 01 03 04 05 | συν αυτοις 02 032¹ Γ ουτος 375a 01 02 04 032 | ουτως 375 | - 03 05¹ Γ εστιν ο χριστος ο υιος του θεου ο εκλεκτος 375 | εστιν ο χριστος του θεου ο εκλεκτος 01 032 | εστιν ο χριστος ο του θεου εκλεκτος 02 | εστιν ο χριστος ο του θεου ο εκλεκτος 01* | υιος εστιν ο χριστος του θεου ο εκλεκτος 03 | εστιν ο χριστος ο εκλεκτος του θεου 04 | υιος ει του θεου ει χριστος ει ο εκλεκτος 05¹ 36Γ ενεπαιξαν 375 01 03 | ενεπαιζον 02 04 05 032¹ 37Γ ει συ ει 375 01 03 04 032 | συ ει 02 | χαιρε 05¹ 38Γ επ αυτω 375 01 03 | γεγραμμενη επ αυτω 032 | επιγεγραμμενη επ αυτω 02 05 | επ αυτω γεγραμμενη 04¹ Γ - 375 03 04 | γραμμασιν ελληνικοις και ρωμαιοις και εβραιοις 02 032 | γραμμασιν ελληνικοις ρωμαιοις εβραιοις 01 05¹ Γ ο βασιλευς των ιουδαιων ουτος 375 01 03 | ουτος εστιν ο βασιλευς των ιουδαιων 02 032 | ο βασιλευς των ιουδαιων 04 | ο βασιλευς των ιουδαιων ουτος εστιν 05¹ 39Γ λεγων ουχι συ ει ο χριστος σωσον σεαυτον και ημας 375 01 04 | ουχι συ ει ο χριστος σωσον σεαυτον και ημας 03 | λεγων ει συ ει ο χριστος σωσον σεαυτον και ημας 02 | - 05 | λεγων ει συ ει ο χριστος σωσον και αυτον και ημας 032¹ 40¹ επιτιμων 375 01 03 04 | επετιμα 02 05 032¹ Γ εφη 375 01 03 04 | λεγων 02 05 032¹ Γ ουδε 375 02 03 04 032 | ου 01 05¹ Γ ει 375 01 02 03 | εσμεν 04 032 | ει και ημεις εσμεν 05¹

“Ἰησοῦ,¹ Μνήσθητί μου, ὅταν ἔλθῃς¹ εἰς τὴν βασιλείαν σου!”⁴³ Καὶ εἶπεν αὐτῷ,¹ “Ἀμήν, ἔτσι λέγω, σήμερον μετ’ ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ Παραδείσῳ.”

⁴⁴Καὶ ἦν ἡ ἡμέρα ὡσεὶ ὥρα ἕκτη, καὶ σκότος ἐγένετο ἐφ’ ὅλην τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐνάτης.⁴⁵ Ἦν τοῦ ἡλίου ἐκλιπόντος, ἐσχίσθη δὲ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ μέσον.⁴⁶ Καὶ φωνήσας φωνῇ μεγάλῃ, ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, “Πάτερ, εἰς χεῖράς σου παρατίθειαι τὸ πνεῦμά μου.” Τοῦτο δὲ εἰπὼν, ἐξέπνευσεν.⁴⁷ Ἰδὼν δὲ ὁ ἑκατοντάρχης τὸ γενόμενον,¹ ἐδόξασεν τὸν Θεὸν λέγων, “Ὦντως ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος ἦν.”⁴⁸ Καὶ πάντες οἱ συμπαραγενόμενοι ὄχλοι ἐπὶ τὴν θεωρίαν ταύτην,¹ θεωρήσαντες τὰ γενόμενα,¹ τύπτοντες τὰ στήθη ὑπέστρεφον.⁴⁹ Εἰστήκεισαν δὲ πάντες οἱ γνωστοὶ αὐτῷ ἀπὸ μακρόθεν, καὶ γυναῖκες αἱ συνακολουθοῦσαι αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, ὁρῶσαι ταῦτα.

⁵⁰Καὶ ἰδοὺ, ἀνὴρ ὀνόματι Ἰωσήφ, βουλευτῆς ὑπάρχων, καὶ ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ δίκαιος⁵¹ (οὗτος οὐκ ἦν συγκατατεθειμένος τῇ βουλῇ καὶ τῇ πράξει αὐτῶν), ἀπὸ Ἀριμαθαίας, πόλεως τῶν Ἰουδαίων, ὃς προσεδέχετο τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.⁵² Οὗτος προσελθὼν τῷ Πιλάτῳ, ἠτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ.⁵³ Καὶ καθελὼν, ἐνετύλιξεν αὐτὸ σινδόνι καὶ ἔθηκεν αὐτὸν ἐν μνήματι λαξευτῷ, οὗ οὐκ ἦν οὐδεὶς οὕτω κείμενος.⁵⁴ Καὶ ἡμέρα ἦν ἡ παρασκευῆς, καὶ τὸ Σάββατον ἐπέφωσκεν.⁵⁵ Κατακολουθήσασι δὲ αἱ γυναῖκες, αἵτινες ἦσαν συνελθλυθῆσαι ἐκ τῆς Γαλιλαίας αὐτῷ, ἐθέασαντο τὸ μνημεῖον καὶ ὡς ἐτέθη τὸ σῶμα αὐτοῦ.⁵⁶ Ὑποστρέψασαί δὲ, ἠτοίμασαν ἀρώματα καὶ μύρα. Καὶ τὸ μὲν Σάββατον ἤσυχασαν κατὰ τὴν ἐντολήν.

24 Τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων, ὄρθρου βαθέως, ἐπὶ τὸ μνημεῖον ἦλθαν, φέρουσαι ἅ ἠτοίμασαν ἀρώματα. Ἐύρον δὲ τὸν λίθον ἀποκεκλισμένον ἀπὸ τοῦ μνημείου.³ Εἰσελθούσαι δὲ, οὐχ εὔρον τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.⁴ Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀπορεῖσθαι αὐτὰς περὶ τούτου, καὶ ἰδοὺ, ἄνδρες δύο ἐπέστησαν

⁴² ἔλεγεν ἰησοῦ 23:43 | ἔλεγεν τῷ ἰησοῦ 23:44 | στραφεὶς πρὸς τὸν κύριον εἶπεν αὐτῷ 23:45 | ὅταν ἐλθῇς 23:46 | κυριε ὅταν ἐλθῇς 23:47 | ὅταν ἐλθῇς κυριε 23:48 | βασιλείαν 23:49 | βασιλεία 23:50 | ἡμέρα τῆς ἐλευσεως 23:51 | εἶπεν αὐτῷ 23:52 | εἶπεν αὐτῷ ὁ ἰησοῦς 23:53 | ὁ ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ 23:54 | σοὶ λέγω 23:55 | λέγω σοὶ 23:56 | ἡμέρα 23:57 | ἡμέρα 23:58 | ἡμέρα 23:59 | ἡμέρα 23:60 | ἡμέρα 23:61 | ἡμέρα 23:62 | ἡμέρα 23:63 | ἡμέρα 23:64 | ἡμέρα 23:65 | ἡμέρα 23:66 | ἡμέρα 23:67 | ἡμέρα 23:68 | ἡμέρα 23:69 | ἡμέρα 23:70 | ἡμέρα 23:71 | ἡμέρα 23:72 | ἡμέρα 23:73 | ἡμέρα 23:74 | ἡμέρα 23:75 | ἡμέρα 23:76 | ἡμέρα 23:77 | ἡμέρα 23:78 | ἡμέρα 23:79 | ἡμέρα 23:80 | ἡμέρα 23:81 | ἡμέρα 23:82 | ἡμέρα 23:83 | ἡμέρα 23:84 | ἡμέρα 23:85 | ἡμέρα 23:86 | ἡμέρα 23:87 | ἡμέρα 23:88 | ἡμέρα 23:89 | ἡμέρα 23:90 | ἡμέρα 23:91 | ἡμέρα 23:92 | ἡμέρα 23:93 | ἡμέρα 23:94 | ἡμέρα 23:95 | ἡμέρα 23:96 | ἡμέρα 23:97 | ἡμέρα 23:98 | ἡμέρα 23:99 | ἡμέρα 24:1 | ἡμέρα 24:2 | ἡμέρα 24:3 | ἡμέρα 24:4 | ἡμέρα 24:5 | ἡμέρα 24:6 | ἡμέρα 24:7 | ἡμέρα 24:8 | ἡμέρα 24:9 | ἡμέρα 24:10 | ἡμέρα 24:11 | ἡμέρα 24:12 | ἡμέρα 24:13 | ἡμέρα 24:14 | ἡμέρα 24:15 | ἡμέρα 24:16 | ἡμέρα 24:17 | ἡμέρα 24:18 | ἡμέρα 24:19 | ἡμέρα 24:20 | ἡμέρα 24:21 | ἡμέρα 24:22 | ἡμέρα 24:23 | ἡμέρα 24:24 | ἡμέρα 24:25 | ἡμέρα 24:26 | ἡμέρα 24:27 | ἡμέρα 24:28 | ἡμέρα 24:29 | ἡμέρα 24:30 | ἡμέρα 24:31 | ἡμέρα 24:32 | ἡμέρα 24:33 | ἡμέρα 24:34 | ἡμέρα 24:35 | ἡμέρα 24:36 | ἡμέρα 24:37 | ἡμέρα 24:38 | ἡμέρα 24:39 | ἡμέρα 24:40 | ἡμέρα 24:41 | ἡμέρα 24:42 | ἡμέρα 24:43 | ἡμέρα 24:44 | ἡμέρα 24:45 | ἡμέρα 24:46 | ἡμέρα 24:47 | ἡμέρα 24:48 | ἡμέρα 24:49 | ἡμέρα 24:50 | ἡμέρα 24:51 | ἡμέρα 24:52 | ἡμέρα 24:53 | ἡμέρα 24:54 | ἡμέρα 24:55 | ἡμέρα 24:56 | ἡμέρα 24:57 | ἡμέρα 24:58 | ἡμέρα 24:59 | ἡμέρα 24:60 | ἡμέρα 24:61 | ἡμέρα 24:62 | ἡμέρα 24:63 | ἡμέρα 24:64 | ἡμέρα 24:65 | ἡμέρα 24:66 | ἡμέρα 24:67 | ἡμέρα 24:68 | ἡμέρα 24:69 | ἡμέρα 24:70 | ἡμέρα 24:71 | ἡμέρα 24:72 | ἡμέρα 24:73 | ἡμέρα 24:74 | ἡμέρα 24:75 | ἡμέρα 24:76 | ἡμέρα 24:77 | ἡμέρα 24:78 | ἡμέρα 24:79 | ἡμέρα 24:80 | ἡμέρα 24:81 | ἡμέρα 24:82 | ἡμέρα 24:83 | ἡμέρα 24:84 | ἡμέρα 24:85 | ἡμέρα 24:86 | ἡμέρα 24:87 | ἡμέρα 24:88 | ἡμέρα 24:89 | ἡμέρα 24:90 | ἡμέρα 24:91 | ἡμέρα 24:92 | ἡμέρα 24:93 | ἡμέρα 24:94 | ἡμέρα 24:95 | ἡμέρα 24:96 | ἡμέρα 24:97 | ἡμέρα 24:98 | ἡμέρα 24:99 | ἡμέρα 25:1 | ἡμέρα 25:2 | ἡμέρα 25:3 | ἡμέρα 25:4 | ἡμέρα 25:5 | ἡμέρα 25:6 | ἡμέρα 25:7 | ἡμέρα 25:8 | ἡμέρα 25:9 | ἡμέρα 25:10 | ἡμέρα 25:11 | ἡμέρα 25:12 | ἡμέρα 25:13 | ἡμέρα 25:14 | ἡμέρα 25:15 | ἡμέρα 25:16 | ἡμέρα 25:17 | ἡμέρα 25:18 | ἡμέρα 25:19 | ἡμέρα 25:20 | ἡμέρα 25:21 | ἡμέρα 25:22 | ἡμέρα 25:23 | ἡμέρα 25:24 | ἡμέρα 25:25 | ἡμέρα 25:26 | ἡμέρα 25:27 | ἡμέρα 25:28 | ἡμέρα 25:29 | ἡμέρα 25:30 | ἡμέρα 25:31 | ἡμέρα 25:32 | ἡμέρα 25:33 | ἡμέρα 25:34 | ἡμέρα 25:35 | ἡμέρα 25:36 | ἡμέρα 25:37 | ἡμέρα 25:38 | ἡμέρα 25:39 | ἡμέρα 25:40 | ἡμέρα 25:41 | ἡμέρα 25:42 | ἡμέρα 25:43 | ἡμέρα 25:44 | ἡμέρα 25:45 | ἡμέρα 25:46 | ἡμέρα 25:47 | ἡμέρα 25:48 | ἡμέρα 25:49 | ἡμέρα 25:50 | ἡμέρα 25:51 | ἡμέρα 25:52 | ἡμέρα 25:53 | ἡμέρα 25:54 | ἡμέρα 25:55 | ἡμέρα 25:56 | ἡμέρα 25:57 | ἡμέρα 25:58 | ἡμέρα 25:59 | ἡμέρα 25:60 | ἡμέρα 25:61 | ἡμέρα 25:62 | ἡμέρα 25:63 | ἡμέρα 25:64 | ἡμέρα 25:65 | ἡμέρα 25:66 | ἡμέρα 25:67 | ἡμέρα 25:68 | ἡμέρα 25:69 | ἡμέρα 25:70 | ἡμέρα 25:71 | ἡμέρα 25:72 | ἡμέρα 25:73 | ἡμέρα 25:74 | ἡμέρα 25:75 | ἡμέρα 25:76 | ἡμέρα 25:77 | ἡμέρα 25:78 | ἡμέρα 25:79 | ἡμέρα 25:80 | ἡμέρα 25:81 | ἡμέρα 25:82 | ἡμέρα 25:83 | ἡμέρα 25:84 | ἡμέρα 25:85 | ἡμέρα 25:86 | ἡμέρα 25:87 | ἡμέρα 25:88 | ἡμέρα 25:89 | ἡμέρα 25:90 | ἡμέρα 25:91 | ἡμέρα 25:92 | ἡμέρα 25:93 | ἡμέρα 25:94 | ἡμέρα 25:95 | ἡμέρα 25:96 | ἡμέρα 25:97 | ἡμέρα 25:98 | ἡμέρα 25:99 | ἡμέρα 26:1 | ἡμέρα 26:2 | ἡμέρα 26:3 | ἡμέρα 26:4 | ἡμέρα 26:5 | ἡμέρα 26:6 | ἡμέρα 26:7 | ἡμέρα 26:8 | ἡμέρα 26:9 | ἡμέρα 26:10 | ἡμέρα 26:11 | ἡμέρα 26:12 | ἡμέρα 26:13 | ἡμέρα 26:14 | ἡμέρα 26:15 | ἡμέρα 26:16 | ἡμέρα 26:17 | ἡμέρα 26:18 | ἡμέρα 26:19 | ἡμέρα 26:20 | ἡμέρα 26:21 | ἡμέρα 26:22 | ἡμέρα 26:23 | ἡμέρα 26:24 | ἡμέρα 26:25 | ἡμέρα 26:26 | ἡμέρα 26:27 | ἡμέρα 26:28 | ἡμέρα 26:29 | ἡμέρα 26:30 | ἡμέρα 26:31 | ἡμέρα 26:32 | ἡμέρα 26:33 | ἡμέρα 26:34 | ἡμέρα 26:35 | ἡμέρα 26:36 | ἡμέρα 26:37 | ἡμέρα 26:38 | ἡμέρα 26:39 | ἡμέρα 26:40 | ἡμέρα 26:41 | ἡμέρα 26:42 | ἡμέρα 26:43 | ἡμέρα 26:44 | ἡμέρα 26:45 | ἡμέρα 26:46 | ἡμέρα 26:47 | ἡμέρα 26:48 | ἡμέρα 26:49 | ἡμέρα 26:50 | ἡμέρα 26:51 | ἡμέρα 26:52 | ἡμέρα 26:53 | ἡμέρα 26:54 | ἡμέρα 26:55 | ἡμέρα 26:56 | ἡμέρα 26:57 | ἡμέρα 26:58 | ἡμέρα 26:59 | ἡμέρα 26:60 | ἡμέρα 26:61 | ἡμέρα 26:62 | ἡμέρα 26:63 | ἡμέρα 26:64 | ἡμέρα 26:65 | ἡμέρα 26:66 | ἡμέρα 26:67 | ἡμέρα 26:68 | ἡμέρα 26:69 | ἡμέρα 26:70 | ἡμέρα 26:71 | ἡμέρα 26:72 | ἡμέρα 26:73 | ἡμέρα 26:74 | ἡμέρα 26:75 | ἡμέρα 26:76 | ἡμέρα 26:77 | ἡμέρα 26:78 | ἡμέρα 26:79 | ἡμέρα 26:80 | ἡμέρα 26:81 | ἡμέρα 26:82 | ἡμέρα 26:83 | ἡμέρα 26:84 | ἡμέρα 26:85 | ἡμέρα 26:86 | ἡμέρα 26:87 | ἡμέρα 26:88 | ἡμέρα 26:89 | ἡμέρα 26:90 | ἡμέρα 26:91 | ἡμέρα 26:92 | ἡμέρα 26:93 | ἡμέρα 26:94 | ἡμέρα 26:95 | ἡμέρα 26:96 | ἡμέρα 26:97 | ἡμέρα 26:98 | ἡμέρα 26:99 | ἡμέρα 27:1 | ἡμέρα 27:2 | ἡμέρα 27:3 | ἡμέρα 27:4 | ἡμέρα 27:5 | ἡμέρα 27:6 | ἡμέρα 27:7 | ἡμέρα 27:8 | ἡμέρα 27:9 | ἡμέρα 27:10 | ἡμέρα 27:11 | ἡμέρα 27:12 | ἡμέρα 27:13 | ἡμέρα 27:14 | ἡμέρα 27:15 | ἡμέρα 27:16 | ἡμέρα 27:17 | ἡμέρα 27:18 | ἡμέρα 27:19 | ἡμέρα 27:20 | ἡμέρα 27:21 | ἡμέρα 27:22 | ἡμέρα 27:23 | ἡμέρα 27:24 | ἡμέρα 27:25 | ἡμέρα 27:26 | ἡμέρα 27:27 | ἡμέρα 27:28 | ἡμέρα 27:29 | ἡμέρα 27:30 | ἡμέρα 27:31 | ἡμέρα 27:32 | ἡμέρα 27:33 | ἡμέρα 27:34 | ἡμέρα 27:35 | ἡμέρα 27:36 | ἡμέρα 27:37 | ἡμέρα 27:38 | ἡμέρα 27:39 | ἡμέρα 27:40 | ἡμέρα 27:41 | ἡμέρα 27:42 | ἡμέρα 27:43 | ἡμέρα 27:44 | ἡμέρα 27:45 | ἡμέρα 27:46 | ἡμέρα 27:47 | ἡμέρα 27:48 | ἡμέρα 27:49 | ἡμέρα 27:50 | ἡμέρα 27:51 | ἡμέρα 27:52 | ἡμέρα 27:53 | ἡμέρα 27:54 | ἡμέρα 27:55 | ἡμέρα 27:56 | ἡμέρα 27:57 | ἡμέρα 27:58 | ἡμέρα 27:59 | ἡμέρα 27:60 | ἡμέρα 27:61 | ἡμέρα 27:62 | ἡμέρα 27:63 | ἡμέρα 27:64 | ἡμέρα 27:65 | ἡμέρα 27:66 | ἡμέρα 27:67 | ἡμέρα 27:68 | ἡμέρα 27:69 | ἡμέρα 27:70 | ἡμέρα 27:71 | ἡμέρα 27:72 | ἡμέρα 27:73 | ἡμέρα 27:74 | ἡμέρα 27:75 | ἡμέρα 27:76 | ἡμέρα 27:77 | ἡμέρα 27:78 | ἡμέρα 27:79 | ἡμέρα 27:80 | ἡμέρα 27:81 | ἡμέρα 27:82 | ἡμέρα 27:83 | ἡμέρα 27:84 | ἡμέρα 27:85 | ἡμέρα 27:86 | ἡμέρα 27:87 | ἡμέρα 27:88 | ἡμέρα 27:89 | ἡμέρα 27:90 | ἡμέρα 27:91 | ἡμέρα 27:92 | ἡμέρα 27:93 | ἡμέρα 27:94 | ἡμέρα 27:95 | ἡμέρα 27:96 | ἡμέρα 27:97 | ἡμέρα 27:98 | ἡμέρα 27:99 | ἡμέρα 28:1 | ἡμέρα 28:2 | ἡμέρα 28:3 | ἡμέρα 28:4 | ἡμέρα 28:5 | ἡμέρα 28:6 | ἡμέρα 28:7 | ἡμέρα 28:8 | ἡμέρα 28:9 | ἡμέρα 28:10 | ἡμέρα 28:11 | ἡμέρα 28:12 | ἡμέρα 28:13 | ἡμέρα 28:14 | ἡμέρα 28:15 | ἡμέρα 28:16 | ἡμέρα 28:17 | ἡμέρα 28:18 | ἡμέρα 28:19 | ἡμέρα 28:20 | ἡμέρα 28:21 | ἡμέρα 28:22 | ἡμέρα 28:23 | ἡμέρα 28:24 | ἡμέρα 28:25 | ἡμέρα 28:26 | ἡμέρα 28:27 | ἡμέρα 28:28 | ἡμέρα 28:29 | ἡμέρα 28:30 | ἡμέρα 28:31 | ἡμέρα 28:32 | ἡμέρα 28:33 | ἡμέρα 28:34 | ἡμέρα 28:35 | ἡμέρα 28:36 | ἡμέρα 28:37 | ἡμέρα 28:38 | ἡμέρα 28:39 | ἡμέρα 28:40 | ἡμέρα 28:41 | ἡμέρα 28:42 | ἡμέρα 28:43 | ἡμέρα 28:44 | ἡμέρα 28:45 | ἡμέρα 28:46 | ἡμέρα 28:47 | ἡμέρα 28:48 | ἡμέρα 28:49 | ἡμέρα 28:50 | ἡμέρα 28:51 | ἡμέρα 28:52 | ἡμέρα 28:53 | ἡμέρα 28:54 | ἡμέρα 28:55 | ἡμέρα 28:56 | ἡμέρα 28:57 | ἡμέρα 28:58 | ἡμέρα 28:59 | ἡμέρα 28:60 | ἡμέρα 28:61 | ἡμέρα 28:62 | ἡμέρα 28:63 | ἡμέρα 28:64 | ἡμέρα 28:65 | ἡμέρα 28:66 | ἡμέρα 28:67 | ἡμέρα 28:68 | ἡμέρα 28:69 | ἡμέρα 28:70 | ἡμέρα 28:71 | ἡμέρα 28:72 | ἡμέρα 28:73 | ἡμέρα 28:74 | ἡμέρα 28:75 | ἡμέρα 28:76 | ἡμέρα 28:77 | ἡμέρα 28:78 | ἡμέρα 28:79 | ἡμέρα 28:80 | ἡμέρα 28:81 | ἡμέρα 28:82 | ἡμέρα 28:83 | ἡμέρα 28:84 | ἡμέρα 28:85 | ἡμέρα 28:86 | ἡμέρα 28:87 | ἡμέρα 28:88 | ἡμέρα 28:89 | ἡμέρα 28:90 | ἡμέρα 28:91 | ἡμέρα 28:92 | ἡμέρα 28:93 | ἡμέρα 28:94 | ἡμέρα 28:95 | ἡμέρα 28:96 | ἡμέρα 28:97 | ἡμέρα 28:98 | ἡμέρα 28:99 | ἡμέρα 29:1 | ἡμέρα 29:2 | ἡμέρα 29:3 | ἡμέρα 29:4 | ἡμέρα 29:5 | ἡμέρα 29:6 | ἡμέρα 29:7 | ἡμέρα 29:8 | ἡμέρα 29:9 | ἡμέρα 29:10 | ἡμέρα 29:11 | ἡμέρα 29:12 | ἡμέρα 29:13 | ἡμέρα 29:14 | ἡμέρα 29:15 | ἡμέρα 29:16 | ἡμέρα 29:17 | ἡμέρα 29:18 | ἡμέρα 29:19 | ἡμέρα 29:20 | ἡμέρα 29:21 | ἡμέρα 29:22 | ἡμέρα 29:23 | ἡμέρα 29:24 | ἡμέρα 29:25 | ἡμέρα 29:26 | ἡμέρα 29:27 | ἡμέρα 29:28 | ἡμέρα 29:29 | ἡμέρα 29:30 | ἡμέρα 29:31 | ἡμέρα 29:32 | ἡμέρα 29:33 | ἡμέρα 29:34 | ἡμέρα 29:35 | ἡμέρα 29:36 | ἡμέρα 29:37 | ἡμέρα 29:38 | ἡμέρα 29:39 | ἡμέρα 29:40 | ἡμέρα 29:41 | ἡμέρα 29:42 | ἡμέρα 29:43 | ἡμέρα 29:44 | ἡμέρα 29:45 | ἡμέρα 29:46 | ἡμέρα 29:47 | ἡμέρα 29:48 | ἡμέρα 29:49 | ἡμέρα 29:50 | ἡμέρα 29:51 | ἡμέρα 29:52 | ἡμέρα 29:53 | ἡμέρα 29:54 | ἡμέρα 29:55 | ἡμέρα 29:56 | ἡμέρα 29:57 | ἡμέρα 29:58 | ἡμέρα 29:59 | ἡμέρα 29:60 | ἡμέρα 29:61 | ἡμέρα 29:62 | ἡμέρα 29:63 | ἡμέρα 29:64 | ἡμέρα 29:65 | ἡμέρα 29:66 | ἡμέρα 29:67 | ἡμέρα 29:68 | ἡμέρα 29:69 | ἡμέρα 29:70 | ἡμέρα 29:71 | ἡμέρα 29:72 | ἡμέρα 29:73 | ἡμέρα 29:74 | ἡμέρα 29:75 | ἡμέρα 29:76 | ἡμέρα 29:77 | ἡμέρα 29:78 | ἡμέρα 29:79 | ἡμέρα 29:80 | ἡμέρα 29:81 | ἡμέρα 29:82 | ἡμέρα 29:83 | ἡμέρα 29:84 | ἡμέρα 29:85 | ἡμέρα 29:86 | ἡμέρα 29:87 | ἡμέρα 29:88 | ἡμέρα 29:89 | ἡμέρα 29:90 | ἡμέρα 29:91 | ἡμέρα 29:92 | ἡμέρα 29:93 | ἡμέρα 29:94 | ἡμέρα 29:95 | ἡμέρα 29:96 | ἡμέρα 29:97 | ἡμέρα 29:98 | ἡμέρα 29:99 | ἡμέρα 30:1 | ἡμέρα 30:2 | ἡμέρα 30:3 | ἡμέρα 30:4 | ἡμέρα 30:5 | ἡμέρα 30:6 | ἡμέρα 30:7 | ἡμέρα 30:8 | ἡμέρα 30:9 | ἡμέρα 30:10 | ἡμέρα 30:11 | ἡμέρα 30:12 | ἡμέρα 30:13 | ἡμέρα 30:14 | ἡμέρα 30:15 | ἡμέρα 30:16 | ἡμέρα 30:17 | ἡμέρα 30:18 | ἡμέρα 30:19 | ἡμέρα 30:20 | ἡμέρα 30:21 | ἡμέρα 30:22 | ἡμέρα 30:23 | ἡμέρα 30:24 | ἡμέρα 30:25 | ἡμέρα 30:26 | ἡμέρα 30:27 | ἡμέρα 30:28 | ἡμέρα 30:29 | ἡμέρα 30:30 | ἡμέρα 30:31 | ἡμέρα 30:32 | ἡμέρα 30:33 | ἡμέρα 30:34 | ἡμέρα 30:35 | ἡμέρα 30:36 | ἡμέρα 30:37 | ἡμέρα 30:38 | ἡμέρα 30:39 | ἡμέρα 30:40 | ἡμέρα 30:41 | ἡμέρα 30:42 | ἡμέρα 30:43 | ἡμέρα 30:44 | ἡμέρα 30:45 | ἡμέρα 30:46 | ἡμέρα 30:47 | ἡμέρα 30:48 | ἡμέρα 30:49 | ἡμέρα 30:50 | ἡμέρα 30:51 | ἡμέρα 30:52 | ἡμέρα 30:53 | ἡμέρα 30:54 | ἡμέρα 30:55 | ἡμέρα 30:56 | ἡμέρα 30:57 | ἡμέρα 30:58 | ἡμέρα 30:59 | ἡμέρα 30:60 | ἡμέρα 30:61 | ἡμέρα 30:62 | ἡμέρα 30:63 | ἡμέρα 30:64 | ἡμέρα 30:65 | ἡμέρα 30:66 | ἡμέρα 30:67 | ἡμέρα 30:68 | ἡμέρα 30:69 | ἡμέρα 30:70 | ἡμέρα 30:71 | ἡμέρα 30:72 | ἡμέρα 30:73 | ἡμέρα 30:74 | ἡμέρα 30:75 | ἡμέρα 30:76 | ἡμέρα 30:77 | ἡμέρα 30:78 | ἡμέρα 30:79 | ἡμέρα 30:80 | ἡμέρα 30:81 | ἡμέρα 30:82 | ἡμέρα 30:83 | ἡμέρα 30:84 | ἡμέρα 30:85 | ἡμέρα 30:86 | ἡμέρα 30:87 | ἡμέρα 30:88 | ἡμέρα 30:89 | ἡμέρα 30:90 | ἡμέρα 30:91 | ἡμέρα 30:92 | ἡμέρα 30:93 | ἡμέρα 30:94 | ἡμέρα 30:95 | ἡμέρα 30:96 | ἡμέρα 30:97 | ἡμέρα 30:98 | ἡμέρα 30:99 | ἡμέρα 31:1 | ἡμέρα 31:2 | ἡμέρα 31:3 | ἡμέρα 31:4 | ἡμέρα 31:5 | ἡμέρα 31:6 | ἡμέρα 31:7 | ἡμέρα 31:8 | ἡμέρα 31:9 | ἡμέρα 31:10 | ἡμέρα 31:11 | ἡμέρα 31:12 | ἡμέρα 31:13 | ἡμέρα 31:14 | ἡμέρα 31:15 | ἡμέρα 31:16 | ἡμέρα 31:17 | ἡμέρα 31:18 | ἡμέρα 31:19 | ἡμέρα 31:20 | ἡμέρα 31:21 | ἡμέρα 31:22 | ἡμέρα 31:23 | ἡμέρα 31:24 | ἡμέρα 31:25 | ἡμέρα 31:26 | ἡμέρα 31:27 | ἡμέρα 31:28 | ἡμέρα 31:29 | ἡμέρα 31:30 | ἡμέρα 31:31 | ἡμέρα 31:32 | ἡμέρα 31:33 | ἡμέρα 31:34 | ἡμέρα 31:35 | ἡμέρα 31:36 | ἡμέρα 31:37 | ἡμέρα 31:38 | ἡμέρα 31:39 | ἡμέρα 31:40 | ἡμέρα 31:41 | ἡμέρα 31:42 | ἡμέρα 31:43 | ἡμέρα 31:44 | ἡμέρα 31:45 | ἡμέρα 31:46 | ἡμέρα 31:47 | ἡμέρα 31:48 | ἡμέρα 31:49 | ἡμέρα 31:50 | ἡμέρα 31:51 | ἡμέρα 31:52 | ἡμέρα 31:53 | ἡμέρα 31:54 | ἡμέρα 31:55 | ἡμέρα 31:56 | ἡμέρα 31:57 | ἡμέρα 31:58 | ἡμέρα 31:59 | ἡμέρα 31:60 | ἡμέρα 31:61 | ἡμέρα 31:62 | ἡμέρα 31:63 | ἡμέρα 31:64 | ἡμέρα 31:65 | ἡμέρα 31:66 | ἡμέρα 31:67 | ἡμέρα 31:68 | ἡμέρα 31:69 | ἡμέρα 31:70 | ἡμέρα 31:71 | ἡμέρα 31:72 | ἡμέρα 31:73 | ἡμέρα 31:74 | ἡμέρα 31:75 | ἡμέρα 31:76 | ἡμέρα 31:77 | ἡμέρα 31:78 | ἡμέρα 31:79 | ἡμέρα 31:80 | ἡμέρα 31:81 | ἡμέρα 31:82 | ἡμέρα 31:83 | ἡμέρα 31:84 | ἡμέρα 31:85 | ἡμέρα 31:86 | ἡμέρα 31:87 | ἡμέρα 31:88 | ἡμέρα 31:89 | ἡμέρα 31:90 | ἡμέρα 31:91 | ἡμέρα 31:92 | ἡμέρα 31:93 | ἡμέρα 31:94 | ἡμέρα 31:95 | ἡμέρα 31:96 | ἡμέρα 31:97 | ἡμέρα 31:98 | ἡμέρα 31:99 | ἡμέρα 32:1 | ἡμέρα 32:2 | ἡμέρα 32:3 | ἡμέρα 32:4 | ἡμέρα 32:5 | ἡμέρα 32:6 | ἡμέρα 32:7 | ἡμέρα 32:8 | ἡμέρα 32:9 | ἡμέρα 32:10 | ἡμέρα 32:11 | ἡμέρα 32:12 | ἡμέρα 32:13 | ἡμέρα 32:14 | ἡμέρα 32:15 | ἡμέρα 32:16 | ἡμέρα 32:17 | ἡμέρα 32:18 | ἡμέρα 32:19 | ἡμέρα 32:20 | ἡμέρα 32:21 | ἡμέρα 32:22 | ἡμέρα 32:23 | ἡμέρα 32:24 | ἡμέρα 32:25 | ἡμέρα 32:26 | ἡμέρα 32:27 | ἡμέρα 32:28 | ἡμέρα 32:29 | ἡμέρα 32:30 | ἡμέρα 32:31 | ἡμέρα 32:32 | ἡμέρα 32:33 | ἡμέρα 32:34 | ἡμέρα 32:35 | ἡμέρα 32:36 | ἡμέρα 32:37 | ἡμέρα 32:38 |

αὐταῖς ἐν ἑσθῆτι ἀστραπτούσῃ.¹ ⁵Ἐμφόβων δὲ γενομένων αὐτῶν, καὶ κλινουσῶν ἑὰ πρόσωπα¹ εἰς τὴν γῆν, εἶπαν πρὸς αὐτάς, “Τί ζητεῖτε τὸν ζῶντα μετὰ τῶν νεκρῶν; ⁶Οὐκ ἔστιν ὧδε, ἀλλὰ ἠγέρθη!¹ Μνήσθητε ὡς ἐλάλησεν ὑμῖν, ἔτι ὢν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ ⁷λέγων, Ἐὶ τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου ὅτι δεῖ παραδοθῆναι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων ἀμαρτωλῶν, καὶ σταυρωθῆναι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστῆναι.”⁸ Καὶ ἐμνήσθησαν τῶν ῥημάτων αὐτοῦ. ⁹Καὶ ὑποστρέψασαι ἀπὸ τοῦ μνημείου, ἀπήγγειλαν ταῦτα πάντα τοῖς ἑνδεκα, καὶ πᾶσιν τοῖς λοιποῖς. ¹⁰Ἦσαν δὲ¹ ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία, καὶ Ἰωάννα, καὶ Μαρία ἡ Ἰακώβου, καὶ αἱ λοιπαὶ σὺν αὐταῖς, ἔλεγον πρὸς τοὺς ἀποστόλους ταῦτα. ¹¹Καὶ ἐφάνησαν ἐνώπιον αὐτῶν ὡσεὶ λῆρος τὰ ῥήματα ἑαυτῶν,¹ καὶ ἠπίστουν αὐταῖς. ¹²Ὁ δὲ Πέτρος ἀναστὰς, ἔδραμεν ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ παρακύψας, βλέπει τὰ ὀθόνια μόνα, καὶ ἀπῆλθεν πρὸς ἑαυτὸν, θαυμάζων τὸ γεγονός.¹

¹³Καὶ ἰδοὺ, δύο ἐξ αὐτῶν ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ἦσαν πορευόμενοι¹ εἰς κώμην ἀπέχουσαν σταδίους ἑξήκοντα ἀπὸ Ἱερουσαλήμ, ἣ ὄνομα Ἐμμαοῦς. ¹⁴Καὶ αὐτοὶ ὠμίλουν ἑαυτοῖς πρὸς ἀλλήλους περὶ πάντων¹ τῶν συμβεβηκότων τούτων. ¹⁵Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὁμίλῳ αὐτοῦς καὶ συζητεῖν, ἑαυτῶν¹ ἰησοῦς ἐγγίσας, συνεπορευέτο αὐτοῖς. ¹⁶Οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἐκρατοῦντο τοῦ μὴ ἐπιγνῶναι αὐτόν. ¹⁷Εἶπεν δὲ¹ πρὸς αὐτούς, “Τίνες οἱ λόγοι οὗτοι οὐκ ἀντιβάλλετε πρὸς ἀλλήλους περιπατοῦντες;” ἑαυτῶν¹ ἐστάθησαν¹ σκυθρωποὶ. ¹⁸Ἀποκριθεὶς δὲ εἷς ἑαυτῶν¹ κλεοπάς εἶπεν πρὸς αὐτόν, “Σὺ μόνος παροικεῖς Ἱερουσαλήμ ἑαυτῶν¹ οὐκ ἔγνωσ τὰ γενόμενα ἐν αὐτῇ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις;” ¹⁹Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, “Ποῖα;” ἑαυτῶν¹ οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ,¹ “Τὰ περὶ ἰησοῦ τοῦ ἑαυτῶν¹ Ναζαρηνοῦ,¹ ὃς ἐγένετο ἀνὴρ, προφήτης, δυνατὸς ἐν ἑαυτῷ καὶ λόγῳ,¹ ἐναντίον τοῦ ἑαυτῶν¹ θεοῦ καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ,²⁰ ὅπως ἑαυτῶν¹ παρέδωκεν αὐτόν¹ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ἄρχοντες ἡμῶν, εἰς κρίμα θανάτου, καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν. ²¹Ἡμεῖς δὲ ἑαυτῶν¹ ἠλπίζομεν¹ ὅτι αὐτὸς ἐστὶν ὁ μέλλων λυτροῦσθαι τὸν ἑαυτῶν¹ Ἰσραὴλ. Ἀλλὰ γε καὶ σὺν πᾶσιν τούτοις, τρίτην ταύτην ἡμέραν ἑαυτῶν¹ ἄφ’ οὗ ταῦτα ἐγένετο. ²²Ἀλλὰ καὶ γυναῖκες τινες ἐξ ἡμῶν, ἐξέστησαν ἡμᾶς, γενόμεναι ὀρθριναὶ ἐπὶ τὸ μνημεῖον ²³καὶ μὴ εὐροῦσαι τὸ σῶμα αὐτοῦ, ἤλθον λέγουσαι καὶ ὀπτασίαν ἀγγέλων ἑαυτῶν¹ ἐώρακεναι, οἱ λέγουσιν αὐτόν ζῆν. ²⁴Καὶ ἀπῆλθόν τινες τῶν σὺν ἡμῖν ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ εὗρον οὕτως, καθὼς αἱ γυναῖκες εἶπον,

ἑσθῆτι ἀστραπτουση 375 01 03 05 | αἰσθησεις ἀστραπτουσαις 02 04 032¹ 5¹ τα προσωπα 375 01 03 04 05 | το προσωπον 02 032¹ 6¹ ουκ εστιν ωδε αλλα ηγερθη 375 01 02 03 | - 05 | ουκ εστιν ωδε ηγερθη 04 | ουκ εστιν ωδε αλλα ανεστη 032¹ 10¹ ησαν δε 375 01 03 | - 02 05 032¹ 11¹ ταυτα 375 01 03 05 | αυτων 02 032¹ 12¹ ο δε πετρος αναστας εδραμεν επι το μνημειον και παρακυψας βλεπει τα οθονια μονα και απηλθεν προς εαυτον θαυμαζων το γεγονός 375 032 | - 05 | ο δε πετρος αναστας εδραμεν επι το μνημειον και παρακυψας βλεπει τα οθονια μονα και απηλθεν προς αυτον θαυμαζων το γεγονός 03 | ο δε πετρος αναστας εδραμεν επι το μνημειον και παρακυψας βλεπει τα οθονια και απηλθεν προς εαυτον θαυμαζων το γεγονός 01 | ο δε πετρος αναστας εδραμεν επι το μνημειον και παρακυψας βλεπει τα οθονια κειμενα και απηλθον προς εαυτον θαυμαζων το γεγονός 02¹ 13¹ και ιδου δυο εξ αυτων εν αυτη τη ημερα ησαν πορευομενοι 375 03 | και ιδου δυο εξ αυτων ησαν πορευομενοι εν αυτη τη ημερα 032 | και ιδου δυο εξ αυτων εν αυτη τη ημερα ησαν δε πορευομενοι 01 | και ιδου δυο εξ αυτων ησαν πορευομενοι εν αυτη τη ωρα 02 | ησαν δε δυο πορευομενοι εξ αυτων εν αυτη τη ημερα 05¹ 14¹ προς αλληλους περι παντων 375 01 02 03 | προς εαυτους περι παντων 05 | περι παντων προς αλληλους περι παντων 032* | περι παντων προς αλληλους 032¹ 15¹ και αυτος 375 01 02 03 | και αυτος ο 032 | αυτος 03* | και ο 05¹ 17¹ ειπεν δε 01 02 03 032 | ειπεν 375 | ο δε ειπεν 05¹ 18¹ και εσταθησαν 375 01 02* 03 | και εστε 02 032 | - 05¹ 18¹ ονοματι 375 01 03 | ω ονομα 02 05 032¹ 19¹ και 375 02 03 032 | και ταυτα 01 | - 05¹ 19¹ οι δε ειπαν αυτω 375 01 03 | οι δε ειπον αυτω 02 032 | - 05¹ 20¹ ναζαρηνου 375 01 03 | ναζωραιου 02 05 032¹ 21¹ εργω και λογω 375 03 032 | λογω και εργω 01 05 | εργω και εν λογω 02¹ 20¹ παρεδωκαν αυτον 375 01 03 | αυτον παρεδωκαν 02 032 | τουτον παρεδωκαν 05¹ 21¹ ηλπιζομεν 02 05 032 | ηλπικαμεν 375 | ελπιζομεν 01 | ηλπισαμεν 03¹ 21¹ αγει 375 03 | αγει σημερον 02 032 | - 01 | σημερον αγει 05¹

αὐτὸν δὲ οὐκ εἶδον.”¹ ²⁵Καὶ αὐτὸς ἔειπεν πρὸς αὐτούς,¹ “Ὡ ἀνόητοι καὶ βραδεῖς τῆ καρδία, τοῦ πιστεῦειν ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐλάλησαν οἱ προφῆται. ²⁶Οὐχὶ ταῦτα ἔδει παθεῖν τὸν Ἰησοῦν καὶ εἰσελθεῖν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ;” ²⁷Καὶ ἀρχάμενος ἀπὸ Μωϋσέως καὶ ἀπὸ πάντων τῶν προφητῶν, διερμήνευσεν αὐτοῖς ἔν πάσαις ταῖς Γραφαῖς τὰ περὶ ἑαυτοῦ.¹

²⁸Καὶ ἤγγισαν εἰς τὴν κώμην οὗ ἐπορεύοντο, καὶ αὐτὸς προσεποιήσατο πορρωτέρου πορεύεσθαι. ²⁹Καὶ παρεβιάσαντο αὐτὸν λέγοντες, “Μεῖνον μεθ’ ἡμῶν, ὅτι πρὸς ἐσπέραν ἐστίν, καὶ κέκλικεν ἡ ἡμέρα.” Καὶ εἰσηλθεν τοῦ μεῖναι σὺν αὐτοῖς. ³⁰Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατακλιθῆναι αὐτὸν μετ’ αὐτῶν, λαβὼν τὸν ἄρτον,¹ εὐλόγησεν καὶ κλάσας, ἐπέδιδου αὐτοῖς. ³¹Καὶ αὐτῶν δὲ διηνοιχθήσαν οἱ ὀφθαλμοί,¹ καὶ ἐπέγνωσαν αὐτόν.¹ Καὶ αὐτὸς ἄφαντος ἐγένετο ἀπ’ αὐτῶν. ³²Καὶ εἶπαν πρὸς ἀλλήλους, “Οὐχὶ ἡ καρδία ἡμῶν καιομένη ἦν ὡς ἐλάλει ἡμῖν ἐν τῇ ὁδῷ, ὡς διηνοιγεν ἡμῖν τὰς Γραφάς;” ³³Καὶ ἀναστάντες αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, ὑπέστρεψαν εἰς Ἰερουσαλήμ, καὶ εὔρον ἡθροισμένους τοὺς ἕνδεκα καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς λέγοντας, ὅτι “Ὦντως ἠγέρθη ὁ Κύριος,¹ καὶ ὤφθη Σίμωνι.” ³⁵Καὶ αὐτοὶ ἐξηγοῦντο τὰ ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὡς ἐγνώσθη αὐτοῖς ἐν τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου.

³⁶Ταῦτα δὲ αὐτῶν λαλοῦντων, αὐτὸς ἔστη ἐν μέσῳ αὐτῶν καὶ λέγει αὐτοῖς, “Εἰρήνη ὑμῖν.”¹ ³⁷Πτοηθέντες δὲ καὶ ἄφοβοι γενόμενοι, ἐδόκουν πνεῦμα θεωρεῖν. ³⁸Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, “Τί τετραγμῆνοι ἐστέ, καὶ διὰ τί διαλογισμοὶ ἀναβαίνουσιν ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν; ³⁹Ἴδετε τὰς χεῖράς μου καὶ τοὺς πόδας μου ὅτι ἐγὼ εἰμι αὐτός. Ψηλαφήσατέ με καὶ ἴδετε, ὅτι πνεῦμα σὰρκα καὶ ὀστέα οὐκ ἔχει,¹ καθὼς ἐμὲ θεωρεῖτε ἔχοντα.” ⁴⁰Καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἔδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας.¹ ⁴¹Ἐτι δὲ ἀπιστούντων αὐτῶν ἀπὸ τῆς χαρᾶς καὶ θαυμαζόντων, εἶπεν αὐτοῖς, “Ἐχετέ τι βρῶσιμον ἐνθάδε;” ⁴²Οἱ δὲ ἐπέδωκαν αὐτῷ ἰχθύος ὀπτοῦ μέρος. ⁴³Καὶ λαβὼν, ἐνώπιον αὐτῶν ἔφαγεν.

⁴⁴Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς,¹ “Οὗτοι οἱ λόγοι μου, οὐδὲ ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς ἔτι ὦν σὺν ὑμῖν, ὅτι δεῖ πληρωθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ Μωϋσέως, καὶ τοῖς προφήταις, καὶ ψαλμοῖς, περὶ ἐμοῦ.” ⁴⁵Τότε διήνοιξεν αὐτῶν τὸν νοῦν τοῦ

²⁴εἶδον 375 01 02 03 032 | εἰδομεν 05 | - 029^v ²⁵καὶ αὐτος 375 01 02 03 032 | ο δε 05 | - 029^v ¹εἶπεν πρὸς αὐτους 375 01 03 05 032 | εἶπεν πρὸς εαυτους 02 | - 029^v ²⁷διερμήνευσεν 375 03 029 | διηρμήνευεν 02 | διερμήνευειν 01 032 | ἐρμήνευειν 05 ¹ἐν πάσαις ταῖς γραφαῖς τα περὶ εαυτου 02 03 | τα περὶ εαυτου ἐν πάσαις ταῖς γραφαῖς 375 | ἐν ταῖς γραφαῖς τα περὶ εαυτου 01 | ἐν ταῖς γραφαῖς τα περὶ αὐτου 05 | ἐν πάσαις ταῖς γραφαῖς τα περὶ αὐτου 032 ²⁹ἦδη 375 01 03 029 | - 02 05 032 ³⁰μετ αὐτων λαβων τον αρτον 02 03 029 | μετ αὐτων λαβων τον αρτον 01 | λαβων τον αρτον 05 | μετ αὐτων 032 ¹κλασας ἐπεδιδου 375 02 03 032 | κλασας ἐδιδου 01 | προσεδιδου 05 | κλασας ἐπιδιδου 029 ³¹ - 375 01 02 03 029 032 | λαβοντων 05 | λαβων 05 ³¹ αὐτων δε διηνοιχθησαν 375 02 03 029 032 | αὐτων δε διηνοιγησαν 01 | δε αὐτων τον αρτον απ αὐτου ηνοιγησαν 05 ¹ καὶ ἐπεγνωσαν αὐτον 375 01 02 03 032 | - 01* | αὐτων καὶ ἐπεγνωσαν αὐτον 05 ³² ἡμων καιομενη ην 375 03 | ημων καιομενη ην ἐν ημιν 01 02 032 | ην ημων κεκαλυμμενη 05 ³³ ἠθροισμενους 375 01 03 05 | συνηθροισμενους 02 032 ³⁴ ὄντως ηγερθη ο κυριος 375 01 03 05 | ηγερθη ο κυριος 032 ³⁶ - 375 01 03 05 | ο ιησους 02 032 ¹ καὶ λεγει αυτοις ειρηνη υμιν 375 01 02 03 | - 05 | καὶ λεγει αυτοις εγω ειμι μη φοβεισθαι ειρηνη υμιν 032 ³⁷ πτοηθεντες δε 02 | θροηθεντες δε 375 03 | φοβηθεντες δε 01 032 | δε πτοηθεντες 05 ³⁸ δια 01 02 032 | - 375 03 | ινα 05 ¹ ἐν τη καρδια 375 03 05 | ἐν ταῖς καρδιαῖς 01 02 032 ³⁹ τας χειρας μου καὶ τοὺς ποδας μου 02 03 05 | τας χειρας μου καὶ τοὺς ποδας 375 032 | τοὺς ποδας μου καὶ τας χειρας μου 01 ¹ με 375 01 02 03 | - 05 032 ¹ σαρκα καὶ οσtea ουκ εχει 02 032 | σαρκας καὶ οσtea ουκ εχει 375 01 | καὶ σαρκα καὶ οσtea ουκ εχει 03 | οσta ουκ εχει καὶ σαρκας 05 ⁴⁰ καὶ τουτο ειπων εδειξεν αυτοις τας χειρας καὶ τοὺς ποδας 375 01 03 | - 05 | καὶ τουτο ειπων ἐπεδειξεν αυτοις τας χειρας καὶ τοὺς ποδας 02 032 ⁴⁴ πρὸς αὐτους 375 01 03 | αὐτοις 02 05 032 ¹ μου 375 02 03 05 | - 01 032 ¹

συνιέναι τὰς Γραφάς. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, ⁴⁶ὅτι “Οὕτως γέγραπται, ^Γ παθεῖν τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, ⁴⁷ καὶ κηρυχθῆναι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ μετάνοιαν ^Γ εἰς ^Γ ἅφρασις ἀμαρτιῶν εἰς πάντα τὰ ἔθνη, ^Γ ἀρξάμενον ^Γ ἀπὸ Ἱερουσαλήμ. ⁴⁸ Ὑμεῖς ^Γ μάρτυρες ^Γ τούτων. ⁴⁹ Καὶ ^Γ ἰδοὺ ἐγὼ ^Γ ἀποστέλλω τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Πατρὸς μου ἐφ’ ὑμᾶς ὑμεῖς δὲ καθίσατε ἐν τῇ πόλει, ^Γ ἕως οὗ ἐνδύσησθε ἐξ ὕψους δύναμιν.”

⁵⁰ Ἐξήγαγεν δὲ αὐτοὺς ^Γ ἕως ^Γ πρὸς Βηθανίαν, ^Γ καὶ ἐπάρας ^Γ τὰς χεῖρας ^Γ αὐτοῦ, ^Γ εὐλόγησεν αὐτούς. ⁵¹ Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εὐλογεῖν αὐτὸν αὐτούς, διέστη ἀπ’ αὐτῶν, ^Γ καὶ ἀνεφέρετο εἰς τὸν οὐρανόν. ⁵² Καὶ αὐτοὶ προσκυνήσαντες αὐτὸν, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ μετὰ χαρᾶς μεγάλης. ⁵³ Καὶ ἦσαν διὰ παντὸς ^Γ ἐν τῷ ἱερῷ εὐλογοῦντες ^Γ τὸν Θεόν. ^Γ

⁴⁶Γ- ρ375 01 03 04^v 05 | και ουτως εδει 02 032¹ ⁴⁷Γεις ρ375 01 03 | και 02 04 05 032¹ Γαρξαμενον ρ375 02 032 | αρξαμενοι 01 03 04 | αρξαμενων 05¹ ⁴⁸Γμαρτυρες ρ375 03 05 | εστε μαρτυρες 01 02 032 | μαρτυρες εστε 04¹ ⁴⁹Γιδου εγω 02 03 04 | εγω ρ375 05 | καγω 01 | εγω ιδου 032¹ Γ- ρ375 01 03 04 05 | ιερουσαλημ 02 032¹ ⁵⁰Γεως ρ375 01 03 04 | εξω εως 02 032 | εξω 05¹ Γκαι επαρας 01 02 03 04 032 | και απαρας ρ375 | επαρας δε 05¹ Γαυτου ρ375 01 02 03 04 | - 05 032¹ ⁵¹Γκαι ανεφεροτο εις τον ουρανον ρ375 02 03 04 032 | - 01 05¹ ⁵³Γεν τω ιερω ευλογουντες ρ375 01 03 04 | εν τω ιερω αιουντες και ευλογουντες 02 032 | αιουντες και ευλογουντες 02* | εν τω ιερω αιουντες 05¹ Γ- ρ375 01 05 032 | αμην 02 03¹

Κατὰ Ἰωάννην

1 ¹Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος, καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν Ἐθεόν, καὶ Ἐθεὸς ἦν ὁ λόγος. ²Οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν Ἐθεόν. ³Πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο Ἐοὐδὲ ἓν¹ ὃ γέγονεν. ⁴Ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν,¹ καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων. ⁵Καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει, καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν.

⁶Ἐγένετο ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος παρὰ Ἐθεοῦ, Ἦ ὄνομα αὐτῷ Ἰωάννης. ⁷Οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν, ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός, ἵνα πάντες πιστεύσωσιν δι' αὐτοῦ. ⁸Οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ' ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός. ⁹Ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον, ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον.

¹⁰Ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω. ¹¹Εἰς τὰ ἴδια ἦλθεν, καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον. ¹²Ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα Ἐθεοῦ γενέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ¹³οἱ οὐκ ἐξ αἱμάτων, οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκὸς, Ἐοὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρὸς,¹ ἀλλ' ἐκ Ἐθεοῦ ἔγεννήθησαν.¹

¹⁴Καὶ ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, καὶ ἔθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ πατρός, πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας. ¹⁵Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ, καὶ κέκραγεν Ἐλέγων,¹ “Οὗτος ἦν Ἐὸν εἶπον, “Ὀ¹ ὀπίσω μου ἐρχόμενος, Ἐ¹ ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου ἦν.”¹⁶ Ὅτι¹ ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ, ἡμεῖς πάντες ἐλάβομεν καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος. ¹⁷Ὅτι ὁ νόμος διὰ Μωυσέως ἐδόθη, ἡ Ἐχάρις¹ καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ ἘΧριστοῦ ἐγένετο. ¹⁸Ἐθεὸν οὐδεὶς ἑώρακεν πώποτε· Ἐ¹ μονογενὴς Ἐ¹ Ἐθεός,¹ ὃ ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ Πατρὸς, ἐκεῖνος ἐξηγήσατο.

¹⁹Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ Ἰωάννου, ὅτε ἀπέστειλαν Ἐοἱ Ἰουδαῖοι ἐξ Ἰεροσολύμων ἱερεῖς καὶ Λευίτας,¹ ἵνα ἔρωτήσωσιν¹ αὐτόν, “Σὺ τίς εἶ;” ²⁰Καὶ ὠμολόγησεν καὶ οὐκ ἠρνήσατο, Ἐκαὶ ὠμολόγησεν,¹ ὅτι “Ἐγὼ οὐκ εἰμί ὁ ἘΧριστός.” ²¹Καὶ ἠρώτησαν Ἐαὐτόν,¹ Ἐ“Τί οὖν; Σὺ Ἠλίας εἶ;”¹ Καὶ λέγει, “Οὐκ εἰμί.” Ἐ“Ὀ¹ προφήτης

³Γοῦδε εν ϙ375 02 03 04 032 | οῦδεν ϙ366 01 05¹ 4¹ ἦν ϙ366 ϙ375 02 03 04 | - ϙ375* 032 | ἐστὶν 01 05¹ 6¹ - ϙ366 ϙ375 01 02 03 04 | ἦν 01* 05 032 | εν 05*¹ 13¹ οῦδε εκ θεληματος ανδρος ϙ366 ϙ375 02 03 04 032 | οῦδε θεληματος ανδρος 01 05 | - 03*¹ ἔγεννηθησαν ϙ366 01 04 05 032 | ἐγεννηθησαν ϙ375 02 03¹ 15¹ ἔλεγων ϙ366 ϙ375 01 02 03 04 032 | - 01* 01a 05¹ Ἦν εἶπον ο ϙ366 ϙ375 02 05 | ο εἶπων ο 01 03 04 | ον εἶπον ϙ366* | ο 01* | ον εἶπων ο 01a | ον εἶπον ὑμῖν ο 032¹ Ἐ - ϙ366 ϙ375 02 03 04 05 | ος 01 032¹ 16¹ ὅτι ϙ366 ϙ375 01 03 04 05 | καὶ 02 032¹ 17¹ Ἐχαρις ϙ375 01 02 03 04 | χαρις δε ϙ366 | δε χαρις 032¹ 18¹ Ἐ - ϙ366 01 03 04 | ο ϙ375 02 | εἰ μη ο 032¹ Ἐθεος ϙ366 ϙ375 01 03 04 | υἱος 02 032¹ 19¹ οἱ ἰουδαῖοι ἐξ ἱεροσολυμων ἱερεῖς καὶ λευιτας ϙ366 ϙ375 01 032 | προς αυτον οἱ ἰουδαῖοι ἐξ ἱεροσολυμων ἱερεῖς καὶ λευιτας 03 04 | οἱ ἰουδαῖοι ἐξ ἱεροσολυμων ἱερεῖς καὶ λευιτας προς αυτον 02¹ Ἐερωτησωσιν ϙ366 02 03 04 | ερωτησουσιν ϙ375 032 | επερωτησωσιν 01¹ 20¹ Ἐκαὶ ὠμολογησεν ϙ366 ϙ375 02 03 04 | - 01 | ὠμολογησεν 032¹ 21¹ αυτον ϙ366 ϙ375 02 03 04 | παλιν 01 | αυτον παλιν 032¹ Ἐτι ουν συ ηλιας εἰ ϙ375 04 | τι ουν ηλιας εἰ συ 02 | τις ουν συ ηλιας εἰ ϙ366 | τι ουν ηλιας εἰ 01 | συ ουν τι ηλιας εἰ 03 | τι ουν συ εἰ ηλιας 032¹ Ἐο ϙ366 ϙ375 02 03 04 | - 01 | τι ουν ο 032¹

εἶ σύ;” Καὶ ἀπεκρίθη, “Οὐ.” ²²Εἶπαν οὖν αὐτῷ, ^Γ “Τίς εἶ; ἵνα ἀπόκρισιν δῶμεν τοῖς πέμψασιν ἡμᾶς. Τί λέγεις περὶ σεαυτοῦ;” ²³Ἐφη, “Ἐγὼ Ἐβραῖος ἐστίν ἐν τῇ ἐρήμῳ: “Εὐθύνατε τὴν ὁδὸν Κυρίου”, καθὼς εἶπεν Ἡσαΐας ὁ προφήτης.”

²⁴Καὶ ἀπεσταλμένοι ἦσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων. ²⁵Καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν ἵνα εἶπαι αὐτῷ, ^Γ “Τί οὖν βαπτίζεις, εἰ σὺ οὐκ εἶ ὁ Χριστὸς, οὐδὲ Ἠλίας, οὐδὲ ὁ προφήτης;” ²⁶Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰωάννης λέγων, ^Γ “Ἐγὼ βαπτίζω ἵνα ἐν ὕδατι μέσος ἵνα ὑμῶν ἔστηκεν ὅτι ὑμεῖς οὐκ οἴδατε, ²⁷ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος, οὗ ἵνα ἐγὼ ἔξω, ἵνα λύσω αὐτοῦ τὸν ἱμάντα τοῦ υποδήματος.” ²⁸Ταῦτα ἐν Βηθανίᾳ ἐγένετο, ἵνα πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὅπου ἦν ὁ Ἰωάννης βαπτίζων.

²⁹Τῇ ἐπαύριον βλέπει τὸν Ἰησοῦν ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν, καὶ λέγει, “Ἴδε, ὁ Ἄμνός τοῦ Θεοῦ, ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου. ³⁰Οὗτός ἐστιν ὑπὲρ οὗ ἐγὼ εἶπον, “Ὅπισω μου ἔρχεται ἀνὴρ, ὃς ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου ἦν.” ³¹Κἀγὼ οὐκ ᾔδειν αὐτόν, ἀλλ’ ἵνα φανερωθῇ τῷ Ἰσραὴλ διὰ τοῦτο, ἵνα ἔγωγ ἐν ὕδατι βαπτίζων.” ³²Καὶ ἐμαρτύρησεν Ἰωάννης λέγων, ὅτι “Ἐθέλωμαι τὸ Πνεῦμα καταβαῖνον ὡς περιστέρην ἐξ οὐρανοῦ, καὶ ἔμεινεν ἐπ’ αὐτόν. ³³Κἀγὼ οὐκ ᾔδειν αὐτόν, ἀλλ’ ὁ πέμψας με βαπτίζειν ἐν ὕδατι, ἐκεῖνός μοι εἶπεν, “Ἐφ’ ὃν ἂν ἴδῃς τὸ Πνεῦμα καταβαῖνον καὶ μένον ἐπ’ αὐτόν, οὗτός ἐστιν ὁ βαπτίζων ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ.” ^Γ ³⁴Κἀγὼ ἐώρακα καὶ μεμαρτύρηκα ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ.”

³⁵Τῇ ἐπαύριον ἵνα πάλιν εἰσῆκει ὁ Ἰωάννης, καὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο. ³⁶Καὶ ἐμβλέψας τῷ Ἰησοῦ περιπατοῦντι λέγει, “Ἴδε, ὁ Ἄμνός τοῦ Θεοῦ!” ^Γ ³⁷Καὶ ἤκουσαν οἱ δύο αὐτοῦ μαθηταὶ λαλοῦντος, καὶ ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ. ³⁸Στραφεῖς δὲ ὁ Ἰησοῦς, καὶ θεασάμενος αὐτοὺς ἀκολουθοῦντας, ^Γ λέγει αὐτοῖς, “Τί ζητεῖτε;” Οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ, “Ῥαββί” (ὃ λέγεται μεθερμηνευόμενον, “Διδάσκαλε”), “Ποῦ μένεις;” ³⁹Ἀλέγει αὐτοῖς, “Ἐρχεσθε καὶ ὀψεσθε.” Ἦλθαν οὖν καὶ εἶδαν ποῦ μένει, καὶ παρ’ αὐτῷ ἔμειναν τὴν ἡμέραν ἐκείνην ὥρα ἦν ὡς δεκάτη. ⁴⁰Ἦν ἄνδρας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου, εἷς ἐκ τῶν δύο τῶν ἀκουσάντων παρὰ Ἰωάννου, καὶ ἀκολουθησάντων αὐτῷ. ⁴¹Εὐρίσκει οὗτος πρῶτον τὸν ἀδελφὸν τὸν ἴδιον Σίμωνα, καὶ λέγει αὐτῷ, “Εὐρήκαμεν τὸν Μεσσίαν”, (ὃ ἐστὶν μεθερμηνευόμενον, “Χριστός”). ⁴²ἤγαγεν αὐτὸν πρὸς τὸν

22Γ - ρ66* ρ119^v 01 02 03 04 032 | συ ρ66 ρ75¹ 25^Γ και ειπαν αυτω ρ66 ρ75 03 04 032 | και ειπον αυτω 01 02 | - ρ35^v ρ119 029^v 1 26^Γ λεγων ρ35^v ρ66 ρ119^v 01 02 03 04 029 032 | - ρ75 ρ120¹ Γ - ρ35^v ρ66 ρ75 01 02 03 04 032 | ημας ρ119^v 029¹ Γ - ρ35^v ρ66 ρ75 ρ119^v ρ120 01 03 04 | δε 02 032¹ Γ εστηκεν ρ66 02 04 029 032 | στηκει 03 | ειστηκει ρ75 ρ120 | εστηκει 01¹ 27^Γ ο ρ66 ρ75 ρ120 04 029 032 | - 01 03 | αυτος εστιν ο 02¹ Γ ουκ ειμι εγω ρ66 ρ119^v 03 029^v 032 | ουκ ειμι ρ35^v ρ66* ρ75 ρ120^v 01 04 | εγω ουκ ειμι 02¹ Γ αξιος ρ120 01 02 03 04 029 032 | ικανος ρ66 ρ75¹ Γ αυτου τον ιμαντα του υποδηματος ρ35^v ρ75 ρ119^v ρ120^v 01 02 03 04 032 | τον τον ιμαντα του υποδηματος αυτου ρ66 | τον ιμαντα του υποδηματος αυτου ρ66* ρ66α | αυτου ιμαντα του υποδηματος 029¹ 28^Γ εν βηθανια εγενετο ρ75 02 03 04 032 | εγενετο εν βηθανια ρ66 01¹ 32^Γ λεγων ρ66 ρ75 01 02 03 04 029^v 032 | - ρ106 01*¹ Γ καταβαινον ως περιστερην ρ75 ρ106 02 03 04 032 | καταβαινον ωσει περιστερην ρ66 | ως περιστερην καταβαινον 01¹ Γ εμεινεν ρ66 ρ75 ρ106 02 03 04 | μενον 01 032¹ 33^Γ ιδης ρ75 ρ106 01 02 03 04 | ειδης ρ66 032¹ Γ - ρ35^v ρ66 ρ75* ρ106^v ρ120^v 01 02 03 032 | και πυρι ρ75^v 04¹ 34^Γ υιος ρ66 ρ75 ρ120 02 03 04 032 | εκλεκτος ρ106 01¹ 35^Γ παλιν ρ66 01 02 03 04 032 | - ρ35^v ρ75 ρ120^v 1 36^Γ - ρ35^v ρ66 ρ75 ρ120^v 01 02 03 | ο αιρων την αμαρτιαν του κοσμου ρ66* 04 | ο αιρων τας αμαρτιας του κοσμου 032¹ 37^Γ οι δυο αυτου μαθηται ρ66 ρ75 04 032 | οι δυο μαθηται αυτου ρ120^v 01 03 | αυτου οι δυο μαθηται 02¹ 38^Γ - ρ35^v ρ75 01 02 03 032 | αυτω ρ66 04¹ 39^Γ οψεσθε ηλθαν ρ5 ρ66 ρ75 03 04 032 | ιδετε ηλθον 01 02¹ 40^Γ - ρ35^v ρ66 ρ75 ρ119^v 01 03 04 | δε 02 032¹

Ἰησοῦν. Ἐμβλέψας αὐτῷ, ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, “Σὺ εἶ Σίμων ὁ υἱὸς Ἰωάννου, σὺ κληθήσῃ Κηφᾶς”, (ὁ¹ ἐρμηνεύεται, “Πέτρος”).

⁴³Τῆ ἑπαύριον ἠθέλησεν ἐξελεθῆν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. Καὶ εὐρίσκει Φίλιππον, καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, “Ἀκολουθεῖ μοι.” ⁴⁴Ἦν δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ Βηθσαϊδά, ἐκ τῆς πόλεως Ἀνδρέου καὶ Πέτρου. ⁴⁵Εὐρίσκει Φίλιππος τὸν Ναθαναήλ, καὶ λέγει αὐτῷ, “Ὁν ἔγραψεν Μωϋσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ προφηταί, εὐρήκαμεν Ἰησοῦν ἱδὸν Ἰ τοῦ Ἰωσήφ,¹ τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ.” ⁴⁶Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ναθαναήλ, “Ἐκ Ναζαρέτ δύναται τι ἀγαθὸν εἶναι;” Λέγει αὐτῷ ὁ Φίλιππος, “Ἐρχου καὶ ἴδε.” ⁴⁷Εἶδεν ὁ¹ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναήλ ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ, “Ἴδε, ἀληθῶς Ἰσραηλίτης ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστιν.” ⁴⁸Λέγει αὐτῷ Ναθαναήλ, “Πόθεν με γινώσκεις;” Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ, “Πρὸ τοῦ σε Φίλιππον φωνῆσαι, ὄντα ὑπὸ τὴν συκῆν, εἰδόν σε.” ⁴⁹Ἀπεκρίθη Ἰ αὐτῷ Ναθαναήλ,¹ “Ραββί, σὺ εἶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ Βασιλεὺς εἶ Ἰ τοῦ Ἰσραήλ.” ⁵⁰Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ, “Ὅτι εἰπόν σοι ὅτι εἰδόν σε ὑποκάτω τῆς συκῆς, πιστεύεις; Μείζω τούτων ὄψη.” ⁵¹Καὶ λέγει αὐτῷ, “Ἀμὴν, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ὄψεσθε τὸν οὐρανὸν ἀνεωγότα, καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου.”

2 ¹Καὶ Ἰ τῆ ἡμέρα τῆ τρίτη¹ γάμος ἐγένετο ἐν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἦν ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ ἐκεῖ. ²Ἐκλήθη δὲ καὶ ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸν γάμον. ³Καὶ Ἰστερήσαντος οἴνου,¹ λέγει ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς αὐτόν, “Οἶνον οὐκ ἔχουσιν.” ⁴Καὶ λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, “Τί ἐμοὶ καὶ Ἰ σοί,¹ γύναι; Οὐπω ἦκε ἡ ὥρα μου.” ⁵Λέγει ἡ μήτηρ αὐτοῦ τοῖς διακόνοις, “Ὁ Ἰ τ¹ ἂν λέγῃ ὑμῖν ποιήσατε.” ⁶Ἦσαν δὲ ἐκεῖ λίθιναι ὕδρια ἐξ Ἰκατὰ τὸν καθαρισμόν τῶν Ἰουδαίων κείμεναι,¹ χωροῦσαι ἀνά μετρητάς δύο ἢ τρεῖς. ⁷Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “Γεμίσατε τὰς ὕδριας ὕδατος.” Καὶ ἐγένεον αὐτὰς ἕως ἄνω. ⁸Καὶ λέγει αὐτοῖς, “Ἀντλήσατε νῦν καὶ φέρετε τῷ ἀρχιτρικλίνῳ.” Οἱ δὲ ἤνεγκαν. ⁹Ὡς δὲ ἐγεύσατο ὁ ἀρχιτρικλίνος τὸ ὕδωρ οἶνον γεγεννημένον, καὶ οὐκ ἤδει πόθεν ἐστίν, οἱ δὲ διάκονοι ἤδεισαν οἱ ἠντληκότες τὸ ὕδωρ, φωνεῖ τὸν νυμφίον ὁ ἀρχιτρικλίνος ¹⁰καὶ λέγει αὐτῷ, “Πᾶς ἄνθρωπος πρῶτον τὸν καλὸν οἶνον τίθησιν, καὶ ὅταν μεθυσθῶσιν τὸν ἐλάσσω· σὺ τετάρηκας τὸν καλὸν οἶνον ἕως ἄρτι.” ¹¹Ταύτην Ἰεποίησεν ἀρχὴν¹

⁴²Ἦγαγεν αὐτον προς τον ιησουν εμβλεψας αυτω ο ιησους ειπεν συ ει σιμων ο υιος ιωαννου συ κληθηση κηφας ο β66* 01 03 | ουτος ηγαγεν αυτον προς τον ιησουν εμβλεψας αυτω ο ιησους ειπεν συ ει σιμων ο υιος ιωαννου συ κληθηση κηφας ο β66 | ηγαγεν αὐτον προς τον ιησουν εμβλεψας δε αυτω ο ιησους ειπεν συ ει σιμων ο υιος ιωαννου συ κληθηση κηφας ο β75 | ηγαγεν αὐτον προς ιησουν εμβλεψας αυτω ο ιησους ειπεν συ ει σιμων ο υιος ιωαννου συ κληθηση κηφας ο β106^v | - β120 | και ηγαγεν αὐτον προς τον ιησουν εμβλεψας αυτω ο ιησους ειπεν συ ει σιμων ο υιος ιωαννου συ κληθηση κηφας ος 02 | και ηγαγεν αὐτον προς τον ιησουν και εμβλεψας αυτω ο ιησους ειπεν συ ει σιμων ο υιος ιωαννου συ κληθηση κηφας ο 032 | ηγαγεν αὐτον προς ιησουν εμβλεψας αυτω ο ιησους ειπεν αυτω συ ει σιμων ο υιος συ κληθηση κηφας β119^v ⁴⁴δε ο β66 β75 02 03 | - 01 | δε 032¹ ⁴⁵γιον β66 β75 β106 01 03 | τον υιον 02 | τον 032¹ Ἰ του ιωσηφ β66 β75 β106 01 03 | ιωσηφ 02 | τω ιωσηφ 032¹ ⁴⁷ο β66 β75 01 02 | - 03 | δε ο 032¹ ⁴⁹αὐτω ναθαναηλ β66 β75 03 032 | ναθαναηλ και λεγει αυτω 02 | ναθαναηλ και ειπεν 01¹ Ἰ βασιλευς ει β75 02 032 | ει ο βασιλευς β66 01 | βασιλευ ει 03¹ ⁴τη ημερα τη τριτη β66 β75 01 02 032 | τη τριτη β134^v | τη τριτη ημερα 03 62325¹ ³Ἰστερησαντος οινου β66 β75 01a 02 03 032 | υστερησαντος οινου ελασθη ο οινος του γαμου ειτα 01 | οινον ουκ ειχον οτι συνετελεσθη ο οινος του γαμου ειτα 01*¹ ⁴σοι β66 β75 01 02 03 | συ β75a 032¹ ⁵τι β66 β75 02 032 | τι ο 01 | ο 03¹ ⁶κατα τον καθαρισμον των ιουδαιων κειμεναι β66 03 032 | κειμεναι κατα τον καθαρισμον των ιουδαιων 02 | κατα τον καθαρισμον των ιδαιων κειμεναι β75 | κατα τον καθαρισμον των ιουδαιων 01¹ ¹¹Ἰεποιησεν αρχην β66 β75 02 03 | εποιησεν την αρχην 01 032 | αρχην εποιησεν β66*¹

τῶν σημείων ὁ Ὁ Ἰησοῦς ἐν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἐφανερώσεν τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐπίστευσαν ἴεις αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.¹

¹²Μετὰ τοῦτο κατέβη εἰς Καφαρναοῦμ, αὐτὸς ἴ και ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ,¹ καὶ ἐκεῖ ἴ ζμειναν ἴ οὐ πολλὰς ἡμέρας.

¹³Καὶ ἐγγὺς ἦν τὸ Πάσχα τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ Ὁ Ἰησοῦς.
¹⁴Καὶ εὔρεν ἐν τῷ ἱερῷ τοὺς πωλοῦντας ἴ βόας καὶ πρόβατα¹ καὶ περιστεράς, καὶ τοὺς κερματιστὰς καθημένους. ¹⁵Καὶ ποιήσας ἴ φραγέλλιον ἐκ σχοινίων, πάντας ἐξέβαλεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ, ἴ τὰ τε¹ πρόβατα καὶ τοὺς βόας, καὶ τῶν κολλυβιστῶν ἐξέχεεν ἴ τὰ κέρματα,¹ καὶ τὰς τραπέζας ἴ ἀνέτρεψεν.¹ ¹⁶Καὶ τοῖς τὰς περιστεράς πωλοῦσιν εἶπεν, “Ἄρατε ταῦτα ἐντεῦθεν, μὴ ποιεῖτε τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου οἶκον ἐμπορίου.”
¹⁷Ἐμνήσθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι γεγραμμένον ἐστίν, ἴ “Ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου καταφάγεται με.” ¹⁸Ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπαν αὐτῷ, “Τί σημεῖον δεικνύεις ἡμῖν, ὅτι ταῦτα ποιεῖς;” ¹⁹Ἀπεκρίθη Ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς, “Λύσατε τὸν ναὸν τοῦτον, καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερω αὐτόν.” ²⁰Εἶπαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι, “Τεσσεράκοντα καὶ ἕξ ἔτεσιν οἰκοδομήθη ὁ ναὸς οὗτος, καὶ ἴ σὺ ἐν¹ τρισὶν ἡμέραις ἐγερεῖς αὐτόν;” ²¹Ἐκεῖνος δὲ ἔλεγεν περὶ τοῦ ναοῦ τοῦ σώματος αὐτοῦ. ²²Ὅτε οὖν ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν, ἐμνήσθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι τοῦτο ἔλεγεν, καὶ ἐπίστευσαν τῇ Γραφῇ καὶ τῷ λόγῳ ὃν εἶπεν ὁ Ὁ Ἰησοῦς.

²³Ὡς δὲ ἦν ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐν τῷ Πάσχα ἐν τῇ ἑορτῇ, πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, θεωροῦντες αὐτοῦ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει. ²⁴Αὐτὸς δὲ Ὁ Ἰησοῦς οὐκ ἐπίστευεν ἴ εαυτὸν¹ αὐτοῖς, διὰ τὸ αὐτὸν γινώσκειν πάντας. ²⁵Καὶ ὅτι οὐ χρεῖαν εἶχεν ἴ να τις μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ ἀνθρώπου, αὐτὸς γὰρ ἐγίνωσκεν τί ἦν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ.

3 ¹Ἦν δὲ ἄνθρωπος ἐκ τῶν Φαρισαίων, Νικόδημος ὄνομα αὐτῷ, ἄρχων τῶν Ἰουδαίων. ²οὗτος ἦλθεν πρὸς αὐτὸν νυκτὸς, καὶ εἶπεν αὐτῷ, “Ραββί, οἶδαμεν ὅτι ἀπὸ ὁ Θεοῦ ἐλήλυθας διδάσκαλος· οὐδεὶς γὰρ δύναται ταῦτα τὰ σημεῖα ποιεῖν, ἃ σὺ ποιεῖς, ἐὰν μὴ ἦ ὁ Θεὸς μετ’ αὐτοῦ.” ³Ἀπεκρίθη Ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ, “Ἀμὴν, ἀμὴν, λέγω σοι, ἐὰν μὴ τις γεννηθῇ ἄνωθεν, οὐ δύναται ἰδεῖν τὴν Βασιλείαν τοῦ ὁ Θεοῦ.” ⁴Λέγει πρὸς αὐτὸν Νικόδημος, “Πῶς δύναται ἴ ἄνθρωπος γεννηθῆναι, γέρον ὢν;” ¹Μὴ δύναται εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μητρὸς αὐτοῦ δεύτερον εἰσελθεῖν καὶ γεννηθῆναι;” ⁵Ἀπεκρίθη Ὁ Ἰησοῦς, “Ἀμὴν, ἀμὴν, λέγω σοι, ἐὰν μὴ τις ἴ γεννηθῇ ἐξ ὕδατος καὶ ὁ Πνεύματος,¹ οὐ δύναται εἰσελθεῖν εἰς τὴν Βασιλείαν τοῦ ὁ Θεοῦ. ⁶Τὸ γεγεννημένον ἐκ τῆς σαρκὸς, σὰρξ ἐστίν, καὶ τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ ὁ Πνεύματος, πνεῦμά ἐστιν. ⁷Μὴ θαυμάσης ὅτι εἶπόν σοι, ἴ Δεῖ¹ ὑμᾶς γεννηθῆναι ἄνωθεν.” ⁸Τὸ πνεῦμα ὅπου θέλει, πνεῖ, καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούεις, ἀλλ’ οὐκ οἶδας πόθεν ἔρχεται, καὶ ποῦ ὑπάγει·

ἴεις αὐτον οἱ μαθηται αὐτου 366 375 02 03 032 0162 | εις σαυτον οἱ μαθηται αὐτου 366* | οἱ μαθηται αὐτου εις αὐτον 01¹ ¹²Γ και η μητηρ αὐτου και οἱ ἀδελφοι και οἱ μαθηται αὐτου 366* 375 03 0162 | και η μητηρ αὐτου και οἱ ἀδελφοι αὐτου και οἱ μαθηται αὐτου 366 02 | και η μητηρ αὐτου και οἱ ἀδελφοι αὐτου 01 | και οἱ μαθηται αὐτου και η μητηρ και οἱ ἀδελφοι αὐτου 032¹ ἴ ζμειναν 366 375 01 03 032 0162 | ζμεινεν 366* 366a 02¹ ¹⁴Γ βοας και προβατα 366 02 03 032 0162 | τας βοας και προβατα 375 | και τα προβατα και βοας 01¹ ¹⁵Γ - 01 02 03 | ως 366 375 032 0162¹ ἴ τὰ τε 366 375 02 03 032 0162 | και τα 366* | τα 01* | τα και 01¹ ἴ τὰ κερματα 366 375 03 032 0162 | το κερμα 366* 01 02¹ ἴ ανετρεψεν 366 03 032 0162 | ανεστρεψεν 375 02 | κατεστρεψεν 01¹ ¹⁷Γ - 01 02 03 0162 | οτι 366 375 032¹ ²⁰Γ συ εν 366 375a 02 03 032 0162 | εν 366* | σοι εν 375 | συ 01¹ ²⁴Γ εαυτον 366 02 032 | αὐτον 01 02* 03 | - 375¹ ⁴¹ ανθρωπος γεννηθηναι γερων ων 375 02 03 032 | γεννηθηναι ανθρωπος γερων ων 366 | ανθρωπος γερων ων γεννηθηναι 01 | ανθρωπος γεννηθηναι γερων ων 02*¹ ⁵¹ Γ γεννηθη εξ υδατος και πνευματος 366 375 03 032 | εξ υδατος και πνευματος γεννηθη 01 | γεννηθη εξ υδατος και πνευματος 02¹ ⁷¹ Γ δεῖ 366 375 02 03 | δι 01 032¹

οὕτως ἐστὶν πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ Ὑπεύματος.”⁹ Ἀπεκρίθη Νικόδημος καὶ εἶπεν αὐτῷ, “Πῶς δύναται ταῦτα γενέσθαι;”¹⁰ Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ, “Σὺ εἶ ὁ διδάσκαλος τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ταῦτα οὐ γινώσκεις;”¹¹ Ἀμὴν, ἀμὴν, λέγω σοι ὅτι ὁ οἶδαμεν λαλοῦμεν, καὶ ὁ ἐωράκαμεν μαρτυροῦμεν, καὶ τὴν μαρτυρίαν ἡμῶν οὐ λαμβάνετε.¹² Εἰ τὰ ἐπίγεια εἶπον ὑμῖν, καὶ οὐ πιστεύετε, πῶς ἐὰν εἶπω ὑμῖν τὰ ἐπουράνια, Ἔπιστεύσετε;”¹³ Καὶ οὐδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανὸν, εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς – ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου. Ἦ¹⁴ Καθὼς Μωϋσῆς ὑψώσεν τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτως ἔψωθηναὶ δεῖ¹ τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου,¹⁵ ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων ἐν αὐτῷ ἔχη ζωὴν αἰώνιον.

¹⁶ Οὕτως γὰρ ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν Υἱὸν Ἦ¹ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ’ ἔχη ζωὴν αἰώνιον.¹⁷ Οὐ γὰρ ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν Υἱὸν εἰς τὸν κόσμον, Ἔ¹ ἵνα κρίνη τὸν κόσμον, ἀλλ’ Ἦ¹ ἵνα σωθῆ ὁ κόσμος δι’ αὐτοῦ.¹⁸ Ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν οὐ κρίνεται. Ὁ Ἦ¹ μὴ πιστεύων, ἤδη κέκριται, ὅτι μὴ πεπίστευκεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μονογενοῦς Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.¹⁹ Αὕτη δέ ἐστὶν ἡ κρίσις, ὅτι τὸ φῶς ἐλήλυθεν εἰς τὸν κόσμον, καὶ ἠγάπησαν οἱ ἄνθρωποι μᾶλλον τὸ σκότος ἢ τὸ φῶς, ἦν γὰρ αὐτῶν πονηρὰ τὰ ἔργα.²⁰ Πᾶς γὰρ ὁ φαῦλα πράσων, μισεῖ τὸ φῶς, καὶ οὐκ ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα μὴ ἐλεγχθῆ τὰ ἔργα αὐτοῦ.²¹ Ὁ δὲ ποιῶν τὴν ἀλήθειαν, ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα φανερωθῆ αὐτοῦ τὰ ἔργα, Ἦ¹ ὅτι ἐν Θεῷ ἐστὶν εἰργασμένα.”

²² Μετὰ ταῦτα ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὴν Ἰουδαίαν γῆν, καὶ ἐκεῖ διέτριβεν μετ’ αὐτῶν καὶ ἐβάπτιζεν.²³ Ἦν δὲ καὶ ὁ Ἰωάννης βαπτίζων ἐν Αἰνῶν ἐγγὺς τοῦ Σαλείμ, ὅτι ὕδατα πολλὰ ἦν ἐκεῖ, καὶ παρεγίνοντο καὶ ἐβαπτίζοντο.²⁴ Οὕτω γὰρ ἦν βεβλημένος εἰς τὴν φυλακὴν ὁ Ἰωάννης.

²⁵ Ἐγένετο οὖν ζήτησις ἐκ τῶν μαθητῶν Ἰωάννου μετὰ Ἦ¹ Ἰουδαίου¹ περὶ καθαρισμοῦ.²⁶ Καὶ Ἦ¹ ἦλθαν¹ πρὸς τὸν Ἰωάννην καὶ εἶπαν αὐτῷ, “Ῥαββί, ὃς ἦν μετὰ σοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὃ σὺ μεμαρτύρηκας, ἴδε, οὗτος βαπτίζει καὶ πάντες ἔρχονται πρὸς αὐτόν.”²⁷ Ἀπεκρίθη Ἰωάννης καὶ εἶπεν, “Οὐ δύναται ἄνθρωπος Ἔ¹ λαμβάνειν, Ἦ¹ οὐδὲ ἐν¹ ἐὰν μὴ ἦ δεδομένος αὐτῷ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ.²⁸ Αὐτοὶ ὑμεῖς Ἦ¹ μοι¹ μαρτυρεῖτε ὅτι εἶπον, Ἦ¹ Ὁὐκ εἰμὶ Ἦ¹ ἐγὼ Ἦ¹ ὁ Ἦ¹ Χριστός, ἀλλ’, ὅτι Ἦ¹ ἀπεσταλμένος εἰμὶ ἔμπροσθεν ἐκείνου.”²⁹ Ὁ ἔχων τὴν νύμφην, νυμφίος ἐστὶν ὁ δὲ φίλος τοῦ νυμφίου, ὁ ἐστηκὼς καὶ ἀκούων αὐτοῦ, χαρᾷ χαίρει διὰ τὴν φωνὴν τοῦ νυμφίου. Αὕτη οὖν ἡ χαρὰ ἢ ἐμὴ πεπλήρωται.³⁰ Ἐκείνον δεῖ αὐξάνειν, ἐμὲ δὲ ἐλαττοῦσθαι.

³¹ Ὁ ἄνωθεν ἐρχόμενος, ἐπάνω πάντων ἐστὶν. Ὁ Ἦ¹ ὢν ἐκ τῆς γῆς, ἐκ τῆς γῆς Ἦ¹ ἐστὶν, καὶ ἐκ τῆς γῆς λαλεῖ.¹ Ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐρχόμενος, Ἦ¹ ἐπάνω πάντων ἐστὶν.¹ Ἦ³² Ὁ ἐώρακεν καὶ Ἦ¹ κούσεν, Ἦ¹ τοῦτο¹ μαρτυρεῖ, καὶ τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ, οὐδεὶς λαμβάνει.³³ Ὁ λαβὼν αὐτοῦ τὴν μαρτυρίαν, Ἦ¹ ἐσφράγισεν ὅτι ὁ Θεὸς ἀληθὴς ἐστὶν.³⁴ Ὁν γὰρ

¹²Γ πιστευετε 366 01 02 03 | πιστευετε 375 029 | πιστευσητε 032¹ 13Γ - 366 375 01 03 029 032 | ο ων εν τω ουρανω 02 | ο εν τω ουρανω 02*¹ 14Γ υψωθηναὶ δεῖ 366 375 03 029 | υψωθηναὶ δι 01 | δεῖ υψωθηναὶ 02 032¹ 16Γ - 366 375 01 03 032 | αυτου 02 029¹ 17Γ ινα κρινη τον κοσμον αλλ 375 01 02 03 029 032 | αλλ 366* | αλλ ινα κρινη τον κοσμον 366¹ 18Γ δε 366 375 02 | - 01 03 032¹ 21Γ ο δε ποιων την αληθειαν ερχεται προς το φως ινα φανερωθη αυτου τα εργα 366 375 02 03 032 | ο ποιων την αληθειαν ερχεται προς το φως ινα φανερωθη αυτου τα εργα 366* | - 01¹ 25Γ ιουδαιου 375 02 03 032 | ιουδαιαν 366 01¹ 26Γ ηλθαν 375 03 032 | ηλθον 366 01 02 | ην 366*¹ 27Γ λαμβανειν 366 02 03 05 032 | λαμβανει 375 | λαβειν 01¹ Γ ουδε εν 366 375 03 | ουδεν 01 02 05 032¹ 28Γ μοι 366 02 03 05 032 | - 375 01¹ Γ - 01 02 03 05 032 | οτι 366 375¹ Γ εγω 366 375 01 02 03 | - 05 032¹ 31Γ - 366 375 02 03 032 | δε 01 05¹ Γ εστιν και εκ της γης λαλει 366^γ 375 01 02 03 05 | εστιν 366* | λαλει 032¹ Γ επανω παντων εστιν 366 02 03 032 | - 375 01 05¹ 32Γ τουτο 366 375 02 03 032 | - 01 05¹ 33Γ - 366* 375 01 02 03 04 05 032 | ουτος 366α | τουτο 366¹

ἀπέστειλεν ὁ ὁ Θεός, τὰ ρήματα τοῦ ὁ Θεοῦ λαλεῖ, οὐ γὰρ ἐκ ἁμέτρον¹ δίδωσιν ἁ τὸ ὁ Πνεῦμα.¹ ³⁵Ὁ Πατήρ ἀγαπᾷ τὸν Υἱόν, καὶ πάντα δέδωκεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. ³⁶Ὁ πιστευῶν εἰς τὸν Υἱόν, ἔχει ζωὴν αἰώνιον· ὁ δὲ ἀπειθῶν τῷ Υἱῷ, οὐκ ὄψεται ζωὴν, ἀλλ' ἡ ὀργὴ τοῦ ὁ Θεοῦ μένει ἐπ' αὐτόν.”

4 ¹Ὡς οὖν ἔγνω ὁ ἁ Κύριος¹ ὅτι ἤκουσαν οἱ Φαρισαῖοι ὅτι ὁ Ἰησοῦς πλείονας μαθητὰς ποιεῖ καὶ βαπτίζει ἁ ἡ Ἰωάννης² (καίτιοιγε ὁ Ἰησοῦς αὐτὸς οὐκ ἐβάπτιζεν, ἀλλ' οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ), ³ἀφῆκεν τὴν Ἰουδαίαν καὶ ἀπῆλθεν ἁ πάλιν¹ εἰς τὴν Γαλιλαίαν. ⁴Ἔδει δὲ αὐτὸν διέρχεσθαι διὰ τῆς Σαμαρείας. ⁵Ἔρχεται οὖν εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας¹ λεγομένην Συχάρ, πλησίον τοῦ χωρίου ἁ ὁ¹ ἔδωκεν Ἰακώβ τῷ Ἰωσήφ, τῷ υἱῷ αὐτοῦ· ⁶ἦν δὲ ἐκεῖ πηγὴ τοῦ Ἰακώβ. Ὁ οὖν Ἰησοῦς κεκοπιακῶς ἐκ τῆς ὁδοιπορίας, ἐκαθέζετο οὕτως ἐπὶ τῇ πηγῇ. Ὥρα ἦν ὡς ἔκτη.

⁷Ἔρχεται γυνὴ ἐκ τῆς Σαμαρείας ἀντλήσαι ὕδωρ. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, “Δός μοι πεῖν”. ⁸οἱ γὰρ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπεληλύθεισαν εἰς τὴν πόλιν, ἵνα τροφὰς ἀγοράσωσιν. ⁹Λέγει οὖν αὐτῷ ἡ γυνὴ ἡ Σαμαρεῖτις, “Πῶς σὺ Ἰουδαῖος ὢν, παρ' ἐμοῦ πεῖν αἰτεῖς ἁ γυναικὸς Σαμαρεῖτιδος οὔσης;” ¹Ἰού γὰρ συγχρῶνται Ἰουδαῖοι Σαμαρεῖταις.¹ ¹⁰Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ, “Εἰ ἤδεις τὴν δωρεὰν τοῦ ὁ Θεοῦ, καὶ τίς ἐστὶν ὁ λέγων σοι, ‘Δός μοι πεῖν’, σὺ ἂν ἤησθας αὐτόν, καὶ ἔδωκεν ἂν σοι ὕδωρ ζῶν.” ¹¹Λέγει αὐτῷ ἡ γυνή,¹ “Κύριε, ἁ οὔτε ἀντλημα ἔχεις καὶ τὸ φρέαρ ἐστὶν βαθύ·¹ ἁ πόθεν οὖν ἔχεις¹ ἁ τὸ¹ ὕδωρ τὸ ζῶν; ¹²Μὴ σὺ μείζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἰακώβ, ὃς ἔδωκεν¹ ἡμῖν τὸ φρέαρ, καὶ αὐτὸς ἐξ αὐτοῦ ἔπιεν, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ τὰ θρέμματα αὐτοῦ;” ¹³Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ, “Πᾶς ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου, διψήσει πάλιν·¹ ¹⁴ὃς δ' ἁν πῖνῃ¹ ἐκ τοῦ ὕδατος οὗ ἐγὼ δώσω αὐτῷ, ἁ οὐ μὴ διψήσει, εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ τὸ ὕδωρ ὃ δώσω αὐτῷ¹ γενήσεται ἐν αὐτῷ πηγὴ ὕδατος, ἀλλομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον.” ¹⁵Λέγει πρὸς αὐτόν ἡ γυνή, “Κύριε, δός μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ, ἵνα μὴ ἁ διψῶ,¹ μὴδὲ ἁ διέρχομαι¹ ἐνθάδε ἀντλεῖν.”

¹⁶Λέγει αὐτῇ, ἁ ἁ “Ὑπαγε, φώνησον τὸν ἄνδρα σου καὶ ἐλθὲ ἐνθάδε.” ¹⁷Ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ ἁ καὶ εἶπεν αὐτῷ,¹ “Οὐκ ἔχω ἄνδρα.” Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, “Καλῶς εἶπας, ὅτι ἁ ἁ ἄνδρα οὐκ ἔχω.”¹ ¹⁸πέντε γὰρ ἄνδρας ἔσχες, καὶ νῦν ὃν ἔχεις, οὐκ ἔστιν σου ἀνὴρ· τοῦτο ἀληθὲς εἶρηκας.” ¹⁹Λέγει αὐτῷ ἡ γυνή, “Κύριε, θεωρῶ ὅτι προφήτης εἶ σὺ.” ²⁰Οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τῷ ὄρει τούτῳ προσεκύνησαν, καὶ ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐν

³⁴ἁμέτρον 366 375 01 02 03 04 05 032 | μεροῦς 366* 61645¹ | ἁ τὸ πνεῦμα 366 375 01 03 04 032 61645 | ὁ θεός το πνευμα 02 05 | - 03*¹ ¹κυριος 366 375 02 03 04 032 | ἱησους 366* 01 05¹ ἁ ἡ 366 375 01 03 04 05 | - 02 03* 032¹ ³ἁπάλιν 366 375 01 03 04 05 032 | - 02 03*¹ ⁵ἁερχεται ουν εἰς πολιν τῆς σαμαρείας 366 375a 01 02 03 04 05 032 | ερχεται 375 | - 01*¹ ὁ 375 01 02 03 | ου 366 04 05 032¹ ⁹ἁγυναικος σαμαρειτιδος ουσης 366 01 02 03 04 032 | γυναικος ουσης σαμαρειτιδος 375 | γυναικος σαμαρειτιδος 05¹ ἁου γαρ συγχρῶνται ἱουδαῖοι σαμαρειταις 366 375 01 02 04 032 | - 01* 05 | ου γαρ συγχρῶνται ἱουδαῖοις σαμαρειταις 03¹ ¹¹ἁἡ γυνὴ 366 02 04 05 032 | - 375 03 | ἐκεινη 01¹ ἁουτε ἀντλημα εχεις καὶ τὸ φρεαρ ἐστὶν βαθυ 366 375 01 02 03 04 | οὔδε ἀντλημα εχεις καὶ τὸ φρεαρ ἐστὶν βαθυ 05 | τὸ φρεαρ ἐστὶν βαθυ καὶ οὔτε ἀντλημα 032¹ ἁποθεν ουν εχεις 366 375 02 03 04 | ποθεν εχεις 01 05 | εχεις καὶ ποθεν 032¹ ἁτὸ 366 375 01 02 03 04 | - 05 | ἐστὶν τὸ 032¹ ¹²ἁεδωκεν 01 02 03 05 032 | δεδωκεν 366 375 04¹ ¹⁴ἁαν πῖνῃ 366 375 02 03 04 62341 | πινων 01 05 | ἁν δε πῖνῃ 032¹ ἁου μὴ διψήσει εἰς τον αιωνα ἀλλα τὸ ὑδωρ ὁ δωσω αὐτω 02 03 | ου μὴ διψηση εἰς τον αιωνα ἀλλα τὸ ὑδωρ ὁ δωσω αὐτω 366 | ου μὴ διψηση εἰς τον αιωνα ἀλλο τὸ ὑδωρ ὁ δωσω αὐτω 375 | ου μὴ διψηση εἰς τον αιωνα ἀλλα τὸ ὑδωρ ὁ εγω δωσω 01 | - 04 | ου διψηση εἰς τον αιωνα ἀλλα τὸ ὑδωρ ὁ εγω δωσω αὐτω 05 | ου μὴ διψηση εἰς τον αιωνα ἀλλα τὸ ὑδωρ ὁ εγω δωσω αὐτω 032¹ ¹⁵ἁδιψω 366 375 01 02 03 04 032 | διψησω 366* 05¹ ἁδιερχομαι 375 03 | διερχομαι 366 01 | ερχομαι 02 04 05 032¹ ¹⁶- 366 375 03 04 | ἱησους 01 02 | ὁ ἱησους 05 032 | ἱησους καλεῖ 01*¹ ¹⁷ἁκαὶ εἶπεν αὐτω 366 03 04 | καὶ εἶπεν 02 05 032 | καὶ λεγει αὐτω 375 | - 01¹ ἁεχω 366 375 02 03 04 032 | εχεις 01 05¹

Ἱεροσολύμοις ἐστὶν ὁ τόπος ὅπου προσκυνεῖν δεῖ.”²¹ Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Ἦπίστευέ μοι, γύναι,¹ ὅτι ἔρχεται ὥρα, ὅτε οὔτε ἐν τῷ ὄρει τούτῳ,¹ οὔτε ἐν Ἱεροσολύμοις, προσκυνήσετε τῷ Πατρί.²² Ὑμεῖς προσκυνεῖτε ὃ οὐκ οἶδατε, ἡμεῖς προσκυνοῦμεν ὃ οἶδαμεν, ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐστίν.²³ Ἀλλὰ ἔρχεται ὥρα καὶ νῦν ἐστίν, ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ προσκυνήσουσιν τῷ Πατρί ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ, καὶ γὰρ ὁ Πατὴρ τοιοῦτους ζητεῖ, τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν.²⁴ Πνεῦμα ὁ Θεός, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας ἑαυτόν¹ ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν.”²⁵ Λέγει αὐτῷ ἡ γυνή, “Οἶδα ὅτι Μεσσίας ἔρχεται, ὁ λεγόμενος “Χριστός”. ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος, ἄναγγελεῖ ἡμῖν ἅπαντα.”²⁶ Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, “Ἐγὼ εἰμι, ὁ λαλῶν σοι.”

²⁷Καὶ ἑπὶ τούτῳ ἦλθον¹ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἐθαύμαζον ὅτι μετὰ γυναικὸς ἐλάλει· οὐδεὶς μὲντοι εἶπεν, Ἦ τί ζητεῖς;” Ἦ, “Τί λαλεῖς μετ’ αὐτῆς;”²⁸ Ἀφῆκεν οὖν τὴν ὑδρίαν αὐτῆς ἡ γυνή, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ λέγει τοῖς ἀνθρώποις,²⁹ “Δεῦτε, ἴδετε ἄνθρωπον ὃς εἶπέν μοι πάντα ἃ ὄσα¹ ἐποίησα· μήτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός;”³⁰ Ἐξῆλθον¹ ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν.

³¹Ἐν τῷ μεταξύ ἠρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ λέγοντες, “Ῥαββί, φάγε.”³² Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, “Ἐγὼ βρῶσιν ἔχω φαγεῖν, ἢν ὑμεῖς οὐκ οἶδατε.”³³ Ἐλεγον οὖν¹ οἱ μαθηταὶ πρὸς ἀλλήλους, “Μή τις ἦνεγκεν αὐτῷ φαγεῖν;”³⁴ Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “Ἐμὸν βρῶμά ἐστιν ἵνα ἰποιήσω¹ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με, καὶ τελειώσω αὐτοῦ τὸ ἔργον.³⁵ Οὐχ ὑμεῖς λέγετε, ὅτι Ἐτι¹ τετράμηνός ἐστιν καὶ ὁ θερισμὸς ἔρχεται; Ἰδοὺ, λέγω ὑμῖν, ἐπάρατε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν καὶ θεάσασθε τὰς χώρας, ὅτι λευκαὶ εἰσιν πρὸς θερισμόν ἤδη.³⁶ Ὁ θερίζων μισθὸν, λαμβάνει καὶ συνάγει καρπὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἵνα ὁ σπεύρων ὁμοῦ χαίρῃ καὶ ὁ θερίζων.¹ ³⁷Ἐν γὰρ τούτῳ ὁ λόγος ἐστὶν ὁ ἀληθινός· ὅτι Ἄλλος ἐστὶν ὁ σπεύρων, καὶ ἄλλος ὁ θερίζων.¹ ³⁸Ἐγὼ ἄπεστείλα¹ ὑμᾶς θερίζειν ὁ¹ οὐχ ὑμεῖς κεκοπιάκατε· ἄλλοι κεκοπιάκασιν, καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν κόπον αὐτῶν εἰσεληλύθατε.”

³⁹Ἐκ δὲ τῆς πόλεως ἐκείνης, πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν τῶν Σαμαρειτῶν, διὰ τὸν λόγον τῆς γυναικὸς μαρτυρούσης, ὅτι “Ἐἶπέν μοι πάντα ἃ ἔποίησα.”⁴⁰ Ὡς οὖν¹ ἦλθον πρὸς αὐτόν οἱ Σαμαρεῖται, ἠρώτων αὐτόν μεῖναι παρ’ αὐτοῖς, καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας.⁴¹ Καὶ πολλῶ πλείους ἐπίστευσαν, διὰ τὸν λόγον αὐτοῦ,⁴² Ἦ τῆ τε γυναικὶ ἔλεγον,¹ ὅτι¹ “Οὐκέτι διὰ τὴν ἰσην λαλιάν¹ πιστεύομεν· αὐτοὶ γὰρ ἀκηκόαμεν καὶ οἶδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς¹ ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου.” Ἦ

²¹Ἦ πιστεψε μοι γυναι 366 375 01 03 04 032 | γυναι πιστευσον μοι 02 | γυναι πιστεψε μοι 05¹ Ἦ τω ορει τουτω 366 375 01 02 03 04 032 | τω κοσμω τουτω 366* | τουτω τω ορει 05¹ ²⁴αυτον 366 375 02 03 04 032 | - 01 05¹ ²⁵αναγγελεῖ 366 375 02 03 04 | αναγγελλει 01 05 032¹ ²⁷επι 366 375 02 03 04 032 | εν 01 05¹ Ἦ λθον 366 375 02 04 05 032 | ηλθαν 03 | επηλθαν 01¹ Ἦ - 366 375 02 03 04 032 | αυτω 01 05¹ ²⁹οσα 366 375 02 05 032 | α 01 03 04¹ ³⁰εξηλθον 375 02 03 | εξηλθον ουν 366 01 032 | και εξηλθον 04 05¹ ³³ελεγον ουν 366 375 02 03 04 032 | λεγουσιν 01 | ελεγον δε 05¹ ³⁴ποιησω 366 375 03 04 05 032 | ποιω 01 02¹ ³⁵ετι 366 01 02 03 04 032 | - 375 05¹ ³⁶ομου χαρη και ο θεριζων 375a 01 02 03 04 032 | ομου χαρη και θεριζων 366 | ομου χαρων και ο θεριζων 375 | και ο θεριζων ομου χαρη 05¹ ³⁷εν γαρ τουτω ο λογος εστιν ο αληθινος οτι αλλος εστιν ο σπειρων και αλλος ο θεριζων 366 01 02 | εν γαρ τουτω ο λογος εστιν αληθινος οτι αλλος εστιν ο σπειρων και αλλος ο θεριζων 03 04 032 | - 375 | εν γαρ τουτω εστιν ο λογος ο αληθινος οτι αλλος εστιν ο σπειρων και αλλος ο θεριζων 05¹ ³⁸απεστειλα 366 375 02 03 04 032 | απεσταλκα 01 05¹ Ἦ ο 366 375 01 02 03 04 | - 05 032¹ ³⁹α 375 01 03 04 | οσα 366 02 05 032¹ ⁴⁰ουν 366 375 01 02 04 05 032 | ουν συνηλθον 03 | συνηλθον ουν 03*¹ ⁴²τη τε γυναικι ελεγον 375a 02 03 04 032 | τη δε γυναικι ελεγον 366 05 | τη τε γυναικι ειπαν ελεγον 375 | και ελεγον τη γυναικι 01¹ Ἦ οτι 366 375 01 02 04 05 | - 03 032¹ Ἦ σην λαλιαν 366 02 04 032 | λαλιαν σου 375 03 | σην μαρτυριαν 01 05¹ Ἦ ουτος εστιν αληθως 366 375 02 03 04 05 | αυτος εστιν αληθως 366* | αληθως ουτος εστιν 01 | ουτος εστιν 032¹ Ἦ - 366 375 01 03 04 032 | ο χριστος 02 05¹

⁴³Μετὰ δὲ τὰς δύο ἡμέρας, ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. ⁴⁴Αὐτὸς γὰρ ὁ Ἰησοῦς ἐμαρτύρησεν ὅτι προφήτης ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι, τιμὴν οὐκ ἔχει. ⁴⁵Ἦν οὖν ἦλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἔδεδξαντο αὐτὸν οἱ Γαλιλαῖοι, πάντα ἑωρακότες ὅσα ἐποίησεν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν τῇ ἑορτῇ, καὶ αὐτοὶ γὰρ ἦλθον εἰς τὴν ἑορτήν.

⁴⁶Ἦλθεν οὖν πάλιν εἰς τὴν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας, ὅπου ἐποίησεν τὸ ὕδωρ οἶνον. Καὶ ἦν τις βασιλικὸς, οὗ ὁ υἱὸς ἦσθένει ἐν Καφαρναούμ. ⁴⁷Οὗτος ἀκούσας ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἦκει ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἀπήλθεν πρὸς αὐτὸν, καὶ ἠρώτα ἵνα καταβῆ, καὶ ἰάσῃται αὐτοῦ τὸν υἱόν, ἥμελλεν γὰρ ἀποθνήσκειν. ⁴⁸Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτόν, “Ἐὰν μὴ σημεῖα καὶ τέρατα ἴδῃτε, οὐ μὴ πιστεύσητε.” ⁴⁹Λέγει πρὸς αὐτόν ὁ βασιλικὸς, “Κύριε, κατάβηθι πρὶν ἀποθανεῖν τὸ παιδίον μου.” ⁵⁰Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, “Πορευέου, ὁ υἱὸς σου ζῆ.” Ἐπίστευσεν ὁ ἄνθρωπος τῷ λόγῳ ὃν εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐπορεύετο. ⁵¹Ἦδη δὲ αὐτοῦ καταβαίνοντος, οἱ δούλοι αὐτοῦ ὑπήντησαν αὐτῷ καὶ ἀπήγγειλαν λέγοντες ὅτι ὁ παῖς αὐτοῦ ζῆ. ⁵²Ἐπύθετο οὖν τὴν ὥραν παρ’ αὐτῶν ἐν ἧ κομψότερον ἔσχεν. Εἶπον οὖν αὐτῷ ὅτι “Ἐχθὲς ὥραν ἐβδόμην, ἀφῆκεν αὐτὸν ὁ πυρετός.” ⁵³Ἐγνώ οὖν ὁ πατήρ ὅτι ἐκείνη τῇ ὥρᾳ ἐν ἧ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, “Ὁ υἱὸς σου ζῆ”, καὶ ἐπίστευσεν αὐτὸς καὶ ἡ οἰκία αὐτοῦ ὅλη. ⁵⁴Τοῦτο δὲ πάλιν δευτέρον σημεῖον ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, ἐλθὼν ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

5 ¹Μετὰ ταῦτα ἦν ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα. ²Ἔστιν δὲ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐπὶ τῇ Προβατικῇ κολυμβήθρα, ἡ ἐπιλεγομένη Ἑβραϊστὶ, Βηθσαϊδά, πέντε στοὰς ἔχουσα. ³Ἐν ταύταις κατέκειτο πλῆθος τῶν ἀσθενούντων, τυφλῶν, χωλῶν, ξηρῶν. *[Ἐκδεχομένων τὴν τοῦ ὕδατος κίνησιν.]* *[Ἄγγελος γὰρ κατὰ καιρὸν κατέβαινεν ἐν τῇ κολυμβήθρα, καὶ ἐτάρασεν τὸ ὕδωρ· ὁ οὖν πρῶτος ἐμβὰς μετὰ τὴν ταραχὴν τοῦ ὕδατος, ὑγίης ἐγένετο, ὃν δὴποτε κατείχετο νοσήματι.]* ⁵Ἦν δὲ τις ἄνθρωπος ἐκεῖ, τριάκοντα ὀκτῶ ἔτη ἔχων ἐν τῇ ἀσθενείᾳ αὐτοῦ. ⁶Τοῦτον ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς κατακείμενον, καὶ γνοὺς ὅτι πολὺν χρόνον ἔχει, λέγει αὐτῷ, “Ἐέλεις ὑγίης γενέσθαι;” ⁷Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἀσθενῶν, “Κύριε, ἄνθρωπον οὐκ ἔχω, ἵνα ὅταν ταραχθῇ τὸ ὕδωρ, βάλῃ με εἰς τὴν κολυμβήθραν· ἐν ᾧ δὲ ἔρχομαι ἐγώ, ἄλλος πρὸ ἐμοῦ καταβαίνει.” ⁸Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, “Ἐγειρε, ἄρον τὸν κράβαττόν σου, καὶ

⁴⁵Γοτε ρ66 ρ75 02 03 04 032 | ως 01 05¹ Γεδεξαντο αυτον ρ66 ρ75 02 03 04 032 | - 01 | εξεδεξαντο αυτον 05¹ Γοσα ρ66 ρ75 02 03 04 032 | α 01 05¹ ⁴⁷Γ απηλθεν ρ66 ρ75 02 03 05 032 | ηλθεν 01 04¹ Γρος αυτον ρ66 02 03 04 05 032 | - ρ75 | ουν προς αυτον 01¹ ⁴⁹Γ το παιδιον ρ66 ρ75 03 04 05 032 | τον παιδα 01 | τον υιον 02¹ ⁵⁰Γ ον ειπεν αυτω ο ιησους 02 03 04 | ω ειπεν αυτω ο ιησους ρ66 05 032 | ον ειπεν ο ιησους ρ75 | του ιησου 01¹ ⁵¹οι δουλοι αυτου υπηνητησαν αυτω ρ66 ρ75 03 04 | οι δουλοι υπηνητησαν αυτω 01 | οι δουλοι αυτου απηνητησαν αυτον 02 | υπηνητησαν οι δουλοι αυτω 05 | υπηνητησαν αυτω οι δουλοι αυτου 032¹ Γ και απηγγειλαν ρ66 02 04 032 | - ρ75 03 | και ηγγειλαν 01 05¹ Γ λεγοντες ρ66 ρ75 02 03 04 032 | - 01 05¹ Γ παις ρ66* ρ75 01 02 03 04 032 | υιος ρ66 05¹ Γ αυτου ρ66* ρ75 01 02 03 04 032 | σου ρ66 05¹ ⁵²Γ την ωραν παρ αυτων ρ66 01 02 04 05 032 | την ωραν εκεινην ρ75 03¹ Γ ειπον ουν ρ66 ρ75 03 04 032 | και ειπον 01 02 029 | ειπον ρ66* | και ειπαν 05¹ Γ αυτω ρ66 ρ75 01 02 03 04 05 029 | - ρ45 032¹ ⁵³Γ - ρ45 ρ75 01 02 03 05 032 | αυτου ρ66 04 029¹ Γ - ρ75 01 03 04 029 | εν ρ66 02 05 032¹ Γ ιησους ο ρ66 ρ75 02 03 04 | ιησους οτι ο 05 029 032 | - 01¹ ⁵⁴Γ δε ρ66 ρ75 03 04 029 032 | - 01 02 05¹ ²Γ επι τη ρ66 ρ75 03 04 029 032 | - 01 | εν τη 02 05¹ ³[- ρ66 ρ75 01 02* 03 04 029 | * 02 05 032] ⁴[- ρ45^v ρ66 ρ75 01 03 04 05 029 032 | * 02] ⁵Γ ανθρωπος εκει ρ75 02 03 04 05 029 032 | εκει ανθρωπος ρ66 | ανθρωπος 01¹ Γ τριακοντα οκτω ετη ρ66 ρ75b 03 | τριακοντα και οκτω ετη 01 02 04 05 029 | ετη τριακοντα οκτω ρ66* | τριακοντα οκτω ρ75 | τεσσερακοντα και οκτω ετη 032¹ ⁶Γ ηδη ρ66 ρ75 02 03 04 05 029 032 | - ρ66* 01¹ Γ χρονον εχει 01 02 03 04 05 029 032 | εχει χρονον ρ66 | χρονον ηδη εχει ρ75¹ ⁷Γ απεκριθη ρ66 ρ75 01 02* 03 04 029 032 | λεγει 02 05¹

περιπάτει.”⁹Καὶ εὐθὺς ἐγένετο ὑγιῆς ὁ ἄνθρωπος, ἡρεν τὸν κράβατον αὐτοῦ, καὶ περιπάτει.

⁹Ἦν δὲ Σάββατον ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. ¹⁰Ἐλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ τεθεραπευμένῳ, “Σάββατόν ἐστιν, καὶ οὐκ ἔξεστίν σοι ἄραι τὸν κράβατον ἡ σου.” ¹¹ὁ δὲ ἀπεκρίθη αὐτοῖς, “Ὁ ποιήσας με ὑγιῆ, ἐκεῖνός μοι εἶπεν, ἡ Ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει.” ¹²Ἠρώτησαν αὐτόν, “Τίς ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος ὁ εἰπὼν σοι, ἡ Ἄρον καὶ περιπάτει;” ¹³Ὁ δὲ ἰαθεὶς οὐκ ἤδει τίς ἐστὶν, ὁ γὰρ ἡ Ἰησοῦς ἔξενευσεν, ἡ ὄχλου ὄντος ἐν τῷ τόπῳ. ¹⁴Μετὰ ταῦτα εὐρίσκει αὐτόν ὁ ἡ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, “Ἰδε, ὑγιῆς γέγονας μηκέτι ἀμάρτανε, ἡνα μὴ χειρόν σοί τι γένηται.” ¹⁵Ἀπηλθεν ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἡ ἀνήγγειλεν τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι ἡ Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ ποιήσας αὐτόν ὑγιῆ. ¹⁶Καὶ διὰ τοῦτο, ἐδίωκον οἱ Ἰουδαῖοι τὸν ἡ Ἰησοῦν, ἡ ὅτι ταῦτα ἐποίει ἐν ἡ Σαββάτῳ. ¹⁷Ὁ δὲ ἡ ἀπεκρίνατο αὐτοῖς, “Ὁ Πατὴρ μου ἔως ἄρτι ἐργάζεται, καὶ γὰρ ἐργάζομαι.” ¹⁸Διὰ τοῦτο ἡ οὖν, ἡ μᾶλλον ἐζήτουν αὐτόν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι, ὅτι οὐ μόνον ἔλυε τὸ Σάββατον, ἀλλὰ καὶ Πατέρα ἡδιον ἔλεγεν τὸν ἡ Θεόν, ἡσον ἑαυτὸν ποιῶν τῷ ἡ Θεῷ.

¹⁹Ἀπεκρίνατο οὖν ὁ ἡ Ἰησοῦς καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, ἡ ἡ Ἄμην, ἡ ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, οὐ δύναται ὁ ἡ Υἱὸς ποιεῖν ἡφ ἡ εαυτοῦ ἡ οὐδὲν, ἡ ἡ ἐὰν ἡ μὴ τι βλέπῃ τὸν Πατέρα ποιῶντα ἡ γὰρ ἡ ἄν ἡ ἐκεῖνος ποιῆ, ἡ ταῦτα καὶ ὁ ἡ Υἱὸς ὁμοίως ποιεῖ. ²⁰Ὁ γὰρ Πατὴρ φιλεῖ τὸν Υἱόν, καὶ πάντα δείκνυσιν αὐτῷ ἡ αὐτὸς ποιεῖ, καὶ μείζονα τούτων ἡ δεῖξει αὐτῷ ἡ ἔργα, ἡ ἡνα ἡμεῖς ἡ θαυμάζητε. ²¹Ὡσπερ γὰρ ὁ Πατὴρ ἐγείρει τοὺς νεκροὺς καὶ ζωοποιεῖ, οὕτως καὶ ὁ ἡ Υἱὸς, οὐς θέλει ζωοποιεῖ. ²²Οὐδὲ γὰρ ὁ Πατὴρ κρίνει οὐδένα, ἀλλὰ τὴν κρίσιν ἡσσαν δέδωκεν τῷ ἡ Υἱῷ, ἡ ἡνα πάντες τιμῶσι τὸν Υἱόν, καθὼς τιμῶσι τὸν Πατέρα. Ὁ μὴ τιμῶν τὸν Υἱόν, οὐ τιμᾷ τὸν Πατέρα, τὸν πέμψαντα αὐτόν. ²⁴Ἄμην, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι ὁ τὸν λόγον μου ἀκούων, καὶ πιστεύων τῷ πέμψαντί με, ἡ ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ εἰς κρίσιν οὐκ ἡρχεται, ἀλλὰ μεταβέβηκεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν.

²⁵Ἄμην, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι ἡρχεται ὡρα καὶ νῦν ἐστὶν, ὅτε οἱ νεκροὶ ἡ ἀκούσουσιν τῆς φωνῆς τοῦ ἡ Υἱοῦ τοῦ ἡ Θεοῦ, καὶ οἱ ἀκούσαντες ἡ ἡσσουν. ²⁶Ὡσπερ

⁹καὶ εὐθεως 366 375 02 03 04 | - 01 | καὶ 05 032 | ἡ καὶ 366 375 02 03 04 032 | καὶ ηγερθη καὶ 01 | καὶ εγερθεις 05 | ¹⁰σου 366 375 01 04 05 032 | - 02 03 | ¹¹ος δε 375 02 03 | ὁ δε 366 01 04 032 | - 05 | ἡρον 366 375 02 03 04 05 032 | ἡρον 366* | ἡρον 01 | ἡ κραβατον σου 366 375 02 03 04 05 032 | κραβατον σου 375* | κραβακτον 01 | ¹²ηρωτησαν αυτον τις εστιν ο ανθρωπος ο ειπων σοι αρων και περιπατει 366 03 | ηρωτησαν ουν αυτον τις εστιν ο ανθρωπος ο ειπων σοι αρων και περιπατει 04 | ηρωτησαν ουν αυτον τις εστιν ο ανθρωπος ο ειπων σοι αρων τον κραβατον σου και περιπατει 02 | ηρωτησαν ουν τις εστιν ο ανθρωπος ο ειπων σοι αρων και περιπατει 375 | ηρωτησαν αυτον τις εστιν ο ανθρωπος ο ειπων σοι αρων και περιπατει 01 | - 02* 032 | ηρωτησαν αυτον τις εστιν ο ανθρωπος ο ειπων σοι αρων τον κραβατον σου και περιπατει 05 | ¹³εξενευσεν 366 375 02 03 04 032 | ενευσεν 01 05 | ¹⁴αυτον ο ιησους 366 375 02 04 05 032 | ο ιησους τον 01 | αυτον ιησους 03 | ¹⁵απηλθεν 366 375 01 03 04 | καὶ απηλθεν 02 | απηλθεν ουν 05 | απηλθεν δε 032 | ἡ ἀνηγγειλεν 366 375 02 03 032 | εἶπεν 01 04 | ἀπηγγειλεν 05 | ¹⁶οι ιουδαιοι τον ιησουν 366 375 01 03 04 05 032 | τον ιησουν ο ιουδαιοι και εζητουν αυτον αποκτειναι 02 61458^v | ἡεν 366 375 01 02 03 04 | - 05 | ἡεν τω 032 | ¹⁷- 375 01 03 032 | ιησους 366 02 05 | ἡ απεκρινατο 366 375 02 03 | απεκρινετο 01 | απεκριθη 05 032 | ¹⁸ουν 366 375 02 03 032 | - 01 05 | ¹⁹απεκρινατο ουν ο ιησους και ελεγεν αυτοις 366 | απεκρινατο ουν ο ιησους και ειπεν αυτοις 02 | απεκρινατο ουν και ελεγεν αυτοις 375 03 | ελεγεν ουν αυτοις ο ιησους 01 | απεκριθη ουν ο ιησους και ειπεν αυτοις 05 032 | ἡ ἀμην 366 375 02 03 05 | - 01 | ἀμὴ 032 | ἡ ποιειν ἀφ εαυτου 366 375 01 02 03 | ποιειν ἀφ αυτου 375* | ποιειν τι ἀφ εαυτου 05 | ἀφ εαυτου ποιειν 032 | ἡ ουδεν 375 01 02 03 032 | ουδε εν 366 | - 05 | ἡ εαν 366 375 02 05 032 | αν 01 03 | εα 366* | ἡ αν 375 01 03 032 | εαν 366 | - 02 05 | ἡ ποιη 366 375 01 03 032 | ποιει 02 05* | ποιηση 05 | ²⁰φ δεξει αυτω εργα 366 375 02 03 | εργα δειξει αυτω 01 | δεικνυσιν αυτω εργα 05 | δειξη αυτω εργα 032 | ἡ θαυμαζητε 366 375 02 03 05 032 | - 364 | θαυμαζετε 01 | ²⁵ακουσουσιν 375 03 | ακουσονται 02 05 | ακουσωσιν 366 01 032 |

γὰρ ὁ Πατὴρ ἔχει ζωὴν ἐν ἑαυτῷ, ἴσως καὶ τῷ Υἱῷ ἔδωκεν ζωὴν ἔχειν ἐν ἑαυτῷ.²⁷ καὶ ἔξουσίαν ἔδωκεν αὐτῷ κρίσιν¹ ποιεῖν, ὅτι Υἱὸς Ἀνθρώπου ἐστίν.²⁸ Μὴ θαυμάζετε τοῦτο, ὅτι ἔρχεται ὥρα ἐν ἧ ἅ πάντες ἴοι¹ ἐν τοῖς μνημείοις ἄκούσουσιν¹ τῆς φωνῆς αὐτοῦ,²⁹ καὶ ἔκπορεύονται,¹ οἱ τὰ ἀγαθὰ ποιήσαντες, εἰς ἀνάστασιν ζωῆς, οἱ δὲ τὰ φαῦλα πράξαντες, εἰς ἀνάστασιν κρίσεως.³⁰ Οὐ δύναμαι ἐγὼ ποιεῖν ἀπ' ἑμαυτοῦ οὐδὲν· καθὼς ἀκούω, κρίνω, καὶ ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ δίκαια ἐστίν, ὅτι οὐ ζητῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με.

³¹Ἐὰν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἑμαυτοῦ, ἡ μαρτυρία μου οὐκ ἔστιν ἀληθῆς.³² Ἄλλος ἐστίν ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμοῦ, καὶ ἴδια¹ ὅτι ἀληθῆς ἐστίν ἡ μαρτυρία ἣν μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ.³³ Ὑμεῖς ἀπεστάλακετε πρὸς Ἰωάννην, καὶ μεμαρτύρηκεν τῇ ἀληθείᾳ.³⁴ Ἐγὼ δὲ οὐ παρὰ ἀνθρώπου τὴν μαρτυρίαν λαμβάνω, ἀλλὰ ταῦτα λέγω, ἵνα ὑμεῖς σωθῆτε.³⁵ Ἐκεῖνος ἦν ὁ λύχνος ὁ καιόμενος καὶ φαίνων, ὑμεῖς δὲ ἠθελήσατε ἀγαλλιαθῆναι πρὸς ὥραν ἐν τῷ φωτὶ αὐτοῦ.³⁶ Ἐγὼ δὲ ἔχω τὴν μαρτυρίαν μείζων τοῦ Ἰωάννου, τὰ γὰρ ἔργα ἃ ἔδωκεν¹ μοι ὁ Πατὴρ, ἵνα τελειώσω αὐτά, ἁυτὰ¹ τὰ ἔργα ἃ ποιῶ, μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὅτι ὁ Πατὴρ με ἀπέσταλκεν.³⁷ Καὶ ὁ πέμψας με Πατὴρ, ἔκεινος¹ μεμαρτύρηκεν περὶ ἐμοῦ. Οὕτε φωνὴν αὐτοῦ πώποτε ἀκηκόατε, οὔτε εἶδος αὐτοῦ ἐώρακατε.³⁸ Καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ οὐκ ἔχετε ἐν ὑμῖν μένοντα, ὅτι ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος, τούτῳ ὑμεῖς οὐ πιστεύετε.

³⁹Ἐραυνᾶτε τὰς Γραφάς, ὅτι ὑμεῖς δοκεῖτε ἐν αὐταῖς ζωὴν αἰώνιον ἔχειν, καὶ ἔκειναί¹ εἰσιν αἱ μαρτυροῦσαι περὶ ἐμοῦ·⁴⁰ καὶ οὐ θέλετε ἐλθεῖν πρὸς με, ἵνα ζωὴν ἔχητε.⁴¹ Δόξαν παρὰ ἀνθρώπων οὐ λαμβάνω,⁴² ἀλλὰ ἔγνωκα ὑμᾶς ὅτι ἴ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ οὐκ ἔχετε¹ ἐν ἑαυτοῖς.⁴³ Ἐγὼ ἐλήλυθα ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Πατρὸς μου, καὶ οὐ λαμβάνετε με· ἐὰν ἄλλος ἔλθῃ ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἰδίῳ, ἐκεῖνον λήμψεσθε.⁴⁴ Πῶς δύνασθε ὑμεῖς πιστεῦσαι, δόξαν παρὰ ἀλλήλων λαμβάνοντες, καὶ τὴν δόξαν τὴν παρὰ τοῦ μόνου Θεοῦ,¹ οὐ ζητεῖτε;⁴⁵ Μὴ δοκεῖτε ὅτι ἐγὼ κατηγορήσω ὑμῶν¹ πρὸς τὸν Πατέρα. Ἔστιν ὁ κατηγορῶν ὑμῶν Μωϋσῆς, εἰς ὃν ὑμεῖς ἠλπίκατε.⁴⁶ Εἰ γὰρ ἐπιστεύετε Μωϋσεῖ, ἐπιστεύετε ἂν ἐμοί, περὶ γὰρ ἐμοῦ ἐκεῖνος ἔγραψεν.⁴⁷ Εἰ δὲ τοῖς ἐκείνου γράμμασιν οὐ πιστεύετε,¹ πῶς τοῖς ἐμοῖς ῥήμασιν πιστεύετε;”¹

6¹ Μετὰ ταῦτα, ἀπῆλθεν ὁ Ἰησοῦς πέραν τῆς θαλάσσης τῆς Γαλιλαίας τῆς Τιβεριάδος.² Ἠκολούθει δὲ αὐτῷ ὄχλος πολὺς, ὅτι ἐθεώρων¹ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει ἐπὶ τῶν ἀσθενούντων.³ Ἀνῆλθεν δὲ¹ εἰς τὸ ὄρος Ἰησοῦς, καὶ ἔκει ἐκάθητο¹ μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.⁴ Ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ Πάσχα, ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων.⁵ Ἐπάρας οὖν τοὺς ὀφθαλμοὺς ὁ Ἰησοῦς, καὶ θεασάμενος ὅτι πολὺς ὄχλος ἔρχεται πρὸς αὐτὸν,

²⁶Γ ουτως και τω υιω εδωκεν ζωην εχειν εν εαυτω 366 375 03 | ουτως εδωκεν και τω υιω ζωην εχειν εν εαυτω 02 05 | - 01 | ουτως και τω υιω ζωην εδωκεν εχειν εν εαυτω 032¹ ²⁷Γ εξουσιαν εδωκεν αυτω κρισιν 366 375 395^v 02 03 032 | εξουσιαν εδωκεν αυτω και κρισιν 05 | κρισιν εδωκεν αυτω εξουσιαν 01¹ ²⁸Γ οι 366α 01 02 03 05 032 | - 366* | σοι 366¹ Γ ακουσουσιν 375 03 | ακουσονται 02 05 | ακουσωσιν 366 01 032 | ακουσαντες 395¹ ²⁹Γ εκπορευονται 366 375 395 01 02 03 | εκπορευωνται 366* | εξελευσονται 05 032¹ ³²Γ οια 366 375 02 03 032 | οιατε 01 05¹ ³⁶Γ εδωκεν 366 01 03 032 | εδωκεν 02 05¹ Γ αυτα 366α 01 02 03 05 032 | ταυτα 366 | - 395¹ ³⁷Γ εκεινος 375 395 01 03 032 | αυτος 366 02 | εκεινος αυτος 05¹ ³⁹Γ εκειναι 366 375 01 02 03 05 | αι εκειναι 366* | αυται 032¹ ⁴²Γ - 366 375^v 02 03 032 | ουκ εχετε 01 05¹ Γ ουκ εχετε 366 375 01 03 032 | ουκ εται 02 | - 05¹ ⁴⁴Γ θεου 01 02 05 | - 366 375 03 032¹ ⁴⁵Γ υμων 366 375 01 02 03 032 | υμιν 375* 03 | υμας 05¹ ⁴⁷Γ πιστευετε 375 02 03 05 | πιστευεται 366 01 032¹ Γ πιστευετε 366 375 01 02 | πιστευετε 375* 03 | πιστευσητε 05 032¹ ¹Γ της τιβεριαδος 366 375 01 02 03 032 | - 366* | εις τα μερη της τιβεριαδος 05¹ ²Γ οτι εθεωρων 366* 375 02 | οτι εθεωρουν 366 03 05 | οτι εωρων 01 | θεωρουντες 032¹ ³Γ ανηλθεν δε 366 375^v 02 03 | και απηλθεν 01 | απηλθεν ουν 05 | ανηλθεν ουν 032¹ Γ εκει εκαθητο 375 02 03 032 | εκει εκαθεζετο 366 | εκαθεζετο 01 | εκαθητο εκει 05¹

λέγει πρὸς Φίλιππον, “Πόθεν ἀγοράσωμεν ἄρτους, ἵνα φάγωσιν οὗτοι;” ⁶Τοῦτο δὲ ἔλεγεν πειράζων αὐτόν, αὐτὸς γὰρ ᾔδει τί ἔμελλεν ποιεῖν. ⁷Ἐπεκρίθη ¹ αὐτῷ Φίλιππος, “Διακοσίων δηναρίων ἄρτοι οὐκ ἀρκοῦσιν αὐτοῖς, ¹ ἵνα ἕκαστος βραχὺ ¹ λάβῃ.” ⁸ Λέγει αὐτῷ εἰς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου, ⁹ “Ἔστιν παιδάριον ὧδε, ὃς ἔχει πέντε ἄρτους κριθίνους καὶ δύο ὄψαρια, ἀλλὰ ¹ ταῦτα τί ἐστίν ¹ εἰς τοσούτους;” ¹⁰ Εἶπεν ¹ ὁ Ἰησοῦς, “Ποιήσατε τοὺς ἀνθρώπους ἀναπεσεῖν.” Ἦν δὲ ¹ χόρτος πολὺς ¹ ἐν τῷ τόπῳ. Ἀνέπεσαν οὖν ¹ οἱ ἄνδρες, τὸν ἀριθμὸν ὡς πεντακισχίλιοι. ¹¹ Ἐλαβεν οὖν τοὺς ἄρτους ὁ Ἰησοῦς, καὶ ¹ εὐχαριστήσας, ¹ διέδωκεν ¹ τοῖς ἀνακειμένοις, ὁμοίως καὶ ἐκ τῶν ὄψαριων, ὅσον ἤθελον. ¹² Ὡς δὲ ἐνεπλήσθησαν, λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, “Συναγάγετε τὰ ¹ περισσεύσαντα ¹ κλάσματα, ἵνα μὴ τι ἀπόληται.” ¹³ Συνήγαγον οὖν καὶ ἐγένισαν δώδεκα κοφίνους κλασμάτων ἐκ τῶν πέντε ἄρτων τῶν κριθίνων, ἃ ¹ ἐπερίσσευσαν ¹ τοῖς βεβρωκόσιν. ¹⁴ Οἱ οὖν ἄνθρωποι ἰδόντες ἃ ἐποίησεν ¹ σημεῖα ¹ ἔλεγον, ὅτι ¹ “Οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης ὁ ἐρχόμενος εἰς τὸν κόσμον.” ¹⁵ Ἰησοῦς οὖν γνοὺς ὅτι μέλλουσιν ἔρχεσθαι καὶ ἀρπάξαι αὐτόν, ἵνα ποιήσωσιν βασιλέα, ἀνεχώρησεν πάλιν εἰς τὸ ὄρος αὐτὸς μόνος.

¹⁶ Ὡς δὲ ὀψία ἐγένετο, κατέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπὶ τὴν θάλασσαν, ¹⁷ καὶ ἐμβάντες εἰς πλοῖον, ἤρχοντο πέραν τῆς θαλάσσης εἰς Καφαρναούμ. ¹ Καὶ ¹ σκοτία ¹ ἦδη ἐγεγόνει, ¹ καὶ οὐπὼ ¹ πρὸς αὐτοὺς ἐληλύθει ὁ Ἰησοῦς. ¹⁸ Ἡ τε θάλασσα ἀνέμου μεγάλου πνέοντος διηγείρετο. ¹⁹ Ἐληλακότες οὖν ¹ ὡς σταδίους ¹ εἴκοσι πέντε ἢ τριάκοντα, θεωροῦσιν τὸν Ἰησοῦν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης, καὶ ἐγγὺς τοῦ πλοίου γινόμενον, καὶ ἐφοβήθησαν. ²⁰ Ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς, “Ἐγὼ εἰμι, μὴ φοβεῖσθε.” ²¹ Ἦθελον οὖν ¹ λαβεῖν αὐτόν ¹ εἰς τὸ πλοῖον, καὶ εὐθέως ¹ ἐγένετο τὸ πλοῖον ¹ ἐπὶ τῆς γῆς εἰς ἣν ὑπῆγον.

²² Τῆ ἐπαύριον ὁ ὄχλος ὁ ἐστηκὼς πέραν τῆς θαλάσσης, ¹ εἶδον ¹ ὅτι πλοίαριον ἄλλο οὐκ ἦν ἐκεῖ εἰ μὴ ¹ ἕν, ¹ καὶ ὅτι οὐ συνεισῆλθεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ πλοῖον, ἀλλὰ μόνοι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπῆλθον. ²³ Ἄλλα ¹ ἦλθεν πλοῖα ¹ ἐκ Τιβεριάδος, ¹ ἐγγὺς τοῦ τόπου ¹ ὅπου ἔφαγον τὸν ἄρτον, εὐχαριστήσαντος τοῦ Ἰησοῦ. ²⁴ Ὅτε οὖν εἶδεν ὁ ὄχλος ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ἐκεῖ, οὐδὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ¹ ἐνέβησαν αὐτοὶ εἰς τὰ πλοίαρια, ¹ καὶ ἦλθον εἰς Καφαρναοὺμ ζητοῦντες τὸν Ἰησοῦν.

⁷ Ἐπεκρίθη $\Phi 66\ 02\ 03\ 032$ | ἀποκρινεται $01\ 05\ 1^{\Gamma} - \Phi 75^{\nu}\ 02\ 03\ 05\ 032$ | οὖν $\Phi 66\ 01\ 1^{\Gamma}$ ἀρτοι οὐκ ἀρκοῦσιν αὐτοις $\Phi 66\ \Phi 75^{\nu}\ 02\ 03\ 032$ | ἀρτοι οὐκ ἀρκοῦσιν 01 | οὐκ ἀρκοῦσιν αὐτοις ἀρτοι $05\ 1^{\Gamma} - \Phi 75\ 03\ 05$ | τι $\Phi 66\ 01\ 02\ 032\ 1$ ⁹ Ἐπειτα τί ἐστίν $\Phi 28\ \Phi 66\ \Phi 75\ 01\ 02\ 03\ 032$ | τι ἐστίν ταυτα $\Phi 66^*$ | ταυτα ἐστίν $05\ 1^{10\Gamma} - \Phi 28^{\nu}\ \Phi 75^{\nu}\ 01\ 03$ | δε $02\ 032$ | οὖν $\Phi 66\ 05\ 1^{\Gamma}$ χορτος πολυς $\Phi 28\ \Phi 66\ \Phi 75\ 03\ 05\ 032$ | τοπος πολυς 01 | πολυς χορτος $02\ 1^{\Gamma}$ οἱ $\Phi 28^{\nu}\ \Phi 66\ 01\ 03$ | - $\Phi 66^*$ $\Phi 75^{\nu}\ 05\ 032$ | οἱ ἀνθρωποι $02\ 1^{11\Gamma}$ εὐχαριστίας $\Phi 28\ \Phi 66\ \Phi 75\ 02\ 03\ 032$ | εὐχαριστήσεν καὶ 01 | ἠχαριστήσεν καὶ $05\ 1^{\Gamma}$ διέδωκεν $\Phi 75\ 02\ 03\ 032$ | ἐδωκεν $\Phi 28\ \Phi 66\ 01\ 05\ 1^{12\Gamma}$ περισσευσαντα $01\ 02\ 05\ 032$ | περισσευσοντα $\Phi 75^{\nu}\ 03\ 1^{13\Gamma}$ ἐπερίσσευσαν $\Phi 75\ 03\ 05\ 032$ | ἐπερίσσευσεν $01\ 02\ 1^{14\Gamma}$ σημεια $\Phi 75\ 03$ | σημειον $01\ 02\ 05\ 032\ 1^{\Gamma}$ οἱ $\Phi 75\ 02\ 03\ 05$ | - $01\ 032\ 1^{17\Gamma}$ καὶ $\Phi 28\ \Phi 75^{\nu}\ 02\ 03\ 032$ | κατέλαβεν δε αὐτους $\eta\ 01\ 05\ 1^{\Gamma}$ ἦδη ἐγεγονει $\Phi 28\ \Phi 75\ 02\ 03\ 032$ | - $01\ 05\ 1^{\Gamma}$ πρὸς αὐτους ἐληλυθει ὁ ἰησους $\Phi 28^{\nu}\ 03$ | ἐληλυθει πρὸς αὐτους ὁ ἰησους $02\ 032$ | πρὸς αὐτους ἐγεγονει ὁ ἰησους $\Phi 75$ | ἐληλυθει ἰησους πρὸς αὐτους 01 | ἐληλυθει ὁ ἰησους πρὸς αὐτους $05\ 1^{19\Gamma}$ ὡς σταδίους $\Phi 28\ \Phi 75\ 01\ 032$ | ὡς σταδια 01^* | ὡσει σταδίους 02 | ὡ σταδίους 03 | σταδια ὡσει $05\ 1^{21\Gamma}$ λαβεῖν αὐτον $\Phi 75\ 01\ 02\ 03$ | αὐτον λαβεῖν 05 | αὐτον βαλεῖν $032\ 1^{\Gamma}$ ἐγενετο τὸ πλοῖον $\Phi 75\ 02\ 03\ 032$ | τὸ πλοῖον ἐγενετο 01 | τὸ πλοῖον ἐγενήθη $05\ 1^{22\Gamma}$ εἶδον $\Phi 75\ 02\ 03\ 032$ | εἶδεν $\Phi 28\ 01\ 05\ 1^{\Gamma}$ ἐν $\Phi 75\ 02\ 03\ 032$ | ἐν κεινο εἰς ὁ ἐνεβησαν οἱ μαθηται του ἰησου 01^* | ἐκεινο εἰς ὁ ἐνεβησαν οἱ μαθηται του ἰησου 01 | ἐν εἰς ὁ ἐνεβησαν οἱ μαθηται αὐτου ἰησου $05\ 1^{23\Gamma}$ ἀλλα $\Phi 75\ 02\ 03\ 032$ | - 01 | ἀλλων $05\ 1^{\Gamma}$ ἦλθεν πλοια $\Phi 75\ 03$ | δε ἦλθεν πλοιαρια 02 | ἐπελθοντων οὖν των πλοιων 01 | πλοιαριων ἐλθοντων 05 | δε ἦλθεν πλοια $032\ 1^{\Gamma}$ ἐγγυς του τοπου $\Phi 75\ 02\ 03\ 05$ | ἐγγυς οὐσης 01 | - $032\ 1^{24\Gamma}$ ἐνεβησαν αὐτοι εἰς τα πλοιαρια $03\ 032$ | ἐνεβησαν αὐτοι εἰς τα πλοια 02 | ἀνεβησαν αὐτοι εἰς τα πλοιαρια $\Phi 75$ | ἀνεβησαν εἰς τὸ πλοῖον 01 | ἐλαβον εαυτους πλοιαρια $05\ 1^{\Gamma}$

²⁵Καὶ εὐρόντες αὐτὸν πέραν τῆς θαλάσσης, εἶπον αὐτῷ, “Ραββί, πότε ὤδε γέγονας;” ²⁶Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν, “Ἀμὴν, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ζητεῖτέ με, οὐχ ὅτι εἶδετε σημεῖα, ἀλλ’ ὅτι ἐφάγετε ἐκ τῶν ἄρτων καὶ ἐχορτάσθητε. ²⁷Ἐργάζεσθε μὴ τὴν βρῶσιν τὴν ἀπολλυμένην, ἀλλὰ τὴν βρῶσιν τὴν μένουσαν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἣν ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου ὑμῖν δώσει, ἵνα τοῦτον γὰρ ὁ Πατὴρ ἐσφράγισεν ὁ Θεός.” ²⁸Εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν, “Τί ποιῶμεν, ἵνα ἐργαζώμεθα τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ;” ²⁹Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς, “Τοῦτο ἐστὶν τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ, ἵνα πιστεῦτε εἰς ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος.” ³⁰Εἶπον οὖν αὐτῷ, “Τί οὖν ποιεῖς σὺ σημεῖον, ἵνα ἴδωμεν καὶ πιστεῦσωμέν σοι; τί ἐργάζῃ;” ³¹Οἱ πατέρες ἡμῶν τὸ μάννα ἔφαγον ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς ἐστὶν γεγραμμένον, ἵνα ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς φαγεῖν.” ³²Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “Ἀμὴν, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, οὐ Μωϋσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἀλλ’ ὁ Πατὴρ μου δίδωσιν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὸν ἀληθινόν. ³³Ὁ γὰρ ἄρτος τοῦ Θεοῦ ἐστὶν ὁ καταβαίνων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ζῶν διδοὺς τῷ κόσμῳ.” ³⁴Εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν, “Κύριε, πάντοτε δὸς ἡμῖν τὸν ἄρτον τοῦτον.”

³⁵Εἶπεν ἡμεῖς αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “Ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς ὁ ἐρχόμενος πρὸς ἐμὲ, οὐ μὴ πεινάσῃ, καὶ ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, οὐ μὴ διψήσῃ πώποτε. ³⁶Ἄλλ’ εἶπον ὑμῖν ὅτι καὶ ἐωράκατέ με καὶ οὐ πιστεύετε. ἵνα ἴδωμεν καὶ πιστεύωμεν. ³⁷Πᾶν ὃ δίδωσίν μοι ὁ Πατὴρ, πρὸς ἐμὲ ἵκει, καὶ τὸν ἐρχόμενον πρὸς ἐμὲ, οὐ μὴ ἐκβάλω ἔξω. ³⁸Ὅτι καταβέβηκα ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, οὐχ ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με. ³⁹Τοῦτο δέ ἐστὶν τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκέν μοι, μὴ ἀπολέσω ἐξ αὐτοῦ, ἀλλὰ ἀναστήσω αὐτὸ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ⁴⁰Τοῦτο γὰρ ἐστὶν τὸ θέλημα τοῦ Πατρὸς μου, ἵνα πᾶς ὁ θεωρῶν τὸν Υἱὸν καὶ πιστεύων εἰς αὐτόν, ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον, καὶ ἀναστήσω αὐτόν ἐγὼ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.”

⁴¹Ἐγγύζον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ, ὅτι εἶπεν, “Ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ καταβάς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ.” ⁴²Καὶ ἔλεγον, “Οὐχ οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ υἱὸς Ἰωσήφ, οὗ ἡμεῖς οἴδαμεν τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα;” Πῶς γὰρ νῦν λέγει, ὅτι Ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβέβηκα;” ⁴³Ἀπεκρίθη ἡμεῖς Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς, “Μὴ γογγύζετε μετ’ ἀλλήλων. ⁴⁴Οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν πρὸς με, ἐὰν μὴ ὁ Πατὴρ, ὁ πέμψας με, ἐλύσῃ αὐτόν, καὶ ἐγὼ ἀναστήσω αὐτόν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ⁴⁵Ἐστὶν γεγραμμένον ἐν τοῖς προφήταις, Ἐκείνος πάντες διδάσκει ὁ Θεός. Πᾶς ὁ ἀκούσας παρὰ τοῦ Πατρὸς καὶ μαθὼν, ἔρχεται πρὸς με. ⁴⁶Οὐχ ὅτι τὸν Πατέρα ἐώρακέν τις, εἰ μὴ ὁ ὢν παρὰ τοῦ Θεοῦ, οὗτος ἐώρακεν

²⁵γεγονας 375 02 03 032 | ηλθες 01 | εληλυθας 05¹ ²⁷υμιν δωσει 375 02 03 032 | διδωσιν υμιν 01 05¹

²⁸ουν προς 375 01 03 05 | προς 02 029 | ουν 032¹ ποιωμεν 375 01 02 03 029 | ερωμεθα 05 | ποιησωμεν 032¹

²⁹πιστευητε 375 01 02 03 029 | πιστευσητε 05 032¹ ³⁰ποιεις συ σημειον 375 02 03 029 | ποιεις σημειον συ

01 | σοι ποιεις σημειον 05 | ποιεις σημειον 032¹ ιδωμεν 375 02 05 029 032 | ειδωμεν 01 03¹ ³¹αρτον 375^v

02 03 029^v 032 | - 01 | ἐστιν αρτον 05¹ ³²εδωκεν 375 02 03 05 029 | δεδωκεν 01 032¹ ³²δεδωκεν 375 01 02 029

| εδωκεν 03 05 032¹ ³³ζωην διδους 375 01 03 029 032 | διδους ζωην 02 | ζωην διδωσ 05¹ ³⁵Γ- 375 03 029 032

| δε 02 | ουν 01 05¹ ³⁶πειναση 375 01 02 03 032 | πεινασει 05 029¹ ³⁶με 375 03 05 032 | - 01 02 | μη 029¹ Γ- 375

01 03 05 029 | μοι 02 032¹ ³⁷εξω 375 02 03 029 032 | - 01 05¹ ³⁸ποιω 375 02 03 029 | ποιησω 01

05 032¹ ³⁹τουτο δε εστιν το θελημα του πεμψαντος με 375 02 03 05 029 032 | τουτο εστιν το θελημα του

πεμψαντος με 375 | - 01 04¹ Γ- 375 03 029 032 | εν 01 02 04 05¹ ⁴⁰τουτο γαρ εστιν το θελημα 375^v 01

02 03 04 05 032 | - 375^{*} | τουτο εστιν το θελημα 375 | τουτον εστιν το θελημα 029¹ ⁴¹εγω 375 01 03 04 029

032 | - 375 02 05¹ Γ- 375 03 04 029 032 | εν 375 01 02 05¹ ⁴²ουχ 375 01 02 04 05 032 | ουχι 375 03 029 | οτι

375^{*} ⁴³τον 375 02 03 04 05 029 032 | και τον 375 01 | - 375¹ ⁴⁴και την μητερα 375 02 03 04 05 029

| και την μητεραν 375 | - 01 032¹ ⁴⁵γουν 375 03 04 029 032 | ουν 375 01 02 05¹ ⁴⁶λεγει 375 03 04 029 032

| λεγει ουτος 02 | ουτος λεγει 01 | λεγει εαυτον 05¹ ⁴³Γ- 375 03 04 029 | ουν 01 02 05 032¹ ⁴⁴πατηρ ο

375 01 03 04 05 029 032 | πατηρ μου ο 375 | - 02¹ Γ- 375 01 029 | εν 375^{*} 02 03 04 05 032¹

τὸν Πατέρα.¹ 47 Ἀμὴν, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεῦών Γ¹ ἔχει ζωὴν αἰώνιον. 48 Ἐγὼ εἶμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς. 49 Οἱ πατέρες ὑμῶν ἔφαγον ἐν τῇ ἐρήμῳ τὸ μάννα, καὶ ἀπέθανον. 50 Οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβαίνων, ἵνα τις ἐξ αὐτοῦ φάγη, Γ¹ καὶ μὴ ἀποθάνῃ. 51 Ἐγὼ εἶμι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς· ἐάν τις φάγη ἐκ Γ¹ τούτου τοῦ ἄρτου, Γ¹ ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα. Καὶ ὁ ἄρτος Γ¹ δὲ¹ ὃν ἐγὼ δώσω, ἡ σὰρξ μου ἐστὶν ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς.”

52 Ἐμάχοντο οὖν πρὸς ἀλλήλους οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες, “Πῶς δύναται Γ¹ οὗτος ἡμῖν δοῦναι τὴν σάρκα Γ¹ αὐτοῦ Γ¹ φαγεῖν;” 53 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “Ἀμὴν, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ἐάν μὴ φάγητε τὴν σάρκα τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἀνθρώπου, καὶ Γ¹ πῖητε αὐτοῦ τὸ αἷμα, Γ¹ οὐκ ἔχετε Γ¹ ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς. Γ¹ 54 Ὁ Γ¹ τρώγων μου τὴν σάρκα, καὶ Γ¹ πίνων μου τὸ αἷμα, ἔχει ζωὴν αἰώνιον, κἀγὼ ἀναστήσω αὐτὸν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. 55 Ἡ γὰρ σὰρξ μου Γ¹ ἀληθῆς Γ¹ ἐστὶν βρωσίς, καὶ τὸ αἷμά μου ἀληθῆς ἐστὶν πόσις. Γ¹ 56 Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα, καὶ πίνων μου τὸ αἷμα, ἐν ἐμοὶ μένει, κἀγὼ ἐν αὐτῷ. 57 Καθὼς Γ¹ ἀπέστειλὲν Γ¹ με ὁ ζῶν Πατήρ, κἀγὼ ζῶ διὰ τὸν Πατέρα, καὶ ὁ τρώγων με, κἀκεῖνος Γ¹ ζήσει Γ¹ δι’ ἐμέ. 58 Οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐξ οὐρανοῦ Γ¹ καταβάς, Γ¹ οὐ καθὼς ἔφαγον οἱ πατέρες καὶ ἀπέθανον· ὁ τρώγων τοῦτον τὸν ἄρτον Γ¹ ζήσει Γ¹ εἰς τὸν αἰῶνα.” 59 Ταῦτα εἶπεν ἐν συναγωγῇ, διδασκῶν ἐν Καφαρναούμ.

60 Πολλοὶ οὖν Γ¹ ἀκούσαντες ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ Γ¹ εἶπον, “Σκληρὸς ἐστὶν ὁ λόγος οὗτος τίς δύναται αὐτοῦ ἀκούειν;” 61 Εἰδὼς Γ¹ δὲ¹ ὁ Ἰησοῦς ἐν ἑαυτῷ ὅτι γογγύζουσιν περὶ τούτου οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς, “Τοῦτο ὑμᾶς σκανδαλίζει; 62 Ἐὰν οὖν Γ¹ θεωρῆτε Γ¹ τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου, ἀναβαίνοντα ὅπου ἦν τὸ πρότερον; 63 Τὸ Πνεῦμά ἐστὶν τὸ ζωοποιῶν, ἡ σὰρξ οὐκ ὠφελεῖ οὐδέν. Τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ λελάληκα ὑμῖν πνεῦμά ἐστὶν καὶ ζωὴ ἐστὶν. 64 Ἄλλ’ Γ¹ εἰσὶν ἐξ ὑμῶν τινες, Γ¹ οἳ οὐ πιστεύουσιν.” Ἦιδει γὰρ ἐξ ἀρχῆς ὁ Γ¹ Ἰησοῦς, τίνες εἰσὶν οἳ μὴ πιστεύοντες, καὶ τίς Γ¹ ἐστὶν Γ¹ ὁ Γ¹ παραδώσων αὐτόν. Γ¹ 65 Καὶ ἔλεγεν, “Διὰ τοῦτο εἶρηκα ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν πρὸς με, ἐὰν μὴ ἧ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ Πατρός.”

46Γ του θεου ουτος εωρακεν τον πατερα 366 02 04 029 | του πατρος ουτος εωρακεν τον θεον 01 | θεου ουτος εωρακεν τον πατερα 03 | του θεου ουτος εωρακεν τον θεον 05 | του θεου αυτος εωρακεν τον πατερα 032¹
47Γ - 366 375^v 01 03 04^v 029 032 | εις εμε 02 05¹ 50Γ και 366 01 03 04 05 029 032 | και ου 375 | - 05*¹ 51Γ τουτου του αρτου 366 375^v 03 04 029 032 | του εμου αρτου 01 | του αρτου τουτου 05¹ Γδε 366 03 04 029 | - 01 05 032¹ 52Γ ουτος ημιν δουναι την σαρκα 375^v 03 029 032 | ουτος δουναι την σαρκαν 366* | ουτος δουναι ημιν την σαρκαν 366 | ημιν ουτος δουναι την σαρκα 01 04 | ουτος ημιν την σαρκα δουναι 05¹ Γ αυτου 366 03 029 | - 375^v 01 04 05 032¹ 53Γ πητε αυτου το αιμα 375 03 04 032 | το αιμα αυτου πητε 366 05 | πητε το αιμα αυτου 01 | πιετε αυτου το αιμα 029¹ Γ ζωην εν εαυτοις 366 375 03 04 029 032 | ζωην αιωνιον εν εαυτοις 01 | εν εαυτοις την ζωην 05¹ 54Γ τρωγων μου την σαρκα και 366 375 01 03 04 029 032 | - 366* | τρωγων μου το σαρκα και 375* | τρωγων αυτου την σαρκαν και 05¹ 55Γ αληθης 366 375 03 04 029 032 | αληθως 01 05¹ Γ εστιν βρωσις και το αιμα μου αληθης εστιν ποσις 366 375 03 04 029 032 62337^v | εστιν βρωσις και το αιμα μου αληθως εστιν ποσις 366* | εστιν ποτον 01 | εστιν βρωσις 05¹ 57Γ απεστειλεν 375 01 03 04 029 032 | απεσταλκεν 366 05¹ Γ ζησει 375 01 03 | ζησεται 366 029 032 | ζη 05¹ 58Γ καταβας 366 375 03 04 05 029 032 | καταβαινων 366* 01¹ Γ ζησει 375 01 03 04 029 | ζησεται 366 05 | ζηση 032¹ 60Γ ακουσαντες εκ των μαθητων αυτου 366 375 01 03 04 029 032 | ακουσαντες εκ των μαθητων 366* | εκ των μαθητων αυτου ακουσαντες 05¹ 61Γ ειδως 366 375 03 029 032 | - 01 | ιδων 04 | ως 05¹ Γ δε 366 375 03 04 029 032 | εγνω συν 01 | εις εγνω 05¹ 62Γ θεωρητε 375 01 03 04 05 029 | θεωρησητε 366 | ιδητε 032¹ 64Γ εστιν εξ υμων τινες 04 032 | εστιν τινες εξ υμων 366 029 | εξ υμων εστιν τινες 01 05 | εστιν εξ υμων τινες 03¹ Γ ησους τινες εστιν οι μη πιστευοντες και τις 366 375^v 03 04^v 05 029 032 | ησους τις 366* | σωτηρ τινες εστιν οι πιστευοντες και 01¹ Γ εστιν 375 03 05 029 032 | ην 366 01¹ Γ - 375^v 03 04 05 029 032 | μελλων 366 01¹ Γ παραδωσων αυτον 03 04 029 032 | αυτον παραδιδομαι 366 01 | παραδιδους αυτον 05¹

⁶⁶Ἐκ τούτου Ἦ πολλοὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἀπῆλθον εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ οὐκέτι μετ' αὐτοῦ περιεπάτουν. ⁶⁷Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τοῖς δώδεκα, “Μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε ὑπάγειν;” ⁶⁸Ἀπεκρίθη αὐτῷ Σίμων Πέτρος, “Κύριε, πρὸς τίνα ἀπελευσόμεθα; Ῥήματα ζωῆς αἰωνίου ἔχεις. ⁶⁹Καὶ ἡμεῖς πεπιστεύκαμεν καὶ ἐγνώκαμεν ὅτι σὺ εἶ ὁ Ἅγιος τοῦ Θεοῦ.” ⁷⁰Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἦ “Οὐκ ἐγὼ ὑμᾶς τοὺς δώδεκα ἐξελεξάμην, καὶ ἐξ ὑμῶν εἷς διάβολός ἐστιν;” ⁷¹Ἐλεγεν δὲ τὸν Ἰούδαν Σίμωνος Ἰσκαριώτου· οὗτος γὰρ ἔμελλεν παραδιδόναι αὐτόν, εἷς ἐκ τῶν δώδεκα.

7 ¹Καὶ μετὰ ταῦτα, περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, οὐ γὰρ ἤθελεν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ περιπατεῖν, ὅτι ἐξήτουν αὐτόν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι. ²Ἦν δὲ ἐγγύς ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων ἢ σκηνοπηγία. ³Εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, “Μετάβηθι ἐντεῦθεν, καὶ ὕπαγε εἰς τὴν Ἰουδαίαν, ἵνα καὶ οἱ μαθηταὶ σου θεωρήσουσιν σου τὰ ἔργα ἃ ποιεῖς. ⁴Οὐδεὶς γάρ τι ἐν κρυπτῷ ποιεῖ καὶ ζητεῖ αὐτὸς ἐν παρρησίᾳ εἶναι.” Εἰ ταῦτα ποιεῖς, φανέρωσον σεαυτὸν τῷ κόσμῳ. ⁵Οὐδὲ γὰρ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπίστευον εἰς αὐτόν. ⁶Λέγει οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “Ὁ καιρὸς ὁ ἐμὸς οὐπω παρέστιν, ὁ δὲ καιρὸς ὁ ὑμέτερος πάντοτε ἐστὶν ἔτοιμος. ⁷Οὐ δύναται ὁ κόσμος μισεῖν ὑμᾶς, ἐμὲ δὲ μισεῖ, ὅτι ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ αὐτοῦ ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρὰ ἐστὶν. ⁸Ἦμεῖς ἀνάβητε εἰς τὴν ἑορτήν· ἐγὼ οὐπω ἀναβαίνω εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην, ὅτι ὁ ἐμὸς καιρὸς οὐπω πεπλήρωται.” ⁹Ταῦτα δὲ εἰπὼν αὐτοῖς ἔμεινεν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ.

¹⁰Ὡς δὲ ἀνέβησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰς τὴν ἑορτήν, τότε καὶ αὐτὸς ἀνέβη, οὐ φανερώς, ἀλλ' ὡς ἐν κρυπτῷ. ¹¹Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι ἐξήτουν αὐτόν ἐν τῇ ἑορτῇ, καὶ ἔλεγον, “Ποῦ ἐστὶν ἐκεῖνος;” ¹²Καὶ γογγυσμὸς περὶ αὐτοῦ ἦν πολὺς ἐν τοῖς ὄχλοις. Οἱ μὲν ἔλεγον, ὅτι “Ἀγαθὸς ἐστὶν”, ἄλλοι δὲ ἔλεγον, “Οὐ, ἀλλὰ πλανᾷ τὸν ὄχλον.” ¹³Οὐδεὶς μὲντοι παρρησίᾳ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ, διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων.

¹⁴Ἦδη δὲ τῆς ἑορτῆς μεσοῦσης, ἀνέβη Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερόν καὶ ἐδίδασκεν. ¹⁵Ἐθαύμαζον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες, “Πῶς οὗτος γράμματα οἶδεν, μὴ μεμαθηκώς;” ¹⁶Ἀπεκρίθη οὖν αὐτοῖς Ἰησοῦς καὶ εἶπεν, “Ἦ ἐμὴ διδαχὴ οὐκ ἔστιν ἐμὴ, ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με. ¹⁷Ἐάν τις θέλῃ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιεῖν, γινώσεται περὶ τῆς διδαχῆς, πότερον ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστὶν, ἢ ἐγὼ ἀπ' ἐμαυτοῦ λαλῶ. ¹⁸Ὁ ἀφ' ἐαυτοῦ λαλῶν, τὴν δόξαν τὴν ἰδίαν ζητεῖ· ὁ δὲ ζητῶν τὴν δόξαν τοῦ πέμψαντος αὐτόν, οὗτος ἀληθὴς ἐστὶν, καὶ ἀδικία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν.

⁶⁶Γ - 375 03 04 029 032 | ουν 366 01 05¹ Γ εκ των μαθητων αυτου απηλθον 366 375^ν 03 029 | των μαθητων απηλθον 01 | των μαθητων αυτου απηλθον 04 05 032¹ 70Γ αυτοις 375 03 04 032 | αυτοις ιησους 366 | ιησους και ειπεν αυτοις 01 | ο ιησους λεγων 05¹ Γ τους δωδεκα εξελεξαμην 366 375 03 04 05 032 | του δωδεκα εξελεξαμην 366* | εξελεξαμην δωδεκα 01¹ Γ εξ υμων εις 366 375 03 04 032 | εξ υμων 01 | εις εξ υμων 05¹ 71Γ ισκαριωτου 366 375 03 04 032 | απο καρυωτου 01 | σκαριωθ 05¹ Γ εμελλεν 375 03 04 032 | ημελλεν 366 05 | και εμελλον 01¹ Γ - 375^ν 03 04 05 | ων 366 01 032¹ 3Γ ειπον ουν 375 01 03 04 05 | ειπαν ουν 366 | και ειπον 032¹ Γ θεωρησουσιν 375 03 05 032 | θεωρησωσιν 366 | θεωρουσιν 01¹ Γ σου τα εργα 366 375*^ν 03 | τα εργα σου 032 | σοι τα εργα 375^ν | τα εργα 01 05¹ 4Γ αυτος εν παρρησια 366 375 01 | αυτο εν παρρησια 366* 03 032 | εν παρρησια αυτο 05¹ 5Γ επιστευσον 366 375 01 03 | επιστευσαν 05 032¹ 6Γ ουν 366 375 03 | - 01 05 032¹ Γ ουπω 366 375^ν 03 05 029 | ου 01 | ουδεπω 032¹ 8Γ - 366 375 03 05 029 032 | ταυτην 01 0323¹ Γ ουπω 366 375 03 029 032 0323 | ουκ 01 05¹ 9Γ δε 366 375 03 029 032 0323 | - 01 05¹ Γ αυτοις 375 03 029 0323 | αυτος 366 01 05 032¹ 10Γ εις την εορτην τοτε και αυτος ανεβη 366 375^ν 01 03 029 032 | τοτε και αυτος ανεβη εις την εορτην 05 | τοτε αυτος ανεβη εις την εορτην 0323¹ Γ ως 366 375 03 029 032 | - 01 05¹ 12Γ περι αυτου ην πολυς 375 03 029 032 | ην περι αυτου 366* 05 | ην περι αυτου πολυς 366 | πολυς ην περι αυτου 01¹ Γ τοις οχλοις 375 03 029 032 | τω οχλω 366 01 05¹ Γ δε 375 03 029 032 | - 366 01 05¹ 13Γ ελαλει περι αυτου 03 05 029 032 | περι αυτου ελαλει 366 01 | ελαλει υπερ αυτου 375¹ 17Γ ποιειν 366 01 03 05 029 | - 375 | ποιη 032¹

¹⁹Οὐ Μωϋσῆς ἔδεδωκεν ὑμῖν τὸν νόμον, καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ποιεῖ τὸν νόμον; Τί με ζητεῖτε ἀποκτεῖναι;” ²⁰Ἀπεκρίθη ὁ ὄχλος, “Δαιμόνιον ἔχεις τίς σε ζητεῖ ἀποκτεῖναι;” ²¹Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς, “Ἐν ἔργον ἐποίησα καὶ πάντες θαυμάζετε. ²²Διὰ τοῦτο Μωϋσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὴν περιτομὴν (οὐχ ὅτι ἐκ τοῦ Μωϋσέως ἐστίν, ἀλλ’ ἐκ τῶν πατέρων), καὶ ἐν Σαββάτῳ περιτέμνετε ἄνθρωπον. ²³Εἰ περιτομὴν λαμβάνει ἄνθρωπος ἐν Σαββάτῳ, ἵνα μὴ λυθῇ ὁ νόμος Μωϋσέως, ἐμοὶ χολᾷτε ὅτι ὄλον ἄνθρωπον ὑγιῆ ἐποίησα ἐν Σαββάτῳ; ²⁴Μὴ κρίνετε κατ’ ὄψιν, ἀλλὰ τὴν δικαίαν κρίσιν κρίνετε.”

²⁵Ἐλεγον οὖν τινες ἐκ τῶν Ἰεροσολυμιτῶν, “Οὐχ οὗτός ἐστιν ὃν ζητοῦσιν ἀποκτεῖναι; ²⁶Καὶ ἴδε, παρρησίᾳ λαλεῖ, καὶ οὐδὲν αὐτῷ λέγουσιν. Ἐμήποτε ἄληθῶς ἔγνωσαν οἱ ἄρχοντες ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός; ²⁷Ἀλλὰ τοῦτον οἶδαμεν πόθεν ἐστίν. Ὁ ἄλλ’ οὐδὲν ἔγνωσαν ὅταν ἔρχηται, οὐδεὶς γινώσκει πόθεν ἐστίν.” ²⁸Ἐκραξεν οὖν ἐν τῷ ἱερῷ διδασκῶν ὁ Ἰησοῦς, καὶ λέγων, “Κἀμὲ οἶδατε, καὶ οἶδατε πόθεν εἰμί· καὶ ἀπ’ ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλήλυθα, ἀλλ’ ἔστιν ἀληθινὸς ὁ πέμψας με, ὃν ὑμεῖς οὐκ οἶδατε. ²⁹Ἐγὼ ἴδω αὐτόν, ὅτι παρ’ αὐτοῦ εἰμι, κἀκεῖνός με ἀπέστειλεν.” ³⁰Ἐζήτουν οὖν αὐτὸν πιάσαι, καὶ οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ’ αὐτόν τὴν χεῖρα, ὅτι οὐπω ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ. ³¹Ἐκ τοῦ ὄχλου δὲ πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν, καὶ ἔλεγον, “Ὁ Χριστὸς, ὅταν ἔλθῃ, μὴ πλείονα σημεῖα ποιήσει ὢν οὗτος ἔποίησεν;”

³²Ἦκουσαν οἱ Φαρισαῖοι τοῦ ὄχλου γογγύζοντος περὶ αὐτοῦ ταῦτα, καὶ ἀπέστειλαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ὑπηρέτας, ἵνα πιάσωσιν αὐτόν. ³³Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς, “Ἐτι χρόνον μικρὸν μεθ’ ὑμῶν εἰμι, καὶ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με. ³⁴Ζητήσετέ με, καὶ οὐχ εὐρήσετέ, ἄλλ’ ἐγὼ εἰμι ἐγὼ ὑμεῖς, οὐ δύνασθε ἐλθεῖν.” ³⁵Εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς ἑαυτούς, “Ποῦ οὗτος μέλλει πορεύεσθαι, ὅτι ἡμεῖς οὐχ εὐρήσομεν αὐτόν; Μὴ εἰς τὴν διασπορὰν τῶν Ἑλλήνων μέλλει πορεύεσθαι, καὶ διδάσκειν τοὺς Ἕλληνας; ³⁶Τίς ἐστίν ὁ λόγος οὗτος ὃν εἶπεν, ἵνα ζητήσετέ με, καὶ οὐχ εὐρήσετέ, ἄλλ’ ἐγὼ εἰμι ἐγὼ ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν;”

³⁷Ἐν δὲ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς ἑορτῆς εἰστήκει ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἔκραξεν λέγων, “Ἐάν τις διψᾷ, ἐρχέσθω πρὸς με καὶ πινέτω. ³⁸Ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, καθὼς εἶπεν ἡ Γραφή, ‘Ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ρεύσουσιν ὕδατος ζῶντος.’” ³⁹Τοῦτο δὲ

¹⁹δεδωκεν 366 375 01 029 032 | εδωκεν 03 05¹ ²²τουτο μωυσης δεδωκεν υμιν 366 375^v 03 029 032 | ο μωυσης δεδωκεν υμιν 01 | τουτο εδωκεν υμιν μωυσης 05¹ ²⁶μηποτε 366 375 03 029 032 | μηπω 366* | μητι 01 05¹ | εγνωσαν οι αρχοντες 366 03 029 032 | εγνωσαν οι αρχιερεις 01 | οι αρχοντες εγνωσαν 05¹ ²⁷δε χριστος οταν ερχηται 375 03 05 029 032 | χριστος δε οταν ελθη 366 | χριστος οταν ελθη μη πλειονα σημεια ποιησει η οταν ερχεται 01¹ ²⁹- 375 03 029 032 | δε 366 01 05¹ | απεστειλεν 375 03 029 032 | απεσταλκεν 366 01 05¹ ³⁰εζητουν ουν 366 375 03 05 029 032 | οι δε εζητουν 366* 01¹ | επεβαλεν 375 01 03 05 032 | επεβαλλεν 366 | εβαλεν 029¹ ³¹εκ του οχλου δε πολλοι επιστευσαν 375^v 03 029 | πολλοι δει επιστευσαν εκ του οχλου 366 | πολλοι δε επιστευσαν εκ του οχλου 01 05 | εκ του ουν οχλου πολλοι επιστευσαν 032¹ | εποιησεν 366 375 03 029 032 | ποιει 01 05¹ ³²- 375 03 029 032 | δε 366 01 05¹ | περι αυτου ταυτα 375^v 03 029 032 | ταυτα περι αυτου 366 01 | περι αυτου 05¹ | οι αρχιερεις και οι φαρισαιοι υπηρετας 375 03 029 032 | υπηρετας οι αρχιερεις και οι φαρισαιοι 366 05 | τους υπηρετας οι αρχιερεις και οι φαρισαιοι 01¹ ³³ο 366 01 03 05 032 | - 375 | αυτους οτι 029¹ ³⁴με 375 03 029 | - 366 01 05 032¹ ³⁵ημεις 366 375 03 029 032 | - 01 05¹ ³⁶ο λογος ουτος 366 375^v 03 05 032 | ουτος ο λογος 01 | ο λογος 029¹ | ειπεν 375 01 03 05 032 | ειπεν οτι 366 | οτι ειπεν 029¹ | με 375 03 029 | - 366 01 05 032¹ ³⁷εσχατη ημερα τη μεγαλη 366 375 01 03 029 | εσχατη ημερα της μεγαλης 366* | ημερα τη μεγαλη τη εσχατη 05 | εσχατη ημερα 032¹ | εκραξεν 366 375 03 029 032 | εκραξεν 366* 01 05¹ | προς με 366 029 032 | - 366* 01 05 | προς εμε 375 03¹

Ἔειπεν¹ περὶ τοῦ Ἐνεύματος, Ἰού¹ ἔμελλον λαμβάνειν,¹ οἱ πιστεύσαντες¹ εἰς αὐτόν· οὐπω γὰρ ἦν Ἐνεῦμα, Ἰ¹ ὅτι Ἰησοῦς οὐδέπω ἐδοξάσθη.

⁴⁰Ἐκ τοῦ ὄχλου οὖν,¹ ἀκούσαντες τῶν λόγων τούτων,¹ ἔλεγον, Ἰ¹ “Οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης.” ⁴¹Ἄλλοι ἔλεγον, Ἰ¹ “Οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός.” Οἱ¹ δὲ ἔλεγον, “Μὴ γὰρ ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὁ Χριστὸς ἔρχεται;” ⁴²Οὐχ ἡ Γραφή εἶπεν ὅτι ἐκ τοῦ σπέρματος Δαυὶδ, καὶ ἀπὸ Βηθλέεμ, τῆς κώμης Ἰσραὴλ Δαυὶδ, ἔρχεται ὁ Χριστός;” ⁴³Σχίσμα οὖν ἐγένετο ἐν τῷ ὄχλῳ δι’ αὐτόν. ⁴⁴Τινὲς δὲ ἤθελον ἐξ αὐτῶν πιάσαι αὐτόν, ἀλλ’ οὐδεὶς ἔββαλεν¹ ἐπ’ αὐτόν¹ τὰς χεῖρας.

⁴⁵Ἦλθον οὖν οἱ ὑπηρέται πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ Φαρισαίους, καὶ εἶπον¹ αὐτοῖς ἐκεῖνοι, “Διὰ τί οὐκ ἠγάγετε αὐτόν;” ⁴⁶Ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπηρέται,¹ “Οὐδέποτε ἐλάλησεν οὕτως ἄνθρωπος.” Ἰ¹ ⁴⁷Ἀπεκρίθησαν ἰσχυροὶ αὐτοῖς οἱ Φαρισαῖοι, “Μὴ καὶ ὑμεῖς πεπλάνησθε;” ⁴⁸Μὴ τις ἐκ τῶν ἀρχόντων ἐπίστευσεν¹ εἰς αὐτόν, ἢ ἐκ τῶν Φαρισαίων; ⁴⁹Ἀλλὰ ὁ ὄχλος οὗτος, ὁ μὴ γινώσκων τὸν νόμον, ἐπάρατοί¹ εἰσιν.” ⁵⁰Ἄγει¹ Νικόδημος πρὸς αὐτούς, ὁ ἐλθὼν πρὸς αὐτόν πρότερον, εἷς ὢν ἐξ αὐτῶν,¹ ⁵¹“Μὴ ὁ νόμος ἡμῶν κρίνει τὸν ἄνθρωπον, ἐὰν μὴ ἀκούσῃ πρῶτον παρ’ αὐτοῦ, καὶ γινῶ τί ποιεῖ;” ⁵²Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν αὐτῷ, “Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῆς Γαλιλαίας εἶ;” Ἐραύνησον Ἰ¹ καὶ ἶδε¹ ὅτι ἐκ τῆς Γαλιλαίας προφήτης¹ οὐκ ἐγείρεται.” ⁵³Καὶ ἐπορεύθη ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ·

8 ¹Ἰησοῦς δὲ ἐπορεύθη εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν. ²Ὁρθρου δὲ πάλιν παρεγένετο εἰς τὸ ἱερόν, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἤρχετο πρὸς αὐτόν· καὶ καθίσας, ἐδίδασκεν αὐτούς. ³Ἄγουσιν δὲ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς αὐτόν γυναῖκα ἐν μοιχείᾳ καταληφθεῖσαν καὶ στήσαντες αὐτήν ἐν μέσῳ, ⁴λέγουσιν αὐτῷ, “Διδάσκαλε, αὕτη ἡ γυνὴ κατελήφθη ἐπ’ αὐτοφῶρῳ μοιχευομένη. ⁵Ἐν δὲ τῷ νόμῳ Μωυσῆς ἡμῖν ἐνετείλατο τὰς τοιαύτας λιθοβολεῖσθαι· σὺ οὖν τί λέγεις;” ⁶Τοῦτο δὲ ἔλεγον πειράζοντες αὐτόν, ἵνα ἔχωσιν κατηγορεῖν αὐτοῦ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς κάτω κύψας, τῷ δακτύλῳ ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν, ⁷ὡς δὲ ἐπέμενον ἐρωτῶντες αὐτόν, ἀνακύψας εἶπεν πρὸς αὐτούς, “Ὁ ἀναμάρτητος ὑμῶν, πρῶτον τὸν λίθον ἐπ’ αὐτῇ βαλέτω.” ⁸Καὶ πάλιν κάτω κύψας ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν. ⁹Οἱ δὲ, ἀκούσαντες, καὶ ὑπὸ τῆς συνειδήσεως ἐλεγχόμενοι, ἐξήρχοντο εἰς καθ’ εἷς, ἀρξάμενοι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων· ἕως τῶν ἐσχάτων· καὶ κατελείφθη μόνος ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἡ γυνὴ ἐν μέσῳ ἐστῶσα. ¹⁰Ἀνακύψας δὲ ὁ Ἰησοῦς, καὶ μηδένα θεασάμενος πλην τῆς γυναικός, εἶπεν αὐτῇ, “Ἡ γυνὴ, ποῦ εἰσιν ἐκεῖνοι οἱ κατήγοροί

³⁹Ἐειπεν 375 03 05 029 032 | ελεγεν 366 01¹ | ου 366 01 05 029 032 | ο 375 03¹ | ἔμελλον λαμβανειν 366 375 03 05 029 | ἠμελλον λαμβανειν 01 | ελαμβανον 032¹ | πιστευσαντες 366 375 03 029 032 | πιστευοντες 01 05¹ | Γ- 366 375 01 029 | αγιον 366* 03 05 032¹ ⁴⁰εκ του οχλου ουν 366 375 01 03 05 032 | πολλοι εκ του οχλου οι 366* | εκ του οχλου ου 029¹ | των λογων τουτων 366 375 03 029 | αυτου των λογων τουτων 366* 01 05 | των λογων αυτου 032¹ | Γ- 366 375 01 029 032 | οτι 03 05¹ ⁴¹Γ- 366 375 01 03 029 | οτι 05 032¹ | Γοι 366α 375 03 029 032 | αλλοι 366 01 05¹ ⁴²Ἰσραηλ ην δαυιδ ερχεται ο χριστος 375 03 029 032 | οπου ην δαυιδ ο χριστος ερχεται 366 | οπου δαυιδ ο χριστος ερχεται 366* | οπου ην ο δαυιδ ο χριστος ερχεται 01 | ο χριστος ερχεται οπου ην δαυιδ 05¹ ⁴⁴ἔβαλεν 375 03 029 | επεβαλεν 366 01 05 032 | επεβαλλεν 366*¹ | αυτον 366 375 03 05 032 | αυτω 366* 01 | εαυτον 029¹ ⁴⁵εἶπον 375 03 05 029 032 | λεγουσιν 366 01¹ ⁴⁶Ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπηρέται 366 375 03 029 | οἱ δε ὑπηρέται απεκριθησαν 01 | απεκριθησαν δε οἱ ὑπηρέται 05 | απεκριθησαν αυτοις οἱ ὑπηρέται 032¹ | Γ- 366 375 03 029 032 | ως ουτος λαλει ο ανθρωπος 366* 01 | ως ουτος λαλει 05¹ ⁴⁷Ἰσραηλ ουν 366 375 03 029 032 | - 01 05¹ ⁴⁸ἐπίστευσεν 366 03 029 032 | πιστευει 01 05¹ ⁴⁹ἐπάρατοι 366 01 03 029 032 | επικαταρατοι 05 | απαρατοι 375¹ ⁵⁰Ἄγει 375 03 05 029 032 | ειπεν δε 366 01¹ | Γο ελθων προς αυτον προτερον εις ων εξ αυτων 375 03 | ο ελθων προς αυτον το προτερον εις ων εξ αυτων 366 032 | εις ων εξ αυτων 01 | εις ων εξ αυτων ο ελθων προς αυτον νυκτος το πρωτον 05 | ο ελθων προς αυτον εις ων εξ αυτων 029¹ ⁵²καὶ ἶδε 366 375 01 03 029 | καὶ ἶδε τας γραφας 05 | τας γραφας καὶ ἶδε 032¹ | Γεκ της γαλιλαιας προφητης 375 03 029 | προφητης εκ της γαλιλαιας 366 01 05 032 | εκ της γαλιλαιας ο προφητης 366*¹ ⁵³[- 366 375 01 03 029 032 | * 05]]

σου; Οὐδεὶς σε κατέκρινεν;” ¹¹Ἡ δὲ εἶπεν, “Οὐδεὶς, Κύριε.” Εἶπεν δὲ ὁ Ἰησοῦς, “Οὐδὲ ἐγὼ σε κατακρίνω· πορεύου, καὶ μηκέτι ἀμάρτανε.”]]

¹²Πάλιν οὖν ἑαυτοῖς ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς¹ λέγων, “Ἐγὼ εἶμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολουθῶν μοι οὐ μὴ περιπατήσῃ ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ’ ἔξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς.” ¹³Εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Φαρισαῖοι, “Σὺ περὶ σεαυτοῦ μαρτυρεῖς ἢ μαρτυρία σου οὐκ ἔστιν ἀληθής;” ¹⁴Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς, “Κὰν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἑμαυτοῦ, ἀληθῆς ἐστὶν ἡ μαρτυρία μου, ὅτι οἶδα πόθεν ἦλθον καὶ ποῦ ὑπάγω. Ὑμεῖς δὲ οὐκ οἴδατε πόθεν ἔρχομαι ἢ ποῦ ὑπάγω. ¹⁵Ὑμεῖς κατὰ τὴν σάρκα κρίνετε, ἐγὼ οὐ κρίνω οὐδένα. ¹⁶Καὶ ἐὰν κρίνω δὲ ἐγὼ, ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ ἀληθινή ἐστίν, ὅτι μόνος οὐκ εἶμι, ἀλλ’ ἐγὼ καὶ ὁ πέμψας με Ἰατὴρ.” ¹⁷Καὶ ἐν τῷ νόμῳ δὲ τῷ ὑμετέρῳ γέγραπται, ὅτι δύο ἀνθρώπων ἡ μαρτυρία ἀληθῆς ἐστίν. ¹⁸Ἐγὼ εἶμι ὁ μαρτυρῶν περὶ ἑμαυτοῦ, καὶ Ἰατρυεὶ¹ περὶ ἐμοῦ ὁ πέμψας με Πατήρ.” ¹⁹Ἐλεγον οὖν αὐτῷ, “Ποῦ ἐστὶν ὁ πατήρ σου;” Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, Ἰ¹ “Οὔτε ἐμὲ οἶδατε, οὔτε τὸν Πατέρα μου. Εἰ ἐμὲ ᾔδειτε, καὶ τὸν Πατέρα μου ἄν ᾔδειτε.” ²⁰Ταῦτα τὰ ῥήματα ἐλάλησεν ἐν τῷ γαζοφυλακίῳ, διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ οὐδεὶς ἐπίασεν αὐτόν, ὅτι οὐπω ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ.

²¹Εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς, “Ἐγὼ ὑπάγω καὶ ζητήσετέ με, καὶ ἐν τῇ ἀμαρτίᾳ ὑμῶν ἀποθανεῖσθε· ὅπου ἐγὼ ὑπάγω, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν.” ²²Ἐλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι, “Μήτι ἀποκτενεῖ ἑαυτὸν, ὅτι λέγει, “Ὅπου ἔγὼ¹ ὑπάγω ὑμεῖς, οὐ δύνασθε ἐλθεῖν;”” ²³Καὶ ἔλεγεν¹ αὐτοῖς, “Ὑμεῖς ἐκ τῶν κάτω ἐστέ, ἐγὼ ἐκ τῶν ἄνω εἶμι· ὑμεῖς ἐκ τούτου τοῦ κόσμου ἐστέ, ἐγὼ οὐκ εἶμι ἐκ τοῦ κόσμου τούτου. ²⁴Εἶπον ὁὖν¹ ὑμῖν ὅτι ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἀμαρτίαις ὑμῶν· ἐὰν γὰρ μὴ πιστεύσητε Ἰ¹ ὅτι ἐγὼ εἶμι, ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἀμαρτίαις ὑμῶν.” ²⁵Ἐλεγον οὖν¹ αὐτῷ, “Σὺ τίς εἶ;” Ἰεἶπεν¹ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “Τὴν ἀρχὴν ὅ τι καὶ λαλῶ ὑμῖν;” ²⁶Πολλὰ ἔχω περὶ ὑμῶν λαλεῖν καὶ κρίνειν· ἀλλ’ ὁ πέμψας με ἀληθῆς ἐστίν, κἀγὼ ἃ ἤκουσα παρ’ αὐτοῦ, ταῦτα λαλῶ εἰς τὸν κόσμον.” ²⁷Οὐκ ἔγνωσαν ὅτι τὸν Πατέρα αὐτοῖς ἔλεγεν. Ἰ¹ ²⁸Εἶπεν οὖν ἑαυτοῖς¹ Ἰ¹ ὁ Ἰησοῦς, Ἰ¹ “Ὅταν ὑψώσητε τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου, τότε γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ εἶμι, καὶ ἀπ’ ἑμαυτοῦ ποιῶ οὐδέν, ἀλλὰ καθὼς ἐδίδαξεν με Ἰ¹ ὁ Πατήρ,¹ ταῦτα λαλῶ. ²⁹Καὶ ὁ πέμψας με, μετ’ ἐμοῦ ἐστίν· οὐκ ἀφῆκέν με μόνον, ὅτι ἐγὼ τὰ ἀρεστὰ αὐτῷ ποιῶ πάντοτε.” ³⁰Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος, πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν.

³¹Ἐλεγεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς πεπιστευκότας αὐτῷ Ἰουδαίους, “Ἐὰν ὑμεῖς Ἰ¹ μείνητε¹ ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐμῷ, ἀληθῶς μαθηταὶ μου ἐστέ. ³²Καὶ γνώσεσθε τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς.” ³³Ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτόν, “Σπέρμα Ἀβραάμ ἐσμεν, καὶ οὐδενὶ δεδουλεύκαμεν πώποτε· πῶς σὺ λέγεις, ὅτι “Ἐλευθεροὶ γενήσεσθε;”

³⁴Ἀπεκρίθη ἑαυτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “Ἀμὴν, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἀμαρτίαν, δοῦλος ἐστὶν τῆς ἀμαρτίας. ³⁵Ὁ δὲ δοῦλος οὐ μένει ἐν τῇ οἰκίᾳ εἰς τὸν αἰῶνα,

¹²Γ αυτοις ελαλησεν ο ιησους ρ366 01 029 032 | αυτοις ελαλησεν ιησους ρ375^v 03 | ελαλησεν αυτοις ο ιησους 05¹ ¹⁴Γ ρ339 ρ366 ρ375 03 05 029 | και ρ375* 01 032¹ ¹⁶Γ πατηρ ρ339 ρ366 ρ375 03 029 032 | - 01 05¹ ¹⁸Γ μαρτυρει ρ375 01 03 029 | μαρτυρι ρ366 05 032¹ ¹⁹Γ- ρ339^v ρ366 ρ375 03 029 032 | και ειπεν 01 | και ειπεν αυτοις 05¹ Ἰ αν ηδειτε ρ339^v ρ366 ρ375 03 029 032 | ηδειτε αν 01 | ηδειτε 05¹ ²²Γ εγω ρ366 03 05 029 032 | - ρ375 | αν εγω 01¹ ²³Γ και ελεγεν ρ375 03 05 029 032 | ελεγεν ουν ρ366 01¹ ²⁴Γ ουν ρ375 03 05 029 032 | - ρ366 01¹ Ἰ- ρ366 ρ375 03 029 032 | μοι 01 05¹ ²⁵Γ ελεγον ουν ρ375 03 05 029 | και ελεγον ρ366 | ελεγον 01 | ειπον ουν 032¹ Ἰ ειπεν ρ366 ρ375 03 029 032 | ειπεν ουν 01 05¹ ²⁷Γ- ρ366 ρ375 03 029 032 | τον θεον 01 05¹ ²⁸Γ αυτοις ρ366 ρ375 01 05 | - ρ366* 03 029 032¹ Ἰ ο ιησους ρ366 ρ375 03 029 032 | ο ιησους παλιν 01 | παλιν ο ιησους 05¹ Ἰ- 01 05 029 032 | οτι ρ366 ρ375 03¹ Ἰ ο πατηρ ρ366 ρ375 01 05 029 | ο πατηρ μου 03 | - 032¹ ³¹Γ μεινητε ρ366 01 03 05 | μενητε ρ375 029 032¹ ³⁴Γ αυτοις ο 01 05 032 | αυτοις ρ366 03 | αυτω ρ366* | - ρ375¹

Ἦ ὁ Υἱὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα.¹ ³⁶Ἐὰν οὖν ὁ Υἱὸς ὑμᾶς ἔλευθερώσῃ,¹ ὄντως ἐλεύθεροι ἔσσεσθε. ³⁷Οἶδα ὅτι σπέρμα Ἀβραάμ ἐστε, ἀλλὰ ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι, ὅτι ὁ λόγος ὁ ἐμὸς οὐ χωρεῖ ἐν ὑμῖν. ³⁸Ἄ ἐγὼ ἐώρακα παρὰ τῷ Πατρὶ, Ἦ Ἦ λαλῶ καὶ ὑμεῖς οὖν ἂ Ἦκούσατε¹ παρὰ τοῦ πατρὸς, Ἦ ποιεῖτε.”

³⁹Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν αὐτῷ, “Ὁ πατὴρ ἡμῶν Ἀβραάμ ἐστίν.” Ἦ λέγει Ἦ αὐτοῖς¹ ὁ Ἰησοῦς, “Εἰ τέκνα τοῦ Ἀβραάμ Ἦ ἐστε,¹ τὰ ἔργα τοῦ Ἀβραάμ Ἦ ἐποιεῖτε.¹ ⁴⁰Νῦν δὲ ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι, ἄνθρωπον ὃς τὴν ἀλήθειαν Ἦ ὑμῖν λελάληκα,¹ Ἦν ἦκουσα παρὰ τοῦ Θεοῦ· τοῦτο Ἀβραάμ οὐκ ἐποίησεν. ⁴¹Ἦμεῖς ποιεῖτε τὰ ἔργα τοῦ πατρὸς ὑμῶν.” εἶπον Ἦ οὖν¹ αὐτῷ, “Ἦμεῖς ἐκ πορνείας οὐ Ἦ γεγεννημέθα¹ Ἦ ἕνα Πατέρα ἔχομεν, τὸν Θεόν.” ⁴²εἶπεν Ἦ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “Εἰ ὁ Θεὸς Πατὴρ ὑμῶν ἦν, Ἦγαπάτε ἂν ἐμέ, ἐγὼ γὰρ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθον καὶ ἦκω· Ἦ οὐδὲ¹ γὰρ ἂπ' ἐμαυτοῦ ἐλήλυθα, ἀλλ' ἐκεῖνός με ἀπέστειλεν. ⁴³Διὰ τί τὴν λαλίαν τὴν ἐμὴν οὐ γινώσκετε; Ὅτι οὐ δύνασθε ἀκούειν τὸν λόγον τὸν ἐμόν. ⁴⁴Ἦμεῖς ἐκ τοῦ πατρὸς τοῦ διαβόλου ἐστὲ, καὶ τὰς ἐπιθυμίας τοῦ πατρὸς ὑμῶν θέλετε ποιεῖν. Ἦκεῖνος ἄνθρωποκτόνος ἦν ἂπ' ἀρχῆς, καὶ ἐν τῇ ἀληθείᾳ οὐκ ἔστηκεν, ὅτι οὐκ ἔστιν ἀλήθεια ἐν αὐτῷ. Ὅταν λαλή τὸ ψεῦδος, ἐκ τῶν ἰδίων λαλεῖ, ὅτι ψεύστης ἐστίν, καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ⁴⁵Ἐγὼ δὲ ὅτι τὴν ἀλήθειαν λέγω, Ἦ οὐ πιστεύετε μοι!¹ ⁴⁶Τίς ἐξ ὑμῶν ἐλέγχει με περὶ ἁμαρτίας; Εἰ ἀλήθειαν λέγω, διὰ τί ὑμεῖς οὐ πιστεύετε μοι;¹ ⁴⁷Ὅ ὢν ἐκ τοῦ Θεοῦ, τὰ ῥήματα τοῦ Θεοῦ ἀκούει· διὰ τοῦτο ὑμεῖς οὐκ ἀκούετε, ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἐστὲ.”

⁴⁸Ἀπεκρίθησαν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπαν αὐτῷ, “Ὅυ καλῶς Ἦ λέγομεν Ἦμεῖς¹ ὅτι Σαμαρείτης εἶ σὺ, καὶ δαιμόνιον ἔχεις;” ⁴⁹Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, “Ἐγὼ δαιμόνιον οὐκ ἔχω, ἀλλὰ τιμῶ τὸν Πατέρα μου, καὶ ὑμεῖς ἀτιμάζετε με. ⁵⁰Ἐγὼ δὲ οὐ ζητῶ τὴν δόξαν μου· ἔστιν ὁ ζητῶν καὶ κρίνων. ⁵¹Ἀμὴν, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ἐὰν τις τὸν ἐμόν λόγον τηρήσῃ, θάνατον οὐ μὴ Ἦ θεωρήσῃ¹ εἰς τὸν αἰῶνα.” ⁵²εἶπον αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι, “Νῦν ἐγνώκαμεν ὅτι δαιμόνιον ἔχεις. Ἀβραάμ ἀπέθανεν καὶ οἱ προφῆται, καὶ σὺ λέγεις, “Ἐάν

³⁵ ὁ υἱος μενει εις τον αιωνα 375 03 04 | ο δε υιος μενει εις τον αιωνα 366 05 | - 01 032¹ ³⁶ ελευθερωση 366 375 01 03 04 032 | ελευθερωθη 01* | ελευθερωσει 05 | ελευθερω 05*¹ ³⁸ - 366 375 03 04 032 | μου 01 05¹ Ἦ - 366 375 01 03 04 | ταυτα 05 032¹ Ἦκουσατε 375 03 04 032 | εωρακατε 366 01 05¹ Ἦ - 366 375 03 032 | υμων 01 04 | υμων ταυτα 05¹ ³⁹ λεγει 366 375 03 04 032 | απεκριθη 01 | ειπεν 05¹ Ἦ αυτοις 375 01 03 04 032 | ουν αυτοις 366 | ουν 05¹ Ἦεστε 366 375 01 03 05 | Ἦε 04 032¹ Ἦποιετε 375 01 04 05 032 | ποιετε 366 03¹ ⁴⁰ ὑμιν λελαληκα 366 375 01 03 04 032 | ὑμιν λελαληκεν 366* | λελαληκα ὑμιν 05¹ ⁴¹ ουν 366 375 04 05 | - 01 03 032¹ Ἦγεγεννημεθα 375 04 | εγεννηθημεν 03 05 | γεγεννημεθα 366 032 | εγεννημεθα 375* 01¹ ⁴² Ἦ - 366 375 03 04 032 | ουν 01 05¹ Ἦουδε 375 01 03 04 032 | ου 366 05¹ ⁴⁵ ου πιστευετε μοι 366 375 01 03 032 | ὑμιν ου πιστευετε μοι 04 | ου πιστευετε μοι ὑμεις 05¹ ⁴⁶ τις εξ υμων ελεγχει με περι αμαρτιας ει αληθειαν λεγω δια τι ὑμεις ου πιστευετε μοι 366 01 03 04 | τις εξ υμων ελεγχει με περι αμαρτιας ει αληθειαν λεγω δια τι ὑμεις ου πιστευετε μοι 375 | - 05 | τις εξ υμων ελεγχει με περι αμαρτιας ει αληθειαν λεγω δια τι ου πιστευετε μοι 032¹ ⁴⁸ λεγομεν ημεις 375 01 03 04 032 | ημεις λεγομεν 366 05 | ημεις ελεγομεν 366*¹ ⁵¹ Ἦ θεωρηση 375 03 04 05 032 | Ἦδη 366 | θεωρησει 01¹

τις τὸν λόγον μου τηρήσῃ, οὐ μὴ γεύσῃται θανάτου εἰς τὸν αἰῶνα.¹ ⁵³Μὴ σὺ μείζων εἶ τοῦ ἱατρὸς ἡμῶν Ἄβραάμ, Ἰσραὴλ ἄπέθανεν; Καὶ οἱ προφῆται ἄπέθανον! Τίνα σεαυτὸν ποιεῖς;” ⁵⁴Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, “Ἐὰν ἐγὼ δοξάσω ἑμαυτὸν, ἢ δοξα μου οὐδὲν ἔστιν· ἔστιν ὁ Πατήρ μου ὁ δοξάζων με, ὃν ὑμεῖς λέγετε, ὅτι “Θεὸς ἡμῶν ἔστιν”, ⁵⁵καὶ οὐκ ἐγνώκατε αὐτόν, ἐγὼ δὲ οἶδα αὐτόν, κἂν εἶπω ὅτι οὐκ οἶδα αὐτόν, ἔσομαι ὅμοιος ὑμῖν ἡ ψεύστης. Ἄλλ’ οἶδα αὐτόν, καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ τηρῶ. ⁵⁶Ἄβραάμ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἠγαλιάσατο, ἵνα ἴδῃ τὴν ἡμέραν τὴν ἐμήν, καὶ εἶδεν καὶ ἐχάρη.” ⁵⁷Εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς αὐτόν, “Πεντήκοντα ἔτη οὕτω ἔχεις, καὶ Ἄβραάμ ἑώρακας;” ⁵⁸Εἶπεν αὐτοῖς Ἰησοῦς, “Ἀμὴν, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, πρὶν Ἄβραάμ γενέσθαι, ἐγὼ εἰμί.” ⁵⁹Ἦραν οὖν λίθους, ἵνα βάλωσιν ἐπ’ αὐτόν· Ἰησοῦς ἰδὲ ἔκρῦβη, καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ. ¹

9 ¹Καὶ παράγων, εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς. ²Καὶ ἠρώτησαν αὐτόν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες, “Ῥαββί, τίς ἡμαρτεν, οὗτος ἢ οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἵνα τυφλὸς ᾖ γεννηθῆν;” ³Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, “Οὐτε οὗτος ἡμαρτεν, οὔτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἀλλ’ ἵνα φανερωθῇ τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ ἐν αὐτῷ. ⁴Ἡμᾶς δεῖ ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τοῦ πέμψαντός ἡμεῖς, ἡμέρα ἐστὶν ἔρχεται νῦν, ὅτε οὐδεὶς δύναται ἐργάζεσθαι. ⁵Ὅταν ἔν τῷ κόσμῳ ᾦ, ἡ φῶς εἰμι τοῦ κόσμου.” ⁶Ταῦτα εἰπὼν, ἔπτυσεν χαμαὶ καὶ ἐποίησεν πηλὸν ἐκ τοῦ πτύσματος, καὶ ἐπέχρισεν αὐτοῦ τὸν πηλὸν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς. ⁷Καὶ εἶπεν αὐτῷ, “Ὑπαγε, νίψαι εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ” (ὃ ἐρμηνεύεται, “Ἀπεσταλμένος”). Ἀπῆλθεν οὖν καὶ ἐνίψατο, καὶ ἦλθεν βλέπων. ⁸Οἱ οὖν γείτονες καὶ οἱ θεωροῦντες αὐτόν τὸ πρότερον, ὅτι προσαίτης ἦν, ἔλεγον, “Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ καθημένοσ καὶ προσαίτων;” ⁹Ἄλλοι ἔλεγον, ἴτι ὁ οὗτός ἐστιν”, ἄλλοι ἔλεγον, “Οὐχί, ἀλλὰ ὅμοιος αὐτῷ ἐστίν.” Ἐκεῖνος ἔλεγεν, ὅτι “Ἐγὼ εἰμι.” ¹⁰Ἐλεγον οὖν αὐτῷ, “Πῶς ἠνεώχθησάν σου οἱ ὀφθαλμοί;” ¹¹Ἀπεκρίθη ἐκεῖνος, ἄνθρωπος ὁ λεγόμενος Ἰησοῦς πηλὸν ἐποίησεν, καὶ ἐπέχρισέν μου τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ εἶπέν

⁵²Ἐλεγον αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι νυν ἐγνώκαμεν ὅτι δαιμονιον εχεις ἀβρααμ ἀπεθανεν καὶ οἱ προφῆται καὶ συ λεγεις εαν τις τον λογον μου τηρησῃ οὐ μὴ γευσῃται θανάτου εἰς τον αἰωνα 04 032 | εἰπον αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι νυν ἐγνώκαμεν ὅτι δαιμονιον εχεις ἀβρααμ ἀπεθανεν καὶ οἱ προφῆται καὶ συ λεγεις εαν τις μου τον λογον τηρησῃ οὐ μὴ γευσῃται θανάτου εἰς τον αἰωνα 366 | εἰπον οὖν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι νυν ἐγνώκαμεν ὅτι δαιμονιον εχεις ἀβρααμ ἀπεθανεν καὶ οἱ προφῆται καὶ συ λεγεις οτι εαν τις τον λογον μου τηρησῃ οὐ μὴ γευσῃται θανάτου εἰς τον αἰωνα 375 | εἰπαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι νυν ἐγνώκαμεν ὅτι δαιμονιον εχεις ἀβρααμ ἀπεθανεν καὶ οἱ προφῆται καὶ συ λεγεις εαν τις τον λογον μου τηρησῃ οὐ μὴ γευσῃται θανάτου εἰς τον αἰωνα 01 | - 02* | εἰπον αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι νυν ἐγνώκαμεν ὅτι δαιμονιον εχεις ἀβρααμ ἀπεθανεν καὶ οἱ προφῆται καὶ συ λεγεις εαν τις τον λογον μου τηρησῃ θανάτου οὐ μὴ θεωρησῃ εἰς τον αἰωνα 03 | εἰπαν οὖν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι νυν ἐγνώκαμεν ὅτι δαιμονιον εχεις ἀβρααμ ἀπεθανεν καὶ οἱ προφῆται καὶ συ λεγεις εαν μου τις τον λογον τηρησῃ οὐ μὴ γευσῃται θανάτου 05* | εἰπαν οὖν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι νυν ἐγνώκαμεν ὅτι δαιμονιον εχεις ἀβρααμ ἀπεθανεν καὶ οἱ προφῆται καὶ συ λεγεις εαν μου τις τον λογον τηρησῃ οὐ μὴ γευσῃται θανάτου 05¹ ⁵³ἱατρὸς ἡμῶν 366 375 01 02 03 04 | - 05 032¹ ἱσραὴλ 366 375 01 02 03 04 032 | οτι 366* 05¹ ⁵⁴ἡμῶν 366 375 02 03 04 032 | ὑμῶν 366* 01 03* 05¹ ⁵⁵εσομαι ὁμοιος ὑμῖν 375 02 03 032 | εσομαι ὁμοιος ὑμῶν 01 04 | εσομαι ὑμῶν ὁμοιος 366 | ὁμοιος εσομαι ὑμῖν 05¹ ⁵⁷εωρακας 366 02 04 05 | εωρακεν σε 375 01 | εωρακες 03 032¹ ⁵⁹δε 366 375 01 02 04 05 | - 03 032¹ ἱ- 366 375 01 03 05 032 | διελθων δια μεσου αυτων καὶ παρηγεν ουτως 02 | καὶ διελθων δια μεσου αυτων επορευετο καὶ παρηγεν ουτως 04¹ ²γεννηθη 366 375 01 03 04 05 | γεννηθη 02 032¹ ⁴ημας δεῖ 366 375 01* 03 | εμε δεῖ 01 02 04 | δεῖ ημας 05 | ημας 032¹ ἡμε 01 02 03 04 05 | ημας 366 375 01* 032¹ ἡωας 366 375 01 02 03 05 | ως 04 032¹ ⁵εν τῷ κόσμῳ ω 375 01 02 03 04 032 | εν τῷ κόσμῳ 366 | ω εν τῷ κόσμῳ 05¹ ⁶αυτου 366 375a 01 02 03 | - 04 032 | αυτων 375 | αυτω 05¹ ἱ- 366 375 01 03 | του τυφλου 02 04 032 | αυτου 05¹ ⁷νιψαι εἰς την κολυμβηθραν του σιλωαμ 366 375 01 03 04 05 032 | εἰς την κολυμβηθραν του σιλωαμ 02* | εἰς την κολυμβηθραν του σιλωαμ καὶ νιψαι 02¹ ⁹οτι 375 02 03 04 05 | - 366 01 032¹ ἔλεγον ουχι 366 375 03 04 032 | δε 02 05 | δε ελεγον ουχι 01¹ ἄλλα 366 375 01 03 04 032 | οτι 02 05¹ ἱ- 375 03 04 05 032 | δε 366 01 02¹ ¹⁰- 366* 375 02 03 032 | οὖν 366 01 04 05¹

μοι, ὅτι¹ “Υπαγε εἰς τὸν Σιλωὰμ καὶ νίψαι.” Ἀπελθὼν οὖν καὶ νιψάμενος, ἀνέβλεψα.”
^{12Γ}Καὶ εἶπαν¹ αὐτῷ, “Ποῦ ἐστὶν ἐκεῖνος;” Λέγει, “Οὐκ οἶδα.”

¹³Ἄγουσιν αὐτὸν πρὸς τοὺς Φαρισαίους, τὸν ποτε τυφλόν. ^{14ς}Ἦν δὲ Σάββατον ἔν ἧ ἡμέρᾳ¹ τὸν πηλὸν ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀνέωξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς. ¹⁵Πάλιν οὖν ἠρώτων αὐτὸν καὶ οἱ Φαρισαῖοι πῶς ἀνέβλεψεν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, “Πηλὸν ἐπέθηκέν μου ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς,¹ καὶ ἐνιψάμην, καὶ βλέπω.” ¹⁶Ἐλεγον οὖν ἐκ τῶν Φαρισαίων τινές, “Οὐκ ἔστιν οὗτος παρὰ θεοῦ ὁ ἄνθρωπος, ὅτι τὸ Σάββατον οὐ τηρεῖ.” Ἄλλοι ^Γ ἔλεγον, “Πῶς δύναται ἄνθρωπος ἀμαρτωλὸς τοιαῦτα σημεῖα ποιεῖν;” Καὶ σχίσμα ἦν ἐν αὐτοῖς. ¹⁷Λέγουσιν οὖν τῷ τυφλῷ ἄλιν,¹ “Σὺ τί λέγεις περὶ αὐτοῦ,¹ ὅτι ἠνέωξέν σου τοὺς ὀφθαλμούς;” Ὁ δὲ εἶπεν, ὅτι “Προφήτης ἐστίν.”

¹⁸Οὐκ ἐπίστευσαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ ὅτι ἦν τυφλὸς καὶ ἀνέβλεψεν,¹ ἕως ὅτου ἐφώνησαν τοὺς γονεῖς αὐτοῦ τοῦ ἀναβλέψαντος. ¹⁹Καὶ ἠρώτησαν αὐτοὺς λέγοντες,¹ ὅτι “Οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ὑμῶν, ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη; Πῶς οὖν βλέπει ἄρτι;” ²⁰Ἀπεκρίθησαν οὖν¹ οἱ γονεῖς αὐτοῦ καὶ εἶπαν, “Οἶδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ἡμῶν, καὶ ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη. ²¹Πῶς δὲ νῦν βλέπει, οὐκ οἶδαμεν, ἢ τίς ἤνοιξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς, ἡμεῖς οὐκ οἶδαμεν. Ἐὰν αὐτὸς ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε,¹ αὐτὸς περὶ ἑαυτοῦ λαλήσει.” ²²Ταῦτα εἶπον οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ὅτι ἐφοβοῦντο τοὺς Ἰουδαίους, ἥδη γὰρ συνετέθειντο οἱ Ἰουδαῖοι ἵνα ἐάν τις αὐτὸν ὁμολογήσῃ¹ ὅτι Χριστὸν, ἀποσυναγωγὸς γένηται. ²³Διὰ τοῦτο οἱ γονεῖς αὐτοῦ εἶπαν, ὅτι “Ἡλικίαν ἔχει,¹ αὐτὸν ἐπερωτήσατε.”¹

²⁴Ἐφώνησαν οὖν ὁ ἄνθρωπος ἐκ δευτέρου¹ ὃς ἦν τυφλὸς, καὶ εἶπαν αὐτῷ, “Δὸς δόξαν τῷ θεῷ ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος¹ ἀμαρτωλὸς ἐστίν.” ²⁵Ἀπεκρίθη οὖν ἐκεῖνος, “Εἰ ἀμαρτωλὸς ἐστὶν οὐκ οἶδα. Ἐν οἶδα, ὅτι τυφλὸς ὢν, ἄρτι βλέπω.” ²⁶Εἶπον οὖν¹ αὐτῷ, ὅτι “Τί ἐποίησέν σοι; Πῶς ἤνοιξέν σου τοὺς ὀφθαλμούς;” ²⁷Ἀπεκρίθη αὐτοῖς, “Εἶπον ὑμῖν ἤδη, καὶ οὐκ ἠκούσατε. Τί ὅτι¹ πάλιν θέλετε ἀκοῦειν; Μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε αὐτοῦ μαθηταὶ γενέσθαι;” ^{28Γ}Καὶ ἐλοιδόρησαν¹ αὐτὸν, καὶ εἶπον, “Σὺ μαθητῆς εἶ ἐκεῖνου, ἡμεῖς δὲ τοῦ¹ Μωϋσῆως ἐσμὲν μαθηταί. ²⁹Ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι Μωϋσεὶ λελάληκεν ὁ θεός, τοῦτον δὲ οὐκ οἶδαμεν πόθεν ἐστίν.” ³⁰Ἀπεκρίθη ὁ ἄνθρωπος καὶ εἶπεν αὐτοῖς,¹ ὅτι “Ἐν τούτῳ γὰρ¹ τὸ θαυμαστόν ἐστίν, ὅτι ὑμεῖς οὐκ οἴδατε πόθεν ἐστίν, καὶ ἤνοιξέν μου τοὺς ὀφθαλμούς. ³¹Οἶδαμεν ὅτι ἀμαρτωλῶν ὁ θεὸς οὐκ ἀκούει, ἀλλ’ ἐάν τις θεοσεβῆς ᾖ, καὶ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιῇ, τούτου ἀκούει.

^{11Γ}οτι 366 01 03 | - 375 02 05 032¹ ^{12Γ}και ειπαν 01 03 032 | ειπαν ουν 366 05 | και ειπον 375 | ειπον 02¹ ^{14Γ}εν η ημερα 366 375 01 03 032 | οτε 02 05 | εν τη ημερα 366*¹ ^{15Γ}επεθηκεν μου επι τους οφθαλμους 366 375 01 03 032 | επεθηκεν επι τους οφθαλμους μου 05 | επεθηκεν μοι επι τους οφθαλμους 366* | μου επεθηκεν επι τους οφθαλμους 02¹ ^{16Γ}- 366 375 02 | δε 01 03 05 032¹ ^{17Γ}παλιν 366 375 02 03 032 0323 | παλιν ουν 01 | - 05¹ ^{18Γ}αυτου 366 02 03 032 0323 | σεαυτου 366* 375 01 | εαυτου 05¹ ^{18Γ}οτι ην τυφλος και ανεβλεψεν 366 375 01 03 032 | οτι τυφλος ην και ανεβλεψεν 02 0323 | - 05¹ ^{19Γ}λεγοντες 366 375 02 03 05 0323 | - 01 032¹ ^Γ- 366 375 02 03 032 0323 | ει 01 05¹ ^{20Γ}ουν 366 375 01 03 | δε αυτοις 02 0323 | αυτοις 05 | - 032¹ ^{21Γ}αυτος ηλικιαν εχει αυτον ερωτησατε 02 0323 | αυτον ερωτησατε ηλικιαν εχει 366 03 | αυτος ηλικιαν εχει 375 01 | αυτον επερωτησατε ηλικιαν εχει 05 | ηλικιαν εχει 032¹ ^{22Γ}αυτον ομολογηση 01 02 03 032 | ομολογηση αυτον 366 375 05 0323 | ομολογηση 02*¹ ^{23Γ}εχει 375 03 05 032 | εχει και 366 02 | - 01¹ ^Γεπερωτησατε 366 375 01 03 032 | ερωτησατε 02 | ερωτατε 05¹ ^{24Γ}τον ανθρωπον εκ δευτερου 366 375 01 03 032 | εκ δευτερου τον ανθρωπον 02 | αυτον εκ δευτερου 05¹ ^Γουτος ο ανθρωπος 366 375 01 03 032 | ο ανθρωπος ουτος 02 05 | ουτος ο ανθρωπος ο 01*¹ ^{26Γ}ουν 366 375 03 05 032 | δε 02 | - 01¹ ^Γ- 375 01 03 05 032 | παλιν 366 02¹ ^{27Γ}- 366 01 02 05 032 | ουν 375 03¹ ^{28Γ}και ελοιδωρησαν 375 01 03 032 | ελοιδωρησαν 366 02 | οι δε ελοιδωρησαν 05¹ ^Γδε του 375 01 02 03 032 | γαρ 366 | του 05¹ ^{30Γ}αυτοις 366 375 01 02 03 032 | - 366*¹ ⁰⁵ ^Γεν τουτω γαρ 375 01 03 032 | εν γαρ τουτω 02 | τουτω γαρ 366 | εν τουτω ουν 05¹ ^{31Γ}- 366 375 01 03 05 | δε 02 032¹

³²Ἐκ τοῦ αἰῶνος οὐκ ἠκούσθη ὅτι ἤνοιξεν τις ὀφθαλμοὺς τυφλοῦ γεγεννημένου. ³³Εἰ μὴ ἦν οὗτος παρὰ Θεοῦ, οὐκ ἠδύνατο ποιεῖν οὐδέν.” ³⁴Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν αὐτῶ, “Ἐν ἁμαρτίαις σὺ ἐγεννήθης ὅλος, καὶ σὺ διδάσκεις ἡμᾶς;” Καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω.

³⁵Ἦκουσεν Ἰησοῦς ὅτι ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω, ¹ καὶ εὐρὼν αὐτὸν εἶπεν, ¹ “Σὺ πιστεύεις εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου;” ³⁶Ἀπεκρίθη ἐκεῖνος, ¹ “Καὶ τίς ἐστιν,” ἔφη, “κύριε, ¹ ἵνα πιστεῦσω εἰς αὐτόν;” ³⁷Εἶπεν ¹ αὐτῶ ὁ Ἰησοῦς, “Καὶ ἑώρακας αὐτὸν, καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ ἐκεῖνός ἐστιν.” ³⁸Ὁ δὲ ἔφη, “Πιστεύω, Κύριε.” καὶ προσεκύνησεν αὐτῶ. ³⁹Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, ¹ “Εἰς κρίμα ἐγὼ ¹ εἰς τὸν κόσμον ἔγουν ἦλθον, ¹ ἵνα οἱ μὴ βλέποντες, βλέπωσιν, καὶ οἱ βλέποντες, τυφλοὶ γένωνται.” ⁴⁰Ἦκουσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων ἑαυτὰ ¹ οἱ μετ’ αὐτοῦ ὄντες, καὶ εἶπον αὐτῶ, “Μὴ καὶ ἡμεῖς τυφλοὶ ἐσμεν;” ⁴¹Εἶπεν ἑαυτοῖς ὁ Ἰησοῦς, ¹ “Εἰ τυφλοὶ ἦτε, οὐκ ἂν εἶχετε ἁμαρτίαν· νῦν δὲ λέγετε, ¹ ὅτι ‘Βλέπομεν’, ¹ ἢ ἁμαρτία ὑμῶν μένει.”

10 ¹Ἀμὴν, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ὁ μὴ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας, εἰς τὴν αὐλὴν τῶν προβάτων, ἀλλὰ ἀναβαίνων ἀλλαχόθεν, ἐκεῖνος κλέπτης ἐστὶν καὶ ληστής. ²Ὁ δὲ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας, ¹ ἡ ποιμὴν ἐστὶν ¹ τῶν προβάτων. ³Τούτῳ ὁ θυρωρὸς ἀνοίγει, καὶ τὰ πρόβατα τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούει, καὶ τὰ ἴδια πρόβατα ¹ φωνεῖ κατ’ ὄνομα, καὶ ἐξάγει αὐτά. ⁴Ὅταν τὰ ἴδια πάντα ἐκβάλῃ, ¹ ἔμπροσθεν αὐτῶν πορεύεται, καὶ τὰ πρόβατα αὐτῶ ἀκολουθεῖ, ὅτι οἶδασιν τὴν φωνὴν αὐτοῦ. ⁵Ἄλλοτρίῳ δὲ οὐ μὴ ἀκολουθήσωσιν, ¹ ἀλλὰ φεύξονται ἀπ’ αὐτοῦ, ὅτι οὐκ οἶδασιν τῶν ἄλλοτρίων τὴν φωνήν.” ⁶Ταύτην τὴν παροιμίαν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, ἐκεῖνοι δὲ οὐκ ἔγνωσαν τίνα ἦν, ἃ ἐλάλει αὐτοῖς.

⁷Εἶπεν ὁὖν αὐτοῖς πάλιν ὁ Ἰησοῦς, “Ἀμὴν, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα τῶν προβάτων. ⁸Πάντες ὅσοι ἦλθον πρὸ ἐμοῦ ¹ κλέπται εἰσὶν καὶ λησταί, ἀλλ’ οὐκ ἤκουσαν αὐτῶν τὰ πρόβατα. ⁹Εγὼ εἰμι ἡ θύρα δι’ ἐμοῦ ἕαν τις εἰσέλθῃ σωθήσεται, καὶ εἰσελεύσεται, καὶ ἐξελεύσεται, καὶ νομὴν εὐρήσει. ¹⁰Ὁ κλέπτης οὐκ ἔρχεται, ¹ εἰ μὴ ἵνα κλέψῃ, καὶ θύσῃ, καὶ ἀπολέσῃ. Ἐγὼ ἦλθον, ἵνα ζωὴν ἔχωσιν, ¹ καὶ περισσοὺν ἔχωσιν.”

¹¹Εγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός. Ὁ ποιμὴν ὁ καλός τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθειν ὑπὲρ τῶν προβάτων. ¹²Ὁ μισθωτὸς ¹ καὶ οὐκ ὢν ποιμὴν, οὗ οὐκ ἔστιν τὰ πρόβατα ἴδια, ¹

³⁵εξω 366 375 01 02 03 | - 05 032¹ Γ - 375 01 03 05 032 | αυτω 366 02¹ 36Γ απεκριθη εκεινος 366 02 | απεκριθη εκεινος και 01 05 | - 375 03 032¹ Γ και τις εστιν εφη κυριε 366* 375 03 032 | ειπεν και τις εστιν κυριε 05 | και τις εστιν κυριε 366 | ειπεν κυριε τις εστιν 01* | ειπεν κυριε και τις εστιν 01 | τις εστιν κυριε 02¹ 37Γ ειπεν 366 375 02 03 032 | εφη 01 | απεκριθη 05¹ 38Γ ο δε εφη πιστευω κυριε και προσεκυνησεν αυτω 366 02 03 05 | - 375 01 032¹ Γ - 375 01 02 03 032 | ηλθον 366 05¹ Γ τουτον ηλθον 01 02 03 032 | - 366* | τουτον 366 05 | τουτον εληλυθα 375¹ 40Γ ταυτα 366 375 02 03 032 | - 01 05¹ 41Γ αυτοις ο ιησους 01 02 032 | αυτοις ιησους 366 375 03 | ο ιησους αυτοις 05¹ Γ λεγετε 375 01 02 03 05 | λεγεται 366 032¹ Γ η 366 01 03 | η ουν 02 | η α 366* | και η 375 | αι 05 032¹ Γ αμαρτια 366 375 01 02 03 | αμαρτιαι 05 032¹ Γ μενει 366 375 01 02 03 | μενουσιν 05 032¹ 2Γ - 366 375 01 02 03 | αυτοις 05 | εκεινος 032¹ Γ ποιμην εστιν 366 375 01 02 03 | εστιν ο ποιμην 05 032¹ 3Γ ιδια προβατα 375 01 02 03 032 | ιδια προβατια 366 | προβατα τα ιδια 05¹ 4Γ παντα εκβαλη 366 375 03 05 032 | προβατα εκβαλη 02 | εκβαλη παντα 366* | εκβαλη 01¹ 5Γ ακολουθησωσιν 36 366 375 01 032 | ακολουθησουσιν 02 03 05¹ 6Γ τινα 366 375 01 02 03 05 032 | τι 36 366*¹ 7Γ ουν αυτοις παλιν 01 02 | ουν παλιν 375 03 | ουν παλιν αυτοις 05 | ουν αυτοις 345^ν 366 032 | αυτοις 366* | αυτοις παλιν 01*¹ 8Γ οτι 345^ν 366 01 02 05 032 | - 366^ν 375 03¹ 8Γ ηλθον προ εμου 366 02 03 05 032 | ηλθον 345^ν 375 01¹ 10Γ ει 345 366 375 01 02 03 05 032 | τι 375* | ινα 03*¹ Γ - 366 375 01 02 03 032 | δε 345 05¹ Γ και περισσον εχωσιν 345 366 01 02 03 032 | - 366* 05 | και περισσοτερον εχωσιν 375¹ 11Γ τιθειν 366 375 02 03 032 | διδωσιν 345 01 05¹ 12Γ μισθωτος 345 375 03 032 | δε μισθωτος 366 01 05 | μισθωτος δε 02¹ Γ τα προβατα ιδια 366 01 02 03 05 032 | ιδια τα προβατα 345 | τα προβατα τα ιδια 375¹

θεωρεῖ τὸν λύκον ἐρχόμενον, καὶ ἀφήσιν τὰ πρόβατα καὶ φεύγει, καὶ ὁ λύκος ἀρπάζει αὐτὰ καὶ σκορπίζει, Ἦ¹ ¹³ ὅτι μισθωτός ἐστιν¹ καὶ οὐ μέλει αὐτῷ περὶ τῶν προβάτων. ¹⁴ Ἐγὼ εἶμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός, καὶ γινώσκω τὰ ἐμὰ, καὶ Ἦ¹ γινώσκουσί με τὰ ἐμὰ. ¹⁵ Καθὼς γινώσκει με ὁ Πατὴρ, καὶ γὼ γινώσκω τὸν Πατέρα, καὶ τὴν ψυχὴν μου Ἦ¹ τίθημι Ἦ¹ ὑπὲρ τῶν προβάτων. ¹⁶ Καὶ ἄλλα Ἦ¹ πρόβατα ἔχω, ἃ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης· κάκεῖνα δεῖ με ἀγαγεῖν, καὶ τῆς φωνῆς μου Ἦ¹ ἀκούσουσιν, Ἦ¹ καὶ Ἦ¹ γενήσονται Ἦ¹ μία ποίμνη, εἷς ποιμὴν. ¹⁷ Διὰ τοῦτο, με ὁ Πατὴρ ἀγαπᾷ, ὅτι ἐγὼ τίθημι τὴν ψυχὴν μου, ἵνα πάλιν λάβω αὐτήν. ¹⁸ Οὐδεὶς Ἦ¹ ἤρεν Ἦ¹ αὐτὴν ἀπ' ἐμοῦ, Ἦ¹ ἀλλ' ἐγὼ τίθημι αὐτὴν ἀπ' ἐμαυτοῦ. Ἦ¹ Ἐξουσίαν ἔχω θεῖναι αὐτήν, καὶ ἐξουσίαν ἔχω πάλιν λαβεῖν αὐτήν. Ταύτην Ἦ¹ τὴν ἐντολὴν ἔλαβον Ἦ¹ παρὰ τοῦ Πατρὸς μου.”

¹⁹ Σχίσμα Ἦ¹ πάλιν Ἦ¹ ἐγένετο ἐν τοῖς Ἰουδαίοις, διὰ τοὺς λόγους τούτους. ²⁰ Ἐλεγον Ἦ¹ δεῖ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν, Ἦ¹ “Δαιμόνιον ἔχει, καὶ Ἦ¹ μαίνεται· τί αὐτοῦ ἀκούετε;” ²¹ Ἄλλοι ἔλεγον, Ἦ¹ “Ταῦτα τὰ ῥήματα οὐκ ἔστιν δαιμονιζομένου. Μὴ δαιμόνιον δύναται τυφλῶν ὀφθαλμοὺς Ἦ¹ ἀνοῖξαι;”¹

²² Ἐγένετο Ἦ¹ τότε Ἦ¹ τὰ ἐγκαίνια ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις. Χειμῶν ἦν, ²³ καὶ περιεπάτει ὁ Ἦ¹ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ, ἐν τῇ στοᾷ τοῦ Σολομῶνος. ²⁴ Ἐκύκλωσαν οὖν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ ἔλεγον αὐτῷ, “Ἔως πότε τὴν ψυχὴν ἡμῶν αἴρεις; Εἰ σὺ εἶ ὁ Ἦ¹ Χριστός, εἰπέ ἡμῖν παρρησίᾳ.” ²⁵ Ἀπεκρίθη Ἦ¹ αὐτοῖς ὁ Ἦ¹ Ἰησοῦς, “Ἐἶπον ὑμῖν καὶ οὐ Ἦ¹ πιστεύετε. Ἦ¹ Τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Πατρὸς μου, Ἦ¹ ταῦτα Ἦ¹ μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ, ²⁶ ἀλλὰ ὑμεῖς οὐ πιστεύετε, ὅτι οὐκ ἐστὲ ἐκ τῶν προβάτων τῶν ἐμῶν. Ἦ¹ ²⁷ Τὰ πρόβατα τὰ ἐμὰ τῆς φωνῆς μου Ἦ¹ ἀκούουσιν, Ἦ¹ καὶ γὼ γινώσκω αὐτά, καὶ ἀκολουθοῦσίν μοι, ²⁸ καὶ γὼ δίδωμι αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον, καὶ οὐ μὴ ἀπόλωνται, εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ οὐχ Ἦ¹ Ἦ¹ ἀρπάσει Ἦ¹ τις αὐτὰ ἐκ τῆς χειρὸς μου. ²⁹ Ὁ Πατὴρ Ἦ¹ μου Ἦ¹ ὃς Ἦ¹ δέδωκέν Ἦ¹ μοι, πάντων μεῖζόν ἐστιν, καὶ οὐδεὶς δύναται ἀρπάξαι ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ Πατρὸς. Ἦ¹ ³⁰ Ἐγὼ καὶ ὁ Πατὴρ Ἦ¹ ἐν ἔσμεν.”

³¹ Ἐβάστασαν Ἦ¹ πάλιν Ἦ¹ λίθους οἱ Ἰουδαῖοι, ἵνα λιθάσωσιν αὐτόν. ³² Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἦ¹ Ἰησοῦς, “Πολλὰ Ἦ¹ ἔργα καλὰ ἔδειξα ὑμῖν Ἦ¹ ἐκ τοῦ Πατρὸς Ἦ¹ μου Ἦ¹ διὰ ποῖον Ἦ¹ αὐτῶν Ἦ¹ ἔργον, ἐμὲ λιθάζετε;” ³³ Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι, “Περὶ καλοῦ ἔργου οὐ λιθάζομέν σε, ἀλλὰ περὶ βλασφημίας, καὶ ὅτι σὺ, ἄνθρωπος ὢν, ποιεῖς σεαυτὸν

Γ- Ϝ45 Ϝ66 Ϝ75 01 03 05 032 | τα προβατα 02 02*¹ ¹³ ὅτι μισθωτος ἐστιν Ϝ45 Ϝ66 Ϝ75 01 03 05 | ο δε μισθωτος ἐστιν 02* | ο δε μισθωτος φευγει οτι μισθος ἐστιν 02 | - 032¹ ¹⁴ γινωσκουσι με τα εμα Ϝ45* Ϝ66 Ϝ75⁰ 01 03 032 | γινωσκομαι υπο των εμων 02 | γινωσκει με τα εμα Ϝ45 | γινωσιν εμε τα εμα 05¹ ¹⁵ τιθημι 02 03 | διδωμι Ϝ45 Ϝ66 01 05 032¹ ¹⁶ Γ- Ϝ45 Ϝ75⁰ 01 02 03 032 | δε Ϝ66 05¹ Ἦ¹ ακουσουσιν Ϝ45 Ϝ66 Ϝ75 03 05 | ακουσασιν 01 02 032¹ Ἦ¹ γενησονται Ϝ45 03 05 032 | γενησεται Ϝ66 01 02¹ ¹⁸ ἤρεν Ϝ45 01 03 | αιρει Ϝ66 02 05 032¹ Ἦ¹ αλλ εγω τιθημι αυτην απ εμαυτου Ϝ45^v Ϝ66 Ϝ75⁰ 01 02 03 | - 05 | αλλ εγω τιθημι αυτην απ εμαυτου και 032¹ Ἦ¹ την εντολην ελαβον Ϝ66 Ϝ75 01 02 05 032 | ελαβον εντολην Ϝ45 | εντολην ελαβον 03¹ ¹⁹ Ἦ¹ παλιν Ϝ75 01 03 032 | ουν παλιν Ϝ66 02 | ουν 05¹ ²⁰ δε Ϝ66 Ϝ75 02 03 032 | ουν 01 05¹ Ἦ¹ - Ϝ66 Ϝ75 01 02 03 032 | οτι Ϝ45 05¹ Ἦ¹ μαίνεται Ϝ45 Ϝ75 01 03 05 032 | μενεται Ϝ66 02¹ ²¹ ἄλλοι ελεγον Ϝ45 Ϝ75 02 03 05 | ἄλλοι δε ελεγον Ϝ66 01 | ελεγον δε ἄλλοι 032¹ Ἦ¹ ανοιξει Ϝ66 01 03 032 | ανοιγειν 02 05¹ ²² τοτε Ϝ66 Ϝ75 03 032 | δε Ϝ66* 01 02 05¹ ²⁵ αυτοις ο Ϝ75 02 03 032 | ο Ϝ66 01 05 | αυτοις 03*¹ Ἦ¹ πιστευετε Ϝ75 02 05 | πιστευεται Ϝ66 01 032 | επιστευσате 03¹ Ἦ¹ ταυτα Ϝ66 Ϝ75 01 02 03 0258 | αυτα 05 | αυτα ταυτα 032¹ ²⁶ Γ- Ϝ66 Ϝ75 01 03 032 | καθως ειπον υμιν 02 05 | καθως ειπον υμιν οτι Ϝ66*¹ ²⁷ ακουσουσιν Ϝ66 01 03 032 | ακουει Ϝ75 02 05¹ ²⁸ Γ- Ϝ66 Ϝ75^v 02 03 032 | μη 01 05¹ Ἦ¹ αρπασει 02 03 032 | αρπαση Ϝ66 01 05¹ ²⁹ Ἦ¹ μου Ϝ45 02 03 05 032 | μοι Ϝ75 | - 01¹ Ἦ¹ δεδωκεν 01 02 03 032 | εδωκεν Ϝ66 Ϝ75 | δεδωκως 05¹ Ἦ¹ - Ϝ66 Ϝ75 01 03 | μου 02 05 032¹ ³¹ Ἦ¹ παλιν Ϝ75^v 01 03 032 | ουν παλιν Ϝ66 02 | - Ϝ45 | ουν 05¹ ³² Ἦ¹ εργα καλα εδειξα υμιν Ϝ45^v 01 02 | Ἦ¹ εργα εδειξα υμιν καλα 03 | καλα Ἦ¹ εργα εδειξα υμιν Ϝ66 05 | εδειξα υμιν Ἦ¹ εργα καλα Ϝ75^v | Ἦ¹ εργα εδειξα υμιν 032¹ Ἦ¹ μου Ϝ66 Ϝ75^v 02 032 | - Ϝ45^v 01 03 05¹ Ἦ¹ - Ϝ45 Ϝ75 01 02 03 05 | ουν Ϝ66 032¹ Ἦ¹ αυτων Ϝ45 Ϝ66 Ϝ75 01 03 05 | αυτω 02 | - 032¹

“Θεόν.”³⁴ Ἀπεκρίθη ἑαυτοῖς ὁ Ἰησοῦς, ἵνα εἴπῃ· “Οὐκ ἔστιν γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ ὑμῶν, ὅτι “Ἐγὼ εἶπα, “Θεοὶ ἐστε”;”³⁵ Εἰ ἐκείνους εἶπεν “θεοὺς”, ἑρῶς οὐκ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἐγένετο (καὶ οὐ δύναται λυθῆναι ἡ Γραφή), ὅν ὁ Πατὴρ ἡγάσεν καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον, ὑμεῖς λέγετε, ὅτι “Ἐκείνημεῖς”, ὅτι εἶπον, “Υἱὸς τοῦ Θεοῦ εἰμι”;³⁷ Εἰ οὐ ποιῶ τὰ ἔργα τοῦ Πατρὸς μου, μὴ πιστεύετε μοι·³⁸ εἰ δὲ ποιῶ, κἂν ἐμοὶ μὴ πιστεύετε, τοῖς ἔργοις πιστεύετε, ἵνα γινώσκωτε καὶ γινώσκητε ὅτι ἐν ἐμοὶ ὁ Πατὴρ, καὶ ἐγὼ ἐν τῷ Πατρὶ.”³⁹ Ἐζήτουν οὖν αὐτὸν πάλιν πιάσαι, καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν.

⁴⁰ Καὶ ἀπῆλθεν πάλιν πέραν τοῦ Ἰορδάνου, εἰς τὸν τόπον ὅπου ἦν Ἰωάννης τὸ πρῶτον βαπτίζων, καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ.⁴¹ Καὶ πολλοὶ ἦλθον πρὸς αὐτὸν, καὶ ἔλεγον, ὅτι “Ἰωάννης μὲν σημεῖον ἐποίησεν οὐδέν, πάντα δὲ ὅσα εἶπεν Ἰωάννης περὶ τούτου ἀληθῆ ἦν.”⁴² Καὶ πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν ἐκεῖ.

11 Ἦν δὲ τις ἀσθενῶν, Λάζαρος ἀπὸ Βηθανίας ἐκ τῆς κώμης Μαρίας, καὶ Μάρθας τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς.¹ Ἦν δὲ Μαριάμ ἡ ἀλείψασα τὸν Κύριον μύρω, καὶ ἐκμάχασα τοὺς πόδας αὐτοῦ ταῖς θριξίν αὐτῆς, ἧς ὁ ἀδελφὸς Λάζαρος ἡσθένει.³ Ἀπέστειλαν οὖν αἱ ἀδελφαὶ πρὸς αὐτὸν λέγουσαι, “Κύριε, ἴδε, ὃν φιλεῖς ἀσθενεῖ.”⁴ Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, “Αὕτη ἡ ἀσθένεια οὐκ ἔστιν πρὸς θάνατον, ἀλλ’ ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, ἵνα δοξασθῇ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ δι’ αὐτῆς.”⁵ Ἠγάπα δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν Μάρθαν, καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς, καὶ τὸν Λάζαρον.⁶ Ὡς οὖν ἤκουσεν ὅτι ἀσθενεῖ, τότε μὲν ἔμεινεν ἐν τῷ τόπῳ δύο ἡμέρας.⁷ Ἐπειτα μετὰ τοῦτο λέγει τοῖς μαθηταῖς, “Ἄγωμεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν πάλιν.”⁸ Λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταί, “Ῥαββί, νῦν ἐζήτουν σε λιθάσαι οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ πάλιν ὑπάγεις ἐκεῖ;”⁹ Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, “Οὐχὶ δώδεκα ὥραι εἰσιν τῆς ἡμέρας; Ἐάν τις περιπατῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ, οὐ προσκόπτει, ὅτι τὸ φῶς τοῦ κόσμου τούτου βλέπει.”¹⁰ Ἐὰν δὲ τις περιπατῇ ἐν τῇ νυκτί, προσκόπτει, ὅτι τὸ φῶς οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ.”¹¹ Ταῦτα εἶπεν, καὶ μετὰ τοῦτο λέγει αὐτοῖς, “Λάζαρος ὁ φίλος ἡμῶν κεκοίμηται, ἀλλὰ πορεύομαι, ἵνα ἐξυπνίσω αὐτόν.”¹² Εἶπον οὖν οἱ μαθηταὶ αὐτῷ, “Κύριε, εἰ κεκοίμηται σωθήσεται.”¹³ Εἰρήκει δὲ ὁ Ἰησοῦς περὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ. Ἐκεῖνοι δὲ ἔδοξαν ὅτι περὶ τῆς κοιμήσεως τοῦ ὕπνου λέγει.¹⁴ Τότε οὖν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς παρρησίᾳ, “Λάζαρος ἀπέθανεν,¹⁵ καὶ χαίρω δι’ ὑμᾶς, ἵνα πιστεύσητε ὅτι οὐκ

³⁴ αὐτοῖς ο 375 01 02 05 | αὐτοῖς 345 03 032 | - 366¹ Γ - 345 375 01 02 03 032 | καὶ εἶπεν αὐτοῖς 366 | καὶ εἶπεν 05¹ Γ ὑμῶν 366 375 01 02 03 032 | - 345 01* 05¹ ³⁵ πρὸς οὐκ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἐγένετο 366 375^v 01 02 03 032 | - 345 | πρὸς οὐκ ὁ λόγος ἐγένετο τοῦ θεοῦ 05¹ ³⁸ πιστεύετε 345 366 375 03 | πιστεύετε 366* | πιστεύετε 01 02 032 | θελετε πιστεύειν 05¹ Γ πιστεύετε 375 01 03 05 032 | πιστεύετε 345 366 02¹ ἵνα γινώσκωτε καὶ γινώσκητε 345^v 375 03 | ἵνα γινώσκωτε 02 | ἵνα γινώσκωτε καὶ γινώσκηται 366 | ἵνα γινώσκωτε καὶ πιστεύετε 01 | ἵνα γινώσκωτε 05 | ἀναγινώσκωτε καὶ γινώσκηται 032¹ Γ τῷ 366α 375 01 03 05 032 | αὐτῷ 345 366 02¹ Γ πατρὶ 366 375 01 03 05 032 | - 345 02¹ ³⁹ ἐζήτουν οὖν 366 01 02 032 | ἐζήτουν 375 03 | ἐζήτουν δε 345 | καὶ ἐζήτουν 05¹ Γ αὐτὸν πάλιν 375^v 02 032 | πάλιν αὐτὸν 366 03 | αὐτὸν 345 01 05¹ ⁴⁰ πρῶτον 366 375 02 03 05 032 | πρῶτον 345 01¹ ⁴¹ ὅτι 345^v 366 375 02 03 032 | - 01 05¹ Γ οὐδὲν 366 375 01 02 03 05 | οὐδὲ ἐν 345 032¹ Γ εἶπεν ἰωαννης 366 375 01 02 03 | ἰωαννης εἶπεν 345 05 | εἶπεν 032¹ ⁴² πολλοὶ ἐπίστευσαν 345 366 375 01 03 05 | ἐπίστευσαν πολλοὶ 02 | πολλοὶ οὖν ἐπίστευσαν 032¹ ¹ Γ καὶ μαρθᾶς 36 345 366 375^v 01 03 032 | καὶ μαρίας 366* | - 02 | καὶ τῆς μαρθᾶς 05¹ Γ αὐτῆς 345 366 375 01 03 05 032 | αὐτοῦ 366* 02¹ ³ Γ αἱ ἀδελφαὶ πρὸς αὐτὸν 36^v 345^v 366 375^v 02 03 032 | μαρθᾶ πρὸς αὐτὸν 366* | πρὸς αὐτὸν αἱ ἀδελφαὶ 01 | αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ πρὸς τὸν 05¹ ⁴ Γ τοῦ θεοῦ 375^v 01 02 03 05 032 | αὐτοῦ 345 | - 366¹ ⁶ ἐν ἡ 366 375^v 01 02 03 032 | ἐπὶ τῷ 345 05 | ὡ ἡν 366*¹ ⁷ Ἐπειτα 375 01 02 03 032 | εἶτα 366 05¹ Γ τοῖς μαθηταῖς 36^v 366 375 01 03 032 | - 345 | αὐτοῖς 366* | τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ 02 05¹ Γ πάλιν 36^v 366 375 03 05 032 | - 01 | πολὶν 02¹ ⁹ τούτου 366 375 01 02 03 04 05 032a | - 345^v 032 | τοῦ 01*¹ ¹² Γ οἱ μαθηταὶ αὐτῷ 366 375 03 04 | αὐτῷ οἱ μαθηταὶ 01 05 032 | αὐτῷ 02¹ ¹³ Γ τοῦ θανάτου 366 01 02 03 04 05 032 | τῆς κοιμήσεως 366* | θανάτου 375¹ ¹⁴ Γ οὖν 366 375 01 03 04 05 | - 02 032¹

ἤμην ἐκεῖ· ἀλλὰ ἄγωμεν πρὸς αὐτόν.”¹⁶ Εἶπεν οὖν Θωμᾶς, ὁ λεγόμενος Δίδυμος τοῖς συμμαθηταῖς, “Ἄγωμεν καὶ ἡμεῖς, ἵνα ἀποθάνωμεν μετ’ αὐτοῦ.”

¹⁷ Ἐλθὼν οὖν, ὁ Ἰησοῦς ἦ εὗρεν αὐτόν, ἡ τέσσαρας ἡμέρας ἔχοντα ἐν τῷ μνημείῳ. ¹⁸ Ἦν δὲ Βηθανία ἐγγὺς τῶν Ἱεροσολύμων, ὡς ἀπὸ σταδίων δεκαπέντε. ¹⁹ Πολλοὶ δὲ ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐληλύθεισαν πρὸς τὴν Μάρθαν καὶ Μαριάμ, ἵνα παραμυθίσωνται αὐτὰς περὶ τοῦ ἀδελφοῦ. ²⁰ Ἡ οὖν Μάρθα ὡς ἤκουσεν ὅτι Ἰησοῦς ἔρχεται, ὑπήντησεν αὐτῷ· Μαρία δὲ ἐν τῷ οἴκῳ ἐκαθέζετο. ²¹ Εἶπεν οὖν ἡ Μάρθα πρὸς τὸν Ἰησοῦν, “Κύριε, εἰ ἦς ὧδε, οὐκ ἂν ἀπέθανεν ὁ ἀδελφός μου.” ²² Ἡ καὶ νῦν οἶδα ὅτι ὅσα ἂν αἰτήσῃ τὸν Θεὸν, δώσει σοι ὁ Θεός.” ²³ Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, “Ἀναστήσεται ὁ ἀδελφός σου.” ²⁴ Λέγει αὐτῷ Μάρθα, “Οἶδα ὅτι ἀναστήσεται ἐν τῇ ἀναστάσει ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.” ²⁵ Εἶπεν ἡ αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, “Ἐγὼ εἰμι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωὴ ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, κἂν ἀποθάνῃ, ζήσεται, ²⁶ καὶ πᾶς ὁ ζῶν καὶ πιστεύων εἰς ἐμὲ, οὐ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τὸν αἰῶνα. Πιστεύεις τοῦτο;” ²⁷ Λέγει αὐτῷ, “Ναί, ὦ Κύριε· ἐγὼ πεπίστευκα ὅτι σὺ εἶ ὁ Χριστὸς, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ εἰς τὸν κόσμον ἐρχόμενος.”

²⁸ Καὶ τοῦτο εἰπούσα ἀπῆλθεν, καὶ ἐφώνησεν Μαριάμ, τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς λάθρα, εἰπούσα, ἡ “Ὁ διδάσκαλος πάρεστιν, καὶ φωνεῖ σε.” ²⁹ Ἐκείνη δὲ ὡς ἤκουσεν, ἡγήθη ταχὺ καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτόν. ³⁰ Οὕτω δὲ ἐληλύθει ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν κώμην, ἀλλ’ ἦν ἔτι ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ὑπήντησεν αὐτῷ ἡ Μάρθα. ³¹ Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι οἱ ὄντες μετ’ αὐτῆς ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ παραμυθούμενοι αὐτήν, ἰδόντες τὴν Μαριάμ ὅτι ταχέως ἀνέστη καὶ ἐξῆλθεν, ἡκολούθησαν αὐτῇ, ὁ δόξαντες ὅτι ὑπάγει εἰς τὸ μνημεῖον, ἵνα κλαύσῃ ἐκεῖ. ³² Ἡ οὖν Μαριάμ, ὡς ἦλθεν ὅπου ἦν Ἰησοῦς, ἰδοῦσα αὐτόν, ἔπεσεν αὐτοῦ πρὸς τοὺς πόδας, λέγουσα αὐτῷ, ὦ Κύριε, εἰ ἦς ὧδε, οὐκ ἂν μου ἀπέθανεν ὁ ἀδελφός. ³³ Ἰησοῦς οὖν ὡς εἶδεν αὐτὴν κλαίουσαν, καὶ τοὺς συνελθόντας αὐτῇ Ἰουδαίους κλαίοντας, ἡ ἐνεβριμήσατο τῷ πνεύματι καὶ ἐτάραξεν ἑαυτόν. ³⁴ Καὶ εἶπεν, “Ποῦ τεθείκατε αὐτόν;” λέγουσιν αὐτῷ, ὦ Κύριε, ἔρχου καὶ ἴδε.” ³⁵ Ἐδάκρυσεν ὁ Ἰησοῦς. ³⁶ Ἐλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι, “Ἰδε, πῶς ἐφίλει αὐτόν!” ³⁷ Τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπον, ὦ “Οὐκ ἐδύνατο οὗτος, ὁ ἀνοίξας τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ, ποιῆσαι ἵνα καὶ οὗτος μὴ ἀποθάνῃ;”

¹⁷Γ - ρ66 ρ75 01 02* 03 04^v 032 | εἰς βηθανιαν 02 | εἰς βηθανιαν και 05¹ ἡ τέσσαρας ἡδη ἡμερας ρ75 03 04 | τέσσαρας ἡμερας ἡδη 01 02 032 | ἡδη τέσσαρας ἡμερας ρ66 | τέσσαρας ἡμερας 02* 05¹ ¹⁸Γως ρ66 01 02 03 04 032a | - ρ345^v 05 032¹ ¹⁹Γτην ρ66 ρ75 01 03 04 032 | τας περι ρ345^v 02 | - 05¹ Γ - ρ345 ρ66 ρ75 01 03 05 032 | αυτων 02 04¹ ²¹Γουκ αν απεθανεν ο αδελφος μου ρ75 01 03 04 032 | ο αδελφος μου ουκ αν απεθανεν ρ345 ρ66 | ουκ αν ο αδελφος μου ετεθνηκει 02 | ουκ αν ο αδελφος μου απεθανεν 05¹ ²²Γ - ρ375 01 03 04 | αλλα ρ345 ρ66 02 05 032¹ ἡ αιτηση ρ75 02 03 04 05 | αιτησης ρ345 ρ66 032 | αιτησει 01¹ ²⁵Γ - ρ345^v ρ66 02 03 04 05 032 | ουν ρ75 | δε 01¹ ²⁷Γ αυτα ναι ρ345 ρ66 ρ75 01 03 04 032 | αυτω 02 | ναι 05¹ ἡ εγω πεπιστευκα ρ345 ρ75 01 02 03 04 05 032 | πιστευω εγω πεπιστευκα ρ66 | εγω πιστευω 03*¹ ²⁸Γ τουτο ρ75 01 03 04 032 | ταυτα ρ66 02 05¹ Γ - ρ345^v ρ75^v 01 02 03 04^v | οτι ρ66 05 032¹ ²⁹Γ δε ρ66 ρ75 01 03 04 032 | - ρ66* 02 05¹ ἡ ηερθη ρ75 01 03 04 05 032 | εγειρεται ρ345 ρ66 02¹ ἡ ρηχετο ρ75 01 03 04 032 | ερχεται ρ345 ρ66 02 05¹ ³⁰Γ εληλυθει ο ιησους ρ75 01 02 03 04 032 | ιησους εληλυθει ρ66 05¹ ἡ ετι ρ66 ρ75 01 03 04 032 | - ρ345 02 05¹ ³¹Γ δοξαντες 01 03 04 05 032 | λεγοντες ρ66 02 | δοξαζοντες ρ75¹ ³²Γ ην ιησους ρ66 01 02 03 05 | ην ο ιησους ρ345 | ιησους ην 04 | ο ιησους 032¹ ἡ αυτω ρ75 01 02 03 04 032 | - ρ66 05¹ ³³Γ συνελθοντας αυτη ιουδαιους κλαιοντας ρ75 01 02 03 04 032a | ιουδαιους κλαιοντας τους συνεληλυθотας αυτη ρ345^v | συνεληλυθотας συν αυτη ιουδαιους κλαιοντας ρ66 | ιουδαιους κλαιοντας τους συνεληλυθотας μετ αυτης 05 | συνελθοντας ιουδαιους κλαιοντας 032¹ ἡ ενεβριμησατο 01 03 04 032 | εταραχθη ρ345 ρ66 05 | εβριμησατο ρ66* ρ75 01* 02¹ ἡ και εταραξεν εαυτον ρ66* ρ75^v 01 02 03 04 032 | ως εμβριμουμενος ρ345^v 05 | ως εμβριμωμενος ρ66¹ ³⁴Γ κυριε ρ66 ρ75 01 02 03 04 05 032 | - ρ66* | και 05*¹ ³⁷Γ εξ αυτων ειπον ρ75 03 04 032 | εξ αυτων ειπαν 01 | ειπον εξ αυτων ρ66 | εξ αυτων ελεγον 02 | ειπον εξ ων 05¹

³⁸Ἰησοῦς οὖν πάλιν ἔμβριμώμενος¹ ἐν ἑαυτῷ, ἔρχεται εἰς τὸ μνημεῖον. Ἦν δὲ σπήλαιον, καὶ λίθος ἐπέκειτο ἐπ' αὐτῷ. ³⁹Λέγει ὁ Ἰησοῦς, “Ἄρατε τὸν λίθον.” Λέγει αὐτῷ ἡ ἀδελφὴ τοῦ τετελευτηκότος Μάρθα, “Κύριε, ἤδη ὄζει, τεταρταῖος γὰρ ἐστίν.” ⁴⁰Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, “Οὐκ εἶπόν σοι ὅτι ἐὰν πιστεύσης, ὄψῃ τὴν δόξαν τοῦ Ἰησοῦ;” ⁴¹Ἦραν οὖν τὸν λίθον. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἤρεν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἑνὸς ἄνω, καὶ εἶπεν, “Πάτερ, εὐχαριστῶ σοι ὅτι ἤκουσάς μου. ⁴²Εγὼ δὲ ᾔδειν ὅτι πάντοτέ μου ἀκούεις, ἀλλὰ διὰ τὸν ὄχλον τὸν περιεστῶτα, εἶπον, ἵνα πιστεύσωσιν ὅτι σύ με ἀπέστειλας.” ⁴³Καὶ ταῦτα εἰπὼν, φωνῇ μεγάλῃ ἔκραυγασεν, “Λάζαρε,¹ δεῦρο ἕξω.” ⁴⁴Ἦ ἔξηλθεν ὁ τεθνηκώς, δεδεμένος τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας κειρίαις, καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ σουδαρίῳ περιεδέδετο. ¹ Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, ¹ “Λύσατε αὐτὸν καὶ ἄφετε αὐτὸν ὑπάγειν.”

⁴⁵Πολλοὶ ἄρα οὖν ἐκ τῶν Ἰουδαίων, οἱ ἐλθόντες πρὸς τὴν Μαριάμ, καὶ θαυμάζοντες ἃ ἔποίησεν, ἠπίστευσαν εἰς αὐτόν. ⁴⁶Τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν ἀπήλθον πρὸς τοὺς Φαρισαίους, καὶ εἶπον αὐτοῖς ἃ ἔποίησεν Ἰησοῦς. ⁴⁷Συνήγαγον οὖν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι συνέδριον, καὶ ἔλεγον, “Τί ποιούμεν, ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος πολλὰ ποιεῖ σημεῖα;” ⁴⁸Εὰν ἀφώμεν αὐτὸν οὕτως, πάντες πιστεύσουσιν εἰς αὐτόν, καὶ ἐλεύσονται οἱ Ῥωμαῖοι, καὶ ἀροῦσιν ἡμῶν καὶ τὸν τόπον καὶ τὸ ἔθνος.” ⁴⁹Εἷς δὲ τις ἐξ αὐτῶν, Καϊάφας ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου, εἶπεν αὐτοῖς, “Υμεῖς οὐκ οἴδατε οὐδέν! ⁵⁰Οὐδὲ λογίζεσθε ὅτι συμφέρεῖ ὑμῖν ἵνα εἷς ἄνθρωπος ἀποθάνῃ ὑπὲρ τοῦ λαοῦ, καὶ μὴ ὅλον τὸ ἔθνος ἀπόληται.” ⁵¹Τοῦτο δὲ ἀφ' ἑαυτοῦ οὐκ εἶπεν, ἀλλὰ ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου, ἔπροφήτευσεν ὅτι ἤμελλεν Ἰησοῦς ἀποθνήσκειν ὑπὲρ τοῦ ἔθνους, ⁵²καὶ οὐχ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους μόνον, ἀλλ' ἵνα καὶ τὰ τέκνα τοῦ Ἰησοῦ, τὰ διεσκορπισμένα συναγάγῃ εἰς ἓν. ⁵³Ἀπ' ἐκείνης οὖν τῆς ἡμέρας, ἐβουλεύσαντο ἵνα ἀποκτείνωσιν αὐτόν.

⁵⁴Ὁ οὖν Ἰησοῦς οὐκέτι παρρησίᾳ περιεπάτει ἐν τοῖς Ἰουδαίοις, ἀλλὰ ἀπήλθεν ἔκκειθεν εἰς τὴν χώραν ἐγγὺς τῆς ἐρήμου, εἰς Ἐφραὶμ λεγομένην πόλιν, κάκεῖ ἔμεινεν μετὰ τῶν μαθητῶν.

⁵⁵Ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ Πάσχα τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβησαν πολλοὶ εἰς Ἱεροσόλυμα ἐκ τῆς χώρας πρὸ τοῦ Πάσχα, ἵνα ἀγνίσωσιν ἑαυτούς. ⁵⁶Ἐζήτουν οὖν τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἔλεγον μετ' ἀλλήλων ἐν τῷ ἱερῷ ἐστηκότες, “Τί δοκεῖ ὑμῖν; Ὅτι οὐ μὴ ἔλθῃ εἰς τὴν ἑορτήν;” ⁵⁷Δεδώκεισαν δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἐντολὰς, ἵνα ἐάν τις γνῶ πού ἐστιν, μηνύσῃ, ὅπως πιάσωσιν αὐτόν.

³⁸Γ εμβριμωμενος 366 03 05 | εμβριμουμενος 01 02 | εμβριμωσαμενος 04 | εμβριμων 032¹ 41Γ- 366* 375 01 02 03 04 032 | αυτου 366 05¹ 43Γ εκραυγασεν λαζαρε 366 02 03 05 | εκραυγαζεν λαζαρ 01 | εκραξεν λαζαρε 04 032¹ 44Γ- 366 375 03 04 | και 345 01 02 032 | και ευθους 05¹ Γ περιεδεδετο 366 375 01 02 03 04 032 | δεδετο 345 | περιδεδετο 05¹ Γ αυτοις ο ιησους 345 366 01 02 05 | ο ιησους αυτοις 032 | ιησους αυτοις 375 03¹ Γ αυτον 345 366 375 03 04 | - 01 02 05 032¹ 45Γ ουν 36 366 375 02 03 04 05 032 | - 345 | δε 01¹ Γ και θασσαμενοι 36 01 02 03 04 032 | εωρακοτες 345 366 05¹ Γ α 36 345 366* 01 02* 032 | ο 02 03 04 05 | οσα 366¹ Γ- 36 345 366 02 03 04^v 032 | ο ιησους 05 | ιησους 01¹ 46Γ ειπον 345 02 03 04 032 | ειπαν 366 01 05 | επον 02*¹ Γ α 366 01 03 032 | οσα 02 | ο 04 05¹ 47Γ οτι 366 01 02 03 032 | - 36^v 345 05¹ 48Γ πιστεουσουσιν 02 03 05 032 | πιστεουσωσιν 366 | πιστεουσουσιν 01¹ Γ ημων και τον τοπον 366 01 02 03 | ημων και το τοπον 366* | τον τοπον ημων 05 | ημων και την πολιν 032¹ 49Γ ων 345^v 366 375 01 02 03 05 | - 36^v 032¹ 50Γ ημιν 345 366 03 05 | ημιν 02 032 | - 01¹ 51Γ του ενιαυτου εκεινου 36 375^v 01 02 03 032 | - 345 | του ενιαυτου 366 05¹ Γ ημελλεν ιησους αποθνησκειν 345^v 366 02 03 | εμελλεν ιησους αποθνησκειν 01 03* | ιησους ημελλεν αποθνησκειν 05 | ημελλεν αποθνησκειν ιησους 032¹ 54Γ ο ον ιησους 375 01 03 032 | ιησους ο ον 02 05 | ο δε ιησους 366¹ Γ εκειθεν 366 375 01 02 03 032 | - 345^v 05¹ Γ εμεινεν 366* 375 01 03 032 | διετριβεν 345 366 02 05¹ 57Γ εντολας 375 01 03 032 | εντολην 366 02 05¹

12¹ Ὁ οὖν Ἰησοῦς πρὸ ἕξ ἡμερῶν τοῦ Πάσχα, ἦλθεν εἰς Βηθανίαν, ὅπου ἦν Λάζαρος, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν Ἰησοῦς.² Ἐποίησαν οὖν αὐτῷ δεῖπνον ἐκεῖ, καὶ ἡ Μάρθα διηκονεῖ, ὃ δὲ Λάζαρος εἷς ἦν τῶν ἀνακειμένων σὺν αὐτῷ.³ Ἡ οὖν Μαρία λαβοῦσα λίτραν μύρου νάρδου πιστικῆς⁴ πολυτίμου, ἤλειψεν τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐξέμαξεν ταῖς θριξίν αὐτῆς τοὺς πόδας αὐτοῦ· ἡ δὲ οἰκία ἐπληρώθη ἐκ τῆς ὁσμῆς τοῦ μύρου.⁵ Λέγει δὲ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, εἷς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ὁ μέλλων αὐτὸν παραδίδομαι,⁶ “Διὰ τί τοῦτο τὸ μύρον οὐκ ἐπράθη τριακοσίων δηναρίων, καὶ ἐδόθη πτωχοῖς;”⁷ Εἶπεν δὲ τοῦτο, οὐχ ὅτι περὶ τῶν πτωχῶν ἔμελεν αὐτῷ, ἀλλ’ ὅτι κλέπτῃς ἦν, καὶ τὸ γλωσσόκομον ἔχων τὰ βαλλόμενα ἐβάσταζεν.⁸ Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς, “Ἄφες αὐτήν, ἵνα εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου, τηρήσῃ αὐτό.⁹ Τοὺς πτωχοὺς γὰρ πάντοτε ἔχετε μεθ’ ἑαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε.”¹⁰

⁹ Ἐγὼ οὖν ὁ ὄχλος¹¹ πολὺς τῶν Ἰουδαίων ὅτι ἐκεῖ ἐστίν, καὶ ἦλθον, οὐ διὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον, ἀλλ’ ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἴδωσιν, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν.¹² Ἐβουλεύσαντο δὲ οἱ ἀρχιερεῖς ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἀποκτείνωσιν,¹³ ὅτι πολλοὶ δι’ αὐτὸν ὑπῆγον τῶν Ἰουδαίων,¹⁴ καὶ ἐπίστευον εἰς τὸν Ἰησοῦν.

¹² Τῆ ἑπαύριον ὁ ὄχλος πολὺς, ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν ἑορτήν, ἀκούσαντες ὅτι ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς¹⁵ εἰς Ἱεροσόλυμα,¹⁶ ἔλαβον τὰ βαῖα τῶν φοινίκων καὶ ἐξήλθον εἰς ὑπάντησιν αὐτῷ,¹⁷ καὶ ἐκραύγαζον,¹⁸ “Ὡσαννά! Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου,” καὶ ὁ Βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ!¹⁹ Εὐρῶν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὄναριον, ἐκάθισεν ἐπ’ αὐτό, καθὼς ἐστίν γεγραμμένον,²⁰ “Μὴ φοβοῦ, θυγάτηρ Σιών· ἰδοὺ, ὁ βασιλεὺς σου ἔρχεται, καθήμενος ἐπὶ πῶλον ὄνου.”²¹ Ταῦτα οὐκ ἔγνωσαν αὐτοῦ οἱ μαθηταὶ τὸ πρῶτον, ἀλλ’ ὅτε ἐδοξάσθη Ἰησοῦς, τότε ἐμνήσθησαν ὅτι ταῦτα ἦν ἐπ’ αὐτῷ γεγραμμένα, καὶ ταῦτα ἐποίησαν αὐτῷ.²² Ἐμαρτύρει οὖν ὁ ὄχλος ὁ ὢν μετ’ αὐτοῦ, ὅτι τὸν Λάζαρον ἐφώνησεν ἐκ τοῦ μνημείου, καὶ ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν.²³ Διὰ τοῦτο καὶ ὑπήντησεν αὐτῷ ὁ ὄχλος, ὅτι ἤκουσαν τοῦτο αὐτὸν πεποιηκέναι τὸ σημεῖον.²⁴ Οἱ οὖν Φαρισαῖοι εἶπαν πρὸς ἑαυτούς, “Θεωρεῖτε ὅτι οὐκ ὠφελεῖτε οὐδέν· ἴδε, ὁ κόσμος ὀπίσω αὐτοῦ ἀπήλθεν.”

²⁵ Ἦσαν δὲ Ἕλληνές τινες ἐκ τῶν ἀναβαινόντων, ἵνα προσκυνήσωσιν ἐν τῇ ἑορτῇ· οὗτοι οὖν προσῆλθον Φιλίππῳ, τῷ ἀπὸ Βηθσαϊδᾶ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἠρώτων αὐτὸν λέγοντες, “Κύριε, θέλομεν τὸν Ἰησοῦν ἰδεῖν.”²⁶ Ἐρχεται ὁ Φίλιππος καὶ λέγει τῷ

¹ - 01 03 032 | ο τεθηγκως β66 02 05¹ | εκ νεκρων ιησους β66 03 | εκ νεκρων ο ιησους 02 05 032 | ιησους εκ νεκρων 01² | εποιησαν ουν 01 02 03 032 | εποιησεν β66* | εποιησεν ουν β66 | και εποιησαν 05¹ | η μαρθα διηκονει 01 02 03 032 | μαρθα διηκονει β66 | διηκονει μαρθα 05¹ | εκ β66 01 03 | - 02 05 032¹ | ³ | μυρου ναρδου πιστικης β66 01 02 03 032 | μυρου πιστικης β66* | πιστικης μυρου 05¹ | επληρωθη β66 01 02 05 032 | επληρωτου β66* | επληρωθη 03¹ | ⁴ | δε β66 β75^v 01 03 032 | ουν 02 05¹ | ιουδας ο ισκαριωτης εις των μαθητων αυτου β66 β75 03 032 | ιουδας ο ισκαριωτης εις εκ των μαθητων αυτου 01 | εις εκ των μαθητων αυτου ιουδας σιμωνος ισκαριωτης 02 | εις εκ των μαθητων αυτου ιουδας απο καρυωτου 05¹ | ⁶ | γλωσσοκομον εχων β75 01 03 05 | γλωσσοκομον ειχεν και β66 02 | γλωσσοκομιον εχον 032¹ | ⁸ | τους πτωχους γαρ παντοτε εχετε μεθ εαυτων εμε δε ου παντοτε εχετε β66* | τους πτωχους γαρ παντοτε εχετε β75 | - 05¹ | ⁹ | εγνων ουν ο οχλος β66 01 03 032 | εγνων ουν οχλος β66* β75 02 | οχλος δε 05¹ | εκ β75 01 02 03 05 | - β66 032¹ | εκ νεκρων β66 β75 01 03 | εκ νεκρων ο ιησους 02 | ιησους εκ των νεκρων 05 | - 032¹ | ¹¹ | δι αυτον υπηγον των ιουδαιων β75 01 02 03 032 | δι αυτων των ιουδαιων β66 | των ιουδαιων δι αυτον υπηγον 05¹ | ¹² | ερχεται ο ιησους β66 β75 03 | ερχεται ιησους 01 05 032 | ιησους ερχεται 02¹ | ¹³ | υπαντησιν αυτω β66 β75^v 01 03 032 | απαντησιν αυτω 02 | συναντησιν αυτου 05¹ | εκραυγαζον β75 01 05 032 | εκραζον 02 | εκραυγασαν β66 03¹ | - β75 03 032 | λεγοντες β66 01 02 05¹ | και ο β75^v 01 03 032 | - 02 | ο β66 05¹ | ¹⁶ - β66 β75^v 01 03 032 | δε 02 05¹ | ¹⁷ | τοτε β66 β75 01 02 03 05 | - β66* 032¹ | ην επ αυτω β66 β75 02 03 032 | η εν αυτω β66* | επ αυτω ην 01 | ην περι αυτου 05¹ | ¹⁷ | οτε 01 02 03 032 | οτι β66 05¹ | ¹⁸ | ο β66 β75 02 | - β75* 01 05 032 | και ο 03¹

Ἄνδρέα, ἔρχεται¹ Ἄνδρέας καὶ Φίλιππος καὶ λέγουσιν τῷ Ἰησοῦ. ²³Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκρίνεται¹ αὐτοῖς λέγων, “Ἐλήλυθεν ἡ ὥρα, ἵνα δοξασθῇ ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου. ²⁴Ἄμην, ἀμην, λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ ὁ κόκκος τοῦ σίτου πεσῶν εἰς τὴν γῆν ἀποθάνῃ, αὐτὸς μόνος μένει· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ, πολὺν καρπὸν φέρει. ²⁵Ὁ φιλῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, ἀπολλύει¹ αὐτήν, καὶ ὁ μισῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, εἰς ζωὴν αἰώνιον φυλάξει αὐτήν. ¹ ²⁶Ἐὰν ἐμοὶ τις διακονῇ, ἐμοὶ ἀκολουθεῖτω, καὶ ὅπου εἰμὶ ἐγώ, ἐκεῖ καὶ ὁ διάκονος ὁ ἐμὸς ἔσται. Ἐάν τις ἐμοὶ διακονῇ, τιμησεί αὐτὸν ὁ Πατήρ.

²⁷Νῦν ἡ ψυχὴ μου τετάρακται, καὶ τί εἶπω, Πάτερ, σῶσόν με ἐκ τῆς ὥρας ταύτης; Ἀλλὰ διὰ τοῦτο, ἦλθον εἰς τὴν ὥραν ταύτην. ²⁸Πάτερ, δόξασόν σου τὸ ὄνομα.” Ἦλθεν οὖν φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ: “Καὶ ἐδόξασα, καὶ πάλιν δοξάσω.” ²⁹Ὁ ἁγῶν ὄχλος ὁ ἑστῶς καὶ ἀκούσας, ἔλεγεν βροντὴν γεγενῆσθαι. Ἄλλοι ἔλεγον, “Ἄγγελος αὐτῷ λελάληκεν.” ³⁰Ἀπεκρίθη¹ καὶ εἶπεν, Ἰησοῦς¹ “Ὁὐδὲ ἐμὲ, ἢ φωνὴ αὕτη γέγονεν, ἢ ἀλλὰ δι’ ὑμᾶς. ³¹Νῦν κρίσις ἐστὶν τοῦ κόσμου τούτου, νῦν ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου ἐκβλήθησεται¹ ἔξω. ³²Κἀγὼ ἐὰν ὑψωθῶ ἐκ τῆς γῆς, πάντας ἐλκύσω πρὸς ἐμαυτόν.” ³³Τοῦτο δὲ ἔλεγεν, σημαίνων ποίῳ θανάτῳ ἤμελλεν ἀποθνήσκειν. ³⁴Ἀπεκρίθη ὁ ἁγῶν αὐτῷ ὁ ὄχλος, “Ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐκ τοῦ νόμου ὅτι ὁ Χριστὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ πῶς λέγεις σὺ ὅτι δεῖ ὑψωθῆναι τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου; Ἦ τίς ἐστιν οὗτος ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου;” ¹ ³⁵Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “Ἐτι μικρὸν χρόνον, τὸ φῶς ἐν ὑμῖν ἐστίν. Περιπατεῖτε ἵνα τὸ φῶς ἔχετε, ἵνα μὴ σκοτία ὑμᾶς καταλάβῃ, ¹ καὶ ὁ περιπατῶν ἐν τῇ σκοτίᾳ, οὐκ οἶδεν ποῦ ὑπάγει. ³⁶Ὡς τὸ φῶς ἔχετε, πιστεύετε εἰς τὸ φῶς, ἵνα υἱοὶ φωτὸς γένησθε.” Ταῦτα ἐλάλησεν Ἰησοῦς, καὶ ἀπελθὼν, ἐκρύβη ἀπ’ αὐτῶν.

³⁷Τοσαῦτα δὲ αὐτοῦ σημεῖα πεποιηκότος ἔμπροσθεν αὐτῶν, οὐκ ἐπίστευον εἰς αὐτόν, ³⁸ἵνα ὁ λόγος Ἡσαΐου τοῦ προφήτου πληρωθῇ ὃν εἶπεν, “Κύριε, τίς ἐπίστευσεν τῇ ἀκοῇ ἡμῶν; Καὶ ὁ βραχίων Κυρίου τίς ἀπεκαλύφθη;” ³⁹Διὰ τοῦτο οὐκ ἠδύναντο πιστεύειν, ὅτι πάλιν εἶπεν Ἡσαΐας, ⁴⁰“Τετύφλωκεν ἑαυτῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἐπῆρσεν¹ αὐτῶν τὴν καρδίαν, ἵνα μὴ ἴδωσιν τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ ἡ καρδία, ¹ καὶ ἡ στροφῶσιν¹ καὶ ἰάσομαι αὐτούς.” ⁴¹Ταῦτα εἶπεν Ἡσαΐας, ὅτι ἰδὼν τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησεν περὶ αὐτοῦ. ⁴²Ὅμοις μέντοι καὶ ἐκ τῶν ἀρχόντων πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν, ἀλλὰ διὰ τοὺς Φαρισαίους οὐχ ὡμολόγουν, ἵνα μὴ ἀποσυνάγωγοι γένωνται. ⁴³Ἠγάπησαν γὰρ τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον ἢ ἡπερ¹ τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ.

⁴⁴Ἰησοῦς δὲ ἔκραξεν¹ καὶ εἶπεν, “Ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, οὐ πιστεύει εἰς ἐμὲ, ἀλλὰ εἰς τὸν πέμψαντά με, ⁴⁵καὶ ὁ θεωρῶν ἐμὲ, θεωρεῖ τὸν πέμψαντά με. ⁴⁶Ἐγὼ φῶς εἰς τὸν

²²ἔρχεται 375 02 03 | καὶ πάλιν 366* 032 | - 366 | καὶ πάλιν ἐρχεται 01 | πάλιν 05¹ ²³ἀποκρίνεται 366 375 01 03 032 | ἀπεκρίνατο 02 05¹ ²⁵ἀπολλύει 366 375 01 03 032 | ἀπολεσεῖ 02 05 | ἀπολεῖ 05*¹ | εἰς ζωὴν αἰώνιον φυλάξει αὐτήν 366 375 01 02 03 05 | εἰς ζωὴν αἰώνιον 01* | φυλάξει αὐτήν εἰς ζωὴν αἰώνιον 032¹ ²⁹ἁγῶν 366 01 02 05 | - 03 | δε 032¹ ³⁰καὶ εἶπεν ἰησοῦς 375 03 | ἰησοῦς καὶ εἶπεν 366 05 032 | ὁ ἰησοῦς καὶ εἶπεν 02 | ἰησοῦς 01¹ | γέγονεν 375 01 02 03 032 | ἦλθεν 366 05¹ ³¹τούτου νῦν ὁ ἀρχων τοῦ κόσμου 366 05 032 | νῦν ὁ ἀρχων τοῦ κόσμου 366* 01¹ 05 032 | - 01*¹ | ἐκβλήθησεται 375 01 02 03 032 | βλήθησεται 366 05¹ ³⁴ἁγῶν 366 375 01 03 032 | - 02 05¹ | τις ἐστὶν οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου 366 01 02 03 032 | - 375 | τις ἐστὶν οὖν οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου 05¹ ³⁵ὡς 375 02 03 05 032 | εἰς 366 01¹ | καταλαβῆ 366 375 01 03 05 | καταβῆ 02 | λαβῆ 032¹ ⁴⁰αὐτὸν τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἐπῆρσεν 366 375 01 032 | αὐτῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ἐπῆρσεν 02 03 | - 05¹ | - 366 375¹ 01 02 03 032 | μὴ 366* 05¹ | νοησῶσιν τὴν καρδίαν 366 375 02 03 032 | τὴν καρδίαν συνωσῶσιν 01 | νοησοῦσιν τὴν καρδίαν 05¹ | στραφῶσιν 366 375¹ 01 03 05 | ἐπιστραφῶσιν 02 | ἐπιστρεφῶσιν 032¹ ⁴¹ὅτι 366 375 01 02 03 | ὅτε 05 | ἐπει 032¹ ⁴³ἡπερ 366* 375 02 03 05 | ὑπερ 366 01 032¹ ⁴⁴ἰησοῦς δε ἐκραξεν 366 375 01 02 03 | ἰησοῦς δε ἐκραξεν 02* | ἰησοῦς οὖν ἐκραξεν 05 | ἐκραξεν δε ὁ ἰησοῦς 032¹

κόσμον ἐλήλυθα, ἵνα ἁπᾶς¹ ὁ πιστεῦων εἰς ἐμέ, ἐν τῇ σκοτίᾳ μὴ μείνη. ⁴⁷Καὶ ἐάν τις μου ἀκούσῃ τῶν ῥημάτων, ἁπᾶς¹ καὶ μὴ¹ φυλάξῃ, ἐγὼ οὐ κρίνω αὐτόν, οὐ γὰρ ἦλθον, ἵνα κρίνω τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σώσω τὸν κόσμον. ⁴⁸Ὁ ἄθετῶν ἐμέ καὶ μὴ λαμβάνων τὰ ῥήματά μου, ἔχει τὸν κρίνοντα αὐτόν· ὁ λόγος δὲν ἐλάλησα, ἐκεῖνος ἁπᾶς¹ αὐτόν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ⁴⁹Ὅτι ἐγὼ ἐξ ἑμαυτοῦ οὐκ ἐλάλησα, ἀλλ' ὁ πέμψας με Πατὴρ αὐτός μοι ἐντολήν ἁπᾶς¹ δέδωκεν¹ – τί εἶπω, καὶ τί λαλήσω. ⁵⁰Καὶ οἶδα ὅτι ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ ζωὴ αἰώνιος ἐστίν. Ἄ οὖν ἐγὼ λαλῶ, καθὼς εἶρηκέν μοι ὁ Πατήρ, οὕτως λαλῶ.”

13 ¹Πρὸ δὲ τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα, εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἦλθεν¹ αὐτοῦ ἡ ὥρα, ἵνα μεταβῇ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου πρὸς τὸν Πατέρα, ἀγαπήσας τοὺς ἰδίους τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ, εἰς τέλος ἡγάπησεν αὐτούς. ²Καὶ δείπνου ἁπᾶς¹ γινομένου, ¹ τοῦ ἁπᾶς¹ διαβόλου ἤδη βεβληκός εἰς τὴν καρδίαν ἁπᾶς¹ παραδῶ αὐτόν Ἰούδας Σίμωνος Ἰσκαριώτης, ¹ ³εἰδὼς ὅτι πάντα ἁπᾶς¹ δέδωκεν¹ αὐτῷ ὁ Πατήρ εἰς τὰς χεῖρας, καὶ ὅτι ἀπὸ θεοῦ ἐξῆλθεν καὶ πρὸς τὸν θεὸν ὑπάγει, ⁴ἐγείρεται ἐκ τοῦ δείπνου καὶ τίθησιν τὰ ἱμάτια, καὶ λαβὼν λέντιον διέζωσεν ἑαυτόν. ⁵Εἶτα βάλλει ὕδωρ εἰς τὸν νιπτῆρα, καὶ ἤρξατο νίπτειν τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν, καὶ ἐκμάσσειν τῷ λεντίῳ ὃ ἦν διεζωσμένος. ⁶Ἔρχεται οὖν πρὸς Σίμωνα Πέτρον. Λέγει αὐτῷ, ἁπᾶς¹ “Κύριε, ¹ σύ μου νίπτεις τοὺς πόδας;” ⁷Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἁπᾶς¹ “Ὁ ἐγὼ ποιῶ, σὺ οὐκ οἶδας ἁπᾶς¹ ἄρτι, ¹ γνῶσῃ δὲ μετὰ ταῦτα.” ⁸Λέγει αὐτῷ Πέτρος, ἁπᾶς¹ “Ὁ μὴ νίψῃς μου τοὺς πόδας¹ εἰς τὸν αἰῶνα.” Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς αὐτῷ, ¹ ἁπᾶς¹ “Ἐάν μὴ νίψω σε, οὐκ ἔχεις μέρος μετ’ ἐμοῦ.” ⁹Λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος, ¹ ἁπᾶς¹ “Κύριε, μὴ τὸς πόδας μου μόνον, ¹ ἀλλὰ καὶ τὰς χεῖρας καὶ τὴν κεφαλὴν.” ¹⁰Λέγει αὐτῷ Ἰησοῦς, ἁπᾶς¹ “Ὁ λελουμένος οὐκ ἔχει χρεῖαν, ¹ εἰ μὴ τοὺς πόδας νίψασθαι, ¹ ἀλλ’ ἔστιν καθαρὸς ὅλος καὶ ὑμεῖς καθαροὶ ἐστε, ἀλλ’ οὐχὶ πάντες.” ¹¹Ἦιδει γὰρ τὸν παραδιδόντα αὐτόν· ἁπᾶς¹ διὰ τοῦτο εἶπεν, ὅτι ἁπᾶς¹ “Ὁὐχὶ πάντες καθαροὶ ἐστε.”¹

¹²Ὅτε οὖν ἔνιψεν τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ ἔλαβεν τὰ ἱμάτια ἁπᾶς¹ αὐτοῦ, καὶ ἁπᾶς¹ ἄνεπεσεν, πάλιν εἶπεν αὐτοῖς, ¹ ἁπᾶς¹ “Γινώσκετε τί πεποίηκα ὑμῖν; ¹³Ἐμεῖς φωνεῖτέ με ὁ Διδάσκαλος καὶ, ὁ ἁπᾶς¹ “Κύριος”, καὶ καλῶς ἁπᾶς¹ λέγετε, ¹ εἰμὶ γάρ. ¹⁴Εἰ οὖν ἐγὼ ἔνιψα ὑμῶν τοὺς πόδας, ὁ ἁπᾶς¹ Κύριος καὶ ὁ Διδάσκαλος, καὶ ὑμεῖς ἁπᾶς¹ ὀφείλετε ἁπᾶς¹ ἀλλήλων νίπτειν τοὺς πόδας. ¹⁵Ἐπόδειγμα γὰρ ἁπᾶς¹ ἔδωκα¹ ὑμῖν ἵνα καθὼς ἐγὼ ἐποίησα ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ποιῆτε. ¹⁶Ἄμην, ἁμην, λέγω ὑμῖν, οὐκ ἔστιν δοῦλος μεῖζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ, οὐδὲ ἁπᾶς¹ ἀπόστολος μεῖζων¹ τοῦ πέμψαντος αὐτόν. ¹⁷Εἰ ταῦτα οἶδατε, μακάριοι ἐστε ἐάν ποιῆτε αὐτά. ¹⁸Ὁὐ περὶ

⁴⁶Γ πας 366 375 01 02 05 032 | - 366* 03¹ ⁴⁷Γ και μη 366* 375 01 02 03 | και 366 05 | μηδε 032¹ ⁴⁸Γ κρινει 366 375 01 02 032 | κρινει 03 05¹ ⁴⁹Γ δεδωκεν 366 01 02 03 032 | εδωκεν 375 05¹ ¹Γ ηλθεν 375 01 02 03 032 | ηκει 366 | παρην 05¹ ²Γ γινομενου 01 03 032 | γενομενου 366 02 05¹ Γ- 375 01 03 05 032 | τε 366 02¹ Γ ινα παραδω αυτον ιουδας σιμωνος ισκαριωτης 366 | ινα παραδοι αυτον ιουδας σιμωνος ισκαριωτης 01 03 | ιουδα σιμωνος ισκαριωτου ινα αυτον παραδω 02 | ιουδα σιμωνος απο καρωτου ινα παραδοι αυτον 05 | ινα παραδω αυτον ιδα σιμωνος ισκαριωτη 032¹ ³Γ δεδωκεν 366 375 02 05 | εδωκεν 01 03 032¹ ⁶Γ κυριε 366 375 03 | εκεινου κυριε 02 05 032 | - 01¹ ⁷Γ αρτι 366α 375 01 02 03 05 | γαρ 366 | αρ 366* | τι 032¹ ⁸Γ νιψης μου τους ποδας 366 375 03 04 032 | νιψης τους ποδας μου 01 02 | μου νιψεις τους ποδας 05¹ Γ ιησους αυτω 375 02 03 04 | αυτω ο ιησους 01 | αυτω ιησους 366 032 | ιησους 05¹ ⁹Γ σιμων πετρος 366 375 01 02 04 | πετρος σιμων 03 032 | πετρος 05¹ Γ τους ποδας μου μονον 375 01 02 03 04 032 | τους ποδας μονον 366 | μονον τους ποδας 05¹ ¹⁰Γ ει μη τους ποδας νιψασθαι 03 04 032 | η τους ποδας νιψασθαι 375 02 | ει μη τους ποδας μονον νιψασθαι 366 | νιψασθαι 01 | νιψασθαι ει μη τους ποδας μονον 05¹ ¹¹Γ δια τουτου ειπεν οτι ουχι παντες καθαροι εστε 366 03 04 032 | δια τουτου ειπεν ουχι παντες καθαροι εστε 01 02 | - 05¹ ¹²Γ αυτου και 366 02 03 04 | αυτου 02* | αυτων και 01 | - 05 | εαυτου και 032¹ Γ ανεπεσεν παλιν ειπεν αυτοις 01 03 04 032 | αναπεσων παλιν ειπεν αυτοις 366 02 05 | - 02*¹ ¹³Γ λεγετε 02 03 04 05 | λεγεται 366 01 032¹ ¹⁴Γ οφειλετε 02 03 04 05 | οφειλεται 366 01 032¹ ¹⁵Γ εδωκα 03 04 05 032 | δεδωκα 366 01 02¹ ¹⁶Γ αποστολος μειζων 01 02 03 04 05 | αποστολος 366* | μειζων αποστολος 366 | αποστολος μειζων 032¹

πάντων ὑμῶν λέγω. Ἐγὼ ¹ οἶδα οὓς ἐξελεξάμην, ἀλλ' ἵνα ἡ Γραφή πληρωθῆ, “Ὁ τρώγων ¹ μετ' ἐμοῦ ¹ τὸν ἄρτον, ¹ ἐπῆρην ¹ ἐπ' ¹ ἐμέ τὴν πτέρναν αὐτοῦ.” ¹⁹ Ἀπ' ἄρτι λέγω ὑμῖν πρὸ τοῦ γενέσθαι, ἵνα ¹ πιστεῦσητε ὅταν γένηται ¹ ὅτι ἐγὼ εἰμι. ²⁰ Ἀμὴν, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ὁ λαμβάνων ¹ ἅν τινα ¹ πέμψω, ἐμὲ λαμβάνει, ὁ δὲ ἐμὲ λαμβάνων, λαμβάνει τὸν πέμψαντά με.”

²¹ Ταῦτα εἰπὼν, ὁ Ἰησοῦς ἐταράχθη τῷ πνεύματι καὶ ἐμαρτύρησεν καὶ εἶπεν, “Ἀμὴν, ἀμὴν, ¹ λέγω ὑμῖν ¹ ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με.” ²² Ἐβλεπον ¹ οὖν ¹ εἰς ἀλλήλους οἱ μαθηταί, ἀπορούμενοι περὶ τίνος λέγει. ²³ Ἦν ¹ δὲ ¹ ἀνακειμένος εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ Ἰησοῦ, ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς. ²⁴ Νεύει οὖν τούτῳ Σίμων Πέτρος, ¹ πυθέσθαι τίς ἂν εἴη ¹ περὶ οὗ λέγει. ²⁵ Ἐπιπεσὼν ¹ οὖν ¹ ἐκεῖνος ¹ οὕτως ¹ ἐπὶ τὸ στήθος τοῦ Ἰησοῦ, λέγει αὐτῷ, “Κύριε, τίς ἐστιν;” ²⁶ Ἀποκρίνεται ¹ ὁ Ἰησοῦς, ¹ “Ἐκεῖνός ἐστιν ὃ ἐγὼ, ¹ βράψας τὸ ψωμίον ἐπιδώσω.” Καὶ ¹ ὁ βράψας ¹ τὸ ¹ ψωμίον, ¹ δίδωσιν Ἰούδα Σίμωνος Ἰσκαριώτου. ²⁷ Καὶ ¹ μετὰ τὸ ψωμίον, τότε ¹ εἰσηλθεν εἰς ἐκεῖνον ὁ Σατανᾶς. Λέγει οὖν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, “Ὁ ποιεῖς, ποίησον τάχιον.” ²⁸ Τοῦτο ¹ δὲ ¹ οὐδεὶς ἔγνω τῶν ἀνακειμένων, πρὸς τί εἶπεν αὐτῷ. ²⁹ Τινὲς γὰρ ἐδόκουν, ¹ ἐπεὶ ¹ τὸ γλωσσόκομον εἶχεν Ἰούδας, ὅτι λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, “Ἀγόρασον ὧν χρεῖαν ἔχομεν εἰς τὴν ἑορτήν”, ἡ τοῖς πτωχοῖς, ἵνα τι δῶ. ³⁰ Λαβὼν οὖν τὸ ψωμίον, ἐκεῖνος ἐξῆλθεν εὐθύς. Ἦν δὲ νύξ.

³¹ Ὅτε οὖν ἐξῆλθεν, λέγει Ἰησοῦς, “Νῦν ἐδοξάσθη ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου, καὶ ὁ Θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ. ³² Καὶ ὁ Θεὸς δοξάσει αὐτὸν ἐν αὐτῷ, ¹ καὶ εὐθύς δοξάσει αὐτόν. ¹ ³³ Τεκνία, ἔτι μικρὸν μεθ' ὑμῶν εἰμι. Ζητήσετέ με, καὶ καθὼς εἶπον τοῖς Ἰουδαίοις, ¹ ὅτι ¹ “Ὅπου ἐγὼ ὑπάγω, ¹ ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἔλθειν”, καὶ ὑμῖν λέγω ἄρτι. ³⁴ Ἐντολὴν καινὴν δίδωμι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους, καθὼς ¹ ἠγάπησα ὑμᾶς, ἵνα καὶ ὑμεῖς ¹ ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. ¹ ³⁵ Ἐν τούτῳ γινώσκονται πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταί ἐστε, ἐὰν ἀγάπην ἔχητε ¹ ἐν ἀλλήλοις.” ¹

³⁶ Λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος, “Κύριε, ποῦ ὑπάγεις;” Ἀπεκρίθη ¹ αὐτῷ ¹ Ἰησοῦς, “Ὅπου ¹ ὑπάγω, οὐ δύνασαι μοι ¹ γυνᾶ ἀκολουθῆσαι, ¹ ἀκολουθήσεις δὲ ὕστερον.” ¹ ³⁷ Λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος, ¹ “Κύριε, διὰ τί οὐ δύναμαί σοι ¹ ἀκολουθῆσαι ¹ ἄρτι; Τὴν

¹⁸Γ - ϖ66 03 04 05 032 | γαρ 01 02 ¹ Γ μετ εμου ϖ66 01 02 05 032 | μου 03 04 ¹ Γ επηρην ϖ66 03 04 05 | επηρην 01 02 032 ¹ Γ επ ϖ66 01 02 04 05 032 | - ϖ66* 03 ¹ ¹⁹Γ πιστεουσητε οταν γενηται ϖ66 01 | πιστεουσητε οταν γενηται 03 | οταν γενηται πιστεουσητε 02 05 032 | οταν γενηται πιστεουσητε 04 ¹ ²⁰Γ αν τινα ϖ66* 01 03 04 032 | εαν τινα ϖ66 05 | ατινα 02 ¹ ²¹Γ λεγων υμιν ϖ66 01 02 04 05 032 | λεγων υμιν ϖ66* | υμιν λεγων 03 ¹ ²²Γ ουν ϖ66 01 02 05 032 | - 03 04 | ουν οι ιουδαιοι 01* ¹ ²³Γ δε ϖ66 01 02 05 032 | - 03 04 ¹ ²⁴Γ πυθεσθαι τις αν ειη ϖ66 02 032 | και λεγει αυτω ειπε τις εστιν 03 04 | πυθεσθαι τις αν ειη περι ου ελεγεν και λεγει αυτω ειπε τις εστιν 01 | πυθεσθαι τις αν ειη ουτος 05 ¹ ²⁵Γ επιπεσων ϖ66 01 02 05 032 | αναπεσων ϖ66* 03 04 ¹ Γ ουν ϖ66 01 05 032 | - 03 04 | δε 02 ¹ Γ ουτως ϖ66 03 04 | - 01 02 05 032 ¹ ²⁶Γ - ϖ66 01 02 05 032 | ουν 03 04 ¹ Γ - ϖ66 02 03 04 032 | και λεγει 01 05 ¹ Γ βαψας το ψωμιον επιδωσω και ϖ66 | βαψω το ψωμιον και δωσω 03 04 | βαψας το ψωμιον επιδωσω 01 | εμβαψας το ψωμιον επιδωσω και 02 05 | δωσω εμβαψας το ψωμιον και 032 ¹ Γ - ϖ66 01 02 05 032 | αυτω 03 04 ¹ Γ βαψας 01 03 04 05 | εμβαψας ϖ66 02 032 ¹ Γ το ϖ66 02 05 032 | ουν το 01 04 | ουν 03 ¹ Γ - ϖ66 01 02 05 032 | λαμβανει και 03 04 ¹ Γ ισκαριωτου 01 03 04 | ισκαριωτη ϖ66 02 032 | απο καρυωτου 05 ¹ ²⁷Γ μετα το ψωμιον τοτε ϖ66 02 03 04 032 | μετα το ψωμιον 01 | - 05 ¹ ²⁸Γ δε ϖ66 01 02 04 05 | - 03 032 ¹ ²⁹Γ επει 03 04 | επι ϖ66 01 02 032 | οτι 05 ¹ ³²Γ και ευθυς δοξασει αυτον ϖ66 01 02 03 | και ευθυς και ευς δοξασει αυτον 05 | - 032 ¹ ³³Γ οτι 02 03 04 | - ϖ66 01 05 032 ¹ Γ εγω υπαγω 01 02 03 04 05 | υπαγω ϖ66 032 ¹ ³⁴Γ - 01 02 03 04 032 | εγω ϖ66 | καγω 05 ¹ Γ αγαπατε αλληλους 01 02 03 04 05 032 | αλληλους αγαπατε ϖ66 | αλλ αλληλους 05* ¹ ³⁵Γ εν αλληλοις ϖ66 02 03 05 032 | μετ αλληλων 01 | εν αλλοις 04 ¹ ³⁶Γ αυτω ϖ66 02 | - 03 04 | αυτω ο 01 05 032 ¹ Γ - ϖ66 02 03 04 032 | εγω 01 05 ¹ Γ νυν ακολουθησαι ϖ66 01 02 03 032 | νυν ακολουθειν 04 | συνακολουθησαι αρτι 05 ¹ Γ ακολουθησεις δε υστερον ϖ66 01 03 04 032 | υστερον δε ακολουθησεις 02 | υστερον δε μοι ακολουθησεις 05 ¹ ³⁷Γ ο πετρος ϖ66 03 032 | πετρος 01 02 04 | - 05 ¹ Γ - ϖ66 01 02 03 | νυν 04 05 032 ¹ Γ ακολουθησαι ϖ66 01 02 05 032 | ακολουθειν 03 04 ¹

ψυχὴν μου ὑπὲρ σοῦ θήσω.”³⁸ Ἀποκρίνεται Ἦ Ἰησοῦς,¹ “Τὴν ψυχὴν σου ὑπὲρ ἐμοῦ θήσεις; Ἀμὴν, ἀμὴν, λέγω σοι, οὐ μὴ ἀλέκτωρ Ἦ φωνήση,¹ ἕως οὗ Ἦ ἀρνήση με¹ τρίς.

14¹ Μὴ ταρασάσῃσθω ὑμῶν ἡ καρδία πιστεύετε εἰς τὸν Ὁ Θεόν, καὶ εἰς ἐμὲ πιστεύετε. ² Ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Πατρός μου, μοναὶ πολλαὶ εἰσιν· εἰ δὲ μὴ, Ἦ ἔειπον ἂν¹ ὑμῖν, ὅτι πορεύομαι ἐτοιμάσαι τόπον ὑμῖν. ³ Καὶ ἐὰν πορευθῶ καὶ ἐτοιμάσω ὑμῖν τόπον πάλιν ἔρχομαι καὶ παραλήψομαι ὑμᾶς πρὸς ἑμαυτόν, ἵνα ὅπου εἰμί ἐγώ, καὶ ὑμεῖς ἦτε. ⁴ Καὶ ὅπου ἐγὼ¹ ὑπάγω οἴδατε, τὴν ὁδόν.” Ἦ¹ Ἦ λέγει αὐτῷ Ἰησοῦς, “Κύριε, οὐκ οἶδαμεν ποῦ ὑπάγεις· πῶς Ἦ δυνάμεθα τὴν ὁδὸν εἰδέναι;” Ἦ¹ Ἦ λέγει αὐτῷ Ἰησοῦς, “Εγὼ εἰμί ἡ ὁδὸς, καὶ ἡ ἀλήθεια, καὶ ἡ ζωὴ. Οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς τὸν Πατέρα, εἰ μὴ δι’ ἐμοῦ. ⁷ Εἰ Ἦ ἐγνώκειτέ¹ Ἦ με,¹ καὶ τὸν Πατέρα μου Ἦ γνώσεσθε,¹ Ἦ καὶ¹ ἂπ’ ἄρτι Ἦ γινώσκετε¹ αὐτόν καὶ ἐωράκατε Ἦ αὐτόν.”¹

⁸ Λέγει αὐτῷ Φίλιππος, “Κύριε, δεῖξον ἡμῖν τὸν Πατέρα, καὶ ἀρκεῖ ἡμῖν.” ⁹ Λέγει αὐτῷ Ὁ Ἰησοῦς, Ἦ “Τοσοῦτον χρόνον¹ μεθ’ ὑμῶν εἰμι, καὶ οὐκ ἔγνωκάς με, Φίλιππε; Ὁ ἐωρακῶς ἐμὲ, ἐώρακεν τὸν Πατέρα· πῶς σὺ λέγεις, Ἦ Δεῖξον ἡμῖν τὸν Πατέρα;” ¹⁰ Οὐ πιστεύεις ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ Πατρὶ, καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἐμοὶ ἐστίν; Τὰ ῥήματα ἂ ἐγὼ Ἦ λέγω¹ ὑμῖν, ἂπ’ ἑμαυτοῦ οὐ λαλῶ, ὁ δὲ Πατὴρ ἐν ἐμοὶ μένων, Ἦ ποιεῖ τὰ ἔργα Ἦ αὐτοῦ.¹ ¹¹ Πιστεύετε μοι ὅτι Ἦ ἐγὼ ἐν τῷ Πατρὶ, καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἐμοὶ:¹ εἰ δὲ μὴ, Ἦ διὰ¹ τὰ ἔργα Ἦ αὐτὰ¹ πιστεύετε. Ἦ¹ ¹² Ἀμὴν, Ἦ ἀμὴν,¹ λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, τὰ ἔργα ἂ ἐγὼ ποιῶ, κἀκεῖνος ποιήσει, καὶ μεῖζονα τούτων ποιήσει, ὅτι ἐγὼ πρὸς τὸν Πατέρα πορεύομαι. ¹³ Καὶ ὅτι ἂν Ἦ αἰτήσητε¹ ἐν τῷ ὀνόματί μου, τοῦτο ποιήσω, ἵνα δοξασθῇ ὁ Πατὴρ ἐν τῷ Υἱῷ. ¹⁴ Ἐὰν τι αἰτήσητέ Ἦ με¹ ἐν τῷ ὀνόματί μου, Ἦ τοῦτο¹ ποιήσω.

¹⁵ Ἐὰν ἀγαπάτε με, τὰς ἐντολάς τὰς ἐμὰς Ἦ τηρήσετε.¹ ¹⁶ Κἀγὼ ἐρωτήσω τὸν Πατέρα, καὶ ἄλλον Παράκλητον δώσει ὑμῖν, ἵνα Ἦ¹ Ἦ μεθ’ ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα ἡ¹ ¹⁷ τὸ Ἦ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὃ ὁ κόσμος οὐ δύναται λαβεῖν, ὅτι οὐ θεωρεῖ αὐτὸ οὐδὲ γινώσκει. Ἦ¹ Ἦ ὑμεῖς Ἦ γινώσκετε αὐτό, ὅτι παρ’ ὑμῖν μένει, καὶ ἐν ὑμῖν Ἦ ἐστίν.¹

¹⁸ Οὐκ ἀφήσω ὑμᾶς ὀρφανούς, ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. ¹⁹ Ἐτι μικρὸν καὶ ὁ κόσμος με οὐκέτι θεωρεῖ, ὑμεῖς δὲ θεωρεῖτέ με, ὅτι ἐγὼ ζωῶ, καὶ ὑμεῖς ζήσεσθε. ²⁰ Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ Ἦ ὑμεῖς γνώσεσθε¹ ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ Πατρὶ μου, καὶ ὑμεῖς ἐν ἐμοὶ, κἀγὼ ἐν ὑμῖν. ²¹ Ὁ ἔχων τὰς ἐντολάς μου καὶ τηρῶν αὐτάς, ἐκεῖνός ἐστιν ὁ ἀγαπῶν με· ὁ δὲ ἀγαπῶν με, ἀγαπηθήσεται ὑπὸ τοῦ Πατρός μου, κἀγὼ ἀγαπήσω αὐτόν, καὶ ἐφανίσω αὐτῷ

³⁸ Ἦ Ἰησοῦς Ἦ66 01 02 03 04 | Ἦ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ 05 | ὁ Ἦ Ἰησοῦς 032¹ Ἦ φωνήση Ἦ66 01 02 03 032 | φωνήσει 04 05¹ Ἦ ἀρνήση με Ἦ66 03 05 | ἀπαρνήση με 01 02 04 | με ἀπαρνήση 032¹ 2¹ Ἦ εἶπον ἂν Ἦ66 02 03 04 05 | ἂν εἶπον Ἦ66* | εἶπον 01 032¹ 4¹ Ἦ ἐγὼ 01 02 03 04 | - Ἦ66 05 032¹ Ἦ - Ἦ66 01 03 04 032 | οἶδατε Ἦ66* 02 05¹ 5¹ Ἦ δυνάμεθα τὴν ὁδὸν εἰδέναι Ἦ66 02 032 | οἶδαμεν τὴν ὁδὸν 03 04¹ | τὴν ὁδὸν εἰδέναι δυνάμεθα 01 | τὴν ὁδὸν οἶδαμεν 05¹ 7¹ Ἦ ἐγνώκειτε 02 03 04 032 | ἐγνώκατε Ἦ66 01 05¹ Ἦ με Ἦ66 03 04 032 | ἐμε 01 05 | - 02¹ Ἦ γνώσεσθε Ἦ66 01 05 032 | ἂν Ἦδεῖτε 03 04 | ἐγνώκειτε ἂν 02 | ἐγνώκειτε γνώσεσθε 05*¹ Ἦ καὶ Ἦ66 01 02 05 032 | - 03 04¹ Ἦ γινώσκετε Ἦ66 02 03 04 05 | γνώσεσθαι 01 | γινώσκετε 032¹ Ἦ αὐτὸν Ἦ66 01 02 05 032 | - 03 04¹ 9¹ Ἦ τοσοῦτον χρόνον Ἦ66 Ἦ75 02 03 | τοσοῦτω χρόνω 01 05 032 61458¹ 10¹ Ἦ λέγω Ἦ75 03 | λαλῶ Ἦ66 01 02 032 | - 03* | λέλαληκα 05¹ Ἦ ποιεῖ τα ἐργα Ἦ66 01 03 | αὐτὸς ποιεῖ τα ἐργα 02 05 | ποιεῖ τα ἐργα αὐτοῦ Ἦ75 032¹ Ἦ αὐτοῦ Ἦ66 01 03 05 | - Ἦ75 02 032¹ 11¹ Ἦ ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοὶ Ἦ66 Ἦ75¹ 01 03 032 | ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ 02 | ὁ πατὴρ ἐν ἐμοὶ κἀγὼ ἐν τῷ πατρὶ 05¹ Ἦ δια Ἦ66 Ἦ75 02 03 | - 01 | γε δια 05 032¹ Ἦ αὐτὰ Ἦ66 01 02 05 032 | αὐτοῦ Ἦ66* Ἦ75 03¹ Ἦ - Ἦ66 Ἦ75 01 05 032 | μοι 02 03¹ 12¹ Ἦ ἀμὴν Ἦ66α Ἦ75 01 02 03 05 032 | ἀμὴ Ἦ66* | - Ἦ66¹ 13¹ Ἦ αἰτήσητε 01 02 | αἰτήσηται Ἦ66 05 032 | αἰτήτε Ἦ75¹ | αἰτήται 03¹ 14¹ Ἦ με Ἦ66 01 03 032 | - 02 05¹ Ἦ τοῦτο Ἦ75 02 03 | ἐγὼ Ἦ66* 01 05 032 | τοῦτο ἐγὼ Ἦ66¹ 15¹ Ἦ τηρήσητε Ἦ75 03 | τηρήσατε 02 05 032 | τηρήσητε Ἦ66 01¹ 16¹ - Ἦ75 01 03 | μενὴ Ἦ66 02 05 032¹ Ἦ μεθ’ ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα Ἦ75 03 | μεθ’ ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα Ἦ66 02 032 | μεθ’ ὑμῶν Ἦ εἰς τὸν αἰῶνα 01 | εἰς τὸν αἰῶνα μεθ’ ὑμῶν 05¹ 17¹ - Ἦ66* Ἦ75 01 03 032 | αὐτοῦ Ἦ66 02 | αὐτὸν 05¹ Ἦ - Ἦ66 Ἦ75 01 03 032 | δε 02 05¹ Ἦ ἐστίν Ἦ66* 03 05 032 | ἐσται Ἦ66 01 02¹ 20¹ Ἦ ὑμεῖς γνώσεσθε Ἦ75 03 | γνώσεσθε ὑμεῖς Ἦ66 01 05 032 | γνώσεσθε 02¹

ἐμαυτόν.”²² Λέγει αὐτῷ Ἰούδας, οὐχ ἰσκαριώτης,¹ “Κύριε, τί γέγονεν, ὅτι ἡμῖν μέλλεις¹ ἐμφανίζειν σεαυτόν, καὶ οὐχὶ τῷ κόσμῳ;”²³ Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ, “Ἐάν τις ἀγαπᾷ με, τὸν λόγον μου τηρήσει, καὶ ὁ Πατήρ μου ἀγαπήσει αὐτόν, καὶ πρὸς αὐτόν ἔλευσόμεθα,¹ καὶ μονὴν παρ’ αὐτῷ ποιησόμεθα.¹ ²⁴ Ὁ μὴ ἀγαπῶν με, τοὺς λόγους μου οὐ τηρεῖ· καὶ ὁ λόγος ὃν ἀκούετε, οὐκ ἔστιν ἐμὸς, ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με Πατρός.

²⁵ Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν παρ’ ὑμῖν μένων. ²⁶ Ὁ δὲ Παράκλητος, τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, ὃ πέμψει ὁ Πατήρ ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐκεῖνος ὑμᾶς διδάξει πάντα, καὶ ὑπομνήσει ὑμᾶς πάντα ἃ εἶπον ὑμῖν. ²⁷ Εἰρήνην ἀφήμι ὑμῖν, εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν· οὐ καθὼς ὁ κόσμος δίδωσιν, ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν. Μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδιά, μηδὲ δειλιάτω. ²⁸ Ἠκούσατε ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν, “Ὑπάγω καὶ ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς.” Εἰ ἠγαπάτε με, ἐχάρητε ἅν ὅτι πορεύομαι πρὸς τὸν Πατέρα, ἵνα ὅταν γένηται, πιστεῦσητε. ²⁹ Καὶ νῦν εἴρηκα ὑμῖν πρὶν γενέσθαι, ἵνα ὅταν γένηται, πιστεῦσητε. ³⁰ Οὐκέτι πολλὰ λαλήσω μεθ’ ὑμῶν, ἔρχεται γὰρ ὁ τοῦ κόσμου ἄρχων, καὶ ἐν ἐμοὶ οὐκ ἔχει οὐδέν, ³¹ ἀλλ’ ἵνα γνῶ ὁ κόσμος ὅτι ἀγαπῶ τὸν Πατέρα, καὶ καθὼς ἔντολὴν ἔδωκέν¹ μοι ὁ Πατήρ, οὕτως ποιῶ. Ἐγείρεσθε, ἄγωμεν ἐντεῦθεν.

15 ¹ Ἐγὼ εἰμι ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή, καὶ ὁ Πατήρ μου ὁ γεωργός ἐστιν. ² Πᾶν κλῆμα ἐν ἐμοὶ μὴ φέρον καρπὸν, αἶρει αὐτό, καὶ πᾶν τὸ ἄκαρπον φέρον, καθαίρει¹ αὐτό, ἵνα καρπὸν πλείονα φέρῃ. ³ Ἦδη ὑμεῖς καθαροὶ ἐστε, διὰ τὸν λόγον ὃν λελάληκα ὑμῖν. ⁴ Μείνατε ἐν ἐμοί, καὶ ἐγὼ ἐν ὑμῖν. Καθὼς τὸ κλῆμα οὐ δύναται καρπὸν φέρειν ἄφ’ ἑαυτοῦ, ἐὰν μὴ μείνῃ¹ ἐν τῇ ἀμπέλῳ, οὕτως οὐδὲ ὑμεῖς, ἐὰν μὴ ἐν ἐμοὶ μένητε.¹ ⁵ Ἐγὼ εἰμι ἡ ἄμπελος, ὑμεῖς τὰ κλήματα. Ὁ μένων ἐν ἐμοὶ καὶ ἐν αὐτῷ, οὗτος φέρει καρπὸν πολὺν, ὅτι χωρὶς ἐμοῦ, οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν.¹ ⁶ Ἐὰν μὴ τις μένῃ ἐν ἐμοί, ἐβλήθη ἔξω ὡς τὸ κλῆμα καὶ ἐξηράνθη, καὶ συναῖουσιν αὐτὰ¹ καὶ εἰς τὸ πῦρ βάλλουσιν, καὶ καίεται. ⁷ Ἐὰν ἡ μείνητε ἐν ἐμοί, καὶ τὰ ῥήματά μου ἐν ὑμῖν μείνῃ, ὃ ἐὰν θέλητε, αἰτήσασθε καὶ γενήσεται ὑμῖν.¹ ⁸ Ἐν τούτῳ ἐδοξάσθη ὁ Πατήρ μου, ἵνα ἄκαρπον πολὺν¹ φέρητε καὶ γένησθε¹ ἐμοὶ μαθηταί. ⁹ Καθὼς ἠγάπησέν με ὁ Πατήρ, καὶ ἐγὼ ὑμᾶς ἠγάπησα· μείνατε ἐν τῇ ἀγάπῃ τῇ ἐμῇ. ¹⁰ Ἐὰν τὰς ἐντολάς μου τηρήσητε, μενεῖτε ἐν τῇ ἀγάπῃ μου,¹ καθὼς ἐγὼ¹ τοῦ Πατρός τὰς ἐντολάς¹ τητήρηκα, καὶ μένω αὐτοῦ ἐν τῇ ἀγάπῃ. ¹¹ Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἵνα ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ ἐν ὑμῖν ᾗ, καὶ ἡ χαρὰ ὑμῶν πληρωθῇ.

²² Ὁ ἰσκαριώτης 366 01 02 03 032 | ἰσκαριώτης 375 | ο ἀπο καρυωτου 05¹ ἡμιν μελλεις 366 375 01 02 03 | μελλεις ημεις 05 | μελλεις ημιν 032¹ ²³ ελευσομεθα 366 375 01 02 03 032 | εισελευσομεθα 366* | ελευσομαι 05¹ ποιησομεθα 366 375 01 03 032 | ποιησομεν 02 | ποιησομαι 05¹ ²⁸ μου οτι ο πατηρ 375^v | οτι ο πατηρ 02 03 05 | οτι ο πατηρ μου 01¹ ³¹ εντολην εδωκεν 375^v 03 | ενετειλατο 01 02 05¹ ² καρπον φερων καθαيري 375 01 03 | καρπον φερων καθαيري 02 | καρποφορον καθαيري 05¹ ³ ηδη υμεις καθαροι εστε δια τον λογον ον λελαληκα υμιν 366^v 01 02 03 | - 05 05* | εστε δια τον λελαληκα εν υμιν 366*^v ⁴ μεινατε εν εμοι καγω εν υμιν καθως το κλημα ου δυναται καρπον φερειν αφ εαυτου εαν μη μεινη 366*^v 366^v 02 | μεινατε εν εμοι καγω εν υμιν καθως το κλημα ου δυναται καρπον φερειν αφ εαυτου εαν μη μεινη 01 03 | αφ εαυτου εαν μη μεινη 05 | - 05*¹ ⁵ μεινητε 375 01 02 03 | μεινητε 05 | μενων 366¹ ⁶ ουδεν 366 01 02 | ουδε εν 375 03 | - 05¹ ⁷ αυτα 375 02 03 | αυτο 01 05¹ ⁷ - 366^v 375 01 02 03 | μη 03* | δε 05¹ ⁸ υμιν 375 01 02 03 | - 366 05¹ ⁸ καρπον πολυν 375^v 01 02 03 | καρπον πλειονα 366 | πολυν καρπον 05¹ ⁹ γενηθητε 366 03 05 | γενηθησθε 01 02¹ ¹⁰ εμοι 375 02 03 | μου 366 05 | μοι 01¹ ¹⁰ εαν τας εντολας μου τηρησητε μεινετε εν τη αγαπη μου 366 03 05 | τηρηθητε μεινετε εν τη αγαπη 366* | - 01 | εαν τας εντολας τας εμας τηρησητε μεινετε εν τη αγαπη μου 02¹ ¹¹ εγω 375 02 03 | καγω 01 05¹ ¹¹ του πατρος τας εντολας 366 375^v 03 | τας εντολας του πατρος μου 02 05 | του πατρος μου τας εντολας μου 01* | του πατρος μου τας εντολας 01¹

¹²Αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ ἡ ἐμὴ, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς. ¹³Μείζονα ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς ἔχει: ἵνα ἴ τις¹ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θῆ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ. ¹⁴Ὑμεῖς ἴ φίλοι μου ἐστε, ἐὰν ποιῆτε ἄ¹ ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν. ¹⁵Οὐκ ἐτί λέγω ὑμᾶς δούλους, ὅτι ὁ δοῦλος οὐκ οἶδεν τί ποιεῖ αὐτοῦ ὁ κύριος. Ὑμᾶς δὲ εἵρηκα φίλους, ὅτι πάντα ἃ ἤκουσα παρὰ τοῦ Πατρὸς μου, ἐγνώρισα ὑμῖν. ¹⁶Οὐχ ὑμεῖς με ἐξελέξασθε, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς, καὶ ἔθηκα ὑμᾶς ἵνα ἴ ὑμεῖς¹ ὑπάγητε καὶ καρπὸν φέρητε, καὶ ὁ καρπὸς ὑμῶν μὲν, ἵνα ὅ τι ἂν αἰτήσητε τὸν Πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου, δῶ ὑμῖν. ¹⁷Ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν, ἴνα ἴ ἀγαπᾶτε ἀλλήλους.

¹⁸Εἰ ὁ κόσμος ὑμᾶς ἴμισεῖ,¹ γινώσκετε ὅτι ἐμὲ πρῶτον ἴμῶν¹ μεμίσηκεν. ¹⁹Εἰ ἐκ τοῦ κόσμου ἦτε, ὁ κόσμος ἂν τὸ ἴδιον ἐφίλει· ὅτι δὲ ἴ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ ἴ ἐστέ, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς ἐκ τοῦ κόσμου, διὰ τοῦτο μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος. ²⁰Μνημονεῦτε ἴ τοῦ λόγου οὗ ἐγὼ εἶπον ἴ ὑμῖν, Ὅτι ἔστιν δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ. Εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν, καὶ ὑμᾶς διώξουσιν· εἰ τὸν λόγον μου ἐτήρησαν, καὶ τὸν ὑμέτερον τηρήσουσιν. ²¹Ἀλλὰ ταῦτα πάντα ποιήσουσιν ἴ εἰς ὑμᾶς¹ διὰ τὸ ὄνομά μου, ὅτι οὐκ οἶδασιν τὸν πέμψαντά με. ²²Εἰ μὴ ἦλθον καὶ ἐλάλησα αὐτοῖς, ἁμαρτίαν οὐκ εἶχουσαν· νῦν δὲ πρόφασιν οὐκ ἔχουσιν περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν. ²³Ὁ ἐμὲ μισῶν, καὶ τὸν Πατέρα μου μισεῖ. ²⁴Εἰ τὰ ἔργα μὴ ἐποίησα ἐν αὐτοῖς ἃ οὐδεὶς ἄλλος ἐποίησεν, ἁμαρτίαν οὐκ εἶχουσαν· νῦν δὲ καὶ ἐωράκασιν καὶ μεμισήκασιν, καὶ ἐμὲ καὶ τὸν Πατέρα μου. ²⁵Ἄλλ' ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὁ ἴ ἐν τῷ νόμῳ αὐτῶν γεγραμμένος,¹ ὅτι Ὑμῖσησάν με δωρεάν.

²⁶Ὅταν ἴ ἔλθῃ ὁ Παράκλητος, ὃν ἐγὼ πέμψω ὑμῖν παρὰ τοῦ Πατρὸς, τὸ Ὑνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὃ παρὰ τοῦ Πατρὸς ἐκπορεύεται, ἐκεῖνος μαρτυρήσει περὶ ἐμοῦ. ²⁷Καὶ ὑμεῖς δὲ μαρτυρεῖτε, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς μετ' ἐμοῦ ἐστε.

16 ¹Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἵνα μὴ σκανδαλισθῆτε. ²Ἀποσυναγωγὸς ποιήσουσιν ὑμᾶς ἀλλ' ἔρχεται ὥρα, ἵνα πᾶς ὁ ἀποκτείνας ὑμᾶς, δόξῃ λατρείαν προσφέρειν τῷ Ὑεῶ. ³Καὶ ταῦτα ποιήσουσιν, ἴ ὅτι οὐκ ἔγνωσαν τὸν Πατέρα οὐδὲ ἐμέ. ⁴Ἀλλὰ ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἵνα ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα ἴ αὐτῶν,¹ ἴ μνημονεύητε¹ αὐτῶν ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν.

Ταῦτα δὲ ὑμῖν ἐξ ἀρχῆς οὐκ εἶπον, ὅτι μεθ' ὑμῶν ἦμην. ⁵Νῦν δὲ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με, καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ἐρωτᾷ με, Ὑοῦ ὑπάγεις; ⁶Ἄλλ' ὅτι ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἡ λύπη πεπλήρωκεν ὑμῶν τὴν καρδίαν. ⁷Ἄλλ' ἐγὼ τὴν ἀλήθειαν λέγω ὑμῖν, συμφέρει ὑμῖν ἵνα ἐγὼ ἀπέλθω. Ἐὰν γὰρ μὴ ἀπέλθω, ὁ Παράκλητος οὐκ ἐλεύσεται πρὸς ὑμᾶς ἴ ἐὰν δὲ πορευθῶ, πέμψω αὐτὸν πρὸς ὑμᾶς.¹ ⁸Καὶ ἐλθῶν, ἐκεῖνος ἐλέγξει τὸν κόσμον περὶ ἁμαρτίας, καὶ περὶ δικαιοσύνης, καὶ περὶ κρίσεως. ⁹περὶ ἁμαρτίας μὲν, ὅτι οὐ πιστεύουσιν εἰς ἐμέ. ¹⁰περὶ δικαιοσύνης δέ, ὅτι πρὸς τὸν Πατέρα ὑπάγω, καὶ οὐκ ἐτί θεωρεῖτέ με. ¹¹περὶ δὲ κρίσεως, ὅτι ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου κέκριται.

¹³Γ τις 02 03 | - 366 01 05¹ ¹⁴Γ- 366 02 03 | γαρ 01 05¹ ἴα 366 01 05 | ο 03 | οσα 02¹ ¹⁶Γ υμεις 01 02 03 05 | - 366 | υμας 366*¹ ¹⁷Γ ινα 366 01 02 03 | - 366* 05¹ ¹⁸Γ μισει 01 02 03 05 | εμισει 366 | εμισησε 366*¹ ἴ υμων 366 02 03 | - 01 05¹ ¹⁹Γ εκ του κοσμου ουκ 01 02 03 | ουκ εκ τουτου του κοσμου 366* | ουκ εκ του κοσμου 366 | εκ του κοσμου 05¹ ²⁰Γ του λογου ου εγω ειπον 366 02 03 | τον λογον ον ελαλησα 01 | τους λογους ους εγω ειπον 05¹ ²¹Γ εις υμας 366 03 05 | υμιν 02 | - 01¹ ²⁵Γ εν τω νομω αυτων γεγραμμενος 366^v 03 05 | γεγραμμενος εν τω νομω αυτων 02 | εν τω νομω γεγραμμενος 366*^v | εν τω κοσμω αυτων γεγραμμενος 01¹ ²⁶Γ- 322 366^v 01 03 | δε 02 05¹ ³Γ- 366^v 02 03 | υμιν 01 05¹ ⁴Γ αυτων 366^v 02 03 | - 01 05¹ ἴ μνημονευητε 03 05 | μνημονευηται 01 02¹ ⁷Γ εαν δε πορευθω πεμψω αυτον προς υμας 366^v 01 02 03 05 032 | - 366* | εαν δε απελθω πεμψω αυτον προς υμας 02*¹

¹²Ἐτι πολλὰ ἔχω ὑμῖν λέγειν, ἀλλ' οὐ δύνασθε βαστάζειν ἄρτι. ¹³Ὅταν Ἦ δὲ ἔλθῃ ἐκεῖνος, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὁδηγήσει ὑμᾶς εἰς τὴν ἀλήθειαν· πᾶσαν¹ οὐ γὰρ λαλήσει ἀφ' ἐαυτοῦ, ἀλλ' ὅσα ἴσχυσται, λαλήσει, καὶ τὰ ἐρχόμενα ἀναγγελεῖ ὑμῖν. ¹⁴Ἐκεῖνος ἐμὲ δοξάσει, ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήμψεται, καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν. ¹⁵Πάντα ὅσα ἔχει ὁ Πατήρ, ἐμὰ ἐστίν· διὰ τοῦτο εἶπον ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λαμβάνει, καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν.¹

¹⁶Μικρὸν καὶ οὐκ ἐτι θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με.” ¹⁷Εἶπαν οὖν ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς ἀλλήλους, “Τί ἐστὶν τοῦτο ὃ λέγει ἡμῖν, ‘Μικρὸν ἔτι καὶ οὐ θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν ἔτι καὶ ὄψεσθέ με· καὶ ὅτι ἔτι ὑπάγω πρὸς τὸν Πατέρα’;” ¹⁸Ἐλεγον οὖν, “Τί ἐστὶν τοῦτο, ὃ λέγει ἡμῖν ‘Μικρὸν’; Οὐκ οἶδαμεν ἔτι λαλεῖ.” ¹⁹Ἐγνωσθησάντων ἡμεῶν, εἶπεν Ἰησοῦς ὅτι ἦθέλον ἂν αὐτὸν ἔρωτᾶν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, “Περὶ τούτου ζητεῖτε μετ' ἀλλήλων, ὅτι εἶπον, ‘Μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με’;” ²⁰Ἀμὴν, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν ὅτι κλαύσετε καὶ θρηνήσετε ὑμεῖς, ὃ δὲ κόσμος χαρήσεται ὑμῖν ὅτι λυπηθήσεσθε, ἀλλ' ἡ λύπη ὑμῶν εἰς χαρὰν γενήσεται. ²¹Ἡ γυνὴ ὅταν τίκτη, λύπην ἔχει, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα ἑαυτῆς· ὅταν δὲ γεννήσῃ τὸ παιδίον, οὐκέτι μνημονεύει τῆς θλίψεως διὰ τὴν χαρὰν ὅτι ἐγεννήθη ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον. ²²Καὶ ὑμεῖς οὖν νῦν μὲν λύπην ἔχετε· πάλιν δὲ ὄψεσθε ὑμᾶς, καὶ χαρήσεται ὑμῶν ἡ καρδιά, καὶ τὴν χαρὰν ὑμῶν, οὐδεὶς αἴρει ἄφ' ὑμῶν. ²³Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐμὲ οὐκ ἐρωτήσετε οὐδὲν. Ἀμὴν, ἀμὴν, λέγω ὑμῖν, ἄν τις αἰτήσῃ τὸν Πατέρα, ἐν τῷ ὀνόματί μου, δώσει ἡμῖν. ²⁴Ἐως ἄρτι οὐκ ἠτήσατε οὐδὲν ἐν τῷ ὀνόματί μου. Ἄιτετε καὶ λήμψεσθε, ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν ἢ πεπληρωμένη.

²⁵Ταῦτα ἐν παροιμίαις λελάληκα ὑμῖν· ἔρχεται ὥρα ὅτε οὐκέτι ἐν παροιμίαις λαλήσω ὑμῖν, ἀλλὰ παρρησίᾳ περὶ τοῦ Πατρὸς ἀπαγγελῶ ὑμῖν. ²⁶Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐν τῷ ὀνόματί μου αἰτήσεσθε, καὶ οὐ λέγω ὑμῖν ὅτι ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν Πατέρα περὶ ὑμῶν· ²⁷αὐτὸς γὰρ ὁ Πατήρ φιλεῖ ὑμᾶς, ὅτι ὑμεῖς ἐμὲ πεφιλήκατε, καὶ πεπιστεύκατε ὅτι ἐγὼ παρὰ Θεοῦ ἐξῆλθον. ²⁸Ἐξῆλθον παρὰ τοῦ Πατρὸς, καὶ ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον· πάλιν ἀφήμι τὸν κόσμον, καὶ πορεύομαι πρὸς τὸν Πατέρα.”

²⁹Λέγουσιν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Ἰδε, νῦν ἐν παρρησίᾳ λαλεῖς, καὶ παροιμίαν οὐδεμίαν λέγεις. ³⁰Νῦν οἶδαμεν ὅτι οἶδας πάντα, καὶ οὐ χρειαίαν ἔχεις ἵνα τίς σε ἐρωτᾷ. Ἐν τούτῳ πιστεύομεν ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐξῆλθες.” ³¹Ἀπεκρίθη αὐτοῖς Ἰησοῦς, Ἄρτι πιστεύετε; ³²Ἰδοὺ, ἔρχεται ὥρα καὶ ἐλήλυθεν, ἵνα σκορπισθῆτε ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια,

¹³δε 01 02 03 | - 05 032¹ ἔγει τὴν ἀληθειαν πᾶσαν 02 03 | ἐν τῇ ἀληθειᾳ πᾶσιν 05 032 | ἐν τῇ ἀληθειᾳ 01¹ ἄκουσαι 03 05 032 | ἀκούει 01 | ἀκουσῆ 02¹ ¹⁵παντα οσα εχει ο πατηρ εμα εστιν δια τουτο ειπον οτι εκ του εμου λαμβανει και αναγγελει υμιν 02 03 | παντα οσα εχει ο πατηρ εμα εστιν δια τουτο ειπον οτι εκ του εμου ληψεται και αναγγελει υμιν 02 | - 366 01¹ ¹⁷καὶ οὐ θεωρεῖτε με καὶ πάλιν μικρὸν 35^v 366 02 03 | - 01 | καὶ οὐκετι οψεσθε με καὶ πάλιν μικρὸν 05 | καὶ οὐκετι θεωρεῖτε με καὶ πάλιν μικρὸν 032¹ ὅτι 35 02 03 05 | - 01 032¹ ἔ - 35^v 366^v 02 03 | ἐγω 05 032 | ω 01¹ ¹⁸ο λέγει 03 | - 35^v 366 01 05 032 | το λέγει 02¹ ἔτι λαλεῖ 366 01 02 032 | - 03 | ο λέγει 05¹ ¹⁹ἔ - 35^v 366^v 03 032 | ο 35 01 05 | οὐν ο 02¹ ἠθέλον 35 02 03 05 | ημελλον καὶ ἠελον 366 | ημελλον 366α 01 032¹ ἔρωταν καὶ 35^v 366 01 02 03 032 | ἐρωταν 366* | ἐπερωτησαι περὶ τουτου καὶ 05¹ ²⁰ἔ - 35 366^v 01 03 05 | δε 02 032¹ ²¹ἔωρα 35 366^v 01 02 03 032 | ἡμερα 366 05¹ ²²ἔχετε 366 01 03 04 032α | ἐξετε 366 02 05 032¹ αἰρει 366 01 02 04 05 | ἀρει 35 03 05* | ἀφαιρει 032¹ ²³ἄν τις 35 03 04 | οτι εἰαν 366 | οτι ο ἄν 01 | οτι ἄν 02 032 | εἰαν τι 05¹ ²⁴ἔως ἄρτι οὐκ ἠτήσατε οὐδὲν ἐν τῷ ὀνόματί μου 366^v 01 03 04 05 032 | - 35^v | ἔως ἄρτι οὐκ ἠτήσασθε οὐδὲν ἐν τῷ ὀνόματί μου 02 | ἔως ἄρτι οὐκ ἠτήσασθε οὐδὲν ἐν τῷ ὀνόματι με 02*¹ αἰτειτε 02 03 04 05 | αἰτησασθε 366 01 032¹ ²⁶ἐν τῷ ὀνόματι μου αἰτησεσθε 35^v 366^v 02 03 04 05 | αἰτησασθε ἐν τῷ ὀνόματι μου 01 032¹ ἔπερι υμων 366^v 01 02 03 04 032 | - 35^v 366^v | μου περὶ υμων 05¹ ²⁷θεου 35 366 01 02 032 | πατρος 03 04 05¹ ²⁸ἐξῆλθον παρὰ τοῦ πατρὸς 35^v 366^v 01 02 | ἐξῆλθον ἐκ τοῦ πατρὸς 03 04 | - 05 032¹ ²⁹οἱ μαθηταὶ 35^v 366^v 03 04 | αὐτω οἱ μαθηταὶ 35 02 05 032 | οἱ μαθηταὶ αὐτω 01¹ ἔαυτου 366 02 03 04 05 | - 01 032¹ ³¹πιστευετε 366 02 03 04 05 | πιστευεται 01 032¹

κάμὲ μόνον ἀφῆτε· καὶ οὐκ εἰμὶ μόνος, ὅτι ὁ Πατὴρ μετ’ ἐμοῦ ἔστιν.³³ Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἵνα ἐν ἐμοὶ εἰρήνην ἔχητε. Ἐν τῷ κόσμῳ θλίψιν ἔχετε,¹ ἀλλὰ θαρσεῖτε, ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον.”

17¹ Ταῦτα ἔλάλησεν¹ Ἰησοῦς, καὶ ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν εἶπεν, “Πάτερ, ἐλήλυθεν ἡ ὥρα· δόξασόν σου τὸν Υἱόν, ἵνα ὁ Υἱὸς Ἦ δόξῃ σέ. ²Καθὼς ἔδωκας αὐτῷ ἐξουσίαν πάσης σαρκός, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκας αὐτῷ, Ἦ δῶς αὐτῷ ζῶην αἰώνιον. ³Αὕτη δὲ ἐστὶν ἡ αἰώνιος ζωὴ, ἵνα Ἦ γινώσκωσι¹ σέ, τὸν μόνον ἀληθινὸν ὁθεὸν, καὶ ὃν Ἦ ἀπέστειλας,¹ Ἰησοῦν Ὁ Χριστόν. ⁴Εγὼ σε ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς, τὸ ἔργον τελειώσας, ὃ Ἦ δέδωκάς¹ μοι ἵνα ποιήσω. ⁵Καὶ νῦν δόξασόν με σύ, Πάτερ, παρὰ σεαυτῷ, τῇ δόξῃ ἣ ἔχῃον Ἦ πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι παρὰ σοί.¹

⁶Εφανέρωσά σου τὸ ὄνομα τοῖς ἀνθρώποις οὓς ἔδωκάς μοι ἐκ τοῦ κόσμου. Σοὶ ἦσαν, κάμοι αὐτοὺς ἔδωκας, καὶ τὸν λόγον σου Ἦ τετήρηκαν.¹ ⁷Νῦν Ἦ ἔγνωκαν¹ ὅτι πάντα ὅσα Ἦ δέδωκάς¹ μοι, παρὰ σοῦ Ἦ εἶσιν.¹ ⁸ὅτι τὰ ῥήματα ἃ ἔδωκάς μοι, δέδωκα αὐτοῖς, καὶ αὐτοὶ ἔλαβον,¹ ἀληθῶς ὅτι παρὰ σοῦ ἐξῆλθον, καὶ ἐπίστευσαν ὅτι σύ με ἀπέστειλας. ⁹Εγὼ περὶ αὐτῶν ἐρωτῶ· οὐ περὶ τοῦ κόσμου ἐρωτῶ, ἀλλὰ περὶ ὧν Ἦ δέδωκάς¹ μοι, ὅτι σοὶ εἶσιν. ¹⁰Καὶ Ἦ τὰ ἐμὰ πάντα, σὰ ἐστὶν, καὶ τὰ σὰ, ἐμά,¹ καὶ Ἦ δεδόξασμαι¹ ἐν αὐτοῖς. ¹¹Καὶ οὐκέτι Ἦ εἰμὶ ἐν τῷ κόσμῳ,¹ καὶ Ἦ αὐτοὶ¹ ἐν τῷ κόσμῳ εἶσιν, ἀγὼ πρὸς σέ ἔρχομαι. Ἦ Πάτερ Ὁ Ἅγιε, τήρησον αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου, ὃ Ἦ δέδωκάς¹ μοι, Ἦ ἵνα ὧσιν ἐν, καθὼς ἡμεῖς.¹ ¹²Ὅτε Ἦ ἤμην¹ μετ’ αὐτῶν, ἐγὼ ἐτήρουν αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου, Ἦ δέδωκάς μοι, καὶ Ἦ ἐφύλαξα, καὶ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἀπώλετο, εἰ μὴ ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, ἵνα Ἦ Γραφὴ πληρωθῇ. ¹³Νῦν δὲ πρὸς σέ ἔρχομαι, καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ κόσμῳ, ἵνα ἔχωσιν τὴν χαρὰν τὴν ἐμὴν, πεπληρωμένην ἐν Ἦ αὐτοῖς.¹ ¹⁴Εγὼ Ἦ δέδωκα¹ αὐτοῖς τὸν λόγον σου, καὶ ὁ κόσμος ἐμίσησεν αὐτούς, ὅτι οὐκ εἶσιν ἐκ τοῦ κόσμου, Ἦ καθὼς ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου.¹ ¹⁵Οὐκ ἐρωτῶ ἵνα ἄρῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ κόσμου, ἀλλ’ ἵνα τηρήσῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ πονηροῦ. ¹⁶Ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ εἶσιν, καθὼς ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου.¹ ¹⁷Ἀγιάσον αὐτοὺς ἐν τῇ ἀληθείᾳ· Ἦ ὁ

³³Ἐν τῷ κοσμῷ θλιψιν εχετε 01 02 03 04 032 | ἐν τῷ κοσμῷ θλιψιν εξετε 05 | - Ἦ66^v1 Ἦ ελαλησεν 02 03 04 05 | λελαληκεν 01 032¹ Ἦ - Ἦ66^v Ἦ107^v 01 03 04 032 | σου 02 05¹2^f δως αυτω Ἦ107 032 | δωσει αυτοις 03 | δωση αυτοις 02 04 | δωσω αυτω 01 | εχη 05¹3^f γινωσκωσι 01 03 04 | γινωσκουσιν 02 05 032¹ Ἦ απεστειλας 01 02 03 04 05 | απεπεμφας Ἦ66 | απεστειλεν 032¹4^f δεδωκας Ἦ66^v 01 02 03 | εδωκας 04 05 032¹5^f προ του τον κοσμον ειναι παρα σοι 01 02 03 04 032 | παρα σοι προ του τον κοσμον ειναι Ἦ66^v | παρα σοι προ του τον κοσμον ειναι παρα σοι Ἦ66^v | παρα σοι προ του γενεσθαι τον κοσμον 05¹6^f τητηρηκαν 03 05 032 | τητηρηκασιν 02 04 | ετηρησαν 01¹7^f εγνωκαν 03 05 | εγνων 01 | εγνωκα 02 032 | εγνωσαν 04¹ Ἦ δεδωκας 01 04 05 032 | εδωκας 02 | εδωκες 03¹ Ἦ εἰσιν 01 03 04 032 | εστιν 02 05¹8^f εδωκας μοι δεδωκα αυτοις και αυτοι ελαβον 02 05 | εδωκας μοι δεδωκα αυτοις και αυτοι ελαβον και εγνωσαν 04 | δεδωκας μοι δεδωκα αυτοις και αυτοι ελαβον 01 | εδωκας μοι δεδωκα αυτοις και αυτοι ελαβον και εγνωσαν 03 | εδωκας μοι εδωκα αυτοις και αυτο ελαβον 032 | μοι αυτοις και Ἦ66^v1⁹f δεδωκας 01 02 03 04 | εδωκας 05 032¹10^f τα εμα παντα σα εστιν και τα σα εμα Ἦ66^v 02 03 04 032 | εμοι αυτους εδωκας 01 | τα εμα παντα σα εστιν και τα σα εμα εστιν 05¹ Ἦ δεδοξασμαι Ἦ66 01 02 03 04 032 | εδοξας με Ἦ66* | εδοξασας με 05¹11^f εἰμι ἐν τῷ κοσμῷ Ἦ66 01 03 04 032 | ἐν τῷ κοσμῷ εἰμι 02 | εἰμι ἐν τούτῳ τῷ κοσμῷ 05¹ Ἦ αυτοι 01 03 | ουτοι 02 04 05 032 | - Ἦ66^v1 Ἦ - Ἦ66 01 02 03 04 032 | ουκετι εἰμι ἐν τῷ κοσμῷ και ἐν τῷ κοσμῷ εἰμι Ἦ107^v 05¹ Ἦ δεδωκας 02 03 04 05 | εδωκας Ἦ107 01 032¹ Ἦ ἵνα ὧσιν ἐν καθως ημεις 01 02 03 04 05 032 | ἵνα ὧσιν ἐν καθως και ημεις Ἦ107^v 03* | - Ἦ66¹12^f ημην 01 02 05 032 | ημεν 03 | μην 04¹ Ἦ δεδωκας μοι και Ἦ66^v 03 | ους δεδωκας μοι 02 05 | και Ἦ66* 01 | ω εδωκας μοι και 04 032¹13^f εαυτοις 01 02 03 032 | αυτοις Ἦ66 01* 05 | ταις καρδιαις σεαυτων 04¹14^f δεδωκα Ἦ66^v 01 02 03 04 | δε εδωκα 05 | εδωκα 032¹ Ἦ καθως εγω ουκ εἰμι ἐκ του κοσμου 02 03 04 032 | - Ἦ66* 05 | καθως ουκ εἰμι ἐκ του κοσμου 01 | καθως εγω ἐκ του Ἦ66¹16^f ἐκ του κοσμου ουκ εἰσιν καθως εγω ουκ εἰμι ἐκ του κοσμου 01 02 03 04 032 | - Ἦ66* | ἐκ του κοσμου ουκ εἰσιν καθως ἐκ του κοσμου ουκ εἰμι Ἦ66^v | ἐκ τούτου του κοσμου ουκ εἰσιν καθως καγω ουκ εἰμι ἐκ του κοσμου 05¹

λόγος ὁ σὸς ἀλήθειά¹ ἔστιν. ¹⁸Καθὼς ἐμὲ ἀπέστειλας εἰς τὸν κόσμον, Ἰ καὶ γὰρ ἀπέστειλα αὐτοὺς εἰς τὸν κόσμον. ¹⁹Καὶ ὑπὲρ αὐτῶν Ἰ ἐγὼ Ἰ ἀγιάζω ἐμαυτὸν, ἵνα ὧσιν καὶ αὐτοὶ ἡγιασμένοι ἐν ἀληθείᾳ.

²⁰Οὐ περὶ τούτων δὲ ἐρωτῶ μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν πιστευόντων διὰ τοῦ λόγου αὐτῶν εἰς ἐμέ, ²¹ἵνα πάντες ἐν ὧσιν, καθὼς σύ, Πάτερ, ἐν ἐμοί, καὶ γὰρ ἐν σοί, ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν Ἰ ὧσιν, ἵνα ὁ κόσμος Ἰ πιστεῦῃ Ἰ ὅτι σύ με ἀπέστειλας. ²²Καὶ γὰρ τὴν δόξαν ἦν Ἰ δέδωκάς Ἰ μοι, Ἰ δέδωκα Ἰ αὐτοῖς, ἵνα ὧσιν ἐν, καθὼς ἡμεῖς Ἰ ἐν, ²³ἐγὼ ἐν αὐτοῖς, καὶ σὺ ἐν ἐμοί, ἵνα ὧσιν τετελειωμένοι εἰς ἐν, Ἰ καὶ Ἰ γινώσκῃ ὁ κόσμος ὅτι σύ με ἀπέστειλας, καὶ ἡγάπησας αὐτοὺς καθὼς Ἰ ἐμὲ Ἰ ἡγάπησας. ²⁴Πάτερ, Ἰ ὁ Ἰ δέδωκάς μοι θέλω, ἵνα ὅπου εἰμι ἐγὼ, κἀκεῖνοι ὧσιν μετ' ἐμοῦ, ἵνα θεωρῶσιν τὴν δόξαν τὴν ἐμὴν, ἦν Ἰ ἔδωκάς Ἰ μοι, ὅτι ἡγάπησάς με πρὸ καταβολῆς κόσμου.

²⁵Πάτερ δίκαιε, καὶ ὁ κόσμος σε οὐκ ἔγνω, ἐγὼ δὲ Ἰ σε ἔγνω, Ἰ καὶ οὗτοι ἔγνωσαν ὅτι σύ με ἀπέστειλας. ²⁶Καὶ ἐγνώρισα αὐτοῖς τὸ ὄνομά σου, καὶ γνωρίσω, ἵνα ἡ ἀγάπη ἦν ἡγάπησάς με, ἐν αὐτοῖς ἦ, καὶ γὰρ ἐν αὐτοῖς.”

18 ¹Ταῦτα εἰπὼν, Ἰησοῦς ἐξῆλθεν σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ πέραν τοῦ χειμάρρου τοῦ Ἰ Κεδρῶν, Ἰ ὅπου ἦν κῆπος, εἰς ὃν εἰσῆλθεν αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. ²Ἰδιδεὶ δὲ καὶ Ἰούδας, ὁ παραδιδούς αὐτὸν, τὸν τόπον, ὅτι πολλάκις συνήχθη Ἰ Ἰησοῦς μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. Ἰκεῖ Ἰ ὁ οὖν Ἰούδας λαβὼν τὴν σπεῖραν, καὶ ἐκ τῶν ἀρχιερέων καὶ Ἰ Φαρισαίων ὑπηρέτας, ἔρχεται ἐκεῖ μετὰ φανῶν, καὶ λαμπάδων, καὶ ὄπλων. ⁴Ἰησοῦς Ἰ οὖν Ἰ εἰδὼς πάντα τὰ ἐρχόμενα ἐπ' αὐτὸν, Ἰ ἐξελθὼν εἶπεν Ἰ αὐτοῖς, “Τίνα ζητεῖτε;” ⁵Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ, “Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον.” Λέγει αὐτοῖς, Ἰ “Ἐγὼ εἰμι.” Ἰησοῦς Ἰ εἰστήκει δὲ καὶ Ἰούδας, ὁ παραδιδούς αὐτὸν, μετ' αὐτῶν. ⁶Ὡς οὖν εἶπεν Ἰ αὐτοῖς, Ἰ “Ἐγὼ εἰμι”, ἀπῆλθαν εἰς τὰ ὀπίσω καὶ ἔπασαν χαμαί. ⁷Πάλιν οὖν ἐπηρώτησεν αὐτούς, “Τίνα ζητεῖτε;” Οἱ δὲ εἶπον, “Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον.” ⁸Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, “Ἐἶπον ὑμῖν ὅτι ἐγὼ εἰμι. Εἰ οὖν ἐμὲ ζητεῖτε, ἄφετε τούτους ὑπάγειν”. ⁹ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὃν εἶπεν, ὅτι “Οὐκ Ἰ δέδωκάς Ἰ μοι, οὐκ Ἰ ἀπόλεσα ἐξ αὐτῶν οὐδένα.” ¹⁰Σίμων οὖν Πέτρος ἔχων μάχαιραν, εἶλκυσεν αὐτὴν καὶ ἔπασεν τὸν τοῦ ἀρχιερέως δοῦλον, καὶ ἀπέκοψεν αὐτοῦ τὸ ὠτάριον τὸ δεξιόν. Ἰν δὲ ὄνομα τῷ δούλῳ Μάλχος. ¹¹Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τῷ Πέτρῳ, “Βάλε τὴν μάχαιραν εἰς τὴν θήκην· τὸ ποτήριον ὃ δέδωκέν μοι ὁ Πατήρ, οὐ μὴ πίω αὐτό;”

¹²Ἰν οὖν σπεῖρα, καὶ ὁ χιλιάρχος, καὶ οἱ ὑπηρέται τῶν Ἰουδαίων, συνέλαβον τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔδησαν αὐτὸν. ¹³Καὶ Ἰ ἡγαγον Ἰ πρὸς Ἰ Ἄνναν πρῶτον, ἦν γὰρ πενθερὸς τοῦ

¹⁷ο λογος ο σος αληθεια 366 02 04 05 | - 01 | ο λογος ο σος η αληθεια 03 032¹ ¹⁸καγω απεστειλα αυτους εις τον κοσμον 01 02 03 04 032 | - 366^v | καγω απεστειλα αυτους εις τουτον τον κοσμον 05¹ ¹⁹εγω 03 04 05 | - 366^v 01 02 032¹ ²¹εγω 03 04 05 032 | εν 01 02¹ Ἰ πιστευη 366 01 03 04 032 | πιστευση 02 05¹ ²²δεδωκας 366^v 01 03 04 032* | εδωκας 02 05 032¹ Ἰ δεδωκα 366 03 04 05 032 | εδωκα 01 02¹ Ἰ εν 366 03 04 05 032 | εν εσμεν 02 | - 01¹ ²³εγω 03 04 05 032 | εν 03 04 05 | και εν 02¹ Ἰ εμε 366 3108 01 02 03 04 | συ με 05 | καμε 032¹ ²⁴ο 366^v 01 03 05 032 | ους 02 04¹ Ἰ εδωκας 3108 03 | δεδωκας 01 02 04 05 032¹ ²⁵σε εγνων 01 03 04 | εγνων 02 | σε εγνωκα 05 | εγνων σε 032¹ ¹κεδρων 02 03 04 | κεδρου 01 05 032¹ ²ιησους μετα των μαθητων αυτου εκει 03 | ιησους εκει μετα των μαθητων αυτου 01 | ο ιησους εκει μετα των μαθητων αυτου 02 04 032 | εκει ο ιησους μετα των μαθητων αυτου 05 | ιησους εκει μετα των μαθητων 366^v ³1 Ἰ 3108^v 02 04 032 | εκ των 366^v 01 05 | των 03¹ ⁴ουν 02 03 04 | δε 3108 01 05 032¹ Ἰ εξελθων ειπεν 366^v 3108^v 01 02 032 | εξηλθεν και λεγει 03 04 05¹ ⁵εγω ειμι ιησους 03 | εγω ειμι 366^v 05 | ο ιησους εγω ειμι 02 04 032 | ιησους εγω ειμι 01¹ ⁶αυτους 366^v 02 03 05 032 | αυτοις στι 04 | - 01¹ ⁹δεδωκας 01 02 03 04 032 | εδωκας 366 05¹ Ἰ απωλεσα εξ αυτων ουδενα 01 03 04 032 | απωλεσα εξ αυτου ουδενα 02 | εξ αυτων ουδενα απωλεσα 05¹ ¹³εγαγον 366 01 03 05 032 | απηγαγον 02 04¹

Καϊάφα, ὃς ἦν ἀρχιερεὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου. ¹⁴Ἦν δὲ Καϊάφας ὁ συμβουλευσας τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι συμφέρει ἓνα ἄνθρωπον ἀποθανεῖν ὑπὲρ τοῦ λαοῦ.

¹⁵Ἦκολούθει δὲ τῷ Ἰησοῦ Σίμων Πέτρος καὶ ἄλλος μαθητής. Ὁ δὲ μαθητής ἐκεῖνος ἦν γνωστὸς τῷ ἀρχιερεῖ, ¹ καὶ συνεισηλθεν τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν αὐλήν τοῦ ἀρχιερέως. ¹⁶Ὁ δὲ Πέτρος εἰστήκει πρὸς τῆ θύρα ἔξω. Ἐξῆλθεν οὖν ὁ μαθητής ὁ ἄλλος ὁ ἦν ¹ γνωστὸς τῷ ἀρχιερέως, ¹ καὶ εἶπεν τῆ θυρωρῷ καὶ ἰείσθηγεν ¹ τὸν Πέτρον. ¹⁷Λέγει ὁ οὖν ¹ ἡ παιδίσκη ἡ θυρωρὸς τῷ Πέτρῳ, “Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν εἶ τοῦ ἀνθρώπου τούτου;” Λέγει ἐκεῖνος, “Οὐκ εἰμί.” ¹⁸Εἰστήκεισαν δὲ οἱ δούλοι καὶ οἱ ὑπηρεταί, ἀνθρακιὰν πεποιηκότες, ὅτι ψυχὸς ἦν, καὶ ἐθερμαίνοντο· ἦν δὲ καὶ ὁ Πέτρος μετ’ αὐτῶν ¹ ἐστῶς καὶ θερμαινόμενος.

¹⁹Ὁ οὖν ἀρχιερεὺς ἠρώτησεν τὸν Ἰησοῦν περὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ περὶ τῆς διδασχῆς αὐτοῦ. ²⁰Ἀπεκρίθη ἑαυτῷ Ἰησοῦς, ¹ “Ἐγὼ παρρησία ἑλάληκα ¹ τῷ κόσμῳ· ἐγὼ πάντοτε ἐδίδαξα ἐν συναγωγῇ καὶ ἐν τῷ ἱερῷ, ὅπου πάντες οἱ Ἰουδαῖοι συνέρχονται, καὶ ἐν κρυπτῷ ἐλάλησα οὐδέν. ²¹Τί με ἐρωτᾶς; Ἐρώτησον τοὺς ἀκηκόοντας τί ἐλάλησα αὐτοῖς ἴδε, οὗτοι οἶδασιν ἃ εἶπον ἐγώ.” ²²Ταῦτα δὲ αὐτοῦ εἰπόντος, εἷς παρεστηκὼς τῶν ὑπηρετῶν ἔδωκεν ῥάπισμα τῷ Ἰησοῦ εἰπὼν, “Οὕτως ἀποκρίνη τῷ ἀρχιερεῖ;” ²³Ἀπεκρίθη αὐτῷ Ἰησοῦς, ¹ “Εἰ κακῶς ἐλάλησα, μαρτύρησον περὶ τοῦ κακοῦ· εἰ δὲ καλῶς, τί με δέρεις;” ²⁴Ἀπέστειλεν ὁ οὖν ¹ αὐτὸν ὁ Ἄννας, δεδεμένον πρὸς Καϊάφην τὸν ἀρχιερέα.

²⁵Ἦν δὲ Σίμων Πέτρος ἐστῶς καὶ θερμαινόμενος. Εἶπον οὖν αὐτῷ, “Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶ;” Ἠρνήσατο ἐκεῖνος καὶ εἶπεν, “Οὐκ εἰμί.” ²⁶Λέγει εἷς ἐκ τῶν δούλων τοῦ ἀρχιερέως, συγγενῆς ὢν οὗ ἀπέκοψεν Πέτρος τὸ ὠτίον, “Οὐκ ἐγὼ σε εἶδον ἐν τῷ κήπῳ μετ’ αὐτοῦ;” ²⁷Πάλιν οὖν ἠρνήσατο Πέτρος, καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ ἐφώνησεν.

²⁸Ἄγουσιν οὖν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τοῦ Καϊάφα εἰς τὸ πραιτώριον· ἦν δὲ πρωΐ. Καὶ αὐτοὶ οὐκ εἰσηλθον εἰς τὸ πραιτώριον, ἵνα μὴ μιανθῶσιν, ἀλλὰ φάγωσιν τὸ Πάσχα. ²⁹Ἐξῆλθεν οὖν ὁ Πιλάτος ἔξω πρὸς αὐτοὺς ¹ καὶ φησίν, “Τίνα κατηγορίαν φέρετε ἑκατὰ ¹ τοῦ ἀνθρώπου τούτου;” ³⁰Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν αὐτῷ, “Εἰ μὴ ἦν οὗτος ἑκατὸν ποιῶν, ¹ οὐκ ἂν ἑσοὶ παρεδώκαμεν ¹ αὐτόν.” ³¹Εἶπεν οὖν αὐτοῖς Πιλάτος, “Λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς, καὶ κατὰ τὸν νόμον ὑμῶν, κρίνατε ἑαυτόν.” ¹ Εἶπον ἑαυτῷ οἱ Ἰουδαῖοι, “Ἡμῖν οὐκ ἔξεστιν ἀποκτεῖναι οὐδένα.” ³²ἵνα ὁ λόγος τοῦ Ἰησοῦ πληρωθῆ, ὃν εἶπεν, ¹ σημαίνων ποῖω θανάτῳ ἡμελλεν ἀποθνήσκειν.

³³Εἰσηλθον οὖν πάλιν εἰς τὸ πραιτώριον ὁ Πιλάτος, καὶ ἐφώνησεν τὸν Ἰησοῦν καὶ εἶπεν αὐτῷ, “Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων;” ³⁴Ἀπεκρίθη ἑαυτῷ Ἰησοῦς, “Ἀπὸ ἑαυτοῦ ¹

¹⁵Ὁ δε μαθητης εκεινος ην γνωστος τω αρχιερει 366^v 01 02 04 | - 366* | ο δε μαθητης εκεινος γνωστος ην τω αρχιερει 03 032^1 16^1 ην 366 01 02 032 | - 03 04^v 1 | του αρχιερευς 366^v 03 04^v | τω αρχιερει 01 02 032^1 | εισηγαγεν 366 02 03 04 | εισηνεγεν 01 032^1 17^1 ουν 366 01 02 04 | ουτω 03 | ουν αυτω 032^1 18^1 ο πετρος μετ αυτων 366^v 01 03 04 | μετ αυτων ο πετρος 02 | πετρος μετ αυτων 032^1 20^1 αυτω ιησους 366 03 | αυτω ο ιησους 02 032 | ιησους αυτω 01 | ο ιησους 04^1 | λεαληκα 01 02 03 04 | εαλησα 366 032^1 23^1 απεκριθη αυτω ιησους 03 04 | απεκριθη αυτω ο ιησους 02 | ο δε ιησους ειπεν αυτω 01 032^1 24^1 ουν 03 04 032 | - 02 | δε 01^1 29^1 ο πιλατος εξω προς αυτους 03 04 | ο πιλατος προς αυτους 02 | ο πιλατος προς αυτους εξω 366^v | προς αυτους ο πιλατος εξω 01 032^1 | κατα 366 01 02 04 032 | - 01* 03^1 30^1 κακον ποιων 03 032 | κακοποιος 02 | κακον ποιησας 01 | κακοποιων 04^1 | σοι παρεδωκαμεν 02 03 04 | παραδεδωκειμεν σοι 366 | σοι παραδεδωκειμεν 01 032^1 31^1 αυτον 02 03 04 | - 366^v 01 032^1 | - 366^v 03 04 | ουν 01 032 | δε 02^1 32^1 ον ειπεν 352^v 366^v 02 03 032 | - 01 | ον ειπεν 04^1 34^1 - 366 03 | αυτω ο 01 | ο 02 04 032^1 | σεαυτου 366 01 03 04 | σεαυτου 02 032^1

Ἔσθι τούτο λέγεις, ἢ ἄλλοι εἶπόν σοι περὶ ἐμοῦ;” ³⁵Ἀπεκρίθη ὁ Πιλάτος, “Μήτι ἐγὼ Ἰουδαῖός εἰμι; Τὸ ἔθνος τὸ σὸν καὶ οἱ ἀρχιερεῖς παρέδωκάν σε ἐμοί. Τί ἐποίησας;” ³⁶Ἀπεκρίθη Ὁ Ἰησοῦς, “Ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου· εἰ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ἦν ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ, οἱ ὑπηρέται ἔοικον ἐμοὶ ἢ γωνίζοντο ἄν, ἵνα μὴ παραδοθῶ τοῖς Ἰουδαίοις. Νῦν δὲ ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐντεῦθεν.” ³⁷Εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ Πιλάτος, “Οὐκοῦν βασιλεὺς εἶ σύ;” Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, “Σὺ λέγεις ὅτι βασιλεὺς εἰμι Ἐγὼ. εἰς τοῦτο γεγέννημαι, καὶ εἰς τοῦτο ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον, ἵνα μαρτυρήσω τῇ ἀληθείᾳ. Πᾶς ὁ ὢν ἐκ τῆς ἀληθείας, ἀκούει μου τῆς φωνῆς.” ³⁸Λέγει αὐτῷ ὁ Πιλάτος, “Τί ἐστιν ἀλήθεια;”

Καὶ τοῦτο εἰπὼν, πάλιν ἐξῆλθεν πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, καὶ λέγει αὐτοῖς, “Ἐγὼ οὐδεμίαν εὐρίσκω ἐν αὐτῷ αἰτίαν. ³⁹Ἔστιν δὲ συνήθεια ὑμῖν, ἵνα ἓνα ἀπολύσω ὑμῖν ἐν τῷ Πάσχα· βούλεσθε οὖν ἵνα ἀπολύσω ὑμῖν τὸν Βασιλέα τῶν Ἰουδαίων;” ⁴⁰Ἐκραύγασαν οὖν πάλιν λέγοντες, “Μὴ τοῦτον, ἀλλὰ τὸν Βαραββᾶν!” Ἦν δὲ ὁ Βαραββᾶς ληστής.

19 ¹Τότε οὖν ἔλαβεν ὁ Πιλάτος τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐμαστίγωσεν. ²Καὶ οἱ στρατιῶται πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν, ἐπέθηκαν αὐτοῦ τῇ κεφαλῇ, καὶ ἰμάτιον πορφυροῦν περιέβαλον αὐτόν, ³καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν καὶ ἔλεγον, “Χαῖρε, ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων!” Καὶ ἐδίδοσαν αὐτῷ ραπίσματα. ⁴Καὶ ἐξῆλθεν πάλιν ἔξω ὁ Πιλάτος, καὶ λέγει αὐτοῖς, “Ἴδε, ἄγω ὑμῖν αὐτόν ἔξω, ἵνα γνῶτε ὅτι αἰτίαν ἐν αὐτῷ οὐκ εὐρίσκω.” ⁵Ἐξῆλθεν οὖν ὁ Ἰησοῦς ἔξω, φορῶν τὸν ἀκάνθινον στέφανον καὶ τὸ πορφυροῦν ἰμάτιον. Καὶ λέγει αὐτοῖς, “Ἴδου, ὁ ἄνθρωπος!” ⁶Ὅτε οὖν εἶδον αὐτόν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ὑπηρέται, ἔκραύγασαν λέγοντες, ⁷“Σταύρωσον! Σταύρωσον!” Λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος, “Λάβετε αὐτόν ὑμεῖς καὶ σταυρώσατε, ἐγὼ γὰρ οὐκ εὐρίσκω ἐν αὐτῷ αἰτίαν.” ⁸Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι, “Ἡμεῖς νόμον ἔχομεν, καὶ κατὰ τὸν νόμον ὀφείλει ἀποθανεῖν, ὅτι Ἰγὼν Θεοῦ ἑαυτὸν ἐποίησεν.”

⁹Ὅτε οὖν ἤκουσεν ὁ Πιλάτος τοῦτον τὸν λόγον, μᾶλλον ἐφοβήθη. ¹⁰Καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ πραιτώριον πάλιν, καὶ λέγει τῷ Ἰησοῦ, “Πόθεν εἶ σύ;” Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπόκρισιν οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ. ¹¹Λέγει αὐτῷ ὁ Πιλάτος, “Ἐμοὶ οὐ λαλεῖς; Οὐκ οἶδας ὅτι ἐξουσίαν ἔχω ἀπολύσαι σε, καὶ ἐξουσίαν ἔχω σταυρώσαι σε;” ¹²Ἀπεκρίθη αὐτῷ Ἰησοῦς, “Οὐκ εἶχες ἐξουσίαν κατ’ ἐμοῦ οὐδεμίαν, εἰ μὴ ἦν δεδομένον σοι ἄνωθεν. Διὰ τοῦτο ὁ παραδούς μὲ σοι, μείζονα ἁμαρτίαν ἔχει.” ¹³Ἐκ τούτου ὁ Πιλάτος ἐξήτει

Γσ ϖ66 02 03 04 032 | - ϖ66* 01 Γ ειπον σοι 03 04 032 | σοι ειπον 01 02 | ειπεν σοι ϖ66¹ 35Γ μητι 02 03 04 | μη ϖ66 01 032¹ 36Γ οι εμοι ηγωνιζοντο αν ϖ90^v 01 03 032 | αν οι εμοι ηγωνιζοντο 02 | οι εμοι ηγωνιζοντο ϖ66^v 03*¹ 39Γ απολυσω υμιν ϖ90 01 03 | υμιν απολυσω 02 | απολυω υμιν 032¹ Γ- ϖ66^v 02 03 | ινα ϖ90 01 032¹ 40Γ- ϖ90^v 01 03 032 | παντες ϖ66 02¹ 4Γ ελαβεν ο πιλατος 02 03 | ο πιλατος ελαβεν ϖ66^v | λαβων ο πιλατος ϖ90 01 032¹ 3Γ ο βασιλευς ϖ90^v 02 03 032 | βασιλευ ϖ66 01¹ 4Γ και εξηλθεν ϖ66^v 02 03 | εξηλθεν ϖ90 01 | εξηλθεν ουν ϖ66 032¹ Γεξω ο πιλατος ϖ66^v 02 03 | ο πιλατος ϖ90^v | ο πιλατος εξω 01 032¹ Γ αιτιαν εν αυτω ουχ ϖ66^v ϖ90^v 032 | ουδεμιαν αιτιαν 03 | αιτιαν ουχ 01* | αιτιαν ουδεμιαν 01 | ουδεμιαν εν αυτω αιτιαν 02¹ Γ- ϖ66^v ϖ90^v 01* 02 032 | εν αυτω 01 03¹ 5Γ και λεγει αυτοις ιδου ο ανθρωπος ϖ90^v 01 032 | και λεγει αυτοις ιδε ο ανθρωπος 02 | - ϖ66 | και λεγει αυτοις ιδου ανθρωπος 03¹ 6Γ εκραυγασαν λεγοντες 02 03 032 | εκραζαν λεγοντες ϖ90 | εκραζαν 01¹ Γ σταυρωσον ϖ66 03 032 | σταυρωσον αυτον 02 | - ϖ66* | αυτον ϖ90 | σταυρωσον αυτον και 01¹ 7Γ αυτω 02 03 | - ϖ66 ϖ90^v 01 032¹ Γ υιον θεου εαυτον 01 03 | εαυτον υιον θεου 02 | υιον θεου αυτον ϖ66^v | υιον του θεου εαυτον 032¹ 10Γ ουν ϖ66 03 032 | - 01 02¹ 11Γ αυτω 01 03 032 | - ϖ66^v 02¹ Γ ειχες ϖ66 03 032 | εχεις 01 02¹ Γ παραδους 01 03 | παραδιδους 02 032¹

Ἦ ἀπολύσαι αὐτόν. Ὅι δὲ Ἰουδαῖοι ἔκραύγασαν λέγοντες, Ἐὰν τοῦτον ἀπολύσης, οὐκ εἶ φίλος τοῦ Καίσαρος. Πᾶς ὁ βασιλέα εαυτὸν ποιῶν, ἀντιλέγει τῷ Καίσαρι.”

¹³Ὁ οὖν Πιλάτος, ἀκούσας τῶν λόγων τούτων, ἤγαγεν ἔξω τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ βήματος, εἰς τόπον λεγόμενον Λιθόστρωτον, Ἑβραϊστὶ Γδὲ, Γαββαθα. Ἦν δὲ παρασκευὴ τοῦ Πάσχα, ὥρα ἦν ὡς ἕκτη. Καὶ λέγει τοῖς Ἰουδαίοις, Ἰδε, ὁ βασιλεὺς ὑμῶν! ¹⁵Ὅι δὲ ἐκραύγασαν, Ἄρον! Ἄρον! Σταύρωσον αὐτόν! λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος, Τὸν βασιλέα ὑμῶν σταυρώσω; Ἀπεκρίθησαν οἱ ἀρχιερεῖς, Οὐκ ἔχομεν βασιλέα, εἰ μὴ Καίσαρα. ¹⁶Τότε οὖν παρέδωκεν αὐτὸν αὐτοῖς, ἵνα σταυρωθῇ. Ἦ

Παρέλαβον δὲ τὸν Ἰησοῦν αὐτόν ἀπήγαγον ¹⁷Καὶ βαστάζων ἑαυτῷ τὸν σταυρὸν, ἐξῆλθεν εἰς τὸν λεγόμενον, Κρανίου Τόπον, ὃ λέγεται Ἑβραϊστὶ, Γολγοθα, ὅπου αὐτὸν ἐσταύρωσαν, καὶ μετ’ αὐτοῦ ἄλλους δύο, ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν, μέσον δὲ τὸν Ἰησοῦν. ¹⁹Ἐγραψεν δὲ καὶ τίτλον ὁ Πιλάτος, καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ. Ἦν δὲ γεγραμμένον, Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος, ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. ²⁰Τοῦτον οὖν τὸν τίτλον πολλοὶ ἀνέγνωσαν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἐγγὺς ἦν ὁ τόπος τῆς πόλεως, ὅπου ἐσταυρώθη ὁ Ἰησοῦς καὶ ἦν γεγραμμένον Ἑβραϊστὶ, Ῥωμαϊστὶ, Ἑλληνιστὶ. ²¹Ἐλεγον οὖν τῷ Πιλάτῳ οἱ ἀρχιερεῖς τῶν Ἰουδαίων, Μὴ γράφει, Ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, ἀλλ’ ὅτι ἐκεῖνος εἶπεν, Βασιλεὺς εἰμι τῶν Ἰουδαίων. ²²Ἀπεκρίθη ὁ Πιλάτος, Ὁ γέγραφα, γέγραφα. ²³Οἱ οὖν στρατιῶται ὅτε ἐσταύρωσαν τὸν Ἰησοῦν, ἔλαβον τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἐποίησαν τέσσαρα μέρη, ἐκάστῳ στρατιῳτῇ μέρος, καὶ τὸν χιτῶνα. Ἦν δὲ ὁ χιτῶν ἄραφος, ἐκ τῶν ἄνωθεν ὑφαντὸς δι’ ὄλου. ²⁴Εἶπον οὖν πρὸς ἀλλήλους, Μὴ σχίσωμεν αὐτόν, ἀλλὰ λάχωμεν περὶ αὐτοῦ, τίνος ἔσται. Ἦ ἡ Γραφή πληρωθῆ ἢ λέγουσα, ¹ Διμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς, καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμὸν μου ἔβαλον κληρὸν. Ὅι μὲν οὖν στρατιῶται ταῦτα ἐποίησαν. ²⁵Εἰστήκεισαν δὲ παρὰ τῷ σταυρῷ τοῦ Ἰησοῦ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, Μαρία ἡ τοῦ Κλωπᾶ, καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ. ²⁶Ἰησοῦς οὖν ἰδὼν τὴν μητέρα, καὶ τὸν μαθητὴν παρεστῶτα ὄν ἡγάπα, λέγει τῇ μητρὶ, Γύναι, ἰδοὺ, ὁ υἱός σου. ²⁷Εἶτα λέγει τῷ μαθητῇ, Ἰδε, ἡ μήτηρ σου. Καὶ ἀπ’ ἐκείνης τῆς ὥρας ἔλαβεν ὁ μαθητὴς αὐτὴν εἰς τὰ ἴδια.

²⁸Μετὰ τοῦτο εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἤδη πάντα τετέλεσται, ἵνα τελειωθῇ ἡ Γραφή, λέγει, Διψῶ. ²⁹Σκευὸς ἔκειτο ὄξους μεστόν σπόγγον οὖν μεστὸν τοῦ ὄξους ὑσώπῳ περιθέντες, προσήνεγκαν αὐτοῦ τῷ στόματι. ³⁰Ὅτε οὖν ἔλαβεν τὸ ὄξος ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν, Τετέλεσται! Καὶ κλίνει τὴν κεφαλὴν, παρέδωκεν τὸ πνεῦμα.

¹²Γ - 01 02 03 | αυτον 366 032 | αυτον 01 02 03 | - 366^v 032 | εκραυγασαν λεγοντες 366 03 | ελεγον 01 | εκραυγαζον λεγοντες 02 032 | ¹³Γ δε γαββαθα 02 03 032 | γολγοθα 01 | δε λεγομεν ουν 366^v ¹⁴Γ λεγει 366 01 02 03 | λεγε 366* | ελεγεν 032 | ¹⁵οι δε εκραυγασαν 366^v 02 | εκραυγασαν ουν εκεινοι 03 | οι δε ελεγον 366^v 01 032 | ¹⁶Γ - 02 03 | αυτον 366 | οι 01 032 | παρελαβον δε 02 | παρελαβον ουν 03 | δε παραλαβοντες 366^v 032 | δε λαβοντες 01 | αυτον απηγαγον 366^v | - 03 | και απηγαγον 02 | απηγαγον αυτον 01 | απηγαγον 032 | ¹⁷Γ και βασταζων εαυτω τον σταυρον εξηλθεν 366 01 032 | και βασταζων αυτω τον σταυρον εξηλθεν 03 | - 366* | και βασταζων τον σταυρον εαυτου εξηλθεν 02 | ²⁰Γ τουτον ουν τον τιτλον πολλοι ανεγνωσαν των ιουδαιων οτι εγγυς ην ο τοπος της πολεις οπου εσταυρωθη ο ιησους και ην γεγραμμενον εβραιστι ρωμαιστι ελληνιστι 366^v 01 03 | τουτον ουν τον τιτλον πολλοι ανεγνωσαν των ιουδαιων οτι εγγυς ην ο τοπος της πολεις οπου εσταυρωθη ο ιησους και ην γεγραμμενον εβραιστι ελληνιστι ρωμαιστι 02 | - 01* | τοτε ουν τον τιτλον ανεγνωσαν πολλοι των ιουδαιων οτι εγγυς ην της πολεις ην της πολεις ο τοπος οπου εσταυρωθη ο ιησους και ην γεγραμμενον εβραιστι ρωμαιστι εβραιστι 032 | ²⁴Γ η λεγουσα 366^v 02 032 | - 01 03 | ²⁶Γ ιησους ουν ιδων την μητερα 366^v 3121^v 02 03 032 | - 01* | ιησους δε ιδων την μητερα 01 | ²⁸Γ ειδως ο ιησους 01 02 032 | ο ιησους ειδως 366^v | ιησους ειδως 03 | ἡδη παντα 366 02 03 | παντα ἡδη 01 | παντα 032 | ἵνα τελειωθῇ η γραφή 366 02 03 032 | - 366* | ινα πληρωθη η γραφη 01 | ³⁰Γ ο ιησους 366^v 02 | ιησους 03 032 | - 01^v

³¹Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι, ἐπεὶ παρασκευὴ ἦν, ἵνα μὴ μείνη ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὰ σώματα ἐν τῷ Σαββάτῳ (ἦν γὰρ μεγάλη ἡ ἡμέρα ἐκείνου τοῦ Σαββάτου), ἠρώτησαν τὸν Πιλάτον ἵνα κατεαγῶσιν αὐτῶν τὰ σκέλη, καὶ ἀρθῶσιν. ³²Ἦλθον οὖν οἱ στρατιῶται, καὶ τοῦ μὲν πρώτου κατέαξαν τὰ σκέλη, καὶ τοῦ ἄλλου τοῦ συσταυρωθέντος αὐτῷ ³³ἐπὶ δὲ τὸν Ἰησοῦν ἐλθόντες, ὡς εἶδον ἤδη αὐτὸν τεθηκότα, οὐ κατέαξαν αὐτοῦ τὰ σκέλη. ³⁴Ἄλλ' εἰς τῶν στρατιωτῶν λόγχῃ αὐτοῦ τὴν πλευρὰν ἔνυξεν, καὶ ἐξῆλθεν εὐθὺς αἷμα καὶ ὕδωρ. ³⁵Καὶ ὁ ἑωρακῶς μεμαρτύρηκεν, καὶ ἀληθινὴ αὐτοῦ ἐστὶν ἡ μαρτυρία, καὶ ἐκεῖνος οἶδεν ὅτι ἀληθῆ λέγει, ἵνα καὶ ὑμεῖς ἰπιστεύητε. ¹ ³⁶Ἐγένετο γὰρ ταῦτα, ἵνα ἡ Γραφή πληρωθῆ, “Ὅσοῦν οὐ συντριβήσεται αὐτοῦ.” ³⁷Καὶ πάλιν ἑτέρα Γραφή λέγει, “Ὅψονται εἰς ὃν ἐξεκέντησαν.”

³⁸Μετὰ δὲ ταῦτα, ἠρώτησεν τὸν Πιλάτον Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, ὢν μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ, κεκρυμμένος δὲ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἵνα ἄρῃ τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ· καὶ ἐπέτρεψεν ὁ Πιλάτος. Ἦλθον οὖν καὶ ἦραν αὐτόν. ¹ ³⁹Ἦλθεν δὲ καὶ Νικόδημος, ὁ ἐλθὼν πρὸς ἑαυτὸν νυκτὸς τὸ πρῶτον, φέρων ἑλίγματα σμύρνης καὶ ἀλόης, ὡσεὶ λίτρας ἑκατόν. ⁴⁰Ἐλαβον οὖν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἔδωκαν αὐτὸ ὀθονίοις μετὰ τῶν ἀρωμάτων, καθὼς ἔθος ἐστὶν τοῖς Ἰουδαίοις ἐνταφιάζειν. ⁴¹Ἦν δὲ ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ἐσταυρώθη κήπος, καὶ ἐν τῷ κήπῳ μνημεῖον καινόν, ἐν ᾧ οὐδέπω οὐδεὶς ἦν τεθειμένος. ⁴²Ἐκεῖ οὖν διὰ τὴν παρασκευὴν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἐγγὺς ἦν τὸ μνημεῖον, ἔθηκαν τὸν Ἰησοῦν.

20 ¹Τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων, Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ ἔρχεται πρώτῃ, σκοτίας ἔτι οὔσης, εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ βλέπει τὸν λίθον ἠρμένον ἑκ τοῦ μνημείου. ²Τρέχει οὖν καὶ ἔρχεται πρὸς Σίμωνα Πέτρον, καὶ πρὸς τὸν ἄλλον μαθητὴν ὃν ἐφίλει ὁ Ἰησοῦς, καὶ λέγει αὐτοῖς, “Ἦραν τὸν Κύριον ἐκ τοῦ μνημείου, καὶ οὐκ οἶδαμεν ποῦ ἔθηκαν αὐτόν.” ³Ἐξῆλθεν οὖν ὁ Πέτρος καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς, καὶ ἤρχοντο εἰς τὸ μνημεῖον. ⁴Ἐτρεχον δὲ οἱ δύο ὁμοῦ, καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς προέδραμεν τάχιον τοῦ Πέτρου, καὶ ἦλθεν πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον. ⁵Καὶ παρακύψας, βλέπει κείμενα τὰ ὀθόνια, οὐ μέντοι εἰσηλθεν. ⁶Ἐρχεται οὖν καὶ Σίμων Πέτρος ἀκολουθῶν αὐτῷ, καὶ εἰσηλθεν εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ θεωρεῖ τὰ ὀθόνια κείμενα, ⁷καὶ τὸ σουδάριον, ὃ ἦν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, οὐ μετὰ τῶν ὀθονίων κείμενον, ἀλλὰ χωρὶς ἐντετυλιγμένον εἰς ἓνα τόπον. ⁸Τότε οὖν εἰσηλθεν καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς, ὁ ἐλθὼν πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ εἶδεν καὶ ἐπίστευσεν. ⁹οὐδέπω γὰρ ᾗδεισαν τὴν Γραφὴν ὅτι δεῖ αὐτὸν ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι. ¹⁰Ἀπῆλθον οὖν πάλιν πρὸς αὐτοὺς οἱ μαθηταί.

¹¹Μαρία δὲ εἰστήκει πρὸς τῷ μνημείῳ ἔξω κλαίουσα. ¹ Ὡς οὖν ἔκλαιεν, παρέκυψεν εἰς τὸ μνημεῖον, ²καὶ θεωρεῖ δύο ἀγγέλους ἐν λευκοῖς καθεζομένους, ἓνα πρὸς τῇ κεφαλῇ, καὶ ἓνα πρὸς τοῖς ποσίν, ὅπου ἔκειτο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ.

³⁵Γ πιστευητε 366 01* 03 | πιστευσητε 01 02 032¹ ³⁸Γ και επετρεψεν ο πιλατος ηλθον ουν και ηραν αυτον 01 032 | και επετρεψεν ο πιλατος ηλθον ουν και ηραν το σωμα αυτου 366^v 03 | - 02¹ ³⁹Γ αυτον 366 02 03 | τον ιησουν 01 032 | αυτο 366^v ¹ Γ φερων 366 02 03 | εχων 01 032¹ Γ ελιγμα 01 03 032 | μιγμα 366 02¹ ⁴⁰Γ εστιν 366 02 03 | ην 01 032¹ ¹ Γ- 366^v 02 03 | απο της θυρας 01 032¹ ⁴Γ και ο αλλος μαθητης προεδραμεν 03 032 | προεδραμεν δε 01 | ο δε αλλος μαθητης προεδραμεν 02¹ ⁵Γ ου μεντοι εισηλθεν 366^v 02 03 | - 01 | ου μεν τοις εισηλθεν 032¹ ⁶Γ ερχεται ουν και σιμων πετρος ακολουθων αυτω και εισηλθεν εις το μνημειον και θεωρει τα οθονια κειμενα 366^v 03 | ερχεται ουν σιμων πετρος ακολουθων αυτω και εισηλθεν εις το μνημειον και θεωρει τα οθονια κειμενα 02 | - 01 | ερχεται ουν και ο σιμων πετρος ακολουθων αυτω και εισηλθεν εις το μνημειον και θεωρει τα οθονια κειμενα 032¹ ¹¹Γ εξω κλαιουσα 366^v 03 032 | κλαιουσα 01 02¹

¹³Καὶ λέγουσιν αὐτῇ ἐκεῖνοι, “Γύναι, τί κλαίεις;” Ἦ λέγει αὐτοῖς, ¹⁴“Ὅτι ἦσαν τὸν Κύριόν μου, καὶ οὐκ οἶδα ποῦ ἔβηκαν αὐτόν.” ¹⁵Ταῦτα εἰπούσα, ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ θεωρεῖ τὸν Ἰησοῦν ἐστῶτα, καὶ οὐκ ᾔδει ὅτι Ἰησοῦς ἐστίν. ¹⁶Λέγει αὐτῇ Ἰησοῦς, “Γύναι, τί κλαίεις; Τίνα ζητεῖς;” Ἐκεῖνη δοκοῦσα ὅτι ὁ κηπουρός ἐστίν, λέγει αὐτῷ, “Κύριε, εἰ σὺ ἔβάστασας αὐτόν, εἰπέ μοι ποῦ ἔβηκας αὐτόν, κἀγὼ αὐτόν ἄρω.” ¹⁷Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, “Μαριάμ!” Στραφεῖσα ἔκεῖνη λέγει αὐτῷ Ἑβραϊστί, “Ραββουνί” (ὃ λέγεται, “Διδάσκαλε”). ¹⁸Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, “Μὴ μου ἅπτου, οὐπω γὰρ ἀναβέβηκα πρὸς τὸν Πατέρα· Ἦ πορεύου δὲ πρὸς τοὺς ἀδελφούς μου, καὶ εἰπέ αὐτοῖς, Ἄναβαίνω πρὸς τὸν Πατέρα μου, καὶ Πατέρα ὑμῶν, καὶ Θεόν μου, καὶ Θεὸν ὑμῶν.” ¹⁹Ἐρχεται Μαριάμ ἡ Μαγδαληνὴ ἁγγέλλουσα τοῖς μαθηταῖς, ὅτι ἔώρακα τὸν Κύριον, καὶ ταῦτα εἶπεν αὐτῇ.

²⁰Οὔσης οὖν ὀψίας τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῇ μιᾷ σαββάτων, καὶ τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ὅπου ἦσαν οἱ μαθηταὶ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον, καὶ λέγει αὐτοῖς, “Εἰρήνη ὑμῖν.” ²¹Καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἔδειξεν τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῖς. Ἐχάρησαν οὖν οἱ μαθηταὶ, ἰδόντες τὸν Κύριον. ²²Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ἄλλοις, “Εἰρήνη ὑμῖν· καθὼς ἀπέσταλκέν με ὁ Πατήρ, κἀγὼ πέμπω ὑμᾶς.” ²³Καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἐνεφύσησεν καὶ λέγει αὐτοῖς, “Λάβετε Πνεῦμα Ἅγιον. Ἄν τινων ἀφῆτε τὰς ἁμαρτίας, ἀφέωνται αὐτοῖς· ἄν τινων κρατῆτε, κεκράτηνται.”

²⁴Θωμᾶς δὲ, εἷς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Δίδυμος, οὐκ ἦν μετ’ αὐτῶν ὅτε ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς. ²⁵Ἐλεγον οὖν αὐτῷ οἱ ἄλλοι μαθηταί, “Ἐώρακαμεν τὸν Κύριον.” Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, “Ἐὰν μὴ ἴδω ἔν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω μου τὴν χεῖραν εἰς τὴν πλευρὰν αὐτοῦ, οὐ μὴ πιστεύσω.”

²⁶Καὶ μεθ’ ἡμέρας ὀκτὼ ἄλλοι μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ Θωμᾶς μετ’ αὐτῶν. Ἐρχεται ὁ Ἰησοῦς, τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον, καὶ εἶπεν, “Εἰρήνη ὑμῖν.” ²⁷Εἶτα λέγει τῷ Θωμᾶ, “Φέρε τὸν δάκτυλόν σου ὧδε, καὶ ἴδε τὰς χεῖράς μου, καὶ φέρε τὴν χεῖρά σου, καὶ βάλε εἰς τὴν πλευρὰν μου, καὶ μὴ γίνου ἄπιστος, ἀλλὰ πιστός.” ²⁸Ἀπεκρίθη Θωμᾶς καὶ εἶπεν αὐτῷ, “Ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου!” ²⁹Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, “Ὅτι ἐώρακάς με, πεπίστευκας μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες, καὶ πιστεύσαντες.”

¹³Γ- ρ35ν ρ366 01 02 03 032 | τινα ζητειεις 02* 05¹ Γλεγει αυτοις ρ35ν ρ366^ν 01 02 05 032 | - 02* | και λεγει αυτοις 03¹ Γεθηκαν ρ366 01 02 03 | τεθεικαν 05 | τεθεικασιν 032¹ ¹⁵Γεβαστασας ρ366^ν 02 03 032 | ει ο βαστασας 01 | ηρας 05¹ ¹⁶Γ- ρ35ν ρ366^ν 02 03 032 | δε 01 05¹ ¹⁷Γ- 01 03 032 | μου ρ366 02 05¹ Γδε 01 03 032 | - 02 | ουν 05¹ Γμου ρ366 02 03 | - 01 05 032¹ ¹⁸Γαγγελουσα 01 02 03 | απαγγελουσα ρ366 05 | αναγγελουσα 032¹ Γεωρακα ρ366 01 03 032 | εωρακεν 02 05¹ ¹⁹Γ- 01* 02 03 05 032 | συνηγμενοι ρ366^ν 01¹ ²¹Γαυτοις ο ησους 02 03 | αυτοις 01 05 | - 032¹ Γπεπωμ 02 03 032 | πεμψω 01 | αποστελλω 05¹ ²²Γ- ρ366^ν 01 02 03 | αυτοις 05 032¹ ²³Γαφεωνται 02 05 | αφιενται 032 | αφεθησεται 01 | αφιονται 03¹ Γκρατητε ρ35 01 02 03 032 | κρατησετε 05* | κρατησητε 05¹ ²⁴Γ- ρ366^ν 02 03 05 032 | ουν ρ35^ν 01¹ ²⁵Γουν ρ366^ν 02 03 05 032 | - ρ35^ν 01¹ Γαλλοι ρ366^ν 02 03 05 032 | - ρ35^ν 01¹ Γιδω 02 03 032 | ειδω ρ366 01 05¹ Γαυτου 02 03 05 032 | αυτον 01 | - 01*¹ Γτον τυπον 01* 02 03 05 032 | τυπον ρ35 01 | τους τυπους ρ366^ν Γκαι βαλω τον δακτυλον μου εις τον τυπον των ηλων και βαλω μου την χειραν εις την πλευραν αυτου 03 | και βαλω μου τον δακτυλον εις την χειραν αυτου και βαλω μου την χειρα εις την πλευραν αυτου 01 | και βαλω τον δακτυλον μου εις τον τοπον των ηλων και βαλω την χειραν μου εις την πλευραν αυτου 02 | και βαλω μου τας χειρας εις την πλευραν αυτου και βαλω μου τον δακτυλον εις τον τυπον των ηλων 05 | και βαλω μου τον δακτυλον εις τον τυπον των ηλων και βαλω μου την χειραν εις την πλευραν αυτου 032¹ ²⁶Γαυτου ρ366^ν 02 03 04 05 | - 01 032¹ Γο 01 02 03 04 | ουν ο 05 | - 032¹ ²⁹Γλεγει ρ366^ν 02 03 04 05 | ειπεν δε 01 032¹ Γκαι ρ366 03 04 05 032 | με και 01 | - 02¹

³⁰Πολλά μὲν οὖν καὶ ἄλλα σημεῖα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ,¹ ἃ οὐκ ἔστιν γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ. ³¹Ταῦτα δὲ γέγραπται, ἵνα πιστεύητε¹ ὅτι Ἰησοῦς ἔστιν ὁ Χριστός, ὁ Υἱὸς¹ τοῦ Θεοῦ, καὶ ἵνα πιστεύοντες, ζῶητε ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.

21¹ Μετὰ ταῦτα, ἔφανέρωσεν ἑαυτὸν πάλιν Ἰησοῦς¹ τοῖς μαθηταῖς ἐπὶ τῆς θαλάσσης τῆς Τιβεριάδος· ἐφανέρωσεν δὲ οὕτως· ²ἦσαν ὁμοῦ Σίμων Πέτρος, καὶ Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος, καὶ Ναθαναὴλ ὁ ἀπὸ Κανὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ Ἰοὶ¹ τοῦ Ζεβεδαίου,¹ καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο. ³Λέγει αὐτοῖς Σίμων Πέτρος, “Υπάγω ἀλιεῦειν.” Λέγουσιν αὐτῷ, “Ἐρχόμεθα καὶ ἡμεῖς σὺν σοί.” Ἐξήλθον καὶ ἐνέβησαν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ ἐπίασαν ἴουδέν.¹

⁴Πρωῖας δὲ ἤδη Ἰγνομένης,¹ ἔστη Ἰησοῦς ἔεις τὸν αἰγιαλόν· οὐ μέντοι ᾔδεισαν οἱ μαθηταὶ ὅτι Ἰησοῦς ἔστιν.¹ ⁵Λέγει ἰοῦν¹ αὐτοῖς Ἰησοῦς,¹ “Παιδιά, μὴ τι προσφάγιον ἔχετε;” Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ, “Οὐ.” ⁶Ὁ δὲ εἶπεν¹ αὐτοῖς, “Βάλετε εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τοῦ πλοίου τὸ δίκτυον, καὶ εὐρήσετε.” ⁷Ἰββαλον οὖν, καὶ οὐκέτι αὐτὸ ἐλκύσαι ἴσχυον ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἰχθύων.¹ ⁷Λέγει οὖν ὁ μαθητῆς ἐκεῖνος ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς τῷ Πέτρῳ, “Ὁ Κύριός ἐστιν.” Ἰσίμων οὖν Πέτρος ἀκούσας ὅτι ὁ Κύριός ἐστιν,¹ τὸν ἐπενδύτην διεζώσατο, ἦν γὰρ γυμνός, καὶ ἔβαλεν ἑαυτὸν εἰς τὴν θάλασσαν. ⁸Οἱ δὲ ἄλλοι μαθηταὶ τῷ πλοιαρίῳ ἦλθον, οὐ γὰρ ἦσαν μακρὰν ἀπὸ τῆς γῆς, ἀλλὰ ὡς ἀπὸ πηχῶν διακοσίων, σύροντες τὸ δίκτυον τῶν ἰχθύων.

⁹Ὡς οὖν ἀπέβησαν¹ εἰς τὴν γῆν, βλέπουσιν ἀνθρακιὰν κειμένην, καὶ ὄψαριον ἐπικείμενον, καὶ ἄρτον. ¹⁰Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “Ἐνέγκατε ἀπὸ τῶν ὄψαριῶν ὧν ἐπίασατε νῦν.” ¹¹Ἰανεβή¹ ἰοῦν¹ Σίμων Πέτρος, καὶ εἰλκυσε τὸ δίκτυον εἰς τὴν γῆν μεστὸν ἰχθύων μεγάλων ἑκατὸν πενήκοντα τριῶν· καὶ τοσοῦτων ὄντων, οὐκ ἐσχίσθη τὸ δίκτυον. ¹²Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, “Δεῦτε, ἀριστήσατε.” Οὐδεὶς δὲ ἐτόλμα τῶν μαθητῶν ἐξετάσαι αὐτόν, “Σὺ τίς εἶ;” Εἰδότες ὅτι ὁ Κύριός ἐστιν. ¹³Ἐρχεται Ἰησοῦς, καὶ λαμβάνει τὸν ἄρτον καὶ δίδωσιν αὐτοῖς, καὶ τὸ ὄψαριον ὁμοίως. ¹⁴Τοῦτο ἤδη τρίτον ἐφανερῶθη Ἰησοῦς¹ τοῖς μαθηταῖς, ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν.

¹⁵Ὅτε οὖν ἠρίστησαν, λέγει τῷ Σίμωνι Πέτρῳ ὁ Ἰησοῦς, “Σίμων Ἰωάννου,¹ ἀγαπᾷς με πλεόν τούτων;” Λέγει αὐτῷ, “Ναί, Κύριε, σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε.” Λέγει αὐτῷ,

³⁰αυτου 366 01 04 05 032 | - 02 031 ³¹πιστευητε 01 03 | πιστευσητε 02 04 05 032 | πιστευηται 366¹ ἔστιν ο χριστος ο υιος 366^v 01 02 03 04 | χριστος υιος εστιν 05 | ο χριστος εστιν ο υιος 032¹ Γ- 366^v 02 03 032 | αιωνιον 01 04 05¹ ἔφανερωσεν εαυτον πάλιν ιησους 03 04 | εφανερωσεν εαυτον πάλιν ο ιησους 02 | εφανερωσεν πάλιν εαυτον ο ιησους 01 | πάλιν εφανερωσεν εαυτον 05 | εφανερωσεν εαυτον ο ιησους πάλιν 032¹ ²¹οι 366 02 03 032 | οι 01 04 05¹ Γ του 366 02 03 04 032 | - 01 05¹ Γζεβεδαιου 366 02 03 032 | υιοι ζεβεδαιου 01 05 | ζεβεδαιου υιοι 04¹ ³¹ουδεν 01 02 03 05 | ουδε εν 04 032¹ ⁴¹γινομενης 02 03 04 | γενομενης 01 05 032¹ ἔεις τον αιγιαλον ου μεντοι ηδεισαν οι μαθηται οτι ιησους εστιν 03 04 | επι τον αιγιαλον ου μεντοι εγνωσαν οι μαθηται οτι ιησους εστιν 366^v 01 | επι τον αιγιαλον ου μεντοι ηδεισαν οι μαθηται οτι ιησους εστιν 02 05 | - 032¹ ⁵¹ουν 01 02 03 04 | ου 05 | - 032¹ Γιησους 01 03 | ο ιησους 02 04 05 | - 02* 032¹ Γτι 02 03 04 05 | - 01 032¹ ⁶¹ο δε ειπεν 366^v 02 03 04 05 | λεγει 01 032¹ Γ- 02 03 04 | οι δε 01 05 032¹ Γεβαλον ουν και ουκετι αυτο ελκυσαι ισχυον απο του πληθους των ιχθυων 03 04 | εβαλον ουν και ουκετι αυτο ελκυσαι ισχυσαν απο του πληθους των ιχθυων 02 | εβαλον και ουκετι αυτο ειλκυσαι ισχυον απο του πληθους των ιχθυων 01 05 | εβαλον και ουκετι αυτο ισχυσαν ελκυσαι απο του πληθους των ιχθυων 032 | ειπαν δι ολης νυκτος εκοπιασαμεν και ουδεν ελαβομεν σω ονοματι 366¹ ⁷¹σιμων ουν πετρος ακουσας οτι ο κυριος εστιν 01 02 03 04 032 | - 366^v | ημων σιμων ουν πετρος ακουσας οτι ο κυριος εστιν 05¹ ⁹¹ανεβησαν 02 03 04 05 | ανεβησαν 01 032¹ ¹¹¹ανεβη 02 03 04 05 | ενεβη 01 032¹ Γουν 01 03 04 032 | - 02 05¹ ¹²¹δε 01 02 05 032 | - 03 04¹ ¹³¹- 3122 03 05 032 | ο 01 04 | ουν ο 02¹ ¹⁴¹ιησους 03 04 05 | ο ιησους 01 02 | - 3122 032¹ ¹⁵¹ιωαννου 01a 03 04 05 032 | ιωαν 02 | - 01¹

“Βόσκε τὰ ἄρνια ἰ μου.”¹⁶ Λέγει αὐτῷ πάλιν ἰ δευτέρον,¹ “Σίμων Ἰωάννου, ἀγαπᾷς με;” Λέγει αὐτῷ, “Ναί, ὀ Κύριε, σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε.” Λέγει αὐτῷ, “Ποίμιναι τὰ πρόβατά μου.”¹⁷ Λέγει αὐτῷ τὸ τρίτον, “Σίμων Ἰωάννου, φιλεῖς με;” Ἐλυπήθη ὁ Πέτρος ὅτι εἶπεν αὐτῷ ἰ τὸ τρίτον,¹ “Φιλεῖς με;” Καὶ ἰ λέγει ἰ αὐτῷ, “Κύριε, πάντα σὺ οἶδας, σὺ γινώσκεις ὅτι φιλῶ σε.” Λέγει αὐτῷ ἰ Ἰησοῦς,¹ “Βόσκε τὰ προβάτιά μου.”¹⁸ Ἀμὴν, ἀμὴν, λέγω σοι, ὅτε ἦς νεώτερος, ἐζώνωννες σεαυτὸν, καὶ περιεπάτεις ὅπου ἤθελες· ὅταν δὲ γηράσης, ἐκτενεῖς τὰς χεῖράς σου, καὶ ἰ ἄλλος ἰ ζώσουσιν σε, καὶ ἰ οἴσει ὅπου ἰ οὐ ἰ θέλεις.¹⁹ Τοῦτο δὲ εἶπεν, σημαίνων ποίῳ θανάτῳ δοξάσει τὸν ὀ Θεόν. Καὶ τοῦτο εἰπὼν, λέγει αὐτῷ, “Ἀκολούθει μοι.”

²⁰ Ἐπιστραφεῖς, ἰ ὁ Πέτρος βλέπει τὸν μαθητὴν ὃν ἠγάπα ὁ ὀ Ἰησοῦς ἰ ἀκολουθοῦντα,¹ ὃς καὶ ἀνέπεσεν ἐν τῷ δεῖπνῳ ἐπὶ τὸ στῆθος αὐτοῦ καὶ εἶπεν, ἰ ἰ “Κύριε, τίς ἐστίν, ὁ παραδιδούς σε;”²¹ Τοῦτον ἰ οὖν ἰ ἰδὼν, ὁ Πέτρος ἰ λέγει ἰ τῷ ὀ Ἰησοῦ, “Κύριε, οὗτος δὲ τί;”²² Λέγει αὐτῷ ὁ ὀ Ἰησοῦς, “Ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι, τί πρὸς σέ; Σύ μοι ἀκολουθεῖ!”²³ Ἐξῆλθεν οὖν οὗτος ὁ λόγος εἰς τοὺς ἀδελφούς, ὅτι ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος οὐκ ἀποθνήσκει. Οὐκ εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ ὀ Ἰησοῦς ὅτι οὐκ ἀποθνήσκει, ἀλλ', “Ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι, ἰ τί πρὸς σέ;”¹

²⁴ Οὗτός ἐστιν ὁ μαθητὴς ὁ μαρτυρῶν περὶ τούτων, ἰ καὶ ὁ ἰ γράψας ταῦτα, καὶ οἶδαμεν ὅτι ἀληθὴς αὐτοῦ ἰ μαρτυρία ἐστίν.²⁵ Ἐστίν δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ ἰ ἐποίησεν ὁ ὀ Ἰησοῦς, ἄτινα ἐὰν γράφηται καθ' ἕν, οὐδ' αὐτὸν οἶμαι τὸν κόσμον χωρήσειν τὰ γραφόμενα βιβλία.¹

ἰ αρνια 01 02 03 032 | προβατα 04 05¹ ¹⁶λεγει αυτω παλιν 02 03 | παλιν λεγει αυτω 01 04 032 | λεγει αυτω 05¹ ¹⁷δευτερον 02 03 04 05 032 | - 01* | το δευτερον 01¹ ¹⁷το τριτον 01 02 03 05 032 | το τριτον και 01* | τριτον 04 | - 05*¹ ¹⁷λεγει 01 02 05 032 | ειπεν 03 04¹ ἰ ἰησους 03 04 | ο ἰησους 02 | - 01 05 032¹ ¹⁸αλλος 02 03 04 | αλλοι Ϝ109 01 05 032¹ ἰ οἰσει οπου 03 04 | ποιησουσιν σοι οσα 01 | οἰσει σε οπου 02 | απαγουσιν σε οπου 05 | επαγουσιν σε οπου 05* | αποιουσιν σε οπου 032¹ ἰ ου 01 02 03 04 | συ 05 | συ ου 032¹ ²⁰ἰ - Ϝ109 02 03 04 032 | δε 01 05¹ ἰ ἀκολουθοῦντα 01 02 03 04 05 | - 01* 032¹ ἰ - 02 03 | αυτω 01 04 05 032¹ ²¹ουν 01 03 04 05 | - 02 032¹ ἰ λεγει 02 03 04 05 | ειπεν 01 032¹ ²³τι προς σε 01 02 03 04 032 | - 01* | προς σε 05¹ ²⁴και ο 03 05 | και 02 04 032 | και 01* | ο και 01¹ ²⁵εστιν δε και αλλα πολλα α εποιησεν ο ἰησους ατινα εαν γραφηται καθ εν ουδ αυτον οιμαι τον κοσμον χωρησειν τα γραφομενα βιβλια 01 03 04 | - 01* | εστιν δε και αλλα πολλα οσα εποιησεν ο ἰησους ατινα εαν γραφηται καθ εν ουδ αυτον οιμαι τον κοσμον χωρησειν τα γραφομενα βιβλια 02 032 | εστιν δε και αλλα πολλα οσα εποιησεν ο χριστος ἰησους ατινα εαν γραφηται καθ εν ουδ αυτον οιμαι τον κοσμον χωρησε τα γραφομενα βιβλια 05¹

Πράξεις Ἀποστόλων

1 ¹Τὸν μὲν πρῶτον λόγον ἐποιησάμην περὶ πάντων, ὧν Θεόφιλε, ὧν ἤρξατο Ἰησοῦς ποιεῖν τε καὶ διδάσκειν, ²ἄχρι ἧς ἡμέρας ἐντειλάμενος τοῖς ἀποστόλοις διὰ Ἐπιφάνους Ἁγίου, οὓς ἐξελέξατο, ἀνελήμφθη. ³οἷς καὶ παρέστησεν ἑαυτὸν ζῶντα, μετὰ τὸ παθεῖν αὐτὸν, ἐν πολλοῖς τεκμηρίοις δι' ἡμερῶν τεσσαράκοντα, ὁπτανόμενος αὐτοῖς, καὶ λέγων τὰ περὶ τῆς Βασιλείας τοῦ Ἐπιφάνους. ⁴Καὶ συναλιζόμενος, παρήγγειλεν αὐτοῖς, “Ἀπὸ Ἱεροσολύμων μὴ χωρίζεσθαι, ἀλλὰ περιμένειν τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Πατρὸς, ἣν ἠκούσατέ μου. ⁵Ὅτι Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι, ὑμεῖς δὲ ἐν Ἐπιφάνου βαπτισθήσεσθε Ἁγίῳ, οὐ μετὰ πολλὰς ταύτας ἡμέρας.”

⁶Οἱ μὲν οὖν συνελθόντες, ἠρώτων αὐτὸν λέγοντες, “Κύριε, εἰ ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ, ἀποκαθιστάνεις τὴν βασιλείαν ἐν Ἰσραὴλ;” ⁷Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς, “Οὐχ ὑμῶν ἐστὶν γινῶναι χρόνους ἢ καιροὺς, οὓς ὁ Πατὴρ ἔθετο ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ. ⁸Ἀλλὰ λήμψεσθε δύναμιν, ἐπελθόντος τοῦ Ἁγίου Ἐπιφάνους ἐφ' ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθέ μου μάρτυρες, ἐν τῇ Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ, καὶ Σαμαρείᾳ, καὶ ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς.” ⁹Καὶ ταῦτα εἰπὼν, ¹βλεπόντων αὐτῶν, ¹ἐπήρθη καὶ νεφέλη ὑπέλαβεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν. ¹⁰Καὶ ὡς ἀτενίζοντες ἦσαν εἰς τὸν οὐρανὸν, πορευομένου αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο παρεστήκεισαν αὐτοῖς ἐν ἔσθῃσει λευκαῖς, ¹¹οἱ καὶ εἶπαν, “Ἄνδρες, Γαλιλαῖοι, τί ἐσθήκατε βλέποντες εἰς τὸν οὐρανόν; Οὗτος ὁ Ἰησοῦς ὁ ἀναλημφθεὶς ἐφ' ὑμῶν εἰς τὸν οὐρανόν, οὕτως ἐλεύσεται ὁν τρόπον ἐθεάσασθε αὐτὸν πορευόμενον εἰς τὸν οὐρανόν.”

¹²Τότε ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ ὄρους τοῦ καλουμένου Ἐλαιῶνος, ὃ ἐστὶν ἐγγὺς Ἱερουσαλὴμ, Σαββάτου ἔχον ὁδόν. ¹³Καὶ ὅτε εἰσῆλθον, εἰς τὸ ὑπερῶν, ἀνέβησαν οὗ ἦσαν καταμένοντες, ὃ τε Πέτρος καὶ Ἰωάννης καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἄνδρέας, Φίλιππος καὶ Θωμᾶς, Βαρθολομαῖος καὶ Μαθθαῖος, Ἰάκωβος Ἀλφαίου, καὶ Σίμων ὁ Ζηλωτῆς, καὶ Ἰούδας Ἰακώβου. ¹⁴Οὗτοι πάντες ἦσαν προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν τῇ προσευχῇ, σὺν γυναιξὶν καὶ Μαρίας τῇ μητρὶ τοῦ Ἰησοῦ, καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ.

¹⁵Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις, ἀναστὰς Πέτρος ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν εἶπεν (ἦν ἑκεῖ ὄχλος ὀνομάτων ἐπὶ τὸ αὐτὸ ὡσεὶ ἑκατὸν εἴκοσι), ¹⁶“Ἄνδρες, ἀδελφοί, ἔδει πληρωθῆναι τὴν Γραφήν, ἣν προεῖπεν τὸ Ἐπιφάνου τὸ Ἅγιον διὰ στόματος Δαυὶδ περὶ Ἰούδα, τοῦ γενομένου ὁδηγοῦ τοῖς συλλαβοῦσιν Ἰησοῦν. ¹⁷Ὅτι κατηριθιμμένος ἦν ἐν

⁸ἐν 01 03 | - 02 04 05 ⁹καὶ ταυτα εἰπων 02 03 04 | καὶ ταυτα εἰποντων 01 | καυτα εἰποντος 05 ¹βλεποντων αυτων 01 02 04 | αυτων βλεποντων 03 | αυτου 05 ¹⁰εσθησει λευκαις 01 03 04 | εσθητι λευκη 05 | αισθησει λευκαις 02 ¹¹βλεποντες 01 03 | εμβλεποντες 02 04 05 ¹³εις το υπερων ανεβησαν 02 03 04 | εις το υπερων 01 | ανεβησαν ει το υπερων 05 ¹⁵τε 01 02 03 | δε 04 05a | γαρ 05 ¹

ἡμῖν, καὶ ἔλαχεν τὸν κληρὸν τῆς διακονίας ταύτης.”¹⁸(Οὗτος μὲν οὖν ἐκτήσατο χωρίον ἐκ μισθοῦ τῆς ἀδικίας, καὶ πρηνὴς γενόμενος, ἐλάκησεν μέσος, καὶ ἐξεχύθη πάντα τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ.¹⁹ Καὶ ἰ γνωστὸν ἐγένετο πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσαλήμ, ὥστε κληθῆναι τὸ χωρίον ἐκεῖνο τῇ ἰ διαλέκτῳ αὐτῶν, Ἀκελδαμάχ, τοῦτ’ ἔστιν, “Χωρίον Αἵματος”).²⁰ “Ἐγγραπται γὰρ ἐν βίβλῳ Ψαλμῶν, Ἐγενήθη ἡ ἔπαυλις αὐτοῦ ἔρημος, καὶ μὴ ἔστω ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῇ, καὶ, Ἐτὴν ἐπισκοπὴν αὐτοῦ, λαβέτω ἕτερος.”²¹ Δεῖ οὖν τῶν συνελθόντων ἡμῖν ἀνδρῶν, ἐν παντὶ χρόνῳ ᾧ εἰσηλθεν καὶ ἐξῆλθεν ἐφ’ ἡμᾶς ὁ Κύριος Ἰησοῦς,²² ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ βαπτίσματος Ἰωάννου ἕως τῆς ἡμέρας ἧς ἀνελήμφθη ἀφ’ ἡμῶν, μάρτυρα τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ σὺν ἡμῖν, γενέσθαι ἕνα τούτων.”²³ Καὶ ἔστησαν δύο, Ἰωσήφ τὸν καλούμενον Βαρσαββᾶν, ὃς ἐπεκλήθη Ἰούστος, καὶ Ματθίαν.²⁴ Καὶ προσευξάμενοι, εἶπαν, ἰ “Σὺ ἰ Κύριε, καρδιογνώστα πάντων, ἀνάδειξον ὃν ἐξελέξω ἐκ τούτων τῶν δύο ἕνα,²⁵ λαβεῖν ἰ τὸν τόπον ἰ τῆς διακονίας ταύτης καὶ ἀποστολῆς, ἀφ’ ἧς παρέβη Ἰούδας, πορευθῆναι εἰς τὸν ἰ τόπον τὸν ἰδιον.”²⁶ Καὶ ἔδωκαν κλήρους αὐτοῖς, καὶ ἔπεσεν ὁ κληρὸς ἐπὶ Ματθίαν, καὶ ἰ συγκατεψηφίσθη ἰ μετὰ τῶν ἕνδεκα ἀποστόλων.

2¹ Καὶ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς, ἰ ἦσαν πάντες ὁμοῦ ἰ ἐπὶ τὸ αὐτό.² Καὶ ἐγένετο ἄφνω ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἦχος, ὥσπερ φερομένης πνοῆς βιαίας, καὶ ἐπλήρωσεν ὅλον τὸν οἶκον οὗ ἦσαν καθήμενοι.³ Καὶ ὠφθησαν αὐτοῖς διαμεριζόμεναι γλώσσαι ὡσεὶ πυρός, καὶ ἐκάθισεν ἐφ’ ἕνα ἕκαστον αὐτῶν.⁴ Καὶ ἐπλήσθησαν πάντες ἰ Πνεύματος Ἁγίου, καὶ ἦρξαντο λαλεῖν ἑτέροις γλώσσαις, καθὼς τὸ ἰ Πνεῦμα ἐδίδου ἀποφθέγγεσθαι αὐτοῖς.

⁵ ἦσαν δὲ ἐν Ἱερουσαλήμ κατοικοῦντες ἰ ἰουδαῖοι, ἄνδρες εὐλαβεῖς ἰ ἀπὸ παντὸς ἔθνους τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανόν.⁶ Γενομένης δὲ τῆς φωνῆς ταύτης, συνῆλθε τὸ πλῆθος καὶ συνεχύθη, ὅτι ἰ ἦκουσεν ἰ εἷς ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ λαλούντων αὐτῶν.⁷ Ἐξίσταντο δὲ ἰ καὶ ἐθαύμαζον λέγοντες, “Οὐχ ἰδοῦ, ἄπαντες οὗτοί εἰσιν οἱ λαλοῦντες Γαλιλαῖοι;⁸ Καὶ πῶς ἡμεῖς ἀκούομεν ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ ἡμῶν, ἐν ἧ ἔγεννήθημεν;⁹ Πάρθοι, καὶ Μῆδοι, καὶ Ἐλαμίται, καὶ οἱ κατοικοῦντες τὴν Μεσοποταμίαν, Ἰουδαίαν τε καὶ Καππαδοκίαν, Πόντον καὶ τὴν Ἀσίαν,¹⁰ Φρυγίαν τε καὶ Παμφυλίαν, Αἴγυπτον, καὶ τὰ μέρη τῆς Λιβύης τῆς κατὰ Κυρήνην, καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες ἰ Ρωμαῖοι,¹¹ ἰουδαῖοι τε καὶ προσήλυτοι, Κρήτες καὶ ἰ Αραβες – ἀκούομεν λαλούντων αὐτῶν, ταῖς ἡμετέροις γλώσσαις, τὰ μεγαλεῖα τοῦ ἰ Θεοῦ.”¹² Ἐξίσταντο δὲ πάντες καὶ διηποροῦντο, ἄλλος πρὸς ἄλλον λέγοντες, “Τί ἰ θέλει τοῦτο ἰ εἶναι;”¹³ Ἐτεροι δὲ διαχλευάζοντες ἔλεγον, ὅτι “Γλευκοὺς μεμεστωμένοι εἰσίν.”

¹⁴ Σταθεῖς δὲ ὁ Πέτρος σὺν τοῖς ἕνδεκα, ἐπῆρεν τὴν φωνὴν αὐτοῦ καὶ ἰ ἀπεφθέγγετο αὐτοῖς:¹ “Ἄνδρες, ἰουδαῖοι, καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλήμ πάντες, τοῦτο ὑμῖν γνωστὸν ἔστω καὶ ἐνωτίσασθε τὰ ῥήματά μου.¹⁵ Οὐ γὰρ ὡς ὑμεῖς ὑπολαμβάνετε, οὗτοι μεθύουσιν, ἔστιν γὰρ ὥρα τρίτη τῆς ἡμέρας,¹⁶ ἀλλὰ τοῦτό ἐστιν τὸ εἰρημένον διὰ τοῦ

¹⁹ καὶ 02 03 04 | ο καὶ 01 05¹ ἰ - 01 03 05 | ἰδία 02 04¹ ²⁴ σὺ 01 02 03 | σοὶ 04 | - 05¹ ²⁵ τὸν τόπον 02 03 04 | τὸν κληρὸν 01 | τοπον τὸν 05¹ ἰ τοπον τὸν ἰδιον 01 03 05 | τοπον τὸν δικαιον 02 | ἰδιον τοπον 04¹ ²⁶ συγκατεψηφίσθη 02 03 04 | κατεψηφίσθη 01 | συνεψηφίσθη 05¹ ἰ ἦσαν παντες ὁμου 02 03 04 | ἦσαν ὁμου 01 | ὄντων αὐτων παντων 05¹ ⁵ ἦσαν δε εν ιερουσαλημ κατοικουντες 03 | ἦσαν δε εις ιερουσαλημ κατοικουντες 01 02 | ἦσαν δε κατοικουντες εν ιερουσαλημ 04 | εν ιερουσαλημ ἦσαν κατοικουντες 05¹ ἰουδαιοι ανδρες ευλαβεις 02 03 | ανδρες ευλαβεις 01 | ανδρες ιουδαιοι ευλαβεις 04 | ιουδαιοι ευλαβεις ανδρες 05¹ ⁶ ηκουσεν 01 03 | ηκουον 02 05 | ηκουεν 04¹ ⁷ ἰ - 03 05 | παντες 02 04 | απαντες 01¹ ¹² θελει τοουτο 03 04 05 | θελοι τοουτο 01 | τοουτο θελει 02¹ ¹⁴ απεφθεγγετο αυτοις 01 02 03 | απεφθεγγετο αυτοις λεγων 04 | ειπεν 05¹

προφήτου Ἰωήλ: ¹⁷Καὶ ἔσται Ἦ ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις, λέγει ὁ Θεός, ἔκχεω ἀπὸ τοῦ Πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα, καὶ προφητεῦσουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν, καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν,¹ καὶ οἱ νεανίσκοι ὑμῶν ὀράσεις ὄψονται, καὶ οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν ἐνυπνίους¹ ἐνυπνιασθήσονται. ¹⁸καὶ γε ἐπὶ τοὺς δούλους μου, καὶ ἐπὶ τὰς δούλας μου, ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἔκχεω ἀπὸ τοῦ Πνεύματός μου, καὶ προφητεῦσουσιν. ¹⁹Καὶ δώσω τέρατα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω, καὶ σημεῖα ἐπὶ τῆς γῆς κάτω, αἶμα, καὶ πῦρ, καὶ ἀτμίδα καπνοῦ. ²⁰Ὁ ἥλιος μεταστραφήσεται εἰς σκότος καὶ ἡ σελήνη εἰς αἶμα, πρὶν ἔλθειν ἡμέραν Κυρίου τὴν μεγάλην Ἦ καὶ ἐπιφανῆ.¹ ²¹Καὶ ἔσται, πᾶς ὃς ἂν ἐπικαλέσῃται τὸ ὄνομα Κυρίου σωθήσεται.¹

²²Ἄνδρες, Ἰσραηλίται, ἀκούσατε τοὺς λόγους τούτους: Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον, ἄνδρα Ἦ αποδεδειγμένον ἀπὸ τοῦ Θεοῦ¹ εἰς ὑμᾶς δυνάμεσι, καὶ τέρασι, καὶ σημεῖοις, οἷς ἐποίησεν δι' αὐτοῦ ὁ Θεὸς ἐν μέσῳ ὑμῶν, καθὼς αὐτοὶ οἶδατε. ²³Τοῦτον τῆ, ὠρισμένη βουλή καὶ προγνώσει τοῦ Θεοῦ, ἔκδοτον διὰ χειρὸς ἀνόμων, προσπήξαντες ἀνείλατε. ²⁴Ὁν ὁ Θεὸς ἀνέστησεν, λύσας τὰς ὠδῖνας τοῦ θανάτου, καθότι οὐκ ἦν δυνατὸν κρατεῖσθαι αὐτὸν ὑπ' αὐτοῦ. ²⁵Δαυὶδ γὰρ λέγει εἰς αὐτόν, Προορώμην τὸν Κύριον Ἦ ἐνώπιόν μου διὰ παντός, ὅτι ἐκ δεξιῶν μου ἔστιν, ἵνα μὴ σαλευθῶ. ²⁶Διὰ τοῦτο ἠψφάνθη μου ἡ καρδία καὶ ἠγαλλιάσατο ἡ γλῶσσά μου, ἔτι δὲ καὶ ἡ σὰρξ μου κατασκηνώσει ἐπ' ἐλπίδι. ²⁷ὅτι οὐκ ἐγκαταλείψεις τὴν ψυχὴν μου εἰς Αἶδην, οὐδὲ δώσεις τὸν Ὅσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν. ²⁸Ἐγνώρισάς μοι ὁδοὺς ζωῆς, πληρώσεις με εὐφροσύνης μετὰ τοῦ προσώπου σου.

²⁹Ἄνδρες, ἀδελφοί, ἐξὸν εἰπεῖν μετὰ παρρησίας πρὸς ὑμᾶς περὶ τοῦ πατριάρχου Δαυὶδ ὅτι καὶ ἐτελεύτησεν καὶ ἐτάφη, καὶ τὸ μνήμα αὐτοῦ ἔστιν ἐν ἡμῖν ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης. ³⁰Προφήτης οὖν ὑπάρχων, καὶ εἰδὼς ὅτι ὄρκω ὤμοσεν αὐτῷ ὁ Θεός, ἔκ καρποῦ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ, καθίσει ἐπὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ. ³¹Προϊδὼν, ἐλάλησεν περὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ ὅτι οὔτε ἐγκατελείφθη εἰς Αἶδην, οὔτε ἡ σὰρξ αὐτοῦ εἶδεν διαφθοράν. ³²Τοῦτον τὸν Ἰησοῦν ἀνέστησεν ὁ Θεός, οὗ πάντες Ἦ ἡμεῖς ἐσμεν μάρτυρες.¹ ³³Τῆ δεξιᾷ οὖν τοῦ Θεοῦ ὑψωθεὶς, τὴν τε ἐπαγγελίαν τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, λαβὼν παρὰ τοῦ Πατρὸς, ἐξέχεεν τοῦτο ὃ ὑμεῖς βλέπετε καὶ ἀκούετε. ³⁴Οὐ γὰρ Δαυὶδ ἀνέβη εἰς τοὺς οὐρανοὺς, λέγει δὲ αὐτός, Εἶπεν Κύριος τῷ Κυρίῳ μου, Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ³⁵ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου."³⁶Ἀσφαλῶς οὖν γινωσκέτω πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ ὅτι καὶ Ἦ Κύριον αὐτὸν καὶ Χριστὸν¹ ἐποίησεν ὁ Θεός, τοῦτον τὸν Ἰησοῦν ὃν ὑμεῖς ἔσταυρώσατε."

³⁷Ἀκούσαντες δὲ, κατενύγησαν τὴν καρδίαν, Ἦ ἔπὸν¹ Ἦ τε¹ πρὸς τὸν Πέτρον καὶ τοὺς λοιποὺς ἀποστόλους, "Τί ποιήσωμεν, ἄνδρες, ἀδελφοί;" ³⁸Πέτρος δὲ Ἦ πρὸς αὐτούς, "Μετανοήσατε", φησίν,¹ "καὶ βαπτισθῆτω ἕκαστος ὑμῶν ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν ὑμῶν,¹ καὶ λήμψεσθε τὴν δωρεὰν τοῦ Ἁγίου

¹⁷Γ - 01 02 05 | μετα ταυτα 03 04¹ Ἦ ὑμων 01 02 03 | - 04 | αυτων 05¹ Ἦ ὑμων ενυπνιους 01 02 03 | ενυπνιους 04 | - 05¹ ²⁰Γ και επιφανη 02 03 04 | - 01 05¹ ²¹Γ και εσται πας ος αν επικαλεσῃται το ονομα κυριου σωθησεται 01 02 04 | και εσται πας ος εαν επικαλεσῃται το ονομα κυριου σωθησεται 03 | - 01* | και εσται πας ος αν επικαλεσῃται το ονομα του κυριου σωθησεται 05¹ ²²Γ αποδεδειγμενον απο του θεου 01 03 04 | απο του θεου αποδεδειγμενον 02 | απο του θεου δεδοκιμασμενον 05¹ ²⁵Γ - 02 03 04 | μου 01 05¹ ³²Γ ημεις εσμεν μαρτυρες 02 03 04 | ημεις μαρτυρες Ὡ91^v | εσμεν ημεις μαρτυρες 01 | ημεις μαρτυρες εσμεν 05¹ ³⁶Γ κυριον αυτον και χριστον 01 02 03 04 | κυριον και χριστον 05 | χριστον Ὡ91¹ ³⁷Γ ειπον 02 03 04 | ειπαν 05 | ειποντες 01¹ Ἦ τε 02 03 04 | - 01 05¹ ³⁸Γ προς αυτους μετανοησατε φησιν 01 02 04 | προς αυτους μετανοησατε 03 | προς αυτους φησιν μετανοησατε 05¹ Ἦ ὑμων 01 02 03 | - 05 | ημων 04¹

ᾠπνεύματος. ³⁹Υμῖν γάρ ἐστιν ἡ ἐπαγγελία, καὶ τοῖς τέκνοις ὑμῶν, καὶ πᾶσι τοῖς εἰς μακρὰν, ὅσους ἂν προσκαλέσῃται ὁ Κύριος, ὁ Θεὸς ἡμῶν.” ⁴⁰Ἐτέροις τε λόγοις πλείοσιν διεμαρτύρατο, καὶ παρεκάλει αὐτοὺς λέγων, “Σώθητε ἀπὸ τῆς γενεᾶς τῆς σκολιάς ταύτης.” ⁴¹Οἱ μὲν οὖν ἀποδεξάμενοι τὸν λόγον αὐτοῦ ἐβαπτίσθησαν, καὶ προσετέθησαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ψυχαὶ ὡσεὶ τρισχίλια. ⁴²Ἦσαν δὲ προσκαρτεροῦντες τῇ διδαχῇ τῶν ἀποστόλων, καὶ τῇ κοινωνίᾳ, τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου, καὶ ταῖς προσευχαῖς.

⁴³Ἐγίνετο δὲ πάση ψυχῇ φόβος, πολλὰ γὰρ ἔδει τέρατα καὶ σημεῖα διὰ τῶν ἀποστόλων ἐγίνετο. ⁴⁴Ἦσαν πάντες δὲ οἱ πιστεύσαντες ἦσαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ, καὶ εἶχον ἅπαντα κοινά, ⁴⁵καὶ τὰ κτήματα καὶ τὰς ὑπάρξεις ἐπίπρασκον, καὶ διεμέριζον αὐτὰ πᾶσιν, καθότι ἂν τις χρεῖαν εἶχεν. ⁴⁶Καθ’ ἡμέραν τε προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ ἱερῷ, κλῶντές τε κατ’ οἶκον ἄρτον, μετελάμβανον τροφῆς ἐν ἀγαλλίασει καὶ ἀφελότητι καρδίας, ⁴⁷αἰνοῦντες τὸν Θεὸν καὶ ἔχοντες χάριν πρὸς ὅλον τὸν λαόν. Ὁ δὲ Κύριος προσετίθει τοὺς σφωζομένους καθ’ ἡμέραν ἐπὶ τὸ αὐτό.

3 ¹Ἦσαν δὲ καὶ Ἰωάννης ἀνάβαινον εἰς τὸ ἱερὸν ἐπὶ τὴν ὥραν τῆς προσευχῆς τὴν ἐνάτην. ²Καὶ τις ἀνὴρ, χωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ ὑπάρχων, ἐβαστάζετο, ὃν ἐτίθουσαν καθ’ ἡμέραν πρὸς τὴν θύραν τοῦ ἱεροῦ, τὴν λεγομένην Ὁραϊάν, τοῦ αἰτεῖν ἐλεημοσύνην παρὰ τῶν εἰσπορευομένων εἰς τὸ ἱερὸν. ³Ὅς ἰδὼν Πέτρον καὶ Ἰωάννην μέλλοντας εἰσιέναι εἰς τὸ ἱερὸν, ἠρώτα ἐλεημοσύνην λαβεῖν. ⁴Ἀτενίσας δὲ Πέτρος εἰς αὐτὸν σὺν τῷ Ἰωάννῃ εἶπεν, “Βλέψον εἰς ἡμᾶς.” ⁵Ὁ δὲ ἐπέιχεν αὐτοῖς, προσδοκῶν τι παρ’ αὐτῶν λαβεῖν. ⁶Εἶπεν δὲ Πέτρος, “Ἄργυριον καὶ χρυσοῖον οὐχ ὑπάρχει μοι, ὃ δὲ ἔχω, τοῦτό σοι δίδωμι – ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου, περιπάτει!” ⁷Καὶ πιάσας αὐτὸν τῆς δεξιᾶς χειρὸς, ἤγειρεν αὐτόν· παραχρῆμα δὲ ἔστερεώθησαν αἱ βάσεις αὐτοῦ καὶ τὰ σφυδρά. ⁸Καὶ ἐξαλλόμενος, ἔστη καὶ περιεπάτει, καὶ εἰσῆλθεν σὺν αὐτοῖς εἰς τὸ ἱερὸν, περιπατῶν, καὶ ἀλλόμενος, καὶ αἰνῶν τὸν Θεόν. ⁹Καὶ εἶδεν πᾶς ὁ λαὸς αὐτὸν περιπατοῦντα καὶ αἰνοῦντα τὸν Θεόν. ¹⁰Ἐπεγίνωσκον δὲ αὐτὸν ὅτι αὐτὸς ἦν ὁ πρὸς τὴν ἐλεημοσύνην καθημέμος ἐπὶ τῇ Ὁραϊᾷ Πύλῃ τοῦ ἱεροῦ, καὶ ἐπλήσθησαν θάμβους καὶ ἐκστάσεως ἐπὶ τῷ συμβεβηκότι αὐτῷ.

¹¹Κρατοῦντος δὲ αὐτοῦ τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰωάννην, συνέδραμεν πᾶς ὁ λαὸς πρὸς αὐτοὺς ἐπὶ τῇ στοᾷ τῇ καλουμένῃ Σολομώντος, ἔκθαμβοι. ¹²Ἰδὼν δὲ, ὁ Πέτρος ἀπεκρίνατο πρὸς τὸν λαόν, “Ἄνδρες, Ἰσραηλίται, τί θαυμάζετε ἐπὶ τούτῳ, ἢ ἡμῖν τί ἀτενίζετε, ὡς ἰδίᾳ δυνάμει ἢ εὐσεβείᾳ ἡπεποικῶσιν τοῦ περιπατεῖν αὐτόν; ¹³Ὁ Θεὸς Ἀβραάμ, καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαὰκ, καὶ ὁ Θεὸς Ἰακώβ, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, ἐδόξασεν τὸν παῖδα αὐτοῦ, Ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς μὲν παρεδώκατε, καὶ ἠρνήσασθε κατὰ πρόσωπον Πιλάτου, κρίναντος ἐκείνου ἀπολύειν. ¹⁴Υμεῖς δὲ τὸν Ἅγιον καὶ Δίκαιον ἠρνήσασθε, καὶ ἠτήσασθε ἄνδρα φονεὰ χαρισθῆναι ὑμῖν, ¹⁵τὸν δὲ Ἀρχηγὸν τῆς ζωῆς ἀπεκτείνετε, ὃν ὁ Θεὸς ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, οὗ ἡμεῖς μάρτυρές ἐσμεν. ¹⁶Καὶ τῇ πίστει

⁴³δε 01 03 | τε 02 04 | - 05¹ Γ- 03 05 | εν ιερουσαλημ φοβος τε ην μεγας επι παντας 01 02 04¹ ⁴⁴Γ- 03 05 | και 01 02 04¹ Γπιστευσαντες 01 03 | πιστευοντες 02 04 05¹ ⁴⁶Γομοθυμαδον εν τω ιερω 939^v 01 02 03 | εν τω ιερω ομοθυμαδον 04 | εν τω ιερω 05¹ ⁴⁷Γεπι το αυτο 01 02 03 04 | επι το αυτο εν τη εκκλησια 05 | επι το αυτο αν τη εκκλησια 05*¹ ¹Γ- 01 02 03 04 | εν 05 05*¹ ⁵Γπαρ αυτων λαβειν 01 02 03 057 | παρ αυτου λαβειν 04 | λαβειν παρ αυτων 05¹ ⁶Γειπεν δε πετρος 01 03 057^v | πετρος δε ειπεν 02 04 | ειπεν δε ο πετρος 05¹ Γ- 01 03 05 | εγειρε και 02 | εγειραι και 04¹ ⁸Γπεριπατων και αλλομενος και 01 03 04 | περιπατων και αλλομενος 02 | - 05¹ ¹²Γπεποιηκωσιν του 01 02 03 04 | του του 01* | τουτο πεποιηκωτων τουτο 05¹ ¹³Γο θεος 01 04 | - 03 | θεος 02 05¹ Γο θεος 01 04 | - 03 | θεος 02 05¹ ¹⁶Γ- 01 03 | επι 02 04 05¹

τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, τοῦτον ὃν θεωρεῖτε καὶ οἶδατε, ἐστερέωσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ἡ πίστις ἡ δι' αὐτοῦ, ἔδωκεν αὐτῷ τὴν ὀλοκληρίαν ταύτην ἀπέναντι πάντων ὑμῶν.

¹⁷Καὶ νῦν, ἀδελφοί, οἶδα ὅτι κατὰ ἄγνοιαν ἐπράξατε, ὥσπερ καὶ οἱ ἄρχοντες ὑμῶν. ¹⁸Ὁ δὲ ὁ Θεὸς ἅ προκατήγγειλεν διὰ στόματος πάντων τῶν προφητῶν, παθεῖν τὸν Ἰησοῦν αὐτοῦ, ἐπλήρωσεν οὕτως. ¹⁹Μετανοήσατε οὖν καὶ ἐπιστρέψατε, πρὸς τὸ ἐξαλειφθῆναι ὑμῶν τὰς ἁμαρτίας, ²⁰ὅπως ἂν ἔλθωσιν καιροὶ ἀναψύξεως ἀπὸ προσώπου τοῦ Κυρίου, καὶ ἀποστείλῃ τὸν προκεχειρισμένον ὑμῖν Ἰησοῦν Ἰησοῦν, ²¹ὃν δεῖ οὐρανὸν μὲν δέξασθαι, ἄχρι χρόνων ἀποκαταστάσεως πάντων, ὧν ἐλάλησεν ὁ Θεὸς διὰ στόματος τῶν ἁγίων ἀπ' αἰῶνος αὐτοῦ προφητῶν. ²²Μωϋσῆς μὲν εἶπεν, ὅτι “Προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει Κύριος, ὁ Θεὸς ἡμῶν” ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν, ὡς ἐμέ αὐτοῦ ἠκούσεσθε”¹ κατὰ πάντα, ὅσα ἂν λαλήσῃ πρὸς ὑμᾶς. ²³“Ἔσται δὲ πᾶσα ψυχὴ, ἣτις ἐὰν μὴ ἀκούσῃ τοῦ προφήτου ἐκείνου, ἐξολεθρευθήσεται ἐκ τοῦ λαοῦ.”² ²⁴Καὶ πάντες δὲ οἱ προφῆται ἀπὸ Σαμουὴλ καὶ τῶν καθεξῆς, ὅσοι ἐλάλησαν,¹ καὶ κατήγγειλαν τὰς ἡμέρας ταύτας. ²⁵Ὑμεῖς ἐστε οἱ υἱοὶ τῶν προφητῶν, καὶ τῆς διαθήκης ἧς διέθετο ὁ Θεὸς πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν,¹ λέγων πρὸς Ἀβραάμ, ‘Καὶ ἐν τῷ σπέρματί σου ἐνευλογηθήσονται πᾶσαι αἱ πατριαὶ τῆς γῆς.’ ²⁶Ὑμῖν πρῶτον, ἀναστήσας ὁ Θεὸς τὸν παῖδα αὐτοῦ, ἀπέστειλεν αὐτὸν εὐλογοῦντα ὑμᾶς ἐν τῷ ἀποστρέφειν ἕκαστον ἀπὸ τῶν πονηριῶν ἡμῶν.”¹

4 ¹Λαλούντων δὲ αὐτῶν πρὸς τὸν λαόν, ἐπέστησαν αὐτοῖς οἱ ἄρχιερεῖς,¹ καὶ ὁ στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ, καὶ οἱ Σαδδουκαῖοι,² διαπονούμενοι¹ διὰ τὸ διδάσκειν αὐτοὺς τὸν λαόν, καὶ καταγγέλλειν ἔν τῷ Ἰησοῦ¹ τὴν ἀνάστασιν, τὴν ἐκ νεκρῶν. ³Καὶ ἐπέβαλον αὐτοῖς τὰς χεῖρας, καὶ ἔθεντο ἑῖς τήρησιν εἰς τὴν αὔριον, ἣν γὰρ ἐσπέρα ἦδη. ⁴Πολλοὶ δὲ τῶν ἀκουσάντων τὸν λόγον, ἐπίστευσαν καὶ ἐγενήθη ἀριθμὸς¹ τῶν ἀνδρῶν ὡς¹ χιλιάδες πέντε.

⁵Ἐγένετο δὲ ἐπὶ τὴν αὔριον συναχθῆναι αὐτῶν τοὺς ἄρχοντας, καὶ τοὺς πρεσβυτέρους, καὶ τοὺς γραμματεῖς ἐν Ἱερουσαλήμ, ⁶καὶ Ἄννας ὁ ἀρχιερεὺς, καὶ Καϊάφας, καὶ Ἰωάννης, καὶ Ἀλέξανδρος, καὶ ὅσοι ἦσαν ἐκ γένους ἀρχιερατικοῦ. ⁷Καὶ στήσαντες αὐτοὺς ἐν τῷ μέσῳ, ἐπυνθάνοντο, “Ἐν ποίᾳ δυνάμει ἢ ἐν ποίῳ ὀνόματι ἔποιήσατε τοῦτο ὑμεῖς;” ⁸Τότε Πέτρος πλησθεὶς Πνεύματος Ἁγίου, εἶπεν πρὸς αὐτούς, “Ἄρχοντες τοῦ λαοῦ καὶ πρεσβύτεροι, ⁹εἰ ἡμεῖς σήμερον ἀνακρινόμεθα ἐπὶ εὐεργεσίᾳ ἀνθρώπου ἀσθενοῦς, ἐν τίνι οὕτως σέσωσται, ¹⁰γνωστὸν ἔστω πᾶσιν ὑμῖν καὶ παντὶ τῷ λαῷ Ἰσραὴλ, ὅτι ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου, ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε, ὃν ὁ Θεὸς ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, ἐν τούτῳ οὗτος παρέστηκεν ἐνώπιον ὑμῶν ὑγιής. ¹¹Οὗτός ἐστιν ὁ λίθος ὁ ἐξουθενηθεὶς ὑφ’ ὑμῶν, τῶν οἰκοδόμων, ὁ γενόμενος εἰς κεφαλὴν γωνίας’. ¹²Καὶ οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῳ οὐδενὶ ἢ σωτηρία, οὐδὲ γὰρ ὄνομα ἐστιν ἕτερον ὑπὸ τὸν οὐρανὸν τὸ δεδομένον ἐν ἀνθρώποις, ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι ἡμᾶς.”

¹³Θεωροῦντες δὲ τὴν τοῦ Πέτρου παρρησίαν καὶ Ἰωάννου, καὶ καταλαβόμενοι ὅτι ἄνθρωποι ἀγράμματοί εἰσιν καὶ ἰδιῶται, ἐθαύμαζον, ἐπεγίνωσκόν τε αὐτοὺς ὅτι σὺν τῷ Ἰησοῦ ἦσαν. ¹⁴Τὸν τε ἄνθρωπον βλέποντες σὺν αὐτοῖς ἔστῶτα, τὸν

²²Γημων 01 04 | - 03 | υμων 02 05¹ ἠκουσεσθε 01 02 03 | ακουσεσθαι 04 05¹ ²⁴οσοι ελαλησαν 02 03 04 | οἱ ελαλησαν 01 | ο ελαλησεν 05¹ ²⁵υμων 02 03 04 | ημων 01 05¹ ²⁶υμων 01 02 05 | - 03 | αυτων 04¹ ¹αρχιερεις 03 04 | ιερεις 01 02 05¹ ²διαπονουμενοι 01 02 03 | και οἱ διαπονουμενοι 04 | και α πονουμειοι 05¹ ¹εν τω ιησου 01 02 03 04 | τω ιησου 02* | τον ιησουν εν 05¹ ³1- 01 03 05 | αυτους 02 04¹ ⁴εγενηθη αριθμος 01 03 | εγενηθη ο αριθμος 02 | αριθμος τε εγενηθη 05¹ ¹ως 03 05 | - 01 02¹ ⁷εποιησατε τουτο 02 03 05 | τουτο εποιησατε 01 | τουτο ποιειτε 01*¹

τεθεραπευμένον, οὐδὲν εἶχον ἀντειπεῖν. ¹⁵Κελεύσαντες δὲ αὐτοὺς ἔξω τοῦ Συνεδρίου ἀπελθεῖν, συνέβαλλον πρὸς ἀλλήλους ¹⁶λέγοντες, “Τί ποιήσωμεν τοῖς ἀνθρώποις τούτοις; Ὅτι μὲν γὰρ γνωστὸν σημεῖον γέγονεν δι’ αὐτῶν, πᾶσιν τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσαλὴμ φανερόν, καὶ οὐ δυνάμεθα ἀρνεῖσθαι. ¹⁷Ἄλλ’ ἵνα μὴ ἐπὶ πλεῖον διανεμηθῇ εἰς τὸν λαόν, ἀπειλησώμεθα αὐτοῖς μηκέτι λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ μηδενὶ ἀνθρώπων.” ¹⁸Καὶ καλέσαντες αὐτοὺς, παρήγγειλαν καθόλου μὴ φθέγγεσθαι μηδὲ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Ὑιοῦ. ¹⁹Ὁ δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀποκριθέντες ¹εἶπον πρὸς αὐτούς, “Εἰ δίκαιόν ἐστιν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ὑμῶν ἀκούειν μᾶλλον ἢ τοῦ Θεοῦ, κρίνατε. ²⁰Οὐ δυνάμεθα γὰρ ἡμεῖς ἄ εἶδαμεν καὶ ἠκούσαμεν μὴ λαλεῖν.” ²¹Οἱ δὲ προσαπειλησάμενοι ἀπέλυσαν αὐτούς, μηδὲν εὐρίσκοντες τὸ πῶς κολάσωνται αὐτούς, διὰ τὸν λαόν, ὅτι πάντες ἐδόξαζον τὸν Θεὸν ἐπὶ τῷ γεγονότι. ²²Ετῶν γὰρ ἦν πλειόνων τεσεεράκοντα ὁ ἀνθρώπος, ἐφ’ ὃν γέγονει τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς ἰάσεως.

²³Ἀπολυθέντες δὲ, ἦλθον πρὸς τοὺς ἰδίους, καὶ ἀπήγγειλαν ὅσα πρὸς αὐτοὺς οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι εἶπαν. ²⁴Οἱ δὲ ἀκούσαντες, ὁμοθυμαδὸν ἦραν φωνὴν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ εἶπαν, “Δέσποτα, σὺ ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν, καὶ τὴν γῆν, καὶ τὴν θάλασσαν, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς”, ²⁵ὁ τοῦ πατρὸς ἡμῶν, διὰ Πνεύματος Ἁγίου στόματος Δαυὶδ παιδός σου εἰπών, “Ἴνα τί ἐφρύαξαν ἔθνη, καὶ λαοὶ ἐμελέτησαν κενά; ²⁶Παρέστησαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ οἱ ἄρχοντες συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ κατὰ τοῦ Κυρίου, καὶ κατὰ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ.” ²⁷Συνήχθησαν γὰρ ἐπ’ ἀληθείας ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἐπὶ τὸν ἅγιον παῖδά σου Ὑιοῦ, ὃν ἔχρισας, Ἡρώδης τε καὶ Πόντιος Πιλάτος, σὺν ἔθνεσιν καὶ λαοῖς Ἰσραὴλ, ²⁸ποιῆσαι ὅσα ἡ χεὶρ σου, καὶ ἡ βουλή σου ¹προώρισεν γενέσθαι. ²⁹Καὶ τὰ νῦν, Κύριε, ἔπιθε ἐπὶ τὰς ἀπειλὰς αὐτῶν, καὶ δὸς τοῖς δούλοις σου, μετὰ παρρησίας πάσης λαλεῖν τὸν λόγον σου, ³⁰ἐν τῷ τὴν χεῖρα ἐκτείνειν σε ¹εἰς ἴασιν, καὶ σημεῖα, καὶ τέρατα, γίνεσθαι διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἁγίου παιδός σου, Ὑιοῦ.” ³¹Καὶ δεηθέντων αὐτῶν, ἐσαλεύθη ὁ τόπος ἐν ᾧ ἦσαν συνηγμένοι, καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, καὶ ἐλάλουν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ μετὰ παρρησίας.

³²Τοῦ δὲ πλήθους τῶν πιστευσάντων, ἦν καρδία καὶ ψυχὴ μία, καὶ ἑκάστῳ τῶν ὑπαρχόντων ¹αὐτῶ ¹ἔλεγεν ἴδιον εἶναι, ἀλλ’ ἦν αὐτοῖς πάντα κοινά. ³³Καὶ δυνάμει μεγάλῃ, ἀπεδίδουν τὸ μαρτύριον οἱ ἀπόστολοι τοῦ Κυρίου Ὑιοῦ, τῆς ἀναστάσεως, ¹ χάρις τε μεγάλη ἦν ἐπὶ πάντας αὐτούς. ³⁴Οὐδὲ γὰρ ἐνδεής τις ἦν ¹ ἐν αὐτοῖς ὅσοι γὰρ κτήτορες χωρίων ἢ οἰκιῶν ὑπῆρχον, πωλοῦντες ἔφερον τὰς τιμὰς τῶν πιπρασκομένων, ³⁵καὶ ἐτίθουν παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων· διεδίδετο ¹ δὲ ἐκάστῳ, ¹ καθότι ἄν τις χρεῖαν εἶχεν. ³⁶Ἰωσήφ δὲ ὁ ἐπικληθεὶς Βαρναβᾶς, ἀπὸ τῶν ἀποστόλων, ὃ ἐστιν μεθερμηνευόμενον, “Υἱὸς παρακλήσεως”, Λευίτης, Κύπριος τῷ γένει, ³⁷ὑπάρχοντος αὐτῷ ἀγροῦ, πωλήσας ἤνεγκεν τὸ χρῆμα καὶ ἔθηκεν παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων.

5 ¹Ἀνὴρ δὲ τις Ἀνανίας ὀνόματι, σὺν Σαπφείρῃ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, ἐπώλησεν κτήμα ²καὶ ἐνοσφίσατο ἀπὸ τῆς τιμῆς, συνειδυῖς καὶ τῆς γυναικός, καὶ ἐνέγκας μέρος ¹τι, παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων ἔθηκεν. ³Εἶπεν δὲ ὁ Πέτρος, ¹ “Ἀνανία, Διὰ τί

¹⁹Ὁ δε πετρος και ιωαννης αποκριθεντες 01 03 | ο δε πετρος και ο ιωαννης αποκριθεντες 02 | αποκριθεις δε πετρος και ιωαννης 05 ¹ ²⁸σου 01 02 05 | - 02* 03 ¹ ³⁰την χειρα εκτεινειν σε 03 | την χειρα σου εκτεινειν σε 01 | εκτεινει την χειρα σου 345 | την χειρα σε εκτεινειν 02 | την χειρα σου εκτεινειν 05 ¹ ³²ουδε εις τι 38 01 02 03 | ουδε εις τις 345 | ουδεις 05 ¹ ¹αυτου 01 02 03 | αυτου 38 05 ¹ ³³του κυριου ιησου της αναστασεως 03 | της αναστασεως του κυριου ιησου 38 | της αναστασεως ιησου χριστου του κυριου 01 02 | της αναστασεως του κυριου ιησου χριστου 05 ¹ ³⁴τις ην 01 02 | τις 38 05 | ην τις 03 ¹ ¹- 345^v 01 02 03 | υπηρχεν 38 05 ¹ ³⁵δε εκαστω 345 01 02 03 | εκαστω 38 | δε ενι εκαστω 05 ¹

ἐπλήρωσεν¹ ὁ Σατανᾶς τὴν καρδίαν σου, ψεύσασθαί σε τὸ Ἅγιον, καὶ νοσφίσασθαι ἀπὸ τῆς τιμῆς τοῦ χωρίου; ⁴Οὐχὶ ἴμενον¹ σοὶ ἔμενον, καὶ πραθὲν ἐν τῇ σῆ ἐξουσίᾳ ὑπῆρχεν; Τί ὅτι ἔθου ἐν τῇ καρδίᾳ σου τὸ πρᾶγμα τοῦτο; Οὐκ ἐψεύσω ἀνθρώποις, ἀλλὰ τῷ Ἐσῶν.” ⁵Ἀκούων δὲ ὁ Ἀνανίας τοὺς λόγους τούτους, πεσὼν ἐξέψυξεν. Καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας. ⁶Ἀναστάντες δὲ, οἱ νεώτεροι συνέστειλαν αὐτὸν, καὶ ἐξενέγκαντες, ἔθαψαν.

⁷Ἐγένετο δὲ ὡς ὥρων τριῶν διάστημα, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, μὴ εἰδυῖα τὸ γεγονός, εἰσῆλθεν. ⁸Ἀπεκρίθη δὲ πρὸς αὐτὴν Πέτρος, “Εἶπέ μοι εἰ Ἰησοῦ τοῦ χωρίου¹ ἀπέδοσθε;” Ἡ δὲ εἶπεν, “Ναί, τοσοῦτου.” ⁹Ὁ δὲ Πέτρος ἰδὼς αὐτήν, “Τί ὅτι συνεφωνήθη ὑμῖν πειράσαι τὸ Ἅγιον Κυρίου; Ἰδοὺ, οἱ πόδες τῶν θαψάντων τὸν ἄνδρα σου ἐπὶ τῇ θύρᾳ, καὶ ἐξοίσουσίν σε.” ¹⁰Ἐπεσεν δὲ παραχρῆμα πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ἐξέψυξεν. Εἰσελθόντες δὲ, οἱ νεανίσκοι εὔρον αὐτὴν νεκράν, καὶ ἐξενέγκαντες, ἔθαψαν πρὸς τὸν ἄνδρα αὐτῆς. ¹¹Καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐφ’ ὅλην τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας ταῦτα.

¹²Διὰ Ἰδὲ¹ τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων, ἐγένετο σημεῖα καὶ τέρατα πολλὰ ἐν τῷ λαῷ· καὶ ἦσαν ὁμοθυμαδὸν πάντες ἐν τῇ Στοᾷ Σολομῶντος. ¹³Τῶν δὲ λοιπῶν οὐδεὶς ἐτόλμα κολλᾶσθαι αὐτοῖς, ἀλλ’ ἐμεγάλυνεν αὐτοὺς ὁ λαός, ¹⁴μᾶλλον δὲ προσετίθεντο πιστεύοντες τῷ Κυρίῳ, πλήθη ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν. ¹⁵ὥστε καὶ εἰς τὰς πλατείας ἐκφέρειν τοὺς ἀσθενεῖς, καὶ τιθέναι ἐπὶ κλιναρίων καὶ κραβάττων, ἵνα ἐρχομένου Πέτρου, κἂν ἡ σκιὰ ἐπισκιάσῃ τινὶ αὐτῶν. ¹⁶Συνήρχετο δὲ καὶ τὸ πλῆθος τῶν περὶ τὴν πόλεω¹ Ἱερουσαλήμ, φέροντες ἀσθενεῖς καὶ ὀχλουμένους ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων, οἵτινες ἐθεραπεύοντο ἅπαντες.

¹⁷Ἀναστὰς δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ πάντες οἱ σὺν αὐτῷ, ἡ οὖσα αἵρεσις τῶν Σαδδουκαίων, ἐπλήσθησαν ζήλου, ¹⁸καὶ ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐπὶ τοὺς ἀποστόλους, καὶ ἔθεντο αὐτοὺς ἐν τηρήσει δημοσίᾳ. ¹⁹Ἄγγελος δὲ Κυρίου διὰ νυκτός, ἦνοιξε¹ τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, ἐξαγαγὼν τε αὐτοὺς εἶπεν, ²⁰“Πορευέσθε, καὶ σταθέντες, λαλεῖτε ἐν τῷ ἱερῷ τῷ λαῷ πάντα τὰ ῥήματα τῆς ζωῆς ταύτης.” ²¹Ἀκούσαντες δὲ, εἰσῆλθον ὑπὸ τὸν ὄρθρον εἰς τὸ ἱερόν, καὶ ἐδίδασκον.

Παραγενόμενος δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ, συνεκάλεσαν τὸ Συνέδριον καὶ πᾶσαν τὴν Γερουσίαν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἀπέστειλαν εἰς τὸ δεσμοκτήριον ἀχθῆναι αὐτούς. ²²Οἱ δὲ παραγενόμενοι ὑπηρέται, οὐχ εὔρον αὐτοὺς ἐν τῇ φυλακῇ, ἀναστρέψαντες δὲ, ἀπήγγειλαν ²³λέγοντες, ὅτι “Τὸ δεσμοκτήριον εὔρομεν κεκλεισμένον ἐν πάσῃ ἀσφαλείᾳ, καὶ τοὺς φύλακας ἐστῶτας ἐπὶ τῶν θυρῶν, ἀνοιζάντες δὲ, ἔσω οὐδένα εὔρομεν.” ²⁴Ὡς δὲ ἤκουσαν τοὺς λόγους τούτους, ὃ τε στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς διηπόρουν περὶ αὐτῶν, τί ἂν γένοιτο τοῦτο. ²⁵Παραγενόμενος δέ, τις ἀπήγγειλεν αὐτοῖς, ὅτι “Ἰδοὺ, οἱ ἄνδρες οὐς ἔθεσθε ἐν τῇ φυλακῇ εἰσὶν ἐν τῷ ἱερῷ, Ἰεσῶτες καὶ¹ διδάσκοντες τὸν λαόν!” ²⁶Τότε ἀπελθὼν, ὁ

³Γ ανανια δια τι επληρωσεν 02 03 0189^v | ανανια τι επληρωσεν 38 | ανανια δια τι επληρωσεν 01 | προς ανανιαν δια τι επληρωσεν προς ανανιαν 05* | προς ανανιαν δια τι επληρωσεν 05¹ 4¹ μενον 38 01 02 03 0189 | εμενον 01* | μεσον 05¹ 8¹ τοσοτου το χωριον 38^v 01 02 03 | το χωριον τοσοτου 05 | το χωριον 0189¹ 9¹ προς 38^v 357^v 01 03 0189 | ειπεν προς 02 | - 05¹ 12¹ δε 345 01 02 05 | τε 03 | - 0189¹ 16¹ ιερουσαλημ 01 02 03 0189 | εις ιερουσαλημ 05 | - 02*¹ 19¹ ηνοιξε 03 0189 | ανοιξας 01 02 | ανεωξαν 05¹ 25¹ εστωτες και 02 03 05 | - 01* | εστωτες 01¹

στρατηγὸς σὺν τοῖς ὑπηρέταις ἤγγεν¹ αὐτούς, οὐ μετὰ βίας, ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν λαόν, μὴ λιθασθῶσιν.

²⁷Ἀγαγόντες δὲ αὐτούς, ἔστησαν ἐν τῷ Συνεδρίῳ. Καὶ ἐπηρώτησεν αὐτούς ὁ ἀρχιερεὺς ²⁸λέγων, “Παραγγελία παρηγγείλαμεν ὑμῖν μὴ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ, καὶ ἰδοὺ, ἔπεπληρώκατε¹ τὴν Ἱερουσαλήμ τῆς διδαχῆς ὑμῶν, καὶ βούλεσθε ἐπαγαγεῖν ἐφ’ ἡμᾶς τὸ αἷμα τοῦ ἀνθρώπου τούτου.” ²⁹Ἀποκριθεὶς δὲ Πέτρος καὶ οἱ ἀπόστολοι εἶπαν, “Πειθαρχεῖν δεῖ ὁ Θεῶ, μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις. ³⁰Ὁ ἱ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ἤγειρεν Ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς διεχειρίσασθε, κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου. ³¹Τοῦτον ὁ Θεὸς Ἀρχηγὸν καὶ Σωτῆρα ὕψωσεν, τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, τοῦ δοῦναι μετάνοιαν τῷ Ἰσραὴλ καὶ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. ³²Καὶ ἡμεῖς ἔσμεν μάρτυρες¹ τῶν ῥημάτων τούτων, καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, ὃ¹ ἔδωκεν ὁ Θεὸς τοῖς πειθαρχοῦσιν αὐτῷ.”

³³Οἱ δὲ ἀκούσαντες διεπρίοντο, καὶ ἔβούλοντο¹ ἀνελεῖν αὐτούς. ³⁴Ἀναστάς δέ τις ἐν τῷ Συνεδρίῳ Φαρισαῖος ὀνόματι Γαμαλιήλ, νομοδιδάσκαλος τίμιος παντὶ τῷ λαῷ, ἐκέλευσεν ἔξω βραχὺ τοὺς ἀνθρώπους ποιῆσαι.¹ ³⁵Εἶπέν τε πρὸς αὐτούς, “Ἄνδρες, Ἰσραηλίται, προσέχετε ἑαυτοῖς¹ ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις τούτοις τί μέλλετε πράσσειν. ³⁶Πρὸ γὰρ τούτων τῶν ἡμερῶν ἀνέστη Θεοδᾶς, λέγων εἶναι τινα ἑαυτόν,¹ ὃν προσεκλίθη ἀνδρῶν ἀριθμὸς ὡς τετρακοσίων ὅς ἀνηρέθη καὶ πάντες ὅσοι ἐπέιθοντο αὐτῷ διελύθησαν καὶ ἐγένοντο εἰς οὐδέν. ³⁷Μετὰ τοῦτον, ἀνέστη Ἰούδας ὁ Γαλιλαῖος ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς ἀπογραφῆς, καὶ ἀπέστησεν λαὸν ἃ ὀπίσω αὐτοῦ κάκεινος ἀπώλετο, καὶ ἅπαντες ὅσοι¹ ἐπέιθοντο αὐτῷ διεσκορπίσθησαν. ³⁸Καὶ τὰ νῦν λέγω ὑμῖν, ἀπόστητε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων τούτων καὶ ἄφετε αὐτούς, ὅτι ἐὰν ἢ ἐξ ἀνθρώπων, ἢ βουλή αὕτη ἢ τὸ ἔργον τοῦτο καταλυθήσεται, ³⁹εἰ δὲ ἐκ Θεοῦ ἐστίν, οὐ δυνήσεσθε καταλῦσαι αὐτούς, μήποτε καὶ θεομάχοι εὐρεθῆτε.” Ἐπέισθησαν δὲ αὐτῷ,⁴⁰ καὶ προσκαλεσάμενοι τοὺς ἀποστόλους, δεῖραντες παρήγγειλαν μὴ λαλεῖν ἔπι τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἀπέλυσαν.¹ ⁴¹Οἱ μὲν οὖν ἐπορεύοντο, χαίροντες ἀπὸ προσώπου τοῦ Συνεδρίου ὅτι κατηξιώθησαν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος ἀτιμασθῆναι. ⁴²Πᾶσάν τε ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ κατ’ οἶκον, οὐκ ἐπαύοντο διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι ἃ τὸν Ἰησοῦν, Ἰησοῦν.¹

6 ¹Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ταύταις πληθυνόντων τῶν μαθητῶν, ἐγένετο γογγυσμὸς τῶν Ἑλληνιστῶν πρὸς τοὺς Ἑβραίους, ὅτι παρεθεωροῦντο ἐν τῇ διακονίᾳ τῇ καθημερινῇ αἱ χῆραι αὐτῶν. ²Προσκαλεσάμενοι δὲ οἱ δώδεκα τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν εἶπαν, “Οὐκ ἄρεστόν ἐστιν ἡμᾶς,¹ καταλείψαντας τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, διακονεῖν τραπέζαις. ³Ἐπισκέψασθε δέ, ἀδελφοί,¹ ἄνδρας ἐξ ὑμῶν μαρτυρουμένους, ἑπτὰ πλήρεις Πνεύματος ἃ καὶ¹ σοφίας, οὓς καταστήσομεν ἐπὶ τῆς χρείας ταύτης. ⁴Ἡμεῖς δὲ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ διακονίᾳ τοῦ λόγου προσκαρτερήσομεν.” ⁵Καὶ ἤρρεσεν ὁ λόγος ἐνώπιον παντὸς τοῦ πλῆθους, καὶ ἐξελέξαντο Στέφανον, ἄνδρα πλήρης πίστεως

²⁶ἠγγεν 01 03 | ἠγαγεν 02 | ἠγαγον 05¹ ²⁸πεπληρωκατε 03 05 | ἐπληρωσατε 01 02¹ ³⁰Γ- 03 05 | δε 01 02¹ ³²ἔσμεν μαρτυρες 01 05 | μαρτυρες ἐσμεν 02 | ἐν αὐτῷ μαρτυρες 03¹ Ἰο Ϝ345 01 02 | -03 | ον 05¹ ³³ἔβουλοντο 02 03 | ἐβουλευοντο 01 05¹ ³⁴ἐξω βραχου τους ανθρωπους ποιησαι 01 02 03 | ἐξω βραχου ποιησαι τους ανθρωπους Ϝ45^v | τους αποστολους ἐξω βραχου ποιησαι 05¹ ³⁵ἑαυτοῖς 01 02 03 04 | αυτοῖς Ϝ45 | ἑαυτους 05¹ ³⁶ἑαυτον Ϝ345 01 02* 03 04 | ἑαυτον μεγαυ 02 | μεγαυ ἑαυτον 05¹ ³⁷Γ- 01 02* 03 | ικανον 02 | πολυ 04 | πολυ 05¹ ἃ παντες οσοι 01 02 03 | οσοι Ϝ345 05 | παντες οἱ 04¹ ⁴⁰ἐπι τω ονοματι του ιησου και ἀπελυσαν 01 03 04 | ἐπι τω ονοματι του ιησου και ἀπελυσαν αυτοις 05 | αυτοις ἐπι τω ονοματι του ιησου και ἀπελυσαν 02¹ ⁴²τον χριστον ιησουν 01 02 03 | τον κυριον ιησουν 04 | τον κυριον ιησουν χριστον 05¹ ²¹ἡμας 01 02 03 | ἡμιν 04 05¹ ³¹ἐπισκεψασθε δε ἀδελφοι 01 | ἐπισκεψασθε ουν ἀδελφοι 04 | ἐπισκεψασθε δη 02 | ἐπισκεψωμεθα δε ἀδελφοι 03 | τι ουν ἐστιν ἀδελφοι ἐπισκεψασθαι 05¹ ἃ καὶ Ϝ38 03 05 | αγιου και 02 04 | -01¹

καὶ Πνεύματος Ἁγίου, καὶ Φίλιππον, καὶ Πρόχορον, καὶ Νικάνορα, καὶ Τίμωνα, καὶ Παρμενᾶν, καὶ Νικόλαον προσήλυτον Ἀντιοχέα, ⁶οὓς ἔστησαν ¹ ἐνώπιον τῶν ἀποστόλων, καὶ προσευξάμενοι, ἐπέθηκαν αὐτοῖς τὰς χεῖρας.

⁷Καὶ ὁ λόγος τοῦ Ἐοῦ ἡῤξανεν, καὶ ἐπληθύνετο ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν ἐν Ἱερουσαλήμ σφόδρα, πολὺς τε ὄχλος τῶν ἱερέων ὑπήκουον τῇ πίστει.

⁸Στέφανος δὲ πλήρης χάριτος καὶ δυνάμεως, ἐποίει τέρατα καὶ σημεῖα μεγάλα ἐν τῷ λαῷ. ⁹Ἀνέστησαν δὲ τινες τῶν ἐκ τῆς συναγωγῆς, τῆς λεγομένης Λιβερτίνων, καὶ Κυρηναίων, καὶ Ἀλεξανδρέων, καὶ τῶν ἀπὸ Κιλικίας, ¹καὶ Ἀσίας, ¹ συζητοῦντες τῷ Στεφάνῳ. ¹⁰Καὶ οὐκ ἴσχυον ἀντιστῆναι τῇ σοφίᾳ καὶ τῷ Πνεύματι, ᾧ ἐλάλει. ¹¹Τότε ὑπέβαλον ἄνδρας λέγοντας, ὅτι “Ἀκηκόαμεν αὐτοῦ Ἰαλοῦντος ¹ ῥήματα Ἰβλάσφημα ¹ εἰς Μωϋσῆν καὶ τὸν Θεόν.” ¹²Συνεκίνησάν τε τὸν λαὸν, καὶ τοὺς πρεσβυτέρους, καὶ τοὺς γραμματεῖς, καὶ ἔπιστάντες, ¹ συνήρπασαν αὐτὸν καὶ ἤγαγον εἰς τὸ Συνέδριον, ¹³ἔστησάν τε μάρτυρας ψευδεῖς λέγοντας, “Ὁ ἄνθρωπος οὗτος οὐ παύεται Ἰαλῶν ῥήματα ¹ κατὰ τοῦ τόπου Ἰ τοῦ ἁγίου τούτου ¹ καὶ τοῦ νόμου”, ¹⁴ἀκηκόαμεν γὰρ αὐτοῦ λέγοντος ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος οὗτος καταλύσει τὸν τόπον τοῦτον, καὶ ἀλλάξει τὰ ἔθνη ἃ παρέδωκεν ἡμῖν Μωϋσῆς. ¹⁵Καὶ Ἰατενίσαντες εἰς αὐτὸν, ¹ πάντες οἱ καθεζόμενοι ἐν τῷ Συνεδρίῳ εἶδον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, ὡσεὶ πρόσωπον ἀγγέλου.

7 ¹Εἶπεν δὲ ὁ ἀρχιερεὺς, “Εἰ ταῦτα οὕτως ἔχει;” ²Ὁ δὲ ἔφη, “Ἄνδρες, ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατε! Ὁ Θεὸς τῆς δόξης ὤφθη τῷ πατρὶ ἡμῶν Ἀβραάμ, ὄντι ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ πρὶν ἢ κατοικῆσαι αὐτὸν ἐν Χαρράν, ³καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν, “Ἐξέλθε ἐκ τῆς γῆς σου καὶ ἔκ ¹ τῆς συγγενείας σου, καὶ δεῦρο εἰς τὴν γῆν ἣν ἄν σοι δείξω.” ⁴Τότε ἐξελθὼν ἐκ γῆς Χαλδαίων, κατώκησεν ἐν Χαρράν. Κάκειθεν μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν πατέρα αὐτοῦ, μετώκησεν αὐτὸν εἰς τὴν γῆν ταύτην, εἰς ἣν ὑμεῖς νῦν κατοικεῖτε. ⁵Καὶ οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ κληρονομίαν ἐν αὐτῇ, οὐδὲ βῆμα ποδός, καὶ ἐπηγγείλατο ἴδουναί αὐτῷ εἰς κατάσχεσιν αὐτήν, καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ’ αὐτόν, οὐκ ὄντος αὐτῷ τέκνου. ⁶Ἐλάλησεν δὲ οὕτως ὁ Θεὸς ὅτι ἔσται τὸ σπέρμα αὐτοῦ, ἴαροικον ἐν γῇ ἄλλοτρίᾳ, καὶ δουλώσουσιν αὐτὸ καὶ κακώσουσιν ἔτη τετρακόσια. ⁷Καὶ τὸ ἔθνος ᾧ ἴαν δουλεύσωσιν, ¹ κρινῶ ἐγώ, ὁ Θεὸς εἶπεν, Ἰα μετὰ ταῦτα, ἐξελεύσονται καὶ λατρεύσουσίν μοι ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ.” ⁸Καὶ ἔδωκεν αὐτῷ διαθήκην περιτομῆς καὶ οὕτως ἐγέννησεν τὸν Ἰσαὰκ, καὶ περιέτεμεν αὐτὸν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ, καὶ Ἰσαὰκ τὸν Ἰακώβ, καὶ Ἰακώβ τοὺς δώδεκα πατριάρχας.

⁹Καὶ οἱ πατριάρχαι ζηλώσαντες τὸν Ἰωσήφ, ἀπέδοντο εἰς Αἴγυπτον· καὶ ἦν ὁ Θεὸς μετ’ αὐτοῦ, ¹⁰καὶ ἐξείλατο αὐτὸν ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν Ἰατῷ χάριν ¹ καὶ σοφίαν ἐναντίον Φαραῶ, βασιλέως Αἰγύπτου, καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἡγούμενον ἐπ’ Αἴγυπτον, καὶ ἔφ’ ὅλον τὸν οἶκον αὐτοῦ. ¹¹Ἦλθεν δὲ λιμὸς ἐφ’ ὅλην τὴν Αἴγυπτον καὶ Χανάαν, καὶ θλίψεις μεγάλη, καὶ οὐχ εὔρισκον χορτάσματα οἱ πατέρες ἡμῶν. ¹²Ἀκούσας δὲ Ἰακώβ, ὄντα σιτία εἰς Αἴγυπτον, ἐξαπέστειλεν τοὺς πατέρας ἡμῶν πρῶτον. ¹³Καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ, Ἰεγνωρίσθη ¹ Ἰωσήφ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, καὶ

⁶οὓς ἔστησαν 01 02 03 04 | οὗτοι ἐσταθῆσαν 05 | ἔστησεν 38¹ ⁹καὶ ἀσίας 38 345 01 03 04 | - 02 05¹

¹¹Ἰαλοῦντος 38 02 03 04 05 | λέγοντος 01 | - 02*¹ Ἰβλάσφημα 38 01 02 03 04 | βλάσφημίας 01* 05¹

¹²Ἐπιστάντες 38 02 03 05 | - 01 | ἐπιστάντε 04¹ ¹³Ἰαλων ῥήματα 38^v 345^v 01 03 04 | ῥήματα λαλων 02

05¹ Ἰ του αἰου τουτου 03 04 | του αἰου 345^v 01 02 05 | τουτου του αἰου 38¹ ¹⁵ατενισαντες εἰς αυτον 38^v

345^v 01 02 03 04 | ατενισαντες αυτον 01* | ητενιζον δε αυτω 05¹ ³εκ 01 02 04 | - 03 05¹ ⁷εαν δουλευσωσιν

01 | αν δουλευσουσιν 05 | εαν δουλευσουσιν 02 04 | αν δουλευσωσιν 03¹ ¹⁰αυτω χαριν 01 03 04 | χαριν 02

| χαριν αυτω 05¹ Ἰεφ 01 02 04 | - 03 05¹ ¹³εγνωρισθη 02 03 | ανεγνωρισθη 01 04 05¹

φανερὸν ἐγένετο τῷ Φαραῶ τὸ γένος Γ'Ιωσήφ.¹⁴ Ἀποστείλας δὲ, Ἰωσήφ μετεκαλέσατο Ἰακώβ, τὸν πατέρα αὐτοῦ, καὶ πᾶσαν τὴν συγγένειαν, ἧ ἔν ψυχαῖς ἐβδομήκοντα πέντε.¹⁵ Καὶ κατέβη Ἰακώβ εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐτελεύτησεν αὐτὸς καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν,¹⁶ καὶ μετετέθησαν εἰς Συχέμ, καὶ ἐτέθησαν ἐν τῷ μνήματι, ᾧ ὠνήσατο Ἀβραὰμ τιμῆς ἀργυρίου παρὰ τῶν υἱῶν Ἐμμώρ ἔν ἑν Συχέμ.

¹⁷Καθὼς δὲ ἤγγιζεν ὁ χρόνος τῆς ἐπαγγελίας, ἧς ὁ ὦμολογήσεν ὁ ὁ Θεὸς τῷ Ἀβραάμ, ἠύξησεν ὁ λαὸς καὶ ἐπληθύνθη ἐν Αἰγύπτῳ,¹⁸ ἄχρι οὗ ἀνέστη βασιλεὺς ἕτερος ἔπ' Αἴγυπτον,¹ ὃς οὐκ ᾔδει τὸν Ἰωσήφ.¹⁹ Οὗτος, κατασοφισάμενος τὸ γένος ἡμῶν, ἐκάκωσεν τοὺς πατέρας ἧ τοῦ ποιεῖν τὰ βρέφη ἔκθετα αὐτῶν, εἰς τὸ μὴ ζωογονεῖσθαι.²⁰ Ἐν ᾧ καιρῷ ἐγεννήθη Μωϋσῆς, καὶ ἦν ἀστείος τῷ Θεῷ ὃς ἀνετράφη μῆνας τρεῖς ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς, ἧ ἧ²¹ Ἐκτεθέντος δὲ αὐτοῦ, ἀνείλατο αὐτὸν ἡ θυγάτηρ Φαραῶ, καὶ ἀνεθρέψατο αὐτὸν ἑαυτῇ εἰς υἱόν.²² Καὶ ἐπαιδεύθη Μωϋσῆς ἔν ἑν πάσῃ σοφίᾳ Αἰγυπτίων, ἧν δὲ δυνατὸς ἐν λόγοις καὶ ἔργοις αὐτοῦ.

²³Ὡς δὲ ἐπληροῦτο αὐτῷ τεσσαρακονταετῆς χρόνος, ἀνέβη ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐπισκέψασθαι τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ, τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ.²⁴ Καὶ ἰδὼν τινα ἀδικούμενον, ἡμύνατο καὶ ἐποίησεν ἐκδίκησιν τῷ καταπονουμένῳ, πατάξας τὸν Αἰγύπτιον.²⁵ Ἐνόμιζεν δὲ συνιέναι τοὺς ἀδελφούς ἧ ὅτι ὁ Θεὸς διὰ χειρὸς αὐτοῦ δίδωσιν σωτηρίαν αὐτοῖς, οἱ δὲ οὐ συνήκαν.²⁶ Τῇ τε ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ, ὥφθη αὐτοῖς μαχομένοις, καὶ συνήλασεν αὐτοὺς εἰς εἰρήνην, εἰπὼν, "Ἄνδρες, ἀδελφοί ἐστε. Ἴνα τί ἀδικεῖτε ἀλλήλους;"²⁷ Ὁ δὲ ἀδικῶν τὸν πλησίον ἀπώσατο αὐτὸν εἰπὼν, "Τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν ἐφ' ἡμῶν;"²⁸ Μὴ ἀνελεῖν με σὺ θέλεις, ὃν τρόπον ἀνεῖλες ἐχθὲς τὸν Αἰγύπτιον;"²⁹ Ἐφυγεν δὲ Μωϋσῆς ἔν τῷ λόγῳ τούτῳ, καὶ ἐγένετο πάροικος ἐν γῆ Μαδιάμ, οὗ ἐγέννησεν υἱοὺς δύο.

³⁰Καὶ πληρωθέντων ἐτῶν τεσσαράκοντα, ὥφθη αὐτῷ ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ Ὄρους Σινᾶ, ἄγγελος ἐν φλογὶ πυρὸς ἑν βάτου.³¹ Ὁ δὲ Μωϋσῆς ἰδὼν, ἐθαύμασεν τὸ ὄραμα. Προσερχομένου δὲ αὐτοῦ κατανοῆσαι, ἐγένετο φωνὴ Κυρίου: ἧ ἧ³² Ἐγὼ ὁ Θεὸς τῶν πατέρων σου, ὁ Θεὸς Ἀβραάμ, καὶ Ἰσαὰκ, καὶ Ἰακώβ." Ἐντρομος δὲ ἡ γενόμενος, Μωϋσῆς οὐκ ἐτόλμα κατανοῆσαι.³³ Εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ Κύριος, Ἄῤυσον τὸ ὑπόδημα ἧ τῶν ποδῶν σου, ὁ γὰρ τόπος ἑφ' ᾧ ἔστηκας ἑν γῆ ἁγία ἐστίν.³⁴ Ἰδὼν, εἶδον τὴν κάκωσιν τοῦ λαοῦ μου τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ τοῦ στεναγμοῦ αὐτῶν ἧ ἧκουσα, καὶ κατέβην ἐξελέσθαι αὐτούς." Καὶ νῦν δεῦρο, ἀποστείλω σε εἰς Αἴγυπτον."

³⁵Τοῦτον τὸν Μωϋσῆν, ὃν ἠρνήσαντο εἰπόντες, "Τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν;" ἧ ἧ Τοῦτον ὁ Θεὸς ἄρχοντα καὶ λυτρωτὴν ἀπέσταλκεν, σὺν χειρὶ ἀγγέλου τοῦ ὀφθέντος αὐτῷ ἐν τῇ βάτῳ.³⁶ Οὗτος ἐξήγαγεν αὐτούς, ποιήσας τέρατα καὶ σημεῖα ἐν τῇ Αἰγύπτῳ, καὶ ἐν Ἐρυθρᾷ Θαλάσσῃ, καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἧ ἧ τῆς τεσσαράκοντα.³⁷ Οὗτός ἐστιν ὁ Μωϋσῆς ὁ εἶπας τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, ἧ Προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει ὁ Θεὸς, ἐκ τῶν

Γ'Ιωσηφ 03 04 | του ιωσηφ 345 05 | αυτου 01 02^{14Γ} - 345^ν 01 02 03 | αυτου 04 05^{16Γ} εν 01 03 04 | του 05 | του εν 02^{17Γ} ωμολογησεν 01 02 03 04 | επηγγειλατο 345 05^{18Γ} επ αιγυπτον 01 02 03 04 | - 345^ν 05^{19Γ} - 01 03 05 | ημων 02 04^{20Γ} - 345^ν 01 02 03 04 | αυτου 05 | μου 01*^{22Γ} εν 01 02 04^ν | - 03 05^{25Γ} - 01 03 04 | αυτου 02 05^{30Γ} φλογι πυρος 01 03 05 | πυρι φλογος 02 04^{31Γ} εθαυμασεν 02 03 04 | εθαυμαζεν 01 05^{31Γ} - 01 02 03 | προς αυτον 04 | αυτω λεγων 05^{32Γ} γενομενος μωυσης 02 04 05 | μωυσης γενομενος 01 | γενοσ μωυσης 03^{33Γ} ειπεν δε αυτω ο κυριος λυσον 01 03 04 | ειπεν δε αυτω κυριος λυσον 02 | και εγενετο φωνη προς αυτον λυσαν 05^{34Γ} - 345^ν 01 02 05 | σου 03 | σου εκ 04^{34Γ} εφ ω εστηκας 345 01 02 03 | ος εφ ω συνεστηκας 04 | ου εστηκας 05^{34Γ} αυτων 01 02 04 | αυτου 03 05^{35Γ} - 345 02 03 | εφ ημων 01 04 05^{36Γ} τη 03 04 | γη 01 02 05³⁷

ἀδελφῶν ὑμῶν, ὡς ἐμέ.’³⁷ Ὁὗτος ἐστὶν ὁ γενόμενος ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν τῇ ἐρήμῳ, μετὰ τοῦ ἀγγέλου τοῦ λαλοῦντος αὐτῷ ἐν τῷ Ὁρει Σινᾶ, καὶ τῶν πατέρων ἡμῶν, ὃς ἐδέξατο λόγια ζῶντα δοῦναι ἵμῖν.³⁸ Ὡς οὐκ ἠθέλησαν ὑπήκοοι γενέσθαι οἱ πατέρες ἡμῶν, ἀλλὰ ἀπώσαντο καὶ ἐστράφησαν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν εἰς Αἴγυπτον,³⁹ εἰπόντες τῷ Ἀαρῶν, Ἐποίησον ἡμῖν θεοὺς οἱ προπορεύονται ἡμῶν. Ὁ γὰρ Μωϋσῆς οὗτος, ὃς ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, οὐκ οἶδαμεν τί ἐγένετο αὐτῷ.⁴⁰ Καὶ ἔμοσχοποίησαν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ ἀνήγαγον θυσίαν τῷ εἰδῶλῳ, καὶ εὐφραίνοντο ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν.⁴¹ Ἐστρεψεν δὲ ὁ Θεὸς, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς λατρεύειν τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ, καθὼς γέγραπται ἐν βίβλῳ τῶν προφητῶν, Ἐμὴ σφάγια καὶ θυσίας προσηνέγκατέ μοι, ἔτη τεσσεράκοντα ἐν τῇ ἐρήμῳ, οἶκος Ἰσραὴλ;⁴² Καὶ ἀνελάβετε τὴν σκηνὴν τοῦ Μολὸχ, καὶ τὸ ἄστρον τοῦ θεοῦ ὑμῶν⁴³ Ῥομφά, τοὺς τύπους οὓς ἐποίησατε προσκυνεῖν αὐτοῖς. Καὶ μετοικῶ ὑμᾶς ἐπέκεινα Βαβυλῶνος.’

⁴⁴Ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου ἦν τοῖς πατράσιν ἡμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς διετάξατο ὁ λαλῶν τῷ Μωϋσῆ, ποιῆσαι αὐτὴν κατὰ τὸν τύπον ὃν ἐώρακε, ἦν καὶ εἰσήγαγον, διαδεξάμενοι οἱ πατέρες ἡμῶν μετὰ Ἰησοῦ ἐν τῇ κατασχέσει τῶν ἐθνῶν, ὧν ἐξῶσεν ὁ Θεὸς ἀπὸ προσώπου τῶν πατέρων ἡμῶν, ἕως τῶν ἡμερῶν Δαυὶδ.⁴⁵ ὃς εὔρεν χάριν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ ἠτήσατο εὐρεῖν σκῆνωμα τῷ οἴκῳ⁴⁶ Ἰακώβ.⁴⁷ Σολομῶν δὲ ὠκοδόμησεν αὐτῷ οἶκον.⁴⁸ Ἄλλ’ οὐχ ὁ Ὑψιστος ἐν χειροποιήτοις κατοικεῖ, καθὼς ὁ προφήτης λέγει,⁴⁹ Ὁ οὐρανὸς μοι θρόνος, ἢ δὲ γῆ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν μου. Ποῖον οἶκον οἰκοδομήσατέ μοι; Λέγει Κύριος, ἢ τίς τόπος τῆς καταπαύσεώς μου;⁵⁰ Οὐχὶ ἡ χεὶρ μου ἐποίησεν ταῦτα πάντα;’

⁵¹Σκληροτράχηλοι καὶ ἀπερίτμητοι ἰκαρδίας¹ καὶ τοῖς ὠσίν, ὑμεῖς αἰεὶ τῷ Πνεύματι τῷ Ἁγίῳ ἀντιπίπτετε, ὡς οἱ πατέρες ὑμῶν, καὶ ὑμεῖς.² Τίνα τῶν προφητῶν οὐκ ἐδίωξαν οἱ πατέρες ὑμῶν; Καὶ ἀπέκτειναν τοὺς προκαταγγεῖλαντας περὶ τῆς ἐλευσεως τοῦ Δικαίου, οὗ νῦν ὑμεῖς προδόται καὶ φονεῖς ἐγένεσθε!³ Οἷτινες ἐλάβετε τὸν νόμον εἰς διαταγὰς ἀγγέλων, καὶ οὐκ ἐφυλάξατε.’

⁴Ἀκούοντες δὲ ταῦτα,¹ διεπρίοντο ταῖς καρδίαις αὐτῶν, καὶ ἔβρυχον τοὺς ὀδόντας ἐπ’ αὐτόν.² Ὑπάρχων δὲ πλήρης ἡ Πνεύματος Ἁγίου, ἀτενίσας εἰς τὸν οὐρανὸν, εἶδεν δόξαν Θεοῦ, καὶ Ἰησοῦν ἑστῶτα ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ,³ καὶ εἶπεν, Ἰδοὺ, θεωρῶ τοὺς οὐρανοὺς διηνοιγμένους, καὶ τὸν Υἱὸν τοῦ Ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν ἐστῶτα τοῦ Θεοῦ.⁴ Κράξαντες δὲ φωνῇ μεγάλῃ, συνέσχον τὰ ὦτα αὐτῶν, καὶ ὤρμησαν ὁμοθυμαδὸν ἐπ’ αὐτόν.⁵ Καὶ ἐκβαλόντες ἔξω τῆς πόλεως, ἐλιθοβόλουν.⁶ Καὶ οἱ μάρτυρες ἀπέθεντο τὰ ἱμάτια αὐτῶν,⁷ παρὰ τοὺς πόδας νεανίου καλουμένου Σαύλου.⁸ Καὶ ἐλιθοβόλουν τὸν Στέφανον, ἐπικαλούμενον καὶ λέγοντα, Ἐκτίθει Ἰησοῦ, δέξαι τὸ πνεῦμά μου.⁹ Ὁ Θεὸς δὲ τὰ γόνατα, ἔκραξεν φωνῇ μεγάλῃ,¹⁰ Ἐκτίθει, μὴ στήσης¹ αὐτοῖς ταύτην τὴν ἁμαρτίαν.² Καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἐκοιμήθη.³ Σαῦλος δὲ ἦν συνευδοκῶν τῇ ἀναίρεσει αὐτοῦ.

³⁷Γ - 345 01 02 03 | αὐτου ακουσεσθε 04 05 | αὐτου ακουσεσθε 05*¹ 38Γ ὑμιν 01 03 | ἡμιν 02 04 05¹ 39Γ εν ταις καρδιαις αυτων εις αιγυπτον 01 02 03 04 | εις αιγυπτον εν ταις καρδιαις 345^v | ταις καρδιαις εις αιγυπτον 05¹ 42Γ ετη τεσσερακοντα εν τη ερημω οικος ισραηλ 01 03 04 05 | εν τη ερημω οικος ισραηλ ετη τεσσερακοντα 02 | ετη τεσσερακοντα οικος ισραηλ 03*¹ 43Γ ὑμων 01 02 04 | - 03 05¹ 46Γ οικω 01 03 05 | θεω 02 04¹ 51Γ καρδιαις 02 04 05 | ταις καρδιαις 01 | καρδιας 03¹ 54Γ ταυτα 02 03 04 | - 01 | αὐτου 05¹ 55Γ - 02 03 04 05 | πιστεωσ και 345^v 01¹ Γεστωα εκ δεξιων του θεου 01 02 03 | εστωα εκ δεξιων αυτου 04 | εκ δεξιων του θεου εστωα 05¹ 58Γ εξω της πολεωσ ελιθοβολουν 345^v 01 03 04 | αυτον εξω της πολεωσ ελιθοβολουν 02 | εξω της πολεωσ ελιθοβολουν αυτον 05¹ Γ αυτων 01 02 04 05 | - 345^v | εαυτων 03¹ Γστησης 01 02 03 | στησας 04 | στησεις 05¹

Ἐγένετο δὲ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, διωγμὸς μέγας ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν, τὴν ἐν Ἱεροσολύμοις. Πάντες ἰδὲ¹ διεσπάρησαν κατὰ τὰς χώρας τῆς Ἰουδαίας καὶ Σαμαρείας, πλὴν τῶν ἀποστόλων. ²Συνεκόμισαν δὲ τὸν Στέφανον ἄνδρες εὐλαβεῖς, καὶ ἐποίησαν κοπετὸν μέγαν ἐπ' αὐτῷ. ³Σαῦλος δὲ ἐλυμαίνεται τὴν ἐκκλησίαν, κατὰ τοὺς οἴκους εἰσπορευόμενος, σύρων τε ἄνδρας καὶ γυναῖκας, παρεδίδου εἰς φυλακὴν.

⁴Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες, διῆλθον εὐαγγελιζόμενοι τὸν λόγον. ⁵Φίλιππος δὲ κατελθὼν εἰς τὴν πόλιν τῆς Σαμαρείας, ἐκήρυσσεν αὐτοῖς τὸν ὁριστὸν. ⁶Προσεῖχον δὲ οἱ ὄχλοι τοῖς λεγομένοις ὑπὸ τοῦ Φιλίππου ὁμοθυμαδὸν, ἐν τῷ ἀκούειν αὐτοῦ καὶ βλέπειν τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει. ⁷Πολλοὶ γὰρ τῶν ἐχόντων πνεύματα ἀκάθαρτα, βοῶντα φωνῇ μεγάλῃ, ἐξήρχοντο, πολλοὶ δὲ παραλελυμένοι καὶ χωλοὶ ἐθεραπεύθησαν. ⁸Ἐγένετο δὲ πολλὴ χαρὰ ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ.

⁹Ἀνὴρ δὲ τις ὀνόματι Σίμων, προϋπήρχεν ἐν τῇ πόλει μαγεύων, καὶ ἐξιστάνων τὸ ἔθνος τῆς Σαμαρείας, λέγων εἶναι τινα ἑαυτὸν μέγαν. ¹⁰Ἦν προσεῖχον πάντες ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου λέγοντες, “Οὗτός ἐστιν ἡ Δύναμις τοῦ ὁθεοῦ, ἡ καλουμένη Μεγάλη.” ¹¹Προσεῖχον δὲ αὐτῷ, διὰ τὸ ἰκανῶ χρόνῳ ταῖς μαγείαις ἐξεστακεναὶ αὐτούς. ¹²Ὅτε δὲ ἐπίστευσαν τῷ Φιλίππῳ, εὐαγγελιζομένῳ περὶ τῆς Βασιλείας τοῦ ὁθεοῦ καὶ τοῦ ὀνόματος Ἰησοῦ ὁριστοῦ, ἐβαπτίζοντο ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες. ¹³Ὁ δὲ Σίμων καὶ αὐτὸς ἐπίστευσεν, καὶ βαπτισθεὶς, ἦν προσκαρτερῶν τῷ Φιλίππῳ, θεωρῶν τε σημεῖα καὶ δυνάμεις μεγάλας γινομένας, ἔξιστατο.¹

¹⁴Ἀκούσαντες δὲ οἱ ἐν Ἱεροσολύμοις ἀπόστολοι ὅτι δέδεκται ἡ Σαμαρεία τὸν λόγον τοῦ ὁθεοῦ, ἀπέστειλαν πρὸς αὐτοὺς Πέτρον καὶ Ἰωάννην, ¹⁵οἵτινες καταβάντες, προσηύξαντο περὶ αὐτῶν, ὅπως λάβωσιν Ὅπνεῦμα Ἅγιον. ¹⁶Οὐδέπω γὰρ ἦν ἐπ' οὐδενὶ αὐτῶν ἐπιπεπτωκός, μόνον δὲ βεβαπτισμένοι ὑπῆρχον εἰς τὸ ὄνομα τοῦ ὁκυρίου Ἰησοῦ.¹⁷ Τότε ἐπέτιθεσαν τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐλάμβανον Ὅπνεῦμα Ἅγιον.

¹⁸Ἰδὼν δὲ ὁ Σίμων ὅτι διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων δίδεται τὸ Ὅπνεῦμα, Ἦν προσήνεγκεν αὐτοῖς χρήματα ¹⁹λέγων, “Δότε κάμοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην, ἵνα ὡς ἐὰν ἐπιθῶ τὰς χεῖρας, λαμβάνῃ Ὅπνεῦμα Ἅγιον.” ²⁰Πέτρος δὲ εἶπεν πρὸς αὐτόν, “Τὸ ἀργύριόν σου, σὺν σοὶ εἶη εἰς ἀπώλειαν, ὅτι τὴν δωρεὰν τοῦ ὁθεοῦ ἐνόμισας διὰ χρημάτων κτᾶσθαι. ²¹Οὐκ ἔστιν σοι μερὶς οὐδὲ κληρὸς ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ. Ἡ γὰρ καρδία σου οὐκ ἔστιν εὐθεῖα ἔναντι τοῦ ὁθεοῦ. ²²Μετανόησον οὖν ἀπὸ τῆς κακίας σου ταύτης, καὶ δεήθητι τοῦ ὁκυρίου εἰ ἄρα ἀφεθήσεται σοὶ ἡ ἐπίνοια τῆς καρδίας σου. ²³Εἰς γὰρ χολὴν πικρίας καὶ σύνδεσμον ἀδικίας, ὀρῶ σε ὄντα.” ²⁴Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων εἶπεν, “Δεήθητε ὑμεῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν ὁκύριον, ὅπως μηδὲν ἐπέλθῃ ἐπ' ἐμὲ ὡς εἰρήκατε.” ²⁵Οἱ μὲν οὖν, διαμαρτυράμενοι καὶ λαλήσαντες τὸν λόγον τοῦ ὁκυρίου, ὑπέστρεφον εἰς Ἱεροσόλυμα, πολλὰς τε κώμας τῶν Σαμαρειτῶν εὐηγγελίζοντο.

²⁶Ἄγγελος δὲ ὁκυρίου ἐλάλησεν πρὸς Φίλιππον λέγων, Ἦν ἀνάστηθι καὶ Ἦν πορευέου¹ κατὰ μεσημβρίαν, ἐπὶ τὴν ὁδὸν τὴν καταβαίνουσαν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Γάζαν” αὕτη ἐστὶν ἔρημος. ²⁷Καὶ ἀναστὰς, ἐπορεύθη, καὶ ἰδοὺ, ἀνὴρ, Αἰθίοψ εὐνοῦχος, δυνάστης Κανδάκης βασιλίσσης Αἰθιοπίων, ὃς ἦν ἐπὶ πάσης τῆς γάζης αὐτῆς, Ἦς¹ ἐληλύθει

¹δε 03 04 05 | τε 02 | - 01¹ ¹⁰ω προσειχον παντες απο μικρου εως μεγαλου λεγοντες ουτος εστιν η δυναμις του θεου η καλουμενη μεγαλη 02¹ 03 04 05 | - φ345^v | ω προσειχαν παντες απο μικρου εως μεγαλου λεγοντες ουτος εστιν η δυναμις του θεου η καλουμενη μεγαλη 01¹ ¹³εξιστατο 02 03 | εξιστατο 01 04 05¹ ¹⁶κυριου ιησου 01 02 03 04 | κυριου ιησου χριστου φ345^v 05¹ ¹⁸φ- 01 02 03 | το αγιον φ345 02* 04 05¹ ²⁴επ φ345^v 01 02 03 | - 04 05¹ ²⁶αναστηθι και 01 02 03 04 | αναστας 05 61709¹ ¹πορευου 01 02 03 | πορευθητι 04 05 61709¹ ²⁷φς 03 61709 | - 01 02 04^v 05¹

προσκυνήσων εἰς Ἱερουσαλήμ, ²⁸ ἦν δὲ ὑποστρέφων καὶ καθήμενος ἐπὶ τοῦ ἄρματος αὐτοῦ, ἔκειτο ἀνεγίνωσκον τὸν προφήτην Ἡσαΐαν. ²⁹ Εἶπεν δὲ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα τῷ Φίλιππῳ, “Πρόσελθε καὶ κολληθήητι τῷ ἄρματι τούτῳ.” ³⁰ Προσδραμὼν δὲ, ὁ Φίλιππος ἤκουσεν αὐτοῦ ἀναγινώσκοντος Ἡσαΐαν τὸν προφήτην, καὶ εἶπεν, “Ἄρα γε γινώσκεις ἃ ἀναγινώσκεις;” ³¹ Ὁ δὲ εἶπεν, “Πῶς γὰρ ἂν δυναίμην ἐὰν μὴ τις ἴδωσίν με;” ¹ Παρεκάλεισεν τε τὸν Φίλιππον ἀναβάντα καθίσει σὺν αὐτῷ. ³² Ἡ δὲ περιοχὴ τῆς Γραφῆς ἦν ἀνεγίνωσκον ἦν αὕτη: “Ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη, καὶ ὡς ἀμνὸς ἐναντίον τοῦ κείραντος αὐτὸν ἄφρονος, οὕτως οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ. ³³ Ἐν τῇ ταπεινώσει, ἡ κρίσις αὐτοῦ ἤρθη, τὴν γενεάν αὐτοῦ τίς διηγήσεται; Ὅτι αἴρεται ἀπὸ τῆς γῆς ἡ ζωὴ αὐτοῦ.” ³⁴ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εὐνοῦχος τῷ Φίλιππῳ εἶπεν, “Δέομαί σου περὶ τίνοσ ὁ προφήτης λέγει τοῦτο; Περὶ ἑαυτοῦ ἢ περὶ ἐτέρου τινός;” ³⁵ Ἀνοίξας δὲ ὁ Φίλιππος τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ ἀρχάμενος ἀπὸ τῆς Γραφῆς ταύτης, εὐηγγελίσατο αὐτῷ τὸν Ἰησοῦν. ³⁶ Ὡς δὲ ἐπορεύοντο κατὰ τὴν ὁδόν, ἤλθον ἐπὶ τὴν ὕδωρ, καὶ φησιν ὁ εὐνοῦχος, “Ἰδοὺ, ὕδωρ, τί κωλύει με βαπτισθῆναι;” ³⁷ Εἶπε δὲ ὁ Φίλιππος, “Εἰ πιστεύεις ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, ἔξεστιν.” Ἀποκριθεὶς δὲ εἶπε, “Πιστεύω τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ εἶναι τὸν Ἰησοῦν Χριστόν.” ³⁸ Καὶ ἐκέλευσεν στήναι τὸ ἄρμα, καὶ κατέβησαν, ἀμφοτέροι εἰς τὸ ὕδωρ, ὃ τε Φίλιππος καὶ ὁ εὐνοῦχος, καὶ ἐβάπτισεν αὐτόν. ³⁹ Ὅτε δὲ ἀνέβησαν ἐκ τοῦ ὕδατος, Ἅγιον Πνεῦμα Κυρίου ἤρπασεν τὸν Φίλιππον, καὶ οὐκ εἶδεν αὐτὸν οὐκέτι ὁ εὐνοῦχος, ἐπορεύετο γὰρ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ χαίρων. ⁴⁰ Φίλιππος δὲ εὐρέθη εἰς Ἄζωτον, καὶ διερχόμενος εὐηγγελίζετο τὰς πόλεις πάσας, ἕως τοῦ ἔλθειν αὐτὸν εἰς Καισάρειαν.

9 ¹ Ὁ δὲ Σαῦλος, ἔτι ἔμπνεύων ἀπειλῆς καὶ φόβου εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ Κυρίου, προσελθὼν τῷ ἀρχιερεῖ, ἠτήσατο παρ’ αὐτοῦ ἐπιστολὰς εἰς Δαμασκὸν πρὸς τὰς συναγωγὰς, ὅπως ἐὰν τινὰς εὕρῃ τῆς ὁδοῦ, ὄντας ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας, δεδεμένους ἀγάγῃ εἰς Ἱερουσαλήμ. ³ Ἐν δὲ τῷ πορεύεσθαι, ἐγένετο αὐτὸν ἐγγίξιν τῇ Δαμασκῷ, ἐξαίφνης τε αὐτὸν περιήστραψεν φῶς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. ⁴ Καὶ πεσὼν ἐπὶ τὴν γῆν, ἤκουσεν φωνὴν λέγουσαν αὐτῷ, “Σαοὺλ, Σαοὺλ, τί με διώκεις;” ⁵ Εἶπεν δέ, “Τίς εἶ, Κύριε;” Ὁ δέ, “Ἐγὼ εἰμι Ἰησοῦς, ὃν σὺ διώκεις. ⁶ Ἄλλα ἀνάστηθι καὶ εἴσελθε εἰς τὴν πόλιν, καὶ λαληθήσεται σοὶ ὃ τί σε δεῖ ποιεῖν.” ⁷ Οἱ δὲ ἄνδρες οἱ συνοδεύοντες αὐτῷ εἰστήκεισαν ἐνεοί, ἀκούοντες μὲν τῆς φωνῆς, μηδένα δὲ θεωροῦντες. ⁸ Ἠγέρθη δὲ Σαῦλος ἀπὸ τῆς γῆς, ἀνεωγμένων δὲ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ, οὐδὲν ἔβλεπεν. Χειραγωγοῦντες δὲ αὐτόν, εἰσήγαγον εἰς Δαμασκόν. ⁹ Καὶ ἦν ἡμέρας τρεῖς μὴ βλέπων, καὶ οὐκ ἔφαγεν οὐδὲ ἔπιεν.

¹⁰ Ἦν δὲ τις μαθητῆς ἐν Δαμασκῷ ὀνόματι Ἀνανίας, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν ἐν ὀράματι ὁ Κύριος, “Ἀνανία.” Ὁ δὲ εἶπεν, “Ἰδοὺ, ἐγώ, Κύριε.” ¹¹ Ὁ δὲ Κύριος πρὸς αὐτόν, “Ἀναστὰς, πορεύθητι ἐπὶ τὴν ῥύμην τὴν καλουμένην Εὐθεΐαν, καὶ ζήτησον ἐν οἰκίᾳ Ἰουδα Σαῦλον ὀνόματι Ταρσέα, ἰδοὺ γὰρ, προσεύχεται ¹² καὶ εἶδεν ἄνδρα ἐν ὀράματι, ἃ Ἀνανίαν ὀνόματι, εἰσελθόντα καὶ ἐπιθέντα αὐτῷ χεῖρας, ὅπως ἀναβλέψῃ.” ¹³ Ἀπεκρίθη δὲ Ἀνανίας, “Κύριε, ἤκουσα ἀπὸ πολλῶν περὶ τοῦ ἀνδρὸς τούτου, ὅσα κακὰ τοῖς ἀγίοις σου ἐποίησεν ἐν Ἱερουσαλήμ. ¹⁴ καὶ ὧδε ἔχει ἐξουσίαν παρὰ τῶν ἀρχιερέων, δῆσαι πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομά σου.” ¹⁵ Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτόν ὁ Κύριος,

²⁸ ἦν δε 03 04 | ἦν τε 01 02 05 | οὗτος 61709¹ | καὶ ἀνεγίνωσκον 03 04 | ἀνεγίνωσκον 01 | ἀνεγίνωσκον τε 02 | ἀναγινώσκων 05 | καὶ ἀνεγίνωσκον 61709¹ ³¹ ὀδηγήσει με 01 61709 | ὀδηγήσει με 02 03 | με ὀδηγήσει 04¹ ³⁷ [[- φ45^v 01 02 03 04 | * none]] ¹ ἔτι 02 04 | - 01 | στί 03¹ ⁵ φ- φ45^v 01 03 | ο ναζωραιος 02 04¹ ⁸ οὐδεν 01 02* 03 | οὐδεν 02 04¹ ¹² ἄνδρα εν οραματι 03 04 | ἀνδρα 01 02¹

“Πορεύου, ὅτι σκεῦος ἐκλογῆς ἐστίν μοι οὗτος, τοῦ βαστάσαι τὸ ὄνομά μου ἐνώπιον τῶν ἐθνῶν τε καὶ βασιλέων, υἱῶν τε Ἰσραήλ, ¹⁶ἐγὼ γὰρ ὑποδείξω αὐτῷ ὅσα δεῖ αὐτὸν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματός μου παθεῖν.” ¹⁷Ἀπῆλθεν δὲ Ἀνανίας καὶ εἰσηλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ ἐπιθείς ἐπ’ αὐτὸν τὰς χεῖρας εἶπεν, “Σαοὺλ, ἀδελφέ, ὁ Κύριος ἀπέσταλκέν με Ἰησοῦς, ὁ ὀφθείς σοι ἐν τῇ ὁδῷ ἧ ἤρχου, ὅπως ἀναβλέψῃς καὶ πλησθῆς Ἐνεύματος Ἁγίου.” ¹⁸Καὶ εὐθέως ἀπέπεσαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν ὡς λεπίδες, ἀνέβλεψέν τε, καὶ ἀναστὰς ἐβαπτίσθη, ¹⁹καὶ λαβὼν τροφήν, ἔνισχύθη.]

Ἐγένετο δὲ μετὰ τῶν ἐν Δαμασκῷ μαθητῶν ἡμέρας τινὰς. ²⁰Καὶ εὐθέως ἐν ταῖς συναγωγαῖς, ἐκήρυσσεν τὸν Ἰησοῦν ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. ²¹Ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες, καὶ ἔλεγον, “Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ πορθήσας ἐν Ἱερουσαλὴμ τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομα τοῦτο, καὶ ὧδε εἰς τοῦτο ἐληλύθει, ἵνα δεδεμένους, αὐτοὺς ἀγάγῃ ἐπὶ τοὺς ἀρχιερεῖς;” ²²Σαῦλος δὲ μᾶλλον ἐνεδυναμοῦτο, καὶ συνέχυνεν Ἰουδαίους τοὺς κατοικοῦντας ἐν Δαμασκῷ, συμβιβάζων ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός.

²³Ὡς δὲ ἐπληροῦντο ἡμέραι ἱκαναί, συνεβουλεύσαντο οἱ Ἰουδαῖοι ἀνελεῖν αὐτόν. ²⁴Ἐγνώσθη δὲ τῷ Σαύλῳ ἡ ἐπιβουλὴ αὐτῶν. Παρητηροῦντο δὲ καὶ τὰς πύλας ἡμέρας τε καὶ νυκτὸς, ὅπως αὐτὸν ἀνέλωσιν. ²⁵λαβόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς διὰ τοῦ τείχους, καθῆκαν αὐτόν, χαλάσαντες ἐν σπυριδί.

²⁶Παραγενόμενος δὲ εἰς Ἱερουσαλὴμ, ἐπείραζεν κολλᾶσθαι τοῖς μαθηταῖς. Καὶ πάντες ἐφοβοῦντο αὐτόν, μὴ πιστεύοντες ὅτι ἐστὶν μαθητῆς. ²⁷Βαρναβᾶς δὲ ἐπιλαβόμενος αὐτόν, ἤγαγεν πρὸς τοὺς ἀποστόλους, καὶ διηγήσατο αὐτοῖς πῶς ἐν τῇ ὁδῷ εἶδεν τὸν Κύριον, καὶ ὅτι ἐλάλησεν αὐτῷ, καὶ πῶς ἐν Δαμασκῷ ἐπαρρησιάσατο ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ. ²⁸Καὶ ἦν μετ’ αὐτῶν, εἰσπορευόμενος καὶ ἐκπορευόμενος εἰς Ἱερουσαλὴμ, παρρησιαζόμενος ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου. ²⁹Ἐλάλει τε καὶ συνεζήτει πρὸς τοὺς Ἑλληνιστάς· οἱ δὲ ἐπεχείρουν ἀνελεῖν αὐτόν. ³⁰Ἐπιγνόντες δὲ, οἱ ἀδελφοὶ κατήγαγον αὐτόν εἰς Καισάρειαν, καὶ ἐξαπέστειλαν αὐτόν εἰς Ταρσόν.

³¹Ἡ μὲν οὖν ἐκκλησία καθ’ ὅλης τῆς Ἰουδαίας, καὶ Γαλιλαίας, καὶ Σαμαρείας, εἶχεν εἰρήνην, οἰκοδομουμένη καὶ πορευομένη τῷ φόβῳ τοῦ Κυρίου, καὶ τῇ παρακλήσει τοῦ Ἁγίου Ἐνεύματος, ἐπληθύνετο.

³²Ἐγένετο δὲ Πέτρον διερχόμενον διὰ πάντων, κατελθεῖν καὶ πρὸς τοὺς ἁγίους τοὺς κατοικοῦντας Λύδδα. ³³Εὗρεν δὲ ἐκεῖ ἄνθρωπόν τινα ὀνόματι Αἰνέαν, ἐξ ἐτῶν ὀκτῶ κατακειμένον ἐπὶ κρᾶβάττου, ὃς ἦν παραλελυμένος. ³⁴Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Πέτρος, “Αἰνέα, ἰᾶταί σε Ἰησοῦς Χριστός· ἀνάστηθι, καὶ στῶσον σεαυτῷ.” Καὶ εὐθέως ἀνέστη. ³⁵Καὶ εἶδαν αὐτόν πάντες οἱ κατοικοῦντες Λύδδα καὶ τὸν Σαρῶνα, οἵτινες ἐπέστρεψαν ἐπὶ τὸν Κύριον.

³⁶Ἐν Ἰόππῃ δὲ τις ἦν μαθήτρια ὀνόματι Ταβιθά, ἣ διερμηνευομένη λέγεται, “Δορκάς”. Αὕτη ἦν πλήρης ἔργων ἀγαθῶν, καὶ ἐλεημοσυνῶν ὧν ἐποίει. ³⁷Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἀσθενήσασαν αὐτὴν ἀποθανεῖν. Λούσαντες δὲ αὐτὴν ἔθηκαν ἐν ὑπερώῳ. ³⁸Ἐγγὺς δὲ οὔσης Λύδδας τῇ Ἰόππῃ, οἱ μαθηταὶ ἀκούσαντες ὅτι Πέτρος ἐστὶν ἐν αὐτῇ, ἀπέστειλαν δύο ἄνδρας πρὸς αὐτόν παρακαλοῦντες, “Μὴ ὀκνήσῃς διελθεῖν ἕως ἡμῶν.” ³⁹Ἀναστὰς δὲ, Πέτρος συνῆλθεν αὐτοῖς, ὃν παραγενόμενον,

¹⁹Ἐνισχυθῆ 345 03 04 | ἐνισχυσεν 01 02¹ ²¹Ἐξίσταντο 01 02 04 | ἐξίστατο 01* | ἐξίσταντος 03¹ ³⁵εἶδαν 02 03 | εἶδον 353 01 | εἶδα 04¹ ³⁷αὐτὴν ἐθηκαν 345 353 04 | ἐθηκαν 03 | ἐθηκάν αὐτὴν 01 02¹ ³⁸ὀκνήσῃς 01 02 03 | ὀκνησῆαι 345 04¹ | ἡμῶν 01 02 03 | αὐτῶν 345 04¹

ἀνήγαγον εἰς τὸ ὑπερῶν, καὶ παρέστησαν αὐτῷ πᾶσαι αἱ χῆραι, κλαίουσαι καὶ ἐπιδεικνύμεναι χιτῶνας καὶ ἱμάτια, ὅσα ἐποίει μετ' αὐτῶν οὕσα ἡ Δορκάς.⁴⁰ Ἐκβαλὼν δὲ ἔξω πάντας¹ ὁ Πέτρος, καὶ θείς τὰ γόνατα προσηύξατο, καὶ ἐπιστρέψας πρὸς τὸ σῶμα εἶπεν, “Ταβιθά, ἀνάστηθι!” Ἡ δὲ ἤνοιξεν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς, καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον, ἀνεκάθισεν.⁴¹ Δοὺς δὲ αὐτῇ χεῖρα, ἀνέστησεν αὐτήν, φωνήσας δὲ τοὺς ἀγίους καὶ τὰς χήρας, παρέστησεν αὐτήν ζῶσαν.⁴² Γνωστὸν δὲ ἐγένετο καθ' ὅλης Ἰόππης, καὶ ἐπίστευσαν πολλοὶ ἐπὶ τὸν Κύριον.⁴³ Ἐγένετο δὲ ἡμέρας ἱκανὰς μείναι¹ ἐν Ἰόππῃ, παρά τινι Σίμωνι, βυρσεῖ.

10¹ Ἄνῃρ δέ τις ἐν Καισαρείᾳ ὀνόματι Κορνήλιος, ἑκατοντάρχης ἐκ Σπείρης τῆς καλουμένης Ἰταλικῆς, ²εὐσεβῆς καὶ φοβούμενος τὸν Θεὸν σὺν παντὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, ποιῶν ἐλεημοσύνας πολλὰς τῷ λαῷ, καὶ δεόμενος τοῦ Θεοῦ διὰ παντός.³ Εἶδεν ἐν ὄραματι φανερῶς, ὡσεὶ περὶ ὥραν ἐνάτην τῆς ἡμέρας, ἄγγελον τοῦ Θεοῦ εἰσελθόντα πρὸς αὐτόν, καὶ εἰπόντα αὐτῷ, “Κορνήλιε!”⁴ Ὁ δὲ, ἀτενίσας αὐτῷ καὶ ἔμφοβος γενόμενος, εἶπεν, “Τί ἐστίν, κύριε;” Εἶπεν δὲ αὐτῷ, “Αἱ προσευχαί σου, καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου, ἀνέβησαν εἰς μνημόσυνον ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ.⁵ Καὶ νῦν πέμψον ἄνδρας εἰς Ἰόππην, καὶ μετάπεμψαι Σίμωνά τινα, ὃς ἐπικαλεῖται Πέτρος.⁶ Οὗτος ξενίζεται παρά τινι Σίμωνι¹ βυρσεῖ, ὃ ἐστὶν οἰκία παρὰ θάλασσαν.”⁷ Ὡς δὲ ἀπῆλθεν ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν αὐτῷ, φωνήσας δύο τῶν οἰκετῶν καὶ στρατιωτῶν εὐσεβῆ τῶν προσκαρτερούντων αὐτῷ,⁸ καὶ ἐξηγησάμενος ἅπαντα αὐτοῖς,¹ ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὴν Ἰόππην.

⁹ Τῇ δὲ ἐπαύριον, ὁδοιπορούντων ἑκείνων¹ καὶ τῇ πόλει ἐγγιζόντων, ἀνέβη Πέτρος ἐπὶ τὸ δῶμα προσευξασθαι, περὶ ὥραν ἕκτην.¹⁰ Ἐγένετο δὲ πρόσπεινος καὶ ἤθελεν γεύσασθαι, παρασκευαζόντων δὲ αὐτῶν, ἐγένετο ἐπ' αὐτὸν ἔκστασις,¹¹ καὶ θεωρεῖ τὸν οὐρανὸν ἀνεωγμένον, καὶ καταβαῖνον σκευὸς τι ὡς ὀθόνην μεγάλην, τέσσαρσιν ἀρχαῖς¹ καθιέμενον ἐπὶ τῆς γῆς,¹² ἐν ᾧ ὑπῆρχεν πάντα τὰ τετράποδα, καὶ ἔρπετὰ τῆς γῆς, καὶ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ.¹³ Καὶ ἐγένετο φωνὴ πρὸς αὐτόν: “Ἀναστάς, Πέτρε, θῦσον καὶ φάγε!”¹⁴ Ὁ δὲ Πέτρος εἶπεν, “Μηδαμῶς, Κύριε, ὅτι οὐδέποτε ἔφαγον πᾶν κοινὸν¹ καὶ ἀκάθαρτον.”¹⁵ Καὶ φωνὴ πάλιν ἐκ δευτέρου πρὸς αὐτόν: “Ἄ ὁ Θεὸς ἐκαθάρισεν, σὺ μὴ κοίνου.”¹⁶ Τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρίς, καὶ ἑυθύς ἀνελήμφθη¹ τὸ σκευὸς εἰς τὸν οὐρανόν.

¹⁷ Ὡς δὲ ἐν ἑαυτῷ διηπόρει ὁ Πέτρος, τί ἂν εἴη τὸ ὄραμα ὃ εἶδεν, ἰδοὺ, οἱ ἄνδρες οἱ ἀπεσταλμένοι ὑπὸ τοῦ Κορνηλίου, διερωτήσαντες τὴν οἰκίαν τοῦ Σίμωνος, ἐπέστησαν ἐπὶ τὸν πυλῶνα.¹⁸ Καὶ φωνήσαντες, ἔπυνθάνοντο¹ εἰ Σίμων, ὁ ἐπικαλούμενος Πέτρος, ἐνθάδε ξενίζεται.¹⁹ Τοῦ δὲ Πέτρου διενθυμουμένου περὶ τοῦ ὄραματος, εἶπεν ἡ τὸ Πνεῦμα, αὐτῷ,¹ “Ἴδου, ἄνδρες ἄνδρες¹ τρεῖς¹ ἄνδρες¹ ζητοῦσίν¹ σε.²⁰ Ἀλλὰ ἀναστάς, κατάβηθι καὶ πορεύου σὺν αὐτοῖς, μηδὲν διακρινόμενος, ὅτι ἐγὼ ἀπέσταλκα αὐτούς.”²¹ Καταβάς δὲ, Πέτρος πρὸς τοὺς ἄνδρας εἶπεν, “Ἴδου, ἐγὼ εἰμι ὃν ζητεῖτε· τίς ἡ αἰτία δι' ἣν

⁴⁰ ἔξω πάντας 353^v 01 02 03 | ἔξω πρὸς πάντας 345^v | πάντας ἐξω 04¹ ⁴³ ἡμερας ικανας μειναι 345^v 353 01 03 | αυτον ημερας ικανας μειναι 02 | ημερας τινας μειναι αυτον 04¹ ⁶ τινι σιμωνι 01 02 03 | σιμωνι τινι 04 | σιμωνι 05¹ ⁸ απαντα αυτοις 01 02 03 | αυτοις απαντα 04 | το οραμα 05¹ ⁹ εκεινων 03 04 | αυτων 01 02 05¹ ¹¹ σκευος τι ως οθονη μεγαλην τεσσαρσιν αρχαις 01 02 03 | σκευος τι ως οθονη μεγαλην τεσσαρσιν αρχαις δεδεμενον 04 | τεσσαρσιν αρχαις δεδεμενον σκευος τι 345^v ¹⁴ και 345 01 02 03 | η 04 05¹ ¹⁶ ευθυς ανελημφθη 01 02 03 04 | ανελημφθη 345¹ | ανελημφθη παλιν 05¹ ¹⁸ επυνθανοντο 345 01 02 05 | επυθοντο 03 04¹ ¹⁹ το πνευμα αυτω 01 02 | το πνευμα 03 | αυτω το πνευμα 345^v 05 | τον πνευμα αυτω 04¹ ¹ τρεις 01 02 04 | δυο 03 | - 05¹ ¹ ζητουσιν 345 02 04 05 | ζητουντες 01 03¹

πάρεστε;” ²²Οἱ δὲ εἶπαν, “Κορνήλιος ἑκατοντάρχης, ἀνὴρ δίκαιος καὶ φοβούμενος τὸν ὄθειον, μαρτυρούμενός τε ὑπὸ ὄλου τοῦ ἔθνους τῶν Ἰουδαίων, ἐχρημάτισθη ὑπὸ ἀγγέλου ἁγίου, μεταπέμψασθαί σε εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἀκοῦσαι ῥήματα παρὰ σοῦ.” ²³Εἰσκαλεσάμενος οὖν ἑαυτοὺς ἐξένισεν.

Τῇ δὲ ἐπαύριον ἀναστὰς, ¹ἐξῆλθεν σὺν αὐτοῖς, καὶ τινες τῶν ἀδελφῶν τῶν ἀπὸ Ἰόππης συνῆλθον αὐτῷ. ²⁴Τῇ δὲ ἐπαύριον, ἑισηλθεν ¹εἰς τὴν Καισάρειαν. Ὁ δὲ Κορνήλιος ἦν προσδοκῶν αὐτοὺς, συγκαλεσάμενος τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ καὶ τοὺς ἀναγκαίους φίλους. ²⁵Ὡς δὲ ἔγένετο τοῦ εἰσελθεῖν τὸν Πέτρον, συναντήσας αὐτῷ ὁ Κορνήλιος, ¹πεσὼν ἐπὶ τοὺς πόδας, προσεκύνησεν. ²⁶Ὁ δὲ Πέτρος ἤγειρεν αὐτὸν λέγων, “Ἀνάστηθι· καὶ ἐγὼ αὐτὸς ἄνθρωπός εἰμι.” ²⁷Καὶ ἑισομιλῶν αὐτῷ, εἰσηλθεν ¹καὶ εὐρίσκει συνελθούσους πολλοὺς. ²⁸Ἐφη τε πρὸς αὐτούς, “Ὑμεῖς ἐπίστασθε ὡς ἀθέμιτόν ἐστιν ἀνδρὶ Ἰουδαίῳ κολλᾶσθαι ἢ προσέρχεσθαι ἄλλοφυλῶν. ¹Κάμοι ὁ ὄθεος ἔδειξεν, μηδένα κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον λέγειν ἄνθρωπον. ²⁹Διὸ καὶ ἀναντιρρήτως ἦλθον, μεταπεμφθεῖς. Πυνθάνομαι οὖν τίνοι λόγῳ μετεπέμψασθέ με;”

³⁰Καὶ ὁ Κορνήλιος ἔφη, “Ἀπὸ τετάρτης ἡμέρας μέχρι ἑταυτῆς τῆς ὥρας, ἡμῖν ἡ τὴν ἐνάτην προσευχόμενος ἐν τῷ οἴκῳ μου, καὶ ἰδοὺ, ἀνὴρ ἕστη ἐνώπιόν μου ἐν ἐσθῆτι λαμπρᾷ, ³¹καὶ φησίν, ‘Κορνήλιε, εἰσηκούσθη σου ἡ προσευχὴ καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου ἐμνήσθησαν ἐνώπιον τοῦ ὄθειου. ³²Πέμψον οὖν εἰς Ἰόππην καὶ μετακάλεσαι Σίμωνα, ὃς ἐπικαλεῖται Πέτρος· οὗτος ἔξενίζεται ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος, βυρσέως ¹παρὰ θάλασσαν.’ ³³Ἐξαυτῆς οὖν ἔπεμψα πρὸς σέ, σύ τε καλῶς ἐποίησας παραγενόμενος. Νῦν οὖν πάντες ἡμεῖς ἐνώπιον τοῦ ὄθειου πάρεσμεν, ¹ἀκοῦσαι ἑπάντα τὰ προστεταγμένα σοι ¹ὑπὸ τοῦ ὄκειου.”

³⁴Ἀνοίξας δὲ Πέτρος τὸ στόμα ἑαυτοῦ, εἶπεν, “Ἐπ’ ἀληθείας καταλαμβάνομαι ὅτι οὐκ ἔστιν προσωπολήμπτης ὁ ὄθεος, ³⁵ἀλλ’ ἐν παντὶ ἔθνει, ὁ φοβούμενος αὐτὸν καὶ ἐργαζόμενος δικαιοσύνην, δεκτὸς αὐτῷ ἐστιν. ³⁶Τὸν ἑαυτοῦ λόγον ἑαυτοῦ ἀπέστειλεν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, εὐαγγελιζόμενος εἰρήνην διὰ Ἰησοῦ ὄκειου· οὗτός ἐστιν πάντων ὄκειος. ³⁷Ὑμεῖς οἴδατε τὸ γενόμενον ῥῆμα καθ’ ὄλης τῆς Ἰουδαίας, ἀρξάμενος ἑαυτοῦ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, μετὰ τὸ βάπτισμα ὃ ἐκήρυξεν Ἰωάννης, ³⁸Ἰησοῦν τὸν ἀπὸ Ναζαρέθ, ὡς ἔχρισεν αὐτὸν ὁ ὄθεος ὄκειῳ καὶ δυνάμει, ὃς ἑδηλῆθεν εὐεργετῶν καὶ ἰώμενος πάντας τοὺς καταδυναστευομένους ὑπὸ τοῦ διαβόλου, ὅτι ὁ ὄθεος ἦν μετ’ αὐτοῦ. ³⁹Καὶ ἡμεῖς ¹μάρτυρες ἑπάντων ὡς ἐποίησεν ἐν τε τῇ χώρᾳ τῶν Ἰουδαίων ¹καὶ ἐν Ἰερουσαλήμ· ὃν καὶ ἀνεῖλαν, κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου. ⁴⁰Τοῦτον ὁ ὄθεος ἤγειρεν

²³Γ αυτοὺς ἐξένισεν τη δε επαυριον αναστας 345^v 01 02 03 | αυτοὺς ἐξένισεν τη δε επαυριον αναστας ο πετρος 04 | ο πετρος ἐξένισεν αυτοὺς τη δε επαυριον αναστας 05¹ ²⁴Γ εἰσηλθεν 03 05 | εἰσηλθων 01 | εἰσηλθον 02 04¹ ²⁵Γ γενετο του εἰσελθειν τον πετρον συναντησας αυτω ο κορνηλιος 01 03 04 | γενετο του εἰσελθειν τον πετρος συναντησας αυτω ο κορνηλιος 02 | του πετρον εἰς την καισαρειαν προδραμων εἰς των δουλων διεσαφησεν παραγεγονεαι αυτον ο δε κορνηλιος εκπηδησας και συναντησας αυτω 05¹ ²⁶Γ και εγω αυτος 01 03 61709 | καγω αυτος 02 | και αυτος εγω 04 | καγω 05¹ ²⁷Γ συνομιλων αυτω εισηλθεν 01 02 03 04 | εἰσελθων τε 05 | συνομιλων αυτω εισηλθον 61709¹ ²⁸Γ αλλοφυλω 01 02 03 04 | ανδρι αλλοφυλω 05 61709¹ ³⁰Γ ταυτης της 01 02 03 04 61709 | της αρτι 05 | τη της 61709*¹ Γ - 01 02* 03 04 61709* | νηστευων 02 05 61709¹ ³²Γ ξενιζεται εν οικια σιμωνος βυρσεως 01 02 03 05 | εν οικια σιμωνος βυρσεως ξενιζεται 345^v | ξενιζεται παρα τινη σιμωνι βυρσει 04¹ Γ - 345 01 02 03 | ος παραγενομενος λαλησει σοι 04 05¹ ³³Γ ενωπιον του θεου παρεσμεν 01 02 03 04 | παρεσμεν ενωπιον του θεου 345^v | ενωπιον σου 05¹ Γ παντα τα προστεταγματα σοι 345 01 03 04 | τα προστεταγματα σοι παντα 02 | τα προστεταγματα σοι 05¹ ³⁴Γ - 345 01 03 05 | αυτου 02 04¹ ³⁶Γ - 345^v 01 02 03 | γαρ 04 05¹ Γ - 01 02 03 | ον 01* 05¹ ³⁷Γ - 345 01 03 04 | γαρ 02 05¹ ³⁸Γ ος 345 02 03 04 | ως 01 | ουτος 05¹ ³⁹Γ ημεις 345 01 03 04 | υμεις 02 05¹ Γ παντων 01 02 03 04 | - 345^v | αυτου 05¹ Γ και εν ιερουσαλημ 01 02 04 | και ιερουσαλημ 03 05 | - 345^v

τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ἐμφανῆ γενέσθαι, ⁴¹οὐ παντὶ τῷ λαῷ, ἀλλὰ μάρτυσι τοῖς προκεχειροτονημένοις ὑπὸ τοῦ Ὁθεοῦ, ἡμῖν, οἵτινες συνεφάγομεν καὶ συνεπίομεν αὐτῷ μετὰ τὸ ἀναστῆναι αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. ⁴²Καὶ παρήγγειλεν ἡμῖν κηρύξειν τῷ λαῷ, καὶ διαμαρτύρασθαι ὅτι ὁ οὗτός ἔστιν ὁ ὠρισμένος ὑπὸ τοῦ Ὁθεοῦ, κριτῆς ζώντων καὶ νεκρῶν. ⁴³Τούτῳ πάντες οἱ προφηῆται μαρτυροῦσιν, ἄφρασι ἀμαρτιῶν λαβεῖν διὰ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, πάντα τὸν πιστεύοντα εἰς αὐτόν.”

⁴⁴Ἐτι λαλοῦντος τοῦ Πέτρου τὰ ρήματα ταῦτα, ἠέπεσε ὁ Ὁπνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας τὸν λόγον. ⁴⁵Καὶ ἐξέστησαν οἱ ἐκ περιτομῆς πιστοὶ, ὅσοι συνῆλθαν τῷ Πέτρῳ, ὅτι καὶ ἐπὶ τὰ ἔθνη, ἢ δωρεὰ τοῦ Ἁγίου Ὁπνεύματος ἔκκεχται. ⁴⁶Ἦκουον γὰρ αὐτῶν λαλούντων γλώσσαις, καὶ μεγαλυνόντων τὸν Ὁθεόν. Τότε ἀπεκρίθη Πέτρος, ⁴⁷“Μῆτι τὸ ὕδωρ δύναται κωλύσαι τις τοῦ μὴ βαπτισθῆναι τούτους, οἵτινες τὸ Ὁπνεῦμα τὸ Ἅγιον ἔλαβον, ὡς καὶ ἡμεῖς;” ⁴⁸Προσέταξεν ὁ δὲ ἑαυτοῦ ἐν τῷ ὀνόματι ὉἸησοῦ Χριστοῦ βαπτισθῆναι. Τότε ἠρώτησαν αὐτὸν ἐπιμεῖναι ἡμέρας τινάς.

11 ¹Ἦκουσαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ οἱ ὄντες κατὰ τὴν Ἰουδαίαν ὅτι καὶ τὰ ἔθνη ἐδέξαντο τὸν λόγον τοῦ Ὁθεοῦ. ²Ὅτε δὲ ἀνέβη Πέτρος εἰς Ἱερουσαλήμ, διεκρίνοντο πρὸς αὐτὸν οἱ ἐκ περιτομῆς, ³λέγοντες, ὅτι Ἐἰσήλθεν πρὸς ἄνδρα, ἀκροβυστιαν ἔχοντα, ⁴καὶ συνέφαγεν ἑαυτοῦ.” ⁵Ἀρξάμενος δὲ, Πέτρος ἐξετίθετο αὐτοῖς καθεξῆς, λέγων, ⁶“Ἐγὼ ἤμην ἐν πόλει Ἰόππῃ προσευχόμενος, καὶ εἶδον ἐν ἑκστάσει ὄραμα, καταβαῖνον σκευῶς τι ὡς ὀθόνην μεγάλην, τέσσαρσιν ἀρχαῖς καθιεμένην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἦλθεν ἄχρι ἐμοῦ. ⁷εἰς ἣν ἀτενίσας κατενόουν, καὶ εἶδον τὰ τετράποδα τῆς γῆς, καὶ τὰ θηρία, καὶ τὰ ἔρπετά, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. ⁸Ἦκουσα δὲ καὶ φωνῆς λεγούσης μοι, Ἄναστάς, Πέτρε, θύσον καὶ φάγε. ⁹εἶπον δέ, Μῆδαμῶς, Κύριε, ὅτι κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον οὐδέποτε εἰσήλθεν εἰς τὸ στόμα μου. ¹⁰Ἀπεκρίθη δὲ φωνῆ ἐκ δευτέρου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, Ἄ Ὁ θεὸς ἐκαθάρισεν, σὺ μὴ κοίνου. ¹¹Τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρίς, καὶ ἀνεσπάσθη πάλιν ἅπαντα εἰς τὸν οὐρανόν. ¹²Καὶ ἰδοὺ, ἐξαυτῆς τρεῖς ἄνδρες ἐπέστησαν ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἐν ἣ ἤμεν, ἀπεσταλμένοι ἀπὸ Καισαρείας πρὸς με. ¹³εἶπεν δὲ τὸ Ὁπνεῦμά μοι, συνελθεῖν αὐτοῖς, ἢ μὴδὲν διακρίναντα. ¹⁴Ἦλθον δὲ σὺν ἐμοὶ καὶ οἱ ἐξ ἀδελφοῦ οὗτοι, καὶ εἰσήλθομεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀνδρός. ¹⁵Ἀπήγγειλεν δὲ ἡμῖν πῶς εἶδεν τὸν ἄγγελον ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, σταθέντα καὶ εἰπόντα, Ἄποστείλον εἰς Ἰόππην, καὶ μετάπεμψαι Σίμωνα, τὸν ἐπικαλούμενον Πέτρον, ¹⁶ὅς λαλήσει ρήματα πρὸς σέ, ἐν οἷς σωθήσῃ σὺ καὶ πᾶς ὁ οἶκός σου. ¹⁷Ἐν δὲ τῷ ἄρξασθαί με λαλεῖν, ἠέπεσεν τὸ Ὁπνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐπ’ αὐτοῦς, ὡς περὶ καὶ ἐφ’ ἡμᾶς ἐν ἀρχῇ. ¹⁸Ἐμνήσθη δὲ τοῦ ρήματος τοῦ Κυρίου, ὡς ἔλεγεν, Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι, ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν Ὁπνεύματι Ἁγίῳ. ¹⁹εἰ οὖν τὴν ἴσην δωρεὰν ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ Ὁθεός, ὡς καὶ ἡμῖν πιστεύσασι ἐπὶ τὸν Κύριον ὉἸησοῦν Χριστόν, ἐγὼ τίς ἤμην δυνατὸς κωλύσαι τὸν Ὁθεόν;” ²⁰Ἀκούσαντες δὲ ταῦτα, ἠσύχασαν καὶ ἐδόξασαν τὸν Ὁθεὸν λέγοντες, Ἄρα καὶ τοῖς ἔθνεσιν ὁ Ὁθεός τὴν μετάνοιαν εἰς ζωὴν ἔδωκεν.”

⁴²Γουτος 03 04 05 | αυτος 01 02¹ ⁴⁴επεπεσε 01 03 | επεσεν 02 05¹ ⁴⁵αγιου πνευματος 01 02 | πνευματος του αγιου 03 | πνευματος αγιου 05¹ ⁴⁸δε 01 03 | τε 02 | - 05¹ | αυτους 03 05 | αυτοις 01 02¹ ³εισηλθεν προς ανδρα ακροβυστιαν εχοντας 345⁰ 03 | εισηλθες προς ανδρα ακροβυστιαν εχοντας 01 02 05¹ | συνεφαγεν 345 03 | συνεφαγες 01 02 05¹ ⁷φωνης λεγουσης 01 02 03 | φωνην λεγουσαν 345 05¹ ⁹φωνη εκ δευτερου 345 01 02 | εκ δευτερου φωνη 03 | φωνη 05¹ ¹²μηδεν διακριναντα 02 03 | - 345^v 05 | μηδεν διακρινοντα 01¹ ¹⁸εδοξασαν 01 03 | εδοξαν 02 | εδοξαν 05¹

¹⁹Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες ἀπὸ τῆς θλίψεως τῆς γενομένης ἐπὶ Στεφάνῳ, διήλθον ἕως Φοινίκης, καὶ Κύπρου, καὶ Ἀντιοχείας, μηδενὶ λαλοῦντες τὸν λόγον εἰ μὴ μόνον Ἰουδαίους. ²⁰Ἦσαν δὲ τινες ἐξ αὐτῶν ἄνδρες, Κύπριοι καὶ Κυρηναῖοι, οἵτινες ἐλθόντες εἰς Ἀντιόχειαν, ἐλάλουν καὶ πρὸς τοὺς Ἑλληνοιστάς, ¹ εὐαγγελιζόμενοι τὸν Κύριον Ἰησοῦν. ²¹Καὶ ἦν χεὶρ Κυρίου μετ' αὐτῶν, πολὺς τε ἀριθμὸς ὁ πιστεύσας, ἐπέστρεψεν ἐπὶ τὸν Κύριον. ²²Ἠκούσθη δὲ ὁ λόγος εἰς τὰ ὅλα τῆς ἐκκλησίας τῆς Ῥούσης ¹ ἐν Ἱερουσαλήμ περὶ αὐτῶν, καὶ ἐξαπέστειλαν Βαρναβᾶν ἕως Ἀντιοχείας ²³ ὃς παραγενόμενος, καὶ ἰδὼν τὴν χάριν τὴν τοῦ Θεοῦ, ἐχάρη καὶ παρεκάλεε πάντας τῇ προθέσει τῆς καρδίας προσμένειν τῷ Κυρίῳ, ²⁴ ὅτι ἦν ἀνὴρ ἀγαθός, καὶ πλήρης Πνεύματος Ἁγίου καὶ πίστεως. Καὶ προσετέθη ὄχλος ἰκανὸς τῷ Κυρίῳ. ¹ ²⁵Ἐξῆλθεν δὲ εἰς Ταρσοῦν ἀναζητῆσαι Σαῦλον, ¹ ²⁶ καὶ εὐρῶν, ἦγαγεν εἰς Ἀντιόχειαν. Ἐγένετο δὲ αὐτοῖς καὶ ¹ ἐνιαυτὸν ὅλον συναχθῆναι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ διδάξαι ¹ ὄχλον ἰκανόν, χρηματῖσαι τε πρῶτως ¹ ἐν Ἀντιοχείᾳ τοὺς μαθητάς, Χριστιανούς.

²⁷ Ἐν ταύταις δὲ ταῖς ἡμέραις, κατῆλθον ἀπὸ Ἱεροσολύμων προφηταὶ εἰς Ἀντιόχειαν. ²⁸ Ἀναστάς δὲ εἷς ἐξ αὐτῶν ὀνόματι Ἄγαθος, ἔσημανεν ¹ διὰ τοῦ Πνεύματος, λιμὸν μεγάλην μέλλειν ἔσεσθαι ἐφ' ὅλην τὴν οἰκουμένην· ἥτις ἐγένετο ἐπὶ Κλαυδίου. ²⁹ Τῶν δὲ μαθητῶν καθὼς εὐπορεῖτό τις, ὠρισαν ἕκαστος αὐτῶν εἰς διακονίαν πέμψαι τοῖς κατοικοῦσιν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἀδελφοῖς· ³⁰ ὃ καὶ ἐποίησαν, ἀποστείλαντες πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους διὰ χειρὸς Βαρναβᾶ καὶ Σαύλου.

12 ¹ Κατ' ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν, ἐπέβαλεν Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς τὰς χεῖρας κακῶσαί τινας τῶν ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας. ² Ἀνεῖλεν δὲ Ἰάκωβον, τὸν ἀδελφὸν Ἰωάννου, μαχαίρη. ³ Ἰδὼν δὲ ὅτι ἀρεστόν ἐστιν τοῖς Ἰουδαίοις, προσέθετο συλλαβεῖν καὶ Πέτρον (ἦσαν δὲ ἡμέραι τῶν Ἀζύμων), ⁴ ὃν καὶ πιάσας, ἔθετο εἰς φυλακὴν, παραδοὺς τέσσαρσιν τετραδίοις στρατιωτῶν φυλάσσειν αὐτόν, βουλόμενος μετὰ τὸ Πάσχα ἀναγαγεῖν αὐτόν τῷ λαῷ. ⁵ Ὁ μὲν οὖν Πέτρος ἐτηρεῖτο ἐν τῇ φυλακῇ προσευχῇ δὲ ἦν ἔκτενωσ γινομένη ὑπὸ ¹ τῆς ἐκκλησίας πρὸς τὸν Θεὸν περὶ αὐτοῦ.

⁶ Ὅτε δὲ ἤμελλεν προσαγαγεῖν αὐτόν ¹ ὁ Ἡρώδης τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ, ἦν ὁ Πέτρος κοιμώμενος μεταξὺ δύο στρατιωτῶν, δεδεμένος ἀλύσειν δυσίν, φύλακές τε πρὸ τῆς θύρας ἐτήρουν τὴν φυλακὴν. ⁷ Καὶ ἰδοὺ, ἄγγελος Κυρίου ἐπέστη, καὶ φῶς ἔλαμψεν ἐν τῷ οἰκῆματι. Πατάξας δὲ τὴν πλευρὰν τοῦ Πέτρου, ἤγειρεν αὐτόν λέγων, “Ἀνάστα ἐν τάχει.” Καὶ ἐξέπεσαν αὐτοῦ αἱ ἀλύσεις ἐκ τῶν χειρῶν. ⁸ Εἶπεν δὲ ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτόν, “Ζῶσαι καὶ ὑπόδησαι τὰ σανδάλια σου.” Ἐποίησεν δὲ οὕτως. Καὶ λέγει αὐτῷ, “Περιβαλοῦ τὸ ἱμάτιόν σου, καὶ ἀκολούθει μοι.” ⁹ Καὶ ἐξελθὼν ἠκολούθει, καὶ οὐκ ᾔδει ὅτι ἀληθές ἐστιν τὸ γινόμενον διὰ τοῦ ἀγγέλου, ἐδόκει ¹ δεῖ ὄραμα βλέπειν. ¹⁰ Διελθόντες δὲ πρῶτην φυλακὴν καὶ δευτέραν, ἦλθον ἐπὶ τὴν πύλην τὴν σιδηρᾶν, τὴν φέρουσαν εἰς τὴν πόλιν, ἥτις αὐτομάτῃ ἠνοίγη αὐτοῖς, καὶ ἐξελθόντες προῆλθον ῥύμην μίαν, καὶ εὐθέως ἀπέστη ὁ ἄγγελος ἀπ' αὐτοῦ. ¹¹ Καὶ ὁ Πέτρος ἐν ἑαυτῷ γενόμενος

²⁰ Ἑλληνοιστάς 03 | εὐαγγελιστάς 01 | Ἑλληνας 02 05 ¹ ²² Ῥούσης 01 03 | - 02 05 ¹ ²⁴ τῷ κυρίῳ 01 02 03 05 | κυρίῳ 345 | - 03* ¹ ²⁵ ἀναζητῆσαι σαυλον 345 ¹ 01 02 | ἀναστήσαι σαυλον 03 | ἀναζητῶν αὐτον 05 ¹ ²⁶ ἐγένετο δὲ αὐτοῖς καὶ 01 02 03 | ἐγενετο δὲ αὐτοῖς 345 | οἵτινες παραγενομένοι 05 ¹ συναχθῆναι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ διδάξαι 01 02 03 | συναχθῆναι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ διδάξαι 345 ¹ | συνεχυθησαν 05 ¹ χρηματῖσαι τε πρῶτως 345 ¹ 01 03 | χρηματῖσαι τε πρῶτον 02 | καὶ τότε πρῶτον ἐχρηματίσεν 05 ¹ ²⁸ ἐσημανεν 01 02 | ἐσημαίνεν 03 | σημαίνων 05 ¹ ⁵ ἐκτενωσ γινομένη ὑπο 01 02* 03 | ἐκτενης γινομένη ὑπο 02 | ἐν ἐκτενεῖα περὶ αὐτου ἀπο 05 ¹ ⁶ προσαγαγειν αὐτον 03 | προαγαγειν αὐτον 02 | προσαγειν αὐτον 01 | προαγειν αὐτον 05 ¹ ⁹ δε 02 03 | - 01 | γαρ 05 ¹

εἶπεν, “Νῦν οἶδα ἀληθῶς ὅτι ἐξαπέστειλεν ὁ Κύριος τὸν ἄγγελον αὐτοῦ, καὶ ἐξείλατό με ἐκ χειρὸς Ἡρώδου καὶ πάσης τῆς προσδοκίας τοῦ λαοῦ τῶν Ἰουδαίων.”

¹²Συνιδὼν τε, ἦλθεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν τῆς Μαρίας, τῆς μητρὸς Ἰωάννου, τοῦ ἐπικαλουμένου Μάρκου, οὗ ἦσαν ἱκανοὶ συνηθροισμένοι καὶ προσευχόμενοι. ¹³Κρούσαντος δὲ αὐτοῦ τὴν θύραν τοῦ πυλῶνος, ἔπροσῆλθεν¹ παιδίσκη ἔπακουσαι, ὀνόματι Ῥόδη.¹⁴ Καὶ ἐπιγνοῦσα τὴν φωνὴν τοῦ Πέτρου, ἀπὸ τῆς χαρᾶς οὐκ ἤνοιξεν τὸν πυλῶνα, εἰσδραμοῦσα δὲ ἀπήγγειλεν ἐστάναι τὸν Πέτρον πρὸ τοῦ πυλῶνος. ¹⁵Οἱ δὲ ἔπρὸς αὐτὴν εἶπαν,¹ “Μαίνη!” Ἡ δὲ διίσχυριζέτο οὕτως ἔχειν. Οἱ δὲ ἔλεγον, “Ὁ ἄγγελός ἐστιν αὐτοῦ.” ¹⁶Ὁ δὲ Πέτρος ἐπέμενε κρούων, ἀνοιζάντες δὲ εἶδαν¹ αὐτὸν, καὶ ἐξέστησαν. ¹⁷Κατασείσας δὲ αὐτοῖς τῇ χειρὶ σιγᾶν, διηγήσατο ἑαυτοῖς¹ πῶς ὁ Κύριος αὐτὸν ἐξήγαγεν ἐκ τῆς φυλακῆς. Εἶπέν τε, “Ἀπαγγεῖλατε Ἰακώβῳ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς ταῦτα.” Καὶ ἐξελθὼν, ἐπορεύθη εἰς ἕτερον τόπον.

¹⁸Γενομένης δὲ ἡμέρας, ἣν τάραχος οὐκ ὀλίγος ἐν τοῖς στρατιώταις, τί ἄρα ὁ Πέτρος ἐγένετο. ¹⁹Ἡρώδης δὲ ἐπιζητήσας αὐτὸν καὶ μὴ εὐρὼν, ἀνακρίνας τοὺς φύλακας, ἐκέλευσεν ἀπαχθῆναι. Καὶ κατελθὼν ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας εἰς Καισάρειαν, διέτριβεν.

²⁰Ἦν δὲ θυμομαχῶν Τυρίοις καὶ Σιδωνίοις· ὁμοθυμαδὸν δὲ¹ παρήσαν πρὸς αὐτόν, καὶ πείσαντες Βλάστον, τὸν ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος τοῦ βασιλέως, ἤτοῦντο εἰρήνην, διὰ τὸ τρέφεσθαι αὐτῶν τὴν χώραν ἀπὸ τῆς βασιλικῆς. ²¹Τακτῇ δὲ ἡμέρᾳ, ὁ Ἡρώδης, ἐνδυσάμενος ἐσθῆτα βασιλικὴν, καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος, ἐδημηγόρει πρὸς αὐτούς. ²²Ὁ δὲ δῆμος ἐπεφώνει, “Θεοῦ φωνή, καὶ οὐκ ἀνθρώπου!” ²³Παραχρῆμα δὲ ἐπάταξεν αὐτὸν ἄγγελος Κυρίου, ἀνθ’ ὧν οὐκ ἔδωκεν τὴν δόξαν τῷ Θεῷ, καὶ γενόμενος σκωληκόβρωτος, ἐξέψυξεν.

²⁴Ὁ δὲ λόγος τοῦ Θεοῦ ἠύξανεν καὶ ἐπληθύνετο. ²⁵Βαρναβᾶς δὲ καὶ Σαῦλος ἔπῃστρεψαν εἰς¹ Ἱερουσαλὴμ, πληρώσαντες τὴν διακονίαν, συμπαραλαβόντες Ἰωάννην, τὸν ἐπικληθέντα¹ Μάρκον.

13 Ἦσαν δὲ ἐν Ἀντιοχείᾳ, κατὰ τὴν οὖσαν ἐκκλησίαν προφήται καὶ διδάσκαλοι· ὁ τε Βαρναβᾶς, καὶ Συμεὼν ὁ καλούμενος Νίγερ, καὶ Λούκιος ὁ Κυρηναῖος, Μαναὴν τε Ἡρώδου τοῦ τετράρχου σύντροφος, καὶ Σαῦλος. ²Λειτουργούντων δὲ αὐτῶν τῷ Κυρίῳ καὶ νηστευόντων, εἶπεν τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, “Ἀφορίσατε δὴ μοι τὸν Βαρναβᾶν καὶ Σαῦλον, εἰς τὸ ἔργον ὃ προσκέκλημαι αὐτούς.” ³Τότε νηστεύσαντες, καὶ προσευξάμενοι, καὶ ἐπιθέντες τὰς χεῖρας αὐτοῖς, ἀπέλυσαν.

⁴Αὐτοὶ μὲν οὖν ἐκπεμφθέντες ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἔκατῆλθον¹ εἰς Σελεύκειαν, ἐκεῖθεν τε ἀπέπλευσαν εἰς Κύπρον. ⁵Καὶ γενόμενοι ἐν Σαλαμῖνι,¹ κατήγγελλον τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῶν Ἰουδαίων. Εἶχον δὲ καὶ Ἰωάννην, ὑπρέτην. ⁶Διελθόντες δὲ ὅλην τὴν νῆσον ἄχρι Πάφου, εὗρον ἄνδρα, τινὰ μάγον ψευδοπροφήτην Ἰουδαῖον, ἰσχυρῶς ὀνομαζόμενον¹ Βαρισησοῦς,¹ ὃς ἦν σὺν τῷ ἀνθυπάτῳ Σεργίῳ Παύλῳ, ἀνδρὶ συνετῷ. Οὗτος, προσκαλεσάμενος Βαρναβᾶν καὶ

¹³προσῆλθεν 02 03* 05 | προῆλθε 01 03¹ ἔπακουσαι ὀνοματι ροδη 345 01 02 03 | υπακουουσα ὀνοματι ροδη 01* | ὀνοματι ροδη υπακουσαι 05¹ ¹⁵προς αὐτην εἶπαν 01 02 03 | εἶπον προς αὐτην 345^v | ἐλεγον αὐτη 05¹ ἰο 02 03 | - 345 01 | προς αὐτην τυχον ο 05¹ ¹⁶εἶδαν 02 03 | εἶδον 01 | καὶ ἰδοντες 05¹ ¹⁷αὐτοις 03 05 | - 345^v 01 02¹ ²⁰ομοθυμαδον δε 01 02 03 | καὶ ομοθυμαδον 345 | οἱ δε ομοθυμαδον 05¹ ²⁵ὑπεστρεψαν εἰς 01 03 | ὑπεστρεψαν εξ 02 | απεστρεψεν απο 05¹ ἔπικληθεντα 03 05 | ἐπικαλουμενον 01 02¹ ⁴κατῆλθον 01 03 | απηλθον 02 | καταβαντες δε 05¹ ⁵σαλαμινι 03 05 | σαλαμινι 01 | σαλαμινι 02¹ ⁶ω ὀνομα 01 02 03 | ὀνοματι 345 05 | ὠν ὀνομα 04¹ ἔβαρισησοῦς 03 04 05 | βαρισησου 01 | βαρισησουν 02¹

Σαῦλον, ἐπεζήτησεν ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ ὁ Θεοῦ. ⁸ Ἀντίστατο δὲ αὐτοῖς Ἐλύμας ὁ μάγος (οὕτως γὰρ μεθερμηνεύεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ) ζητῶν διαστρέφαι τὸν ἀνθύπατον ἀπὸ τῆς πίστεως. ⁹ Σαῦλος δέ, ὁ καὶ Παῦλος, πλησθεὶς Ὁ Πνεύματος Ἁγίου, ἀτενίσας εἰς αὐτὸν ¹⁰ εἶπεν, “ὦ πλήρης παντὸς δόλου καὶ πάσης ῥαδιουργίας, υἱὲ διαβόλου, ἐχθρὲ πάσης δικαιοσύνης, οὐ παύσῃ διαστρέφων τὰς ὁδοὺς τοῦ Ὑκυρίου τὰς εὐθείας; ¹¹ Καὶ νῦν ἰδοὺ, χεῖρ Ὑκυρίου ἐπὶ σέ, καὶ ἔση τυφλὸς, μὴ βλέπων τὸν ἥλιον ἄχρι καιροῦ.” Παραχρημά τε ἔπεσεν ἵ ἐπ’ αὐτὸν ἄχλὺς καὶ σκότος, καὶ περιάγων ἐζήτει χειραγωγούς. ¹² Τότε ἰδὼν ὁ ἀνθύπατος τὸ γεγονός, ἔπιστευσεν ἐκπλησσομένης ἐπὶ τῇ διδαχῇ τοῦ Ὑκυρίου.

¹³ Ἀναχθέντες δὲ ἀπὸ τῆς Πάφου οἱ περὶ Παῦλον ἦλθον εἰς Πέργην τῆς Παμφυλίας. Ἰωάννης δὲ ἀποχωρήσας ἀπ’ αὐτῶν, ὑπέστρεψεν εἰς Ἱεροσόλυμα. ¹⁴ Αὐτοὶ δὲ, διελθόντες ἀπὸ τῆς Πέργης, παρεγένοντο εἰς Ἀντιόχειαν τὴν Πισιδίαν, καὶ ἔλθοντες ¹ εἰς τὴν συναγωγὴν τῇ ἡμέρᾳ τῶν Σαββάτων, ἐκάθισαν. ¹⁵ Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν, ἀπέστειλαν οἱ ἀρχισυνάγωγοι πρὸς αὐτοὺς λέγοντες, “Ἄνδρες, ἀδελφοί, εἴ τίς ἐστὶν ἐν ὑμῖν λόγος παρακλήσεως πρὸς τὸν λαόν, λέγετε.” ¹⁶ Ἀναστὰς δὲ Παῦλος, καὶ κατασείσας τῇ χειρὶ εἶπεν, “Ἄνδρες, Ἰσραηλίται, καὶ οἱ φοβούμενοι τὸν ὁ Θεόν, ἀκούσατε. ¹⁷ ὁ Θεὸς τοῦ λαοῦ τούτου Ἰσραὴλ ἐξελέξατο τοὺς πατέρας ἡμῶν, καὶ τὸν λαὸν ὕψωσεν ἐν τῇ παροικίᾳ ἐν γῇ Αἰγύπτου, ¹ καὶ μετὰ βραχίονος ὑψηλοῦ, ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐξ αὐτῆς, ¹⁸ καὶ ὡς τεσσερακονταετῆ χρόνον ἔτροποφόρησεν ¹ αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ, ¹⁹ καὶ καθελῶν ἔθνη ἑπτὰ ἐν γῇ Χανάαν, κατεκληρονόμησεν ¹ τὴν γῆν αὐτῶν – ²⁰ ὡς ἔτεσι τετρακοσίοις καὶ πεντήκοντα. Καὶ μετὰ ταῦτα, ἔδωκεν κριτὰς ἕως Σαμουὴλ προφήτου. ²¹ Κάκειθεν ἠτήσαντο βασιλέα, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ Θεὸς τὸν Σαοὺλ, υἱὸν Κεῖς, ἄνδρα ἐκ φυλῆς Βενιαμίν, ἔτη τεσσεράκοντα. ²² Καὶ μεταστήσας αὐτὸν, ἤγειρεν ¹ τὸν Δαυὶδ αὐτοῖς ¹ εἰς βασιλέα, ᾧ καὶ εἶπεν μαρτυρήσας, “Εὗρον Δαυὶδ” τὸν τοῦ Ἰεσσαί, “ἄνδρα κατὰ τὴν καρδίαν μου”, ὃς ποιήσει πάντα τὰ θελήματά μου.” ²³ Τούτου ὁ Θεὸς ἔλατὸ τοῦ σπέρματος ¹ κατ’ ἐπαγγελίαν, ἠγάγετο ¹ τῷ Ἰσραὴλ Σωτῆρα, Ἰησοῦν, ²⁴ προκηρύξαντος Ἰωάννου πρὸ προσώπου τῆς εἰσόδου αὐτοῦ, βάπτισμα μετανοίας παντὶ τῷ λαῷ Ἰσραὴλ. ²⁵ Ὡς δὲ ἐπλήρου Ἰωάννης τὸν δρόμον, ἔλεγεν, ἔτι ἐμὲ ¹ ὑπονοεῖτε εἶναι; Οὐκ εἰμὶ ἐγώ, ἀλλ’ ἰδοὺ, ἔρχεται μετ’ ἐμὲ, οὗ οὐκ εἰμὶ ἄξιος τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν λύσαι.”

²⁶ Ἄνδρες, ἀδελφοί, υἱοὶ γένους Ἀβραάμ, καὶ οἱ ἐν ἡμῖν φοβούμενοι τὸν ὁ Θεόν, ἡμῖν ὁ λόγος τῆς σωτηρίας ταύτης ἐξαπεστάλη. ²⁷ Οἱ γὰρ κατοικοῦντες ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν, τοῦτον ἀγνοήσαντες καὶ τὰς φωνὰς τῶν προφητῶν, τὰς κατὰ πᾶν Σάββατον ἀναγινωσκομένας, κρίναντες ἐπλήρωσαν. ²⁸ Καὶ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου εὐρόντες, ἠτήσαντο Πιλάτον ἀναιρεθῆναι αὐτόν. ¹ Ὡς δὲ ἐτέλεσαν πάντα τὰ περὶ αὐτοῦ γεγραμμένα, καθελόντες ἀπὸ τοῦ ξύλου, ἔθηκαν εἰς

¹¹ ἔπεσεν 01 03 05 | ἐπεπεσεν 04 | ἐπαισεν 02¹ | ἐπ αὐτον 01 02 04 05 | αὐτον 02* | - 03¹ ¹² ἐπιστευσεν ἐκπλησσομένης 345 01 04 | ἐπιστευσεν ἐκπληττομένης 03 | ἐκπλησσομένης ἐπιστευσεν 02 | ἐπιστευσεν τῷ θεῷ ἐκπλησσομένης 05¹ ¹⁴ ἔλθοντες 345^v 01 03 04 | εἰσελθόντες 02 05¹ ¹⁷ αἰγυπτου 01 02 03 | αἰγυπτῶ 04 05¹ ¹⁸ ἔτροποφορήσεν 01 03 05 | ἔτροποφορήσεν 02 04¹ ¹⁹ - 01 03 05 | αὐτοῖς 02 04¹ ²² τὸν Δαυὶδ αὐτοῖς 01 02 03 | αὐτοῖς τὸν Δαυὶδ 04 | Δαυὶδ αὐτοῖς 05¹ ²³ ἀπο τοῦ σπέρματος 02 03 04 | - 01 | οὐν ἀπο τοῦ σπέρματος αὐτοῦ 05¹ | ἠγάγετο 01 02 03 | ἠγειρε 04 05¹ ²⁴ λαῶ 01 03 04 05 | - 01* 02¹ ²⁵ τι ἐμὲ 01 02 03 | τίνα με 345 04 05¹ ²⁶ ἡμῖν 345 01 03 04 | ἡμῖν 02 05¹ | ἡμῖν 01 02 03 05 | ἡμῖν 345 04¹ ²⁷ ἐν 01 02 03 05 | - 345 04¹ ²⁸ ἠτήσαντο Πιλάτον ἀναιρεθῆναι αὐτόν 345^v 02 03 | ἠτήσαν τὸν Πιλάτον ἀναιρεθῆναι αὐτόν 01 04 | ἐν αὐτῷ κρίναντες αὐτόν παρεδῶκαν Πιλάτῳ ἵνα εἰς ἀναίρεσιν 05¹

μνημεῖον. ³⁰Ὁ δὲ ὁθεὸς ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. ³¹ὅς ὠφθη ἐπὶ ἡμέρας πλείους τοῖς συναναβᾶσιν αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας εἰς Ἱερουσαλήμ, οἵτινες ἔνυν εἰσι¹ μάρτυρες αὐτοῦ πρὸς τὸν λαόν. ³²Καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς εὐαγγελιζόμεθα τὴν πρὸς τοὺς πατέρας ἐπαγγελίαν γενομένην, ³³ὅτι ταύτην ὁ ὁθεὸς ἐκπεπλήρωκεν τοῖς τέκνοις ἡμῶν, ἀναστήσας Ἰησοῦν, ὡς καὶ ἐν τῷ ψαλμῷ ἔγγραπται τῷ δευτέρῳ, Ἰὺός μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε. ³⁴Ὅτι δὲ ἀνέστησεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, μηκέτι μέλλοντα ὑποστρέφειν εἰς διαφθοράν, οὕτως εἴρηκεν, ὅτι Ἐδώσω ὑμῖν τὰ ὅσια Δαυὶδ τὰ πιστά. ³⁵Διότι καὶ ἐν ἐτέρῳ λέγει, Ὅυ δώσεις τὸν Ὅσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν. ³⁶Δαυὶδ μὲν γὰρ ἰδίᾳ γενεᾷ ὑπηρετήσας τῇ τοῦ ὁθεοῦ βουλή, ἐκοιμήθη καὶ προσετέθη πρὸς τοὺς πατέρας αὐτοῦ, καὶ εἶδεν διαφθοράν. ³⁷Ὁν δὲ ὁ ὁθεὸς ἤγειρεν οὐκ εἶδεν διαφθοράν. ³⁸Γνωστὸν οὖν ἔστω ὑμῖν, ἄνδρες, ἀδελφοί, ὅτι διὰ τούτου, ὑμῖν ἄφεσις ἀμαρτιῶν καταγγέλλεται, καὶ ἀπὸ πάντων ὧν οὐκ ἠδυνήθητε ἐν νόμῳ Μωϋσέως δικαιοθῆναι, ³⁹ἐν τούτῳ πᾶς ὁ πιστεύων δικαιοῦται. ⁴⁰Βλέπετε οὖν, μὴ ἐπέλθῃ τὸ εἰρημένον ἐν τοῖς προφήταις: ⁴¹Ἰδετε, οἱ καταφρονηταί, καὶ θαυμάσατε καὶ ἀφανίσθητε, ὅτι ἔργον ἐργάζομαι ἐγὼ ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν, ἔργον ὃ οὐ μὴ πιστεύσητε, ἐάν τις ἐκδιηγῆται ὑμῖν.”

⁴²Ἐξίοντων δὲ, αὐτῶν παρεκάλουν εἰς τὸ μεταξὺ Σάββατον λαληθῆναι αὐτοῖς τὰ ῥήματα ταῦτα. ⁴³Λυθείσης δὲ τῆς συναγωγῆς, ἠκολούθησαν πολλοὶ τῶν Ἰουδαίων καὶ τῶν σεβομένων προσηλύτων τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρναβᾶ, οἵτινες προσλαλοῦντες αὐτοῖς, ἔπειθον αὐτοὺς προσμένειν τῇ χάριτι τοῦ ὁθεοῦ.

⁴⁴Τῷ δὲ ἐρχομένῳ Σαββάτῳ, σχεδὸν πᾶσα ἡ πόλις συνήχθη ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ ὁθεοῦ. ⁴⁵Ἰδόντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι τοὺς ὄχλους, ἐπλήσθησαν ζήλου καὶ ἀντέλεγον τοῖς ὑπὸ Παύλου λαλουμένοις βλασφημοῦντες. ⁴⁶Παρρησιασάμενοί τε, ὁ Παῦλος καὶ ὁ Βαρναβᾶς εἶπαν, Ὑμῖν ἦν ἀναγκαῖον πρῶτον λαληθῆναι τὸν λόγον τοῦ ὁθεοῦ. Ἐπειδὴ δὲ ἀπωθεῖσθε αὐτὸν, καὶ οὐκ ἀξίους κρίνετε ἑαυτοὺς τῆς αἰωνίου ζωῆς, ἰδοὺ, στρεφόμεθα εἰς τὰ ἔθνη. ⁴⁷Οὕτως γὰρ ἐντέταλται ἡμῖν ὁ Κύριος, Ἐθέθεικά σε εἰς φῶς ἐθνῶν, τοῦ εἶναι σε εἰς σωτηρίαν ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς. ⁴⁸Ἀκούοντα δὲ τὰ ἔθνη, ἔχαιρον καὶ ἐδόξαζον τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, καὶ ἐπίστευσαν ὅσοι ἦσαν τεταγμένοι εἰς ζωὴν αἰώνιον. ⁴⁹Διεφέρετο δὲ ὁ λόγος τοῦ Κυρίου δι’ ὅλης τῆς χώρας. ⁵⁰Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι παρώτρυναν τὰς σεβομένας γυναῖκας τὰς εὐσχήμονας, καὶ τοὺς πρῶτους τῆς πόλεως, καὶ ἐπήγειραν διωγμὸν ἐπὶ τὸν Παῦλον καὶ Βαρναβᾶν, καὶ ἐξέβαλον αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ὀρίων αὐτῶν. ⁵¹Οἱ δὲ, ἐκτιναζάμενοι τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν ἐπ’ αὐτοὺς, ἦλθον εἰς Ἰκόνιον. ⁵²Ὅτε μαθηταὶ ἐπληροῦντο χαρᾶς καὶ Πνεύματος Ἁγίου.

14 ¹Ἐγένετο δὲ, ἐν Ἰκονίῳ κατὰ τὸ αὐτὸ εἰσελθεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων, καὶ λαλῆσαι οὕτως ὥστε πιστεῦσαι Ἰουδαίων τε καὶ Ἑλλήνων πολὺ πλῆθος. ²Οἱ δὲ ἀπειθήσαντες Ἰουδαῖοι ἐπήγειραν καὶ ἐκάκωσαν τὰς ψυχὰς τῶν

³¹νυν εἰσι Ϝ45 02 04 05 | εἰσι 03 | εἰσι νυν 01¹ ^{33f}ἰησοῦν Ϝ45 01 03 04 | αὐτον 02 | τον κυριον ἰησοῦν χριστον 05¹ ἔγγραπται τῷ δευτέρῳ 01 02 03 04 | ἔγγραπται Ϝ45^v 05¹ ^{35f}διῶτι 01 02 03 | διῶ 04 | - 05¹ ^{38f}καὶ 03 | - 01 02 04 | καὶ μετανοία 05¹ ^{40f}- 01 03 05 | εφ ἑμᾶς 02 04¹ ^{41f}καταφρονηταὶ 03 04 | καταφρονησατε 01 | καταφρονητε 02 05¹ ^{42f}αὐτων παρεκαλουν 01 02 04 05 | αὐτων παρεκαλου 02* | αὐτων 03¹ ἔγγραπται 01 03 04 | μετοξυ 02 | ἐξῆς 05¹ ^{44f}θεου 03 04 | κυριου 01 02 05¹ ^{46f}ἦν ἀναγκαῖον πρῶτον 01 02 03 | ἀναγκαῖον πρῶτον 04 | πρῶτον ἦν 05¹ ἔπειδὴ 01 02 03 05 | ἐπει Ϝ45 04¹ ἔδε Ϝ45 02 04 | - 01 03 05¹ ἄιωνιου 01 02 03 04 05 | αἰωνίας Ϝ45 | αἰωνίους 02*¹ ^{47f}ἡμῖν ο Ϝ45 02 03 04 | ἡμῖν 01 | ο 05¹ ^{48f}κυριου Ϝ45 01 02 04 | θεου 03 05¹ ^{50f}αὐτων 01 02 04 05 | - Ϝ45^v 03¹ ^{52f}τε 02 03 | δε 01 04 05 | γε Ϝ45¹

ἐθνῶν κατὰ τῶν ἀδελφῶν. ³Ἰκανὸν μὲν οὖν χρόνον ἰδίετριψαν, ¹παρρησιαζόμενοι ἐπὶ τῷ Κυρίῳ, τῷ μαρτυροῦντι ἡ τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ, διδόντι σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ τῶν χειρῶν αὐτῶν. ⁴Ἐσχίσθη δὲ τὸ πλῆθος τῆς πόλεως, καὶ οἱ μὲν ἦσαν σὺν τοῖς Ἰουδαίοις, οἱ δὲ σὺν τοῖς ἀποστόλοις. ⁵Ὡς δὲ ἐγένετο ὁρμὴ τῶν ἐθνῶν τε καὶ Ἰουδαίων σὺν τοῖς ἄρχουσιν αὐτῶν, ὑβρίσαι καὶ λιθοβολῆσαι αὐτούς, ⁶συνιδόντες, κατέφυγον εἰς τὰς πόλεις τῆς Λυκαονίας, ἡ Λύστραν, καὶ Δέρβην, καὶ τὴν περὶχωρον, ⁷κάκει εὐαγγελιζόμενοι ἦσαν.

⁸Καὶ τις ἀνὴρ, ἰδύνατος ἐν Λύστροις τοῖς ποσίν, ἐκάθητο ἡ χωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ, ὃς οὐδέποτε περιεπάτησεν. ⁹Οὗτος ἦκουεν ἡ τοῦ Παύλου λαλοῦντος, ὃς ἀτενίσας αὐτῷ καὶ ἰδὼν ὅτι ἔχει πίστιν τοῦ σωθῆναι, ¹⁰εἶπεν μεγάλη φωνῇ, ἡ ἡ “Ἀνάστηθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου ὀρθός!” Καὶ ἤλατο καὶ περιεπάτει. ¹¹Οἱ τε ὄχλοι ἰδόντες ὃ ἐποίησεν Παῦλος, ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν Λυκαονιστὶ λέγοντες, “Οἱ θεοὶ ὁμοιωθέντες ἀνθρώποις, κατέβησαν πρὸς ἡμᾶς.” ¹²Ἐκάλουν τε τὸν Βαρναβᾶν, ἡ “Δία”, τὸν δὲ Παῦλον, ἡ “Ερμῆν”, ἐπειδὴ αὐτὸς ἦν ὁ ἡγούμενος τοῦ λόγου. ¹³Ὁ τε ἡ ἱερεὺς τοῦ Διὸς, τοῦ ὄντος πρὸ τῆς πόλεως, ταύρους καὶ στέμματα ἐπὶ τοὺς πυλῶνας ἐνέγκας, σὺν τοῖς ὄχλοις ἡθέλεν θύειν. ¹⁴Ἀκούσαντες δὲ οἱ ἀπόστολοι Βαρναβᾶς καὶ Παῦλος, διαρρηξάντες τὰ ἡμάτια ἑαυτῶν, ἐξεπῆδησαν εἰς τὸν ὄχλον, κράζοντες ¹⁵καὶ λέγοντες, ἡ “Ἄνδρες, τί ταῦτα ποιεῖτε; ἡ Καὶ ἡμεῖς ἡ ὁμοιοπαθεῖς ἐσμεν ὑμῖν ἡ ἀνθρωποι, εὐαγγελιζόμενοι ὑμᾶς ἀπὸ τούτων τῶν ματαίων ἐπιστρέφειν ἐπὶ ἡ θεὸν ζῶντα, ὃς ἐποίησεν τὸν οὐρανὸν, καὶ τὴν γῆν, καὶ τὴν θάλασσαν, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς.” ¹⁶Ὁς ἐν ταῖς παρωχημέναις γενεαῖς, εἶασεν πάντα τὰ ἡ ἔθνη πορεύεσθαι ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν. ¹⁷Καίτοι οὐκ ἡ ἀμαρτυρον αὐτὸν ἡ ἀφήκεν, ἀγαθουργῶν οὐρανόθεν ὑμῖν ἡ ὑετοῦς διδοὺς καὶ καιροὺς καρποφόρους, ἐμπιπλῶν τροφῆς καὶ εὐφροσύνης τὰς καρδίας ὑμῶν.” ¹⁸Καὶ ταῦτα λέγοντες, μόλις κατέπαυσαν τοὺς ὄχλους τοῦ ἡ θύειν αὐτοῖς.

¹⁹ἡ ἡ Ἐπῆλθαν ἡ δὲ ἀπὸ ἡ Ἀντιοχείας καὶ ἡ Ἰκονίου ἡ Ἰουδαῖοι, ἡ καὶ ἡ πείσαντες ἡ τοὺς ὄχλους, καὶ ἡ λιθάσαντες ἡ τὸν Παῦλον, ἡ ἔσυρον ἡ ἔξω τῆς πόλεως, νομίζοντες αὐτὸν τεθηκέναι. ²⁰Κυκλωσάντων δὲ ἡ τῶν μαθητῶν αὐτὸν, ἡ ἀναστάς εἰσηλθὲν εἰς τὴν πόλιν. ἡ Καὶ τῆ ἐπαύριον ἡ ἐξῆλθεν σὺν τῷ Βαρναβᾶ εἰς Δέρβην. ¹

²¹ἡ Εὐαγγελισάμενοί τε τὴν πόλιν ἡ ἐκείνην, καὶ ἡ μαθητεύσαντες ἡ ἰκανοὺς, ἡ ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Λύστραν, καὶ ἡ εἰς ἡ Ἰκόνιον, καὶ ἡ εἰς ἡ Ἀντιόχειαν, ²²ἐπιστηρίζοντες τὰς ψυχὰς τῶν μαθητῶν, παρακαλοῦντες ἡ ἡ ἐμμένειν τῆ πίστει, καὶ ὅτι διὰ πολλῶν θλίψεων, ἡ δεῖ ἡ ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν Βασιλείαν τοῦ ἡ θεοῦ. ²³Χειροτονήσαντες δὲ αὐτοῖς κατ’ ἡ ἐκκλησίαν πρεσβυτέρους, προσευξάμενοι μετὰ νηστειῶν, παρέθεντο

³ἰδιετριψαν 01 03 04 | διετριβον 02 | διατριψαντες 05 ¹Γ - 03 04 05 | ἐπι 01 02 ¹Γ - 01 02 03 | εἰς 04 05 ¹

⁸ἀδυνατος ἐν λυστροις τοις ποσιν ἐκαθητο 01 03 | ἐν λυστροις ἀδυνατος τοις ποσιν ἐκαθητο 02 04 | ἐκαθητο ἀδυνατος τοις ποσιν 05 ¹ ⁹ἡκουεν 01 02 05 ¹⁰Γ - 01 02 03 | σοι λεγων ἐν τῷ ὀνοματι τοῦ κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ 04 05 ¹³Γ ο τε 01 02 03 | τοτε 04 | οἱ δε 05 ¹⁵Γ καὶ ἡμεῖς 01 02 03 04 | - ³⁴⁵ | ἡμεῖς 05 ¹⁹Γ - ³⁴⁵ 01 02 03 | διατριβοντων δε αυτων διδασκοντων 04 | διατριβοντων αυτων καὶ διδασκοντων 05 ¹ | ἐπῆλθαν 01 02 03 | ἐπῆλθον 04 05 | ἀπῆλθον ³⁴⁵ ¹ ἀπο ἀντιοχείας καὶ ἰκονίου ἰουδαῖοι 01 02 03 04 | ἀπο ἀντιοχείας ἰουδαῖοι καὶ ἰκονίου ³⁴⁵ | τινες ἰουδαῖοι ἀπο ἰκονίου καὶ ἀντιοχείας 05 ¹ | πείσαντες ³⁴⁵ 01 02 03 | διαλεγόμενων αυτων παρρησια ἐπισειαν 04 | ἐπισεισαντες 05 ¹ | λιθάσαντες 01 03 04 05 | λισαντες ³⁴⁵ | λιθοβολῆσαντες 02 ²⁰Γ τῶν μαθητῶν αυτου 01 02 03 04 | τῶν μαθητῶν αυτου αυτου ³⁴⁵ | τῶν μαθητῶν αυτου 05 ¹ | καὶ τῆ ἐπαυριον ἐξῆλθεν σὺν τῷ βαρναβα εἰς δερβην ³⁴⁵ 02 03 04 | - 01 | καὶ τὴν ἐπαυριον ἐξῆλθεν σὺν τῷ βαρναβα εἰς δερβην 05 ²¹Γ εὐαγγελισαμενοι τε τὴν πόλιν ³⁴⁵ 03 04 | - 01 | εὐαγγελιζόμενοι δε τους ἐν τῇ πολει 05 | εὐαγγελιζόμενοι τε τὴν 02 ¹ Γ εἰς 01 02 03 04 | - ³⁴⁵ 05 ¹ Γ εἰς 01 02 04 | - ³⁴⁵ 03 05 ²²Γ - ³⁴⁵ 02 03 04 | ἐν 01 | τε 05 ¹ Γ εἰς 01 02 03 | δι 04 05 ¹

αὐτοὺς τῷ Ὑκυρίῳ εἰς ὃν πεπιστεύκεισαν. ²⁴Καὶ διελθόντες τὴν Πισιδίαν, ἦλθον εἰς τὴν Παμφυλίαν, ²⁵καὶ λαλήσαντες ἐν Πέργῃ τὸν λόγον, ^Γκατέβησαν εἰς Ἀτάλειαν, ²⁶κάκειθεν ἀπέπλευσαν εἰς Ἀντιόχειαν, ὅθεν ἦσαν παραδεδομένοι τῇ χάριτι τοῦ Ὑθεοῦ, εἰς τὸ ἔργον ὃ ἐπλήρωσαν. ²⁷Παραγενόμενοι δὲ καὶ συναγαγόντες τὴν ἐκκλησίαν, ἀνήγγελλον ὅσα ἐποίησεν ὁ Ὑθεὸς μετ' αὐτῶν, καὶ ὅτι ἤνοιξεν τοῖς ἔθνεσιν θύραν πίστεως. ²⁸Διέτριβον δὲ χρόνον οὐκ ὀλίγον σὺν τοῖς μαθηταῖς.

15 ¹Καὶ τινες κατελθόντες ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας, ἐδίδασκον τοὺς ἀδελφοὺς, ὅτι “Ἐὰν μὴ περιτμηθῆτε τῷ ἔθει τῷ Μωϋσέως, οὐ δύνασθε σωθῆναι.” ²Γενομένης δὲ στάσεως καὶ ζητήσεως οὐκ ὀλίγης τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρναβᾶ πρὸς αὐτοὺς, ἔταξαν Ἰάναβαίνειν Παῦλον καὶ Βαρναβᾶν, καὶ τινὰς ἄλλους ἐξ αὐτῶν, ¹πρὸς τοὺς ἀποστόλους καὶ πρεσβυτέρους εἰς Ἰερουσαλὴμ περὶ τοῦ ζητήματος τούτου. ³Οἱ μὲν οὖν προπεμφθέντες ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας, διήρχοντο τὴν τε Φοινίκην καὶ Σαμάρειαν, ἐκδιηγούμενοι τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ἐθνῶν, καὶ ἐποίουν χαρὰν μεγάλην πᾶσιν τοῖς ἀδελφοῖς. ⁴Παραγενόμενοι δὲ εἰς Ἰεροσόλυμα, Ἰαπαρεδέχθησαν ^Γ ¹ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας, καὶ τῶν ἀποστόλων, καὶ τῶν πρεσβυτέρων, Ἰαἀνήγγειλάν ^Γ ^{τε} ¹ὅσα ὁ Ὑθεὸς ἐποίησεν μετ' αὐτῶν. ⁵Ἐξανέστησαν δὲ Ἰατινες τῶν ἀπὸ τῆς αἰρέσεως τῶν Φαρισαίων πεπιστευκότες, λέγοντες, ¹ ὅτι “Δεῖ περιτέμνειν αὐτοὺς, παραγγέλλειν τε τηρεῖν τὸν νόμον Μωϋσέως.”

⁶Συνήχθησαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι, ἰδεῖν περὶ τοῦ λόγου τούτου. ⁷Πολλῆς δὲ Ἰαζητήσεως ¹ γενομένης, ἀναστὰς Πέτρος εἶπεν πρὸς αὐτοὺς, “Ἄνδρες, ἀδελφοί, ὑμεῖς ἐπίστασθε ὅτι ἀπ' ἡμερῶν ἀρχαίων ἐν ὑμῖν, ἐξελέξατο ὁ Ὑθεὸς διὰ τοῦ στόματός μου, ἀκοῦσαι τὰ ἔθνη τὸν λόγον τοῦ εὐαγγελίου καὶ πιστεῦσαι. ⁸Καὶ ὁ καρδιογνώστης Ὑθεὸς ἔμαρτύρησεν αὐτοῖς, Ἰαδουὶς ¹ τὸ Ὑνεῦμα τὸ Ἄγιον καθὼς καὶ ἡμῖν, ⁹καὶ οὐδὲν διέκρινεν μεταξὺ ἡμῶν τε καὶ αὐτῶν, τῇ πίστει καθαρίσας τὰς καρδίας αὐτῶν. ¹⁰Νῦν οὖν τί πειράζετε τὸν Ὑθεόν, ἐπιθεῖναι ζυγὸν ἐπὶ τὸν τράχηλον τῶν μαθητῶν, ὃν οὔτε οἱ πατέρες ἡμῶν οὔτε ἡμεῖς ἰσχύσαμεν βαστάσαι; ¹¹Ἀλλὰ διὰ τῆς χάριτος τοῦ Ὑκυρίου ὙἸησοῦ, ^Γ ¹Ἰαπιστεύομεν ¹ σωθῆναι καθ' ὃν τρόπον κάκεινοι.”

¹²Ἐσίγησεν δὲ πᾶν τὸ πλῆθος, καὶ ἤκουον Βαρναβᾶ καὶ Παύλου, ἐξηγουμένων ὅσα ἐποίησεν ὁ Ὑθεὸς, σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τοῖς ἔθνεσιν δι' αὐτῶν. ¹³Μετὰ δὲ τὸ σιγῆσαι αὐτοὺς, ἀπεκρίθη Ἰαἰάκωβος λέγων, “Ἄνδρες, ἀδελφοί, ἀκούσατέ μου. ¹⁴Συμῶν ἐξηγήσατο καθὼς πρῶτον ὁ Ὑθεὸς ἐπεσκέψατο, λαβεῖν ἐξ ἐθνῶν λαὸν τῷ ὄνόματι αὐτοῦ. ¹⁵Καὶ τούτῳ συμφωνοῦσιν οἱ λόγοι τῶν προφητῶν καθὼς γέγραπται, ¹⁶“Μετὰ ταῦτα Ἰαἀναστρέψω ¹ καὶ ἀνοικοδομήσω τὴν σκηνὴν Δαυὶδ τὴν πεπτωκυῖαν, καὶ τὰ Ἰακατεστραμμένα ¹ αὐτῆς, ἀνοικοδομήσω καὶ ἀνορθώσω αὐτήν, ¹⁷ὅπως ἂν ἐκζητήσωσιν οἱ κατάλοιποι τῶν ἀνθρώπων τὸν Ὑκύριον, καὶ πάντα τὰ ἔθνη, ἐφ' οὓς ἐπικέκληται

²⁵Γ - 03 05 | του κυριου 01 02 04 ¹ ²Γ αναβαινειν παυλον και βαρναβαν και τινας αλλους εξ αυτων 02 03 04 | αναβαινειν παυλον και βαρναβαν και τινας εξ αυτων αλλους 01 | τω παυλω και βαρναβα και τισιν αλλοις αναβαινειν 05 ¹ ⁴Γ παρεδεχθησαν 01 02 03 | απεδεχθησαν 04 | παρεδοθησαν 05 ¹ Γ - Ϝ345' 01 02 03 | μεγαλως 04 05 ¹ Γ ανηγγειλαν 01 02 03 04 | απαγγειλαντες Ϝ345 05 ¹ Γ τε 02 03 04 | - Ϝ345 01 05 ¹ ⁵Γ τινες των απο της αιρεσεως των φαρισαιων πεπιστευκοτες λεγοντες 01 03 04 | τινες απο της αιρεσεως των φαρισαιων πεπιστευκοτες λεγοντες 02 | λεγοντες τινες απο της αιρεσεως των φαρισαιων πεπιστευκοτες 05 ¹ ⁷Γ ζητησεως Ϝ345 01 02 03 | συζητησεως 04 05 ¹ ⁸Γ δους Ϝ345 01 02 03 | δους αυτοις 04 | δου επ αυτους 05 ¹ ¹¹Γ - 01 02 03 | χριστου 04 05 ¹ Γ πιστευομεν 02 03 04 | πιστευομεν 01 05 ¹ ¹⁶Γ αναστρεψω 01 02 03 04 | αναστρεψει 02* | επιστρεψω 05 ¹ Γ κατεστραμμενα 01 03 | κατεσκαμμενα 02 04 05 ¹

τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτούς”, λέγει ὁ Κύριος ποιῶν ταῦτα,¹⁸ γνωστὰ ἀπ' αἰῶνος. ¹⁹ Διὸ ἐγὼ κρίνω μὴ παρενοχλεῖν τοῖς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν, ἐπιστρέφουσιν ἐπὶ τὸν ὄθεόν,²⁰ ἀλλὰ ἐπιστεῖλαι αὐτοῖς τοῦ ἀπέχεσθαι ¹ τῶν ἀλισγημάτων τῶν εἰδώλων, καὶ τῆς πορνείας, ¹ καὶ τοῦ πνικτοῦ, ¹ καὶ τοῦ αἵματος. ²¹ Μωϋσῆς γὰρ ἐκ γενεῶν ἀρχαίων ¹ κατὰ πόλιν τοὺς κηρύσσοντας αὐτὸν, ¹ ἔχει ἐν ταῖς συναγωγαῖς κατὰ πᾶν Σάββατον ἀναγινωσκόμενος.”

²² Τότε ἔδοξε τοῖς ἀποστόλοις καὶ τοῖς πρεσβυτέροις σὺν ὄλη τῇ ἐκκλησίᾳ, ἐκλεξαμένους ἄνδρας ἐξ αὐτῶν, πέμψαι εἰς Ἀντιόχειαν σὺν τῷ Παύλῳ καὶ Βαρναβᾶ – Ἰούδαν τὸν καλούμενον Βαρσαββᾶν καὶ Σιλᾶν, ἄνδρας ἠγουμένους ἐν τοῖς ἀδελφοῖς, ²³ γράψαντες ¹ διὰ χειρὸς αὐτῶν, ¹ ¹ “Οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι, ἀδελφοί, τοῖς κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν, καὶ Συρίαν, καὶ Κιλικίαν, ἀδελφοῖς τοῖς ἐξ ἐθνῶν, χαίρειν. ²⁴ Ἐπειδὴ ἠκούσαμεν ὅτι τινὲς ἐξ ἡμῶν ¹ ἐξεληθόντες, ¹ ἐτάραξαν ὑμᾶς λόγοις ἀνασκευάζοντες τὰς ψυχὰς ὑμῶν, οἷς οὐ διεστείλαμεθα, ²⁵ ἔδοξεν ἡμῖν γενομένοις ὁμοθυμαδὸν, ἐκλεξαμένοις ἄνδρας πέμψαι πρὸς ὑμᾶς, σὺν τοῖς ἀγαπητοῖς ἡμῶν Βαρναβᾶ καὶ Παύλῳ, ²⁶ ἀνθρώποις παραδεδωκόσι τὰς ψυχὰς αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ. ²⁷ Ἀπεστάλκαμεν οὖν Ἰούδαν καὶ Σιλᾶν, καὶ αὐτοὺς διὰ λόγου ἀπαγγέλλοντας τὰ αὐτά. ²⁸ Ἐδοξεν γὰρ ¹ τῷ Πνεύματι τῷ Ἁγίῳ ¹ καὶ ἡμῖν, μηδὲν πλέον ἐπιτίθεσθαι ὑμῖν βάρος, πλὴν ¹ τούτων τῶν ἐπάναγκες: ¹ ²⁹ ἀπέχεσθαι εἰδωλοθύτων, καὶ αἵματος, ¹ καὶ πνικτῶν, ¹ καὶ πορνείας ἐξ ὧν διατηροῦντες ἑαυτοὺς, εὖ πράξετε. Ἐρρωσθε!”

³⁰ Οἱ μὲν οὖν ἀπολυθέντες, κατήλθον εἰς Ἀντιόχειαν, καὶ συναγαγόντες τὸ πλῆθος, ἐπέδωκαν τὴν ἐπιστολὴν. ³¹ Ἀναγνόντες δὲ, ἐχάρησαν ἐπὶ τῇ παρακλήσει. ³² Ἰούδας τε καὶ Σιλᾶς, καὶ αὐτοὶ προφήται ὄντες, διὰ λόγου πολλοῦ, παρεκάλεσαν τοὺς ἀδελφοὺς ¹ καὶ ἐπεστήριξαν. ¹ ³³ Ποιήσαντες δὲ χρόνον, ἀπελύθησαν μετ' εἰρήνης ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν, πρὸς τοὺς ἀποστείλαντας αὐτούς. [[³⁴ Ἐδοξε δὲ τῷ Σίλᾳ ἐπιμεῖναι αὐτοῦ.]] ³⁵ Παῦλος δὲ καὶ Βαρναβᾶς διέτριβον ἐν Ἀντιοχείᾳ, διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι μετὰ καὶ ἐτέρων πολλῶν, τὸν λόγον τοῦ Κυρίου.

³⁶ Μετὰ δὲ τινὰς ἡμέρας, εἶπεν πρὸς Βαρναβᾶν Παῦλος, “Ἐπιστρέψαντες δὴ ἐπισκεψώμεθα τοὺς ἀδελφοὺς κατὰ πόλιν πᾶσαν, ἐν αἷς κατηγγείλαμεν τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, πῶς ἔχουσιν.” ³⁷ Βαρναβᾶς δὲ ἐβούλετο συμπαραλαβεῖν καὶ τὸν Ἰωάννην, τὸν καλούμενον Μᾶρκον. ³⁸ Παῦλος δὲ ἤξιον τὸν ἄποστάντα ¹ ἀπ' αὐτῶν ἀπὸ Παμφυλίας καὶ μὴ συνελθόντα αὐτοῖς εἰς τὸ ἔργον, ¹ μὴ συμπαραλαμβάνειν τοῦτον. ¹ ³⁹ Ἐγένετο δὲ παροξυσμὸς, ὥστε ἀποχωρισθῆναι αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, τὸν τε Βαρναβᾶν παραλαβόντα τὸν Μᾶρκον, ἐκπλεῦσαι εἰς Κύπρον. ⁴⁰ Παῦλος δὲ ἐπιλεξάμενος Σιλᾶν, ἐξήλθεν παραδοθεὶς τῇ χάριτι τοῦ Κυρίου ¹ ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν. ⁴¹ Διήρχετο δὲ τὴν Συρίαν καὶ Κιλικίαν, ¹ ἐπιστηρίζων τὰς ἐκκλησίας.

18Γ - 01 03 04 | τω κυριω το εργον αυτου 02 | εστιν τω κυριω το εργον αυτου 05¹ 20Γ - ʒ45 01 03 05 | απο 02 04¹ 1 και του πνικτου ʒ45 01 04 | και πνικτου 02 03 | - 05¹ 21Γ κατα πολιν τους κηρυσσοντας αυτον 01 02 03 | τους κηρυσσοντας αυτον ʒ45 | κατα πολιν τους κηρυσσοντας αυτου 01* | τους κηρυσσοντας αυτον κατα πολιν 04 | κατα πολιν χειρι τους κηρυσσοντας αυτον 05¹ 23Γ δια χειρος αυτων ʒ45^v 01 02 03 | δια χειρος αυτων επιστολην 04 | επιστολην δια χειρος αυτων 05¹ Γ - ʒ45 01 02 03 | περιεχουσα ταδε 04 | περιεχουσαν ταδε 05¹ 24Γ εξελθοντες ʒ45^v 02 04 05 | - 01 03¹ 28Γ τω πνευματι τω αγιω 01 02 03 | τω αγιω πνευματι 04 05¹ Γ τουτων των επαναγκες 03 04 | τουτων επαναγκες 01 05 | των επαναγκες 02¹ 29Γ και πνικτων 01 03 04 | και πνικτου 02 | - 05¹ 32Γ και επεστηριξαν 01 02 03 05 | - 01* 05* | και επεστηρισαν 04¹ 34[[- 01 02 03 | * 04 05]] ³⁸Γ αποσταντα 01 03 04 | αποστατησαντα 02 | αποστησαντα 05¹ Γ μη συμπαραλαμβανειν τουτον 01 02 03 04 | μη συμπαραλαμβανειν ʒ45^v | τουτον μη ειναι 05¹ 40Γ κυριου 01 02 03 05 | θεου ʒ45 04¹ 41Γ κιλικιαν 01 02 04 | την κιλικιαν 03 05 | της κιλικιας ʒ45¹

16¹ Κατήντησεν δὲ καὶ εἰς Δέρβην καὶ εἰς¹ Λύστραν. Καὶ ἰδοὺ, μαθητῆς τις ἦν ἐκεῖ ὀνόματι Τιμόθεος, υἱὸς γυναικὸς Ἰουδαίας πιστῆς, πατὴρ δὲ Ἕλληνας, ² ὃς ἔμαρτυρεῖτο ὑπὸ τῶν ἐν Λύστροις καὶ Ἰκονίῳ ἀδελφῶν. ³ Τοῦτον ἠθέλησεν ὁ Παῦλος σὺν αὐτῷ ἐξελεῖν, καὶ λαβὼν περιέτεμεν αὐτὸν, διὰ τοὺς Ἰουδαίους τοὺς ὄντας ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις, ἥδεισαν γὰρ ἅπαντες ὅτι Ἕλληνας ὁ πατὴρ αὐτοῦ ὑπῆρχεν. ⁴ Ὡς δὲ διεπορεύοντο τὰς πόλεις, παρεδίδοσαν αὐτοῖς φυλάσσειν τὰ δόγματα τὰ κεκριμένα ὑπὸ τῶν ἀποστόλων καὶ πρεσβυτέρων τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις. ⁵ Αἱ μὲν οὖν ἐκκλησίαι ἐσπερευοῦντο τῇ πίστει, καὶ ἐπερίσσευον τῷ ἀριθμῷ καθ' ἡμέραν.

⁶ Διήλθον δὲ τὴν Φρυγίαν καὶ Γαλατικὴν χώραν, κωλυθέντες ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Ὑπεύματος λαλῆσαι τὸν λόγον ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ⁷ ἐλθόντες δὲ κατὰ τὴν Μυσίαν, ἐπέιραζον εἰς τὴν Βιθυνίαν ἵκωσθαι, ¹ καὶ οὐκ εἶασεν αὐτοὺς τὸ Ὑπεῦμα Ἰησοῦ. ⁸ Παρελθόντες δὲ τὴν Μυσίαν, κατέβησαν εἰς Τρωάδα. ⁹ Καὶ ὄραμα διὰ νυκτὸς τῷ Παύλῳ ὤφθη, ἀνὴρ Μακεδῶνας τις ἦν ἐστὼς καὶ παρακαλῶν αὐτὸν καὶ λέγων, “Διαβάς εἰς Μακεδονίαν, βοήθησον ἡμῖν.” ¹⁰ Ὡς δὲ τὸ ὄραμα εἶδεν, εὐθέως ἐζητήσαμεν ἐξελεῖν εἰς Μακεδονίαν, συμβιβάζοντες¹ ὅτι προσκέκληται ἡμᾶς ὁ Θεὸς εὐαγγελίσασθαι αὐτούς.¹

¹¹ Ἀναχθέντες οὖν¹ ἀπὸ Τρωάδος, εὐθυδρομήσαμεν εἰς Σαμοθράκην, τῇ δὲ ἐπιούσῃ εἰς Νέαν Πόλιν, ¹² κάκειθεν εἰς Φιλίππους, ἥτις ἐστὶν πρώτη τῆς μερίδος¹ Μακεδονίας πόλις, κολωνία. Ἡμεῖς δὲ ἐν ταύτῃ τῇ πόλει διατρίβοντες ἡμέρας τινάς. ¹³ Τῇ τε ἡμέρᾳ τῶν Σαββάτων, ἐξήλθομεν ἕξω τῆς πύλης παρὰ ποταμὸν, οὗ ἔνομιζομεν¹ ἵκεσθαι εἰς προσευχὴν¹ εἶναι, καὶ καθίσαντες ἐλαλοῦμεν ταῖς συνελθούσαις ἁγίαις γυναῖξιν. ¹⁴ Καὶ τις γυνὴ ὀνόματι Λυδία, πορφυρόπωλις πόλεως Θυατείρων, σεβομένη τὸν Θεόν ἤκουεν, ἥς ὁ Κύριος διήνοιξεν τὴν καρδίαν, προσέχειν τοῖς λαλουμένοις ὑπὸ τοῦ Παύλου. ¹⁵ Ὡς δὲ ἐβαπτίσθη καὶ ὁ οἶκος αὐτῆς, παρεκάλεσεν λέγουσα, “Εἰ κεκρίκατέ με πιστὴν τῷ Κυρίῳ εἶναι, εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκόν μου, μένετε.” Καὶ παρεβιάσατο ἡμᾶς.

¹⁶ Ἐγένετο δὲ, πορευομένων ἡμῶν εἰς τὴν προσευχὴν, παιδίσκηνα τινὰ ἔχουσαν πνεῦμα Πύθωνα, ὑπαντῆσαι ἡμῖν, ἥτις ἐργασίαν πολλὴν παρεῖχεν τοῖς κυρίοις αὐτῆς μαντευομένη. ¹⁷ Αὕτη ἵκεσθαι τῷ Παύλῳ καὶ ἡμῖν ἔκραζεν λέγουσα, “Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι δούλοι¹ τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου εἰσὶν, οἳτινες καταγγέλλουσιν ὑμῖν¹ ὁδὸν σωτηρίας.” ¹⁸ Τοῦτο δὲ ἐποίει ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας. Διαπονηθεὶς δὲ Παῦλος, καὶ ἐπιστρέψας τῷ Πνεύματι εἶπεν, “Παραγγέλλω σοι ἐν ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐξελεῖν ἀπ' αὐτῆς.” Καὶ ἐξήλθεν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ.¹

¹⁹ Ἰδόντες δὲ¹ οἱ κύριοι αὐτῆς ὅτι ἐξήλθεν ἡ ἐλπίς τῆς ἐργασίας αὐτῶν, ἐπιλαβόμενοι τὸν Παῦλον καὶ τὸν Σιλᾶν, εἴλκυσαν εἰς τὴν ἀγορὰν ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας, ²⁰ καὶ προσαγαγόντες αὐτοὺς τοῖς στρατηγοῖς, εἶπαν, “Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι

¹ εἰς 01 02 03 | - 04 05¹ ⁷ ἵκεσθαι 01 02 03 | ἵκεσθαι 04 05¹ ¹⁰ εἶδεν εὐθεως ἐζητήσαμεν ἐξελεῖν εἰς μακεδονίαν συμβιβάζοντες 02 03 04 | εἶδεν εὐθεως ἐζητήσαμεν ἐξελεῖν εἰς μακεδονίαν συμβιβάζοντες 01 | ἡμῖν καὶ ἐνοήσαμεν 05¹ ¹ αὐτούς 01 02* 03 04 | αὐτοῖς 02 | τοὺς ἐν τῇ μακεδονίᾳ 05¹ ¹¹ ἀναχθέντες οὖν 03 04 | ἀναχθέντες δε 01 02 | τῇ δε ἐπαυριον ἀχθέντες 05¹ ¹² τῆς μερίδος 01 02 04 | μερίδος 03 | - 05¹ ¹³ ἐνομιζομεν 02 03 04 | ἐνομιζομεν 02* | ἐνομιζομεν 01 | ἐδοκεῖ 05¹ ¹ προσευχὴν 01 02 04 | προσευχὴ 02* 03 05¹ ¹ - 02 03 05 | ἡμῖν 01 04¹ ¹⁵ εἰσελθόντες εἰς τὸν 345 01 02 03 04 | εἰσελθόντες 02* | εἰσελθόντες εἰς τὸν 05¹ ¹⁷ κατακολουθοῦσα 345 01 03 05 | κατακολουθήσασα 02 04 | κατακολουθοῦσαν 345*¹ ¹ ἄνθρωποι δούλοι 01 02 03 04 | ἄνθρωποι 345 | δούλοι 05¹ ¹ ἡμῖν 01 03 05 | ἡμῖν 02 04¹ ¹⁸ ἐξήλθεν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ 01 02 03 04 | αὐτῆς τῆς ὥρας ἐξήλθεν 345^v | ἐξήλθεν 05¹ ¹⁹ ἰδόντες δε 345 01 02 04 | ἰδόντες 02* | καὶ ἰδόντες 03 | ὡς δε 05¹

ἐκταράσσουσιν ἡμῶν τὴν πόλιν, Ἰουδαῖοι ὑπάρχοντες, ²¹καὶ καταγγέλλουσιν ἔθνη ἃ οὐκ ἔξεστιν ἡμῖν παραδέχεσθαι οὐδὲ ποιεῖν, Ῥωμαίοις οὖσιν.” ²²Καὶ συνεπέστη ὁ ὄχλος κατ’ αὐτῶν, καὶ οἱ στρατηγοὶ περιρῆξαντες αὐτῶν τὰ ἱμάτια, ἐκέλευον ῥαβδίσειν. ²³Πολλὰς τε ἐπιθέντες αὐτοῖς πληγὰς, ἔβαλον εἰς φυλακὴν, παραγγείλαντες τῷ δεσμοφύλακι ἀσφαλῶς τηρεῖν αὐτούς. ²⁴ὁς παραγγελίαν τοιαύτην λαβὼν, ἔβαλεν αὐτούς εἰς τὴν ἐσωτέραν φυλακὴν, καὶ τοὺς πόδας ἠσφαλίσατο αὐτῶν εἰς τὸ ξύλον.

²⁵Κατὰ δὲ τὸ μεσονύκτιον, Παῦλος καὶ Σιλᾶς προσευχόμενοι, ὕμνουσιν τὸν ὁ Θεόν, ἐπηκροῶντο δὲ αὐτῶν οἱ δέσμοιοι. ²⁶Ἄφνω δὲ σεισμός ἐγένετο μέγας, ὥστε σαλευθῆναι τὰ θεμέλια τοῦ δεσμοτηρίου, ἠνεώχθησαν δὲ παραχρῆμα αἱ θύραι πᾶσαι, καὶ πάντων τὰ δεσμὰ ἠνέθη. ²⁷Ἐξυπνος δὲ γενόμενος ὁ δεσμοφύλαξ, καὶ ἰδὼν ἀνεωγμένας τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, σπασάμενος τὴν μάχαιραν ἤμελλεν ἐναυρεῖν, νομιζῶν ἐκπεφευγέναι τοὺς δεσμίους. ²⁸Ἐφώνησεν δὲ ἡ φωνὴ μεγάλη Παῦλος ἰλέγων, “Μηδὲν πράξις σεαυτῷ κακόν, ἅπαντες γάρ ἐσμεν ἐνθάδε.” ²⁹Αἰτήσας δὲ φῶτα, εἰσεπήδησεν, καὶ ἔντρομος ἡ γενόμενος, ἰ προσέπεσεν τῷ Παύλῳ καὶ Σιλᾶ. ³⁰Καὶ ἡ προαγωγὴ αὐτοὺς ἔξω ἔφη, “Κύριοι, τί με δεῖ ποιεῖν, ἵνα σωθῶ;” ³¹Οἱ δὲ εἶπαν, “Πίστευσον ἐπὶ τὸν Κύριον Ἰησοῦν ἡ καὶ σωθήσῃ, σὺ καὶ ὁ οἶκός σου.” ³²Καὶ ἐλάλησεν αὐτῷ τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, ἰ σὺν πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. ³³Καὶ ἡ παραλαβὼν αὐτοὺς ἐν ἡ ἐκεῖνη τῇ ὥρᾳ τῆς νυκτός, ἔλουσεν ἀπὸ τῶν πληγῶν, καὶ ἐβαπτίσθη, αὐτὸς καὶ ἡ οἶ αὐτοῦ ἅπαντες παραχρῆμα. ³⁴Ἄναγαγὼν τε αὐτοὺς εἰς τὸν οἶκον, ἡ παρέθηκεν τράπεζαν καὶ ἡ γαλλιάσατο πανοικεῖ, ἡ πεπιστευκῶς τῷ Θεῷ.

³⁵Ἡμέρας δὲ γενομένης, ἀπέστειλαν οἱ στρατηγοὶ τοὺς ῥαβδούχους λέγοντες, “Ἀπόλυσον τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους.” ³⁶Ἀπήγγειλεν δὲ ὁ δεσμοφύλαξ τοὺς λόγους ἡ πρὸς τὸν Παῦλον: ὅτι ἡ “Ἀπέσταλκαν ἡ οἱ στρατηγοὶ, ἡ ἵνα ἀπολυθῆτε. Νῦν οὖν ἐξελθόντες, πορεύεσθε ἡ ἐν εἰρήνῃ.” ³⁷Ὁ δὲ Παῦλος ἔφη πρὸς αὐτούς, “Δείραντες ἡμᾶς δημοσίᾳ, ἀκατακρίτους ἀνθρώπους Ῥωμαίους ὑπάρχοντας, ἔβαλαν εἰς φυλακὴν καὶ νῦν λάθρα ἡμᾶς ἐκβάλλουσιν; Οὐ γάρ, ἀλλὰ ἐλθόντες αὐτοὶ, ἡμᾶς ἐξαγαγέτωσαν.” ³⁸Ἀπήγγειλεν δὲ τοῖς στρατηγοῖς οἱ ῥαβδούχοι τὰ ῥήματα ταῦτα. Ἐφοβήθησαν δὲ, ἀκούσαντες ὅτι Ῥωμαῖοί εἰσιν. ³⁹Καὶ ἐλθόντες, παρεκάλεσαν αὐτούς, καὶ ἐξαγαγόντες, ἡ ἠρώτων ἀπελθεῖν ἡ ἀπὸ τῆς πόλεως. ⁴⁰Ἐξελθόντες δὲ ἀπὸ τῆς φυλακῆς, εἰσηλθὼν πρὸς τὴν Λυδίαν, καὶ ἰδόντες, ἡ παρεκάλεσαν τοὺς ἀδελφοὺς ἡ καὶ ἐξηλθὼν.

17 ¹Διοδεύσαντες δὲ τὴν Ἀμφίπολιν καὶ τὴν Ἀπολλωνίαν, ἦλθον εἰς Θεσσαλονίκην, ὅπου ἦν συναγωγὴ τῶν Ἰουδαίων. ²Κατὰ δὲ τὸ εἰωθὸς τῷ Παύλῳ, εἰσηλθὼν πρὸς αὐτούς, καὶ ἐπὶ Σάββατα τρία, διελέξατο αὐτοῖς ἀπὸ τῶν Γραφῶν, ³διανοίγων καὶ παρατιθέμενος ὅτι τὸν ὁ Χριστὸν ἔδει παθεῖν, καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν, καὶ ὅτι ὁ Οὗτός ἐστιν ἡ ὁ Χριστὸς, ἡ Ἰησοῦς, ἡ ὃν ἐγὼ καταγγέλλω

²⁶Γ ανεθη 02 03 04 | ανελυθη 01 05¹ ²⁸Γ φωνη μεγαλη παυλος 01 04 | παυλος μεγαλη φωνη 03 | μεγαλη φωνη ο παυλος 02 | φωνη μεγαλη ο παυλος 05¹ ²⁹Γ γενομενος 01 02 03 | υπαρχων 04 05¹ ³⁰Γ προαγαγων 02 03 04 | προαγων 01 | προηγαγεν 05¹ ³¹Γ - 01 02 03 | χριστον 04 05¹ ³²Γ κυριου 345 02 04 05 | θεου 01 03¹ ³³Γ παραλαβων αυτους εν 01 02 03 04 05 | - 345 | παραλαβων αυτων εν 02*¹ Γ 01 01 03 04 05 | ο οικος 345 | οι οικειοι 02¹ ³⁴Γ αναγαγων τε 01 02 03 05 | - 345 | αναγαγων δε 04 | και αναγαγων τε 05*¹ Γ - 345 03 04 | αυτου 01 02 05 | αυτου και 05*¹ Γ ηγαλλιασατο πανοικι 01 02 03 | ηγαλλιατο πανοικι 04 | πανοικι 345 | ηγαλλιατο συν τω οικω αυτου 05¹ ³⁶Γ - 345 03 04 05 | τουτους 01 02¹ Γ απεσταλκαν 345 01 02 03 | απεσταλκασιν 05 | απεστειλαν 04¹ Γ εν ειρηνη 345^ν 02 03 04 | εις ειρηνην 01 | - 05¹ ³⁹Γ ηρωτων απελθειν απο 01 03 | ηρωτων εξελθειν 345^ν | ηρωτων απελθειν απο 02 | παρεκαλεσαν αυτους λεγοντες εκ 05¹ ⁴⁰Γ παρεκαλεσαν τους αδελφους 01 02 03 | τους αδελφους παρεκαλεσαν 345^ν | τους αδελφους διηγησαντο οσα εποηισεν κυριος αυτοις παρακαλεσαντες 05¹ ³¹Γ χριστος ιησους 02 05 | ο χριστος ο ιησους 03 | ιησους χριστος 01¹

ὕμιν.”⁴ Καί τινες ἐξ αὐτῶν ἐπέισθησαν καὶ προσεκληρώθησαν τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Σιλᾷ, τῶν τε σεβομένων Ἑλλήνων πλῆθος πολὺ, γυναικῶν τε τῶν πρώτων οὐκ ὀλίγαι.⁵ Ζηλώσαντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ προσλαβόμενοι τῶν ἀγοραίων ἄνδρας τινὰς πονηροῦς, καὶ ὀχλοποιήσαντες, ἐθορύβουν τὴν πόλιν, καὶ ἐπιστάντες τῇ οἰκίᾳ Ἰάσονος, ἐζήτουν αὐτοὺς προαγαγεῖν εἰς τὸν δῆμον.⁶ Μὴ εὐρόντες δὲ αὐτοὺς, ἔσυρον¹ Ἰάσονα καὶ τινὰς ἀδελφοὺς ἐπὶ τοὺς πολιτάρχας βοῶντες, ὅτι “Οἱ τὴν οἰκουμένην ἀναστατώσαντες, οὗτοι καὶ ἐνθάδε πάρεσιν,⁷ οὓς ὑποδέδεκται Ἰάσων· καὶ οὗτοι πάντες ἀπέναντι τῶν δογμάτων Καίσαρος πράσσοις, βασιλέα ἕτερον λέγοντες εἶναι Ἰησοῦν.”⁸ Ἐτάραξαν δὲ τὸν ὄχλον καὶ τοὺς πολιτάρχας ἀκούοντας ταῦτα.⁹ Καὶ λαβόντες τὸ ἱκανὸν παρὰ τοῦ Ἰάσονος καὶ τῶν λοιπῶν, ἀπέλυσαν αὐτούς.

¹⁰ Οἱ δὲ ἀδελφοὶ εὐθέως Ἰδιὰ νυκτὸς ἐξεπεμψαν¹ τὸν τε Παῦλον καὶ τὸν Σιλᾶν εἰς Βέροιαν, οἵτινες παραγενόμενοι, εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων ἀπήεσαν.¹¹ Οὗτοι δὲ ἦσαν εὐγενέστεροι τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ, οἵτινες ἐδέξαντο τὸν λόγον μετὰ πάσης προθυμίας, καθ’ ἡμέραν ἀνακρίνοντες τὰς γραφὰς, εἰ ἔχοι ταῦτα οὕτως.¹² Πολλοὶ μὲν οὖν ἔξ αὐτῶν ἐπίστευσαν,¹ καὶ τῶν Ἑλληνίδων Ἰγυναικῶν τῶν εὐσημημόνων, καὶ ἀνδρῶν¹ οὐκ ὀλίγοι.¹³ Ὡς δὲ ἔγνωσαν οἱ ἀπὸ τῆς Θεσσαλονίκης Ἰουδαῖοι ὅτι καὶ ἐν τῇ Βεροίᾳ κατηγγέλη ὑπὸ τοῦ Παύλου ὁ λόγος τοῦ Ἰησοῦ, ἦλθον κάκει, σαλεύοντες καὶ ταρασσόντες τοὺς ὄχλους.¹⁴ Εὐθέως δὲ τότε τὸν Παῦλον ἐξαπέστειλαν οἱ ἀδελφοί, πορεύεσθαι ἕως ἐπὶ τὴν θάλασσαν· ὑπέμεινάν¹ τε ὁ τε Σιλᾶς καὶ ὁ Τιμόθεος ἐκεῖ.¹⁵ Οἱ δὲ καθιστάνοντες τὸν Παῦλον, ἤγαγον ἕως Ἀθηνῶν, καὶ λαβόντες ἐντολὴν πρὸς τὸν Σιλᾶν καὶ τὸν Τιμόθεον, ἵνα ὡς τάχιστα ἔλθωσιν πρὸς αὐτὸν, ἐξήεσαν.

¹⁶ Ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις, ἐκδεχομένου Ἰαυτοῦ¹ τοῦ Παύλου, παρωξύνετο τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ, θεωροῦντος κατείδωλον οὔσαν τὴν πόλιν.¹⁷ Διελέγετο μὲν οὖν ἐν τῇ συναγωγῇ τοῖς Ἰουδαίοις, καὶ τοῖς σεβομένοις, καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ κατὰ πᾶσαν ἡμέραν πρὸς τοὺς παρατυγχάνοντας.¹⁸ Τινὲς δὲ καὶ τῶν Ἐπικουρείων καὶ Στοϊκῶν φιλοσόφων συνέβαλλον αὐτῷ, καὶ τινες ἔλεγον, “Τί ἂν θέλοι ὁ σπερμολόγος οὗτος λέγειν;” Οἱ δέ, “Ἐένων δαιμονίων δοκεῖ καταγγελεὺς εἶναι.” Ἰδιὸν τὸν Ἰησοῦν καὶ τὴν ἀνάστασιν εὐηγγελίζετο.¹⁹ Ἐπιλαβόμενοι δὲ¹ αὐτοῦ, Ἰεπὶ τὸν Ἀρειὸν Πάγον ἤγαγον¹ λέγοντες, “Δυνάμεθα γνῶναι τίς ἢ καινὴ αὕτη, ἢ ὑπὸ σοῦ λαλουμένη διδαχὴ;²⁰ Ξενίζοντα γάρ Ἰτινα εἰσφέρεις¹ εἰς τὰς ἀκοὰς ἡμῶν. Βουλόμεθα οὖν γνῶναι τίνα θέλει ταῦτα εἶναι.”²¹ (Ἀθηναῖοι δὲ πάντες καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες ξένοι εἰς οὐδὲν ἕτερον ἠκαίρουν, ἢ λέγειν τι ἢ ἀκούειν τι καινότερον.)

²² Σταθεῖς δὲ Παῦλος ἐν μέσῳ τοῦ Ἀρειοῦ Πάγου ἔφη, “Ἄνδρες, Ἀθηναῖοι, κατὰ πάντα ὡς δεισιδαιμονεστέρους ὑμᾶς θεωρῶ.²³ Διερχόμενος γὰρ καὶ ἀναθεωρῶν τὰ σεβάσματα ὑμῶν, εὔρον καὶ βωμὸν ἐν ᾧ ἐπεγέγραπτο, Ἀγνώστῳ Ἰθεῶ. Ὁ οὖν ἀγνοοῦντες εὐσεβεῖτε, τοῦτο ἐγὼ καταγγέλλω ὑμῖν.²⁴ Ὁ Ἰθεὸς ὁ ποιήσας τὸν κόσμον

⁶ ἔσυρον 02 03 | ευρον 01 | εσυραν 05¹ ¹⁰ Ἰδιὰ νυκτὸς ἐξεπεμψαν 345 03 05 | ἐξεπεμψαν δια νυκτὸς 01 | ἐξεπεμψαν 02¹ ¹¹ ἔχοι ταῦτα οὕτως 01 02 03 | ταῦτα οὕτως εχοι 345 | εχει ταῦτα οὕτως 05¹ ¹² ἔξ αὐτῶν ἐπίστευσαν 01 02 03 | αὐτῶν ἐπίστευσαν 05 | ἐπίστευσαν αὐτῶν 345^{v1} Ἰγυναικῶν τῶν εὐσημημόνων καὶ ἀνδρῶν 01 02 03 | γυναικῶν καὶ τῶν εὐσημημόνων καὶ ἀνδρῶν 345^v | καὶ τῶν εὐσημημόνων ἀνδρες καὶ γυναικες 05¹ ¹⁴ ὑπέμεινάν 345 01 03 | υπειμεινεν 02 05¹ ¹⁶ αὐτοὺς 345^v 02 03 | αὐτου 01 05¹ ¹⁸ ὅτι τὸν Ἰησοῦν καὶ τὴν ἀνάστασιν εὐηγγελίζετο 01 03 | οτι τον Ἰησοῦν καὶ τὴν ἀνάστασιν εὐηγγελίζετο αυτοις 02 | - 05¹ ¹⁹ ἐπιλαβομενοι δε 03 | ἐπιλαβομενοι τε 01 02 | μετὰ δε ἡμερας τινας ἐπιλαβομενοι 05¹ Ἰεπι τον ἀρειον παγον ἤγαγον 01 03 | ἐπι τον ἀρειον παγον ἤγον 02 | ἤγαγον αὐτον ἐπι ἀρειον παγον 05¹ ²⁰ τίνα εἰσφέρεις 02 03 | τίνα εἰσφέρει 01 | τίνα φερεις ρηματα 05¹

καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ, οὗτος οὐρανοῦ καὶ γῆς ὑπάρχων ὁ Κύριος, οὐκ ἐν χειροποιήτοις ναοῖς κατοικεῖ, ²⁵οὐδὲ ὑπὸ χειρῶν ἀνθρωπίνων θεραπεύεται, προσδεόμενός τις, αὐτὸς διδούς πᾶσι ζωὴν, καὶ πνοὴν, καὶ τὰ πάντα. ²⁶ἔποιήσεν τε ἐξ ἑνός, πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων κατοικεῖν ἐπὶ παντός προσώπου τῆς γῆς, ὀρίσας προστεταγμένους καιροὺς καὶ τὰς ὁροθεσίας τῆς κατοικίας αὐτῶν, ²⁷ζητεῖν τὸν Ὅθεν, εἰ ἄρα γε ψηλαφήσειαν αὐτὸν ἢ καὶ εὗροιεν, καὶ γε οὐ μακρὰν ἀπὸ ἑνός ἐκάστου ἡμῶν ὑπάρχοντα. ²⁸Ἐν αὐτῷ γὰρ ζῶμεν καὶ κινούμεθα καὶ ἐσμέν, ὡς καὶ ἄτινες τῶν καθ' ὑμᾶς ¹ ποιητῶν εἰρήκασιν, Ὁ τοῦ γὰρ καὶ γένος ἐσμέν. ²⁹Γένος οὖν ὑπάρχοντες τοῦ Ὁθεοῦ, οὐκ ὀφείλομεν νομίζειν ἢ χρυσῷ ἢ ἀργύρῳ ἢ λίθῳ χαράγματι τέχνης καὶ ἐνθυμήσεως ἀνθρώπου, τὸ θεῖον εἶναι ὅμοιον. ³⁰Τοὺς μὲν οὖν χρόνους τῆς ἀγνοίας ὑπεριδὼν ὁ Ὁθεός, τὰ νῦν ἄπαγγέλλει ¹ τοῖς ἀνθρώποις πάντας πανταχοῦ μετανοεῖν, ³¹καθότι ἔστησεν ἡμέραν ἐν ἣ ἡμέλλει κρίνειν τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ, ἐν ἀνδρὶ ᾧ ὤρισεν, πίστιν παρασχὼν πᾶσιν, ἀναστήσας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν.”

³²Ἀκούσαντες δὲ ἀνάστασιν νεκρῶν, οἱ μὲν ἐχλεύαζον, οἱ δὲ εἶπαν, “Ἀκουσόμεθά σου περὶ τούτου καὶ πάλιν.” ³³Οὕτως ὁ Παῦλος ἐξῆλθεν ἐκ μέσου αὐτῶν. ³⁴Τινὲς δὲ ἄνδρες κολληθέντες αὐτῷ, ἐπίστευσαν ἐν οἷς καὶ Διονύσιος ἁ ὁ Ἁρεοπαγίτης, καὶ γυνὴ ὄνόματι Δάμαρις, καὶ ἕτεροι σὺν αὐτοῖς.

18 ¹Μετὰ ταῦτα, χωρισθεῖς ¹ ἐκ τῶν Ἀθηνῶν, ἦλθεν εἰς Κόρινθον. ²Καὶ εὐρών τινα Ἰουδαῖον ὀνόματι Ἀκύλαν, Ποντικὸν τῷ γένει, προσφάτως ἐλληθότα ἀπὸ τῆς Ἰταλίας, καὶ Πρίσκιλλαν γυναῖκα αὐτοῦ, διὰ τὸ ἁδιατεταχέναι ¹ ἢ Κλαυδίου ¹ χωρίζεσθαι πάντας τοὺς Ἰουδαίους ἀπὸ τῆς Ῥώμης, προσῆλθεν αὐτοῖς, ³καὶ διὰ τὸ ὁμοτέχνη εἶναι, ἔμενον παρ' αὐτοῖς καὶ ἠργάζοντο, ¹ ἦσαν γὰρ σκηνοποιοὶ τῆ τέχνης. ⁴Διελέγετο δὲ ἐν τῇ συναγωγῇ κατὰ πᾶν Σάββατον, ἔπειθ ἐν τε Ἰουδαίους καὶ Ἑλληνας.

⁵Ὡς δὲ κατῆλθον ἀπὸ τῆς Μακεδονίας ὁ τε Σιλᾶς καὶ ὁ Τιμόθεος, συνέιχετο τῷ λόγῳ ὁ Παῦλος, διαμαρτυρούμενος τοῖς Ἰουδαίοις, εἶναι τὸν ὉΧριστὸν, Ὁ Ἰησοῦν. ⁶Ἀντιτασσομένων δὲ αὐτῶν καὶ βλασφημούντων, ἐκτιναξάμενος τὰ ἱμάτια, εἶπεν πρὸς αὐτούς, “Τὸ αἷμα ὑμῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ὑμῶν· καθαρὸς ἐγώ. Ἀπὸ τοῦ νῦν, εἰς τὰ ἔθνη πορεύσομαι.” ⁷Καὶ μεταβάς ἐκεῖθεν, εἰσῆλθεν εἰς οἰκίαν τινὸς ἁ ὀνόματι Τιτίου ¹ Ἰούστου, σεβομένου τὸν Ὁθεόν, οὗ ἡ οἰκία ἦν συνομοροῦσα τῇ συναγωγῇ. ⁸Κρίσπος δὲ ὁ ἀρχισυναγωγός, ἐπίστευσεν τῷ Κυρίῳ σὺν ὄλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ τῶν Κορινθίων ἀκούοντες, ἐπίστευον καὶ ἐβαπτίζοντο. ⁹Εἶπεν δὲ ὁ Ὁ Κύριος ἁ ἐν νυκτὶ δι' ὄραματος τῷ Παύλῳ, ¹ “Μὴ φοβοῦ, ἀλλὰ λάλει καὶ μὴ σιωπήσης, ¹⁰διότι ἐγώ εἰμι μετὰ σοῦ, καὶ οὐδεὶς ἐπιθήσεται σοὶ τοῦ κακῶσαι σε, διότι λαὸς ἐστὶ μοι πολὺς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ.” ¹¹Ἐκάθισεν δὲ ἑνιαυτὸν ἁ ¹ καὶ μῆνας ἕξ, διδάσκων ἐν αὐτοῖς τὸν λόγον τοῦ Ὁθεοῦ.

¹²Γαλλίωνος δὲ ἀνθυπάτου ὄντος τῆς Ἀχαΐας, κατεπέστησαν ὁμοθυμαδὸν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ Παύλῳ, καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἐπὶ τὸ βῆμα ¹³λέγοντες, ὅτι “Παρὰ τὸν νόμον, ἀναπέιθει οὗτος τοὺς ἀνθρώπους σέβεσθαι τὸν Ὁθεόν.” ¹⁴Μέλλοντος δὲ τοῦ Παύλου

²⁷καὶ 01 03 | ἡ 02 05¹ ²⁸τινες τῶν καθ ὑμας 01 02 | τινες τῶν καθ ἡμας 03 | τῶν καθ ὑμας τινες 05¹ ²⁹χρυσῷ 03 05 | χρυσιῳ 01 02¹ ³⁰ἀπαγγέλλει 01 03 | παραγγέλλει 02 05¹ ³⁴ο 01 02 | - 03 | τις 05¹ ¹μετὰ ταῦτα χωρισθεῖς 01 02 | με ταῦτα χωρισθεῖς 03 | ἀναχωρησας δε 05¹ ²διατεταχεναι 02 03 | τεταχεναι 01 05¹ ἢ κλαυδιον 01 02 | - 03 | κλαυδιος 05¹ ³ἠργαζοντο 01 03 | εἰργαζετο 02 05¹ ⁷ὀνοματι τιτιου 03 | ὀνοματι τιτου 01 | - 02 | ὀνοματος 05¹ ⁹ἐν νυκτι δι ὀραματος τῷ παύλῳ 01 03 | ἐν ὀραματι τῷ παύλῳ 02 | δι ὀραματος τῷ παύλῳ ἐν νυκτι 05¹ ¹¹Γ - 02 03 05 | καὶ ἐνα 01* | ἐνα 01¹

ἀνοίγειν τὸ στόμα, εἶπεν ὁ Γαλλίων πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, “Εἰ μὲν ἦν ἀδίκημά τι ἢ ῥαδιουργημα πονηρόν, ὧ Ἰουδαῖοι, κατὰ λόγον ἂν ἀνεσχόμην ὑμῶν.¹⁵ εἰ δὲ ζητήματά ἐστιν περὶ λόγου, καὶ ὀνομάτων, καὶ νόμου, τοῦ καθ’ ὑμᾶς, ὄψεσθε αὐτοί· κριτῆς ἐγὼ τούτων οὐ βούλομαι εἶναι.”¹⁶ Καὶ ἀπήλασεν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ βήματος.¹⁷ Ἐπιλαβόμενοι δὲ πάντες Σωσθένην τὸν ἀρχισυνάγωγον, ἔτυπτον ἔμπροσθεν τοῦ βήματος. Καὶ οὐδὲν τούτων τῷ Γαλλίῳι ἔμελεν.

¹⁸Ὁ δὲ Παῦλος ἔτι προσμείνας ἡμέρας ἱκανὰς, τοῖς ἀδελφοῖς ἀποταξάμενος, ἐξέπλει εἰς τὴν Συρίαν, καὶ σὺν αὐτῷ Πρίσκιλλα καὶ Ἀκύλας, κειράμενος ἐν Κεγχραεῖς τὴν κεφαλὴν, εἶχεν γὰρ εὐχήν.¹⁹ Κατήντησαν δὲ εἰς Ἔφεσον, κάκεινους κατέλιπεν αὐτοῦ, αὐτὸς δὲ εἰσελθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν, διελέξατο τοῖς Ἰουδαίοις.²⁰ Ἐρωτῶντων δὲ αὐτῶν ἐπὶ πλείονα χρόνον μεῖναι, οὐκ ἐπένευσεν,²¹ ἀλλὰ ἀποταξάμενος καὶ εἰπὼν, “Πάλιν ἀνακάμψω πρὸς ὑμᾶς, τοῦ Ἱεροῦ θέλοντος”, ἀνήχθη ἀπὸ τῆς Ἐφέσου.²² Καὶ κατελθὼν εἰς Καισάρειαν, ἀναβὰς καὶ ἀσπασάμενος τὴν ἐκκλησίαν, κατέβη εἰς Ἀντιόχειαν.²³ Καὶ ποιήσας χρόνον τινὰ, ἐξῆλθεν διερχόμενος καθεζῆς τὴν Γαλατικὴν χώραν καὶ Φρυγίαν, στηρίζων πάντας τοὺς μαθητάς.

²⁴Ἰουδαῖος δὲ τις Ἰαπολλῶς ὀνόματι Ἰαλεξανδρεὺς τῷ γένει, ἀνὴρ λόγιος, κατήντησεν εἰς Ἔφεσον, δυνατὸς ὢν ἐν ταῖς Γραφαῖς.²⁵ Οὗτος ἦν κατηχημένος τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου, καὶ ζέων τῷ πνεύματι, ἐλάλει καὶ ἐδίδασκεν ἀκριβῶς τὰ περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἐπιστάμενος μόνον τὸ βάπτισμα Ἰωάννου.²⁶ Οὗτός τε ἤρξατο παρρησιάζεσθαι ἐν τῇ συναγωγῇ. Ἀκούσαντες δὲ αὐτοῦ, Ἰαπολλῶν καὶ Ἀκύλας προσελάβοντο αὐτὸν, καὶ ἀκριβέστερον αὐτῷ ἐξέθεντο τὴν ὁδὸν τοῦ Ἱεροῦ.²⁷ Βουλομένου δὲ αὐτοῦ διελθεῖν εἰς τὴν Ἀχαΐαν, Ἰαπολλεῖοι, οἱ ἀδελφοὶ ἔγραψαν τοῖς μαθηταῖς ἀποδεξασθαι αὐτόν, ὃς παραγενόμενος, Ἰαπολλεῖοι πολὺν τοῖς πεπιστευκόσιν διὰ τῆς χάριτος.²⁸ Εὐτόνως γὰρ τοῖς Ἰουδαίοις διακατηλέγχετο δημοσίᾳ, Ἰαπολλεῖοις διὰ τῶν Γραφῶν εἶναι τὸν Χριστόν, Ἰησοῦν.¹

19 ¹Ἐγένετο ἰδὲ ἐν τῷ, τὸν Ἰαπολλῶν εἶναι ἐν Κορίνθῳ, Παῦλον διελθόντα τὰ ἀνωτερικὰ μέρη, Ἰαπολλεῖοι εἰς Ἔφεσον Ἰαπολλεῖοι εὐρεῖν τινὰς μαθητάς,² Ἰαπολλεῖοι εἶπεν τε ἰδὲ πρὸς αὐτούς, “Εἰ Ἰαπολλεῖοι ἄγιον ἐλάβετε, πιστεύσαντες;” Οἱ δὲ πρὸς αὐτόν, “Ἄλλ’ οὐδ’ εἰ Ἰαπολλεῖοι ἄγιον ἔστιν Ἰαπολλεῖοι ἠκούσαμεν.”³ Ἰαπολλεῖοι εἶπεν τε, ἰδὲ “Εἰς τί οὖν ἐβαπτίσθητε;” Οἱ δὲ Ἰαπολλεῖοι εἶπαν, ἰδὲ “Εἰς τὸ Ἰωάννου βάπτισμα.”⁴ Ἰαπολλεῖοι εἶπεν δὲ Παῦλος, “Ἰωάννης ἐβάπτισεν βάπτισμα μετανοίας, τῷ λαῷ λέγων εἰς τὸν ἐρχόμενον μετ’ αὐτόν ἰδὲ πιστεύσωσιν τοῦτ’ ἔστιν εἰς τὸν Ἰησοῦν.”⁵ Ἀκούσαντες δὲ, Ἰαπολλεῖοι ἐβαπτίσθησαν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

²⁴Γαπολλως ονοματι 02 03 | απελλης ονοματι 01 | ονοματι απολλωνιος 05¹ ²⁶πρισκιλλα και ακυλας 02 03 | ακυλας και πρισκιλλα 05 | πρισκιλλα και ακυλα 01¹ ²⁷διελθειν 01 02 03 | οι εφεσοι εγραψαν τοις εν κορινθω μαθηταις οπως αποδεξωνται τον ανδρα ος επιδημησας 338^v 05¹ Ἰαπολλεῖοι οἱ ἀδελφοὶ εγραψαν τοις μαθηταις αποδεξασθαι αυτον ος παραγενομενος 01 02 03 | - 338 05¹ Ἰαπολλεῖοι εἰς τὸν πολὺν εἰσελθὼν πολὺν 02 | πολὺν εἰσελθὼν 05 | πολὺν 338¹ Ἰαπολλεῖοις πεπιστευκόσιν διὰ τῆς χάριτος 01 02 03 | εν ταῖς εκκλησαις 338^v 05¹ ²⁸Γαπολλεῖοι - 01 02 03 | διαλεγόμενος 338 | διαλεγόμενος και 05¹ εἶναι τον χριστον ιησουν 01 02 03 | χριστον ειναι ιησουν 338^v | τον ιησουν ειναι χριστον 05¹ ¹Γαπολλεῖοι 01 02 03 | θελοντος 338 05¹ Ἰαπολλεῖοι εν τω τον απολλα ειναι εν κορινθω παυλον διελθοντα 02* 03 | του παυλου κατα την ιδιαν βουλην πορευεσθαι εις ιεροσολυμα ειπεν αυτω το πνευμα υποστροφειν εις την ανταν διελθων δε 338^v 05 | εν τω τον απελλην ειναι εν κορινθω παυλον διελθοντα 01 | εν τω τον απολλων ειναι εν κορινθω παυλον διελθοντα 02¹ Ἰαπολλεῖοι 01 02 | ελθειν 03 | ερχεται 338 05¹ Ἰαπολλεῖοι και ευρειν τινας μαθητας 01 02 03 | και ευρων τινας μαθητας 05 | - 338^v ²Γαπολλεῖοι εἶπεν τε 01 02 03 | ειπεν 05 | και ειπεν 338^v ¹Γαπολλεῖοι εἶπεν 01 02 03 | λαμβανουσιν τινες 338 05¹ ³Γαπολλεῖοι εἶπεν τε 03 | ο δε 338 | ο δε ειπεν 01 02 | ειπεν δε 05¹ ¹Γαπολλεῖοι 01 02 03 | ελεγον 338 05¹ ⁵Γαπολλεῖοι - 01 02 03 | τουτο 338^v 05¹

Γ¹ Ἐπιθέντος αὐτοῖς τοῦ Παύλου χεῖρας, ἦλθε¹ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐπ' αὐτούς, ἐλάλουν τε γλώσσαις καὶ ἐπροφήτεουν.⁷ Ἦσαν δὲ οἱ πάντες ἄνδρες ὡσεὶ δώδεκα.

⁸Εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν συναγωγὴν, ἐπαρρησιάζετο ἐπὶ μῆνας τρεῖς, διαλεγόμενος καὶ πείθων περὶ τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ.⁹ Ὡς δὲ τινες ἐσκληρύνοντο καὶ ἠπειθουν, κακολογοῦντες τὴν ὁδὸν ἐνώπιον τοῦ πλήθους, ἀποστάς ἀπ' αὐτῶν ἀφώρισεν τοὺς μαθητάς, καθ' ἡμέραν διαλεγόμενος ἐν τῇ σχολῇ Τυράννου.¹⁰ Τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ ἔτη δύο, ὥστε πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν Ἀσίαν ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, Ἰουδαίους τε καὶ Ἕλληνας.

¹¹Δυνάμεις τε οὐ τὰς τυχοῦσας, ὁ Θεὸς ἐποίει διὰ τῶν χειρῶν Παύλου,¹² ὥστε καὶ ἐπὶ τοὺς ἀσθενοῦντας ἀποφέρεσθαι ἀπὸ τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ σουδάρια ἢ σιμικίνθια, καὶ ἀπαλλάσσεσθαι ἀπ' αὐτῶν τὰς νόσους, τὰ τε πνεύματα τὰ πονηρὰ ἐκπορεύεσθαι.¹³ Ἐπεχείρησαν δὲ τινες καὶ τῶν περιερχομένων Ἰουδαίων ἐξορκιστῶν ὀνομάζειν ἐπὶ τοὺς ἔχοντας τὰ πνεύματα τὰ πονηρὰ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ λέγοντες, “Ὅρκιζω ὑμᾶς, τὸν Ἰησοῦν, ὃν Παῦλος κηρύσσει.”¹⁴ Ἦσαν δὲ Ἰντιος Σκευᾶ Ἰουδαίου ἀρχιερέως ἑπτὰ υἱοὶ Ἰαυτοῦ ποιοῦντες.¹⁵ Ἀποκριθὲν δὲ τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν εἶπεν αὐτοῖς, “Τὸν Ἰησοῦν γινώσκω, καὶ τὸν Παῦλον ἐπίσταμαι, ὑμεῖς δὲ τίνας ἐστέ;”¹⁶ Καὶ ἐφαλόμενος ὁ ἄνθρωπος ἐπ' αὐτούς, ἐν ᾧ ἦν τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν, κατακυριεύσας ἀμφοτέρων, ἴσχυσεν κατ' αὐτῶν, ὥστε γυμνοὺς καὶ τετραυματισμένους ἐκφυγεῖν ἐκ τοῦ οἴκου ἐκεῖνου.¹⁷ Τοῦτο δὲ ἐγένετο γνωστὸν πᾶσιν, Ἰουδαίοις τε καὶ Ἕλλησιν, τοῖς κατοικοῦσιν τὴν Ἐφεσον, καὶ ἐπέπεσεν φόβος¹ ἐπὶ πάντας αὐτούς, καὶ ἐμεγαλύνετο τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.¹⁸ Πολλοὶ τε τῶν πεπιστευκότων, ἤρχοντο ἐξομολογούμενοι καὶ ἀναγγέλλοντες τὰς πράξεις αὐτῶν.¹⁹ Ἰκανοὶ δὲ τῶν τὰ περίεργα πραξάντων, συνενέγκαντες τὰς βίβλους, κατέκαιον ἐνώπιον πάντων. Καὶ συνεψήφισαν τὰς τιμὰς αὐτῶν, καὶ εὗρον ἀργυρίου μυριάδας πέντε.²⁰ Οὕτως κατὰ κράτος τοῦ Κυρίου ὁ λόγος ἠῤῥαξαν καὶ ἴσχυεν.¹

²¹Ὡς δὲ ἐπληρώθη ταῦτα, ἔθετο ὁ Παῦλος ἐν τῷ Πνεύματι, διελθὼν¹ τὴν Μακεδονίαν καὶ Ἀχαΐαν, πορεύεσθαι εἰς Ἱεροσόλυμα εἰπὼν, ὅτι “Μετὰ τὸ γενέσθαι με ἐκεῖ, δεῖ με καὶ Ῥώμην ἰδεῖν.”²² Ἀποστείλας δὲ εἰς τὴν Μακεδονίαν, δύο τῶν διακονούντων αὐτῷ, Τιμόθεον καὶ Ἐραστον, αὐτὸς ἐπέσχεν χρόνον εἰς τὴν Ἀσίαν.

²³Ἐγένετο δὲ κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον, τάραχος οὐκ ὀλίγος περὶ τῆς ὁδοῦ.²⁴ Δημήτριος γάρ τις ὀνόματι ἀργυροκόπος, ποιῶν ἱναοὺς ἀργυροῦς¹ Ἀρτέμιδος, παρείχετο τοῖς τεχνίταις οὐκ ὀλίγην ἐργασίαν,²⁵ οὓς συναθροίσας καὶ τοὺς περὶ τὰ τοιαῦτα ἐργάτας, εἶπεν, “Ἄνδρες, ἐπίστασθε ὅτι ἐκ ταύτης τῆς ἐργασίας ἡ εὐπορία ἡμῖν ἐστίν.²⁶ Καὶ θεωρεῖτε καὶ ἀκούετε ὅτι οὐ μόνον Ἐφέσου, ἀλλὰ σχεδὸν πάσης τῆς Ἀσίας, ὁ Παῦλος οὗτος ἰπείσας,¹ μετέστησεν ἱκανὸν ὄχλον, λέγων ὅτι οὐκ εἰσὶν

Γ- 01 02 03 | χριστου εις αφειν αμαρτιων 338^v 05¹ 6Γ ηλθε 01 02 03 | επεπεσεν 338 05¹ 14Γ ησαν δε 01 02 03 | εν οισ και 338 05¹ 1 τινος σκευα ιουδαιου αρχιερευωσ επτα υιοι 03 | υιοι ιουδαιου τινος αρχιερευωσ ηθελησαν 338 | τινες σκευα ιουδαιου αρχιερευωσ επτα υιοι 01 02 | υιοι σκευα τινος ιερευωσ ηθελησαν 05¹ 1 τουτο ποιουντες 01 02 03 | το αυτο ποιησαι εθος εχοντες εξορκιζειν τους τοιουτους και εισελθοντες προς δαιμονιζομενον ηρξαντο επικαλεισθαι το ονομα λεγοντες παραγγελλομεν σοι εν ιησου ον παυλος ο αποστολος κηρυσσει εξελθειν 338^v | το αυτο ποιησαι εθος ειχαν τους τοιουτους εξορκιζειν και εισελθοντες προς τον δαιμονιζομενον ηρξαντο επικαλεισθαι το ονομα λεγοντες παραγγελλομεν σοι εν ιησου ον παυλος εξελθειν κηρυσσει 05¹ 17Γ επεπεσεν φοβος 03 | επεπεσεν ο φοβος 01 | επεσεν φοβος 02 | φοβος επεσεν 05¹ 20Γ ισχυεν 01* 02 03 | ισχυσεν 01 | επληθυνη 05¹ 21Γ διελθων 01 03 | διελθειν 02 05¹ 24Γ ιναους αργυρους 02 05 | ναον αργυρου 01 | ναους 03¹ 26Γ πεισας 03 | - 01 | πεισαν 02 | τις τοτε πεισας 05¹

θεοί, οἱ διὰ χειρῶν γινόμενοι. ²⁷Οὐ μόνον δὲ τοῦτο ἰκινδυνεύει ἡμῖν, τὸ μέρος¹ εἰς ἀπελεγμὸν ἔλθειν, ἀλλὰ καὶ τὸ τῆς μεγάλης θεᾶς Ἀρτέμιδος ἱερὸν, εἰς οὐθὲν Ἰλογοισθῆναι,¹ Ἰμέλλειν τε καὶ καθαιρεῖσθαι¹ τῆς μεγαλειότητος αὐτῆς, ἣν ὄλη ἡ Ἀσία καὶ ἡ οἰκουμένη σέβεται.”

²⁸Ἀκούσαντες δὲ, καὶ γενόμενοι πλήρεις θυμοῦ, ἔκραζον λέγοντες, “Μεγάλη ἡ Ἀρτεμις Ἐφεσίων.” ²⁹Καὶ ἐπλήσθη ἡ πόλις τῆς συγχύσεως, ὥρμησάν τε ὁμοθυμαδὸν εἰς τὸ θέατρον, συναρπάσαντες Γάϊον καὶ Ἀρίσταρχον Μακεδόνας, συνεκδήμους Παύλου. ³⁰Παύλου δὲ βουλομένου εἰσελθεῖν εἰς τὸν δῆμον, οὐκ εἶων αὐτὸν οἱ μαθηταί. ³¹Τινὲς δὲ καὶ τῶν Ἀσιαρχῶν, ὄντες αὐτῷ φίλοι, ἐπέψαντες πρὸς αὐτὸν, παρεκάλουν μὴ δοῦναι ἑαυτὸν εἰς τὸ θέατρον. ³²Ἄλλοι μὲν οὖν ἄλλο τι ἔκραζον, ἦν γὰρ ἡ ἐκκλησία συγκεχυμένη, καὶ οἱ πλείους οὐκ ᾔδεισαν τίνος ἔνεκα συνεληλύθεισαν. ³³Ἐκ δὲ τοῦ ὄχλου συνεβίβασαν Ἀλέξανδρον, προβαλόντων αὐτὸν τῶν Ἰουδαίων. Ὁ Ἰδέ¹ Ἀλέξανδρος κατασεισας τὴν χεῖρα, ἤθελεν ἀπολογεῖσθαι τῷ δήμῳ. ³⁴Ἐπιγνόντες δὲ ὅτι Ἰουδαῖός ἐστιν, φωνῆ ἐγένετο μία ἐκ πάντων, ὡς ἐπὶ ὥρας δύο κραζόντων, “Μεγάλη ἡ Ἀρτεμις Ἐφεσίων!” ³⁵Καταστείλας δὲ ὁ γραμματεὺς τὸν ὄχλον φησίν, “Ἄνδρες, Ἐφέσιοι, τίς γὰρ ἐστὶν ἀνθρώπων, ὃς οὐ γινώσκει τὴν Ἐφεσίων πόλιν νεωκόρον οὖσαν τῆς μεγάλης Ἀρτέμιδος καὶ τοῦ διοπετοῦς; ³⁶Ἀναντιρρήτων οὖν Ἰόντων τούτων,¹ δέον ἐστὶν ὑμᾶς κατεσταλμένους ὑπάρχειν, καὶ μηδὲν προπετὲς πράσσειν. ³⁷Ἡγάγετε γὰρ τοὺς ἄνδρας τούτους, οὔτε ἱεροσύλους οὔτε βλασφημοῦντας τὴν θεὸν ἡμῶν. ³⁸Εἰ μὲν οὖν Δημήτριος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ τεχνῖται ἔχουσιν πρὸς τινὰ λόγον, ἀγοραῖοι ἄγονται καὶ ἀνθύπατοί εἰσιν, ἐγκαλεῖτωσαν ἀλλήλοις. ³⁹Εἰ δὲ τι περὶ ἐτέρων ἐπιζητεῖτε, ἐν τῇ ἐνόμῳ ἐκκλησίᾳ ἐπιλυθῆσεται. ⁴⁰Καὶ γὰρ κινδυνεύομεν ἐγκαλεῖσθαι στάσεως περὶ τῆς σήμερον, μηδενὸς αἰτίου ὑπάρχοντος, περὶ οὗ οὐ δυνησόμεθα ἀποδοῦναι λόγον περὶ τῆς συστροφῆς ταύτης.” Καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἀπέλυσεν τὴν ἐκκλησίαν.

20 ¹Μετὰ δὲ τὸ παύσασθαι τὸν θόρυβον, Ἰμεταπεμφάμενος¹ ὁ Παῦλος τοὺς μαθητὰς καὶ Ἰπαρακαλέσας ἀσπασάμενος,¹ ἐξῆλθεν πορεύεσθαι εἰς Μακεδονίαν. ²Διελθὼν δὲ τὰ μέρη ἐκεῖνα, καὶ παρακαλέσας αὐτοὺς λόγω πολλῶ, ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα. ³Ποιήσας τε μῆνας τρεῖς, γενομένης ἐπιβουλῆς αὐτῷ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, μέλλοντι ἀνάγεσθαι εἰς τὴν Συρίαν, ἐγένετο γνώμης τοῦ ὑποστρέφειν διὰ Μακεδονίας. ⁴ἸΣυνείπετο δὲ αὐτῷ¹ Σῶπατρος Πύρρου Βεροιαῖος, Θεσσαλονικέων δὲ Ἀρίσταρχος καὶ Σεκοῦνδος, καὶ Γάϊος Δερβαῖος, καὶ Τιμόθεος, Ἀσιανοὶ δὲ Τυχικός καὶ Τρόφιμος. ⁵Οὗτοι δὲ προσελθόντες ἔμενον ἡμᾶς ἐν Τρωάδι. ⁶ἸΗμεῖς δὲ ἐξεπλεύσαμεν μετὰ τὰς ἡμέρας τῶν Ἀζύμων ἀπὸ Φιλίππων, καὶ ἦλθομεν πρὸς αὐτοὺς εἰς τὴν Τρωάδα Ἰἄχρι ἡμερῶν πέντε, ὅπου¹ διετρίψαμεν ἡμέρας ἑπτὰ.

⁷ἸἘν δὲ τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων, συνηγμένων ἡμῶν κλάσαι ἄρτον, ὁ Παῦλος διελέγετο αὐτοῖς, μέλλων ἐξίναί τῃ ἐπαύριον, παρέτεινέν τε τὸν λόγον μέχρι μεσονυκτίου. ⁸ἸἮσαν δὲ λαμπάδες ἱκαναὶ ἐν τῷ ὑπερῷῳ, οὗ ἦμεν συνηγμένοι.

²⁷Ἰκινδυνεύει ἡμιν το μερος 03 | κινδυνεύσει ἡμιν το μερος 01 | το μερος κινδυνεύει ἡμιν 02 | ἡμιν κινδυνεύει το μερος 05¹ Ἰλογοισθῆναι 01 03 | λογοισθησεται 02 05¹ Ἰμέλλειν τε και καθαιρεῖσθαι 01 02 03 | μελλει τε και καθαιρεῖσθαι 02* | αλλα καθαιρεῖσθαι μελλει 05¹ ³³Ἰδε 03 05 | δε ουν 01 | ουν 02¹ ³⁶Ἰοντων τουτων 03 05 | οντων 01 | τουτων οντων 02¹ ¹Ἰμεταπεμφαμενος 01 03 | προσκαλεσαμενος 02 05¹ Ἰπαρακαλεσας ασπασαμενος 02 03 | παρακαλεσας και ασπασαμενος 01 | πολλα παρακελευσας αποσπασαμενος 05¹ ⁴Ἰσυνειπετο δε αυτω 01 03 | συνειπετο δε αυτω αχρι της ασιας 02 | μελλοντος ουν εξιναει αυτου μεχρι της ασιας 05¹ ⁶Ἰαχρι ημερων πεντε οπου 02 | αχρι ημερων πεντε ου 03 | απο ημερων πεντε οπου 01 | πεμπταιοι εν η και 05¹

⁹Καθεζόμενος δέ τις νεανίας ὀνόματι Εὐτυχός ἐπὶ τῆς θυρίδος, καταφερόμενος ὕπνω βαθεῖ, διαλεγόμενου τοῦ Παύλου ἐπὶ πλεῖον, κατενεχθεὶς ἀπὸ τοῦ ὕπνου, ἔπεσεν ἀπὸ τοῦ τριστεγού κάτω, καὶ ἦρθη νεκρός. ¹⁰Καταβάς δέ, ὁ Παῦλος ἐπέπεσεν αὐτῷ καὶ συμπεριλαβὼν εἶπεν, “Μὴ θορυβεῖσθε, ἡ γὰρ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν αὐτῷ ἐστίν.” ¹¹Ἀναβάς δέ, καὶ κλάσας τὸν ἄρτον καὶ γευσάμενος, ἐφ’ ἱκανόν τε ὁμιλήσας ἄχρι αὐγῆς, οὕτως ἐξήλθεν. ¹²Ἦγαγον δὲ τὸν παῖδα ζῶντα, καὶ παρεκλήθησαν οὐ μετρίως.

¹³Ἡμεῖς δέ, ἴπροσελθόντες ἐπὶ¹ τὸ πλοῖον, ἀνήχθημεν ἐπὶ τὴν Ἄσσον, ἐκεῖθεν μέλλοντες ἀναλαμβάνειν τὸν Παῦλον, οὕτως γὰρ ἴδιαταγαμένους, ἦν¹ μέλλων αὐτὸς πεζεύειν. ¹⁴Ὡς δέ ἴσυνεβαλλεν¹ ἡμῖν εἰς τὴν Ἄσσον, ἀναλαβόντες αὐτὸν, ἦλθομεν εἰς Μιτυλήνην. ¹⁵Κακεῖθεν ἀποπλεύσαντες, τῇ ἐπιούσῃ κατηντήσαμεν ἄντικρυς Χίου, τῇ δὲ ἐτέρᾳ παρεβάλομεν εἰς Σάμον, τῇ δὲ ἐχομένῃ ἦλθομεν εἰς Μίλητον. ¹⁶Κεκρίκει γὰρ ὁ Παῦλος παραπλευσαί τὴν Ἐφεσον, ὅπως μὴ γένηται αὐτῷ χρονοτριβῆσαι ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ἔσπευδεν γὰρ εἰ δυνατόν εἶναι αὐτῷ, τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς γενέσθαι εἰς Ἱεροσόλυμα.

¹⁷Ἀπὸ δὲ τῆς Μιλήτου, πέμψας εἰς Ἐφεσον, μετεκαλέσατο τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας. ¹⁸Ὡς δὲ παρεγένοντο πρὸς αὐτὸν, ἴ εἶπεν αὐτοῖς, “Ἔμεις ἐπίστασθε ἀπὸ πρώτης ἡμέρας ἀφ’ ἧς ἐπέβην εἰς τὴν Ἀσίαν, πῶς μεθ’ ὑμῶν τὸν πάντα χρόνον ἐγενόμην, ¹⁹δουλεύων τῷ Κυρίῳ μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης, καὶ δακρύων, καὶ πειρασμῶν, τῶν συμβάντων μοι ἐν ταῖς ἐπιβουλαῖς τῶν Ἰουδαίων· ²⁰ὡς οὐδὲν ὑπεστειλάμην τῶν συμφερόντων τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι ὑμῖν, καὶ διδάξαι ὑμᾶς δημοσίᾳ καὶ κατ’ οἴκους, ²¹διαμαρτυρόμενος Ἰουδαίοις τε καὶ Ἑλλήσιν, τὴν εἰς Θεὸν μετάνοιαν καὶ πίστιν εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν, ἴἸησοῦν· Χριστόν. ²²Καὶ νῦν ἰδοῦ, δεδεμένος ἐγὼ τῷ Πνεύματι, πορεύομαι εἰς Ἱερουσαλήμ, τὰ ἐν αὐτῇ ἴσυναντήσοντά¹ ἔμοι μὴ εἰδώς, ²³πλὴν ὅτι τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον κατὰ πόλιν διαμαρτύρεται μοι, λέγον ὅτι δεσμὰ καὶ θλίψεις με μένουσιν. ²⁴Ἄλλ’ οὐδενὸς λόγου ἴποιούμαι¹ τὴν ψυχὴν τιμίαν ἴεμαυτῷ, ὡς¹ ἴτελειώσω¹ τὸν δρόμον μου, καὶ τὴν διακονίαν ἦν ἔλαβον παρὰ τοῦ Κυρίου ἴἸησοῦ, διαμαρτύρασθαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ.

²⁵Καὶ νῦν ἰδοῦ, ἐγὼ οἶδα ὅτι οὐκέτι ὄψεσθε τὸ πρόσωπόν μου ὑμεῖς πάντες, ἐν οἷς διήλθον κηρύσσων τὴν βασιλείαν. ²⁶Διότι μαρτύρομαι ὑμῖν ἐν τῇ¹ σήμερον ἡμέρᾳ ὅτι καθαρὸς εἰμι ἀπὸ τοῦ αἵματος πάντων, ²⁷οὐ γὰρ ὑπεστειλάμην τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι ἴπᾶσαν τὴν βουλήν τοῦ Θεοῦ ὑμῖν.¹ ²⁸Προσέχετε ἑαυτοῖς καὶ παντὶ τῷ ποιμνίῳ, ἐν ᾧ ὑμᾶς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἔθετο ἐπισκόπους, ποιμαίνειν τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ,¹ ἦν περιποιήσατο διὰ τοῦ αἵματος τοῦ ἰδίου. ²⁹Ἐγὼ οἶδα ὅτι εἰσελεύσονται μετὰ τὴν ἄφιξίν μου λύκοι βαρεῖς εἰς ὑμᾶς, μὴ φειδόμενοι τοῦ ποιμνίου, ³⁰καὶ ἐξ ὑμῶν αὐτῶν ἀναστήσονται ἄνδρες λαλοῦντες διεστραμμένα, τοῦ ἀποσπᾶν τοὺς μαθητὰς ὀπίσω ἑαυτῶν. ³¹Διὸ γρηγορεῖτε, μνημονεύοντες ὅτι τριετίαν νύκτα καὶ ἡμέραν, οὐκ ἔπαυσάμην μετὰ δακρύων νοουθετῶν ἕνα ἕκαστον. ³²Καὶ τὰ νῦν παρατίθειμαι ὑμᾶς

¹³ἴπροσελθοντες ἐπὶ 02 03 | ἴπροελθοντες ἐπὶ 01 04 | κατελθοντες εἰς 05¹ ἴδιαταγαμενος ἦν 01 02 | ἦν διαταγαμενος 05 | διαταγαμενον ἦν 03 | ἐνταγαμενος ἦν 04¹ ¹⁴ἴσυνεβαλλεν 02 03 | ἴσυνεβαλεν 04 05 | ἴσυνεβαλλον 01¹ ¹⁸Γ - 01 03 04 | ἴομου οντων αυτων 02 | ἴομωσ εοντων αυτων 05¹ ²¹ἴἸησοῦν χριστον 01 02 04 | ἴησουν 03 | ἴησου χριστου 05¹ ²²ἴσυναντησοντα 01 03 | ἴσυναντησαντα 02 05 | ἴσυμβησομενα 04¹ ²⁴ἴποιουμαι 01 03 04 | ἴεχω ουδε ποιουμαι 02 | ἴεχω μοι ουδε ποιουμαι 05¹ ἴεμαυτω ὡς 01 02 03 | ἴεμαυτω ὡς 02 04 | ἴεμαυτου του 05¹ ἴτελειωσω 01 03 | ἴτελειωσαι 02 04 05¹ ²⁶ἴδιوتي μαρτυρομαι υμιν εν τη 01 02 03 | ἴδιο μαρτυρομαι υμιν εν τη 04 | ἴαχρι ουν της 05¹ ²⁷ἴπασαν την βουλην του θεου υμιν 01 03 04 | ἴυμιν πασαν την βουλην του θεου 02 | ἴπασαν την βουλην του θεου ἴμιν 05¹ ²⁸ἴθεου 01 03 | ἴκυριου 02 04 05¹

τῷ ᾠθεῶ, καὶ τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ, τῷ δυναμένῳ οἰκοδομῆσαι ἱκαί δοῦναι ἱ τὴν κληρονομίαν ἐν τοῖς ἡγιασμένοις πᾶσιν. ³³ Ἀργυρίου, ἢ χρυσοῦ, ἢ ἱματισμοῦ, οὐδενὸς ἐπεθύμησα. ³⁴ Αὐτοὶ γινώσκετε ὅτι ταῖς χρεῖαις μου καὶ τοῖς οὖσιν μετ' ἐμοῦ ὑπῆρέτησαν αἱ χεῖρες αὐταί. ³⁵ Πάντα ὑπέδειξα ὑμῖν ὅτι οὕτως κοπιῶντας δεῖ ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν ἀσθενούντων, μνημονεύειν ἱ τε τῶν λόγων τοῦ ᾠ Κυρίου ᾠ Ἰησοῦ ὅτι αὐτὸς εἶπεν, ᾠ Μακάριόν ἐστιν μᾶλλον, διδόναι ἢ λαμβάνειν.”

³⁶ Καὶ ταῦτα εἰπὼν, θείς τὰ γόνατα αὐτοῦ, σὺν πᾶσιν αὐτοῖς προσήυξατο. ³⁷ Ἰκανὸς δὲ κλαυθμὸς ἐγένετο πάντων, καὶ ἐπιπεσόντες ἐπὶ τὸν τράχηλον τοῦ Παύλου, κατεφίλουν αὐτόν, ³⁸ ὀδυνώμενοι μάλιστα ἐπὶ τῷ λόγῳ ᾠ εἰρήκει ὅτι οὐκέτι μέλλουσιν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ θεωρεῖν. Προέπεμπον δὲ αὐτόν εἰς τὸ πλοῖον.

21 ¹ Ὡς δὲ ἐγένετο ἱ ἀναχθῆναι ἡμᾶς, ἱ ἀποσπασθέντας ἱ ἀπ' αὐτῶν, εὐθυδρομήσαντες ἤλθομεν εἰς τὴν Κῶ, τῇ δὲ ἐξῆς εἰς τὴν ᾠ Ῥόδον, κάκειθεν εἰς Πάταρα. ² Καὶ εὐρόντες πλοῖον διαπερῶν εἰς Φοινίκην, ἐπιβάντες ἀνήχθημεν. ³ ἱ Ἀναφάναντες ἱ δὲ τὴν Κύπρον, καὶ καταλιπόντες αὐτὴν εὐώνυμον, ἐπλέομεν εἰς Συρίαν καὶ κατήλθομεν εἰς Τύρον, ἐκεῖσε γὰρ τὸ πλοῖον ἦν ἀποφορτιζόμενον τὸν γόμον. ⁴ Ἀνευρόντες δὲ τοὺς μαθητὰς, ἐπεμείναμεν αὐτοῦ ἡμέρας ἑπτὰ, οἵτινες τῷ Παύλῳ ἔλεγον διὰ τοῦ ᾠ Πνεύματος μὴ ἐπιβαίνειν εἰς ἱεροσόλυμα. ⁵ Ὅτε δὲ ἐγένετο ἡμᾶς ἐξαρτίσαι τὰς ἡμέρας, ἐξελθόντες ἐπορευόμεθα, προπεμπόντων ἡμᾶς πάντων σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις, ἔως ἔξω τῆς πόλεως, καὶ θέντες τὰ γόνατα ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν προσευξάμενοι, ⁶ ἀπησπασάμεθα ἀλλήλους καὶ ἀνέβημεν εἰς τὸ πλοῖον, ἐκεῖνοι δὲ ὑπέστρεψαν εἰς τὰ ἱδία.

⁷ Ἡμεῖς δὲ, τὸν πλοῦν διανύσαντες ἀπὸ Τύρου, κατηντήσαμεν εἰς Πτολεμαῖδα, καὶ ἀσπασάμενοι τοὺς ἀδελφοὺς, ἐμείναμεν ἡμέραν μίαν παρ' αὐτοῖς. ⁸ Τῇ δὲ ἐπαύριον, ἐξελθόντες ἤλθομεν εἰς Καισάρειαν, καὶ εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκον Φιλίππου, τοῦ εὐαγγελιστοῦ, ὄντος ἐκ τῶν ἑπτὰ, ἐμείναμεν παρ' αὐτῷ. ⁹ Τοῦτῳ δὲ ἦσαν θυγατέρες τέσσαρες παρθένοι, προφητεῦσαι. ¹⁰ Ἐπιμενόντων δὲ ἡμέρας πλείους, κατήλθεν τις ἀπὸ τῆς ἱουδαίας προφήτης ὀνόματι ᾠ Ἄγαθος, ¹¹ καὶ ἐλθὼν πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἄρας τὴν ζώνην τοῦ Παύλου, δήσας ἑαυτοῦ τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας, εἶπεν, ᾠ Τάδε λέγει τὸ ᾠ Πνεῦμα τὸ ᾠ Ἅγιον: ᾠ Τὸν ἄνδρα οὗ ἑστὶν ἡ ζώνη αὕτη, οὕτως δήσουσιν ἐν ἱερουσαλήμ οἱ ἱουδαῖοι, καὶ παραδώσουσιν εἰς χεῖρας ἑθνῶν.” ¹² Ὡς δὲ ἡκούσαμεν ταῦτα, παρεκαλοῦμεν ἡμεῖς τε καὶ οἱ ἐντόπιοι, τοῦ μὴ ἀναβαίνειν αὐτόν εἰς ἱερουσαλήμ. ¹³ Τότε ἀπεκρίθη ᾠ Παῦλος, ᾠ ᾠ Τί ποιεῖτε, κλαίοντες καὶ συνθρύπτοντές μου τὴν καρδίαν; Ἐγὼ γὰρ οὐ μόνον δεθῆναι, ἀλλὰ καὶ ἀποθανεῖν εἰς ἱερουσαλήμ, ἐτοίμως ἔχω, ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ ᾠ Κυρίου ᾠ Ἰησοῦ.” ¹⁴ Μὴ πειθομένου δὲ αὐτοῦ, ἡσυχάσαμεν εἰπόντες, ᾠ Τοῦ ᾠ Κυρίου τὸ θέλημα γινέσθω.”

¹⁵ Μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας ἱ ταύτας, ἐπισκευασάμενοι, ἀνεβαίνομεν ἱ εἰς ἱεροσόλυμα. ¹⁶ Συνῆλθον δὲ καὶ τῶν μαθητῶν ἀπὸ Καισαρείας σὺν ἡμῖν, ἄγοντες παρ' ᾠ ᾠ ξενισθῶμεν ἱ Μνάσωνι, ἱ τινὶ Κυπρίῳ ἀρχαίῳ μαθητῇ.

³² ἱ και δουναι 01 02 03 | και δουναι υμιν 04 | υμας και δουναι 05¹ ³⁵ τε 01 02 03 04 | - 02* 05¹ ¹ ἱ αναχθηναι ημας 03 04 | αναχθεντας ημας 01 | ημας 02* | ημας αναχθηναι 02 | ανηχθημεν 05¹ ¹ ἱ αποσπασθεντας 01 02 04 | αποσπασθεντες 03 | αποσπασθεντων δε ημων 05¹ ³ ἱ αναφαναντες 01 03 | αναφανεντες 02 04¹ ¹³ ἱ ο παυλος 03 | δε ο παυλος 04 | ο παυλος και ειπεν 01 02 | παυλος 03* | ειπεν δε προς ημας ο παυλος 05¹ ἱ - 01 02 03 | χριστου 04 05¹ ¹⁵ ἱ ταυτας επισκευασαμενοι ανεβαινομεν 02 03 | ταυτας επισκευασαμενον 01 | ταυτας παρασκευασαμενοι ανεβαινομεν 04 | αποταξαμενοι ανεβαινομεν 05¹ ¹⁶ ἱ μνασωνι 02 04 | ιασوني 01 | μνασω 03¹

¹⁷Γενομένων δὲ ἡμῶν εἰς Ἱεροσόλυμα, ἀσμένως ἀπεδέξαντο ἡμᾶς οἱ ἀδελφοί. ¹⁸Τῆ δὲ ἐπιούσῃ, εἰσῆι οὗτος ὁ Παῦλος σὺν ἡμῖν πρὸς Ἰάκωβον, πάντες τε παρεγένοντο οἱ πρεσβύτεροι. ¹⁹Καὶ ἀσπασάμενος αὐτοὺς, ἐξηγεῖτο καθ' ἕνα ἕνα, ὡς ἐποίησεν ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἔθνεσιν διὰ τῆς διακονίας αὐτοῦ. ²⁰Οἱ δὲ ἀκούσαντες ἔδοξαζον τὸν Θεόν, εἰπόντες ἑαυτῶν, ὡς ἔθεωρεῖς, ἀδελφέ, πόσαι μυριάδες εἰσὶν ἐν τοῖς Ἰουδαίοις τῶν πεπιστευκότων, καὶ πάντες ζηλωταὶ τοῦ νόμου ὑπάρχουσιν. ²¹Κατηχήθησαν δὲ περὶ σοῦ, ὅτι ἀποστασίαν διδάσκεις ἀπὸ Μωϋσέως τοὺς κατὰ τὰ ἔθνη πάντας Ἰουδαίους, λέγων μὴ περιτέμνειν αὐτοὺς τὰ τέκνα, μηδὲ τοῖς ἔθνεσιν περιπατεῖν. ²²Τί οὖν ἔστιν; Πάντως ἅπαντες ἀκούονται ὅτι ἐλήλυθας. ²³Τοῦτο οὖν ποίησον, ὅσοι λέγομεν. Εἰσὶν ἡμῖν ἄνδρες τέσσαρες, εὐχὴν ἔχοντες ἀφ' ἑαυτῶν. ²⁴Τούτους παραλαβὼν, ἀγνίσθητι σὺν αὐτοῖς καὶ δαπάνησον ἐπ' αὐτοῖς, ἵνα ξυρηθῶσιν τὴν κεφαλὴν, καὶ γινώσκονται πάντες ὅτι ὡς κατήχησθαι περὶ σοῦ οὐδὲν ἔστιν, ἀλλὰ στοιχεῖς καὶ αὐτὸς, φυλάσσω τὸν νόμον. ²⁵Περὶ δὲ τῶν πεπιστευκότων ἐθνῶν, ἡμεῖς ἀπεστείλαμεν κρίναντες φυλάσσεσθαι αὐτοὺς, τὸ τε εἰδωλόθυτον, καὶ αἷμα, καὶ πνικτὸν, καὶ πορνείαν. ²⁶Τότε ὁ Παῦλος παραλαβὼν τοὺς ἄνδρας, τῇ ἐχομένῃ ἡμέρᾳ σὺν αὐτοῖς ἀγνισθεὶς, εἰσῆι εἰς τὸ ἱερὸν, διαγγέλλων τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἡμερῶν τοῦ ἀγνισμοῦ, ἕως οὗ προσηνέχθη ὑπὲρ ἐνὸς ἐκάστου αὐτῶν ἢ προσφορά.

²⁷Ὡς δὲ ἔμελλον αἱ ἑπτὰ ἡμέραι συντελεῖσθαι, οἱ ἀπὸ τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι, θεασάμενοι αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ, συνέχεον πάντα τὸν ὄχλον, καὶ ἐπέβαλον ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας κρίζοντες, ἄνδρες, Ἰσραηλίται, βοηθεῖτε! Οὗτός ἐστιν ὁ ἄνθρωπος, ὁ κατὰ τοῦ λαοῦ, καὶ τοῦ νόμου, καὶ τοῦ τόπου τούτου πάντας πανταχῇ διδάσκων, ἔτι τε καὶ Ἑλλήνας εἰσήγαγεν εἰς τὸ ἱερὸν, καὶ κεκοίνωκεν τὸν ἅγιον τόπον τούτον. Ἦσαν γὰρ προεωρακότες Τρόφιμον τὸν Ἐφέσιον ἐν τῇ πόλει σὺν αὐτῷ, ὃν ἐνόμιζον ὅτι εἰς τὸ ἱερὸν εἰσήγαγεν ὁ Παῦλος. ³⁰Ἐκινήθη τε ἡ πόλις ὅλη, καὶ ἐγένετο συνδρομὴ τοῦ λαοῦ, καὶ ἐπιλαβόμενοι τοῦ Παύλου, εἶλκον αὐτὸν ἔξω τοῦ ἱεροῦ, καὶ εὐθέως ἐκλείσθησαν αἱ θύραι. ³¹Ζητούντων τε αὐτὸν ἀποκτεῖναι, ἀνέβη φάσις τῷ χιλιάρχῳ τῆς σπείρης, ὅτι ὅλη συγχύνεται Ἱερουσαλήμ, ὅς ἐξαυτῆς παραλαβὼν στρατιώτας καὶ ἑκατοντάρχας, κατέδραμεν ἐπ' αὐτούς, οἱ δὲ ἰδόντες τὸν χιλιάρχον καὶ τοὺς στρατιώτας, ἐπαύσαντο τύπτοντες τὸν Παῦλον. ³³Τότε ἐγγίσας, ὁ χιλιάρχος ἐπελάβετο αὐτοῦ, καὶ ἐκέλευσε δεθῆναι ἀλύσει δυοῖς, καὶ ἐπυθάνετο τίς εἴη καὶ τί ἐστιν πεποικῶς. ³⁴Ἄλλοι δὲ, ἄλλο τι ἐπεφώνουν ἐν τῷ ὄχλῳ. Μὴ δυναμένου δὲ αὐτοῦ γινῶναι τὸ ἀσφαλὲς διὰ τὸν θόρυβον, ἐκέλευσεν ἄγεσθαι αὐτὸν εἰς τὴν παρεμβολήν. ³⁵Ὅτε δὲ ἐγένετο ἐπὶ τοὺς ἀναβαθμούς, συνέβη βασιτάζεσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν, διὰ τὴν βίαν τοῦ ὄχλου. ³⁶Ἦκολούθει γὰρ τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ κρίζοντες, Ἄῖρε αὐτόν.”

¹⁹Γκαὶ ἀσπασάμενος αὐτοὺς ἐξηγεῖτο καθ' ἕνα ἕνα ἐκαστὸν 01 02 03 | καὶ ἀσπασάμενος αὐτοῦ ἐξηγεῖτο καθ' ἕνα ἕνα ἐκαστὸν 04 | οὗς ἀσπασάμενος διηγεῖτο ἕνα ἕνα ἐκαστὸν 05¹ ²⁰ἔδοξαζον 02 03 04 | ἐδοξασαν 01 05¹ ²¹εἶπον 02 03 | εἶπαν 01 | εἰπόντες 04 05¹ ²²εἰς τὸν 01 02 03 | αὐτῶν 04 | - 05¹ ²³ἐν τοῖς Ἰουδαίοις 02 03 04 | - 01 | ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ 05¹ ²⁴παντὰς 01 03 04 | - 02 05¹ ²⁵Ἰουδαίους λέγων 02 03 04 | Ἰουδαίους λέγω 01 | Ἰουδαίους 05¹ ²⁶27¹ - 03 04^v | δεῖ 01 02 05¹ ²⁸Γ - 03 04^v | πλῆθος συνελθῆναι 05 | συνελθῆναι πλῆθος 01 02¹ ²⁹Γ 01 03 04 | γὰρ οἱ 02 05 | - 01¹ ³⁰Ἐξυρῶσινται 01 03 | ξυρῶσινται 02 04 | ξυρῶνται 05¹ ³¹στοιχεῖς καὶ 01 03 04 | καὶ στοιχεῖς καὶ 02 | οἱ πορευοῦν 05¹ ³²ἀπεστείλαμεν 03 04 05 | ἐπεστείλαμεν 01 02 | ἐπεκρίναμεν 02*¹ ³³Γ - 01 02 03 | μηδὲν τοιοῦτον τῆρειν αὐτοὺς εἰ μὴ 05 | μηδὲν τοιοῦτο τῆρειν αὐτοὺς εἰ μὴ 04¹ ³⁴27¹ οἱ ἀπὸ τῆς ἀσίας Ἰουδαῖοι θεασάμενοι αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ 01 02 03 | θεασάμενοι αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ οἱ ἀπὸ τῆς ἀσίας Ἰουδαῖοι 04 | οἱ δὲ ἀπὸ τῆς ἀσίας Ἰουδαῖοι ἐληλυθότες θεασάμενοι αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ 05¹ ³⁵ἔπεβαλον 03 04 | ἐπεβαλαν 01 02 | ἐπιβαλλοῦσιν 05¹ ³⁶Ἐυθεὴς ἐκλείσθησαν 02 03 04 05 | ἐκλείσθησαν εὐθεὴς 01 | ἐκλείσθη εὐθεὴς 01*¹

³⁷Μέλλων τε εἰσάγεσθαι εἰς τὴν παρεμβολὴν, ὁ Παῦλος λέγει τῷ χιλιάρχῳ, “Ἐἴ ξηστί μοι εἰπεῖν τι πρὸς σέ;” Ὁ δὲ ἔφη, “Ἑλληνιστὶ γινώσκεις;” ³⁸Οὐκ ἄρα σὺ εἶ ὁ Αἰγύπτιος, ὁ πρὸ τούτων τῶν ἡμερῶν, ἀναστατώσας καὶ ἐξαγαγὼν εἰς τὴν ἔρημον τοὺς τετρακισχίλιους ἄνδρας τῶν σικαρίων;” ³⁹Εἶπεν δὲ ὁ Παῦλος, “Ἐγὼ ἄνθρωπος μὲν εἰμι Ἰουδαῖος, Ταρσεύς, τῆς Κιλικίας, οὐκ ἀσήμου πόλεως πολίτης. Δέομαι δέ σου, ἐπίτρεψόν μοι λαλῆσαι πρὸς τὸν λαόν.” ⁴⁰Ἐπιτρέψαντος δὲ αὐτοῦ, ὁ Παῦλος ἐστῶς ἐπὶ τῶν ἀναβαθμῶν, κατέσεισε τῇ χειρὶ τῷ λαῷ, πολλῆς δὲ ἱσυχίας γενομένης,¹

22 προσεφώνησεν τῇ Ἑβραΐδι διαλέκτῳ λέγων, ¹“Ἄνδρες, ἀδελφοί, καὶ πατέρες, ἀκούσατέ μου τῆς πρὸς ὑμᾶς νυνὶ ἀπολογίας.” ²(Ἀκούσαντες δὲ ὅτι τῇ Ἑβραΐδι διαλέκτῳ προσεφώνει αὐτοῖς, μᾶλλον παρέσχον ἡσυχίαν.) Καὶ φησίν: ³“Ἐγὼ εἰμι ἀνὴρ Ἰουδαῖος, ἡγενημένος ἐν Ταρσῷ τῆς Κιλικίας,¹ ἀνατεθραμμένος δὲ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, παρὰ τοὺς πόδας Γαμαλιήλ, πεπαιδευμένος κατὰ ἀκρίβειαν τοῦ πατρῷου νόμου, ζηλωτῆς ὑπάρχων τοῦ ὁ Θεοῦ, καθὼς πάντες ὑμεῖς ἐστε σήμερον, ⁴ὃς ταύτην τὴν Ὀδὸν ἐδίωξα ἄχρι θανάτου, δεσμεύων καὶ παραδιδούς εἰς φυλακὰς, ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας, ⁵ὡς καὶ ὁ ἀρχιερεὺς Ἰακώβου μοι καὶ πᾶν τὸ πρεσβυτέριον παρ’ ὧν καὶ ἐπιστολὰς δεξάμενος πρὸς τοὺς ἀδελφούς, εἰς Δαμασκὸν ἐπορευόμην, ἄζων καὶ τοὺς ἐκεῖσε ὄντας, δεδεμένους εἰς Ἱερουσαλήμ, ἵνα τιμωρηθῶσιν.

⁶Ἐγένετο δὲ μοι πορευομένῳ, καὶ ἐγγίζοντι τῇ Δαμασκῷ περὶ μεσημβρίαν, ἐξαίφνης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ περιεστράψαι φῶς ἰκανὸν περὶ ἐμέ. ⁷Ἐπεσά τε εἰς τὸ ἔδαφος, καὶ ἤκουσα φωνῆς λεγούσης μοι, ‘Σαοὺλ, Σαοὺλ, τί με διώκεις;’ ⁸Ἐγὼ δὲ ἀπεκρίθην, ‘Τίς εἶ, κύριε;’ Εἶπέν τε πρὸς ἐμέ, ‘Ἐγὼ εἰμι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος, ὃν σὺ διώκεις.’ Ὁ δὲ ἐπὶ ἐμοὶ ὄντες, τὸ μὲν φῶς θεάσαντο, τὴν δὲ φωνὴν οὐκ ἤκουσαν τοῦ λαλοῦντός μοι. ¹⁰Εἶπον δέ, ‘Τί ποιήσω, Κύριε;’ Ὁ δὲ Κύριος εἶπεν πρὸς με, ‘Ἀναστὰς πορεύου εἰς Δαμασκόν, κάκει σοι λαληθήσεται περὶ πάντων ὧν τέτακταί σοι ποιῆσαι.’ ¹¹Ὡς δὲ οὐκ ἐνέβλεπον ἀπὸ τῆς δόξης τοῦ φωτός ἐκείνου, χειραγωγούμενος ὑπὸ τῶν συνόντων μοι, ἦλθον εἰς Δαμασκόν.

¹²Ἀνανίας δὲ τις ἀνὴρ εὐλαβῆς κατὰ τὸν νόμον, μαρτυρούμενος ὑπὸ πάντων τῶν κατοικοῦντων Ἰουδαίων, ¹³ἔλθων πρὸς ἐμέ καὶ ἐπιστάς, εἶπέν μοι, ‘Σαοὺλ, ἀδελφέ, ἀνάβλεψον.’ Κἀγὼ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἀνέβλεψα εἰς αὐτόν. ¹⁴Ὁ δὲ εἶπεν, ‘Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν προεχειρίσατό σε γνῶναι τὸ θέλημα αὐτοῦ, καὶ ἰδεῖν τὸν Δίκαιον, καὶ ἀκοῦσαι φωνῆν ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ. ¹⁵Ὅτι ἔση μάρτυς αὐτῷ πρὸς πάντας ἀνθρώπους, ὧν ἑώρακας καὶ ἤκουσας. ¹⁶Καὶ νῦν τί μέλλεις; Ἀναστὰς, βάπτισαι καὶ ἀπόλousαι τὰς ἁμαρτίας σου, ἐπικαλεσάμενος τὸ ὄνομα αὐτοῦ.’

¹⁷Ἐγένετο δὲ μοι, ὑποστρέψαντι εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ προσευχομένῳ μου ἐν τῷ ἱερῷ, γενέσθαι με ἐν ἐκστάσει, ¹⁸καὶ ἰδεῖν αὐτὸν λέγοντά μοι, ‘Σπεῦσον καὶ ἔξελθε ἐν τάχει ἐξ Ἱερουσαλήμ, διότι οὐ παραδέξονται σου μαρτυρίαν περὶ ἐμοῦ.’ ¹⁹Κἀγὼ εἶπον, ‘Κύριε, αὐτοὶ ἐπίστανται ὅτι ἐγὼ ἤμην φυλακίζων καὶ δέρων κατὰ τὰς συναγωγὰς, τοὺς πιστεύοντας ἐπὶ σέ. ²⁰Καὶ ὅτε ἐξεχύννεντο τὸ αἷμα Στεφάνου τοῦ μάρτυρός σου, καὶ αὐτὸς ἤμην ἐφrestῶς, καὶ συνευδοκῶν, καὶ φυλάσσων τὰ ἱμάτια τῶν ἀναιρῶντων αὐτόν.’ ²¹Καὶ εἶπεν πρὸς με, ‘Πορεύου, ὅτι ἐγὼ εἰς ἔθνη μακρὰν ἔξαποστελῶ σε.’”

³⁷ἡγενημένος ἐν ταρσῷ τῆς κιλικίας 01 03 | ἡγενημένος ἐν ταρσῷ τῆς κιλικίας 02 | ἐν ταρσῷ τῆς κιλικίας ἡγενημένος 05¹ ⁵¹μαρτυρεῖ 02 | μαρτυρεῖ 01 | ἐμαρτυρεῖ 03 | μαρτυρησεῖ 05¹ ²¹ἔξαποστελω 01 02 04 | ἀποστελω 03 | ἐξαποστελλω 05¹

²²Ἦκουον δὲ αὐτοῦ ἄχρι τούτου τοῦ λόγου, καὶ ἐπήραν τὴν φωνὴν αὐτῶν λέγοντες, “Αἶρε ἀπὸ τῆς γῆς τὸν τοιοῦτον, οὐ γὰρ καθήκεν αὐτὸν ζῆν!” ²³Κραυγαζόντων τε αὐτῶν, καὶ ῥιπτούντων τὰ ἱμάτια, καὶ κονιορτὸν βαλλόντων εἰς τὸν ἀέρα, ²⁴ἐκέλευσεν ὁ χιλιάρχος εἰσάγεσθαι αὐτὸν εἰς τὴν παρεμβολήν, εἶπας μάλιστα ἀνετάζεσθαι αὐτὸν, ἵνα ἐπιγῶ δι’ ἣν αἰτίαν οὕτως ἐπεφώνουν αὐτῷ. ²⁵Ὡς δὲ ἔπροτειναν¹ αὐτὸν τοῖς ἱμαῖσιν, εἶπεν πρὸς τὸν ἐστῶτα ἐκατόνταρχον ὁ Παῦλος, “Εἰ ἄνθρωπον Ῥωμαῖον καὶ ἀκατάκριτον, ἔξεστιν ὑμῖν¹ μαστίζειν;” ²⁶Ἀκούσας δὲ ὁ ἐκατοντάρχης, προσελθὼν τῷ χιλιάρχῳ, ἀπήγγειλεν λέγων, “Τί μέλλεις ποιεῖν; Ὁ γὰρ ἄνθρωπος οὗτος Ῥωμαῖός ἐστιν.” ²⁷Προσελθὼν δὲ, ὁ χιλιάρχος εἶπεν αὐτῷ, “Λέγε μοι, σὺ Ῥωμαῖός εἶ;” Ὁ δὲ ἔφη, “Ναί.” ²⁸Ἐπεκρίθη δὲ¹ ὁ χιλιάρχος, “Ἐγὼ πολλοῦ κεφαλαίου τὴν πολιτείαν ταύτην ἐκτησάμην.” Ὁ δὲ Παῦλος ἔφη, “Ἐγὼ ἴδὲ¹ καὶ γεγέννημαι.” ²⁹Εὐθέως οὖν ἀπέστησαν ἀπ’ αὐτοῦ οἱ μέλλοντες αὐτὸν ἀνετάζειν, καὶ ὁ χιλιάρχος δὲ ἐφοβήθη, ἐπιγνούς ὅτι Ῥωμαῖός ἐστιν, καὶ ὅτι αὐτὸν ἦν δεδεκώς.

³⁰Τῇ δὲ ἐπαύριον, βουλόμενος γνῶναι τὸ ἀσφαλές, τὸ τί κατηγορεῖται ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, ἔλυσεν αὐτόν, καὶ ἐκέλευσεν συνελθεῖν τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ πᾶν τὸ **23** Συνέδριον, καὶ καταγαγὼν τὸν Παῦλον, ἔστησεν εἰς αὐτούς. ¹Ἀτενίσας δὲ τῷ Συνεδρίῳ ὁ Παῦλος εἶπεν, “Ἄνδρες, ἀδελφοί, ἐγὼ πάσῃ συνειδήσει ἀγαθῇ πεπολίτευμαι τῷ ᾧ ἄχρι ταύτης τῆς ἡμέρας.” ²Ὁ δὲ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας ἐπέταξεν τοῖς παρεστῶσιν αὐτῷ, τύπτειν αὐτοῦ τὸ στόμα. ³Τότε ὁ Παῦλος πρὸς αὐτὸν εἶπεν, “Τύπτειν σε μέλλει ὁ Θεός, τοῖχε κεκονιαμένε! Καὶ σὺ κἀθὲν κρίνων με κατὰ τὸν νόμον, καὶ παρανομῶν κελεύεις με τύπεσθαι;” ⁴Οἱ δὲ παρεστῶτες εἶπαν, “Τὸν ἀρχιερέα τοῦ Θεοῦ λοιδορεῖς;” ⁵Ἐφη τε ὁ Παῦλος, “Οὐκ ἤθδειν, ἀδελφοί, ὅτι ἐστὶν ἀρχιερεὺς γέγραπται γὰρ, ὅτι “Ἀρχοντα τοῦ λαοῦ σου, οὐκ ἔρεις κακῶς.”

⁶Γνοὺς δὲ ὁ Παῦλος ὅτι τὸ ἕν μέρος ἐστὶν Σαδδουκαίων, τὸ δὲ ἕτερον Φαρισαίων, ἔκραζεν ἐν τῷ Συνεδρίῳ, “Ἄνδρες, ἀδελφοί, ἐγὼ Φαρισαῖός εἰμι, υἱὸς Φαρισαίων· περὶ ἐλπίδος καὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι.” ⁷Τοῦτο δὲ αὐτοῦ ἔλαλθοντος,¹ ἔγένετο¹ στάσις τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων, καὶ ἐσχίσθη τὸ πλῆθος. ⁸Σαδδουκαῖοι μὲν γὰρ λέγουσιν μὴ εἶναι ἀνάστασιν, μήτε ἄγγελον, μήτε πνεῦμα, Φαρισαῖοι δὲ ὁμολογοῦσιν τὰ ἀμφοτέρω. ⁹Ἐγένετο δὲ κραυγὴ μεγάλη, καὶ ἀναστάντες ἔτινές τῶν γραμματέων τοῦ μέρους¹ τῶν Φαρισαίων, διεμάχοντο λέγοντες, “Οὐδὲν κακὸν εὐρίσκομεν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ· εἰ δὲ πνεῦμα ἐλάλησεν αὐτῷ, ἢ ἄγγελος;” ¹⁰Πολλῆς δὲ ἔγινετο¹ στάσεως,¹ φοβηθεὶς ὁ χιλιάρχος μὴ διασπασθῆ ὁ Παῦλος ὑπ’ αὐτῶν, ἐκέλευσεν τὸ στράτευμα καταβὰν, ἀρπάσαι αὐτὸν ἐκ μέσου αὐτῶν, ἄγειν τε εἰς τὴν παρεμβολήν.

¹¹Τῇ δὲ ἐπιούσῃ νυκτὶ, ἐπιστὰς αὐτῷ, ὁ Κύριος εἶπεν, “Θάρσει, ὡς γὰρ διεμαρτύρω τὰ περὶ ἐμοῦ εἰς Ἱερουσαλὴμ, οὕτω σε δεῖ καὶ εἰς Ῥώμην μαρτυρῆσαι.”

¹²Γενομένης δὲ ἡμέρας, ποιήσαντες συστροφὴν, οἱ Ἰουδαῖοι ἀνεθεμάτισαν ἑαυτοὺς, λέγοντες μήτε φαγεῖν μήτε πιεῖν, ἕως ἴδω¹ ἀποκτείνωσιν τὸν¹ Παῦλον.

²⁵ἔπροτειναν 01 03 | προτεινουν 02 | προσπειναν 04 05¹ ἄνθρωπον ρωμαιον και ακατακριτον ἐξεστιν ὑμιν 02 03 04 | ἀνθρωπον ρωμαιον και ακατακριτον ἐστιν ὑμιν 01 | ἐξεστιν ὑμιν ἀνθρωπον ρωμαιον και ακατακριτον 05¹ ²⁸ἔπεκρίθη δε 01 03 04 | ἀπεκρίθη 02 | και ἀποκριθεὶς 05¹ ἴδε 02 03 05 | - 01 04¹ ἔλαλθοντος 03 | εἰποντος 02 | λαλῆσαντος 04 | εἰπαντος 01¹ ἔγενετο 01 02 04 | ἐπεσε 03 | ἐπεπεσε 03*¹ ⁹ἔτινες των γραμματεων του μερους 01 03 | τινες 02 | τινες εκ των γραμματεων του μερους 04¹ ¹⁰ἔγινετο¹ στασεως 01 03 | γινόμενος στασεως 01* | στασεως γενομένης 02 | στασεως γινόμενης 04¹ ¹²ου ἀποκτείνωσιν τον 01 03 04 | ἀν ἀποκτείνας την 348 | ου ἀνελεσιν τον 02¹

¹³Ἦσαν δὲ πλείους τεσσεράκοντα οἱ αὐτήν τὴν συνωμοσίαν ποιησάμενοι· ¹⁴οἵτινες προσελθόντες τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ τοῖς πρεσβυτέροις εἶπαν, “Ἀναθέματι ἀνεθεματίσαμεν ἑαυτοὺς, μηδενὸς γεύσασθαι ἕως οὗ ἀποκτείνωμεν τὸν Παῦλον. ¹⁵Νῦν οὖν ὑμεῖς ἐμφανίσατε τῷ χιλιάρχῳ σὺν τῷ Συνεδρίῳ, ὅπως καταγάγῃ αὐτὸν εἰς ὑμᾶς, ὡς μέλλοντας διαγινώσκειν ἀκριβέστερον τὰ περὶ αὐτοῦ· ἡμεῖς δὲ πρὸ τοῦ ἐγγίσει αὐτὸν, ἔτοιμοί ἐσμεν τοῦ ἀνελεῖν αὐτόν.”

¹⁶Ἀκούσας δὲ ὁ υἱὸς τῆς ἀδελφῆς Παύλου, τὴν ἐνέδραν παραγενόμενος, καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν παρεμβολὴν, ἀπήγγειλεν τῷ Παύλῳ. ¹⁷Προσκαλεσάμενος δὲ ὁ Παῦλος ἓνα τῶν ἑκατονταρχῶν, ἔφη, “Τὸν νεανίαν τοῦτον ἄπαγε¹ πρὸς τὸν χιλιάρχον, ἔχει γὰρ ἀπαγγεῖλαί τι αὐτῷ.” ¹⁸Ὁ μὲν οὖν παραλαβὼν αὐτόν, ἤγαγεν πρὸς τὸν χιλιάρχον, καὶ φησίν, “Ὁ δέσμιος, Παῦλος, προσκαλεσάμενός με, ἠρώτησεν τοῦτον τὸν νεανίσκον ἀγαγεῖν πρὸς σέ, ἔχοντά τι λαλήσαι σοι.” ¹⁹Ἐπιλαβόμενος δὲ τῆς χειρὸς αὐτοῦ ὁ χιλιάρχος, καὶ ἀναχωρήσας κατ’ ἰδίαν, ἐπυνθάνετο, “Τί ἐστὶν ὃ ἔχεις ἀπαγγεῖλαί μοι;” ²⁰Εἶπεν δὲ, ὅτι “Οἱ Ἰουδαῖοι συνέθεντο τοῦ ἐρωτησαί σε, ὅπως αὔριον τὸν Παῦλον καταγάγῃς εἰς τὸ Συνέδριον, ὡς μέλλων τι ἀκριβέστερον πυθάνεσθαι περὶ αὐτοῦ. ²¹Σὺ οὖν μὴ πεισθῆς αὐτοῖς, ἐνεδρεύουσιν γὰρ αὐτόν ἐξ αὐτῶν ἄνδρες πλείους τεσσεράκοντα, οἵτινες ἀνεθεμάτισαν ἑαυτοὺς μήτε φαγεῖν μήτε πιεῖν, ἕως οὗ ἀνέλωσιν αὐτόν, καὶ νῦν εἰσὶν ἔτοιμοι, προσδεχόμενοι τὴν ἀπὸ σοῦ ἐπαγγελίαν.” ²²Ὁ μὲν οὖν χιλιάρχος ἀπέλυσε τὸν νεανίσκον παραγγείλας, “Μηδενὶ ἐκλαλήσαι ὅτι ταῦτα ἐνεφάνισας πρὸς ἐμέ.”

²³Καὶ προσκαλεσάμενός τιςας δύο τῶν ἑκατονταρχῶν, εἶπεν, “Ἐτοιμάσατε στρατιώτας διακοσίους, ὅπως πορευθῶσιν ἕως Καισαρείας, καὶ ἵππεῖς ἑβδομήκοντα, καὶ δεξιολάβους διακοσίους, ἀπὸ τρίτης ὥρας τῆς νυκτός.” ²⁴Κτήνη τε παραστῆσαι, ἵνα ἐπιβιβάσαντες τὸν Παῦλον, διασώσωσι πρὸς Φήλικα τὸν ἡγεμόνα, ²⁵γράψας ἐπιστολὴν, ἔχουσαν τὸν τύπον τοῦτον! ²⁶“Κλαύδιος Λυσίας, τῷ κρατίστῳ ἡγεμόνι Φήλικι, χαίρειν. ²⁷Τὸν ἄνδρα τοῦτον συλλημφθέντα ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, καὶ μέλλοντα ἀναιρεῖσθαι ὑπ’ αὐτῶν, ἐπιστὰς σὺν τῷ στρατεύματι, ἐξελάμην μαθὼν ὅτι Ῥωμαῖός ἐστιν. ²⁸Βουλόμενός τε ἐπιγνῶναι τὴν αἰτίαν δι’ ἣν ἐνεκάλουν αὐτῷ, ἵνα κατήγαγον εἰς τὸ Συνέδριον αὐτῶν. ²⁹Ὁν εὔρον ἐγκαλούμενον περὶ ζητημάτων τοῦ νόμου αὐτῶν, μηδὲν δὲ ἄξιον θανάτου ἢ δεσμῶν ἔχοντα ἔγκλημα. ³⁰Μηνυθείσης δέ μοι ἐπιβουλῆς εἰς τὸν ἄνδρα ἔσσεσθαι, ἐξαυτῆς ἔπεμψα πρὸς σέ, παραγγείλας καὶ τοῖς κατηγοροῖς λέγειν αὐτοὺς ἐπὶ σοῦ.”

³¹Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται κατὰ τὸ διατεταγμένον αὐτοῖς, ἀναλαβόντες τὸν Παῦλον, ἤγαγον διὰ νυκτός εἰς τὴν Ἀντιπατρίδα. ³²Τῇ δὲ ἐπαύριον, ἐάσαντες τοὺς ἵππεῖς ἀπέρχεσθαι σὺν αὐτῷ, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν παρεμβολὴν· ³³οἵτινες εἰσελθόντες εἰς τὴν Καισαρείαν, καὶ ἀναδόντες τὴν ἐπιστολὴν τῷ ἡγεμόνι, παρέστησαν καὶ τὸν Παῦλον αὐτῷ. ³⁴Ἀναγνοὺς δὲ, καὶ ἐπερωτήσας ἐκ ποίας ἐπαρχείας ἐστὶν, καὶ πυθόμενος ὅτι ἀπὸ Κιλικίας, Ἦ ³⁵“Διακούσομαί σου”, ἔφη, “ὅταν καὶ οἱ κατήγοροί σου παραγένωνται”, κελεύσας ἐν τῷ πραιτωρίῳ τοῦ Ἡρώδου, φυλάσσεσθαι αὐτόν.

¹⁷Γ απαγε 01 03 | απαγαγε 02 04¹ ²⁵Γ εχουσαν τον τυπον τουτον 01 03 | περιεχουσαν τον τυπον τουτον 02 | εν η εγεγραπτο 348¹ ²⁸Γ κατηγαγον εις το συνεδριον αυτων 01 02 | κατηγαγον αυτον εις το συνεδριον αυτων 03 | κατηγαγον εις το συνεδριον 348^v | - 03*¹ ³⁴Γ - 01 03 | εστιν 01* 02¹

24¹ Μετὰ δὲ πέντε ἡμέρας, κατέβη ὁ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας μετὰ πρεσβυτέρων τινῶν, καὶ ῥήτορος Τερτύλλου τινός, οἵτινες ἐνεφάνισαν τῷ ἡγεμόνι κατὰ τοῦ Παύλου. ²Κληθέντος δὲ αὐτοῦ, ἤρξατο κατηγορεῖν ὁ Τέρτυλλος λέγων, “Πολλῆς εἰρήνης τυγχάνοντες διὰ σοῦ, καὶ διορθωμάτων γινομένων τῷ ἔθνει τούτῳ διὰ τῆς σῆς προνοίας, ³πάντη τε καὶ πανταχοῦ, ἀποδεχόμεθα, κράτιστε Φῆλιξ, μετὰ πάσης εὐχαριστίας. ⁴Ἴνα δὲ μὴ ἐπὶ πλείον σε ἐγκόπτω, παρακαλῶ ἀκοῦσαί σε ἡμῶν συντόμως, τῇ σῇ ἐπιεικείᾳ. ⁵Εὐρόντες γὰρ τὸν ἄνδρα τοῦτον λοιμὸν, καὶ κινοῦντα στάσεις πᾶσι τοῖς Ἰουδαίοις τοῖς κατὰ τὴν οἰκουμένην, πρωτοστάτην τε τῆς τῶν Ναζωραίων αἰρέσεως, ⁶ὃς καὶ τὸ ἱερὸν ἐπέιρασεν βεβηλῶσαι, ὃν καὶ ἐκρατήσαμεν. [[Καὶ κατὰ τὸν ἡμέτερον νόμον ἠθελήσαμεν κρίνειν, ⁷Παρελθὼν δὲ Λυσίας ὁ χιλιάρχος, μετὰ πολλῆς βίας ἐκ τῶν χειρῶν ἡμῶν ἀπήγαγε, ⁸παρ’ οὗ δυνήσῃ αὐτὸς, ἀνακρίνας περὶ πάντων τούτων, ἐπιγνῶνας ὡς ἡμεῖς κατηγοροῦμεν αὐτοῦ.” ⁹Συνεπέθεντο δὲ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι, φάσκοντες ταῦτα οὕτως ἔχειν.

¹⁰Ἀπεκρίθη τε ὁ Παῦλος, νεύσαντος αὐτῷ τοῦ ἡγεμόνος λέγειν, “Ἐκ πολλῶν ἐτῶν ὄντα σε κριτὴν τῷ ἔθνει τούτῳ ἐπιστάμενος, εὐθύμως τὰ περὶ ἐμαυτοῦ ἀπολογοῦμαι. ¹¹Δυναμένου σου ἐπιγνῶναι ὅτι οὐ πλείους εἰσὶν μοι ἡμέραι δώδεκα, ἀφ’ ἧς ἀνέβην προσκυνήσων εἰς Ἱερουσαλήμ. ¹²Καὶ οὔτε ἐν τῷ ἱερῷ εὐρόν με πρὸς τινα διαλεγόμενον ἢ ἐπίστασιν ποιοῦντα ὄχλου, οὔτε ἐν ταῖς συναγωγαῖς, οὔτε κατὰ τὴν πόλιν, ¹³οὐδὲ παραστήσαι δύναται σοι, περὶ ὧν νυνὶ κατηγοροῦσίν μου. ¹⁴Ὁμολογῶ δὲ τοῦτό σοι ὅτι κατὰ τὴν Ὁδὸν ἦν λέγουσιν αἴρεσιν, οὕτως λατρεύω τῷ πατρῷ ᾧ Θεῷ, πιστεύων πᾶσι τοῖς κατὰ τὸν νόμον καὶ τοῖς ἐν τοῖς προφήταις γεγραμμένοις, ¹⁵ἐλπίδα ἔχων εἰς τὸν Θεόν, ἦν καὶ αὐτοὶ οὗτοι προσδέχονται, ἀνάστασιν μέλλειν ἔσσεσθαι, δικαίων τε καὶ ἀδίκων. ¹⁶Ἐν τούτῳ καὶ αὐτὸς ἀσκῶ, ἀπρόσκοπον συνείδησιν ἔχειν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τοὺς ἀνθρώπους διὰ παντός. ¹⁷Δι’ ἐτῶν δὲ πλειόνων ἐλεημοσύνας ποιήσων εἰς τὸ ἔθνος μου παρεγενόμην καὶ προσφοράς, ¹⁸ἐν αἷς εὐρόν με ἠγνισμένον ἐν τῷ ἱερῷ, οὐ μετὰ ὄχλου, οὐδὲ μετὰ θορύβου. ¹⁹Τινὲς δὲ ἀπὸ τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι, οὓς ἔδει ἐπὶ σοῦ παρεῖναι καὶ κατηγορεῖν, εἴ τι ἔχοιεν πρὸς ἐμέ. ²⁰Ἡ ἱ αὐτοὶ οὗτοι εἰπάτωσαν, ἡ τί εὐρόν ἀδίκημα, στάντος μου ἐπὶ τοῦ Συνεδρίου, ²¹ἢ περὶ μιᾶς ταύτης φωνῆς, ἧς ἐκέκραξα ἐν αὐτοῖς ἐστῶς: ὅτι Ἐπερὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι σήμερον ἐφ’ ὑμῶν.”

²²Ἀνεβάλετο δὲ αὐτοὺς ὁ Φῆλιξ, ἀκριβέστερον εἰδὼς τὰ περὶ τῆς Ὁδοῦ, εἶπας, “Ὅταν Λυσίας ὁ χιλιάρχος καταβῇ, διαγνώσομαι τὰ καθ’ ὑμᾶς”. ²³διαταξάμενος τῷ ἑκατοντάρχη τηρεῖσθαι αὐτὸν, ἔχειν τε ἄνεσιν, καὶ μηδένα κωλύειν τῶν ἰδίων αὐτοῦ ὑπηρετεῖν αὐτῷ.

²⁴Μετὰ δὲ ἡμέρας τινὰς, παραγενόμενος ὁ Φῆλιξ σὺν Δρουσίλλῃ, τῇ ἰδίᾳ γυναικὶ ἰ οὔσῃ Ἰουδαία, μετεπέμψατο τὸν Παῦλον, καὶ ἤκουσεν αὐτοῦ περὶ τῆς εἰς Χριστὸν ἰ πίστεως. ²⁵Διαλεγόμενου δὲ αὐτοῦ περὶ δικαιοσύνης, καὶ ἐγκρατείας, καὶ τοῦ κρίματος τοῦ μέλλοντος, ἔμφοβος γενόμενος, ὁ Φῆλιξ ἀπεκρίθη, “Τὸ νῦν ἔχον πορεύου, καιρὸν δὲ μεταλαβῶν, μετακαλέσομαί σε.” ²⁶Ἄμα καὶ ἐλπίζων ὅτι χρήματα δοθήσεται αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Παύλου, διὸ καὶ πυκνότερον αὐτὸν μεταπεμπόμενος, ὠμίλει αὐτῷ.

⁶[- 01 02 03 | * none]] ²⁰ἡ 01 03 | - 02 04¹ ἱ αὐτοὶ οὗτοι εἰπάτωσαν 01 03 | εἰ αὐτοὶ οὗτοι εἰπάτωσαν 02 04¹ ²⁴ἰδία γυναικὶ 03 | γυναικὶ 04 | γυναικὶ αὐτοῦ 01* | ἰδία γυναικὶ αὐτοῦ 01 02¹ ἱ - 01 02 04^v | ἰησοῦν 01* | ἰησοῦ 03¹

²⁷ Διετίας δὲ πληρωθείσης, ἔλαβεν διάδοχον ὁ Φῆλιξ Πόρκιον Φῆστον· θέλων τε χάριτα καταθέσθαι τοῖς Ἰουδαίοις, ὁ Φῆλιξ κατέλιπεν τὸν Παῦλον δεδεμένον.

25 ¹ Φῆστος οὖν ἐπιβάς τῇ ἐπαρχείᾳ, μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ἀπὸ Καισαρείας. ² Ἐνεφάνισάν τε αὐτῷ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρῶτοι τῶν Ἰουδαίων κατὰ τοῦ Παύλου, καὶ παρεκάλουν αὐτὸν, ³ αἰτούμενοι χάριν κατ' αὐτοῦ, ὅπως μεταπέμψηται αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ (ἐνέδραν ποιοῦντες ἀνελεῖν αὐτὸν κατὰ τὴν ὁδόν). ⁴ Ὁ μὲν οὖν Φῆστος ἀπεκρίθη, τηρεῖσθαι τὸν Παῦλον εἰς Καισάρειαν, ἑαυτὸν δὲ μέλλειν ἐν τάχει ἐκπορεύεσθαι. ⁵ “Οἱ οὖν ἐν ὑμῖν”, φησίν, “δυνατοὶ συγκαταβάντες, εἴ τί ἐστιν ἐν τῷ ἀνδρὶ ἄτοπον, κατηγορεῖτωσαν αὐτοῦ.”

⁶ Διατρίψας δὲ ἐν αὐτοῖς ἡμέρας, οὐ πλείους¹ ὀκτῶ ἢ δέκα, καταβάς εἰς Καισάρειαν, τῇ ἐπαύριον καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος, ἐκέλευσεν τὸν Παῦλον ἀχθῆναι. ⁷ Παραγενομένου δὲ αὐτοῦ, περιέστησαν αὐτὸν οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων καταβεβηκότες Ἰουδαῖοι, πολλὰ καὶ βαρέα αἰτιώματα καταφέροντες, ἃ οὐκ ἴσχυον ἀποδεῖξαι, ⁸ τοῦ Παύλου ἀπολογουμένου, ὅτι “Οὔτε εἰς τὸν νόμον τῶν Ἰουδαίων, οὔτε εἰς τὸ ἱερὸν, οὔτε εἰς Καίσαρά, τι ἥμαρτον.” ⁹ Ὁ Φῆστος δὲ θέλων τοῖς Ἰουδαίοις χάριν καταθέσθαι, ἀποκριθεὶς τῷ Παύλῳ εἶπεν, “Θέλεις εἰς Ἱεροσόλυμα ἀναβάς ἐκεῖ περὶ τούτων κριθῆναι ἐπ' ἐμοῦ;” ¹⁰ Εἶπεν δὲ ὁ Παῦλος, “Ἐπὶ τοῦ βήματος Καίσαρος ἐστώς¹ εἰμι, οὗ μὲ δεῖ κρίνεσθαι. Ἰουδαίους οὐδὲν ἠδίκηκα,¹ ὡς καὶ σὺ κάλλιον ἐπιγινώσκεις. ¹¹ Εἰ μὲν οὖν ἀδικῶ καὶ ἄξιον θανάτου πέπραχά τι, οὐ παραιτοῦμαι τὸ ἀποθανεῖν· εἰ δὲ οὐδὲν ἐστὶν ὧν οὗτοι κατηγοροῦσίν μου, οὐδεὶς με δύναται αὐτοῖς χαρίσασθαι. Καίσαρα ἐπικαλοῦμαι!” ¹² Τότε ὁ Φῆστος συλλαλήσας μετὰ τοῦ συμβουλίου, ἀπεκρίθη, “Καίσαρα ἐπικέκλησαι, ἐπὶ Καίσαρα πορεύση!”

¹³ Ἡμερῶν δὲ διαγενομένων τινῶν, Ἀγρίππας ὁ βασιλεὺς καὶ Βερνίκη κατήντησαν εἰς Καισάρειαν, ἀσπασάμενοι τὸν Φῆστον. ¹⁴ Ὡς δὲ πλείους ἡμέρας διέτριβον ἐκεῖ, ὁ Φῆστος τῷ βασιλεῖ ἀνέθετο τὰ κατὰ τὸν Παῦλον λέγων, “Ἀνήρ τις ἐστίν, καταλελειμμένος ὑπὸ Φήλικος δέσμιος, ¹⁵ περὶ οὗ γενομένου μου εἰς Ἱεροσόλυμα, ἐνεφάνισαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων, αἰτούμενοι κατ' αὐτοῦ καταδικήν· ¹⁶ πρὸς οὓς ἀπεκρίθη ὅτι οὐκ ἔστιν ἔθος Ῥωμαίοις χαρίζεσθαι τινα ἄνθρωπον πρὶν ἢ ὁ κατηγορούμενος, κατὰ πρόσωπον ἔχει τοὺς κατηγοροῦς τόπον τε ἀπολογίας λάβοι περὶ τοῦ ἐγκλήματος. ¹⁷ Συνελθόντων οὖν ἑαυτῶν ἐνθάδε,¹ ἀναβολὴν μηδεμίαν ποιησάμενος, τῇ ἐξῆς καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος, ἐκέλευσα ἀχθῆναι τὸν ἄνδρα· ¹⁸ περὶ οὗ σταθέντες οἱ κατήγοροι οὐδεμίαν αἰτίαν ἔφερον, ὧν ἐγὼ ὑπενόουν Ἰππωνῶν.¹ ¹⁹ Ζητήματα δὲ τινα περὶ τῆς ἰδίας δεισιδαιμονίας, εἶχον πρὸς αὐτὸν, καὶ περὶ τίνος Ἰησοῦ τεθνηκότος, ὃν ἔφασκεν ὁ Παῦλος ζῆν. ²⁰ Ἀπορούμενος δὲ, ἐγὼ τὴν περὶ τούτων ζήτησιν, ἔλεγον εἰ βούλοιο πορεύεσθαι εἰς Ἱεροσόλυμα, κάκεῖ κρίνεσθαι περὶ τούτων. ²¹ Τοῦ δὲ Παύλου ἐπικαλεσαμένου τηρηθῆναι αὐτὸν εἰς τὴν τοῦ Σεβαστοῦ διάγνωσιν, ἐκέλευσα τηρεῖσθαι αὐτὸν, ἕως οὗ ἀναπέμψω αὐτὸν πρὸς Καίσαρα.” ²² Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν Φῆστον, “Ἐβουλόμην καὶ αὐτὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀκοῦσαι.” Ἀύριον, φησίν, “ἀκούση αὐτοῦ.”

⁶ ἡμερας ου πλειους 02 04 | ου πλειους ημερας 01 | ημερας ου πλειονας 03¹ ¹⁰ επι του βηματος καισαρος εστως 02 04 | εστως επι του βηματος καισαρος 01 | εστως επι του βηματος καισαρος εστως 03¹ ¹ ηδικηκα 01 03 | ηδικησα 02 04¹ ¹⁷ αυτων ενθαδε 01 02 | ενθαδε 03 | ενθαδε αυτων 04¹ ¹⁸ πονηραν 02 04 | πονηρων 03 | πονηρα 01¹

²³Τῆ οὖν ἐπαύριον, ἐλθόντος τοῦ Ἀγρίππα καὶ τῆς Βερνίκης μετὰ πολλῆς φαντασίας, καὶ εἰσελθόντων εἰς τὸ ἀκροατήριον σὺν τε χιλιάρχους καὶ ἀνδράσιν τοῖς κατ' ἐξοχὴν τῆς πόλεως, καὶ κελεύσαντος τοῦ Φήστου, ἤχθη ὁ Παῦλος. ²⁴Καὶ φησιν ὁ Φήστος, “Ἀγρίππα Βασιλεῦ, καὶ πάντες οἱ συμπαρόντες ἡμῖν, ἄνδρες, θεωρεῖτε τοῦτον, περὶ οὗ ἅπαν τὸ πλῆθος τῶν Ἰουδαίων ἐνέτυχόν μοι, ἔν τε Ἱεροσολύμοις καὶ ἐνθάδε, βοῶντες μὴ δεῖν αὐτὸν ζῆν μηκέτι. ²⁵Ἐγὼ δὲ κατελαβόμεν μηδὲν ἄξιον αὐτὸν θανάτου πεπραχέναι, αὐτοῦ δὲ τούτου ἐπικαλεσαμένου τὸν Σεβαστὸν, ἔκρινα πέμπειν. ²⁶Περὶ οὗ ἀσφαλές τι γράψαι τῷ κυρίῳ οὐκ ἔχω. Διὸ προήγαγον αὐτὸν ἐφ' ὑμῶν, καὶ μάλιστα ἐπὶ σοῦ, Βασιλεῦ Ἀγρίππα, ὅπως τῆς ἀνακρίσεως γενομένης, σχῶ τι γράψω. ²⁷Ἄλογον γάρ μοι δοκεῖ πέμποντα δέσμιον, μὴ καὶ τὰς κατ' αὐτοῦ αἰτίας σημάναι.”

26 ¹Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν Παῦλον ἔφη, “Ἐπιτρέπεται σοι περὶ σεαυτοῦ λέγειν.” Τότε ὁ Παῦλος ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἀπελογεῖτο, ²“Περὶ πάντων ὧν ἐγκαλοῦμαι ὑπὸ Ἰουδαίων, Βασιλεῦ Ἀγρίππα, ἡγῆμαι ἑμαυτὸν μακάριον ἐπὶ σοῦ, μέλλων σήμερον ἀπολογεῖσθαι. ³Μάλιστα γνώστην ὄντα σε πάντων τῶν κατὰ Ἰουδαίους, ἐθῶν τε καὶ ζητημάτων· ^Γ διὸ δέομαι μακροθύμως ἀκοῦσαί μου.

⁴Τὴν μὲν οὖν βίωσίν μου, ἐκ νεότητος τὴν ἀπ' ἀρχῆς γενομένην ἐν τῷ ἔθνει μου ἔν τε Ἱεροσολύμοις, ἴσασι πάντες Ἰουδαῖοι, ⁵προγινώσκοντές με ἄνωθεν, ἐὰν θέλωσι μαρτυρεῖν ὅτι κατὰ τὴν ἀκριβεστάτην αἴρεσιν τῆς ἡμετέρας θρησκείας, ἔζησα Φαρισαῖος. ⁶Καὶ νῦν ἐπ' ἐλπίδι τῆς εἰς τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐπαγγελίας, γενομένης ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ἔστηκα κρινόμενος, ⁷εἰς ἣν τὸ δωδεκάφυλον ἡμῶν ἐκτενεῖα, νύκτα καὶ ἡμέραν λατρεῦον, ^Γ ἐλπίζει¹ καταντῆσαι· περὶ ἧς ἐλπίδος ἐγκαλοῦμαι ὑπὸ Ἰουδαίων, Βασιλεῦ. ⁸Τὶ ἄπιστον κρίνεται παρ' ὑμῖν, εἰ ὁ Θεὸς νεκροὺς ἐγείρει;

⁹Ἐγὼ μὲν οὖν ἔδοξα ἑμαυτῷ πρὸς τὸ ὄνομα Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου, δεῖν πολλὰ ἐναντία πρᾶξαι. ¹⁰Ὁ καὶ ἐποίησα ἐν Ἱεροσολύμοις, καὶ πολλοὺς τε τῶν ἁγίων ἐγὼ ἐν φυλακαῖς κατέκλεισα, τὴν παρὰ τῶν ἀρχιερέων ἐξουσίαν λαβὼν, ἀναιρουμένων τε αὐτῶν, κατήνεγκα ψῆφον. ¹¹Καὶ κατὰ πάσας τὰς συναγωγὰς, πολλάκις τιμωρῶν αὐτοὺς, ἠνάγκαζον βλασφημεῖν, περισσῶς τε ἐμμαινόμενος αὐτοῖς, ἐδίωκον ἕως καὶ εἰς τὰς ἔξω πόλεις.

¹²Ἐν οἷς πορευόμενος εἰς τὴν Δαμασκὸν, μετ' ἐξουσίας καὶ ἐπιτροπῆς ^Γ τῆς¹ τῶν ἀρχιερέων, ¹³ἡμέρας μέσης κατὰ τὴν ὁδὸν εἶδον, Βασιλεῦ, οὐρανόθεν ὑπὲρ τὴν λαμπρότητα τοῦ ἡλίου περιλάμπαν με φῶς, καὶ τοὺς σὺν ἐμοὶ πορευομένους. ¹⁴Πάντων τε καταπεσόντων ἡμῶν εἰς τὴν γῆν, ἤκουσα φωνὴν, λέγουσαν πρὸς με τῇ Ἑβραϊδὶ διαλέκτῳ, Ἰσαούλ, Ἰσαούλ, τί με διώκεις; Σκληρόν σοι πρὸς κέντρα λακτίζειν. ¹⁵Ἐγὼ δὲ εἶπα, Τίς εἶ, κύριε; Ὁ δὲ Κύριος εἶπεν, Ἐγὼ εἰμι Ἰησοῦς, ὃν σὺ διώκεις. ¹⁶Ἀλλὰ ἀνάστηθι, καὶ στηθὶ ἐπὶ τοὺς πόδας σου· εἰς τοῦτο γὰρ ὤφθην σοι, προχειρίσασθαί σε ὑπρέτην καὶ μάρτυρα, ὧν τε εἶδές ^Γ με¹ ὧν τε ὀφθήσομαί σοι, ¹⁷ἐξαιρουμένος σε ἐκ τοῦ λαοῦ καὶ ἐκ τῶν ἐθνῶν, εἰς οὓς ἐγὼ ἀποστέλλω σε, ¹⁸ἀνοίξαι ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, τοῦ ἐπιστρέψαι ἀπὸ σκοτόους εἰς φῶς, καὶ τῆς ἐξουσίας τοῦ Σατανᾶ ἐπὶ τὸν Θεόν, τοῦ λαβεῖν αὐτοὺς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ κληρὸν ἐν τοῖς ἡγιασμένοις πίστει τῇ εἰς ἐμέ.

¹⁹Ὅθεν, Βασιλεῦ Ἀγρίππα, οὐκ ἐγενόμην ἀπειθῆς τῇ οὐρανίῳ ὀπτασίᾳ, ²⁰ἀλλὰ τοῖς ἐν Δαμασκῷ πρῶτόν τε, καὶ Ἱεροσολύμοις, πᾶσάν τε τὴν χώραν τῆς Ἰουδαίας, καὶ τοῖς

^{3Γ}- 01 03 | ἐπισταμενος 02 04¹ ^{7Γ} ἐλπίζει 01 02 03 | ἐλπιδι 329 04¹ ^{12Γ} της 01 03 | της παρα 04 | - 02¹ ^{16Γ} με 03 04^Υ | - 01 02¹

ἔθνεσιν, ἀπήγγελλον μετανοεῖν καὶ ἐπιστρέφειν ἐπὶ τὸν ὁ Θεόν, ἄξια τῆς μετανοίας ἔργα πράσσοντας. ²¹Ἐνεκα τούτων, με Ἰουδαῖοι συλλαβόμενοι ^Γ ἐν τῷ ἱερῷ, ἐπειρώντο διαχειρίσασθαι. ²²Ἐπικουρίας οὖν τυχὼν τῆς ἀπὸ τοῦ ὁ Θεοῦ ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης, ἔσθηκα μαρτυρούμενος μικρῷ τε καὶ μεγάλῳ, οὐδὲν ἐκτὸς λέγων ὧν τε οἱ προφηταὶ ἐλάλησαν μελλόντων γίνεσθαι, καὶ Μωϋσῆς, ²³εἰ παθητὸς ὁ ὁ Χριστός, εἰ πρῶτος ἐξ ἀναστάσεως νεκρῶν, φῶς μέλλει καταγγέλλειν τῷ τε λαῷ καὶ τοῖς ἔθνεσιν.”

²⁴Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἀπολογουμένου, ὁ Φῆστος μεγάλη τῇ φωνῇ φησιν, “Μαίνη, Παῦλε! Τὰ πολλά σε γράμματα εἰς μανίαν περιτρέπει!” ²⁵Ὁ δὲ Παῦλος, “Οὐ μαίνομαι”, φησίν, “κράτιστε Φῆστε, ἀλλὰ ἀληθείας καὶ σωφροσύνης ῥήματα ἀποφθέγγομαι. ²⁶Ἐπίσταται γὰρ περὶ τούτων ὁ βασιλεὺς, πρὸς ὃν καὶ παρρησιαζόμενος λαλῶ λανθάνειν γὰρ αὐτὸν τι τούτων οὐ πείθομαι οὐθέν, οὐ γὰρ ἔστιν ἐν γωνία πεπραγμένον τοῦτο. ²⁷Πιστεύεις, Βασιλεῦ Ἀγρίππα, τοῖς προφηταῖς; Οἶδα ὅτι πιστεύεις.” ²⁸Ὁ δὲ Ἀγρίππας πρὸς τὸν Παῦλον, “Ἐν ὀλίγῳ με πείθεις Χριστιανὸν ποιῆσαι;” ²⁹Ὁ δὲ Παῦλος, “Εὐξαίμην ἂν τῷ ὁ Θεῷ, καὶ ἐν ὀλίγῳ καὶ ἐν μεγάλῳ, οὐ μόνον σέ, ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς ἀκούοντάς μου σήμερον, γενέσθαι τοιούτους ὅποῖος καγὼ εἰμι, παρεκτὸς τῶν δεσμῶν τούτων.”

³⁰Ἀνέστη τε ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ ἡγεμῶν, ἡ τε Βερνίκη καὶ οἱ συγκαθήμενοι αὐτοῖς, ³¹καὶ ἀναχωρήσαντες ἐλάλουν πρὸς ἀλλήλους λέγοντες, ὅτι “Οὐδὲν θανάτου ἢ δεσμῶν ἄξιον τι πράσσει ὁ ἄνθρωπος οὗτος.” ³²Ἀγρίππας δὲ τῷ Φῆστῳ ἔφη, “Ἀπολελύσθαι ἐδύνατο ὁ ἄνθρωπος οὗτος, εἰ μὴ ἐπεκέκλητο Καίσαρα.”

27 Ὡς δὲ ἐκρίθη τοῦ ἀποπλεῖν ἡμᾶς εἰς τὴν Ἰταλίαν, παρεδίδουν τὸν τε Παῦλον καὶ τινὰς ἐτέρους δεσμώτας, ἑκατοντάρχη ὀνόματι Ἰουλίῳ, σπειρῆς Σεβαστῆς. ²Ἐπιβάντες δὲ πλοίῳ Ἀδραμυνηνῶ, μέλλοντι πλεῖν εἰς τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν τόπους ἀνήχθημεν, ὄντος σὺν ἡμῖν Ἀριστάρχου, Μακεδόνης Θεσσαλονικέως. ³Τῇ τε ἐτέρᾳ κατήχθημεν εἰς Σιδῶνα, φιλανθρώπως τε ὁ Ἰούλιος τῷ Παύλῳ χρησάμενος, ἐπέτρεψεν πρὸς τοὺς φίλους πορευθέντι, ἐπιμελείας τυχεῖν. ⁴Κάκεῖθεν ἀναχθέντες, ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κύπρον, διὰ τὸ τοὺς ἀνέμους εἶναι ἐναντίους. ⁵Τὸ τε πέλαγος τὸ κατὰ τὴν Κιλικίαν καὶ Παμφυλίαν διαπλεύσαντες, κατήλαμεν εἰς ἸΜύρα¹ τῆς Λυκίας. ⁶Κάκεῖ εὐρῶν ὁ ἑκατοντάρχης πλοῖον Ἀλεξανδρίνον, πλέον εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἐνεβίβασεν ἡμᾶς εἰς αὐτό. ⁷Ἐν ἱκαναῖς δὲ ἡμέραις, βραδυπλοοῦντες καὶ μόλις, γενόμενοι κατὰ τὴν Κνίδον, μὴ προσεῶντος ἡμᾶς τοῦ ἀνέμου, ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κρήτην κατὰ Σαλμώνην. ⁸Μόλις τε παραλεγόμενοι αὐτήν, ἤλθομεν εἰς τόπον τινὰ καλούμενον Καλοὺς Λιμένας, ὧ ἐγγὺς πόλις ἦν Λασαία.

⁹Ἰκανοῦ δὲ χρόνου διαγενομένου, καὶ ὄντος ἤδη ἐπισφαλοῦς τοῦ πλοῦς, διὰ τὸ καὶ τὴν νηστείαν ἤδη παρεληλυθέναι, παρήνει ὁ Παῦλος ¹⁰λέγων αὐτοῖς, “Ἄνδρες, θεωρῶ ὅτι μετὰ ὕβρεως καὶ πολλῆς ζημίας, οὐ μόνον τοῦ φορτίου καὶ τοῦ πλοίου, ἀλλὰ καὶ τῶν ψυχῶν ἡμῶν, μέλλειν ἔσσεσθαι τὸν πλοῦν.” ¹¹Ὁ δὲ ἑκατοντάρχης τῷ κυβερνήτῃ καὶ τῷ ναυκλήρῳ μᾶλλον ἐπείθετο, ἢ τοῖς ὑπὸ Παύλου λεγομένοις. ¹²Ἀνευθέτου δὲ τοῦ λιμένος ὑπάρχοντος πρὸς παραχειμασίαν, οἱ πλείονες ἔθεντο βουλήν ἀναχθῆναι ἐκεῖθεν, εἴ πως δύναιτο, καταντήσαντες εἰς Φοίνικα, παραχειμάσαι λιμένα τῆς Κρήτης, βλέποντα κατὰ λίβα καὶ κατὰ χῶρον.

¹³Ἐποπνεύσαντος δὲ νότου, δόξαντες τῆς προθέσεως κεκρατηκέναι, ἄραντες ἄσπον παρελέγοντο τὴν Κρήτην. ¹⁴Μετ' οὐ πολὺ δὲ, ἔβαλεν κατ' αὐτῆς ἄνεμος τυφωνικός, ὁ καλούμενος Εὐρακύλων. ¹⁵Συναρπασθέντος δὲ τοῦ πλοίου, καὶ μὴ δυναμένου ἀντοφθαλμῆν τῷ ἀνέμῳ, ἐπιδόντες ἐφερόμεθα. ¹⁶Νησίον δέ τι ὑποδραμόντες, καλούμενον Κλαῦδα, ἰσχύσαμεν μόλις περικρατεῖς γενέσθαι τῆς σκάφης, ¹⁷ἦν ἄραντες, βοθηταίαις ἐχρῶντο, ὑποζωννύντες τὸ πλοῖον. Φοβούμενοί τε μὴ εἰς τὴν Σύρτιν ἐκπέσωσιν, χαλάσαντες τὸ σκεῦος, οὕτως ἐφέροντο. ¹⁸Σφοδρῶς δὲ χειμαζομένων ἡμῶν, τῇ ἑξῆς ἐκβολὴν ἐποιῶντο, ¹⁹καὶ τῇ τρίτῃ, αὐτόχειρες τὴν σκευὴν τοῦ πλοίου ἔρριψαν. ²⁰Μῆτε δὲ ἡλίου μῆτε ἄστρον ἐπιφαινόντων ἐπὶ πλείονας ἡμέρας, χειμῶνός τε οὐκ ὀλίγου ἐπικειμένου, λοιπὸν περιηρεῖτο ἐλπίς πᾶσα, τοῦ σῶζεσθαι ἡμᾶς.

²¹Πολλῆς τε αἰτίας ὑπαρχούσης, τότε σταθεῖς ὁ Παῦλος ἐν μέσῳ αὐτῶν εἶπεν, “Ἐδει μὲν, ὦ ἄνδρες, πειθαρχήσαντάς μοι, μὴ ἀνάγεσθαι ἀπὸ τῆς Κρήτης, κερδήσαι τε τὴν ὕβριν ταύτην, καὶ τὴν ζημίαν. ²²Καὶ τὰ νῦν παραινῶ ὑμᾶς εὐθυμεῖν, ἀποβολὴ γὰρ ψυχῆς οὐδεμία ἔσται ἐξ ὑμῶν, πλην τοῦ πλοίου. ²³Παρέστη γάρ μοι ταύτῃ τῇ νυκτὶ ἡ τοῦ Ἰησοῦ, οὗ εἰμι, ὃ καὶ λατρεύω, ἄγγελος ²⁴λέγων, ‘Μὴ φοβοῦ, Παῦλε· Καίσαρί σε δεῖ παραστῆναι, καὶ ἰδοῦ, κεχάρισται σοι ὁ Ἰησοῦς πάντας τοὺς πλέοντας μετὰ σοῦ.’ ²⁵Διὸ εὐθυμεῖτε, ἄνδρες, πιστεύω γὰρ τῷ Ἰησοῦ ὅτι οὕτως ἔσται, καθ' ὃν τρόπον λελάληται μοι. ²⁶Εἰς νῆσον δέ τινα, δεῖ ἡμᾶς ἐκπεσεῖν.”

²⁷Ὡς δὲ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ νυξ ἐγένετο, διαφορομένων ἡμῶν ἐν τῷ Ἀδρία, κατὰ μέσον τῆς νυκτὸς, ὑπενόουν οἱ ναῦται ἡ προσάγειν ¹τινὰ αὐτοῖς χώραν. ²⁸Καὶ βολίσαντες, εὗρον ὄργυιᾶς εἴκοσι, βραχὺ δὲ διαστήσαντες, καὶ πάλιν βολίσαντες, εὗρον ὄργυιᾶς δεκαπέντε. ²⁹Φοβούμενοί τε μὴ ἡ που κατὰ ¹τραχεῖς τόπους ἐκπέσωμεν, ἐκ πρῦμνης ρίψαντες ἀγκύρας τέσσαρας, ἤρχοντο ἡμέραν γενέσθαι. ³⁰Τῶν δὲ ναυτῶν ζητούντων φυγεῖν ἐκ τοῦ πλοίου, καὶ χαλασάντων τὴν σκάφην εἰς τὴν θάλασσαν, προφάσει ὡς ἐκ πλώρας, ἀγκύρας μελλόντων ἐκτείνειν, ³¹εἶπεν ὁ Παῦλος τῷ ἑκατοντάρχη καὶ τοῖς στρατιώταις, “Ἐὰν μὴ οὗτοι μείνωσιν ἐν τῷ πλοίῳ, ὑμεῖς σωθῆναι οὐ δύνασθε.” ³²Τότε ἀπέκοψαν οἱ στρατιῶται τὰ σχοινία τῆς σκάφης, καὶ εἶσαν αὐτὴν ἐκπεσεῖν.

³³Ἄχρι δὲ οὗ ἡμέρα ἡμελλεν γίνεσθαι, παρεκάλει ὁ Παῦλος ἅπαντας, μεταλαβεῖν τροφῆς λέγων, “Τεσσαρεσκαίδεκάτην σήμερον ἡμέραν, προσδοκῶντες ἄσπιτοι διατελεῖτε, μὴθὲν προσλαβόμενοι. ³⁴Διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς μεταλαβεῖν τροφῆς, τοῦτο γὰρ πρὸς τῆς ὑμετέρας σωτηρίας ὑπάρχει· οὐδενὸς γὰρ ὑμῶν θριξ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἀπολεῖται.” ³⁵Εἶπας δὲ ταῦτα, καὶ λαβὼν ἄρτον, εὐχαρίστησεν τῷ Ἰησοῦ ἐνώπιον πάντων, καὶ κλάσας, ἤρξατο ἐσθίειν. ³⁶Εὐθυμοὶ δὲ γενόμενοι πάντες, καὶ αὐτοὶ ἡ προσελάβοντο ¹τροφῆς. ³⁷Ἡμεθα δὲ αἱ πᾶσαι ψυχαὶ ἐν τῷ πλοίῳ, διακόσαι ἐβδομήκοντα ἕξ. ³⁸Κορεσθέντες δὲ τροφῆς, ἐκούφιζον τὸ πλοῖον, ἐκβαλλόμενοι τὸν σῖτον εἰς τὴν θάλασσαν.

³⁹Ὅτε δὲ ἡμέρα ἐγένετο, τὴν γῆν οὐκ ἐπεγίνωσκον, κόλπον δὲ τινα κατενόουν ἔχοντα αἰγιαλόν, εἰς ὃν ἐβουλεύοντο, εἰ δύναιντο ἡ ἐκσωσαι ¹τὸ πλοῖον. ⁴⁰Καὶ τὰς

²³του θεου ου ειμι ω και λατρευω αγγελος 03 04 | του θεου ου ειμι εγω ω και λατρευω αγγελος 01 02¹
²⁷Γ προσαγειν 02 04 | προαγαγειν 01 | προσαχειν 03¹ ²⁹Γ που κατα 01 03 04 | κατα 01* 02¹ ³⁶Γ προσελαβοντο 03 04 | μεταλαβαν 01 | προσελαβον 02¹ ³⁹Γ εκσωσαι 03 04 | εξωσαι 01 02¹

ἀγκύρας περιελόντες, εἶων εἰς τὴν θάλασσαν, ἅμα ἀνέντες τὰς ζευκτηρίας τῶν πηδαλίων, καὶ ἐπάραντες τὸν ἀρτέμωνα τῇ πνεύσῃ, κατεῖχον εἰς τὸν αἰγιαλόν. ⁴¹Περιπεσόντες δὲ εἰς τόπον διθάλασσον, ἐπέκειλαν τὴν ναῦν, καὶ ἡ μὲν πρῶρα ἐρείσασα ἔμεινεν ἀσάλευτος, ἡ δὲ πρύμνα ἐλύετο ὑπὸ τῆς βίας. ⁴²Τῶν δὲ στρατιωτῶν, βουλή ἐγένετο ἵνα τοὺς δεσμώτας ἀποκτείνωσιν, μὴ τις ἐκκολυμβήσας διαφύγῃ. ⁴³Ὁ δὲ ἑκατοντάρχης βουλόμενος διασῶσαι τὸν Παῦλον, ἐκώλυσεν αὐτοὺς τοῦ βουλήματος, ἐκέλευσέν τε τοὺς δυναμένους κολυμβᾶν, ἀπορίψαντας πρῶτους, ἐπὶ τὴν γῆν ἐξίεναι, ⁴⁴καὶ τοὺς λοιποὺς, οὓς μὲν ἐπὶ σανίσιν, οὓς δὲ ἐπὶ τινῶν τῶν ἀπὸ τοῦ πλοίου. Καὶ οὕτως ἐγένετο, πάντας διασωθῆναι ἐπὶ τὴν γῆν.

28 ¹Καὶ διασωθέντες, τότε ἐπέγνωμεν ὅτι Μελίτη ἡ νῆσος καλεῖται. ²Οἱ τε βάρβαροι παρεῖχαν οὐ τὴν τυχοῦσαν φιланθρωπίαν ἡμῖν, ἄψαντες γὰρ πυρὰν, προσελάβοντο πάντας ἡμᾶς, διὰ τὸν ὑετὸν τὸν ἐφεστῶτα, καὶ διὰ τὸ ψῦχος. ³Συστρέψαντος δὲ τοῦ Παύλου φρυγάνων τι πλῆθος, καὶ ἐπιθέντος ἐπὶ τὴν πυρὰν, ἔχιδνα ἀπὸ τῆς θέρμης ἐξελθοῦσα, καθῆψε τῆς χειρὸς αὐτοῦ. ⁴Ὡς δὲ εἶδον οἱ βάρβαροι κρεμάμενον τὸ θηρίον ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ, πρὸς ἀλλήλους ἔλεγον, “Πάντως φονεὺς ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος οὗτος, ὃν διασωθέντα ἐκ τῆς θαλάσσης, ἡ δίκη ζῆν οὐκ εἶασεν.” ⁵Ὁ μὲν οὖν, ἀποτινάξας τὸ θηρίον εἰς τὸ πῦρ, ἔπαθεν οὐδὲν κακόν. ⁶Οἱ δὲ προσεδόκων αὐτὸν μέλλειν ἰμίπρασθαι, ἢ καταπίπτειν ἄφνω νεκρόν. Ἐπὶ πολὺ δὲ, αὐτῶν προσδοκῶντων καὶ θεωρούντων μηδὲν ἄτοπον εἰς αὐτὸν γινόμενον, μεταβαλόμενοι ἔλεγον αὐτὸν εἶναι θεόν.

⁷Ἐν δὲ τοῖς περὶ τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὑπῆρχεν χωρία τῷ πρῶτῳ τῆς νήσου ὀνόματι Ποπλίω, ὃς ἀναδεξάμενος ἡμᾶς τρεῖς ἡμέρας φιλοφρόνως ἐξένισεν. ⁸Ἐγένετο δὲ, τὸν πατέρα τοῦ Ποπλίου πυρετοῖς καὶ δυσεντερίῳ συνεχόμενον κατακεῖσθαι, πρὸς ὃν ὁ Παῦλος εἰσελθὼν, καὶ προσευξάμενος, ἐπιθεῖς τὰς χεῖρας αὐτῷ, ἰάσατο αὐτόν. ⁹Τούτου δὲ γενομένου, καὶ οἱ λοιποὶ οἱ ἐν τῇ νήσῳ ἔχοντες ἀσθενείας προσήρχοντο καὶ ἔθεραπεύοντο, ¹⁰οἱ καὶ πολλαῖς τιμαῖς ἐτίμησαν ἡμᾶς, καὶ ἀναγομένοις, ἐπέθεντο ἵ τὰ ¹πρὸς τὰς χρεῖας.

¹¹Μετὰ δὲ τρεῖς μῆνας, ἀνήχθημεν ἐν πλοίῳ παρακεχειμακότι ἐν τῇ νήσῳ, Ἀλεξανδρινῷ παρασήμῳ Διοσκοῦροις. ¹²Καὶ καταχθέντες εἰς Συρακούσας, ἐπεμείναμεν ἡμέρας τρεῖς, ¹³ὅθεν περιελόντες, κατηντήσαμεν εἰς Ῥήγιον. Καὶ μετὰ μίαν ἡμέραν, ἐπιγενομένου νότου, δευτεραῖοι ἦλθομεν εἰς Ποτιόλους, ¹⁴οὗ εὐρόντες ἀδελφοὺς, παρεκλήθημεν παρ’ αὐτοῖς ἐπιμεῖναι ἡμέρας ἑπτὰ. Καὶ οὕτως εἰς τὴν Ῥώμην ἦλθαμεν. ¹⁵Κάκειθεν οἱ ἀδελφοὶ ἀκούσαντες, τὰ περὶ ἡμῶν, ἦλθαν εἰς ἀπάντησιν ἡμῖν ἄχρι Ἀππίου Φόρου καὶ Τριῶν Ταβερνῶν, οὓς ἰδὼν ὁ Παῦλος, εὐχαριστήσας τῷ Ἐθεῷ, ἔλαβε θάρσος. ¹⁶Ὅτε δὲ εἰσῆλθομεν εἰς Ῥώμην, ἐπετράπη τῷ Παύλῳ μένειν καθ’ ἑαυτὸν, σὺν τῷ φυλάσσει αὐτὸν στρατιωτῇ.

¹⁷Ἐγένετο δὲ μετὰ ἡμέρας τρεῖς, συγκαλέσασθαι αὐτὸν τοὺς ὄντας τῶν Ἰουδαίων πρῶτους. Συνελθόντων δὲ αὐτῶν, ἔλεγεν πρὸς αὐτούς, “Ἐγώ, ἄνδρες, ἀδελφοί, οὐδὲν ἐναντίον ποιήσας τῷ λαῷ ἢ τοῖς ἔθεσι τοῖς πατρώοις, δέσμιος ἐξ Ἱεροσολύμων παρεδόθην εἰς τὰς χεῖρας τῶν Ῥωμαίων, ¹⁸οἵτινες ἀνακρίναντές με, ἐβούλοντο ἀπολῦσαι, διὰ τὸ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου ὑπάρχειν ἐν ἐμοί. ¹⁹Ἀντιλεγόντων δὲ τῶν Ἰουδαίων, ἠναγκάσθη ἐπικαλέσασθαι Καίσαρα, οὐχ ὡς τοῦ ἔθνους μου ἔχων τι

κατηγορεῖν. ²⁰Διὰ ταύτην οὖν τὴν αἰτίαν, παρεκάλεσα ὑμᾶς, ἰδεῖν καὶ προσλαλῆσαι, εἵνεκεν γὰρ τῆς ἐλπίδος τοῦ Ἰσραὴλ, τὴν ἄλλοις ταύτην περικείμεαι.” ²¹Οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν εἶπαν, “Ἡμεῖς οὔτε γράμματα περὶ σοῦ ἐδεξάμεθα ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας, οὔτε παραγενόμενός τις τῶν ἀδελφῶν ἀπήγγειλεν ἢ ἐλάλησέν τι περὶ σοῦ πονηρόν. ²²Ἀξιοῦμεν δὲ παρὰ σοῦ ἀκοῦσαι ἃ φρονεῖς, περὶ μὲν γὰρ τῆς αἰρέσεως ταύτης γνωστὸν ἡμῖν ἔστιν, ὅτι πανταχοῦ ἀντιλέγεται.”

²³Ταξάμενοι δὲ αὐτῷ ἡμέραν, ἦλθον πρὸς αὐτὸν εἰς τὴν ξενίαν πλείονες, οἷς ἐξετίθετο, Ἰδιαμαρτυρόμενος¹ τὴν Βασιλείαν τοῦ ὁ Θεοῦ, πείθων τε αὐτοὺς περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἀπὸ τε τοῦ νόμου Μωϋσέως, καὶ τῶν προφητῶν, ἀπὸ πρωῒ ἕως ἑσπέρας. ²⁴Καὶ οἱ μὲν ἐπέιθοντο τοῖς λεγομένοις, οἱ δὲ ἠπίστουν. ²⁵Ἀσύμφωνοι δὲ ὄντες πρὸς ἀλλήλους, ἀπελύοντο, εἰπόντος τοῦ Παύλου ῥῆμα ἐν: ὅτι “Καλῶς τὸ Ἅγιον ἐλάλησεν Ἰδιὰ Ἡσαίου τοῦ προφήτου πρὸς τοὺς πατέρας ὑμῶν¹ ²⁶λέγων, ἸΠορεύθητι πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον, καὶ εἰπόν, “Ἀκοῆ ἀκούσετε, καὶ οὐ μὴ συνῆτε, καὶ βλέποντες βλέψετε, καὶ οὐ μὴ ἴδητε. ²⁷ἸΕπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὠσὶν βαρέως ἤκουσαν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν, μήποτε ἴδωσιν τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ τοῖς ὠσὶν ἀκούσωσιν, καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσιν, καὶ ἐπιστρέψωσιν, καὶ ἰάσομαι αὐτούς.” ²⁸Γνωστὸν οὖν ἔστω, ὑμῖν ὅτι τοῖς ἔθνεσιν ἀπεστάλη τοῦτο τὸ σωτήριον τοῦ ὁ Θεοῦ, αὐτοὶ καὶ ἀκούσονται!” [[²⁹Καὶ ταῦτα αὐτοῦ εἰπόντος, ἀπῆλθον οἱ Ἰουδαῖοι, πολλὴν ἔχοντες ἐν ἑαυτοῖς συζήτησιν.]]

³⁰ἸΕνεμεινεν¹ δὲ διειτίαν ὅλην ἐν ἰδίῳ μισθώματι, καὶ ἀπεδέχετο πάντας τοὺς εἰσπορευομένους πρὸς αὐτόν, ³¹κηρύσσων τὴν Βασιλείαν τοῦ ὁ Θεοῦ, καὶ διδάσκων τὰ περὶ τοῦ ὁ Κυρίου Ἰησοῦ ὁ Χριστοῦ, μετὰ πάσης παρρησίας ἀκωλύτως.

²³Ἰδιαμαρτυρομενος 03 | διαμαρτυραμενοι 01 | παρατιθεμενος 02¹ ²⁵Ἰδια ησαιου του προφητου προς τους πατερας υμων 03 | περι ησαιου του προφητου προς τους πατερας υμων 01 | προς τους πατερας υμων δια ησαιου του προφητου 02¹ ²⁹[[- 01 02 03 | * none]] ³⁰Ἰεμεμεινεν 01 03 | εμεμεινεν 02 | ενεμειναν 01*¹

Πρὸς Ῥωμαίους

1 ¹ Παῦλος, δοῦλος Ἰησοῦ, κλητὸς ἀπόστολος, ἀφωρισμένος εἰς εὐαγγέλιον Ἰησοῦ, ² ὃ προεπηγγείλατο διὰ τῶν προφητῶν αὐτοῦ ἐν Γραφαῖς ἀγίαις, ³ περὶ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, τοῦ γενομένου ἐκ σπέρματος Δαυὶδ κατὰ σάρκα, ⁴ τοῦ ὀρισθέντος Υἱοῦ Ἰησοῦ ἐν δυνάμει κατὰ Πνεῦμα ἀγιωσύνης ἐξ ἀναστάσεως νεκρῶν, Ἰησοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν, ⁵ δι' οὗ ἔλαβόμεν χάριν καὶ ἀποστολὴν εἰς ὑπακοὴν πίστεως ἐν πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, ⁶ ἐν οἷς ἐστε καὶ ὑμεῖς κλητοὶ Ἰησοῦ Ἰησοῦ, ⁷ πᾶσιν τοῖς οὖσιν ἐν Ῥώμῃ, ἀγαπητοῖς Ἰησοῦ, κλητοῖς ἀγίοις· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Ἰησοῦ Πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Ἰησοῦ.

⁸ Πρῶτον μὲν εὐχαριστῶ τῷ Ἰησοῦ μου διὰ Ἰησοῦ Ἰησοῦ περὶ πάντων ὑμῶν, ὅτι ἡ πίστις ὑμῶν καταγγέλλεται ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ. ⁹ Μάρτυς γὰρ μοῦ ἐστὶν ὁ Ἰησοῦς, ὃς λατρεύω ἐν τῷ πνεύματι μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, ὡς ἀδιαλείπτως μνησθῆναι ὑμῶν ποιῶμαι ¹⁰ πάντοτε ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου, δεόμενος εἴ πως ἤδη ποτὲ εὐδοκασθήσομαι ἐν τῷ θελήματι τοῦ Ἰησοῦ, ἔλθειν πρὸς ὑμᾶς. ¹¹ Ἐπιποθῶ γὰρ ἰδεῖν ὑμᾶς, ἵνα τι μεταδῶ χάρισμα ὑμῖν πνευματικόν, εἰς τὸ στηριχθῆναι ὑμᾶς, ¹² τοῦτο δὲ ἐστὶν, συμπαρακληθῆναι ἐν ὑμῖν, διὰ τῆς ἐν ἀλλήλοις πίστεως, ὑμῶν τε καὶ ἐμοῦ. ¹³ Οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι πολλάκις προεθέμην ἔλθειν πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἐκωλύθη ἄχρι τοῦ δεῦρο, ἵνα τινὰ καρπὸν σχῶ καὶ ἐν ὑμῖν, καθὼς καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς ἔθνεσιν. ¹⁴ Ἐλλήσιν τε καὶ βαρβάροις, σοφοῖς τε καὶ ἀνοήτοις, ὀφειλέτης εἰμί. ¹⁵ Οὕτως τὸ κατ' ἐμὲ, πρόθυμον καὶ ὑμῖν τοῖς ἐν Ῥώμῃ εὐαγγελίσασθαι.

¹⁶ Οὐ γὰρ ἐπαισχύνομαι τὸ εὐαγγέλιον, δύναμις γὰρ Ἰησοῦ ἐστὶν εἰς σωτηρίαν παντὶ τῷ πιστεύοντι, Ἰουδαίῳ τε πρῶτον καὶ Ἑλληνι. ¹⁷ Δικαιοσύνη γὰρ Ἰησοῦ ἐν αὐτῷ ἀποκαλύπτεται, ἐκ πίστεως εἰς πίστιν, καθὼς γέγραπται, “Ὁ δὲ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται.”

¹⁸ Ἀποκαλύπτεται γὰρ ὀργὴ Ἰησοῦ ἀπ' οὐρανοῦ, ἐπὶ πᾶσαν ἀσέβειαν καὶ ἀδικίαν ἀνθρώπων, τῶν τὴν ἀλήθειαν ἐν ἀδικίᾳ κατεχόντων, ¹⁹ διότι τὸ γνωστὸν τοῦ Ἰησοῦ, φανερόν ἐστιν ἐν αὐτοῖς, ὁ Ἰησοῦς γὰρ αὐτοῖς ἐφάνερωσεν. ²⁰ Τὰ γὰρ ἀόρατα αὐτοῦ ἀπὸ κτίσεως κόσμου, τοῖς ποιήμασιν νοούμενα, καθορᾶται, ἢ τε ἀίδιος αὐτοῦ δύναμις καὶ θεϊότης, εἰς τὸ εἶναι αὐτοὺς ἀναπολογήτους. ²¹ Διότι γνόντες τὸν Ἰησοῦ, οὐχ ὡς Ἰησοῦ ἐδόξασαν ἢ ἠὲ χαρίστησαν, ἀλλ' ἐματαιώθησαν ἐν τοῖς διαλογισμοῖς αὐτῶν, καὶ ἐσκοτίσθη ἡ ἀσύνετος αὐτῶν καρδία. ²² Φάσκοντες εἶναι σοφοί, ἐμωράνθησαν, ²³ καὶ ἠλλαξαν τὴν δόξαν τοῦ ἀφθάρτου Ἰησοῦ ἐν ὁμοιωματι εἰκόνης φθαρτοῦ ἀνθρώπου, καὶ πετεινῶν, καὶ τετραπόδων, καὶ ἐρπετῶν.

²⁴ Διὸ παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ ὁ Θεὸς ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν καρδιῶν αὐτῶν εἰς ἀκαθαρσίαν, τοῦ ἀτιμάζεσθαι τὰ σώματα αὐτῶν ἐν αὐτοῖς, ²⁵ οἵτινες μετήλλαξαν τὴν ἀλήθειαν τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ ψεύδει, καὶ ἐσεβάσθησαν καὶ ἐλάτρευσαν τῇ κτίσει παρὰ τὸν κτίσαντα, ὅς ἐστιν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν!

²⁶ Διὰ τοῦτο, παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς εἰς πάθη ἀτιμίας· αἶ τε γὰρ θήλειαι αὐτῶν μετήλλαξαν τὴν φυσικὴν χρῆσιν εἰς τὴν παρὰ φύσιν, ²⁷ ὁμοίως ἄρσενες ἀφέντες τὴν φυσικὴν χρῆσιν τῆς θηλείας, ἐξεκαύθησαν ἐν τῇ ὀρέξει αὐτῶν εἰς ἀλλήλους, ἄρσενες ἐν ἄρσεσιν τὴν ἀσχημοσύνην κατεργαζόμενοι, καὶ τὴν ἀντιμισηθίαν ἦν ἔδει τῆς πλάνης αὐτῶν, ἐν ἑαυτοῖς ἀπολαμβάνοντες.

²⁸ Καὶ καθὼς οὐκ ἔδοκίμασαν τὸν Θεὸν ἔχειν ἐν ἐπιγνώσει, παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς εἰς ἀδόκιμον νοῦν, ποιεῖν τὰ μὴ καθήκοντα, ²⁹ πεπληρωμένους πάσῃ ἀδικίᾳ, πονηρίᾳ, πλεονεξίᾳ, κακίᾳ, μεστοὺς φθόνου, φόνου, ἔριδος, δόλου, κακοηθείας, ψιθυριστάς, ³⁰ καταλάλους, θεοστυγεῖς, ὕβριστάς, ὑπερηφάνους, ἀλαζόνας, ἐφευρετὰς κακῶν, γονεῦσιν ἀπειθεῖς, ³¹ ἀσυνέτους, ἀσυνθέτους, ἀστόργους, ἀνελεήμονας· ³² οἵτινες τὸ δικαίωμα τοῦ Θεοῦ ἐπιγνόντες ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες ἄξιοι θανάτου εἰσίν, οὐ μόνον αὐτὰ ἔποιουσιν, ἀλλὰ καὶ συνευδοκοῦσιν τοῖς πράσσουσιν.

2 ¹ Διὸ ἀναπολόγητος εἶ, ὦ ἄνθρωπε, πᾶς ὁ κρίνων, ἐν ᾧ γὰρ κρίνεις τὸν ἕτερον, σεαυτὸν κατακρίνεις, τὰ γὰρ αὐτὰ πράσσεις, ὁ κρίνων. ² Οἴδαμεν δὲ ὅτι τὸ κρίμα τοῦ Θεοῦ ἐστὶν κατὰ ἀλήθειαν ἐπὶ τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας. ³ Λογίζῃ δὲ τοῦτο, ὦ ἄνθρωπε, ὁ κρίνων τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας, καὶ ποιῶν αὐτά, ὅτι σὺ ἐκφεύξῃ τὸ κρίμα τοῦ Θεοῦ; ⁴ Ἡ τοῦ πλοῦτου τῆς χρηστότητος αὐτοῦ, καὶ τῆς ἀνοχῆς, καὶ τῆς μακροθυμίας καταφρονεῖς, ἀγνοῶν ὅτι τὸ χρηστὸν τοῦ Θεοῦ, εἰς μετάνοιάν σε ἄγει; ⁵ Κατὰ δὲ τὴν σκληρότητά σου καὶ ἀμετανόητον καρδίαν, θησαυρίζεις σεαυτῷ ὀργὴν ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς καὶ ἀποκαλύψεως δικαιοκρισίας τοῦ Θεοῦ, ⁶ ὅς ἀποδώσει ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ: ⁷ τοῖς μὲν καθ' ὑπομονὴν ἔργου ἀγαθοῦ, δόξαν καὶ τιμὴν καὶ ἀφθαρσίαν ζητοῦσιν, ζωὴν αἰώνιον· ⁸ τοῖς δὲ ἐξ ἐριθείας καὶ ἀπειθοῦσι τῇ ἀληθείᾳ, πειθομένοις δὲ τῇ ἀδικίᾳ, ὀργὴ καὶ θυμὸς. ⁹ Ὁλίψις καὶ στενοχωρία, ἐπὶ πᾶσαν ψυχὴν ἀνθρώπου τοῦ κατεργαζομένου τὸ κακόν, Ἰουδαίου τε πρῶτον καὶ Ἑλλήνου· ¹⁰ δόξα δὲ, καὶ τιμὴ, καὶ εἰρήνη, παντὶ τῷ ἐργαζομένῳ τὸ ἀγαθόν, Ἰουδαίῳ τε πρῶτον καὶ Ἑλληνι. ¹¹ Οὐ γὰρ ἐστὶν προσωποληψία παρὰ τῷ Θεῷ.

¹² Ὅσοι γὰρ ἀνόμως ἤμαρτον, ἀνόμως καὶ ἀπολοῦνται· καὶ ὅσοι ἐν νόμῳ ἤμαρτον, διὰ νόμου κριθήσονται· ¹³ οὐ γὰρ οἱ ἀκροαταὶ νόμου δίκαιοι παρὰ τῷ Θεῷ, ἀλλ' οἱ ποιηταὶ νόμου δικαιωθήσονται. ¹⁴ Ὅταν γὰρ ἔθνη τὰ μὴ νόμον ἔχοντα, φύσει τὰ τοῦ νόμου ποιῶσιν, οὗτοι νόμον μὴ ἔχοντες, ἑαυτοῖς εἰσὶν νόμος· ¹⁵ οἵτινες ἐνδείκνυνται τὸ ἔργον τοῦ νόμου, γραπτὸν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, συμμαρτυρούσης αὐτῶν τῆς συνειδήσεως, καὶ μεταξὺ ἀλλήλων, τῶν λογισμῶν κατηγορούντων ἢ καὶ ἀπολογουμένων, ¹⁶ ἐν ἡμέρᾳ κρίνει ὁ Θεὸς τὰ κρυπτά τῶν ἀνθρώπων, κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου, διὰ Χριστοῦ Ἰησοῦ.

¹⁷ Εἰ δὲ σὺ Ἰουδαῖος ἐπονομάζῃ, καὶ ἐπαναπαύῃ νόμῳ, καὶ καυχᾶσαι ἐν Θεῷ, ¹⁸ καὶ γινώσκεις τὸ θέλημα, καὶ δοκιμάζεις τὰ διαφέροντα, κατηχούμενος ἐκ τοῦ νόμου, ¹⁹ πέποιθᾶς τε σεαυτὸν ὁδηγὸν εἶναι τυφλῶν, φῶς τῶν ἐν σκότει, ²⁰ παιδευτὴν

²⁷ Γε 01 03 | δε 02 | - 04¹ ²⁸ Γο θεος 01 03 04 | - 01* 02¹ ³² Γ ποιουσιν 01 02 04 | ποιουντες 03 62318B¹ Γ συνευδοκουσιν 340 01 02 04 | συνευδοκουντες 03 62318B¹ ²¹ δε 02 03 | γαρ 01 04¹ ¹⁶ Γ ημερα 03 | ημερα 01 | ημερα η 02¹

ἀφρόνων, διδάσκαλον νηπίων, ἔχοντα τὴν μὀρφωσιν τῆς γνώσεως καὶ τῆς ἀληθείας ἐν τῷ νόμῳ – ²¹ὁ οὖν διδάσκων ἕτερον, σεαυτὸν οὐ διδάσκει; Ὁ κηρύσσων μὴ κλέπτειν, κλέπτει; ²²Ὁ λέγων μὴ μοιχεύειν, μοιχεύει; Ὁ βδελυσσόμενος τὰ εἰδῶλα, ἱεροσυλεῖ; ²³Ὁς ἐν νόμῳ καυχᾶσαι διὰ τῆς παραβάσεως τοῦ νόμου, τὸν ὁθεὸν ἀτιμάζει; ²⁴“Τὸ γὰρ ὄνομα τοῦ ὁθεοῦ δι’ ὑμᾶς βλασφημεῖται ἐν τοῖς ἔθνεσιν”, καθὼς γέγραπται.

²⁵Περιομὴ μὲν γὰρ ὠφελεῖ, ἐὰν νόμον πράσσης· ἐὰν δὲ παραβάτης νόμου ᾖ, ἡ περιομὴ σου, ἀκροβυστία γέγονεν. ²⁶Ἐὰν οὖν ἡ ἀκροβυστία, τὰ δικαιώματα τοῦ νόμου φυλάσσει, οὐχ ἡ ἀκροβυστία αὐτοῦ εἰς περιομὴν λογισθήσεται; ²⁷Καὶ κρινεῖ ἡ ἐκ φύσεως ἀκροβυστία, τὸν νόμον τελοῦσα, σὲ τὸν διὰ γράμματος καὶ περιομῆς παραβάτην νόμου. ²⁸Οὐ γὰρ ὁ ἐν τῷ φανερῷ Ἰουδαίος ἐστίν, οὐδὲ ἡ ἐν τῷ φανερῷ ἐν σαρκὶ περιομὴ· ²⁹ἀλλ’ ὁ ἐν τῷ κρυπτῷ Ἰουδαίος, καὶ περιομὴ καρδίας, ἐν Ἐνεύματι, οὐ γράμματι, οὐ ὁ ἔπαινος οὐκ ἐξ ἀνθρώπων, ἀλλ’ ἐκ τοῦ ὁθεοῦ.

3 ¹Τί οὖν τὸ περισσὸν τοῦ Ἰουδαίου, ἢ τίς ἡ ὠφέλεια τῆς περιομῆς; ²Πολὸν κατὰ πάντα τρόπον. Πρῶτον μὲν γὰρ ὅτι ἐπιστεύθησαν τὰ λόγια τοῦ ὁθεοῦ. ³Τί γὰρ εἰ ἠπίστησάν τινες; Μὴ ἡ ἀπιστία αὐτῶν, τὴν πίστιν τοῦ ὁθεοῦ καταργήσει; ⁴Μὴ γένοιτο! Γινέσθω δὲ ὁ ὁθεὸς ἀληθής, πᾶς δὲ ἄνθρωπος ψεύστης, καθάπερ γέγραπται, “Ὅπως ἂν δικαιωθῆς ἐν τοῖς λόγοις σου, καὶ νικήσεις ἐν τῷ κρίνεσθαί σε.” ⁵Εἰ δὲ ἡ ἀδικία ἡμῶν, ὁθεοῦ δικαιοσύνην συνίστησιν, τί ἐροῦμεν; Μὴ ἀδικὸς ὁ ὁθεὸς, ὁ ἐπιφέρων τὴν ὀργήν; (Κατὰ ἄνθρωπον λέγω.) ⁶Μὴ γένοιτο! Ἐπεὶ πῶς κρινεῖ ὁ ὁθεὸς τὸν κόσμον; ⁷Εἰ δὲ ἡ ἀλήθεια τοῦ ὁθεοῦ ἐν τῷ ἔμῳ ψεύσματι ἐπέρισσευσεν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ, τί ἔτι κἀγὼ ὡς ἁμαρτωλὸς κρίνομαι; ⁸Καὶ μὴ καθὼς βλασφημούμεθα, καὶ καθὼς φασίν τινες ἡμᾶς λέγειν, ὅτι “Ποιήσωμεν τὰ κακὰ, ἵνα ἔλθῃ τὰ ἀγαθὰ;” Ὡν τὸ κρίμα ἔνδικόν ἐστιν.

⁹Τί οὖν; Προεχόμεθα; Οὐ πάντως, προητιασάμεθα γὰρ, Ἰουδαίους τε καὶ Ἕλληνας, πάντας ὑφ’ ἁμαρτίαν εἶναι. ¹⁰Καθὼς γέγραπται, ὅτι “Οὐκ ἔστιν δίκαιος, οὐδὲ εἷς, ¹¹οὐκ ἔστιν συνίων, οὐκ ἔστιν ὁ ἐκζητῶν τὸν ὁθεόν. ¹²Πάντες ἐξέκλιναν, ἅμα ἠχρεώθησαν· οὐκ ἔστιν ποιῶν χρηστότητα, οὐκ ἔστιν ἕως ἐνός.” ¹³“Τάφος ἀνεωγμένος ὁ λάρυγξ αὐτῶν, ταῖς γλώσσαις αὐτῶν ἐδολιοῦσαν”, “Ἴὸς ἀσπίδων ὑπὸ τὰ χεῖλη αὐτῶν”, ¹⁴“Ὡν τὸ στόμα ἀρᾶς καὶ πικρίας γέμει”. ¹⁵“Ὀξεῖς οἱ πόδες αὐτῶν, ἐκχέαι αἷμα... ¹⁶σύντριμμα καὶ ταιλαιπωρία ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν, ¹⁷καὶ ὁδὸν εἰρήνης οὐκ ἔγνωσαν.” ¹⁸“Οὐκ ἔστιν φόβος ὁθεοῦ ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν.”

¹⁹Οἶδαμεν δὲ ὅτι ὅσα ὁ νόμος λέγει, τοῖς ἐν τῷ νόμῳ λαλεῖ, ἵνα πᾶν στόμα φραγῆ, καὶ ὑπόδικος γένηται πᾶς ὁ κόσμος τῷ ὁθεῷ. ²⁰Διότι ἐξ ἔργων νόμου, οὐ δικαιωθήσεται πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον αὐτοῦ, διὰ γὰρ νόμου ἐπίγνωσις ἁμαρτίας.

²¹Νυνὶ δὲ χωρὶς νόμου, δικαιοσύνη ὁθεοῦ πεφανέρωται, μαρτυρουμένη ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν, ²²δικαιοσύνη δὲ ὁθεοῦ διὰ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, ¹εἰς πάντας τοὺς πιστεύοντας, οὐ γὰρ ἐστίν διαστολή. ²³Πάντες γὰρ ἡμαρτον καὶ ὑστεροῦνται τῆς δόξης τοῦ ὁθεοῦ, ²⁴δικαιούμενοι δωρεὰν τῇ αὐτοῦ χάριτι, διὰ τῆς ἀπολυτρῶσεως τῆς ἐν Ἰησοῦ Χριστῷ Ἰησοῦ. ²⁵ὃν προέθετο ὁ ὁθεὸς ἰλαστήριον, Ἰδιὰ τῆς πίστεως ¹ἐν τῷ αὐτοῦ αἵματι, εἰς ἔνδειξιν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ, διὰ τὴν πάρεσιν τῶν προγεγονότων ἁμαρτημάτων ²⁶ἐν τῇ ἀνοχῇ τοῦ ὁθεοῦ, πρὸς τὴν ἔνδειξιν τῆς

δικαιοσύνης αὐτοῦ ἐν τῷ νῦν καιρῷ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν δίκαιον καὶ δικαιοῦντα τὸν ἕκ πίστεως ᾧ Ἰησοῦ.

²⁷Ποῦ οὖν ἡ καύχησις; Ἐξεκλείσθη. Διὰ ποίου νόμου; Τῶν ἔργων; Οὐχί, ἀλλὰ διὰ νόμου πίστεως. ²⁸Λογιζόμεθα ἴσως ὅτι δικαιοῦσθαι πίστει ἄνθρωπον, χωρὶς ἔργων νόμου. ²⁹Ἡ Ἰουδαίων ὁ Θεὸς μόνον; Οὐχὶ καὶ ἐθνῶν; Ναὶ, καὶ ἐθνῶν, ³⁰εἶπερ εἷς ὁ Θεός, ὃς δικαιοῦσει περιτομὴν ἕκ πίστεως, καὶ ἀκροβυστίαν διὰ τῆς πίστεως. ³¹Νόμον οὖν καταργούμεν διὰ τῆς πίστεως; Μὴ γένοιτο! Ἀλλὰ νόμον ιστάνομεν.

4 ¹Τί οὖν ἐροῦμεν, ἵνα εὐρηκέναι Ἀβραάμ τὸν προπάτορα ἡμῶν¹ κατὰ σάρκα; ²Εἰ γὰρ Ἀβραάμ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ἔχει καύχημα, ἀλλ' οὐ πρὸς Θεόν. ³Τί γὰρ ἡ Γραφή λέγει; “Ἐπίστευσεν δὲ Ἀβραάμ τῷ Θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην.” ⁴Τῷ δὲ ἐργαζομένῳ, ὁ μισθὸς οὐ λογίζεται κατὰ χάριν, ἀλλὰ κατὰ ὀφείλημα. ⁵Τῷ δὲ μὴ ἐργαζομένῳ, πιστεύοντι δὲ ἐπὶ τὸν δικαιοῦντα τὸν ἀσεβῆ, λογίζεται ἡ πίστις αὐτοῦ εἰς δικαιοσύνην, ⁶καθάπερ καὶ Δαυὶδ λέγει τὸν μακαρισμὸν τοῦ ἀνθρώπου ᾧ ὁ Θεὸς λογίζεται δικαιοσύνην χωρὶς ἔργων: ⁷“Μακάριοι, ὧν ἀφέθησαν αἱ ἀνομίαι καὶ ὧν ἐπεκαλύφθησαν αἱ ἀμαρτίαι. ⁸Μακάριος ἀνὴρ, ἴσως οὐ μὴ λογίσηται Κύριος ἀμαρτίαν.”

⁹Ὁ μακαρισμὸς οὖν οὗτος ἐπὶ τὴν περιτομὴν, ἢ καὶ ἐπὶ τὴν ἀκροβυστίαν; Λέγομεν γάρ, ¹ “Ἐλογίσθη τῷ Ἀβραάμ ἡ πίστις εἰς δικαιοσύνην.” ¹⁰Πῶς οὖν ἐλογίσθη; Ἐν περιτομῇ ὄντι, ἢ ἐν ἀκροβυστίᾳ; Οὐκ ἐν περιτομῇ, ἀλλ' ἐν ἀκροβυστίᾳ. ¹¹καὶ σημεῖον ἔλαβεν ἵνα περιτομῆς, ἵνα σφραγίδα τῆς δικαιοσύνης τῆς πίστεως τῆς ἐν τῇ ἀκροβυστίᾳ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν πατέρα πάντων τῶν πιστευόντων δι' ἀκροβυστίας, εἰς τὸ λογισθῆναι αὐτοῖς ἵνα τὴν δικαιοσύνην, ¹²καὶ πατέρα περιτομῆς τοῖς οὐκ ἕκ περιτομῆς μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῖς στοιχοῦσιν τοῖς ἴχνησιν ἵνα τῆς ἐν ἀκροβυστίᾳ πίστεως, ἵνα τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀβραάμ.

¹³Οὐ γὰρ διὰ νόμου ἡ ἐπαγγελία τῷ Ἀβραάμ ἢ τῷ σπέρματι αὐτοῦ, τὸ κληρονόμον αὐτὸν εἶναι κόσμου, ἀλλὰ διὰ δικαιοσύνης πίστεως. ¹⁴Εἰ γὰρ οἱ ἕκ νόμου κληρονόμοι, κεκένωται ἡ πίστις καὶ κατήρηται ἡ ἐπαγγελία. ¹⁵Ὁ γὰρ νόμος ὀργὴν κατεργάζεται, οὐ δὲ οὐκ ἔστιν νόμος, οὐδὲ παράβασις.

¹⁶Διὰ τοῦτο ἕκ πίστεως, ἵνα κατὰ χάριν, εἰς τὸ εἶναι βεβαίαν, τὴν ἐπαγγελίαν παντὶ τῷ σπέρματι, οὐ τῷ ἕκ τοῦ νόμου μόνον, ἀλλὰ καὶ τῷ ἕκ πίστεως Ἀβραάμ, ὃς ἔστιν πατὴρ πάντων ἡμῶν, ¹⁷καθὼς γέγραπται, ὅτι “Πατέρα πολλῶν ἐθνῶν τέθεικά σε”, κατέναντι οὗ ἐπίστευσεν, Θεοῦ τοῦ ζωοποιοῦντος τοὺς νεκροὺς, καὶ καλοῦντος τὰ μὴ ὄντα ὡς ὄντα. ¹⁸Ὁς παρ' ἐλπίδα, ἐπ' ἐλπίδι ἐπίστευσεν, εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸν πατέρα πολλῶν ἐθνῶν, κατὰ τὸ εἰρημένον, “Οὕτως ἔσται τὸ σπέρμα σου.” ¹⁹Καὶ μὴ ἀσθενήσας τῇ πίστει, κατενόησεν τὸ ἑαυτοῦ σῶμα ἡδὴ νεκρωμένον, ἕκατονταετῆς που ὑπάρχων, καὶ τὴν νέκρωσιν τῆς μήτρας Σάρρας, ²⁰εἰς δὲ τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Θεοῦ, οὐ διεκρίθη τῇ ἀπιστίᾳ, ἀλλ' ἐνεδυναμώθη τῇ πίστει, δὸς δόξαν τῷ Θεῷ, ²¹καὶ πληροφορηθεὶς ὅτι ὁ ἐπήγγελται, δυνατὸς ἔστιν καὶ ποιῆσαι. ²²Διὸ καὶ “ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην”. ²³Οὐκ ἐγράφη δὲ δι' αὐτὸν μόνον, ὅτι ἐλογίσθη αὐτῷ, ²⁴ἀλλὰ καὶ δι' ἡμᾶς, οἷς μέλλει λογίζεσθαι, τοῖς πιστεύουσιν ἐπὶ τὸν ἐγείραντα Ἰησοῦν, τὸν Κύριον ἡμῶν, ἕκ νεκρῶν, ²⁵ὃς παρεδόθη διὰ τὰ παραπτώματα ἡμῶν, καὶ ἠγέρθη διὰ τὴν δικαιοσύνην ἡμῶν.

²⁸Γουν 03 04 | γαρ 01 02¹ | Ἐρηκεναι αβρααμ τον προπατορα ημων 01* 02 04 | αβρααμ τον προπατορα ημων 03 | ευρηκεναι 340 | ευρηκεναι αβρααμ τον πατερα ημων 01¹ 81ου 01 03 | ω 02 04¹ 91- 01 03 | οτι 02 04¹ ¹¹Γ περιτομης 01 03 | περιτομην 02 04¹ | τ ην 03 04 | - 01 | εις 02¹ ¹²Γ της εν ακροβυστια πιστεως 01a 02 03 | της εν ακροβυστια 01 | της εν ακροβυστιας πιστεως 04¹

5 ¹Δικαιωθέντες οὖν ἐκ πίστεως, εἰρήνην ἔχωμεν¹ πρὸς τὸν ὁ Θεὸν, διὰ τοῦ Ἐκκυρίου ἡμῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ, ²δι' οὗ καὶ τὴν προσαγωγήν ἐσχήκαμεν, Ἐτῆ πίστει¹ εἰς τὴν χάριν ταύτην, ἐν ἧ ἔστηκαμεν, καὶ καυχώμεθα ἐπ' ἐλπίδι τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ. ³Οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ Ἐκαυχώμεθα¹ ἐν ταῖς θλίψεσιν, εἰδότες ὅτι ἡ θλίψις ὑπομονὴν κατεργάζεται, ⁴ἡ δὲ ὑπομονὴ δοκιμὴν, ἡ δὲ δοκιμὴ ἐλπίδα. ⁵Ἡ δὲ ἐλπίς οὐ καταισχύνει, ὅτι ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἐκκέχυται ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν διὰ Πνεύματος Ἁγίου, τοῦ δοθέντος ἡμῖν.

⁶Ἐτι γὰρ ὁ Χριστὸς, ὄντων ἡμῶν ἀσθενῶν ἔτι, κατὰ καιρὸν ὑπὲρ ἀσεβῶν ἀπέθανεν. ⁷Μόλις γὰρ ὑπὲρ δικαίου τις ἀποθάνειται ὑπὲρ γὰρ τοῦ ἀγαθοῦ, τάχα τις καὶ τολμᾷ ἀποθάνειν. ⁸Συνίστησιν δὲ τὴν ἑαυτοῦ ἀγάπην εἰς ἡμᾶς ὁ Θεὸς, ὅτι ἔτι ἀμαρτωλῶν ὄντων ἡμῶν, Χριστὸς ὑπὲρ ἡμῶν ἀπέθανεν. ⁹Πολλῶ οὖν μᾶλλον δικαιοθέντες νῦν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ, σωθησόμεθα δι' αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ὀργῆς. ¹⁰Εἰ γὰρ ἐχθροὶ ὄντες, κατηλλάγημεν τῷ Θεῷ διὰ τοῦ θανάτου τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, πολλῶ μᾶλλον καταλλαγέντες, σωθησόμεθα ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ. ¹¹Οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ καυχώμενοι ἐν τῷ Θεῷ, διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι' οὗ νῦν τὴν καταλλαγὴν ἐλάβομεν.

¹²Διὰ τοῦτο, ὡς περ δι' ἐνὸς ἀνθρώπου ἡ ἀμαρτία εἰς τὸν κόσμον εἰσῆλθεν, καὶ διὰ τῆς ἀμαρτίας ὁ θάνατος, καὶ οὕτως εἰς πάντας ἀνθρώπους ὁ θάνατος διήλθεν, ἐφ' ᾧ πάντες ἤμαρτον – ¹³ἄχρι γὰρ νόμου, ἀμαρτία ἦν ἐν κόσμῳ, ἀμαρτία δὲ οὐκ ἐλλογεῖται, μὴ ὄντος νόμου. ¹⁴Ἄλλ' ἐβασίλευσεν ὁ θάνατος ἀπὸ Ἀδάμ μέχρι Μωϋσέως, καὶ ἐπὶ τοὺς μὴ ἀμαρτήσαντας ἐπὶ τῷ ὁμοιώματι τῆς παραβάσεως Ἀδάμ, ὅς ἐστιν τύπος τοῦ μέλλοντος.

¹⁵Ἄλλ' οὐχ ὡς τὸ παράπτωμα, οὕτως καὶ τὸ χάρισμα. Εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἐνὸς παραπτώματι, οἱ πολλοὶ ἀπέθανον, πολλῶ μᾶλλον ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ δωρεὰ ἐν χάριτι, τῇ τοῦ ἐνὸς ἀνθρώπου, Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς τοὺς πολλοὺς ἐπερίσσευσεν. ¹⁶Καὶ οὐχ ὡς δι' ἐνὸς ἀμαρτήσαντος, τὸ δῶρημα – τὸ μὲν γὰρ κρίμα ἐξ ἐνός, εἰς κατάκριμα, τὸ δὲ χάρισμα ἐκ πολλῶν παραπτωμάτων, εἰς δικαίωμα. ¹⁷Εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἐνός παραπτώματι, ὁ θάνατος ἐβασίλευσεν διὰ τοῦ ἐνός, πολλῶ μᾶλλον οἱ τὴν περισσεῖαν τῆς Ἐχάριτος καὶ τῆς δωρεᾶς τῆς δικαιοσύνης¹ λαμβάνοντες, ἐν ζωῇ βασιλεύσουσιν, διὰ τοῦ ἐνός, Ἰησοῦ Χριστοῦ.

¹⁸Ἄρα οὖν ὡς δι' ἐνός παραπτώματος, εἰς πάντας ἀνθρώπους εἰς κατάκριμα, οὕτως καὶ δι' ἐνός δικαίωματος, εἰς πάντας ἀνθρώπους εἰς δικαίωσιν ζωῆς. ¹⁹Ὡς περ γὰρ διὰ τῆς παρακοῆς τοῦ ἐνός ἀνθρώπου, ἀμαρτωλοὶ κατεστάθησαν οἱ πολλοί, οὕτως καὶ διὰ τῆς ὑπακοῆς τοῦ ἐνός, δίκαιοι κατασταθήσονται οἱ πολλοί. ²⁰Νόμος δὲ παρεῖσθη, ἵνα πλεονάσῃ τὸ παράπτωμα – οὗ δὲ ἐπλεόνασεν ἡ ἀμαρτία, ὑπερεπερίσσευσεν ἡ χάρις, ²¹ἵνα ὡς περ ἐβασίλευσεν ἡ ἀμαρτία ἐν τῷ θανάτῳ, οὕτως καὶ ἡ χάρις βασιλεύσῃ διὰ δικαιοσύνης, εἰς ζωὴν αἰώνιον διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

6 ¹Τί οὖν ἐροῦμεν; Ἐπιμένωμεν τῇ ἀμαρτίᾳ, ἵνα ἡ χάρις πλεονάσῃ; ²Μὴ γένοιτο! Οἵτινες ἀπεθάνομεν τῇ ἀμαρτίᾳ, πῶς ἔτι Ἐζήσομεν¹ ἐν αὐτῇ; ³Ἡ ἀγνοεῖτε, ὅτι ὅσοι ἐβαπτίσθημεν εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν,¹ εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐβαπτίσθημεν; ⁴Συνετάφημεν οὖν αὐτῷ διὰ τοῦ βαπτίσματος εἰς τὸν θάνατον, ἵνα ὡς περ ἠγέρθη

¹Ἐχωμεν 01* 02 03 04 | εχομεν 01 0220¹ ²Ἐτῆ πιστεῖ 01* 04 | ἐν τῇ πιστεῖ 01 02 | - 03 0220¹ ³Ἐκαυχώμεθα 01 02 | καυχώμενοι 03 04 0220¹ ¹⁷Ἐχάριτος καὶ τῆς δωρεᾶς τῆς δικαιοσύνης 346^v 01 02 | χάριτος καὶ τῆς δικαιοσύνης 03 | χάριτος καὶ τῆς δωρεᾶς 04 | δικαιοσύνης καὶ τῆς δωρεᾶς καὶ τῆς χάριτος 0221^v ²¹Ἐζήσομεν 01 02 03 | ζήσομεν 346 04¹ ³¹Ἰησοῦν 01 02 04 0221^v | - 340^v 03¹

Ἐπιπέσει ἡμεῖς ἐν καινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν.

⁵Εἰ γὰρ σύμφυτοι γεγονάμεν τῷ ὁμοιώματι τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀναστάσεως ἐσόμεθα· ⁶τοῦτο γινώσκοντες ὅτι ὁ παλαιὸς ἡμῶν ἄνθρωπος συνεσταυρώθη, ἵνα καταργηθῇ τὸ σῶμα τῆς ἁμαρτίας, τοῦ μηκέτι δουλεύειν ἡμᾶς τῇ ἁμαρτίᾳ. ⁷Ὁ γὰρ ἀποθανὼν, δεδικαίωται ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας. ⁸Εἰ δὲ ἀπεθάνομεν σὺν Ἐπιπέσει, πιστεύομεν ὅτι καὶ συζήσομεν αὐτῷ· ⁹εἰδότες ὅτι Ἐπιπέσει ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν, οὐκέτι ἀποθνήσκει, θάνατος αὐτοῦ οὐκέτι κυριεύει. ¹⁰Ὁ γὰρ ἀπέθανεν, τῇ ἁμαρτίᾳ ἀπέθανεν ἐφάπαξ· ὁ δὲ ζῆ, ζῆ τῷ Ἐπιπέσει. ¹¹Οὕτως καὶ ὑμεῖς, λογίζεσθε ἑαυτοὺς ἔϊναι νεκροὺς μὲν ¹τῇ ἁμαρτίᾳ, ζῶντας δὲ τῷ Ἐπιπέσει ἐν Ἐπιπέσει Ἰησοῦ. ¹

¹²Μὴ οὖν βασιλεύετω ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ θνητῷ ὑμῶν σώματι, εἰς τὸ ὑπακούειν ταῖς ἐπιθυμίαις αὐτοῦ. ¹³Μηδὲ παριστάνετε τὰ μέλη ὑμῶν, ὅπλα ἀδικίας τῇ ἁμαρτίᾳ, ἀλλὰ παραστήσατε ἑαυτοὺς τῷ Ἐπιπέσει, ὡσεὶ ἐκ νεκρῶν ζῶντας, καὶ τὰ μέλη ὑμῶν, ὅπλα δικαιοσύνης τῷ Ἐπιπέσει. ¹⁴Ἐπιπέσει γὰρ ὑμῶν ἴσως ¹κυριεύσει, οὐ γὰρ ἐστε ὑπὸ νόμον, ἀλλὰ ὑπὸ χάριν.

¹⁵Τί οὖν; Ἐπιπέσεισωμεν ὅτι οὐκ ἐσμὲν ὑπὸ νόμον, ἀλλὰ ὑπὸ χάριν; Μὴ γένοιτο! ¹⁶Οὐκ οἴδατε ὅτι ἴσως παριστάνετε ἑαυτοὺς δούλους εἰς ὑπακοήν, δοῦλοι ἐστε ἴσως ὑπακούετε – ἴσως ἁμαρτίας εἰς θάνατον, ἢ ὑπακοῆς εἰς δικαιοσύνην; ¹⁷Χάρις δὲ τῷ Ἐπιπέσει, ὅτι ἴσως δοῦλοι τῆς ἁμαρτίας, ὑπηκούσατε δὲ ἐκ καρδίας, εἰς ὃν παρεδόθητε τύπον διδασκαλίας. ¹⁸Ἐλευθερωθέντες ¹δὲ ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας, ἐδουλώθητε τῇ δικαιοσύνῃ. ¹⁹Ἀνθρώπινον λέγω, διὰ τὴν ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς ὑμῶν. Ὡς περὶ γὰρ παρεστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν δούλα τῇ ἀκαθαρσίᾳ, καὶ τῇ ἀνομίᾳ εἰς τὴν ἀνομίαν, οὕτως νῦν παραστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν, δούλα τῇ δικαιοσύνῃ εἰς ἁγιασμόν.

²⁰Ὅτε γὰρ δοῦλοι ἴσως τῆς ἁμαρτίας, ἐλεύθεροι ἴσως τῇ δικαιοσύνῃ. ²¹Τίνα οὖν καρπὸν εἴχετε τότε, ἐφ' οἷς νῦν ἐπαισχύνεσθε; Τὸ γὰρ τέλος ἐκείνων θάνατος. ²²Νυνὶ δέ, ἐλευθερωθέντες ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας, δουλωθέντες δὲ τῷ Ἐπιπέσει, ἔχετε τὸν καρπὸν ὑμῶν εἰς ἁγιασμόν, τὸ δὲ τέλος ζωῆν αἰώνιον. ²³Τὰ γὰρ ὀψώνια τῆς ἁμαρτίας θάνατος, τὸ δὲ χάρισμα τοῦ Ἐπιπέσει ζωὴ αἰώνιος ἐν Ἐπιπέσει Ἰησοῦ, τῷ Ἐπιπέσει ἡμῶν.

7 ¹Ἐπιπέσειτε, ἀδελφοί (γινώσκουσιν γὰρ νόμον λαλῶν), ὅτι ὁ νόμος κυριεύει τοῦ ἀνθρώπου ἐφ' ὅσον χρόνον ζῆ; ²Ἐπιπέσει γὰρ ὑπανδρὸς γυνὴ τῷ ζῶντι ἀνδρὶ δέδεται νόμῳ· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ, κατήρηται ἀπὸ τοῦ νόμου τοῦ ἀνδρός. ³Ἐπιπέσει οὖν ζῶντος τοῦ ἀνδρός, μοιχαλὶς χρηματίζει, ἐὰν γένηται ἀνδρὶ ἐτέρῳ· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ, ἐλευθέρα ἐστὶν ἀπὸ τοῦ νόμου, τοῦ μὴ εἶναι αὐτὴν μοιχαλίδα γενομένην ἀνδρὶ ἐτέρῳ.

⁴Ὡστε, ἀδελφοί μου, καὶ ὑμεῖς ἐθανατώθητε τῷ νόμῳ διὰ τοῦ σώματος τοῦ Ἐπιπέσει, εἰς τὸ γενέσθαι ὑμᾶς ἐτέρῳ, τῷ ἐκ νεκρῶν ἐγερθέντι, ἵνα καρποφορήσωμεν τῷ Ἐπιπέσει. ⁵Ὅτε γὰρ ἴσως ἐν τῇ σαρκί, τὰ παθήματα τῶν ἁμαρτιῶν τὰ διὰ τοῦ νόμου ἐνηργεῖτο ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν εἰς τὸ καρποφορήσαι τῷ θανάτῳ. ⁶Νυνὶ δὲ κατηργήθημεν ἀπὸ τοῦ νόμου, ἀποθανόντες ἐν ἴσως κατειχόμεθα, ὥστε δουλεύειν ἡμᾶς ἐν καινότητι Ἐπιπέσειματος, καὶ οὐ παλαιότητι γράμματος.

⁷Τί οὖν ἐροῦμεν; Ὁ νόμος ἁμαρτία; Μὴ γένοιτο! Ἀλλὰ τὴν ἁμαρτίαν οὐκ ἔγνωμεν, εἰ μὴ διὰ νόμου, τὴν τε γὰρ ἐπιθυμίαν, οὐκ ἴσως, εἰ μὴ ὁ νόμος ἔλεγε, “Οὐκ

ἐπιθυμήσεις.”⁸ Ἀφορμὴν δὲ λαβοῦσα ἡ ἁμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς, κατειργάσατο ἐν ἐμοὶ πᾶσαν ἐπιθυμίαν, χωρὶς γὰρ νόμου, ἁμαρτία νεκρά.⁹ Ἐγὼ δὲ ἔζων χωρὶς νόμου ποτέ· ἐλθούσης δὲ τῆς ἐντολῆς, ἡ ἁμαρτία ἀνέζησεν,¹⁰ ἐγὼ δὲ ἀπέθανον, καὶ εὐρέθη μοι ἡ ἐντολή, ἡ εἰς ζωὴν, αὕτη εἰς θάνατον.¹¹ Ἡ γὰρ ἁμαρτία ἀφορμὴν λαβοῦσα διὰ τῆς ἐντολῆς, ἐξηπάτησέν με καὶ δι’ αὐτῆς ἀπέκτεινεν.¹² Ὡστε ὁ μὲν νόμος ἅγιος, καὶ ἡ ἐντολή ἀγία, καὶ δίκαια, καὶ ἀγαθή.

¹³Τὸ οὖν ἀγαθὸν ἐμοὶ ἐγένετο θάνατος; Μὴ γένοιτο! Ἀλλὰ ἡ ἁμαρτία, ἵνα φανῇ ἁμαρτία διὰ τοῦ ἀγαθοῦ μοι κατεργαζομένη θάνατον· ἵνα γένηται καθ’ ὑπερβολὴν ἁμαρτωλὸς ἡ ἁμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς.

¹⁴Οἶδαμεν γὰρ ὅτι ὁ νόμος πνευματικός ἐστιν· ἐγὼ δὲ σάρκινός εἰμι, πεπραμένος ὑπὸ τὴν ἁμαρτίαν.¹⁵ Ὁ γὰρ κατεργάζομαι, οὐ γινώσκω· οὐ γὰρ ὁ θέλω, τοῦτο πράσσω, ἀλλ’ ὁ μισῶ, τοῦτο ποιῶ.¹⁶ Εἰ δὲ ὁ οὐ θέλω, τοῦτο ποιῶ, σύμφημι τῷ νόμῳ ὅτι καλός.¹⁷ Νυνὶ δὲ οὐκέτι ἐγὼ κατεργάζομαι αὐτὸ, ἀλλ’ ἡ ἔνοικουσα¹ ἐν ἐμοὶ ἁμαρτία.¹⁸ Οἶδα γὰρ ὅτι οὐκ οἰκεῖ ἐν ἐμοί, τοῦτ’ ἔστιν ἐν τῇ σαρκί μου, ἀγαθόν· τὸ γὰρ θέλειν παράκειται μοι, τὸ δὲ κατεργάζεσθαι τὸ καλὸν οὐ.¹⁹ Οὐ γὰρ ὁ θέλω, ποιῶ ἀγαθόν, ἀλλ’ ὁ οὐ θέλω κακόν, τοῦτο πράσσω.²⁰ Εἰ δὲ ὁ οὐ θέλω, ἡ¹ τοῦτο ποιῶ, οὐκέτι ἐγὼ κατεργάζομαι αὐτὸ, ἀλλ’ ἡ οἰκουσα ἐν ἐμοὶ ἁμαρτία.

²¹Εὐρίσκω ἄρα τὸν νόμον, τῷ θέλοντι ἐμοὶ ποιεῖν τὸ καλόν, ὅτι ἐμοὶ τὸ κακὸν παράκειται.²² Συνῆδομαι γὰρ τῷ νόμῳ τοῦ Θεοῦ, κατὰ τὸν ἔσω ἄνθρωπον,²³ βλέπω δὲ ἕτερον νόμον ἐν τοῖς μέλεσίν μου, ἀντιστρατευόμενον τῷ νόμῳ τοῦ νοός μου, καὶ αἰχμαλωτίζοντά ἡ με ἐν τῷ νόμῳ τῆς ἁμαρτίας,¹ τῷ ὄντι ἐν τοῖς μέλεσίν μου.²⁴ Ταλαίπωρος ἐγὼ ἄνθρωπος! Τίς με ῥύσεται ἐκ τοῦ σώματος τοῦ θανάτου τούτου;²⁵ Ἰ¹ Χαίρις¹ τῷ Θεῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν! Ἄρα οὖν αὐτὸς ἐγὼ, τῷ μὲν νοῖ δουλεύω νόμῳ Θεοῦ, τῇ δὲ σαρκί, νόμῳ ἁμαρτίας.

8 ¹Οὐδὲν ἄρα νῦν κατάκριμα τοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ,² ὁ γὰρ νόμος τοῦ Πνεύματος τῆς ζωῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἠλευθέρωσέν σε ἀπὸ τοῦ νόμου τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου.³ Τὸ γὰρ ἀδύνατον τοῦ νόμου, ἐν ᾧ ἠσθένει διὰ τῆς σαρκός, ὁ Θεὸς τὸν ἑαυτοῦ Υἱὸν πέμψας, ἐν ὁμοιώματι σαρκὸς ἁμαρτίας, καὶ περὶ ἁμαρτίας, κατέκρινεν τὴν ἁμαρτίαν ἐν τῇ σαρκί,⁴ ἵνα τὸ δικαίωμα τοῦ νόμου πληρωθῇ ἐν ἡμῖν, τοῖς μὴ κατὰ σάρκα περιπατοῦσιν, ἀλλὰ κατὰ Πνεῦμα.⁵ Οἱ γὰρ κατὰ σάρκα ὄντες, τὰ τῆς σαρκὸς φρονοῦσιν, οἱ δὲ κατὰ Πνεῦμα, τὰ τοῦ Πνεύματος.⁶ Τὸ γὰρ φρόνημα τῆς σαρκὸς θάνατος, τὸ δὲ φρόνημα τοῦ Πνεύματος ζωὴ καὶ εἰρήνη.⁷ Διότι τὸ φρόνημα τῆς σαρκὸς ἔχθρα εἰς Θεόν, τῷ γὰρ νόμῳ τοῦ Θεοῦ οὐχ ὑποτάσσεται, οὐδὲ γὰρ δύναται.⁸ Οἱ δὲ ἐν σαρκὶ ὄντες, Θεῷ ἀρέσαι οὐ δύνανται.

⁹Ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐστὲ ἐν σαρκί, ἀλλ’ ἐν Πνεύματι, εἴπερ Πνεῦμα Θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν. Εἰ δὲ τις Πνεῦμα Χριστοῦ οὐκ ἔχει, οὗτος οὐκ ἔστιν αὐτοῦ.¹⁰ Εἰ δὲ Χριστὸς ἐν ὑμῖν, τὸ μὲν σῶμα νεκρὸν διὰ ἁμαρτίαν, τὸ δὲ Πνεῦμα ζωὴ διὰ δικαιοσύνην.¹¹ Εἰ δὲ τὸ Πνεῦμα τοῦ ἐγείραντος τὸν Ἰησοῦν ἐκ νεκρῶν οἰκεῖ ἐν ὑμῖν, ὁ ἐγείρας ἡ ἐκ νεκρῶν Χριστὸν Ἰησοῦν¹ ζωοποιήσῃ καὶ τὰ θνητὰ σώματα ὑμῶν, διὰ τοῦ ἐνοικούντος αὐτοῦ Πνεύματος ἐν ὑμῖν.

¹⁷Ἐνοικουσα 01 03 | οἰκουσα 02 04¹ 20^Γ - 03 04 | ἐγω 01 02¹ 23^Γ | με ἐν τῷ νομῷ τῆς ἁμαρτίας 01 03 | με τῷ νομῷ τῆς ἁμαρτίας 04 | - 02¹ 25^Γ | χαίρις 01 03 | ευχαριστω 01* 02¹ 11^Γ | ἐκ νεκρῶν χριστὸν ἰησοῦν 01 02 | χριστὸν ἐκ νεκρῶν 03 | ἐκ νεκρῶν ἰησοῦν χριστὸν 04¹

¹²Ἄρα οὖν, ἀδελφοί, ὀφείλεται ἐσμέν, οὐ τῆ σαρκί, τοῦ κατὰ σάρκα ζῆν. ¹³Εἰ γὰρ κατὰ σάρκα ζῆτε, μέλλετε ἀποθνήσκειν, εἰ δὲ Ἐνεύματι τὰς πράξεις τοῦ σώματος θανατοῦτε, ζήσεσθε. ¹⁴Ὅσοι γὰρ Ἐνεύματι ὁ Θεοῦ ἄγονται, οὗτοι υἱοὶ ὁ Θεοῦ εἰσιν. ¹⁵Οὐ γὰρ ἐλάβετε πνεῦμα δουλείας πάλιν εἰς φόβον, ἀλλὰ ἐλάβετε Ἐνεῦμα υἰοθεσίας, ἐν ᾧ κρᾶζομεν, “Ἀββᾶ, ὁ Πατήρ!” ¹⁶Αὐτὸ τὸ Ἐνεῦμα συμμαρτυρεῖ τῷ Ἐνεύματι ἡμῶν ὅτι ἐσμέν τέκνα ὁ Θεοῦ. ¹⁷Εἰ δὲ τέκνα, καὶ κληρονόμοι· κληρονόμοι μὲν ὁ Θεοῦ, συγκληρονόμοι δὲ Ἰησοῦ, εἴπερ Ἰσχυροῦμεν,¹ ἵνα καὶ συνδοξασθῶμεν.

¹⁸Λογίζομαι γὰρ ὅτι οὐκ ἄξια τὰ παθήματα τοῦ νῦν καιροῦ, πρὸς τὴν μέλλουσαν δόξαν ἀποκαλυφθῆναι εἰς ἡμᾶς. ¹⁹Ἡ γὰρ ἀποκαρδοκία τῆς κτίσεως, τὴν ἀποκάλυψιν τῶν υἱῶν τοῦ ὁ Θεοῦ ἀπεκδέχεται. ²⁰Τῆ γὰρ ματαιότητι, ἡ κτίσις ὑπετάγη, οὐχ ἑκούσα, ἀλλὰ διὰ τὸν ὑποτάξαντα, ἐφ’ ἐλπίδι ²¹ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ κτίσις ἐλευθερωθήσεται ἀπὸ τῆς δουλείας τῆς φθορᾶς, εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ ὁ Θεοῦ. ²²Οἶδαμεν γὰρ ὅτι πᾶσα ἡ κτίσις συστενάζει καὶ συνωδίνει ἄχρι τοῦ νῦν. ²³Οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ, τὴν ἀπαρχὴν τοῦ Ἐνεύματος ἔχοντες, ἡμεῖς καὶ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς στενάζομεν, υἰοθεσίαν ἀπεκδεχόμενοι, τὴν ἀπολύτρωσιν τοῦ σώματος ἡμῶν. ²⁴Τῆ γὰρ ἐλπίδι ἐσώθημεν· ἐλπίς δὲ βλεπομένη, οὐκ ἔστιν ἐλπίς, ὁ γὰρ βλέπει τις, ἢ ἔλπίζει;¹ ²⁵Εἰ δὲ οὐ βλέπομεν ἐλπίζομεν, δι’ ὑπομονῆς ἀπεκδεχόμεθα.

²⁶Ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ Ἐνεῦμα συναντιλαμβάνεται τῆ ἀσθενείᾳ ἡμῶν· τὸ γὰρ τί προσευξώμεθα καθὼς δεῖ, οὐκ οἶδαμεν, ἀλλὰ αὐτὸ τὸ Ἐνεῦμα ὑπερεντυγχάνει στεναγμοῖς ἀλαλήτοις. ²⁷Ὁ δὲ ἐραυνῶν τὰς καρδίας οἶδεν τί τὸ φρόνημα τοῦ Ἐνεύματος, ὅτι κατὰ ὁ Θεόν, ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἁγίων.

²⁸Οἶδαμεν δὲ ὅτι τοῖς ἀγαπῶσιν τὸν ὁ Θεόν, πάντα συνεργεῖ ἢ ὁ ὁ Θεὸς¹ εἰς ἀγαθόν, τοῖς κατὰ πρόθεσιν κλητοῖς οὖσιν. ²⁹Ὅτι οὐς προέγνω, καὶ προώρισεν συμμόρφους τῆς εἰκόνης τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν πρωτότοκον ἐν πολλοῖς ἀδελφοῖς. ³⁰Οὐς δὲ προώρισεν, τούτους καὶ ἐκάλεσεν· καὶ οὐς ἐκάλεσεν, τούτους καὶ ἐδικαίωσεν· οὐς δὲ ἐδικαίωσεν, τούτους καὶ ἐδόξασεν.

³¹Τί οὖν ἐροῦμεν πρὸς ταῦτα; Εἰ ὁ ὁ Θεὸς ὑπὲρ ἡμῶν, τίς καθ’ ἡμῶν; ³²Ὅς γε τοῦ ἰδίου Υἱοῦ οὐκ ἐφείσατο, ἀλλὰ ὑπὲρ ἡμῶν πάντων παρέδωκεν αὐτόν, πῶς οὐχὶ καὶ σὺν αὐτῷ, τὰ πάντα ἡμῖν χαρίσεται; ³³Τίς ἐγκαλέσει κατὰ ἐκλεκτῶν ὁ Θεοῦ; ὁ Θεὸς ὁ δικαίων. ³⁴Τίς ὁ κατακρίνων; Ἰησοῦς ὁ ἀποθανών, μᾶλλον δὲ ἐγεργηθείς ἢ ὁς, καὶ ἔστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ ὁ Θεοῦ, ὅς καὶ ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν. ³⁵Τίς ἡμᾶς χωρίσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Ἰησοῦ;¹ Ὀλίψις, ἢ στενοχωρία, ἢ διωγμὸς, ἢ λιμὸς, ἢ γυμνότης, ἢ κίνδυνος, ἢ μάχαιρα; ³⁶Καθὼς γέγραπται, ὅτι “Ἐνεκεν σοῦ, θανατούμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν, ἐλογίσθημεν ὡς πρόβατα σφαγῆς.” ³⁷Ἄλλ’ ἐν τούτοις πᾶσιν, ὑπερνικῶμεν διὰ τοῦ ἀγαπήσαντος ἡμᾶς. ³⁸Πέπεισμαι γὰρ ὅτι οὔτε θάνατος, οὔτε ζωὴ, οὔτε ἄγγελοι, οὔτε ἀρχαί, ἢ οὔτε ἐνεστῶτα, οὔτε μέλλοντα, οὔτε δυνάμεις, ³⁹οὔτε ὑψωμα, οὔτε βάθος, οὔτε τις κτίσις ἑτέρα, δυνήσεται ἡμᾶς χωρίσαι ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ ὁ Θεοῦ, τῆς ἐν Ἰησοῦ ἢ Ἰησοῦ, ἢ τῷ Ἰησοῦ ἡμῶν.

9 ¹Ἀληθεῖαν λέγω ἐν Ἰησοῦ, οὐ ψεύδομαι, συμμαρτυρούσης μοι τῆς συνειδήσεώς μου ἐν Ἐνεύματι Ἁγίῳ ²ὅτι λύπη μοί ἐστιν μεγάλη, καὶ ἀδιάλειπτος ὁδύνη

¹⁷ Ἰσχυροῦμεν 01 03 04 | πασχομεν 346 | συμπασχωμεν 02¹ 24Γ - 327^v 346 01 03* | τι 02 03 04¹ Ἐλπίζει 346 03 04 | υπομενει 01 02¹ 28Γ ο Θεος 346 02 03 | - 01 04¹ 34Γ - 327^v 346 03 | εκ νεκρων 01 02 04¹ 35Γ χριστου 04 | θεου 01 | θεου της εν χριστω ιησου 03¹ 38Γ - 327^v 01 02 03 | ου 346 | ουτε εξουσιαι 04¹ 39Γ τω κυριω 327 346 01 03 | του κυριου 02 04¹

τῆ καρδία μου. ³Ἡὐχόμην γὰρ ἀνάθεμα εἶναι αὐτὸς, ἐγὼ ἀπὸ τοῦ Ὁριστοῦ ὑπὲρ ἁπάντων ἀδελφῶν μου, ¹ τῶν συγγενῶν μου, κατὰ σάρκα, ⁴ οἵτινές εἰσιν Ἰσραηλίται, ἁπάντων ἢ υἰοθεσία, καὶ ἡ δόξα, καὶ αἱ διαθήκαι, καὶ ἡ νομοθεσία, καὶ ἡ λατρεία, καὶ αἱ ἐπαγγελίαι, ¹ ὧν οἱ πατέρες, καὶ ἐξ ὧν ὁ Ὁριστός, τὸ κατὰ σάρκα ὁ ὧν ἐπὶ πάντων Ὁθεός, εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν!

⁶Οὐχ οἶον δὲ, ὅτι ἐκπέπτωκεν ὁ λόγος τοῦ Ὁθεοῦ. Οὐ γὰρ πάντες οἱ ἐξ Ἰσραὴλ οὗτοι, Ἰσραήλ. ⁷Οὐδ' ὅτι εἰσὶν σπέρμα Ἀβραάμ πάντες τέκνα, ἀλλ': "Ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεται σοὶ σπέρμα." ⁸Τοῦτ' ἔστιν οὐ τὰ τέκνα τῆς σαρκός, ταῦτα τέκνα τοῦ Ὁθεοῦ, ἀλλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐπαγγελίας λογίζεται εἰς σπέρμα. ⁹Ἐπαγγελίας γὰρ ὁ λόγος οὗτος: "Κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον, ἐλεύσομαι, καὶ ἔσται τῆ Σάρρα υἱός." ¹⁰Οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ Ῥεβέκκα ἐξ ἑνὸς κοίτην, ἔχουσα Ἰσαὰκ, τοῦ πατρὸς ἡμῶν. ¹¹μήπω γὰρ γεννηθέντων, μηδὲ πραξάντων τι ἀγαθὸν ἢ φαῦλον, ἵνα ἡ κατ' ἐκλογὴν πρόθεσις τοῦ Ὁθεοῦ μὲν, ¹²οὐκ ἐξ ἔργων, ἀλλ' ἐκ τοῦ καλοῦντος, ἔρρηθη αὐτῇ, ὅτι "Ὁ μεῖζων δουλεύσει τῷ ἐλάσσονι." ¹³Καθὼς γέγραπται, "Τὸν Ἰακώβ ἠγάπησα, τὸν δὲ Ἡσαὺ ἐμίσησα."

¹⁴Τί οὖν ἐροῦμεν; Μὴ ἀδικία παρὰ τῷ Ὁθεῷ; Μὴ γένοιτο! ¹⁵Τῷ Μωϋσεῖ γὰρ λέγει, "Ἐλεῆσω ὃν ἂν ἐλεῶ, καὶ οἰκτειρήσω ὃν ἂν οἰκτειρώ." ¹⁶Ἄρα οὖν οὐ τοῦ θέλοντος, οὐδὲ τοῦ τρέχοντος, ἀλλὰ τοῦ ἐλεῶντος Ὁθεοῦ. ¹⁷Λέγει γὰρ ἡ Γραφή τῷ Φαραῶ, ὅτι "Εἰς αὐτὸ τοῦτο ἐξήγειρά σε, ὅπως ἐνδείξωμαι ἐν σοὶ τὴν δύναμίν μου, καὶ ὅπως διαγγελῆ τὸ ὄνομά μου ἐν πάσῃ τῇ γῆ." ¹⁸Ἄρα οὖν ὃν θέλει, ἐλεεῖ, ὃν δὲ θέλει, σκληρύνει.

¹⁹Ἐρεῖς μοι οὖν, "Τί Ἰσραὴλ ἔτι μέμφεται; Τῷ γὰρ βουλήματι αὐτοῦ τίς ἀνθέστηκεν;" ²⁰Ἦ ἀνθρώπε, μενοῦγγε! σὺ τίς εἶ, ὁ ἀνταποκρινόμενος τῷ Ὁθεῷ; Μὴ ἐρεῖ τὸ πλάσμα, τῷ πλάσαντι, "Τί με ἐποίησας οὕτως;" ²¹Ἡ οὐκ ἔχει ἐξουσίαν ὁ κεραμεὺς τοῦ πηλοῦ, ἐκ τοῦ αὐτοῦ φυράματος ποιῆσαι ὃ μὲν εἰς τιμὴν σκευῆς, ὃ δὲ εἰς ἀτιμίαν; ²²Εἰ δὲ θέλων ὁ Ὁθεός ἐνδείξασθαι τὴν ὀργὴν, καὶ γνωρίσαι τὸ δυνατόν αὐτοῦ, ἤνεγκεν ἐν πολλῇ μακροθυμίᾳ, σκευὴ ὀργῆς κατηρτισμένα εἰς ἀπώλειαν, ²³καὶ ἵνα γνωρίσῃ τὸν πλοῦτον τῆς δόξης αὐτοῦ ἐπὶ σκευῇ ἐλέους, ἃ προητοίμασεν εἰς δόξαν, ²⁴οὐκ καὶ ἐκάλεσεν, ἡμᾶς οὐ μόνον ἐξ Ἰουδαίων, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἐθνῶν; ²⁵Ὡς καὶ Ἰσραὴλ τῷ Ὁθεῷ λέγει, "Καλέσω τὸν οὐ λαόν μου, Ἰσραὴλ μου", καὶ τὴν οὐκ ἠγαπημένην, "ἠγαπημένην". ²⁶"Καὶ ἔσται ἐν τῷ τόπῳ οὗ ἔρρηθη ἁὐτοῖς, Ἰσραὴλ μου ὑμεῖς", ἐκεῖ κληθήσονται υἱοὶ Ὁθεοῦ ζῶντος."

²⁷Ἡσαΐας δὲ κράζει ὑπὲρ τοῦ Ἰσραὴλ, "Ἐὰν ἦ ὁ ἀριθμὸς τῶν υἰῶν Ἰσραὴλ, ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης, τὸ ὑπόλειμμα σωθήσεται. ²⁸Λόγον γὰρ συντελῶν καὶ συντέμνων ποιήσει Ὁκύριος ἐπὶ τῆς γῆς." ²⁹Καὶ καθὼς προεῖρηκεν Ἡσαΐας, "Εἰ μὴ Ὁκύριος Σαβαώθ ἔγκατέλειπεν ἡμῖν σπέρμα, ὡς Σόδομα ἂν ἐγενήθημεν, καὶ ὡς Γόμορρα ἂν ὠμοιώθημεν."

³⁰Τί οὖν ἐροῦμεν; Ὅτι ἔζη τὰ μὴ διώκοντα δικαιοσύνην, κατέλαβεν δικαιοσύνην, δικαιοσύνην δὲ τὴν ἐκ πίστεως. ³¹Ἰσραὴλ δὲ διώκων νόμον δικαιοσύνης εἰς νόμον οὐκ ἔφθασεν. ³²Διὰ τί; Ὅτι οὐκ ἐκ πίστεως, ἀλλ' ὡς ἐξ ἔργων. Προσέκοψαν τῷ λίθῳ τοῦ

³Γ των αδελφων μου 01 02 03 04 | των αδελφων 346 | - 03*¹ ⁴Γων η υιοθεσια και η δοξα και αι διαθηκαι και η νομοθεσια και η λατρεια και αι επαγγελιαι 01 04 | ων η υιοθεσια και η δοξα και η διαθηκη και η νομοθεσια και λατρεια και επαγγελια 346 | ων η υιοθεσιαν και η δοξα και η διαθηκη και η νομοθεσια και λατρεια και επαγγελια 346* | - 02 | ων η υιοθεσια και η δοξα και η διαθηκη και η νομοθεσια και η λατρεια και αι επαγγελια 03¹ ¹⁹Γουν 346 03 | - 01 02¹ ²⁰Γω ανθρωπε μενουγγε 01 02 | ω ανθρωπε 346 | ω ανθρωπε μενου 03¹ ²⁵Γεν 01 02 | - 346^v 03¹ ²⁶Γ αυτοις 01 02 | - 346 03¹ ²⁹Γεγκατελειπεν 01 03 | γεγκατελειπεν 346 02¹

προσκόμματος, ³³καθὼς γέγραπται, “Ἴδου, τίθημι ἐν Σιών λίθον προσκόμματος, καὶ πέτραν σκανδάλου, καὶ ὁ πιστεύων ἐπ’ αὐτῷ, οὐ καταισχυνθήσεται.”

10 ¹Ἀδελφοί, ἡ μὲν εὐδοκία τῆς ἐμῆς καρδίας, καὶ ἡ δέησις πρὸς τὸν Ὅθεν, ὑπὲρ αὐτῶν εἰς σωτηρίαν. ²Μαρτυρῶ γὰρ αὐτοῖς ὅτι ζῆλον Ὁθεοῦ ἔχουσιν, ἀλλ’ οὐ κατ’ ἐπίγνωσιν. ³Ἄγνοοῦντες γὰρ τὴν τοῦ Ὁθεοῦ δικαιοσύνην, καὶ τὴν ἰδίαν ἵνα ζῆτοῦντες στήσῃ, τῇ δικαιοσύνῃ τοῦ Ὁθεοῦ οὐχ ὑπετάγησαν. ⁴Τέλος γὰρ νόμου Ὁχριστὸς, εἰς δικαιοσύνην παντὶ τῷ πιστεύοντι.

⁵Μωϋσῆς γὰρ γράφει ἵνα τὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ νόμου, ὅτι ¹ “Ὁ ποιήσας ἑαυτὸν ἄνθρωπος, ζῆσεται ἐν αὐτῇ.” ⁶Ἡ δὲ ἐκ πίστεως δικαιοσύνη οὕτως λέγει, “Μὴ εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου, ‘Τίς ἀναβήσεται εἰς τὸν οὐρανόν;’” (Τοῦτ’ ἔστιν Ὁχριστὸν καταγαγεῖν), ⁷ἢ, “Τίς καταβήσεται εἰς τὴν Ἄβυσσον;” (Τοῦτ’ ἔστιν Ὁχριστὸν ἐκ νεκρῶν ἀναγαγεῖν). ⁸Ἀλλὰ τί λέγει; “Ἐγγύς σου τὸ ῥῆμα ἐστίν, ἐν τῷ στόματί σου, καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου”, τοῦτ’ ἔστιν τὸ ῥῆμα τῆς πίστεως ὃ κηρύσσομεν. ⁹Ὅτι ἐὰν ὁμολογήσῃς ἐν τῷ στόματί σου, “Κύριον ὉἸησοῦν”, ἵνα καὶ πιστεύσῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου ὅτι ὁ Ὁθεὸς αὐτὸν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, σωθήσῃ. ¹⁰Καρδιά γὰρ πιστεύεται εἰς δικαιοσύνην, στόματι δὲ ὁμολογεῖται εἰς σωτηρίαν. ¹¹Λέγει γὰρ ἡ Γραφή, “Πᾶς ὁ πιστεύων ἐπ’ αὐτῷ οὐ καταισχυνθήσεται.” ¹²Ὁ γὰρ ἐστίν διαστολὴ Ἰουδαίου τε καὶ Ἑλλήνου, ὁ γὰρ αὐτὸς Κύριος πάντων, πλουτῶν εἰς πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους αὐτόν. ¹³“Πᾶς” γὰρ “ὃς ἂν ἐπικαλέσῃται τὸ ὄνομα Κυρίου, σωθήσεται.”

¹⁴Πῶς οὖν ἐπικαλέσονται εἰς ὃν οὐκ ἐπίστευσαν; Πῶς δὲ πιστεύσωσιν οὐκ ἤκουσαν; Πῶς δὲ ἰακούσωσιν ἵνα χωρὶς κηρύσσοντος; ¹⁵Πῶς δὲ κηρύξωσιν ἐὰν μὴ ἀποσταλῶσιν; Καθὼς γέγραπται, “Ὡς ὠραῖοι οἱ πόδες τῶν εὐαγγελιζομένων ἀγαθά!” ¹⁶Ἄλλ’ οὐ πάντες ὑπήκουσαν τῷ εὐαγγελίῳ. Ἡσαΐας γὰρ λέγει, “Κύριε, τίς ἐπίστευσεν τῇ ἀκοῇ ἡμῶν;” ¹⁷Ἄρα ἡ πίστις ἐξ ἀκοῆς, ἢ δὲ ἀκοῇ διὰ ῥήματος Ἰησοῦ.

¹⁸Ἀλλὰ λέγω, μὴ οὐκ ἤκουσαν; Μενοῦνγε, “Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν, ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν, καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης, τὰ ῥήματα αὐτῶν.” ¹⁹Ἀλλὰ λέγω, μὴ Ἰσραὴλ οὐκ ἔγνω; Πρῶτος Μωϋσῆς λέγει, “Ἐγὼ παραζηλώσω ἑαυτὸν, ἵνα ἐπ’ οὐκ ἔθνη, ἐπ’ ἔθνη ἀσυνέτω, παροργίσω ἑαυτὸν.” ²⁰Ἡσαΐας δὲ ἀποτολμᾷ καὶ λέγει, “Εὐρέθην ἑαυτὸν ἐν τοῖς ἐμῇ μὴ ζητοῦσιν, ἐμφανῆς ἐγενόμην τοῖς ἐμῇ μὴ ἐπερωτῶσιν.” ²¹Πρὸς δὲ τὸν Ἰσραὴλ λέγει, “Ὅλην τὴν ἡμέραν, ἐξεπέτασα τὰς χεῖράς μου πρὸς λαὸν ἀπειθοῦντα καὶ ἀντιλέγοντα.”

11 ¹Λέγω οὖν, μὴ ἀπόσωτο ὁ Ὁθεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ; ἵνα μὴ γένοιτο! Καὶ γὰρ ἐγὼ Ἰσραηλίτης εἰμί, ἐκ σπέρματος Ἀβραάμ, φυλῆς Βενιαμίν. ²Οὐκ ἀπόσωτο ὁ Ὁθεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ, ὃν προέγνω. Ἡ οὐκ οἴδατε ἐν Ἡλίᾳ τί λέγει ἡ Γραφή, ὡς ἐντυγχάνει τῷ Ὁθεῷ κατὰ τοῦ Ἰσραὴλ; ³“Κύριε, τοὺς προφῆτας σου ἀπέκτειναν, τὰ θυσιαστήριά σου κατέσκαψαν, κἀγὼ ὑπελείφθην μόνος, καὶ ζητοῦσιν τὴν ψυχὴν μου.” ⁴Ἀλλὰ τί λέγει αὐτῷ ὁ χρηματισμός; “Κατέλιπον ἑμαυτῷ ἑπτακισχιλίους ἄνδρας, οἵτινες οὐκ ἔκαμψαν γόνυ τῇ Βάβυλῃ.” ⁵Οὕτως οὖν καὶ ἐν τῷ νῦν καιρῷ, λεῖμμα κατ’ ἐκλογὴν χάριτος γέγονεν. ⁶Εἰ δὲ χάριτι, οὐκέτι ἐξ ἔργων, ἐπεὶ ἡ χάρις οὐκέτι γίνεται χάρις, ⁷τί οὖν; Ὁ ἐπιζητεῖ Ἰσραὴλ, τοῦτο οὐκ ἐπέτυχεν, ἢ δὲ ἐκλογὴ ἐπέτυχεν, οἱ δὲ λοιποὶ ἐπαρώθησαν,

³Γ- 02 03 | δικαιοσυνην 346 01 ¹ 5Γ την δικαιοσυνην την εκ νομου οτι 03 | οτι την δικαιοσυνην την εκ νομου 01 | την δικαιοσυνην την εκ του νομου οτι 346^ν | οτι την δικαιοσυνην την εκ πιστεως 02 ¹ Γ αυτα 346 03 | - 01 02 ¹ 9Γ- 01 03 | χριστον 346 02 ¹ 14Γ ακουσωσιν 02 03 | ακουσουσιν 02* | ακουσωνται 346 | ακουσονται 01 ¹ 17Γ χριστου 346 01* 03 04 | θεου 01 02 ¹ 19Γ υμας 01 02 03 | - 346 | αυτους 04 ¹ 20Γ εν 346 03 | - 01 02 04 ¹ 1Γ- 01 03 04 | ον προεγνω 346^ν 02 ¹

⁸Γ καθὼς¹ γέγραπται, “Ἐδωκεν αὐτοῖς ὁ ὁθεὸς πνεῦμα κατανύξεως”, “Ὁφθαλμοὺς τοῦ μὴ βλέπειν, καὶ ὥτα τοῦ μὴ ἀκούειν, ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας.”⁹ Καὶ Δαυὶδ λέγει, “Γενηθήτω ἡ τράπεζα αὐτῶν εἰς παγίδα, καὶ εἰς θήραν, καὶ εἰς σκάνδαλον, καὶ εἰς ἀνταπόδομα αὐτοῖς. ¹⁰Σκοτισθήτωσαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν, τοῦ μὴ βλέπειν, καὶ τὸν νῶτον αὐτῶν διὰ παντὸς σύγκαμψον.”

¹¹Λέγω οὖν μὴ ἔπτεισαν, ἵνα πέσωσιν; Μὴ γένοιτο! Ἄλλα τῶ αὐτῶν παραπτώματι, ἡ σωτηρία τοῖς ἔθνεσιν, εἰς τὸ παραζηλώσαι αὐτούς. ¹²Εἰ δὲ τὸ παράπτωμα αὐτῶν, πλοῦτος κόσμος, καὶ τὸ ἥτημα αὐτῶν, πλοῦτος ἔθνῶν, πόσω μᾶλλον τὸ πλήρωμα αὐτῶν;

¹³Υμῖν δὲ λέγω, τοῖς ἔθνεσιν. Ἐφ’ ὅσον μὲν οὖν εἰμι ἰσὺς ἔθνῶν ἀπόστολος, τὴν διακονίαν μου δοξάζω, ¹⁴εἴ πως παραζηλώσω μου τὴν σάρκα, καὶ σώσω τινὰς ἐξ αὐτῶν. ¹⁵Εἰ γὰρ ἡ ἀποβολὴ αὐτῶν καταλλαγὴ κόσμου, τίς ἡ πρόσλημψις εἰ μὴ ζωὴ ἐκ νεκρῶν; ¹⁶Εἰ δὲ ἡ ἀπαρχὴ ἀγία, καὶ τὸ φύραμα· καὶ εἰ ἡ ῥίζα ἀγία, καὶ οἱ κλάδοι.

¹⁷Εἰ δὲ τινες τῶν κλάδων ἐξεκλάσθησαν, σὺ δὲ ἀγριελαῖος ὢν ἐνεκεντρίσθης ἔν¹ αὐτοῖς, καὶ συγκοινωνὸς ἴης ῥίζης¹ τῆς πίότητος τῆς ἐλαίας ἐγένου, ¹⁸μὴ κατακαυχῶ τῶν κλάδων. Εἰ δὲ κατακαυχᾶσαι, οὐ σὺ τὴν ῥίζαν βασιτάζεις, ἀλλ’ ἡ ῥίζα σέ. ¹⁹Ἐρεῖς οὖν, “Ἐξεκλάσθησαν κλάδοι, ἵνα ἐγὼ ἐγκεντρισθῶ.” ²⁰Καλῶς, τῇ ἀπιστίᾳ ἐξεκλάσθησαν, σὺ δὲ τῇ πίστει ἔστηκας. Μὴ ὑψηλὰ φρόνει, ἀλλὰ φοβοῦ. ²¹Εἰ γὰρ ὁ ὁθεὸς τῶν κατὰ φύσιν κλάδων οὐκ ἐφείσατο, οὐδὲ σοῦ φείσεται. ²²Ἴδε οὖν, χρηστότητα καὶ ἀποτομίαν ὁθεοῦ· ἐπὶ μὲν τοὺς πεσόντας, ἀποτομία, ἐπὶ δὲ σέ, χρηστότης ὁθεοῦ, ἐὰν ἔπιμείνης¹ τῇ χρηστότητι, ἐπεὶ καὶ σὺ ἐκκοπήση. ²³Κάκεῖνοι δὲ ἐὰν μὴ ἔπιμείνωσιν¹ τῇ ἀπιστίᾳ, ἐγκεντρισθήσονται δυνατὸς γὰρ ἐστὶν ὁ ὁθεὸς πάλιν ἐγκεντρίσαι αὐτούς. ²⁴Εἰ γὰρ σὺ ἐκ τῆς κατὰ φύσιν ἐξεκόπησ ἀγριελαίου, καὶ παρὰ φύσιν ἐνεκεντρίσθης εἰς καλλιέλαιον, πόσω μᾶλλον οὗτοι, οἱ κατὰ φύσιν ἐγκεντρισθήσονται τῇ ἰδίᾳ ἐλαίᾳ;

²⁵Οὐ γὰρ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, τὸ μυστήριον τοῦτο, ἵνα μὴ ἦτε ἐν ἑαυτοῖς φρόνιμοι, ὅτι πῶρως ἀπὸ μέρους τῶ Ἰσραὴλ γέγονεν, ἄχρι οὗ τὸ πλήρωμα τῶν ἔθνῶν εἰσέλθῃ, ²⁶καὶ οὕτως πᾶς Ἰσραὴλ σωθήσεται, καθὼς γέγραπται, “Ἦξει ἐκ Σιών ὁ ῥυόμενος, ἀποστρέψει ἀσεβείας ἀπὸ Ἰακώβ. ²⁷Καὶ αὕτη αὐτοῖς, ἡ παρ’ ἐμοῦ διαθήκη”, “Ὅταν ἀφέλωμαι τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν.” ²⁸Κατὰ μὲν τὸ εὐαγγέλιον, ἐχθροὶ δι’ ὑμᾶς, κατὰ δὲ τὴν ἐκλογὴν, ἀγαπητοὶ διὰ τοὺς πατέρας. ²⁹Ἀμεταμέλητα γὰρ τὰ χαρίσματα καὶ ἡ κλησις τοῦ ὁθεοῦ. ³⁰Γ ὡσπερ γὰρ ὑμεῖς ποτε ἠπειθήσατε τῶ ὁθεῶ, νῦν δὲ ἠλεήθητε τῇ τούτων ἀπειθείᾳ,¹ ³¹οὕτως καὶ οὗτοι νῦν ἠπειθήσαν τῶ ὑμετέρῳ ἑλέει, ἵνα καὶ αὐτοὶ ἴνῶν¹ ἔλεθησιν. ³²Συνέκλεισεν γὰρ ὁ ὁθεὸς τοὺς πάντας εἰς ἀπειθειαν, ἵνα τοὺς πάντας ἐλεήσῃ.

³³Ω βάθος πλοῦτου, καὶ σοφίας καὶ γνώσεως ὁθεοῦ! Ὅς ἀνεξεραῦνητα τὰ κρίματα αὐτοῦ, καὶ ἀνεξιχνίαστοι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ! ³⁴“Τίς” γὰρ “ἔγνω νοῦν Κυρίου, ἢ τίς σύμβουλος αὐτοῦ ἐγένετο;” ³⁵“Ἡ τίς προέδωκεν αὐτῶ, καὶ ἀνταποδοθήσεται αὐτῶ;” ³⁶“Ὅτι ἐξ αὐτοῦ, καὶ δι’ αὐτοῦ, καὶ εἰς αὐτὸν, τὰ πάντα. Αὐτῶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν!

⁸Γ καθὼς 346 02 04 | καθάπερ 01 03¹ 13Γ εγω 01 03 04 | εγω των 346 | - 02¹ 17Γ εν 346 01 02 03 | - 04 61318¹ ἴης ρίζης 01 03 04 61318^v | τῆς ρίζης καὶ 02 | - 346¹ 22Γ επιμεινης 346^v 02 04 | επιμεινης 01 03¹ 23Γ επιμεινωσιν 01 03 | επιμεινωσιν 02 04¹ 30Γ ωσπερ γαρ υμεις ποτε ηπειθησατε τω θεω νυν δε ηληθητε τη τουτων απειθεια 346 01 04 | - 01* | ωσπερ γαρ ποτε υμεις ηπειθησατε τω θεω νυν δε ηληθητε τη τουτων απειθεια 02 | ωσπερ γαρ υμεις ποτε ηπειθησατε τω θεω νυνι δε ηληθητε τη τουτων απειθεια 03¹ 31Γ νυν 01 03 | - 346 02¹

12¹ Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ ὁ Θεοῦ, παραστῆσαι τὰ σώματα ὑμῶν θυσίαν ζῶσαν, ἀγίαν, ἡ τῷ ὁ Θεῷ εὐάρεστον,¹ τὴν λογικὴν λατρείαν ὑμῶν. ² Καὶ μὴ συσχηματίζεσθε τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ ἡ μεταμορφουσθε¹ τῇ ἀνακαινώσει τοῦ νοός, εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς, τί τὸ θέλημα τοῦ ὁ Θεοῦ, τὸ ἀγαθόν, καὶ εὐάρεστον, καὶ τέλειον.

³ Λέγω γὰρ διὰ τῆς χάριτος τῆς δοθείσης μοι, παντὶ τῷ ὄντι ἐν ὑμῖν, μὴ ὑπερφρονεῖν παρ' ὁ δεῖ φρονεῖν, ἀλλὰ φρονεῖν εἰς τὸ σωφρονεῖν, ἐκάστῳ ὡς ὁ ὁ Θεὸς ἐμέρισεν μέτρον πίστεως. ⁴ Καθάπερ γὰρ ἐν ἐνὶ σώματι, πολλὰ μέλη ἔχομεν, τὰ δὲ μέλη πάντα οὐ τὴν αὐτὴν ἔχει πρᾶξιν, ⁵ οὕτως οἱ πολλοὶ, ἐν σώμα ἔσμεν ἐν ὁ Χριστῷ, τὸ δὲ καθ' εἷς ἀλλήλων μέλη. ⁶ Ἐχοντες δὲ χαρίσματα κατὰ τὴν χάριν τὴν δοθείσαν ἡμῖν διάφορα: εἴτε προφητείαν, κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς πίστεως, ⁷ εἴτε διακονίαν, ἐν τῇ διακονίᾳ, εἴτε ὁ διδάσκων, ἐν τῇ διδασκαλίᾳ, ⁸ εἴτε ὁ παρακαλῶν, ἐν τῇ παρακλήσει, ὁ μεταδιδούς, ἐν ἀπλότῃ, ὁ προϊστάμενος, ἐν σπουδῇ, ὁ ἐλεῶν, ἐν ἰλαρότῃ.

⁹ Ἡ ἀγάπη ἀνυπόκριτος. Ἀποστυγοῦντες τὸ πονηρόν, κολλῶμενοι τῷ ἀγαθῷ, ¹⁰ τῇ φιλαδελφίᾳ εἰς ἀλλήλους φιλόστοργοι, τῇ τιμῇ ἀλλήλους προηγούμενοι, ¹¹ τῇ σπουδῇ μὴ ὀκνηροί, τῷ πνεύματι ζέοντες, τῷ Κυρίῳ δουλεύοντες, ¹² τῇ ἐλπίδι χαίροντες, τῇ θλίψει ὑπομένοντες, τῇ προσευχῇ προσκαρτεροῦντες, ¹³ ταῖς χρείαις τῶν ἁγίων κοινωνοῦντες, τὴν φιλοξενίαν διώκοντες. ¹⁴ Εὐλογεῖτε τοὺς διώκοντας, ἡ ὑμᾶς εὐλογεῖτε¹ καὶ μὴ καταρᾶσθε. ¹⁵ Χαίρειν μετὰ χαιρόντων, κλαίειν μετὰ κλαιόντων. ¹⁶ Τὸ αὐτὸ εἰς ἀλλήλους φρονοῦντες, μὴ τὰ ὑψηλὰ φρονοῦντες, ἀλλὰ τοῖς ταπεινοῖς συναπαγόμενοι. Μὴ γίνεσθε φρόνιμοι παρ' ἑαυτοῖς, ¹⁷ Μηδενὶ κακὸν ἀντὶ κακοῦ ἀποδιδόντες, προνοούμενοι καλὰ ἐνώπιον ἡ πάντων¹ ἀνθρώπων. ¹⁸ Εἰ δυνατόν τὸ ἐξ ὑμῶν, μετὰ πάντων ἀνθρώπων εἰρηνεύοντες. ¹⁹ Μὴ ἑαυτοὺς ἐκδικοῦντες, ἀγαπητοί, ἀλλὰ δότε τόπον τῇ ὀργῇ, γέγραπται γάρ, “Ἐμοὶ ἐκδίκησις, ἐγὼ ἀνταποδώσω”, λέγει ὁ Κύριος. ²⁰ “Ἀλλὰ ἐὰν πεινᾷ ὁ ἐχθρὸς σου, ψώμιζε αὐτόν· ἐὰν διψᾷ, πότιζε αὐτόν· τοῦτο γὰρ ποιῶν, ἄνθρακας πυρὸς σωρεύσεις ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.” ²¹ Μὴ νικῶ ὑπὸ τοῦ κακοῦ, ἀλλὰ νίκα ἐν τῷ ἀγαθῷ τὸ κακόν.

13¹ Πᾶσα ψυχὴ ἐξουσίαις ὑπερεχούσαις ὑποτασσέσθω, οὐ γὰρ ἔστιν ἐξουσία, εἰ μὴ ὑπὸ ὁ Θεοῦ, αἱ δὲ οὗσαι ὑπὸ ὁ Θεοῦ τεταγμέναι εἰσίν. ² Ὅστε ὁ ἀντιτασσόμενος τῇ ἐξουσίᾳ, τῇ τοῦ ὁ Θεοῦ διαταγῇ ἀνθέστηκεν, οἱ δὲ ἀνθεστηκότες, ἑαυτοῖς κρίμα λήμψονται. ³ Οἱ γὰρ ἄρχοντες οὐκ εἰσίν φόβος τῷ ἀγαθῷ ἔργῳ, ἀλλὰ τῷ κακῷ. Θέλεις δὲ μὴ φοβεῖσθαι τὴν ἐξουσίαν; Τὸ ἀγαθὸν ποίει, καὶ ἕξεις ἔπαινον ἐξ αὐτῆς. ⁴ ὁ Θεοῦ γὰρ διάκονός ἐστιν σοὶ εἰς τὸ ἀγαθόν. Ἐὰν δὲ τὸ κακὸν ποιῆς, φοβοῦ· οὐ γὰρ εἰκὴ τὴν μάχαιραν φορεῖ ὁ Θεοῦ γὰρ διάκονός ἐστιν, ἕκδικος εἰς ὀργὴν τῷ τὸ κακὸν πράσσοντι. ⁵ Διὸ ἀνάγκη ὑποτάσσεσθαι, οὐ μόνον διὰ τὴν ὀργὴν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν συνείδησιν. ⁶ Διὰ τοῦτο γὰρ, καὶ φόρους τελεῖτε, λειτουργοὶ γὰρ ὁ Θεοῦ εἰσίν, εἰς αὐτὸ τοῦτο προσκαρτεροῦντες. ⁷ Ἀπόδοτε πᾶσι τὰς ὀφειλάς: τῷ τὸν φόρον, τὸν φόρον, τῷ τὸ τέλος, τὸ τέλος, τῷ τὸν φόβον, τὸν φόβον, τῷ τὴν τιμὴν, τὴν τιμὴν.

⁸ Μηδενὶ μηδὲν ὀφείλετε, εἰ μὴ τὸ ἀλλήλους ἀγαπᾶν· ὁ γὰρ ἀγαπῶν τὸν ἕτερον, νόμον πεπλήρωκεν. ⁹ Τὸ γάρ, “Οὐ μοιχεύσεις”, “Οὐ φονεύσεις”, “Οὐ κλέψεις”, “οὐκ

¹ ἡ τῷ θεῷ εὐάρεστον 01 02 | εὐάρεστον τῷ θεῷ 03 | εὐάρεστον θεῷ 346 | εὐάρεστον 62325¹ ² μεταμορφουσθε 346 03 | μεταμορφουσθαι 01 02¹ ¹⁴ ὑμᾶς εὐλογεῖτε 01 02 | εὐλογεῖτε 03 | - 346¹ ¹⁷ παντων 01 03 | των 346 02¹

ἐπιθυμήσεις”, καὶ εἴ τις ἐτέρα ¹ ἐντολή ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ, ἀνακεφαλαιοῦται, ¹ ἐν τῷ, ¹ “Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν.” ¹⁰ Ἡ ἀγάπη τῷ πλησίον κακὸν οὐκ ἐργάζεται· πλήρωμα οὖν νόμου ἡ ἀγάπη.

¹¹ Καὶ τοῦτο εἰδότες τὸν καιρὸν, ὅτι ὥρα ἤδη ὑμᾶς ἐξ ὕπνου ἐγερθῆναι, νῦν γὰρ ἐγγύτερον ἡμῶν ἡ σωτηρία, ἢ ὅτε ἐπιστεύσαμεν. ¹² Ἡ νύξ προέκοψεν, ἡ δὲ ἡμέρα ἤγγικεν. Ἀποθώμεθα οὖν τὰ ἔργα τοῦ σκότους, ¹ ἐνδυσώμεθα δὲ ¹ τὰ ὅπλα τοῦ φωτός. ¹³ Ὡς ἐν ἡμέρᾳ εὐσχημόνως περιπατήσωμεν, μὴ κώμοις καὶ μέθαις, μὴ κοίταις καὶ ἀσελγείαις, μὴ ἔριδι καὶ ζήλῳ. ¹⁴ Ἀλλὰ ¹ ἐνδύσασθε ¹ τὸν ὁ Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, ¹ καὶ τῆς σαρκὸς πρόνοιαν μὴ ¹ ποιῆσθε, ¹ εἰς ¹ ἐπιθυμίαις. ¹

14 ¹ Τὸν δὲ ἀσθενοῦντα τῇ πίστει προσλαμβάνεσθε, μὴ εἰς διακρίσεις διαλογισμῶν. ² Ὁς μὲν πιστεύει φαγεῖν πάντα, ὁ δὲ ἀσθενῶν λάχανα ἐσθίει. ³ Ὁ ἐσθίων, τὸν μὴ ἐσθίοντα μὴ ἐξουθενεῖτω, ὁ δὲ μὴ ἐσθίων, τὸν ἐσθίοντα μὴ κρινέτω, ὁ Θεὸς γὰρ αὐτὸν προσελάβετο. ⁴ Σὺ τίς εἶ, ὁ κρίνων ἀλλότριον οἰκέτην; Τῷ ἰδίῳ κυρίῳ στήκει ἢ πίπτει. Σταθῆσεται δέ, δυνατεῖ γὰρ ὁ Κύριος στήσαι αὐτόν.

⁵ Ὁς μὲν ¹ κρίνει ἡμέραν παρ’ ἡμέραν, ὃς δὲ κρίνει πᾶσαν ἡμέραν. Ἐκαστος ἐν τῷ ἰδίῳ νοῖ, πληροφοροεῖσθω. ⁶ Ὁ φρονῶν τὴν ἡμέραν, Κυρίῳ φρονεῖ. Καὶ ὁ ἐσθίων, Κυρίῳ ἐσθίει, εὐχαριστεῖ γὰρ τῷ Θεῷ· καὶ ὁ μὴ ἐσθίων, Κυρίῳ οὐκ ἐσθίει, καὶ εὐχαριστεῖ τῷ Θεῷ.

⁷ Οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν ἑαυτῷ ζῆ, καὶ οὐδεὶς ἑαυτῷ ἀποθνήσκει. ⁸ Ἐάν τε γὰρ ζῶμεν, τῷ Κυρίῳ ζῶμεν, ἔάν τε ¹ ἀποθνήσκωμεν, ¹ τῷ Κυρίῳ ¹ ἀποθνήσκομεν. ¹ Ἐάν τε οὖν ζῶμεν, ἔάν τε ἀποθνήσκωμεν, τοῦ Κυρίου ἐσμέν. ⁹ Εἰς τοῦτο γὰρ Χριστὸς ἀπέθανεν καὶ ἔζησεν, ἵνα καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων κυριεύσῃ.

¹⁰ Σὺ δὲ τί κρίνεις τὸν ἀδελφόν σου; Ἡ καὶ σὺ τί ἐξουθενεῖς τὸν ἀδελφόν σου; Πάντες γὰρ παραστησόμεθα τῷ βήματι τοῦ Θεοῦ. ¹¹ Γέγραπται γάρ, “Ζῶ ἐγώ, λέγει ὁ Κύριος ὅτι ἐμοὶ κάμψει πᾶν γόνυ, καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσεται τῷ Θεῷ.” ¹² Ἄρα οὖν ἕκαστος ἡμῶν περὶ ἑαυτοῦ, λόγον δώσει τῷ Θεῷ.

¹³ Μηκέτι οὖν ἀλλήλους κρίνωμεν, ἀλλὰ τοῦτο κρίνατε μᾶλλον, τὸ μὴ τιθῆναι πρόσκομμα τῷ ἀδελφῷ ἢ σκάνδαλον. ¹⁴ Οἶδα καὶ πέπεισμαι ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ ὅτι οὐδὲν κοινὸν δι’ ἑαυτοῦ· εἰ μὴ τῷ λογιζομένῳ τι κοινὸν εἶναι, ἐκείνῳ κοινόν. ¹⁵ Εἰ γὰρ διὰ βρῶμα, ὁ ἀδελφός σου λυπεῖται, οὐκέτι κατὰ ἀγάπην περιπατεῖς. Μὴ τῷ βρώματί σου ἐκείνον ἀπόλλυε, ὑπὲρ οὗ Χριστὸς ἀπέθανεν. ¹⁶ Μὴ βλασφημείσθω οὖν ὑμῶν τὸ ἀγαθόν. ¹⁷ Οὐ γὰρ ἐστὶν ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ βρῶσις καὶ πόσις, ἀλλὰ δικαιοσύνη, καὶ εἰρήνη, καὶ χαρὰ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ. ¹⁸ Ὁ γὰρ ἐν τούτῳ δουλεύων τῷ Χριστῷ, εὐάρεστος τῷ Θεῷ καὶ δόκιμος τοῖς ἀνθρώποις. ¹⁹ Ἄρα οὖν τὰ τῆς εἰρήνης διώκωμεν, καὶ τὰ τῆς οἰκοδομῆς τῆς εἰς ἀλλήλους. ²⁰ Μὴ ἔνεκεν βρώματος, κατάλυε τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ. Πάντα μὲν καθαρὰ, ἀλλὰ κακὸν τῷ ἀνθρώπῳ τῷ διὰ προσκόμματος ἐσθίοντι. ²¹ Καλὸν τὸ μὴ φαγεῖν κρέα, μηδὲ πιεῖν οἶνον, μηδὲ ἐν ᾧ ὁ ἀδελφός σου προσκόπτει, ἢ σκανδαλίζεται, ἢ ἀσθενεῖ. ²² Σὺ πιστὴν ἦν ἔχεις, κατὰ σεαυτὸν ἔχε ἐνώπιον τοῦ

⁹Γ - 346^v 03 | εστιν 01 02¹ | εν τω 01 02 | - 346 03¹ ¹²Γ ενδυσωμεθα δε 02 03 04 | ενδυσωμεθα ουν 346* | ενδυσωμεθα 346 01¹⁴ | ενδυσασθε 346 01 03 04 | ενδυσασθαι 346* 02¹ | τον κυριον ιησουν χριστον 01 02 04 | ιησουν χριστον τον κυριον ημων 346 | τον χριστον ιησουν 03¹ | ποιησθε 346 03 04 | ποιησθαι 01 02¹ | επιθυμιας 346 01 03 | επιθυμιαν 346* 02 04¹⁵Γ - 346 03 | γαρ 01 02¹⁸ | αποθνησκωμεν 01 03 | αποθνησκομεν 02 | αποθανωμεν 04¹ | αποθνησκομεν 02 03 | αποθνησκωμεν 01 04¹ ²¹Γ η σκανδαλιζεται η ασθενει 346^v 03 | - 01 02 04¹

ᾠθεοῦ. Μακάριος ὁ μὴ κρίνων ἑαυτὸν ἐν ᾧ δοκιμάζει. ²³Ὁ δὲ διακρινόμενος, ἐὰν φάγη, κατακέκριται, ὅτι οὐκ ἐκ πίστεως· Ἦ πᾶν δὲ ὁ οὐκ ἐκ πίστεως, ¹ ἁμαρτία ἐστίν.

15 ¹Ὁφείλομεν δὲ ἡμεῖς, οἱ δυνατοί, τὰ ἀσθενήματα τῶν ἀδυνάτων βαστάζειν, καὶ μὴ ἑαυτοῖς ἀρέσκειν. ²Ἐκαστος ἡμῶν τῷ πλησίον ἀρεσκέτω εἰς τὸ ἀγαθὸν πρὸς οἰκοδομὴν. ³Καὶ γὰρ ὁ Ἐπισημειωτὸς οὐχ ἑαυτῷ ἤρρεσεν, ἀλλὰ καθὼς γέγραπται, “Οἱ ὄνειδισμοὶ τῶν ὄνειδιζόντων σε, ἐπέπεσαν ἐπ’ ἐμέ.” ⁴Ὅσα γὰρ προεγράφη, εἰς τὴν ἡμετέραν διδασκαλίαν ἐγράφη, ἵνα διὰ τῆς ὑπομονῆς καὶ διὰ τῆς παρακλήσεως τῶν Γραφῶν, τὴν ἐλπίδα ἔχωμεν. ⁵Ὁ δὲ Θεὸς τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς παρακλήσεως, δώρη ὑμῖν τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν ἀλλήλοις κατὰ Ἐπισημειωτὸν Ἰησοῦν, ἵνα ὁμοθυμαδὸν, ἐν ἐνὶ στόματι, δοξάζητε τὸν Θεὸν καὶ Πατέρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν, Ἰησοῦ Ἐπισημειωτοῦ.

⁷Διὸ προσλαμβάνεσθε ἀλλήλους, καθὼς καὶ ὁ Ἐπισημειωτὸς προσελάβετο ὑμᾶς, εἰς δόξαν τοῦ Θεοῦ. ⁸Λέγω γὰρ Ἐπισημειωτὸν διάκονον ἡγενησθαι ¹περιτομῆς ὑπὲρ ἀληθείας Θεοῦ, εἰς τὸ βεβαιῶσαι τὰς ἐπαγγελίας τῶν πατέρων ⁹τὰ δὲ ἔθνη, ὑπὲρ ἐλέους δοξάσαι τὸν Θεόν, καθὼς γέγραπται, “Διὰ τοῦτο ἐξομολογήσομαί σοι ἐν ἔθνεσιν, καὶ τῷ ὀνόματί σου ψαλῶ.” ¹⁰Καὶ ἄλλιν λέγει, “Εὐφράνθητε, ἔθνη, μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.” ¹¹Καὶ ἄλλιν, “Αἰνεῖτε, πάντα τὰ ἔθνη, τὸν Κύριον, καὶ ἐπαινεσάτωσαν αὐτὸν πάντες οἱ λαοί.” ¹²Καὶ ἄλλιν Ἡσαΐας λέγει, “Ἔσται ἡ ρίζα τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ὁ ἀνιστάμενος ἄρχων ἐθνῶν· ἐπ’ αὐτῷ ἔθνη ἐλπιούσιν.” ¹³Ὁ δὲ Θεὸς τῆς ἐλπίδος πληρώσαι ὑμᾶς ἰσχύος ¹χαρᾶς καὶ εἰρήνης ἐν τῷ πιστεύειν, εἰς τὸ περισσεύειν ὑμᾶς ἐν τῇ ἐλπίδι ἐν δυνάμει Πνεύματος Ἁγίου.

¹⁴Πέπεισμαι δέ, ἀδελφοί μου, καὶ αὐτὸς ἐγὼ περὶ ὑμῶν, ὅτι καὶ αὐτοὶ μεστοὶ ἐστε ἀγαθωσύνης, πεπληρωμένοι πάσης γνώσεως, δυνάμενοι καὶ ἀλλήλους νουθετεῖν. ¹⁵Τολμηρότερον δὲ ἔγραψα ὑμῖν ἰσχύος ἀπὸ μέρους, ὡς ἐπαναμνησκῶν ¹ ὑμᾶς, διὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖσάν μοι ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ¹⁶εἰς τὸ εἶναί με λειτουργὸν Ἐπισημειωτοῦ Ἰησοῦ εἰς τὰ ἔθνη, ἱερουργοῦντα τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ, ἵνα γένηται ἡ προσφορὰ τῶν ἐθνῶν εὐπρόσδεκτος, ἡγιασμένη ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ. ¹⁷Ἐχω ἰσχύος τὴν ¹καύχησιν ἐν Ἐπισημειωτῷ Ἰησοῦ τὰ πρὸς τὸν Θεόν. ¹⁸Οὐ γὰρ ἰσχυρῶς τι λαλεῖν, ¹ ὧν οὐ κατειργάσατο Ἐπισημειωτὸς δι’ ἐμοῦ, εἰς ὑπακοὴν ἐθνῶν λόγῳ καὶ ἔργῳ ¹⁹ἐν δυνάμει σημεῖων καὶ τεράτων ἐν δυνάμει Πνεύματος Ἁγίου· ὥστε με ἀπὸ Ἰερουσαλὴμ καὶ κύκλῳ μέχρι τοῦ Ἰλλυρικοῦ, πεπληρωκέναι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Ἐπισημειωτοῦ, ²⁰οὕτως δὲ ἰσχυρῶς ἐπισημειωμένον ¹εὐαγγελίζεσθαι, οὐχ ὅπου ὠνομάσθη Ἐπισημειωτὸς, ἵνα μὴ ἐπ’ ἀλλότριον θεμέλιον οἰκοδομῶ, ²¹ἀλλὰ καθὼς γέγραπται, “Οἷς οὐκ ἀνηγγέλη περὶ αὐτοῦ, ὄψονται, καὶ οἱ οὐκ ἀκηκόασιν, συνήσουσιν.”

²²Διὸ καὶ ἐνεκοπτόμεν ἰσχύος πολλὰ ¹ τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς. ²³Νυνὶ δὲ μηκέτι τόπον ἔχων ἐν τοῖς κλίμασι τούτοις, ἐπιποθίαν δὲ ἔχων τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν, ²⁴ὡς ἂν πορεύωμαι εἰς τὴν Σπανίαν, ἐλπίζω γὰρ ἰσχυρῶς ἐπισημειωμένον ¹θεάσασθαι ὑμᾶς, καὶ ὑφ’ ὑμῶν προπεμφθῆναι ἐκεῖ, ἐὰν ὑμῶν πρῶτον ἀπὸ μέρους ἐμπλησθῶ. ²⁵Νυνὶ δὲ πορεύωμαι εἰς Ἰερουσαλὴμ ἰσχυρῶς ¹ τοῖς ἀγίοις, ²⁶εὐδόκησαν

²³παν δε ο ουκ εκ πιστεως 02 03 04 | - 01* | παν δε το ουκ εκ πιστεως 01 ⁸ | γεγενησθαι 01 02 | γενοσθαι 03 04 ¹³ | πασης 346 01 02 04^v | πασησι 346* | εν παση 03 ¹⁵ | απο μερους ως επαναμνησκων 01 02 04 | αναμνησκων απο μερους ουτως 346 | απο μερους ως αναμνησκων 03 ¹⁷ | ουν την 03 04 | ουν 01 02 | - 346¹⁸ | τολμησω τι λαλειν 01 02 04 | τι τολμησω λαλειν 346 | τολμησω τι λαλειν 03 ¹⁹ | θεου 346 01 | αγιου 02 | - 03 ²⁰ | φιλοτιμουμενον 01 02 04 | φιλοτιμουμαι 346 03 ²² | τα πολλα 01 02 04 | πολλακις 346 03 ²⁴ | διαπορευομενος 01 03 04 | πορευομενος 346 02 ²⁵ | διακωνων 02 03 04 | διακονησαι 346 | διακονησων 01 ¹

γὰρ Μακεδονία καὶ Ἀχαΐα κοινωνίαν τινὰ ποιήσασθαι εἰς τοὺς πτωχοὺς τῶν ἁγίων τῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ. ²⁷Ἐυδόκησαν γὰρ καὶ ὀφείλεται ¹ εἰσὶν αὐτῶν· εἰ γὰρ τοῖς πνευματικοῖς αὐτῶν ἐκοινωνήσαν τὰ ἔθνη, ὀφείλουσιν καὶ ἐν τοῖς σαρκικοῖς λειτουργῆσαι αὐτοῖς. ²⁸Τοῦτο οὖν ἐπιτελέσας, καὶ σφραγισάμενος ἑαυτοῖς ¹ τὸν καρπὸν τοῦτον, ἀπελεύσομαι δι' ὑμῶν εἰς Σπανίαν. ²⁹Οἶδα δὲ ὅτι ἐρχόμενος πρὸς ὑμᾶς, ἐν πληρώματι εὐλογίας Ἐκκελεύσομαι.

³⁰Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἄδελφοί, ¹ διὰ τοῦ Ἐκκελεύσομαι ἡμῶν, Ἰησοῦ Ἐκκελεύσομαι, καὶ διὰ τῆς ἀγάπης τοῦ Ἐκκελεύσομαι, συναγωνίσασθαί μοι ἐν ταῖς προσευχαῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν Ἐκκελεύσομαι, ³¹ἵνα ῥυσθῶ ἀπὸ τῶν ἀπειθούντων ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, καὶ ἡ διακονία μου ἢ εἰς Ἱερουσαλὴμ εὐπρόσδεκτος τοῖς ἁγίοις γένηται, ³²ἵνα Ἐκκελεύσομαι ἔλθω ¹ πρὸς ὑμᾶς διὰ θελήματος Ἐκκελεύσομαι, ¹ συναναπαύσωμαι ὑμῖν. ¹ ³³Ὁ δὲ Ἐκκελεύσομαι τῆς εἰρήνης μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἐκκελεύσομαι!

16 ¹Συνίστημι δὲ ὑμῖν Φοῖβην, τὴν ἀδελφὴν ἡμῶν, ¹ οὕσαν καὶ διάκονον τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Κεγχρεαῖς, ²ἵνα Ἐκκελεύσομαι αὐτὴν ¹ ἐν Ἐκκελεύσομαι ἀξίως τῶν ἁγίων, καὶ παραστήτε αὐτὴν ἐν Ἐκκελεύσομαι ὑμῶν χρήρῃ πράγματι, καὶ γὰρ αὐτὴ προστάτις πολλῶν ἐγενήθη καὶ ἐμοῦ αὐτοῦ.

³Ἀσπάσασθε Πρίσκαν καὶ Ἀκύλαν, τοὺς συνεργούς μου ἐν Ἐκκελεύσομαι Ἰησοῦ, ⁴οἵτινες ὑπὲρ τῆς ψυχῆς μου, τὸν ἑαυτῶν τράχηλον ὑπέθηκαν, οἷς οὐκ ἐγὼ μόνος εὐχαριστῶ, ἀλλὰ καὶ πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι τῶν ἐθνῶν, ⁵καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίαν. Ἀσπάσασθε Ἐπαίνετον, τὸν ἀγαπητόν μου, ὅς ἐστιν ἀπαρχὴ τῆς Ἀσίας εἰς Ἐκκελεύσομαι. Ἀσπάσασθε Μαρίαν, ἥτις πολλὰ ἐκοπίασεν εἰς ὑμᾶς. Ἀσπάσασθε Ἀνδρόνικον καὶ Ἰουνίαν, τοὺς συγγενεῖς μου καὶ συναιχμαλώτους μου, οἵτινες εἰσὶν ἐπίσημοι ἐν τοῖς ἀποστόλοις, Ἐκκελεύσομαι ¹ καὶ πρὸ ἐμοῦ Ἐκκελεύσομαι ἐγένοντο ¹ ἐν Ἐκκελεύσομαι. Ἀσπάσασθε Ἀμπλιᾶτον, τὸν ἀγαπητόν μου ¹ ἐν Ἐκκελεύσομαι. Ἀσπάσασθε Οὐρβανόν, τὸν συνεργὸν ἡμῶν ἐν Ἐκκελεύσομαι, καὶ Στάχυν τὸν ἀγαπητόν μου. ¹⁰Ἀσπάσασθε Ἀπελλῆν, τὸν δοκιμὸν ἐν Ἐκκελεύσομαι. Ἀσπάσασθε τοὺς ἐκ τῶν Ἀριστοβούλου. ¹¹Ἀσπάσασθε Ἡρωδίωναν, τὸν συγγενὴν μου. Ἀσπάσασθε τοὺς ἐκ τῶν Ναρκίσσου τοὺς ὄντας ἐν Ἐκκελεύσομαι. ¹²Ἀσπάσασθε Τρύφαιναν καὶ Τρυφῶσαν, τὰς κοπιώσας ἐν Ἐκκελεύσομαι. Ἀσπάσασθε Περσίδα, τὴν ἀγαπητὴν, ἥτις πολλὰ ἐκοπίασεν ἐν Ἐκκελεύσομαι. ¹³Ἀσπάσασθε Ῥοῦφον, τὸν ἐκλεκτὸν ἐν Ἐκκελεύσομαι, καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ ἐμοῦ. ¹⁴Ἀσπάσασθε Ἀσύγκριτον, Φλέγοντα, Ἐκκελεύσομαι, Πατρόβαν, Ἐκκελεύσομαι, καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς ἀδελφούς. ¹⁵Ἀσπάσασθε Φιλόλογον καὶ Ἰουλίαν, Νηρέα ¹ καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ, καὶ Ὀλυμπᾶν, καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς πάντας ἁγίους. ¹⁶Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἁγίῳ. Ἀσπάσονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι πᾶσαι τοῦ Ἐκκελεύσομαι.

¹⁷Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, σκοπεῖν τοὺς τὰς διχοστασίας καὶ τὰ σκάνδαλα παρὰ τὴν διδαχὴν ἣν ὑμεῖς ἐμάθετε ποιοῦντας, καὶ Ἐκκελεύσομαι ἀπ' αὐτῶν. ¹⁸Οἱ γὰρ

²⁷Ἐυδοκησαν γὰρ καὶ ὀφείλεται 03 04 | ἠυδοκησαν γὰρ καὶ ὀφείλεται 01 02 | ὀφείλεται γὰρ 346¹ 28¹ αὐτοῖς 01 02 04 | - 346 03¹ 30¹ ἀδελφοὶ 01 02 04 | - 346 03¹ 32¹ ἐν χάρα ἐλθω 346 03 | ἐν χάρα ἐλθων 02 04 | ἐλθων ἐν χάρα 01¹ Ἰησοῦ 346 02 04 | Ἰησοῦ ἰησοῦ 01 | κυρίου ἰησοῦ 03¹ συναναπαύσωμαι ὑμῖν 3118^v 01 02 04 | - 346 03¹ 33¹ ἀμην 3118 01 03 04 | τω δε δυναμενω υμας στηριζαι κατα το ευαγγελιον μου και το κρηρυγμα ἰησοῦ χριστου κατα ἀποκαλυψιν μυστηριου χρονοῖς αἰωνοῖς σεσηγημενου φανερωθεντος δε νυν δια τε γραφων προφητικων κατα ἐπιταγην του αἰωνιου θεου εἰς ὑπακοην πιστεως εἰς παντα τα ἔθνη γνωρισθεντος μονω σοφω θεω δια ἰησοῦ χριστου ω η δοξα εἰς τους αἰωνας ἀμην 346 | - 02¹ 1¹ ἡμῶν 01 03 04 | ὑμῶν 346 02¹ 2¹ προσδεξησθε αὐτην 03 04 | αὐτην προσδεξησθε 01 02 | προσδεξησθε 346¹ 7¹ οἱ 02 03 04 | ος 346 | - 01¹ ἔγενοντο 01 02 03 | γεγονασιν 04 | γεγονεν 346¹ 8¹ μου 01 02 04 | - 346 03¹ 15¹ ἰουλιαν νηρα 01 02 03 | νηρα καὶ ἰουλιαν 346 | ἰουλιαν νηρα 04¹ 17¹ ἐκκλινατε 01 03 04 | ἐκκλινατε 346 02¹

τοιούτοι τῷ Ὑριῶ ἡμῶν Ὑριστῷ οὐ δουλεύουσιν, ἀλλὰ τῇ ἑαυτῶν κοιλίᾳ, καὶ διὰ τῆς χρηστολογίας καὶ εὐλογίας, ἐξαπατῶσιν τὰς καρδίας τῶν ἀκάκων. ¹⁹Ἡ γὰρ ὑμῶν ὑπακοή, εἰς πάντας ἀφίκετο. Ἐφ' ὑμῖν οὖν χαίρω, θέλω δὲ ὑμᾶς σοφοὺς ^Γ εἶναι εἰς τὸ ἀγαθόν, ἀκεραίους δὲ εἰς τὸ κακόν. ²⁰Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης ^Γ συντρίψει ¹ τὸν Σατανᾶν ὑπὸ τοὺς πόδας ὑμῶν ἐν τάχει. Ἡ χάρις τοῦ Ὑριῶ ἡμῶν, Ἰησοῦ ^Γ μεθ' ὑμῶν.

²¹Ἀσπάζεται ὑμᾶς Τιμόθεος, ὁ συνεργός μου, καὶ Λούκιος, καὶ Ἰάσων, καὶ Σωσίπατρος, οἱ συγγενεῖς μου. ²²Ἀσπάζομαι ὑμᾶς ἐγὼ, Τέρτιος, ὁ γράψας τὴν ἐπιστολήν, ἐν Ὑριῶ. ²³Ἀσπάζεται ὑμᾶς Γάιος, ὁ ξένος μου, καὶ ὄλης τῆς ἐκκλησίας. Ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἔραστος, ὁ οἰκονόμος τῆς πόλεως, καὶ Κούαρτος ὁ ἀδελφός. [[²⁴Ἡ χάρις τοῦ Ὑριῶ ἡμῶν Ἰησοῦ Ὑριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν!]]

²⁵Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑμᾶς στηρίζαι, κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου, καὶ τὸ κήρυγμα Ἰησοῦ Ὑριστοῦ κατὰ ἀποκάλυψιν μυστηρίου χρόνοις αἰωνίοις σεσιγημένου, ¹ ²⁶φανερωθέντος δὲ νῦν διὰ τε Γραφῶν προφητικῶν, κατ' ἐπιταγὴν τοῦ αἰωνίου Θεοῦ εἰς ὑπακοὴν πίστεως, εἰς πάντα τὰ ἔθνη γνωρισθέντος. ²⁷Ἐμὼ σοφῷ Θεῷ διὰ Ἰησοῦ Ὑριστοῦ, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν! ¹

¹⁹Γ - 346 03 | μεν 01 02 04 ¹ ²⁰Γ συντριψει 346 01 03 04 | συντριψαι 02 62343 ¹ Γ - 346 01 03 | χριστου 02 04 ¹ ²⁴[[- 346 01 02 03 04 | * none]] ²⁵Γ τω δε δυναμενω υμας στηριζει κατα το ευαγγελιον μου και το κηρυγμα ιησου χριστου κατα αποκαλυψιν μυστηριου χρονις αιωνιους σεσιγημενου 01 02 04 | - 346 | τω δε δυναμενω υμας στηριζει κατα το ευαγγελιον μου και κυριου ιησου χριστου κατα αποκαλυψιν μυστηριου χρονις αιωνιους σεσιγημενου 01* | τω δε δυναμενω υμας στηριζει κατα το ευαγγελιον μου και το κηρυγμα χριστου ιησου κατα αποκαλυψιν μυστηριου χρονις αιωνιους σεσιγημενου 03 ¹ ²⁷Γ μονω σοφω θεω δια ιησου χριστου ω η δοξα εις τους αιωνας αμην 04 | - 346 | μονω σοφω θεω δια ιησου χριστου ω η δοξα εις τους αιωνας των αιωνων αμην 01 01* 02 | μονω σοφω θεω δια χριστου ιησου η δοξα εις τους αιωνας αμην 03 ¹

Πρὸς Κορινθίους Α

1 ¹ Παῦλος, κλητὸς ἀπόστολος Ἰησοῦ δια θελήματος Θεοῦ, καὶ Σωσθένης, ὁ ἀδελφός, ² τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ, ἡγιασμένοις ἐν Ἰησοῦ, τῇ οὔσῃ ἐν Κορίνθῳ, κλητοῖς ἁγίοις, σὺν πᾶσιν τοῖς ἐπικαλουμένοις τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου ἡμῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐν παντὶ τόπῳ, αὐτῶν καὶ ἡμῶν: ³ χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

⁴ Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ Ἰησοῦ πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἐπὶ τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ τῇ δοθείσῃ ὑμῖν ἐν Ἰησοῦ, ⁵ ὅτι ἐν παντὶ ἐπλουτίσθητε ἐν αὐτῷ, ἐν παντὶ λόγῳ καὶ πάσῃ γνώσει, ⁶ καθὼς τὸ μαρτύριον τοῦ Χριστοῦ ἐβεβαιώθη ἐν ὑμῖν, ⁷ ὥστε ὑμᾶς μὴ ὑστερεῖσθαι ἐν μηδενὶ χαρίσματι, ἀπεκδεχομένους τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ, ⁸ ὃς καὶ βεβαιώσει ὑμᾶς ἕως τέλους, ἀνεγκλήτους ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ. ⁹ Πιστὸς ὁ Θεὸς, δι' οὗ ἐκλήθητε εἰς κοινωνίαν τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

¹⁰ Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα τὸ αὐτὸ λέγητε πάντες, καὶ μὴ ἦ ἐν ὑμῖν σχίσματα, ἥτε δὲ κατηρητισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοί καὶ ἐν τῇ αὐτῇ γνώμῃ. ¹¹ Ἐδηλώθη γάρ μοι περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί Ἰησοῦ, ὑπὸ τῶν Χλόης, ὅτι ἔριδες ἐν ὑμῖν εἰσιν. ¹² Λέγω δὲ τοῦτο, ὅτι ἕκαστος ὑμῶν λέγει, “Ἐγὼ” μὲν “εἶμι Παύλου”, “Ἐγὼ” δὲ “Ἀπολλῶ”, “Ἐγὼ” δὲ “Κηφᾶ”, “Ἐγὼ” δὲ “Χριστοῦ”. ¹³ Μεμέρισται ὁ Χριστός; Μὴ Παῦλος ἐσταυρώθη ὑπὲρ ὑμῶν, ἢ εἰς τὸ ὄνομα Παύλου ἐβαπτίσθητε; ¹⁴ Εὐχαριστῶ Ἰησοῦ ὅτι οὐδένα ὑμῶν ἐβάπτισα, εἰ μὴ Κρίσπον καὶ Γάϊον, ¹⁵ ἵνα μὴ τις εἴπῃ ὅτι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα ἐβαπτίσθητε. ¹⁶ Ἐβάπτισα δὲ καὶ τὸν Στεφανᾶ οἴκου· λοιπὸν οὐκ οἶδα εἴ τινα ἄλλον ἐβάπτισα. ¹⁷ Οὐ γὰρ ἀπέστειλέν με Ἰησοῦς βαπτίζειν, ἀλλὰ εὐαγγελίζεσθαι, οὐκ ἐν σοφίᾳ λόγου, ἵνα μὴ κενωθῇ ὁ σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ.

¹⁸ Ὁ λόγος γὰρ ὁ τοῦ σταυροῦ, τοῖς μὲν ἀπολλυμένοις μωρία ἐστίν, τοῖς δὲ σωζομένοις ἡμῖν δύναμις Θεοῦ ἐστίν. ¹⁹ Γέγραπται γάρ, “Ἀπολῶ τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν, καὶ τὴν σύνεσιν τῶν συνετῶν ἀθετήσω.” ²⁰ Ποῦ σοφός; Ποῦ γραμματεὺς; Ποῦ συζητητὴς τοῦ αἰῶνος τούτου; Οὐχὶ ἐμώρανε ὁ Θεὸς τὴν σοφίαν τοῦ κόσμου; ²¹ Ἐπειδὴ γὰρ ἐν τῇ σοφίᾳ τοῦ Θεοῦ, οὐκ ἔγνω ὁ κόσμος διὰ τῆς σοφίας τὸν Θεόν, εὐδόκησεν ὁ Θεὸς διὰ τῆς μωρίας τοῦ κηρύγματος σώσαι τοὺς πιστεύοντας. ²² Ἐπειδὴ καὶ Ἰουδαῖοι σημεῖα αἰτοῦσιν, καὶ Ἕλληνες σοφίαν ζητοῦσιν· ²³ ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν Ἰησοῦν ἐσταυρωμένον, Ἰουδαίοις μὲν σκάνδαλον, ἔθνεσιν δὲ μωρίαν, ²⁴ αὐτοῖς δὲ,

τοῖς κλητοῖς, Ἰουδαίους τε καὶ Ἕλλησιν, Ἐπισημοῦ θεοῦ δύναμιν, καὶ θεοῦ σοφίαν.
²⁵Ὅτι τὸ μωρὸν τοῦ θεοῦ, σοφώτερον τῶν ἀνθρώπων ἔστιν, καὶ τὸ ἀσθενὲς τοῦ θεοῦ,
 ἰσχυρότερον τῶν ἀνθρώπων.¹

²⁶Βλέπετε γὰρ τὴν κλήσιν ὑμῶν, ἀδελφοί, ὅτι οὐ πολλοὶ σοφοὶ κατὰ σάρκα, οὐ πολλοὶ δυνατοὶ, οὐ πολλοὶ εὐγενεῖς.²⁷ Ἀλλὰ τὰ μωρὰ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ θεός, ἵνα κατασιχύνῃ τοὺς σοφοὺς, καὶ τὰ ἀσθενῆ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ θεός, ἵνα κατασιχύνῃ τὰ ἰσχυρά,²⁸ καὶ τὰ ἀγενῆ τοῦ κόσμου καὶ τὰ ἐξουθενημένα ἐξελέξατο ὁ θεός, τὰ μὴ ὄντα, ἵνα τὰ ὄντα καταργήσῃ,²⁹ ὅπως μὴ καυχήσῃται πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ.³⁰ Ἐξ αὐτοῦ δὲ, ὑμεῖς ἐστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὃς ἐγενήθη σοφία ἡμῖν ἀπὸ θεοῦ, δικαιοσύνη τε, καὶ ἁγιασμός, καὶ ἀπολύτρωσις,³¹ ἵνα καθὼς γέγραπται, “Ὁ καυχώμενος, ἐν Κυρίῳ καυχάσθω.”

2 ¹Κἀγὼ ἐλθὼν πρὸς ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἤλθον οὐ καθ’ ὑπεροχὴν λόγου ἢ σοφίας, καταγγέλλων ὑμῖν τὸ μυστήριον τοῦ θεοῦ.² Οὐ γὰρ ἔκρινά τι εἰδέναι ἐν ὑμῖν, εἰ μὴ Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ τοῦτον ἐσταυρωμένον.³ Κἀγὼ ἐν ἀσθενείᾳ, καὶ ἐν φόβῳ, καὶ ἐν τρόμῳ πολλῷ ἐγενόμην πρὸς ὑμᾶς.⁴ Καὶ ὁ λόγος μου καὶ τὸ κήρυγμά μου, οὐκ ἐν πειθοῖς ἢ σοφίας ἢ λόγοις,¹ ἀλλ’ ἐν ἀποδείξει ἰσχυροῦ πνεύματος καὶ δυνάμεως,⁵ ἵνα ἡ πίστις ὑμῶν, μὴ ᾗ ἐν σοφίᾳ ἀνθρώπων, ἀλλ’ ἐν δυνάμει θεοῦ.

⁶Σοφίαν δὲ λαλοῦμεν ἐν τοῖς τελείοις, σοφίαν δὲ, οὐ τοῦ αἰῶνος τούτου, οὐδὲ τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου, τῶν καταργουμένων,⁷ ἀλλὰ λαλοῦμεν θεοῦ σοφίαν ἐν μυστηρίῳ τὴν ἀποκεκρυμμένην, ἣν προώρισεν ὁ θεὸς πρὸ τῶν αἰώνων, εἰς δόξαν ἡμῶν.⁸ Ἦν οὐδεὶς τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου ἔγνωκεν, εἰ γὰρ ἔγνωσαν, οὐκ ἂν τὸν Κύριον τῆς δόξης ἐσταύρωσαν.⁹ ἀλλὰ καθὼς γέγραπται, “Ὁ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδεν, καὶ οὐκ ἤκουσεν, καὶ ἐπὶ καρδίᾳ ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ἃ ἠτοίμασεν ὁ θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν.”¹⁰ Ἡμῖν γὰρ ἠπεκάλυψεν ὁ θεὸς διὰ τοῦ ἰσχυροῦ πνεύματος, τὸ γὰρ ἰσχυρὸν πάντα ἐραυνᾷ, καὶ τὰ βάθη τοῦ θεοῦ.¹¹ Τίς γὰρ οἶδεν ἀνθρώπων τὰ τοῦ ἀνθρώπου, εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου τὸ ἐν αὐτῷ; Οὕτως καὶ τὰ τοῦ θεοῦ οὐδεὶς ἔγνωκεν, εἰ μὴ τὸ ἰσχυρὸν πνεῦμα τοῦ θεοῦ.¹² Ἡμεῖς δὲ οὐ τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου ἐλάβομεν, ἀλλὰ τὸ ἰσχυρὸν πνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ θεοῦ, ἵνα εἰδῶμεν τὰ ὑπὸ τοῦ θεοῦ χαρισθέντα ἡμῖν.¹³ Ἀ καὶ λαλοῦμεν, οὐκ ἐν διδακτοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας λόγοις, ἀλλ’ ἐν διδακτοῖς ἰσχυροῦ πνεύματος, πνευματικοῖς πνευματικὰ συγκρίνοντες.

¹⁴Ψυχικὸς δὲ ἄνθρωπος, οὐ δέχεται τὰ τοῦ ἰσχυροῦ πνεύματος τοῦ θεοῦ, μωρία γὰρ αὐτῷ ἔστιν, καὶ οὐ δύναται γνῶναι, ὅτι πνευματικῶς ἀνακρίνεται.¹⁵ Ὁ δὲ πνευματικὸς ἀνακρίνει τὰ πάντα, αὐτὸς δὲ ὑπ’ οὐδενὸς ἀνακρίνεται.¹⁶ “Τίς” γὰρ “ἔγνω νοῦν κυρίου, ὃς συμβιβάζει αὐτόν;” Ἡμεῖς δὲ νοῦν Χριστοῦ ἔχομεν.

3 ¹Κἀγὼ, ἀδελφοί, οὐκ ἠδυνήθην λαλῆσαι ὑμῖν ὡς πνευματικοῖς, ἀλλ’ ὡς σαρκίνοις, ὡς νηπιόις ἐν Χριστῷ.² Γάλα ὑμᾶς ἐπότισα, οὐ βρῶμα, οὐπω γὰρ ἐδύνασθε. Ἀλλ’ οὐδὲ ἔτι νῦν δύνασθε,³ ἔτι γὰρ σαρκικοί ἐστε. Ὅπου γὰρ ἐν ὑμῖν ζῆλος καὶ ἔρις, οὐχὶ

²⁵ἔστιν και το ασθενες του θεου ισχυροτερον των ανθρωπων 01 03 | ἐστιν και το ασθενες του θεου ισχυροτερον των ανθρωπων ἐστιν 02 | - 346 | ἐστιν και το του θεου ισχυροτερον των ανθρωπων 04¹ 4^Γ- 346 01 03 | ανθρωπινης 02 04¹ ἢ 01 02 03 04^ν | - 346 | λογος 01*¹ 9^Γα 346 01 0185 | οσα 02 03 04 62318B¹ ¹⁰Γ γαρ 346 03 | δε 01 02 04¹ ¹⁵Γ ο δε πνευματικος ανακρινει τα παντα αυτος δε υπ ουδενος ανακρινεται 02 04 | ο δε πνευματικος ανακρινει μεν παντα αυτος δε υπ ουδενος ανακρινεται 01 03 | ο δε πνευματος ανακρινει τα παντα αυτος δε υπ ουδενος ανακρινεται 346 | - 01*¹ 2^Γετι 01 02 04 | - 346 03 0185¹

σαρκικοί ἐστε καὶ κατὰ ἄνθρωπον περιπατεῖτε; ⁴“Ὅταν γὰρ λέγῃ τις, “Ἐγὼ” μὲν “εἰμι Παῦλος”, ἕτερος δέ, “Ἐγὼ Ἀπολλῶ”, οὐκ ἄνθρωπὸς ἐστε;

⁵Ἐπί τῷ οὖν ἐστὶν Ἰαπολλῶς; Τί δέ ἐστὶν Παῦλος; ¹Διάκονοι δι’ ὧν ἐπιστεύσατε, καὶ ἐκάστῳ ὡς ὁ Κύριος ἔδωκεν. ⁶Ἐγὼ ἐφύτευσα, Ἀπολλῶς ἐπότισεν, ἀλλὰ ὁ Θεὸς ἠύξανεν. ⁷Ὡστε οὔτε ὁ φυτεῦν ἐστὶν τι, οὔτε ὁ ποτίζων, ἀλλ’ ὁ αὐξάνων, Θεός. ⁸Ὁ φυτεῦν δέ, καὶ ὁ ποτίζων, ἓν εἰσιν, ἕκαστος δὲ τὸν ἴδιον μισθὸν λήμψεται, κατὰ τὸν ἴδιον κόπον. ⁹Θεοῦ γὰρ ἔσμεν συνεργοί: Θεοῦ γεώργιον, Θεοῦ οἰκοδομὴ ἐστε.

¹⁰Κατὰ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι, ὡς σοφὸς ἀρχιτέκτων θεμέλιον ἔθηκα, ἄλλος δὲ ἐποικοδομεῖ. Ἐκαστος δὲ βλέπεται, πῶς ἐποικοδομεῖ. ¹¹Θεμέλιον γὰρ ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι, παρὰ τὸν κείμενον, ὅς ἐστιν Ἰησοῦς Χριστός. ¹²Εἰ δέ τις ἐποικοδομεῖ ἐπὶ τὸν θεμέλιον χρυσίον, ἀργύριον, λίθους τιμίους, ξύλα, χόρτον, καλάμην, ¹³ἐκάστου τὸ ἔργον φανερὸν γενήσεται, ἢ γὰρ ἡμέρα δηλώσει, ὅτι ἐν πυρὶ ἀποκαλύπτεται, καὶ ἐκάστου τὸ ἔργον, ὁποῖόν ἐστιν, τὸ πῦρ ἑαυτὸ δοκιμάσει. ¹⁴Εἴ τις τὸ ἔργον μενεῖ, ὁ ἐποικοδόμησεν, μισθὸν λήμψεται. ¹⁵Εἴ τις τὸ ἔργον κατακαήσεται, ζημιωθήσεται, αὐτὸς δὲ σωθήσεται, οὕτως δὲ ὡς διὰ πυρός.

¹⁶Οὐκ οἶδατε ὅτι ναὸς Θεοῦ ἐστε, καὶ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν; ¹⁷Εἴ τις τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ φθειρεῖ, φθερεῖ τὸ τοῦτον ὁ Θεός: ὁ γὰρ ναὸς τοῦ Θεοῦ ἅγιός ἐστιν, οἵτινές ἐστε ὑμεῖς.

¹⁸Μηδεὶς ἑαυτὸν ἐξαπατάτω εἴ τις δοκεῖ σοφὸς εἶναι ἐν ὑμῖν ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, μωρὸς γενέσθω, ἵνα γένηται σοφός. ¹⁹Ἡ γὰρ σοφία τοῦ κόσμου τούτου, μωρία παρὰ τῷ Θεῷ ἐστίν. Γέγραπται γάρ, “Ὁ δρασσόμενος τοὺς σοφοὺς ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτῶν.” ²⁰Καὶ πάλιν, “Κύριος γινώσκει τοὺς διαλογισμοὺς τῶν σοφῶν, ὅτι εἰσὶν μάταιοι.” ²¹Ὡστε μηδεὶς καυχάσθω ἐν ἀνθρώποις: πάντα γὰρ ὑμῶν ἐστίν, ²²εἴτε Παῦλος, εἴτε Ἀπολλῶς, εἴτε Κηφᾶς, εἴτε κόσμος, εἴτε ζωὴ, εἴτε θάνατος, εἴτε ἐνεστῶτα, εἴτε μέλλοντα, πάντα ὑμῶν, ²³ὑμεῖς δὲ Χριστοῦ, Χριστὸς δὲ Θεοῦ.

4 ¹Οὕτως ἡμᾶς λογιζέσθω ἄνθρωπος ὡς ὑπηρετὰς Χριστοῦ, καὶ οἰκονόμους μυστηρίων Θεοῦ. ²Ὡδε λοιπὸν ζητεῖται ἐν τοῖς οἰκονόμοις ἵνα πιστὸς τις εὐρεθῇ. ³Ἐμοὶ δὲ εἰς ἐλάχιστόν ἐστιν, ἵνα ὑφ’ ὑμῶν ἀνακριθῶ, ἢ ὑπὸ ἀνθρωπίνῃς ἡμέρας: ἀλλ’ οὐδὲ ἑμαυτὸν ἀνακρίνω. ⁴Οὐδὲν γὰρ ἑμαυτῷ σύννοια, ἀλλ’ οὐκ ἐν τούτῳ δεδικαίωμαι, ὁ δὲ ἀνακρίνων με Κύριός ἐστιν. ⁵Ὡστε μὴ πρὸ καιροῦ τι κρίνετε, ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ Κύριος, ὃς καὶ φωτίσει τὰ κρυπτὰ τοῦ σκότους, καὶ φανερώσει τὰς βουλάς τῶν καρδιῶν, καὶ τότε ὁ ἔπαινος γενήσεται ἐκάστῳ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ.

⁶Ταῦτα δέ, ἀδελφοί, μετεσχημάτισα εἰς ἑμαυτὸν καὶ Ἰαπολλῶν δι’ ὑμᾶς, ἵνα ἐν ἡμῖν μάθητε, τὸ “Μὴ ὑπὲρ ἃ γέγραπται”, ἵνα μὴ εἰς ὑπὲρ τοῦ ἐνός, φυσιοῦσθε κατὰ τοῦ ἐτέρου. ⁷Τίς γὰρ σε διακρίνει; Τί δὲ ἔχεις ὃ οὐκ ἔλαβες; Εἰ δὲ καὶ ἔλαβες, τί καυχᾶσαι ὡς μὴ λαβῶν;

⁸Ἦδη κεκορεσμένοι ἐστέ, ἤδη ἐπλουτήσατε, χωρὶς ἡμῶν ἐβασιλεύσατε, καὶ ὄφελόν γε ἐβασιλεύσατε, ἵνα καὶ ἡμεῖς ὑμῖν συμβασιλεύσωμεν. ⁹Δοκῶ γὰρ ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους ἐσχάτους ἀπέδειξεν, ὡς ἐπιθανατίους, ὅτι θέατρον ἐγενήθημεν τῷ κόσμῳ, καὶ ἀγγέλοις καὶ ἀνθρώποις. ¹⁰Ἡμεῖς μωροὶ διὰ Χριστόν, ὑμεῖς δὲ φρόνιμοι ἐν Χριστῷ: ἡμεῖς ἀσθενεῖς, ὑμεῖς δὲ ἰσχυροὶ ὑμεῖς ἔνδοξοι, ἡμεῖς

⁵Γ1 01 02 03 | τις 346^v 04¹ | Ἰαπολλως τι δε εστιν παυλος 01 02 03 | απολλως τις δε εστιν παυλος 346^v 04¹
¹³Γαυτο 02 03 04 | - 346 01¹ ¹⁷Γτουτον 346 01 03 04 | αυτον 02 61318¹ ⁶απολλων 01 02 03 | απολλω 346 04¹

δὲ ἄτιμοι. ¹¹Ἄχρι τῆς ἄρτι ὥρας, καὶ πεινώμεν καὶ διψῶμεν, καὶ γυμνιτεύομεν, καὶ κολαφιζόμεθα, καὶ ἀστατοῦμεν, ¹²καὶ κοπιῶμεν, ἐργαζόμενοι ταῖς ἰδίαις χερσίν. Λοιδوروῦμενοι, εὐλογοῦμεν, διωκόμενοι, ἀνεχόμεθα, ¹³δυσφημούμενοι, παρακαλοῦμεν ὡς περικαθάρματα τοῦ κόσμου ἐγενήθημεν, πάντων περίφημα ἕως ἄρτι.

¹⁴Οὐκ ἐντρέπων ὑμᾶς γράφω ταῦτα, ἀλλ' ὡς τέκνα μου ἀγαπητὰ, Ἦουθετῶ. ¹⁵Ἐὰν γὰρ μυρίους παιδαγωγούς ἔχητε ἐν Ἰησοῦ, ἀλλ' οὐ πολλοὺς πατέρας, ἐν γὰρ Ἰησοῦ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου, ἐγὼ ὑμᾶς ἐγέννησα. ¹⁶Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, μιμηταί μου γίνεσθε. ¹⁷Διὰ τοῦτο Ἦ ξπεμψα ὑμῖν Τιμόθεον, ὅς ἐστίν μου τέκνον, ἀγαπητὸν καὶ πιστὸν ἐν Κυρίῳ, ὃς ὑμᾶς ἀναμνήσει τὰς ὁδοὺς μου τὰς ἐν Ἰησοῦ Ἰησοῦ, ¹καθὼς πανταχοῦ ἐν πάσῃ ἐκκλησίᾳ διδάσκω. ¹⁸Ὡς μὴ ἐρχομένου δέ μου πρὸς ὑμᾶς, ἐφυσιώθησάν τινες. ¹⁹Ἐλεύσομαι δὲ ταχέως πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ Κύριος θελήσῃ, καὶ γνῶσομαι, οὐ τὸν λόγον τῶν πεφυσιωμένων, ἀλλὰ τὴν δύναμιν. ²⁰Οὐ γὰρ ἐν λόγῳ ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ἐν δυνάμει. ²¹Τί θέλετε; Ἐν ῥάβδῳ ἔλθω πρὸς ὑμᾶς, ἢ ἐν ἀγάπῃ, πνεύματί τε πραύτητος;

5 ¹Ὅλως ἀκούεται ἐν ὑμῖν πορνεία, καὶ τοιαύτη πορνεία ἣτις οὐδὲ ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὥστε γυναικὰ τινα τοῦ πατρὸς ἔχειν. ²Καὶ ὑμεῖς πεφυσιωμένοι ἐστέ, καὶ οὐχὶ μᾶλλον ἐπενθήσατε, ἵνα ἀρθῇ ἐκ μέσου ὑμῶν ὁ, τὸ ἔργον τοῦτο Ἦ ποιήσας. ³Ἐγὼ μὲν γὰρ ἀπὼν τῷ σώματι, παρῶν δὲ τῷ πνεύματι, ἤδη κέκρικα ὡς παρῶν, τὸν οὕτως τοῦτο κατεργασάμενον. ⁴Ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου Ἦμῶν, ¹Ἰησοῦ Ἦ συναχθέντων ὑμῶν καὶ τοῦ ἐμοῦ πνεύματος, σὺν τῇ δυνάμει τοῦ Κυρίου Ἦμῶν ¹Ἰησοῦ, ⁵παραδοῦναι τὸν τοιοῦτον τῷ Σατανᾶ εἰς ὄλεθρον τῆς σαρκός, ἵνα τὸ πνεῦμα σωθῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου. Ἦ

⁶Οὐ καλὸν τὸ καύχημα ὑμῶν. Οὐκ οἶδατε ὅτι μικρὰ ζύμη, ὄλον τὸ φύραμα ζυμοῖ; ⁷Ἐκκαθάρατε τὴν παλαιὰν ζύμην, ἵνα ἦτε νέον φύραμα, καθὼς ἐστε ἄζυμοι. Καὶ γὰρ τὸ Πάσχα Ἦμῶν ἐτύθη, Ἰησοῦς. ⁸Ὡστε ἐορτάζωμεν, μὴ ἐν ζύμῃ παλαιᾷ, μηδὲ ἐν ζύμῃ κακίας καὶ πονηρίας, ἀλλ' ἐν ἀζύμοις εἰλικρινείας καὶ ἀληθείας.

⁹Ἐγραψα ὑμῖν ἐν τῇ ἐπιστολῇ, μὴ συναναμίγνυσθαι πόρνοις, ¹⁰οὐ πάντως τοῖς πόρνοις τοῦ κόσμου τούτου, ἢ τοῖς πλεονέκταις καὶ ἄρπαξιν, ἢ εἰδωλολάτραις, ἐπεὶ ὠφείλετε ἄρα ἐκ τοῦ κόσμου ἐξελθεῖν. ¹¹Νῦν δὲ ἔγραψα ὑμῖν μὴ συναναμίγνυσθαι ἐὰν τις ἄδελφός ὀνομαζόμενος ἢ πόρνος, ἢ πλεονέκτης, ἢ εἰδωλολάτρης, ἢ λοιδόρος, ἢ μέθυσος, ἢ ἄρπαξ, τῷ τοιοῦτῳ μηδὲ συνεσθίειν. ¹²Τί γὰρ μοι τοὺς ἕξω κρίνειν; Οὐχὶ τοὺς ἕσω ὑμεῖς Ἦ κρίνετε; ¹³Τοὺς δὲ ἕξω ὁ Θεὸς κρίνει. Ἐξάρτατε τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν."

6 ¹Τολμᾷ τις ὑμῶν, πρᾶγμα ἔχων πρὸς τὸν ἕτερον, κρίνεσθαι ἐπὶ τῶν ἀδίκων, καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν ἀγίων; ²Ἡ οὐκ οἶδατε ὅτι οἱ ἅγιοι τὸν κόσμον κρινοῦσιν; Καὶ εἰ ἐν ὑμῖν κρίνεται ὁ κόσμος, ἀνάξιοί ἐστε κριτηρίων ἐλαχίστων; ³Οὐκ οἶδατε ὅτι ἀγγέλους κρινοῦμεν, μήτι γε βιωτικά; ⁴Βιωτικά μὲν οὖν κριτήρια ἐὰν ἔχητε, τοὺς ἐξουθενημένους ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, τούτους καθίζετε; ⁵Πρὸς ἐντροπὴν ὑμῖν λέγω. Οὕτως

¹⁴Ἦουθετῶ 346 03 | νουθετων 01 02 04 | νουθετη 346*¹ 17Γ - 346 03 04 | αυτο 01 02¹ Ἦου 346 01 04 | - 02 03¹ 2Γ ποιήσας 346 03 | πράξας 01 02 04¹ 4Γ Ἦμων 346 03 | - 01 02 04¹ Γ - 02 03 04¹ | χριστου 346 01¹ Ἦμων 01 02 03 | - 346 04¹ 5Γ - 346 03 04¹ | Ἦου 01 | Ἦμων Ἦου χριστου 02¹ 12Γ κρινετε 01 02 03 04 | κρινετε 346 | κρινετε 01*¹

οὐκ ἔνι ἐν ὑμῖν οὐδεὶς σοφός, ὃς δυνήσεται διακρίναι ἀνὰ μέσον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ;¹
⁶Ἄλλὰ ἀδελφός μετὰ ἀδελφοῦ κρίνεται, καὶ τοῦτο ἐπὶ ἀπίστων;¹ ⁷Ἥδη μὲν ἴδον¹
 ὅλως ἤττημα ὑμῖν ἔστιν, ὅτι κρίματα ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν. Διὰ τί οὐχὶ μᾶλλον ἀδικεῖσθε;
 Διὰ τί οὐχὶ μᾶλλον ἀποστερεῖσθε; ⁸Ἄλλὰ ὑμεῖς ἀδικεῖτε καὶ ἀποστερεῖτε, καὶ τοῦτο
 ἀδελφούς!

⁹Ἡ οὐκ οἴδατε ὅτι ἄδικοι Ἰσραὴλ οὐ κληρονομήσουσιν; Μὴ πλανᾶσθε
 οὔτε πόρνοι, οὔτε εἰδωλολάτραι, οὔτε μοιχοὶ, οὔτε μαλακοὶ, οὔτε ἀρσενοκοῖται, ¹⁰οὔτε
 κλέπται, οὔτε πλεονέκται, ἴδιον¹ μέθυσοι, οὐ λοῖδοροὶ, οὐχ ἄρπαγες, Βασιλείαν Ἰσραὴλ
 κληρονομήσουσιν. ¹¹Καὶ ταῦτά τινες ἦτε· ἀλλὰ ἀπελούσασθε, ἀλλὰ ἡγιάσθητε, ἀλλὰ
 ἐδικαιώθητε, ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἐν τῷ Πνεύματι τοῦ
 Ἰσραὴλ ἡμῶν.

¹²Πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει. Πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐκ ἐγὼ
 ἐξουσιασθήσομαι ὑπὸ τινος. ¹³Τὰ βρώματα τῆ κοιλίας, καὶ ἡ κοιλία τοῖς βρώμασιν· ὁ δὲ
 Ἰσραὴλ καὶ ταύτην καὶ ταῦτα καταργήσει. Τὸ δὲ σῶμα οὐ τῆ πορνείας, ἀλλὰ τῷ Κυρίῳ,
 καὶ ὁ Κύριος τῷ σώματι. ¹⁴Ὁ δὲ Ἰσραὴλ καὶ τὸν Κύριον ἡγειρεν, καὶ ἡμᾶς ἔξεγερεῖ,¹
 διὰ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. ¹⁵Οὐκ οἴδατε ὅτι τὰ σώματα ἡμῶν¹ μέλη Ἰσραὴλ ἔστιν;
 Ἄρα οὖν τὰ μέλη τοῦ Ἰσραὴλ, ποιήσω πόρνης μέλη; Μὴ γένοιτο! ¹⁶Ἡ οὐκ οἴδατε
 ὅτι ὁ κολλώμενος τῆ πόρνη, ἐν σῶμά ἐστιν; Ἔσονται γάρ, φησὶν, “οἱ δύο εἰς σάρκα
 μίαν.”¹ ¹⁷Ὁ δὲ κολλώμενος τῷ Κυρίῳ, ἐν πνευμά ἐστιν. ¹⁸Φεύγετε τὴν πορνείαν. Πᾶν
 ἁμάρτημα ὃ ἐὰν ποιήσῃ ἄνθρωπος ἐκτὸς τοῦ σώματός ἐστιν, ὁ δὲ πορνεύων εἰς τὸ ἴδιον
 σῶμα ἁμαρτάνει. ¹⁹Ἡ οὐκ οἴδατε ὅτι τὸ σῶμα ὑμῶν, ναὸς τοῦ ἐν ὑμῖν Ἁγίου Πνεύματος
 ἐστιν, ὃ ἔχετε ἀπὸ Ἰσραὴλ; Καὶ οὐκ ἐστὲ ἑαυτῶν, ²⁰ἡγοράσθητε γὰρ τιμῆς· δοξάσατε δὴ
 τὸν Ἰσραὴλ ἐν τῷ σώματι ὑμῶν.

7 ¹Περὶ δὲ ὧν ἐγράψατε, καλὸν ἀνθρώπων, γυναικὸς μὴ ἄπτεσθαι. ²Διὰ δὲ τὰς
 πορνείας, ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἔχέτω, καὶ ἐκάστη τὸν ἴδιον ἄνδρα ἔχέτω.
³Τῆ γυναικὶ ὁ ἀνὴρ τὴν ὀφειλὴν ἀποδιδότω, ὁμοίως δὲ καὶ ἡ γυνὴ τῷ ἀνδρί. ⁴Ἡ γυνὴ
 τοῦ ἴδιου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει, ἀλλὰ ὁ ἀνὴρ ὁμοίως δὲ, καὶ ὁ ἀνὴρ τοῦ ἴδιου
 σώματος οὐκ ἐξουσιάζει, ἀλλὰ ἡ γυνὴ. ⁵Μὴ ἀποστερεῖτε ἀλλήλους, εἰ μὴ τὸ ἄν¹ ἐκ
 συμφώνου πρὸς καιρὸν, ἵνα σχολάσῃ τῆ προσευχῆ, καὶ πάλιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἦτε, ἵνα
 μὴ πειράξῃ ὑμᾶς ὁ Σατανᾶς, διὰ τὴν ἀκρασίαν ὑμῶν. ⁶Τοῦτο δὲ λέγω κατὰ συγγνώμην,
 οὐ κατ' ἐπιταγὴν. ⁷Ἐέλω δὲ πάντας ἀνθρώπους εἶναι ὡς καὶ ἑμαυτόν. Ἄλλὰ ἕκαστος
 ἴδιον ἔχει χάρισμα ἐκ Ἰσραὴλ, ὁ μὲν οὕτως, ὁ δὲ οὕτως.

⁸Λέγω δὲ τοῖς ἀγάμοις καὶ ταῖς χήραις, καλὸν αὐτοῖς ἐὰν μείνωσιν ὡς καγώ. ⁹Εἰ δὲ
 οὐκ ἐγκρατεῦνται, γαμησάτωσαν, κρεῖττον γάρ ἐστιν ἢ γαμῆσαι,¹ ἢ πυροῦσθαι.

⁵προς εντροπην υμιν λεγω ουτως ουκ ενι εν υμιν ουδεις σοφος ος δυνησεται διακριναι ανα μεσον του αδελφου αυτου 346^v 04 | προς εντροπην υμιν λεγω ουτως ουκ ενι εν υμιν ουδεις σοφος ος δυνησεται ανακριναι ανα μεσον του αδελφου αυτου 01 | - 02 | προς εντροπην υμιν λαλω ουτως ουκ ενι εν υμιν ουδεις σοφος ος δυνησεται διακριναι ανα μεσον του αδελφου αυτου 03¹ ⁶αλλα αδελφος μετα αδελφου κρινεται και ταυτα επι απιστων 04¹ ⁷ουν 02 03 04 | - 346 01¹ ¹⁰ου 01 02 04 | ουτε 03 | ουδε 346¹ ¹¹Γ- 346 01 02 | ημων 03 04^v ¹⁴Γ εξεγειρει 346 01 04 | εξεγειρει 346* 02 | εξηγειρεν 346a 03¹ ¹⁵Γ υμων 346 03 04 | ημων 01 02¹ ¹⁶Γ εσονται γαρ φησιν οι δυο εις σαρκα μιαν 346 01 03 04 | εσονται γαρ οι δυο εις σαρκα μιαν 02 | - 64522^v ¹⁵Γ αν 01 02 04 | - 346 03¹ ⁹Γ γαμησαι 346 03 | γαμειν 01 02 04¹

¹⁰Τοῖς δὲ γεγαμηκόσιν, παραγγέλλω (οὐκ ἐγώ, ἀλλὰ ὁ ὁ Κύριος), γυναῖκα ἀπὸ ἀνδρὸς μὴ ἠχωρισθῆναι¹ ¹¹(ἐὰν δὲ καὶ χωρισθῆ, μενέτω ἄγαμος ἢ τῷ ἀνδρὶ καταλλαγήτω) καὶ ἄνδρα γυναῖκα μὴ ἀφιέναι.

¹²Τοῖς δὲ λοιποῖς λέγω (ἐγώ, οὐχ ὁ ὁ Κύριος), εἴ τις ἀδελφὸς γυναῖκα ἔχει ἄπιστον, καὶ αὕτη συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ' αὐτοῦ, μὴ ἀφιέτω αὐτήν. ¹³Καὶ γυνὴ ἡ ἡτις¹ ἔχει ἄνδρα ἄπιστον, καὶ οὗτος ἠσυνευδοκεῖ¹ οἰκεῖν μετ' αὐτῆς, μὴ ἀφιέτω τὸν ἄνδρα. ¹⁴Ἠγιασται γὰρ ὁ ἀνὴρ ὁ ἄπιστος ἐν τῇ γυναικί, καὶ ἡγιασται ἡ γυνὴ ἡ ἄπιστος ἐν τῷ ἀδελφῷ· ἐπεὶ ἄρα τὰ τέκνα ὑμῶν ἀκάθαρτά ἐστίν, νῦν δὲ ἁγία ἐστίν. ¹⁵Εἰ δὲ ὁ ἄπιστος χωρίζεται, χωριζέσθω. Οὐ δεδούλωται ὁ ἀδελφὸς ἢ ἡ ἀδελφὴ ἐν τοῖς τοιοῦτοις, ἐν δὲ εἰρήνῃ κέκληκεν ἡ ἡμᾶς¹ ὁ ὁ Θεός. ¹⁶Τί γὰρ οἶδας, γύναι, εἰ τὸν ἄνδρα σώσεις; ἢ τί οἶδας, ἄνερ, εἰ τὴν γυναῖκα σώσεις;

¹⁷Εἰ μὴ ἐκάστω ὡς ἠμεμέρικεν ὁ ὁ Κύριος, ἕκαστον ὡς κέκληκεν ὁ ὁ Θεός,¹ οὕτως περιπατεῖτω. Καὶ οὕτως ἐν ταῖς ἐκκλησίαις πάσαις διατάσσομαι. ¹⁸Περιτετμημένος τις ἐκλήθη; Μὴ ἐπισπάσθω. Ἐν ἀκροβυστίᾳ κέκληταί τις; Μὴ περιτεμνέσθω. ¹⁹Ἡ περιτομὴ οὐδὲν ἐστίν, καὶ ἡ ἀκροβυστία οὐδὲν ἐστίν, ἀλλὰ τήρησις ἐντολῶν ὁ Θεοῦ. ²⁰Ἐκαστος ἐν τῇ κλήσει ἢ ἐκλήθη, ἐν ταύτῃ μενέτω.

²¹Δοῦλος ἐκλήθη; Μὴ σοι μελέτω· ἀλλ' εἰ καὶ δύνασαι ἐλεύθερος γενέσθαι, μάλλον χρῆσαι. ²²Ὁ γὰρ ἐν ὁ Κυρίῳ κληθεὶς δοῦλος, ἀπελεύθερος ὁ Κυρίου ἐστίν· ὁμοίως ὁ ἐλεύθερος κληθεὶς, δοῦλός ἐστίν ὁ Χριστοῦ. ²³Τιμῆς ἠγοράσθητε· μὴ γίνεσθε δοῦλοι ἀνθρώπων. ²⁴Ἐκαστος ἐν ᾧ ἐκλήθη, ἀδελφοί, ἐν τούτῳ μενέτω παρὰ ὁ Θεῶ.

²⁵Περὶ δὲ τῶν παρθένων, ἐπιταγὴν ὁ Κυρίου οὐκ ἔχω, γνώμην δὲ δίδωμι, ὡς ἠλημένος ὑπὸ ὁ Κυρίου, πιστὸς εἶναι. ²⁶Νομίζω οὖν τοῦτο καλὸν ὑπάρχειν διὰ τὴν ἐνεστῶσαν ἀνάγκην, ὅτι καλὸν ἀνθρώπῳ τὸ οὕτως εἶναι. ²⁷Δέδεσαι γυναικί; Μὴ ζῆτει λύσιν. Λέλυσαι ἀπὸ γυναικός; Μὴ ζῆτει γυναῖκα. ²⁸Ἐὰν δὲ καὶ γαμήσης, οὐχ ἡμαρτες. Καὶ ἐὰν γήμη ἢ παρθένος, οὐχ ἡμαρτεν. Θλίψιν δὲ τῇ σαρκὶ ἔξουσιν οἱ τοιοῦτοι, ἐγὼ δὲ ὑμῶν φείδομαι. ²⁹Τοῦτο δὲ φημι, ἀδελφοί, ὁ καιρὸς συνεσταλμένος ἐστίν. Τὸ λοιπὸν, ἵνα καὶ οἱ ἔχοντες γυναῖκας, ὡς μὴ ἔχοντες ᾧσιν, ³⁰καὶ οἱ κλαίοντες, ὡς μὴ κλαίοντες, καὶ οἱ χαίροντες, ὡς μὴ χαίροντες, καὶ οἱ ἀγοράζοντες, ὡς μὴ κατέχοντες, ³¹καὶ οἱ χρώμενοι τὸν κόσμον, ὡς μὴ καταχρώμενοι· παράγει γὰρ τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου τούτου.

³²Θέλω δὲ ὑμᾶς ἀμερίμνους εἶναι. Ὁ ἄγαμος μεριμνᾷ τὰ τοῦ ὁ Κυρίου, πῶς ἀρέσῃ τῷ ὁ Κυρίῳ· ³³ὁ δὲ γαμήσας μεριμνᾷ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσῃ τῇ γυναικί, καὶ μεμέρισται. Καὶ ἡ γυνὴ ἡ ἄγαμος καὶ ἡ παρθένος ³⁴ἡ ἄγαμος¹ μεριμνᾷ τὰ τοῦ ὁ Κυρίου, ἵνα ἢ ἁγία, καὶ τῷ σώματι καὶ τῷ πνεύματι· ἢ δὲ γαμήσασα μεριμνᾷ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσῃ τῷ ἀνδρὶ. ³⁵Τοῦτο δὲ πρὸς τὸ ὑμῶν αὐτῶν σύμφωρον λέγω, οὐχ ἵνα βρόχον ὑμῖν ἐπιβάλλω, ἀλλὰ πρὸς τὸ εὐσημον καὶ εὐπάρεδρον τῷ ὁ Κυρίῳ ἀπερισπάστως.

³⁶Εἰ δὲ τις ἀσημονεῖν ἐπὶ τὴν παρθένον αὐτοῦ νομίζει, ἐὰν ἢ ὑπέρακμος καὶ οὕτως ὀφείλει γίνεσθαι, ὃ θέλει ποιεῖτω· οὐχ ἁμαρτάνει· γαμεῖτωσαν. ³⁷Ὁς δὲ ἔστηκεν ἠ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ ἐδραῖος,¹ μὴ ἔχων ἀνάγκην, ἐξουσίαν δὲ ἔχει περὶ τοῦ ἰδίου θελήματος, καὶ τοῦτο κέκρικεν ἐν τῇ ἰδίᾳ καρδίᾳ, τηρεῖν τὴν ἑαυτοῦ παρθένον, καλῶς ποιήσει.

¹⁰Γ χωρισθῆναι 01 03 04 | χωριζέσθω 346 | χωριζεσθαι 02¹ ¹³Γ ητις 02 03 | ει τις 346 01¹ Γ συνευδοκει 01 02 04 | ευδοκει 346 03¹ ¹⁵Γ ημας 346 03 | υμας 01 02 04¹ ¹⁷Γ μεμερικεν ο κυριος εκαστον ως κεκληκεν ο θεος 346 01 03 | εμερισεν ο κυριος εκαστον ως κεκληκεν ο θεος 346* 04 | ο κυριος εμερισεν εκαστον ως κεκληκεν ο θεος 02¹ ³⁴Γ η αγαμος 346 01 02 | - 315 03¹ ³⁷Γ εν τη καρδια αυτου εδραιος 01 02 03 | τη καρδια αυτου εδραιος 315^v | εν τη καρδια αυτου 346¹

³⁸Ὡστε καὶ ὁ γαμίζων ἴτην ἑαυτοῦ παρθένον,¹ καλῶς ἴποιεῖ,¹ καὶ ὁ μὴ γαμίζων, κρεῖσσον ποιήσει.

³⁹Γυνὴ δέδεται ἐφ' ὅσον χρόνον ζῆ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς· ἐὰν δὲ κοιμηθῆ ὁ ἀνὴρ, ἐλευθέρᾳ ἐστὶν ὧ θέλει γαμηθῆναι, μόνον ἐν Ὑκυρίῳ. ⁴⁰Μακαριωτέρα δὲ ἐστὶν, ἐὰν οὕτως μείνη, κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην, δοκῶ δὲ κάγῳ, Ὑνεῦμα Ὑθεοῦ ἔχειν.

8 ¹Περὶ δὲ τῶν εἰδωλοθύτων, οἴδαμεν ὅτι πάντες γινώσιν ἔχομεν. Ἡ γινώσις φυσιοῖ, ἡ δὲ ἀγάπη οἰκοδομεῖ. ²Εἴ τις δοκεῖ ἐγνωκέναι τι, οὕπα ἐγνω καθὼς δεῖ γινῶναι. ³Εἰ δὲ τις ἀγαπᾷ τὸν Ὑθεόν, οὗτος ἔγνωσται ἴπυῦ αὐτοῦ.¹

⁴Περὶ τῆς βρώσεως οὖν τῶν εἰδωλοθύτων, οἴδαμεν ὅτι οὐδὲν εἰδῶλον ἐν κόσμῳ, καὶ ὅτι οὐδεὶς Ὑθεὸς εἰ μὴ εἶς. ⁵Καὶ γὰρ εἴπερ εἰσὶν λεγόμενοι θεοὶ, εἴτε ἐν οὐρανῳ εἴτε ἐπὶ γῆς, ὡσπερ εἰσὶν θεοὶ πολλοὶ καὶ κύριοι πολλοὶ, ⁶ἄλλ' ἡμῖν εἶς ἴθεὸς¹ ὁ Πατήρ, ἐξ οὗ τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς εἰς αὐτόν, καὶ εἶς Ὑκύριος, ὙἸησοῦς ὙΧριστός, δι' οὗ τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς δι' αὐτοῦ.

⁷Ἄλλ' οὐκ ἐν πᾶσιν ἡ γινώσις· τινὲς δὲ τῆ συνηθείᾳ ἔως ἄρτι τοῦ εἰδῶλου, ὡς εἰδωλόθυτον ἐσθίουσιν, καὶ ἡ συνειδησις αὐτῶν ἀσθενῆς οὖσα, μολύνεται. ⁸Βρῶμα δὲ ἡμᾶς οὐ παραστήσει τῷ Ὑθεῷ· οὔτε ἐὰν μὴ φάγωμεν, περισσεύομεν, οὔτε ἐὰν φάγωμεν, ὑστερούμεθα. ⁹Βλέπετε δὲ μὴ πως ἡ ἐξουσία ὑμῶν αὕτη, πρόσκομμα γένηται τοῖς ἀσθενέσιν. ¹⁰Ἐὰν γὰρ τις ἴδη ἴσε¹ τὸν ἔχοντα γινώσιν ἐν εἰδωλείῳ κατακείμενον, οὐχὶ ἡ συνειδησις αὐτοῦ ἀσθενοῦς ὄντος, οἰκοδομηθήσεται, εἰς τὸ τὰ εἰδωλόθυτα ἐσθίειν; ¹¹Ἀπόλλυται γὰρ ὁ ἀσθενῶν ἐν τῇ σῆ γνώσει, ὁ ἀδελφός, δι' ὃν ὙΧριστὸς ἀπέθανεν. ¹²Οὕτως δὲ ἀμαρτάνοντες εἰς τοὺς ἀδελφούς, καὶ τύπτοντες αὐτῶν τὴν συνειδησιν ἀσθενοῦσαν, εἰς ὙΧριστὸν ἀμαρτάνετε. ¹³Διόπερ εἰ βρῶμα σκανδαλίζει τὸν ἀδελφόν μου, οὐ μὴ φάγω ἴκρεά¹ εἰς τὸν αἰῶνα, ἵνα μὴ τὸν ἀδελφόν μου σκανδαλίσω.

9 ¹Οὐκ εἰμὶ ἐλευθερος; Οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος; Οὐχὶ ὙἸησοῦν τὸν ὙΚύριον ἡμῶν ἐόρακα; Οὐ τὸ ἔργον μου ὑμεῖς ἐστε ἐν Ὑκυρίῳ; ²Εἰ ἄλλοις οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος, ἀλλὰ γε ὑμῖν εἰμι, ἡ γὰρ σφραγίς μου τῆς ἀποστολῆς, ὑμεῖς ἐστε ἐν Ὑκυρίῳ.¹

³Ἡ ἐμὴ ἀπολογία τοῖς ἐμὲ ἀνακρίνουσιν ἐστὶν αὕτη: ⁴μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν φαγεῖν καὶ πεῖν; ⁵Μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν ἀδελφὴν, γυναῖκα περιάγειν, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι, καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Ὑκυρίου, καὶ Κηφᾶς; ⁶Ἡ μόνος ἐγὼ καὶ Βαρναβᾶς, οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν μὴ ἐργάζεσθαι; ⁷Τίς στρατεύεται ἰδίῳις ὄψωνίῳις ποτέ; Τίς φυτεῦει ἀμπελώννα, καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ οὐκ ἐσθίει; Ἡ τίς ποιμαίνει ποίμνην, καὶ ἐκ τοῦ γάλακτος τῆς ποίμνης, οὐκ ἐσθίει;

⁸Μὴ κατὰ ἄνθρωπον, ταῦτα λαλῶ, ἢ καὶ ὁ νόμος ταῦτα οὐ λέγει; ⁹Ἐν γὰρ τῷ Μωϋσέῳ νόμῳ, γέγραπται, “Οὐ φιμώσεις βοῦν ἄλοῶντα.” Μὴ τῶν βοῶν μέλει τῷ Ὑθεῷ; ¹⁰Ἡ δι' ἡμᾶς πάντως λέγει; Δι' ἡμᾶς γὰρ ἐγράφη ὅτι ὀφείλει ἐπ' ἐλπίδι ὁ ἀροτριῶν ἀροτριᾶν, καὶ ὁ ἄλοῶν ἐπ' ἐλπίδι τοῦ μετέχειν. ¹¹Εἰ ἡμεῖς ὑμῖν τὰ πνευματικὰ ἐσπεύραμεν, μέγα εἰ ἡμεῖς ὑμῶν τὰ σαρκικὰ θερίσομεν; ¹²Εἰ ἄλλοι τῆς ὑμῶν ἐξουσίας μετέχουσιν, οὐ μᾶλλον ἡμεῖς;

³⁸Γ την εαυτου παρθενον 315^v 01 02 | την παρθενον εαυτου 03 | την παρθενον αυτου 346¹ ἴποιεῖ 01 02 | ποιήσει 315 346 03¹ ³ἴπυ αὐτου 315^v 02 03 | - 346 01¹ ⁶ἄλλ 01 02 | - 346 03¹ ἴθεος 01 02 03 | θεος και 346 | - 01*¹ ¹⁰σε 01 02 | - 346 03¹ ¹³κρεα 02 03 | κρεας 346 01¹ ²¹ει αλλοις ουκ ειμι αποστολος αλλα γε υμιν ειμι η γαρ σφραγισ μου της αποστολης υμεις εστε εν κυριω 01 03 | ει αλλοις ουκ ειμι αποστολος αλλα γε υμιν ειμι η γαρ σφραγισ της εμης αποστολης υμεις εστε εν κυριω 346^v | - 02¹

Ἄλλ' οὐκ ἐχρησάμεθα τῇ ἐξουσίᾳ ταύτῃ, ἀλλὰ πάντα στέγομεν, ἵνα μὴ τινα ἐγκοπὴν δῶμεν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Ἐκκεννοῦ. ¹³Οὐκ οἶδατε ὅτι οἱ τὰ ἱερά ἐργαζόμενοι, ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐσθίουσιν, οἱ τῷ θουσιαστηρίῳ παρεδρεύοντες, τῷ θουσιαστηρίῳ συμμερίζονται; ¹⁴Οὕτως καὶ ὁ Ἐκκεννοῦς διέταξεν τοῖς τὸ εὐαγγέλιον καταγγέλλουσιν, ἐκ τοῦ εὐαγγελίου ζῆν.

¹⁵Ἐγὼ δὲ οὐ κέρρημαι οὐδενὶ τούτων. Οὐκ ἔγραψα δὲ ταῦτα, ἵνα οὕτως γένηται ἐν ἐμοί, καλὸν γάρ μοι μάλλον ἀποθανεῖν, ἢ τὸ καύχημά μου Ἐκκεννοῦς κενώσει. ¹⁶Ἐὰν γὰρ εὐαγγελίζωμαι, οὐκ ἔστιν μοι καύχημα, ἀνάγκη γάρ μοι ἐπίκειται· οὐαὶ γάρ μοί ἐστιν, ἐὰν μὴ εὐαγγελίζωμαι. ¹⁷Εἰ γὰρ ἐκὼν τοῦτο πράσσω, μισθὸν ἔχω· εἰ δὲ ἄκων, οἰκονομίαν πεπίστευμαι. ¹⁸Τίς οὖν μου ἐστιν ὁ μισθός; ἵνα εὐαγγελιζόμενος ἀδάπανον, θῆσω τὸ εὐαγγέλιον, εἰς τὸ μὴ καταχρήσασθαι τῇ ἐξουσίᾳ μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ.

¹⁹Ἐλεύθερος γὰρ ὢν ἐκ πάντων, πᾶσιν ἐμαυτὸν ἐδούλωσα, ἵνα τοὺς πλείονας κερδήσω. ²⁰Καὶ ἐγενόμην τοῖς Ἰουδαίοις, ὡς Ἰουδαῖος, ἵνα Ἰουδαίους κερδήσω· τοῖς ὑπὸ νόμον, ὡς ὑπὸ νόμον, μὴ ὢν αὐτὸς ὑπὸ νόμον, ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον κερδήσω· ²¹τοῖς ἀνόμοις, ὡς ἄνομος, μὴ ὢν ἄνομος Ἐκκεννοῦ, ἀλλ' ἐννομος Ἐκκεννοῦ, ἵνα κερδάνω τοὺς ἀνόμους. ²²Ἐγενόμην τοῖς ἀσθενέσιν, ἀσθενής, ἵνα τοὺς ἀσθενεῖς κερδήσω. Τοῖς πᾶσιν γέγονα πάντα, ἵνα πάντως τινὰς σώσω. ²³Πάντα δὲ ποιῶ διὰ τὸ εὐαγγέλιον, ἵνα συγκοινωνὸς αὐτοῦ γένωμαι.

²⁴Οὐκ οἶδατε ὅτι οἱ ἐν σταδίῳ τρέχοντες, πάντες μὲν τρέχουσιν, εἷς δὲ λαμβάνει τὸ βραβεῖον; Οὕτως τρέχετε, ἵνα καταλάβητε. ²⁵Πᾶς δὲ ὁ ἀγωνιζόμενος, πάντα ἐγκρατεύεται, ἐκεῖνοι μὲν οὖν ἵνα φθαρτὸν στέφανον λάβωσιν, ἡμεῖς δὲ ἄφθαρτον. ²⁶Ἐγὼ τοίνυν οὕτως τρέχω, ὡς οὐκ ἀδήλωσ, οὕτως πυκτεύω, ὡς οὐκ ἀέρα δέρων· ²⁷ἀλλὰ ὑπωπιάζω μου τὸ σῶμα, καὶ δουλαγωγῶ, μὴ πως ἄλλοις κηρύξας, αὐτὸς ἀδόκιμος γένωμαι.

10 ¹Οὐ θέλω γὰρ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι οἱ πατέρες ἡμῶν πάντες ὑπὸ τὴν νεφέλην ἦσαν, καὶ πάντες διὰ τῆς θαλάσσης διήλθον, ²καὶ πάντες εἰς τὸν Μωϋσῆν Ἐβαπτίσαντο ἐν τῇ νεφέλῃ, καὶ ἐν τῇ θαλάσσει, ³καὶ πάντες Ἐκκεννοῦ αὐτὸ πνευματικὸν βρῶμα ἔφαγον, ⁴καὶ πάντες τὸ Ἐκκεννοῦ πνευματικὸν ἔπιον πόμα, ἔπινον γὰρ ἐκ πνευματικῆς ἀκολουθούσης πέτρας, ἢ δὲ πέτρα ἦν ὁ Ἐκκεννοῦς. ⁵Ἄλλ' οὐκ ἐν τοῖς πλείοσιν αὐτῶν ἠδύοκησεν ὁ Ἐκκεννοῦ, κατεστρώθησαν γὰρ ἐν τῇ ἐρήμῳ.

⁶Ταῦτα δὲ τύποι ἡμῶν ἐγενήθησαν, εἰς τὸ μὴ εἶναι ἡμᾶς ἐπιθυμητὰς κακῶν, καθὼς κἀκεῖνοι ἐπεθύμησαν. ⁷Μηδὲ εἰδωλολάτραι γίνεσθε, καθὼς τινες αὐτῶν ὥσπερ γέγραπται, “Ἐκάθισεν ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ πεῖν, καὶ ἀνέστησαν παίζειν.” ⁸Μηδὲ πορνεύωμεν, καθὼς τινες αὐτῶν ἐπόρνευσαν, καὶ ἔπεσαν Ἐκκεννοῦ μιᾷ ἡμέρᾳ εἴκοσι τρεῖς χιλιάδες. ⁹Μηδὲ ἐκπειράζωμεν τὸν Ἐκκεννοῦ, καθὼς τινες Ἐκκεννοῦ ἐπέιρασαν, καὶ ὑπὸ τῶν ὄφρων ἀπώλλυντο. ¹⁰Μηδὲ γογγύζετε, Ἐκκεννοῦ τινὲς αὐτῶν ἐγόγγυσαν, καὶ ἀπώλοντο ὑπὸ τοῦ ὄλοθρευτοῦ. ¹¹Ταῦτα δὲ τυπικῶς συνέβαινον ἐκείνοις, ἐγράφη δὲ πρὸς νοουθεσίαν ἡμῶν, εἰς οὓς τὰ τέλη τῶν αἰώνων Ἐκκεννοῦ κατήντηκεν. ¹²Ὡστε ὁ δοκῶν ἐστάναι, βλεπέτω μὴ πέση. ¹³Πειρασμὸς ὑμᾶς οὐκ εἴληφεν, εἰ μὴ ἀνθρώπινος πιστὸς δὲ

¹⁵Γουδεῖς 346 01 03 | ἵνα τις 04 | ουδεῖς μη 02 ¹2Γεβαπτισαντο 346 03 | εβαπτισθησαν 01 02 04 | εβαπτιζοντο 346*¹ 3Γτο αυτο 03 04 | το 346 02 | - 01 ¹4Γαυτο 01 03 04 | - 346 02 ¹8Γ- 346 01 03 | εν 02 04 ¹9Γκυριον 01 03 04 | χριστον 346 | θεον 02 ¹Γαυτων 346 03 04 | - 01 | αυτω 02 ¹10Γκαθαπερ 346 01 03 | καθως 02 04 ¹11Γταυτα δε 02 03 | ταυτα δε παντα 04 | παντα δε ταυτα 01 ¹Γκατηνητηκεν 346 01 03 | κατηνητησεν 02 04 ¹

ὁ ὁ Θεός, ὃς οὐκ ἐάσει ὑμᾶς πειρασθῆναι ὑπὲρ ὃ δύνασθε, ἀλλὰ ποιήσει σὺν τῷ πειρασμῷ καὶ τὴν ἔκβασιν τοῦ δύνασθαι ὑπενεγκεῖν.

¹⁴ Διόπερ, ἀγαπητοί μου, φεύγετε ἀπὸ τῆς εἰδωλολατρίας. ¹⁵ Ὡς φρονίμοις λέγω, κρίνατε ὑμεῖς ὃ φημι. ¹⁶ Τὸ ποτήριον τῆς εὐλογίας, ὃ εὐλογοῦμεν, οὐχὶ κοινωνία ἐστὶν τοῦ αἵματος τοῦ Ἐκκενῶτος; Τὸν ἄρτον ὃν κλῶμεν, οὐχὶ κοινωνία τοῦ σώματος τοῦ Ἐκκενῶτος ἐστὶν; ¹⁷ Ὅτι εἷς ἄρτος, ἓν σῶμα οἱ πολλοὶ ἐσμεν, οἱ γὰρ πάντες ἐκ τοῦ ἐνὸς ἄρτου μετέχομεν. ¹⁸ Βλέπετε τὸν Ἰσραὴλ κατὰ σάρκα· οὐχὶ οἱ ἐσθιόντες τὰς θυσίας, κοινωνοὶ τοῦ θυσιασθρίου εἰσίν; ¹⁹ Τί οὖν φημι; Ὅτι ἰδωλόθυτόν τί ἐστίν,¹ τί ἐστίν;¹ ²⁰ Ἀλλ' ὅτι ἂ θύουσιν τὰ ἔθνη, δαιμονίοις καὶ οὐ ὁ Θεὸς θύουσιν, οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς κοινωνοὺς τῶν δαιμονίων γίνεσθαι. ²¹ Οὐ δύνασθε ποτήριον Ἐκκενῶτος πίνειν, καὶ ποτήριον δαιμονίων. Οὐ δύνασθε τραπέζης Ἐκκενῶτος μετέχειν, καὶ τραπέζης δαιμονίων. ²² Ἡ παραζηλοῦμεν τὸν Ἐκκενῶτον; Μὴ ἰσχυρότεροι αὐτοῦ ἐσμεν;

²³ Πάντα ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει. Πάντα ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα οἰκοδομεῖ. ²⁴ Μηδεὶς τὸ ἑαυτοῦ ζητεῖτω, ἀλλὰ τὸ τοῦ ἐτέρου. ²⁵ Πᾶν τὸ ἐν μακέλλῳ πωλούμενον ἐσθίετε, μηδὲν ἀνακρίνοντες διὰ τὴν συνείδησιν. ²⁶ Ὁ τοῦ Ἐκκενῶτος γὰρ ἡ γῆ, καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς. ²⁷ Εἴ τις καλεῖ ὑμᾶς τῶν ἀπίστων, καὶ θέλετε πορευέσθαι, πᾶν τὸ παρατιθέμενον ὑμῖν ἐσθίετε, μηδὲν ἀνακρίνοντες διὰ τὴν συνείδησιν. ²⁸ Ἐὰν δὲ τις ὑμῖν εἴπῃ, “Τοῦτο ἱερόθυτόν ἐστίν”, μὴ ἐσθίετε, δι' ἐκεῖνον τὸν μηνύσαντα, καὶ τὴν συνείδησιν. ²⁹ Συνείδησιν δὲ λέγω, οὐχὶ τὴν ἑαυτοῦ, ἀλλὰ τὴν τοῦ ἐτέρου· ἵνα τί γὰρ ἡ ἐλευθερία μου κρίνεται ὑπὸ ἄλλης συνειδήσεως; ³⁰ Εἰ ἐγὼ χάριτι μετέχω, τί βλασφημοῦμαι ὑπὲρ οὗ ἐγὼ εὐχαριστῶ;

³¹ Εἴτε οὖν ἐσθίετε, εἴτε πίνετε, εἴτε τι ποιεῖτε, πάντα εἰς δόξαν ὁ Θεοῦ ποιεῖτε. ³² Ἀπρόσκοποι καὶ Ἰουδαίοις γίνεσθε, καὶ Ἑλλήσιν, καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ ὁ Θεοῦ. ³³ Καθὼς κἀγὼ πάντα, πᾶσιν ἀρέσκω, μὴ ζητῶν τὸ ἑμαυτοῦ σύμφορον, ἀλλὰ τὸ τῶν πολλῶν, ἵνα σωθῶσιν. ¹ Μιμηταί μου γίνεσθε, καθὼς κἀγὼ Ἐκκενῶτος.

² Ἐπαινῶ δὲ ὑμᾶς ὅτι πάντα μου μέμνησθε, καὶ καθὼς παρέδωκα ὑμῖν τὰς παραδόσεις κατέχετε. ³ Θέλω δὲ ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι παντὸς ἀνδρὸς ἡ κεφαλὴ ὁ Ἐκκενῶτος ἐστίν, κεφαλὴ δὲ γυναικὸς ὁ ἀνὴρ, κεφαλὴ δὲ τοῦ Ἐκκενῶτος ὁ ὁ Θεός. ⁴ Πᾶς ἀνὴρ προσευχόμενος ἢ προφητεύων κατὰ κεφαλῆς ἔχων, καταισχύνει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. ⁵ Πᾶσα δὲ γυνὴ προσευχομένη ἢ προφητεύουσα ἀκατακαλύπτῳ τῇ κεφαλῇ, καταισχύνει τὴν κεφαλὴν αὐτῆς, ἓν γὰρ ἐστὶν καὶ τὸ αὐτὸ τῇ ἐξυρημένῃ. ⁶ Εἰ γὰρ οὐ κατακαλύπτεται γυνή, καὶ κειράσθω. Εἰ δὲ αἰσχρὸν γυναικὶ τὸ κείρασθαι ἢ ξυρᾶσθαι, κατακαλυπτέσθω. ⁷ Ἄνὴρ μὲν γὰρ οὐκ ὀφείλει κατακαλύπτεσθαι τὴν κεφαλὴν, εἰκὼν καὶ δόξα ὁ Θεοῦ ὑπάρχων· ἡ γυνὴ δὲ δόξα ἀνδρὸς ἐστίν. ⁸ Οὐ γὰρ ἐστὶν ἀνὴρ ἐκ γυναικός, ἀλλὰ γυνὴ ἐξ ἀνδρός. ⁹ Καὶ γὰρ οὐκ ἐκτίσθη ἀνὴρ διὰ τὴν γυναῖκα, ἀλλὰ γυνὴ διὰ τὸν ἀνδρα. ¹⁰ Διὰ τοῦτο ὀφείλει ἡ γυνὴ ἐξουσίαν ἔχειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, διὰ τοὺς ἀγγέλους. ¹¹ Πλήν οὔτε γυνὴ χωρὶς ἀνδρὸς, οὔτε ἀνὴρ χωρὶς γυναικὸς ἐν Ἐκκενῶτι. ¹² Ὡσπερ γὰρ ἡ γυνὴ ἐκ τοῦ ἀνδρός, οὕτως καὶ ὁ ἀνὴρ διὰ τῆς γυναικός, τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ ὁ Θεοῦ. ¹³ Ἐν ὑμῖν αὐτοῖς κρίνατε· πρέπον ἐστὶν γυναῖκα ἀκατακαλύπτῳ, τῷ ὁ Θεὸς προσεύχεσθαι; ¹⁴ Οὐδὲ ἡ φύσις αὐτῆς διδάσκει ὑμᾶς ὅτι ἀνὴρ μὲν ἐὰν κομᾶ, ἀτιμία αὐτῷ ἐστίν, ¹⁵ γυνὴ δὲ ἐὰν κομᾶ, δόξα

¹⁹ ἰδωλοθυτον τι εστιν 346 02 04 | εἰδωλοθυτον τι εστιν η οτι εἰδωλον 01 03 | εἰδωλοθυτον εστιν 01*¹ ἰ τι εστιν 01 03 | - 346 01* 02 04^{v1}

αὐτῇ ἐστιν; Ὅτι ἡ κόμη ἀντὶ περιβολαίου ἴδέδοται αὐτῇ.¹ ¹⁶Εἰ δέ τις δοκεῖ φιλόνοιος εἶναι, ἡμεῖς τοιαύτην συνήθειαν οὐκ ἔχομεν, οὐδὲ αἱ ἐκκλησίαι τοῦ ὁ Θεοῦ.

¹⁷Τοῦτο δὲ ἴ παραγγέλλων, οὐκ ἐπαινῶ, ὅτι οὐκ εἰς τὸ κρείσσον, ἀλλὰ εἰς τὸ ἥσσον, συνέρχεσθε. ¹⁸Πρῶτον μὲν γὰρ συνερχομένων ὑμῶν ἐν ἐκκλησίᾳ, ἀκούω σχίσματα ἐν ὑμῖν ὑπάρχειν, καὶ μέρος τι πιστεύω. ¹⁹Δεῖ γὰρ καὶ αἰρέσεις ἐν ὑμῖν εἶναι, ἵνα καὶ οἱ δόκιμοι φανεροὶ γένωνται ἔν ὑμῖν. ²⁰Συνερχομένων οὖν ὑμῶν ἐπὶ τὸ αὐτὸ, οὐκ ἔστιν Κυριακὸν δεῖπνον φαγεῖν. ²¹Ἐκαστος γὰρ τὸ ἴδιον δεῖπνον προλαμβάνει ἐν τῷ φαγεῖν, καὶ ὅς μὲν πεινᾷ, ὅς δὲ μεθύει. ²²Μὴ γὰρ οἰκίας οὐκ ἔχετε εἰς τὸ ἐσθίειν καὶ πίνειν; Ἡ τῆς ἐκκλησίας τοῦ ὁ Θεοῦ καταφρονεῖτε, καὶ καταισχύνετε τοὺς μὴ ἔχοντας; Τί εἶπω ὑμῖν; Ἰ Ἐπαινέσω ἡμᾶς ἐν τούτῳ; Οὐκ ἐπαινῶ!

²³Εγὼ γὰρ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ ὁ Κυρίου, ὃ καὶ παρέδωκα ὑμῖν, ὅτι ὁ ὁ Κύριος ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ νυκτὶ ἣ παρεδίδοτο, ἔλαβεν ἄρτον ²⁴καὶ εὐχαριστήσας ἔκλασεν, καὶ εἶπεν, “Τοῦτό μου ἐστὶν τὸ σῶμα, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν.” ²⁵Ὡσαύτως καὶ τὸ ποτήριον μετὰ τὸ δειπνήσαι λέγων, “Τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ καινὴ διαθήκη ἐστὶν ἐν τῷ Ἰ ἐμῷ ἡ αἵματι. Ἰ τὸ τοῦτο ποιεῖτε, ὡσὰκις ἐὰν πίνητε, εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν.” ²⁶Ὁσὰκις γὰρ ἐὰν ἐσθίητε τὸν ἄρτον τοῦτον, καὶ τὸ ποτήριον πίνητε, τὸν θάνατον τοῦ ὁ Κυρίου καταγγέλλετε, ἄχρι οὗ ἔλθῃ.

²⁷Ὡστε ὅς ἂν ἐσθίῃ τὸν ἄρτον ἢ πίνη τὸ ποτήριον τοῦ ὁ Κυρίου ἀναξίως, ἔνοχος ἔσται τοῦ σώματος καὶ τοῦ αἵματος τοῦ ὁ Κυρίου. ²⁸Δοκιμαζέτω δὲ ἄνθρωπος ἑαυτόν, καὶ οὕτως ἐκ τοῦ ἄρτου ἐσθιέτω, καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου πινέτω. ²⁹Ὁ γὰρ ἐσθίων καὶ πίνων κρίμα ἑαυτῷ, ἐσθίει καὶ πίνει μὴ διακρίνων τὸ σῶμα. ³⁰Διὰ τοῦτο ἐν ὑμῖν πολλοὶ ἀσθενεῖς καὶ ἄρρωστοι, καὶ κοιμῶνται ἱκανοί. ³¹Εἰ δὲ ἑαυτοὺς διεκρίνομεν, οὐκ ἂν ἐκρινόμεθα. ³²Κρινόμενοι δὲ ὑπὸ τοῦ ὁ Κυρίου, παιδεύομεθα, ἵνα μὴ σὺν τῷ κόσμῳ κατακριθῶμεν.

³³Ὡστε, ἀδελφοί μου, συνερχόμενοι εἰς τὸ φαγεῖν, ἀλλήλους ἐκδέχεσθε. ³⁴Εἴ τις πεινᾷ, ἐν οἴκῳ ἐσθιέτω, ἵνα μὴ εἰς κρίμα συνέρχησθε. Τὰ δὲ λοιπὰ, ὡς ἂν ἔλθω, διατάξομαι.

12 ¹Περὶ δὲ τῶν πνευματικῶν, ἀδελφοί, οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν. ²Οἶδατε ὅτι ὅτε ἔθνη ἦτε, πρὸς τὰ εἰδῶλα τὰ ἄφωνα ὡς ἂν ἦγεσθε, ἀπαγόμενοι. ³Διὸ γνωρίζω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς ἐν ὁ Πνεύματι ὁ Θεοῦ λαλῶν, λέγει, “Ἀνάθεμα ὁ Ἰησοῦς”, καὶ οὐδεὶς δύναται εἰπεῖν, “ὁ Κύριος ὁ Ἰησοῦς”, εἰ μὴ ἐν ὁ Πνεύματι Ἁγίῳ.

⁴Διαιρέσεις δὲ χαρισμάτων εἰσὶν, τὸ δὲ αὐτὸ ὁ Πνεῦμα. ⁵Καὶ διαιρέσεις διακονιῶν εἰσιν, καὶ ὁ αὐτὸς ὁ Κύριος. ⁶Καὶ διαιρέσεις ἐνεργημάτων εἰσιν, καὶ ὁ αὐτὸς ὁ Θεός, ὁ ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν πᾶσιν. ⁷Ἐκάστῳ δὲ δίδεται ἡ φανέρωσις τοῦ ὁ Πνεύματος πρὸς τὸ συμφέρον. ⁸Ὡ μὲν γὰρ διὰ τοῦ ὁ Πνεύματος δίδεται λόγος σοφίας, ἄλλω δὲ λόγος γνώσεως κατὰ τὸ αὐτὸ ὁ Πνεῦμα, ⁹ἑτέρῳ Ἰ δὲ ἡ πίστις ἐν τῷ αὐτῷ ὁ Πνεύματι, ἄλλω δὲ χαρίσματα ἰαμάτων Ἰ ἐν τῷ ἐν ὁ Πνεύματι, ¹⁰ἄλλω δὲ ἐνεργήματα δυνάμεων, ἄλλω Ἰ προφητεία, ἄλλω Ἰ διακρίσεις πνευμάτων, ἑτέρῳ Ἰ γένη γλωσσῶν, ἄλλω δὲ

¹⁵Ἰ δεδοται αυτη 01 02 03 | δεδοται 346 | αυτη δεδοται 04¹ ¹⁷Ἰ παραγγελων 01 03 | παραγγελω 02 04¹ ¹⁹Ἰ εν υμιν 01 02 03 | - 346 04¹ ²²Ἰ επαινεσω 01 02 04 | επαινω 346 03¹ ²⁵Ἰ εμω 01 03 | - 346 02 04¹ Ἰ - 01 03 | μου 346 02 04¹ ⁹Ἰ δε 346 02 04 | - 01 03¹ Ἰ εν τω ενι πνευματι 02 03 | εν τω αυτω πνευματι 01 | εν τω πνευματι 346 | - 04¹ ¹⁰Ἰ - 346 03 | δε 01 02 04¹ Ἰ - 346 03 | δε 01 02 04¹ Ἰ - 346 01 03 | δε 02 04¹

ἐρμηνεία γλωσσῶν.¹ ¹¹ Πάντα δὲ ταῦτα ἐνεργεῖ τὸ ἐν καὶ τὸ αὐτὸ Ὅπνεῦμα, διαιροῦν ἰδίᾳ ἐκάστῳ καθὼς βούλεται.

¹² Καθάπερ γὰρ τὸ σῶμα ἔν ἐστιν, καὶ μέλη πολλὰ ἔχει, πάντα δὲ τὰ μέλη τοῦ σώματος, πολλὰ ὄντα, ἔν ἐστιν σῶμα, οὕτως καὶ ὁ Χριστός.¹³ Καὶ γὰρ ἐν ἐνὶ Ὅπνεύματι ἡμεῖς πάντες εἰς ἔν σῶμα ἐβαπτίσθημεν, εἴτε Ἰουδαῖοι, εἴτε Ἑλληνες, εἴτε δοῦλοι, εἴτε ἐλεύθεροι, καὶ πάντες ἐν Ὅπνεῦμα ἐποτίσθημεν.

¹⁴ Καὶ γὰρ τὸ σῶμα οὐκ ἔστιν ἐν μέλος, ἀλλὰ πολλά.¹⁵ Ἐὰν εἴπῃ ὁ πούς, “Ὅτι οὐκ εἰμὶ χεῖρ, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος”, οὐ παρά τοῦτο, οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος.¹⁶ Καὶ ἐὰν εἴπῃ τὸ οὖς, “Ὅτι οὐκ εἰμὶ ὀφθαλμός, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος”, οὐ παρά τοῦτο, οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος.¹⁷ Εἰ ὄλον τὸ σῶμα ὀφθαλμός, ποῦ ἡ ἀκοή; Εἰ ὄλον ἀκοή, ποῦ ἡ ὄσφρησις;¹⁸ Νυνὶ δὲ ὁ Ὅθεὸς ἔθετο τὰ μέλη, ἐν ἕκαστον αὐτῶν ἐν τῷ σώματι, καθὼς ἠθέλησεν.¹⁹ Εἰ δὲ ἦν τὰ πάντα ἐν μέλος, ποῦ τὸ σῶμα;²⁰ Νῦν δὲ πολλὰ ἴμεν¹ μέλη, ἐν δὲ σῶμα.²¹ Οὐ δύναται ἴδε¹ ὁ ὀφθαλμὸς εἰπεῖν τῇ χειρὶ, “Χρεῖαν σου οὐκ ἔχω”, ἢ πάλιν ἡ κεφαλὴ τοῖς ποσίν, “Χρεῖαν ὑμῶν οὐκ ἔχω.”²² Ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον τὰ δοκοῦντα μέλη τοῦ σώματος ἀσθενέστερα ὑπάρχειν, ἀναγκαῖά ἐστιν,²³ καὶ ἂ δοκοῦμεν ἀτιμότερα εἶναι τοῦ σώματος, τούτοις τιμὴν περισσοτέραν περιτίθεμεν, καὶ τὰ ἀσχήμονα ἡμῶν, εὐσχημοσύνην περισσοτέραν ἔχει,²⁴ τὰ δὲ εὐσχήμονα ἡμῶν, οὐ χρεῖαν ἔχει. Ἀλλὰ ὁ Ὅθεὸς συνεκέρασεν τὸ σῶμα, τῷ ὑστερουμένῳ, περισσοτέραν δούς τιμὴν,²⁵ ἵνα μὴ ἦ σχίσμα ἐν τῷ σώματι, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ὑπὲρ ἀλλήλων μεριμνῶσι τὰ μέλη.²⁶ Καὶ εἴτε¹ πάσχει ἐν μέλος, συμπάσχει πάντα τὰ μέλη· εἴτε δοξάζεται μέλος, συγχαίρει πάντα τὰ μέλη.

²⁷ Ὑμεῖς δὲ ἐστε σῶμα ὍΧριστοῦ, καὶ μέλη ἐκ μέρους.²⁸ Καὶ οὐς μὲν ἔθετο ὁ Ὅθεὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πρῶτον ἀποστόλους, δεύτερον προφήτας, τρίτον διδασκάλους, ἔπειτα δυνάμεις, ἔπειτα χαρίσματα ἰαμάτων, ἀντιλήμψεις, κυβερνήσεις, γένη γλωσσῶν.²⁹ Μὴ πάντες ἀπόστολοι; Μὴ πάντες προφῆται; Μὴ πάντες διδασκαλοὶ; Μὴ πάντες δυνάμεις;³⁰ Μὴ πάντες χαρίσματα ἔχουσιν ἰαμάτων; Μὴ πάντες γλώσσαις λαλοῦσιν; Μὴ πάντες διερμηνεύουσιν;³¹ Ζηλοῦτε δὲ τὰ χαρίσματα τὰ μεῖζονα. Καὶ ἔτι καθ’ ὑπερβολὴν ὁδόν, ὑμῖν δείκνυμι.

13 ¹ Ἐὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, ἴγεγονα χαλκὸς ἠχῶν ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον.¹ ² Ἐὰν ἔχω προφητείαν, καὶ εἰδῶ τὰ μυστήρια πάντα, καὶ πᾶσαν τὴν γνῶσιν, καὶ ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν, ὥστε ὄρη μεθιστάναι, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω,¹ οὐθέν εἰμι.³ Ἐὰν ψωμίσω πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου, καὶ παραδῶ τὸ σῶμά μου, ἵνα καυχῆσωμαι, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν ὠφελοῦμαι.

ἴαλλω δε ερμηνεῖα γλωσσῶν 01 04 | ετερω δε ερμηνεῖα γλωσσῶν 346 | αλλω δε διερμηνεῖα γλωσσῶν 02 | - 03¹ ²⁰Γμεν 346b 01 02 04 | - 346 03¹ ²¹Γδε 346 01 03 | - 02 04¹ ²⁶Γεῖτε 01 02 04 | ετι 346 | ει τι 03¹ ¹Γγεγονα χαλκος ηχων η κυμβαλον αλαλαζον 346^v 01a 03 04^v | - 01 | γεγονα χαλκος ηχων η κυμβαλον αλαλαζων 02 02*¹ ²Γκαν εχω προφητειαν και ειδω τα μυστηρια παντα και πασαν την γνωσιν καν εχω πασαν την πιστιν ωστε ορη μεθισταναι αγαπην δε μη εχω 346^v | καν εχω προφητειαν και ειδω τα μυστηρια παντα και πασαν την γνωσιν καν εχω πασαν την πιστιν ωστε ορη μεθιστανειν αγαπην δε μη εχω 02 | και εαν εχω προφητειαν και ειδω τα μυστηρια παντα και πασαν την γνωσιν και εαν εχω πασαν την πιστιν ωστε ορη μεθισταναι αγαπην δε μη εχω 01a | - 01 | καν εχω προφητειαν και ειδω τα μυστηρια ταυτα και πασαν την γνωσιν καν εχω πασαν την πιστιν ωστε ορη μεθιστανειν αγαπην δε μη εχω 02* | και εαν εχω προφητειαν και ειδω τα μυστηρια παντα και πασαν την γνωσιν καν εχω πασαν την πιστιν ωστε ορη μεθισταναι αγαπην δε μη εχω 03 | καν εχω προφητειαν και ειδω τα μυστηρια παντα και πασαν την γνωσιν και εαν εχω πασαν την πιστιν ωστε ορη μεθιστανειν αγαπην δε μη εχω 04^v¹

⁴Ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ, χρηστεύεται· ἡ ἀγάπη οὐ ζηλοῖ· ⁵ἡ ἀγάπη οὐ περπερεύεται, οὐ φουσιόται, ⁶οὐκ ἀσχημονεῖ, οὐ ζητεῖ τὰ ⁷ἑαυτῆς, οὐ παροξύνεται, οὐ λογιζεται τὸ κακόν, ⁸οὐ χαίρει ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ, συγχαίρει δὲ τῇ ἀληθείᾳ, ⁹πάντα στέγει, πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει.

⁸Ἡ ἀγάπη οὐδέποτε πίπτει. Εἴτε ¹δὲ ¹προφητεῖαι, ¹καταργηθήσονται· εἴτε γλῶσσαι, παύσονται· εἴτε γινῶσις, ¹καταργηθήσεται. ¹⁹Ἐκ μέρους γὰρ γινώσκομεν, καὶ ἐκ μέρους προφητεύομεν· ¹⁰ὅταν δὲ ἔλθῃ τὸ τέλειον, τὸ ἐκ μέρους καταργηθήσεται. ¹¹Ὅτε ἤμην νήπιος, ἐλάλουν ὡς νήπιος, ἐφρόνουν ὡς νήπιος, ἐλογιζόμην ὡς νήπιος· ὅτε γέγονα ἀνὴρ, κατήργηκα τὰ τοῦ νηπίου. ¹²Βλέπομεν γὰρ ἄρτι δι' ἐσόπτρου ἐν αἰνίγματι, τότε δὲ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον· ἄρτι γινώσκω ἐκ μέρους, τότε δὲ ἐπιγνώσομαι, καθὼς καὶ ἐπεγνώσθην. ¹³Νυνὶ δὲ μένει πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη, τὰ τρία ταῦτα, μείζων δὲ τούτων ἡ ἀγάπη.

14 ¹Διώκετε τὴν ἀγάπην, ζηλοῦτε δὲ τὰ πνευματικά, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε. ²Ὁ γὰρ λαλῶν γλώσση, οὐκ ἀνθρώποις λαλεῖ, ἀλλὰ ³Θεῷ, οὐδεὶς γὰρ ἀκούει, πνεύματι δὲ λαλεῖ μυστήρια. ³Ὁ δὲ προφητεύων, ἀνθρώποις λαλεῖ οἰκοδομὴν, καὶ παράκλησιν, καὶ παραμυθίαν. ⁴Ὁ λαλῶν γλώσση, ἑαυτὸν οἰκοδομεῖ, ὁ δὲ προφητεύων, ἐκκλησίαν οἰκοδομεῖ. ⁵Ἐέλω δὲ πάντας ὑμᾶς λαλεῖν γλώσσαις, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε· μείζων δὲ ὁ προφητεύων, ἢ ὁ λαλῶν γλώσσαις, ἐκτὸς εἰ μὴ διερμηνεύῃ, ἵνα ἡ ἐκκλησία οἰκοδομὴν λάβῃ.

⁶Νῦν δέ, ἀδελφοί, ἐὰν ἔλθω πρὸς ὑμᾶς γλώσσαις λαλῶν, τί ὑμᾶς ὠφελήσω, ἐὰν μὴ ὑμῖν λαλήσω, ἢ ἐν ἀποκαλύψει, ἢ ἐν γνώσει, ἢ ἐν προφητείᾳ, ἢ ⁷ἐν ¹διδαχῇ; ⁷Ὅμως τὰ ἄψυχα φωνὴν διδόντα, εἴτε αὐλὸς, εἴτε κιθάρα, ἐὰν διαστολὴν τοῖς φθόγγοις μὴ δῶ, πῶς γνωσθήσεται τὸ αὐλούμενον ἢ τὸ κιθαριζόμενον; ⁸Καὶ γὰρ ἐὰν ἄδηλον σάλπιγξ φωνὴν δῶ, τίς παρασκευάζεται εἰς πόλεμον; ⁹Οὕτως καὶ ὑμεῖς διὰ τῆς γλώσσης, ἐὰν μὴ εὔσημον λόγον δώτε, πῶς γνωσθήσεται τὸ λαλούμενον; ¹⁰Ἔσεσθε γὰρ εἰς ἀέρα λαλοῦντες. ¹⁰Τοσαῦτα εἰ τύχοι, γένη φωνῶν εἰσιν ἐν κόσμῳ, καὶ οὐδὲν ἄφωνον. ¹¹Ἐὰν οὖν μὴ εἰδῶ τὴν δύναμιν τῆς φωνῆς, ἔσομαι τῷ λαλοῦντι βάρβαρος, καὶ ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ βάρβαρος. ¹²Οὕτως καὶ ὑμεῖς, ἐπεὶ ζηλωταὶ ἐστε πνευμάτων, πρὸς τὴν οἰκοδομὴν τῆς ἐκκλησίας, ζητεῖτε ἵνα περισσεύητε.

¹³Διὸ ὁ λαλῶν γλώσση, προσευχέσθω ἵνα διερμηνεύῃ. ¹⁴Ἐὰν ¹γὰρ ¹προσεύχωμαι γλώσση, τὸ πνεῦμά μου προσεύχεται, ὁ δὲ νοῦς μου ἄκαρπός ἐστιν. ¹⁵Τί οὖν ἐστιν; Προσεύξομαι τῷ ²Πνεύματι, προσεύξομαι δὲ καὶ τῷ νοῖ. Ψαλῶ τῷ ²Πνεύματι, ψαλῶ δὲ καὶ τῷ νοῖ. ¹⁶Ἐπεὶ ἐὰν εὐλογῆς πνεύματι, ὁ ἀναπληρῶν τὸν τόπον τοῦ ιδιώτου, πῶς ἐρεῖ, τὸ “Ἀμήν”, ἐπὶ τῇ σῇ εὐχαριστίᾳ, ἐπειδὴ τί λέγεις, οὐκ οἶδεν; ¹⁷Σὺ μὲν γὰρ καλῶς εὐχαριστεῖς, ἀλλ’ ὁ ἕτερος οὐκ οἰκοδομεῖται. ¹⁸Εὐχαριστῶ τῷ ³Θεῷ, πάντων ὑμῶν μᾶλλον, ¹γλώσσαις ¹λαλῶν· ¹⁹ἀλλὰ ἐν ἐκκλησίᾳ, θέλω πέντε λόγους τῷ νοῖ μου λαλήσαι, ἵνα καὶ ἄλλους κατηχήσω, ἢ μυρίους λόγους ἐν γλώσση.

²⁰Ἀδελφοί, μὴ παιδία γίνεσθε ταῖς φρεσίν, ἀλλὰ τῇ κακίᾳ, νηπιάζετε, ταῖς δὲ φρεσίν, τέλειοι γίνεσθε. ²¹Ἐν τῷ νόμῳ γέγραπται, ὅτι “Ἐν ἑτερογλώσσοις καὶ ἐν χεῖλεσιν ἐτέρων, λαλήσω τῷ λαῷ τούτῳ... καὶ οὐδ’ οὕτως εἰσακούσονταί μου”, λέγει

⁴Ἡ ἀγάπη οὐ περπερεύεται 01 02 04 | οὐ περπερεύεται 03 | οὐ περπερεύεται ἡ ἀγάπη 346¹ 5Γ - 346 01 02 04 | μὴ 346α 03¹ 8Γ δε 01 02 03 | - 346 04¹ Γ προφητεῖαι 346 01 04 | προφητεῖα 02 03¹ Γ καταργηθήσεται 346 03 | καταργηθήσονται 01 02¹ 6Γ εν 02 03 | - 346 01¹ 14Γ γαρ 01 02 | - 346 03¹ 18Γ γλώσσαις 346 03 | γλώσση 01 02¹ Γ λαλῶ 01 03 | λαλεῖν 346 | - 02¹

ὁ Κύριος. ²²Ὡστε αἱ γλώσσαι εἰς σημεῖον εἰσιν, οὐ τοῖς πιστεύουσιν, ἀλλὰ τοῖς ἀπίστοις, ἢ δὲ προφητεία, οὐ τοῖς ἀπίστοις, ἀλλὰ τοῖς πιστεύουσιν. ²³Ἐὰν οὖν Ἦ συνέλθῃ ἡ ἐκκλησία ὅλη ἐπὶ τὸ αὐτὸ, καὶ πάντες λαλώσιν γλώσσαις, εἰσέλθωσιν δὲ ἰδιῶται ἢ ἄπιστοι, ¹ οὐκ ἐροῦσιν ὅτι μαίνεσθε; ²⁴Ἐὰν δὲ πάντες προφητεύωσιν, εἰσέλθῃ δὲ τις ἄπιστος ἢ ἰδιώτης, ἐλέγχεται ὑπὸ πάντων, ἀνακρίνεται ὑπὸ πάντων, ²⁵τὰ κρυπτὰ τῆς καρδίας αὐτοῦ φανερὰ γίνεται, καὶ οὕτως πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον, προσκυνήσει τῷ Ἐωῶ ἀπαγγέλλων, ὅτι “Ὀντως ὁ Ἐθεὸς ἐν ὑμῖν ἐστιν.”

²⁶Τί οὖν ἐστίν, ἀδελφοί; Ὅταν συνέρχησθε, ἕκαστος ψαλμὸν ἔχει, διδαχὴν ἔχει, ἀποκάλυψιν ἔχει, γλώσσαν ἔχει, ἐρμηνείαν ἔχει. Πάντα πρὸς οἰκοδομὴν γινέσθω. ²⁷Εἴτε γλώσση τις λαλεῖ, κατὰ δύο ἢ τὸ πλεῖστον τρεῖς, καὶ ἀνά μέρος, καὶ εἰς διερμηνευέτω. ²⁸Ἐὰν δὲ μὴ ἢ διερμηνευτής, σιγάτω ἐν ἐκκλησίᾳ, ἑαυτῷ δὲ λαλείτω καὶ τῷ Ἐωῶ. ²⁹Προφητῆται δὲ δύο ἢ τρεῖς λαλείτωσαν, καὶ οἱ ἄλλοι διακρινέτωσαν. ³⁰Ἐὰν δὲ ἄλλω ἀποκαλυφθῇ καθημένω, ὁ πρῶτος σιγάτω. ³¹Δύνασθε γὰρ καθ’ ἓνα πάντες προφητεύειν, ἵνα πάντες μανθάνωσιν, καὶ πάντες παρακαλῶνται. ³²Καὶ πνεύματα προφητῶν, προφήταις ὑποτάσσεται. ³³Οὐ γὰρ ἐστίν ἀκαταστασίας ὁ Ἐθεὸς, ἀλλὰ εἰρήνης.

Ὡς ἐν πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις τῶν ἁγίων, ³⁴αἱ γυναῖκες ἐν ταῖς ἐκκλησίαις σιγάτωσαν, οὐ γὰρ ἐπιτρέπεται αὐταῖς λαλεῖν, ἀλλὰ ὑποτασέσθωσαν, καθὼς καὶ ὁ νόμος λέγει. ³⁵Εἰ δὲ τι Ἦ μαθεῖν ¹ θέλουσιν, ἐν οἴκῳ τοὺς ἰδίου ἀνδρας ἐπερωτάτωσαν, αἰσχροὺν γὰρ ἔστιν ¹ γυναικὶ λαλεῖν ἐν ἐκκλησίᾳ. ³⁶Ἡ ἀφ’ ὑμῶν ὁ λόγος τοῦ Ἐεοῦ ἐξήλθεν, ἢ εἰς ὑμᾶς μόνους κατήντησεν;

³⁷Εἴ τις δοκεῖ προφήτης εἶναι ἢ πνευματικός, ¹ ἐπιγινωσκέτω ¹ ἂ γράφω ὑμῖν ὅτι Ἐκυρίου ἐστίν ἐντολή. ³⁸Εἰ δὲ τις ἀγνοεῖ, ἀγνοεῖτω. ³⁹Ὡστε, ἀδελφοί, ¹ ζηλοῦτε τὸ προφητεύειν, καὶ τὸ λαλεῖν Ἦ κωλύετε ἐν γλώσσαις. ¹ ⁴⁰Πάντα δὲ εὐσχημόνως καὶ κατὰ τάξιν γινέσθω.

15 ¹Γνωρίζω δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον ὃ εὐηγγελισάμην ὑμῖν, ὃ καὶ παρελάβετε, ἐν ᾧ καὶ ἐστήκατε, ²δι’ οὗ καὶ σῶζεσθε, τίνι λόγῳ εὐηγγελισάμην ὑμῖν, εἰ κατέχετε, ἐκτὸς εἰ μὴ εἰκῆ ἐπιστεύσατε.

³Παρέδωκα γὰρ ὑμῖν ἐν πρώτοις, ὃ καὶ παρέλαβον: ὅτι Ἐχριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν κατὰ τὰς Γραφάς, ⁴καὶ ὅτι ἐτάφη, καὶ ὅτι ἐγήγερται τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ κατὰ τὰς Γραφάς, ⁵καὶ ὅτι ὤφθη Κηφᾶ, ¹ εἶτα ¹ τοῖς δώδεκα. ⁶Ἐπειτα ὤφθη ἐπάνω πεντακοσίοις ἀδελφοῖς ἐφάπαξ, ἐξ ὧν οἱ πλείονες μένουσιν ἕως ἄρτι, τινὲς δὲ ἐκοιμήθησαν. ⁷Ἐπειτα ὤφθη Ἰακώβω, εἶτα τοῖς ἀποστόλοις πᾶσιν, ⁸ἔσχατον δὲ πάντων, ὡσπερὶ τῷ ἐκτρώματι, ὤφθη κάμοι. ⁹Ἐγὼ γὰρ εἰμι ὁ ἐλάχιστος τῶν ἀποστόλων, ὅς οὐκ εἰμι ἰκανὸς καλεῖσθαι ἀπόστολος, διότι ἐδίωξα τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἐεοῦ. ¹⁰Χάριτι δὲ Ἐεοῦ, εἰμι ὃ εἰμι, καὶ ἡ χάρις αὐτοῦ ἢ εἰς ἐμέ, οὐ κενὴ ἐγενήθη, ἀλλὰ περισσώτερον αὐτῶν πάντων ἐκοπίασα, οὐκ ἐγὼ δὲ, ἀλλὰ ἡ χάρις ¹ τοῦ Ἐεοῦ ¹ σὺν ἐμοί. ¹¹Εἴτε οὖν ἐγὼ εἶτε ἐκεῖνοι, οὕτως κηρύσσομεν, καὶ οὕτως ἐπιστεύσατε.

¹²Εἰ δὲ Ἐχριστὸς κηρύσσεται, ὅτι ἐκ νεκρῶν ἐγήγερται, πῶς λέγουσιν ἐν ὑμῖν τινες ὅτι ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν; ¹³Εἰ δὲ ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν, οὐδὲ Ἐχριστὸς

²³Γ συνελθῃ 01 02 | ελθῃ 346 03¹ Ἦ ἀπιστοι 01 02 | - 346^v 03¹ 35Γ μαθεῖν 346 02* 03 | μανθανεῖν 01 02¹ ἔστιν 01 02 | - 346 03¹ 37Γ ἐπιγινωσκέτω 01 02 | γινωσκέτω 346 03¹ 39Γ - 346 03 | μου 01 02 03*¹ Ἦ κωλύετε ἐν γλώσσαις 346 03 | Ἦ κωλύετε γλώσσαις 01 02¹ 5Γ εἶτα 346 03 | ἐπειτα 01 02¹ 10Γ του θεου 01 03 | του θεου Ἦ 346 02 | - 0270* | Ἦ θεου 0270¹

ἐγήγηρται· ¹⁴εἰ δὲ ὁ Χριστὸς οὐκ ἐγήγηρται, κενὸν ἄρα τὸ κήρυγμα ἡμῶν, κενὴ καὶ ἡ πίστις ἡ ὑμῶν.¹ ¹⁵Εὐρισκόμεθα δὲ καὶ ψευδομάρτυρες τοῦ ὁ Θεοῦ, ὅτι ἐμαρτυρήσαμεν κατὰ τοῦ ὁ Θεοῦ ὅτι ἠγείρην τὸν ὁ Χριστόν, ὃν οὐκ ἠγείρην, εἴπερ ἄρα νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται. ¹⁶Εἰ γὰρ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, οὐδὲ ὁ Χριστὸς ἐγήγηρται· ¹⁷εἰ δὲ ὁ Χριστὸς οὐκ ἐγήγηρται, ματαία ἡ πίστις ὑμῶν, ἡ καὶ ἡ ἔστι ἐστὲ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν. ¹⁸Ἄρα καὶ οἱ κοιμηθέντες ἐν ὁ Χριστῷ ἀπώλονται. ¹⁹Εἰ ἐν τῇ ζωῇ ταύτῃ, ἐν ὁ Χριστῷ ἠλπικότες ἐσμὲν μόνον, ἐλεεινότεροι πάντων ἀνθρώπων ἐσμέν.

²⁰Νυνὶ δὲ ὁ Χριστὸς ἐγήγηρται ἐκ νεκρῶν, ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων. ²¹Ἐπειδὴ γὰρ δι' ἀνθρώπου θάνατος, καὶ δι' ἀνθρώπου ἀνάστασις νεκρῶν. ²²Ὡσπερ γὰρ ἐν τῷ Ἄδᾰμ, πάντες ἀποθνήσκουσιν, οὕτως καὶ ἐν τῷ ὁ Χριστῷ, πάντες ζωοποιηθήσονται. ²³Ἐκαστος δὲ ἐν τῷ ἰδίῳ τάγματι: ἀπαρχὴ ὁ Χριστὸς, ἔπειτα οἱ τοῦ ὁ Χριστοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ, ²⁴εἴτα τὸ τέλος, ὅταν ἡ παραδιδοῖ τὴν βασιλείαν τῷ ὁ Θεῷ καὶ Πατρί, ὅταν καταργήσῃ πᾶσαν ἀρχὴν, καὶ πᾶσαν ἐξουσίαν, καὶ δύναμιν. ²⁵Δεῖ γὰρ αὐτὸν βασιλεύειν, ἄχρι οὗ θῆ πάντας τοὺς ἐχθροὺς ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. ²⁶Ἐσχατος ἐχθρὸς καταργεῖται ὁ θάνατος. ²⁷Ἄπαντα γὰρ ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. Ὅταν δὲ εἴπῃ ἡ ὅτι ἅπαντα ὑποτέτακται, δῆλον ὅτι ἐκτὸς τοῦ ὑποτάξαντος αὐτῷ τὰ πάντα. ²⁸Ὅταν δὲ ὑποταγῇ αὐτῷ τὰ πάντα, τότε καὶ αὐτὸς ὁ Υἱὸς, ὑποταγήσεται τῷ ὑποτάξαντι αὐτῷ τὰ πάντα, ἵνα ἡ ὁ Θεὸς πάντα ἐν πᾶσιν.

²⁹Ἐπεὶ τί ποιήσουσιν, οἱ βαπτιζόμενοι ὑπὲρ τῶν νεκρῶν; Εἰ ὅλως νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, τί καὶ βαπτίζονται ὑπὲρ αὐτῶν; ³⁰Τί καὶ ἡμεῖς κινδυνεύομεν πᾶσαν ὥραν; ³¹Καθ' ἡμέραν ἀποθνήσκω, νῆ τὴν ὑμετέραν καύχησιν, ἀδελφοί, ἢν ἔχω ἐν ὁ Χριστῷ Ἰησοῦ, τῷ Κυρίῳ ἡμῶν. ³²Εἰ κατὰ ἄνθρωπον, ἐθηριομάχησα ἐν Ἐφέσῳ, τί μοι τὸ ὄφελος; Εἰ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, ὄφελος γὰρ ἀποθνήσκομεν. ³³Μὴ πλανᾶσθε – φθειροῦσιν ἦθη χρηστὰ ὀμιλία κακαί. ³⁴Ἐκνήψατε δικαίως καὶ μὴ ἁμαρτάνετε, ἀγνωσίαν γὰρ ὁ Θεοῦ τινες ἔχουσιν· πρὸς ἐντροπὴν ὑμῖν λαλῶ.

³⁵Ἄλλ' ἐρεῖ τις, ὄπως ἐγείρονται οἱ νεκροί; Ποίῳ δὲ σώματι ἔρχονται; ³⁶Ἀφρων! Σὺ ὁ σπεῖρεις, οὐ ζωοποιεῖται, ἐὰν μὴ ἀποθάνῃ. ³⁷Καὶ ὁ σπεῖρεις, οὐ τὸ σῶμα τὸ γενησόμενον σπεῖρεις, ἀλλὰ γυμνὸν κόκκον, εἰ τύχοι σίτου, ἢ τινος τῶν λοιπῶν. ³⁸Ὁ δὲ ὁ Θεὸς δίδωσιν αὐτῷ σῶμα, καθὼς ἠθέλησεν, καὶ ἐκάστω τῶν σπερμάτων, ἴδιον σῶμα. ³⁹Ὁ πᾶσα σὰρξ ἡ αὐτὴ σὰρξ, ἀλλὰ ἄλλη μὲν ἀνθρώπων, ἄλλη δὲ σὰρξ κτηνῶν, ἄλλη δὲ σὰρξ πτηνῶν, ἄλλη δὲ ἰχθύων. ⁴⁰Καὶ σώματα ἐπουράνια, καὶ σώματα ἐπίγεια. Ἄλλὰ ἕτερα μὲν ἡ τῶν ἐπουρανίων δόξα, ἕτερα δὲ ἡ τῶν ἐπιγείων. ⁴¹Ἄλλη δόξα ἡλίου, καὶ ἄλλη δόξα σελήνης, καὶ ἄλλη δόξα ἀστέρων, ἀστὴρ γὰρ ἀστέρος διαφέρει ἐν δόξῃ.

⁴²Οὕτως καὶ ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν. Σπεῖρεται ἐν φθορᾷ, ἐγείρεται ἐν ἀφθαρσίᾳ: ⁴³σπεῖρεται ἐν ἀτιμίᾳ, ἐγείρεται ἐν δόξῃ· σπεῖρεται ἐν ἀσθενείᾳ, ἐγείρεται ἐν δυνάμει· ⁴⁴σπεῖρεται σῶμα ψυχικόν, ἐγείρεται σῶμα πνευματικόν. Εἰ ἔστιν σῶμα ψυχικόν, ἔστιν καὶ πνευματικόν. ⁴⁵Οὕτως καὶ γέγραπται, ὄπως ἔγενετο ὁ πρῶτος ἄνθρωπος, Ἄδᾰμ, ὄπως εἰς ψυχὴν ζῶσαν. Ὁ ἔσχατος Ἄδᾰμ εἰς πνεῦμα ζωοποιοῦν. ⁴⁶Ἄλλ' οὐ πρῶτον τὸ πνευματικόν, ἀλλὰ τὸ ψυχικόν, ἔπειτα τὸ πνευματικόν. ⁴⁷Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς, χοϊκός, ὁ δεύτερος ἄνθρωπος, ἡ ἐξ οὐρανοῦ. ⁴⁸Ὁ ὅς ὁ χοϊκός, τοιοῦτοι καὶ οἱ χοϊκοί, καὶ

¹⁴Γ υμων 01 02 0270 | ημων 03 0270*¹ ¹⁷Γ και 01 02 | εστιν 03 | - Ϝ46¹ ²⁴Γ παραδιδω Ϝ46 01 02 0270 | παραδεισω Ϝ46* | παραδιδοι 03¹ ²⁷Γ οτι 01 02 | - Ϝ46 03¹ ⁴⁷Γ - 01 03 04 | ο κυριος 02 | πνευματικος Ϝ46¹

οἷος ὁ ἔπουράνιος, τοιοῦτοι καὶ οἱ ἔπουράνιοι. ⁴⁹Καὶ καθὼς ἐφορέσαμεν τὴν εἰκόνα τοῦ χοϊκοῦ, φορέσωμεν καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ἔπουρανίου.

⁵⁰Τοῦτο δέ φημι, ἀδελφοί, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα Βασιλείαν ὁ Θεοῦ κληρονομήσαι οὐ δύναται, ¹ οὐδὲ ἡ φθορὰ, τὴν ἀφθαρσίαν κληρονομεῖ. ⁵¹Ἴδου, μυστήριον ὑμῖν λέγω: πάντες ἴου¹ κοιμηθησόμεθα, ἴ πάντες δὲ ἀλλαγησόμεθα, ⁵²ἐν ἀτόμῳ, ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ, ἐν τῇ ἐσχάτῃ σάλπιγγι· σαλπίζει γάρ, καὶ οἱ νεκροὶ ἐγερθήσονται ἄφθαρτοι, καὶ ἡμεῖς ἀλλαγησόμεθα. ⁵³Δεῖ γὰρ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀφθαρσίαν, καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀθανασίαν. ⁵⁴Ὅταν δὲ ἴ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύσῃται ἀφθαρσίαν, καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύσῃται ἀθανασίαν, ¹ τότε γενήσεται ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος, “Κατεπόθη ὁ θάνατος εἰς νίκος.” ⁵⁵ἴ “Ποῦ σου, θάνατε, τὸ νίκος; Ποῦ σου, θάνατε, τὸ κέντρον;” ¹ ⁵⁶Τὸ δὲ κέντρον τοῦ θανάτου ἡ ἁμαρτία, ἡ δὲ δύναμις τῆς ἁμαρτίας ὁ νόμος. ⁵⁷Τῷ δὲ Θεῷ χάρις, τῷ διδόντι ἡμῖν τὸ νίκος διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

⁵⁸Ὡστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, ἐδραῖοι γίνεσθε, ἀμετακίνητοι, περισσεύοντες ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ Ἰησοῦ πάντοτε, εἰδότες ὅτι ὁ κόπος ὑμῶν οὐκ ἔστιν κενὸς ἐν Ἰησοῦ.

16 ¹Περὶ δὲ τῆς λογίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους, ὡσπερ διέταξα ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας, οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιήσατε. ²Κατὰ μίαν σαββάτου, ἕκαστος ὑμῶν παρ’ ἑαυτῷ τιθέτω, θησαυρίζων ὅ τι ἂν εὐδοῶται, ¹ ἵνα μὴ ὅταν ἔλθω, τότε λογία γίνωνται. ³Ὅταν δὲ παραγένωμαι, οὓς ἴ ἐὰν δοκιμάσητε, ¹ δι’ ἐπιστολῶν τούτους πέμψω, ἀπενεγκεῖν τὴν χάριν ὑμῶν εἰς Ἱερουσαλήμ. ⁴Ἐὰν δὲ ἄξιον ἦ τοῦ κάμει πορεύεσθαι, σὺν ἐμοὶ πορεύσονται.

⁵Ἐλεύσομαι δὲ πρὸς ὑμᾶς, ὅταν Μακεδονίαν διέλθω, Μακεδονίαν γὰρ διέρχομαι. ⁶Πρὸς ὑμᾶς δὲ τυχὸν παραμενῶ, ἢ παραχειμάσω, ἵνα ὑμεῖς με προπέμψητε, οὗ ἂν πορεύωμαι. ⁷Οὐ θέλω γὰρ ὑμᾶς ἄρτι ἐν παρόδῳ ἰδεῖν, ἐλπίζω γὰρ χρόνον τινὰ ἐπιμεῖναι πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ Κύριος ἐπιτρέψῃ. ⁸Ἐπιμενῶ δὲ ἐν Ἐφέσῳ ἕως τῆς Πεντηκοστῆς. ⁹Θύρα γὰρ μοι ἀνέωγεν μεγάλη καὶ ἐνεργής, καὶ ἀντικείμενοι πολλοί.

¹⁰Ἐὰν δὲ ἔλθῃ Τιμόθεος, βλέπετε ἵνα ἀφόβως γένηται πρὸς ὑμᾶς, τὸ γὰρ ἔργον Ἰησοῦ ἐργάζεται, ὡς ἐγώ. ¹¹Μὴ τις οὖν αὐτὸν ἐξουθενήσῃ. Προπέμψατε δὲ αὐτὸν ἐν εἰρήνῃ, ἵνα ἔλθῃ πρὸς με, ἐκδέχομαι γὰρ αὐτὸν μετὰ τῶν ἀδελφῶν. ¹²Περὶ δὲ Ἀπολλῶ τοῦ ἀδελφοῦ, πολλὰ παρεκάλεσα αὐτὸν ἵνα ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς μετὰ τῶν ἀδελφῶν καὶ πάντως οὐκ ἦν θέλημα ἵνα νῦν ἔλθῃ, ἐλεύσεται δὲ ὅταν εὐκαιρήσῃ.

¹³Γρηγορεῖτε, στήκετε ἐν τῇ πίστει, ἀνδρίζεσθε, κραταιοῦσθε. ¹⁴Πάντα ὑμῶν ἐν ἀγάπῃ γινέσθω.

¹⁵Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, οἴδατε τὴν οἰκίαν Στεφανῆ ὅτι ἐστὶν ἀπαρχὴ τῆς Ἀχαΐας, καὶ εἰς διακονίαν τοῖς ἁγίοις ἔταξαν ἑαυτοῦς. ¹⁶ἵνα καὶ ὑμεῖς ὑποτάσσησθε τοῖς τοιοῦτοις, καὶ παντὶ τῷ συνεργῶντι καὶ κοπιῶντι. ¹⁷Χαίρω δὲ ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ

⁵⁰δυναται 01 03 | δυναται 02 04¹ ⁵¹ου ϩ46 03 | μεν ου 02 | μεν 01 02* | - 04¹ Γ - 03 | ου ϩ46 01 02 04 | οι 02*¹

⁵⁴Γ το φθαρτον τουτο ενδυσηται αφθαρσιαν και το θνητον τουτο ενδυσηται αθανασιαν 03 | το θνητον τουτο ενδυσηται την αθανασιαν 01 | το θνητον τουτο ενδυσηται αθανασιαν ϩ46 | το θνητον τουτο ενδυσηται την αθανασιαν και το φθαρτον τουτο ενδυσηται αφθαρσιαν 02 | το θνητον τουτο ενδυσηται την αθανασιαν και το φθαρτον τουτο ενδυσασθαι αφθαρσιαν 02*¹ ⁵⁵Γ που σου θανατε το νικος που σου θανατε το κεντρον ϩ46 01 03 04 | που σου θανατε το κεντρον που σου αδη το νικος 02 | που σου θανατε το κεντρον 02*¹ ²Γ ευδοωται 01 03 | ευδοωθη 02 04¹ ³Γ εαν δοκιμασητε 01 02 04 | δοκιμαζετε ϩ46 | αν δοκιμασητε 03¹

Στεφανᾶ, καὶ Φορτουνάτου, καὶ Ἀχαϊκοῦ, ὅτι τὸ ἔμῶν¹⁷ ὑστέρημα οὗτοι ἀνεπλήρωσαν.
¹⁸Ἀνέπαυσαν γὰρ τὸ ἐμὸν πνεῦμα καὶ τὸ ὑμῶν. Ἐπιγινώσκετε οὖν τοὺς τοιοῦτους.

¹⁹Ἄσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τῆς Ἀσίας. Ἄσπάζονται ὑμᾶς ἐν Ὑκυρίῳ πολλὰ Ἀκύλας καὶ Πρίσκα, σὺν τῇ κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίᾳ.¹²⁰ Ἄσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἀδελφοὶ πάντες. Ἄσπασασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγίῳ.

²¹Ὁ ἀσπασμὸς τῆ ἐμῆ χειρὶ, Παύλου. ²²Εἴ τις οὐ φιλεῖ τὸν Ὑκύριον, ἤτω ἀνάθεμα. Μαράνα θά!²³ Ἡ χάρις τοῦ Ὑκυρίου Ὑἱοῦ ὙΧριστοῦ¹ μεθ' ὑμῶν. ²⁴Ἡ ἀγάπη μου μετὰ πάντων ὑμῶν ἐν ὙΧριστῷ Ὑἱοῦ. Ἀμήν!¹

¹⁷ὑμων 346 01 02 | υμετερον 03 04¹ ¹⁹ασπαζονται υμας αι εκκλησαι της ασιας ασπαζονται υμας εν κυριω
πολλα ακυλας και πρισκα συν τη κατ οικον αυτων εκκλησια 03 | ασπαζονται υμας αι εκκλησαι της ασιας
ασπαζεται υμας εν κυριω πολλα ακυλας και πρισκα συν τη κατ οικον αυτων εκκλησια 01 | ασπαζονται υμας
εν κυριω πολλα ακυλας και πρισκας συν τη κατ οικον αυτων εκκλησια 346 | - 02 | ασπαζονται υμας αι
εκκλησαι πασαι της ασιας ασπαζεται υμας εν κυριω πολλα ακυλας και πρισκιλλα συν τη κατ οικον αυτων
εκκλησια 04¹ ²³χριστου 346 02 04 | - 01 03¹ ²⁴η αγαπη μου μετα παντων υμων εν χριστω ιησου αμην 01 04
| η αγαπη μου μετα παντων υμων εν χριστω ιησου 03 | - 346 | η αγαπη μετα παντων υμων εν χριστω ιησου
αμην 02¹

Πρὸς Κορινθίους Β

1 ¹ Παῦλος, ἀπόστολος Ἰησοῦ διὰ θελήματος Ἰησοῦ, καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφὸς, τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Ἰησοῦ τῆ οὔσης ἐν Κορίνθῳ, σὺν τοῖς ἀγίοις πᾶσιν τοῖς οὔσιν ἐν ὅλῃ τῇ Ἀχαΐᾳ: ² χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη, ἀπὸ Ἰησοῦ Πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

³ Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ Πατὴρ τῶν οἰκτιρῶν καὶ Θεὸς πάσης παρακλήσεως, ⁴ ὁ παρακαλῶν ἡμᾶς ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν, εἰς τὸ δύνασθαι ἡμᾶς παρακαλεῖν τοὺς ἐν πάσῃ θλίψει, διὰ τῆς παρακλήσεως ἧς παρακαλούμεθα αὐτοὶ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ. ⁵ Ὅτι καθὼς περισσεύει τὰ παθήματα τοῦ Χριστοῦ εἰς ἡμᾶς, οὕτως διὰ τοῦ Χριστοῦ περισσεύει καὶ ἡ παράκλησις ἡμῶν. ⁶ Εἴτε δὲ θλιβόμεθα, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως ἢ καὶ σωτηρίας, εἴτε παρακαλούμεθα, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως, τῆς ἐνεργουμένης ἐν ὑπομονῇ τῶν αὐτῶν παθημάτων, ὧν καὶ ἡμεῖς πάσχομεν. ⁷ Καὶ ἡ ἐλπίς ἡμῶν βεβαία ὑπὲρ ὑμῶν, ¹ εἰδότες ὅτι ὡς κοινωνοὶ ἐστε τῶν παθημάτων, οὕτως καὶ τῆς παρακλήσεως.

⁸ Οὐ γὰρ θέλομεν ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆς θλίψεως ἡμῶν τῆς γενομένης ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ὑπὲρ δύναμιν ἐβάρηθημεν, ὥστε ἐξαπορηθῆναι ἡμᾶς καὶ τοῦ ζῆν. ⁹ Ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς τὸ ἀπόκριμα τοῦ θανάτου ἐσχίκαμεν, ἵνα μὴ πεποιστοὶ ὦμεν ἐφ' ἑαυτοῖς, ἀλλ' ἐπὶ τῷ Θεῷ, τῷ ἐγείροντι τοὺς νεκρούς. ¹⁰ Ὡς ἐκ τηλικούτου θανάτου ἐρρύσατο ἡμᾶς, ἢ καὶ ῥύσεται, ¹ εἰς ὃν ἠλπίκαμεν ἢ ὅτι ¹ καὶ ἔτι ῥύσεται, ¹¹ συνυπουργούντων καὶ ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν τῇ δεήσει, ¹ ἵνα ἐκ πολλῶν προσώπων, τὸ εἰς ἡμᾶς χάρισμα, διὰ πολλῶν, εὐχαριστηθῇ ὑπὲρ ἡμῶν. ¹

¹² Ἡ γὰρ καύχησις ἡμῶν αὕτη ἐστίν: τὸ μαρτύριον τῆς συνειδήσεως ἡμῶν, ὅτι ἐν ἀγιότητι καὶ εὐσεβείᾳ τοῦ Θεοῦ, καὶ οὐκ ἐν σοφίᾳ σαρκικῇ, ἀλλ' ἐν χάριτι Θεοῦ, ἀνεστράφημεν ἐν τῷ κόσμῳ, περισσοτέρως δὲ πρὸς ὑμᾶς. ¹³ Οὐ γὰρ ἄλλα γράφομεν ὑμῖν, ἀλλ' ἢ ἃ ¹ ἀναγινώσκετε ἢ καὶ ἐπιγινώσκετε, ¹ ἐλπίζω δὲ ὅτι ἕως τέλους ἐπιγνώσεσθε, ¹⁴ καθὼς καὶ ἐπέγνωτε ἡμᾶς ἀπὸ μέρους, ὅτι καύχημα ὑμῶν ἐσμεν, καθάπερ καὶ ὑμεῖς ἡμῶν, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου ἢ Ἰησοῦ.

⁶ καὶ σωτηρίας εἴτε παρακαλούμεθα ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως τῆς ἐνεργουμένης ἐν ὑπομονῇ τῶν αὐτῶν παθημάτων ὧν καὶ ἡμεῖς πάσχομεν 01 02^v 04 | καὶ σωτηρίας εἴτε παρακαλούμεθα ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως τῆς ἐνεργουμένης ἐν ὑπομονῇ τῶν αὐτῶν παθημάτων 03¹ 7¹ καὶ ἡ ἐλπίς ἡμῶν βεβαία ὑπὲρ ὑμῶν 01 02^v 04 | - 03⁴⁶ | καὶ ἡ ἐλπίς ὑμῶν βεβαία ὑπὲρ ὑμῶν εἴτε παρακαλούμεθα ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως καὶ σωτηρίας 03¹ 10¹ καὶ ῥύσεται 03⁴⁶ 01 03 | - 02 | καὶ ἔτι ῥύσεται 04¹ ἢ ὅτι 01 02 04 | - 03⁴⁶ 03¹ 11¹ ὑμῶν ὑπὲρ ὑμῶν τῇ δεήσει 03⁴⁶ 01 03 | ὑμῶν ὑπὲρ ὑμῶν τῇ δεήσει 01* | ὑμῶν ὑπὲρ ὑμῶν τῇ δεήσει 02 | ὑμῶν τῇ δεήσει ὑπὲρ ὑμῶν 04¹ ἢ ὑμῶν 03⁴⁶ 01 02 04 | ὑμῶν 03⁴⁶* 03¹ 13¹ ἢ α 01 03 04 | α 03⁴⁶ | - 02¹ ἢ καὶ ἐπιγινώσκετε 01 02 04 61873 | - 03⁴⁶ 03¹ 14¹ - 03⁴⁶ 02 04 | ὑμῶν 01 03¹

¹⁵Καὶ ταύτη τῇ πεποιοθῆσει ἐβουλόμην πρότερον, πρὸς ὑμᾶς ἐλθεῖν, ἵνα δευτέραν χάριν σχῆτε, ¹⁶καὶ δι' ὑμῶν διελθεῖν εἰς Μακεδονίαν, καὶ πάλιν ἀπὸ Μακεδονίας ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ ὑφ' ὑμῶν προπεμφθῆναι εἰς τὴν Ἰουδαίαν. ¹⁷Τοῦτο οὖν βουλόμενος, μήτι ἄρα τῇ ἐλαφρίᾳ ἐχρησάμην; Ἡ ἂν βουλευομαι, κατὰ σάρκα βουλεύομαι, ἵνα ἢ παρ' ἐμοὶ τὸ “Ναὶ, ναὶ”, καὶ τὸ “Οὐ, οὐ;” ¹⁸Πιστὸς δὲ ὁ ὁ Θεός, ὅτι ὁ λόγος ἡμῶν ὁ πρὸς ὑμᾶς, οὐκ ἔστιν “Ναὶ” καὶ “Οὐ”. ¹⁹Ὁ τοῦ ὁ Θεοῦ γὰρ Υἱὸς, Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς, ὁ ἐν ὑμῖν δι' ἡμῶν κηρυχθεὶς, δι' ἐμοῦ, καὶ Σιλουανοῦ, καὶ Τιμοθέου, οὐκ ἐγένετο “Ναὶ” καὶ “Οὐ”, ἀλλὰ “Ναὶ” ἐν αὐτῷ γέγονεν. ²⁰Ὅσαι γὰρ ἐπαγγελίαι ὁ Θεοῦ, ἐν αὐτῷ τὸ “Ναὶ”. Διὸ καὶ δι' αὐτοῦ, τὸ “Ἀμήν”, τῷ ὁ Θεῷ πρὸς δόξαν δι' ἡμῶν. ²¹Ὁ δὲ βεβαιῶν ἡμᾶς σὺν ὑμῖν εἰς ὁ Χριστὸν καὶ χρίσας ἡμᾶς ὁ Θεός, ²²ὁ καὶ σφραγισάμενος ἡμᾶς καὶ δούς τὸν ἀρραβῶνα τοῦ ὁ Πνεύματος ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν.

²³Εγὼ δὲ μάρτυρα τὸν ὁ Θεὸν ἐπικαλοῦμαι ἐπὶ τὴν ἐμὴν ψυχὴν ὅτι φειδόμενος ὑμῶν οὐκέτι ἦλθον εἰς Κόρινθον. ²⁴Οὐχ ὅτι κυριεύομεν ὑμῶν τῆς πίστεως, ἀλλὰ **2**συνεργοὶ ἐσμεν τῆς χαρᾶς ὑμῶν, τῇ γὰρ πίστει ἐστήκατε. ¹Ἐκρίνα ἴνα ἔμαυτῶ τοῦτο, τὸ μὴ πάλιν ἐν λύπῃ πρὸς ὑμᾶς ἐλθεῖν. ²Εἰ γὰρ ἐγὼ λυπῶ ὑμᾶς, καὶ τίς ὁ εὐφραίνων με, εἰ μὴ ὁ λυπούμενος ἐξ ἐμοῦ; ³Καὶ ἔγραψα τοῦτο αὐτὸ, ἵνα μὴ ἐλθὼν, λύπην σχῶ ἀφ' ὧν ἔδει με χαίρειν, πεποιοθῶς ἐπὶ πάντας ὑμᾶς ὅτι ἡ ἐμὴ χαρὰ πάντων ὑμῶν ἐστίν. ⁴Ἐκ γὰρ πολλῆς θλίψεως καὶ συνοχῆς καρδίας, ἔγραψα ὑμῖν διὰ πολλῶν δακρῶν, οὐχ ἵνα λυπηθῆτε, ἀλλὰ τὴν ἀγάπην ἵνα γνῶτε ἦν ἔχω περισσοτέρως εἰς ὑμᾶς.

⁵Εἰ δέ τις λελύπηκεν, οὐκ ἐμὲ λελύπηκεν, ἀλλὰ ἀπὸ μέρους, ἵνα μὴ ἐπιβαρῶ πάντας ὑμᾶς. ⁶Ἰκανὸν τῷ τοιοῦτῳ ἡ ἐπιτιμία αὕτη, ἡ ὑπὸ τῶν πλειόνων, ⁷ὥστε τοῦναντίον ἴμαλλον ἵνα ὑμᾶς χαρίσασθαι καὶ παρακαλέσαι, μὴ πως τῇ περισσοτέρᾳ λύπῃ, καταποθῆ ὁ τοιοῦτος. ⁸Διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς, κυρῶσαι εἰς αὐτὸν ἀγάπην. ⁹Εἰς τοῦτο γὰρ καὶ ἔγραψα, ἵνα γνῶ τὴν δοκιμὴν ὑμῶν, εἰ εἰς πάντα ὑπήκοοί ἐστε. ¹⁰Ὡς δέ τι χαρίζεσθε, κἀγὼ καὶ γὰρ ἐγὼ ὁ κεχάρισμαι, εἴ τι κεχάρισμαι, δι' ὑμᾶς ἐν προσώπῳ ὁ Χριστοῦ, ¹¹ἵνα μὴ πλεονεκτηθῶμεν ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ, οὐ γὰρ αὐτοῦ τὰ νοήματα ἀγνοοῦμεν.

¹²Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν Τρωάδα εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ ὁ Χριστοῦ, καὶ θύρας μοι ἀνεωγμένης ἐν ὁ Κυρίῳ, ¹³οὐκ ἔσχηκα ἄνεσιν τῷ πνεύματί μου, τῷ μὴ εὐρεῖν με τίτον τὸν ἀδελφόν μου, ἀλλὰ ἀποταξάμενος αὐτοῖς, ἐξῆλθον εἰς Μακεδονίαν.

¹⁴Τῷ δὲ ὁ Θεῷ χάρις, τῷ πάντοτε θριαμβεύοντι ἡμᾶς ἐν τῷ ὁ Χριστῷ, καὶ τὴν ὁσμὴν τῆς γνώσεως αὐτοῦ, φανεροῦντι δι' ἡμῶν ἐν παντὶ τόπῳ. ¹⁵Ὅτι ὁ Χριστοῦ εὐωδία ἐσμέν τῷ ὁ Θεῷ, ἐν τοῖς σφωζομένοις καὶ ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις, ¹⁶οἷς μὲν ὁσμὴ ἐκ θανάτου εἰς θάνατον, οἷς δὲ ὁσμὴ ἐκ ζωῆς εἰς ζωὴν. Καὶ πρὸς ταῦτα τίς ἰκανός; ¹⁷Οὐ γὰρ ἐσμεν ὡς οἱ πολλοὶ καπηλεύοντες τὸν λόγον τοῦ ὁ Θεοῦ, ἀλλ' ὡς ἐξ εἰλικρινείας, ἀλλ' ὡς ἐκ ὁ Θεοῦ, κατέναντι ὁ Θεοῦ ἐν ὁ Χριστῷ λαλοῦμεν.

3 ¹Ἀρχόμεθα πάλιν ἑαυτοὺς ἴσυσταίνειν; ¹ Ἡ μὴ χρῆζομεν, ὡς τινες, συστατικῶν ἐπιστολῶν πρὸς ὑμᾶς ἢ ἐξ ὑμῶν; ²Ἡ ἐπιστολὴ ἡμῶν ὑμεῖς ἐστε, ἐγγεγραμμένη ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, γινωσκομένη καὶ ἀναγινωσκομένη ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων, ³φανερῶμενοι ὅτι ἐστὲ ἐπιστολὴ ὁ Χριστοῦ, διακονηθεῖσα ὑφ' ἡμῶν, ἐγγεγραμμένη οὐ μέλανι, ἀλλὰ ὁ Πνεύματι ὁ Θεοῦ ζῶντος, οὐκ ἐν πλαξίν λιθίναις, ἀλλ' ἐν πλαξίν καρδίαις σαρκίνας.

⁴Πεποίθησιν δὲ τοιαύτην ἔχομεν διὰ τοῦ Ἐπιστοῦ πρὸς τὸν Ἐθεόν. ⁵Οὐχ ὅτι ἄφ' ἑαυτῶν ἱκανοὶ ἐσμεν λογισασθαί τι ¹ ὡς ἐξ ἑαυτῶν, ἀλλ' ἡ ἱκανότης ἡμῶν ἐκ τοῦ Ἐθεοῦ, ⁶ὅς καὶ ἰκάνωσεν ἡμᾶς διακόνους καινῆς διαθήκης, οὐ γράμματος, ἀλλὰ Ἐνεύματος, τὸ γὰρ γράμμα ἄποκτένει, ¹ τὸ δὲ Ἐνεῦμα ζωοποιεῖ.

⁷Εἰ δὲ ἡ διακονία τοῦ θανάτου ἐν γράμμασιν ἐντετυπωμένη λίθοις ἐγενήθη ἐν δόξῃ, ὥστε μὴ δύνασθαι ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς τὸ πρόσωπον Μωϋσέως, διὰ τὴν δόξαν τοῦ προσώπου αὐτοῦ, τὴν καταργουμένην, ⁸πῶς οὐχὶ μᾶλλον ἡ διακονία τοῦ Ἐνεύματος ἔσται ἐν δόξῃ; ⁹Εἰ γὰρ τῇ διακονίᾳ τῆς κατακρίσεως, δόξα πολλῶ μᾶλλον περισσεύει ἡ διακονία τῆς δικαιοσύνης δόξῃ. ¹⁰Καὶ γὰρ οὐ δεδόξασται, τὸ δεδοξασμένον ἐν τούτῳ τῷ μέρει εἵνεκεν τῆς ὑπερβαλλούσης δόξης. ¹¹Εἰ γὰρ τὸ καταργούμενον διὰ δόξης, πολλῶ μᾶλλον τὸ μένον ἐν δόξῃ.

¹²Ἐχοντες οὖν τοιαύτην ἐλπίδα πολλῇ παρηρησία χρώμεθα, ¹³καὶ οὐ καθάπερ Μωϋσῆς ἐτίθει κάλυμμα ἐπὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, πρὸς τὸ μὴ ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, εἰς τὸ τέλος τοῦ καταργουμένου. ¹⁴Ἄλλ' ἐπωρώθη τὰ νοήματα αὐτῶν. Ἄχρι γὰρ τῆς σήμερον ἡμέρας, τὸ αὐτὸ κάλυμμα ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει τῆς παλαιᾶς διαθήκης μένει, μὴ ἀνακαλυπτόμενον ὅτι ἐν Ἐπιστῶ καταργεῖται. ¹⁵Ἄλλ' ἕως σήμερον ἡνίκα ἂν ἀναγινώσκῃται Μωϋσῆς, κάλυμμα ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν κεῖται. ¹⁶Ἡνίκα δὲ ἔάν ¹ἐπιστρέψῃ πρὸς Ἐκύριον, περιαιρεῖται τὸ κάλυμμα. ¹⁷Ὁ δὲ Ἐκύριος τὸ Ἐνεῦμά ἐστιν· οὗ δὲ τὸ Ἐνεῦμα Ἐκυρίου, ἐλευθερία. ¹⁸Ἡμεῖς δὲ πάντες ἀνακαλυμμένω προσώπῳ, τὴν δόξαν Ἐκυρίου κατοπτριζόμενοι, τὴν αὐτὴν εἰκόνα ἠμεταμορφούμεθα, ¹ ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν, καθάπερ ἀπὸ Ἐκυρίου, Ἐνεύματος.

4 ¹Διὰ τοῦτο ἔχοντες τὴν διακονίαν ταύτην, καθὼς ἠλεήθημεν, οὐκ ἐγκακοῦμεν. ²Ἄλλὰ ἀπειπάμεθα τὰ κρυπτὰ τῆς αἰσχύνης, μὴ περιπατοῦντες ἐν πανουργίᾳ, μηδὲ δολοῦντες τὸν λόγον τοῦ Ἐθεοῦ, ἀλλὰ τῇ φανερώσει τῆς ἀληθείας, συνιστάνοντες ἑαυτοὺς πρὸς πᾶσαν συνείδησιν ἀνθρώπων ἐνώπιον τοῦ Ἐθεοῦ. ³Εἰ δὲ καὶ ἔστιν κεκαλυμμένον τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν, ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις ἐστὶν κεκαλυμμένον, ⁴ἐν οἷς ὁ Ἐθεὸς τοῦ αἰῶνος τούτου ἐτύφλωσεν τὰ νοήματα τῶν ἀπίστων, εἰς τὸ μὴ ἰαυγάσαι ¹ τὸν φωτισμὸν τοῦ εὐαγγελίου τῆς δόξης τοῦ Ἐπιστοῦ, ὅς ἐστιν εἰκὼν τοῦ Ἐθεοῦ. ⁵Οὐ γὰρ ἑαυτοὺς κηρύσσομεν, ἀλλὰ Ἰησοῦν Ἐπιστὸν Ἐκύριον, ἑαυτοὺς δὲ δούλους ὑμῶν διὰ Ἰησοῦν. ¹ ⁶Ὅτι ὁ Ἐθεὸς ὁ εἰπὼν, Ἐκ σκότους φῶς λάμψει", ὅς ἔλαμψεν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, πρὸς φωτισμὸν τῆς γνώσεως τῆς δόξης Ἐπιστοῦ ¹ ἐν προσώπῳ Ἰησοῦ ¹ Ἐπιστοῦ.

⁷Ἐχομεν δὲ τὸν θησαυρὸν τοῦτον ἐν ὀστρακίνοις σκεύεσιν, ἵνα ἡ ὑπερβολὴ τῆς δυνάμεως ἡ τοῦ Ἐθεοῦ, καὶ μὴ ἐξ ἡμῶν ⁸ἐν παντὶ θλιβόμενοι, ἀλλ' οὐ στενοχωρούμενοι, ἀπορούμενοι, ἀλλ' οὐκ ἐξαπορούμενοι, ⁹διωκόμενοι, ἀλλ' οὐκ ἐγκαταλειπόμενοι, καταβαλλόμενοι, ἀλλ' οὐκ ἀπολλύμενοι, ¹⁰πάντοτε τὴν νέκρωσιν τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι περιφέροντες, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ ¹ ἐν τῷ σώματι ἡμῶν φανερωθῇ. ¹ ¹¹Αἰ γὰρ ἡμεῖς, οἱ ζῶντες, εἰς θάνατον παραδιδόμεθα διὰ Ἰησοῦν, ἵνα

⁵Ἐπιστοῦ ἰκανοὶ ἐσμεν λογισασθαί τι 01 | ἰκανοὶ ἐσμεν λογισασθαί τι ἄφ ἑαυτῶν 02 | ἄφ ἑαυτῶν ἰκανοὶ ἐσμεν λογισασθαί 346^v 03 | ἄφ ἑαυτῶν ἰκανοὶ ἐσμεν λογιζοσθαί τι 04¹ ⁶ἄποκτενεῖ 346* 02 04 | ἀποκτενεῖ 03 | ἀποκτενεῖ 346 01¹ ¹⁶Ἐαν 346 01 02 | ἄν 03 | - 04¹ ¹⁸ἠμεταμορφούμεθα 01 03 04 61873 | ἠμεταμορφούμενοι 346 02¹ ⁴ἠαυγάσαι 346 01 03 | διαυγάσαι 02 | καταυγάσαι 04¹ ⁵ἠησοῦ 02* 03 | ἠησοῦ 346 02 04 | ἠριστοῦ 01 | ἠκυριοῦ 01*¹ ⁶τοῦ θεοῦ 01 02 03 | αὐτοῦ 346 04¹ ἠησοῦ 346 01 04 | - 02 03¹ ¹⁰Ἐαν τῷ σώματι ἠμῶν φανερωθῇ 03 04 | ἐν τῷ σώματι φανερωθῇ 346 | ἐν τοῖς σώμασιν ἠμῶν φανερωθῇ 01 | φανερωθῇ ἐν τῷ σώματι ἠμῶν 02¹

καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ὁησοῦ φανερωθῆ ἐν τῇ θνητῇ σαρκὶ ἡμῶν. ¹²Ὡστε ὁ θάνατος ἐν ἡμῖν ἐνεργεῖται, ἡ δὲ ζωὴ ἐν ὑμῖν.

¹³Ἐχοντες δὲ τὸ αὐτὸ πνεῦμα τῆς πίστεως, κατὰ τὸ γεγραμμένον, “Ἐπίστευσα, Ἰδιο¹ ἐλάλησα”, καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν, διὸ καὶ λαλοῦμεν, ¹⁴εἰδότες ὅτι ὁ ἐγεῖρας τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἡμᾶς σὺν Ὁησοῦ ἐγερεῖ, καὶ παραστήσει σὺν ὑμῖν. ¹⁵Τὰ γὰρ πάντα δι’ ὑμᾶς, ἵνα ἡ χάρις πλεονάσασα διὰ τῶν πλειόνων, τὴν εὐχαριστίαν περισσεύσῃ εἰς τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ.

¹⁶Διὸ οὐκ ἐγκακοῦμεν, ἀλλ’ εἰ καὶ ὁ ἕξω ἡμῶν ἄνθρωπος διαφθείρεται, ἀλλ’ ὁ ἕσω ἡμῶν ἀνακαινοῦται ἡμέρα καὶ ἡμέρα. ¹⁷Τὸ γὰρ παρατυκὰ ἐλαφρὸν τῆς θλίψεως Ἰ καθ’ ὑπερβολὴν Ἰ εἰς ὑπερβολὴν¹ αἰώνιον βάρος δόξης, κατεργάζεται ἡμῖν, ¹⁸μὴ σκοποῦντων ἡμῶν τὰ βλεπόμενα, ἀλλὰ τὰ μὴ βλεπόμενα, τὰ γὰρ βλεπόμενα πρόσκαιρα, τὰ δὲ μὴ βλεπόμενα αἰώνια.

5 ¹Οἶδαμεν γὰρ ὅτι ἐὰν ἡ ἐπίγειος ἡμῶν οἰκία τοῦ σκήνου καταλυθῆ, οἰκοδομῆ ἐκ Θεοῦ ἔχομεν, οἰκίαν ἀχειροποίητον αἰώνιον ἐν τοῖς οὐρανοῖς. ²Καὶ γὰρ ἐν τούτῳ στενάζομεν, τὸ οἰκητήριον ἡμῶν τὸ ἐξ οὐρανοῦ ἐπενδύσασθαι ἐπιποθοῦντες. ³Εἴ γε¹ καὶ ἐνδυσάμενοι, οὐ γυμνοὶ εὑρεθισόμεθα. ⁴Καὶ γὰρ οἱ ὄντες ἐν τῷ σκηνί, στενάζομεν, βαρούμενοι ἐφ’ ᾧ οὐ θέλομεν ἐκδύσασθαι, ἀλλ’ ἐπενδύσασθαι, ἵνα καταποθῆ τὸ θνητὸν ὑπὸ τῆς ζωῆς. ⁵Ὁ δὲ κατεργασάμενος ἡμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο Θεός, ὁ δοὺς ἡμῖν τὸν ἀρραβῶνα τοῦ Πνεύματος.

⁶Θαρροῦντες οὖν πάντοτε, καὶ εἰδότες ὅτι ἐνδημοῦντες ἐν τῷ σώματι, ἐκδημοῦμεν ἀπὸ τοῦ Κυρίου, ⁷διὰ πίστεως γὰρ περιπατοῦμεν, οὐ διὰ εἴδους. ⁸Ἐθαρροῦμεν¹ δὲ καὶ εὐδοκοῦμεν μᾶλλον ἐκδημηῆσαι ἐκ τοῦ σώματος καὶ ἐνδημηῆσαι πρὸς τὸν Κύριον. ⁹Διὸ Ἰ καὶ φιλοτιμούμεθα,¹ εἴτε ἐνδημοῦντες εἴτε ἐκδημοῦντες, εὐάρεστοι αὐτῷ εἶναι. ¹⁰Τοὺς γὰρ πάντας ἡμᾶς φανερωθῆναι δεῖ, ἔμπροσθεν τοῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ, ἵνα κομίσῃται ἕκαστος τὰ Ἰ διὰ¹ τοῦ σώματος, πρὸς ἃ ἔπραξεν, εἴτε ἀγαθὸν εἴτε κακόν.

¹¹Εἰδότες οὖν τὸν φόβον τοῦ Κυρίου, ἀνθρώπους πείθομεν, Θεῷ δὲ πεφανερῶμεθα· ἐλπίζω δὲ καὶ ἐν ταῖς συνειδήσεσιν ὑμῶν πεφανερῶσθαι. ¹²Οὐ πάλιν ἑαυτοὺς συνιστάνομεν ὑμῖν, ἀλλὰ ἀφορμὴν διδόντες ὑμῖν καυχήματος ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα ἔχητε πρὸς τοὺς ἐν προσώπῳ καυχωμένους, καὶ μὴ ἐν καρδίᾳ. ¹³Εἴτε γὰρ ἐξέστημεν, Θεῷ εἴτε σωφρονοῦμεν, ὑμῖν. ¹⁴Ἡ γὰρ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ συνέχει ἡμᾶς, κρίναντας τοῦτο, ὅτι εἶς ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν, Ἰ ἄρα οἱ πάντες ἀπέθανον.¹ ¹⁵Καὶ ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν, ἵνα οἱ ζῶντες, μηκέτι ἑαυτοῖς ζῶσιν, ἀλλὰ τῷ ὑπὲρ αὐτῶν ἀποθανόντι καὶ ἐγεθθέντι.

¹⁶Ὡστε ἡμεῖς ἀπὸ τοῦ νῦν οὐδένα οἶδαμεν κατὰ σάρκα. Εἰ καὶ ἐγνώκαμεν κατὰ σάρκα Χριστόν, ἀλλὰ νῦν οὐκέτι γινώσκομεν. ¹⁷Ὡστε εἴ τις ἐν Χριστῷ, καινὴ κτίσις τὰ ἀρχαῖα παρῆλθεν, ἰδοὺ, γέγονεν καινά. ¹⁸Τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ Θεοῦ, τοῦ καταλλάξαντος ἡμᾶς ἑαυτῷ διὰ Χριστοῦ, καὶ δόντος ἡμῖν τὴν διακονίαν τῆς καταλλαγῆς, ¹⁹ὥς ὅτι Θεὸς ἦν ἐν Χριστῷ κόσμον καταλλάσσειν ἑαυτῷ, μὴ λογιζόμενος αὐτοῖς τὰ παραπτώματα αὐτῶν, καὶ θέμενος ἐν ἡμῖν τὸν λόγον τῆς καταλλαγῆς. ²⁰Ἐπὲρ Χριστοῦ οὖν πρεσβεύομεν, ὡς τοῦ Θεοῦ παρακαλοῦντος δι’ ἡμῶν δεόμεθα ὑπὲρ Χριστοῦ,

¹³Ἰδιο Ἰ346 03 | διο και 01 | - 04¹ 14¹ - Ἰ346 03 | κυριον 01 04¹ 17¹ - Ἰ346 03 | ημων 01 04¹ Ἰ εἰς υπερβολην Ἰ346 01 03 | - 01* 04¹ 3¹ εἰ γε 01 04 | εἰπερ Ἰ346 03¹ 8¹ θαρρουμεν 03 04 | θαρρωνμεν Ἰ346 | θαρρουντες 01¹ 9¹ και φιλοτιμουμεθα 01 03 04 | φιλοτιμωμεθα Ἰ346 61873¹ 10¹ δια 01 03 04 | ιδια Ἰ346 61873¹ 14¹ αρα οι παντες απεθανον 03 04 | - Ἰ346 | αρα οι παντες απεθανον 01¹

καταλλάγητε τῷ ᾠθεῶ. ²¹Τὸν μὴ γνόντα ἁμαρτίαν, ὑπὲρ ἡμῶν ἁμαρτίαν ἐποίησεν, ἵνα ἡμεῖς γενώμεθα δικαιοσύνη ᾠθεοῦ ἐν αὐτῷ.

6 ¹Συνεργοῦντες δὲ καὶ, παρακαλοῦμεν μὴ εἰς κενὸν τὴν χάριν τοῦ ᾠθεοῦ δεῖξασθαι ὑμᾶς. ²Λέγει γάρ, “Καιρῷ δεκτῷ ἐπήκουσά σου, καὶ ἐν ἡμέρᾳ σωτηρίας ἐβοήθησά σοι.” Ἴδου, νῦν “καιρὸς εὐπρόσδεκτος”, ἴδου, νῦν “ἡμέρα σωτηρίας”. ³Μηδεμίαν ἐν μηδενὶ διδόντες προσκοπήν, ἵνα μὴ μωμηθῆ ἡ διακονία. ⁴Ἄλλ’ ἐν παντὶ συνιστάντες ἑαυτοὺς ὡς ᾠθεοῦ διάκονοι: ἐν ὑπομονῇ πολλῇ, ἐν θλίψεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν στενοχωρίαις, ⁵ἐν πληγαῖς, ἐν φυλακαῖς, ἐν ἀκαταστασίαις, ἐν κόποις, ἐν ἀγρυπνίαις, ἐν νηστείαις, ⁶ἐν ἀγνόητι, ἐν γνώσει, ἐν μακροθυμίᾳ, ἐν χρηστότητι, ἐν ᾠνεύματι Ἁγίῳ, ἐν ἀγάπῃ ἀνυποκρίτῳ, ⁷ἐν λόγῳ ἀληθείας, ἐν δυνάμει ᾠθεοῦ, διὰ τῶν ὄπλων τῆς δικαιοσύνης τῶν δεξιῶν καὶ ἀριστερῶν, ⁸διὰ δόξης καὶ ἀτιμίας, διὰ δυσφημίας καὶ εὐφημίας ὡς πλάνοι καὶ ἀληθεῖς, ⁹ὡς ἀγνοοῦμενοι καὶ ἐπιγινωσκόμενοι, ὡς ἀποθνήσκοντες καὶ ἴδου, ζῶμεν, ὡς παιδευόμενοι καὶ μὴ θανατούμενοι, ¹⁰ὡς λυπούμενοι ἀεὶ δὲ χαίροντες, ὡς πτωχοὶ πολλοὺς δὲ πλουτίζοντες, ὡς μηδὲν ἔχοντες καὶ πάντα κατέχοντες.

¹¹Τὸ στόμα ἡμῶν ἀνέφωγεν πρὸς ὑμᾶς, Κορίνθιοι, ἡ καρδία ἡμῶν¹ πεπλάτνυται. ¹²Οὐ στενοχωρεῖσθε ἐν ἡμῖν, στενοχωρεῖσθε δὲ ἐν τοῖς σπλάγχνοις ὑμῶν. ¹³Τὴν δὲ αὐτὴν ἀντιμισθίαν (ὡς τέκνοις λέγω) πλατύνητε καὶ ὑμεῖς.

¹⁴Μὴ γίνεσθε ἑτεροζυγοῦντες ἀπίστοις: τίς γὰρ μετοχὴ δικαιοσύνη καὶ ἀνομία, ἢ τίς κοινωνία φωτὶ πρὸς σκότος; ¹⁵Τίς δὲ συμφώνησις ᾠΧριστοῦ πρὸς Βελιάρ, ἢ τίς μερὶς πιστῷ μετὰ ἀπίστου; ¹⁶Τίς δὲ συγκατάθεσις ναῶ ᾠθεοῦ μετὰ εἰδώλων; ἡμεῖς¹ γὰρ ναὸς ᾠθεοῦ ἔσμεν ζῶντος, καθὼς εἶπεν ὁ ᾠθεὸς, ὅτι “Ἐνοικήσω ἐν αὐτοῖς”, καὶ “ἔμπεριπατήσω, καὶ ἔσομαι αὐτῶν ᾠθεός, καὶ αὐτοὶ ἔσονται μου λαός.” ¹⁷“Διὸ ἐξέλθατε ἐκ μέσου αὐτῶν καὶ ἀφορίσθητε”, λέγει ᾠΚύριος, “καὶ ἀκαθάρτου μὴ ἄπτεσθε”. “Κἀγὼ εἰσδέξομαι ὑμᾶς”. ¹⁸“Καὶ ἔσομαι ὑμῖν εἰς πατέρα, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθέ μοι εἰς υἱοὺς καὶ θυγατέρας”, λέγει ᾠΚύριος Παντοκράτωρ. ¹Ταύτας οὖν ἔχοντες τὰς ἐπαγγελίας, ἔπιτελοῦντες ἀγιωσύνην ἐν φόβῳ ᾠθεοῦ.

²Χωρήσατε ἡμᾶς: οὐδένα ἠδικήσαμεν, οὐδένα ἐφθειράμεν, οὐδένα ἐπλεονεκτήσαμεν. ³Πρὸς κατάκρισιν οὐ λέγω, προεῖρηκα γὰρ ὅτι ἡ ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν ἐστε, ¹εἰς τὸ συναποθανεῖν καὶ συζῆν. ⁴Πολλὴ μοι παρρησία πρὸς ὑμᾶς, πολλὴ μοι καύχησις ὑπὲρ ὑμῶν: πεπλήρωμαι τῇ παρακλήσει, ὑπερπερισευόμαι τῇ χαρᾷ ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν.

⁵Καὶ γὰρ ἔλθόντων ἡμῶν εἰς Μακεδονίαν, οὐδεμίαν ἔσχηκεν ἄνεσιν¹ ἢ σὰρξ ἡμῶν, ἀλλ’ ἐν παντὶ θλιβόμενοι – ἔξωθεν μάχαι, ἔσωθεν φόβοι. ⁶Ἄλλ’ ὁ παρακαλῶν τοὺς ταπεινοὺς, παρεκάλεσεν ἡμᾶς ὁ ᾠθεὸς ἐν τῇ παρουσίᾳ Τίτου. ⁷οὐ μόνον δὲ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ παρακλήσει ἣ παρεκλήθη ἐφ’ ὑμῖν, ἀναγγέλλων ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἐπιπόθησιν, τὸν ὑμῶν ὄδυρμόν, τὸν ὑμῶν ζῆλον ὑπὲρ ἐμοῦ, ὥστε με μᾶλλον χαρῆσαι. ⁸Ὅτι εἰ καὶ ἐλύπησα ὑμᾶς ἐν τῇ ἐπιστολῇ, οὐ μεταμέλομαι. Εἰ ἡ καὶ μετεμελόμην (βλέπω ἡ ὅτι ἡ ἐπιστολὴ ἐκείνη, εἰ καὶ πρὸς ὥραν ἐλύπησεν ὑμᾶς)

¹¹Γημων 346 04 | υμων 01 03¹ ¹⁶Γημεις 01 03 | υμεις 346 04¹ ³Γεν ταις καρδιαις ημων εστε 04 | εστε εν ταις καρδιαις ημων 346 | εστε εν ταις καρδιαις υμων εστε 01* | εν ταις καρδιαις υμων εστε 01 | εν ταις καρδιαις ημων 03¹ ⁵Γεσηκεν ανεσιν 01 | ανεσιν εσχεν 346 | εσχεν ανεσιν 03 | ανεσιν εσηκεν 04¹ ⁸Γ- 346 01 04 | δε 3117 03¹ Γ- 346 3117 03 | γαρ 01 04¹

ἔνυν χαίρω οὐχ ὅτι ἐλυπήθητε, ἀλλ' ὅτι ἐλυπήθητε εἰς μετάνοιαν, ἐλυπήθητε γὰρ κατὰ Ἐθεόν, ἵνα ἐν μηδενὶ ζημιωθῆτε ἐξ ἡμῶν. ¹⁰Ἡ γὰρ κατὰ Ἐθεὸν λύπη, μετάνοιαν εἰς σωτηρίαν ἀμεταμέλητον ἐργάζεται· ἡ δὲ τοῦ κόσμου λύπη, θάνατον κατεργάζεται. ¹¹Ἴδου γὰρ αὐτὸ τοῦτο τὸ κατὰ Ἐθεὸν λυπηθῆναι, πόσῃν κατειργάσατο ὑμῖν σπουδὴν· ἀλλὰ ἀπολογία, ἀλλὰ ἱκανότητα, ¹ ἀλλὰ φόβον, ἀλλὰ ἐπιπόθησιν, ἀλλὰ ζῆλον, ἀλλὰ ἐκδίκησιν! Ἐν παντὶ συνηστήσατε ἑαυτοὺς ἄγνοους εἶναι τῷ πράγματι. ¹²Ἄρα εἰ καὶ ἔγραψα ὑμῖν, οὐχ ἔνεκεν τοῦ ἀδικήσαντος, οὐδὲ ἔνεκεν τοῦ ἀδικηθέντος, ἀλλ' ἔνεκεν τοῦ φανερωθῆναι τὴν σπουδὴν ὑμῶν, τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐνώπιον τοῦ Ἐθεοῦ. ¹³Διὰ τοῦτο παρακεκλήμεθα.

Ἐπὶ δὲ τῇ παρακλήσει ἡμῶν, περισσοτέρως μᾶλλον ἐχάρημεν ἐπὶ τῇ χαρᾷ Τίτου, ὅτι ἀναπέπαυται τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἀπὸ πάντων ὑμῶν. ¹⁴Ὅτι εἴ τι αὐτῷ ὑπὲρ ὑμῶν κεκαύχημαι, οὐ κατησχύνθη, ἀλλ' ὡς πάντα ἐν ἀληθείᾳ ἐλαλήσαμεν ἱμῖν, ¹ οὕτως καὶ ἡ καύχησις ἡμῶν ἐπὶ Τίτου ἀλήθεια ἐγενήθη. ¹⁵Καὶ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ περισσοτέρως εἰς ὑμᾶς ἐστίν, ἀναμιμησκομένου τὴν πάντων ὑμῶν ὑπακοήν, ὡς μετὰ φόβου καὶ τρόμου ἐδέξασθε αὐτόν. ¹⁶Χαίρω ὅτι ἐν παντὶ, θαρρῶ ἐν ὑμῖν.

8 ¹Γνωρίζομεν δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὴν χάριν τοῦ Ἐθεοῦ τὴν δεδομένην ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Μακεδονίας, ²ὅτι ἐν πολλῇ δοκιμῇ θλίψεως, ἢ περισσεῖα τῆς χαρᾶς αὐτῶν καὶ ἡ κατὰ βάθους πτωχεῖα αὐτῶν, ἐπερίσσευσεν εἰς τὸ πλοῦτος τῆς ἀπλότητος αὐτῶν. ³Ὅτι κατὰ δύναμιν μαρτυρῶ, καὶ παρὰ δύναμιν, ἀυθαίρετοι ⁴μετὰ πολλῆς παρακλήσεως δεόμενοι ἡμῶν, τὴν χάριν καὶ τὴν κοινωνίαν τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους. ⁵Καὶ οὐ καθὼς ἠλπίσαμεν, ἀλλ' ἑαυτοὺς ἔδωκαν, πρῶτον τῷ Ἐκυρίῳ, καὶ ἡμῖν, διὰ θελήματος Ἐθεοῦ. ⁶Εἰς τὸ παρακαλέσαι ἡμᾶς Τίτον, ἵνα καθὼς ἱπροενήρξατο, ¹ οὕτως καὶ ἐπιτελέσῃ εἰς ὑμᾶς καὶ τὴν χάριν ταύτην. ⁷Ἄλλ' ὡσπερ ἱ ἐν παντὶ περισσεύετε, ¹ πίστει, καὶ λόγῳ, καὶ γνώσει, καὶ πάσῃ σπουδῇ, καὶ τῇ ἐξ ἡμῶν ¹ ἐν ἡμῖν ¹ ἀγάπῃ, ἵνα καὶ ἐν ταύτῃ τῇ χάριτι περισσεύητε.

⁸Οὐ κατ' ἐπιταγὴν λέγω, ἀλλὰ διὰ τῆς ἐτέρων σπουδῆς, καὶ τὸ τῆς ὑμετέρας ἀγάπης γνήσιον δοκιμάζων. ⁹Γινώσκετε γὰρ τὴν χάριν τοῦ Ἐκυρίου ἡμῶν, Ἰησοῦ Ἐχριστοῦ, ὅτι δι' ὑμᾶς ἐπτώχευσεν, πλούσιος ὢν, ἵνα ὑμεῖς τῇ ἐκείνου πτωχεῖα πλουτήσητε. ¹⁰Καὶ γνῶμην ἐν τούτῳ δίδωμι, τοῦτο γὰρ ὑμῖν συμφέρει, οἵτινες οὐ μόνον τὸ ποιῆσαι, ἀλλὰ καὶ τὸ θέλειν, προενήρξασθε ἀπὸ πέρυσι. ¹¹Νυνὶ δὲ καὶ τὸ ποιῆσαι ἐπιτελέσατε, ὅπως καθάπερ ἡ προθυμία τοῦ θέλειν, οὕτως καὶ τὸ ἐπιτελέσαι ἐκ τοῦ ἔχειν. ¹²Εἰ γὰρ ἡ προθυμία πρόκειται, καθὸ ἐὰν ἔχη εὐπρόσδεκτος, οὐ καθὸ οὐκ ἔχει. ¹³Οὐ γὰρ ἵνα ἄλλοις ἄνεσις, ὑμῖν θλίψις, ἀλλ' ἐξ ἰσότητος. ¹⁴Ἐν τῷ νῦν καιρῷ, τὸ ὑμῶν περίσσευμα εἰς τὸ ἐκείνων ὑστέρημα, ἵνα καὶ τὸ ἐκείνων περίσσευμα γένηται εἰς τὸ ὑμῶν ὑστέρημα, ὅπως γένηται ἰσότης. ¹⁵Καθὼς γέγραπται, “Ὁ τὸ πολὺ, οὐκ ἐπλεόνασεν, καὶ ὁ τὸ ὀλίγον, οὐκ ἡλαττόνησεν.”

¹⁶Χάρις δὲ τῷ Ἐθεῷ, τῷ διδόντι τὴν αὐτὴν σπουδὴν ὑπὲρ ὑμῶν ἐν τῇ καρδίᾳ Τίτου. ¹⁷Ὅτι τὴν μὲν παράκλησιν ἐδέξατο, σπουδαιότερος δὲ ὑπάρχων ἀυθαίρετος, ἐξῆλθεν πρὸς ὑμᾶς. ¹⁸Συνηπέμψαμεν δὲ μετ' αὐτοῦ τὸν ἀδελφὸν, οὗ ὁ ἔπαινος ἐν τῷ εὐαγγελίῳ διὰ πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν. ¹⁹οὐ μόνον δὲ, ἀλλὰ καὶ χειροτονηθεὶς ὑπὸ τῶν ἐκκλησιῶν συνέκδημος ἡμῶν, ἐν τῇ χάριτι ταύτῃ τῇ διακονουμένη ὑφ' ἡμῶν,

¹¹ἱκανότητα 346 03 04 | ἀνακτησιν 01 61873 ¹⁴ἱμῖν 346 01 03 | - 01* 04 ⁶ἱπροενήρξατο 346 01 04 | ἐνηρξατο 03 61873 ⁷ἱ ἐν παντὶ περισσεύετε 01 03 | περισσεύετε ἐν παντὶ 346 | ἐν παντὶ περισσεύετε 04 ¹ἱμῶν 346 03 | ὑμῶν 01 04 ¹ἱμῖν 346 03 | ἡμῖν 01 04

Ἐπὶ τὴν τοῦ Ἰησοῦ δόξαν, καὶ προθυμίαν ἡμῶν.¹ ²⁰Γστελλόμενοι τοῦτο, μή τις ἡμᾶς μωμήσῃται, ἐν τῇ ἀδρότητι ταύτῃ τῇ διακονουμένῃ ὑφ' ἡμῶν,¹ ²¹προνοοῦμεν γὰρ καλὰ, οὐ μόνον ἐνώπιον Ἰησοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον ἀνθρώπων.²² Συνεπέμψαμεν δὲ αὐτοῖς τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν, ὃν ἐδοκιμάσαμεν ἐν πολλοῖς, πολλακίς σπουδαῖον ὄντα, νυνὶ δὲ πολὺ σπουδαιότερον πεποιθήσει πολλῇ τῇ εἰς ὑμᾶς.²³ Ἐἴτε ὑπὲρ Τίτου, κοινωνὸς ἐμὸς καὶ εἰς ὑμᾶς συνεργός, εἴτε ἀδελφοὶ ἡμῶν, ἀπόστολοι ἐκκλησιῶν δόξα Ἰησοῦ.²⁴ Τὴν οὖν ἐνδειξίν τῆς ἀγάπης ὑμῶν, καὶ ἡμῶν καυχίσεως ὑπὲρ ὑμῶν, εἰς αὐτοὺς ἔνδεικνύμενοι¹ εἰς πρόσωπον τῶν ἐκκλησιῶν.

9 ¹Περὶ μὲν γὰρ τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους, περισσόν μοί ἐστιν τὸ γράφειν ὑμῖν. ²Οἶδα γὰρ τὴν προθυμίαν ὑμῶν, ἣν ὑπὲρ ὑμῶν καυχῶμαι Μακεδόσιν, ὅτι Ἀχαΐα παρεσκευάσται ἀπὸ πέρυσι, καὶ τὸ ὑμῶν ζῆλος ἠρέθισε τοὺς πλείονας.³ Ἐπεμψα δὲ τοὺς ἀδελφούς, ἵνα μὴ τὸ καύχημα ἡμῶν, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν, κενωθῇ ἐν τῷ μέρει τούτῳ, ἵνα καθὼς ἔλεγον, παρεσκευασμένοι ᾖτε. ⁴Μὴ πως ἔάν¹ ἔλθωσιν σὺν ἐμοὶ Μακεδόνες, καὶ εὕρωσιν ὑμᾶς ἀπαρασκευάστους, κατασχυρθῶμεν ἡμεῖς, ἵνα μὴ ἰσχυροῦμεν¹ ὑμεῖς, ἐν τῇ ὑποστάσει ταύτῃ. ⁵Ἀναγκαῖον οὖν ἠγησάμην παρακαλέσαι τοὺς ἀδελφούς, ἵνα προέλθωσιν εἰς ὑμᾶς καὶ προκαταρτίσωσιν τὴν προεπηγγελμένην εὐλογίαν ὑμῶν, ταύτην ἐτοίμην εἶναι οὕτως ὡς εὐλογίαν, καὶ μὴ ὡς πλεονεξίαν.

⁶Τοῦτο δέ: ὁ σπεύρων φειδομένως, φειδομένως καὶ θερίσει, καὶ ὁ σπεύρων ἐπ' εὐλογίαις, ἐπ' εὐλογίαις καὶ θερίσει. ⁷Ἐκαστος καθὼς προήρηται τῇ καρδίᾳ, μὴ ἐκ λύπης ἢ ἐξ ἀνάγκης, ἰλαρὸν γὰρ δότην ἀγαπᾷ ὁ ἰσχυρὸς. ⁸Δυνατεῖ δὲ ὁ ἰσχυρὸς πᾶσαν χάριν περισσεῦσαι εἰς ὑμᾶς, ἵνα ἐν παντὶ πάντοτε πᾶσαν ἀντάρκειαν ἔχοντες, περισσεύητε εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν. ⁹Καθὼς γέγραπται, “Ἐσκόρπισεν, ἔδωκεν τοῖς πένησιν, ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα.” ¹⁰Ὁ δὲ ἐπιχορηγῶν σπῆρον τῷ σπεύροντι, καὶ ἄρτον εἰς βρῶσιν, χορηγήσει καὶ πληθυνεῖ τὸν σπῆρον ὑμῶν, καὶ αὐξήσει τὰ γενήματα τῆς δικαιοσύνης ὑμῶν. ¹¹ἐν παντὶ πλουτιζόμενοι εἰς πᾶσαν ἀπλότητα, ἥτις κατεργάζεται δι' ἡμῶν, εὐχαριστίαν τῷ ἰσχυρῷ. ¹²Ὅτι ἡ διακονία τῆς λειτουργίας ταύτης, οὐ μόνον ἐστὶν προσαναπληροῦσα τὰ ὑστερήματα τῶν ἁγίων, ἀλλὰ καὶ περισσεύουσα διὰ πολλῶν εὐχαριστιῶν τῷ ἰσχυρῷ. ¹³διὰ τῆς δοκιμῆς τῆς διακονίας ταύτης, δοξάζοντες τὸν ἰσχυρὸν ἐπὶ τῇ ὑποταγῇ τῆς ὁμολογίας ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἀπλότητι τῆς κοινωνίας εἰς αὐτοὺς καὶ εἰς πάντας, ¹⁴καὶ αὐτῶν δεήσει ὑπὲρ ἡμῶν,¹ ἐπιποθοῦντων ὑμᾶς, διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν χάριν τοῦ ἰσχυροῦ ἐφ' ὑμῖν. ¹⁵Χάρις τῷ ἰσχυρῷ ἐπὶ τῇ ἀνεκδιηγῆτῳ αὐτοῦ δωρεᾷ!

10 ¹Αὐτὸς δὲ ἐγὼ, Παῦλος, παρακαλῶ ὑμᾶς διὰ τῆς πραΰτητος καὶ ἐπιεικείας τοῦ Ἰησοῦ, ὃς κατὰ πρόσωπον μὲν ταπεινὸς ἐν ὑμῖν, ἀπὼν δὲ θαρρῶ εἰς ὑμᾶς. ²Δέομαι δὲ τὸ μὴ, παρῶν θαρρήσει τῇ πεποιθήσει ἢ λογίζομαι, τολμῆσαι ἐπὶ τινὰς τοὺς λογιζομένους ἡμᾶς, ὡς κατὰ σάρκα περιπατοῦντας. ³Ἐν σαρκὶ γὰρ περιπατοῦντες, οὐ κατὰ σάρκα στρατευόμεθα. ⁴Τὰ γὰρ ὄπλα τῆς στρατείας ἡμῶν οὐ σαρκικά, ἀλλὰ δυνατὰ τῷ ἰσχυρῷ πρὸς καθαίρεσιν ὀχυρωμάτων, λογισμοὺς καθαιροῦντες, ⁵καὶ πᾶν ὑψώμα ἐπαιρόμενον κατὰ τῆς γνώσεως τοῦ ἰσχυροῦ, καὶ αἰχμαλωτίζοντες πᾶν νόημα εἰς

¹⁹Γ προς την του κυριου δοξαν και προθυμιαν ημων 03 04^Υ | προς την αυτου του κυριου δοξαν και προθυμιαν ημων 01 | - 346 61873¹ ²⁰Γ στελλομενοι τουτο μη τις ημας μωμησεται εν τη αδροτητι ταυτη τη διακονουμενη υφ ημων 01 03 04^Υ | - 346 | στελλομενοι μωμησεται αδροτητι 61873¹ ²⁴Γ ενδεικνυμενοι 03 | ενδειξασθε 04 | ενδειξασθα 01¹ ⁴Γ αν 346 | - 03¹ Γ λεγωμεν 01 03 | λεγω 346 04^Υ ¹⁴Γ υμων 346 01 04 | ημων 01* 03¹

τὴν ὑπακοὴν τοῦ Ὁριστοῦ, ⁶καὶ ἐν ἐτοιμίῳ ἔχοντες ἐκδικῆσαι πᾶσαν παρακοήν, ὅταν πληρωθῇ ὑμῶν ἡ ὑπακοή.

⁷Τὰ κατὰ πρόσωπον βλέπετε. Εἴ τις πέποιθεν ἐαυτῷ Ὁριστοῦ εἶναι, τοῦτο λογιζέσθω ἄλλοις ἐφ' ἑαυτοῦ, ὅτι καθὼς αὐτὸς Ὁριστοῦ, οὕτως καὶ ἡμεῖς. ⁸Εάν Ἦτε¹ γὰρ περισσώτερον τι Ἦ καυχῆσθαι¹ περὶ τῆς ἐξουσίας ἡμῶν, ἧς ἔδωκεν ὁ Ἰῦριος εἰς οἰκοδομὴν καὶ οὐκ εἰς καθαίρεισιν ὑμῶν, οὐκ αἰσχυνθήσομαι, ⁹ἵνα μὴ δόξω ὡς ἂν ἐκφοβεῖν ὑμᾶς διὰ τῶν ἐπιστολῶν. ¹⁰Ὅτι, “Αἱ ἐπιστολαὶ μὲν”, Ἦ φησὶν,¹ “βαρεῖται καὶ ἰσχυραί, ἡ δὲ παρουσία τοῦ σώματος ἀσθενῆς, καὶ ὁ λόγος ἐξουθενημένος.” ¹¹Τοῦτο λογιζέσθω ὁ τοιοῦτος, ὅτι οἷοί ἐσμεν τῷ λόγῳ δι' ἐπιστολῶν ἀπόντες, τοιοῦτοι καὶ παρόντες τῷ ἔργῳ.

¹²Ὁὐ γὰρ τολμῶμεν ἐγκρίναι ἢ συγκρίναι ἑαυτοὺς, τισιν τῶν ἑαυτοὺς συνιστανόντων· ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς, ἑαυτοὺς μετροῦντες καὶ συγκρίνοντες ἑαυτοὺς ἑαυτοῖς, οὐ συνιᾶσιν. ¹³Ἡμεῖς δὲ οὐκ εἰς τὰ ἄμετρα καυχήσομεθα, ἀλλὰ κατὰ τὸ μέτρον τοῦ κανόνος, οὗ ἐμέρισεν ἡμῖν ὁ Ἰεὸς μέτρου, ἐφικέσθαι ἄχρι καὶ ὑμῶν. ¹⁴Ὁὐ γὰρ ὡς μὴ ἐφικνούμενοι εἰς ὑμᾶς, ὑπερεκτείνομεν ἑαυτοὺς, ἄχρι γὰρ καὶ ὑμῶν ἐφθάσαμεν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Ὁριστοῦ. ¹⁵οὐκ εἰς τὰ ἄμετρα καυχώμενοι ἐν ἄλλοτρίοις κόποις, ἐλπίδα δὲ ἔχοντες, ἀυξανομένης τῆς πίστεως ὑμῶν, ἐν ὑμῖν μεγαλυνθῆναι κατὰ τὸν κανόνα ἡμῶν εἰς περισσεῖαν, ¹⁶εἰς τὰ ὑπερέκεινα ὑμῶν εὐαγγελίασθαι, οὐκ ἐν ἄλλοτρίῳ κανόνι εἰς τὰ ἔτοιμα καυχῆσασθαι. ¹⁷Ὁ δὲ καυχώμενος, ἐν Ἰῦρίῳ καυχάσθω. ¹⁸Ὁὐ γὰρ ὁ ἑαυτὸν συνιστάνων, ἐκεῖνός ἐστιν δόκιμος, ἀλλὰ ὃν ὁ Ἰῦριος συνίστησιν.

11 ¹Ὁφελον ἀνεῖχεσθέ μου μικρὸν τι ἀφροσύνης, ἀλλὰ καὶ ἀνέχεσθέ μου. ²Ζηλῶ γὰρ ὑμᾶς Ἰεοῦ ζήλῳ, ἡρμოსάμην γὰρ ὑμᾶς ἐνὶ ἀνδρὶ, παρθένον ἀγνήν παραστήσαι τῷ Ὁριστῷ. ³Φοβοῦμαι δὲ, μὴ πως ὡς ὁ ὄφρις ἐξηπάτησεν Εὐαν ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτοῦ, φθαρῇ τὰ νοήματα ὑμῶν ἀπὸ τῆς ἀπλότητος καὶ τῆς ἀγνότητος τῆς εἰς τὸν Ἰῦριστόν. ⁴Εἰ μὲν γὰρ ὁ ἐρχόμενος ἄλλον Ἰησοῦν κηρύσσει ὃν οὐκ ἐκηρύξαμεν, ἡ πνεῦμα ἕτερον λαμβάνετε ὃ οὐκ ἐλάβετε, ἡ εὐαγγέλιον ἕτερον ὃ οὐκ ἐδέξασθε, καλῶς ἀνέχεσθε. ⁵Λογίζομαι γὰρ μηδὲν ὑστερηκένας τῶν ὑπερλίαν ἀποστόλων. ⁶Εἰ δὲ καὶ ἰδιώτης τῷ λόγῳ, ἀλλ' οὐ τῇ γνώσει, ἀλλ' ἐν παντὶ φανερώσαντες ἐν πᾶσιν εἰς ὑμᾶς.

⁷Ἡ ἀμαρτίαν ἐποίησα ἑμαυτὸν ταπεινῶν, ἵνα ὑμεῖς ὑψωθῆτε, ὅτι δωρεὰν τὸ τοῦ Ἰεοῦ εὐαγγέλιον εὐγγελισάμην ὑμῖν; ⁸Ἄλλας ἐκκλησίας ἐσύλησα, λαβῶν ὀψώνιον πρὸς τὴν ὑμῶν διακονίαν, ⁹καὶ παρῶν πρὸς ὑμᾶς καὶ ὑστερηθεῖς, οὐ κατενάρκησα οὐθενός· τὸ γὰρ ὑστέρημά μου προσανεπλήρωσαν οἱ ἀδελφοὶ ἐλθόντες ἀπὸ Μακεδονίας, καὶ ἐν παντὶ ἀβαρῆ ἑμαυτὸν ὑμῖν ἐτήρησα καὶ τηρήσω. ¹⁰Ἔστιν ἀλήθεια Ὁριστοῦ ἐν ἐμοί, ὅτι ἡ καύχησις αὕτη οὐ φραγήσεται εἰς ἐμὲ ἐν τοῖς κλίμασι τῆς Ἀχαΐας. ¹¹Διὰ τί; Ἦ Ὅτι¹ οὐκ ἀγαπῶ ὑμᾶς; Ὁ Ἰεὸς οἶδεν!

¹²Ὁ δὲ ποιῶ, καὶ ποιήσω, ἵνα ἐκκόψω τὴν ἀφορμὴν τῶν θελότων ἀφορμῆν, ἵνα ἐν ᾧ καυχῶνται, εὐρεθῶσιν καθὼς καὶ ἡμεῖς. ¹³Οἱ γὰρ τοιοῦτοι ψευδαπόστολοι, ἐργάται δόλιοι, μετασχηματιζόμενοι εἰς ἀποστόλους Ὁριστοῦ. ¹⁴Καὶ οὐ θαῦμα, αὐτὸς γὰρ ὁ Σατανᾶς μετασχηματίζεται εἰς ἄγγελον φωτός. ¹⁵Ὁὐ μέγα οὖν, εἰ καὶ οἱ διάκονοι αὐτοῦ μετασχηματίζονται ὡς διάκονοι δικαιοσύνης, ὧν τὸ τέλος ἔσται κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν.

⁸Γτε 01 04 | - ᾠ46 03¹ Ἦ καυχῆσθαι 03 04 | καυχῆσθαι καυχῆσθαι ᾠ46 | καυχῆσθαι 01¹ ¹⁰Γφσιν 01 | - ᾠ46 | φσιν 03¹ ¹¹Γστι 01 | - 03¹

¹⁶Πάλιν λέγω, μή τις με δόξη ἄφρονα εἶναι· εἰ δὲ μή γε κἄν ὡς ἄφρονα δέξασθέ με, ἵνα κἀγὼ μικρόν τι καυχῆσωμαι. ¹⁷Ὁ λαλῶ, οὐ κατὰ Ἐπίστολον λαλῶ, ἀλλ' ὡς ἐν ἀφροσύνῃ, ἐν ταύτῃ τῇ ὑποστάσει τῆς καυχήσεως. ¹⁸Ἐπεὶ πολλοὶ καυχῶνται κατὰ σάρκα, κἀγὼ καυχῆσομαι. ¹⁹Ἡδέως γὰρ ἀνέχεσθε τῶν ἀφρόνων, φρόνιμοι ὄντες! ²⁰Ἀνέχεσθε γὰρ, εἴ τις ὑμᾶς καταδουλοῖ, εἴ τις κατεσθίει, εἴ τις λαμβάνει, εἴ τις ἐπαίρεται, εἴ τις εἰς πρόσωπον ὑμᾶς δέρει. ²¹Κατὰ ἀτιμίαν λέγω ὡς ὅτι ἡμεῖς ἠσθενήκαμεν! Ἐν ᾧ δ' ἂν τις τολμᾷ (ἐν ἀφροσύνῃ λέγω), τολμῶ κἀγώ. ²²Ἐβραῖοί εἰσιν; Κἀγώ. Ἰσραηλιταὶ εἰσιν; Κἀγώ. Σπέρμα Ἀβραάμ εἰσιν; Κἀγώ. ²³Διάκονοι Ἐπιστολῆς εἰσιν; (Παραφρονῶν λαλῶ), ὑπὲρ ἐγώ: ἐν κόποις περισσοτέρως, ἐν φυλακαῖς περισσοτέρως, ἐν πληγαῖς ὑπερβαλλόντως, ἐν θανάτοις πολλάκις. ²⁴ὑπὸ Ἰουδαίων πεντάκις τεσσεράκοντα παρὰ μίαν ἔλαβον, ²⁵τρὶς ἐραβδίσθη, ἅπαξ ἐλιθάσθη, τρὶς ἐναυάγησα, νυχθήμερον ἐν τῷ βυθῷ πεποιήκα. ²⁶δομοπορίαις πολλάκις, κινδύνοις ποταμῶν, κινδύνοις ληστῶν, κινδύνοις ἐκ γένους, κινδύνοις ἐξ ἐθνῶν, κινδύνοις ἐν πόλει, κινδύνοις ἐν ἐρημίᾳ, κινδύνοις ἐν θαλάσῃ, κινδύνοις ἐν ψευδαδέλφοις, ²⁷κόπῳ καὶ μόχθῳ, ἐν ἀγρυπνίαις πολλάκις, ἐν λιμῷ καὶ δίψει, ἐν νηστείαις πολλάκις, ἐν ψύχει καὶ γυμνότητι. ²⁸Χωρὶς τῶν παρεκτὸς, ἢ ἐπίστασίς μοι ἢ καθ' ἡμέραν, ἢ μέριμνα πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν. ²⁹Τίς ἀσθενεῖ, καὶ οὐκ ἀσθενῶ; Τίς σκανδαλίζεται, καὶ οὐκ ἐγὼ πυροῦμαι;

³⁰Εἰ καυχᾶσθαι δεῖ, τὰ τῆς ἀσθενείας μου καυχῆσομαι. ³¹Ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Ἐπιστολῆς Ἰησοῦ οἶδεν, ὁ ὢν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, ὅτι οὐ ψεύδομαι. ³²Ἐν Δαμασκῷ ὁ ἐθνάρχης Ἀρέτα τοῦ βασιλέως ἐφρούρει τὴν πόλιν Δαμασκηνῶν πιάσαι με, θέλων, ³³καὶ διὰ θυρίδος ἐν σαργάνῃ, ἐχαλάσθη διὰ τοῦ τείχους καὶ ἐξέφυγον τὰς χεῖρας αὐτοῦ.

12 ¹Καυχᾶσθαι δεῖ, οὐ συμφέρον μὲν, ἐλεύσομαι δὲ εἰς ὀπτασίας καὶ ἀποκαλύψεις Ἐπιστολῆς. ²Οἶδα ἄνθρωπον ἐν Ἐπιστολῷ πρὸ ἐτῶν δεκατεσσάρων (εἶτε ἐν σώματι οὐκ οἶδα, εἶτε ἐκτὸς τοῦ σώματος οὐκ οἶδα, ὁ Θεὸς οἶδεν), ἀρπαγέντα τὸν τοιοῦτον ἕως τρίτου οὐρανοῦ. ³Καὶ οἶδα τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον (εἶτε ἐν σώματι εἶτε χωρὶς τοῦ σώματος οὐκ οἶδα, ὁ Θεὸς οἶδεν), ⁴ὅτι ἠρπάγη εἰς τὸν Παράδεισον, καὶ ἤκουσεν ἄρρητα ῥήματα, ἃ οὐκ ἐξὸν ἀνθρώπῳ λαλῆσαι. ⁵ὑπὲρ τοῦ τοιοῦτου, καυχῆσομαι, ὑπὲρ δὲ ἑαυτοῦ, ἢ οὐ καυχῆσομαι, εἰ μὴ ἐν ταῖς ἀσθενείαις. ⁶Ἐὰν γὰρ θελήσω καυχῆσασθαι, οὐκ ἔσομαι ἄφρων, ἀλήθειαν γὰρ ἐρῶ φείδομαι δέ, μή τις εἰς ἐμὲ λογισθῆται ὑπὲρ ὃ βλέπει με, ἢ ἀκούει ἐξ ἐμοῦ. ⁷Καὶ τῇ ὑπερβολῇ τῶν ἀποκαλύψεων, διὸ ἵνα μὴ υπεραίρωμαι, ἐδόθη μοι σκόλοψ τῇ σαρκί, ἄγγελος Σατανᾶ, ἵνα με κολαφίσῃ, ἢ ἵνα μὴ υπεραίρωμαι. ⁸ὑπὲρ τούτου τρὶς τὸν Ἐπίστολον παρεκάλεσα ἵνα ἀποστῆ ἀπ' ἐμοῦ. ⁹Καὶ εἶρηκέν μοι, “Ἀρκεῖ σοι ἡ χάρις μου, ἢ γὰρ δύναμις ἐν ἀσθενείᾳ τελεῖται.” Ἡδιστα οὖν μᾶλλον καυχῆσομαι ἐν ταῖς ἀσθενείαις μου, ἵνα ἐπισκηνώσῃ ἐπ' ἐμὲ ἡ δύναμις τοῦ Ἐπιστολῆς. ¹⁰Διὸ εὐδοκῶ ἐν ἀσθενείαις, ἐν ὕβρεσιν, ἢ ἐν ἀνάγκαις, ἐν διωγμοῖς, καὶ στενοχωρίαις, ὑπὲρ Ἐπιστολῆς: ὅταν γὰρ ἀσθενῶ, τότε δυνατὸς εἰμι.

¹¹Γέγονα ἄφρων: ἡμεῖς με ἠναγκάσατε. Ἐγὼ γὰρ ὄφειλον ὑφ' ὑμῶν συνίστασθαι. Οὐδὲν γὰρ ἢ ὑστέρησα τῶν ὑπερλίαν ἀποστόλων, εἰ καὶ οὐδὲν εἰμι. ¹²Τὰ μὲν σημεῖα τοῦ ἀποστόλου κατειργάσθη ἐν ὑμῖν ἐν πάσῃ ὑπομονῇ – ἢ σημεῖοις τε, ἢ καὶ τέρασιν, καὶ

δυναμέσιν. ¹³Τί γάρ ἐστιν ὃ ἠσώθητε ὑπὲρ τὰς λοιπὰς ἐκκλησίας, εἰ μὴ ὅτι αὐτὸς ἐγὼ οὐ κατενάρκησα ὑμῶν; Χαρίσασθέ μοι τὴν ἀδικίαν ταύτην!

¹⁴Ἴδου, τρίτον τοῦτο ἐτοίμως ἔχω ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ οὐ καταναρκήσω οὐ γὰρ ζητῶ τὰ ὑμῶν, ἀλλὰ ὑμᾶς, οὐ γὰρ ὀφείλει τὰ τέκνα τοῖς γονεῦσιν θησαυρίζειν, ἀλλὰ οἱ γονεῖς τοῖς τέκνοις. ¹⁵Ἐγὼ δὲ ἥδιστα δαπανήσω καὶ ἐκδαπανηθήσομαι ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν. Εἰ περισσοτέρως ὑμᾶς ἠγαπῶν, ¹ ἦσσαν ἀγαπῶμαι; ¹⁶Ἔστω δέ, ἐγὼ οὐ ἠκατεβάρησα ὑμᾶς; ¹ ἀλλὰ ὑπάρχων πανοῦργος δόλω, ὑμᾶς ἔλαβον. ¹⁷Μή τινα ὦν ἀπέσταλκα πρὸς ὑμᾶς, δι' αὐτοῦ ἐπλεονέκτησα ὑμᾶς; ¹⁸Παρεκάλεσα Τίτον καὶ συναπέστειλα τὸν ἀδελφόν. Μήτι ἐπλεονέκτησεν ὑμᾶς Τίτος; Οὐ τῷ αὐτῷ πνεύματι περιεπατήσαμεν οὐ τοῖς αὐτοῖς ἴχνεσιν;

¹⁹Πάλαι δοκεῖτε ὅτι ὑμῖν ἀπολογούμεθα; Κατέναντι ὁ Θεοῦ ἐν Ὁριστῷ λαλοῦμεν. Τὰ δὲ πάντα, ἀγαπητοί, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν οἰκοδομῆς. ²⁰Φοβοῦμαι γὰρ, μή πως ἐλθὼν οὐχ οἴους θέλω, εὐρῶ ὑμᾶς, κἀγὼ εὐρεθῶ ὑμῖν οἶον οὐ θέλετε, μή πως ἔρις, ζῆλος, θυμοί, ἐριθεῖαι, καταλαλιά, ψιθυρισμοί, φυσιώσεις, ἀκαταστασίαι. ²¹μὴ πάλιν ἐλθόντος ἠμου, ταπεινώσει με ¹ ὁ Ὁθεὸς μου πρὸς ὑμᾶς, καὶ πενήθσω πολλοὺς τῶν προημαρτηκότων, καὶ μὴ μετανοησάντων ἐπὶ τῇ ἀκαθαρσίᾳ, καὶ πορνείᾳ, καὶ ἀσελείᾳ, ἣ ἔπραξαν.

13 ¹Τρίτον τοῦτο ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς, “Ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων καὶ τριῶν σταθήσεται πᾶν ῥῆμα.” ²Προείρηκα καὶ προλέγω, ὡς παρὼν τὸ δεῦτερον, καὶ ἄπὼν νῦν τοῖς προημαρτηκόσιν, καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσιν, ὅτι ἐὰν ἔλθω εἰς τὸ πάλιν, οὐ φείσομαι. ³Ἐπεὶ δοκιμὴν ζητεῖτε τοῦ ἐν ἐμοὶ λαλοῦντος Ὁριστοῦ, ὃς εἰς ὑμᾶς οὐκ ἀσθενεῖ, ἀλλὰ δυνατεῖ ἐν ὑμῖν. ⁴Καὶ γὰρ ἐσταυρώθη ἐξ ἀσθενείας, ἀλλὰ ζῆ ἐκ δυναμέως Ὁθεοῦ. Καὶ γὰρ ἡμεῖς ἀσθενοῦμεν ἐν αὐτῷ, ἀλλὰ ζήσομεν σὺν αὐτῷ ἐκ δυναμέως Ὁθεοῦ εἰς ὑμᾶς.

⁵Ἐαυτοὺς πειράζετε εἰ ἐστὲ ἐν τῇ πίστει, ἔαυτοὺς δοκιμάζετε. Ἡ οὐκ ἐπιγινώσκετε ἔαυτοὺς, ὅτι Ὁριστὸς Ἰησοῦς ἐν ὑμῖν, ἠ εἰ μήτι ἀδόκιμοί ἐστε; ⁶Ἐλπίζω δὲ ὅτι γνωσεσθε ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἐσμὲν ἀδόκιμοι. ⁷Εὐχόμεθα δὲ πρὸς τὸν Ὁθεὸν μὴ ποιῆσαι ὑμᾶς κακὸν μηδέν, οὐχ ἵνα ἡμεῖς δόκιμοι φανῶμεν, ἀλλ' ἵνα ὑμεῖς τὸ καλὸν ποιῆτε, ἡμεῖς δὲ ὡς ἀδόκιμοι ὦμεν. ⁸Οὐ γὰρ δυναμέθα τι κατὰ τῆς ἀληθείας, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς ἀληθείας. ⁹Χαίρομεν γὰρ ὅταν ἡμεῖς ἀσθενῶμεν, ὑμεῖς δὲ δυνατοὶ ἦτε. Τοῦτο καὶ εὐχόμεθα, τὴν ὑμῶν κατάρτισιν. ¹⁰Διὰ τοῦτο ταῦτα ἄπὼν γράφω, ἵνα παρὼν μὴ ἀποτόμως χρήσωμαι, κατὰ τὴν ἐξουσίαν ἣν ὁ Ὁκύριος ἔδωκεν μοι εἰς οἰκοδομὴν καὶ οὐκ εἰς καθαίρεσιν.

¹¹Λοιπὸν ἀδελφοί, χαίρετε, καταρτίζεσθε, παρακαλεῖσθε, ἠ τὸ αὐτὸ φρονεῖτε, ¹ εἰρηνεύετε, καὶ ὁ Ὁθεὸς τῆς ἀγάπης καὶ εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν. ¹²Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν ἀγίῳ φιλήματι. Ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἄγιοι πάντες. ¹³Ἡ χάρις τοῦ Ὁκυρίου Ἰησοῦ Ὁριστοῦ, καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Ὁθεοῦ, καὶ ἡ κοινωνία τοῦ Ἁγίου Ἰνεύματος, μετὰ πάντων ὑμῶν.

¹⁵ἠαγαπῶν 346 03 | ἠαγαπῶ 01 02¹ ¹⁶ἠκατεβαρησα υμας 02 03 | εβαρησα υμας 346 | κατεναρκησα υμων 01¹ ²¹ἠμου ταπεινωσει με 346 03 | μου ταπεινωση με 01 02¹ ⁵ἠ- 346 03 | εστιν 01 02¹ ¹¹ἠτο αυτο φρονειτε 346 01 03 | - 02 | αυτο φρονειτε 61873¹

Πρὸς Γαλάτας

1 ¹ Παῦλος, ἀπόστολος (οὐκ ἀπ' ἀνθρώπων, οὐδὲ δι' ἀνθρώπου, ἀλλὰ διὰ Ἰησοῦ
Ἐκκεκλήθη Χριστοῦ, καὶ Θεοῦ Πατρὸς τοῦ ἐγειραντος αὐτὸν ἐκ νεκρῶν), ² καὶ οἱ σὺν ἐμοὶ
πάντες ἀδελφοί, ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας: ³ χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ
Πατρὸς καὶ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ⁴ τοῦ δόντος ἑαυτὸν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν
ἡμῶν, ὅπως ἐξέλθαι ἡμᾶς ἐκ τοῦ αἰῶνος τοῦ ἐνεστῶτος πονηροῦ, κατὰ τὸ θέλημα
τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς ἡμῶν, ⁵ ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν!

⁶ Θαυμάζω ὅτι οὕτως ταχέως, μετατίθεσθε ἀπὸ τοῦ καλέσαντος ὑμᾶς ἐν χάριτι
Ἐκκεκλήθη Χριστοῦ, εἰς ἕτερον εὐαγγέλιον, ⁷ ὃ οὐκ ἔστιν ἄλλο, εἰ μὴ τινὲς εἰσιν οἱ ταρασσόντες
ὑμᾶς, καὶ θέλοντες μεταστρέψαι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ. ⁸ Ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἡμεῖς ἢ
ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ ὑμῖν εὐαγγελίζηται¹ παρ' ὃ ἐὺηγγελισάμεθα ὑμῖν, ἀνάθεμα ἔστω!
⁹ Ὡς προειρήκαμεν, καὶ ἄρτι πάλιν λέγω, εἴ τις ὑμᾶς εὐαγγελίζεται παρ' ὃ παρελάβετε,
ἀνάθεμα ἔστω!

¹⁰ Ἄρτι γὰρ ἀνθρώπους πείθω ἢ τὸν Θεόν; Ἡ ζητῶ ἀνθρώποις ἀρέσκειν; Εἰ ἔτι
ἀνθρώποις ἤρεσκον, Ἐκκεκλήθη Χριστοῦ δοῦλος οὐκ ἂν ἦμην.

¹¹ Γνωρίζω Ἐκκεκλήθη ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον τὸ εὐαγγελισθὲν ὑπ' ἐμοῦ, ὅτι
οὐκ ἔστιν κατὰ ἄνθρωπον. ¹² Οὐδὲ γὰρ ἐγὼ παρὰ ἀνθρώπου παρέλαβον αὐτό, οὔτε
ἐδιδάχθην, ἀλλὰ δι' ἀποκαλύψεως Ἰησοῦ Χριστοῦ.

¹³ Ἠκούσατε γὰρ τὴν ἐμὴν ἀναστροφὴν ποτε ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ, ὅτι καθ' ὑπερβολὴν
ἐδίωκον τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐπόρθουν αὐτήν. ¹⁴ Καὶ προέκοπτον ἐν τῷ
Ἰουδαϊσμῷ ὑπὲρ πολλοὺς συνηλικιώτας ἐν τῷ γένει μου, περισσοτέρως ζηλωτῆς
ὑπάρχων τῶν πατρικῶν μου παραδόσεων. ¹⁵ Ὅτε δὲ εὐδόκησεν Ἐκκεκλήθη ὁ, ἀφορίσας με ἐκ
κοιλίας μητρὸς μου, καὶ καλέσας διὰ τῆς χάριτος αὐτοῦ, ¹⁶ ἀποκαλύψαι τὸν Υἱὸν αὐτοῦ
ἐν ἐμοί, ἵνα εὐαγγελίζωμαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, εὐθέως οὐ προσανεθέμην σαρκὶ
καὶ αἵματι, ¹⁷ οὐδὲ Ἐκκεκλήθη ἠλθον¹ εἰς Ἱεροσόλυμα πρὸς τοὺς πρὸ ἐμοῦ ἀποστόλους, ἀλλὰ
ἀπηλθον εἰς Ἀραβίαν, καὶ πάλιν ὑπέστρεψα εἰς Δαμασκόν.

¹⁸ Ἐπειτα μετὰ ἔτη τρία, ἀνηλθον εἰς Ἱεροσόλυμα ἰστορησαί Κηφᾶν, καὶ ἐπέμεινα
πρὸς αὐτὸν ἡμέρας δεκαπέντε. ¹⁹ Ἐτερον δὲ τῶν ἀποστόλων οὐκ εἶδον, εἰ μὴ Ἰάκωβον,
τὸν ἀδελφὸν τοῦ Κυρίου. ²⁰ Ἀ δὲ γράφω ὑμῖν, ἰδοὺ, ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ὅτι οὐ
ψεύδομαι. ²¹ Ἐπειτα ἦλθον εἰς τὰ κλίματα τῆς Συρίας καὶ τῆς Κιλικίας. ²² Ἡμῖν δὲ
ἀγνοούμενος τῷ προσώπῳ ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Ἰουδαίας, ταῖς ἐν Ἐκκεκλήθη, ²³ μόνον

δὲ ἀκούοντες ἦσαν, ὅτι “Ὁ διώκων ἡμᾶς ποτε, νῦν εὐαγγελίζεται τὴν πίστιν, ἣν ποτε ἐπόρθει.”²⁴ Καὶ ἐδόξαζον ἐν ἑμοὶ τὸν Ὁθεόν.

2¹Ἐπειτα διὰ δεκατεσσάρων ἐτῶν, πάλιν ἀνέβην εἰς Ἱεροσόλυμα μετὰ Βαρναβᾶ, συμπαραλαβὼν καὶ Τίτον·² ἀνέβην δὲ κατὰ ἀποκάλυψιν, καὶ ἀνεθέμην αὐτοῖς τὸ εὐαγγέλιον ὃ κηρύσσω ἐν τοῖς ἔθνεσιν, κατ’ ἰδίαν δὲ τοῖς δοκοῦσιν, μὴ πως εἰς κενὸν τρέχω ἢ ἔδραμον.³ Ἄλλ’ οὐδὲ Τίτος ὁ σὺν ἑμοί,⁴ Ἑλλήνων ὢν, ἠναγκάσθη περιτομηθῆναι.⁵ Διὰ δὲ τοὺς παρεισάκτους ψευδαδέλφους, οἵτινες παρεισήλθον κατασκοπήσαι τὴν ἐλευθερίαν ἡμῶν, ἣν ἔχομεν ἐν Ἰησοῦ Ὁριστῷ, ἵνα ἡμᾶς καταδουλώσουσιν·⁶ οἷς οὐδὲ πρὸς ὥραν εἶξαμεν ἵνα ὑποταγῇ,⁷ ἵνα ἡ ἀλήθεια τοῦ εὐαγγελίου διαμείνῃ¹ πρὸς ὑμᾶς.⁶ Ἀπὸ δὲ τῶν δοκούντων εἶναι τι (ὅποιοι ποτε ἦσαν, οὐδὲν μοι διαφέρει, πρόσωπον ὃ Ὁθεὸς ἀνθρώπου οὐ λαμβάνει), ἑμοὶ γὰρ οἱ δοκοῦντες οὐδὲν προσανέθεντο.⁷ Ἀλλὰ τοῦναντίον ἵδόντες¹ ὅτι πεπίστευμαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς ἀκροβυστίας, καθὼς Πέτρος τῆς περιτομῆς⁸ (ὃ γὰρ ἐνεργήσας Πέτρῳ εἰς ἀποστολὴν τῆς περιτομῆς, ἐνήργησεν καὶ ἑμοὶ εἰς τὰ ἔθνη),⁹ καὶ γνόντες τὴν χάριν τὴν δοθεισάν μοι, Ἰάκωβος ἁ καὶ Κηφᾶς,¹ καὶ Ἰωάννης, οἱ δοκοῦντες στυλοὶ εἶναι, δεξιὰς ἔδωκαν ἑμοὶ καὶ Βαρναβᾶ κοινωνίας, ἵνα ἡμεῖς ἁ¹ εἰς τὰ ἔθνη, αὐτοὶ δὲ εἰς τὴν περιτομήν·¹⁰ μόνον τῶν πτωχῶν ἵνα μνημονεύωμεν, ὃ καὶ ἐσπούδασα αὐτὸ τοῦτο ποιῆσαι.

¹¹Ὅτε δὲ ἦλθεν Κηφᾶς εἰς Ἀντιόχειαν, κατὰ πρόσωπον αὐτῷ ἀντέστην, ὅτι κατεγνωσμένος ἦν.¹² Πρὸ τοῦ γὰρ ἔλθειν τινὰς ἀπὸ Ἰακώβου, μετὰ τῶν ἐθνῶν συνήσθιεν· ὅτε δὲ ἦλθον,¹ ὑπέστελλεν καὶ ἀφώριζεν ἑαυτόν, φοβούμενος τοὺς ἐκ περιτομῆς.¹³ Καὶ συνυπεκρίθησαν αὐτῷ καὶ οἱ λοιποὶ Ἰουδαῖοι, ὥστε καὶ Βαρναβᾶς συναπήχθη αὐτῶν τῇ ὑποκρίσει.¹⁴ Ἄλλ’ ὅτε εἶδον ὅτι οὐκ ὀρθοποδοῦσιν πρὸς τὴν ἀλήθειαν τοῦ εὐαγγελίου, εἶπον τῷ Κηφᾶ ἔμπροσθεν πάντων, “Εἰ σὺ Ἰουδαῖος, ὑπάρχων ἐθνικῶς ἁ καὶ οὐκ Ἰουδαϊκῶς ζῆς,¹ πῶς τὰ ἔθνη ἀναγκάζεις Ἰουδαίειν;”

¹⁵Ἡμεῖς φύσει Ἰουδαῖοι καὶ οὐκ ἐξ ἐθνῶν ἀμαρτωλοί,¹⁶ εἰδότες ἁ¹ ὅτι οὐ δικαιοῦται ἄνθρωπος ἐξ ἔργων νόμου, ἐὰν μὴ διὰ πίστεως Ὁριστοῦ Ἰησοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἡμεῖς εἰς Ἰησοῦν Ὁριστῶν ἐπιστεύσαμεν, ἵνα δικαιωθῶμεν ἐκ πίστεως Ἰησοῦ, καὶ οὐκ ἐξ ἔργων νόμου, ὅτι ἐξ ἔργων νόμου, οὐ δικαιωθήσεται πᾶσα σὰρξ.¹⁷ Εἰ δὲ ζητοῦντες δικαιωθῆναι ἐν Ἰησοῦ, εὐρέθημεν καὶ αὐτοὶ ἀμαρτωλοί, ἅρα Ἰησοῦς ἀμαρτίας διάκονος; Μὴ γένοιτο!¹⁸ Εἰ γὰρ ἅ κατέλυσα, ταῦτα πάλιν οἰκοδομῶ, παραβάτην ἑμαυτὸν συνιστάνω.¹⁹ Εγὼ γὰρ διὰ νόμου νόμῳ ἀπέθανον, ἵνα Ὁθεῷ ζήσω. Ἰησοῦ συνεσταύρωμαι.²⁰ Ζῶ δὲ, οὐκέτι ἐγώ, ζῆ δὲ ἐν ἑμοί Ἰησοῦς ὃ δὲ νῦν ζῶ ἐν σαρκί, ἐν πίστει ζῶ τῇ τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ὁθεοῦ,¹ τοῦ ἀγαπήσαντός με, καὶ παραδόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ ἑμοῦ.²¹ Οὐκ ἀθετῶ τὴν χάριν τοῦ Ὁθεοῦ· εἰ γὰρ διὰ νόμου δικαιοσύνη, ἅρα Ἰησοῦς δωρεὰν ἀπέθανεν.

3¹Ὡ ἀνόητοι Γαλάται! Τίς ὑμᾶς ἐβάσκανεν, οἷς κατ’ ὀφθαλμοὺς Ὁριστοῦ Ἰησοῦς Ἰησοῦς προεγράφη ἐσταυρωμένος;² Τοῦτο μόνον θέλω μαθεῖν ἀφ’ ὑμῶν: ἐξ ἔργων νόμου τὸ Πνεῦμα ἐλάβετε, ἢ ἐξ ἀκοῆς πίστεως;³ Οὕτως ἀνόητοί ἐστε; Ἐναρξάμενοι Πνεύματι, νῦν σαρκὶ ἐπιτελεῖσθε;⁴ Τοσαῦτα ἐπάθετε εἰκῆ – εἴ γε καὶ εἰκῆ;⁵ Ὁ οὖν ἐπιχορηγῶν ὑμῖν

³Γ ο συν εμοι 01 02 04 | - 346 | συν εμοι 03¹ 5¹τη υποταγη 01 02 03 04 | - 346 | υποταγη 61873¹ Γ διαμεινη 346 01 03 | διαμεινη 02 04¹ 7¹ιδοντες 01 02 03 | ειδοτες 346 04¹ 9¹ και κηφας 01 03 04 | και πετρος 346 | - 02¹ Γ - 346 01* 03 | μεν 01 02 04¹ 12¹ηλθον 02 04 | ηλθεν 346 01 03¹ 14¹και ουκ ιουδαιικως ζης 01 02 04 | και ουχι ιουδαιικως ζης 03 | ζης 346¹ 16¹δε 01 03 04 | - 346 02¹ 20¹ιου του 01 02 04 | - 346 03¹ Γ - 01 02 04 | και χριστου 346 03¹

τὸ Πνεῦμα καὶ ἐνεργῶν δυνάμεις ἐν ὑμῖν, ἐξ ἔργων νόμου ἢ ἐξ ἀκοῆς πίστεως; ⁶Καθὼς Ἀβραὰμ “ἐπίστευσεν τῷ Ἐθεῷ καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην”.

⁷Γινώσκετε ἄρα ὅτι οἱ ἐκ πίστεως, οὗτοι υἱοὶ εἰσιν Ἀβραάμ. ⁸Προϊδοῦσα δὲ ἡ Γραφή ὅτι ἐκ πίστεως δικαιοῖ τὰ ἔθνη ὁ Θεός, προευηγγελίσαστο τῷ Ἀβραάμ, ὅτι “Ἐνευλογηθήσονται ἐν σοὶ πάντα τὰ ἔθνη.” ⁹Ὡστε οἱ ἐκ πίστεως εὐλογοῦνται σὺν τῷ πιστῷ Ἀβραάμ.

¹⁰Ὅσοι γὰρ ἐξ ἔργων νόμου εἰσιν ὑπὸ κατάραν εἰσίν, γέγραπται γὰρ, ὅτι “Ἐπικατάρατος πᾶς ὃς οὐκ ἐμμένει πᾶσιν τοῖς γεγραμμένοις ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου, τοῦ ποιῆσαι αὐτά.” ¹¹Ὅτι δὲ ἐν νόμῳ, οὐδεὶς δικαιοῦται παρὰ τῷ Θεῷ δῆλον, ὅτι, “Ὁ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται.” ¹²Ὁ δὲ νόμος οὐκ ἔστιν ἐκ πίστεως, ἀλλ’, “Ὁ ποιήσας αὐτά, ζήσεται ἐν αὐτοῖς.” ¹³Χριστὸς ἡμᾶς ἐξηγόρασεν ἐκ τῆς κατάρας τοῦ νόμου, γενόμενος ὑπὲρ ἡμῶν κατάρα, ὅτι γέγραπται, “Ἐπικατάρατος πᾶς ὁ κρεμιάμενος ἐπὶ ξύλου”, ¹⁴ἵνα εἰς τὰ ἔθνη ἡ εὐλογία τοῦ Ἀβραάμ γένηται ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἵνα τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Πνεύματος λάβωμεν διὰ τῆς πίστεως.

¹⁵Ἀδελφοί, κατὰ ἄνθρωπον λέγω. Ὅμως ἀνθρώπου κεκυρωμένην διαθήκην, οὐδεὶς ἀθετεῖ ἢ ἐπιδιατάσσεται. ¹⁶Τῷ δὲ Ἀβραάμ ἐρρέθησαν αἱ ἐπαγγελίαι καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ. Οὐ λέγει, “Καὶ τοῖς σπέρμασιν”, ὡς ἐπὶ πολλῶν, ἀλλ’ ὡς ἐφ’ ἐνός, “Καὶ τῷ σπέρματί σου”, ὅς ἐστιν Χριστός. ¹⁷Τοῦτο δὲ λέγω: διαθήκην προκεκυρωμένην ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ὁ μετὰ τετρακόσια καὶ τριάκοντα ἔτη γεγονώς νόμος οὐκ ἀκυροῖ, εἰς τὸ καταργῆσαι τὴν ἐπαγγελίαν. ¹⁸Εἰ γὰρ ἐκ νόμου ἡ κληρονομία, οὐκέτι ἐξ ἐπαγγελίας τῷ δὲ Ἀβραάμ δι’ ἐπαγγελίας κεχάρισται ὁ Θεός.

¹⁹Τί οὖν ὁ νόμος; Τῶν παραβάσεων χάριν προσετέθη, ἄχρις οὗ ἔλθῃ τὸ σπέρμα ᾧ ἐπήγγελται, διαταγείς δι’ ἀγγέλων ἐν χειρὶ μεσίτου. ²⁰Ὁ δὲ μεσίτης ἐνός οὐκ ἔστιν, ὁ δὲ Θεὸς εἷς ἐστιν.

²¹Ὁ οὖν νόμος κατὰ τῶν ἐπαγγελιῶν Ἰησοῦ; ¹Μὴ γένοιτο! Εἰ γὰρ ἐδόθη νόμος ὁ δυνάμενος ζωοποιῆσαι, ὄντως ἐκ νόμου ἂν ἦν ἡ δικαιοσύνη. ²²Ἀλλὰ συνέκλεισεν ἡ Γραφή τὰ πάντα ὑπὸ ἁμαρτίαν, ἵνα ἡ ἐπαγγελία ἐκ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ δοθῇ τοῖς πιστεύουσιν.

²³Πρὸ τοῦ δὲ ἐλθεῖν τὴν πίστιν, ὑπὸ νόμον ἐφρουρούμεθα, Ἰσυγκλειόμενοι ¹ εἰς τὴν μέλλουσαν πίστιν ἀποκαλυφθῆναι. ²⁴Ὡστε ὁ νόμος, παιδαγωγὸς ἡμῶν ἠγάγονεν ¹ εἰς Χριστόν, ἵνα ἐκ πίστεως δικαιωθῶμεν. ²⁵Ἐλθούσης δὲ τῆς πίστεως, οὐκέτι ὑπὸ παιδαγωγόν ἔσμεν. ²⁶Πάντες γὰρ υἱοὶ Θεοῦ ἐστε διὰ τῆς πίστεως ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ²⁷Ὅσοι γὰρ εἰς Χριστόν ἐβαπτίσθητε, Χριστόν ἐνεδύσασθε. ²⁸Οὐκ ἐν Ἰουδαίῳ οὐδὲ Ἕλληνι, οὐκ ἐν δουλῷ οὐδὲ ἐλευθέρῳ, οὐκ ἐν ἄρσεν καὶ θήλῃ, πάντες γὰρ ὑμεῖς ¹ εἷς ¹ ἐστε ¹ ἐν ¹ Χριστῷ ¹ Ἰησοῦ. ²⁹Εἰ δὲ ὑμεῖς Χριστοῦ, ἄρα τοῦ Ἀβραάμ σπέρμα ἐστέ, κατ’ ἐπαγγελίαν κληρονόμοι.

4 ¹Λέγω δέ, ἐφ’ ὅσον χρόνον ὁ κληρονόμος νήπιός ἐστιν, οὐδὲν διαφέρει δούλου, κύριος πάντων ὢν, ²ἀλλὰ ὑπὸ ἐπιτρόπους ἐστὶν καὶ οἰκονόμους, ἄχρι τῆς προθεσμίας τοῦ πατρός. ³Οὕτως καὶ ἡμεῖς, ὅτε ἦμεν νήπιοι, ὑπὸ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου ἦμεν δεδουλωμένοι. ⁴Ὅτε δὲ ἦλθεν τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν Υἱὸν αὐτοῦ, γενόμενον ἐκ γυναικός, γενόμενον ὑπὸ νόμον, ⁵ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον

²¹Γ του θεου 01 02 04 0176^v | - 346 03 ²³1 συγκλειομενοι 346 01 02 03 | συγκεκλεισμενοι 04 0176 ¹24^Γ γεγονεν 01 02 04 | εγενετο 346 03 ²⁸1 εις 03 04 | - 346 01 02 ¹ εν 01* 03 04 | - 346 01 02 ¹ χριστω 03 04 | χριστου 346 01 02 ¹

ἐξαγοράση, ἵνα τὴν υἰοθεσίαν ἀπολάβωμεν. ⁶“Ὅτι δέ ἐστε υἱοί, ἐξαπέστειλεν ὁ ὁ Θεὸς τὸ Ἅγιον Πνεῦμα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ εἰς τὰς καρδίας ἡμῶν κράζον, “Ἀββὰ, ὁ Πατήρ!” ⁷ Ὡστε οὐκέτι εἶ δούλος, ἀλλὰ υἱός· εἰ δὲ υἱός, καὶ κληρονόμος διὰ Θεοῦ.

⁸ Ἀλλὰ τότε μὲν οὐκ εἰδότες Θεόν, ἐδουλεύσατε τοῖς φύσει μὴ οὕσι θεοῖς· ⁹ νῦν δὲ γνόντες Θεόν, μᾶλλον δὲ γνωσθέντες ὑπὸ Θεοῦ, πῶς ἐπιστρέφετε πάλιν ἐπὶ τὰ ἀσθενῆ καὶ πτωχὰ στοιχεῖα, οἷς πάλιν ἄνωθεν Ἰδουλεύειν ἠθέλητε; ¹⁰ Ἡμέρας παρατηρεῖσθε, καὶ μῆνας, καὶ καιροὺς, καὶ ἑνιαυτούς. ¹¹ Φοβοῦμαι ὑμᾶς, μή πως εἰκὴ κεκοπίακα εἰς ὑμᾶς.

¹² Γίνεσθε ὡς ἐγώ, ὅτι καὶ γὰρ ὡς ὑμεῖς, ἀδελφοί, δέομαι ὑμῶν. Οὐδὲν με ἡδίκησατε· ¹³ οἶδατε δὲ ὅτι δι’ ἀσθένειαν τῆς σαρκός, εὐηγγελισάμην ὑμῖν τὸ πρότερον. ¹⁴ Καὶ τὸν πειρασμὸν Ἰδῶν ἐν τῇ σαρκί μου, οὐκ ἐξουθενήσατε οὐδὲ ἐξεπτύσατε, ἀλλ’ ὡς ἄγγελον Θεοῦ ἐδέξασθέ με, ὡς Χριστὸν Ἰησοῦν. ¹⁵ Ποῦ οὖν ὁ μακαρισμὸς ὑμῶν; Μαρτυρῶ γὰρ ὑμῖν ὅτι εἰ δυνατόν τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν ἐξορύξαντες, ἐδώκατέ μοι. ¹⁶ Ὡστε ἐχθρὸς ὑμῶν γέγονα, ἀληθεύων ὑμῖν; ¹⁷ Ζηλοῦσιν ὑμᾶς οὐ καλῶς, ἀλλὰ ἐκκλεισῖαι ὑμᾶς θέλουσιν, ἵνα αὐτοὺς ζηλοῦτε. ¹⁸ Καλὸν δὲ ζηλοῦσθαι ἐν καλῶ πάντοτε, καὶ μὴ μόνον ἐν τῷ παρεῖναί με πρὸς ὑμᾶς. ¹⁹ Τέκνα μου, οὓς πάλιν ὠδίνω, μέχρις οὗ μορφωθῆ Ἰησοῦς ἐν ὑμῖν – ²⁰ ἤθελον δὲ παρεῖναι πρὸς ὑμᾶς ἄρτι, καὶ ἀλλάξαι τὴν φωνήν μου, ὅτι ἀποροῦμαι ἐν ὑμῖν.

²¹ Λέγετέ μοι, οἱ ὑπὸ νόμον θέλοντες εἶναι, τὸν νόμον οὐκ ἀκούετε; ²² Γέγραπται γὰρ ὅτι Ἀβραὰμ δύο υἱοὺς ἔσχεν, ἕνα ἐκ τῆς παιδίσκης, καὶ ἕνα ἐκ τῆς ἐλευθέρης. ²³ Ἄλλ’ ὁ μὲν ἐκ τῆς παιδίσκης, κατὰ σάρκα γεγέννηται, ὁ δὲ ἐκ τῆς ἐλευθέρης, δι’ ἐπαγγελίας. ²⁴ Ἀτινά ἐστὶν ἀλληγορούμενα, αὗται γὰρ εἰσὶν δύο διαθήκαι: μία μὲν ἀπὸ Ὁρους Σινᾶ εἰς δουλείαν γεννώσα, ἥτις ἐστὶν Ἀγάρ. ²⁵ Τὸ δὲ Ἰσραὴλ Σινᾶ Ὁρος ἐστὶν ἐν τῇ Ἀραβίᾳ, συστοιχεῖ δὲ τῇ νῦν Ἱερουσαλήμ, δουλεῖ γὰρ μετὰ τῶν τέκνων αὐτῆς. ²⁶ Ἡ δὲ ἄνω Ἱερουσαλήμ ἐλευθέρα ἐστίν, ἥτις ἐστὶν μήτηρ ἡμῶν. ²⁷ Γέγραπται γὰρ, “Εὐφράνθητι, στεῖρα, ἡ οὐ τίκτουσα, ῥῆξον καὶ βόησον, ἡ οὐκ ὠδίνουσα, ὅτι πολλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐρήμου μᾶλλον, ἢ τῆς ἐχούσης τὸν ἄνδρα.” ²⁸ Ὑμεῖς δὲ, ἀδελφοί, κατὰ Ἰσαὰκ, ἐπαγγελίας τέκνα ἐστέ. ²⁹ Ἄλλ’ ὡσπερ τότε ὁ κατὰ σάρκα γεννηθεὶς, ἐδίωκε τὸν κατὰ Ἅγιον Πνεῦμα, οὕτως καὶ νῦν. ³⁰ Ἀλλὰ τί λέγει ἡ Γραφή; “Ἐκβαλε τὴν παιδίσκην καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς, οὐ γὰρ μὴ Ἰδουλεύει ὁ υἱὸς τῆς παιδίσκης, μετὰ τοῦ υἱοῦ τῆς ἐλευθέρης.” ³¹ Διὸ ἀδελφοί, οὐκ ἐσμὲν παιδίσκης τέκνα, ἀλλὰ τῆς ἐλευθέρης. ¹ Τῇ ἐλευθερίᾳ, ἡμᾶς Ἰησοῦς ἠλευθέρωσεν, στήκετε οὖν, καὶ μὴ πάλιν ζυγῶ δουλείας ἐνέχεσθε.

² Ἰδε, ἐγὼ Παῦλος λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν περιτέμνησθε, Ἰησοῦς ὑμᾶς οὐδὲν ὠφελήσει. ³ Μαρτύρομαι δὲ πάλιν παντὶ ἀνθρώπῳ περιτεμνομένῳ ὅτι ὀφειλέτης ἐστίν, ὅλον τὸν νόμον ποιῆσαι. ⁴ Κατηργήθητε ἀπὸ Ἰησοῦ, οἵτινες ἐν νόμῳ δικαιοῦσθε, τῆς χάριτος ἐξεπέσατε. ⁵ Ἡμεῖς γὰρ Ἅγιον Πνεύματι ἐκ πίστεως ἐλπίδα δικαιοσύνης ἠπεκδεχόμεθα. ¹ Ἐν γὰρ Ἰησοῦ Ἰησοῦ, οὔτε περιτομή τι ἰσχύει, οὔτε ἀκροβυστία, ἀλλὰ πίστις δι’ ἀγάπης ἐνεργουμένη.

⁹ Ἰδουλεύειν 346 02 04 | δουλεύσαι 01 03¹ ¹⁴ Ἰδῶν 01 02 03 | μου 346 04^v ¹⁸ Ἰδουλεύειν 02 04 | ζηλοῦσθε 01 03¹ ¹⁹ Τεκνα 01 03 | τεκνία 02 04¹ ²³ μὲν 01 02 04 | - 346 03¹ ²⁵ γὰρ 01 04¹ Ἰσραὴλ 02 03 | - 346 01 04¹ ²⁸ ὑμεῖς 346 03 | ἡμεῖς 01 02 04¹ ³¹ διὸ 01 03 | ἀρα 346 | ἡμεῖς δε 02 04¹ ⁵ ἀπεκδεχόμεθα 02 03 04 | ἐκδεχόμεθα 346 01¹

⁷Ἐτρέχετε καλῶς τίς ὑμᾶς ἐνέκοψεν, ἀληθεία μὴ πείθεσθαι; ⁸Ἡ πεισμονὴ οὐκ ἐκ τοῦ καλοῦντος ὑμᾶς. ⁹Μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ζυμοί. ¹⁰Ἐγὼ ^Γπέποιθα εἰς ὑμᾶς ἐν ^Κκυρίῳ ὅτι οὐδὲν ἄλλο φρονήσετε. Ὁ δὲ ταράσσω ὑμᾶς, βαστάσει τὸ κρίμα, ὅστις ἐάν ᾧ. ¹¹Ἐγὼ δέ, ἀδελφοί, εἰ περιτομὴν ἔτι κηρύσσω, τί ἔτι διώκομαι; Ἄρα κατήρηται τὸ σκάνδαλον τοῦ σταυροῦ. ^Γ ^Γ¹²Ὁφελον καὶ ἀποκόψονται οἱ ἀναστατοῦντες ὑμᾶς.

¹³Ἦμεῖς γὰρ ἐπ' ἐλευθερίᾳ ἐκλήθητε, ἀδελφοί· μόνον μὴ τὴν ἐλευθερίαν εἰς ἀφορμὴν τῆ σαρκί, ἀλλὰ διὰ τῆς ἀγάπης δουλεύετε ἀλλήλοις. ¹⁴Ὁ γὰρ πᾶς νόμος ἐν ἐνὶ λόγῳ πεπλήρωται, ἐν τῷ, “Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν.” ¹⁵Εἰ δὲ ἀλλήλους δάκνετε καὶ κατεσθίετε, βλέπετε, μὴ ὑπ' ἀλλήλων ἀναλωθῆτε.

¹⁶Λέγω δέ, ^Πνεύματι περιπατεῖτε, καὶ ἐπιθυμίαν σαρκὸς οὐ μὴ τελήσετε. ¹⁷Ἡ γὰρ σὰρξ ἐπιθυμεῖ κατὰ τοῦ ^Πνεύματος, τὸ δὲ ^Πνεῦμα κατὰ τῆς σαρκὸς, ταῦτα ^Γγὰρ ¹ἀλλήλοις ἀντίκειται, ἵνα μὴ ἂ ἐάν ¹θέλητε, ταῦτα ποιῆτε. ¹⁸Εἰ δὲ ^Πνεύματι ἄγεσθε, οὐκ ἐστὲ ὑπὸ νόμον. ¹⁹Φανερὰ δέ ἐστὶν τὰ ἔργα τῆς σαρκὸς, ἅτινά ἐστιν πορνεία, ἀκαθαρσία, ἀσέλγεια, ²⁰εἰδωλολατρεία, φαρμακεία, ἔχθραι, ἔρις, ζῆλοι, θυμοί, ἐριθειαι, διχοστασίαι, αἰρέσεις, ²¹φθόνοι, ^Γ ^Γμέθαι, κῶμοι, καὶ τὰ ὅμοια τούτοις, ἃ προλέγω ὑμῖν, καθὼς προεῖπον, ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες, Βασιλείαν ^Θθεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν.

²²Ὁ δὲ καρπὸς τοῦ ^Πνεύματος ἐστὶν ἀγάπη, χαρὰ, εἰρήνη, μακροθυμία, χρηστότης, ἀγαθωσύνη, πίστις, ²³πραῦτης, ἐγκράτεια κατὰ τῶν τοιούτων, οὐκ ἔστιν νόμος. ²⁴Οἱ δὲ τοῦ ^Χριστοῦ ^Ιησοῦ, τὴν σάρκα ἐσταύρωσαν σὺν τοῖς παθήμασιν καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις. ²⁵Εἰ ζῶμεν ^Πνεύματι, ^Πνεύματι καὶ στοιχῶμεν. ²⁶Μὴ γινώμεθα κενόδοξοι, ἀλλήλους προκαλούμενοι, ^Γ ^Γἀλλήλοις ¹φθονοῦντες.

6 ¹Ἀδελφοί, ἐάν καὶ προλημφθῆ ἄνθρωπος ἐν τινι παραπτώματι, ὑμεῖς, οἱ πνευματικοί, καταρτίζετε τὸν τοιοῦτον ἐν πνεύματι πραύτητος, σκοπῶν σεαυτὸν, μὴ καὶ σὺ πειρασθῆς. ²Ἀλλήλων τὰ βάρη βαστάζετε, καὶ οὕτως ^Γἀναπληρώσατε ¹τὸν νόμον τοῦ ^Χριστοῦ. ³Εἰ γὰρ δοκεῖ τις εἶναί τι, μηδὲν ὢν, φρεναπατᾶ ἑαυτὸν. ⁴Τὸ δὲ ἔργον ἑαυτοῦ δοκιμαζέτω ^Γἕκαστος, ¹ καὶ τότε εἰς ἑαυτὸν μόνον τὸ καύχημα ἔξει, καὶ οὐκ εἰς τὸν ἕτερον. ⁵Ἐκαστος γὰρ τὸ ἴδιον φορτίον βαστάσει.

⁶Κοινωνεῖτω δὲ ὁ κατηχούμενος τὸν λόγον, τῷ κατηχοῦντι, ἐν πᾶσιν ἀγαθοῖς. ⁷Μὴ πλανᾶσθε, ^Θθεὸς οὐ μυκτηρίζεται. Ὁ γὰρ ἐάν σπεῖρῃ ἄνθρωπος, τοῦτο καὶ θερίσει. ⁸Ὅτι ὁ σπείρων εἰς τὴν σάρκα ἑαυτοῦ, ἐκ τῆς σαρκὸς θερίσει φθοράν, ὁ δὲ σπείρων εἰς τὸ ^Πνεῦμα, ἐκ τοῦ ^Πνεύματος θερίσει ζωὴν αἰώνιον. ⁹Τὸ δὲ καλὸν ποιοῦντες, μὴ ἐγκακῶμεν, καιρῷ γὰρ ἰδίῳ, ^Γθερίσομεν ¹μὴ ἐκλυόμενοι. ¹⁰Ἄρα οὖν, ὡς καιρὸν ^Γἔχομεν, ¹ ἐργαζώμεθα τὸ ἀγαθὸν πρὸς πάντας, μάλιστα δὲ πρὸς τοὺς οἰκείους τῆς πίστεως.

¹¹Ἴδετε ^Γπηλίκους ¹ ὑμῖν γράμμασιν ἔγραψα τῇ ἐμῇ χειρί. ¹²Ὅσοι θέλουσιν εὐπροσωπῆσαι ἐν σαρκί, οὗτοι ἀναγκάζουσιν ὑμᾶς περιτέμνεσθαι, μόνον ἵνα ^Γτῷ σταυρῷ τοῦ ^Χριστοῦ ^Ιησοῦ μὴ ^Γδιώκωνται. ¹ ¹³Οὐδὲ γὰρ οἱ ^Γπεριτετμημένοι ¹ αὐτοὶ νόμον φυλάσσουσιν, ἀλλὰ ^Γθέλουσιν ¹ ὑμᾶς περιτέμνεσθαι, ἵνα ἐν τῇ ὑμετέρᾳ σαρκί

^{10Γ}- 01 02 03 | δε ³46 04 ¹ ^{11Γ}- ³46 01 03 | του ^χριστου 02 04 ¹ ^{17Γ}γὰρ ³46 01 03 | δε 02 04 ¹ ^Γαν 03* | - 04 ¹ ^{21Γ}- ³46 01 03 | φωνοι 02 04 ¹ ^{26Γ}ἀλλήλοις 01 02 04 | ἀλλήλους ³46 03 ¹ ^{2Γ}ἀναπληρώσατε 01 02 04 | ἀναπληρώσατε 03 | ἀποπληρώσατε ³46 ¹ ^{4Γ}ἕκαστος 01 02 04 | - ³46 03 ¹ ^{9Γ}θερίσομεν 02 03 | θερίσομεν 01 04 ¹ ^{10Γ}ἔχομεν ³46 02 04 | ἐχωμεν 01 03 ¹ ^{11Γ}πηλίκους 01 02 04 | ηλίκους ³46 03 ¹ ^{12Γ}τῷ σταυρῷ του ^χριστου ^ιησου ^{μη} ³46 03 | τῷ σταυρῷ του ^χριστου ^{μη} 01 02 04 ¹ ^Γδιώκωνται 01 03 | διωκονται ³46 02 04 ¹ ^{13Γ}περιτετμημενοι ³46 03 | περιτεμνομενοι 01 02 04 ¹ ^Γθελουσιν ³46 01 03 | βουλονται 02 04 ¹

καυχῆσονται. ¹⁴Ἐμοὶ δὲ, μὴ γένοιτο καυχᾶσθαι, εἰ μὴ ἐν τῷ σταυρῷ τοῦ Ὁκυρίου ἡμῶν, Ὁ Ιησοῦ Ὁ Χριστοῦ, δι' οὗ ἔμοι κόσμος ἐσταύρωται, καὶ γὰρ κόσμῳ. ¹⁵Ἐοὔτε γὰρ ¹περιτομὴ τί ἐστίν, οὔτε ἀκροβυστία, ἀλλὰ καινὴ κτίσις. ¹⁶Καὶ ὅσοι τῷ κανόνι τούτῳ ¹στοιχῆσουσιν, ¹εἰρήνη ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἔλεος, καὶ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ τοῦ Ὁθεοῦ.

¹⁷Τοῦ λοιποῦ, κόπους μοι μηδεὶς παρεχέτω, ἐγὼ γὰρ τὰ στίγματα τοῦ Ὁ Ιησοῦ ἐν τῷ σώματί μου βαστάζω.

¹⁸Ἡ χάρις τοῦ Ὁκυρίου ἡμῶν, Ὁ Ιησοῦ Ὁ Χριστοῦ, μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν, ἀδελφοί. Ἀμήν!

Πρὸς Ἐφεσίους

1 ¹ Παῦλος, ἀπόστολος Ἰησοῦ δια θελήματος Θεοῦ, τοῖς ἀγίοις Γ τοῖς οὖσιν ἐν Ἐφέσῳ καὶ πιστοῖς ἐν Ἰησοῦ: ² χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

³ Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ, ¹ ὁ εὐλόγησας ἡμᾶς ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ πνευματικῇ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν Ἰησοῦ, ⁴ καθὼς ἐξελέξατο ἡμᾶς ἐν αὐτῷ πρὸ καταβολῆς κόσμου, εἶναι ἡμᾶς ἀγίους καὶ ἀμώμους κατενώπιον αὐτοῦ ἐν ἀγάπῃ, ⁵ προορίσας ἡμᾶς εἰς υἰοθεσίαν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς αὐτόν, κατὰ τὴν εὐδοκίαν τοῦ θελήματος αὐτοῦ, ⁶ εἰς ἔπαινον δόξης τῆς χάριτος αὐτοῦ, ἧς ἐχαρίτωσεν ἡμᾶς ἐν τῷ ἡγαπημένῳ, ⁷ ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, τὴν ἄφεσιν τῶν παραπτωμάτων, κατὰ τὸ πλοῦτος τῆς χάριτος αὐτοῦ, ⁸ ἧς ἐπερίσσευσεν εἰς ἡμᾶς ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ φρονήσει, ⁹ γνωρίσας ἡμῖν τὸ μυστήριον τοῦ θελήματος αὐτοῦ, κατὰ τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ, ἣν προέθετο ἐν αὐτῷ, ¹⁰ εἰς οἰκονομίαν τοῦ πληρώματος τῶν καιρῶν, ἀνακεφαλαιώσασθαι τὰ πάντα ἐν τῷ Χριστῷ, τὰ ἐπὶ τοῖς οὐρανοῖς, καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς ἐν αὐτῷ, ¹¹ ἐν ᾧ καὶ ἐκληρώθημεν, προορισθέντες κατὰ πρόθεσιν τοῦ τὰ πάντα ἐνεργοῦντος, κατὰ τὴν βουλήν τοῦ θελήματος αὐτοῦ, ¹² εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς, εἰς ἔπαινον δόξης αὐτοῦ, τοὺς προηλικότας ἐν τῷ Χριστῷ. ¹³ ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς ἀκούσαντες τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, τὸ εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας ὑμῶν, ἐν ᾧ καὶ πιστεύσαντες, ἐσφραγίσθητε τῷ Πνεύματι τῆς ἐπαγγελίας τῷ Ἁγίῳ, ¹⁴ ὅ ἐστιν ἀρραβὼν τῆς κληρονομίας ἡμῶν, εἰς ἀπολύτρωσιν τῆς περιποιήσεως, εἰς ἔπαινον τῆς δόξης αὐτοῦ.

¹⁵ Διὰ τοῦτο, καὶ γὰρ ἀκούσας τὴν καθ' ὑμᾶς πίστιν ἐν τῷ Κυρίῳ Ἰησοῦ, καὶ τὴν εἰς πάντας τοὺς ἀγίους, ¹⁶ οὐ παύομαι εὐχαριστῶν ὑπὲρ ὑμῶν, μνεῖαν ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου, ¹⁷ ἵνα ὁ Θεὸς τοῦ Κυρίου ἡμῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ Πατὴρ τῆς δόξης, δῶῃ ὑμῖν πνεῦμα σοφίας καὶ ἀποκαλύψεως, ἐν ἐπιγνώσει αὐτοῦ, ¹⁸ πεφωτισμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας Γ ὑμῶν ¹ εἰς τὸ εἰδέναι ὑμᾶς, τίς ἐστιν ἡ ἔλπις τῆς κλήσεως αὐτοῦ, τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τῆς κληρονομίας αὐτοῦ, ἐν τοῖς ἀγίοις, ¹⁹ καὶ τί τὸ ὑπεβάλλον μέγεθος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ εἰς ἡμᾶς, τοὺς πιστεύοντας κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ κράτους τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, ²⁰ ἣν ἐνήργηκεν ἐν τῷ Χριστῷ, ἐγείρας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, καὶ καθίσας Γ ¹ ἐν δεξιᾷ αὐτοῦ, ἐν τοῖς ἐπουρανίοις, ²¹ ὑπεράνω πάσης ἀρχῆς, καὶ ἐξουσίας, καὶ δυνάμεως, καὶ κυριότητος, καὶ παντὸς ὀνόματος ὀνομαζομένου, οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι. ²² καὶ πάντα ὑπέταξεν ὑπὸ τοῦς

¹ Γ τοῖς 01 03 | - 346 | πασιν τοῖς 02 ¹ ³ εὐλογητος ο θεος και πατηρ του κυριου ημων ιησου χριστου 02 | - 346 | εὐλογητος ο θεος και πατηρ του κυριου και σωτηρος ημων ιησου χριστου 01 | εὐλογητος ο θεος του κυριου ημων ιησου χριστου 03 ¹ ¹⁸ Γ υμων 01 02 | - 346 03 ¹ ²⁰ Γ - 346 ^ν 392 ^ν 03 | αυτον 01 02 ¹

πόδας αὐτοῦ, καὶ αὐτὸν ἔδωκεν κεφαλὴν ὑπὲρ πάντα τῆ ἐκκλησία, ²³ ἧτις ἐστὶν τὸ σῶμα αὐτοῦ, τὸ πλήρωμα τοῦ τὰ πάντα ἐν πᾶσιν πληρουμένου.

2 ¹ Καὶ ὑμᾶς ὄντας νεκροὺς τοῖς παραπτώμασιν καὶ ταῖς ἀμαρτίαις Ἰύμων, ¹ ² ἐν αἷς ποτε περιπατήσατε, κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦ κόσμου τούτου, κατὰ τὸν ἄρχοντα τῆς ἐξουσίας τοῦ ἀέρος, τοῦ πνεύματος τοῦ νῦν ἐνεργοῦντος ἐν τοῖς υἱοῖς τῆς ἀπειθείας ³ ἐν οἷς καὶ ἡμεῖς πάντες ἀνεστράφημέν ποτε ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς σαρκὸς ἡμῶν, ποιοῦντες τὰ θελήματα τῆς σαρκὸς καὶ τῶν διανοιῶν, καὶ ἤμεθα τέκνα φύσει ὀργῆς, ὡς καὶ οἱ λοιποί. ⁴ Ὁ δὲ Θεὸς πλούσιος ὢν ἐν ἐλέει, διὰ τὴν πολλὴν ἀγάπην αὐτοῦ, ἦν ἡγάπησεν ἡμᾶς, ⁵ καὶ ὄντας ἡμᾶς νεκροὺς τοῖς παραπτώμασιν, συνεζωοποίησεν ^{Γ1} τῷ Χριστῷ (χάριτί ἐστε σεσωσμένοι), ⁶ καὶ συνήγειρεν καὶ συνεκάθισεν ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ⁷ ἵνα ἐνδείξηται ἐν τοῖς αἰῶσιν, τοῖς ἐπερχομένοις τὸ ὑπερβάλλον πλοῦτος τῆς χάριτος αὐτοῦ, ἐν χρηστότητι ἐφ' ἡμᾶς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ¹ ⁸ Τῆ γὰρ χάριτί ἐστε σεσωσμένοι διὰ πίστεως, καὶ τοῦτο οὐκ ἐξ ὑμῶν, Θεοῦ τὸ δῶρον. ⁹ οὐκ ἐξ ἔργων, ἵνα μὴ τις καυχῆσθαι. ¹⁰ Αὐτοῦ γάρ ἐσμεν ποίημα, κτισθέντες ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐπὶ ἔργοις ἀγαθοῖς, οἷς προητοίμασεν ὁ Θεὸς, ἵνα ἐν αὐτοῖς περιπατήσωμεν.

¹¹ Διὸ μνημονεύετε ὅτι ποτὲ ὑμεῖς τὰ ἔθνη ἐν σαρκί, οἱ λεγόμενοι ἀκροβυστία ὑπὸ τῆς λεγομένης περιτομῆς ἐν σαρκὶ χειροποιήτου, ¹² ὅτι ἦτε τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ χωρὶς Χριστοῦ, ἀπηλλοτριωμένοι τῆς πολιτείας τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ ξένοι τῶν διαθηκῶν τῆς ἐπαγγελίας, ἐλπίδα μὴ ἔχοντες, καὶ ἄθεοι ἐν τῷ κόσμῳ. ¹³ Νυνὶ δὲ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὑμεῖς οἱ ποτε ὄντες μακρὰν, ἐγενήθητε ἐγγὺς ἐν τῷ αἵματι τοῦ Χριστοῦ. ¹⁴ Αὐτὸς γάρ ἐστιν ἡ εἰρήνη ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὰ ἀμφοτέρα ἐν, καὶ τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ λύσας, τὴν ἔχθραν ἐν τῇ σαρκὶ αὐτοῦ, ¹⁵ τὸν νόμον τῶν ἐντολῶν ἔν δόγμασιν ¹ καταργήσας, ἵνα τοὺς δύο κτίσῃ ἐν αὐτῷ εἰς ἓνα καινὸν ἄνθρωπον, ποιῶν εἰρήνην, ¹⁶ καὶ ἀποκατάλλαξῃ τοὺς ἀμφοτέρους ἐν ἐνὶ σώματι τῷ Θεῷ διὰ τοῦ σταυροῦ, ἀποκτείνας τὴν ἔχθραν ἐν αὐτῷ. ¹⁷ καὶ ἐλθὼν, εὐηγγέλισατο, “εἰρήνην ὑμῖν τοῖς μακρὰν, καὶ εἰρήνην τοῖς ἐγγύς”. ¹⁸ ὅτι δι' αὐτοῦ ἔχομεν τὴν προσαγωγὴν, οἱ ἀμφοτέροι ἐν ἐνὶ Πνεύματι πρὸς τὸν Πατέρα. ¹⁹ Ἄρα οὖν οὐκέτι ἐστὲ ξένοι καὶ πάροικοι, ἀλλὰ ἐστὲ συμπολίται τῶν ἁγίων καὶ οἰκεῖοι τοῦ Θεοῦ, ²⁰ ἐποικοδομηθέντες ἐπὶ τῷ θεμελίῳ τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν, ὄντος ἀκρογωνιαίου αὐτοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ, ²¹ ἐν ᾧ πᾶσα ἡ οἰκοδομὴ συναρμολογουμένη, αὖξει εἰς ναὸν ἅγιον ἐν Κυρίῳ, ²² ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς συνοικοδομεῖσθε, εἰς κατοικητήριον τοῦ Θεοῦ ἐν Πνεύματι.

3 ¹ Τούτου χάριν, ἐγὼ Παῦλος, ὁ δέσμιος τοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ ὑπὲρ ὑμῶν τῶν ἐθνῶν ² εἶ γε ἠκούσατε τὴν οἰκονομίαν τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, τῆς δοθείσης μοι εἰς ὑμᾶς, ³ ^{Γ1} κατὰ ἀποκάλυψιν ἐγνωρίσθη μοι τὸ μυστήριον, καθὼς προέγραψα ἐν ὀλίγῳ, ⁴ πρὸς ὃ δύνασθε ἀναγινώσκοντες νοῆσαι τὴν σύνεσίν μου ἐν τῷ μυστηρίῳ τοῦ Χριστοῦ, ⁵ ὃ ἐτέραις γενεαῖς οὐκ ἐγνωρίσθη τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων, ὡς νῦν ἀπεκαλύφθη τοῖς ἁγίοις ἀποστόλοις αὐτοῦ καὶ προφήταις ἐν Πνεύματι, ⁶ εἶνα τὰ ἔθνη, συγκληρονόμα, καὶ σύσσωμα, καὶ συμμετόχα, τῆς ἐπαγγελίας ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, διὰ τοῦ εὐαγγελίου,

¹ Ἰυμων 346 01 03 | εαυτων 02 | αυτων 02*¹ 5Γ- 01 02 | εν 346 03¹ 7Γ ινα ενδειξεται εν τοις αιωσιν τοις επερχομενοις το υπερβαλλον πλουτος της χαριτος αυτου εν χριστω ιησου 01a 02 03 | - 01 | ινα ενδειξεται εν τοις αιωσιν τοις επερχομενοις το υπερβαλλον πλουτος της χαριτος αυτου χριστοτητι εφ ημας εν τω χριστω ιησου 346¹ 15Γ εν δογμασιν 01 02 03 | - 346 | δογμασιν 61873¹ 3Γ- 346 03 | οτι 01 02 04¹

⁷οὗ ἐγενήθην διάκονος κατὰ τὴν δωρεάν τῆς χάριτος τοῦ ὁ Θεοῦ τῆς δοθείσης μοι, κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. ⁸Ἐμοὶ τῶ, ἐλαχιστοτέρῳ πάντων ἀγίων, ἐδόθη ἡ χάρις αὕτη, τοῖς ἔθνεσιν εὐαγγελίσασθαι, τὸ ἀνεξιχνίαστον πλοῦτος τοῦ Ἐκκεκρωμένου ἀπὸ τῶν αἰώνων ἐν τῶ ὁ Θεῶ, τῶ τὰ πάντα κτίσαντι, ¹⁰ἵνα γνωρισθῆ νῦν ταῖς ἀρχαῖς καὶ ταῖς ἐξουσίαις ἐν τοῖς ἐπουρανοῖς διὰ τῆς ἐκκλησίας ἡ πολυποίκιλος σοφία τοῦ ὁ Θεοῦ, ¹¹κατὰ πρόθεσιν τῶν αἰώνων, ἣν ἐποίησεν ἐν τῶ Ἐκκεκρωμένῳ Ἰησοῦ, τῶ Ἐκκεκρωμένῳ ἡμῶν, ¹²ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν παρησίαν καὶ προσαγωγὴν ἐν πεποιθήσει διὰ τῆς πίστεως αὐτοῦ. ¹³Διὸ αἰτούμαι μὴ ἐγκακεῖν ἐν ταῖς θλίψεσίν μου ὑπὲρ ὑμῶν, ἥτις ἐστὶν δόξα ὑμῶν.

¹⁴Τοῦτου χάριν, κάμπτω τὰ γόνατά μου πρὸς τὸν Πατέρα, ¹⁵ἐξ οὗ πᾶσα πατριὰ ἐν οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ γῆς ὀνομάζεται, ¹⁶ἵνα δῶ ὑμῖν κατὰ τὸ πλοῦτος τῆς δόξης αὐτοῦ, δυνάμει κραταιωθῆναι διὰ τοῦ ὁ Πνεύματος αὐτοῦ εἰς τὸν ἔσω ἄνθρωπον, ¹⁷κατοικῆσαι τὸν Ἐκκεκρωμένον διὰ τῆς πίστεως ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν ἐν ἀγάπῃ, ἐρριζωμένοι καὶ τεθεμελιωμένοι, ¹⁸ἵνα ἐξιχύσητε καταλαβέσθαι σὺν πᾶσιν τοῖς ἁγίοις, τί τὸ πλάτος, καὶ μήκος, καὶ ὕψος, καὶ βάθος, ¹⁹γνωναί τε τὴν ὑπερβάλλουσαν τῆς γνώσεως ἀγάπην τοῦ Ἐκκεκρωμένου, ἵνα ἁπλοῦσθε εἰς ἁπλὸν τὸ πλήρωμα τοῦ ὁ Θεοῦ.

²⁰Τῶ δὲ δυναμένῳ ὑπὲρ πάντα, ποιῆσαι ὑπερεκπερισσοῦ ᾧ αἰτούμεθα ἡ νοοῦμεν, κατὰ τὴν δύναμιν τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἡμῖν, ²¹αὐτῶ ἡ δόξα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ ἐν Ἐκκεκρωμένῳ Ἰησοῦ, εἰς πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος τῶν αἰώνων. Ἀμήν!

4 ¹Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, ἐγὼ ὁ δέσμιος ἐν Ἐκκεκρωμένῳ, ἀξίως περιπατήσαι τῆς κλήσεως ἣς ἐκλήθητε, ²μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ πραύτητος, μετὰ μακροθυμίας, ἀνεχόμενοι ἀλλήλων ἐν ἀγάπῃ, ³σπουδάζοντες τηρεῖν τὴν ἐνότητα τοῦ ὁ Πνεύματος ἐν τῶ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης. ⁴Ἐν σῶμα καὶ ἐν ὁ Πνεῦμα, καθὼς καὶ ἐκλήθητε ἐν μιᾷ ἐλπίδι τῆς κλήσεως ὑμῶν, ⁵εἰς ὁ Κύριος, μία πίστις, ἐν βάπτισμα, ⁶εἰς ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ πάντων, ὁ ἐπὶ πάντων, καὶ διὰ πάντων, καὶ ἐν πᾶσιν.

⁷Ἐνὶ δὲ ἐκάστῳ ἡμῶν ἐδόθη ἡ χάρις, κατὰ τὸ μέτρον τῆς δωρεᾶς τοῦ Ἐκκεκρωμένου. ⁸Διὸ λέγει, “Ἀναβάς εἰς ὕψος, ἠχμαλώτευσεν αἰχμαλωσίαν, ἔδωκεν δόματα τοῖς ἀνθρώποις.” ⁹Τὸ δὲ, “ἀνέβη”, τί ἐστίν, εἰ μὴ ὅτι καὶ κατέβη εἰς τὰ κατώτερα μέρη τῆς γῆς; ¹⁰Ὁ καταβάς αὐτὸς ἐστίν καὶ ὁ ἀναβάς ὑπεράνω πάντων τῶν οὐρανῶν, ἵνα πληρώσῃ τὰ πάντα. ¹¹Καὶ αὐτὸς ἔδωκεν τοὺς μὲν ἀποστόλους, τοὺς δὲ προφήτας, τοὺς δὲ εὐαγγελιστάς, τοὺς δὲ ποιμένας καὶ διδασκάλους, ¹²πρὸς τὸν καταρτισμὸν τῶν ἀγίων εἰς ἔργον διακονίας, εἰς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ Ἐκκεκρωμένου, ¹³μέχρι καταστήσωμεν οἱ πάντες εἰς τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως, καὶ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ Υἱοῦ τοῦ ὁ Θεοῦ, εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ Ἐκκεκρωμένου, ¹⁴ἵνα μηκέτι ᾧμεν νήπιοι, κλυδωνιζόμενοι καὶ περιφερόμενοι παντὶ ἀνέμῳ τῆς διδασκαλίας ἐν τῇ κυβείᾳ τῶν ἀνθρώπων, ἐν πανουργίᾳ πρὸς ἁπλὸν τὴν μεθοδεῖαν τῆς πλάνης, ¹⁵ἀληθεύοντες δὲ ἐν ἀγάπῃ, ἀυξήσωμεν εἰς αὐτὸν τὰ πάντα, ὅς ἐστιν ἡ κεφαλὴ ὁ Χριστός, ¹⁶ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα, συναρμολογούμενον καὶ συμβιβαζόμενον διὰ πάσης ἀφῆς τῆς ἐπιχορηγίας κατ’ ἐνέργειαν ἐν μέτρῳ ἐνὸς ἐκάστου ἁμέρους, ἁπλὸν τὴν αὐξήσιν τοῦ σώματος ποιεῖται εἰς οἰκοδομὴν ἑαυτοῦ ἐν ἀγάπῃ.

¹⁷Τοῦτο οὖν λέγω καὶ μαρτύρομαι ἐν Ὑριῶ, μηκέτι ὑμᾶς περιπατεῖν, καθὼς καὶ τὰ ἔθνη περιπατεῖ ἐν ματαιότητι τοῦ νοῦς αὐτῶν. ¹⁸Ἐσκοτωμένοι τῇ διανοίᾳ ὄντες, ἀπηλλοτριωμένοι τῆς ζωῆς τοῦ Θεοῦ, διὰ τὴν ἄγνοιαν τὴν οὖσαν ἐν αὐτοῖς, διὰ τὴν πώρωσιν τῆς καρδίας αὐτῶν, ¹⁹οἵτινες ἀπηληγκότες, ἑαυτοὺς παρέδωκαν τῇ ἀσελγείᾳ εἰς ἐργασίαν ἀκαθαρσίας πάσης ἐν πλεονεξίᾳ. ²⁰Υμεῖς δὲ οὐχ οὕτως ἐμάθετε τὸν Ὑριστόν, ²¹εἴ γε αὐτὸν ἠκούσατε καὶ ἐν αὐτῷ ἐδιδάχθητε, καθὼς ἐστὶν ἀλήθεια ἐν τῷ Ἰησοῦ, ²²ἀποθέσθαι ὑμᾶς κατὰ τὴν προτέραν ἀναστροφὴν τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον, τὸν φθειρόμενον κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τῆς ἀπάτης, ²³ἀνανεοῦσθαι δὲ ἐν τῷ πνεύματι τοῦ νοῦς ὑμῶν, ²⁴καὶ ἐνδύσασθαι τὸν καινὸν ἄνθρωπον τὸν κατὰ Θεὸν, κτισθέντα ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ὁσιότητι τῆς ἀληθείας.

²⁵Διὸ ἀποθέμενοι τὸ ψεῦδος, “λαλεῖτε ἀλήθειαν ἕκαστος μετὰ τοῦ πλησίον αὐτοῦ”, ὅτι ἐσμεν ἀλλήλων μέλη. ²⁶“Ὁργίζεσθε, καὶ μὴ ἁμαρτάνετε”. ὁ ἥλιος μὴ ἐπιδυέτω ἐπὶ παροργισμῷ ὑμῶν, ²⁷μηδὲ δίδοτε τόπον τῷ διαβόλῳ. ²⁸Ὁ κλέπτων μηκέτι κλεπτέτω, μᾶλλον δὲ κοπιᾶτω, ἐργαζόμενος ἑαυτῷ ταῖς χερσὶν τὸ ἀγαθόν, ἵνα ἔχη μεταδιδόναι τῷ χρεῖαν ἔχοντι. ²⁹Πᾶς λόγος σαπρὸς ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν μὴ ἐκπορευέσθω, ἀλλ’ εἴ τις ἀγαθὸς πρὸς οἰκοδομὴν τῆς χρεῖας, ἵνα δῶ χάριν τοῖς ἀκούουσιν. ³⁰Καὶ μὴ λυπεῖτε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον τοῦ Θεοῦ, ἐν ᾧ ἐσφραγίσθητε εἰς ἡμέραν ἀπολυτρώσεως. ³¹Πᾶσα πικρία, καὶ θυμὸς, καὶ ὀργή, καὶ κραυγὴ, καὶ βλασφημία, ἀρθητῶ ἀφ’ ὑμῶν σὺν πάσῃ κακίᾳ. ³²Γίνεσθε ἐν εἰς ἀλλήλους χρηστοί, εὐσπλαγχοί, χαριζόμενοι ἑαυτοῖς, καθὼς καὶ ὁ Θεὸς ἐν Ὑριστῷ ἐχαρίσατο ὑμῖν. ¹Γίνεσθε οὖν μιμηταὶ τοῦ Θεοῦ ὡς τέκνα ἀγαπητά, ²καὶ περιπατεῖτε ἐν ἀγάπῃ, καθὼς καὶ ὁ Ὑριστὸς ἠγάπησεν ὑμᾶς, καὶ παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν, ἑπροσφορὰν καὶ θυσίαν τῷ Θεῷ εἰς ὁσμὴν εὐωδίας.

³Πορνεία δὲ, καὶ ἀκαθαρσία πᾶσα, ἢ πλεονεξία, μηδὲ ὀνομαζέσθω ἐν ὑμῖν, καθὼς πρέπει ἁγίοις, ⁴καὶ αἰσχροῦς, καὶ μωρολογία, ἢ εὐτραπελία, ἃ οὐκ ἀνήκεν, ἀλλὰ μᾶλλον εὐχαριστία. ⁵Τοῦτο γὰρ ἴστε γινώσκοντες ὅτι πᾶς πόρνος, ἢ ἀκάθαρτος, ἢ πλεονέκτης, ὃ ἐστὶν εἰδωλολάτρης, οὐκ ἔχει κληρονομίαν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Ὑριστοῦ καὶ Θεοῦ.

⁶Μηδεὶς ὑμᾶς ἀπατάτω ἑκενοῖς λόγοις διὰ ταῦτα, γὰρ ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας. ⁷Μὴ οὖν γίνεσθε συμμέτοχοι αὐτῶν. ⁸Ἦτε γὰρ ποτε σκότος, νῦν δὲ φῶς ἐν Ὑριῶ ὡς τέκνα φωτὸς περιπατεῖτε (ὁ γὰρ καρπὸς τοῦ φωτὸς ἐν πάσῃ ἀγαθῶσύνῃ, καὶ δικαιοσύνῃ, καὶ ἀληθείᾳ), ⁹δοκιμάζοντες τί ἐστὶν εὐάρεστον τῷ Ὑριῶ. ¹¹Καὶ μὴ συγκοινωνεῖτε τοῖς ἔργοις τοῖς ἀκάρποις τοῦ σκότους, μᾶλλον δὲ καὶ ἐλέγχετε, ¹²τὰ γὰρ κρυφῆ γινόμενα ὑπ’ αὐτῶν, αἰσχροὺς ἐστὶν καὶ λέγειν. ¹³Τὰ δὲ πάντα ἐλεγχόμενα ὑπὸ τοῦ φωτὸς φανεροῦνται, πᾶν γὰρ τὸ φανερούμενον φῶς ἐστὶν. ¹⁴Διὸ λέγει, “Ἐγειρε, ὁ καθεύδων, καὶ ἀνάστα ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ ἐπιφαύσει σοὶ ὁ Ὑριστός.”

¹⁵Βλέπετε οὖν ἀκριβῶς πῶς περιπατεῖτε, μὴ ὡς ἄσοφοι, ἀλλ’ ὡς σοφοί, ¹⁶ἐξαγοραζόμενοι τὸν καιρὸν, ὅτι αἱ ἡμέραι πονηραὶ εἰσιν. ¹⁷Διὰ τοῦτο, μὴ γίνεσθε ἄφρονες, ἀλλὰ συνίετε τί τὸ θέλημα τοῦ Ὑριου. ¹⁸Καὶ μὴ μεθύσκεσθε οἴνῳ, ἐν ᾧ

²¹Γησοῦ 346 349 01 02 03 | χριστου 01* | - 61873¹ 23Γ- 346 01 02 | εν 349 03¹ 24Γ ενδυσασθαι 349 02 | ενδυσασθε 346 01 03¹ Γ δικαιοσυνη και οσιοτητι 02 03 | δικαιοσυνη οσιοτητι 349 | οσιοτητι και δικαιοσυνη 01¹ 28Γ ταις χερσιν το αγαθον 346 349^v 03 | ταις ιδιαις χερσιν το αγαθον 01 02¹ Γ υμιν 346 01 02 | ημιν 349 03¹ 2Γ προσφοραν και θυσιαν 349 02 03 | προσφοραν και οσμην 346 | θυσιαν και προσφοραν 01¹ 4Γ και 346 349 01 03 | η 01* 02¹ 6Γ κενους 346 03 | καινοις 01 02¹ Γ της απειθειας 01 02 03 | - 346 | της απιστίας 349¹ 17Γ κυριου 01 03 | χριστου 346 | θεου 02¹

ἐστιν ἀσωτία, ἀλλὰ ἱ πληροῦσθε¹ ἐν ἰ Πνεύματι, ¹⁹λαλοῦντες ἑαυτοῖς ἑν¹ ψαλμοῖς, καὶ ὕμνοις, καὶ ὠδαῖς ἱ πνευματικαῖς, ¹ἄδοντες καὶ ψάλλοντες τῇ καρδίᾳ ὑμῶν τῷ ἰ Κυρίῳ, ²⁰εὐχαριστοῦντες πάντοτε ὑπὲρ πάντων ἐν ὀνόματι τοῦ ἰ Κυρίου ἡμῶν, ἰησοῦ ἰ Χριστοῦ, τῷ ἰ Θεῷ καὶ Πατρί, ²¹ὑποτασσόμενοι ἀλλήλοις ἐν φόβῳ ἰ Χριστοῦ.

²²Αἱ γυναῖκες τοῖς ἰδίῳι ἀνδράσιν ἱ ὡς τῷ ἰ Κυρίῳ, ²³ὅτι ἀνὴρ ἐστιν κεφαλὴ τῆς γυναικὸς, ὡς καὶ ὁ ἰ Χριστὸς κεφαλὴ τῆς ἐκκλησίας, αὐτὸς ἱ Σωτὴρ τοῦ σώματος. ²⁴Ἄλλ¹ ἱ ὡς ἱ ἡ ἐκκλησία ὑποτάσσεται τῷ ἰ Χριστῷ, οὕτως καὶ αἱ γυναῖκες τοῖς ἀνδράσιν ἐν παντί.

²⁵Οἱ ἄνδρες ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας, καθὼς καὶ ὁ ἰ Χριστὸς ἠγάπησεν τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἑαυτὸν παρέδωκεν ὑπὲρ αὐτῆς, ²⁶ἵνα αὐτὴν ἀγιάσῃ, καθαρῖσας τῷ λουτρῷ τοῦ ὕδατος ἐν ῤήματι, ²⁷ἵνα παραστήσῃ αὐτὸς ἑαυτῷ ἕνδοξον τὴν ἐκκλησίαν, μὴ ἔχουσαν σπίλον, ἡ ῤυτίδα, ἡ τι τῶν τοιούτων, ἀλλ¹ ἵνα ἡ ἀγία καὶ ἄμωμος. ²⁸Οὕτως ἱ ὀφείλουσιν καὶ οἱ ἄνδρες ἱ ἀγαπᾶν τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας, ὡς τὰ ἑαυτῶν σώματα. Ὁ ἀγαπῶν τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα, ἑαυτὸν ἀγαπᾷ. ²⁹Οὐδεὶς γάρ ποτε τὴν ἑαυτοῦ σάρκα ἐμίσησεν, ἀλλὰ ἐκτρέφει καὶ θάλπει αὐτὴν, καθὼς καὶ ὁ ἰ Χριστὸς τὴν ἐκκλησίαν, ³⁰ὅτι μέλη ἐσμέν τοῦ σώματος αὐτοῦ. ³¹Ἄντι τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, καὶ ἕσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν.” ³²Τὸ μυστήριον τοῦτο μέγα ἐστίν, ἐγὼ δὲ λέγω εἰς ἰ Χριστὸν καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν. ³³Πλὴν καὶ ὑμεῖς, οἱ καθ¹ ἕνα, ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα οὕτως ἀγαπάτω ὡς ἑαυτόν, ἡ δὲ γυνὴ, ἵνα φοβῆται τὸν ἄνδρα.

6 ¹Τὰ τέκνα, ὑπακούετε τοῖς γονεῦσιν ὑμῶν ἐν ἰ Κυρίῳ, τοῦτο γάρ ἐστιν δίκαιον. ²ἴμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα” (ἡτις ἐστὶν ἐντολὴ πρώτη ἐν ἐπαγγελίᾳ), ³ἵνα εὖ σοι γένηται, καὶ ἕση μακροχρόνιος ἐπὶ τῆς γῆς.”

⁴Καὶ, οἱ πατέρες, μὴ παροργίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἀλλὰ ἐκτρέφετε αὐτὰ ἐν παιδείᾳ καὶ νοουθεσίᾳ ἰ Κυρίου.

⁵Οἱ δοῦλοι, ὑπακούετε τοῖς κατὰ σάρκα κυρίοις μετὰ φόβου καὶ τρόμου, ἐν ἀπλότῃ τῆς καρδίας ὑμῶν ὡς τῷ ἰ Χριστῷ, ἕμὴ κατ¹ ὀφθαλμοδουλείαν ὡς ἀνθρωπάρεσκοι, ἀλλ¹ ὡς δοῦλοι ἰ Χριστοῦ, ποιοῦντες τὸ θέλημα τοῦ ἰ Θεοῦ ἐκ ψυχῆς, ⁷μετ¹ εὐνοίας δουλεύοντες ὡς τῷ ἰ Κυρίῳ, καὶ οὐκ ἀνθρώποις, ⁸εἰδότες ὅτι ἱ ἕαν ποιήσῃ ἕκαστος ἱ ἀγαθόν, τοῦτο κομίζεται παρὰ ἰ Κυρίου, εἴτε δοῦλος εἴτε ἐλεύθερος.

⁹Καὶ, οἱ κύριοι, τὰ αὐτὰ ποιεῖτε πρὸς αὐτούς, ἀνιέντες τὴν ἀπειλήν, εἰδότες ὅτι καὶ αὐτῶν καὶ ὑμῶν ὁ ἰ Κύριός ἐστιν ἐν οὐρανοῖς, καὶ προσωπολημψία οὐκ ἕστιν παρ¹ αὐτῷ.

¹⁰Τοῦ λοιποῦ, ἱ δυναμοῦσθε, ¹ἐν ἰ Κυρίῳ καὶ ἐν τῷ κράτει τῆς ἰσχύος αὐτοῦ. ¹¹Ἐνδύσασθε τὴν πανοπλίαν τοῦ ἰ Θεοῦ, πρὸς τὸ δύνασθαι ὑμᾶς στήναι πρὸς τὰς μεθοδείας τοῦ διαβόλου. ¹²Ὅτι οὐκ ἕστιν ἱ ἡμῖν ἱ ἡ πάλῃ πρὸς αἶμα καὶ σάρκα, ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχάς, πρὸς τὰς ἐξουσίας, πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τούτου, πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας ἐν τοῖς ἐπουρανόις. ¹³Διὰ τοῦτο, ἀναλάβετε τὴν πανοπλίαν τοῦ ἰ Θεοῦ, ἵνα δυνηθῆτε ἀντιστῆναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πονηρᾷ, καὶ ἅπαντα κατεργασάμενοι, στήναι. ¹⁴Στῆτε οὖν, “περιζωσάμενοι τὴν ὀσφὺν ὑμῶν ἐν ἀληθείᾳ”,

¹⁸ἱ πληροῦσθε ῤ46 03 | πληροῦσθαι 01 02¹ ¹⁹ἕν ῤ46 03 | - 01 02¹ ἱ πνευματικαῖς 01 | - ῤ46 03 | καὶ πνευματικαῖς 01* | πνευματικαῖς ἐν χαρίτι 02¹ ²²ἱ - ῤ46^v 03 | ὑποτασσεσθῶσαν 01 02¹ ²³ἱ - ῤ46 03 | ο 01 02¹ ²⁴ἱ ὡς 01 02 | ὅτι ῤ46 | - 03¹ ²⁸ἱ ὀφείλουσιν καὶ οἱ ἄνδρες ῤ46 03 | ὀφείλουσιν οἱ ἄνδρες 01 | καὶ οἱ ἄνδρες ὀφείλουσιν 02¹ ⁸ἱ ἐαν ποιήσῃ ἕκαστος 01 | ἕκαστος ἐαν τι ποιήσῃ 03 | ἕκαστος ο ἐαν ποιήσῃ 02 | ἐαν τι ποιῇ ῤ46¹ ¹⁰ἱ δυναμοῦσθε ῤ46 03 | ἐνδυναμοῦσθε 01 | ἐνδυναμοῦσθε ἀδελφοὶ 02¹ ¹²ἱ ἡμῖν 01 02 0230 | ὑμῖν ῤ46 03¹

καὶ “ἐνδυσάμενοι τὸν θώρακα τῆς δικαιοσύνης”, ¹⁵ καὶ ὑποδησάμενοι τοὺς “πόδας ἐν ἔτοιμασίᾳ τοῦ εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης”. ¹⁶ Ἐν πᾶσιν ἀναλαβόντες τὸν θυρεὸν τῆς πίστεως, ἐν ᾧ δυνήσεσθε πάντα τὰ βέλη τοῦ πονηροῦ πεπωρωμένα σβέσαι. ¹⁷ Καὶ “τὴν περικεφαλαίαν τοῦ σωτηρίου” δέξασθε, καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὃ ἐστὶν ῥῆμα Θεοῦ, ¹⁸ διὰ πάσης προσευχῆς καὶ δεήσεως, προσευχόμενοι ἐν παντὶ καιρῷ ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι, καὶ εἰς αὐτὸ, ἀγρυπνοῦντες ἐν πάσῃ προσκαρτερήσει καὶ δεήσει περὶ πάντων τῶν ἁγίων, ¹⁹ καὶ ὑπὲρ ἑμοῦ, ἵνα μοι δοθῇ λόγος ἐν ἀνοίξει τοῦ στόματός μου, ἐν παρρησίᾳ γνωρίσαι τὸ μυστήριον τοῦ εὐαγγελίου, ²⁰ ὑπὲρ οὗ πρεσβεύω ἐν ἀλύσει, ἵνα Ἐν αὐτῷ παρρησιάσωμαι, ὡς δεῖ με λαλῆσαι.

²¹ Ἴνα δὲ Ἰδιῆτε καὶ ὑμεῖς ἃ τὰ κατ’ ἐμέ, τί πράσσω, πάντα γνωρίσει ὑμῖν Τυχικός, ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος ἐν Κυρίῳ, ²² ὃν ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο, ἵνα γνῶτε τὰ περὶ ἡμῶν, καὶ παρακαλέση τὰς καρδίας ὑμῶν.

²³ Εἰρήνη τοῖς ἀδελφοῖς καὶ ἀγάπη μετὰ πίστεως ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. ²⁴ Ἡ χάρις μετὰ πάντων τῶν ἀγαπώντων τὸν Κύριον ἡμῶν, Ἰησοῦν Χριστὸν, ἐν ἀφθαρσίᾳ.

Πρὸς Φιλιππησίους

1 ¹ Παῦλος καὶ Τιμόθεος, δοῦλοι Ὁριστοῦ Ὡησοῦ· πᾶσιν τοῖς ἀγίοις ἐν Ὁριστῶ Ὡησοῦ τοῖς οὔσιν ἐν Φιλίπποις, σὺν ἐπισκόποις καὶ διακόνοις· ² χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Ὁεοῦ Πατρὸς ἡμῶν καὶ Ὁκυρίου Ὡησοῦ Ὁριστοῦ.

³ Εὐχαριστῶ τῶ Ὁεῶ μου ἐπὶ πάσῃ τῇ μνεῖα ὑμῶν, ⁴ πάντοτε ἐν πάσῃ δεήσει μου ὑπὲρ πάντων ὑμῶν, μετὰ χαρᾶς τὴν δέησιν ποιούμενος, ⁵ ἐπὶ τῇ κοινωνία ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον, ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας ἄχρι τοῦ νῦν, ⁶ πεποιθῶς αὐτὸ τοῦτο, ὅτι ὁ ἐναρξάμενος ἐν ὑμῖν ἔργον ἀγαθὸν, ἐπιτελέσει ἄχρι ἡμέρας Ὁριστοῦ Ὡησοῦ· ⁷ καθὼς ἐστὶν δίκαιον ἐμοὶ τοῦτο φρονεῖν ὑπὲρ πάντων ὑμῶν, διὰ τὸ ἔχειν με ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμᾶς, ἔν τε τοῖς δεσμοῖς μου, καὶ ἐν τῇ ἀπολογία καὶ βεβαιώσει τοῦ εὐαγγελίου, συγκοινωνοῦς μου τῆς χάριτος πάντας ὑμᾶς ὄντας. ⁸ Μάρτυς γάρ Ἔμου¹ ὁ Ὁεός, ὡς ἐπιποθῶ πάντας ὑμᾶς ἐν σπλάγχχοις Ὁριστοῦ Ὡησοῦ. ⁹ Καὶ τοῦτο προσεύχομαι, ἵνα ἡ ἀγάπη ὑμῶν ἔτι μᾶλλον καὶ μᾶλλον περισσεύῃ ἐν ἐπιγνώσει καὶ πάσῃ αἰσθήσει, ¹⁰ εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τὰ διαφέροντα, ἵνα ἦτε εἰλικρινεῖς καὶ ἀπρόσκοποι εἰς ἡμέραν Ὁριστοῦ, ¹¹ πεπληρωμένοι καρπὸν δικαιοσύνης τὸν διὰ Ὡησοῦ Ὁριστοῦ, εἰς δόξαν καὶ ἔπαινον Ὁεοῦ.

¹² Γινώσκω δὲ ὑμᾶς, βούλομαι, ἀδελφοί, ὅτι τὰ κατ' ἐμὲ, μᾶλλον εἰς προκοπὴν τοῦ εὐαγγελίου ἐλήλυθεν, ¹³ ὥστε τοὺς δεσμούς μου φανεροὺς ἐν Ὁριστῶ γενέσθαι, ἐν ὄλῳ τῶ πραιτωρίῳ καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσιν, ¹⁴ καὶ τοὺς πλείονας τῶν ἀδελφῶν ἐν Ὁκυρίῳ πεποιθότας τοῖς δεσμοῖς μου, περισσοτέρως τολμᾶν ἀφόβως τὸν λόγον τοῦ Ὁεοῦ λαλεῖν.

¹⁵ Τινὲς μὲν καὶ διὰ φθόνον καὶ ἔριν, τινὲς δὲ καὶ δι' εὐδοκίαν τὸν Ὁριστὸν κηρύσσουν. ¹⁶ Οἱ δὲ ἐξ ἐριθείας τὸν Ὁριστὸν καταγγέλλουσιν, οὐχ ἀγνῶς οἰόμενοι θλίψιν ἐγείρειν τοῖς δεσμοῖς μου. ¹⁷ Οἱ μὲν ἐξ ἀγάπης εἰδότες ὅτι εἰς ἀπολογίαν τοῦ εὐαγγελίου κεῖμαι, ¹⁸ τί γάρ; Πλὴν ὅτι παντὶ τρόπῳ, εἴτε προφάσει εἴτε ἀληθείᾳ, Ὁριστὸς καταγγέλλεται, καὶ ἐν τούτῳ χαίρω, ἀλλὰ καὶ χαρήσομαι. ¹⁹ Οἶδα Ἔγάρ¹ ὅτι τοῦτό μοι ἀποβήσεται εἰς σωτηρίαν διὰ τῆς ὑμῶν δεήσεως, καὶ ἐπιχορηγίας τοῦ Ὁνεύματος Ὡησοῦ Ὁριστοῦ, ²⁰ κατὰ τὴν ἀποκαραδοκίαν καὶ ἐλπίδα μου, ὅτι ἐν οὐδενὶ αἰσχυνθήσομαι, ἀλλ' ἐν πάσῃ παρρησία, ὡς πάντοτε καὶ νῦν, μεγαλυνηθήσεται Ὁριστὸς ἐν τῷ σώματί μου, εἴτε διὰ ζωῆς εἴτε διὰ θανάτου. ²¹ Ἐμοὶ γάρ τὸ ζῆν Ὁριστὸς, καὶ τὸ ἀποθανεῖν κέρδος. ²² Εἰ δὲ τὸ ζῆν ἐν σαρκί, τοῦτό μοι καρπὸς ἔργου. Καὶ τί Ἔαίρήσομαι¹ οὐ γνωρίζω. ²³ Συνέχομαι δὲ ἐκ τῶν δύο, τὴν ἐπιθυμίαν ἔχων εἰς¹ τὸ ἀναλῦσαι καὶ

⁸ Ἔμου 01* 03 | μου εστιν 02 | - ϖ346 | μοι 01¹ ¹⁹ γαρ 01 02 | δε ϖ346 03¹ ²² γ αιρησομαι 01 02 04 | αιρησωμαι ϖ346 03¹ ²³ εχων εις 01 02 03 04 | εχων ϖ346 | εν χριστω ϖ346*¹

σὺν Ὁριστῶ εἶναι, πολλῶ γὰρ μᾶλλον κρεῖσσον, ²⁴τὸ δὲ ἐπιμένειν ἔν¹ τῇ σαρκί, ἀναγκαιότερον δι' ὑμᾶς. ²⁵Καὶ τοῦτο πεποιθώς, οἶδα ὅτι μενῶ καὶ παραμενῶ πᾶσιν ὑμῖν εἰς τὴν ὑμῶν προκοπὴν καὶ χαρὰν τῆς πίστεως, ²⁶ἵνα τὸ καύχημα ὑμῶν περισσεύῃ ἐν Ὁριστῶ Ἰησοῦ ἐν ἐμοί, διὰ τῆς ἐμῆς παρουσίας πάλιν πρὸς ὑμᾶς.

²⁷Μόνον ἀξίως τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Ὁριστοῦ πολιτεύεσθε, ἵνα εἴτε ἐλθὼν καὶ ἰδὼν ὑμᾶς, εἴτε ἀπὼν, ἰάκούω¹ τὰ περὶ ὑμῶν, ὅτι στήκετε ἐν ἐνὶ πνεύματι, μιᾷ ψυχῇ συναθλοῦντες τῇ πίστει τοῦ εὐαγγελίου, ²⁸καὶ μὴ πτυρόμενοι ἐν μηδενὶ ὑπὸ τῶν ἀντικειμένων, ἥτις ἐστὶν αὐτοῖς ἔνδειξις ἀπωλείας, ὑμῶν δὲ σωτηρίας, καὶ τοῦτο ἀπὸ Θεοῦ, ²⁹ὅτι ὑμῖν ἐχαρίσθη τὸ ὑπὲρ Ὁριστοῦ, οὐ μόνον τὸ εἰς αὐτὸν πιστεύειν, ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπὲρ αὐτοῦ πάσχειν, ³⁰τὸν αὐτὸν ἀγῶνα ἔχοντες, οἷον εἶδετε ἐν ἐμοί, καὶ νῦν ἀκούετε ἐν ἐμοί.

2 ¹Εἴ τις οὖν παράκλησις ἐν Ὁριστῶ, εἴ τι παραμύθιον ἀγάπης, εἴ τις κοινωνία Πνεύματος, εἴ τις σπλάγχνα καὶ οἰκτιρμοί, ²πληρώσατέ μου τὴν χαρὰν, ἵνα τὸ αὐτὸ φρονῆτε, τὴν αὐτὴν ἀγάπην ἔχοντες, σύμψυχοι, τὸ ἔν¹ φρονοῦντες. ³Μηδὲν κατ' ἐριθείαν μηδὲ κατὰ κενοδοξίαν, ἀλλὰ τῇ ταπεινοφροσύνῃ ἀλλήλους ἠγούμενοι ὑπερέχοντας ἑαυτῶν, ⁴μὴ τὰ ἑαυτῶν ἕκαστος σκοποῦντες, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐτέρων ἕκαστοι. ⁵Τοῦτο φρονεῖτε ἐν ἑμῖν, ¹ὃ καὶ ἐν Ὁριστῶ Ἰησοῦ, ⁶ὃς ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων, οὐχ ἀρπαγμὸν ἠγήσατο τὸ εἶναι ἴσα Θεῶ, ⁷ἀλλὰ ἑαυτὸν ἐκένωσεν, μορφὴν δούλου λαβὼν, ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος. Καὶ σχήματι εὐρεθείς ὡς ἄνθρωπος, ⁸ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν, γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ. ⁹Διὸ καὶ ὁ Θεὸς αὐτὸν ὑπερύψωσεν, καὶ ἐχαρίσατο αὐτῷ τὸ ὄνομα τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα, ¹⁰ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ, πᾶν γόνυ κάμψῃ ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων, ¹¹καὶ πᾶσα γλῶσσα ἰξομολογήσεται¹ ὅτι Κύριος Ἰησοῦς Ὁριστός, εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρὸς.

¹²Ὡστε, ἀγαπητοί μου, καθὼς πάντοτε ὑπηκούσατε, μὴ ὡς ἐν τῇ παρουσίᾳ μου μόνον, ἀλλὰ νῦν πολλῶ μᾶλλον ἐν τῇ ἀπουσίᾳ μου, μετὰ φόβου καὶ τρόμου τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν ἰκατεργάζεσθε. ¹³Θεὸς γὰρ ἐστὶν ὁ ἐνεργῶν ἐν ὑμῖν, καὶ τὸ θέλειν, καὶ τὸ ἐνεργεῖν, ὑπὲρ τῆς εὐδοκίας.

¹⁴Πάντα ποιεῖτε χωρὶς γογγυσμῶν καὶ διαλογισμῶν, ¹⁵ἵνα ἰγενῆσθε¹ ἄμεμπτοι καὶ ἀκέραιοι, τέκνα Θεοῦ ἄμωμα μέσον γενεᾶς σκολιάς καὶ διεστραμμένης, ἐν οἷς φαίνεσθε ὡς φωστῆρες ἐν κόσμῳ, ¹⁶λόγον ζωῆς ἐπέχοντες εἰς καύχημα ἐμοί εἰς ἡμέραν Ὁριστοῦ, ὅτι οὐκ εἰς κενὸν ἔδραμον, οὐδὲ εἰς κενὸν ἐκοπίασα, ¹⁷ἀλλ' εἰ καὶ σπένδομαι ἐπὶ τῇ θυσίᾳ καὶ λειτουργίᾳ τῆς πίστεως ὑμῶν, χαίρω καὶ συγχαίρω πᾶσιν ὑμῖν. ¹⁸Τὸ δὲ αὐτὸ καὶ ὑμεῖς χαίρετε καὶ συγχαίρετέ μοι.

¹⁹Ἐλπίζω δὲ ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ, Τιμόθεον ταχέως πέμψαι ὑμῖν, ἵνα κάγῳ εὐψυχῶ, γνοὺς τὰ περὶ ὑμῶν. ²⁰Οὐδένα γὰρ ἔχω ἰσόψυχον, ὅστις γνησίως τὰ περὶ ὑμῶν μεριμνήσει. ²¹Οἱ πάντες γὰρ τὰ ἑαυτῶν ζητοῦσιν, οὐ τὰ Ἰησοῦ Ὁριστοῦ. ²²Τὴν δὲ δοκιμὴν αὐτοῦ γινώσκετε, ὅτι ὡς πατρὶ τέκνον, σὺν ἐμοί ἐδούλευσεν εἰς τὸ εὐαγγέλιον. ²³Τοῦτον μὲν οὖν ἐλπίζω πέμψαι, ὡς ἂν ἀφίδω τὰ περὶ ἐμὲ ἐξαυτῆς. ²⁴πέποιθα δὲ ἐν Κυρίῳ ὅτι καὶ αὐτὸς ταχέως ἐλεύσομαι. ^Γ

²⁴Γ εν ρ346 03 | - 01 02 04¹ ²⁷Γ ακουω ρ346 01* 03 | ακουσω 01 02 04¹ ²Γ εν ρ346 03 | αυτο 01 02 04¹ ⁵Γ υμιν 01 02 04 | ημιν ρ346 03¹ ¹¹Γ εξομολογησεται ρ346 01 03 | εξομολογησεται 02 04¹ ¹²Γ κατεργαζεσθε 01 03 | κατεργαζεσθαι 02 04¹ ¹⁵Γ γενησθε 01 03 04 | ητε ρ346 02¹ ²⁴Γ - ρ346 03 | προς υμας 01 02 04¹

²⁵Ἀναγκαῖον δὲ ἡγησάμην, Ἐπαφρόδιτον, τὸν ἀδελφὸν καὶ συνεργὸν καὶ συστρατιώτην μου, ὑμῶν δὲ ἀπόστολον καὶ λειτουργὸν τῆς χρείας μου, πέμψαι πρὸς ὑμᾶς, ²⁶ἐπειδὴ ἐπιποθῶν ἦν Ἰάντας ὑμᾶς, ¹ Γ¹ καὶ ἀδημονῶν διότι ἠκούσατε ὅτι ἠσθένησεν. ²⁷Καὶ γὰρ ἠσθένησεν παραπλήσιον θανάτῳ, ἀλλὰ ὁ Θεὸς ἠλέησεν αὐτόν, οὐκ αὐτὸν δὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐμέ, ἵνα μὴ λύπην ἐπὶ λύπην σχῶ. ²⁸Σπουδαιότερος οὖν ἔπεμψα αὐτόν, ἵνα ἰδόντες αὐτόν πάλιν, χαρῆτε καὶ γὰρ ἄλυπτος ὢ. ²⁹Γ¹ Προσδέχεσθε¹ οὖν αὐτόν ἐν Κυρίῳ μετὰ πάσης χαρᾶς, καὶ τοὺς τοιοῦτους ἐντίμους ἔχετε, ³⁰ὅτι διὰ τὸ ἔργον Γ¹ Χριστοῦ¹ μέχρι θανάτου ἡγγισεν, παραβουλεύσασθαι τῆ ψυχῆ, ἵνα Ἰαναπληρώσῃ¹ τὸ ὑμῶν ὑστέρημα, τῆς πρὸς με λειτουργίας.

3 ¹Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί μου, χαίρετε ἐν Κυρίῳ. Τὰ αὐτὰ γράφειν ὑμῖν, ἐμοὶ μὲν οὐκ ὀκνηρόν, ὑμῖν δὲ ἀσφαλές.

²Βλέπετε τοὺς κύνας, βλέπετε τοὺς κακοὺς ἐργάτας, βλέπετε τὴν κατατομήν. ³Ἡμεῖς γὰρ ἔσμεν ἡ περιτομή, οἱ Πνεύματι Θεοῦ λατρεύοντες καὶ καυχώμενοι ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, καὶ οὐκ ἐν σαρκὶ πεποιθότες, ⁴καίπερ ἐγὼ ἔχων πεποιθήσιν καὶ ἐν σαρκί.

Εἴ τις δοκεῖ ἄλλος πεποιθέναι ἐν σαρκί, ἐγὼ μάλλον: ⁵περιτομῆ ὀκταήμερος ἐκ γένους Ἰσραὴλ φυλῆς Βενιαμίν, Ἐβραῖος ἐξ Ἐβραίων, κατὰ νόμον Φαρισαῖος, ⁶κατὰ ζήλος διώκων τὴν ἐκκλησίαν, κατὰ δικαιοσύνην τὴν ἐν νόμῳ γενόμενος ἄμεμπτος. ⁷Ἀλλὰ ἅτινα ἦν μοι κέρδη, ταῦτα ἡγημαὶ διὰ τὸν Χριστὸν ζημίαν. ⁸Ἀλλὰ μενοῦνγε καὶ ἡγοῦμαι πάντα ζημίαν εἶναι, διὰ τὸ ὑπερέχον τῆς γνώσεως Γ¹ Χριστοῦ Ἰησοῦ¹ τοῦ Κυρίου μου, δι' ὃν τὰ πάντα ἐζημιώθη καὶ ἡγοῦμαι σκύβαλα, ἵνα Χριστὸν κερδήσω ⁹καὶ εὐρεθῶ ἐν αὐτῷ, μὴ ἔχων ἐμὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ νόμου, ἀλλὰ τὴν διὰ πίστεως Χριστοῦ, τὴν ἐκ Θεοῦ δικαιοσύνην ἐπὶ τῇ πίστει, ¹⁰τοῦ γνῶναι αὐτόν, καὶ τὴν δύναμιν τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ, καὶ κοινωνίαν παθημάτων αὐτοῦ, συμμορφίζομενος τῷ θανάτῳ αὐτοῦ, ¹¹εἴ πως καταστήσω εἰς τὴν ἐξανάστασιν τὴν ἐκ νεκρῶν.

¹²Οὐχ ὅτι ἤδη ἔλαβον, ἢ ἤδη τετελείωμαι, διώκω δὲ, εἰ καὶ καταλάβω, ἐφ' ᾧ καὶ κατελήμφθην ὑπὸ Χριστοῦ Ἰησοῦ. ¹³Ἀδελφοί, ἐγὼ ἔμαυτὸν οὐ λογιζομαι¹ κατειληφέναι, ἐν δέ: τὰ μὲν ὀπίσω ἐπιλανθανόμενος, τοῖς δὲ ἔμπροσθεν ἐπεκτεινόμενος, ¹⁴κατὰ σκοπὸν διώκω εἰς τὸ βραβεῖον τῆς ἄνω κλήσεως τοῦ Θεοῦ Γ¹ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ¹⁵Ὅσοι οὖν τέλειοι, τοῦτο φρονῶμεν· καὶ εἴ τι ἐτέρως φρονεῖτε, καὶ τοῦτο ὁ Θεὸς ὑμῖν ἀποκαλύψει. ¹⁶Πλὴν εἰς ὃ ἐφθάσαμεν, τῷ αὐτῷ στοιχεῖν.

¹⁷Συμμιμηταὶ μου γίνεσθε, ἀδελφοί, καὶ σκοπεῖτε τοὺς οὕτω περιπατοῦντας, καθὼς ἔχετε τύπον ἡμᾶς. ¹⁸Πολλοὶ γὰρ περιπατοῦσιν, οὓς πολλάκις ἔλεγον ὑμῖν, νῦν δὲ καὶ κλαίων, λέγω, τοὺς ἐχθροὺς τοῦ σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ, ¹⁹ὧν τὸ τέλος ἀπώλεια, ὧν ὁ Θεὸς ἡ κοιλία, καὶ ἡ δόξα ἐν τῇ αἰσχύνη αὐτῶν, οἱ τὰ ἐπίγεια φρονοῦντες. ²⁰Ἡμῶν γὰρ τὸ πολίτευμα ἐν οὐρανοῖς ὑπάρχει, ἐξ οὗ καὶ Σωτῆρα ἀπεκδεχόμεθα, Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, ²¹ὃς μετασχηματίζει τὸ σῶμα τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν, σύμμορφον τῷ σώματι τῆς δόξης αὐτοῦ, κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ δύνασθαι αὐτόν, καὶ ὑποτάξαι

²⁶Γ¹ παντας υμας 01 02 04 | προς υμας 346 | υμας παντας 03¹ Γ¹ - 346 03 | ιδειν 01 02 04¹ ²⁹Γ¹ προσδεχεσθε 02* 03 04 | προσδεξασθε 01 02¹ ³⁰Γ¹ χριστου 346 03 | κυριου 01 02 | - 04¹ Γ¹ αναπληρωση 346 02 04 | αναπληρωσει 01 | πληρωση 03¹ ⁸Γ¹ χριστου ιησου 01 | του χριστου ιησου 346 03 | ιησου χριστου 02¹ ¹³Γ¹ εμαυτον ου λογιζομαι 346 03 | εμαυτον ουπω λογιζομαι 01 02 | λογιζομαι εμαυτον 315¹ ¹⁴Γ¹ εν χριστω ιησου 01 02 03 | εν ιησου χριστω 315 | - 346¹

4 αὐτῶ τὰ πάντα. ¹Ὡστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοὶ καὶ ἐπιπόθητοι, χαρὰ καὶ στέφανός μου, οὕτως στήκετε ἐν Ὑκυρίῳ, ἀγαπητοί.

²Εὐδοϊαν παρακαλῶ, καὶ Συντύχην παρακαλῶ, τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν Ὑκυρίῳ.

³Ναὶ, ἐρωτῶ καὶ σέ, γνήσιε σύζυγε, συλλαμβάνου αὐταῖς, αἴτινες ἐν τῷ εὐαγγελίῳ συνήθλησάν μοι, μετὰ καὶ Κλήμεντος καὶ τῶν Ἰλοιπῶν συνεργῶν μου, ¹ ὧν τὰ ὀνόματα ἐν βίβλῳ ζωῆς.

⁴Χαίρετε ἐν Ὑκυρίῳ πάντοτε, πάλιν ἐρῶ, χαίρετε! ⁵Τὸ ἐπιεικὲς ὑμῶν γνωσθήτω πᾶσιν ἀνθρώποις. Ὁ Ὑκύριος ἐγγύς. ⁶Μηδὲν μεριμνᾶτε, ἀλλ' ἐν παντί, τῇ προσευχῇ καὶ τῇ δεήσει μετὰ εὐχαριστίας, τὰ αἰτήματα ὑμῶν γνωρίζεσθω πρὸς τὸν Ὑθεόν. ⁷Καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Ὑθεοῦ ἡ ὑπερέχουσα πάντα νοῦν, φρουρήσει τὰς καρδίας ὑμῶν καὶ τὰ νοήματα ὑμῶν ἐν ὙΧριστῷ ὙἸησοῦ.

⁸Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί, ὅσα ἐστὶν ἀληθῆ, ὅσα σεμνά, ὅσα δίκαια, ὅσα ἀγνά, ὅσα προσφιλῆ, ὅσα εὐφημα, εἴ τις ἀρετῆ, καὶ εἴ τις ἔπαινος, ταῦτα λογίζεσθε. ⁹Ἄ καὶ ἐμάθετε καὶ παρελάβετε, καὶ ἠκούσατε καὶ εἶδετε, ἐν ἐμοί, ταῦτα πράσσετε· καὶ ὁ Ὑθεὸς τῆς εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν.

¹⁰Ἐχάρην δὲ ἐν Ὑκυρίῳ μεγάλως, ὅτι ἤδη ποτὲ ἀνεθάλετε τὸ ὑπὲρ ἐμοῦ φρονεῖν, ἐφ' ὧ καὶ ἐφρονεῖτε, ἠκαιρεῖσθε δέ. ¹¹Οὐχ ὅτι καθ' ὑστέρησιν λέγω, ἐγὼ γὰρ ἔμαθον ἐν οἷς εἶμι αὐτάρκης εἶναι. ¹²Οἶδα καὶ ταπεινοῦσθαι, οἶδα καὶ περισσεύειν. Ἐν παντί καὶ ἐν πᾶσιν μεμύημαι, καὶ χορτάζεσθαι καὶ πεινᾶν, καὶ περισσεύειν καὶ ὑστερεῖσθαι. ¹³Πάντα ἰσχύω ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντί με. ¹⁴Πλὴν καλῶς ἐποιήσατε, συγκοινωνήσαντές μου τῇ θλίψει.

¹⁵Οἶδατε δὲ καὶ ὑμεῖς, Φιλιππηῖοι, ὅτι ἐν ἀρχῇ τοῦ εὐαγγελίου, ὅτε ἐξῆλθον ἀπὸ Μακεδονίας, οὐδεμία μοι ἐκκλησία ἐκοινωνήσεν εἰς λόγον δόσεως καὶ λήμψεως, εἰ μὴ ὑμεῖς Ἰμόνοι. ¹⁶Ὅτι καὶ ἐν Θεσσαλονίκη, καὶ ἄπαξ καὶ δις, Ἰεῖς ¹ τὴν χρεῖαν μοι ἐπέμψατε. ¹⁷Οὐχ ὅτι ἐπιζητῶ τὸ δόμα, ἀλλὰ ἐπιζητῶ τὸν καρπὸν τὸν πλεονάζοντα εἰς λόγον ὑμῶν. ¹⁸Ἀπέχω δὲ πάντα, καὶ περισσεύω πεπλήρωμαι, δεξάμενος Ἰπαρὰ Ἐπαφροδίτου ¹ τὰ παρ' ὑμῶν, ὁσην εὐωδίας, θυσίαν δεκτὴν, εὐάρεστον τῷ Ὑθεῷ. ¹⁹Ὁ δὲ Ὑθεὸς μου πληρώσει πᾶσαν χρεῖαν ὑμῶν, κατὰ τὸ πλοῦτος αὐτοῦ ἐν δόξῃ ἐν ὙΧριστῷ ὙἸησοῦ. ²⁰Τῷ δὲ Ὑθεῷ καὶ Πατρὶ ἡμῶν ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν!

²¹Ἀσπάσασθε πάντα ἅγιον ἐν ὙΧριστῷ ὙἸησοῦ, ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ σὺν ἐμοὶ ἀδελφοί, ²²ἀσπάζονται ὑμᾶς πάντες οἱ ἅγιοι, μάλιστα δὲ οἱ ἐκ τῆς Καίσαρος οἰκίας. ²³Ἡ χάρις τοῦ Ὑκυρίου ὙἸησοῦ ὙΧριστοῦ μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν. Ἀμήν!

Πρὸς Κολοσσαεῖς

1 ¹ Παῦλος, ἀπόστολος Ἰησοῦ δια θελήματος Θεοῦ, καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφός, ² τοῖς ἐν Κολοσσαῖς ἀγίοις, καὶ πιστοῖς ἀδελφοῖς ἐν Ἰησοῦ: χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

³ Εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ Πατρὶ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, πάντοτε περὶ ὑμῶν προσευχόμενοι, ⁴ ἀκούσαντες τὴν πίστιν ὑμῶν ἐν Ἰησοῦ, καὶ τὴν ἀγάπην ἣν ἔχετε εἰς πάντας τοὺς ἁγίους, ⁵ διὰ τὴν ἐλπίδα τὴν ἀποκειμένην ὑμῖν ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἣν προηκούσατε ἐν τῷ λόγῳ τῆς ἀληθείας, τοῦ εὐαγγελίου, ⁶ τοῦ παρόντος εἰς ὑμᾶς, καθὼς καὶ ἐν παντὶ τῷ κόσμῳ, ἐστὶν καρποφορούμενον καὶ αὐξανόμενον, καθὼς καὶ ἐν ὑμῖν, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἠκούσατε καὶ ἐπέγνωτε τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ: ⁷ καθὼς ἐμάθετε ἀπὸ Ἐπαφρᾶ, τοῦ ἀγαπητοῦ συνδούλου ἡμῶν, ὅς ἐστιν πιστὸς ὑπὲρ ἡμῶν διάκονος τοῦ Χριστοῦ, ⁸ ὁ καὶ δηλώσας ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἀγάπην ἐν Πνεύματι.

⁹ Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἠκούσαμεν, οὐ παυόμεθα ὑπὲρ ὑμῶν προσευχόμενοι καὶ αἰτούμενοι, ἵνα πληρωθῆτε τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ θελήματος αὐτοῦ ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ συνέσει πνευματικῇ, ¹⁰ περιπατῆσαι ἀξίως τοῦ Κυρίου εἰς πάσαν ἀρεσκείαν, ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ καρποφοροῦντες, καὶ αὐξανόμενοι τῇ ἐπίγνωσει τοῦ Θεοῦ, ¹¹ ἐν πάσῃ δυνάμει δυναμούμενοι, κατὰ τὸ κράτος τῆς δόξης αὐτοῦ, εἰς πάσαν ὑπομονὴν καὶ μακροθυμίαν μετὰ χαρᾶς, ¹² εὐχαριστοῦντες Ἰησοῦ Πατρὶ, τῷ ἰκανώσαντι ἡμᾶς εἰς τὴν μερίδα τοῦ κλήρου τῶν ἁγίων ἐν τῷ φωτί, ¹³ ὃς ἐρρύσατο ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐξουσίας τοῦ σκότους, καὶ μετέστησεν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Υἱοῦ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ, ¹⁴ ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν, τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν: ¹⁵ ὃς ἐστὶν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀοράτου, πρωτότοκος πάσης κτίσεως, ¹⁶ ὅτι ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη τὰ πάντα Ἰησοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ ὀρατὰ καὶ τὰ ἀόρατα, εἴτε θρόνοι, εἴτε κυριότητες, εἴτε ἀρχαί, εἴτε ἐξουσίαι: Ἰησοῦ τὰ πάντα Ἰησοῦ δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν ἔκτισται. ¹⁷ Καὶ αὐτός ἐστιν πρὸ πάντων, καὶ τὰ πάντα ἐν αὐτῷ συνέστηκεν. ¹⁸ Καὶ αὐτός ἐστιν ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος, τῆς ἐκκλησίας, ὃς ἐστὶν ἡ ἀρχή, πρωτότοκος Ἰησοῦ τῶν νεκρῶν, ἵνα γένηται ἐν πᾶσιν αὐτὸς πρωτεύων, ¹⁹ ὅτι ἐν αὐτῷ Ἰησοῦ ἐυδόκησεν Ἰησοῦ πᾶν τὸ πλήρωμα κατοικῆσαι, ²⁰ καὶ δι' αὐτοῦ ἀποκαταλλάξαι τὰ πάντα εἰς αὐτόν, εἰρηνοποιήσας διὰ τοῦ αἵματος τοῦ σταυροῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ δι' αὐτοῦ, ²¹ εἴτε τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, εἴτε τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. ²² Καὶ ὑμᾶς ποτε ὄντας ἀπηλλοτριωμένους καὶ ἐχθροὺς τῇ διανοίᾳ ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς πονηροῖς, ²³ νυνὶ δὲ

⁴ Ἰησοῦ 03 04 | κυριω 01 02¹ 12Γ - 01 02 04 | αμα 346 03¹ Ἰησοῦ 01 03 | ἡμας 02 04¹ 16Γ - 346 01 03 | τα 02 | τα τε 04¹ Ἰησοῦ πάντα 01 02^ν 03 | οτι πάντα 346 | τα πάντα 04¹ 18Γ εκ 02 03 04 | - 346 01¹ 19Γ ευδοκησεν 346 01 03 04 | εδοκησεν 01* | ηυδοκησεν 02¹ 20Γ δι αυτου 346 01 02 04 | δι του 346* | - 03¹

Ἐποκατηλλάγητε¹ ἐν τῷ σώματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, διὰ τοῦ θανάτου, ἵνα παραστήσαι ὑμᾶς ἁγίους, καὶ ἀμώμους, καὶ ἀνεγκλήτους, κατενώπιον αὐτοῦ – ²³εἴ γε ἐπιμένετε τῇ πίστει, τεθεμελιωμένοι καὶ ἐδραῖοι, καὶ μὴ μετακινούμενοι ἀπὸ τῆς ἐλπίδος τοῦ εὐαγγελίου οὗ ἠκούσατε, τοῦ κηρυχθέντος ἐν πάσῃ κτίσει τῇ ὑπὸ τὸν οὐρανόν, οὗ ἐγενόμην ἐγὼ Παῦλος ἱερέως.¹

²⁴Νῦν χαίρω ἐν τοῖς παθήμασιν ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ ἀνταναπληρῶ τὰ ὑστερήματα τῶν θλίψεων τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῇ σαρκί μου ὑπὲρ τοῦ σώματος αὐτοῦ, ὃ ἐστὶν ἡ ἐκκλησία, ²⁵ἣς ἐγενόμην ἐγὼ ἱερέως, κατὰ τὴν οἰκονομίαν τοῦ Θεοῦ, τὴν δοθεῖσάν μοι εἰς ὑμᾶς πληρῶσαι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ²⁶τὸ μυστήριον τὸ ἀποκεκρυμμένον ἀπὸ τῶν αἰώνων καὶ ἀπὸ τῶν γενεῶν, νῦν δὲ ἐφανερῶθη τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, ²⁷οἷς ἠθέλησεν ὁ Θεὸς, γνωρίσαι τί τὸ πλοῦτος τῆς δόξης τοῦ μυστηρίου τούτου ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ἵνα ἐστὶν Ἰησοῦς ἐν ὑμῖν, ἡ ἐλπίς τῆς δόξης· ²⁸ὃν ἡμεῖς καταγγέλλομεν, νουθετοῦντες πάντα ἄνθρωπον καὶ διδάσκοντες πάντα ἄνθρωπον ἐν πάσῃ σοφίᾳ, ἵνα παραστήσωμεν πάντα ἄνθρωπον τέλειον ἐν Ἰησοῦ. ²⁹Εἰς ὃ καὶ κοπιῶ, ἀγωνιζόμενος κατὰ τὴν ἐνεργεῖαν αὐτοῦ, τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἐμοὶ ἐν δυνάμει.

2 ¹Θέλω γὰρ ὑμᾶς εἰδέναί, ἡλίκον ἀγῶνα ἔχω ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τῶν ἐν Λαοδικείᾳ, καὶ ὅσοι οὐχ ἐόρακαν τὸ πρόσωπόν μου ἐν σαρκί, ἵνα παρακληθῶσιν αἱ καρδίαι αὐτῶν, συμβιβασθέντες ἐν ἀγάπῃ, καὶ εἰς τὸ πᾶν πλοῦτος¹ τῆς πληροφορίας τῆς συνέσεως, εἰς ἐπίγνωσιν τοῦ μυστηρίου τοῦ Θεοῦ, ἵνα Ἰησοῦς, ³ἐν ᾧ εἰσὶν πάντες οἱ θησαυροὶ τῆς σοφίας καὶ γνώσεως ἀπόκρυφοι. ⁴Τοῦτο ἵνα λέγω, ἵνα μηδεὶς ὑμῶν παραλογίζεται ἐν πιθανολογίᾳ. ⁵Εἰ γὰρ καὶ τῇ σαρκὶ ἄπειμι, ἀλλὰ τῷ πνεύματι σὺν ὑμῖν εἶμι, χαίρων καὶ βλέπων ὑμῶν τὴν τάξιν, καὶ τὸ στερέωμα τῆς εἰς Ἰησοῦν πίστεως ὑμῶν.

⁶Ὡς οὖν παρελάβετε τὸν Ἰησοῦν τὸν Κύριον, ἐν αὐτῷ περιπατεῖτε, ἐρριζωμένοι καὶ ἐποικοδομούμενοι ἐν αὐτῷ, καὶ βεβαιούμενοι ἐν τῇ πίστει, καθὼς ἐδιδάχθητε, περισσεύοντες ἐν εὐχαριστίᾳ.

⁸Βλέπετε, μή τις ὑμᾶς ἔσται ὁ συλαγωγῶν διὰ τῆς φιλοσοφίας καὶ κενῆς ἀπάτης, κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων, κατὰ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου, καὶ οὐ κατὰ Ἰησοῦν. ⁹Ὅτι ἐν αὐτῷ κατοικεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς Θεότητος σωματικῶς, ¹⁰καὶ ἐστὲ ἐν αὐτῷ πεπληρωμένοι, ἵνα ἐστὶν ἡ κεφαλὴ πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας, ¹¹ἐν ᾧ καὶ περιετμήθητε περιτομῇ ἀχειροποιήτῳ, ἐν τῇ ἀπεκδύσει τοῦ σώματος τῆς σαρκὸς, ἐν τῇ περιτομῇ τοῦ Ἰησοῦ, ¹²συνταφέντες αὐτῷ ἐν τῷ βαπτισμῷ, ἐν ᾧ καὶ συνηγέρθητε, διὰ τῆς πίστεως τῆς ἐνεργείας τοῦ Θεοῦ, τοῦ ἐγειράντος αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. ¹³Καὶ ὑμᾶς νεκροὺς ὄντας ἐν τοῖς παραπτώμασιν καὶ τῇ ἀκροβυστίᾳ τῆς σαρκὸς ὑμῶν, συνεζωποποίησεν ἡμᾶς σὺν αὐτῷ, χαρισάμενος ἡμῖν πάντα τὰ παραπτώματα, ¹⁴ἐξαλείψας τὸ καθ' ἡμῶν ἱερογرافον τοῖς δόγμασιν, ὃ ἦν ὑπεναντίον ἡμῖν, καὶ αὐτὸ ἦρκεν ἐκ τοῦ μέσου, προσηλώσας αὐτὸ τῷ σταυρῷ.

²²Γ αποκατηλλάγητε 346 03 | αποκατηλλάξεν 01 02 04¹ Γ - 346 03 04 | αὐτοῦ 01 02¹ ²³Γ διακονος 346^v 03 04 | κηρυξ καὶ αποστολος 01 | κηρυξ καὶ αποστολος καὶ διακονος 02¹ ²⁵Γ - 03 04 | παυλος 01 02¹ ²⁷Γ ο 346 02 03 | ος 01 04¹ ²Γ παν πλουτος 346 01 03 | παν το πλουτος 02 04¹ Γ - 346 03 | πατρος του 02 04 | πατρος 01¹ ⁴Γ - 346 01 02* 03 | δε 02 04¹ Γ υμας 01 02 03 | ημας 346 04¹ ⁷Γ τη 346 03 | εν τη 01 | εν 02 04¹ ¹⁰Γ ος 01 02 04 | ο 346 03¹ ¹²Γ βαπτισμω 346 03 | βαπτισματι 01 02 04¹ ¹³Γ εν 346 01 02 04 | - 01* 01a 03¹ Γ ημας 346 03 | υμας 01 02 04¹ ¹⁴Γ χειρογραφον τοις δογμασιν ο ην υπεναντιον ημιν 346 02 03 04 | ημιν χειρογραφον τοις δογμασιν ο ην υπεναντιον 01 | χειρογραφον τοις δογμασιν ο ην υπεναντιον ημων 01*¹

¹⁵ἀπεκδυσάμενος τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας, ἐδειγμάτισεν ἐν παρρησίᾳ, θριαμβεύσας αὐτοὺς ἐν αὐτῷ.

¹⁶Μὴ οὖν τις ὑμᾶς κρινέτω ἐν βρώσει, ἢ καὶ ἐν πόσει, ἢ ἐν μέρει ἑορτῆς, ἢ νεομηνίας, ἢ Σαββάτων, ¹⁷ἃ ἔστιν σκιά τῶν μελλόντων, τὸ δὲ σῶμα τοῦ Ἐπιφανίου. ¹⁸Μηδεὶς ὑμᾶς καταβραβεύετω, θέλων ἐν ταπεινοφροσύνῃ, καὶ θρησκείᾳ τῶν ἀγγέλων, ἃ ἐόρακεν ἐμβατεύων, εἰκῆ φυσιούμενος ὑπὸ τοῦ νοῦς τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, ¹⁹καὶ οὐ κρατῶν τὴν κεφαλὴν, ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα διὰ τῶν ἀφῶν καὶ συνδέσμων ἐπιχορηγούμενον καὶ συμβιβαζόμενον, αὕξει τὴν αὕξισιν τοῦ Θεοῦ.

²⁰Εἰ ἀπεθάνετε σὺν Ἐπιφανίῳ ἀπὸ τῶν στοιχείων τοῦ κόσμου, τί ὡς ζῶντες ἐν κόσμῳ δογματίζεσθε: ²¹“Μὴ ἄψην! Μηδὲ γεύση! Μηδὲ θίγης!” ²²Ἄ ἔστιν πάντα εἰς φθορὰν τῇ ἀποχρήσει, κατὰ τὰ ἐντάλματα καὶ διδασκαλίας τῶν ἀνθρώπων; ²³Ἄτινά ἔστιν λόγον μὲν ἔχοντα σοφίας ἐν ἐθελοθησκίᾳ καὶ ταπεινοφροσύνῃ, καὶ ἀφειδίᾳ σώματος, οὐκ ἐν τιμῇ τινι πρὸς πλησμονὴν τῆς σαρκός.

3 ¹Εἰ οὖν συνηγέρθητε τῷ Ἐπιφανίῳ, ἢ τὰ ἄνω ζητεῖτε, οὗ ὁ Ἐπιφανὸς ἔστιν, ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ καθημένος. ²Τὰ ἄνω φρονεῖτε, μὴ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς. ³Ἀπεθάνετε γάρ, καὶ ἡ ζωὴ ὑμῶν κέκρυπται σὺν τῷ Ἐπιφανίῳ ἐν τῷ Θεῷ. ⁴Ὅταν ὁ Ἐπιφανὸς φανερωθῇ, ἡ ζωὴ ὑμῶν, τότε καὶ ὑμεῖς σὺν αὐτῷ φανερωθήσεσθε ἐν δόξῃ.

⁵Νεκρώσατε οὖν τὰ μέλη τὰ ἐπὶ τῆς γῆς: πορνείαν, ἀκαθαρσίαν, πάθος, ἐπιθυμίαν κακὴν, καὶ τὴν πλεονεξίαν, ἣτις ἔστιν εἰδωλολατρία, ⁶διὸ ἅ ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ, ἢ ἐν οἷς καὶ ὑμεῖς περιεπατήσατέ ποτε ὅτε ἐζήτε ἐν τούτοις. ⁸Νυνὶ δὲ ἀπόθεσθε καὶ ὑμεῖς τὰ πάντα: ὀργὴν, θυμὸν, κακίαν, βλασφημίαν, αἰσχρολογίαν ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν. ⁹Μὴ ψεύδεσθε εἰς ἀλλήλους, ἀπεκδυσάμενοι τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον σὺν ταῖς πράξεσιν αὐτοῦ, ¹⁰καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν νέον, τὸν ἀνακαινούμενον εἰς ἐπίγνωσιν, κατ’ εἰκόνα τοῦ κτίσαντος αὐτόν, ¹¹ὅπου οὐκ ἔνι Ἕλληνας καὶ Ἰουδαίους, περιτομὴ καὶ ἀκροβυστία, βάρβαρος, Σκυθὴς, δοῦλος, ἐλεύθερος, ἀλλὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσιν Ἐπιφανὸς.

¹²Ἐνδύσασθε οὖν, ὡς ἐκλεκτοὶ τοῦ Θεοῦ ἅγιοι καὶ ἡγαπημένοι, σπλάγχχνα οἰκτιρμοῦ, χρηστότητα, ταπεινοφροσύνην, πραῦτητα, μακροθυμίαν, ¹³ἀνεχόμενοι ἀλλήλων καὶ χαριζόμενοι ἑαυτοῖς, ἔαν τις πρὸς τινὰ ἔχη μομφήν· καθὼς καὶ ὁ Κύριος ἔχαρισάτο ὑμῖν, οὕτως καὶ ὑμεῖς. ¹⁴Ἐπὶ πᾶσιν δὲ τούτοις, τὴν ἀγάπην, ὅ ἔστιν σύνδεσμος τῆς τελειότητος. ¹⁵Καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Ἐπιφανίου βραβεύετω ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, εἰς ἣν καὶ ἐκλήθητε ἐν ἑνὶ σώματι· καὶ εὐχάριστοι γίνεσθε. ¹⁶Ὁ λόγος τοῦ Ἐπιφανίου ἔνοικεῖτω ἐν ὑμῖν πλουσίως ἐν πάσῃ σοφίᾳ, διδάσκοντες καὶ νουθετοῦντες ἑαυτοὺς ψαλμοῖς, ὕμνοις, ᾠδαῖς πνευματικαῖς, ἐν τῇ χάριτι ἄδοντες ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν τῷ Θεῷ. ¹⁷Καὶ πᾶν, ὅ τι ἐὰν ποιῆτε ἐν λόγῳ ἢ ἐν ἔργῳ, πάντα ἐν ὀνόματι Κυρίου Ἰησοῦ, εὐχαριστοῦντες τῷ Θεῷ Πατρὶ δι’ αὐτοῦ.

¹⁸Αἱ γυναῖκες, ὑποτάσσεσθε τοῖς ἀνδράσιν, ὡς ἀνήκεν ἐν Κυρίῳ. ¹⁹Οἱ ἄνδρες, ἀγαπάτε τὰς γυναῖκας, καὶ μὴ πικραίνεσθε πρὸς αὐτάς.

²⁰Τὰ τέκνα, ὑπακούετε τοῖς γονεῦσιν κατὰ πάντα, τοῦτο γὰρ εὐάρεστόν ἔστιν ἐν Κυρίῳ. ²¹Οἱ πατέρες, μὴ ἔρεθίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἵνα μὴ ἀθυμῶσιν. ²²Οἱ

¹⁶ καὶ 346 03 | η 01 02 04¹ ἢ τὰ ἀνω ζητεῖτε οὐ ὁ Ἐπιφανὸς ἔστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ καθημένος 01 02^v 03 04 | - 346 | τὰ ἀνω ζητεῖτε οὐ ὁ Θεὸς ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ καθημένος 01*¹ 61 α 01 02 03 | ταῦτα γὰρ 346 | ο 04¹ Γ- 346 03 | ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας 01 02 04¹ 13Γ κυριος 346 02 03 | Ἐπιφανὸς 01 04 | Θεὸς 01*¹ 15Γ ἐν 01 02 04 | - 346 03¹ 16Γ Ἐπιφανίου 346 03 | κυρίου 01 | Θεοῦ 02 04¹ 17Γ κυριου ἰησου 346 03 | κυριου ἰησου χριστου 01 | ἰησου χριστου 02 04¹ 21Γ ἐρεθίζετε 346 03 | παροργίζετε 01 02 04¹

δοῦλοι, ὑπακούετε κατὰ πάντα τοῖς κατὰ σάρκα κυρίοις, μὴ ἐν ὀφθαλμοδουλείᾳ, ὡς ἀνθρωπάρεσκοι, ἀλλ' ἐν ἀπλότητι καρδίας, φοβούμενοι τὸν Ἰησοῦν. ²³Ὁ ἐὰν ποιήτε, ἐκ ψυχῆς ἐργάζεσθε, ὡς τῷ Ἰησοῦ ¹καὶ ¹οὐκ ἀνθρώποις, ²⁴εἰδότες ὅτι ἀπὸ Ἰησοῦ ἠπολύμψεσθε ¹τὴν ἀναπαύοισιν τῆς κληρονομίας. Τῷ Ἰησοῦ Ἰησοῦ δουλεύετε. ²⁵Ὁ **4** γὰρ ἀδικῶν, κοιμῆται ὃ ἠδίκησεν, καὶ οὐκ ἔστιν προσωποληψία. ¹Οἱ κύριοι, τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἰσότητα τοῖς δούλοις παρέχετε, εἰδότες ὅτι καὶ ὑμεῖς ἔχετε Ἰησοῦν ἐν οὐρανῷ.

²Τῇ προσευχῇ προσκαρτερεῖτε, γρηγοροῦντες ἐν αὐτῇ ἐν εὐχαριστίᾳ, ³προσευχόμενοι ἅμα καὶ περὶ ἡμῶν, ἵνα ὁ Θεὸς ἀνοίξῃ ἡμῖν θύραν τοῦ λόγου, λαλῆσαι τὸ μυστήριον τοῦ Ἰησοῦ, δι' ὃ καὶ δέδεμαι, ⁴ἵνα φανερώσω αὐτὸ, ὡς δεῖ με λαλῆσαι.

⁵Ἐν σοφίᾳ περιπατεῖτε πρὸς τοὺς ἔξω, τὸν καιρὸν ἐξαγοραζόμενοι. ⁶Ὁ λόγος ὑμῶν πάντοτε ἐν χάριτι, ἅλατι ἠρτυμένος, εἰδέναι πῶς δεῖ ὑμᾶς ἐνὶ ἐκάστῳ ἀποκρίνεσθαι.

⁷Τὰ κατ' ἐμὲ πάντα γνωρίσει ὑμῖν Τυχικός, ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφός, καὶ πιστὸς διάκονος, καὶ σύνδουλος ἐν Ἰησοῦ, ⁸ὃν ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο, ἵνα ἰδῶτε ¹τὰ περὶ ὑμῶν, ¹καὶ παρακαλέσῃ τὰς καρδίας ὑμῶν, ⁹σὺν Ὀνησίμῳ, τῷ πιστῷ καὶ ἀγαπητῷ ἀδελφῷ, ὅς ἐστιν ἐξ ὑμῶν. Πάντα ὑμῖν γνωρίσουσιν τὰ ὧδε.

¹⁰Ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἀρίσταρχος, ὁ συναιχιμάλωτός μου, καὶ Μάρκος, ὁ ἀνεψιὸς Βαρναβᾶ (περὶ οὗ ἐλάβετε ἐντολὰς, ἐὰν ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς, δέξασθε αὐτόν), ¹¹καὶ Ἰησοῦς, ὁ λεγόμενος Ἰουστὸς, οἱ ὄντες ἐκ περιτομῆς οὗτοι, μόνον συνεργοὶ εἰς τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, οἵτινες ἐγενήθησάν μοι παρηγορία. ¹²Ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἐπαφρᾶς, ὁ ἐξ ὑμῶν, δούλος Ἰησοῦ Ἰησοῦ, πάντοτε ἀγωνιζόμενος ὑπὲρ ὑμῶν ἐν ταῖς προσευχαῖς, ἵνα ἰσταθῆτε ¹τέλειοι καὶ πεπληροφορημένοι ἐν παντὶ θελήματι τοῦ Θεοῦ. ¹³Μαρτυρῶ γὰρ αὐτῷ ὅτι ἔχει πολὺν πόνον ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ τῶν ἐν Λαοδικείᾳ, καὶ τῶν ἐν Ἰεραπόλει. ¹⁴Ἀσπάζεται ὑμᾶς Λουκάς, ὁ ἰατρός ὁ ἀγαπητὸς, καὶ Δημᾶς. ¹⁵Ἀσπάσασθε τοὺς ἐν Λαοδικείᾳ ἀδελφούς, καὶ Νύμφαν, καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίαν. ¹⁶Καὶ ὅταν ἀναγνωσθῇ παρ' ὑμῖν ἡ ἐπιστολή, ποιήσατε ἵνα καὶ ἐν τῇ Λαοδικέῳ ἐκκλησίᾳ ἀναγνωσθῇ, καὶ τὴν ἐκ Λαοδικείας ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀναγνῶτε. ¹⁷Καὶ εἶπατε Ἀρχίππῳ, “Βλέπε τὴν διακονίαν ἣν παρέλαβες ἐν Ἰησοῦ, ἵνα αὐτὴν πληροῖς.”

¹⁸Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ, Παύλου. Μνημονεύετε μου τῶν δεσμῶν. Ἡ χάρις μεθ' ὑμῶν.

Πρὸς Θεσσαλονικεῖς Α

1 ¹ Παῦλος, καὶ Σιλουανὸς, καὶ Τιμόθεος, τῇ ἐκκλησίᾳ Θεσσαλονικέων ἐν ᾧ Πατρὶ καὶ Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ: χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη. ^Γ

² Εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ πάντοτε περὶ πάντων ὑμῶν, μνεῖαν ποιούμενοι ἐπὶ τῶν προσευχῶν ἡμῶν, ἀδιαλείπτως ³ μνημονεύοντες ὑμῶν τοῦ ἔργου τῆς πίστεως, καὶ τοῦ κόπου τῆς ἀγάπης, καὶ τῆς ὑπομονῆς τῆς ἐλπίδος τοῦ Κυρίου ἡμῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς ἡμῶν, ⁴ εἰδότες, ἀδελφοὶ ἡγαπημένοι ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, τὴν ἐκλογὴν ὑμῶν, ⁵ ὅτι τὸ εὐαγγέλιον ^Γ ἡμῶν οὐκ ἐγενήθη εἰς ὑμᾶς ἐν λόγῳ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐν δυνάμει, καὶ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ, καὶ ^Γ πληροφορία πολλῇ, καθὼς οἴδατε οἷοι ἐγενήθημεν ὑμῖν δι' ὑμᾶς. ⁶ Καὶ ὑμεῖς μιμηταὶ ἡμῶν ἐγενήθητε καὶ τοῦ Κυρίου, δεξάμενοι τὸν λόγον ἐν θλίψει πολλῇ μετὰ χαρᾶς Πνεύματος Ἁγίου, ⁷ ὥστε γενέσθαι ὑμᾶς τύπους πᾶσιν τοῖς πιστεύουσιν ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ ἐν τῇ Ἀχαΐᾳ. ⁸ Ἄφ' ὑμῶν γὰρ ἐξήχηται ὁ λόγος τοῦ Κυρίου, οὐ μόνον ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ ἐν τῇ Ἀχαΐᾳ, ¹ ἀλλ' ἐν παντὶ τόπῳ ἢ πίστις ὑμῶν ἢ πρὸς τὸν Θεὸν ἐξελήλυθεν, ὥστε μὴ χρειᾶν ἔχειν ἡμᾶς λαλεῖν τι. ⁹ Αὐτοὶ γὰρ περὶ ἡμῶν ἀπαγγέλλουσιν ὅποιαν εἴσοδον ἔσχομεν πρὸς ὑμᾶς, καὶ πῶς ἐπεστρέψατε πρὸς τὸν Θεὸν ἀπὸ τῶν εἰδώλων, δουλεύειν Θεῷ ζῶντι καὶ ἀληθινῷ, ¹⁰ καὶ ἀναμένειν τὸν Υἱὸν αὐτοῦ ἐκ τῶν οὐρανῶν, ὃν ἤγειρεν ἐκ τῶν νεκρῶν, Ἰησοῦν, τὸν ρυόμενον ἡμᾶς ἐκ τῆς ὀργῆς τῆς ἐρχομένης.

2 ¹ Αὐτοὶ γὰρ οἴδατε, ἀδελφοί, τὴν εἴσοδον ἡμῶν τὴν πρὸς ὑμᾶς, ὅτι οὐ κενὴ γέγονεν, ² ἀλλὰ προπαθόντες καὶ ὑβρισθέντες, καθὼς οἴδατε, ἐν Φιλίπποις ἐπαρρησιασάμεθα ἐν τῷ Θεῷ ἡμῶν, λαλήσαι πρὸς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ ἐν πολλῷ ἀγῶνι. ³ Ἡ γὰρ παράκλησις ἡμῶν οὐκ ἐκ πλάνης, οὐδὲ ἐξ ἀκαθαρσίας, οὐδὲ ἐν δόλῳ, ⁴ ἀλλὰ καθὼς δεδοκιμάσαμεθα ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, πιστευθῆναι τὸ εὐαγγέλιον, οὕτως λαλοῦμεν, οὐχ ὡς ἀνθρώποις ἀρέσκοντες, ἀλλὰ Θεῷ, τῷ δοκιμάζοντι τὰς καρδίας ἡμῶν. ⁵ Οὕτε γὰρ ποτε ἐν λόγῳ κολακείας ἐγενήθημεν, καθὼς οἴδατε, οὔτε ἐν προφάσει πλεονεξίας (Θεὸς μάρτυς) ⁶ οὔτε ζητοῦντες ἐξ ἀνθρώπων δόξαν, οὔτε ἀφ' ὑμῶν, οὔτε ἀπ' ἄλλων, ⁷ δυνάμενοι ἐν βάρει εἶναι, ὡς Χριστοῦ ἀπόστολοι. Ἀλλὰ ἐγενήθημεν νήπιοι ἐν μέσῳ ὑμῶν, ὡς ἐὰν τροφὸς θάλπη τὰ ἑαυτῆς τέκνα. ⁸ Οὕτως ὁμειρόμενοι ὑμῶν, εὐδοκοῦμεν μεταδοῦναι ὑμῖν, οὐ μόνον τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ τὰς ἑαυτῶν ψυχάς, διότι ἡγαπητοὶ ἡμῖν ἐγενήθητε.

¹Γ - 346 03 | απο θεου πατρος ημων και κυριου ιησου χριστου 01 02¹ 5Γ - 349^v 02 03 | του θεου 01 04¹ Γ - 349^v 01 03 | εν 02 04¹ 8Γ αφ υμων γαρ εξηχηται ο λογος του κυριου ου μονον εν τη μακεδονια και εν τη αχαια 04 | αφ υμων γαρ εξηχηται ο λογος του κυριου ου μονον εν τη μακεδονια και αχαια 03 | αφ υμων εξηχηται ο λογος του θεου ου μονον εν τη μακεδονια και εν τη αχαια 01* | αφ υμων γαρ εξηχηται ο λογος του θεου ου μονον εν τη μακεδονια και εν τη αχαια 01 | - 02¹

⁹Μνημονεύετε γάρ, ἀδελφοί, τὸν κόπον ἡμῶν καὶ τὸν μόχθον· νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐργαζόμενοι, πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαί τινα ὑμῶν, ἐκηρύξαμεν εἰς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ ὁ Θεοῦ. ¹⁰Ἦμεῖς μάρτυρες καὶ ὁ ὁ Θεός, ὡς ὁσίως, καὶ δικαίως, καὶ ἀμέμπτως, ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν ἐγενήθημεν, ¹¹καθάπερ οἴδατε ὡς ἓνα ἕκαστον ὑμῶν, ὡς πατὴρ τέκνα ἑαυτοῦ, ¹²παρακαλοῦντες ὑμᾶς, καὶ παραμυθούμενοι, καὶ μαρτυρόμενοι, εἰς τὸ περιπατεῖν ὑμᾶς ἀξίως τοῦ ὁ Θεοῦ, τοῦ καλέσαντος ὑμᾶς εἰς τὴν ἑαυτοῦ βασιλείαν καὶ δόξαν.

¹³Καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς εὐχαριστοῦμεν τῷ ὁ Θεῷ ἀδιαλείπτως ὅτι παραλαβόντες λόγον ἀκοῆς παρ' ἡμῶν τοῦ ὁ Θεοῦ, ἐδέξασθε οὐ λόγον ἀνθρώπων, ἀλλὰ καθὼς ἴαληθῶς ἐστίν, ¹λόγον ὁ Θεοῦ, ὃς καὶ ἐνεργεῖται ἐν ἡμῖν τοῖς πιστεύουσιν. ¹⁴Ἦμεῖς γὰρ μιμηταὶ ἐγενήθητε, ἀδελφοί, τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ ὁ Θεοῦ, τῶν οὐσῶν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἐν ἡ Χριστῷ Ἰησοῦ, ὅτι τὰ αὐτὰ ἐπάθετε, καὶ ἡμεῖς ὑπὸ τῶν ἰδίων συμφολετῶν, καθὼς καὶ αὐτοὶ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, ¹⁵τῶν καὶ τὸν ὁ Κύριον ἀποκτεινάντων Ἰησοῦν, καὶ τοὺς προφήτας, καὶ ἡμᾶς ἐκδιωξάντων, καὶ ὁ Θεῷ μὴ ἀρεσκόντων, καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις ἐναντίων, ¹⁶κωλυόντων ἡμᾶς τοῖς ἔθνεσιν λαλῆσαι, ἵνα σωθῶσιν, εἰς τὸ ἀναπληρῶσαι αὐτῶν τὰς ἀμαρτίας πάντοτε. Ἐφθασεν δὲ ἐπ' αὐτοὺς ἡ ὀργὴ εἰς τέλος.

¹⁷Ἦμεῖς δέ, ἀδελφοί, ἀπορφανισθέντες ἀφ' ὑμῶν, πρὸς καιρὸν ὥρας, προσώπω οὐ καρδίᾳ, περισσοτέρως ἐσπουδάσαμεν τὸ πρόσωπον ὑμῶν ἰδεῖν ἐν πολλῇ ἐπιθυμίᾳ. ¹⁸Διότι ἠθέλησαμεν ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, ἐγὼ μὲν Παῦλος, καὶ ἄπαξ καὶ δις, καὶ ἐνέκοψεν ἡμᾶς ὁ Σατανᾶς. ¹⁹Τίς γὰρ ἡμῶν ἐλπὶς ἢ χαρὰ ἢ στέφανος καυχήσεως; Ἦ οὐχὶ καὶ ἡμεῖς, ἔμπροσθεν τοῦ ὁ Κυρίου ἡμῶν, Ἰησοῦ, ἐν τῇ αὐτοῦ παρουσίᾳ; ²⁰Ἦμεῖς γὰρ ἐστε ἡ δόξα ἡμῶν, καὶ ἡ χαρὰ.

3 ¹Διὸ μηκέτι στέγοντες, ἠὲδοκῆσαμεν καταλειφθῆναι ἐν Ἀθήναις μόνοι, ²καὶ ἐπέμψαμεν Τιμόθεον, τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν, καὶ διάκονον τοῦ ὁ Θεοῦ ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ ὁ Χριστοῦ, εἰς τὸ στηριξαι ὑμᾶς καὶ παρακαλέσαι, ὑπὲρ τῆς πίστεως ὑμῶν, ³τὸ μηδένα σαίνεσθαι ἐν ταῖς θλίψεσιν ταύταις. Αὐτοὶ γὰρ οἴδατε ὅτι εἰς τοῦτο κείμεθα. ⁴Καὶ γὰρ ὅτε πρὸς ὑμᾶς ἦμεν, προελέγομεν ὑμῖν ὅτι μέλλομεν θλίβεσθαι, καθὼς καὶ ἐγένετο καὶ οἴδατε. ⁵Διὰ τοῦτο κἀγὼ μηκέτι στέγων, ἔπεμψα εἰς τὸ γνῶναι τὴν πίστιν ὑμῶν, μὴ πως ἐπέιρασεν ὑμᾶς ὁ πειράζων, καὶ εἰς κενὸν γένηται ὁ κόπος ἡμῶν.

⁶Ἄρτι δὲ ἐλθόντος Τιμοθέου πρὸς ἡμᾶς ἀφ' ὑμῶν, καὶ εὐαγγελισαμένου ἡμῖν τὴν πίστιν καὶ τὴν ἀγάπην ὑμῶν, καὶ ὅτι ἔχετε μνησίαν ἡμῶν ἀγαθὴν πάντοτε, ἐπιποθοῦντες ἡμᾶς ἰδεῖν, καθάπερ καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς. ⁷Διὰ τοῦτο παρεκλήθημεν, ἀδελφοί, ἐφ' ὑμῖν ἐπὶ πάσῃ τῇ ἀνάγκῃ καὶ θλίψει ἡμῶν, διὰ τῆς ὑμῶν πίστεως. ⁸Ὅτι νῦν ζῶμεν, ἐὰν ἡμεῖς στήκετε ἐν ὁ Κυρίῳ. ⁹Τίνα γὰρ εὐχαριστίαν δυνάμεθα τῷ ὁ Θεῷ ἀνταποδοῦναι περὶ ὑμῶν, ἐπὶ πάσῃ τῇ χαρᾷ ἢ χαίρομεν δι' ὑμᾶς, ἔμπροσθεν τοῦ ὁ Θεοῦ ἡμῶν. ¹⁰Νυκτὸς καὶ ἡμέρας, ὑπερεκπερισσοῦ δεόμενοι εἰς τὸ ἰδεῖν ὑμῶν τὸ πρόσωπον, καὶ καταρτίσαι τὰ ὑστερήματα τῆς πίστεως ὑμῶν;

¹¹Αὐτὸς δὲ ὁ ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ ἡμῶν, καὶ ὁ ὁ Κύριος ἡμῶν, Ἰησοῦς, κατευθύναί τὴν ὁδὸν ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς. ¹²Ἦμᾶς δὲ ὁ ὁ Κύριος πλεονάσαι καὶ περισσεύσαι τῇ ἀγάπῃ εἰς ἀλλήλους, καὶ εἰς πάντας, καθάπερ καὶ ἡμεῖς εἰς ὑμᾶς, ¹³εἰς τὸ στηριξαι ὑμῶν τὰς καρδίας, ἀμέμπτους ἐν ἀγίωσύνῃ ἔμπροσθεν τοῦ ὁ Θεοῦ καὶ Πατρὸς ἡμῶν, ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ ὁ Κυρίου ἡμῶν, Ἰησοῦ, μετὰ πάντων τῶν ἀγίων αὐτοῦ. Ἀμήν!

4¹ Λοιπὸν οὖν, ἀδελφοί, ἐρωτῶμεν ὑμᾶς καὶ παρακαλοῦμεν ἐν Ἐκκλῆσιᾳ τοῦ Ἰησοῦ, καθὼς παρελάβετε παρ' ἡμῶν, τὸ πῶς δεῖ ὑμᾶς περιπατεῖν καὶ ἀρέσκειν ὁ Θεὸς (καθὼς καὶ περιπατεῖτε), ἵνα περισσεύητε μᾶλλον. ² Οἴδατε γὰρ τίνας παραγγελίας ἐδώκαμεν ὑμῖν διὰ τοῦ Ἐκκλῆσιᾳ τοῦ Ἰησοῦ. ³ Τοῦτο γὰρ ἐστὶν θέλημα τοῦ Θεοῦ, ὁ ἁγιασμὸς ὑμῶν, ἀπέχεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ τῆς πορνείας, ⁴ εἰδέναι ἕκαστον ὑμῶν τὸ ἑαυτοῦ σκεῦος, κτᾶσθαι ἐν ἁγιασμῷ καὶ τιμῇ, ⁵ μὴ ἐν πάθει ἐπιθυμίας, καθάπερ καὶ τὰ ἔθνη τὰ μὴ εἰδοτά τὸν Θεόν, ⁶ τὸ μὴ ὑπερβαίνειν καὶ πλεονεκτεῖν ἐν τῷ πράγματι τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, διότι ἕκδικος ὁ Κύριος περὶ πάντων τούτων, καθὼς καὶ προείπαμεν ὑμῖν καὶ διεμαρτυράμεθα. ⁷ Οὐ γὰρ ἐκάλεσεν ἡμᾶς ὁ Θεὸς ἐπὶ ἀκαθαρσίᾳ, ἀλλ' ἐν ἁγιασμῷ. ⁸ Τοιγαροῦν ὁ ἀθετῶν, οὐκ ἄνθρωπον ἀθετεῖ, ἀλλὰ τὸν Θεόν, τὸν διδόντα τὸ Πνεῦμα αὐτοῦ τὸ Ἅγιον εἰς ὑμᾶς.

⁹ Περὶ δὲ τῆς φιλαδελφίας, οὐ χρεῖαν ἔχετε γράφειν ὑμῖν, αὐτοὶ γὰρ ὑμεῖς θεοδίδακτοὶ ἐστε, εἰς τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους. ¹⁰ Καὶ γὰρ ποιεῖτε αὐτὸ εἰς πάντας τοὺς ἀδελφούς, ἵνα ἡμῶν ὅλη τῇ Μακεδονίᾳ. Παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, περισσεύειν μᾶλλον, ¹¹ καὶ φιλοτιμεῖσθαι ἡσυχάζειν καὶ πράσσειν τὰ ἴδια, καὶ ἐργάζεσθαι ταῖς ἰδίαις χερσὶν ὑμῶν, καθὼς ὑμῖν παρηγγείλαμεν, ¹² ἵνα περιπατῆτε εὐσχημόνως πρὸς τοὺς ἕξω, καὶ μηδενὸς χρεῖαν ἔχητε.

¹³ Οὐ θέλομεν δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, περὶ τῶν κοιμωμένων, ἵνα μὴ λυπήσθε, καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ, οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα. ¹⁴ Εἰ γὰρ πιστεύομεν ὅτι Ἰησοῦς ἀπέθανεν καὶ ἀνέστη, οὕτως καὶ ὁ Θεὸς τοὺς κοιμηθέντας διὰ τοῦ Ἰησοῦ ἄξει σὺν αὐτῷ. ¹⁵ Τοῦτο γὰρ ὑμῖν λέγομεν ἐν λόγῳ Κυρίου, ὅτι ἡμεῖς οἱ ζῶντες, οἱ περιλειπόμενοι εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ Κυρίου, οὐ μὴ φθάσωμεν τοὺς κοιμηθέντας. ¹⁶ Ὅτι αὐτὸς ὁ Κύριος ἐν κελεύσματι, ἐν φωνῇ ἀρχαγγέλου, καὶ ἐν σάλπιγγι Θεοῦ, καταβήσεται ἀπ' οὐρανοῦ, καὶ οἱ νεκροὶ ἐν Χριστῷ ἀναστήσονται πρῶτον, ¹⁷ ἔπειτα ἡμεῖς οἱ ζῶντες, οἱ περιλειπόμενοι ἅμα σὺν αὐτοῖς, ἀρπαγησόμεθα ἐν νεφέλαις εἰς ἀπάντησιν τοῦ Κυρίου εἰς ἀέρα· καὶ οὕτως πάντοτε σὺν Κυρίῳ ἐσόμεθα. ¹⁸ Ὡστε παρακαλεῖτε ἀλλήλους ἐν τοῖς λόγοις τούτοις.

5¹ Περὶ δὲ τῶν χρόνων καὶ τῶν καιρῶν, ἀδελφοί, οὐ χρεῖαν ἔχετε ὑμῖν γράφεσθαι. ² Αὐτοὶ γὰρ ἀκριβῶς οἴδατε ὅτι ἡμέρα Κυρίου, ὡς κλέπτης ἐν νυκτὶ οὕτως ἔρχεται. ³ Ὅταν λέγωσιν, “Εἰρήνη καὶ ἀσφάλεια”, τότε αἰφνίδιος ἔπισταται αὐτοῖς ὁ ὄλεθρος, ὡς περὶ ἡ ὥδιν τῇ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ, καὶ οὐ μὴ ἐκφύγῃ. ⁴ Ὑμεῖς δέ, ἀδελφοί, οὐκ ἐστὲ ἐν σκότει, ἵνα ἡ ἡμέρα ὑμᾶς ὡς κλέπτης καταλάβῃ. ⁵ Πάντες γὰρ ὑμεῖς υἱοὶ φωτός ἐστε, καὶ υἱοὶ ἡμέρας. Οὐκ ἐσμέν νυκτὸς οὐδὲ σκότους. ⁶ Ἄρα οὖν μὴ καθεύδωμεν ὡς οἱ λοιποὶ, ἀλλὰ γρηγορῶμεν καὶ νήφωμεν. ⁷ Οἱ γὰρ καθεύδοντες, νυκτὸς καθεύδουσιν, καὶ οἱ μεθυσκόμενοι, νυκτὸς μεθύουσιν. ⁸ Ἡμεῖς δὲ ἡμέρας ὄντες, νήφωμεν, ἐνδυσάμενοι θώρακα πίστεως καὶ ἀγάπης, καὶ περικεφαλαίαν, ἐλπίδα σωτηρίας. ⁹ Ὅτι οὐκ ἔθετο ἡμᾶς ὁ Θεὸς εἰς ὀργὴν, ἀλλὰ εἰς περιποίησιν σωτηρίας διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν, Ἰησοῦ τοῦ Χριστοῦ, ¹⁰ τοῦ ἀποθανόντος περὶ ἡμῶν, ἵνα εἴτε γρηγορῶμεν εἴτε καθεύδωμεν, ἅμα σὺν αὐτῷ ζήσωμεν. ¹¹ Διὸ παρακαλεῖτε ἀλλήλους, καὶ οἰκοδομεῖτε εἷς τὸν ἕνα, καθὼς καὶ ποιεῖτε.

¹²Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, εἰδέναι τοὺς κοπιῶντας ἐν ὑμῖν, καὶ προϊσταμένους ὑμῶν ἐν Ὑκυρίῳ, καὶ νουθετοῦντας ὑμᾶς, ¹³καὶ ἡγεῖσθαι αὐτοὺς Ἐπερεκπερισσοῦ¹ ἐν ἀγάπῃ, διὰ τὸ ἔργον αὐτῶν. Εἰρηνεύετε ἐν ἑαυτοῖς. ¹⁴Παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, νουθετεῖτε τοὺς ἀτάκτους, παραμυθεῖσθε τοὺς ὀλιγοψύχους, ἀντέχεσθε τῶν ἀσθενῶν, μακροθυμεῖτε πρὸς πάντας. ¹⁵Ὅρατε μὴ τις κακὸν ἀντὶ κακοῦ τινὶ ἀποδῶ, ἀλλὰ πάντοτε τὸ ἀγαθὸν διώκετε, καὶ εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας. ¹⁶Πάντοτε χαίρετε. ¹⁷Ἀδιαλείπτως προσεύχεσθε. ¹⁸Ἐν παντὶ εὐχαριστεῖτε· τοῦτο γὰρ θέλημα ὁ Θεοῦ ἐν Ὑκριστῷ Ἰησοῦ εἰς ὑμᾶς. ¹⁹Τὸ Πνεῦμα μὴ σβέννυτε. ²⁰Προφητείας μὴ ἐξουθενεῖτε. ²¹Πάντα δοκιμάζετε, τὸ καλὸν κατέχετε. ²²Ἀπὸ παντὸς εἴδους πονηροῦ ἄπέχεσθε.¹

²³Αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης ἀγιάσαι ὑμᾶς ὀλοτελεῖς, καὶ ὀλόκληρον ὑμῶν τὸ πνεῦμα, καὶ ἡ ψυχὴ, καὶ τὸ σῶμα, ἀμέμπτως ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ Ὑκυρίου ἡμῶν, Ἰησοῦ Ὑκριστοῦ, τηρηθεῖ. ²⁴Πιστὸς ὁ καλῶν ὑμᾶς, ὃς καὶ ποιήσει.

²⁵Ἀδελφοί, προσεύχεσθε καὶ περὶ ἡμῶν. ²⁶Ἀσπάσασθε τοὺς ἀδελφοὺς πάντας ἐν φιλήματι ἀγίῳ. ²⁷Ἐνορκίζω ὑμᾶς τὸν Ὑκύριον, ἀναγνωσθῆναι τὴν ἐπιστολὴν πᾶσιν τοῖς ἀδελφοῖς. ²⁸Ἡ χάρις τοῦ Ὑκυρίου ἡμῶν, Ἰησοῦ Ὑκριστοῦ, μεθ' ὑμῶν. Ἀμήν!

Πρὸς Θεσσαλονικεῖς Β

1 ¹ Παῦλος, καὶ Σιλουανὸς, καὶ Τιμόθεος· τῇ ἐκκλησίᾳ Θεσσαλονικέων, ἐν ᾧ Θεῷ Πατρὶ ἡμῶν καὶ Ἐκκλῆσιᾳ Ἰησοῦ Χριστοῦ· ² χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

³ Εὐχαριστεῖν ὀφείλομεν τῷ Θεῷ πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί, καθὼς ἄξιόν ἐστιν, ὅτι ὑπεραυξάνει ἡ πίστις ὑμῶν, καὶ πλεονάζει ἡ ἀγάπη ἑνὸς ἐκάστου, πάντων ὑμῶν, εἰς ἀλλήλους, ⁴ ὥστε αὐτοὺς ἡμᾶς ἐν ὑμῖν ἐγκουχᾶσθαι, ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τοῦ Θεοῦ, ὑπὲρ τῆς ὑπομονῆς ὑμῶν, καὶ πίστεως ἐν πᾶσιν τοῖς διωγμοῖς ὑμῶν, καὶ ταῖς θλίψεσιν αἷς ἀνέχεσθε, ⁵ ἕνδειγμα τῆς δικαίας κρίσεως τοῦ Θεοῦ, εἰς τὸ καταξιοθῆναι ὑμᾶς τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ὑπὲρ ἧς καὶ πάσχετε, ⁶ εἶπερ δίκαιον παρὰ Θεῷ, ἀνταποδοῦναι τοῖς θλίβουσιν ὑμᾶς θλίψιν, ⁷ καὶ ὑμῖν τοῖς θλιβομένοις, ἄνεσιν μεθ' ἡμῶν ἐν τῇ ἀποκαλύψει τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἀπ' οὐρανοῦ, μετ' ἀγγέλων δυνάμεως αὐτοῦ, ⁸ ἐν πυρὶ φλογός διδόντος ἐκδίκησιν τοῖς μὴ εἰδόσι Θεὸν, καὶ τοῖς μὴ ὑπακούουσιν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν, Ἰησοῦ, Χριστοῦ· ⁹ οἵτινες δίκην τίσουσιν ὄλεθρον αἰώνιον, ἀπὸ προσώπου τοῦ Κυρίου, καὶ ἀπὸ τῆς δόξης τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, ¹⁰ ὅταν ἔλθῃ ἐνδοξασθῆναι ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, καὶ θαυμασθῆναι ἐν πᾶσιν τοῖς πιστεύσασιν, ὅτι ἐπιστεύθη τὸ μαρτύριον ἡμῶν ἐφ' ὑμᾶς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. ¹¹ Εἰς δὲ καὶ προσευχόμεθα πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἵνα ὑμᾶς ἀξίωση τῆς κλήσεως ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ πληρῶσῃ πᾶσαν εὐδοκίαν ἀγαθωσύνης, καὶ ἔργον πίστεως ἐν δυνάμει, ¹² ὅπως ἐνδοξασθῆ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου ἡμῶν, Ἰησοῦ, ἐν ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ἐν αὐτῷ, κατὰ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

2 ¹ Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆς παρουσίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡμῶν ἐπισυναγωγῆς ἐπ' αὐτόν, ² εἰς τὸ μὴ ταχέως σαλευθῆναι ὑμᾶς ἀπὸ τοῦ νοῦ, μηδὲ θροεῖσθαι, μήτε διὰ πνεύματος, μήτε διὰ λόγου, μήτε δι' ἐπιστολῆς, ὡς δι' ἡμῶν, ὡς ὅτι ἐνέστηκεν ἡ ἡμέρα τοῦ Κυρίου. ³ Μὴ τις ὑμᾶς ἐξαπατήσῃ κατὰ μηδένα τρόπον, ὅτι ἐὰν μὴ ἔλθῃ ἡ ἀποστασία πρῶτον, καὶ ἀποκαλυφθῆ ὁ ἄνθρωπος τῆς ἀνομίας, ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, ⁴ ὁ ἀντικείμενος ἄρτι καὶ ὑπεραιρόμενος¹ ἐπὶ πάντα λεγόμενον θεὸν ἢ σέβασμα, ὥστε αὐτὸν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ καθίσει, ἀποδεικνύντα ἑαυτὸν ὅτι ἔστιν Θεός. ⁵ Οὐ μνημονεύετε ὅτι ἔτι ὦν πρὸς ὑμᾶς, ταῦτα ἔλεγον ὑμῖν; ⁶ Καὶ νῦν τὸ κατέχον οἴδατε, εἰς τὸ ἀποκαλυφθῆναι αὐτὸν ἐν τῷ αὐτοῦ καιρῷ. ⁷ Τὸ γὰρ μυστήριον ἤδη ἐνεργεῖται τῆς ἀνομίας· μόνον ὁ κατέχων ἄρτι, ἕως ἐκ μέσου γένηται. ⁸ Καὶ τότε ἀποκαλυφθήσεται ὁ ἄνομος, ὃν ὁ Κύριος Ἰησοῦς ἀνελεῖ τῷ πνεύματι

⁴ καὶ ὑπεραιρόμενος 01a 02 03 | - 01* | καὶ ὑπεραμενος 01¹

τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ καταργήσει τῇ ἐπιφανείᾳ τῆς παρουσίας αὐτοῦ, ⁹οὗ ἔστιν ἡ παρουσία, κατ' ἐνέργειαν τοῦ Σατανᾶ ἐν πάσῃ δυνάμει, καὶ σημείοις, καὶ τέρασιν ψεύδους, ¹⁰καὶ ἐν πάσῃ ἀπάτῃ ἀδικίας, τοῖς ἀπολλυμένοις, ἀνθ' ὧν τὴν ἀγάπην τῆς ἀληθείας οὐκ ἐδέξαντο, εἰς τὸ σωθῆναι αὐτούς. ¹¹Καὶ διὰ τοῦτο, πέμπει αὐτοῖς ὁ Ἐὐαγγελιστὴς ὁ Θεὸς ἐνέργειαν πλάνης, εἰς τὸ πιστεῦσαι αὐτούς τῷ ψεύδει, ¹²ἵνα κριθῶσιν ἅπαντες οἱ μὴ πιστευσάντες τῇ ἀληθείᾳ, ἀλλὰ εὐδοκήσαντες τῇ ἀδικίᾳ.

¹³Ἡμεῖς δὲ ὀφείλομεν εὐχαριστεῖν τῷ Θεῷ πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί ἡγαπημένοι ὑπὸ Κυρίου, ὅτι εἴλατο ὑμᾶς ὁ Θεός, ἅπ' ἀρχῆς ¹εἰς σωτηρίαν ἐν ἁγιασμῷ Ἁγίου Πνεύματος καὶ πίστει ἀληθείας, ¹⁴εἰς ὃ ἐκάλεσεν ὑμᾶς, διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἡμῶν, εἰς περιποίησιν δόξης τοῦ Κυρίου ἡμῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ. ¹⁵Ἄρα οὖν, ἀδελφοί, στήκετε καὶ κρατεῖτε τὰς παραδόσεις ἃς ἐδιδάχθητε, εἴτε διὰ λόγου, εἴτε δι' ἐπιστολῆς ἡμῶν.

¹⁶Αὐτὸς δὲ ὁ Κύριος ἡμῶν, Ἰησοῦς Χριστός, ¹καὶ ὁ Θεὸς ὁ Πατὴρ ἡμῶν, ὁ ἀγαπήσας ἡμᾶς καὶ δούς παράκλησιν αἰωνίαν, καὶ ἐλπίδα ἀγαθὴν ἐν χάριτι, ¹⁷παρακαλέσαι ὑμῶν τὰς καρδίας, καὶ στηρίζαι ἐν παντὶ ἔργῳ καὶ λόγῳ ἀγαθῷ.

3 ¹Τὸ λοιπὸν, προσεύχεσθε, ἀδελφοί, περὶ ἡμῶν, ἵνα ὁ λόγος τοῦ Κυρίου τρέχη καὶ δοξάζεται, καθὼς καὶ πρὸς ὑμᾶς, ²καὶ ἵνα ῥυσθῶμεν ἀπὸ τῶν ἀτόπων καὶ πονηρῶν ἀνθρώπων, οὐ γὰρ πάντων ἡ πίστις. ³Πιστὸς δέ ἐστιν ὁ Κύριος, ¹ὃς στηρίζει ὑμᾶς, καὶ φυλάξει ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. ⁴Πεποίθαμεν δὲ ἐν Κυρίῳ ἐφ' ὑμᾶς ὅτι ἂ παραγγέλλομεν, καὶ ποιεῖτε καὶ ποιήσετε. ⁵Ὁ δὲ Κύριος κατευθύναι ὑμῶν τὰς καρδίας εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, καὶ εἰς τὴν ὑπομονὴν τοῦ Χριστοῦ.

⁶Παραγγέλλομεν δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ, στέλλεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ παντὸς ἀδελφοῦ ἀτάκτως περιπατοῦντος, καὶ μὴ κατὰ τὴν παράδοσιν ἣν παρελάβοσαν παρ' ἡμῶν. ⁷Αὐτοὶ γὰρ οἶδατε πῶς δεῖ μιμεῖσθαι ἡμᾶς, ὅτι οὐκ ἠτακτήσαμεν ἐν ὑμῖν, ⁸οὐδὲ δωρεὰν ἄρτον ἐφάγομεν παρά τινος, ἀλλ' ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ, νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐργαζόμενοι, πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαί τινα ὑμῶν. ⁹Οὐχ ὅτι οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν, ἀλλ' ἵνα ἑαυτοὺς τύπον δῶμεν ὑμῖν, εἰς τὸ μιμεῖσθαι ἡμᾶς. ¹⁰Καὶ γὰρ ὅτε ἤμεν πρὸς ὑμᾶς, τοῦτο παρηγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι εἴ τις οὐ θέλει ἐργάζεσθαι, μηδὲ ἐσθιέτω. ¹¹Ἀκούομεν γὰρ τινὰς περιπατοῦντας ἐν ὑμῖν ἀτάκτως, μηδὲν ἐργαζομένους, ἀλλὰ περιεργαζομένους. ¹²Τοῖς δὲ τοιούτοις παραγγέλλομεν καὶ παρακαλοῦμεν ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ, ἵνα μετὰ ἡσυχίας ἐργαζόμενοι τὸν ἑαυτῶν ἄρτον ἐσθίωσιν. ¹³Ἡμεῖς δέ, ἀδελφοί, μὴ ἐγκακήσητε καλοποιοῦντες.

¹⁴Εἰ δέ τις οὐχ ὑπακούει τῷ λόγῳ ἡμῶν διὰ τῆς ἐπιστολῆς, τοῦτον σημειοῦσθε, μὴ συναναμίγνυσθαι αὐτῷ, ἵνα ἐντραπή. ¹⁵Καὶ μὴ ὡς ἐχθρὸν ἠγεῖσθε, ἀλλὰ νουθετεῖτε ὡς ἀδελφόν.

¹⁶Αὐτὸς δὲ ὁ Κύριος τῆς εἰρήνης, δώη ὑμῖν τὴν εἰρήνην διὰ παντὸς ἐν παντὶ τρόπῳ. Ὁ Κύριος μετὰ πάντων ὑμῶν.

¹⁷Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ, Παύλου, ὃ ἔστιν σημεῖον ἐν πάσῃ ἐπιστολῇ, οὕτως γράφω. ¹⁸Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ, μετὰ πάντων ὑμῶν.

Πρὸς Τιμόθεον Α

1 ¹ Παῦλος, ἀπόστολος Ἰησοῦ, κατ' ἐπιταγὴν ¹ Θεοῦ Σωτῆρος ἡμῶν, καὶ ¹ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ ¹ τῆς ἐλπίδος ἡμῶν, ² Τιμοθέω, γνησίῳ τέκνῳ ἐν πίστει: χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

³ Καθὼς παρεκάλεσά σε προσμεῖναι ἐν Ἐφέσω, πορευόμενος εἰς Μακεδονίαν, ἵνα παραγγείλῃς τισὶν μὴ ἑτεροδιδασκαλεῖν, ⁴ μηδὲ προσέχειν μύθοις καὶ γενεαλογίαις ἀπεράντοις, αἵτινες ἐκζητήσεις παρέχουσι μᾶλλον ἢ οἰκονομίαν Θεοῦ, τὴν ἐν πίστει. ⁵ Τὸ δὲ τέλος τῆς παραγγελίας ἐστὶν ἀγάπη ἐκ καθαρᾶς καρδίας, καὶ συνειδήσεως ἀγαθῆς, καὶ πίστεως ἀνυποκρίτου, ⁶ ὧν τινες ἀστοχήσαντες, ἐξετράπησαν εἰς ματαιολογίαν, ⁷ θέλοντες εἶναι νομοδιδάσκαλοι, μὴ νοοῦντες μήτε ἂ λέγουσιν, μήτε περὶ τίνων διαβεβαιοῦνται.

⁸ Οἴδαμεν δὲ ὅτι καλὸς ὁ νόμος, ἐάν τις αὐτῷ νομίμως χρῆται, ¹ εἰδὼς τοῦτο, ὅτι δικαίω νόμος οὐ κεῖται, ἀνόμοις δὲ καὶ ἀνυποτάκτοις, ἀσεβέσι καὶ ἀμαρτωλοῖς, ἀνοσίοις καὶ βεβήλοις, πατρολώαις καὶ μητρολώαις, ἀνδροφόνοις, ¹⁰ πόρνοις, ἀρσενοκοίταις, ἀνδραποδισταῖς, ψεύσταις, ἐπιόρκοις, καὶ εἴ τι ἕτερον τῆ ὑγίαινούσῃ διδασκαλίᾳ ἄντικειται, ¹ ¹¹ κατὰ τὸ εὐαγγέλιον τῆς δόξης τοῦ μακαρίου Θεοῦ, ὃ ἐπιστεύθη ἐγώ.

¹² Χάριν ἔχω τῷ Ἐνδυναμώσαντί με, ¹ Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, ὅτι πιστόν με ἠγήσατο, θέμενος εἰς διακονίαν, ¹³ τὸ πρότερον ὄντα ¹ βλάσφημον, καὶ διώκτην, καὶ ὑβριστὴν· ἀλλὰ ἠλεήθη, ὅτι ἀγνοῶν, ἐποίησα ἐν ἀπιστίᾳ. ¹⁴ Ὑπερεπλεόνασεν δὲ ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν, μετὰ πίστεως καὶ ἀγάπης τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ¹⁵ Πιστὸς ὁ λόγος, καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος: ὅτι “Χριστὸς Ἰησοῦς ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον ἀμαρτωλοὺς σῶσαι”, ὧν πρῶτός εἰμι ἐγώ. ¹⁶ Ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἠλεήθη, ἵνα ἐν ἐμοὶ πρῶτῳ ἐνδείξηται Ἰησοῦς Χριστὸς τὴν ἅπασαν μακροθυμίαν, πρὸς ὑποτύπωσιν τῶν μελλόντων πιστεῦειν ἐπ' αὐτῷ, εἰς ζωὴν αἰώνιον. ¹⁷ Τῷ δὲ Βασιλεῖ τῶν αἰώνων, ἀφθάρτῳ, ἀοράτῳ, μόνῳ Θεῷ, τιμὴ καὶ δόξα, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν!

¹⁸ Ταύτην τὴν παραγγελίαν παρατίθεμαί σοι, τέκνον, Τιμόθεε, κατὰ τὰς προαγοῦσας ἐπὶ σὲ προφητείας, ἵνα ἵσχυρα ἐν αὐταῖς τὴν καλὴν στρατείαν, ¹⁹ ἔχων πίστιν καὶ ἀγαθὴν συνειδήσιν, ἣν τινες ἀπώσαμένοι, περὶ τὴν πίστιν ἐναυάγησαν: ²⁰ ὧν ἐστὶν Ὑμέναιος καὶ Ἀλέξανδρος, οὓς παρέδωκα τῷ Σατανᾷ, ἵνα παιδευθῶσι μὴ βλασφημεῖν.

¹ Ἐπιταγὴν 02 | ἐπαγγελίαν 01 ¹ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ 01 | Χριστοῦ Ἰησοῦ 02 ¹ χρῆται 01 | χρῆται 02 ¹ ¹⁰ ἀντικεῖται 01 | - 02 ¹ ¹² ἐνδυναμώσαντι με 02 | ἐνδυναμουντι 01 ¹ ¹³ - 01 | με 02 ¹ ¹⁸ στρατεῖαν 02 | στρατευσῶν 01

2 ¹Παρακαλῶ οὖν, πρῶτον πάντων ποιεῖσθαι δεήσεις, προσευχάς, ἐντεύξεις, εὐχαριστίας, ὑπὲρ πάντων ἀνθρώπων, ²ὑπὲρ βασιλέων καὶ πάντων τῶν ἐν ὑπεροχῇ ὄντων, ἵνα ἤρεμον καὶ ἡσύχιον βίον διάγωμεν ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι. ³Τοῦτο καλὸν καὶ ἀπόδεκτον ἐνώπιον τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν, ὁ Θεοῦ, ⁴ὃς πάντας ἀνθρώπους θέλει σωθῆναι, καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἔλθειν. ⁵Εἷς γὰρ ὁ Θεός, εἷς καὶ μεσίτης ὁ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, ἄνθρωπος ὁ Χριστὸς Ἰησοῦς, ⁶ὁ δοὺς ἑαυτὸν ἀντίλυτρον ὑπὲρ πάντων, ^Γκαὶ μαρτύριον ¹καιροῖς ἰδίοις, ⁷εἷς ¹ὁ ἑτέθη ¹ἐγὼ κηρυξ καὶ ἀπόστολος (ἀλήθειαν λέγω ἔν ὁ Χριστῶ, ¹οὐ ψεύδομαι), διδάσκαλος ἔθνῶν ἐν ἔγνωσι ¹καὶ ἀληθείᾳ.

⁸Βούλομαι οὖν, προσεύχεσθαι τοὺς ἄνδρας ἐν παντὶ τόπῳ, ἐπαίροντας ὁσίους χεῖρας χωρὶς ὀργῆς καὶ διαλογισμοῦ. ⁹Ὡσαύτως γυναῖκας ἐν καταστολῇ κοσμίῳ μετὰ αἰδοῦς καὶ σωφροσύνης κοσμεῖν ἑαυτάς, μὴ ἐν ^Γπλέγμασιν, ¹καὶ χρυσῶ, ἢ μαργαρίταις, ἢ ἱματισμῶ πολυτελεῖ, ¹⁰ἀλλ' ὁ πρέπει γυναιξὶν ἐπαγγελλομέναις θεοσεβείαν, δι' ἔργων ἀγαθῶν. ¹¹Γυνὴ ἐν ἡσυχίᾳ μανθανέτω ἐν πάσῃ ὑποταγῇ. ¹²Διδάσκειν δὲ γυναικὶ οὐκ ἐπιτρέπω, οὐδὲ αὐθεντεῖν ἀνδρός, ἀλλ' εἶναι ἐν ἡσυχίᾳ. ¹³Ἄδὰμ γὰρ πρῶτος ἐπλάσθη, εἶτα Εὐὰ ¹⁴καὶ Ἄδὰμ οὐκ ἠπατήθη, ἡ δὲ γυνὴ ἐξαπατηθεῖσα, ἐν παραβάσει γέγονεν. ¹⁵Σωθήσεται δὲ διὰ τῆς τεκνογονίας, ἐὰν μείνωσιν ἐν πίστει, καὶ ἀγάπῃ, καὶ ἀγιασμῶ, μετὰ σωφροσύνης.

3 ¹Πιστὸς ὁ λόγος: “Εἷ τις ἐπισκοπῆς ὀρέγεται, καλοῦ ἔργου ἐπιθυμεῖ.” ²Ἐπεὶ ¹οὖν τὸν ἐπίσκοπον ἀνεπίλημπτον εἶναι, μιᾶς γυναικὸς ἄνδρα, νηφάλιον, σώφρονα, κόσμιον, φιλόξενον, διδακτικόν, ³μὴ πάροινον, μὴ πλήκτην, ἀλλὰ ἐπιεικῆ, ἄμαχον, ἀφιλάργυρον, ⁴τοῦ ἰδίου οἴκου καλῶς προϊστάμενον, τέκνα ἔχοντα ἐν ὑποταγῇ, μετὰ πάσης σεμνότητος ⁵(εἰ δὲ τις τοῦ ἰδίου οἴκου προστῆναι οὐκ οἶδεν, πῶς ἐκκλησίας ὁ Θεοῦ ἐπιμελήσεται); ⁶Μὴ νεόφυτον, ἵνα μὴ τυφωθεῖς, εἰς κρίμα ἐμπέση τοῦ διαβόλου. ⁷Ἐπεὶ δὲ καὶ, μαρτυρίαν καλὴν ἔχειν ἀπὸ τῶν ἕξωθεν, ἵνα μὴ εἰς ὄνειδισμον ἐμπέση, καὶ παγίδα τοῦ διαβόλου.

⁸Διακόνους ὡσαύτως ^Γσεμνοῦς, ¹μὴ διλόγους, μὴ οἶνω πολλῶ προσέχοντας, μὴ αἰσχροκερδεῖς, ⁹ἔχοντας τὸ μυστήριον τῆς πίστεως ἐν καθαρᾷ συνειδήσει. ¹⁰Καὶ οὗτοι δὲ δοκιμαζέσθωσαν πρῶτον, εἶτα διακονεῖτωσαν, ἀνέγκλητοι ὄντες. ¹¹Γυναῖκας ὡσαύτως σεμνάς, μὴ διαβόλους, νηφαλίους, πιστὰς ἐν πᾶσιν. ¹²Διάκονοι ἔστωσαν μιᾶς γυναικὸς ἄνδρες, τέκνων καλῶς προϊστάμενοι καὶ τῶν ἰδίων οἴκων. ¹³Οἱ γὰρ καλῶς διακονήσαντες, βαθμὸν ἑαυτοῖς καλὸν περιποιοῦνται, καὶ πολλὴν παρρησίαν ἐν πίστει τῇ ἐν ὁ Χριστῶ Ἰησοῦ.

¹⁴Ταῦτά σοι γράφω, ἐλπίζων ἔλθειν πρὸς σὲ ἐν τάχει, ¹⁵ἐὰν δὲ βραδύνω, ἵνα εἰδῆς πῶς δεῖ ἐν οἴκῳ ὁ Θεοῦ ἀναστρέφεσθαι, ἣτις ἐστὶν ἐκκλησία ὁ Θεοῦ ζῶντος, στῦλος καὶ ἐδραῖωμα τῆς ἀληθείας. ¹⁶Καὶ ὁμολογουμένως μέγα ἐστὶν τὸ τῆς εὐσεβείας μυστήριον: “Ὅς ἐφανερῶθη ἐν σαρκί, ἐδικαιώθη ἐν ὁ Πνεύματι, ὥφθη ἀγγέλοις, ἐκηρύχθη ἐν ἔθνεσιν, ἐπιστεύθη ἐν κόσμῳ, ἀνελήμφθη ἐν δόξῃ.”

4 ¹Τὸ δὲ ὁ Πνεῦμα ῥητῶς λέγει ὅτι ἐν ὑστέροις καιροῖς, ἀποστήσονται τινες τῆς πίστεως, προσέχοντες πνεύμασι πλάνοις καὶ διδασκαλίαις δαιμονίων, ²ἐν ὑποκρίσει ψευδολόγων, κεκαυστηριασμένων τὴν ἰδίαν συνείδησιν, ³κωλυόντων

⁶καὶ μαρτυριον 01 | - 02¹ ⁷εἷς 01 | - 02¹ ^Γεπεθην 01 | επιστευθην 02¹ ^Γεν χριστω 01 | - 02¹ ^Γγνωσει 01 | πνευματι 02¹ ⁹πλεγμασιν 01 | καταπλεγμασιν 02¹ ²δεῖ 02 | δι 01¹ ⁸σεμνοους 02 | - 01¹

γαμῆν, ἀπέχεσθαι βρωμάτων ἃ ὁ ὁ Θεὸς ἔκτισεν εἰς μετάλημψιν μετὰ εὐχαριστίας, τοῖς πιστοῖς καὶ ἐπεγνωκόσι τὴν ἀλήθειαν. ⁴Ὅτι πᾶν κτίσμα ἑοῦ καλόν, καὶ οὐδὲν ἀπόβλητον μετὰ εὐχαριστίας λαμβανόμενον, ⁵ἀγιάζεται γὰρ διὰ λόγου ἑοῦ καὶ ἐντεύξεως.

⁶Ταῦτα ὑποτιθέμενος τοῖς ἀδελφοῖς, καλὸς ἔση διάκονος ἑοῦ Ἰησοῦ, ἐντρεφόμενος τοῖς λόγοις τῆς πίστεως, καὶ τῆς καλῆς διδασκαλίας ἧ παρηκολούθηκας. ⁷Τοὺς δὲ βεβήλους καὶ γραῶδεις μύθους παραιτοῦ. Γύμναζε δὲ σεαυτὸν πρὸς εὐσέβειαν· ⁸“Ἡ” γὰρ “σωματικὴ γυμνασία πρὸς ὀλίγον ἐστὶν ὠφέλιμος, ἡ δὲ εὐσέβεια πρὸς πάντα ὠφέλιμός ἐστιν”, ἐπαγγελίαν ἔχουσα ζωῆς τῆς νῦν, καὶ τῆς μελλούσης. ⁹Πιστὸς ὁ λόγος, καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος. ¹⁰Εἰς τοῦτο γὰρ κοπιῶμεν καὶ ἀγωνιζόμεθα, ὅτι ἠλπίκαμεν ἐπὶ ἑοῦ ζῶντι, ὅς ἐστιν Σωτὴρ πάντων ἀνθρώπων, μάλιστα πιστῶν.

¹¹Παράγγελλε ταῦτα καὶ δίδασκε. ¹²Μηδεὶς σου τῆς νεότητος καταφρονεῖτω, ἀλλὰ τύπος γίνου τῶν πιστῶν, ἐν λόγῳ, ἐν ἀναστροφῇ, ἐν ἀγάπῃ, ἐν πίστει, ἐν ἀγνεΐᾳ. ¹³Ἐως ἔρχομαι, πρόσεχε τῇ ἀναγνώσει, τῇ παρακλήσει, τῇ διδασκαλίᾳ. ¹⁴Μὴ ἀμέλει τοῦ ἐν σοὶ χαρίσματος, ὃ ἐδόθη σοὶ διὰ προφητείας, μετὰ ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τοῦ πρεσβυτερίου. ¹⁵Ταῦτα μελέτα, ἐν τούτοις ἴσθι, ἵνα σου ἡ προκοπὴ φανερὰ ᾖ πᾶσιν. ¹⁶Ἐπεχε σεαυτῷ καὶ τῇ διδασκαλίᾳ. Ἐπίμενε αὐτοῖς, τοῦτο γὰρ ποιῶν, καὶ σεαυτὸν σώσεις καὶ τοὺς ἀκούοντάς σου.

5 ¹Πρεσβυτέρῳ μὴ ἐπιπλήξης, ἀλλὰ παρακάλει ὡς πατέρα, νεωτέρους ὡς ἀδελφούς, ²πρεσβυτέρας ὡς μητέρας, νεωτέρας ὡς ἀδελφάς, ἐν πάσῃ ἀγνεΐᾳ.

³Χήρας τίμα, τὰς ὄντως χήρας. ⁴Εἰ δὲ τις χήρα, τέκνα ἢ ἔκγονα ἔχει, μανθανέτωσαν πρῶτον τὸν ἴδιον οἶκον εὐσεβεῖν, καὶ ἀμοιβὰς ἀποδιδόναι τοῖς προγόνοις, τοῦτο γὰρ ἐστὶν ἀπόδεκτον ἐνώπιον τοῦ ἑοῦ. ⁵Ἡ δὲ ὄντως χήρα καὶ μεμονωμένη, ἠλπικεν ἐπὶ ἑοῦ, καὶ προσμένει ταῖς δεήσεσιν καὶ ταῖς προσευχαῖς, νυκτὸς καὶ ἡμέρας. ⁶Ἡ δὲ σπαταλῶσα, ζῶσα τέθνηκεν. ⁷Καὶ ταῦτα παράγγελλε, ἵνα ἀνεπίλημπτοι ᾖσιν. ⁸Εἰ δὲ τις τῶν ἰδίων καὶ μάλιστα οἰκείων οὐ προνοεῖ, τὴν πίστιν ἤρνηται, καὶ ἔστιν ἀπίστου χείρων.

⁹Χήρα καταλεγέσθω μὴ ἔλαττον ἐτῶν ἐξήκοντα γεγυνοῦσα, ἐνὸς ἀνδρὸς γυνή, ¹⁰ἐν ἔργοις καλοῖς μαρτυρουμένη: εἰ ἐτεκνοτρόφησεν, εἰ ἐξενοδόχησεν, εἰ ἁγίων πόδας ἔνιψεν, εἰ θλιβομένοις ἐπήρκεσεν, εἰ παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ ἐπηκολούθησεν. ¹¹Νεωτέρας δὲ χήρας παραιτοῦ· ὅταν γὰρ καταστηνιάσωσιν τοῦ ἑοῦ, γαμῆν θέλουσιν, ¹²ἔχουσαι κρίμα ὅτι τὴν πρώτην πίστιν ἠθέτησαν. ¹³Ἀμα δὲ καὶ ἀργαὶ μανθάνουσιν, περιερχόμεναι τὰς οἰκίας, οὐ μόνον δὲ ἀργαί, ἀλλὰ καὶ φλύαροι καὶ περίεργοι, λαλοῦσαι τὰ μὴ δέοντα. ¹⁴Βούλομαι οὖν νεωτέρας γαμῆν, τεκνογονεῖν, οἰκοδεσποτεῖν, μηδεμίαν ἀφορμὴν διδόναι τῷ ἀντικειμένῳ λοιδορίας χάριν. ¹⁵Ἦδη γὰρ τινες ἐξετράπησαν ὀπίσω τοῦ Σατανᾶ. ¹⁶Εἴ τις πιστὴ ἔχει χήρας, ἐπαρκεῖσθω αὐταῖς, καὶ μὴ βαρεῖσθω ἡ ἐκκλησία, ἵνα ταῖς ὄντως χήραις ἐπαρκεῖσθω.

¹⁷Οἱ καλῶς προεστῶτες πρεσβύτεροι, διπλῆς τιμῆς ἀξιούσθωσαν, μάλιστα οἱ κοπιῶντες ἐν λόγῳ καὶ διδασκαλίᾳ. ¹⁸Λέγει γὰρ ἡ Γραφή, “Βοῦν ἀλοῶντα οὐ φιμώσεις”, καί, “Ἄξιος ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ.” ¹⁹Κατὰ πρεσβυτέρου κατηγορίαν μὴ παραδέχου, ἐκτὸς εἰ μὴ ἐπὶ δύο ἢ τριῶν μαρτύρων. ²⁰Τοὺς ἁμαρτάνοντας ἐνώπιον, πάντων ἔλεγε, ἵνα καὶ οἱ λοιποὶ φόβον ἔχωσιν. ²¹Διαμαρτύρομαι ἐνώπιον τοῦ

ἰσχυροῦ, καὶ Ἰησοῦ, καὶ τῶν ἐκλεκτῶν ἀγγέλων, ἵνα ταῦτα φυλάξης χωρὶς προκρίματος, μηδὲν ποιῶν κατὰ πρόσκλησιν. ²²Χεῖρας ταχέως μηδενὶ ἐπιτίθει, μηδὲ κοινῶναι ἀμαρτίαις ἀλλοτρίαις· σεαυτὸν ἀγνὸν τήρει. ²³Μηκέτι ὑδροπότει, ἀλλὰ οἴνω ὀλίγῳ χρῶ, διὰ τὸν στόμαχον καὶ τὰς πυκνάς σου ἀσθενείας. ²⁴Τινῶν ἀνθρώπων αἱ ἀμαρτίαι πρόδηλοί εἰσιν, προάγουσαι εἰς κρίσιν, τισὶν δὲ καὶ ἐπακολουθοῦσιν. ²⁵Ἐσάτως ^Γ καὶ τὰ ἔργα τὰ καλὰ πρόδηλα, καὶ τὰ ἄλλως ἔχοντα, κρυβῆναι οὐ δύνανται.¹

6 ¹Ὅσοι εἰσὶν ὑπὸ ζυγὸν δοῦλοι, τοὺς ἰδίους δεσπότης πάσης τιμῆς ἀξίους ἡγείσθωσαν, ἵνα μὴ τὸ ὄνομα τοῦ ἰσχυροῦ καὶ ἡ διδασκαλία βλασφημηται. ²Οἱ δὲ πιστοὺς ἔχοντες δεσπότης, μὴ καταφρονεῖτωσαν, ὅτι ἀδελφοί εἰσιν,¹ ἀλλὰ μάλλον δουλευέτωσαν, ὅτι πιστοὶ εἰσιν καὶ ἀγαπητοί, οἱ τῆς εὐεργεσίας ἀντιλαμβάνομενοι.

Ταῦτα δίδασκε καὶ παρακάλει. ³Εἴ τις ἑτεροδιδασκαλεῖ, καὶ μὴ ἁπλοῦς ὑγιαίνουσι λόγοις, τοῖς τοῦ Κυρίου ἡμῶν, Ἰησοῦ Ἰησοῦ, καὶ τῆ κατ' εὐσέβειαν διδασκαλίᾳ, ⁴τετύφωται μηδὲν ἐπιστάμενος, ἀλλὰ νοσῶν περὶ ζητήσεις καὶ λογομαχίας, ἐξ ὧν γίνεται φθόνος, ἔρις, βλασφημίαι, ὑπόνοιαι πονηραί, ⁵διαπαρτριβαί, διεφθαρμένων ἀνθρώπων τὸν νοῦν καὶ ἀπεστερημένων τῆς ἀληθείας, νομιζόντων πορισμὸν εἶναι τὴν εὐσέβειαν. ⁶Ἔστιν δὲ πορισμὸς μέγας ἡ εὐσέβεια μετὰ αὐταρκειᾶς. ⁷Οὐδὲν γὰρ εἰσηνέγκαμεν εἰς τὸν κόσμον, ὅτι οὐδὲ ἐξενεγκεῖν τι δύναμεθα. ⁸ἔχοντες δὲ διατροφὰς καὶ σκεπάσματα, τούτοις ἀρκεσθησόμεθα. ⁹Οἱ δὲ βουλόμενοι πλουτεῖν, ἐπιπίπτουσιν εἰς πειρασμὸν, καὶ παγίδα, καὶ ἐπιθυμίας πολλὰς ἀνοήτους καὶ βλαβεράς, αἵτινες βυθίζουσι τοὺς ἀνθρώπους εἰς ὄλεθρον καὶ ἀπώλειαν. ¹⁰Ῥίζα γὰρ πάντων τῶν κακῶν ἐστὶν ἡ φιλαργυρία, ἧς τινες ὀρεγόμενοι, ἀπεπλανήθησαν ἀπὸ τῆς πίστεως, καὶ ἑαυτοὺς περιέπειραν ὀδύνας ἁπλοῦς.¹

¹¹Σὺ δὲ, ὡς ἄνθρωπε ἰσχυροῦ, ταῦτα φεῦγε· δῖωκε δὲ δικαιοσύνην, ἁπλοῦς, ἁγάπην, ὑπομονήν, πραῦσιν. ¹²Ἀγωνίζου τὸν καλὸν ἀγῶνα τῆς πίστεως, ἐπιλαβοῦ τῆς αἰωνίου ζωῆς, εἰς ἣν ἐκλήθης καὶ ὁμολόγησας τὴν καλὴν ὁμολογίαν ἐνώπιον πολλῶν μαρτύρων. ¹³Παραγγέλλω σοι¹ ἐνώπιον τοῦ ἰσχυροῦ, τοῦ ἁπλοῦς τῶν πάντων, καὶ Ἰησοῦ, τοῦ μαρτυρήσαντος ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου τὴν καλὴν ὁμολογίαν, ¹⁴τηρήσῃ σε τὴν ἐντολὴν ἀσπίλον ἀνεπίλημπτον, μέχρι τῆς ἐπιφανείας τοῦ Κυρίου ἡμῶν, Ἰησοῦ Ἰησοῦ, ¹⁵ἣν καιροῖς ἰδίους δεῖξει ὁ μακάριος καὶ ὁ μόνος Δυναστής, ὁ Βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων, καὶ Κύριος τῶν κυριευόντων, ¹⁶ὁ μόνος ἔχων ἀθανασίαν, φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον, ὃν εἶδεν οὐδεὶς ἀνθρώπων, οὐδὲ ἰδεῖν δύναται· ἁπλοῦς τιμὴ καὶ κράτος αἰώνιον. Ἀμήν!

¹⁷Τοῖς πλουσίοις ἐν τῷ νῦν αἰῶνι,¹ παράγγελλε μὴ ὑψηλοφρονεῖν, μηδὲ ἠλιπικνεῖν ἐπὶ πλοῦτου ἀδηλόγητι, ἀλλ' ἐπὶ ἰσχυρῶ, τῷ παρέχοντι ἡμῖν ἁπλοῦς εἰς ἀπόλαυσιν, ¹⁸ἀγαθοεργεῖν, πλουτεῖν ἐν ἔργοις καλοῖς, εὐμεταδότους εἶναι, κοινωνικούς, ¹⁹ἀποθησαυρίζοντας ἑαυτοῖς θεμέλιον καλὸν εἰς τὸ μέλλον, ἵνα ἐπιλάβωνται τῆς ὄντως ζωῆς.

^{25Γ}- 01 | δε 02¹ | δύνανται 02 | δυναται 01¹ ^{2Γ}οτι αδελφοι εισιν 02 | - 01¹ ^{3Γ}προσερχεται 02 | προσεχετε 01¹ ^{10Γ}πολλαις 02 | ποικιλαις 01¹ ^{11Γ}ευσεβειαν 02 | - 01¹ ^{13Γ}σοι 02 | - 01¹ ^{14Γ}ζωοποιοουντος 01 | ζωογονουντος 02¹ ^{17Γ}αιωνι 02 | καιρω 01¹ ¹παντα πλουσιως 01 | τα παντα πλουσιως 02¹

²⁰Ω Τιμόθεε, τὴν παραθήκην φύλαξον, ἐκτρεπόμενος τὰς βεβήλους κενοφωνίας καὶ ἀντιθέσεις τῆς ψευδωνύμου γνώσεως, ²¹ἦν τινες ἐπαγγελλόμενοι περὶ τὴν πίστιν ἠστόχησαν. Ἡ χάρις μεθ' ὑμῶν.

Πρὸς Τιμόθεον Β

1 ¹ Παῦλος, ἀπόστολος Ἰησοῦ, διὰ θελήματος Θεοῦ, κατ' ἐπαγγελίαν ¹ ζωῆς τῆς ἐν Ἰησοῦ, ² Τιμοθέω ἀγαπητῷ τέκνω: χάρις, ἔλεος, εἰρήνη, ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς καὶ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

³ Χάριν ἔχω τῷ Θεῷ, ὃ λατρεύω ἀπὸ προγόνων ἐν καθαρᾷ συνειδήσει, ὡς ἀδιάλειπτον ἔχω τὴν περὶ σοῦ μνησίαν, ἐν ταῖς δεήσεσίν μου, νυκτὸς καὶ ἡμέρας, ⁴ ἐπιποθῶν σε ἰδεῖν, μεμνημένος σου τῶν δακρῶν, ἵνα χαρᾶς πληρωθῶ, ⁵ ὑπόμνησιν λαβῶν τῆς ἐν σοὶ ἀνυποκρίτου πίστεως, ἣτις ἐνώκησεν πρῶτον ἐν τῇ μάμμῃ σου, Λωΐδι, καὶ τῇ μητρί σου, Εὐνίκη, πέπεισμαι δὲ ὅτι καὶ ἐν σοί. ⁶ Δι' ἣν αἰτίαν ἀναμιμνήσκω σε ἀναζωπυρεῖν τὸ χάρισμα τοῦ Θεοῦ, ὃ ἐστὶν ἐν σοὶ διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν μου. ⁷ Οὐ γὰρ ἔδωκεν ἡμῖν ὁ Θεὸς πνεῦμα δειλίας, ἀλλὰ δυνάμεως, καὶ ἀγάπης, καὶ σωφρονισμοῦ.

⁸ Μὴ οὖν ἐπαισχυνθῆς τὸ μαρτύριον τοῦ Κυρίου ἡμῶν, μηδὲ ἐμὲ, τὸν δέσμιον αὐτοῦ, ἀλλὰ συγκακοπάθησον τῷ εὐαγγελίῳ, κατὰ δύναμιν Θεοῦ, ⁹ τοῦ σώσαντος ἡμᾶς, καὶ καλέσαντος κλήσει ἁγία, οὐ κατὰ τὰ ἔργα ἡμῶν, ἀλλὰ κατὰ ἰδίαν πρόθεσιν καὶ χάριν, τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν ἐν Ἰησοῦ πρὸ χρόνων αἰώνιων, ¹⁰ φανερωθεῖσαν δὲ νῦν, διὰ τῆς ἐπιφανείας τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν, Ἰησοῦ, καταργήσαντος μὲν τὸν θάνατον, φωτίσαντος δὲ ζωὴν καὶ ἀφθαρσίαν διὰ τοῦ εὐαγγελίου, ¹¹ εἰς ὃ ἐτέθη ἐγὼ κήρυξ, καὶ ἀπόστολος, καὶ διδάσκαλος. ¹² Δι' ἣν αἰτίαν καὶ ταῦτα πάσχω, ἀλλ' οὐκ ἐπαισχύνομαι, οἶδα γὰρ ὅτι πεπίστευκα, καὶ πέπεισμαι ὅτι δυνατὸς ἐστίν, τὴν παραθήκην μου φυλάξαι εἰς ἐκείνην τὴν ἡμέραν. ¹³ Ὑποτύπωσιν ἔχε ὑγιαίνοντων λόγων, ὧν παρ' ἐμοῦ ἤκουσας, ἐν πίστει καὶ ἀγάπῃ τῇ ἐν Ἰησοῦ. ¹⁴ Τὴν καλὴν παραθήκην φύλαξον, διὰ Πνεύματος Ἁγίου τοῦ ἐνοικοῦντος ἐν ἡμῖν.

¹⁵ Οἶδας τοῦτο, ὅτι ἀπεστράφησάν με πάντες οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὧν ἐστὶν Φύγελος καὶ Ἐρμογένης. ¹⁶ Δὴ ἔλεος ὁ Κύριος τῷ Ὀνησιφόρου οἴκῳ, ὅτι πολλάκις με ἀνέψυξεν, καὶ τὴν ἄλυσίν μου οὐκ ἐπαισχύνθη, ¹⁷ ἀλλὰ γενόμενος ἐν Ῥώμῃ, σπουδαίως ἐζήτησέν με καὶ εὔρεν ¹⁸ (δὴ αὐτῷ ὁ Κύριος, εὔρεῖν ἔλεος παρὰ Κυρίου ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ), καὶ ὅσα ἐν Ἐφέσῳ διηκόνησεν, βέλτιον σὺ γινώσκεις.

2 ¹ Σὺ οὖν, τέκνον μου, ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι τῇ ἐν Ἰησοῦ. ² Καὶ ἂ ἤκουσας παρ' ἐμοῦ διὰ πολλῶν μαρτύρων, ταῦτα παράθου πιστοῖς ἀνθρώποις, οἵτινες ἱκανοὶ ἔσονται καὶ ἑτέρους διδάξαι. ³ Συγκακοπάθησον ὡς καλὸς στρατιώτης Ἰησοῦ. ⁴ Οὐδεὶς στρατευόμενος ἐμπλέκεται ταῖς τοῦ βίου πραγματείαις, ἵνα

τῷ στρατολογήσαντι ἀρέσῃ. ⁵Ἐὰν δὲ καὶ ἀθλή τις, οὐ στεφανοῦται, ἐὰν μὴ νομίμως ἀθλήσῃ. ⁶Τὸν κοπιῶντα γεωργὸν δεῖ πρῶτον τῶν καρπῶν μεταλαμβάνειν. ⁷Νόει ὁ λέγω, δώσει γὰρ σοι ὁ Κύριος σύνεσιν ἐν πᾶσιν.

⁸Μνημόνευε Ἰησοῦν Χριστὸν, ἐγγεγερμένον ἐκ νεκρῶν, ἐκ σπέρματος Δαυίδ, κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου, ⁹ἐν ᾧ κακοπαθῶ μέχρι δεσμῶν ὡς κακοῦργος. Ἀλλὰ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ οὐ δέδεταί! ¹⁰Διὰ τοῦτο, πάντα ὑπομένω διὰ τοὺς ἐκλεκτούς, ἵνα καὶ αὐτοὶ σωτηρίας τύχωσιν τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ μετὰ δόξης αἰωνίου. ¹¹Πιστὸς ὁ λόγος: “Εἰ γὰρ συναπεθάνομεν, καὶ συζήσομεν. ¹²εἰ ὑπομένομεν, καὶ συμβασιλεύσομεν· εἰ ἀρνησόμεθα, κἀκεῖνος ἀρνήσεται ἡμᾶς. ¹³εἰ ἀπιστοῦμεν, ἐκεῖνος πιστὸς μένει· ἀρνήσασθαι γὰρ ἑαυτὸν οὐ δύναται.”

¹⁴Ταῦτα ὑπομίμνησκε, διαμαρτυρούμενος ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, μὴ λογομαχεῖν ἐπ’ οὐδὲν χρήσιμον, ἐπὶ καταστροφῇ τῶν ἀκούοντων. ¹⁵Σπούδασον σεαυτὸν δόκιμον παραστήσαι τῷ Θεῷ, ἐργάτην ἀνεπαίσχυντον, ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς ἀληθείας. ¹⁶Τὰς δὲ βεβήλους κενοφωνίας περιῖστασο, ἐπὶ πλεῖον γὰρ προκόψουσιν ἀσεβείας, ¹⁷καὶ ὁ λόγος αὐτῶν ὡς γάγγραινα νομὴν ἕξει ἧν ἔστιν Ὑμέναιος, καὶ Φίλητος, ¹⁸οἵτινες περὶ τὴν ἀλήθειαν ἠστόχησαν, λέγοντες τὴν ἀνάστασιν ἤδη γεγονέναι, καὶ ἀνατρέπουσιν τὴν τινῶν πίστιν. ¹⁹Ὁ μέντοι στερεὸς θεμέλιος τοῦ Θεοῦ ἔστηκεν, ἔχων τὴν σφραγίδα ταύτην: “Ἐγὼ Κύριος τοὺς ὄντας αὐτοῦ”, καὶ, “Ἀποστήτω ἀπὸ ἀδικίας πᾶς ὁ ὀνομάζων τὸ ὄνομα Κυρίου.”

²⁰Ἐν μεγάλῃ δὲ οἰκίᾳ, οὐκ ἔστιν μόνον σκευὴ χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ, ἀλλὰ καὶ ξύλινα καὶ ὄστράκινα, καὶ ἃ μὲν εἰς τιμὴν, ἃ δὲ εἰς ἀτιμίαν. ²¹Ἐὰν οὖν τις ἐκκαθάρῃ ἑαυτὸν ἀπὸ τούτων, ἔσται σκευὸς εἰς τιμὴν, ἡγιασμένον εὐχρηστον τῷ Δεσπότη, εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἡτοιμασμένον. ²²Τὰς δὲ νεωτερικὰς ἐπιθυμίας φεῦγε, δώκε δὲ δικαιοσύνην, πίστιν, ἀγάπην, εἰρήνην, μετὰ τῶν ἐπικαλουμένων τὸν Κύριον ἐκ καθαρᾶς καρδίας. ²³Τὰς δὲ μωρὰς καὶ ἀπαιδεύτους ζητήσεις παραιτοῦ, εἰδὼς ὅτι γεννῶσι μάχας. ²⁴Δουῖλον δὲ Κυρίου οὐ δεῖ μάχεσθαι, ἀλλὰ ἥπιον εἶναι πρὸς πάντας, διδακτικόν, ἀνεξίκακον, ²⁵ἐν πραύτητι παιδεύοντα τοὺς ἀντιδιατιθεμένους, μήποτε δῶῃ αὐτοῖς ὁ Θεὸς μετάνοιαν εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας, ²⁶καὶ ἀνανήψωσιν ἐκ τῆς τοῦ διαβόλου παγίδος, ἐξωγρημένοι ὑπ’ αὐτοῦ, εἰς τὸ ἐκείνου θέλημα.

3 ¹Τοῦτο δὲ γίνωσκε, ὅτι ἐν ἐσχάταις ἡμέραις ἐνστήσονται καιροὶ χαλεποί. ²Ἔσονται γὰρ οἱ ἄνθρωποι φίλαυτοι, φιλάργυροι, ἀλαζόνες, ὑπερήφανοι, βλάσφημοι, γονεῦσιν ἀπειθεῖς, ἀχάριστοι, ἀνόσιοι, ³ἄστοργοι, ἄσπονδοι, διάβολοι, ἀκρατεῖς, ἀνήμεροι, ἀφιλάγαθοι, ⁴προδόται, προπετεῖς, τετυφωμένοι, φιλήδονοι μᾶλλον ἢ φιλόθεοι, ⁵ἔχοντες μὀρφωσιν εὐσεβείας, τὴν δὲ δύναμιν αὐτῆς ἠρνημένοι καὶ τούτους ἀποτρέπου. ⁶Ἐκ τούτων γὰρ, εἰσιν οἱ ἐνδύνοντες εἰς τὰς οἰκίας, καὶ αἰχμαλωτίζοντες γυναικάρια, σεσωρευμένα ἀμαρτίας, ἀγόμενα ἐπιθυμίαις ποικίλαις, ⁷πάντοτε μανθάνοντα, καὶ μηδέποτε εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν δυνάμενα. ⁸Ὅν τρόπον δὲ Ἰάννης καὶ Ἰαμβρῆς ἀντέστησαν Μωϋσεῖ, οὕτως καὶ οὗτοι ἀνθίστανται τῇ ἀληθείᾳ, ἄνθρωποι κατεφθαρμένοι τὸν νοῦν, ἀδόκιμοι περὶ τὴν πίστιν. ⁹Ἄλλ’ οὐ προκόψουσιν ἐπὶ πλεῖον, ἢ γὰρ ἄνοια αὐτῶν ἕκδηλος ἔσται πᾶσιν, ὡς καὶ ἡ ἐκείνων ἐγένετο.

¹⁰Σὺ δὲ παρηκολούθησάς μου τῇ διδασκαλίᾳ, τῇ ἀγωγῇ, τῇ προθέσει, τῇ πίστει, τῇ μακροθυμίᾳ, τῇ ἀγάπῃ, τῇ ὑπομονῇ, ¹¹τοῖς διωγμοῖς, τοῖς παθήμασιν, οἷά μοι

ἐγένετο ἐν Ἀντιοχείᾳ, ἐν Ἰκονίῳ, ἐν Λύστροις, οἴους διωγμοὺς ὑπήνεγκα, καὶ ἐκ πάντων, με ἐρρύσατο ὁ Κύριος. ¹²Καὶ πάντες δὲ οἱ θέλοντες ζῆν εὐσεβῶς ἐν Ἐκκλῆσιᾳ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ διωχθήσονται. ¹³Πονηροὶ δὲ ἄνθρωποι καὶ γόητες προκόψουσιν ἐπὶ τὸ χεῖρον, πλανῶντες καὶ πλανώμενοι. ¹⁴Σὺ δὲ μένε ἐν οἷς ἔμαθες καὶ ἐπιστώθης, εἰδὼς παρὰ τίνων ἔμαθες, ¹⁵καὶ ὅτι ἀπὸ βρέφους τὰ ἱερὰ γράμματα οἶδας, τὰ δυνάμενά σε σοφίαι εἰς σωτηρίαν διὰ πίστεως τῆς ἐν Ἐκκλῆσιᾳ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. ¹⁶Πᾶσα Γραφή θεόπνευστος καὶ ὠφέλιμος πρὸς διδασκαλίαν, πρὸς ἐλεγμὸν, πρὸς ἐπανάρθωσιν, πρὸς παιδείαν τὴν ἐν δικαιοσύνῃ, ¹⁷ἵνα ἄρτιος ᾦ ὁ τοῦ Θεοῦ ἄνθρωπος, πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἐξηρητισμένος.

4 ¹Διαμαρτύρομαι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ, τοῦ μέλλοντος κρίνειν ζῶντας καὶ νεκρούς, καὶ τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ, καὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ: ²κήρυξον τὸν λόγον, ἐπίστηθι εὐκαίρως, ἀκαίρως, ἔλεγξον, ἐπιτίμησον, παρακάλεσον, ἐν πάσῃ μακροθυμίᾳ καὶ διδαχῇ. ³Ἔσται γὰρ καιρὸς ὅτε τῆς ὑγιαίνουσας διδασκαλίας οὐκ ἀνέξονται, ἀλλὰ κατὰ τὰς ἰδίας ἐπιθυμίας, ἑαυτοῖς ἐπισωρεύουσιν διδασκάλους, κνηθόμενοι τὴν ἀκοήν, ⁴καὶ ἀπὸ μὲν τῆς ἀληθείας τὴν ἀκοήν ἀποστρέψουσιν, ἐπὶ δὲ τοὺς μύθους ἐκτραπήσονται. ⁵Σὺ δὲ νῆφε ἐν πᾶσιν, ἵνα κακοπάθῃσιν, ¹ ἔργον ποιήσῃς εὐαγγελιστοῦ, τὴν διακονίαν σου πληροφορήσῃς.

⁶Ἐγὼ γὰρ ἤδη σπένδομαι, καὶ ὁ καιρὸς τῆς ἀναλύσεώς μου ἐφέστηκεν. ⁷Τὸν καλὸν ἀγῶνα ἠγωνίσασαι, τὸν δρόμον τετέλεκα, τὴν πίστιν τετήρηκα. ⁸Λοιπὸν ἀπόκειται μοι ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος, ὃν ἀποδώσει μοι ὁ Κύριος ἐν, ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὁ δίκαιος κριτής, οὐ μόνον δὲ ἐμοί, ἀλλὰ καὶ πᾶσιν τοῖς ἠγαπηκόσι τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ.

⁹Σπούδασον ἐλθεῖν πρὸς με ταχέως. ¹⁰Δημᾶς γὰρ με ἐγκατέλειπεν, ἀγαπήσας τὸν νῦν αἰῶνα, καὶ ἐπορεύθη εἰς Θεσσαλονίκην, Κρήσκην εἰς Γαλατίαν, Τίτος εἰς Δαλματίαν. ¹¹Λουκᾶς ἔστιν μόνος μετ' ἐμοῦ. Μάρκον ἀναλαβὼν, ἄγε μετὰ σεαυτοῦ, ἔστιν γὰρ μοι εὐχρηστος εἰς διακονίαν. ¹²Τυχικὸν δὲ ἀπέστειλα εἰς Ἐφεσον. ¹³Τὸν φελόνην ὃν ἀπέλιπον ἐν Τρωάδι παρὰ Κάρπῳ, ἐρχόμενος φέρε, καὶ τὰ βιβλία, μάλιστα τὰς μεμβράνας. ¹⁴Ἀλέξανδρος ὁ χαλκεὺς, πολλὰ μοι κακὰ ἐνεδείξατο: ἀποδώσει αὐτῷ ὁ Κύριος κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ. ¹⁵Ὅν καὶ σὺ φυλάσσω, λίαν γὰρ ἀντέστη τοῖς ἡμετέροις λόγοις.

¹⁶Ἐν τῇ πρώτῃ μου ἀπολογίᾳ, οὐδεὶς μοι παρεγένετο, ἀλλὰ πάντες με ἐγκατέλιπον, μὴ αὐτοῖς λογισθεῖν. ¹⁷Ὁ δὲ Κύριός μοι παρέστη, καὶ ἐνεδυνάμωσέν με, ἵνα δι' ἐμοῦ τὸ κήρυγμα πληροφορηθῇ, καὶ ἀκούσωσιν πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἐρρύσθην ἐκ στόματος λέοντος. ¹⁸Ῥύσεται με ὁ Κύριος ἀπὸ παντὸς ἔργου πονηροῦ, καὶ σώσει εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ τὴν ἐπουράνιον· ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν!

¹⁹Ἀσπασαί Πρίσκαν καὶ Ἀκύλαν, καὶ τὸν Ὀνησιφόρου οἶκον. ²⁰Ἐραστος ἔμεινεν ἐν Κορίνθῳ, Τρόφιμον δὲ ἀπέλιπον ἐν Μιλήτῳ ἀσθενοῦντα. ²¹Σπούδασον πρὸ χειμῶνος ἐλθεῖν. Ἀσπάζεται σε Εὐβουλος, καὶ Πούδης, καὶ Λίνος, καὶ Κλαυδία, καὶ οἱ ἀδελφοὶ πάντες.

²²Ὁ Κύριος Ἰησοῦς μετὰ τοῦ πνεύματός σου. Ἡ χάρις μετ' ὑμῶν.

Πρὸς Τίτον

1 ¹ Παῦλος, δοῦλος ἑοῦ, ἀπόστολος δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατὰ πίστιν ἐκλεκτῶν ἑοῦ, καὶ ἐπίγνωσιν ἀληθείας, τῆς κατ' εὐσέβειαν ² ἐπ' ἐλπίδι ζωῆς αἰωνίου, ἦν ἐπηγγέλατο ὁ ἀψευδῆς ἑοὺς πρὸ χρόνων αἰωνίων, ³ ἐφανερώσεν δὲ καιροῖς ἰδίους τὸν λόγον αὐτοῦ ἐν κηρύγματι, ὃ ἐπιστεύθη ἐγὼ, κατ' ἐπιταγὴν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν ἑοῦ, ⁴ Τίτῳ, γνησίῳ τέκνῳ, κατὰ κοινὴν πίστιν: χάρις καὶ εἰρήνη ἀπὸ ἑοῦ Πατρὸς καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν.

⁵ Τοῦτου χάριν, ἀπέλιπόν σε ἐν Κρήτῃ, ἵνα τὰ λείποντα ἐπιδιορθώσῃ, καὶ καταστήσῃ κατὰ πόλιν πρεσβυτέρους, ὡς ἐγὼ σοι διαταξάμην, ⁶ εἴ τίς ἐστὶν ἀνέγκλητος, μιᾶς γυναικὸς ἀνὴρ, τέκνα ἔχων πιστά, μὴ ἐν κατηγορίᾳ ἀσωτίας ἢ ἀνυπότακτα. ⁷ Δεῖ γὰρ τὸν ἐπίσκοπον ἀνέγκλητον εἶναι, ὡς ἑοῦ οἰκονόμον, μὴ αὐθάδῃ, μὴ ὀργίλον, μὴ πάροινον, μὴ πλήκτην, μὴ αἰσχροκερδῆ, ⁸ ἀλλὰ φιλόξενον, φιλάγαθον, σῶφρονα, δίκαιον, ὄσιον, ἐγκρατῆ, ⁹ ἀντεχόμενον τοῦ κατὰ τὴν διδασκαλίαν πιστοῦ λόγου, ἵνα δυνατὸς ᾖ, καὶ παρακαλεῖν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῇ ὑγιαίνουσῃ, καὶ τοὺς ἀντιλέγοντας ἐλέγχειν.

¹⁰ Εἰσὶν γὰρ πολλοὶ ἀνυπότακτοι, ματαιολόγοι, καὶ φρεναπάται, μάλιστα οἱ ἐκ τῆς περιτομῆς, ¹¹ οὓς δεῖ ἐπιστομίζειν, οἵτινες ὄλους οἴκους ἀνατρέπουσιν, διδάσκοντες ἅ μὴ ἰδεῖν, ¹ αἰσχροῦ κέρδους χάριν. ¹² Εἶπέν τις ἐξ αὐτῶν, ἴδιος αὐτῶν προφήτης, “Κρῆτες αἰεὶ ψευδοῦνται, κακὰ θηρία, γαστέρες ἀργαί.” ¹³ Ἡ μαρτυρία αὕτη ἐστὶν ἀληθῆς. Δι' ἣν αἰτίαν ἔλεγε αὐτοὺς ἀποτόμως, ἵνα ὑγιαίνωσιν ἐν τῇ πίστει, ¹⁴ μὴ προσέχοντες Ἰουδαϊκοῖς μύθοις καὶ ἐντολαῖς ἀνθρώπων, ἀποστρεφόμενων τὴν ἀλήθειαν. ¹⁵ Πάντα καθαρὰ τοῖς καθαροῖς τοῖς δὲ μεμιαμμένοις καὶ ἀπίστοις, οὐδὲν καθαρὸν, ἀλλὰ μεμιάνεται αὐτῶν καὶ ὁ νοῦς, καὶ ἡ συνείδησις. ¹⁶ ἑοὺς ὁμολογοῦσιν εἰδέναι, τοῖς δὲ ἔργοις ἀρνοῦνται, βδελυκτοὶ ὄντες καὶ ἀπειθεῖς, καὶ πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἀδόκιμοι.

2 ¹ Σὺ δὲ λάλει ἅ πρέπει τῇ ὑγιαίνουσῃ διδασκαλίᾳ. ² Πρεσβύτας νηφαλίους εἶναι, σεμνοῦς, σῶφρονας, ὑγιαίνοντας τῇ πίστει, τῇ ἀγάπῃ, τῇ ὑπομονῇ.

³ Πρεσβύτιδας ὡσαύτως ἐν καταστήματι ἱεροπρεπεῖς, μὴ διαβόλους, μηδὲ οἶνω πολλῶν δεδουλωμένας, καλοδιδασκάλους, ⁴ ἵνα σωφρονίζουσιν τὰς νέας φιλάνδρους εἶναι, φιλοτέκνους, ⁵ σῶφρονας, ἀγνάς, οἰκουρούς, ἀγαθὰς, ὑποτασσομένας τοῖς ἰδίους ἀνδράσιν, ἵνα μὴ ὁ λόγος τοῦ ἑοῦ βλασφημηται.

⁶ Τοὺς νεωτέρους ὡσαύτως παρακάλει, σωφρονεῖν· ⁷ περὶ πάντα σεαυτὸν παρεχόμενος τύπον καλῶν ἔργων, ἐν τῇ διδασκαλίᾳ ἀφορίαν, σεμνότητα, ⁸ λόγον

ύγιῃ, ἀκατάγνωστον, ἵνα ὁ ἐξ ἐναντίας ἐντραπῆ, μηδὲν ἔχων λέγειν περὶ ἡμῶν φαῦλον.

⁹Δούλους ἰδίους δεσπόταις ὑποτάσσεσθαι ἐν πᾶσιν, εὐαρέστους εἶναι, μὴ ἀντιλέγοντας, ¹⁰μὴ νοσφιζομένους, ἀλλὰ πᾶσαν πίστιν ἐνδεικνυμένους ἀγαθῆν, ἵνα τὴν διδασκαλίαν τὴν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν, ὁ Θεοῦ, κοσμῶσιν ἐν πᾶσιν.

¹¹Ἐπεφάνη γὰρ ἡ χάρις τοῦ ὁ Θεοῦ, σωτήριος πᾶσιν ἀνθρώποις, ¹²παιδεύουσα ἡμᾶς ἵνα ἀρνησάμενοι τὴν ἀσέβειαν καὶ τὰς κοσμικὰς ἐπιθυμίας, σωφρόνως καὶ δικαίως, καὶ εὐσεβῶς, ζήσωμεν ἐν τῷ νῦν αἰῶνι, ¹³προσδεχόμενοι τὴν μακαρίαν ἐλπίδα, καὶ ἐπιφάνειαν τῆς δόξης τοῦ μεγάλου ὁ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν, ὁ Ἰησοῦ ὁ Χριστοῦ ¹⁴ὃς ἔδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα λυτρώσῃται ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀνομίας, καὶ καθάρισῃ ἑαυτῷ λαὸν περιούσιον, ζηλωτὴν καλῶν ἔργων.

¹⁵Ταῦτα λάλει, καὶ παρακάλει, καὶ ἔλεγε, μετὰ πάσης ἐπιταγῆς. Μηδεὶς σου περιφρονεῖτω.

3 ¹ὑπομίμησθε αὐτοὺς ἀρχαῖς, ἐξουσίαις, ὑποτάσσεσθαι, πειθαρχεῖν, πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἐτοιμοὺς εἶναι, ²μηδένα βλασφημεῖν, ἀμάχους εἶναι, ἐπεικεῖς, πᾶσαν ἐνδεικνυμένους πρᾶυτητα πρὸς πάντας ἀνθρώπους, ³Ἥμεν γὰρ ποτε καὶ ἡμεῖς ἀνόητοι, ἀπειθεῖς, πλανώμενοι, δουλεύοντες ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς ποικίλαις, ἐν κακίᾳ καὶ φθόνῳ διάγοντες, στυγητοί, μισοῦντες ἀλλήλους, ⁴Ὅτε δὲ ἡ χρηστότης καὶ ἡ φιλανθρωπία ἐπεφάνη τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν, ὁ Θεοῦ, ⁵οὐκ ἔξ ἔργων τῶν ἐν δικαιοσύνῃ, ἀ ἐποίησαμεν ἡμεῖς, ἀλλὰ κατὰ τὸ αὐτοῦ ἔλεος, ἔσωσεν ἡμᾶς, διὰ λουτροῦ παλιγγενεσίας καὶ ἀνακαινώσεως ὁ Πνεύματος Ἁγίου, ⁶ὃ ἔξεχεεν ἐφ' ἡμᾶς πλουσίως, διὰ ὁ Ἰησοῦ ὁ Χριστοῦ, τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν, ⁷ἵνα δικαιωθέντες τῇ ἐκείνου χάριτι, κληρονόμοι γενηθῶμεν, κατ' ἐλπίδα ζωῆς αἰωνίου.

⁸Πιστὸς ὁ λόγος, καὶ περὶ τούτων βούλομαί σε διαβεβαιουῖσθαι, “ἵνα φροντίζωσιν καλῶν ἔργων προΐστασθαι, οἱ πεπιστευκότες ὁ Θεῶ.” Ταῦτά ἐστιν καλὰ καὶ ὠφέλιμα τοῖς ἀνθρώποις. ⁹Μωρὰς δὲ ζητήσεις, καὶ γενεαλογίας, καὶ ἔρεις, καὶ μάχας νομικὰς, περιῖστασο, εἰσὶν γὰρ ἀνωφελεῖς καὶ μάταιοι. ¹⁰Αἰρετικὸν ἄνθρωπον μετὰ μίαν καὶ δευτέραν νοθεσίαν παραιτοῦ, ¹¹εἰδὼς ὅτι ἐξέστραπται ὁ τοιοῦτος καὶ ἀμαρτάνει, ὢν αὐτοκατάκριτος.

¹²Ὅταν πέμψω Ἀρτεμᾶν πρὸς σὲ ἢ Τυχικόν, σπούδασον ἐλθεῖν πρὸς με εἰς Νικόπολιν, ἐκεῖ γὰρ κέκρικα παραχειμάσαι. ¹³Ζηναῖν τὸν νομικὸν καὶ Ἀπολλῶν σπουδαίως πρόπεμψον, ἵνα μηδὲν αὐτοῖς λείπη. ¹⁴Μανθανέτωσαν δὲ καὶ οἱ ἡμέτεροι καλῶν ἔργων προΐστασθαι εἰς τὰς ἀναγκαίας χρείας, ἵνα μὴ ὦσιν ἄκαρποι.

¹⁵Ἀσπάζονται σε οἱ μετ' ἐμοῦ πάντες. Ἄσπασαι τοὺς φιλοῦντας ἡμᾶς ἐν πίστει. Ἡ χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν.

Πρὸς Φιλήμονα

1 ¹ Παῦλος, δέσμιος Ἰησοῦ καὶ Τιμόθεος, ὁ ἀδελφός, Φιλήμονι, τῷ ἀγαπητῷ καὶ συνεργῷ ἡμῶν, ² καὶ Ἀπιφία, τῇ ἀδελφῇ, καὶ Ἀρχίππῳ, τῷ συστρατιώτῃ ἡμῶν, καὶ τῇ κατ' οἶκόν σου ἐκκλησίᾳ: ³ χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη, ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

⁴ Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου πάντοτε, μνεῖαν σου ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου, ⁵ ἀκούων σου τὴν ἀγάπην καὶ τὴν πίστιν, ἣν ἔχεις εἰς τὸν Κύριον Ἰησοῦν, καὶ εἰς πάντας τοὺς ἁγίους, ⁶ ὅπως ἡ κοινωνία τῆς πίστεώς σου, ἐνεργῆς γένηται ἐν ἐπιγνώσει παντὸς ἀγαθοῦ τοῦ ἐν ἡμῖν εἰς Χριστόν. ⁷ Χαρὰν γὰρ πολλὴν ἔσχον καὶ παράκλησιν, ἐπὶ τῇ ἀγάπῃ σου, ὅτι τὰ σπλάγχνα τῶν ἁγίων ἀναπέπαιται διὰ σοῦ, ἀδελφέ.

⁸ Διό, πολλὴν ἐν Χριστῷ παρρησίαν ἔχων, ἐπιτάσσειν σοι τὸ ἀνῆκον, ⁹ διὰ τὴν ἀγάπην μᾶλλον παρακαλῶ τοιοῦτος ὢν, ὡς Παῦλος (πρεσβύτερος νυνὶ δὲ καὶ δέσμιος Ἰησοῦ), ¹⁰ παρακαλῶ σε περὶ τοῦ ἐμοῦ τέκνου, ὃν ἐγέννησα ἐν τοῖς δεσμοῖς, Ὀνήσιμον, ¹¹ τὸν ποτέ σοι ἄχρηστον, νυνὶ δὲ σοὶ καὶ ἐμοὶ εὐχρηστον, ¹² ὃν ἀνέπεμψά σοι αὐτόν, τοῦτ' ἔστιν τὰ ἐμὰ σπλάγχνα, ¹³ ὃν ἐγὼ ἐβουλόμην πρὸς ἐμαυτὸν κατέχειν, ἵνα ὑπὲρ σοῦ μοι διακονῇ ἐν τοῖς δεσμοῖς τοῦ εὐαγγελίου, ¹⁴ χωρὶς δὲ τῆς σῆς γνώμης, οὐδὲν ἠθέλησα ποιῆσαι, ἵνα μὴ ὡς κατὰ ἀνάγκην τὸ ἀγαθόν σου ᾖ, ἀλλὰ κατὰ ἐκούσιον. ¹⁵ Τάχα γὰρ διὰ τοῦτο, ἐχωρίσθη πρὸς ὥραν, ἵνα αἰώνιον αὐτὸν ἀπέχῃς, ¹⁶ οὐκέτι ὡς δοῦλον, ἀλλ' ὑπὲρ δοῦλον, ἀδελφὸν ἀγαπητόν, μάλιστα ἐμοὶ πόσω δὲ μᾶλλον σοὶ, καὶ ἐν σαρκὶ καὶ ἐν Κυρίῳ.

¹⁷ Εἰ οὖν με ἔχεις κοινωνόν, προσλαβοῦ αὐτόν ὡς ἐμέ. ¹⁸ Εἰ δέ τι ἠδίκησέν σε ἢ ὀφείλει, τοῦτο ἐμοὶ ἐλλόγα. ¹⁹ Εγὼ Παῦλος ἔγραψα τῇ ἐμῇ χειρὶ, ἐγὼ ἀποτίσω ἵνα μὴ λέγω σοι ὅτι καὶ Ἰσαυρόν μοι προσοφείλεις. ²⁰ Naί, ἀδελφέ, ἐγὼ σου ὀφείλω ἐν Κυρίῳ ἀνάπαυσόν μου τὰ σπλάγχνα ἐν Χριστῷ. ²¹ Πεποιθώς τῇ ὑπακοῇ σου, ἔγραψά σοι, εἰδὼς ὅτι καὶ ὑπὲρ ἃ λέγω, ποιήσεις. ²² Ἀμα δὲ καὶ ἐτοιμάζέ μοι ξενίαν, ἐλπίζω γὰρ ὅτι διὰ τῶν προσευχῶν ὑμῶν, χαρισθήσομαι ὑμῖν.

²³ Ἀσπάζεται σε Ἐπαφρᾶς, ὁ συναιχμάλωτός μου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ²⁴ Μάρκος, Ἀρίσταρχος, Δημᾶς, Λουκᾶς, οἱ συνεργοί μου.

²⁵ Ἡ χάρις Ἰησοῦ Κυρίου ἡμῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ, μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν. Ἀμήν!

Πρὸς Ἑβραίους

1 ¹Πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως πάλαι, ὁ Ἕθεός, λαλήσας τοῖς πατράσιν ^Γ ἐν τοῖς προφήταις ² ἐπ' ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν τούτων, ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν Υἱῷ, ὃν ἔθηκεν κληρονόμον πάντων, δι' οὗ καὶ ἐποίησεν τοὺς αἰῶνας ³ ὃς ὢν ἀπαύγασμα τῆς δόξης καὶ χαρακτήρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ, φέρων τε τὰ πάντα τῷ ῥήματι τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, καθαρισμόν τῶν ἁμαρτιῶν "ποιησάμενος, ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ" τῆς Μεγαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς. ⁴Τοσοῦτω κρείττων γενόμενος τῶν ἀγγέλων, ὅσῳ διαφορώτερον παρ' αὐτούς, κεκληρονόμηκεν ὄνομα.

⁵Τίνι γὰρ εἶπέν ποτε τῶν ἀγγέλων, "Υἱός μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε;" Καὶ πάλιν, "Εγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς Πατέρα, καὶ αὐτὸς ἔσται μοι εἰς Υἱόν;" ⁶Ὅταν δὲ πάλιν εἰσαγάγῃ τὸν πρωτότοκον εἰς τὴν οἰκουμένην, λέγει, "Καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι Ἕθεοῦ." ⁷Καὶ πρὸς μὲν τοὺς ἀγγέλους λέγει, "Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα, καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα". ⁸πρὸς δὲ τὸν Υἱόν, "Ὁ θρόνος σου, ὁ Ἕθεός, εἰς τὸν αἰῶνα ^Γ τοῦ αἰῶνος, ¹ καὶ ἡ ῥάβδος τῆς εὐθύτητος ῥάβδος τῆς βασιλείας αὐτοῦ. ⁹Ἠγάπησας δικαιοσύνην καὶ ἐμίσησας ^Γ ἀνομίαν· ¹ διὰ τοῦτο, ἔχρισέν σε ὁ Ἕθεός, ὁ Ἕθεός σου, ἔλαιον ἀγαλλιάσεως παρὰ τοὺς μετόχους σου." ¹⁰Καί, "Σὺ κατ' ἀρχάς, Ἕκυρία, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας, καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἰσιν οἱ οὐρανοί. ¹¹Αὐτοὶ ἀπολοῦνται, σὺ δὲ διαμένεις· καὶ πάντες ὡς ἱμάτιον παλαιωθήσονται, ¹² καὶ ὡσεὶ περιβόλαιον ἐλίξεις αὐτούς, ὡς ἱμάτιον καὶ ἀλλαγήσονται· σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἶ, καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείψουσιν." ¹³Πρὸς τίνα δὲ τῶν ἀγγέλων εἶρηκέν ποτε, "Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου, ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου;" ¹⁴Οὐχὶ πάντες εἰσὶν λειτουργικὰ πνεύματα, εἰς διακονίαν ἀποστελλόμενα, διὰ τοὺς μέλλοντας κληρονομεῖν σωτηρίαν;

2 ¹Διὰ τοῦτο, δεῖ περισσοτέρως προσέχειν ἡμᾶς τοῖς ἀκουσθεῖσιν, μήποτε παραρυῶμεν. ²Εἰ γὰρ ὁ δι' ἀγγέλων λαληθεὶς λόγος ἐγένετο βέβαιος, καὶ πᾶσα παράβασις καὶ παρακοή ἔλαβεν ἕνδικον μισθαποδοσίαν, ³ πῶς ἡμεῖς ἐκφευξόμεθα τηλικαύτης ἀμελήσαντες σωτηρίας; Ἕτις ἀρχὴν λαβοῦσα, λαλεῖσθαι διὰ τοῦ Ἕκυρίου, ὑπὸ τῶν ἀκουσάντων εἰς ἡμᾶς ἐβεβαιώθη, ⁴ συνεπιμαρτυροῦντος τοῦ Ἕθεοῦ σημείοις τε, καὶ τέρασιν, καὶ ποικίλαις δυνάμεσιν, καὶ Ἕνεύματος Ἁγίου μερισμοῖς, κατὰ τὴν αὐτοῦ θέλησιν.

⁵Οὐ γὰρ ἀγγέλοις ὑπέταξεν τὴν οἰκουμένην τὴν μέλλουσαν, περὶ ἧς λαλοῦμεν. ⁶Διεμαρτύρατο δὲ πού τις λέγων, "Τί ἐστιν ἄνθρωπος, ὅτι μιμηθήσκη αὐτοῦ, ἢ υἱὸς

ἀνθρώπου, ὅτι ἐπισκέπτη αὐτόν; ⁷Ἠλάττωσας αὐτόν, βραχύ τι παρ' ἀγγέλου, δόξη καὶ τιμῇ ἔστεφάνωσας αὐτόν, ^Γ ¹ ⁸πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ.” Ἐν γὰρ τῷ ὑποτάξει ^Γ αὐτῷ τὰ πάντα, ¹ οὐδὲν ἀφήκεν αὐτῷ ἀνυπότακτον. Νῦν δὲ οὐπω ὀρώμεν αὐτῷ τὰ πάντα ὑποτεταγμένα. ⁹Τὸν δὲ βραχύ τι παρ' ἀγγέλου ἡλαττωμένον, βλέπομεν Ἰησοῦν, διὰ τὸ πάθημα τοῦ θανάτου, δόξη καὶ τιμῇ ἔστεφανωμένον, ὅπως χάριτι Ἐθεοῦ, ὑπὲρ παντὸς γεύσεται θανάτου.

¹⁰Ἐπρεπεν γὰρ αὐτῷ, δι' ὃν τὰ πάντα, καὶ δι' οὗ τὰ πάντα, πολλοὺς υἱοὺς εἰς δόξαν ἀγαγόντα, τὸν ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας αὐτῶν, διὰ παθημάτων τελειῶσαι. ¹¹Ὁ τε γὰρ ἀγιάζων, καὶ οἱ ἀγιαζόμενοι, ἐξ ἑνὸς πάντες δι' ἣν αἰτίαν, οὐκ ἐπαισχύνεται ἀδελφοὺς αὐτοὺς καλεῖν ¹²λέγων, “Ἀπαγγελῶ τὸ ὄνομά σου τοῖς ἀδελφοῖς μου, ἐν μέσῳ ἐκκλησίας ὑμνήσω σε.” ¹³Καὶ πάλιν, “Ἐγὼ ἔσομαι πεποithῶς ἐπ' αὐτῷ.” Καὶ πάλιν, “Ἰδοὺ, ἐγὼ καὶ τὰ παιδία, ^Γ αἱ μοι ἔδωκεν ¹ ὁ Ἐθεός.”

¹⁴Ἐπεὶ οὖν τὰ παιδία κεκοινωνήκεν αἵματος καὶ σαρκός, καὶ αὐτοὺς παραπλησίως μετέσχεν τῶν αὐτῶν, ἵνα διὰ τοῦ θανάτου, καταργήσῃ τὸν τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου, τοῦτ' ἔστιν τὸν διάβολον, ¹⁵καὶ ἀπαλλάξῃ τούτους, ὅσοι φόβῳ θανάτου, διὰ παντὸς τοῦ ζῆν, ἔνοχοι ἦσαν δουλείας. ¹⁶Οὐ γὰρ δήπου ἀγγέλων ἐπιλαμβάνεται, ἀλλὰ σπέρματος Ἀβραὰμ ἐπιλαμβάνεται. ¹⁷Ὅθεν ὤφειλεν κατὰ πάντα τοῖς ἀδελφοῖς ὁμοιωθῆναι, ἵνα ἐλεήμων γένηται καὶ πιστὸς ἀρχιερεὺς τὰ πρὸς τὸν Ἐθεόν, εἰς τὸ ἰλάσκεσθαι τὰς ἁμαρτίας τοῦ λαοῦ. ¹⁸Ἐν ᾧ γὰρ πέπονθεν αὐτοὺς πειρασθεῖς, δύναται τοῖς πειραζομένοις βοηθῆσαι.

3 ¹Ὅθεν, ἀδελφοὶ ἄγιοι κλήσεως ἐπουρανίου, μέτοχοι, κατανοήσατε τὸν ἀπόστολον καὶ ἀρχιερέα τῆς ὁμολογίας ἡμῶν, Ἰησοῦν, ²πιστὸν ὄντα τῷ ποιήσαντι αὐτόν, ὡς καὶ Μωϋσῆς ἐν ^Γ ¹ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. ³Πλείονος γὰρ οὗτος δόξης παρὰ Μωϋσῆν ἤξιώται, καθ' ὅσον πλείονα τιμὴν ἔχει τοῦ οἴκου, ὁ κατασκευάσας αὐτόν. ⁴Πᾶς γὰρ οἶκος κατασκευάζεται ὑπὸ τινος, ὁ δὲ πάντα κατασκευάσας Ἐθεός. ⁵Καὶ Μωϋσῆς μὲν πιστὸς ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, ὡς θεράπων εἰς μαρτύριον τῶν λαληθησομένων, ⁶Ἐχριστὸς δὲ ὡς Υἱὸς ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ, οὗ οἰκὸς ἐσμεν ἡμεῖς, ^Γ ἐὰν ¹ τὴν παρρησίαν καὶ τὸ καύχημα τῆς ἐλπίδος ^Γ ¹ κατάσχωμεν.

⁷Διὸ καθὼς λέγει τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, “Σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, ⁸μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν, ὡς ἐν τῷ παραπικρασμῷ, κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ πειρασμοῦ, ἐν τῇ ἐρήμῳ, ⁹οὗ ἐπίερασαν οἱ πατέρες ὑμῶν ἐν δοκιμασίᾳ, καὶ εἶδον τὰ ἔργα μου, ¹⁰τεσσεράκοντα ἔτη. Διὸ προσώχθισα τῇ γενεᾷ ταύτῃ, καὶ εἶπον, “Αεὶ πλανῶνται τῇ καρδίᾳ· αὐτοὶ δὲ οὐκ ἔγνωσαν τὰς ὁδοὺς μου.” ¹¹ὡς ὤμοσα ἐν τῇ ὀργῇ μου, “Εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου.”” ¹²Βλέπετε, ἀδελφοί, μήποτε ἔσται ἔν τινι ὑμῶν καρδία πονηρὰ ἀπιστίας, ἐν τῷ ἀποστῆναι ἀπὸ Ἐθεοῦ ζῶντος. ¹³Ἀλλὰ παρακαλεῖτε ἑαυτοὺς καθ' ἑκάστην ἡμέραν, ἄχρις οὗ, τὸ “σήμερον” καλεῖται, ἵνα μὴ σκληρυνθῇ τις ἐξ ὑμῶν ἀπάτη τῆς ἁμαρτίας. ¹⁴Μέτοχοι γὰρ τοῦ Ἐχριστοῦ γεγόναμεν, ἐάνπερ τὴν ἀρχὴν τῆς ὑποστάσεως, μέχρι τέλους βεβαίαν κατάσχωμεν. ¹⁵Ἐν τῷ λέγεσθαι, “Σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν, ὡς ἐν τῷ παραπικρασμῷ.” ¹⁶Τίνες γὰρ ἀκούσαντες παρεπύκρναν; Ἄλλ' οὐ πάντες οἱ

⁷Γ- 346 03 | και κατεστησας αυτον επι τα εργα των χειρων σου 01 02 04¹ ⁸Γ αυτω τα παντα 01 02 04 | τα παντα 03 | - 346¹ ¹³Γ α μοι εδωκεν 346 01 02 03 | μοι εδωκεν 04 | εδω 04*¹ ²Γ- 313 346 03 | ολω 01 02 04¹ ⁶Γ εαν 313 01 03 | εανπερ 346 02 04 | καν 01*¹ Γ- 313 346 03 | μεχρι τελους βεβαιαν 01 02 04¹

ἐξεληθόντες ἐξ Αἰγύπτου διὰ Μωϋσέως; ¹⁷Τίσιν δὲ προσώχθισεν τεσσεράκοντα ἔτη; Οὐχὶ τοῖς ἀμαρτήσασιν, ὧν τὰ κῶλα ἔπεσεν ἐν τῇ ἐρήμῳ; ¹⁸Τίσιν δὲ ὤμοσεν μὴ εἰσελεύσεσθαι εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ, εἰ μὴ τοῖς ἀπειθήσασιν; ¹⁹Καὶ βλέπομεν ὅτι οὐκ ἠδυνήθησαν εἰσελεθεῖν δι' ἀπιστίαν.

4 ¹Φοβηθῶμεν οὖν, μήποτε καταλειπομένης ἐπαγγελίας εἰσελεθεῖν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ, δοκῆ τις ἐξ ὑμῶν ὑστερηκένοι. ²Καὶ γὰρ ἐσμεν εὐηγγελισμένοι καθάπερ κάκεῖνοι, ἀλλ' οὐκ ὠφέλησεν ὁ λόγος τῆς ἀκοῆς ἐκείνους, μὴ συγκεκρασμένους τῇ πίστει τοῖς ἀκούσασιν. ³Ἐισερχόμεθα ¹ γὰρ εἰς κατάπαυσιν, οἱ πιστεύσαντες, καθὼς εἶρηκεν, “Ὡς ὤμοσα ἐν τῇ ὀργῇ μου, ‘Ἐἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου’”, καίτοι τῶν ἔργων ἀπὸ καταβολῆς κόσμου γενηθέντων. ⁴Ἐἶρηκεν γὰρ πού περὶ τῆς ἐβδόμης οὕτως: “Καὶ κατέπαυσεν ὁ Θεὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ”, ⁵καὶ ἐν τούτῳ πάλιν, “Ἐἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου.” ⁶Ἐπεὶ οὖν ἀπολείπεται τινὰς εἰσελεθεῖν εἰς αὐτήν, καὶ οἱ πρότερον εὐαγγελισθέντες, οὐκ εἰσήλθον δι' ἀπειθειαν, ¹ πάλιν τινὰ ὀρίζει ἡμέραν, “σήμερον”, ἐν Δαυὶδ λέγων μετὰ τοσοῦτον χρόνον, καθὼς προεῖρηται, “Σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν.” ⁸Ἐἰ γὰρ αὐτοὺς Ἰησοῦς κατέπαυσεν, οὐκ ἂν περὶ ἄλλης ἐλάλει μετὰ ταῦτα ἡμέρας. ⁹Ἐὰν ἀπολείπεται σαββατισμὸς τῷ λαῷ τοῦ Θεοῦ. ¹⁰Ὁ γὰρ εἰσελθὼν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς κατέπαυσεν ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτοῦ, ὥσπερ ἀπὸ τῶν ἰδίων ὁ Θεός. ¹¹Σπουδάσωμεν οὖν εἰσελεθεῖν εἰς ἐκείνην τὴν κατάπαυσιν, ἵνα μὴ ἐν τῷ αὐτῷ τις ὑποδείγματι πέση τῆς ἀπειθείας.

¹²Ζῶν γὰρ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐνεργῆς, καὶ τομώτερος, ὑπὲρ πᾶσαν μάχαιραν δίστομον, καὶ δίκνουμένος ἄχρι μερισμοῦ ψυχῆς καὶ πνεύματος, ἀρμῶν τε καὶ μυελῶν, καὶ κριτικὸς ἐνθυμήσεων καὶ ἐννοιῶν καρδίας. ¹³Καὶ οὐκ ἔστιν κτίσις ἀφανῆς ἐνώπιον αὐτοῦ, πάντα δὲ γυμνά καὶ τετραηλισμένα τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ, πρὸς ὃν ἡμῖν ὁ λόγος.

¹⁴Ἐχοντες οὖν ἀρχιερέα μέγαν, διεληλυθότα τοὺς οὐρανοὺς, Ἰησοῦν, τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, κρατῶμεν τῆς ὁμολογίας. ¹⁵Ὁ γὰρ ἔχομεν ἀρχιερέα μὴ δυνάμενον συμπαθεῖσαι ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν, πεπειρασμένον δὲ κατὰ πάντα καθ' ὁμοίότητα χωρὶς ἁμαρτίας. ¹⁶Προσερχώμεθα οὖν μετὰ παρηρησίας τῷ θρόνῳ τῆς χάριτος, ἵνα λάβωμεν ἔλεος, καὶ χάριν εὐρωμεν, εἰς εὐκαιρον βοήθειαν.

5 ¹Πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς ἐξ ἀνθρώπων λαμβανόμενος ὑπὲρ ἀνθρώπων καθίσταται τὰ πρὸς τὸν Θεόν, ἵνα προσφέρῃ δῶρά ¹ τε καὶ θυσίας ὑπὲρ ἁμαρτιῶν, ²μετριοπαθεῖν δυνάμενος τοῖς ἀγνοοῦσι καὶ πλανωμένοις, ἐπεὶ καὶ αὐτὸς περικείται ἀσθένειαν, ³καὶ δι' αὐτὴν ὀφείλει, καθὼς περὶ τοῦ λαοῦ οὕτως καὶ περὶ αὐτοῦ, προσφέρειν περὶ ἁμαρτιῶν. ⁴Καὶ οὐχ ἑαυτῷ τις λαμβάνει τὴν τιμὴν, ἀλλὰ καλούμενος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ¹ καθὼς περὶ καὶ Ἀαρῶν.

⁵Οὕτως καὶ ὁ Χριστὸς οὐχ ἑαυτὸν ἐδόξασεν γεννηθῆναι ἀρχιερέα, ἀλλ' ὁ λαλήσας πρὸς αὐτόν, “Υἱός μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε.” ⁶Καθὼς καὶ ἐν ἑτέρῳ λέγει, “Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ.” ⁷Ὁς ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς σαρκὸς

³Ἐισερχομεθα 313 346 01 03 | εισερχωμεθα 02 04 ¹ γαρ 313 346 03 | ουν 01 02 04 ¹ εἰ 346 01 03 04 | - 313 02 ¹ ⁶ἀπειθειαν 02 03 04 | ἀπιστιαν 346 01 ¹ ⁹αρα ἀπολείπεται σαββατισμος τω λαω του θεου 346 01 02 04 | - 01* | αρα ἀπολείπεται σαββατισμος τω λαω του θεου 03 ¹ ¹¹τε 01 02 04 | - 313* 346 03 ¹ ⁴ καθωσπερ και ααρων 346 01 02 03 | - 313^v | καθως και ααρων 04¹

αὐτοῦ, δεήσεις τε καὶ ἱκετηρίας, πρὸς τὸν δυνάμενον σώζειν αὐτὸν ἐκ θανάτου, μετὰ κραυγῆς ἰσχυρᾶς καὶ δακρύων προσενέγκας, καὶ εἰσακουσθεὶς ἀπὸ τῆς εὐλαβείας. ⁸Καίπερ ὦν υἱός, ἔμαθεν ἀφ' ὧν ἔπαθεν τὴν ὑπακοήν, ⁹καὶ τελειωθεὶς, ἐγένετο πᾶσιν τοῖς ὑπακούουσιν αὐτῷ αἴτιος σωτηρίας αἰωνίου, ¹⁰προσαγορευθεὶς ὑπὸ τοῦ Ἱεροῦ ἀρχιερεὺς κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ.

¹¹Περὶ οὗ πολὺς ἡμῖν ὁ λόγος, καὶ δυσερμηνευτος λέγειν, ἐπεὶ νωθοὶ γέγονατε ταῖς ἀκοαῖς, ¹²καὶ γὰρ ὀφείλοντες εἶναι διδάσκαλοι διὰ τὸν χρόνον, πάλιν χρεῖαν ἔχετε τοῦ διδάσκειν ὑμᾶς, τινὰ τὰ στοιχεῖα τῆς ἀρχῆς τῶν λογίων τοῦ Ἱεροῦ, καὶ γέγονατε χρεῖαν ἔχοντες γάλακτος, οὐ στερεᾶς τροφῆς. ¹³Πᾶς γὰρ ὁ μετέχων γάλακτος ἄπειρος λόγου δικαιοσύνης, νήπιος γὰρ ἐστίν. ¹⁴Τελείων δέ ἐστίν ἡ στερεὰ τροφή, τῶν διὰ τὴν ἔξιν τὰ αἰσθητήρια γεγυμνασμένα, ἐχόντων πρὸς διάκρισιν, καλοῦ τε καὶ κακοῦ.

6 ¹Διὸ ἀφέντες τὸν τῆς ἀρχῆς τοῦ Ἱεροῦ λόγον, ἐπὶ τὴν τελειότητα φερώμεθα, μὴ πάλιν θεμέλιον καταβαλλόμενοι μετανόιας ἀπὸ νεκρῶν ἔργων, καὶ πίστεως ἐπὶ Ἱερόν, ²βαπτισμῶν Ἰδιδάχην, ¹ἐπιθέσεώς τε χειρῶν, ἀναστάσεώς τε νεκρῶν, καὶ κρίματος αἰωνίου. ³Καὶ τοῦτο Ἰποιήσομεν, ¹ἐάνπερ ἐπιτρέπη ὁ Ἱερός. ⁴Ἀδύνατον γὰρ τοὺς ἄπαξ φωτισθέντας, γευσασμένους τε τῆς δωρεᾶς τῆς ἐπουρανίου, καὶ μετόχους γεννηθέντας Ἱνεύματος ἹΑγίου, ⁵καὶ καλὸν γευσασμένους Ἱεροῦ ῥῆμα, δυνάμεις τε μέλλοντος αἰῶνος, ⁶καὶ παραπεσόντας, πάλιν ἀνακαινίζειν εἰς μετάνοιαν, ἀνασταυροῦντας ἑαυτοῖς τὸν Υἱὸν τοῦ Ἱεροῦ, καὶ παραδειγματίζοντας. ⁷Γῆ γὰρ ἡ πιῶσα τὸν ἐπ' αὐτῆς ἐρχόμενον πολλάκις ὑέτόν, καὶ τίκτουσα βοτάνην εὐθροτον, ἐκείνοις δι' οὓς καὶ γεωργεῖται, μεταλαμβάνει εὐλογίας ἀπὸ τοῦ Ἱεροῦ. ⁸ἐκφέρουσα δὲ ἀκάνθας καὶ τριβόλους, ἀδόκιμος καὶ κατάρας ἐγγύς, ἧς τὸ τέλος εἰς καῦσιν.

⁹Πεπέισμεθα δὲ περὶ ὑμῶν, ἀγαπητοί, τὰ κρείσσονα καὶ ἐχόμενα σωτηρίας, εἰ καὶ οὕτως λαλοῦμεν. ¹⁰Οὐ γὰρ ἄδικος ὁ Ἱερός, ἐπιλαθέσθαι τοῦ ἔργου ὑμῶν, καὶ τῆς ἀγάπης ἧς ἐνεδείξασθε εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, διακονήσαντες τοῖς Ἱαγίοις καὶ διακονοῦντες. ¹¹Ἐπιθυμοῦμεν δὲ ἕκαστον ὑμῶν τὴν αὐτὴν ἐνδείκνυσθαι σπουδὴν, πρὸς τὴν πληροφορίαν τῆς ἐλπίδος ἄχρι τέλους, ¹²ἵνα μὴ νωθοὶ γένησθε, μιμηταὶ δὲ τῶν διὰ πίστεως καὶ μακροθυμίας, κληρονομοῦντων τὰς ἐπαγγελίας.

¹³Τῷ γὰρ Ἱβραάμ ἐπαγγειλάμενος ὁ Ἱερός, ἐπεὶ κατ' οὐδενὸς εἶχεν μείζονος ὁμοσίου, ὤμοσεν καθ' ἑαυτοῦ ¹⁴λέγων, “Εἰ μὴν εὐλογῶν, εὐλογῆσω σε, καὶ πληθύνων, πληθυνῶ σε”. ¹⁵Καὶ οὕτως μακροθυμήσας, ἐπέτυχεν τῆς ἐπαγγελίας. ¹⁶Ἀνθρωποὶ γὰρ κατὰ τοῦ μείζονος ὁμνύουσιν, καὶ πάσης αὐτοῖς ἀντιλογίας πέρας, εἰς βεβαίωσιν ὁ ὄρκος. ¹⁷Ἐν ᾧ περισσότερο βουλόμενος ὁ Ἱερός ἐπιδείξει τοῖς κληρονόμοις τῆς ἐπαγγελίας, τὸ ἀμετάθετον τῆς βουλῆς αὐτοῦ, ἐμεσίτευσεν ὄρκω, ¹⁸ἵνα διὰ δύο πραγμάτων ἀμεταθέτων, ἐν οἷς ἀδύνατον ψεύσασθαι τὸν Ἱερόν, ἰσχυρὰν παράκλησιν ἔχωμεν, οἱ καταφυγόντες κρατῆσαι τῆς προκειμένης ἐλπίδος ¹⁹ἢ ὡς ἄκυραν ἔχομεν τῆς ψυχῆς, ἀσφαλῆ τε καὶ βεβαίαν, καὶ εἰσερχομένην εἰς τὸ ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος, ²⁰ὅπου πρόδρομος ὑπὲρ ἡμῶν εἰσηλθεν, Ἱησοῦς, κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ, ἀρχιερεὺς γενόμενος εἰς τὸν αἰῶνα.

7 ¹Οὗτος γὰρ ὁ Μελχισέδεκ, βασιλεὺς Σαλήμ, Ἱερεὺς τοῦ Ἱεροῦ τοῦ Ἱψίστου, Ἰδὲ συναντήσας Ἱβραάμ ὑποστρέφοντι ἀπὸ τῆς κοπῆς τῶν βασιλέων, καὶ εὐλογῆσας

αὐτόν, ² ᾧ καὶ δεκάτην ἵ ἀπὸ πάντων ἐμέρισεν¹ Ἀβραάμ, πρῶτον μὲν ἐρμηνευόμενος “Βασιλεὺς δικαιοσύνης”, ἔπειτα δὲ καὶ “Βασιλεὺς Σαλήμ”, ὃ ἔστιν, “Βασιλεὺς εἰρήνης”, ³ ἀπάτωρ, ἀμήτωρ, ἀγενεαλόγητος, μήτε ἀρχὴν ἡμερῶν, μήτε ζωῆς τέλος ἔχων, ἀφωμοιωμένος δὲ τῷ Υἱῷ τοῦ Θεοῦ, μένει ἱερεὺς εἰς τὸ διηνεκές.

⁴Θεωρεῖτε δὲ πηλίκος οὗτος, ᾧ δεκάτην Ἀβραάμ, ἔδωκεν ἐκ τῶν ἀκροθινίων, ὁ πατριάρχης. ⁵Καὶ οἱ μὲν ἐκ τῶν υἱῶν Λευὶ τὴν ἱερατεῖαν λαμβάνοντες, ἐντολὴν ἔχουσι ἀποδεκατοῖν τὸν λαὸν κατὰ τὸν νόμον, τοῦτ' ἔστιν τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν, καίπερ ἐξεληλυθότας ἐκ τῆς ὀσφύος Ἀβραάμ· ὁ δὲ μὴ γενεαλογούμενος ἐξ αὐτῶν, δεδεκάτωκεν Ἀβραάμ, καὶ τὸν ἔχοντα τὰς ἐπαγγελίας, ἱερόλογηκεν.¹ ⁷Χωρὶς δὲ πάσης ἀντιλογίας, τὸ ἔλλαττον ὑπὸ τοῦ κρείττονος εὐλογεῖται. ⁸Καὶ ὧδε μὲν δεκάτας ἀποθηήσκοντες ἄνθρωποι λαμβάνουσι, ἐκεῖ δὲ μαρτυρούμενος ὅτι ζῆ. ⁹Καὶ ὡς ἔπος εἰπεῖν, δι' Ἀβραάμ, καὶ Λευεῖς, ὁ δεκάτας λαμβάνων, δεδεκάτωται. ¹⁰Ἐτι γὰρ ἐν τῇ ὀσφύϊ τοῦ πατρὸς ἦν, ὅτε συνήνητησεν αὐτῷ Μελχισέδεκ.

¹¹Εἰ μὲν οὖν τελείως διὰ τῆς Λευιτικῆς ἱερωσύνης ἦν, ὁ λαὸς γὰρ ἐπ' αὐτῆς νενομοθέτηται, τίς ἔτι χρεῖα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ, ἕτερον ἀνίστασθαι ἱερέα, καὶ οὐ κατὰ τὴν τάξιν Ἀαρῶν λέγεσθαι; ¹²Μετατιθεμένης γὰρ τῆς ἱερωσύνης, ἐξ ἀνάγκης καὶ νόμου μετάθεσις γίνεται. ¹³Ἐφ' ὃν γὰρ λέγεται ταῦτα, φυλῆς ἐτέρας μετέσχηκεν, ἀφ' ἧς οὐδεὶς ἱεροσόχηκεν¹ τῷ θυσιαστηρίῳ. ¹⁴Πρόδηλον γὰρ, ὅτι ἐξ Ἰουδα ἀνατέταλκεν ὁ Κύριος ἡμῶν, εἰς ἣν φυλὴν ἱερέων οὐδὲν Μωϋσῆς¹ ἐλάλησεν.

¹⁵Καὶ περισσώτερον ἔτι κατάδηλόν ἐστιν, εἰ κατὰ τὴν ὁμοίότητα Μελχισέδεκ, ἀνίσταται ἱερεὺς ἕτερος, ¹⁶ὃς οὐ κατὰ νόμον ἐντολῆς σαρκίνης γέγονεν, ἀλλὰ κατὰ δύναμιν ζωῆς ἀκαταλύτου. ¹⁷Μαρτυρεῖται γὰρ, ὅτι “Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ.” ¹⁸Ἀθέτησις μὲν γὰρ γίνεται προαγωγῆς ἐντολῆς, διὰ τὸ αὐτῆς ἀσθενὲς καὶ ἀνωφελές, ¹⁹(οὐδὲν γὰρ ἐτελείωσεν ὁ νόμος), ἐπεισαγωγῆ δὲ κρείττονος ἐλπίδος, δι' ἧς ἐγγίζομεν τῷ Θεῷ.

²⁰Καὶ καθ' ὅσον οὐ χωρὶς ὀρκωμοσίας, οἱ μὲν γὰρ χωρὶς ὀρκωμοσίας εἰσὶν ἱερεῖς γεγονότες, ²¹ὁ δὲ μετὰ ὀρκωμοσίας διὰ τοῦ λέγοντος πρὸς αὐτόν, “Ὡμοσεν Κύριος, καὶ οὐ μεταμεληθήσεται, ‘Σὺ ἱερεὺς ἱεῖς τὸν αἰῶνα’”,¹ ²²κατὰ τοσοῦτο καὶ κρείττονος διαθήκης, γέγονεν ἕγγυος, Ἰησοῦς.

²³Καὶ οἱ μὲν πλείονες εἰσὶν γεγονότες ἱερεῖς, διὰ τὸ θανάτῳ κωλύεσθαι παραμένειν· ²⁴ὁ δὲ διὰ τὸ μένειν αὐτόν εἰς τὸν αἰῶνα, ἀπαράβατον ἔχει τὴν ἱερωσύνην. ²⁵Ὅθεν καὶ σῶζειν εἰς τὸ παντελὲς δύναται, τοὺς προσερχομένους δι' αὐτοῦ τῷ Θεῷ, πάντοτε ζῶν εἰς τὸ ἐντυγχάνειν ὑπὲρ αὐτῶν.

²⁶Τοιοῦτος γὰρ ἡμῖν καὶ ἔπρεπεν ἀρχιερεὺς, ὅσιος, ἄκακος, ἀμίαντος, κεχωρισμένος ἀπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν, καὶ ὑψηλότερος τῶν οὐρανῶν γενόμενος· ²⁷ὃς οὐκ ἔχει καθ' ἡμέραν ἀνάγκην, ὥσπερ οἱ ἀρχιερεῖς, πρότερον ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἁμαρτιῶν θυσίας ἀναφέρειν, ἔπειτα τῶν τοῦ λαοῦ· τοῦτο γὰρ ἐποίησεν ἐφάπαξ, ἑαυτὸν ἱερέα.¹ ²⁸Ὁ νόμος γὰρ ἀνθρώπους καθίστησιν ἀρχιερεῖς ἔχοντας ἀσθένειαν, ὁ λόγος δὲ τῆς ὀρκωμοσίας, τῆς μετὰ τὸν νόμον, Υἱόν, εἰς τὸν αἰῶνα τετελειωμένον.

²ἄπο παντων εμερισεν 02 04 | ἀπο παντος αυτω εμερισεν 346 | εμερισεν ἀπο παντων 01 | ἀπο παντος εμερισεν 03¹ ⁶εὐλογηκεν 346 01 03 | ἠυλογησεν 02 | εὐλογησεν 04¹ ¹³προσεσχηκεν 01 03 | προσεσχηκεν 346 02 04¹ ¹⁴περὶ ἱερωων ουδεν μωυσης 02 03 04 | περὶ ἱερωων μωυσης ουδεν 346 01¹ ²¹εἰς τον αιωνα 346 03 04 | εἰς τον αιωνα κατα την ταξιν μελχισεδεκ 02 | - 01¹ ²⁷ἀνενεγκας 346 03 | προσενεγκας 01 02¹

8¹Κεφάλαιον δὲ ἐπὶ τοῖς λεγομένοις: τοιοῦτον ἔχομεν ἀρχιερέα, ὃς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου τῆς Μεγαλωσύνης ἐν τοῖς οὐρανοῖς,² τῶν ἁγίων λειτουργὸς καὶ τῆς σκηνῆς τῆς ἀληθινῆς, ἣν ἔπηξεν ὁ Κύριος, οὐκ ἄνθρωπος.³ Πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς εἰς τὸ προσφέρειν, δῶρά τε καὶ θυσίας καθίσταται· ὅθεν ἀναγκαῖον ἔχειν τι καὶ τοῦτον ὃ προσενέγκῃ.⁴ Εἰ μὲν οὖν ἦν ἐπὶ γῆς, οὐδ' ἂν ἦν ἱερεὺς, ὄντων τῶν προσφερόντων κατὰ νόμον τὰ δῶρα,⁵ οἵτινες ὑποδειγματι καὶ σκιᾷ λατρεύουσιν τῶν ἐπουρανίων, καθὼς κεχηματίσται Μωϋσῆς, μέλλων ἐπιτελεῖν τὴν σκηνήν, “Ὅρα”, γὰρ φησὶν, “ποιήσεις πάντα κατὰ τὸν τύπον τὸν δειχθέντα σοι ἐν τῷ ὄρει”.⁶ νῦν δὲ διαφορωτέρας τέτυχεν λειτουργίας, ὅσω καὶ Ἰκρείττονός ἐστιν διαθήκης μεσίτης, ἧτις ἐπὶ¹ κρείττοισιν ἐπαγγελίαις νενομοθέτῃται.

⁷Εἰ γὰρ ἡ πρώτη ἐκείνη ἦν ἄμεμπτος, οὐκ ἂν δευτέρας ἐζητεῖτο τόπος.⁸ Μεμφόμενος γὰρ Ἰαυτοῖς¹ λέγει, “Ἴδου, ἡμέραι ἔρχονται, λέγει ὁ Κύριος, καὶ συντελέσω, ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰσραὴλ, καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰούδα, διαθήκην καινὴν,⁹ οὐ κατὰ τὴν διαθήκην ἣν ἐποίησα τοῖς πατράσιν αὐτῶν, ἐν ἡμέρᾳ ἐπιλαβομένου μου τῆς χειρὸς αὐτῶν, ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ὅτι αὐτοὶ οὐκ ἐνέμεναν ἐν τῇ διαθήκῃ μου, κἀγὼ ἠμέλησα αὐτῶν, λέγει ὁ Κύριος.¹⁰ Ὅτι αὕτη ἡ διαθήκη, ἣν διαθήσομαι τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, λέγει ὁ Κύριος, διδοὺς νόμους μου εἰς τὴν διάνοιαν αὐτῶν, καὶ ἐπὶ Ἰκαρδίας αὐτῶν¹ Ἰἐπιγράψω¹ αὐτούς, καὶ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς ὁθεόν, καὶ αὐτοὶ ἔσονταί μοι εἰς λαόν.¹¹ Καὶ οὐ μὴ διδάξωσιν ἕκαστος τὸν πολίτην αὐτοῦ, καὶ ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ λέγων, Ἰγνώθῃ τὸν Κύριον”, ὅτι πάντες εἰδήσουσιν με, ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου αὐτῶν.¹² Ὅτι ἴλωος ἔσομαι ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν, καὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν οὐ μὴ μνησθῶ ἔτι.”¹³ Ἐν τῷ λέγειν, “καινὴν”, πεπαλαίωκεν τὴν πρώτην. Τὸ δὲ παλαιούμενον καὶ γηράσκον ἐγγὺς ἀφανισμοῦ.

9¹Εἶχε μὲν οὖν ἡ πρώτη δικαιοῦματα λατρείας, τό τε ἅγιον κοσμικόν.² Σκηνὴ γὰρ κατεσκευάσθη ἡ πρώτη, ἐν ἣ ἦ τε λυχνία καὶ ἡ τράπεζα, καὶ ἡ Πρόθεις τῶν ἄρτων, ἧτις λέγεται ἸΑγια.¹ ³Μετὰ δὲ τὸ δευτέρον καταπέτασμα σκηνὴ, ἡ λεγομένη ἸΑγια ἸΑγιων,¹ ⁴χρυσοῦν ἔχουσα θυμιατήριον καὶ τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης, περικεκαλυμμένην πάντοθεν χρυσίῳ, ἐν ἣ στάμνος χρυσοῦ ἔχουσα τὸ μάννα, καὶ ἡ ῥάβδος ἸΑαρὼν ἡ βλαστήσασα, καὶ αἱ πλάκες τῆς διαθήκης.⁵ Ὑπεράνω δὲ αὐτῆς, Χερουβείν δόξης Ἰκατασκιάζοντα¹ τὸ ἰλαστήριον· περὶ ὧν οὐκ ἔστιν νῦν λέγειν κατὰ μέρος.

⁶Τούτων δὲ οὕτως κατεσκευασμένων, εἰς μὲν τὴν πρώτην σκηνὴν, διὰ παντὸς εἰσίασιν οἱ ἱερεῖς, τὰς λατρείας ἐπιτελοῦντες,⁷ εἰς δὲ τὴν δευτέραν, ἄπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ μόνος ὁ ἀρχιερεὺς, οὐ χωρὶς αἵματος, ὃ προσφέρει ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἄγνοημάτων.⁸ Τοῦτο δηλοῦντος τοῦ ἸΠνεύματος τοῦ ἸΑγίου, μήπω πεφανερῶσθαι τὴν τῶν ἁγίων ὁδὸν, ἔτι τῆς πρώτης σκηνῆς ἐχούσης στάσις,⁹ ἧτις παραβολὴ εἰς τὸν καιρὸν τὸν ἐνεσθηκότα, καθ' ἣν δῶρά τε καὶ θυσίαι προσφέρονται, μὴ δυνάμεναι κατὰ συνείδησιν τελειῶσαι τὸν λατρεύοντα,¹⁰ μόνον ἐπὶ βρώμασιν, καὶ πόμασιν, καὶ διαφόροις βαπτισμοῖς, δικαιοῦματα σαρκὸς, μέχρι καιροῦ διορθώσεως ἐπικείμενα.

⁶Ἰκρείττονος ἐστιν διαθήκης μεσίτης ἧτις ἐπὶ 02 03 | κρείττονος διαθήκης ἐστιν μεσίτης ἧτις ἐπὶ 346 01a | - 01¹ ⁸Ἰαυτοῖς 346 03 | αὐτοὺς 01 02¹ ¹⁰Ἰκαρδίας αὐτῶν 346 02 | καρδίαν αὐτῶν 01 | καρδία εαυτῶν 03¹ Ἰἐπιγράψω 01 02 | γραψῶ 346 03¹ ²Ἰ - 01 03 | Ἰαγιων 346 02¹ ³Ἰαγια Ἰαγιων 01 02 | ἀνα 346 | Ἰαγια τῶν Ἰαγιων 03¹ ⁵Ἰκατασκιάζοντα 346 01 03 | κατὰσκευαζὼν 346* | κατὰσκιάζον 02¹

¹¹Ἐπιχριστὸς δὲ παραγενόμενος ἀρχιερεὺς, τῶν Ἰενομένων¹ ἀγαθῶν, διὰ τῆς μείζονος καὶ τελειοτέρας σκηνῆς, οὐ χειροποιήτου τοῦτ' ἔστιν, οὐ ταύτης τῆς κτίσεως, ¹²οὐδὲ δι' αἵματος τράγων καὶ μόσχων, διὰ δὲ τοῦ ἰδίου αἵματος, εἰσῆλθεν ἐφάπαξ εἰς τὰ ἅγια, αἰώνιαν λύτρωσιν εὐράμενος. ¹³Εἰ γὰρ τὸ αἷμα τράγων, καὶ ταύρων, καὶ σποδὸς δαμάλεως, ῥαντίζουσα τοὺς κεκοινωμένους, ἀγιάζει πρὸς τὴν τῆς σαρκὸς καθαρότητα, ¹⁴πόσω μᾶλλον τὸ αἷμα τοῦ Ἐριστοῦ, ὃς διὰ Ἐνεύματος αἰωνίου, ἑαυτὸν προσήνεγκεν ἄμωμον τῷ Ἐεῶ, Ἰκαθαριεῖ τὴν συνείδησιν ὑμῶν ἀπὸ νεκρῶν ἔργων, εἰς τὸ λατρεύειν Ἐεῶ ζῶντι!¹

¹⁵Καὶ διὰ τοῦτο, διαθήκης καινῆς μεσίτης ἐστίν, ὅπως θανάτου γενομένου εἰς ἀπολύτρωσιν τῶν ἐπὶ τῇ πρώτῃ διαθήκῃ παραβάσεων, τὴν ἐπαγγελίαν λάβωσιν οἱ κεκλημένοι τῆς αἰωνίου κληρονομίας. ¹⁶Ὅπου γὰρ διαθήκη, θάνατον ἀνάγκη φέρεσθαι τοῦ διαθεμένου. ¹⁷Διαθήκη γὰρ ἐπὶ νεκροῖς βεβαία, ἐπεὶ μήποτε ἰσχύει, ὅτε ζῆ ὁ διαθέμενος. ¹⁸Ὅθεν οὐδὲ ἡ πρώτη χωρὶς αἵματος ἐγκεκαίνισται. ¹⁹Λαληθείσης γὰρ πάσης ἐντολῆς κατὰ τὸν νόμον ὑπὸ Μωϋσέως παντὶ τῷ λαῷ, λαβὼν τὸ αἷμα τῶν μόσχων, καὶ τῶν τράγων, μετὰ ὕδατος, καὶ ἐρίου κοκκίνου, καὶ ὑσσώπου, αὐτὸ τε τὸ βιβλίον καὶ πάντα τὸν λαὸν, ἐρράντισεν ²⁰λέγων, “Τοῦτο τὸ αἷμα τῆς διαθήκης, ἧς ἐνετείλατο πρὸς ὑμᾶς ὁ Ἐεός.” ²¹Καὶ τὴν σκηνὴν δὲ, καὶ πάντα τὰ σκεύη τῆς λειτουργίας, τῷ αἵματι ὁμοίως ἐρράντισεν. ²²Καὶ σχεδὸν ἐν αἵματι πάντα καθαρίζεται κατὰ τὸν νόμον, Ἰκαὶ¹ χωρὶς αἵματεκχυσίας, οὐ γίνεται ἄφεις.

²³Ἀνάγκη οὖν τὰ μὲν ὑποδείγματα τῶν ἐν τοῖς οὐρανοῖς τούτοις καθαρίζεσθαι, αὐτὰ δὲ τὰ ἐπουράνια κρείττοσι θυσίαις παρὰ ταύτας. ²⁴Οὐ γὰρ εἰς χειροποίητα εἰσῆλθεν ἅγια Ἐριστός, ἀντίτυπα τῶν ἀληθινῶν, ἀλλ' εἰς αὐτὸν τὸν οὐρανόν, νῦν ἐμφανισθῆναι τῷ προσώπῳ τοῦ Ἐεοῦ ὑπὲρ ἡμῶν. ²⁵Οὐδ' ἵνα πολλάκις προσφέρῃ ἑαυτὸν, ὥσπερ ὁ ἀρχιερεὺς εἰσέρχεται εἰς τὰ ἅγια κατ' ἐνιαυτὸν ἐν αἵματι ἄλλοτρίῳ, ²⁶ἐπεὶ ἔδει αὐτὸν πολλάκις παθεῖν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. Νυνὶ δὲ ἄπαξ ἐπὶ συντελείᾳ τῶν αἰῶνων, εἰς ἀθέτησιν ἀμαρτίας διὰ τῆς θυσίας αὐτοῦ πεφανέρωται. ²⁷Καὶ καθ' ὅσον ἀπόκειται τοῖς ἀνθρώποις ἄπαξ ἀποθανεῖν, μετὰ δὲ τοῦτο κρίσις, ²⁸οὕτως καὶ ὁ Ἐριστός ἄπαξ προσενεχθεὶς εἰς τὸ πολλῶν ἀνενεγκεῖν ἀμαρτίας, ἐκ δευτέρου χωρὶς ἀμαρτίας ὀφθήσεται τοῖς αὐτὸν ἀπεκδεχομένοις εἰς σωτηρίαν.

10 ¹Σκιὰν γὰρ ἔχων ὁ νόμος τῶν μελλόντων ἀγαθῶν, οὐκ αὐτὴν τὴν εἰκόνα τῶν πραγμάτων, κατ' ἐνιαυτὸν ταῖς αὐταῖς θυσίαις, Ἰας¹ προσφέρουσιν εἰς τὸ διηνεκὲς, οὐδέποτε δύνανται τοὺς προσερχομένους τελειῶσαι. ²Ἐπεὶ οὐκ ἂν ἐπαύσαντο προσφερόμενοι, διὰ τὸ μηδεμίαν ἔχειν ἔτι συνείδησιν ἀμαρτιῶν, τοὺς λατρεύοντας ἄπαξ κεκαθαρισμένους; ³Ἄλλ' ἐν αὐταῖς ἀνάμνησις ἀμαρτιῶν κατ' ἐνιαυτὸν. ⁴Ἀδύνατον γὰρ αἷμα ταύρων καὶ τράγων ἀφαιρεῖν ἀμαρτίας. ⁵Διὸ εἰσερχόμενος εἰς τὸν κόσμον, λέγει, “Θυσίαν καὶ προσφορὰν οὐκ ἠθέλησας, σῶμα δὲ κατηρτίσω μοι. ⁶Ὅλοκαυτώματα καὶ περὶ ἀμαρτίας οὐκ εὐδόκησας. ⁷Τότε εἶπον, “Ἰδοὺ, ἦκω (ἐν κεφαλίδι βιβλίου γέγραπται περὶ ἐμοῦ) τοῦ ποιῆσαι ὁ Ἐεός τὸ θέλημά σου.” ⁸Ἀνώτερον λέγων, ὅτι “Θυσίας, καὶ προσφορὰς, καὶ ὀλοκαυτώματα, καὶ περὶ ἀμαρτίας, οὐκ ἠθέλησας, οὐδὲ εὐδόκησας” (αἵτινες κατὰ νόμον προσφέρονται), ⁹τότε εἶρηκεν,

¹¹Ἰενομένων 346 03 | μελλοντων 01 02¹ ¹⁴Ἰκαθαριεῖ τὴν συνείδησιν ὑμῶν ἀπο νεκρῶν ἔργων εἰς τὸ λατρεύειν θεῷ ζῶντι 01 | τῷ ζῶντι 346 | - 346a | καθαριεῖ τὴν συνείδησιν ἡμῶν ἀπο νεκρῶν ἔργων εἰς τὸ λατρεύειν θεῷ ζῶντι καὶ ἀληθινῷ 02¹ ²²Ἰκαὶ 01 02 04 | καὶ σχεδὸν 346 | - 346a¹ ¹Ἰας 346 04 | αὐτων ἀς 01 | - 02¹

“Ἴδου, ἦκω τοῦ ποιῆσαι τὸ θέλημά σου.” Ἀναιρεῖ τὸ πρῶτον, ἵνα τὸ δεύτερον στήσῃ.
¹⁰Ἐν ᾧ θελήματι, ἡγιασμένοι ἐσμὲν διὰ τῆς προσφορᾶς τοῦ σώματος Ἰησοῦ Ἐριστοῦ ἐφάπαξ.

¹¹Καὶ πᾶς μὲν Ἱερεὺς¹ ἔστηκεν καθ’ ἡμέραν λειτουργῶν, καὶ τὰς αὐτὰς πολλακίς προσφέρων θυσίας, αἵτινες οὐδέποτε δύνανται περιελεῖν ἁμαρτίας. ¹²Οὗτος δὲ, μίαν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν προσενέγκας θυσίαν, εἰς τὸ διηνεκὲς, “ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ Ἰεσοῦ”,
¹³τὸ λοιπὸν, ἐκδεχόμενος “ἕως τεθῶσιν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν αὐτοῦ”.
¹⁴Μιᾷ γὰρ προσφορᾷ, τετελείωκεν εἰς τὸ διηνεκὲς τοὺς ἁγιαζομένους. ¹⁵Μαρτυρεῖ δὲ ἡμῖν καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, μετὰ γὰρ τὸ εἰρηκέναι, ¹⁶“Αὕτη ἡ διαθήκη ἦν διαθήσομαι πρὸς αὐτοὺς μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, λέγει Ὁ Κύριος, διδοὺς νόμους μου ἐπὶ καρδίας αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τὴν διάνοιαν αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτούς... ¹⁷καὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἁὐτῶν,¹ καὶ τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν, οὐ Ἰμὴ μνησθήσομαι¹ ἔτι.” ¹⁸Ὅπου δὲ ἄφεις τούτων, οὐκέτι προσφορὰ περὶ ἁμαρτίας.

¹⁹Ἐχοντες οὖν, ἀδελφοί, παρρησίαν εἰς τὴν εἴσοδον τῶν ἁγίων ἐν τῷ αἵματι Ἰησοῦ,
²⁰ἣν ἐνεκαίνισεν ἡμῖν ὁδὸν πρόσφατον καὶ ζῶσαν διὰ τοῦ καταπετάσματος, τοῦτ’ ἔστιν τῆς σαρκὸς αὐτοῦ,
²¹καὶ ἱερέα μέγαν ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ Ἰεσοῦ,
²²προσερχώμεθα μετὰ ἀληθινῆς καρδίας ἐν πληροφορίᾳ πίστεως, ῥεραντισμένοι τὰς καρδίας ἀπὸ συνειδήσεως πονηρᾶς, καὶ λελουμένοι τὸ σῶμα ὕδατι καθαρῷ.
²³Κατέχωμεν τὴν ὁμολογίαν τῆς ἐλπίδος ἀκλινῆ, πιστὸς γὰρ ὁ ἐπαγγειλάμενος,
²⁴καὶ κατανοῶμεν ἀλλήλους εἰς παροξυσμὸν ἀγάπης καὶ καλῶν ἔργων,
²⁵μὴ ἐγκαταλείποντες τὴν ἐπισυναγωγὴν ἑαυτῶν, καθὼς ἔθος τισίν, ἀλλὰ παρακαλοῦντες καὶ τοσοῦτῳ μᾶλλον, ὅσῳ βλέπετε ἐγγίζουσαν τὴν ἡμέραν.

²⁶Ἐκουσίως γὰρ ἁμαρτανόντων ἡμῶν μετὰ τὸ λαβεῖν τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας, οὐκέτι περὶ ἁμαρτιῶν ἀπολείπεται θυσία,
²⁷φοβερὰ δὲ τις ἐκδοχὴ κρίσεως, καὶ “πυρὸς ζήλος ἐσθίειν μέλλοντος τοὺς ὑπεναντίους”.
²⁸Ἀθετήσας τις νόμον Μωυσέως χωρὶς οἰκτιρμῶν ἐπὶ δυσὶν ἢ τρισὶν μάρτυσιν ἀποθνήσκει. ²⁹Πόσῳ δοκεῖτε χείρονος ἀξιωθήσεται τιμωρίας, ὁ τὸν Υἱὸν τοῦ Ἰεσοῦ καταπατήσας, καὶ τὸ αἷμα τῆς διαθήκης κοινὸν ἡγησάμενος, ἐν ᾧ ἡγιασθη, καὶ τὸ Πνεῦμα τῆς χάριτος ἐνυβρίσας!
³⁰Οἶδαμεν γὰρ τὸν εἰπόντα, “Ἐμοὶ ἐκδίκησις, ἐγὼ ἀνταποδώσω”, καὶ πάλιν, “Κρινεῖ Ὁ Κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ.”
³¹Φοβερὸν τὸ ἐμπεσεῖν εἰς χεῖρας Ἰεσοῦ ζῶντος.

³²Ἀναμιμνήσκεσθε δὲ τὰς πρότερον ἡμέρας, ἐν αἷς φωτισθέντες πολλὴν ἄθλησιν ὑπεμείνατε παθημάτων,
³³τοῦτο μὲν ὄνειδιμοῖς τε καὶ θλίψεσιν θεατριζόμενοι, τοῦτο δὲ κοινωνοὶ τῶν οὕτως ἀναστρεφομένων γεννηθέντες.
³⁴Καὶ γὰρ τοῖς Ἰδεσμοῖς¹ συνεπαθήσατε, καὶ τὴν ἀρπαγὴν τῶν ὑπαρχόντων ὑμῶν μετὰ χαρᾶς προσεδέξασθε, γινώσκοντες ἔχειν ἑαυτοὺς κρείσσονα ὑπαρξιν, καὶ μένουσαν. ³⁵Μὴ ἀποβάλητε οὖν τὴν παρρησίαν ὑμῶν, ἥτις ἔχει μεγάλην μισθαποδοσίαν.
³⁶Ἰπομονῆς γὰρ ἔχετε χρεῖαν, ἵνα τὸ θέλημα τοῦ Ἰεσοῦ ποιήσαντες, κομίσησθε τὴν ἐπαγγελίαν. ³⁷“Ἐτι γὰρ μικρὸν ὄσον, ὄσον ὁ ἐρχόμενος ἦξει, καὶ οὐ χρονίσει. ³⁸Ὁ δὲ δίκαιός μου ἐκ πίστεως ζήσεται, καὶ ἐὰν ὑποστείληται, οὐκ εὐδοκεῖ ἡ ψυχὴ μου ἐν αὐτῷ.”
³⁹Ἡμεῖς δὲ οὐκ ἐσμὲν ὑποστολῆς εἰς ἀπώλειαν, ἀλλὰ πίστεως εἰς περιποίησιν ψυχῆς.

11 ¹Ἔστιν δὲ πίστις ἐλπιζομένων υπόστασις, πραγμάτων ἔλεγχος οὐ βλεπομένων. ²Ἐν ταύτῃ γὰρ ἐμαρτυρήθησαν οἱ πρεσβύτεροι. ³Πίστει νοοῦμεν κατηρητίσθαι τοὺς αἰῶνας ῥήματι ἑοῦ, εἰς τὸ μὴ ἐκ φαινομένων, τὸ βλεπόμενον γεγονέναι.

⁴Πίστει πλείονα θυσίαν, Ἄβελ παρὰ Κάιν προσήνεγκεν Ἐὐὴ, ¹ δι' ἧς ἐμαρτυρήθη εἶναι δίκαιος, μαρτυροῦντος ἐπὶ τοῖς δώροις αὐτοῦ Ἐὐὴ, ¹ καὶ δι' αὐτῆς, ἀποθανῶν ἔτι λαλεῖ. ⁵Πίστει Ἐνώχ μετετέθη, τοῦ μὴ ἰδεῖν θάνατον, “καὶ οὐκ ἠύρισκετο, διότι μετέθηκεν αὐτὸν ὁ ἑός”. πρὸ γὰρ τῆς μεταθέσεως, μεμαρτύρηται εὐηρεστηκέναι τῷ ἑοῦ. ⁶Χωρὶς δὲ πίστεως, ἀδύνατον εὐαρεστῆσαι, πιστεῦσαι γὰρ δεῖ τὸν προσερχόμενον τῷ ἑοῦ ὅτι ἔστιν, καὶ τοῖς ἐκζητοῦσιν αὐτὸν, μισθαποδότης γίνεται. ⁷Πίστει χρηματισθεῖς, Νῶε, περὶ τῶν μηδέπω βλεπομένων, εὐλαβηθεῖς, κατεσκεύασεν κιβωτὸν εἰς σωτηρίαν τοῦ οἴκου αὐτοῦ, δι' ἧς κατέκρινεν τὸν κόσμον, καὶ τῆς κατὰ πίστιν δικαιοσύνης, ἐγένετο κληρονόμος.

⁸Πίστει καλούμενος, Ἄβραᾶμ, ὑπήκουσεν ἐξελεῖν εἰς τόπον ὃν ἤμελλεν λαμβάνειν εἰς κληρονομίαν, καὶ ἐξῆλθεν μὴ ἐπιστάμενος ποῦ ἔρχεται. ⁹Πίστει παρώκησεν εἰς γῆν τῆς ἐπαγγελίας ὡς ἄλλοτρίαν, ἐν σκηναῖς κατοικήσας μετὰ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, τῶν συγκληρονόμων τῆς ἑπαγγελίας τῆς αὐτῆς. ¹⁰Ἐξεδέχετο γὰρ τὴν τοὺς θεμελίους ἔχουσαν πόλιν, ἧς τεχνίτης καὶ δημιουργὸς ὁ ἑός. ¹¹Πίστει καὶ αὐτὴ Σάρρα δύναμιν εἰς καταβολὴν σπέρματος ἔλαβεν, καὶ παρὰ καιρὸν ἡλικίας, ἐπεὶ πιστὸν ἠγήσατο τὸν ἐπαγγειλάμενον. ¹²Διὸ καὶ ἄφ' ἑνὸς ἐγεννήθησαν, καὶ ταῦτα νεκρωμένου, “καθὼς τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει, καὶ ὡς ἡ ἄμμος, ἢ παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης, ἢ ἀναρίθμητος”.

¹³Κατὰ πίστιν ἀπέθανον οὗτοι πάντες, μὴ ἔπροδεξάμενοι ¹ τὰς ἐπαγγελίας, ἀλλὰ πόρρωθεν αὐτὰς ἰδόντες, καὶ ἀσπασάμενοι, καὶ ὁμολογήσαντες, ὅτι ξένοι καὶ παρεπίδημοί εἰσιν ἐπὶ τῆς γῆς. ¹⁴Οἱ γὰρ τοιαῦτα λέγοντες, ἐμφανίζουσιν ὅτι πατρίδα ἐπιζητοῦσιν. ¹⁵Καὶ εἰ μὲν ἐκείνης μνημονεύουσιν ἄφ' ἧς ἐξέβησαν, εἶχον ἄν καιρὸν ἀνακάμψαι. ¹⁶Νῦν δὲ κρείττονος ὀρέγονται, τοῦτ' ἔστιν ἐπουρανοῦ. Διὸ οὐκ ἐπαισχύνεται αὐτοὺς ὁ ἑός, ἑός ἐπικαλεῖσθαι αὐτῶν, ἠτοίμασεν γὰρ αὐτοῖς πόλιν.

¹⁷Πίστει προσενήνοχεν Ἄβραᾶμ τὸν Ἰσαὰκ πειραζόμενος, καὶ τὸν μονογενῆ προσέφερεν, ὃ τὰς ἐπαγγελίας ἀναδεξάμενος, ¹⁸πρὸς ὃν ἐλαλήθη, ὅτι “Ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεται σοὶ σπέρμα”, ¹⁹λογισάμενος ὅτι καὶ ἐκ νεκρῶν ἐγείρειν δυνατὸς ὁ ἑός, ὅθεν αὐτὸν καὶ ἐν παραβολῇ ἐκομίσατο. ²⁰Πίστει καὶ περὶ μελλόντων, εὐλόγησεν Ἰσαὰκ, τὸν Ἰακώβ, καὶ τὸν Ἡσαῦ. ²¹Πίστει Ἰακώβ, ἀποθνήσκων, ἕκαστον τῶν υἱῶν Ἰωσήφ εὐλόγησεν, καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς ῥάβδου αὐτοῦ. ²²Πίστει Ἰωσήφ, τελευτῶν, περὶ τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐμνημόνευσεν, καὶ περὶ τῶν ὀστέων αὐτοῦ ἐνετείλατο.

²³Πίστει Μωϋσῆς, γεννηθεῖς, ἐκρύβη τρίμηνον ὑπὸ τῶν πατέρων αὐτοῦ, διότι εἶδον ἀστεῖον τὸ παιδίον, καὶ οὐκ ἐφοβήθησαν τὸ διάταγμα τοῦ βασιλέως. ²⁴Πίστει Μωϋσῆς, μέγας γενόμενος, ἠρνήσατο λέγεσθαι υἱὸς θυγατρὸς Φαραῶ, ²⁵μᾶλλον ἐλόμενος συγκαουχεῖσθαι τῷ λαῷ τοῦ ἑοῦ, ἢ πρόσκαιρον ἔχειν ἀμαρτίας ἀπόλαυσιν, ²⁶μείζονα πλοῦτον ἠγησάμενος τῶν Αἰγύπτου θησαυρῶν, τὸν ὄνειδισμόν τοῦ Χριστοῦ, ἀπέβλεπεν γὰρ εἰς τὴν μισθαποδοσίαν. ²⁷Πίστει κατέλιπεν Αἴγυπτον, μὴ

⁴τῷ θεῷ 01 02 | - 313 346^{v1} Ἐτου θεοῦ 313 346 | τῷ θεῷ 01 02¹ ⁹ἐπαγγελίας τῆς αὐτῆς 313^v 346 02 | αὐτῆς ἐπαγγελίας 01 | ἐπαγγελίας αὐτῆς 01*¹ ¹³ἔπροδεξάμενοι 02 | κομισάμενοι 01 | λαβόντες 346¹

φοβηθεὶς τὸν θυμὸν τοῦ βασιλέως, τὸν γὰρ ἀόρατον ὡς ὄρων, ἐκαρτέρησεν. ²⁸Πίστει πεποιήκεν τὸ Πάσχα καὶ τὴν πρόσχυσιν τοῦ αἵματος, ἵνα μὴ ὀλοθρευῶν τὰ πρωτότοκα θίγη αὐτῶν.

²⁹Πίστει διέβησαν τὴν Ἐρυθρὰν Θάλασσαν, ὡς διὰ ξηρᾶς γῆς, ἧς πείραν λαβόντες, οἱ Αἰγύπτιοι κατεπόθησαν. ³⁰Πίστει τὰ τεῖχη Ἱερικῶ ἔπεσαν, κυκλωθέντα ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας. ³¹Πίστει Ῥαὰβ ἡ πόρνη οὐ συναπώλετο τοῖς ἀπειθήσασιν, δεξαμένη τοὺς κατασκόπους μετ' εἰρήνης.

³²Καὶ τί ἔτι λέγω; Ἐπιλείψει με γὰρ διηγούμενον ὁ χρόνος, περὶ Γεδεών, Βαράκ, Σαμψών, Ἰεφθάε, Δαυὶδ τε καὶ Σαμουὴλ, καὶ τῶν προφητῶν, ³³οἱ δὲ διὰ πίστεως κατηγωνίσαντο βασιλείας, εἰργάσαντο δικαιοσύνην, ἐπέτυχον ἐπαγγελιῶν, ἔφραξαν στόματα λεόντων, ³⁴ἔσβησαν δύναμιν πυρός, ἔφυγον στόματα μαχαίρης, ἐδυναμώθησαν ἀπὸ ἀσθενείας, ἐγενήθησαν ἰσχυροὶ ἐν πολέμῳ, παρεμβολὰς ἔκλιναν ἀλλοτρίων. ³⁵Ἐλαβον γυναῖκες ἐξ ἀναστάσεως τοὺς νεκροὺς αὐτῶν, ἄλλοι δὲ ἐτυμpanίσθησαν, οὐ προσδεξάμενοι τὴν ἀπολύτρωσιν, ἵνα κρεῖττονος ἀναστάσεως τύχωσιν. ³⁶ἔτεροι δὲ ἐμπαιγῶν καὶ μαστίγων πείραν ἔλαβον, ἔτι δὲ δεσμῶν καὶ φυλακῆς. ³⁷Ἐλιθάσθησαν, ἔπρισθησαν, ἐπειράσθησαν, ¹ ἐν φόνῳ μαχαίρης ἀπέθανον, περιήλθον ἐν μηλωταῖς, ἐν αἰγείοις δέρμασιν, ὑστερούμενοι, θλιβόμενοι, κακουχούμενοι, ³⁸ ὧν οὐκ ἦν ἄξιος ὁ κόσμος, ἐπὶ ἐρημίαις πλανώμενοι, καὶ ὄρεσιν, καὶ σπηλαίοις, καὶ ταῖς ὄπαῖς τῆς γῆς. ³⁹Καὶ ἴδοιτε ¹ πάντες μαρτυρηθέντες διὰ τῆς πίστεως, οὐκ ἐκομίσαντο τὴν ἐπαγγελίαν, ⁴⁰ τοῦ Ἱεροῦ περὶ ἡμῶν κρεῖττόν τι προβλεψαμένου, ἵνα μὴ χωρὶς ἡμῶν τελειωθῶσιν.

12 ¹Τοιγαροῦν καὶ ἡμεῖς, τοσοῦτον ἔχοντες περικείμενον ἡμῖν νέφος μαρτύρων, ὄγκον ἀποθέμενοι πάντα καὶ τὴν εὐπερίστατον ἁμαρτίαν δι' ὑπομονῆς, τρέχωμεν τὸν προκείμενον ἡμῖν ἀγῶνα, ² ἀφορῶντες εἰς τὸν τῆς πίστεως ἀρχηγὸν καὶ τελειωτὴν, Ἰησοῦν, ὃς ἀντὶ τῆς προκειμένης αὐτῷ χαρᾶς, ὑπέμεινεν σταυρὸν, αἰσχύνῃς καταφρονήσας, “ἐν δεξιᾷ Ἰεσοῦ τοῦ θρόνου τοῦ Ἱεροῦ κεκάθικεν”. ¹

³ Ἀναλογιάσθε γὰρ τὸν τοιαύτην ὑπομεμενηκότα ὑπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν εἰς Ἰακώβου ¹ ἀντιλογίαν, ἵνα μὴ κάμητε, ταῖς ψυχαῖς Ἰακώβου ἐκλυόμενοι. ¹ ⁴ Οὐπω μέχρις αἵματος ἀντικατέστητε, πρὸς τὴν ἁμαρτίαν ἰσχυροί, ¹ ⁵ καὶ ἐκλέλησθε τῆς παρακλήσεως, ἧτις ὑμῖν ὡς υἱοῖς διαλέγεται, “Υἱέ μου, μὴ ὀλιγῶρει παιδείας Ἱεροῦ, μηδὲ ἐκλύου ὑπ' αὐτοῦ ἐλεγχόμενος. ⁶ ὃν γὰρ ἀγαπᾷ Ἱερός, παιδεύει, μαστιγοῖ δὲ πάντα υἱὸν ὃν παραδέχεται.” ⁷ Ἐἰς παιδείαν ὑπομένετε, ὡς υἱοῖς ὑμῖν προσφέρεται ὁ Ἱερός· τίς γὰρ υἱὸς ὃν οὐ παιδεύει ¹ πατὴρ; ⁸ Εἰ δὲ χωρὶς ἐστε παιδείας, ἧς μέτοχοι γεγόνασι πάντες, ἄρα νόθοι καὶ οὐχ υἱοὶ ἐστε. ⁹ Εἶτα τοὺς μὲν τῆς σαρκὸς ἡμῶν πατέρας εἶχομεν παιδευτὰς, καὶ ἐντροπέμεθα· οὐ πολὺ ¹ μᾶλλον ὑποταγησόμεθα τῷ Πατρὶ τῶν πνευμάτων, καὶ ζήσομεν; ¹⁰ Οἱ μὲν γὰρ πρὸς ὀλίγας ἡμέρας κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς ἐπαιδεύοντο, ὁ δὲ ἐπὶ τὸ συμφέρον, εἰς τὸ μεταλαβεῖν τῆς ἀγιότητος αὐτοῦ. ¹¹ Πᾶσα δὲ παιδεία πρὸς μὲν τὸ παρὸν, οὐ δοκεῖ χαρᾶς εἶναι, ἀλλὰ λύπης, ὕστερον δὲ καρπὸν εἰρηνικὸν τοῖς δι' αὐτῆς γεγυμνασμένοις ἀποδίδωσιν δικαιοσύνης.

³⁷ Ἐπρισθησαν ἐπειρασθησαν 313^v 02 | ἐπειρασθησαν ἐπρισθησαν 01 | ἐπρισθησαν 346¹ ³⁹ Ἰακώβου 01 02 | - 313^v 346¹ ² Ἰεσοῦ τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ κεκαθικεν 313 02 | τε τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ ἐκαθισεν 346 | τε τοῦ θρόνου κεκαθικεν 01 | ἐκαθισεν τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ 62343¹ ³ Ἰακώβου 313 346 | εαυτοῦ 01 | εαυτον 02¹ Ἰακώβου ἐκλυομενοι 01 02 | ἐκλυομενοι 313 346¹ ⁴ ἰσχυροί 01 02 | ἀγωνιζομενοι 313 346¹ ⁷ Ἐἰς παιδείαν ὑπομένετε ὡς υἱοὶς ὑμῖν προσφέρεται ὁ θεὸς τίς γὰρ υἱὸς οὐ οὐ παιδεύει 313 01 02 | - 346 62318B¹ ⁹ - 01 02 | δε 313 346¹

¹² Διὸ τὰς παρειμένας χεῖρας, καὶ τὰ παραλελυμένα γόνατα, ἀνορθώσατε, ¹³ καὶ “τροχιάς ὀρθὰς ποιεῖτε τοῖς ποσὶν ὑμῶν”, ἵνα μὴ τὸ χωλὸν ἐκτραπῆ, ἰαθῆ δὲ μᾶλλον.

¹⁴ Εἰρήνην διώκετε μετὰ πάντων, καὶ τὸν ἁγιασμόν, οὗ χωρὶς οὐδεὶς ὄφεται τὸν Ἰσχυρίον. ¹⁵ Ἐπισκοποῦντες μὴ τις ὑστερῶν ἀπὸ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, μὴ τις ρίζα πικρίας ἄνω φύουσα ἐνοχλῆ, καὶ δι’ αὐτῆς μιανθῶσιν οἱ πολλοί, ¹⁶ μὴ τις πόρνος ἢ βέβηλος, ὡς Ἡσαΐ, ὃς ἀντὶ βρώσεως μιᾶς, ἀπέδεδετο τὰ πρωτοτόκια Ἰσχυρίου. ¹⁷ ἴστε γὰρ ὅτι καὶ μετέπειτα θέλων κληρονομήσαι τὴν εὐλογίαν, ἀπεδοκιμάσθη, μετανοίας γὰρ τόπον οὐχ εὔρεν, καίπερ μετὰ δακρῶν ἐκζητήσας αὐτήν.

¹⁸ Οὐ γὰρ προσεληλύθατε, ψηλαφωμένω καὶ κεκαυμένω πυρὶ, καὶ γνόφω, καὶ ζόφω, καὶ θυέλλῃ, ¹⁹ καὶ σάλπιγγος ἤχῳ, καὶ φωνῇ ῥημάτων, ἧς οἱ ἀκούσαντες, παρητήσαντο μὴ προστεθῆναι αὐτοῖς λόγον. ²⁰ οὐκ ἔφερον γὰρ τὸ διαστελλόμενον, “Κὰν θηρίον θίγη τοῦ ὄρου, λιθοβοληθήσεται”. ²¹ καὶ οὕτω φοβερὸν ἦν τὸ φανταζόμενον, Μωϋσῆς εἶπεν, “Ἐκφοβὸς εἰμι καὶ ἔντρομος.” ²² Ἀλλὰ προσεληλύθατε Σιών Ὅρει καὶ πόλει Θεοῦ ζώντος, Ἱερουσαλὴμ ἐπουρανίω, καὶ μυριάσιν ἀγγέλων πανηγύρει, ²³ καὶ ἐκκλησίᾳ πρωτοτόκων, ἀπογεγραμμένων ἐν οὐρανοῖς, καὶ κριτῇ Θεῷ πάντων, καὶ πνεύμασι δικαίων τετελειωμένων, ²⁴ καὶ διαθήκης νέας μεσίτη, Ἰησοῦ, καὶ αἵματι ῥαντισμοῦ, κρεῖττον λαλοῦντι παρά τὸν Ἄβελ.

²⁵ Βλέπετε, μὴ παραιτήσησθε τὸν λαλοῦντα. Εἰ γὰρ ἐκεῖνοι οὐκ ἐξέφυγον ἐπὶ γῆς, παραιτησάμενοι τὸν χρηματίζοντα, πολὺ μᾶλλον ἡμεῖς οἱ τὸν ἀπ’ οὐρανῶν ἄποστρεφόμενοι. ²⁶ οὐ γὰρ ἡ φωνὴ τὴν γῆν ἐσάλευσεν τότε, νῦν δὲ ἐπήγγελται λέγων, “Ἐτι ἅπαξ ἐγὼ σείσω, οὐ μόνον τὴν γῆν, ἀλλὰ καὶ τὸν οὐρανόν.” ²⁷ Τὸ δὲ, “ἔτι ἅπαξ”, δηλοῖ τὴν τῶν σαλευομένων μετάθεσιν, ὡς πεπονημένων, ἵνα μείνη τὰ μὴ σαλευόμενα. ²⁸ Διὸ βασιλείαν ἀσάλευτον παραλαμβάνοντες, ἔχωμεν¹ χάριν, δι’ ἧς Ἰλατρεύωμεν¹ εὐαρέστως τῷ Θεῷ μετὰ εὐλαβείας καὶ δέους. ²⁹ Καὶ “γὰρ ὁ Θεὸς ἡμῶν πῦρ καταναλίσκον”.

13 ¹ Ἡ φιλαδελφία μενέτω. ² Τῆς φιλοξενίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε, διὰ ταύτης γὰρ, ἔλαθόν τινες ξενίσαντες ἀγγέλους. ³ Μιμνήσκεσθε τῶν δεσμίων, ὡς συνδεδεμένοι, τῶν κακουχουμένων ὡς καὶ αὐτοὶ ὄντες ἐν σώματι. ⁴ Τίμιος ὁ γάμος ἐν πᾶσιν καὶ ἡ κοίτη ἀμίαντος, πόρνους γὰρ¹ καὶ μοιχοὺς κρινεῖ ὁ Θεός. ⁵ Ἀφιλάργυρος ὁ τρόπος, ἀρκούμενοι τοῖς παροῦσιν· αὐτὸς γὰρ εἶρηκεν, “Οὐ μὴ σε ἀνῶ, οὐδ’ οὐ μὴ σε ἐγκαταλίπω.” ⁶ Ὡστε θαρροῦντας ἡμᾶς λέγειν, “Κύριος ἐμοὶ βοηθός, καὶ οὐ φοβηθήσομαι τί ποιήσει μοι ἄνθρωπος;”

⁷ Μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων ὑμῶν, οἵτινες ἐλάλησαν ὑμῖν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ὧν ἀναθεωροῦντες τὴν ἔκβασιν τῆς ἀναστροφῆς, Ἰμμεῖσθε¹ τὴν πίστιν. ⁸ Ἰησοῦς Χριστὸς, ἐχθὲς καὶ σήμερον, ὁ αὐτός, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας. ⁹ Διδαχαῖς ποικίλαις καὶ ξέναις, μὴ παραφέρεσθε· καλὸν γὰρ χάριτι βεβαιοῦσθαι τὴν καρδίαν, οὐ βρώμασιν, ἐν οἷς οὐκ ὠφελήθησαν οἱ περιπατοῦντες. ¹⁰ Ἐχομεν¹ θυσιαστήριον, ἐξ οὗ φαγεῖν οὐκ ἔχουσιν ἐξουσίαν, οἱ τῇ σκηνῇ Ἰλατρεύοντες. ¹¹ Ὡν γὰρ εἰσφέρεται ζῶων τὸ αἷμα Ἰπερὶ ἁμαρτίας εἰς τὰ ἅγια¹ διὰ τοῦ ἀρχιερέως, τούτων τὰ σώματα κατακαίεται ἔξω τῆς παρεμβολῆς. ¹² Διὸ καὶ Ἰησοῦς, ἵνα ἀγίασῃ διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος τὸν λαόν,

¹⁶ Ἰσχυρίου 01 02 04 | - Ὡ13^v Ὡ346¹ ²⁵ ἀποστρεφόμενοι 01 02 04 | ἀποστρεφόμενον Ὡ36 Ὡ346*¹ ²⁶ Ἰου 01 02 04 | εἰ Ὡ346* | - Ὡ346¹ ²⁸ ἔχωμεν Ὡ346 02 04 | ἔχομεν Ὡ346* 01¹ Ἰλατρεύωμεν 02 | Ἰλατρεύομεν 01 | Ἰλατρεύωμεν Ὡ346¹ ⁴ γὰρ Ὡ346 01 02 | δε 04 62826¹ ⁷ Ἰμμεῖσθε Ὡ346 04 | Ἰμμεῖσθαι 01 02¹ ¹¹ Ἰπερὶ ἁμαρτίας εἰς τα ἅγια Ὡ346 01 | εἰς τα ἅγια 02^v | εἰς τα ἅγια περὶ ἁμαρτίας 04¹

ἔξω τῆς πύλης ἔπαθεν.¹ ¹³Τοίνυν ἐξερχώμεθα πρὸς αὐτὸν ἔξω τῆς παρεμβολῆς, τὸν ὀνειδισμόν αὐτοῦ φέροντες. ¹⁴Οὐ γὰρ ἔχομεν ὧδε μένουσαν πόλιν, ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν. ¹⁵Δι' αὐτοῦ ἴδον¹ ἀναφέρωμεν θυσίαν αἰνέσεως διὰ παντός τῷ ᾠθεῶ, τοῦτ' ἔστιν καρπὸν χειλέων ὁμολογούντων τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. ¹⁶Τῆς δὲ εὐποΐας καὶ κοινωνίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε, τοιαύταις γὰρ θυσίαις εὐαρεστεῖται ὁ ᾠθεός.

¹⁷Πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν, καὶ ὑπέικετε, αὐτοὶ γὰρ ἀγρυπνοῦσιν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν, ὡς λόγον ἀποδώσοντες, ἵνα μετὰ χαρᾶς τοῦτο ποιῶσιν, καὶ μὴ στενάζοντες, ἀλυσιτελὲς γὰρ ὑμῖν τοῦτο.

¹⁸Προσεύχεσθε περὶ ἡμῶν, πειθόμεθα γὰρ ὅτι καλὴν συνείδησιν ἔχομεν, ἐν πᾶσιν καλῶς θέλοντες ἀναστρέφεσθαι. ¹⁹Περισσοτέρως δὲ παρακαλῶ τοῦτο ποιῆσαι, ἵνα τάχιον ἀποκατασταθῶ ὑμῖν.

²⁰Ὁ δὲ ᾠθεός τῆς εἰρήνης, ὁ ἀναγαγὼν ἐκ νεκρῶν τὸν Ποιμένα τῶν προβάτων τὸν μέγαν, ἐν αἵματι διαθήκης αἰωνίου, τὸν ᾠκύριον ἡμῶν, ᾠησοῦν, ²¹καταρτίσαι ὑμᾶς ἐν παντὶ ἴδον¹ ἄγαθῶ, ¹εἰς τὸ ποιῆσαι τὸ θέλημα αὐτοῦ, ποιῶν ἐν ἡμῖν τὸ εὐάρεστον ἐνώπιον αὐτοῦ, διὰ ᾠησοῦ ᾠΧριστοῦ, ᾠ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας ἴτων αἰῶνων.¹ Ἀμήν!

²²Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἀνέχεσθε τοῦ λόγου τῆς παρακλήσεως, καὶ γὰρ διὰ βραχέων ἐπέστειλα ὑμῖν. ²³Γινώσκετε τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν, Τιμόθεον, ἀπολελυμένον, μεθ' οἷ ἂν τάχιον ἔρχηται, ὄψομαι ὑμᾶς. ²⁴Ἀσπάσασθε πάντας τοὺς ἡγουμένους ὑμῶν, καὶ πάντας τοὺς ἀγίους. Ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἀπὸ τῆς Ἰταλίας. ²⁵Ἡ χάρις μετὰ πάντων ἴ ὑμῶν. ἀμήν!¹

¹²Ἐπαθεν 02 04 | τῆς παρεμβολῆς επαθεν 346 3126^v | - 01¹ ¹⁵ἴδον 02 04 | - 346 01¹ ²¹ἴ - 346 01 | εργω 04 | εργω και λογω 02¹ ἴγαθω 346 01 | αγαθω 04 | αγαθω 02¹ ἴτων αιωνων 01 02 | - 346 | των αιωνας 04¹
²⁵ἴμων αμην 02 04 | ὑμων 01 | - 346¹

Ἰακώβου

1 ¹Ἰακώβος, ²Θεοῦ καὶ ³Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, δοῦλος, ταῖς δώδεκα φυλαῖς ταῖς ἐν τῇ διασπορᾷ: χαίρειν.

⁴Πᾶσαν χαρὰν ἠγάπησατε, ἀδελφοί μου, ὅταν πειρασμοῖς περιπέσητε ποικίλοις, ⁵γινώσκοντες ὅτι τὸ δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως κατεργάζεται ὑπομονήν. ⁶Ἡ δὲ ὑπομονὴ ἔργον τέλειον ἐχέτω, ἵνα ἦτε τέλειοι καὶ ὀλόκληροι, ἐν μηδενὶ λειπόμενοι.

⁷Εἰ δέ τις ὑμῶν λείπεται σοφίας, αἰτεῖτω παρὰ τοῦ διδόντος, ⁸Θεοῦ, πᾶσιν ἀπλῶς, καὶ μὴ ὀνειδίζοντος, καὶ δοθήσεται αὐτῷ. ⁹Αἰτεῖτω δὲ ἐν πίστει, μηδὲν διακρινόμενος, ὁ γὰρ διακρινόμενος ἔοικεν κλύδωνι θαλάσσης, ἀνεμιζομένῳ καὶ ῥιπιζομένῳ. ¹⁰Μὴ γὰρ οἰέσθω ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὅτι λήμψεται ¹¹τὸ παρὰ τοῦ Κυρίου, ¹²ἀνὴρ δίψυχος, ἀκατάστατος ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ.

¹³Καυχάσθω δὲ ὁ ἀδελφὸς ὁ ταπεινός, ἐν τῷ ὕψει αὐτοῦ, ¹⁴ὁ δὲ πλούσιος, ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτοῦ, ὅτι ὡς ἄνθος χόρτου παρελευσεται. ¹⁵Ἄνέτειλεν γὰρ ὁ ἥλιος σὺν τῷ καύσωνι, καὶ ἐξήρανεν τὸν χόρτον, καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ ἐξέπεσεν, καὶ ἡ εὐπρέπεια τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἀπόλωτο. Οὕτως καὶ ὁ πλούσιος ἐν ταῖς πορείαις αὐτοῦ μαρανθήσεται.

¹⁶Μακάριος ἄνθρωπος ὁς ὑπομένει πειρασμόν, ὅτι δοκίμος γενόμενος, λήμψεται τὸν στέφανον τῆς ζωῆς, ὃν ἐπηγγέλατο τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. ¹⁷Μηδεὶς πειραζόμενος λεγέτω, ὅτι “Ἀπὸ Θεοῦ πειράζομαι.” Ὁ γὰρ Θεὸς ἀπείραστός ἐστιν κακῶν, πειράζει δὲ αὐτὸς οὐδένα. ¹⁸Ἐκαστος δὲ πειράζεται ὑπὸ τῆς ἰδίας ἐπιθυμίας, ἐξελκόμενος καὶ δελεαζόμενος. ¹⁹Εἴτα ἡ ἐπιθυμία συλλαβοῦσα τίκτει ἁμαρτίαν, ἡ δὲ ἁμαρτία ἀποτελεσθεῖσα, ἀποκύει θάνατον. ²⁰Μὴ πλανᾶσθε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί.

²¹Πᾶσα δόσις ἀγαθῆ, καὶ πᾶν δῶρημα τέλειον ἄνωθέν ἐστιν, καταβαῖνον ἀπὸ τοῦ Πατρὸς τῶν φώτων, παρ’ ᾧ οὐκ ἔστι παραλλαγή ἢ τροπὴς ²²ἀποσκίασμα. ²³Βουλευθεὶς, ἀπεκύησεν ἡμᾶς λόγῳ ἀληθείας, εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς ἀπαρχὴν τινὰ τῶν αὐτοῦ κτισμάτων.

²⁴Ἴστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. Ἔστω δὲ ²⁵πᾶς ἄνθρωπος ταχὺς εἰς τὸ ἀκοῦσαι, βραδὺς εἰς τὸ λαλῆσαι, βραδὺς εἰς ὀργήν, ²⁶ὀργὴ γὰρ ἀνδρὸς, δικαιοσύνην Θεοῦ οὐκ ἐργάζεται. ²⁷Διὸ ἀποθέμενοι πᾶσαν ῥυπαρίαν καὶ περισσεῖαν κακίας, ἐν πραύτητι ²⁸δέξασθε τὸν ἔμφυτον λόγον, τὸν δυνάμενον σῶσαι τὰς ψυχὰς ὑμῶν.

²⁹Γίνεσθε δὲ ποιηταὶ λόγου, καὶ μὴ μόνον ἀκροαταὶ παραλογιζόμενοι ἑαυτοῦς. ³⁰Ὅτι εἴ τις ἀκροατὴς λόγου ἐστίν, καὶ οὐ ποιητὴς, οὗτος ἔοικεν ἀνδρὶ κατανοοῦντι τὸ πρόσωπον τῆς γενέσεως αὐτοῦ ἐν ἐσώπτρῳ. ³¹Κατενόησεν γὰρ ἑαυτὸν καὶ ἀπελήλυθεν,

καὶ εὐθέως ἐπελάθετο ὅποῖος ἦν. ²⁵Ὁ δὲ παρακύψας εἰς νόμον τέλειον, τὸν τῆς ἐλευθερίας, καὶ παραμείνας, οὐκ ἀκροατῆς ἐπιλησμονῆς γενόμενος, ἀλλὰ ποιητῆς ἔργου, οὗτος μακάριος ἐν τῇ ποιήσει αὐτοῦ ἔσται.

²⁶Εἴ γὰρ τις δοκεῖ θρησκὸς εἶναι, μὴ χαλιναγωγῶν γλῶσσαν ἑαυτοῦ, ἀλλὰ ἀπατῶν καρδίαν αὐτοῦ, τούτου μάταιος ἡ θρησκεία. ²⁷Θρησκεία καθαρὰ καὶ ἀμίαντος παρὰ τῷ ᾧ καὶ Πατρὶ αὕτη ἐστίν: ἐπισκέπτεσθαι ὀρφανούς καὶ χήρας ἐν τῇ θλίψει αὐτῶν, ἄσπιλον ἑαυτὸν τηρεῖν ἀπὸ τοῦ κόσμου.

2 ¹Ἀδελφοί μου, μὴ ἐν προσωποληψίαις ἔχετε τὴν πίστιν τοῦ ᾧ Κυρίου ἡμῶν, ᾧ Ἰησοῦ ᾧ Χριστοῦ, τῆς δόξης. ²Ἐὰν γὰρ εἰσέλθῃ εἰς συναγωγὴν ὑμῶν, ἀνὴρ χρυσοδακτύλιος, ἐν ἐσθῆτι λαμπρᾷ, εἰσέλθῃ δὲ καὶ πτωχός, ἐν ῥυπαρᾷ ἐσθῆτι, ³ἐπιβλέψητε δὲ ἐπὶ τὸν φοροῦντα τὴν ἐσθῆτα τὴν λαμπρὰν, καὶ εἶπητε, “Σὺ κάθου ὧδε καλῶς”, καὶ τῷ πτωχῷ εἶπητε, “Σὺ στήθι ἔκει”, ἢ, “Κάθου ὑπὸ τὸ ὑποπόδιόν μου”, ⁴οὐ διεκρίθητε ἐν ἑαυτοῖς, καὶ ἐγένεσθε κριταὶ διαλογισμῶν πονηρῶν; ⁵Ἀκούσατε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί: οὐχ ὁ ᾧ Θεὸς ἐξελέξατο τοὺς πτωχοὺς τῷ κόσμῳ, πλουσίους ἐν πίστει, καὶ κληρονόμους τῆς βασιλείας ᾧ ἡς ἐπηγγείλατο τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν; ⁶Ἦμεῖς δὲ ἡτιμάσατε τὸν πτωχόν. Οὐχ οἱ πλούσιοι καταδυναστεύουσιν ὑμῶν, καὶ αὐτοὶ ἔλκουσιν ὑμᾶς εἰς κριτήρια; ⁷Οὐκ αὐτοὶ βλασφημοῦσιν τὸ καλὸν ὄνομα τὸ ἐπικληθὲν ἐφ’ ὑμᾶς;

⁸Εἰ μέντοι νόμον τελεῖτε βασιλικόν, κατὰ τὴν Γραφήν, “Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν”, καλῶς ποιεῖτε. ⁹Εἰ δὲ προσωπολημπτεῖτε, ἀμαρτίαν ἐργάζεσθε, ἐλεγχόμενοι ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς παραβάται. ¹⁰Ὅστις γὰρ ὄλον τὸν νόμον τηρήσῃ, πταίση δὲ ἐν ἐνί, γέγονεν πάντων ἔνοχος. ¹¹Ὁ γὰρ εἰπὼν, “Μὴ μοιχεύσης”, εἶπεν καί, “Μὴ φονεύσης”. Εἰ δὲ οὐ μοιχεύεις, φονεύεις δέ, γέγονας παραβάτης νόμου. ¹²Οὕτως λαλεῖτε, καὶ οὕτως ποιεῖτε, ὡς διὰ νόμου ἐλευθερίας μέλλοντες κρίνεσθαι. ¹³Ἡ γὰρ κρίσις ἀνέλεος τῷ μὴ ποιήσαντι ἔλεος. Κατακαυχᾶται ἔλεος κρίσεως.

¹⁴Τί ὄφελος, ἀδελφοί μου, ἐὰν πίστιν λέγῃ τις, ἔχειν ἔργα, δὲ μὴ ἔχη; Μὴ δύναται ἡ πίστις σῶσαι αὐτόν; ¹⁵Ἐὰν γὰρ ἀδελφὸς ἢ ἀδελφὴ γυμνοὶ ὑπάρχωσιν, καὶ λειπόμενοι τῆς ἐφημέρου τροφῆς, ¹⁶εἶπη δέ τις αὐτοῖς ἐξ ὑμῶν, “Ὑπάγετε ἐν εἰρήνῃ, θερμαίνεσθε καὶ χορτάζεσθε”, μὴ δῶτε δὲ αὐτοῖς τὰ ἐπιτήδεια τοῦ σώματος, τί ὄφελος; ¹⁷Οὕτως καὶ ἡ πίστις, ἐὰν μὴ ἔχη ἔργα, νεκρά ἐστίν καθ’ ἑαυτήν.

¹⁸Ἄλλ’ ἐρεῖ τις, “Σὺ πίστιν ἔχεις, κἀγὼ ἔργα ἔχω. Δεῖξόν μοι τὴν πίστιν σου χωρὶς τῶν ἔργων, κἀγὼ σοὶ δεῖξω ἐκ τῶν ἔργων μου τὴν πίστιν.” ¹⁹Σὺ πιστεύεις ὅτι εἷς ἐστίν ὁ ᾧ Θεός. Καλῶς ποιεῖς καὶ τὰ δαιμόνια πιστεύουσιν καὶ φρίσσουν. ²⁰Θέλεις δὲ γνῶναι, ὧ ἄνθρωπε κενέ, ὅτι ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων ἄργή ἐστίν; ²¹Ἀβραάμ ὁ πατὴρ ἡμῶν οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ἀνενέγκας Ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον; ²²Βλέπεις ὅτι ἡ πίστις ἑσθῆτι τοῖς ἔργοις αὐτοῦ, καὶ ἐκ τῶν ἔργων ἡ πίστις ἐτελειώθη. ²³Καὶ ἐπληρώθη ἡ Γραφή ἢ λέγουσα, “Ἐπίστευσεν δὲ Ἀβραάμ τῷ ᾧ Θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην”, καὶ φίλος ᾧ Θεοῦ ἐκλήθη. ²⁴Ὁρατε ὅτι ἐξ ἔργων δικαιούται ἄνθρωπος, καὶ οὐκ ἐκ πίστεως μόνον. ²⁵Ὁμοίως δὲ καὶ Ῥαββὴ ἢ πόρνη οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ὑποδεξαμένη τοὺς ἀγγέλους καὶ ἐτέρᾳ ὁδῷ ἐκβαλοῦσα;

²⁶Γ - 01 02 03 | δε 04 0173¹ ³Γ εκει η καθου 01 02 | η καθου εκει 03 | εκει και καθου 04¹ ⁵Γ βασιλειας 03 04 | επαγγελιας 01 02¹ ⁶Γ υμων 03 04 | υμας 01 02¹ ¹⁵Γ - 01 03 | δε 02 04¹ ¹⁶Γ ειπη δε 03 04 | ειπε δε 01 | και ειπη 02¹ ²⁰Γ αργη 03 04 | νεκρα 01 02¹ ²²Γ συνηργει 03 04 | συνεργει 01 02¹ ²⁴Γ ορατε 01 04 | οραται 02 03¹

²⁶Ὡσπερ γάρ τὸ σῶμα χωρὶς πνεύματος νεκρὸν ἔστιν, οὕτως καὶ ἡ πίστις χωρὶς ἔργων νεκρά ἔστιν.

3 ¹Μὴ πολλοὶ διδάσκαλοι γίνεσθε, ἀδελφοί μου, εἰδότες ὅτι μείζον κρίμα λημψόμεθα. ²Πολλὰ γὰρ πταίομεν ἅπαντες. Εἴ τις ἐν λόγῳ οὐ πταίει, οὗτος τέλειος ἀνὴρ, Ἰδουατὸς¹ χαλιναγωγῆσαι καὶ ὄλον τὸ σῶμα. ³Εἰ δὲ τῶν ἵππων τοὺς χαλινούς εἰς τὰ στόματα βάλλομεν, εἰς τὸ πείθεσθαι αὐτοὺς ἡμῖν, καὶ ὄλον τὸ σῶμα αὐτῶν μεταγομεν. ⁴Ἰδου, καὶ τὰ πλοῖα, τηλικαῦτα ὄντα, καὶ ὑπὸ ἀνέμων σκληρῶν ἐλαυνόμενα, μεταγεται ὑπὸ ἐλαχίστου πηδαλίου, ὅπου ἴ¹ ἡ ὀρμηὶ τοῦ εὐθύνοντος βρούλεται.¹ ⁵Οὕτως καὶ ἡ γλῶσσα μικρὸν μέλος ἔστιν, καὶ ἴ¹ μεγάλη ἀρχεῖ.¹

Ἰδου, ἴ¹ ἡλίκων¹ πῦρ, ἡλίκην ὕλην ἀνάπτει. ⁶Καὶ ἡ γλῶσσα πῦρ, ὁ κόσμος τῆς ἀδικίας ἡ γλῶσσα καθίσταται ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν, ἡ σπιλοῦσα ὄλον τὸ σῶμα, καὶ φλογίζουσα τὸν τροχὸν τῆς γενέσεως, καὶ φλογιζομένη ὑπὸ τῆς Γεέννης. ⁷Πᾶσα γὰρ φύσις θηρίων τε καὶ πετεινῶν, ἐρπετῶν τε καὶ ἐναλίω, δαμάζεται καὶ δεδάμασται τῇ φύσει τῇ ἀνθρωπίνῃ. ⁸τὴν δὲ γλῶσσαν οὐδεὶς δαμάσαι δύναται ἀνθρώπων, ἀκατάστατον κακόν, μεστή τοῦ θανάτου. ⁹Ἐν αὐτῇ εὐλογοῦμεν τὸν Κύριον καὶ Πατέρα, καὶ ἐν αὐτῇ καταρώμεθα τοὺς ἀνθρώπους, τοὺς καθ' ὁμοίωσιν Ἰεσοῦ γεγονότας. ¹⁰Ἐκ τοῦ αὐτοῦ στόματος ἐξέρχεται εὐλογία καὶ κατάρα. Οὐ χρεὶ ἀδελφοί μου ταῦτα οὕτως γίνεσθαι. ¹¹Μήτις ἡ πηγὴ ἐκ τῆς αὐτῆς ὀπῆς βρῦει τὸ γλυκὺ καὶ τὸ πικρὸν; ¹²Μὴ δύναται, ἀδελφοί μου, συκὴ ἐλαίας ποιῆσαι ἢ ἄμπελος σῦκα; Οὔτε ἄλυκὸν γλυκὺ ποιῆσαι ὕδωρ.

¹³Τίς σοφὸς καὶ ἐπιστήμων ἐν ὑμῖν; Δειξάτω ἐκ τῆς καλῆς ἀναστροφῆς τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν πραύτητι σοφίας. ¹⁴Εἰ δὲ ζῆλον πικρὸν ἔχετε, καὶ ἐριθειαν ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν, μὴ κατακαυχᾶσθε καὶ ψεύδεσθε κατὰ τῆς ἀληθείας. ¹⁵Οὐκ ἔστιν αὕτη ἡ σοφία ἄνωθεν κατερχομένη, ἀλλὰ ἐπίγειος, ψυχικὴ, δαιμονιώδης. ¹⁶Ὅπου γὰρ ζῆλος καὶ ἐριθεία, ἐκεῖ ἀκαταστασία καὶ πᾶν φαῦλον πρᾶγμα. ¹⁷Ἡ δὲ ἄνωθεν σοφία, πρῶτον μὲν ἀγνή ἐστιν, ἔπειτα εἰρηνικὴ, ἐπιεικὴς, εὐπειθὴς, μεστή ἐλέους καὶ καρπῶν ἀγαθῶν, ἀδιάκριτος, ἀνυπόκριτος. ¹⁸Καρπὸς δὲ δικαιοσύνης ἐν εἰρήνῃ σπείρεται, τοῖς ποιοῦσιν εἰρήνην.

4 ¹Πόθεν πόλεμοι καὶ πόθεν μάχαι ἐν ὑμῖν; Οὐκ ἐντεῦθεν ἐκ τῶν ἡδονῶν ὑμῶν, τῶν στρατευομένων ἐν τοῖς μέλεσιν ὑμῶν; ²Ἐπιθυμεῖτε καὶ οὐκ ἔχετε φονεύετε καὶ ζηλοῦτε, καὶ οὐ δύνασθε ἐπιτυχεῖν μάχεσθε καὶ πολεμεῖτε. Οὐκ ἔχετε, διὰ τὸ μὴ αἰτεῖσθαι ὑμᾶς. ³αἰτεῖτε καὶ οὐ λαμβάνετε, διότι κακῶς αἰτεῖσθε, ἵνα ἐν ταῖς ἡδοναῖς ὑμῶν δαπανήσητε. ⁴Μοιχαλίδες! Οὐκ οἴδατε ὅτι ἡ φιλία τοῦ κόσμου, ἔχθρα τοῦ Ἰεσοῦ ἔστιν; Ὅς ἐὰν οὖν βουληθῆ φίλος εἶναι τοῦ κόσμου, ἐχθρὸς τοῦ Ἰεσοῦ καθίσταται. ⁵Ἡ δοκεῖτε ὅτι κενῶς ἡ Γραφὴ λέγει, “Πρὸς φθόνον ἐπιποθεῖ τὸ Ἰνεῦμα ὃ κατώκισεν ἐν ἡμῖν;” ⁶Μείζονα δὲ δίδωσιν χάριν. Διὸ λέγει, “Ὁ Ἰεσοῦς ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσιν χάριν.” ⁷ὑποτάγητε οὖν τῷ Ἰεσοῦ. Ἀντίστητε δὲ τῷ διαβόλῳ, καὶ φεύξεταί ἀφ' ὑμῶν. ⁸Ἐγγίσατε τῷ Ἰεσοῦ, καὶ ἐγγιεῖ ὑμῖν. Καθαρίσατε χεῖρας, ἀμαρτωλοί, καὶ ἀγνίστατε καρδίας, δίψυχοι. ⁹Ταλαιπωρήσατε, καὶ πενήθησατε, καὶ κλαύσατε. Ὁ γέλως ὑμῶν εἰς πένθος ἴ¹ μετατραπήτω,¹ καὶ ἡ χαρὰ εἰς κατήφειαν. ¹⁰Ταπεινώθητε ἐνώπιον Ἰεσοῦ, καὶ ὑψώσει ὑμᾶς.

²Ἰδουατὸς 02 03 | δυναμενος 01 04¹ 4¹ - Ἰ20 01 03 | αν 02 04¹ ἴ¹ βρούλεται 01 03 | βουληται 02 04¹ 5¹ ἴ¹ μεγαλα αρχει 02 03 04 | μεγαλαρχει Ἰ20 01¹ ἴ¹ ἡλικιον 01 02 03 | ολιγον 02* 04¹ 9¹ μετατραπητω Ἰ100 03 | μεταστραφητω 01 02¹

¹¹Μὴ καταλαλεῖτε ἀλλήλων, ἀδελφοί. Ὁ καταλαλῶν ἀδελφοῦ ἢ κρίνων τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καταλαλεῖ νόμου καὶ κρίνει νόμον. Εἰ δὲ νόμον κρίνεις, οὐκ εἶ ποιητῆς νόμου, ἀλλὰ κριτῆς. ¹²Εἷς ἐστὶν νομοθέτης καὶ κριτῆς, ὁ δυνάμενος σῶσαι καὶ ἀπολέσαι. Σὺ δὲ τίς εἶ, ὁ κρίνων τὸν πλησίον;

¹³Ἄγε νῦν, οἱ λέγοντες, “Σήμερον ἢ αὔριον, πορευσόμεθα εἰς τήνδε τὴν πόλιν, καὶ ἱποιήσομεν¹ ἐκεῖ ἐνιαυτὸν, καὶ ἐμπορευσόμεθα, καὶ κερδήσομεν.” ¹⁴Οἵτινες οὐκ ἐπίστασθε ἱ¹ τῆς αὔριον, ποία ἱ γὰρ¹ ζωὴ ὑμῶν; ἱ Ἀτμὶς γὰρ ἐστε,¹ ἢ πρὸς ὀλίγον φαινομένη, ἔπειτα καὶ ἀφανιζομένη. ¹⁵Ἀντὶ τοῦ λέγειν ὑμᾶς, “Ἐὰν ὁ Κύριος θελήσῃ, καὶ ζήσομεν καὶ ποιήσομεν, τοῦτο ἢ ἐκεῖνο.” ¹⁶Νῦν δὲ καυχᾶσθε ἐν ταῖς ἀλαζονείαις ὑμῶν. Πᾶσα καύχησις τοιαύτη πονηρὰ ἐστίν. ¹⁷Εἰδότε οὖν καλὸν ποιεῖν, καὶ μὴ ποιοῦντι, ἀμαρτία αὐτῶ ἐστίν.

5 ¹Ἄγε νῦν, οἱ πλούσιοι, κλαύσατε, ὀλολύζοντες ἐπὶ ταῖς ταλαιπωριαῖς ὑμῶν ταῖς ἐπερχομέναις. ²Ὁ πλοῦτος ὑμῶν σέσηπεν, καὶ τὰ ἱμάτια ὑμῶν σητόβρωτα γέγονεν. ³Ὁ χρυσὸς ὑμῶν καὶ ὁ ἄργυρος κατίωται, καὶ ὁ ἴδς αὐτῶν εἰς μαρτύριον ὑμῖν ἔσται, καὶ φάγεται τὰς σάρκας ὑμῶν ὡς πῦρ. Ἔθησαυρίσατε ἐν ἐσχάταις ἡμέραις. ⁴Ἰδοῦ, ὁ μισθὸς τῶν ἐργατῶν, τῶν ἀμησάντων τὰς χώρας ὑμῶν, ὁ ἀφυστερημένος ἀφ’ ὑμῶν, κράζει, καὶ αἱ βοαὶ τῶν θερισάντων, εἰς τὰ ὄτα Ἰακώβου Ἰσραὴλ ἰσηλῆλυθαν.¹ ⁵Ἐτρυφήσατε ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ ἐσπαταλήσατε, ἐθρέψατε τὰς καρδίας ὑμῶν ἐν ἡμέρᾳ σφαγῆς. ⁶Κατεδικάσατε, ἐφονεύσατε τὸν δίκαιον, οὐκ ἀντιτάσσεται ὑμῖν.

⁷Μακροθυμήσατε οὖν, ἀδελφοί, ἕως τῆς παρουσίας τοῦ Ἰακώβου. Ἰδοῦ, ὁ γεωργὸς ἐκδέχεται τὸν τίμιον καρπὸν τῆς γῆς, μακροθυμῶν ἐπ’ αὐτῶ ἕως λάβῃ ἱ¹ πρῶτον καὶ ὄψιμον. ⁸Μακροθυμήσατε καὶ ὑμεῖς, στηρίξατε τὰς καρδίας ὑμῶν, ὅτι ἡ παρουσία τοῦ Ἰακώβου ἤγγικεν. ⁹Μὴ στενάζετε, Ἰαδελφοί, κατ’ ἀλλήλων,¹ ἵνα μὴ κριθῆτε. Ἰδοῦ, ὁ κριτῆς πρὸ τῶν θυρῶν ἔστηκεν. ¹⁰Υπόδειγμα λάβετε, ἀδελφοί, τῆς κακοπαθείας, καὶ τῆς μακροθυμίας, τοὺς προφήτας, οἳ ἐλάλησαν ἱ¹ ἐν ὀνόματι Ἰακώβου. ¹¹Ἰδοῦ, μακαρίζομεν τοὺς ὑπομείναντας. Τὴν ὑπομονὴν Ἰακώβου ἠκούσατε, καὶ τὸ τέλος Ἰακώβου εἶδετε, ὅτι πολὺσπλαγχνὸς ἐστὶν ὁ Ἰακώβου καὶ οἰκτίρμων.

¹²Πρὸ πάντων δέ, ἀδελφοί μου, μὴ ὀμνύετε, μήτε τὸν οὐρανὸν, μήτε τὴν γῆν, μήτε ἄλλον τινὰ ὄρκον ἢ τῶν ὑμῶν τὸ “Ναί”, ναί, καὶ τὸ “Ὁὐ”, οὐ, ἵνα μὴ ὑπο κρίσιν πέσητε.

¹³Κακοπαθεῖ τις ἐν ὑμῖν; Προσευχέσθω. Εὐθυμεῖ τις; Ψαλλέτω. ¹⁴Ἀσθενεῖ τις ἐν ὑμῖν; Προσκαλεσάσθω τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας, καὶ προσευξάσθωσαν ἐπ’ αὐτὸν, ἀλείψαντες αὐτὸν ἐλαίῳ ἐν τῷ ὀνόματι Ἰακώβου τοῦ Ἰακώβου.¹ ¹⁵Καὶ ἡ εὐχὴ τῆς πίστεως σώσει τὸν κάμνοντα, καὶ ἐγερεῖ αὐτὸν ὁ Ἰακώβου; κἂν ἀμαρτίας ἦ πεποιηκῶς, ἀφεθήσεται αὐτῶ. ¹⁶Ἐξομολογεῖσθε οὖν ἀλλήλοις τὰς ἀμαρτίας, καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ ἀλλήλων, ὅπως ἰαθῆτε. Πολὺ ἰσχύει δέησις δικαίου ἐνεργουμένη. ¹⁷Ἡλίας ἄνθρωπος ἦν ὁμοιοπαθὴς ἡμῖν, καὶ προσευχῆ προσηύξατο τοῦ μὴ βρέξαι, καὶ οὐκ ἔβρεξεν ἐπὶ τῆς γῆς, ἐνιαυτοὺς τρεῖς καὶ μῆνας ἕξ. ¹⁸Καὶ πάλιν προσηύξατο, καὶ ὁ οὐρανὸς ἱ¹ ὑετὸν ἔδωκεν,¹ καὶ ἡ γῆ ἐβλάστησεν τὸν καρπὸν αὐτῆς.

¹³Γ ποιήσομεν 3100 03 | ποιήσωμεν 01 02¹ 14Γ-03 | το 01 | τα 02¹ Γ γὰρ 3100 | η 01 | γὰρ η 02 | - 03¹ Γ ατμὶς γὰρ ἐστε 03 | - 01 | ατμὶς ἐσται 02¹ 4Γ εἰσηλῆλυθαν 03 | εἰσηλῆλυθασι 01 | εἰσηλῆλυθεν 02¹ 7Γ-03 | υετον 02 | καρπον τον 01¹ 9Γ ἀδελφοι κατ ἀλλήλων 03 | κατ ἀλλήλων ἀδελφοι 01 | ἀδελφοι μου κατ ἀλλήλων 02¹ 10Γ ἐν 01 | ἐν τω 03 | τω 02¹ 14Γ του κυριου 01 | κυριου 02 | - 03¹ 18Γ υετον εδωκεν 03 | εδωκεν τον υετον 01 | εδωκεν υετον 02¹

¹⁹Ἀδελφοί μου, ἐάν τις ἐν ὑμῖν πλανηθῆ ἀπὸ τῆς ἀληθείας, καὶ ἐπιστρέψῃ τις αὐτόν, ²⁰Γινώσκετε¹ ὅτι ὁ ἐπιστρέψας ἀμαρτωλὸν ἐκ πλάνης ὁδοῦ αὐτοῦ, σώσει ψυχὴν αὐτοῦ ἐκ θανάτου, καὶ καλύψει πλῆθος ἀμαρτιῶν.

Πέτρου Α

1 ¹Πέτρος, ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐκλεκτοῖς παρεπιδήμοις διασπορᾶς Πόντου, Γαλατίας, Καππαδοκίας, Ἰασίας, καὶ Βιθυνίας, ¹ ²κατὰ πρόγνωσιν Θεοῦ Πατρός ἐν ἀγιασμῶ Ἁγίου Πνεύματος, εἰς ὑπακοὴν καὶ ῥαντισμὸν αἵματος Ἰησοῦ Χριστοῦ: χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθείη.

³Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ κατὰ τὸ πολὺ αὐτοῦ ἔλεος, ἀναγεννήσας ἡμᾶς εἰς ἐλπίδα ζωσαν, δι' ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκ νεκρῶν, ⁴εἰς κληρονομίαν ἀφθαρτον, καὶ ἀμίαντον, καὶ ἀμάραντον, τετηρημένην ἐν οὐρανοῖς εἰς ὑμᾶς, ⁵τούς ἐν δυνάμει Θεοῦ φρουρουμένους διὰ πίστεως, εἰς σωτηρίαν ἐτοιμῆν ἀποκαλυφθῆναι ἐν καιρῶ ἐσχάτῳ. ⁶Ἐν ᾧ ἀγαλλιᾶσθε ὀλίγον ἄρτι, εἰ δέον ἵ λυπηθέντες ἐν ἵ ποικίλοις ἵ πειρασμοῖς, ⁷ἵνα τὸ δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως πολυτιμότερον χρυσοῦ τοῦ ἀπολλυμένου, διὰ πυρὸς δὲ δοκιμαζομένου, εὑρεθῇ εἰς ἔπαινον, καὶ δόξαν, καὶ τιμὴν, ἐν ἀποκαλύψει Ἰησοῦ Χριστοῦ. ⁸Ὅν οὐκ ἰδόντες ἀγαπᾶτε, εἰς ὃν ἄρτι μὴ ὀρώντες πιστεύοντες δὲ, ἀγαλλιᾶσθε χαρᾷ ἀνεκκλήτῳ καὶ δεδοξαμένῳ, ⁹κομιζόμενοι τὸ τέλος τῆς πίστεως ὑμῶν, σωτηρίαν ψυχῶν.

¹⁰Περὶ ἧς σωτηρίας, ἐξεζήτησαν καὶ ἐξηράνθησαν προφηταί, οἱ περὶ τῆς εἰς ὑμᾶς χάριτος προφητεύσαντες, ¹¹ἐραυνῶντες εἰς τίνα ἢ ποῖον καιρὸν ἐδήλου τὸ ἐν αὐτοῖς Ἁγίου Πνεύματος Ἰησοῦ, ἵ προμαρτυρόμενον ἵ τὰ εἰς Χριστὸν παθήματα, καὶ τὰς μετὰ ταῦτα δόξας. ¹²Οἷς ἀπεκαλύφθη ὅτι οὐχ ἑαυτοῖς, ὑμῖν δὲ διηκόνουν αὐτά, ἃ νῦν ἀνηγγέλη ὑμῖν, διὰ τῶν εὐαγγελισαμένων ὑμᾶς ἵ Ἁγίου Πνεύματος Ἁγίου, ἀποσταλέντι ἀπ' οὐρανοῦ, εἰς ἃ ἐπιθυμοῦσιν ἄγγελοι παρακύψαι.

¹³Διὸ ἀναζωσάμενοι τὰς ὀσφύας τῆς διανοίας ὑμῶν, νήφοντες, τελείως ἐλπίσατε ἐπὶ τὴν φερομένην ὑμῖν χάριν ἐν ἀποκαλύψει Ἰησοῦ Χριστοῦ. ¹⁴Ὡς τέκνα ὑπακοῆς, μὴ συσχηματιζόμενοι ταῖς πρότερον ἐν τῇ ἀγνοίᾳ ὑμῶν ἐπιθυμίαις, ¹⁵ἀλλὰ κατὰ τὸν καλέσαντα ὑμᾶς ἅγιον, καὶ αὐτοὶ ἅγιοι ἐν πάσῃ ἀναστροφῇ γενήθητε, ¹⁶ἵ διότι ἵ γέγραπται, “Ἁγιοὶ ἔσεσθε, ὅτι ἐγὼ ἅγιος.” ἵ

¹⁷Καὶ εἰ Πατέρα ἐπικαλεῖσθε, τὸν ἀπροσωπολήπτως κρίνοντα κατὰ τὸ ἐκάστου ἔργον, ἐν φόβῳ τὸν τῆς παροικίας ὑμῶν χρόνον ἀναστράφητε. ¹⁸εἰδότες ὅτι οὐ φθαρτοῖς, ἀργυρίῳ ἢ χρυσίῳ, ἐλυτρώθητε ἐκ τῆς ματαίας ὑμῶν ἀναστροφῆς πατροπαράδοτου, ¹⁹ἀλλὰ τιμίῳ αἵματι, ὡς ἀμνοῦ ἀμώμου καὶ ἀσπίλου Χριστοῦ,

¹Ἰασίας καὶ βιθυνίας 372 02 03 | καὶ βιθυνίας 01 | ασίας 03*¹ 6Γ- 01 03 | ἐστὶν 372 02 04¹ ἵ ποικίλοις 01 02 03 | πολλοὺς 372 | ποικίλαις 04¹ 11Γ προμαρτυρομενον 01 03 04 | προμαρτυρομενον 372 02¹ 12Γ- 372 02 03 | ἐν 01 04¹ 16Γ διότι 372 02 03 | διο 01 04¹ Γ- 01 02* 03 | εἰμι 372 02 04¹

²⁰Γπροεγνωσμένου¹ μὲν πρὸ καταβολῆς κόσμου, φανερωθέντος δὲ ἐπ' ἐσχάτου Ἰ τῶν χρόνων¹ δι' ὑμᾶς, ²¹τοὺς δι' αὐτοῦ πιστοὺς εἰς ὄθειον, τὸν ἐγείραντα αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, καὶ δόξαν αὐτῷ δόντα, ὥστε τὴν πίστιν ὑμῶν καὶ ἐλπίδα, εἶναι εἰς ὄθειον.

²²Τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἡγνικότες ἐν τῇ ὑπακοῇ τῆς ἀληθείας εἰς φιλαδελφίαν ἀνυπόκριτον ἐκ Ἰ¹ καρδίας, ἀλλήλους ἀγαπήσατε ἐκτενωσ. ²³Ἀναγεγεννημένοι, οὐκ ἐκ Ἰσπορα³ φθαρτῆς, ἀλλὰ ἀφθάρτου, διὰ λόγου ζῶντος ὄθειου, καὶ μένοντος. ²⁴Διότι, “Πᾶσα σὰρξ Ἰ¹ χόρτος, καὶ πᾶσα δόξα αὐτῆς ὡς ἄνθος χόρτου.” “Ἐξηράνθη ὁ χόρτος, καὶ τὸ ἄνθος ἐξέπεσεν, ²⁵τὸ δὲ ῥῆμα ὄκειου μένει εἰς τὸν αἰῶνα.” Τοῦτο δὲ ἐστὶν τὸ ῥῆμα τὸ εὐαγγελισθὲν εἰς ὑμᾶς.

2 ¹Ἀποθέμενοι οὖν πᾶσαν κακίαν, καὶ πάντα δόλον, καὶ ὑποκρίσεις, καὶ φθόνους, καὶ Ἰπάσας καταλαλιάς,¹ ²ὡς ἀρτιγέννητα βρέφη τὸ λογικὸν ἄδολον γάλα ἐπιποθήσατε, ἵνα ἐν αὐτῷ αὐξηθῆτε εἰς σωτηρίαν,³ ³εἰ ἐγεύσασθε ὅτι χρῆστος ὁ ὄκειος.

⁴Πρὸς ὃν προσερχόμενοι λίθον ζῶντα, ὑπὸ ἀνθρώπων μὲν ἀποδοκιμασμένον, παρὰ δὲ ὄθειον ἐκλεκτὸν, ἔντιμον, ⁵καὶ αὐτοὶ ὡς Ἰλίθοι ζῶντες οἰκοδομεῖσθε,¹ οἶκος πνευματικὸς, εἰς ἱεράτευμα ἅγιον ἀνεύγκαι Ἰπνευματικὰς θυσίας¹ εὐπροσδέκτους ὄθειον διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ. ⁶Διότι περιέχει ἐν Γραφῇ: “Ἰδοὺ, τίθημι ἐν Σιών λίθον, ἀκρογωνιαῖον ἐκλεκτὸν ἔντιμον, καὶ ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ, οὐ μὴ κατασυνθῆ.” ⁷Ἰμῖν οὖν ἡ τιμὴ, τοῖς πιστεύουσιν· ἀπιστοῦσιν δὲ, Ἰ“λίθος¹ ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας”, ⁸καὶ, “λίθος προσκόμματος, καὶ Ἰπέτρα¹ σκανδάλου”· οἱ προσκόπτουσιν τῷ λόγῳ ἀπειθοῦντες, εἰς ὃ καὶ ἐτέθησαν.

⁹Ἰμεῖς δὲ “γένος ἐκλεκτὸν”, “βασιλειον ἱεράτευμα, ἔθνος ἅγιον, λαὸς εἰς περιποίησιν”, ὅπως τὰς ἀρετὰς ἐξαγγείλητε, τοῦ ἐκ σκότους ὑμᾶς καλέσαντος, εἰς τὸ θαυμαστὸν Ἰαὐτοῦ¹ φῶς· ¹⁰οἶ ποτε “οὐ λαὸς, νῦν δὲ λαὸς ὄθειου, οἱ οὐκ ἠλεημένοι, νῦν δὲ ἐλεηθέντες”.

¹¹Ἀγαπητοί, παρακαλῶ ὡς παροίκους καὶ παρεπιδήμους, Ἰἀπέχεσθαι¹ τῶν σαρκικῶν ἐπιθυμιῶν, αἵτινες στρατεύονται κατὰ τῆς ψυχῆς· ¹²τὴν ἀναστροφὴν ὑμῶν Ἰἐν τοῖς ἔθνεσιν ἔχοντες καλὴν,¹ ἵνα ἐν ᾧ καταλαοῦσιν ὑμῶν ὡς κακοποιῶν, ἐκ τῶν καλῶν ἔργων ἐποπτεύοντες, Ἰδοξάσωσι¹ τὸν ὄθειον ἐν ἡμέρᾳ ἐπισκοπῆς.

¹³Ἰποτάγητε πάσῃ Ἰἀνθρωπίνῃ κτίσει¹ διὰ τὸν ὄκειον· εἴτε βασιλεῖ ὡς ὑπερέχοντι, ¹⁴εἴτε ἡγεμόσιν ὡς δι' αὐτοῦ πεμπομένοις, εἰς ἐκδίκησιν κακοποιῶν, ἔπαινον δὲ ἀγαθοποιῶν. ¹⁵Ὅτι οὕτως ἐστὶν τὸ θέλημα τοῦ ὄθειου, ἀγαθοποιοῦντας Ἰφιμοῦν¹ τὴν τῶν ἀφρόνων ἀνθρώπων ἀγνωσίαν· ¹⁶ὡς ἐλεύθεροι, καὶ μὴ ὡς ἐπικάλυμμα ἔχοντες τῆς κακίας τὴν ἐλευθερίαν, ἀλλ' ὡς ὄθειου δούλοι. ¹⁷Πάντας τιμήσατε, τὴν ἀδελφότητα ἀγαπᾶτε, τὸν ὄθειον φοβεῖσθε, τὸν βασιλέα τιμᾶτε.

¹⁸Οἱ οἰκέται, ὑποτασσόμενοι ἐν παντὶ φόβῳ τοῖς δεσπόταις, οὐ μόνον τοῖς ἀγαθοῖς καὶ ἐπεικέσιν, ἀλλὰ καὶ τοῖς σκολιοῖς. ¹⁹Τοῦτο γὰρ χάρις, Ἰεἰ¹ διὰ συνειδησιν

²⁰Γπροεγνωσμένου 372 02 03 | ανεγνωσμένου 01 | προσεγνωσμένου 04¹ Ἰτων χρόνων 02 03 04 | χρόνων 372 | του χρόνου 01¹ 22^Γ· 02 03 | καθαρὰς 372 01 04¹ 23^Γσπορας 372 03 | φθορας 01 02 04¹ 24^Γ ὡς 372 03 04 | ὡσει 01 | - 02¹ 1^Γπάσας καταλαλιάς 372 03 04 | συνκαταλαλιάς 3125 | πᾶσαν καταλαλιαν 01 | καταλαλιάς 02¹ 5^Γλίθοι ζῶντες οἰκοδομεῖσθε 372 02*^ν 03 | λίθος οντες ἐποικοδομεῖσθαι 01 | λίθοι ζῶντες ἐποικοδομεῖσθε 02^ν 04¹ Ἰπνευματικὰς θυσίας 02 03 04 | πνευματικὰς 372 | θυσίας 01¹ 7^Γλίθος 372 02 03 04 | λιθον 372* 01¹ 8^Γπέτρα 02 03 04 | πέτραν 372 01¹ 9^Γαυτου 01 02 03 04 | - 372 3125¹ 11^Γἀπεχεσθαι 3125 01 03 64596 | ἀπεχεσθε 372 02 04¹ 12^Γἐν τοῖς ἔθνεσιν ἔχοντες καλὴν 01 02 04 | ἐν τοῖς ἔθνεσιν καλὴν ἔχοντες 372 | ἐν τοῖς ἔθνεσιν καλὴν 3125^ν 03¹ 1^Γδοξασωσι 02 03 04 | δοξασωσι ὑμων 372 | δοξα σου τρεμουσιν 01¹ 13^Γἀνθρωπινῇ κτίσει 372 02 03 | κτίσει 01 | φουσει ἀνθρωπινῇ 04¹ 15^Γφιμου 02 03 04 | φιμοῖν 372 01¹ 19^Γεἰ 372 01 03 | - 02 | παρα τῷ θεῷ εἰ 04¹

Ἦθεοῦ,¹ ὑποφέρει τις λύπας πάσχων ἀδίκως. ²⁰Ποῖον γὰρ κλέος, εἰ ἀμαρτάνοντες καὶ κολαφιζόμενοι ὑπομενεῖτε; Ἄλλ' εἰ ἀγαθοποιῶντες καὶ πάσχοντες Ἦ υπομενεῖτε,¹ τοῦτο χάρις παρὰ Ἦθεῶ. ²¹Εἰς τοῦτο γὰρ ἐκλήθητε, ὅτι Ἦκαὶ ἮΧριστὸς Ἦπαθεν¹ ὑπὲρ ὑμῶν, ὑμῖν ὑπολιμπάνων ὑπογραμμὸν, ἵνα ἐπακολουθήσητε τοῖς Ἰχνεσιν αὐτοῦ. ²²Ὡς ἀμαρτίαν οὐκ ἐποίησεν, οὐδὲ εὐρέθη δόλος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ. ²³Ὡς λοιδορούμενος, οὐκ ἀντελοιδορεῖ, πάσχων, οὐκ ἠπέλει, παρεδίδου Ἦδὲ¹ τῷ κρίνοντι δικαίως. ²⁴Ὡς τὰς ἀμαρτίας Ἦμῶν¹ αὐτὸς ἀνήνεγκεν ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ξύλον, ἵνα ταῖς ἀμαρτίαις ἀπογενόμενοι, τῇ δικαιοσύνῃ ζήσωμεν. οὐ τῷ μῶλωπι ἰάθητε. ²⁵Ἦτε γὰρ ὡς πρόβατα πλανώμενοι, ἀλλ' Ἦεπεστράφητε¹ νῦν ἐπὶ τὸν ποιμένα καὶ ἐπίσκοπον τῶν ψυχῶν ὑμῶν.

3 ¹Ὁμοίως, γυναῖκες, ὑποτασσόμεναι τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, ἵνα Ἦκαὶ εἰ¹ τινες ἀπειθοῦσιν τῷ λόγῳ, διὰ τῆς τῶν γυναικῶν ἀναστροφῆς ἄνευ λόγου κερδηθήσονται, ²Ἦποπτεῦσαντες¹ τὴν ἐν φόβῳ ἀγνήν ἀναστροφήν ὑμῶν. ³Ὡν ἔστω οὐχ ὁ ἔξωθεν ἐμπλοκῆς Ἦτριχῶν¹ καὶ περιθέσεως χρυσίων ἢ ἐνδύσεως ἰματίων κόσμος, ⁴ἀλλ' ὁ κρυπτὸς τῆς καρδίας ἄνθρωπος, ἐν τῷ Ἦἀφθάρτῳ¹ τοῦ Ἦπραεὸς καὶ Ἦσυχίου¹ πνεύματος, ὃ ἐστὶν ἐνώπιον τοῦ Ἦθεοῦ πολυτελέσ. ⁵Οὕτως γὰρ ποτε καὶ αἱ Ἰγαῖαι γυναῖκες αἱ ἐλπίζουσαι εἰς Ἦθεὸν ἐκόσμου ἐαυτάς, ὑποτασσόμεναι τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, ⁶ὡς Σάρρα Ἦὑπήκουσεν τῷ Ἦαβραάμ,¹ “κύριον”, αὐτὸν καλοῦσα, ἧς ἐγενήθητε τέκνα, ἀγαθοποιῶσαι καὶ μὴ φοβούμεναι μηδεμίαν πτόησιν.

⁷Οἱ ἄνδρες, ὁμοίως συνοικοῦντες κατὰ γνώσιν, ὡς ἀσθενεστέρω σκεύει τῷ γυναικείῳ, ἀπονέμοντες τιμὴν ὡς καὶ Ἦσυγκληρονόμοις¹ Ἦ¹ χάριτος ζωῆς, εἰς τὸ μὴ ἐγκόπτεσθαι Ἦτὰς προσευχὰς¹ ὑμῶν.

⁸Τὸ δὲ τέλος, πάντες, ὁμόφρονες, συμπαθεῖς, φιλάδελφοι, εὔσπλαγχοι, ταπεινόφρονες, ⁹μὴ ἀποδίδοντες κακὸν ἀντὶ κακοῦ, ἢ λοιδορίαν ἀντὶ λοιδορίας, τούναντίον δὲ εὐλογοῦντες, ὅτι εἰς τοῦτο ἐκλήθητε, ἵνα εὐλογίαν κληρονομήσητε. ¹⁰“Ὁ” γὰρ “θέλων ζωὴν ἀγαπᾶν, καὶ ἰδεῖν ἡμέρας ἀγαθὰς, παυσάτω τὴν γλώσσαν ἀπὸ κακοῦ, καὶ χεῖλη τοῦ μὴ λαλήσῃ δόλον. ¹¹Ἦεκκλινάτω δὲ ἀπὸ κακοῦ, καὶ ποιησάτω ἀγαθόν, ζητησάτω εἰρήνην καὶ διωξάτω αὐτήν. ¹²“Ὅτι ὀφθαλμοὶ Ἦκυρίου ἐπὶ δικαίους, καὶ ὤτα αὐτοῦ εἰς δέησιν αὐτῶν, πρόσωπον δὲ Ἦκυρίου ἐπὶ ποιοῦντας κακά.”

¹³Καὶ τίς ὁ κακῶσων ὑμᾶς, ἐὰν τοῦ ἀγαθοῦ ζηλωταὶ Ἦγένησθε;¹ ¹⁴Ἦλλ' εἰ καὶ πάσχοιτε διὰ δικαιοσύνην, μακάριοι. Ἦ¹ “Τὸν δὲ φόβον αὐτῶν, μὴ φοβηθῆτε Ἦμηδὲ ταραχθῆτε”,¹ ¹⁵Ἦκύριον δὲ τὸν ἮΧριστὸν ἀγιασάτε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, ἔτοιμοι ἀεὶ πρὸς ἀπολογίαν παντὶ τῷ αἰτοῦντι ὑμᾶς λόγον, περὶ τῆς ἐν ὑμῖν ἐλπίδος, ¹⁶ἀλλὰ μετὰ πρᾶυτητος καὶ φόβου, συνείδησιν ἔχοντες ἀγαθὴν, ἵνα ἐν Ἦ¹ καταλαλοῦσιν ὑμῶν ὡς κακοποιῶν,¹ καταισχυρθῶσιν οἱ ἐπηρεάζοντες ὑμῶν τὴν Ἦἀγαθὴν ἐν ἮΧριστῷ¹

Ἦθεου 01 02 03 | αγαθην θεου 372 | θεου αγαθην 02* | αγαθην 04¹ 20Ἦ υπομενετε 381 01 02 03 | υπομενετε 372 | - 04¹ 21Ἦ και 372 03 | - 381 02 | και ο 01¹ Ἦεπαθεν 372 02 03 | απεπαθεν 381 01¹ 23Ἦ δε 01 02 03 | - 372 | δε τον τοπον 381 | τε 04¹ 24Ἦ ημων 381 01 02 04 | υμων 372 03¹ 25Ἦ επεστραφητε 372 381 02 03 | επιστραφητε 01 | επεστρεψατε 04¹ 1Ἦ και ει 372 01 02 | ει 381 03 | ει και 04¹ 2Ἦ εποπτευσαντες 02 03 04 | εποπτεουντες 372 01¹ 3Ἦ τριχων 01 02 03 | - 372 04¹ 4Ἦ αφθαρτω 01 02 03 04 | φθαρτω 372 02*¹ Ἦ πραεος και ησυχου 372 02 04 | ησυχου και πραεως 03 | πραεος ησυχους 01¹ 6Ἦ υπηκουσεν τω αβρααμ 381 01 02 04 | υπηκουεν τω αβρααμ 03 | τω αβρααμ υπηκουσεν 372¹ 7Ἦ συγκληρονομοις 372 381 03 | συγκληρονομοι 02 04 | συγκληρονομοις 01¹ Ἦ - 372 381¹ 03 04 | ποικιλης 01 02¹ Ἦ τας προσευχας 372 01 02 04 | ταις προσευχαις 381¹ 03¹ 13Ἦ γενησθε 02 04 | γενεσθε 372 01 | γενοισθε 03¹ 14Ἦ - 372 02 03 | εστε 01 04¹ Ἦ μηδε ταραχθητε 01 02 04 | - 372 03¹ 16Ἦ καταλαουσιν υμων ως κακοποιων 01 02 04 | καταλαλεισθε 372 03¹ Ἦ αγαθην εν χριστω 02 03 | εν χριστω αγαθην 372 | αγαθην εις χριστον 01 | εν χριστω αγνην 04¹

ἀναστροφὴν. ¹⁷Κρεῖττον γὰρ ἀγαθοποιῶντας, εἰ θέλοι τὸ θέλημα τοῦ ὁ Θεοῦ, πάσχειν ἢ κακοποιῶντας. ¹⁸Ὅτι ἴκαὶ ὁ Χριστὸς ἅπαξ περὶ ἁμαρτιῶν ἴκαὶ ἀπέθανεν, δίκαιος ὑπὲρ ἀδίκων, ἵνα ὑμᾶς προσαγάγῃ τῷ Θεῷ, θανατωθεὶς μὲν σαρκί, ζωοποιηθεὶς δὲ πνεύματι, ¹⁹ἐν ᾧ καὶ τοῖς ἐν φυλακῇ πνεύμασιν πορευθεὶς ἐκήρυξεν, ²⁰ἀπειθήσασιν ποτε ὅτε ἀπεξεδέχετο ἡ τοῦ Θεοῦ μακροθυμία ἐν ἡμέραις Νῶε, κατασκευαζομένης κιβωτοῦ εἰς ἣν ὀλίγοι, τοῦτ' ἔστιν, ὁκτὼ ψυχαί, διεσώθησαν δι' ὕδατος. ²¹Ὅτι καὶ ὑμᾶς ἀντίτυπον νῦν ἰσῶζει βάπτισμα, οὐ σαρκὸς ἀπόθεις ῥύπου, ἀλλὰ συνειδήσεως ἀγαθῆς, ἐπερώτημα εἰς Θεὸν δι' ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, ²²ὃς ἐστὶν ἐν δεξιᾷ Θεοῦ, πορευθεὶς εἰς οὐρανὸν, ὑποταγέντων αὐτῷ ἀγγέλων, καὶ ἐξουσιῶν, καὶ δυνάμεων.

4 ¹Χριστοῦ οὖν παθόντος σαρκί, καὶ ὑμεῖς τὴν αὐτὴν ἔννοιαν ὀπίσασθε, ὅτι ὁ παθὼν σαρκὶ πέπαυται ἁμαρτίας, ²εἰς τὸ μηκέτι ἀνθρώπων ἐπιθυμίαις, ἀλλὰ θελήματι Θεοῦ, τὸν ἐπίλοιπον ἐν σαρκὶ βιώσαι χρόνον. ³Ἀρκετὸς γὰρ ὁ παρεληλυθὸς χρόνος τὸ βούλημα τῶν ἐθνῶν κατειργάσθαι, πεπορευμένους ἐν ἀσελείαις, ἐπιθυμίαις, οἰνοφλυγίαις, κώμοις, πότοις, καὶ ἀθεμίτοις εἰδωλολατρίαις. ⁴Ἐν ᾧ ξενίζονται, μὴ συντρεχόντων ὑμῶν εἰς τὴν αὐτὴν τῆς ἀσωτίας ἀνάχυσιν, βλασφημοῦντες. ⁵οἱ ἀποδώσουσιν λόγον τῷ ἑτοίμως ἰκρίναι ζῶντας καὶ νεκρούς. ⁶Εἰς τοῦτο γὰρ καὶ νεκροὶς εὐηγγελίσθη, ἵνα κριθῶσι μὲν κατὰ ἀνθρώπους σαρκί, ζῶσι δὲ κατὰ Θεὸν πνεύματι.

⁷Πάντων δὲ τὸ τέλος ἤγγικεν. Σωφρονήσατε οὖν καὶ νήψατε εἰς προσευχάς· ⁸πρὸ πάντων, τὴν εἰς ἑαυτοὺς ἀγάπην ἐκτενῆ ἔχοντες, ὅτι ἀγάπη καλύπτει πλῆθος ἁμαρτιῶν. ⁹φιλοξενοῖ εἰς ἀλλήλους ἄνευ γογγυσμοῦ. ¹⁰ἕκαστος καθὼς ἔλαβεν χάρισμα, εἰς ἑαυτοὺς αὐτὸ διακονοῦντες, ὡς καλοὶ οἰκονόμοι ποικίλης χάριτος Θεοῦ. ¹¹Εἴ τις λαλεῖ, ὡς λόγια Θεοῦ· εἴ τις διακονεῖ, ὡς ἐξ ἰσχύος ἢς χορηγεῖ ὁ Θεός, ἵνα ἐν πᾶσιν δοξάζηται ὁ Θεὸς διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἐστὶν ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν!

¹²Ἀγαπητοί, μὴ ξενίζεσθε τῇ ἐν ὑμῖν πυρώσει πρὸς πειρασμὸν ὑμῖν γινομένη, ὡς ξένου ὑμῖν συμβαίνοντος, ¹³ἀλλὰ καθὼς κοινωνεῖτε τοῖς τοῦ Χριστοῦ παθήμασιν, χαίρετε ἵνα καὶ ἐν τῇ ἀποκαλύψει τῆς δόξης αὐτοῦ χαρῆτε ἀγαλλιωμένοι. ¹⁴Εἰ ὄνειδιζεσθε ἐν ὀνόματι Χριστοῦ, μακάριοι, ὅτι τὸ τῆς δόξης ἴκαὶ τὸ τοῦ Θεοῦ πνεῦμα, ἐφ' ὑμᾶς ἀναπαύεται. ¹⁵Μὴ γὰρ τις ὑμῶν πασχέτω ὡς φονεὺς, ἢ κλέπτης, ἢ κακοποιὸς, ἢ ὡς ἀλλοτριεπίσκοπος. ¹⁶Εἰ δὲ ὡς Χριστιανός, μὴ αἰσχυνέσθω, δοξαζέτω δὲ τὸν Θεὸν ἐν τῷ ὀνόματι τούτου. ¹⁷Ὅτι ὁ καιρὸς τοῦ ἄρξασθαι τὸ κρίμα ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ· εἰ δὲ πρῶτον ἄφ' ἡμῶν, τί τὸ τέλος τῶν ἀπειθούντων τῷ Θεῷ εὐαγγελίω; ¹⁸Καὶ εἰ ὁ δίκαιος μόλις σῶζεται, ὁ ἄσεβης καὶ ἁμαρτωλὸς

¹⁸Γκαὶ 02 03 04 | ο ρ372 | - 01 Γ - 03 | υπερ υμων ρ372 02 | υπερ ημων 01 | ημων 04 Γ υμας ρ372 03 | ημας 02 04 | - 01 Γ τω θεω ρ372 01 02 | - 03 | θεω 04 Γ μεν 01 02 03 04 | - ρ372 02* Γ δε 01 02 03 04 | εν ρ372* | δε εν ρ372 Γ 21 Γ ο 02 03 04 | - ρ372 01 Γ καὶ υμας αντιτυπον νυν ρ372 02 03 | καὶ ημας αντιτυπον νυν 04 | καὶ υμας νυν αντιτυπον 01 Γ 1 Γ παθοντος ρ372 03 04 | παθοντος υπερ ημων 02 | αποθανοντος υπερ υμων 01 Γ 2 Γ ανθρωπων επιθυμιας ρ372 02 03 | ανθρωπων επιθυμιας 01 | επιθυμιας ανθρωπων 04 Γ 3 Γ - ρ372 02 03 | ημιν 04 | υμιν 01 Γ 4 Γ βλασφημουντες ρ372 02 03 | καὶ βλασφημουσιν 01 04 Γ 5 Γ οὐ αποδωσουσιν λογον τω 02 03 04 | οὐ αποδωσουσιν τω ρ372 | οὐ 01* | τω 01 Γ - ρ372 03 04 | εχοντι 01 02 Γ κριναι ρ372 01 02 | κρινονται 03 04 Γ 8 Γ καλυπτει 02 03 | καλυψει ρ372 01 Γ 14 Γ - ρ372 03 | καὶ τῆς δυναμεως αυτου 01 | καὶ δυναμεως 02 Γ 1 Γ αναπαυεται 01 03 | επαναπαυεται ρ372 | επαναπαυεται 02 Γ 15 Γ - 01 02 03 | ως ρ372 | ω ρ372* Γ 1 Γ αλλοτριεπισκοπος 01 03 | αλλοτριος επισκοπος ρ372 | αλλοτριος επισκοπος 02 Γ 17 Γ ημων ρ372 02* 03 | υμων 01 02 Γ 18 Γ ασεβης καὶ αμαρτωλος 03 | αμαρτωλος καὶ ασεβης ρ372 | ασεβης καὶ ο αμαρτωλος 01 02 Γ

ποῦ φανεῖται;”¹⁹ Ὡστε καὶ οἱ πάσχοντες κατὰ τὸ θέλημα τοῦ ὁ Θεοῦ, πιστῶ Κτίστη παρατιθέσθωσαν τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἐν ἁγαθοποιίᾳ.¹

5¹ Πρεσβυτέρους οὖν ἐν ὑμῖν παρακαλῶ, ὁ συμπρεσβύτερος καὶ μάρτυς τῶν τοῦ ὁ Χριστοῦ παθημάτων, ὁ καὶ τῆς μελλούσης ἀποκαλύπτεσθαι δόξης κοινωνός,² ποιμάνετε τὸ ἐν ὑμῖν ποίμνιον τοῦ ὁ Θεοῦ, ἵ μὴ ἀναγκαστῶς, ἀλλὰ ἐκουσίως, κατὰ ὁ Θεόν, μηδὲ αἰσχροκερδῶς, ἀλλὰ προθύμως,³ μηδ’ ὡς κατακυριεύοντες τῶν κληρῶν, ἀλλὰ τύποι γινόμενοι τοῦ ποιμνίου.⁴ Καὶ φανερωθέντος τοῦ ἀρχιποιέμενος, κοιμηῖσθε τὸν ἀμαράντινον τῆς δόξης στέφανον.⁵ Ὁμοίως, νεώτεροι, ὑποτάγητε πρεσβυτέροις. Πάντες, δὲ ἀλλήλοις τὴν ταπεινοφροσύνην ἐγκομβώσασθε ὅτι, “ὁ ὁ Θεὸς ὑπερφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσιν χάριν.”

⁶ Ταπεινώθητε οὖν ὑπὸ τὴν κραταιὰν χεῖρα τοῦ ὁ Θεοῦ, ἵνα ὑμᾶς ὑψώσῃ ἐν καιρῶ, ἵ πᾶσαν τὴν μέριμναν ὑμῶν ἑπιρίψαντες¹ ἐπ’ αὐτόν, ὅτι αὐτῶ μέλει περὶ ὑμῶν.⁸ Νήψατε, γρηγορήσατε. Ὁ ἀντίδικος ὑμῶν, διάβολος, ὡς λέων ὠρυόμενος περιπατεῖ, ζητῶν ἵ ἵ καταπιεῖν.⁹ ὧ ἀντίστητε, στερεοὶ τῇ πίστει, εἰδότες τὰ αὐτὰ τῶν παθημάτων, τῇ ἐν τῷ κόσμῳ ὑμῶν ἀδελφότητι ἑπιτελεῖσθαι.¹ ¹⁰ Ὁ δὲ ὁ Θεὸς πάσης χάριτος, ὁ καλέσας ὑμᾶς εἰς τὴν αἰώνιον αὐτοῦ δόξαν ἐν ὁ Χριστῶ, ἵ ὀλίγον παθόντας, αὐτὸς καταρτίσει, στηρίξει, σθενώσει, ἵ ἵ αὐτῶ ἵ τὸ ἵ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας ἵ τῶν αἰώνων.¹ Ἀμήν!

¹² Διὰ Σιλουανοῦ, ὑμῖν τοῦ πιστοῦ ἀδελφοῦ (ὡς λογίζομαι), δι’ ὀλίγων ἔγραψα, παρακαλῶν καὶ ἐπιμαρτυρῶν ταύτην εἶναι ἀληθῆ χάριν τοῦ ὁ Θεοῦ, εἰς ἣν στήτε.¹³ Ἀσπάζεται ὑμᾶς ἡ ἐν Βαβυλῶνι συνεκλεκτῇ, καὶ Μᾶρκος, ὁ υἱός μου.¹⁴ Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγάπης, ἵ Εἰρήνη ὑμῖν πᾶσιν, τοῖς ἐν ὁ Χριστῶ.¹

¹⁹ ἁγαθοποια 01 03 | ἁγαθοποιαις 372 02¹ 2Γ- 01 03 | ἐπισκοποῦντες 372 02¹ 7Γ ἐπιρῖψαντες 01 02 03 | ἀπορῖψαντες 372 | ἐπιρῖψατε 0206¹ 8Γ- 03 0206 62342 | τῖνα 372 01 02¹ ἵ καταπιεῖν 01 03 0206 62342 | καταπιη 372 02¹ 9Γ ἐπιτελεῖσθαι 0206 | ἐπιτελεῖται 372 | ἐπιτελεῖσθε 01 02 03¹ 10Γ- 01 03 0206^v | ἱησου 372 02¹ Γ- 02 03 0206 | θεμελιώσει 01 | θεμελιωση 372¹ 11Γ το 02 03 | ἡ δοξα και το 01 | - 372 0206^v ἵ τῶν αἰωνων 01 02 0206^v | - 372 03¹ 14Γ εἰρηνη ὑμιν πασιν τοις εν χριστω 02 03 | - 372 | εἰρηνης ὑμιν πασιν τοις εν χριστω ἱησου ἀμην 01¹

Πέτρου Β

1 ¹Σίμων¹ Πέτρος, δούλος καὶ ἀπόστολος Ὁ Ἰησοῦ Ἐκκεντρου, τοῖς ἰσότημον ἡμῖν λαχοῦσιν πίστιν ἐν δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ Σωτῆρος, Ὁ Ἰησοῦ Ἐκκεντρου: ²χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθεῖ ἐν ἐπιγνώσει τοῦ Θεοῦ, καὶ Ὁ Ἰησοῦ ^Γ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

³Ὡς ^Γπάντα¹ ἡμῖν τῆς θείας δυνάμεως αὐτοῦ, τὰ πρὸς ζωὴν καὶ εὐσέβειαν δεδωρημένης, διὰ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ καλέσαντος ἡμᾶς, ^Γἰδίᾳ δόξῃ¹ καὶ ἀρετῇ, ⁴δι' ὧν τὰ ^Γτίμια καὶ μέγιστα ἡμῖν ἐπαγγέλματα¹ δεδώρηται, ἵνα διὰ τούτων γένησθε θείας κοινωνοὶ φύσεως, ἀποφυγόντες ^Γτῆς¹ ἐν τῷ κόσμῳ ^Γἐν ἐπιθυμίᾳ¹ φθορᾶς. ⁵Καὶ αὐτὸ ^Γτοῦτο δὲ¹ σπουδὴν πᾶσαν παρεισενέγκαντες, ἐπιχορηγήσατε ἐν τῇ πίστει ὑμῶν τὴν ἀρετὴν, ἐν δὲ τῇ ἀρετῇ τὴν γνῶσιν, ⁶ἐν δὲ τῇ γνῶσει τὴν ἐγκράτειαν, ἐν δὲ τῇ ἐγκρατεῖᾳ τὴν ὑπομονήν, ἐν δὲ τῇ ὑπομονῇ τὴν εὐσέβειαν, ⁷ἐν δὲ τῇ εὐσεβείᾳ τὴν φιλαδελφίαν, ἐν δὲ τῇ φιλαδελφίᾳ τὴν ἀγάπην. ⁸Ταῦτα γὰρ ὑμῖν ὑπάρχοντα καὶ πλεονάζοντα, οὐκ ἀργοὺς οὐδὲ ἀκάρπους καθίστησιν, εἰς τὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν, Ὁ Ἰησοῦ Ἐκκεντρου, ἐπίγνωσιν. ⁹Ὡ γὰρ μὴ πάρεστιν ταῦτα, τυφλὸς ἐστίν, μυωπάζων, λήθην λαβὼν τοῦ καθαρισμοῦ τῶν πάλαι αὐτοῦ ἁμαρτιῶν. ¹⁰Διὸ μάλλον, ἀδελφοί, σπουδάσατε, ^Γβεβαίαν ὑμῶν τὴν κλῆσιν καὶ ἐκλογὴν ποιῆσθαι, ταῦτα γὰρ ποιοῦντες οὐ μὴ πταιστέ ποτε. ¹¹Οὕτως γὰρ πλουσίως ἐπιχορηγηθήσεται ὑμῖν ἡ εἴσοδος εἰς τὴν αἰώνιον βασιλείαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ Σωτῆρος, Ὁ Ἰησοῦ Ἐκκεντρου.

¹²Διὸ μελλήσω ἀεὶ ὑμᾶς ὑπομιμνήσκω περὶ τούτων, ^Γκαίπερ εἰδότας καὶ ἐστηριγμένους ἐν τῇ παρουσίᾳ ἀληθείᾳ. ¹³Δίκαιον δὲ ἡγοῦμαι ἐφ' ὅσον εἰμι ἐν τούτῳ τῷ σκηνώματι, διεγείρειν ὑμᾶς¹ ἐν ὑπομνήσει, ¹⁴εἰδὼς ὅτι ταχινή ἐστίν ἡ ἀπόθεσις τοῦ σκηνώματός μου, καθὼς καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν, Ὁ Ἰησοῦς Ἐκκεντρου, ἐδήλωσέν μοι. ¹⁵Σπουδάσω δὲ καὶ ἐκάστοτε ἔχειν ὑμᾶς μετὰ τὴν ἐμὴν ἔξοδον, τὴν τούτων μνήμην ποιῆσθαι.

¹⁶Οὐ γὰρ σεσοφισμένοις μύθοις ἐξακολουθήσαντες, ἐγνωρίσαμεν ὑμῖν τὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ὁ Ἰησοῦ Ἐκκεντρου δύναντα καὶ παρουσίαν, ἀλλ' ἐπόπται γεννηθέντες τῆς

¹Γ σιμων φ72 03 | συμεων 01 02¹ 2^Γ - φ72 03 04 | χριστου 01 02¹ 3^Γ παντα φ72 03 04 | τα παντα 01 02¹ 4^Γ ιδια δοξη 01 02 04 | δια δοξης φ72 03¹ 4^Γ τιμια και μεγαιστα ημιν επαγγελαματα 03 | τιμια ημιν και μεγαιστα επαγγελαματα 01 | τιμια και μεγαιστα επαγγελαματα ημιν φ72 | μεγαιστα και τιμια υμιν επαγγελαματα 02 | μεγαιστα και τιμια ημιν επαγγελαματα 04¹ 7^Γ της 02 03 04 | την φ72 01¹ 8^Γ εν επιθυμια 02 03 | επιθυμια φ72 01 | επιθυμιας και 04¹ 5^Γ τουτο δε φ72 03 04 | δε τουτο 01 | δε 02¹ 10^Γ - φ72 03 04 | ινα δια των καλων εργαων 01 | ινα δια των καλων υμων εργαων 02¹ 12^Γ καιπερ ειδοτας και εστηριγμενους εν τη παρουσια αληθεια 02 03 04 | και καιπερ ειδοτας και εστηριγμενους εν τη παρουσια αληθεια φ72 | - 01¹ 13^Γ δικαιον δε ηγομαι εφ οσον ειμι εν τουτω τω σκηνωματι διεγειρειν υμας φ72 02 03 | - 01 | δικαιον δε ηγομαι εφ οσον ειμι εν τουτω σκηνωματι διεγειρειν υμας 04¹

ἐκείνου μεγαλειότητος. ¹⁷ Λαβῶν γὰρ παρὰ ᾠθεοῦ Πατρὸς τιμὴν καὶ δόξαν, φωνῆς ἐνεχθείσης αὐτῷ τοιαῦδε ὑπὸ τῆς Μεγαλοπρεποῦς Δόξης, “Οὗτός ἐστιν ὁ Υἱός μου, ὁ ἀγαπητός εἰς ὃν ἐγὼ εὐδόκησα”. ¹⁸ καὶ ταύτην τὴν φωνὴν ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐξ οὐρανοῦ, ἐνεχθεῖσαν σὺν αὐτῷ, ὄντες ἐν τῷ ἁγίῳ ὄρει. ¹⁹ Καὶ ἔχομεν βεβαιοτέρων τὸν προφητικὸν λόγον, ᾧ καλῶς ποιεῖτε προσέχοντες, ὡς λύχνω φαίνονται ἐν αὐχμηρῷ τόπῳ, ἕως οὗ ἡμέρα διαυγάσῃ, καὶ φωσφόρος ἀνατείλῃ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν. ²⁰ Τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες, ὅτι πᾶσα προφητεία Γραφῆς ἰδίας ἐπιλύσεως οὐ γίνεται. ²¹ Οὐ γὰρ θελήματι ἀνθρώπου ἠνέχθη ἡ προφητεία ποτέ, ¹ ἀλλὰ ὑπὸ ᾠνεύματος ἁγίου φερόμενοι, ἐλάλησαν ἁπὸ ᾠθεοῦ ἅγιοι ¹ ἄνθρωποι.

2 Ἐγένοντο δὲ καὶ ψευδοπροφήται ἐν τῷ λαῷ, ὡς καὶ ἐν ὑμῖν ἔσονται ψευδοδιδάσκαλοι, οἵτινες παρεισάξουσιν αἰρέσεις ἀπωλείας, καὶ τὸν ἀγοράσαντα αὐτοὺς Δεσπότην ἀρνούμενοι, ἐπάγοντες ἑαυτοῖς ταχινήν ἀπώλειαν. ² Καὶ πολλοὶ ἐξακολουθήσουσιν αὐτῶν ταῖς ἀσελγείαις, δι’ οὓς ἡ ὁδὸς τῆς ἀληθείας βλασφημηθήσεται. ³ Καὶ ἐν πλεονεξίᾳ πλαστοῖς λόγοις ὑμᾶς ἐμπορεύσονται· οἷς τὸ κρίμα ἔκπαλαι οὐκ ἀργεῖ, καὶ ἡ ἀπώλεια αὐτῶν οὐ νυστάζει.

⁴ Εἰ γὰρ ὁ ᾠθεὸς ἀγγέλων ἀμαρτησάντων οὐκ ἐφείσατο, ἀλλὰ σειροῖς Ἰζόφου ¹ ταρταρώσας, παρέδωκεν εἰς κρίσιν ἡ τηρουμένους, ¹⁵ καὶ ἀρχαίῳ κόσμῳ οὐκ ἐφείσατο, ἀλλὰ ὄγδοον, Νῶε, δικαιοσύνης κήρυκα ἐφύλαξεν, κατακλυσμὸν κόσμῳ ἀσεβῶν ἐπάξας, ⁶ καὶ πόλεις Σοδόμων καὶ Γομόρρας ἡ τεφρώσας ¹ κατέκρινεν, ὑπόδειγμα μελλόντων ἡ ἀσεβεῖν ¹ τεθεικῶς, ⁷ καὶ δίκαιον Λῶτ, καταπονούμενον ὑπὸ τῆς τῶν ἀθέσμων ἐν ἀσελγείᾳ ἀναστροφῆς ἐρρύσατο ⁸ (βλέμματι γὰρ καὶ ἀκοῇ ὁ δίκαιος, ἐγκατοικῶν ἐν αὐτοῖς ἡμέραν ἐξ ἡμέρας, ψυχὴν δικαίαν ἀνόμοις ἔργοις ἐβασάνιζεν)· ⁹ οἷδεν ᾠΚύριος εὐσεβεῖς ἐκ πειρασμοῦ ῥύεσθαι, ἀδίκους δὲ εἰς ἡμέραν κρίσεως κολαζομένους τηρεῖν, ¹⁰ μάλιστα δὲ τοὺς ὀπίσω σαρκὸς ἐν ἐπιθυμίᾳ μiasμοῦ πορευομένους, καὶ κυριότητος καταφρονοῦντας.

Τολμηταὶ αὐθάδεις, δόξας οὐ τρέμουσιν, βλασφημοῦντες, ¹¹ ὅπου ἄγγελοι ἰσχύϊ καὶ δυνάμει μείζονες ὄντες, οὐ φέρουσιν κατ’ αὐτῶν ἡ παρὰ ᾠΚυρίῳ ¹ βλάσφημον κρίσιν. ¹² Οὗτοι δὲ ὡς ἄλογα ζῶα, ἡ γεγεννημένα φυσικὰ ¹ εἰς ἄλωσιν καὶ φθοράν, ἐν οἷς ἀγνοοῦσιν βλασφημοῦντες, ἐν τῇ φθορᾷ αὐτῶν καὶ φθαρῆσονται, ¹³ ἡ ἀδικούμενοι ¹ μισθὸν ἀδικίας, ἡ δὸν ἡ γούμενοι τὴν ἐν ἡμέρᾳ τρυφήν, σπίλοι καὶ μῶμοι ἐν τρυφῶντες ἐν ταῖς ἡ ἀπάταις ¹ αὐτῶν, συνευωχούμενοι ὑμῖν, ¹⁴ ὀφθαλμοὺς ἔχοντες μεστοὺς μοιχαλίδος, καὶ ἀκαταπαύστους ἀμαρτίας, δελεάζοντες ψυχὰς ἀστηρίκτους, καρδίαν γεγυμνασμένην πλεονεξίας ἔχοντες, κατάρας τέκνα, ¹⁵ καταλιπόντες εὐθεῖαν ὁδὸν, ἐπλανήθησαν ἐξακολουθήσαντες τῇ ὀδῷ τοῦ Βαλαάμ τοῦ Βοοῶρ, ἡ ὀς ¹ μισθὸν ἀδικίας ἡ γάπησεν, ¹⁶ ἡ ἔλεξεν δὲ ἔσχεν ἰδίας παρανομίας, ὑποζύγιον ἡ φωνῶν ἐν ἡ ἀνθρώπου ¹ φωνῆ φθεγξάμενον, ἐκώλυσε τὴν τοῦ προφήτου παραφροσίαν.

¹⁸ ἡ γίω ὀρει ᾠ72 03 04 | ὀρει τῷ γίω 01 02 ¹ ²¹ ᾠροφητεία ποτε 03 04 | ποτε ᾠροφητεία 01 02 | ἡ ᾠροφητεία ποτε ᾠ72 ¹ ἡ ἀπο θεοῦ ἡ γίω 04 | ἀπο θεοῦ ᾠ72 03 | ἡ γίω θεοῦ 01 | ἡ γίω τοῦ θεοῦ 02 ¹ ⁴ ἡ ζοφου ᾠ72 03 04 | ζοφοῖς 01 02 ¹ ἡ τηρουμένους ᾠ72 03 04 | κολαζομένους τηρεῖν 01 02 ¹ ⁶ ἡ τεφρώσας ᾠ72* 03 04 | τεφρώσας καταστροφῆ 01 02 | κατεπρησεν τεφρώσας ᾠ72 ¹ ἡ ἀσεβεῖν 01 02 04 | ἀσεβεῖν ᾠ72 03 ¹ ¹¹ ᾠαρα κυρίω 01 03 04 | - 02 | ᾠαρα κυρίου ᾠ72 ¹ ¹² ᾠγεγεννημένα φυσικὰ 02* 03 04 | φυσικὰ ᾠ72 | ᾠγεγεννημένα φυσικὰ 01 02 ¹ ¹³ ᾠαδικούμενοι ᾠ72 01 03 | κομιοῦμενοι 02 04 ¹ ᾠαπαταις ᾠ72 01 02* 04 | ᾠαγαπαῖς 02 03 ¹ ¹⁵ ὀς 02 04 | - ᾠ72 01 03 ¹ ᾠηγάπησεν 01 02 04 | ᾠηγάπησαν ᾠ72 03 ¹ ¹⁶ ᾠανθρώπου 01 02 04 | ᾠανθρωποῖς ᾠ72 03 ¹

¹⁷Οὗτοί εἰσιν πηγαὶ ἄνυδροι, καὶ ὀμίχλαι ὑπὸ λαίλαπος ἐλαυνόμεναι, οἷς ὁ ζόφος τοῦ σκότους Ἦ τερήρηται. ¹⁸Υπέρογκα γὰρ ματαιότητος φθεγγόμενοι, δελεάζουσιν ἐν ἐπιθυμίαις σαρκὸς ἀσελγείαις, τοὺς Ἰθλίγως¹ ἀποφεύγοντας τοὺς ἐν πλάνῃ ἀναστροφεμένους, ¹⁹ἐλευθερίαν αὐτοῖς ἐπαγγελλόμενοι, αὐτοὶ δοῦλοι ὑπάρχοντες τῆς φθορᾶς· ὧ γάρ τις ἤττηται, τούτῳ δεδούλωται. ²⁰Εἰ γὰρ ἀποφυγόντες τὰ μιάσματα τοῦ κόσμου, ἐν ἐπιγνώσει τοῦ Ἰκυρίου καὶ Σωτῆρος, Ἰησοῦ ἸΧριστοῦ, τούτοις δὲ πάλιν ἐμπλακέντες ἠττωνται, γέγονεν αὐτοῖς τὰ ἔσχατα χεῖρονα τῶν πρώτων. ²¹Κρεῖττον γὰρ ἦν αὐτοῖς,¹ μὴ ἐπεγνωκέναι τὴν ὁδὸν τῆς δικαιοσύνης, ἢ ἐπιγνοῦσιν, Ἰὑποστρέψαι ἐκ¹ τῆς παραδοθείσης αὐτοῖς ἀγίας ἐντολῆς. ²²Συμβέβηκεν αὐτοῖς τὸ τῆς ἀληθοῦς παροϊμίας: “Κύων ἐπιστρέψας ἐπὶ τὸ ἴδιον ἐξέραμα”, καί, “Ἰς λουσαμένη, εἰς κυλισμὸν βορβόρου.”

3 ¹Ταύτην ἦδη, ἀγαπητοί, δευτέραν ὑμῖν γράφω ἐπιστολήν, ἐν αἷς διεγείρω ὑμῶν ἐν ὑπομνήσει τὴν εἰλικρινῆ διάνοιαν, ²μνησθῆναι τῶν προειρημένων ῥημάτων, ὑπὸ τῶν ἀγίων προφητῶν, καὶ τῆς τῶν ἀποστόλων ὑμῶν ἐντολῆς τοῦ Ἰκυρίου καὶ Σωτῆρος. ³Τοῦτο πρώτων Ἰγινώσκοντες,¹ ὅτι ἐλεύσονται ἐπ’ ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν Ἰἐν ἐμπαιγμονῇ¹ ἐμπαῖκται, κατὰ τὰς ἰδίας Ἰἐπιθυμίας αὐτῶν¹ πορευόμενοι, ⁴καὶ λέγοντες, “Ποῦ ἐστὶν ἢ ἐπαγγελία τῆς παρουσίας αὐτοῦ; Ἀφ’ ἧς γὰρ οἱ πατέρες ἐκοιμήθησαν, πάντα οὕτως διαμένει ἀπ’ ἀρχῆς κτίσεως.” ⁵Λανθάνει γὰρ αὐτοὺς τοῦτο θέλοντας, ὅτι οὐρανοὶ ἦσαν ἔκπαλαι, καὶ γῆ ἐξ ὕδατος καὶ δι’ ὕδατος Ἰσυνεστῶσα¹ τῷ τοῦ Ἰθεοῦ λόγῳ, ⁶δι’ ὧν ὁ τότε κόσμος ὕδατι κατακλυσθεὶς ἀπώλετο. ⁷Οἱ δὲ νῦν οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ, τῷ Ἰαὐτῷ¹ λόγῳ τεθησαυρισμένοι εἰσὶν, πυρὶ τηρούμενοι εἰς ἡμέραν κρίσεως καὶ ἀπωλείας τῶν ἀσεβῶν ἀνθρώπων.

⁸Ἐν δὲ τοῦτο μὴ λανθανέτω ὑμᾶς, ἀγαπητοί, ὅτι μία ἡμέρα παρὰ Ἰκυρίῳ ὡς χίλια ἔτη, Ἰκαὶ χίλια ἔτη¹ ὡς ἡμέρα μία. ⁹Οὐ βραδύνει Ἰκύριος τῆς ἐπαγγελίας, ὡς τινες βραδύτητα ἠγοῦνται, ἀλλὰ μακροθυμεῖ Ἰεἰς¹ ὑμᾶς, μὴ βουλόμενός τινος ἀπολέσθαι, ἀλλὰ πάντας εἰς μετάνοιαν χωρῆσαι. ¹⁰Ἡξει δὲ ἡμέρα Ἰκυρίου ὡς κλέπτῆς, ἐν ἧ ὀ οὐρανοὶ ῥοιζηδὸν παρελεύσονται, στοιχεῖα δὲ καυσούμενα λυθήσεται, Ἰκαὶ¹ γῆ καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ἔργα Ἰεῦρεθήσεται.¹ Ἦ¹

¹¹Τούτων Ἰούτως¹ πάντων λυομένων, ποταποὺς δεῖ ὑπάρχειν Ἰὑμᾶς¹ ἐν ἀγίαις ἀναστροφαῖς καὶ εὐσεβείαις, ¹²προσδοκῶντας καὶ σπεύδοντας τὴν παρουσίαν τῆς τοῦ Ἰθεοῦ ἡμέρας, δι’ ἣν οὐρανοὶ πυρούμενοι, λυθήσονται, καὶ στοιχεῖα καυσούμενα, τήκεται. ¹³Καινοὺς δὲ οὐρανοὺς καὶ Ἰγῆν καινὴν,¹ κατὰ Ἰτὸ ἐπάγγελμα¹ αὐτοῦ προσδοκῶμεν, ἐν οἷς δικαιοσύνη κατοικεῖ.

¹⁴Διό, ἀγαπητοί, ταῦτα προσδοκῶντες, σπουδάσατε ἄσπιλοι καὶ ἀμώμητοι αὐτῷ εὐρεθῆναι ἐν εἰρήνῃ. ¹⁵Καὶ τὴν τοῦ Ἰκυρίου ἡμῶν μακροθυμίαν, σωτηρίαν ἠγεῖσθε, καθὼς καὶ ὁ ἀγαπητὸς ἡμῶν ἀδελφὸς Παῦλος, κατὰ τὴν δοθεῖσαν αὐτῷ σοφίαν, ἔγραψεν ὑμῖν, ¹⁶ὡς καὶ ἐν πάσαις ἐπιστολαῖς, λαλῶν ἐν αὐταῖς περὶ τούτων, ἐν αἷς

¹⁷Γ- ϖ72 01 03 | εἰς αἰωνα 02 04¹ ¹⁸Γ ολιγως ϖ72 02 03 | οντως 01 04¹ ²¹Γ ην αυτοις ϖ72 01 03 04 | αυτοις 02* | αυτοις ην 02¹ Ἰποστρεψαι εκ ϖ72 03 04 | εἰς τα οπισω ανακαμψαι απο 01 02¹ ³Γ γινωσκοντες ϖ72 02 03 | γινωσκοντες 01 | προγινωσκοντες 04¹ Ἰεν εμπαιγμονη 01 02 03 | εμπαιγμονη ϖ72 04¹ Ἰεπιθυμιας αυτων 03 04 | αυτων επιθυμιας 01 02 | επιθυμιας ϖ72¹ ⁵Γ συνεστωσα 02 04 | συνεστωσης ϖ72 03 | συνεστωα 01¹ ⁷Γ αυτω ϖ72 02 03 | αυτου 01 04¹ ⁸Γ και χιλια ετη 02 03 04 | - ϖ72 01¹ ⁹Γ εἰς ϖ72 03 04 | δι 01 02¹ ¹⁰Γ και ϖ72 02 03 | - 01 | και η 04¹ Ἰευρεθησεται ϖ72 01 03 | - 02 04¹ Γ- 01 03 | κατακαησεται 02 | λυομενα ϖ72 | αφανισθησονται 04¹ ¹¹Γ ουτως ϖ72 03 04 | ουν 01 02¹ Ἰυμας ϖ72 02 | - ϖ72* 03 | ημας 01 | υμας υμας 04¹ ¹³Γ γην καινην ϖ72 03 | κενην γην 01 02 | γην κενην 04¹ Ἰτο επαγγελμα ϖ72 03 04 | τα επαγγελατα 01 02¹

ἐστιν δυσνόητά τινα, ἃ οἱ ἄμαθεῖς καὶ ἀστήρικτοι Ἰσρεβλοῦσιν¹ ὡς καὶ τὰς λοιπὰς Γραφὰς, πρὸς τὴν ἰδίαν αὐτῶν ἀπώλειαν. ¹⁷Ὑμεῖς οὖν, ἀγαπητοί, προγινώσκοντες φυλάσσεσθε, ἵνα μὴ τῆ τῶν ἀθέσμων πλάνῃ συναπαχθέντες, ἐκπέσητε τοῦ ἰδίου στηριγμοῦ. ¹⁸Αὐξάνετε δὲ ἐν χάριτι, καὶ γνώσει τοῦ ὁ Κυρίου ἡμῶν καὶ Σωτῆρος, Ἰησοῦ ὁ Χριστοῦ. Αὐτῷ ἡ δόξα καὶ νῦν καὶ εἰς ἡμέραν αἰῶνος. Ἀμήν!

¹⁶Γ σρεβλουσιν 01 02 03 | σρεβλωσουσιν ʒ372 04¹

Ἰωάννου Α

1 ¹Ὁ ἦν ἀπ' ἀρχῆς, ὃ ἀκηκόαμεν, ὃ ἐωράκαμεν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν, ὃ ἐθεασάμεθα, καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφησαν, περὶ τοῦ λόγου τῆς ζωῆς - ²καὶ ἡ ζωὴ ἐφανερώθη, καὶ ἐωράκαμεν, καὶ μαρτυροῦμεν, καὶ ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν, τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον, ἣτις ἦν πρὸς τὸν Πατέρα, καὶ ἐφανερώθη ἡμῖν - ³ὃ ἐωράκαμεν, καὶ ἀκηκόαμεν, ἀπαγγέλλομεν καὶ ὑμῖν, ἵνα καὶ ὑμεῖς κοινωνίαν ἔχητε μεθ' ἡμῶν· καὶ ἡ κοινωνία δὲ ἡ ἡμετέρα μετὰ τοῦ Πατρὸς, καὶ μετὰ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, Ὁμοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. ⁴Καὶ ταῦτα γράφομεν ἵνα ἡμεῖς, ¹ ἵνα ἡ χαρὰ ἡμῶν ἢ πεπληρωμένη.

⁵Καὶ ἔστιν αὕτη ἡ ἀγγελία ¹ ἦν ἀκηκόαμεν ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἀναγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι ὁ Θεὸς φῶς ἐστίν, καὶ σκοτία ἐν αὐτῷ, οὐκ ἔστιν οὐδεμία. ⁶Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι κοινωνίαν ἔχομεν μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐν τῷ σκότει περιπατοῦμεν, ψευδοῦμεθα καὶ οὐ ποιοῦμεν τὴν ἀλήθειαν. ⁷Ἐὰν δὲ ἐν τῷ φωτὶ περιπατοῦμεν, ὡς αὐτὸς ἐστίν ἐν τῷ φωτὶ, κοινωνίαν ἔχομεν μετ' ἀλλήλων, καὶ τὸ αἶμα Ὁμοῦ Ἰησοῦ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας. ⁸Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι ἁμαρτίαν οὐκ ἔχομεν, ἑαυτοὺς πλανῶμεν καὶ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν. ⁹Ἐὰν ὁμολογῶμεν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, πιστὸς ἐστίν καὶ δίκαιος, ἵνα ἀφῆ ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας, ¹ καὶ καθάριση ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀδικίας. ¹⁰Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι οὐχ ἡμαρτήκαμεν, ψεύστην ποιοῦμεν αὐτὸν, καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν.

2 ¹Τεκνία μου, ταῦτα γράφω ὑμῖν, ἵνα μὴ ἀμάρτητε. Καὶ ἐὰν τις ἀμάρτη, Παράκλητον ἔχομεν πρὸς τὸν Πατέρα, Ὁμοῦ Ἰησοῦν Χριστὸν δίκαιον, ²καὶ αὐτὸς ἰλασμός ἐστίν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, οὐ περὶ τῶν ἡμετέρων δὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ ὄλου τοῦ κόσμου.

³Καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐγνώκαμεν αὐτόν, ἐὰν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν. ⁴Ὁ λέγων, ὅτι Ὁμοῦ αὐτόν, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ μὴ τηρῶν, ψεύστης ἐστίν, καὶ ἐν τούτῳ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν. ⁵ὃς δ' ἂν τηρῆ αὐτοῦ τὸν λόγον, ἀληθῶς ἐν τούτῳ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ τετελείωται. Ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐν αὐτῷ ἔσμεν: ⁶ὁ λέγων ἐν αὐτῷ μένειν, ὀφείλει καθὼς ἐκεῖνος περιεπάτησεν, καὶ αὐτὸς ¹ περιπατεῖν.

⁷Ἀγαπητοί, οὐκ ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν, ἀλλ' ἐντολὴν παλαιάν, ἣν εἶχετε ἀπ' ἀρχῆς. Ἡ ἐντολὴ ἡ παλαιὰ ἐστίν ὁ λόγος ὃν ἠκούσατε. ⁸Πάλιν ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν, ὃ ἐστίν ἡ ἀληθὴς ἐν αὐτῷ ¹ καὶ ἐν ὑμῖν, ὅτι ἡ σκοτία παράγεται, καὶ τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν ἤδη φαίνει. ⁹Ὁ λέγων ἐν τῷ φωτὶ εἶναι, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῶν, ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστίν ἕως ἄρτι. ¹⁰Ὁ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ φωτὶ μένει, καὶ σκάνδαλον ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν ¹¹Ὁ δὲ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστίν,

⁴ ἡμεῖς 01 02* 03 | ὑμῖν 02 04 ⁵ ἀγγελία 02 03 | ἐπαγγελία 04 | ἀγάπη τῆς ἐπαγγελίας 01 | ἀπαγγελίας 01* ¹ ⁹ - 02 03 | ἡμῶν 01 04 ⁶ - 02 03 | οὕτως 01 04 ¹ ⁸ ἀληθὴς ἐν αὐτῷ 03 04 | ἀληθὴς καὶ ἐν αὐτῷ 01 | ἐν αὐτῷ ἀληθὴς 02 ¹

καὶ ἐν τῇ σκοτίᾳ περιπατεῖ, καὶ οὐκ οἶδεν ποῦ ὑπάγει, ὅτι ἡ σκοτία ἐτύφλωσεν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ.

¹²Γράφω ὑμῖν, τεκνία, ὅτι ἀφένονται ὑμῖν αἱ ἁμαρτίαι, διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ. ¹³Γράφω ὑμῖν, πατέρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς. Γράφω ὑμῖν, νεανίσκοι, ὅτι νενικήκατε τὸν πονηρόν. ¹⁴Ἐγραψα ὑμῖν, παιδιά, ὅτι ἐγνώκατε τὸν Πατέρα. Ἐγραψα ὑμῖν, πατέρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς. Ἐγραψα ὑμῖν, νεανίσκοι, ὅτι ἰσχυροὶ ἐστε, καὶ ὁ λόγος τοῦ Ἱεροῦ ἐν ὑμῖν μένει, καὶ νενικήκατε τὸν πονηρόν.

¹⁵Μὴ ἀγαπᾶτε τὸν κόσμον, μηδὲ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ. Ἐάν τις ἀγαπᾷ τὸν κόσμον, οὐκ ἔστιν ἡ ἀγάπη τοῦ Πατρὸς¹ ἐν αὐτῷ. ¹⁶Ὅτι πᾶν τὸ ἐν τῷ κόσμῳ, ἡ ἐπιθυμία τῆς σαρκός, καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ ἡ ἀλαζονεία τοῦ βίου, οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ Πατρὸς, ἀλλ' ἐκ τοῦ κόσμου ἐστίν. ¹⁷Καὶ ὁ κόσμος παράγεται, καὶ ἡ ἐπιθυμία αὐτοῦ, ὁ δὲ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ Ἱεροῦ, μένει εἰς τὸν αἰῶνα.

¹⁸Παῖδια, ἐσχάτη ὥρα ἐστίν, καὶ καθὼς ἠκούσατε ὅτι ἀντίχριστος ἔρχεται, καὶ νῦν ἀντίχριστοι πολλοὶ γεγόνασιν, ὅθεν γινώσκωμεν ὅτι ἐσχάτη ὥρα ἐστίν. ¹⁹Ἐξ ἡμῶν ἐξῆλθαν, ἀλλ' οὐκ ἦσαν ἐξ ἡμῶν· εἰ γὰρ ἐξ ἡμῶν ἦσαν, μεμενῆκεισαν ἂν μεθ' ἡμῶν· ἀλλ' ἵνα φανερωθῶσιν ὅτι οὐκ εἰσὶν πάντες ἐξ ἡμῶν. ²⁰Καὶ ὑμεῖς χρῆσμα ἔχετε ἀπὸ τοῦ Ἁγίου, καὶ οἴδατε πάντες. ²¹Οὐκ ἔγραψα ὑμῖν ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἀλήθειαν, ἀλλ' ὅτι οἴδατε αὐτήν, καὶ ὅτι πᾶν ψεῦδος ἐκ τῆς ἀληθείας οὐκ ἔστιν. ²²Τίς ἐστὶν ὁ ψεύστης, εἰ μὴ ὁ ἀρνούμενος ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ὁ Χριστός; Οὗτός ἐστιν ὁ ἀντίχριστος, ὁ ἀρνούμενος τὸν Πατέρα καὶ τὸν Υἱόν. ²³Πᾶς ὁ ἀρνούμενος τὸν Υἱόν, οὐδὲ τὸν Πατέρα ἔχει. Ὁ ὁμολογῶν τὸν Υἱόν, καὶ τὸν Πατέρα ἔχει. ²⁴Ἦμεῖς δ' ἠκούσαμε ἀπ' ἀρχῆς, ἐν ὑμῖν μενέτω. Ἐάν ἐν ὑμῖν μείνη ὁ ἀπ' ἀρχῆς ἠκούσατε, καὶ ὑμεῖς ἐν τῷ Ἰῶ καὶ ἐν τῷ Πατρὶ¹ μενεῖτε. ²⁵Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐπαγγελία ἣν αὐτοὶ ἐπηγγείλατο ἡμῖν – τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον.

²⁶Ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν περὶ τῶν πλανώντων ὑμᾶς. ²⁷Καὶ ὑμεῖς, τὸ χρῆσμα ὃ ἐλάβετε ἀπ' αὐτοῦ, μένει ἐν ὑμῖν, καὶ οὐ χρεῖαν ἔχετε ἵνα τις διδάσκῃ ὑμᾶς· ἀλλ' ὡς τὸ αὐτοῦ χρῆσμα διδάσκει ὑμᾶς περὶ πάντων, καὶ ἀληθὲς ἐστὶν καὶ οὐκ ἔστιν ψεῦδος, καὶ καθὼς ἐδίδαξεν ὑμᾶς, μένετε ἐν αὐτῷ.

²⁸Καὶ νῦν, τεκνία, μένετε ἐν αὐτῷ, ἵνα ἐὰν φανερωθῇ, σχῶμεν παρρησίαν, καὶ μὴ αἰσχυρθῶμεν ἀπ' αὐτοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ. ²⁹Ἐάν εἰδῆτε ὅτι δίκαιός ἐστιν, **3** γινώσχετε ὅτι καὶ πᾶς ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην ἐξ αὐτοῦ γεγέννηται. ¹Ἴδετε ποταπὴν ἀγάπην δέδωκεν ἡμῖν ὁ Πατήρ, ἵνα τέκνα Ἱεροῦ κληθῶμεν, καὶ ἐσμέν. Διὰ τοῦτο, ὁ κόσμος οὐ γινώσκει ἡμᾶς,¹ ὅτι οὐκ ἔγνω αὐτόν. ²Ἀγαπητοί, νῦν τέκνα Ἱεροῦ ἐσμεν, καὶ οὐπω ἐφανερώθη τί ἐσόμεθα. Οἴδαμεν ὅτι ἐὰν φανερωθῇ, ὅμοιοι αὐτῷ ἐσόμεθα, ὅτι ὁσόμεθα αὐτόν καθὼς ἐστίν. ³Καὶ πᾶς ὁ ἔχων τὴν ἐλπίδα ταύτην ἐπ' αὐτῷ, ἀγνίζει ἑαυτόν, καθὼς ἐκεῖνος ἀγνός ἐστιν.

⁴Πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν, καὶ τὴν ἀνομίαν ποιεῖ, καὶ ἡ ἁμαρτία ἐστὶν ἡ ἀνομία. ⁵Καὶ οἴδατε ὅτι ἐκεῖνος ἐφανερώθη, ἵνα τὰς ἁμαρτίας¹ ἄρῃ, καὶ ἁμαρτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν. ⁶Πᾶς ὁ ἐν αὐτῷ μένων οὐχ ἁμαρτάνει, πᾶς ὁ ἁμαρτάνων οὐχ ἐώρακεν αὐτόν, οὐδὲ ἔγνωκεν αὐτόν. ⁷Τεκνία, μηδεὶς πλανᾷ ὑμᾶς ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην, δίκαιός ἐστιν, καθὼς ἐκεῖνος δίκαιός ἐστιν. ⁸Ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν, ἐκ τοῦ διαβόλου ἐστίν, ὅτι

¹⁵Γ πατρος 01 03 | θεου 02 04¹ ²⁴Γ υιω και εν τω πατρι 02 04 | πατρι και εν τω υιω 01 | υιω και τω πατρι 03¹

¹Γ ημας 02 03 | υμας 01 04¹ ⁵Γ - 02 03 | ημων 01 04¹

ἀπ' ἀρχῆς ὁ διάβολος ἀμαρτάνει. Εἰς τοῦτο ἐφανερώθη ὁ Υἱὸς τοῦ ὁ Θεοῦ, ἵνα λύση τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου. ⁹Πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ Θεοῦ, ἀμαρτίαν οὐ ποιεῖ, ὅτι σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει, καὶ οὐ δύναται ἀμαρτάνειν, ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ γεγέννηται. ¹⁰Ἐν τούτῳ φανερά ἐστὶν τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ, καὶ τὰ τέκνα τοῦ διαβόλου: πᾶς ὁ μὴ ποιῶν δικαιοσύνην, οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ Θεοῦ, καὶ ὁ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

¹¹Ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ ἄγγελία ἣν ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους: ¹²οὐ καθὼς Κάϊν ἐκ τοῦ πονηροῦ ἦν, καὶ ἔσφαξεν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. Καὶ χάριν τίνος ἔσφαξεν αὐτόν; Ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρὰ ἦν, τὰ δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, δίκαια. ¹³Μὴ θαυμάζετε, ἀδελφοί, εἰ μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος. ¹⁴Ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι μεταβέβηκαμεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν, ὅτι ἀγαπῶμεν τοὺς ἀδελφούς. Ὁ μὴ ἀγαπῶν, μένει ἐν τῷ θανάτῳ. ¹⁵Πᾶς ὁ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἀνθρωποκτόνος ἐστίν, καὶ οἶδατε ὅτι πᾶς ἀνθρωποκτόνος οὐκ ἔχει ζωὴν αἰώνιον ἐν ἑαυτῷ μένουσαν. ¹⁶Ἐν τούτῳ ἐγνώκαμεν τὴν ἀγάπην, ὅτι ἐκεῖνος ὑπὲρ ἡμῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔθηκεν καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν, τὰς ψυχὰς θεῖναι. ¹⁷Ὅς δ' ἂν ἔχη τὸν βίον τοῦ κόσμου, καὶ θεωρῇ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ χρεῖαν ἔχοντα, καὶ κλείσῃ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ, πῶς ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ μένει ἐν αὐτῷ;

¹⁸Τεκνία, μὴ ἀγαπῶμεν λόγῳ, μηδὲ τῇ γλώσσῃ, ἀλλὰ ἐν ἔργῳ καὶ ἀληθείᾳ. ¹⁹Ἐν τούτῳ γνωσόμεθα ὅτι ἐκ τῆς ἀληθείας ἐσμέν, καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ πείσομεν ἡμῶν τὰς καρδίας ἡμῶν, ²⁰ὅτι ἐὰν καταγινώσκῃ ἡμῶν ἡ καρδία, ὅτι μείζων ἐστὶν ὁ Θεὸς τῆς καρδίας ἡμῶν, καὶ γινώσκει πάντα. ²¹Ἀγαπητοί, ἐὰν ἡ καρδία ἡμῶν μὴ καταγινώσκῃ, ἡμῶν ἡμῶν παρρησίαν ἔχομεν πρὸς τὸν Θεόν, ²²καὶ ὁ ἐὰν αἰτῶμεν, λαμβάνομεν ἀπ' αὐτοῦ, ὅτι τὰς ἐντολάς αὐτοῦ ἡμῶν τηροῦμεν, καὶ τὰ ἀρεστὰ ἐνώπιον αὐτοῦ ποιοῦμεν. ²³Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ, ἵνα πιστεύωμεν τῷ ὀνόματι τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ, Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, καθὼς ἔδωκεν ἐντολὴν ἡμῖν. ²⁴Καὶ ὁ τηρῶν τὰς ἐντολάς αὐτοῦ, ἐν αὐτῷ μένει, καὶ αὐτὸς ἐν αὐτῷ. Καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι μένει ἐν ἡμῖν, ἐκ τοῦ Πνεύματος οὗ ἡμῖν ἔδωκεν.

4 ¹Ἀγαπητοί, μὴ παντὶ πνεύματι πιστεύετε, ἀλλὰ δοκιμάζετε τὰ πνεύματα, εἰ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστὶν, ὅτι πολλοὶ ψευδοπροφήται ἐξεληλύθασιν εἰς τὸν κόσμον. ²Ἐν τούτῳ γινώσκετε τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ: πᾶν πνεῦμα ὃ ὁμολογεῖ Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυθότα, ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστὶν, ³καὶ πᾶν πνεῦμα ὃ μὴ ὁμολογεῖ τὸν Ἰησοῦν, ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἔστιν. Καὶ τοῦτό ἐστὶν τὸ τοῦ ἀντιχρίστου, ὃ ἀκηκόατε ὅτι ἔρχεται, καὶ νῦν ἐν τῷ κόσμῳ ἐστὶν ἤδη. ⁴Ἔμεις ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστε, τεκνία, καὶ νενικήκατε αὐτούς, ὅτι μείζων ἐστὶν ὁ ἐν ὑμῖν, ἢ ὁ ἐν τῷ κόσμῳ. ⁵Αὐτοὶ ἐκ τοῦ κόσμου εἰσίν: διὰ τοῦτο ἐκ τοῦ κόσμου λαλοῦσιν, καὶ ὁ κόσμος αὐτῶν ἀκούει. ⁶Ἡμεῖς ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐσμεν. Ὁ γινώσκων τὸν Θεόν, ἀκούει ἡμῶν, ὃς οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ Θεοῦ, οὐκ ἀκούει ἡμῶν. Ἐκ τούτου γινώσκομεν τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας καὶ τὸ πνεῦμα τῆς πλάνης.

⁷Ἀγαπητοί, ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὅτι ἡ ἀγάπη ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστὶν, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν, ἐκ τοῦ Θεοῦ γεγέννηται, καὶ γινώσκει τὸν Θεόν. ⁸Ὁ μὴ ἀγαπῶν, οὐκ ἔγνω τὸν Θεόν, ὅτι ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστίν. ⁹Ἐν τούτῳ ἐφανερώθη ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἐν ἡμῖν, ὅτι τὸν Υἱὸν αὐτοῦ, τὸν μονογενῆ, ἀπέσταλκεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν κόσμον, ἵνα ζήσωμεν δι' αὐτοῦ. ¹⁰Ἐν

¹¹Ἄγγελια 02 03 | επαγγελια 01 04¹ ¹⁹Γ τας καρδιας 01 02 04 | την καρδιαν 023^ν 02* 03¹ ²¹Γ - 023 02 03 | ημων 01 04¹ | καταγινωσκη 03 04 | καταγινωσκη 01 | καταγινωσκει 02¹ Γ - 023^ν 03 04 | ημων 01 02¹ ²²Γ τηρουμεν 03 04 | τηρωμεν 01 02¹ ⁸Γ ο μη αγαπων ουκ εγνω τον θεον 03 | - 01 | ο μη αγαπων ουκ γινωσκει τον θεον 02¹

τούτω ἐστὶν ἡ ἀγάπη, οὐχ ὅτι ἡμεῖς ἠγαπήκαμεν¹ τὸν ὁ Θεόν, ἀλλ' ὅτι αὐτὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ἀπέστειλεν τὸν Υἱὸν αὐτοῦ, ἰλασμόν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν. ¹¹Ἀγαπητοί, εἰ οὕτως ὁ Θεὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ἀλλήλους ἀγαπᾶν. ¹²Θεὸν οὐδεὶς πώποτε θεάεται, ἐὰν ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν μένει, καὶ ἡ ἀγάπη αὐτοῦ τετελειωμένη ἐν ἡμῖν ἐστίν.

¹³Ἐν τούτῳ γινώσκουμεν, ὅτι ἐν αὐτῷ μένομεν, καὶ αὐτὸς ἐν ἡμῖν, ὅτι ἐκ τοῦ Ἐπιπνεύματος αὐτοῦ ἔδεδωκεν¹ ἡμῖν. ¹⁴Καὶ ἡμεῖς ἠθεάμεθα¹ καὶ μαρτυροῦμεν ὅτι ὁ Πατὴρ ἀπέσταλκεν τὸν Υἱὸν, Σωτῆρα τοῦ κόσμου. ¹⁵Ὁς ἂν ὁμολογήσῃ ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ μένει, καὶ αὐτὸς ἐν τῷ Θεῷ. ¹⁶Καὶ ἡμεῖς ἐγνώκαμεν καὶ πεπιστεύκαμεν τὴν ἀγάπην ἣν ἔχει ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν.

Ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστίν, καὶ ὁ μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἐν τῷ Θεῷ μένει, καὶ ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ μένει. ¹⁷Ἐν τούτῳ τετελειώται ἡ ἀγάπη μεθ' ἡμῶν, ἵνα παρρησίαν ἔχωμεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως, ὅτι καθὼς ἐκεῖνός ἐστιν, καὶ ἡμεῖς ἐσμεν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ. ¹⁸Φόβος οὐκ ἔστιν ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἀλλ' ἡ τελεία ἀγάπη ἕξω βάλλει τὸν φόβον, ὅτι ὁ φόβος κόλασιν ἔχει, ὁ δὲ φοβούμενος, οὐ τετελειώται ἐν τῇ ἀγάπῃ. ¹⁹Ἡμεῖς ἀγαπῶμεν, ὅτι αὐτὸς πρῶτος ἠγάπησεν ἡμᾶς. ²⁰Ἐάν τις εἴπῃ, ὅτι ἡ ἀγάπη τὸν Θεόν, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῇ, ψεύστης ἐστίν· ὁ γὰρ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ὃν ἐώρακεν, τὸν Θεόν, ὃν οὐχ ἐώρακεν, οὐ δύναται ἀγαπᾶν. ²¹Καὶ ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔχομεν ἀπ' αὐτοῦ, ἵνα ὁ ἀγαπῶν τὸν Θεόν, ἀγαπᾷ καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

5 ¹Πᾶς ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ Χριστὸς, ἐκ τοῦ Θεοῦ γεγέννηται, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν τὸν γεννήσαντα, ἀγαπᾷ καὶ τὸν γεγεννημένον ἐξ αὐτοῦ. ²Ἐν τούτῳ γινώσκουμεν ὅτι ἀγαπῶμεν τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ: ὅταν τὸν Θεόν ἀγαπῶμεν, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν. ³Αὕτη γάρ ἐστὶν ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, ἵνα τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν, καὶ αἱ ἐντολαὶ αὐτοῦ βαρεῖαι οὐκ εἰσίν, ⁴ὅτι πᾶν τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ Θεοῦ, νικᾷ τὸν κόσμον. Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ νίκη ἡ νικήσασα τὸν κόσμον – ἡ πίστις ἡμῶν. ⁵Τίς ἔστιν δὲ ὁ νικῶν τὸν κόσμον, εἰ μὴ ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ;

⁶Οὗτός ἐστιν ὁ ἐλθὼν δι' ὕδατος καὶ αἵματος, Ἰησοῦς Χριστὸς· οὐκ ἐν τῷ ὕδατι μόνον, ἀλλ' ἐν τῷ ὕδατι καὶ ἐν τῷ αἵματι. Καὶ τὸ Πνεῦμά ἐστὶν τὸ μαρτυροῦν, ὅτι τὸ Πνεῦμά ἐστὶν ἡ ἀλήθεια. ⁷Ὅτι τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες: [[ἐν τῷ οὐρανῷ: ὁ Πατὴρ ὁ Λόγος καὶ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα καὶ οὗτοι οἱ τρεῖς ἐν εἰσι ⁸Καὶ τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες ἐν τῇ γῆ:]] ⁸τὸ Πνεῦμα, καὶ τὸ ὕδωρ, καὶ τὸ αἶμα, καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸ ἓν εἰσιν. ⁹Εἰ τὴν μαρτυρίαν τῶν ἀνθρώπων λαμβάνομεν, ἡ μαρτυρία τοῦ Θεοῦ μείζων ἐστίν, ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ Θεοῦ, ὅτι μεμαρτύρηκεν περὶ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ. ¹⁰Ὁ πιστεύων εἰς τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, ἔχει τὴν μαρτυρίαν ἐν αὐτῷ: ὁ μὴ πιστεύων τῷ Θεῷ, ψεύστην πεποίηκεν αὐτόν, ὅτι οὐ πεπίστευκεν εἰς τὴν μαρτυρίαν ἣν μεμαρτύρηκεν ὁ Θεὸς περὶ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ. ¹¹Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία: ὅτι ζωὴν αἰώνιον ἔδωκεν ἡμῖν ὁ Θεός, καὶ αὕτη ἡ ζωὴ ἐν τῷ Υἱῷ αὐτοῦ ἐστίν. ¹²Ὁ ἔχων τὸν Υἱόν, ἔχει τὴν ζωὴν· ὁ μὴ ἔχων τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, τὴν ζωὴν οὐκ ἔχει.

¹⁰Γ ἠγαπήκαμεν 023 03 | ἠγαπήσαμεν 02 | ἠγαπήσεν 01¹ ¹³Γ δεδωκεν 01 03 | εδωκεν 023 02¹ ¹⁴Γ τεθεαμεθα 01 03 | εθεασαμεθα 023 02¹ ²⁰Γ ειπη οτι 02 03 | - 01* | ειπη 01¹ ²¹Γ τον θεον αγαπα και 01 02 03 | - 02* 03*¹ ⁵Γ ἐστιν δε 03 | δε ἐστιν 01 | ἐστιν 02¹ ⁷[[- 01 02 03 | * none]]

¹³Ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν, ἵνα εἰδῆτε ὅτι ζωὴν ἔχετε αἰώνιον, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἐθεοῦ.¹ [[καὶ ἵνα πιστεύητε εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Υἱοῦ τοῦ Ἐθεοῦ.]]
¹⁴καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ παρρησία ἣν ἔχομεν πρὸς αὐτόν: ὅτι ἐάν τι αἰτώμεθα κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ, ἀκούει ἡμῶν. ¹⁵Καὶ ἐὰν οἴδαμεν ὅτι ἀκούει ἡμῶν, ὃ ἂν αἰτώμεθα, οἴδαμεν ὅτι ἔχομεν τὰ αἰτήματα ἃ ἠτήκαμεν ἀπ' αὐτοῦ. ¹⁶Ἐάν τις ἴδῃ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἁμαρτάνοντα ἁμαρτίαν μὴ πρὸς θάνατον, αἰτήσῃ καὶ δώσει αὐτῷ ζωὴν, τοῖς ἁμαρτάνουσιν μὴ πρὸς θάνατον. Ἔστιν ἁμαρτία πρὸς θάνατον· οὐ περὶ ἐκείνης λέγω ἵνα ἐρωτήσῃ. ¹⁷Πᾶσα ἀδικία ἁμαρτία ἐστίν, καὶ ἔστιν ἁμαρτία οὐ πρὸς θάνατον.

¹⁸Οἴδαμεν ὅτι πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ Ἐθεοῦ οὐχ ἁμαρτάνει, ἀλλ' ὁ γεννηθεὶς ἐκ τοῦ Ἐθεοῦ τηρεῖ αὐτόν καὶ ὁ πονηρὸς οὐχ ἄπτεται αὐτοῦ. ¹⁹Οἴδαμεν ὅτι ἐκ τοῦ Ἐθεοῦ ἐσμεν, καὶ ὁ κόσμος ὅλος ἐν τῷ πονηρῷ κεῖται. ²⁰Οἴδαμεν δὲ ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ Ἐθεοῦ ἦκει, καὶ δέδωκεν ἡμῖν διάνοιαν, ἵνα γινώσκωμεν τὸν Ἀληθινόν· καὶ ἐσμεν ἐν τῷ Ἀληθινῷ, ἐν τῷ Υἱῷ αὐτοῦ, Ἦ Ἰησοῦ Ἐχριστῷ.¹ Οὗτός ἐστιν ὁ ἀληθινὸς Ἐθεὸς καὶ ζωὴ αἰώνιος.

²¹Τεκνία, φυλάξατε ἑαυτὰ ἀπὸ τῶν εἰδώλων.

¹³Ἰνα εἰδητε οτι ζωην εχετε αιωνιον τοις πιστευουσιν εἰς το ονομα του υιου του θεου 03 | ἵνα εἰδητε οτι ζωην αιωνιον εχετε τοις πιστευουσιν εἰς το ονομα του υιου του θεου 01 | ἵνα εἰδητε οτι ζωην εχετε αιωνιον οἱ πιστευοντες εἰς το ονομα του υιου του θεου 02¹ [[- 01 02 03 | * none]] ²⁰Ἰησου χριστω 03 | Ἰησου χριστου 01 | - 02¹

Ἰωάννου Β

1 ¹Ὁ πρεσβύτερος ἐκλεκτῆ κυρία καὶ τοῖς τέκνοις αὐτῆς, οὓς ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ (καὶ οὐκ ἐγὼ μόνος, ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ ἐγνωκότες τὴν ἀλήθειαν), ²διὰ τὴν ἀλήθειαν τὴν μένουσαν ἐν ἡμῖν, καὶ μεθ' ἡμῶν ἔσται εἰς τὸν αἰῶνα: ³ἔσται μεθ' ἡμῶν χάρις, ἔλεος, εἰρήνη, παρὰ ὁ Θεοῦ Πατρὸς καὶ παρὰ ὁ Ἰησοῦ Ἐκλεκτοῦ, τοῦ Υἱοῦ τοῦ Πατρὸς, ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἀγάπῃ.

⁴Ἐχάρην λίαν ὅτι εὑρήκα ἐκ τῶν τέκνων σου περιπατοῦντας ἐν ἀληθείᾳ, καθὼς ἐντολὴν ἐλάβομεν παρὰ τοῦ Πατρὸς. ⁵Καὶ νῦν ἐρωτῶ σε, κυρία, οὐχ ὡς ἐντολὴν καινὴν γράφων σοι, ἀλλὰ ἡ ἣν εἶχαμεν ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους. ⁶Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγάπη: ἵνα περιπατῶμεν κατὰ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ. Αὕτη ἡ ἐντολή ἐστίν, ἡ καθὼς ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἐν αὐτῇ περιπατῆτε. ⁷Ὅτι πολλοὶ πλάνοι ἐξῆλθον εἰς τὸν κόσμον, οἱ μὴ ὁμολογοῦντες ὁ Ἰησοῦν Ἐκλεκτὸν ἐρχόμενον ἐν σαρκί. Οὗτός ἐστιν ὁ πλάνος καὶ ὁ ἀντίχριστος. ⁸Βλέπετε ἑαυτοὺς ἵνα μὴ ἀπολέσητε ἃ εἰργάσασθε, ἀλλὰ μισθὸν πλήρη ἀπολάβητε. ⁹Πᾶς ὁ προάγων καὶ μὴ μένων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ Ἐκλεκτοῦ, ὁ Θεὸς οὐκ ἔχει· ὁ μένων ἐν τῇ διδαχῇ, οὗτος καὶ τὸν Πατέρα καὶ τὸν Υἱὸν ἔχει. ¹⁰Εἴ τις ἔρχεται πρὸς ὑμᾶς, καὶ ταύτην τὴν διδαχὴν οὐ φέρει, μὴ λαμβάνετε αὐτὸν εἰς οἰκίαν, καὶ χαίρειν αὐτῷ μὴ λέγετε. ¹¹Ὁ λέγων γὰρ αὐτῷ χαίρειν κοινωνεῖ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ τοῖς πονηροῖς.

¹²Πολλὰ ἔχων ὑμῖν γράφειν, οὐκ ἐβουλήθην διὰ χάρτου καὶ μέλανος, ἀλλὰ ἐλπίζω γενέσθαι πρὸς ὑμᾶς, καὶ στόμα πρὸς στόμα λαλήσαι, ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν πληρωμένη ᾖ. ¹³Ἀσπάζεται σε τὰ τέκνα τῆς ἀδελφῆς σου τῆς ἐκλεκτῆς.

Ἰωάννου Γ

1 ¹Ὁ πρεσβύτερος· Γαίῳ τῷ ἀγαπητῷ, ὃν ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ.
²Ἀγαπητέ, περὶ πάντων εὐχομαί σε εὐοδοῦσθαι καὶ ὑγιαίνειν, καθὼς εὐοδοῦταί σου ἡ ψυχὴ. ³Ἐχάρην γὰρ λίαν ἐρχομένων ἀδελφῶν καὶ μαρτυρούντων σου τῇ ἀληθείᾳ, καθὼς σὺ ἐν ἀληθείᾳ περιπατεῖς. ⁴Μειζοτέραν τούτων Γ οὐκ ἔχω χαράν, ¹ ἵνα ἀκούω τὰ ἐμὰ τέκνα ἐν τῇ ἀληθείᾳ περιπατοῦντα.

⁵Ἀγαπητέ, πιστὸν ποιεῖς ὁ, ἐὰν ἐργάση εἰς τοὺς ἀδελφούς καὶ τοῦτο ξένους, ⁶οἱ ἐμαρτύρησάν σου τῇ ἀγάπῃ ἐνώπιον ἐκκλησίας, οὓς καλῶς ποιήσεις, προπέμψας ἀξίως τοῦ ὁ Θεοῦ. ⁷Ἐπεὶ γὰρ τοῦ ὀνόματος ἐξῆλθαν, μηδὲν λαμβάνοντες ἀπὸ τῶν ἐθνικῶν. ⁸Ἡμεῖς οὖν ὀφείλομεν ὑπολαμβάνειν τοὺς τοιούτους, ἵνα συνεργοὶ γινώμεθα τῇ Γ ἀληθείᾳ. ¹

⁹Ἐγραψά τι τῇ ἐκκλησίᾳ, ἀλλ' ὁ φιλοπρωτεύων αὐτῶν, Διοτρέφης, οὐκ ἐπιδέχεται ἡμᾶς. ¹⁰Διὰ τοῦτο, ἐὰν ἔλθω, ὑπομνήσω αὐτοῦ τὰ ἔργα, ἃ ποιεῖ, λόγοις πονηροῖς φλυαρῶν ἡμᾶς, καὶ μὴ ἀρκούμενος ἐπὶ τούτοις, οὔτε αὐτὸς ἐπιδέχεται τοὺς ἀδελφούς, καὶ τοὺς βουλομένους κωλύει, καὶ ἐκ τῆς ἐκκλησίας ἐκβάλλει.

¹¹Ἀγαπητέ, μὴ μιμοῦ τὸ κακὸν, ἀλλὰ τὸ ἀγαθόν. Ὁ ἀγαθοποιῶν ἐκ τοῦ ὁ Θεοῦ ἐστίν, ὁ κακοποιῶν οὐχ ἑώρακεν τὸν ὁ Θεόν. ¹²Δημητρίῳ μεμαρτύρηται ὑπὸ πάντων, καὶ ὑπὸ αὐτῆς Γ τῆς ἀληθείας· καὶ ἡμεῖς δὲ μαρτυροῦμεν, καὶ οἶδας ὅτι ἡ μαρτυρία ἡμῶν ἀληθὴς ἐστίν.

¹³Πολλὰ εἶχον γράψαι σοι, ἀλλ' οὐ θέλω διὰ μέλανος καὶ καλάμου σοι γράφειν, ¹⁴ἐλπίζω δὲ εὐθέως σε ἰδεῖν, καὶ στόμα πρὸς στόμα λαλήσομεν.

¹⁵Εἰρήνη σοι. Ἀσπάζονται σε οἱ φίλοι. Ἀσπάζου τοὺς φίλους κατ' ὄνομα.

Ἰούδα

1 ¹Ἰούδας, ὁ Ἰησοῦ Ἐπιστοῦ δούλος, ἀδελφὸς δὲ Ἰακώβου, τοῖς ἐν Θεῷ Πατρὶ ἠγαπημένοις, καὶ ὁ Ἰησοῦ Ἐπιστοῦ τετηρημένοις κλητοῖς: ²ἔλεος ὑμῶν, καὶ εἰρήνη, καὶ ἀγάπη πληθυνθεῖη.

³Ἀγαπητοί, πᾶσαν σπουδὴν ποιούμενος γράφειν ὑμῖν περὶ τῆς κοινῆς ἡμῶν σωτηρίας, ἀνάγκην ἔσχον γράψαι ὑμῖν, παρακαλῶν Ἐπαγωνίζεσθαι¹ τῇ ἀπαξ παραδοθείσῃ τοῖς ἀγίοις πίστει. ⁴Ἐπεισεδυσαν¹ γάρ τινες ἄνθρωποι οἱ πάλοι προγεγραμμένοι εἰς τοῦτο τὸ κρίμα, ἀσεβεῖς, τὴν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν χάριτα μετατιθέντες εἰς ἀσέλγειαν, καὶ τὸν Ἰόνον¹ Δεσπότην καὶ Κύριον ἡμῶν, Ἰησοῦν Ἐπιστόν, ἀρνούμενοι.

⁵Ἐπομνήσαι δὲ ὑμᾶς βούλομαι, εἰδόμενος Ἐπαξ¹ πάντα, ὅτι Ἰησοῦς¹ λαὸν ἐκ γῆς Αἰγύπτου σώσας, τὸ δεύτερον τοὺς μὴ πιστεύσαντας ἀπώλεσεν. ⁶Ἀγγέλου τε τοὺς μὴ τηρήσαντας τὴν ἐαυτῶν ἀρχὴν, ἀλλὰ ἀπολιπόντας τὸ ἴδιον οἰκητήριον, εἰς κρίσιν μεγάλης ἡμέρας, δεσμοῖς αἰδίοις ὑπὸ ζόφον τετήρηκεν. ⁷Ὡς Σόδομα καὶ Γόμορρα, καὶ αἱ περὶ αὐτὰς πόλεις, τὸν ὅμοιον τρόπον τοῦτοις ἐκπορευέσασαι, καὶ ἀπελθεῖν ὀπίσω σαρκὸς ἐτέρας, πρόκεινται δεῖγμα πυρὸς αἰωνίου δίκης ὑπέχουσαι.¹

⁸Ὅμοίως μέντοι καὶ οὗτοι ἐνυπνιαζόμενοι, σάρκα μὲν μιάνουσιν, κυριότητα δὲ ἀθετοῦσιν, δόξας δὲ βλασφημοῦσιν. ⁹Ὁ δὲ Μιχαὴλ ὁ ἀρχάγγελος, ὅτε τῷ διαβόλῳ διακρινόμενος, διελέγετο περὶ τοῦ Μωϋσέως σώματος, οὐκ ἐτόλμησεν κρίσιν ἐπενεγκεῖν βλασφημίας, ἀλλὰ εἶπεν, “Ἐπιτιμήσαι σοι Κύριος.” ¹⁰Οὗτοι δὲ ὅσα μὲν οὐκ οἶδασιν βλασφημοῦσιν, ὅσα δὲ φυσικῶς ὡς τὰ ἄλογα ζῶα ἐπίστανται, ἐν τοῦτοις φθειρόνται. ¹¹Οὐαὶ αὐτοῖς! Ὅτι τῇ ὁδῷ τοῦ ΚΑῖν ἐπορεύθησαν, καὶ τῇ πλάνῃ τοῦ Βαλαὰμ μισθοῦ ἐξεχύθησαν, καὶ τῇ ἀντιλογίᾳ τοῦ Κόρε ἀπώλοντο. ¹²Οὗτοι εἰσιν οἱ ἐν ταῖς Ἐπαγαίαις¹ ὑμῶν, σπιλάδες συνευωχούμενοι ἀφόβως, ἐαυτοὺς ποιμαίνοντες, νεφέλαι ἄνυδροι ὑπὸ ἀνέμων Ἐπαφερόμεναι,¹ δένδρα φθινοπωρινὰ ἄκαρπα δις ἀποθανόντα ἐκρίζωθέντα, ¹³κύματα ἄγρια¹ θαλάσσης Ἐπαφρίζοντα¹ τὰς ἐαυτῶν αἰσχύνας, ἀστέρες πλανῆται, οἷς ὁ ζόφος τοῦ σκότους εἰς αἰῶνα τετήρηται. ¹⁴Ἐπροφήτευσεν¹ δὲ καὶ τοῦτοις ἔβδομος ἀπὸ Ἀδάμ, Ἐνώχ, λέγων, “Ἴδου, ἦλθεν

³Ἐπαγωνίζεσθαι 01 03 04 | ἐπαγωνίζεσθε 372 02¹ ⁴Ἐπεισεδυσαν 372 01 02 | ἐπεισεδυσαν 03 04¹ Ἰόνον 01 02 03 04 61695 | νομον ἡμων 372* | ἡμων 372¹ ⁵ὑμας 01 03 | - 372 02 04¹ Ἐπαξ πάντα ὅτι ἰησοῦς 02 03 | ἀπαξ πάντας ὅτι θεὸς χριστὸς 372 | πάντα ὅτι κύριος ἀπαξ 01 | πάντα ὅτι ὁ ἀπαξ 04¹ ⁷ὑπεχουσαι 372 03 04 | οὐκ ἐχουσιν 01 | ὑπερεχουσαι 02 | ἐπεχουσαι 61695¹ ¹²Ἐπαγαίαις 372 01 03 | ἀπαταῖς 02 04¹ Ἐπαφερόμεναι 372 01 02 04 | ἀπαφερόμενοι 372* 03¹ ¹³κύματα ἀγρια 372 02 03 | ἀγρια κύματα 01 | κύματα ἀγία 04¹ Ἐπαφρίζοντα 01 02 03 | ἀπαφρίζοντα 372 04¹ ¹⁴Ἐπροφήτευσεν 372 03 | προεφήτευσεν 02 04 | προεπροφήτευσεν 01¹

Ἐπίσης ἐν ἁγίαις μυριάσιν¹ αὐτοῦ,¹⁵ ποιῆσαι κρίσιν κατὰ πάντων, καὶ ἐλέγξει πάντας τοὺς¹ ἄσεβεῖς περὶ πάντων τῶν ἔργων ἀσεβείας αὐτῶν, ὧν ἠσέβησαν, καὶ περὶ πάντων τῶν σκληρῶν,¹ ὧν ἐλάλησαν κατ' αὐτοῦ ἁμαρτωλοὶ ἀσεβεῖς.”¹⁶ Οὗτοί εἰσιν γογγυσταὶ μεμψίμοιροι, κατὰ τὰς ἐπιθυμίας αὐτῶν πορευόμενοι,¹ καὶ τὸ στόμα αὐτῶν λαλεῖ ὑπέρογκα, θαυμάζοντες πρόσωπα ὠφελείας χάριν.

¹⁷ Ὑμεῖς δέ, ἀγαπητοί, μνήσθητε τῶν ῥημάτων τῶν προειρημένων ὑπὸ τῶν ἀποστόλων τοῦ Κυρίου ἡμῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ,¹⁸ ὅτι ἔλεγον ὑμῖν, ἵνα ἔσχατου χρόνου ἔσονται ἐμπαίκται κατὰ τὰς ἑαυτῶν ἐπιθυμίας¹ πορευόμενοι τῶν ἀσεβειῶν.”¹⁹ Οὗτοί εἰσιν οἱ ἀποδιορίζοντες, ψυχικοί, πνεῦμα μὴ ἔχοντες.²⁰ Ὑμεῖς δέ, ἀγαπητοί, ἐποικοδομοῦντες ἑαυτοὺς τῇ ἀγιωτάτῃ ὑμῶν πίστει, ἐν πνεύματι ἁγίῳ προσευχόμενοι.¹ ²¹ Ἐαυτοὺς ἐν ἀγάπῃ Θεοῦ τηρήσατε,¹ προσδεχόμενοι τὸ ἔλεος τοῦ Κυρίου ἡμῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς ζωὴν αἰώνιον.²² Καὶ οὐς μὲν ἔλεατε¹ διακρινομένους,²³ οὐς δὲ¹ σῶζετε ἐκ πυρὸς ἀρπάζοντες, οὐς δὲ ἔλεατε ἐν φόβῳ,¹ μισοῦντες καὶ τὸν ἀπὸ τῆς σαρκὸς ἐπιλωμένον χιτῶνα.

²⁴ Τῷ δὲ δυναμένῳ φυλάξαι ὑμᾶς ἀπταίστους, καὶ ἵνα στηθῆται κατενώπιον τῆς δόξης αὐτοῦ ἀμώμους¹ ἐν ἀγαλλίασει,²⁵ μόνῳ Θεῷ Σωτῆρι ἡμῶν, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν,¹ δόξα, μεγαλωσύνη, κράτος, καὶ ἐξουσία, πρὸ παντὸς τοῦ αἰῶνος, καὶ νῦν, καὶ εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν!

ἁγίαις μυριασιν 02 03 | μυριασιν ἁγίαις 04 | ἁγιῶν ἀγγελῶν μυριασιν 372 | μυριασιν ἁγιῶν ἀγγελῶν 01¹ αὐτοῦ 02 03 04 | - 372 01¹ 15¹ πάντας τοὺς 02 03 04 | πᾶσαν ψυχὴν 372 01¹ ἀσεβεῖς περὶ πάντων τῶν ἐργῶν ἀσεβείας αὐτῶν ὧν ἠσέβησαν καὶ 02 03 | - 372 | περὶ πάντων τῶν ἐργῶν ὧν ἠσέβησαν καὶ 01 | ἀσεβεῖς περὶ πάντων τῶν ἐργῶν αὐτῶν ὧν ἠσέβησαν καὶ 04¹ σκληρῶν 372 02 03 | σκληρῶν λογῶν 01 04¹ 16¹ κατὰ τὰς ἐπιθυμίας αὐτῶν πορευόμενοι 01 02 03 | κατὰ τὰς ἐπιθυμίας αὐτῶν πορευόμενοι 04 | - 372* | κατὰ τὰς ἐπιθυμίας αὐτῶν πορευόμενοι 372¹ 18¹ - 01 03 | ὅτι 372 02 04¹ ἑαυτῶν ἐπιθυμίας 372 02 03 04 | ἑαυτῶν ἐπιθυμίας 372* | ἐπιθυμίας αὐτῶν 01¹ 20¹ ἐποικοδομοῦντες ἑαυτοὺς τῇ ἀγιωτάτῃ ὑμῶν πίστει ἐν πνεύματι ἁγίῳ προσευχόμενοι 01 02 03 | τῇ αὐτῶν ἀγιωτάτῃ πίστει ἀνοικοδομῆσθαι ἐν πνεύματι ἁγίῳ προσευχόμενοι αὐτοῖς 372 | τῇ αὐτῶν ἀγιωτάτῃ πίστει ἀνοικοδομῆσθαι ἐν πνεύματι ἁγίῳ προσευχόμενοι αὐτοῖς 372* | ἐποικοδομοῦντες ἑαυτοὺς τῇ ἀγιωτάτῃ ὑμῶν πίστει ἐν πνεύματι ἁγίῳ προσευχόμενοι 01 02 | τηρησόμενοι 372 03 04¹ 22¹ ἐλεατε 01 03 | ἐλεγετε 02 04 | ἐκ πυρὸς ἀρπάσατε 372¹ 23¹ οὐς δε 01 02 04 | - 372 03¹ 1¹ σῶζετε ἐκ πυρὸς ἀρπάζοντες οὐς δε ἐλεατε ἐν φόβῳ 01 02 03 | δε ἐλεεῖτε ἐν φόβῳ 372 | σῶζετε ἐκ πυρὸς ἀρπάζοντες ἐν φόβῳ 04¹ 24¹ φυλάξαι ὑμᾶς ἀπταίστους καὶ 01 03 04 | στηθῆται 372 | φυλάξαι ἡμᾶς ἀπταίστους καὶ 02¹ 1¹ - 01 02 03 | ἀσπίλους 372 04¹ στηθῆται κατενώπιον τῆς δόξης αὐτοῦ ἀμώμους 01 03 | ἀμώμους ἀνευμένους ἀπεναντι τῆς δόξης αὐτοῦ 372 | στηθῆται κατενώπιον τῆς δόξης αὐτοῦ ἀμώμους 02 | στηθῆται ἐνώπιον τῆς δόξης αὐτοῦ ἀμώμους 04¹ 25¹ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν 02¹ 03 04 | αὐτῶν δόξα κράτος τιμὴ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ κυρίου ὧν ἡμῶν αὐτῶν 372* | αὐτῶν δόξα κράτος τιμὴ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν αὐτῶν 372 | διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν ὧν 01¹ 1¹ πάντας τοὺς 02 03 04 | τοὺς πάντας 372 | τοὺς 01¹

Ἀποκάλυψις Ἰωάννου

1 ¹Ἀποκάλυψις Ἰησοῦ Ἐπιστοῦ, ἣν ἔδωκεν αὐτῷ ὁ Θεός, δεῖξαι τοῖς δούλοις¹ αὐτοῦ, ἃ δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει, καὶ ἐσήμανεν, ἀποστείλας διὰ τοῦ ἀγγέλου αὐτοῦ τῷ δούλῳ¹ αὐτοῦ, Ἰωάννῃ, ²ὃς ἐμαρτύρησεν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ Ἐπιστοῦ, ὅσα εἶδεν. ³Μακάριος ὁ ἀναγινώσκων καὶ οἱ ἀκούοντες τοὺς λόγους τῆς προφητείας, καὶ τηροῦντες τὰ ἐν αὐτῇ γεγραμμένα, ὁ γὰρ καιρὸς ἐγγύς.

⁴Ἰωάννης ταῖς ἑπτὰ ἐκκλησίαις ταῖς ἐν τῇ Ἀσίᾳ: χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη, ἀπὸ τοῦ ὄντος, καὶ ὁ ἦν, καὶ ὁ ἐρχόμενος, καὶ ἀπὸ τῶν ἑπτὰ πνευμάτων, ἃ ἐνώπιον τοῦ θρόνου αὐτοῦ, ⁵καὶ ἀπὸ Ἰησοῦ Ἐπιστοῦ, ὁ μάρτυς ὁ πιστός, ὁ πρωτότοκος τῶν νεκρῶν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν βασιλέων τῆς γῆς. Τῷ ἀγαπῶντι ἡμᾶς, καὶ λύσαντι ἡμᾶς ἐκ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ, ⁶καὶ ἐποίησεν ἡμᾶς βασιλείαν, ἱερεῖς τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ αὐτοῦ – αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας. Γ' Ἀμήν!

⁷Ἴδου, ἔρχεται μετὰ τῶν νεφελῶν, καὶ ὄψεται αὐτὸν πᾶς ὀφθαλμὸς, καὶ οἵτινες αὐτὸν ἐξεκέντησαν, καὶ κόψονται ἐπ' αὐτὸν πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς. Ναί! Ἀμήν!

⁸Ἐγὼ εἶμι τὸ Ἄλφα καὶ τὸ Ὠ, λέγει ὁ Κύριος, ὁ Θεός, “ὁ ὢν, καὶ ὁ ἦν, καὶ ὁ ἐρχόμενος, ὁ Παντοκράτωρ.”

⁹Ἐγὼ Ἰωάννης, ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν, καὶ συγκοινωνὸς ἐν τῇ θλίψει, καὶ βασιλείᾳ, καὶ ὑπομονῇ, ἐν Ἰησοῦ, ἐγενόμην ἐν τῇ νήσῳ τῇ καλουμένῃ Πάτμῳ, διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ. ¹⁰Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ, καὶ ἤκουσα ὀπίσω μου φωνὴν μεγάλην ὡς σάλπιγγος ¹¹λεγοῦσης, Γ' “Ὁ βλέπεις,¹ γράψον εἰς βιβλίον, καὶ πέμψον ταῖς ἑπτὰ ἐκκλησίαις: εἰς Ἐφεσον, Γ' καὶ εἰς Σμύρναν, καὶ εἰς Πέργαμον, καὶ εἰς Θυάτειρα, καὶ εἰς Σάρδεις,¹ καὶ εἰς Φιλαδέλφειαν, καὶ εἰς Λαοδίκειαν.”

¹²Καὶ ἐπέστρεψα βλέπειν τὴν φωνὴν ἣτις ἐλάλει μετ' ἐμοῦ. Καὶ ἐπιστρέψας, εἶδον ἑπτὰ λυχνίας χρυσαῖς, ¹³καὶ ἐν μέσῳ τῶν λυχνιῶν, “ὅμοιον Ἰωάννῃ ἄνθρωπον”, ἐνδεδυμένον ποδήρη, καὶ περιεζωσμένον πρὸς τοῖς μαστοῖς ζώνην χρυσαῖν. ¹⁴Ἡ δὲ κεφαλὴ αὐτοῦ καὶ αἱ τρίχες λευκαί, ὡς ἔριον λευκόν ὡς χιών, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς φλόξ πυρός, ¹⁵καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκολιβάνῳ ὡς ἐν καμίνῳ πεπυρωμένης, καὶ ἡ φωνὴ αὐτοῦ ὡς φωνὴ ὑδάτων πολλῶν, ¹⁶καὶ ἔρχων¹ ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ αὐτοῦ

¹δουλοῖς 02 | ἀγίοις 01¹ Γ' τῷ δούλῳ 01 | τοῦ δούλου 02¹ ἠμαρ 01 | ἡμῖν 02 | ἡμῶν 04¹ Γ' - 318 02 | τῶν αἰῶνων 01 04¹ ¹¹Ὁ βλέπεις 02 | - 01 | ὁ βλέπεις 04¹ Γ' καὶ εἰς περγαμον καὶ εἰς θυατειρα καὶ εἰς σμυρναν 01 | καὶ εἰς μυρναν καὶ εἰς περγαμον καὶ εἰς θυατειραν καὶ εἰς σαρδεῖς 02 | καὶ εἰς σμυρναν καὶ εἰς περγαμον καὶ εἰς θυατειραν καὶ εἰς σαρδεῖς 04¹ ¹⁶ἔρχων 04 | εἶχεν 01 | - 02¹

ἀστέρας ἑπτὰ, καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ῥομφαία δίστομος ὀξεῖα ἐκπορευομένη, καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος φαίνει ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ.

¹⁷Καὶ ὅτε εἶδον αὐτόν, ἔπεσα πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ, ὡς νεκρός. Καὶ ἔθηκεν τὴν δεξιὰν αὐτοῦ ἐπ’ ἐμέ λέγων, “Μὴ φοβοῦ· ἐγώ εἰμι ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, ¹⁸καὶ ὁ ζῶν¹ καὶ ἐγενόμενος νεκρός, καὶ ἰδοὺ, ζῶν εἰμι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, καὶ ἔχω τὰς κλεῖς τοῦ θανάτου καὶ τοῦ Ἄιδου. ¹⁹Γράψον οὖν ἃ εἶδες, καὶ ἃ εἰσὶν, καὶ ἃ ^Γ μέλλει γενέσθαι μετὰ ταῦτα. ²⁰Τὸ μυστήριον τῶν ἑπτὰ ἀστέρων, οὓς εἶδες ἐπὶ τῆς δεξιᾶς μου, καὶ τὰς ἑπτὰ λυχνίας τὰς χρυσᾶς· οἱ ἑπτὰ ἀστέρες, ἄγγελοι τῶν ἑπτὰ ἐκκλησιῶν εἰσὶν, καὶ ^Γ αἱ λυχνίαι ἑπτὰ, ¹ ἑπτὰ ἐκκλησίαι εἰσὶν.

2 ¹Τῷ ἀγγέλῳ τῷ ἐν Ἐφέσῳ ἐκκλησίας γράψον: ‘Τάδε λέγει ὁ κρατῶν τοὺς ἑπτὰ ἀστέρας ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, ὁ περιπατῶν ἐν μέσῳ τῶν ἑπτὰ λυχνιῶν τῶν χρυσέων: ²“Οἶδα τὰ ἔργα σου, καὶ τὸν κόπον καὶ τὴν ὑπομονὴν σου, καὶ ὅτι οὐ δύνη βαστάσαι κακοὺς, καὶ ἐπείρασας τοὺς λέγοντας ἑαυτοὺς ἀποστόλους, καὶ οὐκ εἰσὶν, καὶ εὗρες αὐτοὺς ψευδεῖς, ³καὶ ὑπομονὴν ἔχεις, καὶ ἐβάστασας διὰ τὸ ὄνομά μου, καὶ οὐ κεκοπίακες. ⁴Ἄλλ’ ἔχω κατὰ σοῦ ὅτι τὴν ἀγάπην σου τὴν πρώτην ἀφήκεις. ⁵Μνημόνευε οὖν πόθεν πέπτωκας καὶ μετανόησον, καὶ τὰ πρῶτα ἔργα ποίησον. Εἰ δὲ μὴ, ἔρχομαί σοι καὶ κινήσω τὴν λυχνίαν σου ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς, ἐὰν μὴ μετανόησης, ⁶Ἄλλὰ τοῦτο ἔχεις, ὅτι μισεῖς τὰ ἔργα τῶν Νικολαϊτῶν, ἃ κἀγὼ μισῶ. ⁷Ὁ ἔχων οὖς, ἀκουσάτω τί τὸ ^πνεῦμα λέγει ταῖς ^Γ ἐκκλησίαις. ¹ Τῷ νικῶντι, δώσω αὐτῷ φαγεῖν ἐκ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς, ὃ ἐστὶν ἐν τῷ Παραδείσῳ τοῦ ^θ Θεοῦ.”

⁸Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Σμύρνῃ ἐκκλησίας γράψον: ‘Τάδε λέγει ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, ὃς ἐγένετο νεκρός καὶ ἔζησεν: ⁹“Οἶδά σου τὴν θλίψιν καὶ τὴν πτωχείαν (ἀλλὰ πλούσιος εἶ), καὶ τὴν βλασφημίαν ἐκ τῶν λεγόντων Ἰουδαίους εἶναι ἑαυτοὺς, καὶ οὐκ εἰσὶν, ἀλλὰ συναγωγὴ τοῦ Σατανᾶ. ¹⁰Μὴ φοβοῦ ἃ μέλλεις πάσχειν. Ἴδοὺ, μέλλει βάλλειν ὁ διάβολος ἐξ ὑμῶν εἰς φυλακὴν, ἵνα πειρασθῆτε, καὶ ^Γ ἔξετε ¹ θλίψιν ἡμερῶν δέκα. Γίνου πιστὸς ἄχρι θανάτου, καὶ δώσω σοι τὸν στέφανον τῆς ζωῆς. ¹¹Ὁ ἔχων οὖς, ἀκουσάτω τί τὸ ^πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. Ὁ νικῶν οὐ μὴ ἀδικηθῆ ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ δευτέρου.”

¹²Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Περγάμῳ ἐκκλησίας γράψον: ‘Τάδε λέγει ὁ ἔχων τὴν ῥομφαίαν τὴν δίστομον τὴν ὀξεῖαν: ¹³“Οἶδα ποῦ κατοικεῖς, ὅπου ὁ θρόνος τοῦ Σατανᾶ, καὶ κρατεῖς τὸ ὄνομά μου, καὶ οὐκ ἠρνήσω τὴν πίστιν μου, καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις Ἀντιπᾶς, ὁ μάρτυς μου ὁ πιστὸς μου, ὃς ἀπεκτάνθη παρ’ ὑμῖν, ὅπου ὁ Σατανᾶς κατοικεῖ. ¹⁴Ἄλλ’ ἔχω κατὰ σοῦ ὀλίγα, ὅτι ἔχεις ἐκεῖ κρατοῦντας τὴν διδαχὴν Βαλαάμ, ὃς ἐδίδασκεν τῷ Βαλακ βαλεῖν σκάνδαλον ἐνώπιον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, φαγεῖν εἰδωλόθουτα καὶ πορνεῦσαι. ¹⁵Οὕτως ἔχεις καὶ σὺ, κρατοῦντας τὴν διδαχὴν Νικολαϊτῶν ὁμοίως. ¹⁶Μετανόησον οὖν! Εἰ δὲ μὴ, ἔρχομαί σοι ταχύ, καὶ πολεμήσω μετ’ αὐτῶν ἐν τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ στόματός μου. ¹⁷Ὁ ἔχων οὖς, ἀκουσάτω τί τὸ ^πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. Τῷ νικῶντι, δώσω αὐτῷ τοῦ μάννα τοῦ κεκρυμμένου, καὶ δώσω αὐτῷ ψῆφον λευκὴν, καὶ ἐπὶ τὴν ψῆφον ὄνομα καινὸν γεγραμμένον, ὃ οὐδεὶς οἶδεν, εἰ μὴ ὁ λαμβάνων.”

¹⁸Καὶ τῷ ἀγγέλῳ ^Γ τῆς¹ ἐν Θυατείροις ἐκκλησίας γράψον: ‘Τάδε λέγει ὁ Υἱὸς τοῦ ^θ Θεοῦ, ὁ ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ὡς φλόγα πυρός, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ

¹⁸Γ και ο ζων 02 04 | - ϖ98^v | ο ζων 01¹ ¹⁹Γ - ϖ98^v 02 | δει 01 04¹ ²⁰Γ αι λυχνιαι επτα 04 | αι λυχνιαι αι επτα 02 | επτα λυχνιαι 01¹ ⁷Γ εκκλησιας 01 | επτα εκκλησιας 02 | εκκλησιας ταις επτα 04¹ ¹⁰Γ εξετε 01 | εχητε 02 | εχετε 04¹ ¹⁸Γ της 01 | τω 02 | - 04¹

ὅμοιοι χαλκολιβάνῳ: ¹⁹“Οἶδά σου τὰ ἔργα, καὶ τὴν ἀγάπην, καὶ τὴν πίστιν, καὶ τὴν διακονίαν,¹ καὶ τὴν ὑπομονήν σου, καὶ τὰ ἔργα σου, τὰ ἔσχατα πλείονα τῶν πρώτων. ²⁰Ἄλλ’ ἔχω κατὰ σοῦ ὅτι ἀφεῖς τὴν γυναῖκα Ἰεζάβελ, ἡ λέγουσα ἑαυτὴν προφητιν, καὶ διδάσκει καὶ πλανᾷ τοὺς ἔμοὺς δούλους πορνεῦσαι, καὶ φαγεῖν εἰδωλόθута. ²¹Καὶ ἔδωκα αὐτῇ χρόνον, ἵνα μετανοήσῃ, Ἦ καὶ οὐ ἤθελησεν μετανοῆσαι ἐκ τῆς πορνείας αὐτῆς. ¹ ²²Ἰδοὺ, βάλλω αὐτὴν εἰς κλίνην, καὶ τοὺς μοιχεύοντας μετ’ αὐτῆς εἰς θλίψιν μεγάλην, ἐὰν μὴ μετανοήσουσιν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῆς. ²³Καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς ἀποκτενῶ ἐν θανάτῳ· καὶ γνώσονται πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι ὅτι ἐγὼ εἰμὶ ὁ ἔραυνῶν νεφροὺς καὶ καρδίας, καὶ δώσω ὑμῖν ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα ὑμῶν. ²⁴Ὑμῖν δὲ λέγω τοῖς λοιποῖς τοῖς ἐν Θυατείροις, ὅσοι οὐκ ἔχουσιν τὴν διδαχὴν ταύτην, οἵτινες οὐκ ἔγνωσαν τὰ βαθέα τοῦ Σατανᾶ, ὡς λέγουσιν, οὐ βάλλω ἐφ’ ὑμᾶς ἄλλο βάρος. ²⁵Πλὴν ὃ ἔχετε, κρατήσατε ἄχρι οὗ ἂν ἴξω. ²⁶Καὶ ὁ νικῶν καὶ ὁ τηρῶν ἄχρι τέλους τὰ ἔργα μου, δώσω αὐτῷ ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν ἐθνῶν... ²⁷καὶ ποιμανεῖ αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾶ, ὡς τὰ σκεύη τὰ κεραμικὰ συντριβεται’, ²⁸ὡς κἀγὼ εἴληφα παρὰ τοῦ πατρός μου, καὶ δώσω αὐτῷ τὸν ἀστέρα τὸν πρωϊνόν. ²⁹Ὁ ἔχων οὖς, ἀκουσάτω τί τὸ Ἅγιον λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.”

3 ¹Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Σάρδεσιν ἐκκλησίας γράψον: Ἐγὼ λέγει ὁ ἔχων τὰ ἑπτὰ πνεύματα τοῦ ἁγίου καὶ τοὺς ἑπτὰ ἀστέρας: “Οἶδά σου τὰ ἔργα, ὅτι ὄνομα ἔχεις, ὅτι ζῆς, καὶ νεκρὸς εἶ. ²Γίνου γρηγορῶν, καὶ στήρισον τὰ λοιπὰ, ἃ ἔμελλον ἀποθανεῖν, οὐ γὰρ εὗρηκά σου ἔργα, πεπληρωμένα ἐνώπιον τοῦ ἁγίου μου. ³Μνημόνευε οὖν πῶς εἴληφας καὶ ἤκουσας, καὶ τήρει καὶ μετανόησον. Ἐὰν οὖν μὴ γρηγορήσῃς, ἴξω ὡς κλέπτῃς, καὶ οὐ μὴ γνῶς ποῖαν ὥραν ἴξω ἐπὶ σέ. ⁴Ἄλλὰ ἔχεις ὀλίγα ὀνόματα ἐν Σάρδεσιν, ἃ οὐκ ἐμόλυναν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ περιπατήσουσιν μετ’ ἐμοῦ ἐν λευκοῖς, ὅτι ἄξιοί εἰσιν. ⁵Ὁ νικῶν, οὕτως περιβαλεῖται ἐν ἱματίοις λευκοῖς, καὶ οὐ μὴ ἐξαλείψω τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκ τῆς βίβλου τῆς ζωῆς, καὶ ὁμολογήσω τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ Πατρός μου, καὶ ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ. ⁶Ὁ ἔχων οὖς, ἀκουσάτω τί τὸ Ἅγιον λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.”

⁷Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Φιλαδελφείᾳ ἐκκλησίας γράψον: Ἐγὼ λέγει ὁ Ἅγιος, ὁ Ἀληθινός, ὁ ἔχων τὴν κλεῖν Δαυίδ, ὁ ἀνοίγων καὶ οὐδεὶς κλείσει, καὶ κλείων καὶ οὐδεὶς ἀνοίγει: ⁸“Οἶδά σου τὰ ἔργα. Ἰδοὺ, δέδωκα ἐνώπιόν σου θύραν ἀνεωγμένην, ἣν οὐδεὶς δύναται κλείσαι αὐτήν, ὅτι μικρὰν ἔχεις δύναμιν, καὶ ἐτήρησάς μου τὸν λόγον, καὶ οὐκ ἠρνήσω τὸ ὄνομά μου. ⁹Ἰδοὺ, διδῶ ἐκ τῆς συναγωγῆς τοῦ Σατανᾶ, τῶν λεγόντων ἑαυτοὺς Ἰουδαίους εἶναι, καὶ οὐκ εἰσίν, ἀλλὰ ψεύδονται· ἴδοὺ, ποιήσω αὐτοὺς ἵνα ἴξουσιν καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιον τῶν ποδῶν σου, καὶ γνῶσιν ὅτι ἐγὼ ἠγάπησά σε. ¹⁰Ὅτι ἐτήρησας τὸν λόγον τῆς ὑπομονῆς μου, κἀγὼ σε τηρήσω ἐκ τῆς ὥρας τοῦ πειρασμοῦ τῆς μελλούσης ἔρχεσθαι ἐπὶ τῆς οἰκουμένης ὅλης, πειράσαι τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς. ¹¹Ἐρχομαι ταχύ· κράτει ὃ ἔχεις, ἵνα μηδεὶς λάβῃ τὸν στέφανόν σου. ¹²Ὁ νικῶν, ποιήσω αὐτὸν στῦλον ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου μου, καὶ ἔξω οὐ μὴ ἐξέλθῃ ἔτι, καὶ γράψω ἐπ’ αὐτὸν τὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου μου, καὶ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως τοῦ ἁγίου μου, τῆς καινῆς Ἱερουσαλήμ, ἡ καταβαίνουσα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ ἁγίου μου, καὶ τὸ ὄνομά μου τὸ καινόν. ¹³Ὁ ἔχων οὖς, ἀκουσάτω τί τὸ Ἅγιον λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.”

¹⁹τὴν πίστιν καὶ τὴν διακονίαν 02 | τὴν πίστιν 01 | πίστιν καὶ τὴν διακονίαν 04¹ ²¹καὶ οὐ ἠθελῆσεν μετανοῆσαι ἐκ τῆς πορνείας αὐτῆς 02 | καὶ οὐ θελεῖ μετανοῆσαι ἐκ τῆς πορνείας αὐτῆς 04 | ἐκ τῆς πορνείας ταυτῆς 01¹

¹⁴Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Λαοδικεῖα ἐκκλησίας γράψον: Ἐγὼ λέγει ὁ Ἀμὴν, ὁ μάρτυς ὁ πιστὸς καὶ ὁ ἀληθινός, ἡ ἀρχὴ τῆς κτίσεως τοῦ ὁ Θεοῦ: ¹⁵“Οἶδά σου τὰ ἔργα, ὅτι οὔτε ψυχρὸς εἶ οὔτε ζεστός. ¹⁶Ἐγὼ ψυχρὸς ἦς ἢ ζεστός. ¹⁷Οὕτως, ὅτι χλιαρὸς εἶ, καὶ οὔτε ζεστός οὔτε ψυχρὸς, μέλλω σε ἐμέσαι ἐκ τοῦ στόματός μου. ¹⁸Ὅτι λέγεις, ὅτι Ἰουδαίος εἰμι, καὶ πεπλούτηκα, καὶ οὐδὲν χρεῖαν ἔχω, καὶ οὐκ οἶδας ὅτι σὺ εἶ ὁ ταλαίπωρος, καὶ ἐλεεινός, καὶ πτωχός, καὶ τυφλός, καὶ γυμνός. ¹⁹Συμβουλεύω σοι ἀγοράσαι παρ’ ἐμοῦ χρυσίον πεπυρωμένον ἐκ πυρὸς, ἵνα πλουτήσης, καὶ ἱμάτια λευκὰ, ἵνα περιβάλη, καὶ μὴ φανερωθῇ ἡ αἰσχυνὴ τῆς γυμνότητός σου, καὶ κολλύριον ἐγκρίσαι τοὺς ὀφθαλμούς σου, ἵνα βλέπῃς. ²⁰Ἐγὼ ὅσους ἐὰν φιλῶ, ἐλέγχω καὶ παιδεύω· Ἰουδαίος οὖν καὶ μετανόησον. ²¹Ἰδοὺ, ἔστηκα ἐπὶ τὴν θύραν καὶ κρούω· ἐὰν τις ἀκούσῃ τῆς φωνῆς μου καὶ ἀνοίξῃ τὴν θύραν, εἰσελεύσομαι πρὸς αὐτὸν, καὶ δειπνήσω μετ’ αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς μετ’ ἐμοῦ. ²²Ὁ νικῶν, δώσω αὐτῷ καθίσει μετ’ ἐμοῦ ἐν τῷ θρόνῳ μου, ὡς καὶ ἐνίκησα, καὶ ἐκάθισα μετὰ τοῦ Πατρὸς μου ἐν τῷ θρόνῳ αὐτοῦ. ²³Ὁ ἔχων οὖς, ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.”

4 ¹Μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδοὺ, θύρα ἠνεωγμένη ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἡ φωνὴ ἡ πρώτη ἦν ἡκούσα ὡς σάλπιγγος λαλούσης μετ’ ἐμοῦ λέγων, “Ἀνάβα ὧδε, καὶ δεῖξω σοι ἃ δεῖ γενέσθαι μετὰ ταῦτα.” ²Εὐθὺς ἐγενόμην ἐν πνεύματι, καὶ ἰδοὺ, θρόνος ἔκειτο ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τὸν θρόνον καθήμενος, ³καὶ ὁ καθήμενος ὅμοιος ὀράσει λίθῳ, ἰάσπιδι καὶ σαρδίῳ, καὶ ἶρις κυκλόθεν τοῦ θρόνου ὅμοιος ὀράσει σμαραγδίνῳ. ⁴Καὶ κυκλόθεν τοῦ θρόνου ἑπτὰ θρόνους εἴκοσι τέσσαρες, καὶ ἐπὶ τοὺς εἴκοσι τέσσαρας θρόνους ἑπτὰ πρεσβυτέρους καθήμενους, περιβεβλημένους ἱματίοις λευκοῖς, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν στεφάνους χρυσοῦς. ⁵Καὶ ἐκ τοῦ θρόνου ἐκπορεύονται ἀστραπαὶ, καὶ φωναὶ, καὶ βρονταί. Καὶ ἑπτὰ λαμπάδες πυρὸς καιόμεναι ἐνώπιον τοῦ θρόνου, ἅ ἐστιν τὰ ἑπτὰ πνεύματα τοῦ Θεοῦ. ⁶Καὶ ἐνώπιον τοῦ θρόνου ὡς θάλασσα ὑαλίνη, ὁμοία κρυστάλλῳ.

Καὶ ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ κύκλῳ τοῦ θρόνου, τέσσαρα ζῶα, γέμοντα ὀφθαλμῶν ἔμπροσθεν καὶ ὀπίσθεν. ⁷Καὶ τὸ ζῶον τὸ πρῶτον ὅμοιον λέοντι, καὶ τὸ δεύτερον ζῶον ὅμοιον μόσχῳ, καὶ τὸ τρίτον ζῶον ἔχον τὸ πρόσωπον ὡς ἀνθρώπου, καὶ τὸ τέταρτον ζῶον ὅμοιον ἀετῷ πετομένῳ. ⁸Καὶ τὰ τέσσαρα ζῶα, ἐν καθ’ ἑνὲν αὐτῶν, ἔχων ἑκάστη ἀνά πτέρυγαν ἑξ, κυκλόθεν καὶ ἔσθθεν γέμουσιν ὀφθαλμῶν, καὶ ἀνάπαυσιν οὐκ ἔχουσιν ἡμέρας καὶ νυκτὸς λέγοντες, “Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος, ὁ Κύριος ὁ Θεὸς ὁ Παντοκράτωρ, ὁ ἦν, καὶ ὁ ὢν, καὶ ὁ ἐρχόμενος.” ⁹Καὶ ὅταν δώσουσιν τὰ ζῶα ἑξ ἑκάστη, καὶ τὴν τιμὴν, καὶ τὴν εὐχαριστίαν, τῷ καθήμενῳ ἐπὶ τῷ θρόνῳ, τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ¹⁰καὶ πεσοῦνται οἱ εἴκοσι τέσσαρες πρεσβύτεροι ἐνώπιον τοῦ καθήμενου ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ προσκυνήσουσιν τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, καὶ βαλοῦσιν τοὺς στεφάνους αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ θρόνου λέγοντες, ¹¹“Ἄξιός ἐστις ὁ Κύριος καὶ ὁ Θεός

¹⁵Γοφελος ψυχρος ης η ζεστος 01 | οφελον ψυχρος ης η ζεστος 04 | - 02¹ ¹⁹εγω σοους εαν φιλω ελεγχω και 02 04 | εγω σοους αν φιλω ελεγχω και 01 | - 0169¹ ¹⁷ζηλευε 02 04 0169* | ¹⁸ζηλωσων 01 0169¹ ²⁰κρουω εαν τις ακουση της φωνης μου και ανοιξη την θυραν 02 | ²¹κρουω εαν τις ακουση της φωνης μου και ανοιξω την θυραν και 01 | - 0169*¹ ³ομοιος ορασει σμαραγδινω 02 | - 01¹ ⁴και κυκλοθεν του θρονου 02 | - 01¹ ⁵επι τους εικοσι τεσσαρας θρονους 02 | - 01¹ ⁶ηματιοις 02 | εν 01¹ ⁷α εστιν τα επτα πνευματα του θεου 02 | - 01¹ ⁸και ενωπιον του θρονου 02 | - 01¹ ⁹ως ανθρωπου 02 | ως ομοιον ανθρωπω 01¹ ¹⁰καθ 02 | εκαστον 01¹ ¹¹εν 02 | - 01¹ ¹²εχων 02 | ειχον 01¹ ¹³αγιος αγιος αγιος αγιος 01¹ ¹⁴δωσουσιν 02 | δωσωσιν 01¹ ¹⁵δοξαν 02 | - 01¹ ¹⁶ευχαριστιαν 01 | ευχαριστιας 02¹ ¹⁷αμην 01¹ ¹⁸και 01¹ ¹⁹βαλοουσιν 02 | βαλλουσιν 01¹ ²⁰κυριε 01¹

ἡμῶν,¹ λαβεῖν τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν καὶ τὴν δύναμιν, ὅτι σὺ ἔκτισας τὰ πάντα, καὶ διὰ τὸ θέλημά σου ἦσαν, καὶ ἐκτίσθησαν.”¹

5 ¹Καὶ εἶδον ἐπὶ τὴν δεξιὰν τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου βιβλίον, γεγραμμένον ἔσωθεν¹ καὶ ὄπισθεν, κατεσφραγισμένον σφραγῖσιν ἑπτὰ. ²Καὶ εἶδον ἄγγελον ἰσχυρὸν, κηρύσσοντα ἐν φωνῇ μεγάλῃ, “Τίς ἄξιος ἀνοῖξει τὸ βιβλίον, καὶ λῦσαι τὰς σφραγίδας αὐτοῦ;” ³Καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο ἐν τῷ οὐρανῷ, οὐδὲ ἐπὶ τῆς γῆς, οὐδὲ ὑποκάτω τῆς γῆς,¹ ἀνοῖξει τὸ βιβλίον, οὔτε βλέπειν αὐτό. ⁴Καὶ ἔκλειον πολὺ, ὅτι οὐδεὶς ἄξιος εὐρεθήσεται ἀνοῖξει τὸ βιβλίον, οὔτε βλέπειν αὐτό. ⁵Καὶ εἷς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων λέγει μοι, “Μὴ κλαῖε. Ἴδου, ἐνίκησεν ὁ λέων ὁ ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα, ἡ ρίζα Δαυὶδ, ἀνοῖξει τὸ βιβλίον, καὶ τὰς ἑπτὰ σφραγίδας αὐτοῦ.” ⁶Καὶ εἶδον ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν τεσσάρων ζώων καὶ ἐν μέσῳ τῶν πρεσβυτέρων, Ἀρνίον ἐστηκὸς ὡς ἐσφαγμένον, ἔχων κέρατα ἑπτὰ καὶ ὀφθαλμοὺς ἑπτὰ, οἱ εἰσιν τὰ ἑπτὰ πνεύματα τοῦ Θεοῦ, ἀπεσταλμένοι εἰς πᾶσαν τὴν γῆν. ⁷Καὶ ἦλθεν καὶ εἴληφεν ἐκ τῆς δεξιᾶς τοῦ¹ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου. ⁸Καὶ ὅτε ἔλαβεν τὸ βιβλίον, τὰ τέσσαρα ζῶα καὶ οἱ εἴκοσι τέσσαρες πρεσβύτεροι ἔπεσαν ἐνώπιον τοῦ Ἀρνίου, ἔχοντες ἕκαστος κιθάραν καὶ φιάλας χρυσᾶς γεμούσας θυμιαμάτων, αἱ εἰσιν αἱ προσευχαὶ τῶν ἁγίων. ⁹Καὶ ᾄδουσιν ὠδὴν καινὴν λέγοντες, “Ἄξιος εἶ λαβεῖν τὸ βιβλίον, καὶ ἀνοῖξει τὰς σφραγίδας αὐτοῦ, ὅτι ἐσφάγης, καὶ ἠγόρασας τῷ Θεῷ ἡμᾶς ἐν τῷ αἵματί σου, ἐκ πάσης φυλῆς, καὶ γλώσσης, καὶ λαοῦ, καὶ ἔθνους,¹⁰ καὶ ἐποίησας αὐτοὺς τῷ Θεῷ ἡμῶν,¹ βασιλείαν καὶ ἱερεῖς,¹ καὶ βασιλευσούσιν¹ ἐπὶ τῆς γῆς.”

¹¹Καὶ εἶδον, καὶ ἤκουσα ἡ φωνὴν ἀγγέλων πολλῶν κύκλῳ τοῦ θρόνου, καὶ τῶν ζώων, καὶ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ ἦν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν μυριάδες μυριάδων καὶ χιλιάδες χιλιάδων,¹² λέγοντες φωνῇ μεγάλῃ, “Ἄξιόν ἐστιν τὸ Ἀρνίον τὸ ἐσφαγμένον, λαβεῖν τὴν δύναμιν, καὶ πλοῦτον, καὶ σοφίαν, καὶ ἰσχύν, καὶ τιμὴν, καὶ δόξαν, καὶ εὐλογίαν!” ¹³Καὶ πᾶν κτίσμα ὃ ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ὑποκάτω τῆς γῆς, καὶ ἐπὶ τῆς θαλάσσης,¹⁴ καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς πάντα, ἤκουσα λέγοντας, “Τῷ καθημένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ τῷ Ἀρνίῳ ἡ εὐλογία, καὶ ἡ τιμὴ, καὶ ἡ δόξα, καὶ τὸ κράτος,¹ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.” ¹⁴Καὶ τὰ τέσσαρα ζῶα ἔλεγον, “Ἀμήν!” Καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἔπεσαν καὶ προσεκύνησαν.

6 ¹Καὶ εἶδον, ὅτε ἤνοιξεν τὸ Ἀρνίον μίαν ἐκ τῶν ἑπτὰ σφραγίδων, καὶ ἤκουσα ἐνὸς ἐκ τῶν τεσσάρων ζώων, λέγοντος ὡς φωνῇ βροντῆς, “Ἐρχου!” ²Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ, ἵππος λευκός, καὶ ὁ καθημένος ἐπ’ αὐτὸν ἔχων τόξον, καὶ ἐδόθη αὐτῷ στέφανος, καὶ ἐξῆλθεν νικῶν, καὶ ἵνα νικήσῃ.

³Καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν σφραγίδα τὴν δευτέραν, ἤκουσα τοῦ δευτέρου ζώου λέγοντος, “Ἐρχου!” ⁴Καὶ ἐξῆλθεν ἄλλος ἵππος πυρρός, καὶ τῷ καθημένῳ ἐπ’ αὐτὸν, ἐδόθη αὐτῷ λαβεῖν τὴν εἰρήνην ἐκ τῆς γῆς, καὶ ἵνα ἀλλήλους σφάξουσιν, καὶ ἐδόθη αὐτῷ μάχαιρα μεγάλη.

Γ ο κυριος και ο θεος ημων 02 | ο κυριος και θεος ημων 01¹ Γ το θελημα 01 | θεληματα 02¹ Γ και εκτισθησαν 01 | - 02¹ ¹Γ βιβλιον γεγραμμενον εσωθεν 02 | εμπροσθεν 01¹ ³Γ ουδε υποκατω της γης 02 | - 01¹ ⁴Γ και εκλειον πολυ οτι ουδεις αξιος ευρεθησεται ανοιξει το βιβλιον ουτε βλέπειν αυτο 01 | - 02¹ ⁵Γ ο 02 | - 01¹ ⁷Γ του 02 | της 01¹ ⁹Γ αδουσιν 01 | αδωσιν 02¹ ¹⁰Γ τω θεω ημων 01 | - 02¹ ¹Γ ιερεις 02 | ιερατειαν 01¹ ¹Γ βασιλευσουσιν 01 | βασιλευουσιν 02¹ ¹¹Γ - 02 | ως 01¹ ¹³Γ υποκατω της γης και επι της θαλασσης 02 | τα εν τη θαλασση 01¹ Γ - 01 | εστιν 02¹ ¹ και το κρατος 02 | παντοκρατορος 01¹

⁵Καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν σφραγίδα τὴν τρίτην, ἤκουσα τοῦ τρίτου ζώου λέγοντος, “Ἐρχου.” Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοῦ, ἵππος μέλας, καὶ ὁ καθήμενος ἐπ’ αὐτὸν, ἔχων ζυγὸν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. ⁶Καὶ ἤκουσα ὡς φωνὴν ἐν μέσῳ τῶν τεσσάρων ζώων λέγουσαν, “Χοῖνιξ σίτου δηναρίου, καὶ τρεῖς χοίνικες κριθῶν δηναρίου, καὶ τὸ ἔλαιον καὶ τὸν οἶνον μὴ ἀδικήσης.”

⁷Καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν σφραγίδα τὴν τετάρτην, ἤκουσα φωνὴν τοῦ τετάρτου ζώου λέγοντος, “Ἐρχου!” ⁸Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοῦ, ἵππος χλωρός, καὶ ὁ καθήμενος ἐπάνω αὐτοῦ, ὄνομα αὐτῷ Θάνατος, καὶ ὁ “Αἰδης ἠκολούθει μετ’ αὐτοῦ, καὶ ἐδόθη αὐτοῖς ἐξουσία ἐπὶ τὸ τέταρτον τῆς γῆς, ἀποκτείνειν ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ ἐν λιμῷ, καὶ ἐν θανάτῳ, καὶ ὑπὸ τῶν θηρίων τῆς γῆς.

⁹Καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν πέμπτην σφραγίδα, εἶδον ὑποκάτω τοῦ θυσιαστηρίου, τὰς ψυχὰς τῶν ἐσφαγμένων διὰ τὸν λόγον τοῦ Ἱεροῦ, καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν ἣν εἶχον. ¹⁰Καὶ ἔκραξαν φωνῇ μεγάλη λέγοντες, “Ἐως πότε ὁ Δεσπότης ὁ ἅγιος καὶ ἀληθινός, οὐ κρίνεις καὶ ἐκδικεῖς τὸ αἷμα ἡμῶν, ἐκ τῶν κατοικούντων ἐπὶ τῆς γῆς;” ¹¹Καὶ ἐδόθη αὐτοῖς ἐκάστῳ στολὴ λευκή, καὶ ἐρρέθη αὐτοῖς ἵνα ἀναπαύσωνται ἕξι χρόνον¹ μικρόν, ἕως πληρωθῶσιν καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν, οἱ μέλλοντες ἀποκτενεσθαι ὡς καὶ αὐτοί.

¹²Καὶ εἶδον ὅτε ἤνοιξεν τὴν σφραγίδα τὴν ἕκτην, καὶ σεισμός μέγας ἐγένετο, καὶ ὁ ἥλιος ἐγένετο μέλας ὡς σάκκος τρίχινος, καὶ ἡ σελήνη ὅλη ἐγένετο ὡς αἷμα, ¹³καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ ἔπεσαν εἰς τὴν γῆν, ὡς συκὴ βάλλει τοὺς ὀλύνθους αὐτῆς, ὑπὸ ἀνέμου μεγάλου σειομένη. ¹⁴Καὶ ὁ οὐρανὸς ἀπεχωρίσθη ὡς βιβλίον ἐλισσόμενον, καὶ πᾶν ὄρος καὶ νῆσος ἐκ τῶν τόπων αὐτῶν ἐκινήθησαν. ¹⁵Καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ οἱ μεγιστᾶνες, καὶ οἱ χιλιάρχοι, καὶ οἱ πλούσιοι, καὶ οἱ ἰσχυροὶ, καὶ πᾶς δούλος καὶ ἐλεύθερος, ἔκρυσαν ἑαυτοὺς εἰς τὰ σπήλαια καὶ εἰς τὰς πέτρας τῶν ὄρεων, ¹⁶καὶ λέγουσιν τοῖς ὄρεσιν καὶ ταῖς πέτραις, “Πέσετε ἐφ’ ἡμᾶς, καὶ κρύψατε ἡμᾶς ἀπὸ προσώπου τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ ἀπὸ τῆς ὀργῆς τοῦ Ἀρνίου, ¹⁷ὅτι ἦλθεν ἡ ἡμέρα ἡ μεγάλη τῆς ὀργῆς αὐτῶν, καὶ τίς δύναται σταθῆναι;”

7 ¹Μετὰ τοῦτο εἶδον τέσσαρας ἀγγέλους ἐστῶτας ἐπὶ τὰς τέσσαρας γωνίας τῆς γῆς, κρατοῦντας τοὺς τέσσαρας ἀνέμους τῆς γῆς, ἵνα μὴ πνέῃ ἄνεμος ἐπὶ τῆς γῆς, μήτε ἐπὶ τῆς θαλάσσης, μήτε ἐπὶ πᾶν δένδρον. ²Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον, ἀναβαίνοντα ἀπὸ ἀνατολῆς ἡλίου, ἔχοντα σφραγίδα Ἱεροῦ ζῶντος, καὶ ἔκραξεν φωνῇ μεγάλῃ τοῖς τέσσαρσιν ἀγγέλοις οἷς ἐδόθη αὐτοῖς ἀδικῆσαι τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν ³λέγων, “Μὴ ἀδικήσητε τὴν γῆν, ἢ μήτε¹ τὴν θάλασσαν μήτε τὰ δένδρα, ἄχρι σφραγίσωμεν τοὺς δούλους τοῦ Ἱεροῦ ἡμῶν ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν.”

⁴Καὶ ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐσφραγισμένων,¹ ἑκατὸν τεσσεράκοντα ἑξήκοντα¹ χιλιάδες, ἐσφραγισμένοι ἐκ πάσης φυλῆς υἱῶν Ἰσραὴλ: ⁵ἐκ φυλῆς Ἰούδα δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι, ἐκ φυλῆς Ῥουβὴν δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Γὰδ δώδεκα χιλιάδες, ⁶ἐκ φυλῆς Ἀσὴρ δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Νεφθαλὶμ δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Μανασσῆ δώδεκα χιλιάδες, ⁷ἐκ φυλῆς Συμεὼν δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Λευὶ δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Ἰσσαχάρ δώδεκα χιλιάδες, ⁸ἐκ φυλῆς Ζαβουλῶν δώδεκα

¹¹Ἐτι χρόνον 04 | ἐπι χρόνον 01 | χρόνον ἐτι 02¹ ¹⁴ἐκινήθησαν 04 | ἐκινήσαν 01 | ἀπεκινήσαν 02¹ ¹πᾶν δένδρον 01 | τὶ δένδρον 04 | δένδρου 02¹ ³μήτε 04 | μήδε 01 | καὶ 02¹ ⁴καὶ ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐσφραγισμένων 04 | καὶ ἤκουσαν τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐσφραγισμένων 01 | - 02¹ ¹τεσσεράδες 02 04 | - 01 02*¹

χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Ἰωσήφ δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Βενιαμὶν δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι.

⁹Μετὰ ταῦτα εἶδον, Ἦ καὶ ἰδοῦ, ὄχλος πολὺς, ὃν¹ ἀριθμῆσαι αὐτὸν οὐδεὶς ἐδύνατο, ἐκ παντὸς ἔθνους, καὶ φυλῶν, καὶ λαῶν, καὶ γλωσσῶν, ἐστῶτες ἐνώπιον τοῦ θρόνου καὶ ἐνώπιον τοῦ Ἀρνίου, περιβεβλημένους στολὰς λευκάς, καὶ φοίνικες ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν· ¹⁰καὶ κράζουσιν φωνῇ μεγάλη λέγοντες, “Ἡ σωτηρία Ἦ τῷ Ἐθεῷ ἡμῶν, τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῷ θρόνῳ¹ καὶ τῷ Ἀρνίῳ!” ¹¹Καὶ πάντες οἱ ἄγγελοι εἰστήκεισαν κύκλῳ τοῦ θρόνου, καὶ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ τῶν τεσσάρων ζώων, καὶ ἔπεσαν ἐνώπιον τοῦ θρόνου ἐπὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν, καὶ προσεκύνησαν τῷ Ἐθεῷ ¹²λέγοντες, “Ἀμήν! Ἡ εὐλογία, καὶ ἡ δόξα, καὶ ἡ Ἦ σοφία, καὶ ἡ¹ εὐχαριστία, καὶ ἡ τιμὴ, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ ἰσχὺς, τῷ Ἐθεῷ ἡμῶν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν!”

¹³Καὶ ἀπεκρίθη εἷς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων, λέγων μοι, “Οὗτοι, οἱ περιβεβλημένοι τὰς στολὰς τὰς λευκάς, τίνες εἰσὶν καὶ πόθεν ἦλθον;” ¹⁴Καὶ εἶρηκα αὐτῷ, “Κυρίέ μου, σὺ οἶδας.” Καὶ εἶπέν μοι, “Οὗτοί εἰσιν οἱ ἐρχόμενοι ἐκ τῆς θλίψεως τῆς μεγάλης, καὶ ἔπλυναν τὰς στολὰς αὐτῶν, καὶ ἐλεύκαναν αὐτὰς ἐν τῷ αἵματι τοῦ Ἀρνίου.” ¹⁵Διὰ τοῦτο, εἰσὶν ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ Ἐθεοῦ, καὶ λατρεύουσιν αὐτῷ ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ, καὶ ὁ καθημένος ἐπὶ τοῦ θρόνου Ἦ σκηνώσει ἐπ’¹ αὐτούς. ¹⁶Οὐ πεινάσουσιν Ἦ τι, ¹οὐδὲ Ἦ διψήσουσιν Ἦ τι, οὐδὲ μὴ πέση ἐπ’ αὐτούς ὁ ἥλιος, οὐδὲ πᾶν καῦμα, ¹⁷ὅτι τὸ Ἀρνίον τὸ ἀνά μέσον τοῦ θρόνου ποιμανεῖ αὐτούς, καὶ ὀδηγήσει αὐτούς ἐπὶ ζωῆς πηγῆς ὑδάτων, καὶ ἐξαλείψει ὁ Ἐθεὸς πᾶν δάκρυον ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν.”

8 ¹Καὶ ὅταν ἦνοιξεν τὴν σφραγιδα τὴν ἐβδόμην, ἐγένετο σιγὴ ἐν τῷ οὐρανῷ ὡς ἡμίωρον. ²Καὶ εἶδον τοὺς ἑπτὰ ἀγγέλους, οἱ ἐνώπιον τοῦ Ἐθεοῦ ἐστήκασιν, καὶ ἐδόθησαν αὐτοῖς ἑπτὰ σάλπιγγες.

³Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἦλθεν καὶ ἐστάθη ἐπὶ τοῦ θυσιαστήριον, ἔχων λιβανωτὸν χρυσοῦν, καὶ ἐδόθη αὐτῷ θυμιάματα πολλὰ, ἵνα δώσει ταῖς προσευχαῖς τῶν ἁγίων πάντων ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν τὸ ἐνώπιον τοῦ θρόνου. ⁴Καὶ ἀνέβη ὁ καπνὸς τῶν θυμιαμάτων ταῖς προσευχαῖς τῶν ἁγίων ἐκ χειρὸς τοῦ ἀγγέλου ἐνώπιον τοῦ Ἐθεοῦ. ⁵Καὶ εἶληφεν ὁ ἄγγελος τὸν λιβανωτόν, καὶ ἐγέμισεν αὐτὸν ἐκ τοῦ πυρὸς τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ Ἦ ἔβαλεν¹ εἰς τὴν γῆν· καὶ ἐγένοντο βρονταὶ, καὶ φωναὶ, καὶ ἀστραπαὶ, καὶ σεισμός.

⁶Καὶ οἱ ἑπτὰ ἄγγελοι οἱ ἔχοντες τὰς ἑπτὰ σάλπιγγας ἠτοίμασαν αὐτούς, ἵνα σαλπίσωσιν.

⁷Καὶ ὁ πρῶτος ἐσάλπισεν, καὶ ἐγένετο χάλαζα καὶ πῦρ μεμιγμένα ἐν αἵματι, καὶ ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν· καὶ τὸ τρίτον τῆς γῆς κατεκάη, καὶ τὸ τρίτον τῶν δένδρων κατεκάη, καὶ πᾶς χόρτος χλωρὸς κατεκάη.

⁸Καὶ ὁ δεῦτερος ἄγγελος ἐσάλπισεν, καὶ ὡς ὄρος μέγα πυρὶ καιόμενον, ἐβλήθη εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ Ἦ ἐγένετο¹ τὸ τρίτον τῆς θαλάσσης αἷμα, ⁹καὶ ἀπέθανε τὸ Ἦ τρίτον¹ τῶν κτισμάτων τῶν ἐν τῇ θαλάσσει τὰ ἔχοντα ψυχὴν, καὶ τὸ τρίτον τῶν πλοίων διεφάρησαν.

⁹Ἦ καὶ ἰδοῦ οχλος πολυς ος 01 | οχλον πολυν και 02 | και οχλος πολυς ον 04¹ ¹⁰Ἦ τω θεω ημων τω καθημενω επι τω θρονω 04 | τω θεω ημων επι τω θρονω 01 | του θεου ημων τω καθημενω επι τω θρονω 02¹ ¹²Ἦ σοφια και η 04 | σοφια και 01 | - 02¹ ¹⁵Ἦ σκηνωσει επ 02 | γινωσκει 01¹ ¹⁶Ἦ τι 02 | - 01¹ Ἦ - 01 | μη 02¹ ⁵Ἦ εβαλεν 01 | ελαβον 02¹ ⁸Ἦ γενετο 02 | εγενηθη 01¹ ⁹Ἦ τρίτον 02 | τρίτον μερος 01¹

¹⁰Καὶ ὁ τρίτος ἄγγελος ἐσάλπισεν, καὶ ἔπεσεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀστὴρ μέγας, καιόμενος ὡς λαμπάς, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὸ τρίτον τῶν ποταμῶν, ¹¹καὶ ἐπὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων, ¹καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀστέρος λέγεται ὁ ἸΨινθος. ¹Καὶ ἐγένετο τὸ τρίτον τῶν ὑδάτων εἰς ἄψινθιον, καὶ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων ἀπέθανον ἐκ τῶν ὑδάτων, ὅτι ἐπικράνησαν.

¹²Καὶ ὁ τέταρτος ἄγγελος ἐσάλπισεν, καὶ ἐπλήγη τὸ τρίτον τοῦ ἡλίου, καὶ τὸ τρίτον τῆς σελήνης, καὶ τὸ τρίτον τῶν ἀστέρων, ἵνα σκοτισθῇ τὸ τρίτον αὐτῶν, καὶ ἡ ἡμέρα μὴ φάνη τὸ τρίτον αὐτῆς, ¹καὶ ἡ νύξ ὁμοίως.

¹³Καὶ εἶδον, καὶ ἤκουσα ἑνὸς ἀετοῦ πετομένου ἔν τῳ μεσουρανήματι, λέγοντος φωνῇ μεγάλῃ, “Οὐαὶ, οὐαὶ, οὐαὶ, τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς, ἐκ τῶν λοιπῶν φωνῶν τῆς σάλπιγγος τῶν τριῶν ἀγγέλων τῶν μελλόντων σαλπίζειν!”

9 ¹Καὶ ὁ πέμπτος ἄγγελος ἐσάλπισεν, καὶ εἶδον ἀστέρα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεπτωκότα εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἡ κλεῖς τοῦ φρέατος τῆς Ἀβύσσου, ²καὶ ἤνοιξεν τὸ φρέαρ τῆς Ἀβύσσου, καὶ ἀνέβη καπνὸς ἐκ τοῦ φρέατος, ὡς ¹καπνὸς καμίνου μεγάλης, καὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος καὶ ὁ ἀήρ ἐκ τοῦ καπνοῦ τοῦ φρέατος. ³Καὶ ἐκ τοῦ καπνοῦ ἐξῆλθον ἀκρίδες εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐδόθη αὐταῖς ἐξουσία, ὡς ἔχουσιν ἐξουσίαν οἱ σκορπίοι τῆς γῆς. ⁴Καὶ ἐρρέθη αὐταῖς ἵνα μὴ ἄδικήσωσιν ¹τὸν χόρτον τῆς γῆς, ¹οὐδὲ πᾶν χλωρὸν, ¹οὐδὲ πᾶν δένδρον, εἰ μὴ τοὺς ἀνθρώπους οἵτινες οὐκ ἔχουσι τὴν σφραγίδα τοῦ ὁ Θεοῦ ἐπὶ τῶν μετώπων. ⁵Καὶ ἐδόθη αὐτοῖς, ἵνα μὴ ἀποκτείνωσιν αὐτούς, ἀλλ’ ἵνα βασανισθῶσιν μῆνας πέντε· καὶ ὁ βασανισμὸς αὐτῶν ὡς βασανισμὸς σκορπίου, ὅταν παῖση ἄνθρωπον. ⁶Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ζητήσουσιν οἱ ἄνθρωποι τὸν θάνατον, καὶ οὐ μὴ εὕρῃσουσιν αὐτόν, καὶ ἐπιθυμήσουσιν ἀποθανεῖν, καὶ φεύγει ὁ θάνατος ἀπ’ αὐτῶν.

⁷Καὶ τὰ ὁμοιώματα τῶν ἀκρίδων ὅμοια ¹ἵπποις ἠτοιμασμένοις εἰς πόλεμον, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ὡς στέφανοι ὅμοιοι χρυσοῦ, καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὡς πρόσωπα ἀνθρώπων, ⁸καὶ εἶχαν τρίχας ὡς τρίχας γυναικῶν, καὶ οἱ ὀδόντες αὐτῶν ὡς λεόντων ἦσαν, ⁹καὶ εἶχαν θώρακας ὡς θώρακας σιδηροῦς, καὶ ἡ φωνὴ τῶν πτερυγῶν αὐτῶν ὡς φωνὴ ἄρμάτων ἵππων πολλῶν τρεχόντων εἰς πόλεμον, ¹⁰καὶ ἔχουσιν οὐράς ὁμοίας σκορπίοις καὶ κέντρα, καὶ ἐν ταῖς οὐραῖς αὐτῶν ἡ ἐξουσία αὐτῶν ἀδικῆσαι τοὺς ἀνθρώπους μῆνας πέντε. ¹¹Ἐχουσιν ἔπ’ αὐτῶν βασιλέα, ¹τὸν ἄγγελον τῆς Ἀβύσσου· ἄνομα αὐτῷ ¹Ἐβραῖστί, Ἀβαδδὼν, καὶ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ ἄνομα ἔχει, ¹Ἀπολλύων. ¹²Ἡ οὐαὶ ἡ μία ἀπῆλθεν· ἰδοὺ, ἔρχεται ἔτι δύο οὐαὶ μετὰ ταῦτα.

¹³Καὶ ὁ ἕκτος ἄγγελος ἐσάλπισεν, καὶ ἤκουσα φωνὴν μίαν ἐκ τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ χρυσοῦ τοῦ ἐνώπιον τοῦ ὁ Θεοῦ, ¹⁴λέγοντα τῷ ἔκτῳ ¹ἀγγέλῳ, ὁ ἔχων τὴν σάλπιγγα, “Ἄβυσσον τοὺς τέσσαρας ἀγγέλους, τοὺς δεδεμένους ἐπὶ τῷ ποταμῷ τῷ μεγάλῳ Εὐφράτῃ.” ¹⁵Καὶ ἐλύθησαν οἱ τέσσαρες ἄγγελοι, οἱ ἠτοιμασμένοι εἰς τὴν ὥραν, καὶ ἡμέραν, καὶ μῆνα, καὶ ἑνιαυτόν, ἵνα ἀποκτείνωσιν τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων. ¹⁶Καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν στρατευμάτων τοῦ ἱππικοῦ δύο ¹μυριάδες μυριάδων· ἤκουσα τὸν

¹⁰Γ καὶ ἐπὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων 01 | - 02¹ ¹¹Γ ψινθος 02 | ψινθιον καὶ λεγεται 01¹ ¹²Γ ἡμερα μὴ φανη το τρίτον αὐτης 01 | ἡ ἡμερα μὴ φανη το τεταρτον αὐτης 02¹ ¹³Γ ἐν 02 | - 01¹ ²Γ ὡς 01 | - 02¹ ⁴Γ ἀδικησωσιν 01 | ἀδικησουσιν 02¹ ¹οὐδε παν χλωρον 02 | - 01 | μὴδε παν χλωρον 0207¹ ⁷Γ ὁμοια 0207¹ | ὁμοιοι 01 | ὁμοιωματα 02¹ ¹¹Γ ἐπ αὐτων βασιλεα 347 3115¹ 02 | εαυτων τον βασιλεα 01 | ἐπ αὐτων τον βασιλεα 0207¹ ἄνομα αὐτω 3115 02 0207 | ὡ ὄνομα 347 | ὡ ὄνομα αὐτω 01¹ ἄνομα ἐχει 02 0207 | ἐχει ὄνομα 347 01 | ὄνομα ἐχει ο 3115¹ ¹⁴Γ ἐκτω 347 3115¹ 01 | - 02 0207¹ ¹⁶Γ ἱππικου δυο 347 | ἱππικου δις 02 | ἱππικου δυο 01¹

ἀριθμὸν αὐτῶν. ¹⁷Καὶ οὕτως εἶδον τοὺς ἵππους ἐν τῇ ὄρασει, καὶ τοὺς καθημένους ἐπ’ αὐτῶν: ἔχοντας θώρακας πυρίνους, καὶ ὑακινθίνους, καὶ θειώδεις, καὶ αἱ κεφαλαὶ τῶν ἵππων ὡς κεφαλαὶ λεόντων, καὶ ἐκ τῶν στομάτων αὐτῶν ἐκπορεύεται πῦρ, καὶ καπνὸς, καὶ θεῖον. ¹⁸Ἀπὸ τῶν τριῶν πληγῶν τούτων ἀπεκτάνθησαν τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων ἐκ τοῦ πυρὸς, καὶ ^Γ τοῦ καπνοῦ, καὶ τοῦ θείου, τοῦ ἐκπορευομένου ἐκ τῶν στομάτων αὐτῶν. ¹⁹Ἡ γὰρ ἐξουσία τῶν ἵππων ἐν τῷ στόματι αὐτῶν ἐστὶν καὶ ἐν ταῖς οὐραῖς αὐτῶν, αἱ γὰρ οὐραὶ αὐτῶν ὄμοιαι ^Δ ὄφεισιν, ἔχουσαι κεφαλὰς, καὶ ἐν αὐταῖς ἀδικοῦσιν.

²⁰Καὶ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, οἱ οὐκ ἀπεκτάνθησαν ἐν ταῖς πληγαῖς ^Γ ταύταις, ^Γ οὐδὲ ^Δ μετενόησαν ἐκ τῶν ἔργων τῶν χειρῶν αὐτῶν, ἵνα μὴ προσκυνήσουσιν τὰ δαιμόνια, καὶ τὰ εἰδῶλα τὰ χρυσαῖα, καὶ τὰ ἀργυραῖα, καὶ τὰ χαλκᾶ, καὶ τὰ λίθινα, καὶ τὰ ξύλινα, ^Δ ἃ οὐτε βλέπειν δύνανται, οὐτε ἀκούειν, οὐτε περιπατεῖν. ²¹Καὶ οὐ μετενόησαν ἐκ τῶν φόνων αὐτῶν, ^Γ οὐτε ἐκ τῶν φαρμάκων αὐτῶν, οὐτε ἐκ τῆς πονηρίας αὐτῶν, οὐτε ἐκ τῶν κλεμμάτων αὐτῶν. ¹

10 ¹Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον ἰσχυρὸν, καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, περιβεβλημένον νεφέλην, καὶ ἡ ἴρις ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς στῦλοι πυρός, ²καὶ ἔχων ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ βιβλαρίδιον ¹ ἠνεωγμένον. Καὶ ἔθηκεν τὸν πόδα αὐτοῦ τὸν δεξιὸν ἐπὶ τῆς θαλάσσης, τὸν δὲ εὐώνυμον ἐπὶ τῆς γῆς, ³καὶ ἔκραξεν φωνῇ μεγάλη ὡσπερ λέων μυκᾶται. Καὶ ὅτε ἔκραξεν, ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταὶ ^Γ τὰς ἑαυτῶν φωνάς. ⁴Καὶ ὅτε ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταὶ, ^Δ ἤμελλον γράφειν, καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν, “Σφράγισον ^Δ ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ ^Δ βρονταὶ, καὶ μὴ αὐτὰ γράψης.” ⁵Καὶ ὁ ἄγγελος, ὃν εἶδον ἐστῶτα ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, ἤρην τὴν χεῖρα αὐτοῦ τὴν δεξιὰν εἰς τὸν οὐρανόν, ⁶καὶ ὤμοσεν ^Ε ἐν τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, “ὃς ἔκτισεν τὸν οὐρανὸν καὶ τὰ ἐν αὐτῷ, ^Γ καὶ τὴν γῆν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ, καὶ τὴν θάλασσαν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ”, ^Δ ὅτι χρόνος οὐκέτι ἔσται! ⁷Ἄλλ’ ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς φωνῆς ^Γ τοῦ ἐβδόμου ἀγγέλου, ^Δ ὅταν μέλλῃ σαλπίζειν, καὶ ἐτελέσθῃ τὸ μυστήριον τοῦ Θεοῦ, ὡς εὐηγγέλισεν τοὺς ἑαυτοῦ δούλους, τοὺς προφήτας.

⁸Καὶ ἡ φωνὴ ἦν ἠκουσα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, πάλιν λαλοῦσαν μετ’ ἐμοῦ, καὶ λέγουσαν, “Ὑπαγε, λάβε τὸ βιβλίον τὸ ἠνεωγμένον ἐν τῇ χειρὶ τοῦ ἀγγέλου, τοῦ ἐστῶτος ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς.” ⁹Καὶ ^Γ ἀπήλθα ^Δ πρὸς τὸν ἄγγελον, λέγων αὐτῷ δοῦναί μοι τὸ βιβλαρίδιον. ¹Καὶ λέγει μοι, “Λάβε καὶ κατάφαγε αὐτό, καὶ πικρανεῖ σου τὴν κοιλίαν, ἀλλ’ ἐν τῷ στόματί σου, ἔσται γλυκὺ ὡς μέλι.” ¹⁰Καὶ ἔλαβον τὸ βιβλαρίδιον ^Δ ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ ἀγγέλου, καὶ κατέφαγον αὐτό, καὶ ἦν ἐν τῷ στόματί μου ὡς μέλι γλυκὺ

^{18Γ}- 01 02 | εκ ³⁷47 04 ^{19Γ}ομοιαι ³⁷47 ³⁸⁵01 02 | - ³¹¹⁵04 ^{20Γ}- ³⁸⁵02 ³¹¹⁵02 04 | αυτων ³⁷47 01 ¹Γ ουδε ³⁷47 01 | ου 04 | ουτε 02 ¹Γ λιθινα και τα ξυλινα ³¹¹⁵02 04 | λιθινα και ξυλινα ³⁷47 ³⁸⁵02 | ξυλινα και τα λιθινα 01 ^{21Γ}ουτε εκ των φαρμακων αυτων ουτε εκ της πονηριας αυτων ουτε εκ των κλεμματων αυτων 01 | ουτε εκ των φαρμακων αυτων ουτε εκ της πορνειας αυτων ουτε εκ των κλεμματων αυτων 04 | ουτε εκ των φαρμακων αυτων ουτε εκ της πορνειας αυτων ³⁷47 | ουτε εκ των κλεμματων αυτων ³⁸⁵02 | ουτε εκ των φαρμακειων αυτων ουτε εκ της πονηριας αυτων ουτε εκ των κλεμματων αυτων 02 ²¹βιβλαριδιον 01 02 | βιβλιον ³⁷47 | βιβλιδαριον 04 ^{3Γ}τας εαυτων φωνας ³⁷47 02 04 | - ³¹¹⁵02 | ταις εαυτων φωναις 01 ^{4Γ}και οτε ελαλησαν αι επτα βρονται 02 04 | και ηκουσα οσα ελαλησαν αι βρονται ³⁷47 | - ³¹¹⁵02 | και οσα ελαλησαν αι επτα βρονται 01 ¹Γ α 02 04 | οσα ³⁷47 01 ¹Γ επτα ³⁷47 01 02 | - ³⁷47* 04 ^{6Γ}εν 02 04 | - ³⁷47 01 ¹Γ και την γην και τα εν αυτη και την θαλασσαν και τα εν αυτη ³⁷47 ³⁸⁵04 | και την γην και τα εν αυτη 01 | - 02 ^{7Γ}του εβδομου αγγελου 02 | του αγγελου του εβδομου ³⁷47 01 | εβδομου αγγελου 04 ^{9Γ}απηλθα ³⁷47 02 | απηλθον 01 04 ¹βιβλαριδιον ³⁸⁵02 ³¹¹⁵02 04 | βιβλιον ³⁷47 01 | βιβλαριον 02* ^{10Γ}βιβλαριδιον ³¹¹⁵02 04 | βιβλιον 01 | βιβλιδιον ³⁷47 ¹

καὶ ὅτε ἔφαγον αὐτό, ἐπικράνθη ἡ κοιλία μου.¹ ¹¹Καὶ λέγουσίν μοι, “Δεῖ σε πάλιν προφητεῦσαι ἐπὶ λαοῖς, καὶ ἔθνεσιν, καὶ γλώσσαις, καὶ βασιλεῦσιν πολλοῖς.”

11 ¹Καὶ ἐδόθη μοι κάλαμος ὅμοιος ῥάβδῳ λέγων, “Ἐγειρε, καὶ μέτρησον τὸν ναὸν τοῦ Ἱεροῦ, καὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας ἐν αὐτῷ. ²Καὶ τὴν αὐλὴν τὴν ἔξωθεν τοῦ ναοῦ, ἔκβαλε ἔξωθεν καὶ μὴ αὐτὴν μετρήσῃς, ὅτι ἐδόθη τοῖς ἔθνεσιν, καὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν πατήσουσιν μῆνας τεσσεράκοντα δύο. ³Καὶ δώσω τοῖς δυσὶν μάρτυσίν μου, καὶ προφητεύσουσιν ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἑξήκοντα, περιβεβλημένοι σάκκους.”

⁴Οὗτοί εἰσιν αἱ δύο ἐλαῖαι καὶ αἱ δύο λυχνίαι, αἱ ἐνώπιον τοῦ Κυρίου τῆς γῆς ἐστῶτες. ⁵Καὶ εἴ τις αὐτοὺς θέλει ἀδικῆσαι, πῦρ ἐκπορεύεται ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν, καὶ κατεσθίει τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν. Καὶ εἴ τις θελήσῃ αὐτοὺς ἀδικῆσαι, οὕτως δεῖ αὐτὸν ἀποκτανθῆναι. ⁶Οὗτοι ἔχουσιν τὴν ἐξουσίαν κλεῖσαι τὸν οὐρανόν, ἵνα μὴ ὑετὸς βρέχῃ τὰς ἡμέρας τῆς προφητείας αὐτῶν, καὶ ἐξουσίαν ἔχουσιν ἐπὶ τῶν ὑδάτων, στρέφειν αὐτὰ εἰς αἶμα, καὶ πατάξαι τὴν γῆν ἐν πάσῃ πληγῇ, ὡς ἂν θελήσωσιν.¹

⁷Καὶ ὅταν τελέσωσιν τὴν μαρτυρίαν αὐτῶν, τὸ θηρίον τὸ ἀναβαῖνον ἐκ τῆς Ἀβύσσου ποιήσει μετ’ αὐτῶν πόλεμον, καὶ νικήσῃ αὐτούς, καὶ ἀποκτενεῖ αὐτούς. ⁸Καὶ τὸ πτώμα αὐτῶν ἐπὶ τῆς πλατείας τῆς πόλεως τῆς μεγάλης, ἣτις καλεῖται πνευματικῶς, Σόδομα καὶ Αἴγυπτος, ὅπου καὶ ὁ Κύριος αὐτῶν ἐσταυρώθη. ⁹Καὶ βλέπουσιν ἐκ τῶν λαῶν, καὶ φυλῶν, καὶ γλωσσῶν, καὶ ἐθνῶν, τὸ πτώμα αὐτῶν ἡμέρας τρεῖς καὶ ἥμισυ, καὶ τὰ πτώματα αὐτῶν οὐκ ἀφίουσιν τεθῆναι εἰς μνημα. ¹⁰Καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς χαίρουσιν ἐπ’ αὐτοῖς, καὶ εὐφραίνονται, καὶ δῶρα πέμπουσιν ἀλλήλοις, ὅτι οὗτοι οἱ δύο προφῆται ἔβασάνισαν τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς.

¹¹Καὶ μετὰ τὰς τρεῖς ἡμέρας καὶ ἥμισυ, πνεῦμα ζωῆς ἐκ τοῦ Ἱεροῦ εἰσῆλθεν εἰς αὐτοῖς, καὶ ἔστησαν ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ φόβος μέγας ἐπέπεσεν ἐπὶ τοὺς θεωροῦντας αὐτούς. ¹²Καὶ ἤκουσαν φωνὴν μεγάλην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λέγουσαν αὐτοῖς, “Ἀνάβατε ὧδε”. Καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸν οὐρανὸν ἐν τῇ νεφέλῃ, καὶ ἔθεώρησαν αὐτούς οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν. ¹³Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ἐγένετο σεισμὸς μέγας, καὶ τὸ δέκατον τῆς πόλεως ἔπεσεν, καὶ ἀπεκτάνθησαν ἐν τῷ σεισμῷ, ὀνόματα ἀνθρώπων χιλιάδες ἑπτὰ, καὶ οἱ λοιποὶ ἔμφοβοι ἐγένοντο, καὶ ἔδωκαν δόξαν τῷ Ἱερῷ τοῦ οὐρανοῦ. ¹⁴Ἡ οὐαὶ ἡ δευτέρα ἀπῆλθεν· ἰδοὺ, ἡ οὐαὶ ἡ τρίτη ἔρχεται ταχῶς.

¹⁵Καὶ ὁ ἕβδομος ἄγγελος ἐσάλπισεν, καὶ ἐγένοντο φωναὶ μεγάλαι ἐν τῷ οὐρανῷ λέγουσαι, “Ἐγένετο ἡ βασιλεία τοῦ κόσμου τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ, καὶ βασιλεύσει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.”

Ἐφαγον αὐτο ἐπικράνθη ἡ κοιλία μου 347 02 | εφαγον αὐτο εγεμισθη ἡ κοιλία μου 315^v 01 | - 04¹ 2^f τὴν αὐλὴν 02 | - 347 | τὴς αὐλῆς 01¹ | ἔξωθεν 02 | ἐξω 347 | - 315^v | ἐσω 01¹ | δύο 347 315 01 | καὶ δυο 02 | - 347*¹ 3^f καὶ δώσω τοῖς δυσὶν μάρτυσιν μου καὶ προφητεύσουσιν ἡμερας 315^v 01 02 | καὶ δώσω τοῖς δυσὶν μάρτυσιν μου καὶ προφητεύσουσιν 347^v | - 04¹ 5^f αὐτοὺς θέλει 02 04 | αὐτοὺς θελήσει 347 | θέλει αὐτοὺς 01¹ | θελήσει αὐτοὺς ἀδικῆσαι 02 | θέλει αὐτοὺς ἀδικῆσαι 04 | θελήσει ἀδικῆσαι αὐτοὺς 347 | θελήσει ἀδικῆσαι αὐτοὺς 01¹ | δεῖ 347 04 | δι 01 02¹ 6^f ἐξουσίαν ἐχουσιν 01 02 | ἐχουσιν ἐξουσίαν 347 | ἐξουσίαν ἐχωσιν 04¹ | ἐν πάσῃ πληγῇ ὅσας ἐάν θηλωσιν 01 02 | πάσῃ πληγῇ ὅσας ἐάν θηλωσιν 347 | πάσα πληγῇ ὅσας ἐάν θηλωσιν 347* | ἐν πάσῃ πληγῇ ὅσας ἐάν θηλωσιν 04¹ 7^f | το τὸ θηρίον 04 | τότε τὸ θηρίον 347 | το θηρίον τότε 01 | το θηρίον το 02¹ | το ἀναβαῖνον 347 04 | ἀναβαῖνον 01 | τέταρτον το ἀναβαῖνων 02¹ 8^f | το πτώμα 02 04 | τὰ πτώματα 347 01¹ | αὐτῶν 02 04 | - 347 01¹ 9^f | μνημα 01 | μνημεῖον 04¹ 10^f | δυο προφῆται 315^v 02 04 | προφῆται οἱ δώδεκα 347 | προφῆται οἱ δυο 01¹ 11^f | καὶ 01 02 | - 347 | καὶ το 04¹ | ἥμισυ 347 01 04 | ἥμισυ 01* 02¹ | ἐπέπεσεν 02 04 | ἐπέσεν 347 01¹ 12^f | φωνὴν μεγάλην 315^v 02 | φωνῆς μεγάλης 347 01 04¹

¹⁶Καὶ οἱ εἴκοσι τέσσαρες πρεσβύτεροι οἱ ἐνώπιον τοῦ ὁ Θεοῦ ἱκάθηται¹ ἔπι τοὺς θρόνους αὐτῶν,¹ ἔπεσαν ἐπὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν, καὶ προσεκύνησαν τῷ ὁ Θεῷ λέγοντες, “Εὐχαριστοῦμέν σοι, ὁ Κύριε,¹ ὁ ὁ Θεός ὁ Παντοκράτωρ, ὁ ὦν, καὶ ὁ ἦν, ἱκαὶ ὅτι¹ εἴληφας τὴν δύναμίν σου τὴν μεγάλην, καὶ ἐβασίλευσας.¹⁸ Καὶ τὰ ἔθνη ὠργίσθησαν,¹ καὶ ἦλθεν ἡ ὀργή σου, καὶ ὁ καιρὸς τῶν νεκρῶν κριθῆναι, καὶ δοῦναι τὸν μισθὸν τοῖς δούλοις σου, τοῖς προφήταις, καὶ τοῖς ἁγίοις, καὶ ἱ τοῖς φοβουμένοις¹ τὸ ὄνομά σου, τοὺς μικροὺς καὶ τοὺς μεγάλους, καὶ διαφθεῖραι τοὺς διαφθείροντας τὴν γῆν.”

¹⁹Καὶ ἡνοίγη ὁ ναὸς τοῦ ὁ Θεοῦ ὁ ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ὤφθη ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης ἱ αὐτοῦ¹ ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ, καὶ ἐγένοντο ἀστραπαὶ, καὶ φωναὶ, καὶ βρονταὶ, καὶ σεισμός, καὶ χάλαζα μεγάλη.

12¹Καὶ σημεῖον μέγα ὤφθη ἐν τῷ οὐρανῷ: γυνὴ περιβεβλημένη τὸν ἥλιον, καὶ ἡ σελήνη ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτῆς, καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς στέφανος ἀστέρων δώδεκα,² καὶ ἐν γαστρὶ ἔχουσα, ἱ καὶ κράζει¹ ὠδίνουσα, καὶ βασιανίζομένη τεκεῖν.³ Καὶ ὤφθη ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ: καὶ ἱδοὺ, δράκων ἱ πυρρὸς μέγας¹ ἔχων κεφαλὰς ἑπτὰ, καὶ κέρατα δέκα, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς ἱ αὐτοῦ¹ ἑπτὰ διαδήματα,⁴ καὶ ἡ οὐρὰ αὐτοῦ σύρει τὸ τρίτον τῶν ἀστέρων τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν. Καὶ ὁ δράκων ἔστηκεν¹ ἐνώπιον τῆς γυναικὸς τῆς μελλούσης τεκεῖν, ἱνα ὅταν τέκη, τὸ τέκνον αὐτῆς καταφάγη.⁵ Καὶ ἔτεκεν υἱὸν ἄρσεν, ὃς μέλλει ποιμαίνειν πάντα τὰ ἔθνη ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾶ· καὶ ἱρπάσθη τὸ τέκνον αὐτῆς πρὸς τὸν ὁ Θεὸν, καὶ πρὸς τὸν θρόνον αὐτοῦ.⁶ Καὶ ἡ γυνὴ ἔφυγεν εἰς τὴν ἔρημον, ὅπου ἔχει ἐκεῖ τόπον ἱτοιμασμένον ἀπὸ τοῦ ὁ Θεοῦ, ἱνα ἐκεῖ ἱ τρέφωσιν¹ αὐτὴν ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἐξήκοντα.

⁷Καὶ ἐγένετο πόλεμος ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁ Μιχαὴλ καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ τοῦ πολεμῆσαι μετὰ τοῦ δράκοντος. Καὶ ὁ δράκων ἐπολέμησεν καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ,⁸ καὶ οὐκ ἴσχυσαν, οὐδὲ τόπος ἱεὐρέθη αὐτῶν¹ ἔτι ἐν τῷ οὐρανῷ.⁹ Καὶ ἐβλήθη ὁ δράκων ὁ μέγας, ὁ ὄφις¹ ὁ ἀρχαῖος, ὁ καλούμενος, Διάβολος, καὶ ὁ Σατανᾶς, ὁ πλανῶν τὴν οἰκουμένην ὄλην· ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν, καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ μετ’ αὐτοῦ ἐβλήθησαν.

¹⁰Καὶ ἱκουσα φωνὴν μεγάλην ἐν τῷ οὐρανῷ λέγουσαν, “Ἄρτι ἐγένετο ἡ σωτηρία, καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ Βασιλεία τοῦ ὁ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ ὁ Χριστοῦ αὐτοῦ, ὅτι ἐβλήθη ὁ κατήγορος τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, ὁ κατηγορῶν ἱ αὐτοὺς¹ ἐνώπιον τοῦ ὁ Θεοῦ ἡμῶν, ἡμέρας καὶ νυκτός.¹¹ Καὶ αὐτοὶ ἐνίκησαν αὐτὸν διὰ τὸ αἷμα τοῦ Ἀρνίου, καὶ διὰ τὸν λόγον τῆς μαρτυρίας αὐτῶν, καὶ οὐκ ἱγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.¹² Διὰ τοῦτο εὐφραίνεσθε, οὐρανοὶ, καὶ οἱ ἱ ἐν αὐτοῖς σκηνοῦντες! οὐαὶ¹ ἱ τὴν γῆν¹ καὶ τὴν θάλασσαν, ὅτι κατέβη ὁ διάβολος πρὸς ὑμᾶς, ἔχων θυμὸν μέγαν, εἰδὼς ὅτι ὀλίγον καιρὸν ἔχει.”

¹⁶ἱκαθηται 347 01 04 | καθημενοι 02 0308¹ ἱεπι τους θρονους αυτων 02 04 0308^v | - 347 | ἐπι τους θρονους αυτων και 01¹ ¹⁷κυριε 02 04 | κυριος 347 01 | θεος 347*¹ ἱκαὶ οτι 347 01 04 | οτι 02 | και 0308¹ ¹⁸ἱωργισθησαν 02 04 0308 | ωργισθη 347 01¹ ἱ τοις φοβουμενοις 3115^v 04 | τους φοβουμενους 347 02 | φοβουμενοις 01¹ ¹⁹αυτου 02 04 | του κυριου 347 | του θεου 01² ²ἱκαὶ κραζει 347 01 | κραζει και 02 | και εκραζεν 04¹ ³ἱπυρρος μεγας 347 3115 01 | μεγας πυρρος 02 | πυρρος μεγας 04¹ ἱαυτου 01 04 | - 347 | αυτων 02¹ ⁴ἱεστηκεν 347 01 02 | εισηκει 3115 | εστηκει 04¹ ⁶ἱτρεφωσιν 347 02 | τρεφουσιν 01 04¹ ⁸ἱευρεθη αυτων 02 04 | αυτων ευρεθη 347 | ευρεθη 01¹ ⁹ο μεγας ο οφισ 02 04 | ο οφισ ο μεγας 347 3115^v | ο μεγας οφισ 01¹ ¹⁰αυτους 347 02 | αυτων 01 04¹ ¹²ἱεν αυτοις σκηνουντες ουαι 02 | κατοικουντες εν αυτοις ουαι 01 | εν αυτοις κατασκηνουντες ουαι 04¹ ἱτην γην 01 04 | τη γη 347^v | την αγαπην 02¹

¹³Καὶ ὅτε εἶδεν ὁ δράκων ὅτι ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν, ἔδίδωξεν¹ τὴν γυναῖκα, ἣτις ἔτεκεν τὸν ἄρσενά. ¹⁴Καὶ ἐδόθησαν τῇ γυναικὶ δύο πτέρυγες τοῦ ἀετοῦ τοῦ μεγάλου, ἵνα πέτηται εἰς τὴν ἔρημον εἰς τὸν τόπον αὐτῆς, ὅπου τρέφεται ἐκεῖ καιρὸν, καὶ καιροὺς, ἦ καὶ ἡμισυ καιροῦ,¹ ἀπὸ προσώπου τοῦ ὄφρα. ¹⁵Καὶ ἔβαλεν ὁ ὄφρα ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ὀπίσω τῆς γυναικὸς, ὕδωρ ὡς ποταμόν, ἵνα αὐτὴν ποταμοφόρητον ποιήσῃ. ¹⁶Καὶ ἐβοήθησεν ἡ γῆ τῇ γυναικί, καὶ ἤνοιξεν ἡ γῆ τὸ στόμα αὐτῆς, καὶ κατέπιεν τὸν ποταμόν, ὃν ἔβαλεν ὁ δράκων ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ. ¹⁷Καὶ ὠργίσθη ὁ δράκων ἔπι¹ τῇ γυναικί, καὶ ἀπῆλθεν ποιῆσαι πόλεμον μετὰ τῶν λοιπῶν τοῦ σπέρματος αὐτῆς, τῶν τηρούντων τὰς ἐντολάς τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐχόντων τὴν μαρτυρίαν Ὁμοίου Ἰησοῦ. ¹⁸Καὶ ἐστάθη ἐπὶ τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης.

13 ¹Καὶ εἶδον ἐκ τῆς θαλάσσης θηρίον ἀναβαῖνον, ἔχον κέρατα δέκα καὶ κεφαλὰς ἑπτὰ, καὶ ἐπὶ τῶν κεράτων αὐτοῦ δέκα διαδήματα, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ ὄνομα βλασφημίας. ²Καὶ τὸ θηρίον ὃ εἶδον ἦν ὅμοιον παρδάλει, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς ἄρκου, καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ ὡς στόμα λέοντος. Καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ δράκων τὴν δύναμιν αὐτοῦ, καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ, καὶ ἐξουσίαν μεγάλην. ³Καὶ μίαν ἐκ τῶν κεφαλῶν αὐτοῦ ὡς ἐσφαγμένην εἰς θάνατον, καὶ ἡ πληγὴ τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἔθεραπεύθη. Καὶ ἔθαυμάσθη¹ ὅλη ἡ γῆ ὀπίσω τοῦ θηρίου, ⁴καὶ προσεκύνησαν τῷ δράκοντι, ὅτι ἔδωκεν τὴν ἐξουσίαν τῷ θηρίῳ, ἦ καὶ προσεκύνησαν τῷ θηρίῳ λέγοντες, “Τίς ὅμοιος τῷ θηρίῳ,¹ καὶ τίς δύναται πολεμῆσαι μετ’ αὐτοῦ;”

⁵Καὶ ἐδόθη αὐτῷ στόμα λαλοῦν μεγάλα καὶ βλασφημίας, καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἐξουσία ποιῆσαι μῆνας τεσσεράκοντα δύο. ⁶Καὶ ἤνοιξε τὸ στόμα αὐτοῦ εἰς βλασφημίας πρὸς τὸν Θεόν, βλασφημῆσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἦ καὶ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, τοὺς¹ ἐν τῷ οὐρανῷ σκηνουῦντας.¹ ⁷Καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἐξουσία ἐπὶ πᾶσαν φυλὴν, ἦ καὶ λαὸν,¹ καὶ γλώσσαν, καὶ ἔθνος. ⁸Καὶ προσκυνήσουσιν αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς, ἦ ὧν¹ οὐ¹ γέγραπται ἦ τὸ ὄνομα¹ αὐτοῦ¹ ἐν ἦ βιβλίῳ τῆς ζωῆς τοῦ Ἀρνίου, τοῦ ἐσφαγμένου ἀπὸ καταβολῆς κόσμου.

⁹Εἴ τις ἔχει οὖς, ἀκουσάτω. ¹⁰Εἴ τις εἰς αἰχμαλωσίαν, ὑπάγει· εἴ τις ἐν μαχαίρῃ ἄποκτείνει, δεῖ¹ αὐτὸν ἐν μαχαίρῃ ἀποκτανθῆναι. Ὡδέ ἐστιν ἡ ὑπομονὴ καὶ ἡ πίστις τῶν ἁγίων.

¹¹Καὶ εἶδον ἄλλο θηρίον ἀναβαῖνον ἐκ τῆς γῆς, καὶ εἶχεν κέρατα δύο ὅμοια ἦ ἀρνίῳ, καὶ ἐλάλει ὡς δράκων. ¹²Καὶ τὴν ἐξουσίαν τοῦ πρώτου θηρίου πᾶσαν ποιεῖ ἐνώπιον αὐτοῦ. Καὶ ποιεῖ τὴν γῆν καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ κατοικοῦντας, ἵνα προσκυνήσουσιν τὸ θηρίον τὸ πρῶτον, οὗ ἔθεραπεύθη ἡ πληγὴ τοῦ θανάτου αὐτοῦ. ¹³Καὶ ποιεῖ σημεῖα μεγάλα, ἵνα καὶ πῦρ ἦ ποιῇ¹ ἦ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβαίνειν¹ εἰς τὴν γῆν ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων. ¹⁴Καὶ πλανᾷ τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς, διὰ τὰ σημεῖα ἃ ἐδόθη αὐτῷ ποιῆσαι ἐνώπιον τοῦ θηρίου, λέγων τοῖς κατοικοῦσιν ἐπὶ τῆς γῆς, ποιῆσαι εἰκόνα

¹³ἔδιδωξεν 02 04 | ἀπῆλθεν εκδιωξαῖ 347 | ἔδωκεν 01¹ ¹⁴καὶ ἡμισυ καιροῦ 3115^v 02 | καὶ ἡμισυ καιροῦ 347 01 | - 04¹ ¹⁷ἐπὶ 01 02 | - 347 04¹ ³ἔθαυμάσθη 347 02 | εθαυμασεν 01 | εθαυμαστωθη 04¹ ⁴καὶ προσεκυνησαν τω θηριω λεγοντες τις ομοιος τω θηριω 01 04 | καὶ προσεκυνησαν το θηριον λεγοντες τις ομοιος τω θηριω 02 | - 347¹ ⁶καὶ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ τοὺς 01 02 | καὶ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ 347 | τοὺς 04¹ | σκηνουντας 02 04 | - 347 | σκηνουντες 01¹ ⁷καὶ λαὸν 01 02 | - 347 | καὶ λαοὺς 04¹ ⁸ἦ ὧν 347 01 | οὐ 04 | οὐαὶ 02¹ ἦ οὐ 347 04 | - 01 02¹ ἦ το ὄνομα 3115^v 02 04 | τα ὀνοματα 347 01¹ ἦ αὐτοῦ 02 04 | - 3115 | αὐτῶν 347 01¹ ἦ - 01 04 | τῷ 02 | τῇ 347¹ ¹⁰ἀποκτείνει δεῖ 01 | ἀποκτείνει δεῖ 04 | ἀποκτανθηναὶ 02¹ ¹¹ὅμοια 01 02 | ὀμοιω 347 | ὀνομα 04¹ ¹³ποιῇ 01 02 04 | ποιησῃ 347 | πῆ 01*¹ ἦ εκ τοῦ οὐρανοῦ καταβαίνειν 02 04 | καταβαίνειν εκ τοῦ οὐρανοῦ 01 | εκ τοῦ οὐρανοῦ καταβῆναι 347¹

πυρὶ καὶ θείῳ ἐνώπιον Ἦ τῶν ἀγγέλων ἁγίων¹ καὶ ἐνώπιον τοῦ Ἄρνιου.¹¹ Καὶ ὁ καπνὸς τοῦ βασιανιοῦ αὐτῶν Ἔις αἰῶνας αἰῶνων ἀναβαίνει,¹ καὶ οὐκ ἔχουσιν ἀνάπαυσιν, ἡμέρας καὶ νυκτός, οἱ προσκυνοῦντες τὸ θηρίον καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ εἴ τις λαμβάνει τὸ χάραγμα τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ.”¹² Ὡδε ἡ ὑπομονὴ τῶν ἁγίων ἐστίν, οἱ τηροῦντες τὰς ἐντολὰς τοῦ Ἐθεοῦ, καὶ τὴν πίστιν Ἰησοῦ.

¹³Καὶ ἤκουσα φωνῆς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λεγουσῆς, “Γράψον, Ἐμακάριοι οἱ νεκροὶ οἱ ἐν Ἐκυρίῳ ἀποθνήσκοντες ἀπ’ ἄρτι.” Ἦ “Ναί”, λέγει¹ τὸ Ἐνεῦμα, “Ἦνα ἀναπαήσονται ἐκ τῶν κόπων αὐτῶν, τὰ γὰρ ἔργα αὐτῶν ἀκολουθεῖ μετ’ αὐτῶν.”

¹⁴Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοῦ, νεφέλη λευκὴ, καὶ ἐπὶ τὴν νεφέλην καθήμενον ὅμοιον Ἦ υἱὸν Ἀνθρώπου”, ἔχων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ στέφανον χρυσοῦν, καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ δρέπανον ὀξύ. ¹⁵Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν Ἦ ἐκ τοῦ ναοῦ, κράζων¹ ἐν φωνῇ μεγάλῃ τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῆς νεφέλης, “Πέμψον τὸ δρέπανόν σου καὶ θέρισον, ὅτι Ἦλθεν ἡ ὥρα θερίσαι,¹ ὅτι ἐξηράνθη ὁ θερισμὸς τῆς γῆς.” ¹⁶Καὶ ἔβαλεν ὁ καθήμενος ἐπὶ τῆς νεφέλης τὸ δρέπανον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐθερίσθη ἡ γῆ.

¹⁷Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ, ἔχων καὶ αὐτὸς δρέπανον ὀξύ. ¹⁸Καὶ ἄλλος ἄγγελος Ἦ ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου, ὁ ἔχων ἐξουσίαν ἐπὶ τοῦ πυρός, καὶ ἐφώνησεν Ἦ φωνῇ¹ μεγάλη τῷ ἔχοντι τὸ δρέπανον τὸ ὀξύ λέγων, “Πέμψον σου τὸ δρέπανον τὸ ὀξύ, καὶ τρύγησον τοὺς βότρυας τῆς ἀμπέλου τῆς γῆς, ὅτι Ἦκμασαν αἱ σταφυλαὶ αὐτῆς.” ¹⁹Καὶ ἔβαλεν ὁ ἄγγελος τὸ δρέπανον αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐτρύγησεν τὴν ἀμπελον τῆς γῆς, καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν ληνὸν τοῦ θυμοῦ τοῦ Ἐθεοῦ τὸν μέγαν. ²⁰Καὶ ἐπατήθη ἡ ληνὸς ἐξωθεν τῆς πόλεως, καὶ ἐξῆλθεν αἷμα ἐκ τῆς ληνοῦ, ἄχρι τῶν χαλινῶν τῶν ἵππων ἀπὸ σταδίων χιλίων ἐξακοσίων.

15 ¹Καὶ εἶδον ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ, μέγα καὶ θαυμαστόν, ἀγγέλους ἐπτὰ ἔχοντας πληγὰς ἐπτὰ τὰς ἐσχάτας, ὅτι ἐν αὐταῖς ἐτελέσθη ὁ θυμὸς τοῦ Ἐθεοῦ. ²Καὶ εἶδον ὡς θάλασσαν ὑαλίνην μεμιγμένην πυρὶ, καὶ τοὺς νικῶντας ἐκ τοῦ θηρίου, καὶ Ἦ ἐκ¹ τῆς εἰκόνας αὐτοῦ, καὶ ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, ἐστῶτας ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν ὑαλίνην, ἔχοντας κιθάρας τοῦ Ἐθεοῦ. ³Καὶ ἄδουσιν τὴν ὠδὴν Μωυσέως, τοῦ δούλου τοῦ Ἐθεοῦ,¹ καὶ τὴν ὠδὴν τοῦ Ἄρνιου λέγοντες, “Μεγάλα καὶ θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου, Ἐκύριε ὁ Ἐθεὸς ὁ Παντοκράτωρ! Δίκαιαι καὶ ἀληθιναὶ αἱ ὁδοὶ σου, ὁ Βασιλεὺς τῶν αἰῶνων. ⁴Τίς Ἦ οὐ μὴ φοβηθῆ,¹ Ἐκύριε, καὶ δοξάσει τὸ ὄνομά σου, ὅτι μόνος ὅσιος; Ἐ“Οτι πάντα τὰ ἔθνη Ἦξουσιν καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιόν σου”, ὅτι τὰ δικαιώματά σου ἐφανερῶθησαν.”

⁵Καὶ μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἡνοίγη ὁ ναὸς τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐν τῷ οὐρανῷ, ⁶καὶ ἐξῆλθον οἱ ἐπτὰ ἄγγελοι οἱ ἔχοντες τὰς ἐπτὰ πληγὰς ἐκ τοῦ ναοῦ, ἐνδεδυμένοι Ἦ λίθον καθαρὸν¹ λαμπρὸν, καὶ περιεζωσμένοι περὶ τὰ στήθη ζώνας χρυσαῆς. ⁷Καὶ Ἦ ἐν¹ ἐκ τῶν τεσσάρων ζῶων ἔδωκεν τοῖς ἐπτὰ ἀγγέλοις ἐπτὰ φιάλας χρυσαῆς, γεμούσας

¹⁰Ἦ των ἀγγελων ἁγιων Ἦ3115^v | ἀγγελων ἁγιων Ἦ347^v 01 04 | των ἀγγελων 02¹ ¹¹Ἦεις αἰωνας αἰωνων ἀναβαίνει Ἦ347 02 | εἰς αἰωνας των αἰωνων ἀναβαίνει 01 | εἰς αἰωνα αἰωνος ἀναβαίνει 04¹ ¹³Ἦναὶ λέγει 02 04 | λέγει Ἦ347 01¹ ¹⁴Ἦιον 01 02 | υἱοῦ Ἦ347 04¹ ¹⁵Ἦεκ του ναου κραζων 04 | ἐκ του ναου ἀνακραζων Ἦ347 | ἐκ του ναου αὐτου κραζων 01 | κραζων ἐκ του ναου 02¹ Ἦηλθεν ἡ ὠρα θερίσαι 02 04 | ἐξῆλθεν Ἦ347 | Ἦλθεν ἡ ὠρα του θερισμου 01¹ ¹⁸Ἦ- Ἦ347 02 | ἐξῆλθεν 01 04¹ Ἦφωνη 01 02 | κραυγῆ Ἦ347 04¹ ²¹Ἦεκ 02 04 | - Ἦ347 01¹ ³¹Ἦκα ἀδουσιν τὴν ὠδὴν μωυσεως του δουλου του θεου 02 | καὶ ἀδωσιν τὴν ὠδὴν μωυσεως του δουλου του θεου Ἦ347^v | καὶ ἀδοντας τὴν ὠδὴν μωυσεως του δουλου του θεου 01 | - 04¹ ⁴¹Ἦου μὴ φοβηθη 02 04 | σε οὐ μὴ φοβηθη Ἦ347 | σε οὐ φοβηθη 01¹ ⁶¹Ἦλιθον καθαρὸν 02 04 | λινουθ καθαρὸν Ἦ347 | καθαρους λινους 01¹ ⁷¹Ἦεν 02 04 | - Ἦ347 01¹

τοῦ θυμοῦ τοῦ ὁ Θεοῦ, τοῦ ζῶντος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.⁸ Καὶ ἐγεμίσθη ὁ ναὸς καπνοῦ ἐκ τῆς δόξης τοῦ ὁ Θεοῦ, καὶ ἐκ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο εἰσελθεῖν εἰς τὸν ναόν, ἄρχι τελεσθῶσιν αἱ ἑπτὰ πληγαὶ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων.

16¹ Καὶ ἤκουσα μεγάλης φωνῆς ἐκ τοῦ ναοῦ, λεγούσης τοῖς ἑπτὰ ἀγγέλοις, “Υπάγετε καὶ ἐκχέετε τὰς ἑπτὰ φιάλας τοῦ θυμοῦ τοῦ ὁ Θεοῦ εἰς τὴν γῆν.”

² Καὶ ἀπῆλθεν ὁ πρῶτος, καὶ ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐγένετο ἔλκος¹ ἱκανὸν καὶ πονηρὸν,¹ ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἔχοντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας τῇ εἰκόνι αὐτοῦ.

³ Καὶ ὁ δεῦτερος ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἐγένετο αἷμα ὡς νεκροῦ, καὶ πᾶσα ψυχὴ ἰζωῆς¹ ἀπέθανεν τὰ ἐν τῇ θαλάσῃ.

⁴ Καὶ ὁ τρίτος ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τοὺς ποταμούς καὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων, καὶ ἔγένετο¹ αἷμα.⁵ Καὶ ἤκουσα τοῦ ἀγγέλου τῶν ὑδάτων λέγοντος, “Δίκαιος εἶ, ὁ ὢν, καὶ ὁ ἦν, ὅσιος, ὅτι ταῦτα ἔκρινας.⁶ Ὅτι αἷμα ἀγίων καὶ προφητῶν ἐξέχεαν, καὶ αἷμα ἱκανοῖς δέδωκας¹ πεῖν· ἄξιοι εἰσιν.”⁷ Καὶ ἤκουσα τοῦ θυσιαστηρίου λέγοντος, “Ναί, Κύριε ὁ Θεός ὁ Παντοκράτωρ, ἀληθινὰ καὶ δίκαια αἱ κρίσεις σου.”

⁸ Καὶ ὁ τέταρτος ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ἥλιον, καὶ ἐδόθη αὐτῷ καυματίσαι τοὺς ἀνθρώπους ἐν πυρὶ.⁹ Καὶ ἐκαυματίσθησαν οἱ ἀνθρωποι καῦμα μέγα, καὶ ἐβλασφήμησαν τὸ ὄνομα τοῦ ὁ Θεοῦ, τοῦ ἔχοντος τὴν ἐξουσίαν ἐπὶ τὰς πληγὰς ταύτας, καὶ οὐ μετενόησαν δοῦναι αὐτῷ δόξαν.

¹⁰ Καὶ ὁ πέμπτος ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν θρόνον τοῦ θηρίου, καὶ ἐγένετο ἡ βασιλεία αὐτοῦ ἔσκοτωμένη, καὶ ἔμασῶντο τὰς γλώσσας αὐτῶν ἐκ τοῦ πόνου,¹¹ καὶ ἐβλασφήμησαν τὸν ὁ Θεὸν τοῦ οὐρανοῦ ἐκ τῶν πόνων αὐτῶν, καὶ ἐκ τῶν ἐλκῶν αὐτῶν, καὶ οὐ μετενόησαν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῶν.

¹² Καὶ ὁ ἕκτος ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν μέγαν τὸν Εὐφράτην, καὶ ἐξηράνθη τὸ ὕδωρ αὐτοῦ, ἵνα ἐτοιμασθῇ ἡ ὁδὸς τῶν βασιλέων τῶν ἀπὸ ἀνατολῆς ἡλίου.¹³ Καὶ εἶδον ἐκ τοῦ στόματος τοῦ δράκοντος, καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ θηρίου,¹ καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ ψευδοπροφήτου, πνεύματα τρία ἀκάθαρτα ὡσεὶ βατράχους.¹⁴ εἰσὶν γὰρ πνεύματα δαιμονίων ποιοῦντα σημεῖα, ἐκπορεύεσθαι ἐπὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς οἰκουμένης ὅλης, συναγαγεῖν αὐτοὺς εἰς τὸν πόλεμον τῆς μεγάλης ἡμέρας τοῦ ὁ Θεοῦ τοῦ Παντοκράτορος.¹⁵ (“Ἴδου, ἔρχομαι ὡς κλέπτῃς. Μακάριος ὁ ἰ γρηγορῶν καὶ τηρῶν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ἵνα μὴ γυμνὸς περιπατῇ, καὶ βλέπωσιν τὴν ἀσχημοσύνην αὐτοῦ”).¹⁶ Καὶ ἱκανοῖς εἰς τὸν ἵκανόν¹ τὸν καλούμενον Ἑβραῖστὶ Ἀρμαγεδών.

¹⁷ Καὶ ὁ ἕβδομος¹ ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ἀέρα, καὶ ἐξῆλθεν φωνὴ μεγάλη ἐκ τοῦ ναοῦ ἀπὸ τοῦ θρόνου λέγουσα, “Γέγονεν!”¹⁸ Καὶ ἐγένοντο ἀστραπαὶ, καὶ φωναὶ, καὶ βρονταὶ, καὶ σεισμὸς ἐγένετο μέγας, οἶος οὐκ ἐγένετο, ἀφ’ οὗ ἄνθρωπος ἐγένοντο ἐπὶ τῆς γῆς, τηλικούτος σεισμὸς οὕτω μέγας.¹⁹ Καὶ ἐγένετο ἡ πόλις ἡ μεγάλη εἰς τρία μέρη, καὶ αἱ πόλεις τῶν ἐθνῶν ἔπεσαν, καὶ Βαβυλὼν ἡ μεγάλη ἐμνήσθη ἐνώπιον τοῦ ὁ Θεοῦ, δοῦναι αὐτῇ τὸ ποτήριον τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ.²⁰ Καὶ πᾶσα νῆσος ἔφυγεν, καὶ ὄρη οὐκ εὐρέθησαν.²¹ Καὶ χάλαζα μεγάλη, ὡς ταλαντιαία,

² ἔλκος 02 04 | ἔλκον 347 01¹ | ἱκανὸν καὶ πονηρὸν 04 | πονηρὸν καὶ ἱκανὸν 347 01 | καὶ πονηρὸν 02¹ | ἰζωῆς 02 04 | ἰζωα 347 01¹ | ἐγένετο 01 04 | ἐγενοντο 347 02¹ | αὐτοῖς δέδωκας 02 04 | αὐτοῖς ἐδώκας 347 | ἐδώκας αὐτοῖς 01¹ | ¹³ καὶ εἶδον ἐκ τοῦ στόματος τοῦ δράκοντος καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ θηρίου 347 02 | - 01 | καὶ εἶδον ἐκ τοῦ στόματος τοῦ θηρίου 04¹ | ¹⁵ - 02 | τε 01¹ | ¹⁶ συναγαγεν 02 | συναγαγον 01¹ | ἵκανόν 01 | ποταμὸν 02¹ | ¹⁷ ὁ ἕβδομος 02 | ὅτε 01¹

καταβαίνει ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ἐβλασφήμησαν οἱ ἄνθρωποι τὸν ἴθεον, ἐκ τῆς πληγῆς τῆς χαλάζης, ὅτι μεγάλη ἐστὶν ἡ πληγὴ αὐτῆς σφόδρα.

17¹Καὶ ἦλθεν εἷς ἐκ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων τῶν ἔχόντων τὰς ἑπτὰ φιάλας, καὶ ἐλάλησεν μετ' ἐμοῦ λέγων, “Δεῦρο, δεῖξω σοι τὸ κρίμα τῆς πόρνῆς τῆς μεγάλης τῆς καθημένης ἐπὶ ὑδάτων πολλῶν, ²μεθ' ἧς ἐπόρνευσαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ ἐμεθύσθησαν ἱοὶ κατοικοῦντες τὴν γῆν ἐκ τοῦ οἴνου τῆς πορνείας αὐτῆς.”³Καὶ ἀπήνεγκέν με εἰς ἔρημον ἐν Ἰνεύματι. Καὶ εἶδον γυναῖκα καθημένην ἐπὶ θηρίον κόκκινον, γέμοντα ὀνόματα βλασφημίας, ἔχων κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέρατα δέκα. ⁴Καὶ ἡ γυνὴ ἦν περιβεβλημένη πορφυροῦν καὶ κόκκινον, καὶ κεχρυσωμένη ἱ χρυσίῳ,¹ καὶ λίθῳ τιμίῳ, καὶ μαργαρίταις, ἔχουσα ποτήριον χρυσοῦν ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς, γέμον βδελυγμάτων καὶ τὰ ἀκάθαρτα τῆς πορνείας αὐτῆς, ¹ ⁵καὶ ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῆς ὄνομα γεγραμμένον, “Μυστήριον Βαβυλῶν ἡ Μεγάλη, ἡ μήτηρ τῶν πορνῶν, καὶ τῶν βδελυγμάτων τῆς γῆς.” ⁶Καὶ εἶδα τὴν γυναῖκα μεθύουσαν ἱ ἐκ τοῦ αἵματος¹ τῶν ἁγίων, καὶ ἐκ τοῦ αἵματος τῶν ἱ μαρτύρων¹ Ἰησοῦ.

Καὶ ἐθαύμασα, ἰδὼν αὐτὴν θαῦμα μέγα. ⁷Καὶ εἶπέν μοι ὁ ἄγγελος, “Διὰ τί ἐθαύμασας; Ἐγὼ ἐρῶ σοι τὸ μυστήριον τῆς γυναικὸς, καὶ τοῦ θηρίου τοῦ βαστάζοντος αὐτήν, τοῦ ἔχοντος τὰς ἑπτὰ κεφαλὰς καὶ τὰ δέκα κέρατα. ⁸Τὸ θηρίον ὃ εἶδες ἦν,¹ καὶ οὐκ ἔστιν, καὶ μέλλει ἀναβαίνειν ἐκ τῆς Ἀβύσσου, καὶ εἰς ἀπώλειαν ἱ ὑπάγειν.¹ Καὶ ἱ θαυμάσονται¹ οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς, ὧν οὐ γέγραπται ἱ τὰ ὀνόματα¹ ἐπὶ τὸ βιβλίον τῆς ζωῆς ἀπὸ καταβολῆς κόσμου, βλεπόντων τὸ θηρίον, ὅτι ἦν καὶ οὐκ ἔστιν καὶ ἱ¹ παρέσται.

⁹Ὡδε ὁ νοῦς ὃ ἔχων σοφίαν: αἱ ἑπτὰ κεφαλὰ ἑπτὰ ὄρη εἰσὶν, ὅπου ἡ γυνὴ κάθηται ἐπ' αὐτῶν. Καὶ βασιλεῖς ἑπτὰ εἰσιν: ¹⁰οἱ πέντε ἔπεσαν, ὃ εἷς ἔστιν, ὃ ἄλλος οὕτω ἦλθεν, καὶ ὅταν ἔλθῃ, ὀλίγον ἱ αὐτὸν δεῖ μείναι¹ ¹¹καὶ τὸ θηρίον ὃ ἦν, καὶ οὐκ ἔστιν, ἱ καὶ αὐτὸς¹ ὄγδοός ἐστιν, καὶ ἐκ τῶν ἑπτὰ ἐστὶν, καὶ εἰς ἀπώλειαν ὑπάγει. ¹²Καὶ τὰ δέκα κέρατα ἃ εἶδες, δέκα βασιλεῖς εἰσιν, οἵτινες βασιλείαν ἱ οὕτω¹ ἔλαβον, ἀλλὰ ἱ ἐξουσίαν¹ ὡς βασιλεῖς μίαν ὥραν λαμβάνουσιν μετὰ τοῦ θηρίου. ¹³Οὗτοι μίαν γνώμην ἔχουσιν, καὶ τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἐξουσίαν αὐτῶν τῷ θηρίῳ διδόασιν. ¹⁴Οὗτοι μετὰ τοῦ Ἀρνίου πολεμήσουσιν, καὶ τὸ Ἀρνίον νικήσει αὐτούς, ὅτι ἱ Κύριος κυρίων ἐστὶν καὶ Βασιλεὺς βασιλέων, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, κλητοὶ, καὶ ἐκλεκτοὶ, καὶ πιστοί.”

¹⁵Καὶ ἱ λέγει¹ μοι, ἱ “Τὰ ὑδάτα¹ ἃ εἶδες, οὗ ἡ πόρνη κάθηται, λαοὶ καὶ ὄχλοι εἰσὶν, καὶ ἔθνη καὶ γλῶσσαι. ¹⁶Καὶ τὰ δέκα κέρατα ἃ εἶδες καὶ τὸ θηρίον, οὗτοι μισήσουσιν τὴν πόρνην, καὶ ἱρημωμένην ποιήσουσιν αὐτήν καὶ γυμνήν, καὶ τὰς σάρκας αὐτῆς φάγονται, καὶ αὐτήν κατακαύσουσιν ἱ ἐν¹ πυρὶ. ¹⁷Ὁ γὰρ ἱ Θεὸς ἔδωκεν εἰς τὰς καρδίας ἱ αὐτῶν¹ ποιῆσαι τὴν γνώμην αὐτοῦ, ἱ καὶ ποιῆσαι μίαν γνώμην,¹ καὶ δοῦναι τὴν βασιλείαν ἱ αὐτῶν¹ τῷ θηρίῳ, ἄχρι τελεσθῆσονται οἱ λόγοι τοῦ ἱ Θεοῦ. ¹⁸Καὶ ἡ γυνὴ ἦν εἶδες ἔστιν ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἡ ἔχουσα βασιλείαν ἐπὶ τῶν ἱ βασιλέων¹ τῆς γῆς.”

²οι κατοικουντες την γην εκ του οινου της πορνειας αυτης 02 | οι κατοικουντες την γην εκ του οικου της πορνειας αυτης 01¹ ⁴χρυσω 02 | χρυσω 01¹ ἱ- 02 | και της γης 01¹ ⁶εκ του αιματος 02 | τω αιματι 01¹ ἱ μαρτυρων 01 | μαρτυριων 02¹ ⁸ην 01 | η 02¹ ἱ υπαγειν 01 | υπαγει 02¹ ἱ θαυμασονται 01 | θαυμαστησονται 02¹ ἱ τα ονοματα 01 | το ονομα 02¹ ἱ- 02 | παλιν 01¹ ¹⁰αυτον δει μειναι 02 | αυτον μειναι ζει 01¹ ¹¹και αυτος 02 | ουτος ο 01¹ ¹²ουτω 01 | ουκ 02¹ ἱ εξουσιαν 02 | εξουσιαν 01¹ ¹⁵λεγει 01 | ειπεν 02¹ ἱ τα υδατα 02 | ταυτα 01¹ ¹⁶εν 02 | - 01¹ ¹⁷αυτων 02 | αυτου 01¹ ἱ και ποιησαι μιαν γνωμην 01 | - 02¹ ἱ αυτων 01 | αυτω 02¹ ¹⁸βασιλεων 02 | βασιλειων 01¹

18¹ Μετὰ ταῦτα εἶδον ἄλλον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἔχοντα ἕξουσίαν μεγάλην, καὶ ἡ γῆ ἐφωτίσθη ἐκ τῆς δόξης αὐτοῦ. ² Καὶ ἔκραζεν ἐν ἰσχυρᾷ φωνῇ λέγων, “Ἐπεσεν, ἔπεσεν¹ Βαβυλὼν ἡ μεγάλη! Καὶ ἐγένετο κατοικητήριον δαιμονίων, καὶ φυλακὴ παντὸς πνεύματος ἀκαθάρτου, καὶ φυλακὴ¹ παντὸς ὀρνέου ἀκαθάρτου, καὶ μεμισημένου. ³ Ὅτι ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς, πέπτωκαν πάντα τὰ ἔθνη, καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς μετ’ αὐτῆς ἐπόρνευσαν, καὶ οἱ ἔμποροι τῆς γῆς¹ ἐκ τῆς δυνάμεως τοῦ στρήνου αὐτῆς ἐπλούτησαν.”

⁴ Καὶ ἤκουσα ἄλλην φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν, “Ἐξέλθατε ὁ λαὸς μου ἐξ αὐτῆς, ἵνα μὴ συγκοινωνήσητε ταῖς ἀμαρτίαις αὐτῆς, καὶ ἐκ τῶν πληγῶν αὐτῆς, ἵνα μὴ λάβητε, ⁵ ὅτι ἐκολλήθησαν αὐτῆς αἱ ἀμαρτίαι ἄχρι τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐμνημόνευσεν ὁ Θεὸς τὰ ἀδικήματα αὐτῆς. ⁶ Ἀπόδοτε αὐτῇ ὡς καὶ αὐτὴ ἀπέδωκεν, καὶ διπλώσατε τὰ διπλᾶ, κατὰ τὰ ἔργα αὐτῆς ἐν τῷ ποτηρίῳ ᾧ ἐκέρασεν, κεράσατε αὐτῇ διπλοῦν, ⁷ ὅσα ἐδόξασεν αὐτὴν καὶ ἐστρηνίασεν, τοσοῦτον δότε αὐτῇ βασανισμὸν καὶ πένθος. Ὅτι ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς λέγει, ὅτι Ἐκείνη βασιλίσσα... καὶ χήρα οὐκ εἰμί καὶ πένθος οὐ μὴ ἴδω. ⁸ Διὰ τοῦτο, ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἤξουσιν αἱ πληγαὶ αὐτῆς, θάνατος, καὶ πένθος, καὶ λιμός, καὶ ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται, ὅτι ἰσχυρὸς ὁ Κύριος ὁ Θεὸς¹ ὁ κρίνας αὐτήν.

⁹ Καὶ κλαύσονται καὶ κόψονται ἐπ’ αὐτήν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, οἱ μετ’ αὐτῆς πορνεύσαντες καὶ στρηνίασαντες, ὅταν βλέπωσιν τὸν καπνὸν τῆς πυρώσεως αὐτῆς, ¹⁰ ἀπὸ μακρόθεν ἐστηκότες, διὰ τὸν φόβον τοῦ βασανισμοῦ αὐτῆς λέγοντες, Ὁαὶ, οὐαὶ, ἡ πόλις ἡ μεγάλη Βαβυλὼν, ἡ πόλις ἡ ἰσχυρά! Ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ἦλθεν ἡ κρίσις σου.’

¹¹ Καὶ οἱ ἔμποροι τῆς γῆς κλαίουσιν καὶ πενθοῦσιν ἐπ’ αὐτήν, ὅτι τὸν γόμον αὐτῶν οὐδεὶς ἀγοράζει οὐκέτι – ¹² γόμον χρυσοῦ, καὶ ἀργύρου, καὶ λίθου τιμίου, καὶ μαργαριτῶν,¹ καὶ βυσσίνου, καὶ πορφύρας, καὶ σιρικοῦ, καὶ κοκκίνου, καὶ πᾶν ξύλον θύϊνον, καὶ πᾶν σκεῦος ἐλεφάντινον, καὶ πᾶν σκεῦος ἐκ ζύλου τιμιωτάτου, καὶ χαλκοῦ, καὶ σιδήρου, καὶ μαρμάρου, ¹³ καὶ κιννάμωμον, καὶ ἄμωμον, καὶ θυμιάματα, καὶ μύρον, καὶ λίβανον, καὶ οἶνον, καὶ ἔλαιον, καὶ σεμίδαλιν, καὶ σῖτον, καὶ κτήνη, καὶ πρόβατα, καὶ ἵππων, καὶ ῥεδῶν, καὶ σωμάτων, καὶ ψυχὰς ἀνθρώπων. ¹⁴ Καὶ ἡ ὀπώρα σου τῆς ἐπιθυμίας τῆς ψυχῆς ἀπῆλθεν ἀπὸ σοῦ, καὶ πάντα τὰ λιπαρὰ καὶ τὰ λαμπρὰ ἀπώλετο ἀπὸ σοῦ, καὶ οὐκέτι οὐ μὴ αὐτὰ εὐρήσουσιν. ¹⁵ Οἱ ἔμποροι τούτων οἱ πλουτήσαντες, ἀπ’ αὐτῆς ἀπὸ μακρόθεν στήσονται, διὰ τὸν φόβον τοῦ βασανισμοῦ αὐτῆς, κλαίοντες καὶ πενθοῦντες ¹⁶ λέγοντες, Ὁαὶ, οὐαὶ, ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἡ περιβεβλημένη¹ βύσσινον, καὶ πορφυροῦν, καὶ κόκκινον, καὶ κεχρυσωμένη ἐν χρυσίῳ, καὶ λίθῳ τιμίῳ, καὶ μαργαρίτῃ! ¹⁷ Ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ἠρημώθη ὁ τοσοῦτος πλοῦτος.’

Καὶ πᾶς κυβερνήτης, καὶ πᾶς ὁ ἐπὶ τόπον πλέων, καὶ ναῦται, καὶ ὅσοι τὴν θάλασσαν ἐργάζονται, ἀπὸ μακρόθεν ἔστησαν ¹⁸ καὶ ἔκραξαν, βλέποντες τὸν καπνὸν τῆς πυρώσεως αὐτῆς λέγοντες, ‘Τίς ὁμοία τῇ πόλει τῇ μεγάλῃ;’ ¹⁹ Καὶ ἔβαλον¹ χοῦν ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ ἔκραξαν, κλαίοντες καὶ πενθοῦντες λέγοντες, Ὁαὶ, οὐαὶ, ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἐν ἣ ἐπλούτησαν πάντες οἱ ἔχοντες τὰ πλοῖα ἐν τῇ θαλάσῃ ἐκ τῆς τιμιότητος αὐτῆς! Ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ἠρημώθη.’ ²⁰ Εὐφραίνου ἐπ’ αὐτῇ, οὐρανέ, καὶ οἱ ἄγιοι, καὶ οἱ ἀπόστολοι, καὶ οἱ προφῆται, ὅτι ἔκρινεν ὁ Θεὸς τὸ κρίμα ὑμῶν ἐξ αὐτῆς.”

² Ἐπεσεν 02 | -01¹ Ἐφυλακῆ 01 | μεμισημένου 02¹ ³ Γ-01a 02 04 | μετα τῆς ἐπορνευσαν 01* | αὐτῆς ἐπορνευσαν 01¹ ⁸ Ἐκυριος ὁ θεος 04 | ὁ θεος ὁ κυριος 01 | ὁ θεος 02¹ ¹² Ἐμαργαριτων 01 | μαργαριταις 02 | μαργαριτας 04¹ ¹⁶ Ἐμεγαλη ἡ περιβεβλημενη 04 | μενη 01 | ἡ μεγαλη περιβεβλημενη 02¹ ¹⁹ Ἐβαλον 01 | ἐπεβαλον 02 | ἐβαλαν 04¹

²¹Καὶ ἦρεν εἷς ἄγγελος ἰσχυρὸς λίθον¹ ὡς ἴλιθον¹ μέγαν, καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν θάλασσαν λέγων, “Οὕτως ὀρμήματι βληθήσεται Βαβυλὼν ἡ μεγάλη πόλις, καὶ οὐ μὴ εὐρεθῆ ἔτι. ²²Καὶ φωνὴ κιθαρωδῶν, καὶ μουσικῶν, καὶ αὐλητῶν, καὶ σαλπιστῶν, οὐ μὴ ἀκουσθῆ ἔν σοι ἔτι, καὶ πᾶς τεχνίτης πάσης τέχνης οὐ μὴ εὐρεθῆ ἔν σοι ἔτι, ἴ καὶ φωνὴ μύλου οὐ μὴ ἀκουσθῆ ἔν σοι ἔτι,¹ ²³ἴ καὶ φῶς λύχνου οὐ μὴ φάνη ἔν σοι ἔτι,¹ καὶ φωνὴ νυμφίου καὶ νύμφης οὐ μὴ ἀκουσθῆ ἔν σοι ἔτι ὅτι οἱ ἔμποροὶ σου ἦσαν οἱ μεγιστᾶνες τῆς γῆς, ὅτι ἐν τῇ φαρμακείᾳ σου ἐπλανήθησαν πάντα τὰ ἔθνη. ²⁴Καὶ ἐν αὐτῇ αἷμα προφητῶν καὶ ἁγίων εὐρέθη, καὶ πάντων τῶν ἐσφαγμένων ἐπὶ τῆς γῆς.”

19 ¹Μετὰ ταῦτα ἤκουσα ὡς φωνὴν μεγάλην ὄχλου πολλοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ λεγόντων, “Ἀλληλουϊά! Ἡ σωτηρία, καὶ ἡ δόξα, καὶ ἡ δύναμις, τοῦ Ἱεροῦ ἡμῶν!” ²“Ὅτι ἀληθινὰ καὶ δίκαια αἱ κρίσεις αὐτοῦ, ὅτι ἔκρινεν τὴν πόρνην τὴν μεγάλην, ἣτις ἔφθειρεν τὴν γῆν ἐν τῇ πορνείᾳ αὐτῆς, καὶ ἔξεδίκησεν τὸ αἷμα τῶν δούλων αὐτοῦ ἐκ χειρὸς αὐτῆς.” ³Καὶ δευτερον εἶρηκαν, “Ἀλληλουϊά! Καὶ ὁ καπνὸς αὐτῆς ἀναβαίνει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.” ⁴Καὶ ἔπесαν οἱ πρεσβύτεροι οἱ εἴκοσι τέσσαρες, καὶ τὰ τέσσαρα ζῶα, καὶ προσεκύνησαν τῷ Ἱεροῦ, τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῷ θρόνῳ λέγοντες, “Ἀμήν! Ἀλληλουϊά!”

⁵Καὶ φωνὴ ἀπὸ τοῦ θρόνου ἐξῆλθεν λέγουσα, “Αἰνεῖτε τῷ Ἱεροῦ ἡμῶν, πάντες οἱ δούλοι αὐτοῦ, οἱ φοβούμενοι αὐτόν, οἱ μικροὶ καὶ οἱ μεγάλοι!” ⁶Καὶ ἤκουσα ὡς φωνὴν ὄχλου πολλοῦ, καὶ ἴως¹ φωνὴν ὑδάτων πολλῶν, καὶ ὡς φωνὴν βροντῶν ἰσχυρῶν λεγόντων, “Ἀλληλουϊά, ὅτι ἐβασίλευσεν Ἱερός, ὁ Ἱερός ἡμῶν ὁ Παντοκράτωρ. ⁷Χαίρωμεν καὶ ἀγαλλιωμεν, καὶ ἴδωμεν¹ τὴν δόξαν Ἱερω, ὅτι ἦλθεν ὁ γάμος τοῦ Ἱερω, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἠτοιμάσεν ἑαυτήν.” ⁸Καὶ ἐδόθη αὐτῇ, ἵνα περιβάληται βύσσινον λαμπρὸν καθαρὸν, τὸ γὰρ βύσσινον τὰ δικαιώματα τῶν ἁγίων ἐστίν.

⁹Καὶ λέγει μοι, “Γράψον, Ἱεράριοι οἱ εἰς τὸ δεῖπνον Ἱερω γάμου¹ τοῦ Ἱερω κεκλημένοι.” Ἱερός λέγει μοι, “Οὗτοι οἱ λόγοι¹ ἀληθινοὶ τοῦ Ἱεροῦ εἰσιν.” ¹⁰Καὶ ἔπесα ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν αὐτοῦ προσκυνῆσαι αὐτῷ. Καὶ λέγει μοι, “Ὅρα μὴ σύνδουλός σου εἶμι, καὶ τῶν ἀδελφῶν Ἱερω τῶν ἐχόντων τὴν μαρτυρίαν Ἱερω τῷ Ἱεροῦ προσκύνησον. Ἡ γὰρ μαρτυρία Ἱερω ἐστίν τὸ πνεῦμα τῆς προφητείας.”

¹¹Καὶ εἶδον τὸν οὐρανὸν ἠνεωγμένον, καὶ ἴδου, ἵππος λευκός, καὶ ὁ καθήμενος ἐπ’ αὐτόν, Ἱερός καλούμενος¹ καὶ Ἀληθινός, καὶ ἐν δικαιοσύνῃ κρίνει καὶ πολεμεῖ. ¹²Οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἴ φλόξ πυρός, καὶ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ διαδήματα πολλά, ἔχων ὄνομα Ἱεγραμμένον, ὃ οὐδεὶς ἴδεν, εἰ μὴ αὐτός,¹³ καὶ περιβεβλημένος ἱμάτιον Ἱεβαμμένον¹ αἵματι, καὶ ἴκεκληται τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ὁ Λόγος τοῦ Ἱεροῦ. ¹⁴Καὶ τὰ στρατεύματα ἐν τῷ οὐρανῷ ἠκολούθει αὐτῷ ἔφ’ ἵπποις λευκοῖς, Ἱενδεδυμένοι¹ βύσσινον λευκὸν καθαρὸν. ¹⁵Καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ἐκπορεύεται ῥομφαία ὀξεῖα, ἵνα ἐν αὐτῇ Ἱπατάξῃ¹ τὰ ἔθνη, “καὶ αὐτὸς ποιμανεῖ αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ” καὶ αὐτὸς πατεῖ τὴν ληνὸν τοῦ οἴνου Ἱερω θυμοῦ τῆς ὀργῆς¹ τοῦ Ἱεροῦ τοῦ Παντοκράτορος.

²¹Ἱσχυρος λιθον 04 | λιθον Ἱσχυρον 01 | λιθον 02¹ Ἱλιθον 01 | μυλινον 02 | μυλικον 04¹ ²²Ἱκα φωνη μυλου ου μη ακουσθη εν σοι επι 02 | - 01 | καὶ φωνη μυθου ου μη ακουσθη εν σοι επι 04¹ ²³Ἱκα φως λυχνον ου μη φανη εν σοι επι 01 | - 02 | καὶ φως λυχνον ου μη φανη σοι επι 04¹ ⁶Ἱως 01 | - 02¹ Ἱκυριος ο θεος 02 | ο θεος ο κυριος 01¹ Ἱημων 01 | - 02¹ ⁷Ἱδωμεν 01 | δωσομεν 02¹ Ἱαυτω 02 | αυτων 01¹ ⁹Ἱτου γαμου 02 | - 01¹ Ἱκα λεγει μοι ουτοι οι λογοι 02 | ουτοι οι λογοι μου 01¹ ¹⁰Ἱσου 02 | - 01¹ ¹¹Ἱπιστος καλουμενος 01 | πιστος 02¹ ¹²Ἱ- 01 | ως 02¹ Ἱγεγραμμενον ο ουδεις 02 | - 01¹ ¹³Ἱβεβαμμενον 02 | περιεραμμενον 01¹ Ἱκεκληται το 02 | κεκλητο 01¹ ¹⁴Ἱενδεδυμενοι 02 | ενδεδυμενοι 01¹ ¹⁵Ἱπαταξη 02 | παταξει 01¹ Ἱτου θυμου της οργης 02 | της οργης του θυμου 01¹

¹⁶Καὶ ἔχει Ἐπὶ τὸ ἱμάτιον καὶ Ἐπὶ τὸν μηρὸν αὐτοῦ, ὄνομα γεγραμμένον, “Βασιλεὺς βασιλέων καὶ Ὁ Κύριος κυρίων.”

¹⁷Καὶ εἶδον Ἐνα ἄγγελον ἐστῶτα ἐν τῷ ἡλίῳ, καὶ ἔκραξεν Ἐν ῥῶνῃ μεγάλῃ, λέγων πᾶσι τοῖς ὀρνέοις τοῖς πετομένοις ἐν μεσουρανήματι, “Δεῦτε, συνάχθητε εἰς τὸ δεῖπνον τὸ μέγα τοῦ Ὁ Θεοῦ, ¹⁸ἵνα φάγητε σάρκας βασιλέων, καὶ σάρκας χιλιάρχων, καὶ σάρκας ἰσχυρῶν, καὶ σάρκας ἵππων, καὶ τῶν καθημένων ἐπ’ αὐτούς, καὶ σάρκας πάντων, ἐλευθέρων τε καὶ δούλων, καὶ μικρῶν καὶ μεγάλων.” ¹⁹Καὶ εἶδον τὸ θηρίον, καὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ τὰ στρατεύματα αὐτῶν, ¹συνηγμένα ποιῆσαι τὸν πόλεμον μετὰ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ ἵππου, καὶ μετὰ τοῦ στρατεύματος αὐτοῦ. ²⁰Καὶ ἐπιάσθη τὸ θηρίον, καὶ Ἐμετ’ αὐτοῦ ὁ ψευδοπροφήτης, ὁ ποιήσας τὰ σημεῖα ἐνώπιον αὐτοῦ, ἐν οἷς ἐπλάνησεν τοὺς λαβόντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας τῇ εἰκόνι αὐτοῦ. Ζῶντες ἐβλήθησαν οἱ δύο εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός, τῆς καιομένης ἐν θείῳ. ²¹Καὶ οἱ λοιποὶ ἀπεκτάνθησαν ἐν τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ ἵππου, τῇ ἐξελευθούσῃ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ ὄρνεα ἐχορτάσθησαν ἐκ τῶν σαρκῶν αὐτῶν.

20 ¹Καὶ εἶδον ἄγγελον καταβαίνοντα Ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἔχοντα τὴν κλεῖν τῆς Ἀβύσσου, καὶ Ἐάλυσιν ¹μεγάλῃν ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ. ²Καὶ ἐκράτησεν τὸν δράκοντα, τὸν ὄφιν τὸν ἀρχαῖον, ὅς ἐστιν Διάβολος καὶ ὁ Σατανᾶς, καὶ ἔδυσεν αὐτὸν Ἐχίλια ἔτη, ³καὶ ἔβαλεν αὐτὸν εἰς τὴν Ἀβύσσον, καὶ ἔκλεισεν καὶ ἐσφράγισεν Ἐπάνω αὐτοῦ, ἵνα μὴ Ἐπλανῆσῃ ἔτι τὰ ἔθνη, ἄχρι τελεσθῆ τὰ χίλια ἔτη μετὰ ταῦτα, ⁴δεῖ αὐτὸν λυθῆναι μικρὸν χρόνον.

⁴Καὶ εἶδον θρόνους, καὶ ἐκάθισαν ἐπ’ αὐτούς, καὶ κρίμα ἐδόθη αὐτοῖς, καὶ τὰς ψυχὰς τῶν Ἐπεπελεκισμένων ¹διὰ τὴν μαρτυρίαν Ὁ Ἰησοῦ, καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦ Ὁ Θεοῦ, ²καὶ οἵτινες Ἐοὐ προσεκύνησαν τὸ θηρίον, οὐδὲ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔλαβον τὸ χάραγμα ἐπὶ τὸ μέτωπον, καὶ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτῶν· καὶ ἔζησαν καὶ ἐβασίλευσαν μετὰ τοῦ Ὁ Χριστοῦ χίλια ἔτη. ⁵Οἱ λοιποὶ τῶν νεκρῶν οὐκ ἔζησαν, ἄχρι τελεσθῆ τὰ χίλια ἔτη. ¹Αὕτη ἡ ἀνάστασις ἡ πρώτη. ⁶Μακάριος καὶ ἅγιος ὁ ἔχων μέρος ἐν τῇ ἀναστάσει τῇ πρώτῃ! Ἐπὶ τούτων ὁ δεύτερος θάνατος οὐκ ἔχει ἐξουσίαν, ἀλλ’ ἔσονται ἱερεῖς τοῦ Ὁ Θεοῦ καὶ τοῦ Ὁ Χριστοῦ, καὶ Ἐβασιλεύουσιν ¹μετ’ αὐτοῦ τὰ χίλια ἔτη.

⁷Καὶ ὅταν τελεσθῆ τὰ χίλια ἔτη, λυθήσεται ὁ Σατανᾶς ἐκ τῆς φυλακῆς αὐτοῦ, ⁸καὶ ἐξελευσεται πλανῆσαι Ἐτὰ ἔθνη τὰ ἐν ταῖς τέσσαρσιν γωνίαις τῆς γῆς, τὸν Ἐγὼ καὶ Μαγῶγ, συναγαγεῖν αὐτούς εἰς τὸν πόλεμον, ὧν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης. ⁹Καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ τὸ πλάτος τῆς γῆς, καὶ ἐκύκλωσαν τὴν παρεμβολὴν τῶν ἁγίων, καὶ τὴν πόλιν τὴν ἡγαπημένην. Καὶ κατέβη Ἐπὺρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατέφαγεν αὐτούς. ¹⁰Καὶ ὁ διάβολος, ὁ πλανῶν αὐτούς, ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην ¹τοῦ πυρός καὶ θείου, ὅπου καὶ τὸ θηρίον καὶ ὁ ψευδοπροφήτης, καὶ βασανισθήσονται ἡμέρας καὶ νυκτὸς εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

¹⁶ἐπι το ἱματιον και 01 | - 02 | Ἐπι 02 | - 01 | ¹⁷Ἐνα 02 | αλλον 01 | Ἐν 01 | - 02 | ¹⁹καὶ 02 | κατα 01 | Ἐαυτων 01 | αυτου 02 | ²⁰Γ - 01 | οἱ 02 | Ἐτῆ εἰκονι 02 | τὴν εἰκονα 01 | ¹Ἐκ του ουρανου 02 | - 01 | Ἐαλυσιν 02 | αλυσεσιν 01 | ²Ἐχιλια ετη 02 | - 01 | ³καὶ εβαλεν αυτον 02 | - 01 | Ἐεπανω αυτου 01 | εμμενωσ αυτον 02 | Ἐπλανηση 02 | πλανησει 01 | ⁴Ἐδει 02 | δι 01 | ⁴Ἐπεπελεκισμενων 01 | πεπολεμημενων 02 | ¹καὶ οἱτινες 02 | εἰτινες 01 | Ἐου 02 | ουν 01* | ουν ου 01 | ⁵οἱλοιποὶ των νεκρων ουκ εζησαν αχρι τελεσθη τα χιλια ετη 02 | - 01 | ⁶Ἐβασιλευσουσιν 01 | βασιλευσουσιν 02 | ⁸Γ - 02 | παντα 01 | Ἐτης γης τον 02 | - 01 | ⁹Ἐπυρ εκ του ουρανου και κατεφαγεν αυτους 02 | - 01 | ¹⁰καὶ ο διαβολος ο πλανων αυτους εβληθη εις την λιμνην 02 | - 01 | Ἐ - 02 | οπου 01 |

¹¹Καὶ εἶδον θρόνον μέγαν λευκὸν, καὶ τὸν καθήμενον ἐπ' αὐτοῦ, οὗ ἀπὸ τοῦ προσώπου ἔφυγεν ἡ γῆ καὶ ὁ οὐρανός, καὶ τόπος οὐχ εὐρέθη αὐτοῖς. ¹²Καὶ εἶδον τοὺς νεκρούς, ¹³Γ τοὺς μεγάλους καὶ τοὺς μικρούς, ¹⁴ἑστῶτας ἐνώπιον τοῦ θρόνου, καὶ βιβλία ἤνοιχθησαν· καὶ ἄλλο βιβλίον ¹⁵ἠνεώχθη, ὃ ἐστὶν τῆς ζωῆς. Καὶ ἐκρίθησαν οἱ νεκροὶ ἐκ τῶν γεγραμμένων ἐν τοῖς βιβλίοις κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. ¹⁶Καὶ ἔδωκεν ἡ θάλασσα τοὺς νεκροὺς τοὺς ἐν αὐτῇ, καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ Ἄιδης ἔδωκαν τοὺς νεκροὺς τοὺς ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐκρίθησαν ¹⁷ἕκαστος κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. ¹⁸Καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ Ἄιδης ἐβλήθησαν εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός. Οὗτος ὁ θάνατος ὁ δεύτερός ἐστιν, ¹⁹ἡ λίμνη τοῦ πυρός. ²⁰Καὶ εἴ τις οὐχ ²¹εὐρέθη ²²ἐν τῇ βίβλῳ τῆς ζωῆς γεγραμμένος, ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός.

21 ¹Καὶ εἶδον οὐρανὸν ²καὶ γῆν ³καὶ καινὴν ⁴καὶ γῆν ⁵καὶ καινὴν· ὁ γὰρ πρῶτος οὐρανὸς καὶ ἡ πρώτη γῆ ἀπῆλθαν, καὶ ἡ θάλασσα οὐκ ⁶ἔστιν ⁷ἔτι. ⁸Καὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν, Ἰερουσαλὴμ καινὴν, εἶδον καταβαίνουσαν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ, ἡτοιμασμένην ὡς νύμφην, κεκοσμημένην τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς. ⁹Καὶ ἤκουσα φωνῆς μεγάλης ¹⁰ἐκ τοῦ θρόνου λεγούσης, “Ἴδου, ἡ σκηνὴ τοῦ Ἰησοῦ μετὰ τῶν ἀνθρώπων, καὶ ¹¹σκηνώσει ¹²μετ’ αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ λαοὶ αὐτοῦ ἔσονται, καὶ αὐτὸς ὁ Θεὸς ἔσται μετ’ αὐτῶν, ¹³καὶ ἐξαλείψει ¹⁴πᾶν δάκρυον ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, καὶ ὁ θάνατος οὐκ ἔσται ἔτι, ¹⁵οὔτε πένθος, οὔτε κραυγὴ, οὔτε πόνος, ¹⁶οὐκ ἔσται ἔτι. Τὰ ¹⁷πρῶτα ἀπῆλθαν.”

¹⁸Καὶ εἶπεν ὁ καθήμενος ἐπὶ τῷ θρόνῳ, “Ἴδου, καινὰ ποιῶ πάντα.” Καὶ λέγει ¹⁹μοι, ²⁰“Γράψον, ὅτι οὗτοι οἱ λόγοι πιστοὶ καὶ ἀληθινοὶ εἰσιν.” ²¹Καὶ ²²εἶπέν ²³μοι, ²⁴“Ἔγνων! ²⁵Ἐγὼ ²⁶τὸ Ἄλφα καὶ τὸ Ὠ, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος. Ἐγὼ τῷ διψῶντι δώσω ἐκ ²⁷τῆς πηγῆς ²⁸τοῦ ὕδατος τῆς ζωῆς δωρεάν. ²⁹Ὁ νικῶν κληρονομήσει ταῦτα, καὶ ἔσται ³⁰αὐτῷ ³¹Ἰησοῦς, καὶ ³²αὐτὸς ³³ἔσται ³⁴μοι ³⁵υἱός. ³⁶Τοῖς δὲ δειλοῖς, καὶ ἀπίστοις, καὶ ἐβδελυγμένοις, καὶ φονεῦσι, καὶ πόρνοις, καὶ φαρμάκοις, καὶ εἰδωλολάτραις, καὶ πᾶσι τοῖς ψευδέσιν, τὸ μέρος αὐτῶν ἐν τῇ λίμνῃ τῇ καιομένῃ πυρὶ καὶ θείῳ, ὃ ἐστὶν ὁ θάνατος ὁ δεύτερος.”

¹Καὶ ἦλθεν εἰς ἐκ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων, τῶν ἐχόντων τὰς ἑπτὰ φιάλας, τῶν γεμόντων τῶν ἑπτὰ πληγῶν τῶν ἐσχάτων, καὶ ἐλάλησεν μετ’ ἐμοῦ λέγων, “Δεῦρο, δεῖξω σοὶ τὴν νύμφην, τὴν γυναῖκα τοῦ Ἀρνίου.” ²Καὶ ἀπήνεγκέν με ἐν ³πνεύματι ἐπὶ ὄρος μέγα καὶ ὑψηλόν, καὶ ἔδειξέν μοι τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν Ἰερουσαλὴμ, καταβαίνουσαν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ, ⁴ἔχουσαν τὴν δόξαν ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦ. ⁵Ὁ φωστὴρ αὐτῆς ὅμοιος λίθῳ τιμιωτάτῳ, ὡς λίθῳ ἰάσπιδι κρυσταλλίζοντι, ⁶ἔχουσα ⁷τεῖχος μέγα καὶ ὑψηλόν, ἔχουσα πυλῶνας δώδεκα, ⁸καὶ ἐπὶ τοὺς πυλῶνας ἀγγέλους δώδεκα, ⁹καὶ ὀνόματα ¹⁰ἐπιγεγραμμένα, ¹¹ἃ ἐστὶν ¹²τῶν δώδεκα φυλῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. ¹³Ἀπὸ ἀνατολῆς πυλῶνες τρεῖς, καὶ ἀπὸ βορρᾶ πυλῶνες τρεῖς, ¹⁴καὶ ἀπὸ δυσμῶν πυλῶνες

¹²Γ- 02 | καὶ 01 ¹Γ τοὺς μεγάλους καὶ τοὺς μικροὺς 02 | μεγάλους καὶ τοὺς μικροὺς 01 ¹Γ ἠνοιχθησαν καὶ ἄλλο βιβλίον 02 | - 01 ¹³Γ ἐκρίθησαν 02 | κατεκρίθησαν 01 ¹⁴Γ ὁ θάνατος ὁ δεύτερος ἐστὶν 02 | ὁ δεύτερος θάνατος ἐστὶν 01 ¹⁵Γ εὐρεθῆ 02 | εὐρεθησεται 01 ¹⁶Γ καινον 02 | κενον 01 ¹⁷Γ καινην 02 | κενην 01 ¹⁸Γ ἐστὶν 01 | εἶδον 02 ¹⁹Γ ἤκουσα φωνῆς μεγάλης 02 ²⁰Γ φωνῆ μεγάλη 01 ²¹Γ σκηνώσει 02 | ἐσκηνοσεν 01 ²²Γ- 01 | αὐτων θεος 02 ²³Γ- 01 | ὁ θεος 02 ²⁴Γ οὔτε πένθος οὔτε κραυγὴ οὔτε πόνος 02 | οὔτε κραυγὴ οὔτε πένθος 01 ²⁵Γ πρῶτα ἀπῆλθαν 02 | προβατα ἀπῆλθεν 01 ²⁶Γ μοι 01 | - 02 ²⁷Γ εἶπεν 02 | λεγει 01 ²⁸Γ γεγοναν 02 | γεγωνα 01 ²⁹Γ ἐγὼ 01 | ἐγὼ εἰμι 02 ³⁰Γ τῆς πηγῆς 01 | - 02 ³¹Γ δωρεαν 02 | δωρεας 01 ³²Γ αυτω 01 | αυτων 02 ³³Γ αυτος 01 | - 02 ³⁴Γ μοι 02 | μου 01 ³⁵Γ ἔχουσαν τὴν δόξαν ἀπο τοῦ θεοῦ 01 | - 02 ³⁶Γ ἔχουσα 02 | ἐχοντι 01 ³⁷Γ καὶ ἐπι τοὺς πυλῶνας ἀγγέλους δώδεκα 01 | - 02 ³⁸Γ ἐπιγεγραμμενα 02 | αυτων γεγραμμενα 01 ³⁹Γ- 01 | τα ονοματα 02 ¹

τρεις, καὶ ἀπὸ νότου πυλώνες τρεις,¹ ¹⁴Καὶ τὸ τεῖχος τῆς πόλεως ἔχων¹ θεμελίουσ δώδεκα, καὶ ἐπ' αὐτῶν δώδεκα ὀνόματα τῶν δώδεκα ἀποστόλων τοῦ Ἀρνίου.

¹⁵Καὶ ὁ λαλῶν μετ' ἐμοῦ εἶχεν μέτρον κάλαμον χρυσοῦν, ἵνα μετρήσῃ τὴν πόλιν, καὶ τοὺς πυλώνας αὐτῆς, καὶ τὸ τεῖχος αὐτῆς. ¹⁶Καὶ ἡ πόλις τετράγωνος κεῖται, καὶ τὸ μῆκος αὐτῆς ὅσον τὸ πλάτος. Καὶ ἐμέτρησεν τὴν πόλιν τῷ καλάμῳ ἐπὶ σταδίων δώδεκα χιλιάδων – τὸ μῆκος, καὶ τὸ πλάτος, καὶ τὸ ὕψος αὐτῆς, ἴσα ἐστίν. ¹⁷Καὶ ἐμέτρησεν τὸ ἑτεῖχος¹ αὐτῆς, ἑκατὸν τεσσαράκοντα τεσσάρων¹ πηχῶν, μέτρον ἀνθρώπου ὃ ἐστὶν ἀγγέλου. ¹⁸Καὶ ἦν¹ ἡ ἐνδωμησις¹ τοῦ τεύχους αὐτῆς ἴασις, καὶ ἡ πόλις χρυσίον καθαρὸν, ὅμοιον ὑάλῳ καθαρῷ. ¹⁹οἱ θεμέλιοι τοῦ τεύχους τῆς πόλεως παντὶ λίθῳ τιμῷ κεκοσμημένοι. Ὁ θεμέλιος ὁ πρῶτος ὁ ἴασις, ὁ δευτέρος σάπφειρος, ὁ τρίτος χαλκηδών, ὁ τέταρτος σμάραγδος, ²⁰ὁ πέμπτος σαρδόνυξ, ὁ ἕκτος σάρδιον, ὁ ἕβδομος χρυσόλιθος, ὁ ὄγδοος βήρυλλος, ὁ ἕνατος τοπάζιον, ὁ δέκατος χρυσόπρασος, ὁ ἐνδέκατος ὑάκινθος, ὁ δωδέκατος ἀμέθυστος. ²¹Καὶ οἱ δώδεκα πυλώνες ἑδέκα¹ μαργαρίται, ἑνά¹ εἷς ἕκαστος τῶν πυλώνων ἦν ἐξ ἐνὸς μαργαρίτου. Καὶ ἡ πλατεῖα τῆς πόλεως χρυσίον καθαρὸν ὡς ὕαλος διαυγῆς.

²²Καὶ ναὸν οὐκ εἶδον ἐν αὐτῇ, ἡ ὁ γὰρ¹ ὁ Κύριος ὁ Θεὸς ὁ Παντοκράτωρ ναὸς αὐτῆς ἐστίν, καὶ τὸ Ἀρνίον. ²³Καὶ ἡ πόλις οὐ χρεῖαν ἔχει τοῦ ἡλίου οὐδὲ τῆς σελήνης ἵνα φαίνωσιν αὐτῇ, ἡ γὰρ δόξα τοῦ Θεοῦ ἐφώτισεν αὐτήν, καὶ ὁ λύχνος αὐτῆς τὸ Ἀρνίον. ²⁴Καὶ περιπατήσουσιν τὰ ἕθνη διὰ τοῦ φωτὸς αὐτῆς, καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς φέρουσιν τὴν δόξαν αὐτῶν εἰς αὐτήν. ²⁵Καὶ οἱ πυλώνες αὐτῆς οὐ μὴ κλεισθῶσιν ἡμέρας, νῦξ γὰρ οὐκ ἔσται ἐκεῖ. ²⁶Καὶ οἴσουσιν τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν τῶν ἕθνων εἰς αὐτήν. ²⁷Καὶ οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν πᾶν κοινὸν, καὶ ὁ πωίων¹ βδέλυγμα καὶ ψεῦδος, εἰ μὴ οἱ γεγραμμένοι ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς τοῦ Ἀρνίου.¹

22 ¹Καὶ ἔδειξέν μοι ποταμὸν ὕδατος ζωῆς λαμπρὸν ὡς κρύσταλλον, ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Ἀρνίου. ²Ἐν μέσῳ τῆς πλατείας αὐτῆς καὶ τοῦ ποταμοῦ, ἐντεῦθεν¹ καὶ ἐκεῖθεν, ξύλον ζωῆς¹ ποιοῦν καρποὺς δώδεκα, κατὰ μῆνα ἕκαστον ἀποδιδού¹ τὸν καρπὸν¹ αὐτοῦ, καὶ τὰ φύλλα τοῦ ξύλου¹ εἰς θεραπείαν τῶν ἕθνων. ³Καὶ πᾶν κατάθεμα¹ οὐκ ἔσται ἔτι. ⁴Καὶ ὁ θρόνος τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Ἀρνίου ἐν αὐτῇ ἔσται, καὶ οἱ δοῦλοι αὐτοῦ λατρεύσουσιν αὐτῷ. ⁵Καὶ ὄψονται τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. ⁶Καὶ νῦξ οὐκ ἔσται ἔτι, καὶ οὐκ ἔχουσιν χρεῖαν¹ φωτὸς λύχνου καὶ φωτὸς¹ ἡλίου, ὅτι Κύριος ὁ Θεὸς φωτίζει ἐπ' αὐτοῦς, καὶ βασιλεύσουσιν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

⁶Καὶ εἶπέν μοι, “Οὗτοι οἱ λόγοι πιστοὶ καὶ ἀληθινοί, καὶ ὁ Κύριος, ὁ Θεὸς τῶν πνευμάτων τῶν προφητῶν, ἀπέστειλεν ἡ τὸν ἄγγελον αὐτοῦ, δεῖξαι τοῖς δούλοις αὐτοῦ ἃ δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει.” ⁷“Καὶ ἰδοὺ, ἔρχομαι ταχύ. Μακάριος ὁ τηρῶν τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου.”

¹³Γκαὶ ἀπο δυσμων πυλωνες τρεις καὶ ἀπο νοτου πυλωνες τρεις 02 | καὶ ἀπο βορρα πυλωνες τρεις καὶ ἀπο νοτου πυλωνες τρεις 01¹ ¹⁴Γεχων 02 | - 01¹ ¹⁷Γτειχος 02 | χειλος 01¹ ἑκατον τεσσαρακοντα τεσσαρων 01 | τεσσαρων καὶ εκατον τεσσαρακοντα 02¹ ¹⁸Γην 01 | - 02¹ ἡ ἐνδωμησις 02 | ἐν δωμασι 01¹ ¹⁹Γπρωτος 02 | εἰς 01¹ ²¹Γδωδεκα 02 | - 01¹ ἑνα 01 | ἵνα 02¹ ἦν - 02 | ὡν 01¹ ²²Γ- 02 | ὅτι 01¹ ἡ γὰρ 02 | - 01¹ ²⁷Γποιων 02 | ποιωσι 01¹ ἑαρνιου 02 | ουρανου 01¹ ²Γεντευθεν 02 | ενθεν 01¹ ἡ ἐκειθεν ξυλον ζωης 02 | - 01¹ ἀποδιδου 02 | ἀποδιδου 01¹ ἡ τὸν καρπον 02 | τοὺς καρποὺς 01¹ ἡ τοῦ ξυλου 02 | των ξυλων 01¹ ³Γκαταθεμα 02 | καταγαμα 01¹ ἡ εἰτι 02 | - 01¹ ⁵Γουκ εχουσιν χρεϊαν 01 | ουκ εξουσιν χρεϊαν 02¹ ἡ φωτος 01 | φως 02¹ ⁶Γ- 02 | με 01¹

⁸Καὶ Ἰωάννης ὁ ἀκούων καὶ βλέπων ταῦτα. Καὶ ὅτε ἤκουσα καὶ ἔβλεψα, ἔπεσα προσκυνῆσαι Ἐμπροσθεν τῶν¹ ποδῶν τοῦ ἀγγέλου τοῦ δεικνύοντός μοι ταῦτα. ⁹Καὶ λέγει μοι, “Ὅρα μὴ σύνδουλός σου εἶμι καὶ τῶν ἀδελφῶν σου, τῶν προφητῶν, καὶ τῶν τηρούντων τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου τούτου. Τῷ Ἐῶ προσκύνησον!”

¹⁰Καὶ λέγει μοι, “Μὴ σφραγίσῃς τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου, ὁ καιρὸς γὰρ ἐγγύς ἐστιν. ¹¹Ὁ ἀδικῶν, ἀδικησάτω ἔτι, καὶ ὁ ῥυπαρὸς, ῥυπανθήτω¹ ἔτι, καὶ ὁ δίκαιος, δικαιοσύνην ποιησάτω ἔτι, καὶ ὁ ἅγιος, ἀγιασθήτω ἔτι.”

¹²“Ἴδου, ἔρχομαι ταχύ, καὶ ὁ μισθός μου μετ’ ἐμοῦ, ἄποδοῦναι¹ ἕκάστῳ ὡς τὸ ἔργον ἐστὶν αὐτοῦ. ¹³Ἐγὼ τὸ Ἄλφα καὶ τὸ Ὡ, Ἦ, ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος.¹

¹⁴Μακάριοι οἱ πλύνοντες τὰς στολὰς αὐτῶν, ἵνα ἔσται ἡ ἐξουσία αὐτῶν Ἦ ἐπὶ τὸ ξύλον τῆς ζωῆς, καὶ τοῖς πυλῶσιν εἰσέλθωσιν εἰς τὴν πόλιν. ¹⁵Ἐξὼ οἱ κύνες, καὶ οἱ φάρμακοι, καὶ οἱ πόρνοι, καὶ οἱ φονεῖς, καὶ οἱ εἰδωλολάτραι, καὶ πᾶς Ἦ φιλῶν καὶ ποιῶν¹ ψεῦδος.

¹⁶Ἐγὼ, Ἰησοῦς, ἔπεμψα τὸν ἄγγελόν μου, μαρτυρῆσαι ὑμῖν ταῦτα ἐπὶ ταῖς ἐκκλησίαις. Ἐγὼ εἶμι ἡ ρίζα καὶ τὸ γένος Δαυὶδ, ὁ ἀστὴρ ὁ λαμπρὸς, ὁ πρωϊνός.” ¹⁷Καὶ τὸ Πνεῦμα καὶ ἡ νύμφη λέγουσιν, “Ἐρχου!” Καὶ ὁ ἀκούων εἰπάτω, “Ἐρχου!” Καὶ ὁ διψῶν ἐρχέσθω, ὁ θέλων λαβέτω ὕδωρ ζωῆς δωρεάν.

¹⁸Ἦ Μαρτυρῶ ἐγὼ παντὶ τῷ ἀκούοντι τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου: ἔάν τις Ἦ ἐπιθῆ¹ ἐπ’ αὐτά, Ἦ ἐπιθήσει Ἦ ἐπ’ αὐτὸν ὁ Ἐθεός¹ τὰς πληγὰς τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ. ¹⁹Καὶ ἔάν τις ἀφέλῃ ἀπὸ τῶν λόγων Ἦ τοῦ βιβλίου¹ τῆς προφητείας ταύτης, ἀφελεῖ ὁ Ἐθεὸς τὸ μέρος αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς καὶ Ἦ ἐκ¹ τῆς πόλεως τῆς ἁγίας, τῶν γεγραμμένων ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ.

²⁰Λέγει ὁ μαρτυρῶν ταῦτα, Ἦ “Ναί, ἔρχομαι ταχύ. Ἦ Ἀμήν!” Ἦ Ἐρχου, Ὁ Κύριε Ἰησοῦ!

²¹Ἦ Ἡ χάρις τοῦ Ὁ Κυρίου Ἰησοῦ μετὰ Ἦ τῶν ἁγίων. Ἦ Ἦ Ἀμήν!¹

⁸Ἐμπροσθεν των 01 | προ 02¹ ¹¹ἔτι και ο ρυπαρος ρυπανθητω 01 | - 02¹ ¹²ἄποδουναι 02 | αποδοθηναι 01¹ ¹³Ἦ ο πρωτος και ο εσχατος η αρχη και το τελος 01 | πρωτος και εσχατος η αρχη και το τελος 02¹ ¹⁴Ἦ - 02 | ως δε η εξουσια 01¹ ¹⁵Ἦ φιλων και ποιων 02 | ποιων και φιλων 01¹ ¹⁸Ἦ - 02 | η 01¹ Ἦ επιθη επ αυτα 02 | - 01¹ Ἦ επ αυτον ο θεος 01 | ο θεος 02* | ο θεος επ αυτω 02¹ ¹⁹του βιβλιου 02 | τουτων του βιβλιου 01¹ Ἦ εκ 01 | - 02¹ ²⁰Ἦ - 02 | ειναι 01¹ Ἦ αμην 02 | - 01¹ ²¹Ἦ των αγιων 01 | παντων 02¹ Ἦ αμην 01 | - 02¹